Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Typograf-Tidende
Udgiver: Dansk typograf Forbund
Udgivelsesår: 1916-1916

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 1 KØBENHAVN DEN 7. JANUAR 1916 XLIII AARGANG

FORBUNDSARKIV ROSENØRNS ALLÉ 12 KØBENHAVN V.

MED Aarsskiftet overtog jeg — i Henhold til Afstemningsresultatet — Stillingen som Formand i Københavns Afdeling, og i den Anledning vil jeg benytte Lejligheden til at sende Medlemmerne en Nytaarshilsen.

Det staar mig klart — som det sikkert ogsaa har staaet for samtlige mine Forgængere i »Embedet« — at det er umuligt paa den Plads at gøre alle Medlemmerne tilpas; men Haabet om og Troen paa, at de strammede og unaturlige økonomiske Forhold, under hvilke vi nu lever, vil udløse sig i bedre og lysere Tider, giver mig Mod til med Ro at se Fremtiden i Møde.

Jeg medbringer fra Arbejdspladsen en hæderlig Vilje til at søge og øve Retfærdighed i de mig betroede Sager — at forklare og forsvare Tarifen i Overensstemmelse med dennes Aand, samt tillige Bevidstheden om, at et godt Sammenhold er det bedste Vaaben for Arbejderne i deres Bestræbelser for bedre faglige og økonomiske Kaar.

Med disse Par Ord bringer jeg Medlemmerne en Tak for Valget samt Ønsket om *et godt og heldbringende Nytaar!*

BERNH. E. SCHMIDT.

Det andet Krigsaar.

VI modtog Aaret 1915 i den sikre Overbevisning, at det vilde have skaffet os en Afslutning paa den frygtelige Verdenskrig. Vi blev sørgeligt skuffede.

Nu, ved Indgangen til 1916, nøjes vi med at nære et stille, knapt udtalt Haab om en snarlig Afslutning, men vi er vist alle forberedt paa, at det forøvrigt kan have lange Udsigter og at de Helvedes Giganter, der er sluppet løs, langt fra endnu er mættede af at se Blod og Ødelæggelse.

Og her i vort lille Land har vi i hele det nu forløbne Aar levet under det Dyrtidstryk, Krigen og dens Udnyttere har skabt. Vi indenfor de typografiske Fag har jo endda stærkere end de fleste lidt derunder, thi de Fordele, Krigen har givet adskillige Fag, er jo ganske gaaet vor Dør forbi, medens Tallet paa vore Arbejdsløse holder sig omtrent konstant.

Vi har i det forløbne Aar gentagne Gange givet statistisk Oplysning om, hvor mange af vore Medlemmer der har været arbejdsløse og hvorledes disse har været fordelt i København og Provinserne; vi skal i et følgende Numer fortsætte hermed ligesom vi ogsaa skal offenliggøre Tal, der illustrerer, hvilken Understøttelse der er ydet til Arbejdsløse; her skal kun bemærkes, at af Provinskollegerne har stadig over 100 været uden Beskæftigelse, kun i første Halvdel af December bragtes Tallet ned til ca. 50. I København har der — December ikke medregnet — i Oktober og November været mindst Arbejdsledighed (ca. 100), medens Tallet de øvrige Maaneder har bevæget sig fra 150 til noget over 200. Desforuden har 250—300 Medlemmer været blandt de indkaldte.

Paa Understøttelsens Omraade er det da ikke smaa Opgaver, der i det forløbne Aar er stillet til vort Forbund; naar de er løste uden Besvær, skyldes det dels Statshjælpen til Arbejdsløshedskassen.

For mange Medlemmer har jo imidlertid Arbejdsløshedsperioden været af saa lang Varighed, at den egenlige Hjælp hørte op; ikke desto mindre har alle disse jo yderligere faaet Hjælp, idet der fra Rigsdagens Side blev vedtaget en Lov om Hjælp fra Kommunerne under ekstra Arbejdsløshed. Mange af vore Medlemmer kom ind under denne Lovs Bestemmelser, og ved Organisationens Initiativ lykkedes det i København at faa Understøttelsen for flere af vore Medlemmer strakt ind i Sommermaanederne, hvor den ellers for andre Fag hørte op.

Forøvrigt giver den af Rigsdagen fornylig vedtagne Dyrtidslov Kommunerne Adgang til at yde Arbejdsløse Tillægshjælp til den løbende Understøttelse.

Vi henleder Lokalformændenes Opmærksomhed herpaa, det vil kunne faa stor Betydning for adskillige af vore Medlemmer.

— — —

Provinstypograferne havde i de nærmest foregaaende Aar set hen til 1915 som det, der skulde give dem en Tarif, der indeholdt Forbedringer, de kunde have mærket som noget betydeligt. De store Verdensbegivenheder ramte haardt paa dette Omraade; sidste Halvdel af 1914 skabte Forhold indenfor vort Fag ogsaa — og maaske navnlig — ude i Provinserne, der gjorde det øjensynligt for alle, at en Tarifrevision nu ikke vilde indfri alle de mange berettigede Forhaabninger, der var næret.

Da Forbundsledelsen og Provinsarbejdsgiverne kom sammen for at frembringe den ny Tarif, naaede man Enighed saa hurtigt, som ingensinde sket før.

Vi skal ikke yderligere opholde os ved, hvad der naaedes Enighed om, det har vi gentagne Gange haft Lejlighed til, men de Tal om den stedsevarende Arbejdsløshed i vort Fag, vi ovenfor nævner, beviser stadigt til Fuldkommenhed, at Ledelsen ikke i Januar bedømte Situationen forkert.

Provinstarifen er da nu gældende til Juli 1917 og alle Forbundsmedlemmer har da Blikket rettet mod dette Tidspunkt, som det, hvortil man nu venter sig noget betydeligt for Provinsens Folk.

I denne Forbindelse vil vi nævne det glædelige Faktum, at mange af Bladudgiverne og Bogtrykkerne ude i Provinsen har set og erkendt hvor umuligt det er for Typograferne at faa den forhøjede Løn til at dække for selv det nødvendigste af Livets Fornødenheder; de har mange Steder ydet særlige Løntillæg, og selv om vi ved, at en Del af Arbejdsgiverne sidder haardt nok i Miséren, saa er det dog vor Tro, at endnu flere vil kunne yde Løntillæg uden at der sker andet, end at saadanne Arbejdsgiveres Aarsoverskud bliver noget mindre.

I København har heldigvis en lignende Erkendelse gjort sig gældende hos mange Bogtrykkere, og der er her som ude i Provinsen Grund til at være taknemlig herfor, men vi har for Københavns Vedkommende den samme Tro til Evnen hos adskillige af de Arbejdsgivere, der endnu ikke har ydet Dyrtidstillæg.

Gid det snart maa ske, thi det er nødvendigt.

Aaret 1915 gav os en ny Sygekasselov. Vi har tidligere omtalt denne og skal ikke nu komme yderligere ind paa Enkeltheder i Lovens Forskel fra den gamle; der er i de seneste Dage ført Forhandling mellem Sygekasse-Inspektøren og Medlemmer af vort Forretningsudvalg for at komme til Klarhed over en Del Detailspørgsmaal, og senere skal vi komme tilbage hertil. Nu skal vi kun pege paa den indenrigsministerielle Afgørelse med Hensyn til Indtægtsgrænsen for Medlemmer af statsanerkendte Sygekasser. Denne Afgørelse fastsætter jo nok Grænse for Normal-Indtægt, men bestemmer iøvrigt, at alle, der er underkastet en Lønarbejders Vilkaar, kan være delagtig i Statstilskudet, naar blot ikke hans Indtægt konstant er meget over de højeste Arbejdslønninger indenfor det paagældende Fag.

Det er forøvrigt af Betydning at lægge Mærke til, at i denne Afgørelse har Ministeren fulgt det socialdemokratiske og radikale Flertal, medens Mindretallets (Højre og Venstre) Indstilling, om den var bleven fulgt, vilde have foraarsaget, at mange af vore Medlemmer maatte være blevne betragtede som Bemidlede, og derefter henvist til Optagelseskassen for saadanne.

— — —

I Vejle er det lykkedes at organisere de kvindelige Hjælpearbejdere (ialt 27) og samtidig skaffe de fleste af disse en Lønforhøjelse.

I mange af vore Provinsbyer — og forøvrigt ogsaa i københavnske Posefabriker — staar en ikke ringe Del uorganiseret kvindelig Arbejdskraft; det vilde være til Gavn for disse Kvinder, om de i Lighed med deres Søstre i Vejle kunde indse Nødvendigheden af at tiltræde Organisationen.

BADSTUE-JACOBSEN i Slagelse og GORNITZKA i Rønne er blokeret for Arbejdskraft fra Forbundet, saalænge nævnte to Arbejdsgivere ikke vil underskrive paa at betale efter den gældende Tarif.

Det er billig kvindelig Arbejdskraft, der for Slagelses Vedkommende har foraarsaget Blokaden.

— — —

Af intime Organisationsspørgsmaal er kun at notere Redaktørskiftet og nu paa Slutningen af Aaret Formandsskiftet i den københavnske Afdeling. Efter kun 1½ Aars Virksomhed i denne Stilling trak JUL. SCHRØDER sig tilbage, efter i en Del Aar at have været stærk aktiv i vort Organisationsliv.

BERNH. SCHMIDT, der som meddelt i forrige Numer valgtes til Schrøders Afløser, har allerede med det ny Aars Begyndelse tiltraadt sin ny Bestilling.

Frisk og arbejdsivrig, som vi véd han gaar ind hertil, ønsker vi ham Held og Lykke til at løse de mange Opgaver, der stilles til hans Evner, paa en for Medlemmerne tilfredsstillende Maade.

— — —

»Typ.-Tid.« har tidligere ved Aarsskiftet kunnet give sine Læsere en Oversigt over Forholdene i Udlandet, som de har udviklet sig. Naar vi i Aar kommer til at mangle en saadan samlet Oversigt for det nu forløbne Aar, saa har det sin Aarsag i, at vort internationale Sekretariat ikke er i Stand til at samle oplysende Materiale fra de forskellige Lande, bearbejde det og sende det ud til de kontraherende Landsorganisationer. Vi maa indskrænke os til at fortsætte med de kortfattede Meddelelser vi kan hente fra vore Broderorganer i de Lande, der har nogen Betydning.

Men vi haaber og venter at Krigen dog snart maa finde sin Afslutning — man skulde tro det umuligt at skaffe stadigt flere Ofre —, saaledes at Forholdene atter kunde begynde at antage normale Former, først da er der Haab om en nævneværdig Opgang i Arbejdet indenfor vort Fag.

Det er under stor Arbejdsløshed og dens Følger og under Dyrtidstryk vi gaar ind i det ny Aar. Vi har ikke stort Haab om noget særlig glædeligt i den nærmest følgende Tid og vort Forbund vil i det kommende som i det afsluttede Aar, økonomisk faa store Byrder at bære.

Ikke desto mindre vil vi dog haabe og ønske, at vort Forbund og alle vore Medlemmer stærkt og enigt vil staa sammen — saa kommer der vel en Tid, hvor Fattigmands-Savnet bliver mindre og hvor al Krigens Vederstyggelighed er fjærnet.

Vilh. Tømmerup

fylder i Morgen, Lørdag, 75 Aar. Han hører til vort Fags og Organisations Veteraner, begge Dele i Ordets aller bedste Betydning. Thi ikke alene har han været en dygtig Mand i sit Fag og en sjælden paalidelig Arbejder, men ogsaa fra sin tidligste Ungdom tilhørt vort Fags Organisationer med hele sin Sjæl — lige interesseret, hvad enten det gjaldt tarifmæssige Forhold eller det var paa vore forskellige Understøttelseskassers Omraade. Allerede i 1873 var han Medlem af Styrelsen i Stiftelsen og 1876 Medlem af den første danske Bogtrykkerdag. Ligeledes Medlem af Enkekassens første Bestyrelse og i Tiden før 1885 i en længere Periode i Styrelsen for »Den typografiske Forening«. Fra 1885—90 Medlem af Voldgiftsretten som Repræsentant for »Ny typ. Forening« og en Del Aar i Styrelsen for denne Forening, hvis Næstformand han ogsaa har været.

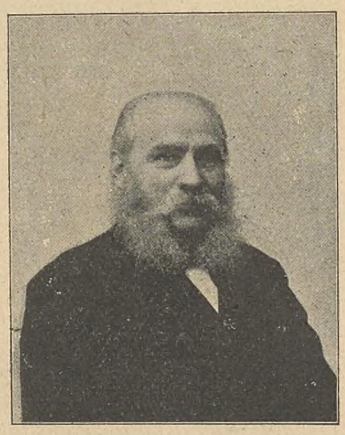

Men Tømmerup var og blev igennem de mange Aar dog Sangeren, der vel aldrig fandt gladere Timer end de, han tilbragte i Sangforeningen. Til en sen Alder, selv ved Stemme, har han været vort faglige Sangkor en god Støtte, der ogsaa paa det selskabelige Omraade havde et Talent som Solist og tillige en morsom og lun Fortæller.

Han har haft den sjældne Evne at kunne komme et langt Liv igennem uden at skabe sig andet end Venner mellem de mange Mennesker, han er kommet i Berøring med.

»Gamle Tømmerup« er nu 75 Aar, men dog i Stand til hver Dag at passe sit Arbejde paa Sætteriet hos Th. Nielsens Enke.

Nu bor Tømmerup i Stiftelsen, Lille Istedgade 4, sammen med sin elskværdige og for ham uundværlige Hustru; begge er de en Pryd for vor Stand og vi ønsker dem en lang og lys Livsaften. —N.

Dyrtidstillæg.

Græbes Bogtrykkeri har udbetalt et Dyrtidstillæg af henholdsvis 25 Kr. til det mandlige og 20 Kr. til det kvindelige Personale samt dobbelt Ugeløn til Lærlingene.

Sangforeningens 70. Aarsfest.

Foreløbige Meddelelser.

KONCERTEN afholdes Søndag den 30. Januar 1916 *Kl. 7 præcis* i Prins Wilhelms Palæ. Under Ledelse af Kgl. Kapelmusikus AXEL GULDBRANDSEN udfører Koret 4 Sange fra Foreningens første Aarsfest 1847, samt 3 helt nye Sange. Endvidere udføres Kantaten fra Halvtredsaarsfesten for Solo, Kor og Orkester. Assistance ved Festen ydes af Kgl. Kammersangerinde Fru MARGRETE LENDROP og Kgl. Operasanger ALBERT HØEBERG. Efter Koncerten Bal i den store Sal til Kl. 4. Program og Billetter faas hos Sangerne samt hos Hr. Inkassator Anton Jensen.

Bortlodningen,

som afholdes i Forbindelse med Aarsfesten, trækkes umiddelbart efter Koncerten i Gobelinsalen i Stueetagen. Til Bortlodningen er indkommet en stor Mængde Gevinster, og Lodsedler kan faas hos Sangerne samt hos d'Hrr. Inkassatorer paa Trykkerierne. Gevinstliste udsendes i den kommende Uge. Idet Styrelsen takker alle, der har virket for Afsætning af Lodsedler, anmodes herved alle Indehavere af Lodsedler om at tilbagesende mulig tiloversblevne Sedler senest *Tirsdag den 18. Januar* til Kassereren, L. OLESEN, Jagtvej 59 B 4, saaledes, at Lodsedler, der

ikke tilbagesendes inden nævnte Tid, maa anses som solgte. Betaling for solgte Lodsedler kan ogsaa ske til Inkassator Anton Jensen.

Fællesspisningen

finder Sted i Spisesalen Kl. 11. Der serveres Fisk, Steg og Is à Kr. 2.50 pr. Kuvert. Tegning er forbeholdt Sangforeningens Medlemmer indtil 15. Januar, efter hvilken Tid et begrænset Antal Deltagere kan tegnes ved Henvendelse til Kassereren.

STYRELSEN FOR TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Endnu en Gang »Bonitet«.

HR. V. NIELSEN er i sin sidste Artikel forundret over, at jeg først skriver i Tilslutning til ham, og dernæst — »uvist af hvilken Grund« — tillader mig at protestere mod hans ikke helt venlige Bemærkninger om Ungdommen indenfor Faget. Grunden er ganske simpel! Jeg var nemlig fuldtud enig med Hr. N., naar han opfordrede den overflødige Ungdom til at rejse ud, medens jeg m. H. t. »Boniteten« havde en anden Mening! Jeg har ikke misforstaaet Hr. Nielsen! Men jeg skrev om Kvantiteten, fordi jeg mener, at det i første Række er den, der giver Anledning til Talen om »Bonitetsforskellen«, og Hr. N. indrømmer ogsaa, at jeg har Ret i min Mening om, *hvorfor* Vurderingen af en Mand som Regel falder ud til Fordel for de ældre. Ang. Kvalitetsforskellen maa man vel sige, at Grænsen her ikke kan drages som en »Aldersgrænse«. Thi vi er jo ikke alle »Kunstnere« af »Guds Naade«, og den, som ikke er i Besiddelse af Evne — eller, om man vil: *Talent* — lærer heller aldrig at »faa det faste Materiale gjort »flydende« efter eget Ønske«! De vedbliver at være »Klodsemagere« — hvor mange Aar de end faar paa Bagen. Kun for dem, der altid maa bevæge sig indenfor afstukne Grænser, er større Alder og større Erfaring den bedste Ballast. Det er uberettiget af Hr. N. at tale om Ungdommens daarlige *faglige* Kvalitet, og hvad angaar den *kollegiale*, ja, mon Forskellen da er saa stor? At en Sammenligning skulde blive i Ungdommens Disfavør, tror jeg ikke! Mine Erfaringer frister mig næsten til at sige: *Tværtimod!* —S.

Generalforsamlinger og Møder.

Næstved Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 18. December. Formanden, EM. PETERSEN, indledede og valgtes til Dirigent.

Til Formand genvalgtes EM. PETERSEN; som Næstformand nyvalgtes ALFRED PETERSEN; til Bestyrelsen: JENSEN PETERSEN, BRANDT, JOHANSEN og CHR. HANSEN. Som Revisor genvalgtes J. P. CHRISTENSEN og H. P. MØLVIG. Repræsentanter til Fællesorganisationen: FORMANDEN og L. CHRISTIANSEN genvalgtes. Fanebærer S. V. RASMUSSEN genvalgtes. Reservefanebærer: MØLLER MADSEN. Bannerstyrere: GULDBERG, SØLBERG, CHR. JENSEN og CHR. PETERSEN.

Til Juleindsamlingen var i Afdelingen indkommen 212 Kr. 50 Øre.

FORMANDEN og L. CHRISTIANSEN afgav Beretning som Repræsentanter i Fællesorganisationen. C. J. P.

Nær og Fjærn.

Af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning bedes Listen for 49.—53. Uge indleveret og betalt *senest i Morgen Lørdag Aften* Kl. 5—6½ paa Forbundskontoret. Samme Tid og Sted bedes ligeledes Kontingent til Trykkernes Begravelseskasse for Oktober Kvartal samt tidligere Restancer betalt. LAUR. JENSEN.

Brev henligger til Maskintrykker Joh. Jensen fra Chr. Olesen, Canada, og til Th. Kassow fra Advokat Bugge, Frederiksstad.

En Linotypesætter kan straks faa Plads i »Flensburg Avis«, Flensburg. L. J.

Kassereren i Odense, Typ. C. O. Madsen, Sdr. Boulevard 242 ² th., modtager Kontingentindbetaling i sit Hjem hver *Lørdag* fra Kl. 5½—8 Efterm. Udbetaling af Syge- og Arbejdsløshedsunderstøttelse finder Sted hver *Fredag* fra Kl. 5½—8 Efterm. Der finder for Fremtiden ikke Ekspeditioner Sted vedrørende Foreningens Sager paa Arbejdsstedet.

Typografernes Syge-Hjælpekasse. Grundet paa Kassererens Indkaldelse til Sikringsstyrken den 15. ds., bedes alt Kontingent og Restancer for 1915 af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning betalt Tirsdag den 11. og senest Fredag den 14. ds. Kl. 7—9. — Se omstaaende Annonce.

Typografernes Stiftelse. Opmærksomheden henledes paa, at Oktober Kvartal har 14 Uger. STYRELSEN.

Nytaarsaften fejrede Typografernes Syge-Hjælpekasse sin store Juletræsfest i Prins Wilhelms Palæ. Alt var udsolgt og mange Kolleger, som tidligere Aar har været vant til at løse Billet ved Indgangen mod Forevisning af Medlemskort, maatte atter vende Næsen hjem.

Ca. 650 Børn var i Aar troppet op til denne brillante Fest, hvor de rigtig slog Gækken løs og tillige modtog de Assisterende med bragende Bifald, hvilket var Bevis paa, at de morede sig godt. Børnene beværtedes med Chokolade, Kager og Godter og fik hver en Present.

Kl. 11 tog de Voksne fat med Liv og Lystighed paa en vuggende Dans til Hr. Stabstrompeter Hjalmar Kofoeds brillante Musik.

Lotteriet gav følgende Resultat: Grønne Lodsedler: En stor Leddedukke, Nr. 34. Af gule Lodsedler blev følgende Numre udtrukne: 31 51, 61, 98, 119, 127, 246, 260, 267, 299, 342, 358, 366, 370, 418, 422, 453, 475, 502, 521, 522, 572, 574, 575, 595, 612, 642, 679, 701, 730, 742, 756, 790, 801, 813, 858, 859, 873, 880, 884, 889, 916, 947, 990, 1004, 1006, 1057, 1060, 1061, 1074, 1077, 1085, 1094, 1098, 1105, 1113, 1130, 1144, 1158, 1217, 1237, 1247, 1256, 1262, 1338, 1339, 1351, 1352, 1358, 1409, 1439, 1461, 1465, 1467, 1474, 1501, 1507, 1514, 1577, 1606, 1667, 1678, 1692, 1702, 1730, 1758, 1784, 1789, 1806, 1832, 1855, 1877, 1920, 1930, 1938, 1942, 1971, 1984, 2000. — Gevinsterne bedes afhentede i den kommende Uge hos Kassereren, A. Andreasen, Vølundsgade 3 ⁴.

Af Gaver modtog vi endvidere: C. Christiansen & Co.: Et Kabaret-Fad; Poul Holm: Nogle Manufakturvarer; P. B.: Et Billede; Uden Mærke: Et Postkort Album; V. R.: Et Par Stylter. — Hermed sluttes Listen med Tak til Alle for den udviste Opmærksomhed.

Regnskab vedrørende Juletræsfesten bedes opgjort senest Fredag den 14. Januar.

Til Juleuddelingen har jeg yderligere modtaget:

Schultz Sættere (Restopg.) 2.50, Faktor Nielsen 2.00, Jacobsen & Co.s Pers. 9.10, B. Nielsens Pers. 5.60, Oluf Andersen (»Politiken«) 5.00 — tils. Kr. 24.20. Ialt med det tidligere indkomne Kr. 6210.42.

København, 5. Januar 1916. LAUR. JENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C ¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

Lyngby 50.00.

København, den 4. Januar 1916.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: 6384 Hans S. Christiansens Hustru Emilie Louise.

Kolding, Sætter-Trykker Jens Sørensen, udl. 1/1 16 i V. Schæffers Bogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3110 Carl Johansen fra Papirindustrifagets Forb. (arbl.). 4033 Alfred Magnussen fra Udl. (arbl.). 6438 Johannes Trab fra Thisted (Bachhausen). 3467 Karl Ørnvold fra Marstal (arbl.).

Aarhus, 3639 Andr. Berthelsen (arbl.), 3406 Chr. Kejlstrup (syg) og 3989 Chr. Hald Madsen (arbl.). Faaborg, 1456 Charles Madsen (arbl.). Frederikshavn, 3965 A. H. Hansen (Skagen). Middelfart, 3969 A. J. Lind (arbl.) og 6316 J. A. E. Bjerre (arbl.). Nyborg, 3764 Niels Lomholt Sørensen (C. Schønemann). Randers, 3590 Wilh. Neess (Eksprestrykkeriet), 3737 Sigv. Michaelsen (Ethelborg) og 6276 Chr. Andersen (Hadsund Bogtrykkeri). Silkeborg, 3750 Vilhelm Nielsen (Bernh. Larsen). Slagelse, 3814 Frantz Nørby Madsen (arbl.), 3850 Axel Chr. Jensen (arbl.) og 6272 Henry Fr. Schilling (Sorø Amtstidende). Sorø, 5435 P. Jensen (Sorø Folketidende). Viborg, 6034 Axel Vilhelm Jensen (Stiftstidende).

Fratraadte.

København: 101 August Høyer. 3951 Carl Krebs. 1292 Carl P. E. Larsen. 1089 Cornelius Petersen. 3467 Karl Ørnvold. (Alle til Tyskland i Pl.

Aalborg, 3989 Charles Hald Madsen til Aarhus (arbl.), 1199 Peter Heinrich Petersen paa Rejse og 3488 Harry Lindeneg til Udl. Aarhus, 3639 Andr. Berthelsen til Skive i Pl., 2592 N. P. Gudum til Skive i Pl. og 3450 Arthur Horn til Lemvig i Pl. Kolding, 3415 J. Chr. Andrup til Haderslev i Pl. og 6003 J. L. Hansen paa Rejse. Marstal, 6467 Karl Ørnvold til Kbhvn. (arbl.). Nyborg, 3810 Anna Nielsigne Rasmussen til Køge (Fakse) arbl. Nykøbing F., 3590 Wilh. Neess til Aarhus (arbl.) og 4479 Aage Carlsen til Odense (arbl.). Silkeborg, 3477 Aage Sørensen til Skive i Pl., 6714 Michael Hansen til Skjern i Pl., 3737 Sigvald Michaelsen til Randers i Pl. og 3639 Andr. Berthelsen til

Aarhus i Pl. Slagelse, 3671 Peter Thorv. Larsen til Haslev i Pl. Thisted, 3908 Søren Sørensen til Holstebro (arbl.) og 6272 Henry Fr. Schilling til Slagelse i Pl.

Udmeldte.

København: 2946 K. V. Hildebrandt (anden Livsstilling)

Ringkøbing, 3838 P. Knudsen (fratraadt Faget). Stubbekøbing, 6022 H. P. Sejerholt (fratraadt Faget).

Død.

København: 6643 William Pape.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Kassereren træffes i den kommende Uge, Tirsdag og Fredag Kl. 7—9. Alt Kontingent og Restancer for 1915 (53. Uge incl.) bedes betalt **senest Fredad den 14. ds.**, da det ellers vil have Udslettelse til Følge.

Regnskabet vedrørende Juletræstesten bedes opgjort senest Fredag den 14. ds.

(14) KASSEREREN.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder sin ordinære Generalforsamling Fredag den 14. Januar Kl. 8½ i Kaféen, Kultorvet 14. Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

Indbetaling finder Sted samtidig.

STYRELSEN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingent for 48.—53. Uge (**6** Uger) opkræves Lørdag den 15. Januar, samtidig opkræves Kontingent for Oktober Kvartal til Administrationsfonden. P. HANSEN, Nansensgade 45².

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ Sangøvelse. Alle Sangerne bedes komme til Stede, da vigtige Meddelelser foreligger. — Alt resterende Kontingent bedes indbetalt snarest.

Bemærk: **Medlemsbidrag for Oktober Kvartal maa betales inden Aarsfesten for at erholde Billetter og Baltegn.** (1)

ANNONCER

Linotype-Sætter.

Grundet paa Militærindkaldelse bliver her i Trykkeriet fra 14. Januar i 2½ Maaned Plads for en fuldt uddannet Linotype-Sætter. Arbejdstid i 3 Hold, vekselvis Dag og Nat.

Frederiksborg Amts Avis.

(22) Hillerød.

En dygtig Trykker

kan straks faa Plads i

(19) **Aarhus Stiftsbogtrykkeri.**

En flink Trykker,

som ogsaa kan deltage lidt i Sætningen, kan fra først i Januar faa Plads paa *Bogense Bogtrykkeri* (BRO & THEILL). (20)

Akcidenssætter

søger Plads snarest. Billet mrkt. »243« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Maskinsætter,

der er godt kendt med Linotype-Ideal kan paa Grund af Indkaldelse faa Plads fra 14. Januar paa **Silkeborg Venstreblad.** (23)

Trykkerforbundter

søger Plads straks, har staaet ca. 4 Aar i Lære. Billet mrkt. »18» modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker eller Sætter-Trykker

kan faa Plads under Indkaldelse fra midt i Januar **Ringsted Folketidende.** (246)

Paa Grund af Indkaldelse kan en dygtig **Avissætter** faa midlertidig Plads ved »Vestlollands Avis«, Nakskov, fra 14. eller 15. ds. (24)

Fagtegning.

Paa Opfordring foranstalter jeg fra 1. Februar et 3-Maaneders Kursus i typografisk Fagtegning og Skitsering for 1 à 2 Hold yngre *Akcidenssættere* (ikke Lærl.), der ønsker en decideret Uddannelse i Tegning til Typografi. Hovedvægten lægges specielt paa: *Originale Sats-Kompositioner*, *Løsning af moderne typografiske Reklameopgaver* og ganske særlig *Udviklingen af Kombineringsevnen* og *Tilegnelsen af Idéer* for Sats-Arrangementer. Undervisningen omfatter Tegninger i sort-hvid Manér saa vel som i Farve, samt Planlæggelse af Tekst- og Billedstof til alle under det merkantile Omraade hørende Arbejder. — Undervisningen finder Sted Onsdag Aften 8—10 og Søndag Form. 10—12 eller Mandag Aften 8—10 og Søndag Form. 12—2. Deltagelse bedes anmeldt inden 24. ds. Plan og nærmere Oplysning er til Disposition ved Henvendelse paa min Tegnestue Mandag, Onsdag og Lørdag Aften 6—8 eller daglig 11—12.

Tegner **Ove Dyva**,
Kronprinsensg. 14.
Telefon: Byen 3636. (21)

Til Salg.

Skæremaskine, som ny (Eichoff) 300 Kr. **9 Stkr. Haand-Diegelpresser** (alle Størrelser). **En Del god Skrift** (tysk Højde) 1 Kr. pr. Pd. — Event. Afbetaling.

(239) **Adelgade 16.**

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale**, **Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12a)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (15)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
Thingvalla Allé 28, S.

(79)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 2 KØBENHAVN DEN 15. JANUAR 1916 XLIII AARGANG

TYPOGRAF-TIDENDE kommer — som maaske bemærket — denne Uge en Dag senere end sædvanlig. Grunden hertil er den, at vi havde ønsket i dette Numer at bringe udførlige Meddelelser om, hvorledes man i København vil føre den nylig af Rigsdagen vedtagne Dyrtidslov ud i Livet.

Forhandlingerne herom er imidlertid ikke blevne færdige, og Betænkningen kan først ventes om nogle Dage, hvorefter Sagen antagelig kommer til Behandling i Borgerrepræsentationen i næste Uge.

Vi har i forrige Numer meddelt, at Arbejdsløse til deres ordinære Understøttelse vil kunne faa Tillæg fra Kommunerne; vi kan supplere dette med, at ogsaa alle, der oppebærer Sygeunderstøttelse, vil faa denne forhøjet. Endvidere har vi Grund til at formode, at Arbejdere, hvis Lønninger er paa den første Halvdel af 30'erne og derunder, vil faa Hjælp fra Kommunen i Forhold til det Antal Børn, de har.

Men vi skal i det følgende Numer give udførlige Meddelelser om Sagen. REDAKTIONEN.

Den statsanerkendte Sygekasse fra 1. Januar 1916.

I adskillige Aar har Rigsdagens Repræsentanter for Landbruget haft deres Opmærksomhed henvendt paa Sygekasseloven og ment, at denne gav Byarbejderne for store Fordele dels gennem Statens Tilskud og dels gennem den Ret, den gav enhver Lønarbejder til, uden Hensyn til Indtægten, at sikre sig i en statsanerkendt Kasse. Efter lange og trange Forhandlinger er disse resulteret i den ny Sygekasselov, der fra Nytaar er traadt i Kraft og som forøger Statstilskudet til Landkasserne, medens dette forringes for Bykassernes og for Hovedstadens Sygekassers Vedk.

Statstilskudet, der hidtil har været 2 Kr. aarlig pr. ubemidlet nydende Medlem + 1/5 *af Kontingentet*, bliver fremtidig at beregne med de 2 Kr. aarlig + en vis pCt. *af Udgifterne*, nemlig 1/4 af Udgiften til Lægerne og til Hospitalerne. Desuden faar Kassen 2.50 for hvert Barseltilfælde samt 1/4 af Dagpenge under 80 Øre pr. Dag. Da Dagpengene hos os for Kvinder og Lærlinge er 75 Øre pr. Dag, faar vi altsaa for disse Dage refunderet 18,7 Øre daglig. Da Maksimum af Statstilskud for Dagpenge er 20 Øre om Dagen, faar vi altsaa dette Beløb refunderet for heltbetalende Medlemmers Sygedage. Maksimum af Statstilskudet maa pr. Medlem kun være *Kr. 4.65* aarlig, og til dette Maksimum *bliver Statstilskudet reduceret dersom det er højere, som Følge af megen Sygelighed.* Desuden fradrages 1 pCt., som henlægges til en Reservefond.

Forskellen mellem Statstilskudets Beregning før og nu vil fremgaa af følgende Regnestykke:

For Aar 1914 fik vi i Statstilskud *Kr. 12,142.44*, beregnet efter 2 Kr. pr. Medlem + 1/5 af det indbetalte Kontingent. Skulde Statstilskudet have været beregnet efter den i den ny Lov foreskrevne paa Udgiften baserede Beregningsmaade, vilde Facit have blevet som følger:

2520 Medlemmer à 2.00	5,040.00
12,304 Sygedage à 0.20 pr. Dag...	2,460.80
7693 — à 18,7 — ...	1,438.56
1/4 af Udgiften til Hospital	899.37
1/4 — Lægehonorar....	3,184.99
1/4 — Vagthold etc. ...	85.82
54 Fødsler à 2.50.....	135.00
Tilsammen	13,244.54

Dersom Beregningen nu havde været færdig, vilde vi, som det vil ses, have faaet Kr. 1102.10 mere under den ny end under den gamle Beregning. Imod en saadan Forslugenhed fra Sygekassens Side har Lovgivningsmagten dog sikret sig ved at fastsætte Maksimum af Statstilskud til Kr. 4.65 pr. Medlem, og da der 1914 er regnet med 2520 Medlemmer, vilde Maksimum altsaa blive 2520 × 4.65 = *Kr. 11,718.00* til hvilken Sum de foran anførte *Kr. 13,244.54* vilde blive reduceret; herfra gaar yderligere 1 pCt., der som anført henlægges til en Slags fælles Reservefond. Derved vilde Statstilskudet for 1914 have andraget *Kr. 11,600.82* eller *Kr. 541.62* mindre end det virkeligt modtagne Statstilskud beregnet paa den gamle Maade. Denne Nedgang er just ikke overvældende, men den maa ses i Belysning af, at 1914 var et Aar med meget store Udgifter. Naar hertil kommer, at der trues med en ret stor Forøgelse af Udgiften til Lægerne, en Merudgift, som vi sandsynligvis ikke vil faa Statstilskud for, fordi den vil overstige den af Loven fastsatte »Maksimalpris«, maa man sige, at den statsanerkendte Sygekasses økonomiske Stilling ingenlunde er helt betrygget.

Et af de Spørgsmaal, som indenfor vort Fag i størst Udstrækning har lagt Beslag paa Medlemmernes Interesse, er Spørgsmaalet om, hvad der skulde forstaas ved »*bemidlede Medlemmer*«, der ikke kunde være i den statsanerkendte Kasse. Paa dette Punkt er Ministeriets Afgørelse blevet en Erklæring om, at *enhver Lønarbejder* kan være Medlem uanset hvilken Løn han i Øjeblikket oppebærer, naar han blot ikke har en Løn, der ligger betydeligt over den højeste Løn indenfor hans Branche. De konservative Elementer indenfor Pressen har erklæret sig imod denne Afgørelse og ment, at Arbejderne blev stillet for gunstigt, skønt det jo i mange Tilfælde er en Kendsgerning, at en Arbejder ikke ret længe ad Gangen beholder en højt lønnet Stilling, og saa snart han bliver syg og mister sin Arbejdsindtægt, *er han jo faktisk ubemidlet.* Der menes jo ogsaa, at Lægerne vil reagere mod denne Bestemmelse, idet de hellere for de bedre stillede Medlemmer vil være *Huslæger* end *Sygekasselæger*. Forhaabentlig vil Sygekasselægerne dog være ret forsigtige i deres Kritik og hellere nøjes med Fuglen, de har i Haanden, end gribe efter de 10, der sidder oppe paa Taget, og som maaske flyver væk inden de naar derop og faar fat i dem.

Jeg tror ogsaa, at vore Læger er saa fornuftige, at de vil nøjes med den Indtægt, de faar af Sygekassemedlemmerne, saa meget mere som de højstlønnede Medlemmer ofte er dem, der volder Lægerne det mindste Besvær, fordi de af økonomiske Hensyn melder sig syge saa lidt som muligt og fordi

de tillige i Kraft af den større Indtægt kan faa en Ernæring, der gør det muligt for dem at modvirke Sygdommene inden disse ret kommer til Udbrud.

Af de Forandringer, der i Henhold til Statens og Sygekasseinspektørens Krav vil finde Sted, skal jeg tillade mig at nævne nogle:

Optagelsesblanketterne bliver mere komplicerede end de har været og kræver Oplysninger, der tager Sigte saavel paa Helbredet som paa at man ikke er forsikret højere end Loven tillader. Der skal indføres to ny Satser for Pengehjælpen, nemlig en paa 40 *Øre* om Dagen for et Kontingent af *14 Øre om Ugen* og en paa *3 Kr.* om Dagen, saaledes at der aabnes Adgang til en Sygeunderstøttelse af den statsanerkendte Kasse af 21 Kr. om Ugen for et Kontingent af *60 Øre*. I Praksis bliver der hos os næppe ret meget Brug for en Dagpengesats af 40 Øre, men Hovedloven kræver det, og den siger endogsaa, at hvis en gift Mand, som har sikret sig disse Dagpenge, kommer paa Hospitalet, maa der kun herfor fradrages ham 10 Øre pr. Dag, idet der ikke maa udbetales ham mindre end 30 Øre om Dagen. For *udenbys boende Medlemmer*, der hidtil kun er fradraget *60 Øre daglig* under Ophold paa Sygehus, selv om Opholdet koster Sygekassen mere (Amtssygehuset 1.00), siger Loven, at saadanne Medlemmer *fremtidig skal fradrages hele dette Beløb*, hvilket altsaa er et Tilbageskridt fra før.

Medlemmer, der ønsker at komme op i en *højere Pengehjælpsklasse* end den, de hidtil har været i, skal præstere ny Lægeattest. *Lægeattester for Optagelse*, der hidtil har været betalt af det optagelsessøgende Medlem med 1 Kr., koster nu *1 Kr. 50 Øre*.

Som allerede nævnt ventes der et ret stort Krav fra Lægernes Side om Lønforhøjelse, og det er Meningen, at den Overenskomst, »De samv. Sygekasser« indgaar med »Lægeforeningen«, skal have tilbagevirkende Kraft fra 1. Januar 1916, saaledes at Forskellen senere skal efterbetales, og da denne Forhøjelse nemt kan komme op paa 2 à 3000 Kr. i et Aar og da Sygekassen forrige Aar kun havde et *Overskud af 600 Kr.*, stillede Sygekasseinspektoratet Krav *om Kontingentforhøjelse*. Der krævedes for Kvinders og Lærlinges Vedkommende en Forhøjelse fra 15 Øre til 20 Øre om Ugen, og for de Medlemmer, der hidtil har betalt 35 Øre om Ugen, krævedes der 40 Øre. Paa vor Indsigelse herimod imødekom man os for saa vidt som man vilde nøjes med Forhøjelsen paa den sidste Post (de 35 Øres Forhøjelse til 40), hvilket man har maattet akceptere, men Ledelsen vil henstille, at Kontingentet ikke forhøjes, men at *de 5 Øre overføres fra Lokalkassen*, der menes at kunne bære dette Tab, nu da den ikke længere har Karensunderstøttelsen, der i sin Tid var Aarsagen til de 5 Øres Kontingentforhøjelse.

Medlemmer, der gaar over til *andet Erhverv*, kan fremtidig blive staaende i Sygekassen alene, hvilket de ikke før har kunnet. *Plejebørn* kan nu forsikres for 10 Øre om Ugen for *hvert Barn*, medens der fortsat kun betales 10 Øre ialt for ens egne Børn, hvor kun Faderen er Medlem. *Medlemmer uden regelmæssigt selvstændigt Erhverv* samt *Alderdomsunderstøttede* forbyder Loven at sikre sig for mere end 1 Kr. daglig for Mænd og 75 Øre for Kvinder. *Medlemmer*, der modtager *hel eller delvis Løn* under Sygdom, skal give Afkald paa Dagpenge i samme Forhold, men kan slippe med et lavere Kontingent ($^1/_5$ mindre).

For *veneriske Sygdomme*, for hvilke Dagpenge hidtil kun har været betalt under Ophold paa Hospital, kan der nu betales Dagpenge ogsaa udenfor Hospital, naar Lægen (event. Speciallægen, som vi har bibeholdt for disse Sygdomme) erklærer Patienten for uarbejdsdygtig.

Lægebesøg ved pludselig indtrædende Sygdomstilfælde, hvor egen Læge ikke kan naas eller faas, maa Kassen fremtidig kun godtgøre Medlemmerne med 2 Kr.

For Hustruers og selverhvervende Hjælpearbejderskers Vedkommende har man bevaret *Retten til fuld Pengehjælp under Hospitalsophold*, medens der for alle andre Medlemmer skal fradrages i Dagpengene under Opholdet paa Hospitalet.

Hvilende Ret, der hidtil er indtraadt af sig selv for Arbejdsløse efter 6 Ugers Restance, eller har kunnet begæres straks ved Arbejdsløshedens Indtræden, er fremtidig begrænset til at vare et Tidsrum af 13 Uger, idet Udslettelse saa skal ske; dog kan Vedk. erhverve Medlemsretten paany uden ny Lægeattest, naar han inden den 20. Uge betaler hele Restancen.

Paragrafen om, at man *udslettes af Sygekassen*, naar man i Løbet af 3 Aar har modtaget 60 Ugers Sygehjælp, er ogsaa bleven skærpet, idet man fra Inspektoratets Side har forlangt indsat *»en hvilken som helst Hjælp«*. Vi har hidtil kun regnet med *Pengehjælpen*, og ikke regnet Perioderne, hvor Pengehjælpen var udløben, selv om Patienten under disse var paa Hospital og Kassen betalte Opholdet. Efter den nu krævede Fortolkning vil de 60 Uger blive naaet hurtigere end før, fordi vi tvinges af Loven til at medregne de mellem Pengehjælpsperioderne liggende Hospitalsperioder, hvad der jo i visse Tilfælde desværre vil blive til Skade for de syge Medlemmer.

For de Medlemmers Vedkommende, der til Trods for Ministeriets Afgørelse mulig paa Foranledning af Læger af det bedømmende Udvalg, maatte blive erklæret bemidlede, har vi tænkt os simpelt hen at overføre dem til 3 Portioner i Hjælpekassen, hvilken Slags Medlemmer vi jo allerede fra ældre Tid har indenfor denne.

Som man ser er den ny Lov jo ikke saa human som den gamle; den er strengere i sin Tendens end den gamle var, og man mærker tydeligt den »betrængte Bondestands« *smørbløde*, men dog alligevel ret haarde Hænder. Naar Loven alligevel forhaabentlig bliver til at arbejde med, er det ikke de Herrer Bønders Skyld, nej, det kan vi takke vore egne Repræsentanter for, idet de har modvirket de gjorte snigmorderiske Bestræbelser efter bedste Evne og med et efter Omstændighederne taaleligt godt Resultat.

Nu gælder det jo for os om at praktisere Loven saa humant som muligt, og dette vil selvfølgelig ogsaa ske fra Ledelsens Side.

København, den 11. Januar 1916. LAUR. JENSEN.

Dyrtidstillæg.

Bogtrykker N. K. NIELSEN (Eksprestrykkeriet), Randers, tilstod for et Par Maaneder siden sit Personale en Lønforhøjelse af 1 Kr. ugentlig, 1 Mand 2 Kr. ugentlig og 2 Mand et Gratiale af 20 Kr. hver. Samme Principal har tillige i Anledning af Julen uddelt 150 Kr. i Portioner paa 15 og 10 Kr., henholdsvis til gifte og ugifte, samt 5 Kr. til hver Lærling.

Personalet i *Frelsens Hærs Bogtrykkeri* modtog i Julegave 10 Kr. til hver mandlig og 5 Kr. til de kvindelige Arbejdere.

»Bornholms Avis«s gifte Personale fik Juleaften hver 25 Kr. udbetalt som 1. Bidrag i Anledning af Dyrtiden, samtidig fik hver af Lærlingene Halvdelen af 15 Kr., som er tilstaaet dem i samme Anledning; de ugifte Typografer modtog som sædvanlig en lille Julegave i Penge.

»Bornholms Tidende« har ligeledes tilstaaet hver af de gifte Typografer 50 Kr. samt Lærlingene 15 Kr. hver i Anledning af Dyrtiden.

Til Kvinderne.

SOM tidligere omtalt her i Bladet er der dannet et kvindeligt Agitatorkorps, hvis Opgave det skal være at oplyse Kvinderne om Socialdemokratiets Arbejde i Stat og Kommune. Men for at kunde virke som Agitatorer er det ikke nok alene at have Lysten og Viljen; for at virke overbevisende paa andre maa man ogsaa være i Besiddelse af Viden. Der afholdes derfor en Række Møder med Foredrag over nogle

af de vigtigste Opgaver, som Socialdemokratiet har virket for, og hvor der gives Oplysninger, dels om hvad vort Parti allerede har udrettet og dels hvad det virker for i Fremtiden.

Efter endt Juleferie lægges der nu ud paany, første Gang Tirsdag den 18. ds. Kl. 8 og fremdeles hver anden Tirsdag.

Emnet førstkommende Tirsdag vil antageligt blive enten om Dyrtidsloven eller om Retsreformen. Om det første Emne taler Borgerrepræsentant VIGGO CHRISTENSEN, der som Medlem af det saakaldte Velfærdsudvalg, der har behandlet Sagen, i særlig Grad er kendt med Lovens Virkninger indenfor Københavns Kommune.

Dyrtiden er et Emne, som særlig Kvinderne, hvad enten de har Lyst til det eller ikke, er nødsagede til at beskæftige sig med, fordi den rammer os alle haardt, men mest den der skal føre Husholdning for smaa Midler, og for hvem Husførelse er en stadig Spekulation, thi Pengepungens Indhold staar ikke i noget som helst rimeligt Forhold til Prisen paa Fødevarerne. Men hvis det er slemt at faa Pengene til at slaa til for de Kammerater, som har Arbejde og en nogenlunde fast Indtægt at regne med, hvor meget værre er det da ikke for den Arbejdsløse. Hvad har vort Parti udrettet paa dette Omraade? Ja, derom faar vore kvindelige Agitatorer Oplysning ved de omtalte Møder, der holdes i Rømersg. 22, den lille Sal.

Kvinder indenfor vort Fag, som maatte have Lyst og Interesse for Sagen, kan ved at melde sig som Agitatorer faa Adgang til Møderne, og Indmeldelse kan ske paa Mødeaftenen. H. C.

Til Trykkeriarbejdernes aarlige Fest,

som paa Grund af de usædvanlige Forhold blev opgivet i Fjor, er der nu udstedt *Lodsedler* à 10 Øre, der, foruden at give Køberen en Chance for at vinde en af de *15 smukke Gevinster*, tillige giver Adgang til Underholdningen, som finder Sted *Lørdag den 5. Februar i »Harmonien«s store Sal, Nørreboldgade 23.* Der opføres en lystig Farce: »Den svage Side«, foruden at de Rollehavende udfører saavel Soloer som Duetter. Vi opfordrer *alle typografiske Arbejdere* til at købe Lodsedler, og derved sikre sig billig Adgang til en fornøjelig Aften for sig selv og Familje eller Bekendte. Efter Underholdningen Bal til Kl. 4. FESTUDVALGET.

Generalforsamlinger og Møder.

Odense Lokalafdeling

afholdt ekstra Generalforsamling den 19. December 1915. — Dirigent: JOHANNES CHRISTENSEN. Sekretær: ADOLF TIEDJE.

Dagsordenens Pkt. 1 drejede sig om flere Ting, der kostede Penge. Et paa en tidligere Generalforsamling fremsat Forslag om Oprettelse af et Kontor i Afdelingen toges foreløbig tilbage. I Stedet for bliver det fremtidig saaledes, at alle Forretninger vedrørende Kassererposten henvises til Kassererens Hjem (de fleste har hidtil været ekspederet paa Trykkeriet), og Kassererens Aarshonorar forhøjes fra 100 til 150 Kr. Endvidere var Spørgsmaalet »Teknisk Skole« atter til Behandling, og angaaende mulige Tilskud til denne, bemyndigedes Bestyrelsen til at træffe Afgørelse indtil et vist Maksimum.

2. Til Kasserer genvalgtes C. O. MADSEN enst.

3. Efter at AXEL DAHL havde frabedt sig Genvalg, valgtes CHR. E. PETERSEN (Genvalg) og BACHHAUSEN, Thillerups Bogtr. (Nyvalg) til Bestyrelsesmedlemmer. Til Revisor genvalgtes P. OLSEN, Milo'ske Bogtr.

FORMANDEN bragte Dahl en Tak for hans Arbejde i Styrelsen, hvorefter Generalforsamlingen sluttede. —LBL—.

Nær og Fjærn.

Medlemslisten. Inkassatorer og Afdelingsformænd, som endnu ikke har indsendt Medlemslisten, bedes omgaaende indsende den.

Maskinsætterklubbens Generalforsamling og paafølgende Stiftelsesfest med Fællesspisning afholdes Søndag den 23. Januar.

Vi henleder Opmærksomheden herpaa, da omstaaende Annonce, der var indsendt til forrige Numer, ved en Fejl fra Postvæsenets Side er blevet forsinket.

Direktør, Pastor Gleiss fra Neumünster har personlig henvendt sig til mig for at faa 2 Trykkere til Stereotypiplader, den ene til Toturmaskine (Frankental). 3—4 Sættere, der kan lidt Tysk, samt en Stereotypør til Fladstereotypi. Firmaet hedder *H. H. Nølkes Bogtr., Bordesholm pr. Kiel.* Lønnen er 32 Mark + 10 % Krigstillæg + Tantieme, hvilket sidste for December Maaned var 18—21 Mark pr. Mand. LAUR. JENSEN.

Dødsfald. Den 6. Januar afgik en af vore kendte gamle og gode Kolleger, VICTOR EMANUEL DIDERIKSEN, ved Døden paa Bispebjerg Hospital. Dødsaarsagen var Mavekræft. D. var født den 2/6 1846 i København, og udlærte i 1865 i Triers Bogtrykkeri her i København. Han har i Aarenes Løb arbejdet mange forskellige Steder, og var afholdt af alle som den brave og gemytlige Svend, han var. I de sidste 6 Aar var D. svagelig og ude af Stand til at arbejde. Han begravedes i Gaar Fredag Kl. 2 Middag fra det store Kapel paa Vestre Kirkegaard, hvor det gamle Gutenberg-Banner sænkedes over den gamle trofaste Kammerats Kiste.

— WILLIAM PAPE, der i 1911 udlærte i Vejle, og som i de sidste Aar arbejdede her i København hos Egm. H. Petersen, er den 29/12 1915 afgaaet ved Døden af Lungebetændelse. P., der var en ung flink Kollega, var nylig bleven gift. Liget førtes til hans Fødeby, Vejle, hvor Begravelsen har fundet Sted.

Navneforandring. 890 Th. C. Petersen (J. Jørgensen & Co.) har fra 1. Januar 1916 faaet Bevilling til at føre Familjenavnet BREGENTOFT.

— Maskinsætter C. J. Hansen (O. C. Olsen & Co.) har faaet Tilladelse til at bære Familjenavnet RAVNØ.

Amerika. I Staten Montana er paabegyndt Udgivelse af en Avis for Negre; Bladet bærer Titlen »The American Negro Socialist«. Det er Amerikas sorte Befolkning der skal gøres »røde«.

Da det er umuligt for mig at takke hver enkelt for den store Hjertelighed og Opmærksomhed, som strømmede imod mig paa min 75-aarige Fødselsdag, beder jeg Alle her at modtage min inderlige Tak for al udvist Venlighed.

Dog maa jeg tillade mig at spørge min ærede Ven, Hr. —n, som har indrykket den lille Artikel i »Typograf-Tidende« i forrige Uge, med et drastisk Ord: »Er der ikke smurt lidt vel tykt paa« om min Person? Jeg har ikke gjort mere end min Pligt. Har man været fornøjet med mig, bliver det en Sag, som naturligvis glæder mig; men det Hele er i mine Øjne ikke værd at gøre saa stort Væsen af; elsker man sin Stand, skylder man den, at man arbejder for den.

Derfor Alle, saavel indenbys, som Vennerne i Aarhus, Hillerød, Ringsted og Stockholm, som har glædet mig med Breve, Kort og Telegrammer, modtag min hjerteligste Tak.

København, den 9. Januar 1916. Ærbødigst VILH. TØMMERUP.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

Frederikshavn i Stedet for en Del af Oktober Kvartals Overskud 10.00.

København, den 11. Januar 1916.
Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

5. Januar: Frederikshavn pr. Bl. 10.00.
11. Januar: Hillerød 84.90; Nyborg intet at indsende.

København, den 11. Januar 1916.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Jens Holger Hassing, udl. 31/12 15 hos Furø (arb. s. St.). Trykker Aage Axel Alfred Zuschlag, udl. 1/1 16 hos Bøe (arb. s. St.). Paal. Poula Adelheid Christensen, udl. 2/1 16 hos Egm. H. Petersen (arb s. St.). Paal. Marie Magdalene Ibsen, udl. hos Schultz (arb. s. St.), tidl. Medl. Paal. Lilly Jensen, udl. 16/12 15 hos Charles Petersen (arb. s. St.). Paal. Regitse Marie Petersen, udl. 1/1 16 hos Berg & Co. (arb. s. St.). Paal. Carla Eleonora Stephansen, udl. 4/1 16 hos Chr. Cato (arb. s. St.). Paal. Gerda Margrethe Wenzel, udl. 3/1 16 hos Kristensen & Mikkelsen (arb. s. St.). Hjælpearb. Knud Vald. Jacobsen (Carl Aller). Hjælpearb. Arnold Mørck-Petersen (Egm. H. Petersen). 587 Charles Lerbergs Hustru Rigmor Theodora. 2742 Carl Alfred Olsens Hustru Thora Aleksandra Frederikke Olsen.

Aarhus, Sætter Carl Ingvard Kirkebech, udl. 1/1 16 hos S. Jensen Sort, og Sætter Christian Sehested, udl. 1/11 15 hos Bredahl, Rønne. Brønderslev, Sætter Niels Chr. Andersen, udl. 1/1 16 i Vendsyssel Folkeblad. Varde, Sætter Axel Kiertzner Hansen, udl.

1/1 16 i Ribe Amtstidende. Holstebro, Sætter Georg Anthon Lohmann, udl. i Stege 1879 (tidl. Medl.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 4040 Alfred Christensen fra Udl. (Militær). 1859 Einar Hansen fra Odense (arbl.). 3409 Anton Nielsen fra Helsingør (arbl.). 3822 Niels Jørgen K. Nielsen fra Udl. (arbl.). 490 Axel Wandrup fra Udl. (arbl.). 2131 Agnes Jacobsen fra Kv. Arb.-Forb. (arbl.).

Aarhus, 4462 H. Chr. Jørgensen (Reklametrykkeriet). Hobro, 6276 Chr. Andersen (Hobro Avis). Horsens, 3946 J. P. Nielsen (arbl.), 3855 A. M. F. Bønnelycke (arbl.), 6089 H. P. M. Hansen (P. M. Jensen), 3957 C. E. A. Hansen (Kloster) og 4902 Ane Sofie Christensen (Bachhausen). Køge, 3810 Anna Nielsigne Rasmussen (arbl.). Middelfart, 6320 Fr. Madsen (Middelfart Avis) og 6316 J. A. E. Bjerre (Middelfart Avis) Nykøbing F., 4057 Einer Helge Nielsen (A/S Centraltrykkeriet) og 2569 Niels Jensen (arbl.). Næstved, 3671 Peter Th. Larsen. Ringkøbing, 3450 Arthur Haun (Lemvig Bogtrykkeri). Skive, 3639 Andr. Berthelsen (B. Hansen), 3477 Aage Sørensen (B. Hansen) og 2592 Niels P. Gudum (L. Pedersen). Stege, 3814 F. N. Madsen i Pl. Viborg, 3901 Niels Chr. Nielsen (arbl.).

Fratraadte.

København: 3409 Anton Nielsen til Udl. i Pl. 3821 Niels Jørgen K. Nielsen til Udl. (arbl.). 4057 Einar Helge Nielsen til Nykøbing F. i Pl. 1779 Thomas H. Thomsen til Storehedinge i Pl.

Aalborg, 2595a Jens Hansen til Kbhvn. (arbl.) og 3971 Harry Korndrup til Kbhvn. (arbl.). Aarhus, 3406 Chr. Kejlstrup til Skanderborg i Pl. Assens, 6148 Laura Klausen til Korsør (arbl.). Helsingør, 3800 Laurits Thygesen paa Rejse. Hobro, Holger Christensen til Tyskland i Pl. Horsens, 625 Bahnson Lassen til Vejle i Pl. Marstal, 3957 Carl E. A. Hansen til Horsens i Pl. Middelfart, 3969 A. J. P. Lind til Helsingør. Odense, 3901 Niels Chr. Nielsen til Viborg (arbl.), 1466 Chr. Aug. E. Madsen til Faaborg (arbl.), 3946 Jørgen P. Nielsen til Horsens (arbl.), 1859 Ejner V. J. Hansen til Kbhvn. (arbl.), 6549 P. Th. Tuborgh til Skanderborg (Redaktør), 6320 Frederik Madsen til Middelfart i Pl. og 4462 Hans Chr. Jørgensen til Aarhus i Pl. Randers, 6226 Chr. Andersen til Hobro i Pl. og 3452 Søren Thomsen til Kbhvn. (arbl.). Skive, 6620 K. E. Fischer til Tyskland i Pl. Slagelse, 3814 Frants Nørby Madsen til Stege i Pl. Thisted, 3943 Alfred Christensen til Nykøbing M. i Pl. Varde, 6316 J. A. E. Bjerre til Middelfart (arbl.).

Udmeldt.

Viborg, 6072 Hans Christian Andersen (Redaktør).

Død.

København: 531 Victor Emanuel Diderichsen.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingent for 48.—53. Uge (**6** Uger) opkræves Lørdag den 15. Januar, samtidig opkræves Kontingent for Oktober Kvartal til Administrationsfonden. P. HANSEN, Nansensgade 45 2.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 9 Sangøvelse. Husk Tegning til Fællesspisningen reserveret for Medlemmer kun til 15. Januar. (1 a)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder sin ordinære Generalforsamling Fredag den 14. Januar Kl. 8½ i Kaféen, Kultorvet 14. Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uanset de Mødendes Antal.

Indbetaling finder Sted samtidig.

STYRELSEN.

M.-K. afholder *ordinær Generalforsamling* Søndag den 23. Januar Kl. 11 paa Gimle, Grundtvigsvej 14, med følgende *Dagsorden:*

1. Forhandlingsprotokollen. 2. Beretning. 3. Regnskabet. 4. Valg af Formand, Kasserer og et Styrelsesmedlem. 5. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen afholdes *Stiftelsesfest med Fællesspisning* (Fiskegranade med Hummer og Asparges, Kalvefilet med brune Kartofler og Gemyse, Smør og Ost, Øl og Snaps, Kaffe).

For at kunne deltage maa Medlemmerne tegne sig hos Formanden, WESTY HANSEN, Flensborggade 32 4, senest Torsdag d. 20. ds.

STYRELSEN.

Gutenberg-Koret.

Ordinær Generalforsamling Fredag den 28. ds. (efter Sangøvelsen).

Dagsorden: 1) Beretning. 2) Regnskabet. 3) Valg af Formand samt 1 Revisor. 4) Forslag fra Styrelsen. 5) Eventuelle Forslag. 6) Eventuelt.

Forslag maa være indsendt 8 Dage forinden. (4)

ANNONCER

Dygtig Akcidenssætter,

Rutine i Korr. og Rev., søger Plads i København. Afholdsmand. Billet mrkt. »26« til Ekspeditionskontoret inden 1. Februar.

En Trykker

kan faa fast Plads straks.

»Afholdsbladet«s Trykkeri,

(27) Aarhus.

Maskinsætter.

Monoline- og Linotype-Sætter (Provinsianer), dygtig Reparatør, hurtig og paalidelig, med indgaaende Kendskab til Maskinerne, ønsker at forandre Plads enten straks eller i Løbet af nærmeste Fremtid. Vedk. er i fast Plads, men ønsker af forskellige Grunde Forandring. Billet mrkt. »28« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Trykker

kan straks faa Plads i

(19) **Aarhus Stiftsbogtrykkeri.**

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (13

Carl Erichsen.

Telefon 2526. Sct. Pederstræde 10.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

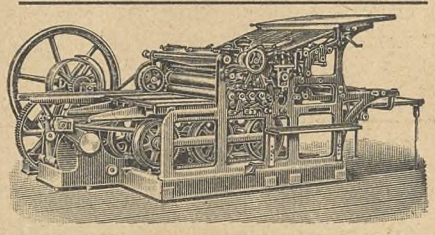

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

— Dansk Arbejde. —

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Hotel „Union“ Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade (*bedste Spisested i København*) anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,

(57) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 3 KØBENHAVN DEN 21. JANUAR 1916 XLIII AARGANG

Kommunale Dyrtidsforanstaltninger.

Den sociale Lovgivning har skabt en Del Omraader, hvor det offentlige (Stat eller Kommune eller begge i Forening) kan træde til med Hjælp i de Situationer, hvor Medborgere under de herskende Samfundsforhold kan komme til at lide uforskyldt Nød. Maaden, hvorpaa Hjælpen ydes, er forskellig; i nogle Tilfælde ydes den som Forsørgelse, i andre gennem Forsikring eller ved faste offentlige Bidrag, ligesom en Del Hjælp, der ydes gennem Fattigloven (fortsat Sygekassehjælp efter § 63, Barselhjælp), gives som en Ret uden Fattighjælps Virkning. Som nogle af de vigtigste Led i Kæden af sociale Love kan nævnes: Alderdomsforsørgelsen, Syge- og Arbejdsløshedsforsikringen, Børneloven, Bidragslovene og Enkebørnsforsørgelsen.

Paa de her nævnte Omraader har Kommunerne Ret eller Pligt til at yde Hjælp efter de for hver enkelt Lov gældende Regler, men herudover kan Kommunerne kun hjælpe gennem Fattigvæsenet, hvilken Hjælp medfører Tab af borgerlige Rettigheder.

Under den herskende Dyrtids Tryk har Kravet om at hjælpe de mindre bemidlede stadig været fremme, men for saa vidt en saadan Hjælp skulde ydes af Kommunerne, maatte Beføjelse hertil gives ved særlig Lov, ligesom der ogsaa paa en eller anden Maade maatte gives Kommunerne Anvisning paa, hvorfra Midlerne skulde skaffes, da deres Adgang til at skaffe sig Midler er stærkt begrænset af Lovgivningen.

Forhandlingerne paa Rigsdagen om Dyrtidsspørgsmaalet endte i forrige Maaned med Vedtagelse af »Lov om kommunale Foranstaltninger i Anledning af Dyrtiden og om Dækning af overordentlige kommunale Udgifter«, hvilken Lov stadfæstedes 22. December 1915.

Loven giver Kommunalbestyrelserne Ret til i 10 Maaneder, fra 1. Januar—1. Oktober 1916, at »*træffe Foranstaltninger til at modvirke Dyrtidens Følger, saavel ved direkte Pengehjælp som ved Forsyning med Naturalier uden Betaling eller til nedsat Pris* **til uformuende eller mindre bemidlede Beboere i Kommunen**«. Ifølge det ministerielle Cirkulære, der angaaende Loven er udsendt til Embedsmændene, er det *Kommunalbestyrelserne selv*, der bestemmer, hvem der skal betragtes som »uformuende eller mindre bemidlede«, idet det i Cirkulæret hedder: »det maa overlades til vedkommende kommunale Myndigheder at afgøre, hvilke Beboere de — ogsaa under Hensyn til Dyrtiden — vil regne for uformuende eller mindre bemidlede; særligt bemærkes, at det i hver enkelt Kommune staar Kommunalbestyrelsen frit for at bestemme, om dette Spørgsmaal skal afgøres ved et Skøn i hver enkelt Tilfælde, eller om man til Vejledning vil fastsætte en Indtægtsgrænse, saaledes at Personer, hvis Indtægter overstiger denne Grænse, som Regel ikke kan komme i Betragtning. Det kan heller ikke være udelukket, at man med Hensyn til de forskellige Foranstaltninger paa Grund af disses Art træffer forskellige Bestemmelser om, hvem der skal kunne nyde godt af dem. Det bør dog altid haves i Erindring, at Lovens Udtryk (»uformuende eller mindre bemidlede«) er omfattende, saaledes at ingen, der virkelig lider under Dyrtidens Tryk, bør udelukkes fra at kunne faa Hjælp.«

De Personer, der nyder fast Fattighjælp, er udelukket fra at faa Del i Lovens Dyrtidshjælp.

I § 3 gives Hjemmel til, at der kan ydes Tillæg til *løbende Understøttelse af en anerkendt Arbejdsløshedskasse eller Sygekasse.* Medens København staar frit med Hensyn til, hvilken Institution den vil overlade til at udbetale Pengehjælp, skal denne i Provinserne udbetales af Hjælpekasserne. I det tidligere omtalte Cirkulære udtales imidlertid: »Ministeriet vil finde det hensigtsmæssigt, om Hjælpekasserne vilde bemyndige Arbejdsløshedskassernes Bestyrelser til i normale Tilfælde at udbetale de arbejdsløse et saadant Beløb som foran nævnt i Henhold til Dyrtidsloven, saaledes at Afgørelsen af Spørgsmaalet om, hvorvidt der skal ydes den enkelte Person Understøttelse ifølge Dyrtidsloven, kun forelagdes Hjælpekassebestyrelsen i Undtagelsestilfældene, nemlig naar der var Spørgsmaal om at yde større Understøttelse, naar det ikke var sikkert, at den paagældende opfyldte Betingelserne i Dyrtidslovens § 1, særlig med Hensyn til Trang, eller naar den paagældende skønnedes egnet til Dyrtidsunderstøttelse uden at opfylde Betingelserne for at erholde Hjælp ifølge Arbejdsløshedskasseloven«.

Den enkelte Kommunes Udgifter til Dyrtidsforanstaltninger i Medfør af Loven maa ikke overstige 8 Kr. 50 Øre pr. Indbygger, dog kan dette Beløb med Indenrigsministerens Tilladelse forhøjes til 10 Kr. pr. Indbygger.

Til Dækning af Udgifterne faar Kommunerne en vis Andel i Statens »Gullasch«-Skat, et direkte Statstilskud, der dog ikke kan overstige 3½ Kr. pr. Indbygger, samt Adgang til at forøge Statens Formueskat med 25 % til eget Bedste, til yderligere, men stærkt begrænset Beskatning af Aktieselskaber og Ejendomme. Faas der paa denne Maade ikke Dækning, skal Restbeløbet udskrives med en procentvis Forhøjelse af den personlige Kommuneskat for de Skatteydere, *hvis Indkomst ligger over en af Kommunalbestyrelsen* med vedkommende højere Myndigheds Samtykke *nærmere fastsat Grænse.*

Det staar saaledes enhver Kommune frit for *helt at fritage de mindre bemidlede for Andel i de Udgifter, som Dyrtidsforanstaltningerne medfører.*

Paa Grundlag af Dyrtidsloven, hvis væsentligste Bestemmelser vi her har refereret, overvejer de forskellige Kommuner nu, hvorledes Loven skal føres ud i Praksis. Det er ogsaa muligt, at nogle af de mindre og raskeste Kommuner allerede har ført Bestemmelserne ud i Livet. Vi opfordrer i alle Tilfælde Kollegerne til af al Kraft at virke for, at Loven paa bedste Maade bliver gennemført, saaledes at den virkelig bliver en Foranstaltning, der letter Dyrtidens Tryk for de mange Arbejdere og Smaakaarsfolk.

Ligeledes bør Kollegerne virke for, at der ydes Tillæg til Arbejdsløshedsunderstøttelsen og fortsat Hjælp til dem, der ikke har Understøttelse, og at disse Penge udbetales gennem vort Fags Arbejdsløshedskasse i den paagældende By.

Vi kan endvidere nedenstaaende meddele, hvorledes man i

København—Frederiksberg

har tænkt sig Dyrtidsloven gennemført.

Et Fælles-Udvalg har i en Betænkning, der offentliggjordes i Onsdags Eftermiddag, fremsat en Række Forslag, der var til 1. Beh. i Borgerrepræsentationens Møde i Gaar. Udvalgs-

forhandlingerne er førte i Forbindelse med Repræsentanter for Frederiksberg, og for en Del af Punkternes Vedkommende omfatter Indstillingen ogsaa denne Kommune.

Det Beløb, de to Kommuner kan anvende til Dyrtidsforanstaltninger i de 10 Maaneder, Loven har Gyldighed, andrager højst 5 Millioner Kroner. I Forslagene er der kun disponeret over $4^1/_2$ Million Kroner, som svarer til de 8 Kr. 50 Øre pr. Indbygger, Kommunerne kan anvende uden særlig Tilladelse, men med Indenrigsministerens Samtykke kan der yderligere anvendes $^1/_2$ Million, som altsaa er i Reserve.

Forsaavidt Flertalsindstillingen vedtages, vil følgende Foranstaltninger blive iværksatte:

Almindelig Dyrtidshjælp. *Enhver Familie med en Indtægt under 1750 Kr. (mellem 33 og 34 Kr. ugtl.) har Ret til at erholde 1 Kr. ugl. for hvert Barn under 14 Aar.*

Denne Bestemmelse foreslaas gældende i 12 Uger, og Antallet af Børn indenfor den nævnte Indtægtsgruppe er opgjort til **108,000**.

Beløbet udbetales (formentlig for 4 Uger ad Gangen) *i Værdimærker* (antagelig à 1 Kr. Stk.), der er gyldige som Betaling for Brændsel, Brød, Flæsk, Flæskeaffald, Fedt, Margarine, Kartofler og lign. samt Husleje. Det vil af Magistraten blive bestemt, hvilke Krav man stiller til Dokumentation af Indtægt samt paa hvilke Steder og hvor Udbetalingen skal finde Sted.

Dernæst foreslaas nedennævnte Foranstaltninger, *der ogsaa kan benyttes til at supplere den ovennævnte almindelige Dyrtidshjælp*:

Arbejdsløse *Medlemmer af statsanerkendte Arbejdsløshedskasser ydes et Tillæg til den løbende Understøttelse af 30 pCt., dog ikke under 50 Øre pr. Dag. Mellem Understøttelsesperioderne ydes fortsat Hjælp med det samme Beløb som ydet af Kassen + Dyrtidshjælp.*

Udbetalingen af disse Understøttelser sker af Arbejdsløshedskassen paa sædvanlig Maade under Kontrol af Arbejdsløshedsinspektoratet.

Arbejdsløse, der har opbrugt *hele* deres Understøttelse *i en 3-Aars Periode*, og ny Medlemmer, der endnu ikke har opnaaet Understøttelsesret, henvises til at søge Hjælp hos Københavns Understøttelsesforening.

For vor Arbejdsløshedskasses Vedkommende bliver Forholdet saaledes, at de understøttelsesberettigede, der nu faar henh. 14 Kr., 8 Kr. 75 Øre og 7 Kr., faar et kommunalt Dyrtidstillæg paa henh. *4 Kr. 20 Øre, 3 Kr. 50* og *3 Kr. 50*, **saaledes at Understøttelsen udbetales med henh. 18 Kr. 20 Øre ugl., 12 Kr. 25 Øre ugl. og 10 Kr. 50 Øre ugl.** De arbejdsløse Kolleger, der midlertidig er uden Understøttelse af Kassen (undtagen de, der helt er udløbne i en 3-Aars-Periode), faar af Kommunen, udbetalt paa vort Kontor som sædvanligt, de samme Summer af henh. 18.20, 12.25 og 10.50, indtil deres Understøttelse af Kassen atter indtræder.

Syge *Medlemmer af statsanerkendte Sygekasser ydes ligeledes et Tillæg af 30 pCt. paa Dagpengene ved Sygedage paa Hospitalet; for Sygedage i Hjemmet dog mindst med 50 Øre daglig.*

Som for Arbejdsløshedskassens Vedkommende udbetales Hjælpen i Forbindelse med den almindelige Understøttelse paa Kassens Kontor. Af vor Sygeunderstøttelse udbetales de 2 Kr. pr. Dag for heltbetalende af den statsanerkendte Afdeling og for Hustruer og Lærlinge 75 Øre daglig. Herefter vil vore Udbetalinger for syge blive for en Uge (7 Dage):

	Ved Sygedage i Hjemmet:			*Ved Sygedage paa Hospital:*		
	Heltbet.	Hustruer	Lærl.	Heltbet.	Hustruer	Lærl.
Hjælpekassen (ikke statsanerkendt)	7.00	—	—	7.00	—	—
Statsanerkendt Sygekasse	14.00	5.25	5.25	9.80	5.25	5.25
Kommunalt Dyrtidstillæg	4.20	3.50	3.50	2.94	1.57	1.57
Ialt ugentlig	25.20	8.75	8.75	19.74	6.82	6.82

Bespisning af Børn. 1) Den tidligere trufne Bestemmelse om, at *Mælkerabatbilletter à 3 Øre pr. Halvliter* udleveres til diegivende Mødre og *Børn under 3 Aar*, forsaavidt vedkommende ikke er *skatteansat* til en Indtægt af over 1950 Kr., opretholdes i de 10 Mdr., Loven har Gyldighed. 2) *Bespisning af Børn mellem 3—7 Aar* realiseres gennem den saakaldte Centralforening. En Del af Maden laves paa Kommunens Hospitaler og Stiftelser. 3) *Bespisning af skolepligtige Børn* er hidtil foretaget i saa stort Tal, som de meldte sig, men Bespisningen er kun foretaget hveranden Dag. Den søges nu gennemført **hver Dag**.

Endvidere forhøjes **Enkebørnsunderstøttelsen**, og til syge og arbejdsløse udenfor Kasserne og andre trængende (derunder de arbejdsløse fra Kasserne, der er helt udløbne i en 3-Aars-Periode) stilles et Beløb paa *700,000 Kr.* til Raadighed for **Københavns Understøttelsesforening**.

I 1914—15 har København for sit Vedkommende anvendt ca. 300,000 Kr. paa at holde **Rugbrødspriserne** nede. For fremdeles at kunne regulere Brødpriserne eller hindre en Prisstigning menes der for de 10 Mdr. at ville medgaa yderligere 323,000 Kr.

Vedrørende Hjælpen til Arbejdsløshedskasserne har der været Uenighed indenfor Udvalget, idet Antisocialisterne i København og Frederiksberg ønskede, at al fortsat Hjælp skulde udbetales gennem Københavns Understøttelsesforening og Frederiksberg Hjælpekasse. Dette endda til Trods for, 1) at Loven tillader, at Hjælpen udbetales af Arbejdsløshedskasserne, 2) at Ministeriets Cirkulære henstiller, at det gøres, 3) at Arbejdsløshedsinspektoratet indtrængende havde anmodet derom og 4) at Københavns Understøttelsesforening har frabedt sig Arbejdet. Medens Antisocialisterne næppe kunde gennemføre deres Standpunkt i København, vilde Højre kunne gøre det paa Frederiksberg. Det var derfor ønskeligt at finde en Løsning, da det vilde være sagligt urimeligt, at de arbejdsløse Medlemmer, der boede paa Frederiksberg, skulde behandles anderledes og daarligere end de i København. Der opnaaedes ogsaa et Kompromis, hvorved Kasserne beholdt den fortsatte Hjælp, der falder mellem Understøttelsesperioderne, medens kun de helt udløbne henvises til Hjælpekasserne.

Efter at denne Enighed var opnaaet, er der opstaaet en ny Strid, idet samtlige københavnske Antisocialister i Udvalget efter deres Gruppes Vedtagelse indstiller, **at Hjælpen til Arbejdsløshedskasserne i det hele udgaar af Forslaget** af Hensyn til den Uro, der er skabt paa Arbejdsmarkedet ved Murerstrejken og de givne Strejkevarsler for en Del Fag. Forslaget skulde da tages op til Behandling efter 1. Februar.

Det er *en kynisk Arbejdsgiverpolitik*, der herved er blandet ind i Debatten om Dyrtidsforanstaltningerne. Det er saa meget mere urimeligt som enhver ved, *at under en Strejke i et Fag ophører enhver Arbejdsløshedsunderstøttelse og Strejkehjælp træder i Stedet*, og det kan ikke være nogen Heltegerning at straffe de arbejdsløse i andre Fag, der hverken har Lod eller Del i nogen Strejke. I København vil Antisocialisternes Forslag sikkert blive forkastet, og det er at haabe, at Højre paa Frederiksberg ikke paa dette Punkt vil lade deres Stilling diktere af deres Frænder i København.

I den foreliggende Indstilling gælder kun Hjælpen til Arbejdsløsheds- og Sygekasserne samt Bestemmelserne vedrørende Mælk og Rug for København og Frederiksberg. *Paa de øvrige Punkter har Frederiksberg forbeholdt sig at handle saaledes som den maatte finde det overensstemmende med dens Interesser.*

Udgifterne til Dyrtidsforanstaltningerne er anslaaet saaledes: Den alm. Dyrtidshjælp 1,296,000 Kr., Arbejdsløsheds- og Sygekasserne henh. 400,000 Kr. og 545,000 Kr. (Kbh. og Frb.), Mælk 410,000 Kr. (Kbh. og Frb.), Bespisning af Børn fra 3—7 Aar 360,000 Kr., Skolebørn 200,000 Kr., Enkebørnsunderstøttelsen 100,000 Kr. og til Københavns Understøttelsesforening 700,000 Kr. Som tidligere bemærket i Artiklen, vil disse Udgifter ikke blive opkrævet ved Skatter, der rammer Arbejderklassen og Middelstanden.

Med Hensyn til det endelige Resultat af Sagens Behandling i Borgerrepræsentationen og i Frederiksberg Kommunalbestyrelse henvises til Dagspressen.

Idet vi anmoder Kollegerne med den nævnte Indtægtsgrænse at benytte den Haandsrækning i Dyrtiden, som disse statsstøttede kommunale Foranstaltninger er, skal vi til Slut anføre nogle Eksempler paa, hvorledes Dyrtidshjælpen alt efter Trangen *kan* virke for enkelte Familier.

Til Brug for Eksemplet vælges en Typograf, der er gift og har 5 Børn i Alderen 3 Mdr., 20 Mdr., 4, 6 og 8 Aar, og det gennemføres da for den paagældende som *arbejdende*, *arbejdsløs* og *syg*.

Som *arbejdende Typograf* forudsættes han lønnet med 30 Kr. ugl. Han vil derefter kunne faa 5 Kr. ugl. i Værdimærker og 84 Øre ugl. i Mælkerabatmærker. Hans samlede Indtægt bliver derved 35 Kr. 84 Øre eller en Forhøjelse af tæt op til 20 pCt.

Som *arbejdsløs med Understøttelse* vil han have 14 Kr. ugl. Hertil et kommunalt Tillæg paa 4 Kr. 20 Øre + 5 Kr. i Værdimærker ved den alm. Dyrtidshjælp + 84 Øre i Mælkerabatmærker, altsaa en samlet Indtægt paa 24 Kr. 4 Øre eller et Tillæg ialt paa 72 pCt. Som *arbejdsløs uden Understøttelse* vil han oppebære det samme Beløb, idet Arbejdsløshedskassens 12 Kr. ogsaa ydes af Kommunen, medmindre han er helt udløben i en 3-Aars-Periode.

Som *syg i Hjemmet* vil han have 21 Kr. ugl. (14 Kr. fra den statsanerkendte Sygekasse og 7 Kr. fra Hjælpekassen). Hertil ydes et kommunalt Tillæg paa 4 Kr. 20 Øre (beregnet efter de 14 Kr.) samt de tidligere omtalte 5 Kr. + 84 Øre; ialt 31 Kr. 4 Øre eller et Tillæg af 47 pCt.

Hertil kommer, at han under alle fire Situationer efter Omstændighederne yderligere kan formindske Dyrtidens Tryk ved Bespisning af de tre ældste Børn. V. C.

Nær og Fjærn.

Navneforandring. Medl. Nr. 4460 C. A. Christensen, Aalborg, har faaet Tilladelse til at bære Navnet Brundlund.

Brev henligger fra Stavanger til Typograf J. Tollaksen.

Dyrtidstillæg.

Nykøbing F. Lokalafdeling sendte før Jul d'Hrr. Bogtrykkere i Afdelingen en Skrivelse ang. Dyrtidshjælp, der fik følgende Udfald: Sidste Lønningsdag før Jul fik det gifte Personale paa *Loll.-Falst. Stiftstidende*, *Loll.-Falst. Folketidende* og *De loll.-falst. Venstreblade* udbetalt hver 25 Kr. *A/S Centraltrykkeriet* udbetalte ligeledes 25 Kr. til en gift Arbejder og en anden fik Tilsagn om 2 Kr.s Paalæg fra Nytaar.

Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund maa ikke tage Arbejde hos Bogtrykker Jørgen Madsen, Nørresundby.

afholder **ordinær Generalforsamling** *Onsdag den 2. Februar Kl. 8*, Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Protokollen. 2. Beretning. 3. Regnskabet. 4. Valg af Formand. 5. Valg af Kasserer, Næstformand, Repræsentant, Suppleant, Revisor samt Revisor-Suppleant. 6. Bevilling af Midler til en Fests Afholdelse. 7. Eventuelt. STYRELSEN.

Husk Sangforeningens Aarsfest og Bortlodning
Søndag den 30. Januar.

Bemærk: *Alle uafsatte Lodder, som endnu ikke er tilbageleverede, maa indsendes til Kassereren eller sammen med Opgørelse afleveres til Inkassator Anton Jensen senest Tirsdag den 25. ds., da de ellers betragtes som solgte.* (1 b)

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:
Rigsdagstrykkeriet 11.65, Thieles Pers. (8. B.) 7.85; tils. 19.50. Ialt med det tidligere indkomne Kr. 6229.92.
København, den 19. Januar 1916. LAUR. JENSEN.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget: Odense II 12.85. Ialt med det tidligere indsamlede Kr. 4622.23.
København, den 18. Januar 1916. VIGGO CHRISTENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

Kallundborg i Stedet for Oktober Kvartals Overskud 60.40; Kallundborg 100.00; Randers i Stedet for en Del af Oktober Kvartals Overskud 50.00; Helsingør i Stedet for en Del af Oktober Kvartals Overskud 180.00.

København, den 18. Januar 1916.
Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

12. Januar: Grenaa 48.50; Ribe 4.30. 13. Januar: Bogense 20.00. 17. Januar: Holbæk 256.85; Kallundborg pr. Bl. 60.40; Løgstør 28.00; Randers pr. Bl. 50.00, kont. 400.00, ialt 450.00; Ringkøbing 324.05; Roskilde 239.34; Silkeborg 328.90. 18. Januar: Assens 6.50; Helsingør pr. Bl. 180.00, kont. 100.50, ialt 280.50; Rudkøbing 97.30; Rønne 181.00; Skive 103.95; Herning 165.00; Kolding 520.15.

København, den 18. Januar 1916.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Carl Vald. Hansen, udl. 7/1 16 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.). Sætter Karl Johan Vald. Aug. Larsen, udl. 12/1 16 hos J. Lassen (arb. s. St.). Sætter Hugo Ingvardt Olsen, udl. 8/1 16 hos J. H. Schultz (arb. s. St.). Paal. Agnes Christine Cemine Jørgensen, udl. 1/1 09 i Forlagstr. (O. C. Olsen), tidl. Medl. Paal. Oda Petersen, udl. 1/8 10 hos I. Cohen (Rigsdagen), tidl. Medl.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3804 Anders Antonsen fra Rejse (arbl.). 1387 Chr. Brendstrup fra Nakskov (arbl.). 3739 Einar E. Christensen fra Aarhus (arbl.). 4061 Carlo H. H. Jensen fra Udl. (arbl.). 6569 Charles Johansen fra Nakskov (arbl.). 3971 Harry Komdrup fra Rejse (arbl.). 3042 Poul Kryger fra Træindustriarb.-Forb. (Nøhrlund). 3908 Søren Sørensen fra Rejse (Christtreu). 3452 Søren Thomsen fra Randers (arbl.). 315 P. Th. Trab fra Rejse (Bachhausen).

Aarhus, 4462 H. Chr. Madsen (Reklametrykkeriet), 3419 Holger Lorentzen (arbl.) og 3406 Chr. Kejlstrup (arbl.). Grenaa, 3982 Marinus Schmidt Nielsen (Grenaa Folketid.), 6714 Chr. Michael Hansen (»Djursland«) og 6126 Carl Møller Petersen (»Djursland«). Helsingør, 3969 Axel Lind (»Nordsjælland«). Hjørring, 6303 Joh. Lauritz Hansen (Nordsjællands Dagblad) og 6913 Arthur Søndergaard (Ekspresstrykkeriet). Horsens, 1463 (norsk) A. P. Andersen (Schur). Kolding, 6129 Sofus Gustav Jensen (Sjodt & Weiss). Køge, 1779 Th. Thomsen (Storehedinge). Nakskov, 3800 Carl Thygesen (Vestloll. Avis), 3911 Algreen Rasmussen (Vestloll. Avis) og 3497 Emil Jørgensen (Vestloll. Avis). Nyborg, 3850 Axel Chr. Jensen (C. Schønemann). Odense, 4479 Aage Vilh. L. Carlsen (arbl.). Randers, 6051 J. P. Rostgaard (Chr. Nielsens Bogtr.) og 3405 J. A. Hymøller (Ethelberg). Silkeborg, 6714 Mich. Hansen (arbl.) og 3896 J. C. Petersen (Venstrebladet). Skanderborg, 6549 P. Tuborgh (Redaktør). Viborg, 3959 Orla Villiam Petersen (Bachhausen).

Fratraadte.

København: 2665 Robert C. C. A. Andreasen til Udl. (arbl.). 3804 Anders Antonsen til Udl. i Pl. 3132 Axel Eeg til Skibsværftsarb. Fagforening. 4476 Carl Aage Hansen til Randers i Pl. 4466 Ejner Pedersen til Aarhus (arbl.). 4529 Camilla Lydia Petersen til Dansk Skrædderforb. 3715 Otto Vilh. Petersen til Randers i Pl. 6258 Frede Schou til Rudkøbing i Pl.

Aalborg, 6913 Arthur Søndergaard til Hjørring i Pl. Bogense, 6937 Andreas Petersen til Odense (Militær). Fredericia, 6089 H. P. M. Hansen til Horsens i Pl. 3855 A. Bønnelyche til Horsens (arbl.) og 6129 S. Gust. Jensen til Kolding i Pl. Hjørring, 6126 Bernh. Møller Petersen til Grenaa i Pl. Hobro, 6325 Peter Munch til Aars i Pl. Nakskov, 1387 Chr. Brendstrup til København (arbl.) og 6569 Chr. Johansen til København (arbl.). Nyborg, 6583 Vald. Johansen til Vordingborg (Militær). Odense, 3904 Jørgen Alfred Sørensen til Bogense i Pl. og 801

Axel la Cour til København (arbl.). Randers, 1463 A. P. Andersen til Horsens i Pl. Ringkøbing, 4493 Hans Krogh til Odense (arbl.). Silkeborg, 6714 Mich. Hansen til Grenaa i Pl. og 1909 Jesper A. Hymøller til Randers i Pl. Skanderborg, 3406 Chr. Kejlstrup paa Rejse og 3419 H. P. Lorentzen paa Rejse. Slagelse, 3850 Axel Chr. Jensen til Nyborg i Pl. Viborg, 3473 A. V. T. Jensen Thisted til Struer i Pl. og 3896 Jens Christian Petersen til Silkeborg i Pl.

Udslettet med Restance.

København: 1880 Trykker Chr. Jensen (forsvundet).

M.-K. afholder *ordinær Generalforsamling* Søndag den 23. Januar Kl. 11 paa Gimle, Grundtvigsvej 14, med følgende *Dagsorden:*

1. Forhandlingsprotokollen. 2. Beretning. 3. Regnskabet. 4. Valg af Formand, Kasserer og et Styrelsesmedlem. 5. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen afholdes *Stiftelsesfest med Fællesspisning* (Fiskegranade med Hummer og Asparges, Kalvefilet med brune Kartofler og Gemyse, Smør og Ost, Øl og Snaps, Kaffe). STYRELSEN.

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub

afholder ekstraord. Generalforsamling *Søndag den 30. Januar Kl. 11 Form.*, Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden bekendtgøres ved Mødet.

Alle bedes møde.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Nedennævnte Medlemmer, hvis Adresser ere ukendte, bedes snarest henvende sig til undertegnede Kasserer, da de ellers maa udslettes af Kassen paa Grund af Restance. Min *Kontortid er Onsdag og Søndag Middag Kl. 12—1½.* Inkassatorer eller andre Kolleger, som maatte kende disse Medlemmers Adresser, bedes venligst meddele dette til Kassereren eller Inkassator ANTON JENSEN.

P. R. Albeck, Ernst H. Bruun, Arthur Alfr. Hansen, C. M. Hansen, J. C. Aage Hansen, P. H. B. Hansen, Harald Haüser, C. Helms, J. Ingemansen, Kaj R. Jacobsen, N. C. Jacobsen, Chr. A. Lindgreen, Osvald Møller, Anton Nielsen, A. E. J. Olsen, A. V. Ostermann, Th. Petersen, Vald. Petersen, Chr. Skytte, N. E. T. J. Sørensen.

P. NORDLUNDE, Kasserer,
(35) Elmegade 20 2.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ Sangøvelse. Alle bedes møde. Bordbilletter udleveres. (1 c)

ANNONCER

En flink Trykker,

provinsvant og villig til Akcidenspaalægning, helst Afholdsmand, kan faa varig Plads fra 29. Januar, eventuelt straks. Begyndelsesløn 28 Kr. MARTIN ANDERSEN, Maribo. (32)

En Maskinsætter

(**Typograph**),

paalidelig og med grundig Kendskab til Maskinen, kan faa varig Plads i »Lollands-Posten«s Trykkeri i Maribo. Henvendelse til Redaktør DITLEVSEN. (33)

Monoline.

En dygtig Maskinsætter, der paa egen Haand kan betjene »Monoline«-Maskinen, kan straks faa en god, fast Plads i en Provinsby i Norge. Ansøgning med Lønforlangende sendes til *Høydahl Ohmes Annonce-Ekspedition*, Kristiania, mrkt. »Ordensmand 397«. (34)

Dygtig Avissætter,

21 Aar, søger Plads snarest. Bill. mrkt. »29« modtager Ekspeditionskontoret.

Rutineret, militærfri **Typograph-Maskinsætter** (Model B), flere Aars Erfaring, søger varig Plads i København eller en større Provinsby. Billet mrkt. »31« modtager Ekspeditionskontoret.

En paalidelig og ædruelig Typograf kan **straks** faa Plads paa *Djurslands Venstreblad*, Grenaa. (30)

Flink Sætter-Trykker.

der kan paatage sig alt forefaldende Arhejde, kan faa fast Plads straks i

E. Kjeldsens Bogtrykkeri,
(36) Odder.

Faktor.

Alsidig uddannet, yngre Fagmand, med Kendskab til Papir og Kalkulation, søges til et Bogtrykkeri i København. For den rette Mand en god Fremtidsstilling. Billet med udførlige Oplysninger mrkt. »38« modt. Ekspeditionskontoret.

Typografisk Fagtegning.

3 à 4 Deltagere kan endnu indtegnes paa et 3. Hold. Anmeldelse inden 24. ds.

OVE DYVA, Kronprinsensgade 14.
(37) *Telef. Byen 3636.*

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager

Stort Lager af alle Utensilier. (13

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12 a)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (15)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (18)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
(79) Thingvalla Allé 28, S.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 4 KØBENHAVN DEN 28. JANUAR 1916 XLIII AARGANG

Sangforeningens 70-aarige Fødselsdag.

DEN 28. Januar 1846 stiftedes Typografernes Sangforening, og den er nu naaet de 70 Aar — uden at man kan sige, at den er blevet ældet og udlevet.

Tværtimod, Sangforeningen har gennem Aarene stadig bevaret sin sunde Livskraft og løser sine Opgaver — baade de sanglige og andre — med samme gode Evne og Lyst som for Aar tilbage.

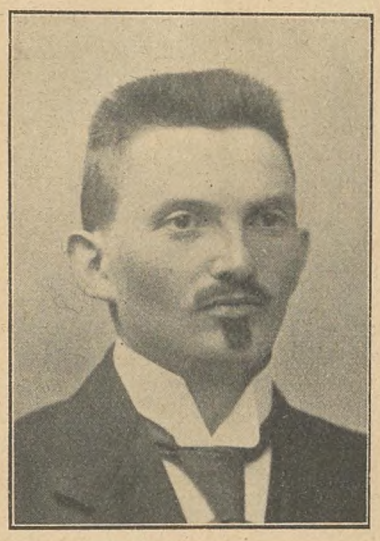

NIELS NIELSEN
Sangforeningens nuværende Formand

Vel har den haft sine Trængselsperioder, hvor Interessen ligesom kunde slappes, men de unge Typografers stadige Trang til Sang og kammeratlig Samvær har atter og atter faaet nye Generationer til at flokkes om de gamle Sangforeningsbannere.

Og til at samles om Foreningens Veteraner.

Thi det er et Særkende for vort Fags Sangforening, at den gennem de mange Aar har haft Held til at have Medlemmer, der gennem et langt Liv blev ligesom indlevet med den. — Dette har været til uvurderlig Gavn for Sangforeningen, thi de gode Traditioner fra dens første Dage paa det selskabelige Omraade er af disse blevet ført over i den nyere Tid, og har i særlig Grad virket dragende og samlende paa Ungdommen.

Sangforeningen blev til i en Tid, hvor der ikke fandtes anden Sammenslutning indenfor Typografernes Kreds end den rigtig gamle Hjælpekasse. Blandt Stifterne — vel den egenlige — fandtes NIELS HANSEN THISTED, som paa forskellig Maade viste sig at være en energisk og initiativrig Mand; han arbejdede tillige stærkt hen til, at der indenfor Faget rejstes en Bevægelse til Fordel for Typografernes økonomiske Kaar. Ganske naturligt blev da Sangforeningens Sammenkomster det Sted, hvorfra de nærmest følgende Tiders faglige Bevægelse udgik, uden at Sangforeningen dog direkte havde med denne at gøre.

Denne Interesse for alt, hvad der rørte sig indenfor Faget, er jo fuldt forstaaelig, thi hvor Typografer samles — selv om det er for at dyrke Sang og Skæmt — vil man ikke kunne undgaa ogsaa at beskæftige sig med de Ting, som i særlig Grad beskæftiger Fagets Udøvere i Almindelighed.

Ogsaa senere hen har Sangforeningen været det Sted, hvor betydelige Raadslagninger om vore faglige Organisationer har fundet Sted.

Ved de store og stormende Tider i 80'erne, hvor Typografernе, som saa mange andre, sluttede sig til den almindelige faglige Bevægelse, var Sangforeningen det Sted, Fagets konservative Medlemmer holdt til; naar Sangen var forstummet og de muntre Timer ved Bordet var sluttet, drøftedes Dagens brændende Spørgsmaal, og ikke ringe Indflydelse, paa hvad der senere skete, har disse private Sammenkomster haft.

For Sangforeningen var det dog en Livsbetingelse ikke at tage Parti for nogen af de kæmpende, og det skal siges, at den udmærket løste sin vanskelige Stilling.

Disse bevægede Dage og en Del af de nærmest følgende Aar har uden Tvivl været nogle af Sangforeningens sværeste.

Den naaede dog lykkeligt over dem, og har gennem Aarene bevaret sit gode Omdømme hos alle indenfor Faget.

Sangforeningen har nemlig alle Dage været de øvrige faglige Organisationer en god Støtte; alt i dens første Aar assisterede den ved alle mulige Lejligheder; den har saaledes ved sin Sang bidraget til, at Stiftelsen i 70'erne fik Midler til sin første Bygning, og Enkekassen fik øget sin Grundfond ved Sangernes Hjælp. I Sangforeningen fødtes og realiseredes i 1886 Tanken om Arbejdsløshedsfesten. Paa Sangforeningens Initiativ overgik Festens Arrangement fra 1889 til de faglige Foreninger, men med beredvillig Assistance fra Sangerne.

Ved Besøg i Aarhus 1890 gav den Impulsen til Dannelse af en Typografernes Sangforening dér, og i 1895 til en i Odense.

Vort gamle Gutenberg-Banner er oprindelig Sangforeningens; dens første brændte i 1865, hvorefter man paa forskellig Maade skaffede Midler til et nyt, som i Begyndelsen af 70'erne foræredes til Københavns organiserede Typografer.

— — —

Hvad Sangforeningen paa sit væsenlige Omraade har naaet gennem Aarene, er ganske betydeligt; den har altid, navnlig for Teknikens Vedkommende, været langt forud for andre Arbejdersangforeninger, og har paa dette og ogsaa hvad Stemmemidler angaar, som Regel været blandt de bedste af Hovedstadens Mandskor. Store Opgaver har man gennem de skiftende Tider taget op og løst dem smukt og tilfredsstillende. Typografernes Kærlighed til Sangen og de naturlige Evner, der i mange Tilfælde har været til Stede, har ikke alene Æren af de gode Resultater, der er naaet; Sangforeningen har altid forstaaet at knytte Sanglærere til sig, der tillige var udprægede, anerkendte Dygtigheder paa Musikens Omraade. Vi skal minde om den første: Organisten ANDR. P. BERGGREEN, endvidere GLIES, NEBELONG og sidst og stærkest om den nuværende, kgl. Kapelmusikus AXEL GULDBRANDSEN. Uden disse Sangledere var man ikke naaet saa vidt, som sket er.

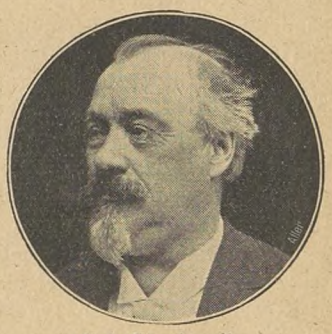

Kgl. Kapelmusikus
AXEL GULDBRANDSEN
Sangforen.s Dirigent siden 1883

Guldbrandsen har gennem nogle og tredive Aar været den utrættelige Leder, der altid forstod at vække og vedligeholde Interessen for de Arbejder, der havde virkelig musikalsk Betyd-

ning. — Ikke mindst skyldes det da ham og hans rige Evner, at Sangforeningen gennem den sidste Menneskealder har bevaret og yderligere fæstnet sin gode Stilling indenfor den københavnske Sangverden. Men Guldbrandsen var og er stadig i Besiddelse af en særlig Evne, der for vor Sangforening har haft en betydelig Virkning. Naar Sangøvelsen var Slut og man samledes tvangfrit om Bordene, var han den muntreste af de glade og forstod ved sit gode og fine Lune at gøre Sangaftenen til noget festligt, alle Deltagere længtes tilbage til og senere mindes med Glæde og Taknemlighed.

Naar Guldbrandsen paa Søndag viser sig blandt Sangerne, bør han da modtages af alle med den Erkendtlighed, han i saa rigeligt Maal har fortjent.

Vi har ovenfor nævnt, at Sangforeningen har forstaaet at skabe sig gamle Medlemmer, der alle har haft Betydning for den Ungdom, der stadig søgte Sangen; vi kan ikke nærmere omtale disse, men af de endnu virkende skal vi nævne JUL. ANDERSEN, BYNCK og ALB. AUENER som Mænd, der gennem Aarene har trukket et stort Læs.

Sangforeningens nuværende Formand, NIELS NIELSEN, har i otte Aar beklædt denne Tillidspost fuldt tilfredsstillende.

Det bliver hans og de øvrige Unges Opgave at aflevere til de kommende Tider, hvad de fik i Arv af Forgængerne — og helst ikke yde mindre.

Vi ønsker da Typografernes Sangforening til Lykke med de 70 Aar og al Held til fortsat Virksomhed til Glæde for hele vor Stand.

Den kommunale Dyrtidshjælp i København.

De i sidste Nr. omtalte Forslag til kommunale Dyrtidsforanstaltninger er blevet endeligt vedtaget i **København**. Den saakaldte borgerlige Fællesgruppe (Antisocialisterne) havde stillet Forslag om indtil videre at udskyde Hjælpen til de Arbejdsløse under Hensyn til de truende Strejker. Efter en meget hidsig Debat, hvor Højre usminket gik Arbejdsgiverforeningens Ærinde, blev Forslaget vedtaget mod alle Antisocialisternes Stemmer.

Anderledes gik det imidlertid paa **Frederiksberg**. I den omtalte Betænkning havde det frederiksbergske Højre kun givet Tilsagn om Fællesskab med København om Hjælpen til de Arbejdsløse og Syge samt til Mælkerabatten. Med Hensyn til den almindelige Dyrtidshjælp havde Kommunens Repræsentanter forbeholdt sig al Frihed. Under Sagens Behandling i Borgerrepræsentationen blev det imidlertid oplyst, at Højre paa Frederiksberg telefonisk havde meddelt, at det sluttede sig til Antisocialisternes Forslag med Hensyn til de Arbejdsløse, **og dette Standpunkt blev opretholdt efter at Forslaget var forkastet i København, hvorved dets Vedtagelse paa Frederiksberg vilde betyde en højst uretfærdig og urimelig Ulighed mellem de Arbejdsløse i den samme By.**

Forslaget blev endda gennemført med en jernhaard Konsekvens, der bør kendes af alle. Højre havde 2 Medlemmer af Kommunalbestyrelsen syge og kunde saaledes ikke skaffe Flertal for sit Forslag. Overfor denne store og samfundsmæssige Sag valgte man da den opsigtvækkende Fremgangsmaade at lade en af de syge, Direktør Smith, som har Lungebetændelse, nedlægge sit Mandat straks, og indkaldte Suppleanten. Derved fik man restitueret sit Flertal — *Forskellen mellem København og Velhaver-Kommunen Frederiksberg skulde markeres overfor de Arbejdsløse.*

Det er en Handling, der taler og virker mere end mange Foredrag og Avisartikler. Det er som et Strejflys ind over den Tankegang, der vedrørende Arbejderklassen raader hos Bourgeoisiet.

Iøvrigt viste det sig, at Frederiksberg Kommunalbestyrelse — ogsaa for den almindelige Dyrtidshjælps Vedkommende — vedtog det i Fællesskab udarbejdede Forslag, saaledes at den **eneste Forskel** mellem de to Kommuner **er Hjælpen til de Arbejdsløse,** der ydes af København, men ikke af Frederiksberg.

Dyrtidshjælpen til de Arbejdsløse og Syge

udbetales for vort Fags Vedkommende første Gang paa Fredag for den da forløbne Uge. Tillæget kan naturligvis kun udbetales til arbejdsløse Kolleger, der bor i København, og det bliver trist for Arbejdsløshedskassens Funktionærer at skulle afvise de arbejdsløse, der bor paa Frederiksberg.

Den almindelige Dyrtidshjælp

vil træde i Kraft fra 1. Februar og vare i 12 Uger. De nærmere Enkeltheder ved Organisationen af denne Udbetaling er endnu ikke helt udarbejdet.

Vi har dog faaet oplyst, at Udbetalingen for Københavns Vedkommende sandsynligvis vil ske gennem Arbejdsløshed- og Sygekasserne for de Medborgere, der er Medlemmer af saadanne. Forsaavidt denne Plan gennemføres, vil de arbejdende Kollegér, der er berettiget til Dyrtidshjælp, kunne faa denne udbetalt paa vort Kontor paa en særlig Tid efter Fyraften paa Arbejdspladsen. Hjælpen vil antagelig blive udbetalt i Værdimærker med et Paalydende af 50 Øre og for fire Uger ad Gangen. Der vil saaledes blive ialt tre Udbetalinger, nemlig for Tidsrummene fra 1.—28. Februar, fra 29. Februar—27. Marts og fra 28. Marts—24. April.

Forinden Hjælpen kan udbetales, skal den paagældende Kollega paa Tro og Love udfylde et Skema med Navn, Stilling, Bopæl og Antallet af Børn med deres Fødselsdag og -Aar, opgive sin Indtægt og erklære, at han ikke nyder fast Fattighjælp. Derefter skal Rodemesteren udfylde en Attest for, at vedkommende ikke er opført til en aarlig Indtægt af over 1750 Kr. Rodemesterens Kontor vil i den Anledning blive aabnet et Par Aftener i Ugen fra Kl. 6—8.

Dermed er Sagen klar, og mod Kvittering paa dette Dokument kan Hjælpen hæves en Gang maanedlig i de tre Maaneder.

For Frederiksbergs Vedkommende vil Skattevæsenets Attest antagelig blive givet og Udbetalingen samtidig foretaget paa Skattekontoret.

Dyrtidstillæg.

»Randers Amtsavis«, Redaktør Cand. polit. O. ELMENHOFF, har tilstillet Forretningens gifte Personale (15) 25 Kr. hver i Dyrtidstillæg. Endvidere har Firmaet lige før Jul givet 7 Typografer, der har været ansatte i Forretningen i over 25 Aar, 50 Kr. hver som Erkendtlighedsgave. N.

A/S Roskilde Tidende har uden Opfordring tilstillet sit Personale 200 Kr. som Dyrtidshjælp til Deling.

Privat-Historien.

Vi saa forgangen, hvorledes en Kollega gjorde Henstilling til Lokalformændene om en Ændring af Ordet »Privat« eller — ja, det var vist en ren og skær Udeladelse af dette. Her har jeg en gammel »Privat«-Historie, som ved samme Lejlighed har Interesse, og den fremkommer, selv om jeg véd, at der er én, der samtidig forbander mig, fordi jeg oplader min Mund.

Ligemeget!

Det var en Kollega og jeg, der for en 6—7 Aar siden — jeg tror endda det var en Nat — laa og »slangede« os paa en Grøftekant mellem to jyske Byer. Humøret var kun trist, hvis det er nødvendigt at tale derom, for jeg havde nok Understøttelse, men min Ven rejste »privat«. Naa, værre var det ikke, end vi her tog den Beslutning, at vi vilde rejse over Grænsen og ned gennem Sønderjylland for at gennemvalse Tyskland. Og saadan blev det. Vi stilede mod Kolding, vore Bøger blev gjort op, og i min Vens Bog kom til at staa noget som, at han efter at have nydt saa og saa mange Dages Understøttelse af Privatkassen rejste til Tyskland. Det hele var i Orden. Men vi var ikke kommet saa langt paa den anden Side Grænsen, før vi igen befandt os

paa en Grøftekant. Og her foregik helt andre Ting. — — Ja, nu kan jeg ligesaa godt fortælle det hele! Her kradsede min Ven ganske roligt »Privat« bort af sin Bog med et Knivblad, saaledes at der kom til at staa, at han rejste paa *Kassen*. Det var med knusende Protest fra min Side, men han fastholdt, at det var *ham*, der gjorde det, og at det var en *privat* Sag, og jeg tav — baade grædende og grinende indvendig.

Mere vil jeg ikke fortælle. Hvorfor han gjorde saadan og hvordan det senere gik ham, det siger jeg aldrig. Vi stødte imod meget; *han* ikke mindst.

— — —

Ja, det var kun dette. Hvorledes det ellers bliver, om »Privat« skal udelades eller ej, det er mig for Resten ganske ligegyldigt. Men derfor kan det godt være, at der er noget i Anken. MONRAD.

B&A-K

afholder **ordinær Generalforsamling** *Onsdag den 2. Februar Kl. 8*, Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Protokollen. 2. Beretning. 3. Regnskabet. 4. Valg af Formand. 5. Valg af Kasserer, Næstformand, Repræsentant, Suppleant, Revisor samt Revisor-Suppleant. 6. Bevilling af Midler til en Fests Afholdelse. 7. Eventuelt. STYRELSEN.

Nær og Fjærn.

Dyrtidshjælpen. Af Hensyn til Regnskabet med denne bedes Sygepenge fremtidig afhentet paa Kontoret *hver Lørdag* mellem 1—3 eller 5—6½. LAUR. JENSEN.

Sangforeningens 70-Aarsfest paa Søndag. Opmærksomheden henledes paa, at Koncerten begynder **Kl. 7** præcis. Mulig tilovers-blevne Lodsedler sælges efter Koncerten, og Gevinsterne udstilles i Gobelinsalen. Til Fællesspisningen er alt tegnet. Billetter til Koncerten kan endnu faas hos Hr. Anton Jensen og hos Sangerne.

Til Stereotypørerne. Husk Generalforsamlingen paa Søndag. Alle bedes møde.

Jubilæum. Vor Kollega, Faktor VIGGO ANDRESEN, fejrer 1. Februar 25 Aars Jubilæum som Typograf, idet han udlærte 1891 i »Vestlollands Avis«, Nakskov. Derefter har han arbejdet 9½ Aar i Maribo og 12 Aar i Nykøbing F. Nu arbejder han som teknisk Leder af Centraltrykkeriet i Esbjerg.

Fribeboerne i Stiftelsen er ogsaa i Aar inviteret til Sangforeningens Aarsfest.

Trykkerklubben i Aarhus afholdt sit første Møde i det nye Aar den 7. Januar, og i Anledning af Aarskiftet samledes man om et veldækket Bord, hvor der herskede den sædvanlige gode Stemning.

Klubbens halvaarlige Generalforsamling afholdes den 4. Februar i Amaliegade. Af Hensyn til Sagernes Vigtighed bør alle Medlemmerne give Møde her. L. C.

Ledigt Legat i Industriforeningen. Den 28. April d. A. uddeles af Enkefru I. E. E. Olsens Legat for Haandværkslærlinge, der tilhører Haandværkerforeningen og Industriforeningen i København, 2 Portioner paa hver 100 Kr. til Haandværkslærlinge, særlig af Maskin- og Byggefagene.

Legatet er bestemt for Udannelse af Lærlinge i de to sidste Læreaar.

Blanketter til Ansøgninger kan afhentes paa Industriforeningens Kontor (9—4) indtil den 1. Marts d. A.

Bogbinderlockout i Schweiz. Mesterforeningen for Bogbinderne i Schweiz besluttede i November at iværksætte en Lockout overfor de organiserede Bogbindere. De Arbejdere, der ikke er organiserede, har indgivet deres Opsigelser til de Principaler, der har lockoutet. I Bern er Lockouten gennemført, men i Basel omfatter den kun 3 Virksomheder, med 8 organiserede Arbejdere.

Belgien. Den 4. November stiftede de *tyske* Maskinsættere i *Bryssel* en Forening.

Oplæring i Maskinsætning ved Lærlingefagskolen i Leipzig. Fagskolen har for kort Tid siden oprettet Kursus i Maskinsætning. Lærlingene undervises paa Typograph-Maskinen, og Uddannelsen varer i 3 Maaneder. Denne Skole er den første i Tyskland, der uddanner Lærlinge til Maskinsættere. Tilstrømningen er ganske overvældende.

Det italienske Typografforbund hører til de faa italienske Fagorganisationer, som udbetaler særlige Understøttelser under Krigen. Der ydes 5 Fr. ugenlig til de Indkaldtes Familjer saalænge Krigen varer, 2½ Fr. daglig til saarede og syge Medlemmer, 25 Fr. mdl. til Medlemmer, som er bleven Invalider under Krigen, uden Hensyn til deres Anciennitet. Dertil kommer saa Statens Understøttelser.

Hjærtelig Tak for udvist Opmærksomhed ved min 70-aarige Fødselsdag. AUG. RUFF.

TYPOGRAFERNES KARNEVAL

I ODD-FELLOW-PALÆETS SAMTLIGE ELEGANTE LOKALER

LØRDAG DEN 19. FEBRUAR 1916, KL. 8

INDGANGEN AABNES KL. 7½

PROGRAM:

I den store Sal fra Kl. 8—5:

KARNEVALSFEST

Prægtig o o Sæsonens Begivenhed o o Storslaaet

Musiken udføres af

Den kgl. Livgardes Musikkorps

under personlig Ledelse af dets Direktør Hr. VALD. NIELSEN, 30 Musici.

Alle Sæsonens nyeste og flotteste Danse.

4 Balinspektører. *12 Ordensmarskaller.*

Den kunstneriske Ledelse ved Jac. Brochorst.

Kl. 9¾: Cabaretsangeren Hr. CHR. GOTSCHALCK: **Nye morsomme Viser.**

- 10½: Mr. HARRY & Miss ROSA. **Kontrasterne mødes.**
- 11: Fru DAGMAR HEINEMANN.

Ved Flyglerne og Klaverne Fruerne *Poula Giers* og *Alma Aaberg*.

I Mellemakterne, i Korridorer og Gange vil i Løbet af Aftenen og Natten være Optræden af forskellige morsomme Personligheder.

Kun kostumerede og maskerede maa opholde sig i Salen indtil Kl 12.

Tilskuere kan efter Kl. 12 løse Baltegn a 1 Kr.

I Variètéen (den lille Sal)

„UNGDOMMEN RASER"

forefalder følgende opsigtsvækkende Episoder:

Kl. 9: **Et Blad af mit Livs Dagbog** ved Cabaretsangeren Hr. CHR. GOTTSCHALCK.

- 9,20: **For Rejsen til Amerika** ved Skuespillerinde Fru AYOE WILLUMSEN.
- 9,35: **Ungdom og Livsglæde** ved Balletdanserinderne Frk.ne KISS ANDERSEN og EBBA PETERSEN (»Tivoli«s ny Kolumbine).
- 9,50: **Jeg elsker den gamle** — ved Humoristen Hr. HAGBART BENDTZEN.
- 10,10: **Jeg vil have en lille Mand** — ved Kontrastduettistparret HARRY (26 Tommer) og Miss ROSA (ubestemmelig Højde).
- 10,30: **Til Karneval 1916** ved Forfatteren Hr. AXEL BREIDAL.
- 10,50: **Pjerrot bliver vanvittig af Kærlighed** — Damerne Frk.ne KISS ANDERSEN og EBBA PETERSEN.
- 11,5: **Farvel mit Fødeland jeg byder** ved Fru AYOE WILLUMSEN.
- 11,15: **Syng med Københavner** ved Humoristen Hr. HAGBART BENDTZEN.
- 11,30: **Favn mig, og Verden er min** ved Fru DAGMAR HEINEMANN.
- 11,45: **De Uadskillingelige A'bert og Be'jamin** ved d'Hrr. FREDERIK BUCH og ARVID RINGHEIM.

(Saavel Tilskuere som Deltagere har gratis Adgang).

Fra Kl. 12—5: **Stort Familiebal.**

2 Balinspektører. *2 Ordensmarskaller.*

Typografernes Orkester ved Musikdirektør CHR. SCHMIDT.

BILLETPRISERNE: Deltagere 2 Kr. 25 Øre, Tilskuere 1 Kr. 25 Øre. Baltegn efter Kl. 12 koster 1 Kr. *Billetten skal bæres synligt; Kuponen saavel paa Deltager- som paa Tilskuerbilletter afleveres ved Indgangen.* Billetter faas hos Inkassatoren paa Trykkeriet, og der sælges kun Billetter til Medlemmer.

BALBAAND sælges i Salene og ved begge Sider af den store Sal.

FESTUDVALGET.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. GratisBogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformand.

Brønderslev: Typograf N. C. Sørensen, Dybelsgade 8.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

24. Januar: Aalborg i Stedet for en Del af Oktober Kvartals Overskud 50.00; Viborg i Stedet for en Del af Oktober Kvartals Overskud 100.00; Aarhus i Stedet for en Del af Oktober Kvartals Overskud 500.00. 25. Januar: Esbjerg i Stedet for Oktober Kvartals Overskud 123.40; Hobro i Stedet for en Del af Oktober Kvartals Overskud 100.00; Thisted i Stedet for en Del af Oktober Kvartals Overskud 50.00.

København, den 25. Januar 1916.
Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

19. Januar: Køge 218.25; Odder 92.50; Svendborg 200.00. 20. Januar: Holstebro 185.75. 22. Januar: Brønderslev 93.25. 24. Januar: Aalborg pr. Bl. 50.00, kont. 300.00, ialt 350.00; Faaborg 92.00; Nakskov 156.75; Nykøbing F. 258.85; Nykøbing M. 107.70; Stubbekøbing 22.00; Vejle 318.00; Viborg pr. Bl. 100.00, kont. 69.25, ialt 169.25; Aarhus pr. Bl. 500.00, kont. 245.75, ialt 745.75. 25. Januar: Esbjerg pr. Bl. 123.40; Hjørring 109.75; Hobro pr. Bl. 100.00, kont. 63.00, ialt 163.00; Næstved 383.70; Thisted pr. Bl. 50.00, kont. 100.00, ialt 150.00.

København, den 25. Januar 1916.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætterlærl. Gunnar Gottfred Felix Lüder (Herdahl).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 801 Axel la Cour fra Odense (arbl.). 3912 Jens Marius Jensen fra Rejse (arbl.). 3947 Thyra Sabine Olsen fra Kallundborg (andet Erhverv). Svensk Nr. 276 Victor Pettersson fra Rejse (Cohen).

Aalborg, 6161 Charles Moegreen (Burmester) som Sættertrykker. Aarhus, 6338 Chr. Mortensen Madsen (Th. Thrues Bogtr.), 3781 P. Hellander Petersen (arbl.), 4466 Einer Petersen (arbl.) og 4476 A. V. L. Carlsen (Aarhus Stiftsbogtrykkeri). Esbjerg, 6569 Charles Johansen (Schrøder) og 1281 a J. Chr. Jørgensen (Centraltrykkeriet). Hillerød, 3448 Harald Hansen (Amtsavisen) og 3969 A. J. P. Lind (Amtsavisen). Holstebro, 3473 Arnold Thisted (Struer i Pl.). Kolding, 4483 Rudolph Wachter (Fr. Lumbye). Næstved, 3109 Theodor Wagn-Nielsen (Thorkildsen, Haslev). Odense, 4479 Aage Lind Carlsen (arbl.) og 6937 Andreas Petersen (Militær). Randers, 4476 Carl Aage Hansen (Ekspres-trykkeriet), 3715 Otto Petersen (Ethelberg) og 3750 Vilhelm Nielsen (Eksprestrykkeriet). Roskilde, 2599 N. Chr. Schmidt (arbl.). Rudkøbing, 6258 Frede Schou (Langelands Avis). Thisted, 3940 William Adler C. Jensen i Pl. Slagelse, 3671 P. Th. Larsen (arbl.). og 3440 German Pilegaard (arbl.). Vejle, 1199 P. H. Petersen (Vejle Social-Demokrat) og 625 C. Bahnson Lassen (syg).

Fratraadte.

København: 801 Axel la Cour til Svendborg (arbl.). 6569 Charles Johansen til Esbjerg i Pl. 4023 Aage Alb. E. Jørgensen til Udl. i Pl. 6151 Martin Madsen til Helsingør i Pl. 3109 Th. Wagn-Nielsen til Haslev i Pl. 1214 Harald Petersen til Kolding i Pl. 705 Søren Ejler Chr. Petersen til Hillerød i Pl. 2599 N. Chr. Schmidt paa Rejse. 3908 Søren Sørensen til Aars i Pl.

Aarhus, 3564 Chr. Jensen til Esbjerg i Pl., 4468 Ejner Hansen til Udl. i Pl. og 3831 Th. A. Eriksen til Grenaa i Pl. Esbjerg, 6952 P. A. Petersen til Varde i Pl. og 3834 Marius Olsen til Roskilde (Militær). Faaborg, 3859 Chr. Noack til Roskilde (Militær) og 1456 Charles Madsen til Grenaa i Pl. Helsingør, 3969 Axel Lind til Hillerød i Pl. Holbæk, 6161 Charles Moegreen til Aalborg i Pl. Kallundborg, 3947 Thyra Sabine Olsen til Kbhvn. (arbl.). Kolding, 3955 K. Aubeck til Holbæk (Militær). Nykøbing F., 3846 Magnus Hansen til Rudkøbing i Pl. Odense, 4479 Aage Lind Carlsen til Aarhus i Pl. Roskilde, 3440 German Pilegaard til Slagelse (arbl.). Silkeborg, 3750 Vilh. Nielsen til Randers i Pl. Svendborg, 3911 Algren Rasmussen til Nakskov i Pl. Vejle, 3880 M. Henrichsen til Kbhvn. Viborg, 3781 P. Helander Petersen paa Rejse.

Udmeldt.

København: 2105 Paal. Ingeborg Nystrøm (fratraadt Faget).

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub

afholder ekstraord. Generalforsamling *Søndag den 30. Januar Kl. 11 Form.*, Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden bekendtgøres ved Mødet.

Alle bedes møde.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Indbetaling finder Sted Fredag den 4. Februar **5—7** i Kaféen, Kultorvet 14. Samtidigt opgøres Lodsedlerne — **ellers senest Festaftenen Kl. 10.** Lodsedler, der ikke er afleverede til denne Tid, betragtes som solgte.

STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ Sangøvelse. Meddelelse ang. Generalprøve. (1 d)

ANNONCER

Monoline.

En dygtig Maskinsætter, der paa egen Haand kan betjene »Monoline«-Maskinen, kan straks faa en god, fast Plads i en Provinsby i Norge. Ansøgning med Lønforlangende sendes til *Høydahl Ohmes Annonce-Ekspedition*, Kristiania, mrkt. »Ordensmand 397«. (34)

En dygtig Trykker,

gift, der kan passe en Eickhoffs Dobbeltpresse, kan straks faa varig Plads i *Silkeborg Social-Demokrats Trykkeri*. Henvendelse gennem Anvisningskontoret til Laur. Jensen.

Til Salg.

Skæremaskine, som ny (Eickhoff) 300 Kr. **9 Stkr. Haand-Diegelpresser** (alle Størrelser). **En Del god Skrift** (tysk Højde) 1 Kr. pr. Pd. — Event. Afbetaling.
(39) **Adelgade 16.**

Rutineret, militærfri **Typograph-Maskinsætter** (Model B), flere Aars Erfaring, søger varig Plads i København eller en større Provinsby. Billet mrkt. »31« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Avissætter,

21 Aar, søger Plads snarest. Bill. mrkt. »29« modtager Ekspeditionskontoret.

En ældre Hurtigpresse

og et saa godt som nyt Falseapparat er billig til Salg ved Henvendelse til
Nyborg Social-Demokrat.
(40) Telf. Nyborg 84.

Foranlediget ved Omforandring af vore Maskinforhold er vor Reserve-Avismaskine med Falseapparat til Salg. Maskinen trykker og falser en 8-spaltet Avis, er Eickhoffs Fabrikat (Type 4 Ea; Formstørrelse 69×105 Ctm.), og saa moderne og stærkt bygget, at den kan benyttes til de fineste Akcidens- og Illustrationsarbejder. Saavel Maskinen som Falseapparatet er som nyt. Falseapparatet har kun været benyttet nogle faa Gange.

Endvidere er til Salg en lille, men gammel Akcidensmaskine med Bordfarveværk, ogsaa Eickhoffs Fabrikat. Er ikke tungere, end den kan trykkes med Haandkraft. Trykker godt selv Stregforme af Format indtil Foliopost, men er for spinkel til Illustrationstryk.

Maskinerne kan ses i Arbejde og sælges billigt. **Vejle Amts Folkeblad.**
Vejle.

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager

Stort Lager af alle Utensilier. (13

Carl Erichsen.

Telefon 2526. Sct. Pederstræde 10

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 5 KØBENHAVN DEN 4. FEBRUAR 1916 XLIII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds København Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 13. Februar Kl. 11 Form. præcis

i Forsamlingsbygningen Rømersgade 22 (den store Sal).

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Ansøgning om Bidrag til de unge Socialdemokrater. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Eventuelt. STYRELSEN.*

Til

Medlemmerne af Københavns Afdeling.

I Henhold til »Lov om kommunale Foranstaltninger i Anledning af Dyrtiden« og de af Københavns Borgerrepræsentation og Magistrat i Henhold til denne Lov vedtagne Beslutninger, om Hjælp til Familjer med Børn *under 14 Aar*, vil saavel Medlemmer, der staar i Arbejde, som Arbejdsløse og Syge ved Henvendelse til *Forbundskontoret* kunne faa udleveret Skemaer, der, efter at være udfyldt og underskrevet af Medlemmet, samt paategnet af Vedkommendes Rodemester, tilbageleveres Afdelingsformanden.

Under Forudsætning af, at de i Skemaet indeholdte Oplysninger giver Ret til Understøttelse, vil denne i Form af Mærker, hvert lydende paa et Beløb af 50 Øre og til et samlet Beløb af 1 Kr. pr. Uge for hvert Barn under 14 Aar, blive udbetalt paa Kontoret af Formanden, der i den Anledning træffes hver Aften i den kommende Uge fra Kl. 5—6¼ (Fredag og Lørdag dog undtagen). Udbetalingen for hver enkelt berettiget omfatter 4 Uger ad Gangen.

Der gives Hjælp til alle, der ikke har haft over 1750 Kr. i samlet aarlig Fortjeneste; men Hjælpen udleveres kun fra Forbundskontoret, hvis Medlemmet bor i Københavns Kommune.

Medlemmer, der bor paa Frederiksberg, kan faa Skema udleveret paa Forbundskontoret; men Skemaet skal da indleveres til Frederiksberg Skattevæsens Kontor, Howitzvej 2, til de paa Skemaet angivne Tider, og Hjælpen bliver da at erholde samme Steds. STYRELSEN.

En Lønforhøjelse.

PAA »Det forenede Dampskibs Selskab«s Amerikabaade har man i mange Aar til Fremstilling af Tryksager haft installeret smaa Trykkerier. I lange Tider var der her beskæftiget én Mand, men Kravet om mere Meddelelsesstof til de paa Skibet værende Passagerer har sammen med den udvidede Benyttelse af den traadløse Telegraf bevirket, at Arbejdsmængden er vokset i en saadan Grad, at den ene Mand ikke kunde overkomme at udføre dette alene; der ansattes da i samtlige 4 Skibe een Mand til, og denne tituleredes da som Anden-Trykker. 1ste-Trykkerens Løn var sat til 90 Kr. pr. Maaned, medens 2den-Trykkeren kun lønnedes med 50 Kr. pr. Maaned; dette Forhold har Personalerne i lange Tider betragtet som en Uretfærdighed, og der er fra Foreningens Side tidligere sket Henvendelse til Selskabet for at faa rettet denne, men Selskabet har hidtil nægtet at forhandle med Forbundets Tillidsmænd. Efter Krigens Udbrud blev Uretfærdigheden endnu større derved, at der til de i Selskabets Skibe ansatte Folk udbetales Krigstillæg, beregnet som procentvis Tillæg til hver enkelts Løn.

Trykkeripersonalerne benyttede nu den Situation, da de 3 af Selskabets 4 Baade var hjemme samtidigt, til at enes om en samlet Henvendelse til Forbundets københavnske Afdeling, og med Anmodning om, at der herfra endnu en Gang maatte blive gjort et Forsøg paa at faa rettet noget af Uretfærdigheden. Personalerne ønskede at faa hævet Lønningerne saaledes, at 1ste-Trykkernes Løn blev 100 Kr. pr. Maaned, og 2den-Trykkernes 83 Kr 33 Øre eller 1000 Kr. pr. Aar.

Formanden gik straks i Gang med Forhandlingerne, og disse er nu resulteret i, at Personalerne har faaet deres Ønske opfyldt.

Dyrtidshjælpen.

Artiklen i »Typ.-Tid.« af 21. Januar om kommunale Dyrtidsforanstaltninger ser vi blandt andet, at Arbejdere med en Indtægt indtil 1750 Kr. og med Børn under 14 Aar kan faa udleveret 2 Mærker à 50 Øre Stk. pr. Uge for hver Barn og for 4 Uger ad Gangen. Efter min Opfattelse er det enhver Kollegas Pligt at modtage de Værdimærker, de er berettigede til, uanset den gængse Mening om, at Typograferne er saa grusomt »vellønnede«. Naar man om Fredagen læser sin »Typ.-Tid.« ser man stadigvæk, at det er Provinsbogtrykkere og Redaktører, der betænker deres Personale med Dyrtidshjælp, medens de københavnske Bogtrykkere — i al Fald det store Flertal — endnu ikke har ladet høre fra sig; ja, mange betaler, trods den herskende Dyrtid, kun Minimalløn. Ganske vist paaberaaber Bogtrykkerne sig, at det er daarlige Tider, men naar d'Hrr. har deres gode Tid, hører man heller ikke fra dem. Vor Tarif er endnu kun ca. 2 Aar gammel og Livsfornødenhederne er i dette Tidsrum steget med ca. 40 pCt. (vi forbruger kun selv 1/10 Del af Landets Produkter); bliver alt ved med at stige tilnærmelsesvis i samme Forhold i de 5 Aar, vor Tarif endnu er gældende, hvorledes skal det saa gaa — hvor bærer det saa hen?

Til Slut vil jeg bede alle de Kolleger, som er berettiget til Dyrtidshjælp, om at møde op og modtage den, thi det er deres Pligt. Vi kan maaske dermed en Gang for alle faa rammet en Pæl igennem den Opfattelse, at vi er særdeles vellønnede. Nej — vi har sandt for Dyden intet at prale af — tværtimod. DEHLA—.

Vi er ganske enig med den ærede Indsender i, at de Kolleger, der er berettiget til Dyrtidshjælpen, bør modtage den. Ellers bliver de Foranstaltninger, som Rigsdag og Kommune har trufne, ikke det, de tilsigter at være: En hjælpende Haand til at lindre Dyrtidens Tryk for de mindre bemidlede, og navnlig Familjer med Børn. RED.

Dyrtidstillæg.

Personalet i EMIL KRISTENSENS Bogtrykkeri, Nørregade 30, blev forleden behageligt overrasket ved, at Hr. Kristensen i Anledning af Forretningens 10-aarige Bestaaen og den for Tiden herskende Dyrtid overrakte hver enkelt — saavel mandlige som kvindelige og Lærlinge — en efter Anciennitet afrundet Pengegave.

Bogtrykker STRANDBYGAARD, Skern, har forhøjet Lønnen for sine fire Typografer med 1 Kr. ugl. til 28 Kr.

Typografernes Sangforenings Aarsfest

forløb paa aller bedste Maade. Koret viste sig som sædvanlig godt sammensunget og løste paa smukkeste Maade de forskellige Opgaver — baade Sangene fra Koncerten i 1847 og navnlig det aller nyeste Repertoire. AUENERS »Hildesheim« lød dejligt og virkede stærkt pompøst paa Tilhørerne.

Kantaten fra 1896, der ligeledes blev sunget ved Festen i Søndags, viste at have bevaret sig frisk og klangfuld.

Festen indlededes med en Prolog af gamle TØMMERUP, der smukt og forstaaet blev fremsagt af CHR. SØRENSEN.

Ved en efter Koncerten afholdt Fællesspisning overbragtes der Sangforeningen Hilsener fra »Dansk Typograf-Forbund«, Typografernes Stiftelse og fra de københavnske centraliserede Sangforeninger. Desforuden indløb en Mængde Telegrammer.

Generalforsamlinger og Møder.

Grenaa Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 8. Januar sin ordinære Generalforsamling i Blochs Restauration. 8 Medlemmer var mødte, da Formanden, M. NIELSEN, bød Velkommen. Man gik derpaa straks over til Dagsordenen.

Punkt 1. var Dirigentvalg. RUD. PALLESEN valgtes. DIR. bad derefter Sekretæren oplæse Forhandlingsprotokollen, der godkendtes. — FORM. gjorde nu Rede for Regnskaberne, der udviste følgende: Hovedkassens Regnskab ballancerede med 132 Kr., Lokalkassens Regnskab med 62 Kr. 20 Øre og den selsk. Kasse med 18 Kr. 67 Øre. Alle Regnskaberne godkendtes enstemmig. — 4. Punkt paa Dagsordenen var Valgene. Om Formandsvalget opstod der nogen Diskussion, idet nogle Medlemmer foreslog den gamle Formand, som netop skulde indkaldes til Sikringsstyrken i 2½ Maaned, og lade Næstformanden fungere til hans Hjemkomst. Andre mente, at det var bedst at vælge en Formand, som havde Udsigt til at blive i Foreningen, men paa Trods heraf valgtes den gamle Formand. Som Næstformand valgtes H. CHRISTENSEN. Som Sekretær genvalgtes H. CHRISTENSEN. Som Revisorer genvalgtes S. SCHOU og nyvalgtes FR. MADSEN. Til Repræsentant i Fællesorganisationen valgtes FR. MADSEN. RUD. PALLESEN, S. BLOCH og S. SCHOU valgtes til Udvalgsmedlemmer i den selsk. Forening. Under Eventuelt foreslog S. BLOCH, at Formanden afgav Tillidsmændene en Kvittering for det indsamlede ugentlige Kontingent. Det vedtoges at anskaffe en Kuponbog. Det henstilledes til Forlystelsesudvalget, at det arbejdede hen til den sædvanlige Vinterfest.

Kl. ca. 10 sluttede den alvorlige Del af den livlige Generalforsamling. H. C.

Ringkøbing Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 15. Januar sin aarlige Generalforsamling paa »Landmandshotellet« med en meget interessant Dagsorden, idet der var saadanne Sager fremme som Forslag om Indmeldelse i Arbejdernes Fællesorganisation og Forhøjelse af Lokalkassens Kontingent. Det blev en lang og livlig Generalforsamling, idet der udspandt sig en længere »Tovtrækning« om disse Spørgsmaal.

FORMANDEN aabnede Mødet med at byde Velkommen, og efter at Forhandlingsprotokollen var godkendt, oplæstes Regnskaberne, som viste følgende: Hovedkassen balancerede med 902 Kr. Herunder oplyste Formanden, at der aldrig her i Afdelingen havde været indbetalt saa meget Kontingent som i afvigte Kvartal. Ekstrakassens Balance var 64 Kr. 30 Øre. Der var udbetalt til 6 Rejsende 14 Kr. og Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning var 29 Kr. 73 Øre. Begge godkendtes. — Til Bestyrelse genvalgtes med Akklamation P. S. JENSEN som Formand. Som Næstformand nyvalgtes L. PETERSEN og som Sekretær genvalgtes J. A. PEDERSEN. Til Revisor valgtes Faktor HANSEN og N. C. CHRISTENSEN.

Det vedtoges at give de Rejsende fuld Forplejning et Døgn. — Endvidere vedtoges det midlertidig at forhøje Ekstrakassens Kontingent med 5 Øre ugentlig.

Der forelaa Skrivelse fra Arbejdernes Fællesorganisation om, at Afdelingen indmeldte sig i denne. Her kom Medlemmerne frem med deres Mening og der udspandt sig en længere Diskussion. Der blev foreslaaet, at Skrivelsen skulde tages til Efterretning, men det vandt kun 3 St. For Indmeldelse stemte 7, hvorpaa dette blev Resultatet.

Typograferne i Skjern, som hører ind under Ringkøbing-Afdelingen, søgte om Fritagelse for at svare Kontingent til Ekstrakassen. Der var mødt et Medlem derudefra, som begrundede Ansøgningen med, at de nede i Skjern havde lavet en Fælleskasse, hvormed de understøttede de Rejsende, som kom igennem Skjern, og paa den Maade mente, at de burde fritages for at betale til Ringkøbing. — Generalforsamlingen vedtog dog ved Afstemning, at de alle — for Tiden 4 Medlemmer — skulde vedblive at svare Kontingent.

Under Eventuelt blev der talt en Del om det forestaaende Karneval, og da Udvalgets Formand, P. ANDERSEN, bad sig fritaget for at arbejde videre, valgtes CHR. E. PEDERSEN i Stedet og L. SCHMIDT valgtes som nyt Medlem. — Et Medlem spurgte, om der ikke kunde indføres Kvitteringssystem ved Modtagelsen af Kontingent. Dette toges til Efterretning. — Endnu fremkom et Par Ting, hvorefter Formanden hævede Generalforsamlingen.

13 Medlemmer var til Stede. Joh. A. P.

Holbæk Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 14. Januar. 20 Medlemmer var mødt.

Formanden, ALFRED HANSEN, oplæste Forhandlingsprotokollen og fremlagde Regnskaberne for Oktober Kvartal 1915. Lokalkassens Regnskab balancerede med 510 Kr. 60 Øre, og udviste, at der til Hovedkassen var indsendt 256 Kr. 85 Øre. Ekstrakassens Regnskab balancerede med 83 Kr. 23 Øre, og sluttede med en Kassebeholdning paa 34 Kr. 61 Øre. — Formanden gav desuden nogle Oplysninger om Afdelingens Forhold i det forløbne Aar.

Til Formand genvalgtes ALFRED HANSEN. Til Medlemmer af Bestyrelsen genvalgtes CARL LARSEN, JOHS. ANDERSEN og V. PHEIFFER, og nyvalgtes C. A. SCHMIDT. Til Revisorer valgtes LUDV. FREDERIKSEN og P. LAURITZEN. Til Fanebærer og Reservefanebærer henholdsvis CARL LARSEN og LUDV. JENSEN. Til Repræsentanter i De samv. Fagforeninger: N. P. POULSEN og L. M. RASMUSSEN. Til Repræsentant i Arbejdernes Forsamlingsbygning: ALFRED HANSEN. Og til Repræsentant for Arbejdsløshedskassen i Merløse Sogn: C. A. SCHMIDT.

I Anledning af, at det den 1. Oktober 1916 er 35 Aar siden, Lokalafdelingen blev oprettet, vedtoges det i Oktober at afholde en Jubilæumsfestlighed, særlig fordi der ikke blev afholdt nogen Festlighed, da Afdelingen havde bestaaet i 25 Aar.

Under »Eventuelt« behandledes bl. a. Spørgsmaalet om Indførelse af et Kvitteringssystem ved Kontingentbetalingen, og det overdroges Bestyrelsen at finde en praktisk Form herfor. *

Randers Lokalafdeling

afholdt Fredag den 14. Januar ordinær Generalforsamling paa Forsamlingsbygningen »Jylland«.

Formanden bød Velkommen, ønskede Medlemmerne glædeligt Nytaar og gennemgik i korte Træk det forløbne Aars Begivenheder, ligesom han omtalte den foreliggende faglige Situation.

Kassereren, R. MALMSTRØM, oplæste det reviderede Regnskab for Oktober Kvartal (Balance: 812 Kr. 74 Øre, Kassebeholdning: 15 Kr. 49 Øre), som enstemmigt godkendtes.

A. C. ARNØ genvalgtes til Formand. Til Bestyrelsen genvalgtes CHR. BERG og S. J. KISUM; ligeledes genvalgtes N. K. NIELSEN som Revisor. Til Fanebærer nyvalgtes EMIL OLSEN.

Under Eventuelt drøftedes en Del lokale Forhold.

Derefter oplæstes og godkendtes Ekstrakassens Regnskab, der balancerede med 260 Kr. 82 Øre. Kassebeholdning: 150 Kr. 11 Øre. Det vedtoges at forhøje Kontingentet til denne Kasse med 10 Øre pr. Uge. En Bevilling paa 5 Kr. til rejsende Svendes Jul vedtoges. Dernæst bevilgedes 25 Kr. til strejkende Træindustriarbejdere paa Randers Trævarefabrik.

Den indholdsrige Dagsorden sluttede med Vedtagelse af en Forhøjelse af Understøttelserne af Ekstrakassen til rejsende Typografer.

Under Eventuelt kom Fagskolespørgsmaalet paa Tale, om hvilket ALFR. ANDERSEN havde indhentet Oplysninger. Disse overlodes Bestyrelsen til nærmere Drøftelse. A.—Ø.

Kolding Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 15. Januar ordinær kvartaarlig Generalforsamling paa »Cyklehotellet«. — VALD. PETERSEN dirigerede.

Formanden, J. A. MATHIASSEN, fremlagde de reviderede Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 818.90. Indtægt: Kassebeholdning 15.00, ord. Kontingent 803.90. Udgift: Rejseunderstøttelse 1.25, Understøttelse paa Stedet 224.00, Sygeunderstøttelse 38.00, Administrationstilskud 14.50, indsendt til Hovedkassen 520.15, Kassebeholdning 15.00. — Ekstrakassens Regnskab balancerede med Kr. 248.20. Kassebeholdningen var 183.72.

FORMANDEN aflagde derefter Beretning om Virksomheden i det forløbne Aar.

Regnskab og Beretning godkendtes enst.

Forbundsstyrelsesmedlem KARL SØRENSEN gav nogle Oplysninger fra det afholdte Forbundsstyrelsesmøde og takkede Kollegerne, fordi de saa beredvilligt havde ydet Bidrag til Juleindsamlingen.

Svendehjemmet og Børnebespisningen bevilgedes henholdsvis 10 og 50 Kr. — Der var stillet Forslag om at flytte Mødelokalet, men det

vedtoges at blive paa »Cyklehotellet«. — Det vedtoges *ikke* at afholde Fastelavnsfest i Aar.

Til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes KARL SØRENSEN og VALD. PETERSEN og nyvalgtes INGEMANN HANSEN. Til Revisorer, Kontrahenter og Fanebærer genvalgtes de afgaaende.

Under Eventuelt drøftedes forskellige Spørgsmaal. 1/3 af Afdelingens Medlemmer var til Stede.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 15. Januar kvartaarlig Generalforsamling paa Kafé »National«.

Formanden, RASM. BINDSLEV, bød Velkommen og valgtes til Dirigent, hvorefter han fremlagde Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 684.40, indsendt Kr. 328.90; Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 305.07, Formue Kr. 92.70; begge Regnskaber godkendtes.

RASM. BINDSLEV genvalgtes med Akklamation til Formand. Til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes P. GAARDSTED, HAUG og ROB. LARSEN, og nyvalgtes CHR. NIELSEN. Som Repræsentanter ved »Social-Demokraten« genvalgtes RUD. JENSEN, og nyvalgtes BRUNDLUND. J. CHR. AGERSKOV genvalgtes som Repræsentant i Arb. Fællesbageri. Til Revisorer genvalgtes STABEHL og nyvalgtes AGERSKOV. RUD. JENSEN genvalgtes til Fanebærer.

Til Børnebespisningen bevilgedes 25 Kr.; til Folkebogsamlingen 5 Kr.

Under Eventuelt refererede FORMANDEN en Understøttelsessag, der godkendtes af Generalforsamlingen. — Sluttelig indskærpede FORMANDEN ny tiltrædende Medlemmer, forinden Plads modtages, at henvende sig til Lokalafdelingen. ROB. —N.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 22. Januar. — Efter at have omtalt forskellige Sager, som tidligere er refereret her i Bladet, udtalte Formanden, JOHAN GERDT, at den 1. December var der ingen Arbejdsløse i Afdelingen — for første Gang i 1915, som opviste de største Understøttelser, der hidtil er udbetalt i Aalborg. En ung Kollega, der rejste i Plads i Tyskland, havde faaet et Tilskud hertil af Lokalkassen, og man vilde ogsaa fremtidig yde Hjælp i lignende Tilfælde. Formanden havde desuden udnyttet »Oktober«-Loven, og vilde fremtidig benytte Kriseloven, hvor det kunde lade sig gøre — altsammen for at spare Lokalkassen, hvortil Kontingentet er 20 Øre, og som i 1915 har udbetalt godt 400 Kr. i Understøttelser.

Aftenskolen og Beklædningshjælpen fik hver 10 Kr.

MARIUS ANDERSEN foreslog paa Bestyrelsens Vegne at yde Formanden et Ekstragratiale af 50 Kr. for det betydelige ekstraordinære Arbejde forrige Aar havde bragt. — H. C. ANDERSEN knyttede hertil nogle anerkendende Ord om Gerdts Virksomhed. — Vedtoges uden Afstemning. — Formanden bringer her sin Tak for Anerkendelsen.

GERDT genvalgtes til Formand, ligeledes Revisorerne og delvis Fanefunktionærerne. Til Bestyrelsen valgtes SAMSON og genvalgtes MARTIN SØRENSEN, Suppleant blev TH. E. OLSEN. Til Bladrepræsentanter valgtes MARIUS ANDERSEN og genvalgtes H. C. ANDERSEN, Suppleant blev MAGNUS CHRISTENSEN.

Angaaende Opstilling af en Folketingsmand førtes lidt Diskussion, hvorunder Medlemmerne opfordredes til at indmelde sig i Socialdem. Vælgerforening, da de ellers ikke kunde faa Adgang til Partimøder, hvor Spørgsmaalet afgjordes.

FORMANDEN meddelte, at »Typografia« vilde afholde sin store brillante »Kostumefest« i Februar Maaned.

Efter at der var udtalt stor Tilfredshed med Juletræet, hvortil den lokale Sygekasse havde ydet 25 Kr., og bragt en Tak til Arrangørerne, sluttede den af 30—35 Medlemmer besøgte Generalforsamling — over hvilken »treuga dei« hvilede.

Nær og Fjærn.

Medlemmer, der er i Tvivl om, hvorvidt de falder ind under Dyrtidslovens Omraade, bedes henvende sig desangaaende paa Forbundskontoret.

Bortlodningen i Typografernes Sangforening. Trækningen ved Aarsfesten i Søndags gav følgende Resultat: Det store Billede vandtes paa Nr. 61, Maleriet paa Nr. 1621 og »Korsridderen« paa Nr. 252. Iøvrigt blev følgende Numre udtrukne: 4, 14, 19, 21, 26, 32, 38, 76, 82, 151, 157, 185, 189, 205, 253, 257, 277, 278, 281, 293, 301, 304, 317, 333, 401, 414, 422, 425, 437, 453, 467, 483, 492, 497, 508, 510, 519, 525, 526, 611, 612, 623, 645, 661, 665, 675, 680, 700, 762, 781, 793, 823, 833, 919, 947, 954, 1001, 1017, 1023, 1024, 1064, 1072, 1076, 1086, 1087, 1102, 1124, 1137, 1155, 1157, 1168, 1177, 1179, 1181, 1188, 1204, 1225, 1272, 1275, 1292, 1296, 1312, 1314, 1316, 1351, 1366, 1367, 1377, 1415, 1422, 1435, 1493, 1529, 1538, 1558, 1577, 1592, 1664, 1667, 1712, 1726, 1727, 1770, 1780, 1841, 1910, 1933, 1957, 1962, 1966, 1968, 1973, 1999.

Gevinsterne kan afhentes i Prins Wilhelms Palæ, St. Anna Plads 13, St. o. G. (Gobelinsalen) Fredag Kl. 8—10 og Lørdag Kl. 5½—7 samt næste Uge samme Dage og Tider.

Styrelsen retter herved en Tak til alle, som ved Gaver har støttet Bortlodningen eller virket for Afsætning af Lodsedler. Ligeledes takker vi for al udvist Opmærksomhed i Anledning af 70-Aars Festen.

STYRELSEN F. TYP. SANGFOREN.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Tirsdag den 28. December 1915.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Et Cirkulære fra Bryggeriet »Stjernen« og Vedtægt for de samvirkende danske Sygekassers Centralforeninger toges til Efterretning. — Fremsendt Opgørelse over gensidig Tilgodehavende fra K. B. tilstilledes Kassereren. — Gennem et Cirkulære anmodedes der om Støtte til afdøde Folketingsmand Hyllers Efterladte. I Stedet for Krans bevilgedes der 25 Kr. — En Lærling klager over Forholdene i et af vore Medlemmers Trykkeri. Forholdet paatales. — Et Trykkeripersonale klagede over en Trykkers Optræden. Der indkaldes til Personalemøde. — Et Firma, der baade har Blad- og Bogsætteri, har ladet nogle Avis-Annoncer sætte i Bogsætteriet. Der er nu truffet Overenskomst med Firmaet om, at disse Annoncer skal betales efter Bladsættertarifen. — En Paalæggerske var afskediget fra et Firma uden Opsigelse. Efter Paatale havde Firmaet erklæret sig villig til at genantage hende; da hun imidlertid i Mellemtiden havde modtaget Arbejde andet Steds, frafaldtes Tiltalen. — En Paalæggerske vendte efter 2 Dages Sygdom tilbage til sin Arbejdsplads, efter Fordring medbringende en Lægeattest; til Trods herfor afskedigede Bogtrykkeren hende. Der klages til K. B. — Paa Anmodning om Hjælp til Anskaffelse af en Bandage bevilgedes Halvdelen. — En Trykker spørger om han kan nægte at lægge paa Digeltryksmaskine. Nej. — En Hjælpearbejder, der paa sin Arbejdsplads har paadraget sig en Hudsygdom, der, naar Hænderne kommer i Vædske, stadig kommer igen, spurgte om han kunde faa Arbejdsløshedsunderstøttelse. I Følge Lov om Arbejdsløshedskasser kan dette ikke bevilges. — Et forhenværende Medlem, der er slettet for Restance, anmoder om Genoptagelse. Da han i Mellemtiden har arbejdet under tarifstridige Forhold, kan han kun optages ved — efter at have betalt sin Restance, nyt Indskud samt forfaldent Kontingent — at blive idømt 1 Aars Karantæne. — Et Firma har afskediget en Maskinsætter og samtidig nægtet ham Betaling for nogle Overarbejdstimer. Der klages til K. B. — En Anmodning om Hjælp fra Juleuddelingen nægtedes. — En Anmodning om hvilende Ret bevilgedes.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. GratisBogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

28. Januar: Horsens i Stedet for en Del af Oktober Kvartals Overskud 200.00; Skanderborg i Stedet for en Del af Oktober Kvartals Overskud 50.00. 31. Januar: Stege i Stedet for Oktober Kvartals Overskud 77.00. 1. Februar: Middelfart i Stedet for Oktober Kvartals Overskud 76.00; Lyngby i Stedet for Oktober Kvartals Overskud 74.25.

København, den 1. Februar 1916.

Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

28. Januar: Horsens pr. Bl. 200.00, kont. 313.05, ialt 513.05; Skanderborg pr. Bl. 50.00, kont. 100.00, ialt 150.00. 31. Januar: Fredericia 72.00; Maribo 99.75; Odense 1482.00; Stege pr. Bl. 77.00; Varde 92.75; Slagelse 91.60. 1. Februar: Ringsted 267.25; Middelfart pr. Bl. 76.00; Lyngby pr. Bl. 74.25. 2. Februar: Korsør pr. Bl. 76.75; København pr. Bl. 5500.00, kont. 163.11, ialt 5663.11.

I Dag mangler Marstal.

København, den 1. Februar 1916.

Forretningsudvalget.

Ny Lokalformand.

Stege: Typograf M. Sørensen.

Lægerne.

Dr. Brehm er bortrejst fra 1.—11. Febr., i hvilken Tid hans Praksis passes af Dr. Dujardin, Falkonérallé 57. Træff. 10—11. Telf. Godthaab 471 y.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Kaj Bjerregaard, udl. 12/11 09 hos W. J. Christensen (Det forenede Dampskibsselskab), tidl. Medl. Trykker Povl Eduard Vald. Linck, udl. 20/1 16 hos Martin (arb. s. St.). Paal. Emmy Augusta Ghristiansen, udl. 29/1 16 hos Mohr & Co. (arb. s. St.). Paal. Agnes Johansen, udl. 24/7 14 hos Arn. Schmitz (Kruckow), tidl. Medl. Trykkerlærl. Charles Vilh. Christensen (Backhausen). Trykkerlærl. Knud Karl Joh. Andersen (Knutzon).

Skive: Sætter Alvilde Marie Thomsen, udl. ½ 16 i B. Hansens Bogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2863 Carl Fr. Hansen fra Rejse (Græbe). 3448 Harald Hansen fra Hillerød (arbl.). 3465 Albert Jensen fra Kolding (Militær). 2564 Albert E. J. Olsen fra Maribo (Løvgreen). 186 Martin Rasmussen fra Rønne (arbl.). 3863 Stoltze Henrik Mikkelsen fra Holbæk (arbl.).

Aalborg, 6817 L. G. Wagner (arbl.). Aarhus, 3831 Th. A. Eriksen (arbl.), 3639 Andr. Berthelsen (arbl.), 3912 Jens Mar. Jensen (arbl.), 6610 Søren Christensen (Chr. Møller) og 3590 Wilh. Neess (arbl.). Esbjerg, 3564 Chr. P. F. Jensen (Vestj. Soc.-Dem.). Grenaa, 3831 Thorv. Alfr. Eriksen (»Djursland«). Helsingør, 6151 Martin Madsen (»Nordsjælland«). Holbæk, 3649 Vilh. Hansen (Militær), 3954 Knud Aubech (Militær), 3933 H. O. Christiansen (Militær) og 3851 Johs. Rosenbæk (Militær). Kolding, 1214 Harald E. Petersen (Fr. Lumbye). Middelfart, 2661 H. P. Larsen (Middelfart Avis). Nakskov, 6180 Holger Andersen (arbl.) og 1221 Chr. P. Rasmussen (Vestl. Avis). Nykøbing F., 231 Charles Baggesen (Nykøbing Dagblad). Ringkøbing, 3646 H. Chr. Alb. Jacobsen (Lemvig Bogtrykkeri). Roskilde, 3411 Aksel Christensen (Militær). Rudkøbing, 3846 Eduard J. N. Hansen (Centraltrykkeriet). Silkeborg, 6130 Thorv. Kassow (Soc.-Dem.). Skive, 3913 Jens Hansen Lindgren (B. Hansen). Svendborg, 6702 Carl S. Chr. Jacobsen (Behrends). Varde, 6962 P. A. Petersen (Varde Folkeblad).

Fratraadte.

København: 3912 Jens Marius Jensen til Aarhus (arbl.). 4034 Svend Lohmann til Storehedinge i Pl. 3863 Stoltze Henrik Mikkelsen til Tyskland i Pl.

Aalborg, 6817 L. G. Wagner til Hjørring i Pl. Aarhus, 3825 Edv. Stenstrup Jensen til Grenaa i Pl. Brønderslev, 6817 L. G. Wagner til Aalborg (arbl.). Fredericia, 3851 Johs. Chr. Rosenbæk til Holbæk (Militær). Holbæk, 3863 Stoltze Mikkelsen til Kbhvn. (arbl.). Horsens, 1463 A. P. Andersen paa Rejse. Kolding, 4492 Svend Høgsbro Behrends til Berlin i Pl., 3465 Alb. Jensen til Kbhvn. (Militær) og 3775 Vilh. Petersen til Horsens i Pl. Maribo, 3649 Vilh. Hansen til Holbæk (Militær) og 2564 A. E. J. Olsen til Kbhvn. i Pl. Nakskov, 231 Chr. Baggesen til Nykøbing i Pl. Nykøbing F., 1221 Chr. P. Rasmussen til Nakskov i Pl. Randers, 3590 Wilh. Neess til Grenaa i Pl. Ribe, 3985 Th. Chr. Pedersen til Hjørring i Pl. Ringkøbing, 3646 H. Chr. Alb. Jacobsen til Struer (arbl.). Roskilde, 2599 N. Chr. Schmidt paa Rejse. Silkeborg, 6105 Vilh. Brundlund til Kbhvn. (arbl.) og 3455 Hugo Jørgensen til Hobro i Pl. Skanderborg, 6338 Chr. M. Mortensen til Aarhus i Pl. og 3869 N. Chr. Madsen til Holbæk (Militær). Skive, 2592 N. P. Gudum paa Rejse og 3639 Andr. Berthelsen til Aarhus (arbl.). Slagelse, 6684 M. A. Jensen til Maribo i Pl. Svendborg, 3411 Axel Christensen til Roskilde (Militær), 4483 Rudolph Wachter til Kolding i Pl. og 801 Axel la Cour til Roskilde (Militær).

Udmeldt.

København: 2233 Dagmar Olsen (fratraadt Faget).

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Ordinær Generalforsamling afholdes Søndag den 20. Februar i Havnekaféen.

Kontingentet for 1.—4. Uge opkræves Lørdag den 5. Februar P. HANSEN, Nansensgade 45 2.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Indbetaling finder Sted Fredag den 4. Februar **5—7** i Kaféen, Kultorvet 14. Samtidigt opgøres Lodsedlerne — **eller senest Festaftenen Kl. 10.** Lodsedler, der ikke er afleverede til denne Tid, betragtes som solgte.

STYRELSEN.

Gutenberg-Koret.

Fredag d. 4. ds. Sangøvelse fra Kl. 9—11. (4a)

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 9 Møde. — Sang ved Bordene m. m. — Regnskab vedrørende Aarsfesten bedes opgjort snarest. (1e)

ANNONCER

En yngre Trykker,

kendt med **Illustrations- og Farvetrykning**, søger til 1. Maj eller senere en god fast Plads i Aarhus eller en anden større Provinsby. Har i 5 Aar arbejdet i nuværende Plads. Billet mrkt. »43« bedes indsendt til Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker

kan faa Plads fra 19. Februar i Akcidens- og Avistrykkeri.
(47) **Helsingør Centraltrykkeri.**

En ældre Forbundter

ønsker paa Grund af særegne Forhold at faa en Plads, hvor Vedkommende i Løbet af 1 Aar kan faa Lejlighed til yderligere Udvikling saavel i Værk- som Akcidenssætning. Billet mrkt. »45« modtager Ekspeditionskont.

En ældre kvindelig Haandsætter ønsker Beskæftigelse i et københavnsk Bladsætteri. Er kendt med alt i et saadant forefaldende. Billet mrkt. »44« modtager Ekspeditionskontoret.

Faktor.

Ved et stort jysk Dagblad er Plads ledig for en Faktor. Vedkommende skal være overlegen dygtig i sit Fag, en erfaren og hurtig Ombryder og samtidig være en dygtig **Leder** af Arbejdet i Sætteri og Trykkeri. Han skal **helst** være kendt med Linotype-Sættemaskiner og Rotation. Pladsen er varig og vellønnet. Den til denne Stilling fuldt kvalificerede Mand faar som Begyndelsesgage 2500 Kr. aarlig + en Tantième, der kan beregnes til 500 Kr. Altsaa ialt 3000 Kr. Billet med udførlige Oplysninger, helst ledsaget af Fotografi, mrkt. »*F. K. 657*« til **Wolffs Box, København K.** (48)

Dygtig Avissætter,

21 Aar, søger Plads snarest. Bill. mrkt. »29« modtager Ekspeditionskontoret.

„Typograph-Sætter“ søger varig Plads. Flere Aars Erfaring, gode Anbefalinger. Billet mrkt. »49« modtager Ekspeditionskontoret.

HARTWICH'S Maskeradegarderobe, Gothersgade 89, anbefales og er til Stede i Lokalet med Dragter, Masker, Næser og andre Papirting Karnevalsaftenen. (36)

En ældre Hurtigpresse

og et saa godt som nyt Falseapparat er billig til Salg ved Henvendelse til
Nyborg Social-Demokrat.
(40) Telf. Nyborg 84.

Foranlediget ved Omforandring af vore Maskinforhold er vor Reserve-Avismaskine med Falseapparat til Salg. Maskinen trykker og falser en 8-spaltet Avis, er Eickhoffs Fabrikat (Type 4 Ea; Formstørrelse 69×105 Ctm.), og saa moderne og stærkt bygget, at den kan benyttes til de fineste Akcidens- og Illustrationsarbejder. Saavel Maskinen som Falseapparatet er som nyt. Falseapparatet har kun været benyttet nogle faa Gange.

Endvidere er til Salg en lille, men gammel Akcidensmaskine med Bordfarveværk, ogsaa Eickhoffs Fabrikat. Er ikke tungere, end den kan trykkes med Haandkraft. Trykker godt selv Stregforme af Format indtil Foliopost, men er for spinkel til Illustrationstryk.

Maskinerne kan ses i Arbejde og sælges billigt. **Vejle Amts Folkeblad.** Vejle.

Til Salg.

Skæremaskine, som ny (Eickhoff) 300 Kr. **9 Stkr. Haand-Diegelpresser** (alle Størrelser). **En Del god Skrift** (tysk Højde) 1 Kr. pr. Pd. — Event. Afbetaling.
(39) **Adelgade 16.**

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9 København
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12a)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (15)

Hotel „Union“ Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade (*bedste Spisested i København*) anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 6 KØBENHAVN DEN 11. FEBRUAR 1916 XLIII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 13. Februar Kl. 11 Form. præcis

i Forsamlingsbygningen Rømersgade 22 (den store Sal).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Næstformand. 4. Forslag til Kontingentomlægning i Følge den ny Sygekassevedtægt. 5. Ansøgning om Bidrag til de unge Socialdemokrater. 6. Beretning fra Kontrahentmøderne. 7. Eventuelt. STYRELSEN.

Dyrtidsloven.

SAA kom da endelig den Hjælp, Samfundet alt for længe har holdt tilbage; i al for lang Tid lod man Dyrtiden hærge de Hjem, der i Forvejen havde ondt nok ved at skaffe det nødvendigste.

Efterhaanden som det gik op for Regering og Rigsdag, at Prisreguleringsbestræbelserne ikke paa langt nær slog til, skulde man straks have taget Initiativet til den Dyrtidslov, der nu endelig — et Aar for sent — praktiseres ud i Livet.

Men sent er bedre end aldrig.

For vore Syge og Arbejdsløse er Hjælpen af Betydning, og for de af vore Medborgere, der er i Besiddelse af en større Børneflok, vil Lovens Virkninger jo navnlig blive gode — men det er da ogsaa disse tre Steder, der i særlig Grad trænger til Støtte.

Forøvrigt virker Loven langt fra helt ud tilfredsstillende; thi om Grænserne for hvem der kan nyde, var blevet betydeligt mere omfattende, havde Rigsdagen kun i højere Grad end Tilfældet er nu, yderligere mildnet Dyrtidens frygtelige Svøbe. Man kunde saa meget mere have gjort det, som der ingen Risiko var for at nogen, der havde Fordel af de abnorme Forhold, hvorunder vi lever, vilde være falden ind under Lovens Rammer.

Og om man i Loven havde sikret sig, at den i Praksis var blevet ført ud i Livet paa ensartet Maade i Landets mange forskellige Kommuner, saa havde den ligeledes været af større Betydning for dem, den er skrevet for. Man havde været fritaget for en saa ærkereaktionær Handling som den, man bl. a. paa Frederiksberg blev Vidne til, at de Arbejdsløse — dem der først og fremmest burde være indenfor Loven — ikke foreløbig kan hæve Dyrtidshjælp.

Noget lignende vilde de københavnske Kapitalisters Repræsentanter i Borgerrepræsentationen jo som bekendt ogsaa forsøge, men her lykkedes det ikke.

Men trods disse Mangler ved Loven, maa den naturligvis modtages af Arbejderne med Tilfredshed, thi Lovens Vedtagelse viser, at Samfundet mere og mere erkender sin Pligt til at drage Omsorg for, at *alle* dets Medlemmer lever menneskeligt.

Om de, der ikke falder ind under Loven, og de, der faar Hjælp efter Loven, ogsaa kan leve menneskeligt for de Midler de har, er et Spørgsmaal, der er meget let at besvare med et bestemt Nej. Dyrtiden er saa altomfattende, at alle, der ikke er oppe paa en Indtægt af 3—4000 Kroner, maa indskrænke sig saa betydeligt, at det, der bliver tilbage, ikke er tilstrækkeligt ernærende — da navnlig om det bliver for en længere Tid, hvad der er Udsigter til.

Men Loven skal jo ogsaa kun lindre Dyrtidens Følger, den skal — hvad der ogsaa er en Mangel — ikke afhjælpe dem.

Loven er i sig selv tilstrækkeligt Vidnesbyrd om, at den er et Kompromis mellem et stærkt indflydelsesrigt Socialdemokrati, støttet af Regeringen og dens Parti paa den ene Side og paa den anden Side et By-Højre og et Landbo-Venstre, der ikke helt har villet forhindre Dyrtidsforanstaltningerne.

Men om Arbejderne ikke gennem Aarene havde skaffet sig denne Indflydelse paa Rigsdagens Social-Lovgivning, hvorledes tror man saa, man fra Lovgivningens Side havde stillet sig i den nuværende Situation? og om Arbejderne ikke havde interesseret sig for Kommunalpolitik, hvorledes var Loven da blevet ført ud i Livet?

Jeg kunde have ønsket, at alle, der endnu tror paa, at andre Partier end Arbejdernes eget vil Arbejdernes Vel, havde været til Stede i Københavns Borgerrepræsentation og hørt paa Forhandlingerne dér om Lovens Ikrafttræden, de vilde da utvivlsomt alle være blevet fuldstændig bragt bort fra deres Vildfarelse. Den Hadskhed, hvormed Angrebene paa det nu gennemførte Forslag førtes, den kyniske Benægten af virkelig Nød, hvormed Antisocialisterne søgte at fange de Radikale over til deres Side, og den haanlige Tone, flere af Arbejdsgiverrepræsentanterne anslog overfor Socialdemokraterne, maatte have bragt alle Tvivlere til helt at forstaa, at kun ved at drive Politik i Stat som i Kommune, hjælper Arbejderne sig selv op til bedre Levekaar.

Politik er nu en Gang Brød. Politik er den største Indsats i Kampen for Tilværelsen, og Skam for de Typografer, der ikke af al Evne slutter sig til den Bevægelse, der ene har til Formaal at skaffe Lys i vor Tilværelse. ARNE.

Spørgsmaal og Svar.

1. Med hvilken Berettigelse fradrager Sygekassen 60 Øre daglig i Pengehjælpen for Medlemmer, der ligger paa Epidemisygehus og saaledes behandles gratis?

2. Bestaar der nogen Forbindelse mellem Dansk Typograf-Forbund og »Dansk Forsvarsforening« eller hvad er Aarsagen til den celebre Indbydelse fra sidstnævnte til førstnævnte, som 30. Januar fandtes i »Soc.-Dem.«?

3. Vilde det ikke være betimeligt, om der i alle Fag — ogsaa vort — *nu* blev afholdt Møder med Drøftelse af Situationen paa Arbejdsmarkedet? Det er dog ikke ganske uden Betydning, hvorledes de menige Medlemmer stiller sig til en eventuel Storkamp.

København, i Februar 1916. JOHS. ERVIG.

ad 1. I Henhold til Lovenes § 69 e, der lyder: »Under Ophold paa Sygehus nedsættes Pengehjælpen med 60 Øre daglig, undtagen for de Medlemmer, der kun er sikrede 75 Øre pr. Dag« (Lærlinge og Kvinder). Hensigten med denne Lovbestemmelse er at ligestille Medlemmerne m. H. t. Pengehjælp under de forskellige Sygdomme, der kan ramme dem. Pengehjælpen skal altsaa under Hospitalsophold altid ned-

sættes med 60 Øre daglig, selv om Opholdet er vederlagsfrit som for visse smitsomme Sygdomme. Nogle Sygehuse kræver en større Betaling end 60 Øre daglig, saaledes Københavns Amts, hvor Betalingen er 1 Kr. daglig. Indtil Nytaar har Sygekassen ved Behandling dér kun fradraget 60 Øre daglig, men hvorledes Forholdet paa dette sidste Punkt vil blive efter den ny Sygekasselov er endnu ikke helt afgjort, men der er Sandsynlighed for, at der vil blive krævet 1 Kr.s Fradrag.

ad 2. Nej. Spørg »Dansk Forsvarsforening«.

ad 3. En saadan Drøftelse kan kun blive af ren teoretisk Art og vil af den Grund ikke kunne faa nogen praktisk Betydning.

Alexander Hallengreen

fylder den 12. Februar 65 Aar. De af vore Medlemmer, der gennem Aarene har besøgt Generalforsamlingerne her i København, kender ham som den raske og radikale Mand han er. Naar Bølgerne gik højt om baade store og mindre store Spørgsmaal, saa gav Hallengreen gerne sit Besyv med, thi han var og er da forresten endnu stærkt interesseret i alt, hvad der vedrører vor Organisation.

Men Kærligheden til sin Fagforening bunder da ogsaa dybt hos Hallengreen, thi han gjorde Strejken med i 1876. Mændene fra dette for Typograferne saa minderige Aar begynder saa smaat at tynde ud og er ved at blive gamle, men Hallengreen er trods sine 65 Aar endnu Mand for at kunne tage sin Tørn saa godt som nogen ung. — Mellem sine Arbejdskammerater i »Social-Demokraten«, hvor han nu har virket i over 30 Aar, er han afholdt for sit muntre Lune og gode Humør, som kun Gigten en Gang imellem i de senere Aar gør Forsøg paa at ødelægge.

Vi takker for godt Kammeratskab gennem de mange Aar og ønsker til Lykke med Fødselsdagen. ZANDER.

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for Oktober Kvartal 1915.

Indtægt:

Beholdning den 1. Oktober 1915:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	41651.03	
Trykkernes do.	-	6655.71	
do. Ekstrakasse	-	1629.40	
do. Begravelseskasse	-	4014.07	
Kvindernes Privatkasse	-	805.18	
Lokalkassen	-	15017.91	
Det særlige Fond	-	1308.68	
			Kr. 71081.98
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden			- 19093.69
Sygekassen: Kontingent m. m.	Kr.	10637.40	
Tilskud fra Hovedkassen	-	4267.43	
			- 14904.83
Hjælpekassen			- 3723.70
Begravelseskassen			- 3097.90
Lokalkassen i København:			
Kontingent af heltbetalende Medl.	Kr.	4846.10	
do. - halvtbetalende —	-	609.16	
Tilskud fra Sygekassen	-	450.00	
do. - Begravelseskassen	-	200.00	
			- 6105.26
Sætternes Privatkasse			- 460.55
Trykkernes do.			- 207.98
do. Ekstrakasse			- 29.20
do. Begravelseskasse			- 148.98
Kvindernes Privatkasse			- 115.00
Det særlige Fond			- 6295.72
Balance			Kr. 125264.79

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:			
Rejseunderst. à 1.75 (18 Medl. i 72 Dg.)	Kr.	126.00	
do. à 1.25 (45 » i 822 »)	-	1027.50	
Underst. p. St. à 2.00 (212 Mdl. i 4417 Dg.)	-	8834.00	
do. à 1.25 (30 Kv. i 803 »)	-	1003.75	
do. à 1.00 (25 Kv. i 308 »)	-	308.00	
do. à 1.00 (3 Mdl. i 51 »)	-	51.00	
Omflytningsbidrag (12 Medl.)	-	172.00	
Rejsebeløb	-	56.50	
Indsendt til Hovedkassen	-	7514.94	
			Kr. 19093.69
Sygekassen:			
Pengehjælp (i Hjem 109 Md. og 45 Kv. Kr. 5227.50, paa Hosp. 20 Md. og 5 Kv.: Kr. 908.10)	Kr.	6135.60	
Betalt Hospital	-	851.20	
Lægehonorar og Ekstra-Læge	-	2482.36	
Speciallæge	-	681.16	
Vagthold etc.	-	117.60	
Barselhjælp (19 Børn)	-	135.00	
Medicin til Arbejdsløse	-	4.75	
Administration	-	450.00	
Andre Udgifter	-	47.16	
a conto til Læger og Hosp. f. Okt. 1915	-	4000.00	
			- 14904.83
Hjælpekassen	Kr.	2746.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	977.70	
			- 3723.70
Begravelseskassen (4 Mænd og 2 Kvinder)	Kr.	1400.00	
Medlemmers Børn (3)	-	60.00	
Administration	-	200.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	1437.90	
			- 3097.90
Lokalkassen i København:			
Lønninger	Kr.	1663.25	
Porto	-	87.44	
Tryksager	-	93.50	
Kontingentopkrævning og Budløn	-	518.00	
Lokale- og Husleje	-	236.50	
Brændsel, Belysning og Rengøring	-	136.44	
Telefon og Telegram	-	149.55	
Overført til Privatkasserne	-	600.56	
Privatunderstøttelse	-	393.51	
Kontorsager	-	21.51	
Tillidshjælp	-	48.00	
Kont. for Styr., Bud, Bibl., Rev. og Ink. 2. Halvaar 1915	-	966.60	
Andre Udgifter	-	123.17	
			- 5038.03
Sætternes Privatkasse			- 420.55
Trykkernes do			- 257.64
do. Ekstrakasse			- 0.00
do. Begravelseskasse			- 100.00
Kvindernes Privatkasse			- 89.05
Det særlige Fond			- 6246.22
Beholdning den 31. Decbr. 1915:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	41691.03	
Trykkernes do.	-	6606.05	
do. Ekstrakasse	-	1658.60	
do. Begravelseskasse	-	4063.05	
Kvindernes Privatkasse	-	831.13	
Lokalkassen	-	16085.14	
Det særlige Fond	-	1358.18	
			- 72293.18
Balance			Kr. 125264.79

København, den 20. Januar 1916. LAUR. JENSEN.

Dyrtidstillæg.

Gennem Svendborg Lokalafdeling var der rettet en Henvendelse til samtlige Bogtrykkere i Svendborg om et Dyrtidstillæg til Personalerne. Henvendelsen er nu resulteret i, at »Svendborg Amtstidende«, Red. EGEBJERG, for nogen Tid siden har ydet Typograferne hver 25 Kr., Lærlingene 15 Kr. Red. BONDEGAARD, »Svendborg Avis«, har forhøjet Lønnen midlertidig med 1 Kr. om Ugen. Tre Blade har svaret benægtende og et Blad har endnu ikke svaret.

»Randers Dagblad« (Brdr. RYE) har foreløbig for 3 Maaneder indtil 1. Maj tilstaaet sit Personale et ugentligt Gratiale, der for de gifte udgør 2 Kr. og for de ugifte samt Trykkerimedhjælperne 1 Kr.

Folkeuniversitetsforeningen.

Foraarssemester 1916.

Følgende 5 Foredragsrækker, hver paa 6 Foredrag med efterfølgende Spørgetime, vil blive afholdte fra Kl. 8—10 Aften:

1. »*Den muhamedanske Verden og Evropa*« (*med Lysbilleder*) af Forfatteren AAGE MEYER-BENEDICTSEN. Polyteknisk Læreanstalt, Sølvgade; den 14. Februar og følgende 5 Mandage.
2. »*Brugsforenings- og Andelsbevægelsen*« af Cand. polit. HELGE SMITH. Statens Ejendom, Ny Vestergade 11, o. G.; den 23. Februar og følgende 5 Onsdage.
3. »*Hygiejniske Anlæg i moderne Byer*« (*med Lysbilleder*) af Docent J. TH. LUNDBYE. Statens Ejendom, Ny Vestergade 11, o. G.; den 24. Februar og følgende 5 Torsdage.
4. »*Organisk Kemi*«, *II. Række* af Professor JUL. PETERSEN. Polyteknisk Læreanstalt, Sølvgade; den 25. Februar og følgende 5 Fredage.
5. »*Verdenskunsten i København*«:
   1. *Afstøbningssamlingen* paa Statens Museum for Kunst (*med Lysbilleder*) af Dr. phil. FRANCIS BECKETT. Universitetsannekset, Studiestræde 6; Tirsdagene 29. Februar, 7. og 14. Marts.
   2. *Malerisamlingen* paa Statens Museum for Kunst (*med Lysbilleder*) af Museumsassistent LEO SWANE. Statens Ejendom, Ny Vestergade 11, o. G.; Tirsdagene 21., 28. Marts, 4. April.

Efter Forelæsningerne Besøg paa Museet.

Adgangskort vil, i et begrænset Antal, kunne erholdes ved Henvendelse til Forbundskontoret. Ved Henvendelsen maa det angives, hvilke Foredrag man ønsker at søge.

Nær og Fjærn.

Karnevals-Billetterne, der i indeværende Uge er eller bliver afleveret paa samtlige Trykkerier, kan af Inkassatorerne, hvis det er nødvendigt, kræves i saa stort Antal, at det svarer til det omtrentlige Antal Medlemmer paa Trykkeriet. Man anmodes indtrængende om ikke at rekvirere flere Billetter end der er solgt til Medlemmerne.

Nogle unge Akcidenssættere og Trykkere, der event. kunde have Lyst til at rejse til Wien i Plads, bedes henvende sig til

LAUR. JENSEN.

Bortlodningen i Typografernes Sangforening. Udleveringen af Gevinster fortsættes i Aften Fredag i Prins Wilhelms Palæ (Stuen o. G.) Kl. 8—10 og slutter i Morgen Lørdag samme Sted Kl. 5½—7.

Trykkeriarbejdernes Klub. Ved Festen Lørdag den 5. Februar blev følgende Numre udtrukne: 1776, 2275, 1508, 2735, 2272, 1584, 2081, 2968, 1007, 1201, 2639, 704, 222, 2122, 2521.

Gevinsterne kan afhentes hos P. Ulriksen, Hallandsgade 5, 3. Sal senest 1. Marts.

Bogbinderstrejken i Sveits, som vi kort har omtalt, er nu sluttet. Samtlige Lønninger blev forbøjet. Arbejdet genoptoges d. 3. Januar.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformand.

Stege: Faktor M. Sørensen. Træffes paa »Møens Dagblad«.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

9. Februar: Marstal 100.00.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, den 9. Februar 1916.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Sigrid M. J. Josephsen Boesen, udl. 22/1 16 hos Berg & Co. (arb. s. St.). Paal. Anna Larsen, udl. 1910 hos L. A. Nielsen (Chr. Sørensen). Paal. Thora Emilie Juliane Nielsen udl. hos Rasmussen & Olsen (arb. s. St.). Trykkerlærl. Povl Hansen (Hohlenberg).

Aarhus, Sætter Oswald A. Olsen (tidligere Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 4375 Svend Christensen fra Kolding (arbl.). 1517 Axel Melchior Dahl fra Odense (Hertz). 6161 Ch. H. Moegreen fra Rejse (arbl.). 7 Chr. P. Schmidt fra Udl. (arbl.). 1779 Thomas H. Thomsen fra Køge (Schultz).

Assens, 3786 Hans Chr. Raunø (Dagbladet). Fredericia, 3819 Ove Edmund Jensen (Centraltrykkeriet). Grenaa, 1456 Chr. Aug. E. Madsen (Djursland Venstreblad). Helsingør, 6417 Gerhardt Sørensen (L. H. Andersen). Hjørring, 3985 Ths. Chr. Pedersen (Nordjysk Dagbl.) og 6817 L. G. Wagner (Vends. Tid.). Holbæk, 3869 N. C. Kjærgaard Madsen (Militær). Køge, 4034 Svend Lohmann (Storehedinge). Maribo, 6684 A. M. Jensen (Lollands-Posten). Middelfart, 6316 J. A. E. Bjerre (arbl.). Slagelse, 3814 Frantz Nørby Madsen (arbl.). Thisted, 3943 Alfred N. Christensen i Pl.

Fratraadte.

København: 4488 Carl P. A. Hansen til Næstved (arbl.). 3786 C. J. Raunø til Assens i Pl. 2143 Hedvig Larsen til Sadelmagerforbundet.

Aalborg, 6161 Charles Moegreen paa Rejse. Aarhus, 3831 Thorvald Eriksen til Odder i Pl. og 3634 Thorvald Wegener til Horsens i Pl. Hillerød, 3966 Hans Chr. Berg til Udl. (arbl.). Kolding, 4375 Svend Christensen til Kbhvn. (arbl.). Køge, 1779 Thomas Thomsen til Kbhvn. i Pl. Odense, 1517 Axel Dahl til Kbhvn. i Pl., 3819 Ove Edmund Jensen til Løgstør (arbl.) og 6234 M. G. C. Rasmussen til Udl. i Pl. Stege, 3814 Frantz Nørby Madsen til Slagelse (arbl.).

Udmeldt.

Vejle, 6653 Chr. Udbye (Principal).

Død.

København: 1756 Bernhardt S. Hansens Hustru Selma.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Ordinær Generalforsamling afholdes Tirsdag den 29. Februar Kl. 8 Aften i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Bemærk: Fredag Kl. 9 Sangøvelse. — Prøvebillede af Fotografiet fremlagt. — Opgørelse for Billetter m. m. (1 f)

ANNONCER

Faktor.

En dygtig Fagmand, der selvstændig kan lede et mellemstort Bogtrykkeri, hovedsagelig Avis, kan til 1. Marts eller senere faa Plads i Provinsen. Billet med Kvalifikationer, Lønfordring og øvrige Oplysninger mrkt. »56« modtager Ekspeditionskontoret.

En flink yngre Sætter,

Avis- og Akcidens, kan paa Grund af Indkaldelse til Militærtjeneste faa Plads fra 19. Februar, eventuelt nogle Dage senere. Afholdsmand foretrækkes. Ugeløn 27 Kr.

(57) MARTIN ANDERSEN, Maribo.

En ung Trykker

(Afholdsmand), søger en fast og vellønnet Plads straks. Vedkommende har været i Udlandet i længere Tid. Billet mrkt. »50« indl. paa Ekspeditionskontoret.

Faktorplads søges.

Alsidig Fagmand med gode Referencer, som i flere Aar har været Leder af Bogtrykkeri, søger Plads. Event. som Trykkerfaktor. Kender alle Sorter Papir og Kalkulation. Billet mrkt. »53« modt. Ekspeditionskont.

En Sætter-Trykker kan faa Plads i Jylland fra 1. April. Billet mrkt. »55« med Lønfordring og øvrige Oplysninger bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Faktor.

Praktisk og absolut dygtig Faktor (Sætter) søger. Ansættelse. Prima Referencer. 36½ Aar. Gerne til Provinsen. Billet mrkt. »51« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker

til Totur-Maskine, Illustrations- og Farvetryk søger Plads straks i København. Billet mrkt. »52« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinmester,

fuldt fortrolig med Dobbeltpresse med Paalægge- og Falseapparat, søges snarest.

Hejmdals Trykkeri.

(54) Aabenraa, Slesvig.

En ældre kvindelig. Haandsætter ønsker Beskæftigelse i et københavnsk Bladsætteri. Er kendt med alt i et saadant forefaldende. Billet mrkt. »44« modtager Ekspeditionskontoret.

Faktor.

Ved et stort jysk Dagblad er Plads ledig for en Faktor. Vedkommende skal være overlegen dygtig i sit Fag, en erfaren og hurtig Ombryder og samtidig være en dygtig **Leder** af Arbejdet i Sætteri og Trykkeri. Han skal **helst** være kendt med Linotype-Sættemaskiner og Rotation. Pladsen er varig og vellønnet. Den til denne Stilling fuldt kvalificerede Mand faar som Begyndelsesgage 2500 Kr. aarlig + en Tantième, der kan beregnes til 500 Kr. Altsaa ialt 3000 Kr. Billet med udførlige Oplysninger, helst ledsaget af Fotografi, mrkt. »*F. K. 657*« til **Wolffs Box, København K.** (48)

Til Salg.

Skæremaskine, som ny (Eickhoff) 300 Kr. **9 Stkr. Haand-Diegelpresser** (alle Størrelser). **En Del god Skrift** (tysk Højde) 1 Kr. pr. Pd. — Event. Afbetaling.

(39) **Adelgade 16.**

HARTWICH'S Maskeradegarderobe, Gothersgade 89, anbefales og er til Stede i Lokalet med Dragter, Masker, Næser og andre Papirting Karnevalsaftenen.

(36)

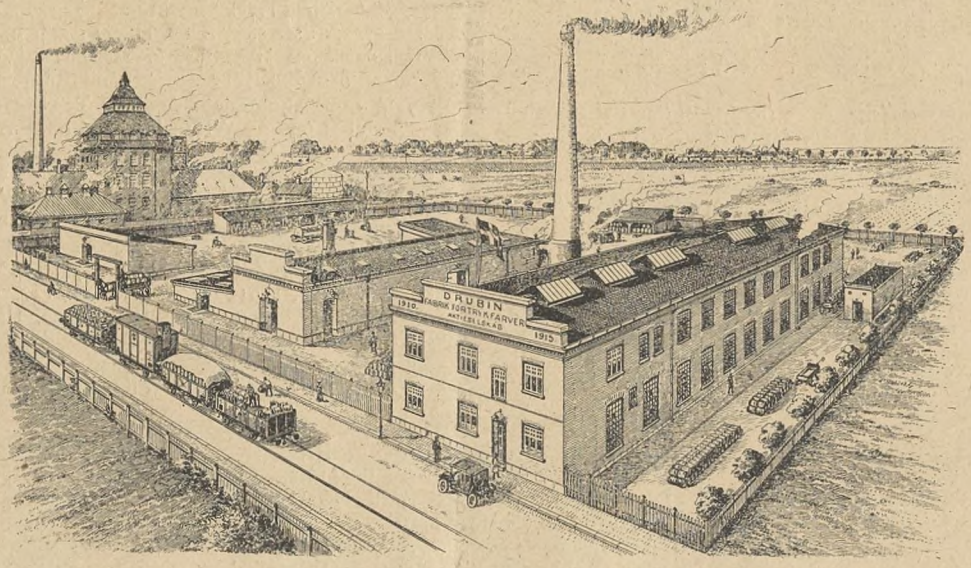

DRUBIN A/S

FABRIK
FOR
TRYKFARVER

er flyttet til

OTTILIAVEJ, VALBY
TELEFON 9090
TELEGRAM-ADRESSE: DRUBIN

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 7 — KØBENHAVN DEN 18. FEBRUAR 1916 — XLIII AARGANG

Arbejdsnedgangen under Krigen.

I Nr. 33 i 1915 bragte vi Opgørelser over Arbejdsnedgangen i det første Krigsaar. For Krigens 12 første Maaneder var Arbejdsnedgangen gennemsnitlig $4^1/_3$ Gang saa stor som Arbejdsløsheden det foregaaende Aar (for Provinserne alene ca. 6 Gange saa stor). Forholdet illustreredes klarest ved nedenstaaende Opgørelse, som vi herved genoptrykker:

	1913—14 (Avgust til Juli) Arbejdsløse	1914—15 (Avgust til Juli) Arbejdsløse	1914—15 (Avgust til Juli) Militære
Hele Landet...	4,7	11,3	7,3
København....	5,6	13,1	6,9
Provinserne ...	3,2	8,3	7,9

Vi er nu i Stand til at supplere denne Tabel med Oplysninger for de første 6 Maaneder af det andet Krigsaar. For at give Lejlighed til at drage Sammenligninger med de enkelte Maaneder i det sidst forløbne normale Aar og det første Krigsaar, bygger vi videre paa den tidligere offentliggjorte Tabel. Det bemærkes, at den første Tælling af Militære fandt Sted 31. Marts 1915, og dette Tal er uforandret benyttet til den ny Tælling den 15. Oktober. Som det vil ses af foranstaaende Tabel, har der kun været en ringe Nedgang i de Militæres Tal.

	1913—14				1914—15												1915—16								
					København				Provinserne								København		Prov.						
	København arbl.	Provinserne arbl.	Ialt	pCt.	arbl.	Delvis ledige omsat til helt ledige	Militære	arbl.	Delvis ledige omsat til helt ledige	Militære	Ialt	pCt.	arbl.	Militære	arbl.	Militære	Ialt	pCt.	Arbejdsløse alene pCt.
Avgust	186	60	246	6,0	382	120	172	69	29	119	891	22,8	202	172	119	119	612	15,8	8,
Septbr.	151	61	212	5,8	372	90	172	152	20	119	925	23,1	167	172	117	119	575	14,4	7,1
Oktbr.	127	49	176	4,4	307	33	172	134	8	119	773	19,8	95	154	107	100	456	11,4	5,
Novbr.	94	43	137	3,4	288		172	93		119	672	16,8	101	154	101	100	456	11,4	5,
Decbr.	59	21	80	2,0	191		172	58		119	540	13,5	40	154	47	100	341	8,6	2,2
Januar	148	45	193	4,8	278		172	83		119	652	16,3	135	154	45	100	434	10,9	4,5
Febr.	113	36	149	3,7	271		172	80		119	642	16,0							
Marts	69	27	96	2,4	219		172	89		119	599	15,0							
April	112	38	150	3,8	177		172	94		119	562	14,0							
Maj	87	44	131	3,8	190		172	103		119	584	14,6							
Juni	130	28	158	4,0	207		172	103		119	601	15,0							
Juli	129	23	152	3,8	154		172	116		119	561	14							

I det første Krigsaar var Maksimumsnedgangen 22,3 pCt. og Minimum 13,5 pCt. (i December 1914). Avgust og Septbr. 1915 holder endnu henh. 15,2 og 14,4 pCt., hvorefter der sker en afgjort Nedgang til 11,4 i Oktober og November, til 8,6 i December, hvorefter Tallet i Januar gaar op til 10,9 pCt. *Men fra Oktober Maaned har der altsaa været en absolut Bedring.*

Dette Forhold kommer endnu klarere frem, naar man betragter Tabellens sidste Pille, der udelukkende omhandler de Arbejdsløse. Den fortæller nemlig, *at Arbejdsløsheden i December og Januar stærkt har nærmet sig det normale.* I December 1913 og og Januar 1914 var Arbejdsløshedsprocenten henh. 2 og 4,8, i December 1915 og Januar 1916 var den henholdsvis 2,2 og 4,5, men hertil kommer naturligvis, *at 254 Medlemmer* (6,3 pCt.) *er indkaldt til Militærtjeneste.*

Dyrtidstillæg.

Bogtrykker, Cand. phil. EJNAR LEVISON (Firma J. D. Qvist & Co.) har den 14. Februar tilstaaet sit Personale (Sættere, Trykkere og Bogbindere) 30 Kroner hver i Dyrtidstillæg.

Aktieselskabet »Aarhus Amtstidende« gav sidste Fredag 25 Kroner i Dyrtidshjælp til hver af sine Arbejdere. Lærlingen fik 10 Kroner.

Spørgsmaal og Svar — og Gensvar.

I sidste Numer af »Typ.-Tid.« stillede jeg tre Spørgsmaal. I Anledning af disses Besvarelse vilde jeg gærne gøre et Par Bemærkninger.

Spørgsmaal 1 (Pengefradraget ved Hospitalsophold): Den citerede Lovparagraf var mig velbekendt, da jeg stillede Spørgsmaalet, men dels forhindrer Paragrafen ikke, at det kan betragtes som en Selvfølge, at Fradraget ikke finder Sted, naar Hospitalsopholdet er gratis (andre Sygekasser har jo denne Ordning), dels ønskede jeg at vide Grundene, af hvilke Sygekassen tilegner sig den af Stat og Kommune til Medlemmerne ydede Hjælp.

Spørgsmaal 2 (Indbydelse fra Dansk Forsvarsforening): Svaret var, som jeg *selvfølgelig* forudsatte, at der ingen Forbindelse bestod mellem de to Organisationer, og Spørgsmaalet fremkom da ogsaa nærmest for at henlede Opmærksomheden paa den højst kuriøse Indbydelse. Vi er jo ikke vant til at *se* megen »Opmærksomhed« fra den Kant.

Spørgsmaalet 3 (Møde om den faglige Situation): Hertil mener Redaktøren, at »en saadan Drøftelse kan kun blive af ren teoretisk Art, og vil af den Grund ikke kunne faa nogen praktisk Betydning.« — Ja, hvor kan han nu vide det? Selv om *Drøftelsen* bliver teoretisk, er der jo dog intet i Vejen for, at dens *Resultat* kan faa praktisk Betydning. Hvad der i Dag er Teori, kan i Morgen være Praksis. Hvad der i Dag er en Lockout-Trusel, kan i Morgen være den rene Virkelighed. Og

saa er det, vi gærne skulde være klar over Stillingen; saa er det ikke nok, at Lederne véd, hvad *de* vil; de skulde ogsaa gærne have lidt Føling med det »menige« Folk, vide lidt om Stemningen hos *dem*. Er Ansvaret for en Stor-Konflikt tungt at bære, saa bliver det dog dobbelt, hvis de ikke har Arbejdermasserne bag sig.

Til Klaring af *dette* Forhold var det, at jeg (undskyld min Naivitet!) mente, det kunde have Betydning baade for Ledere og »Menige«, at Organisationerne drøftede Situationen. Der klages tidt nok over manglende Interesse hos Fagenes Medlemmer. Man fremmer i hvert Fald ikke Interessen ved i en saa vigtig Sag at lade dem være »udenfor«. Tværtimod! Jo større Meddelagtighed i Fagbevægelsens Anliggender, jo større Interesse og Ansvarsfølelse!

Jeg henstiller til Styrelsen at overveje Spørgsmaalet.

København, i Februar 1916. JOHS. ERVIG.

Vi troede, at vort Svar paa Hr. Ervigs Spørgsmaal om Pengehjælpen for Medlemmer, under Hospitalsophold, var udtømmende nok (at ligestille Medlemmerne m. H. t. Pengehjælp under de forskellige Sygdomme, der kan ramme dem); vi véd ingen anden Grund. Om vor Sygekasse paa dette Omraade er distanceret af andre, tør vi ikke benægte, men til Gengæld opvejes dette rigeligt i ikke saa faa Tilfælde, hvor vor Sygekasse stiller sig betydeligt mere kulant end de fleste.

Med Hensyn til Hr. Ervigs Ønsker om faglige Møder til Drøftelse af den faglige Situation, er vi fortsat af den Opfattelse, at saadanne Møder næppe vil være af nogen praktisk Betydning til Løsning af de nu opstaaede og nær forestaaende Konflikter. De maa saavidt muligt løses hver for sig. Det modsatte vilde — synes vi — være en Anerkendelse af Arbejdsgivernes taktiske »Alt under en Hat«.

Men ved sin Henstilling til Styrelsen om at tage Sagen op, er Hr. Ervig for det rette Forum, thi det er jo denne, der har det i sin Magt at imødekomme hans Ønske, om den finder det fornødent. RED.

Advarsel!

Forholdene i Bøjle Hansens Bogtrykkeri i Skive.

HERVED advares alle Kolleger mod at modtage »*fast*« Plads hos Hr. Bogtrykker BØJLE HANSEN i Skive. Denne »faste« Plads varer nemlig som Regel kun i 14 Dage.

Hr. Bøjle Hansen har i de sidste 2 Maaneder haft 4 Typografer, som efter Hr. B. H.s Udtalelser alle har været umulige, men, som trods alt, har faaet Arbejde hos andre af Byens Bogtrykkere, hvor de udfører det dem paalagte Arbejde til alles Tilfredshed.

Hr. Bøjle Hansen trykker 3. Side af »Skive Socialdemokrat«, hvilket selvfølgelig ikke gør Forholdet bedre.

J. H. LINDGREN. A. SØRENSEN. W. NIELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Assens Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling paa Marcussens Hotel Lørdag den 15. Januar 1916.

Formanden, A. S. KJERGAARD, aabnede Mødet med at byde Medlemmerne Velkommen og et glædeligt Nytaar, hvorefter det reviderede Hovedregnskab og Lokalkassens Regnskab fremlagdes med en Balancesum af henholdsvis 228 Kr. og 15 Kr. 33 Øre, som godkendtes enstemmigt.

Til Bestyrelsen genvalgtes: Formand: A. S. KJERGAARD. Næstformand: V. HAÜSER. Revisorer: V. LUCAS og MARIE LUND. Sekretær og Fanebærer: A. HANSEN-MØLLER.

Under Eventuelt stillede V. LUCAS Forslag om under den nuværende Dyrtid, at henstille til Principalerne om et Dyrtidstillæg i en for Principalerne passende Form; dette vedtoges enstemmigt, hvorefter Generalforsamlingen sluttedes. A. H. M.

Herning Lokalafdeling.

Lørdag d. 15. Jan. afholdtes ord. Generalforsamling i Haandværkerforeningen.

Den fungerende Formand aabnede Generalforsamlingen med at byde de mødte Velkommen og mindedes i en lille Tale Morten Nørgaard, der i Kvartalets Løb var afgaaet ved Døden. Til Dirigent valgtes LUDV. RASMUSSEN. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. Den fung. FORMAND aflagde derefter Regnskab. Hovedkassens Regnskab balancerede med 512 Kr. 80 Øre, Lokalkassens med 38 Kr. 25 Øre. — Til Formand genvalgtes MORGENSTERN og til Næstformand genv. LUDV. RASMUSSEN (med Akklamation), Suppleant til Bestyrelsen P. PAGH. Til Revisor valgtes G. JENSEN, Suppleant ANT. JENSEN. Til Skuemestre genvalgtes M. JENSEN og valgtes ANDR. LARSEN. Til Repræsentant til »Hern. Soc.-Dem.« genvalgtes L. D. CHRISTIANSEN og valgtes ANT. JENSEN. Til Fanebærer valgtes MORGENSTERN, Suppleant H. N. HANSEN. — H. CHRISTENSEN foreslog at afholde et Listebal til Fordel for Lokalkassen. Efter nogen Diskussion vedtoges dette, og der nedsattes et Udvald paa 5 Medlemmer; H. Christensen, Andr. Larsen, H. N. Hansen, P. Westergaard og Th. Kassow valgtes. — Derefter vedtoges det med 6 St. mod 3 at afholde en Vinterfest. Det nedsatte Udvalg bestaar af P. Pagh, Th. Kassow, H. N. Hansen, H. Christensen og Andr. Larsen, Suppleant L. D. Christiansen. — Under Eventuelt vedtoges det at Lokalkassen skulde betale »Husleje«.

FORMANDEN sluttede derefter Generalforsamlingen med en Tak til de mødte 12 Medlemmer. L. D. C.

Rønne Lokalalfdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling i Hotel »Nutiden« Lørdag den 15. Januar. 15 Medlemmer var mødt.

Formanden, ANDR. H. JENSEN, aabnede Generalforsamlingen og ønskede Medlemmerne glædeligt Nytaar. Forhandlingsprotokol og Regnskab oplæstes og godkendtes.

FORMANDEN gav Oplysning om de Skridt, der var foretaget med Hensyn til de Bogtrykkere paa Øen, der ikke vilde underskrive Tarifen. Gornitzka i Nexø var allerede blokeret og m. H. t. Gornitzka i Allinge afventede man Forretningsudvalgets Erklæring. Angaaende en Bogbinder i Aakirkeby, der havde Bogtrykkeri og mentes at have Lærling i dette, skulde Formanden søge nærmere Oplysning, da en Lærling, oplært hos en Ikke Fagmand, formentlig ikke vil kunne optages i Foreningen ved Læretidens Ophør.

ALBERT HANSEN og ARTHUR NIELSEN genvalgtes som Revisorer.

SEKRETÆREN meddelte, at der i November Maaned var tilsendt samtlige Bogtrykkere og Bladudgivere i Rønne en Skrivelse fra Lokalafdelingens Bestyrelse, hvori man henstillede til d'Hrr., at der i Anledning af Dyrtiden ydedes Typograferne et Tillæg til Lønnen, enten som en fast ugentlig Forhøjelse eller i Form af en Dyrtidshjælp, der udbetaltes i en eller flere Gange. »Bornholms Tidende« og »Bornholms Avis« havde herefter tilstaaet de gifte Typografer hver et Beløb paa 50 Kr. og Lærlingene 15 Kr. Fra »Socialdemokraten«s Forretningsfører i København var der til Formanden indløbet et Svar paa Henvendelsen. Svaret gik ud paa, at den socialdemokratiske Presse for Tiden ikke saa sig i Stand til at yde sit omfattende Personale noget Dyrtidstillæg.

Et sygt Medlem bevilgedes 20 Kr. af Lokalkassen i Understøttelse.

Efter Generalforsamlingens Slutning afholdt den selskabelige Forening Generalforsamling. Det vedtoges at afholde en selskabelig Sammenkomst med Fællesspisning og Bal Lørdag d. 19. Februar. CH.

Svendborg Lokalafdeling

afholdt den 17. Januar ordinær Generalforsamling i »Rolighed«. Form., Faktor C. E. CHRISTIANSEN, bød Velkommen, ønskede Medlemmerne et godt Nytaar og gav derefter en Oversigt over det forløbne Aar. — Til Dirigent valgtes JOH. NIELSEN.

Kassereren, SØREN JENSEN, oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 582.79, Kassebeholdningen var Kr. 10.29. Privatkassens Regnskab balancerede med Kr. 197.39, Kassebeholdningen Kr. 102.02. Begge Regnskaberne godkendtes enstemmigt. — Kassereren oplyste, at der til Juleuddelingen var indsendt 100 Kr. Der var modtaget 45 Kr., som var udbetalt til Carl Christensens Enke og en syg Kollega, henholdsvis med 20 og 25 Kr.

C. E. CHRISTIANSEN genvalgtes til Formand. Til Bestyrelsen genvalgtes M. P. NIELSEN (Næstformand) og SVEND TH. HANSEN. Til Revisor valgtes A. PETERSEN i Stedet for C. V. Jensen, der ikke ønskede Genvalg. Til Repræsentanter i »Social-Demokraten« nyvalgtes JOH. NIELSEN og genvalgtes CHRISTIANSEN. Derefter var der Valg af Fanebærer. K. KNUDSEN stillede Forslag om, at Fanebæreren skulde oppebære en Løn af 2 Kr. for hver Gang Fanen er ude. Forslaget vedtoges. P. W. JØRGENSEN nyvalgtes derefter som Fanebærer.

Under Eventuelt vedtoges det paa Forslag af C. V. JENSEN at indkalde til Generalforsamlingerne med mindst 3 Dages Varsel.

FORMANDEN takkede sluttelig for Genvalget og DIRIGENTEN hævede derpaa Generalforsamlingen, der var besøgt af 11 Medlemmer.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Kvartals-Generalforsamling Fredag den 21. Januar. Til Dirigent valgtes H. HAMMER, til Sekretær P. CHRISTIANSEN.

Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

FORMANDEN aflagde Beretning for det forløbne Aar og KASSEREREN oplæste det reviderede Regnskab for Oktober Kvartal. I ordin. Kontingent var indbetalt Kr. 2316.00, andre Indt. 15.00, Tilskud fra Hovedkassen 800.00. Balance 3135.80. I Rejseunderst. var udbetalt Kr. 96.65, Underst. p. St. 1462.75, Sygeunderst. 782.40, Administrationstilskud 48.25, indsendt til Hovedkassen 745.75. Balance 3135.80.

Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 994.58.

For at udrede Ekstraunderstøttelse til de gifte Arbejdsløse var i Kvartalets Løb yderligere hos Hjælpekassen laant 172 Kr., saaledes at vor Gæld til Kassen nu ialt andrager 672 Kr. — FORMANDEN udtalte, at der nu i 17 Maaneder var gjort alt muligt for at hjælpe vore gifte Arbejdsløse med lidt Ekstraunderstøttelse, men at vi ikke evnede at blive ved hermed. Det var Formandens Haab, at den ny Dyrtidslov vilde komme til at virke saaledes, at ogsaa vore Arbejdsløse vilde blive hjulpne derigennem.

Til Teknisk Skole bevilgedes 20 Kr. til Præmier.

CHR. LEHMANN aflagde Beretning fra Arbejdernes Produktionsforening og P. CHRISTIANSEN fra Arb. Detajl-Forbrugsforening.

— — —

Derefter holdt Hjælpekassen Generalforsamling. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. — Kassereren, H. P. BERGMANN, oplæste det reviderede Regnskab, som balancerede med 7056 Kr. 95 Øre.

VALD. HANSEN henstillede til Styrelsen at fremkomme med en Plan over, hvorledes man kunde tænke sig, at den hos Kassen stiftede Gæld kunde afvikles, og Formanden, MARTHIN PEDERSEN, lovede at tage Henstillingen til Følge, idet han udtalte, at Styrelsen meget gærne vilde have en Finansplan at arbejde efter.

Generalforsamlingerne var kun faatalligt besøgt.

Nykøbing M. Lokalafdeling

afholdt Fredag den 21. Januar ordinær Generalforsamling paa Forsamlingsbygningen.

Hovedkassens Regnskab balancerede med 198 Kr. Godkendtes. — Lokalkassens Regnskab viste en Indtægt paa 46 Kr. 65 Øre og en Kassebeholdning paa 10 Kr. 55 Øre. Godkendtes.

Formanden, H. EBBESEN, Næstformanden, POUL HALSE, og EILER CHRISTENSEN genvalgtes til Bestyrelsen, ligesom OLE PETERSEN og POUL HALSE genvalgtes som Repræsentanter til »Social-Demokraten«. Til Revisorer genvalgtes Faktor NIELSEN og EILER CHRISTENSEN. Til Sekretær valgtes FREDERIKSEN og genvalgtes samme til Fanebærer.

Derefter var Dagsordenen udtømt og FORMANDEN hævede derpaa Generalforsamlingen, som sædvanlig var »*godt*« besøgt. —N.

Viborg Lokalafdeling

afholdt Fredag den 21. Januar ordinær Generalforsamling paa Afholdshotellet.

Formanden, JOHS. RASMUSSEN, aabnede Generalforsamlingen med at byde de mødte Velkommen og udtalte Ønsket om et glædeligt Nytaar for vore Kolleger og vort Fag i Almindelighed.

Regnskabet, der balancerede med 327 Kr., fremlagdes og godkendtes. — Til Formandsposten genvalgtes enstemmig JOHS. RASMUSSEN og til Næstformand og Revisor ligeledes genvalgt henholdsvis N. C. HANSEN og NÆSER. — Under »Eventuelt« drøftedes enkelte lokale Sager, særlig med Henblik paa Lærlingespørgsmaalet, hvorefter Generalforsamlingen hævedes. SIGV. A.

Hjørring Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 22. Januar. Formanden, S. CHRISTENSEN, fremlagde Regnskabet, der godkendtes. Hovedkassen balancerede med 416 Kr. og Privatkassen med 66 Kr. 90 Øre.

Til Formand genvalgtes S. CHRISTENSEN med Akklamation og til den øvrige Bestyrelse nyvalgtes ERIK HOLM (Næstformand) og AKSEL SVENDSEN (Sekretær). Til Fanebærer valgtes H. BJØRN og til Fanejunkere AXEL NIELSEN, NIELS PETERSEN, H. HORN og A. CHRISTENSEN. Repræsentanter ved »Soc.-Dem.«: ERIK HOLM og CHR. SANDHOLM.

Det vedtoges at forhøje Kontingentet tif Privatkassen fra Kr. 1.15 til Kr. 1.25 fra Dato til 1. April og lade det derved fremkomne Beløb stille til Disposition for en af Fællesorganisationen oprettet Hjælpekomité.

Endvidere vedtoges det at afholde en Fest, og i den Anledning nedsattes et Udvalg bestaaends af Albert Hansen, Viggo Jacobsen og Aksel Svendsen. A. S.

Thisted Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 22. Januar ordinær Kvartalsgeneralforsamling i Hotel »Phønix«s lille Sal. 13 Medlemmer var mødt.

Formanden, H. HANSEN, aabnede Generalforsamlingen og bød de mødte Velkommen, hvorefter gaves forskellige Meddelelser om den nye Lov om Dyrtidsforanstaltninger, om Arbejdsløsheden i det forløbne Kvartal samt om Lokalkassens Virksomhed i 1915. Fremlagde derefter de reviderede Regnskaber, der godkendtes. Hovedkassens Regnskab balancerede med 292 Kr. 5 Øre og sluttede med en Kassebeholdning paa 13 Kr. 80 Øre. Lokalkassens Regnskab balancerede med 69 Kr. 54 Øre og sluttede med en kontant Kassebeholdning paa 5 Kr. 44 Øre samt i Banken 41 Kr. 50 Øre, ialt 46 Kr. 94 Øre.

Derefter foretoges forskellige Valg. Til Formand genvalgtes H. HANSEN. Til Næstformand i Stedet for O. Andreassen, der ikke ønskede Genvalg, valgtes M. TOPP. Til Revisorer genvalgtes TH. CARLSEN og M. JENSEN. Til Fanebærer og Suppleant genvalgtes JENS HANSEN og P. KJÆR. Til Repræsentanter ved »Thisted Social-Demokrat« valgtes P. KJÆR og P. SØRENSEN, der ligeledes genvalgtes som Repræsentanter til De samvirkende Fagforeninger.

Under Eventuelt stilledes Forslag om at lade afholde en Maskerade eller lignende for at skaffe Penge i Privatkassen. Efter forskellige Udtalelser toges Forslaget tilbage, og det vedtoges at lade Sagen bero foreløbig. H. H.

Vejle Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling paa Hotel »Dania« Lørdag den 23. Januar. 22 Medlemmer var mødt.

Formanden, J. P. SØRENSEN, bød Velkommen og aflagde Beretning for det forløbne Aar samt aflagde Regnskaberne. Saavel disse som Beretningen godkendtes enstemmig. — Lokalafdelingen tæller nu ca. 66 Medlemmer, da alle kvindelige Trykkeriarbejdersker er indmeldt i Forbundet.

Det vedtoges at give Formanden et Løntillæg paa 50 Kr.

Ved den ekstraordinære Generalforsamling i December 1915 genvalgtes den afgaaende Bestyrelse, nemlig Formanden, J. P. SØRENSEN, Næstformanden, G. BAES, samt Sekretæren, H. MADSEN. Endvidere genvalgtes Revisorerne, P. FANGEL og A. ANDERSEN. H. M.

Horsens Lokalafdeling

afholdt Tirsdag den 27. Januar ordinær Generalforsamling paa Hotel »Hejmdal«. — Formanden, TH. JØRGENSEN, bød Velkommen. — Dirigent: A. E. CHRISTENSEN.

Punkt 1. Forhandlingsprotokollen. Herunder udspandt der sig en Diskussion mellem TH. JØRGENSEN, JULIUSSEN og A. E. CHRISTENSEN angaaende Lokalformandens Opsigelse paa Social Demokraten. — Følgende vedtoges enstemmigt: »Efter at Generalforsamlingen har drøftet Th. Jørgensens Opsigelse, udtaler den sin Misbilligelse af, at en Tillidsmand efter 18 Aars Arbejde i Forretningen opsiges uden Grund; men da Opsigelsen er taget tilbage, og Th. Jørgensen har faaet en uforbeholden Undskyldning, finder Generalforsamlingen ikke Anledning til at foretage videre i Sagen.«

Punkt 2. Regnskabet. Indtægten var følgende: Kassebeholdning fra forrige Kvartal Kr. 15.00, ordinært Kontingent Kr. 675.80, Tilskud fra Hovedkassen Kr. 600.00. Udgiften var: Rejseunderst. Kr. 65.50, Underst. paa Stedet Kr. 375.50, Sygeunderst. Kr. 209.00, Begravelseshjælp Kr. 100.00, Administrationstilskud Kr. 12.75, indsendt til Hovedkassen Kr. 513.05. Balancesum Kr. 1290.80. — Ekstrakassens Regnskab balancerede med Kr. 183.85, og slutter med en Kassebeholdning af Kr. 30.87. — Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Punkt 3. Valg af Formand. TH. JØRGENSEN genvalgtes med Akklamation.

Punkt 4. Valg af Bestyrelse. J. CHR. JULIUSSEN, Maskinmester JENSEN, TH. BERTELSEN, CHR. NIELSEN og A. E. CHRISTENSEN (Genvalg), samt RICH. DUE (Nyvalg). Suppleanter: R. C. PETERSEN og CARL P. PEDERSEN.

Punkt 5. Valg af Revisorer. R. C. PETERSEN og TH. LASSEN genvalgtes. Suppleant: EMIL NIELSEN.

Punkt 6. Eventuelt. FORMANDEN aflægger Beretning samt besvarer et af Sonnenborg stillet Spørgsmaal. CHR.—N.

Maribo Lokalafdeling

afholdt den 29. Januar Generalforsamling. Regnskabet fremlagdes og godkendtes. — Der foretoges Valg af Revisorer. Valgt blev AXEL MADSEN og ERNST ANDERSEN. Til Repræsentant valgtes M. E. RASMUSSEN. — Der var stillet Forslag om at dele Formands- og Kassererhvervet, og Resultatet blev, at Kassererhvervet beholdtes af P. LINDHARDTSEN og valgt til Formand blev JENS LONNING. Paa Grund af Lokalkassens daarlige Status vedtoges det at stryge Ekstraunderstøttelsen og kun udbetale 1 Kr. 25 Øre til Ikke-Understøttelsesberettigede.

Krigens Virkninger.

Typografer. Ifølge den franske Typograftidende er der hidtil ydet følgende Hjælp til det belgiske Broderforbund: Det romanske Schweiz 1000 Fr., det schweiziske Typografforbund 2000 Fr., det spanske Typografforbund 1000 Fr. og det danske Forbund 690 Fr.

— — —

Kan man leve i Tyskland. Fra en Kollega, der er rejst i Plads i Dessau, har vi modtaget Meddelelse om hans Udgift i en Uge. Den fordeler sig saaledes:

Værelse med Morgenkaffe og Semle	Mk.	4.00
Daglig et solidt Maaltid (0.80) med Øl (0.20)	-	7.00
4 Pd. Brød i Følge Brødkort	-	0.60
2 Pd. Simous Brød (købes uden Brødkort)	-	0.80
Smør og Marmelade	-	1.50
Paalæg (Sild, Pølse o. l.)	-	1.50
Frugt (ca. 5 Pd.)	-	1.00
Drikkevarer (20 halve Fl. Øl)	-	2.00
Kontingenter (Forbundet og Branche)	-	2.50
	Mk.	20.90

Dertil kommer naturligvis Skatten, om hvis Størrelse vedkommende Kollega intet oplyser.

Nær og Fjærn.

Typografernes Karneval er i Morgen Aften Kl. 8 (Indgangen aabnes Kl. 7½).

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at Karnevalsbilletter, der eventuelt maatte være returnerede, vil, mod Forevisning af Medlemskort, blive bortsolgt Fredag Aften Kl. 5—6½ paa Forbundskontoret.

Forbundskontoret er paa Grund af Karnevalet lukket Lørdag Aften.

Brev henligger fra Kristiania til Hjalmar Kristiansen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. GratisBogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformand.

Maribo. Jens Lonning, Ø. Landevej.

Ny Lokalkasserer.

Maribo: P. Lindhardtsen, Museumsgade 7.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Holger Fogtmann-Jørgensen, udl. 15/2 16 hos Jacobsen & Co. (arb. s. St.). Sætter Jørgen Philip Teller, udl. 27/9 93 i Vejle Amts Avis (arbl.), tidl. Medl. af Ny typ. Forening). Trykker Carl Gorm Rasmussen, udl. 8/2 16 hos Har. Jensen (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Paal. Emilie Aleksandra Christensen, udl. 16/4 15 hos Sigfred B. Svendsen (arbl.). Sætterlærl. Robert Aage William Breuning (Knudtzon). Sætterlærl. Paul Reinhold Møller (Frbg. Bogtr.). Trykkerlærl. Vilh. Kr. Fr. Hesselholdt (P. Andr. Andersen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 4057 Einar Helge Nielsen fra Nykøbing F. (arbl.).

Aarhus, 3761 Andr. Andreasen (syg) og 3913 J. Hansen Lindgreen (arbl.). Grenaa, 3825 Eduard Jensen (Diursland). Horsens, 3777 Vilh. A. Pedersen (Andr. Hansen) og 6160 Arthur Jensen (Folkebladet). Næstved, 4496 A. V. G. Larsen (arbl.), 4488 Carl Peter Aksel Hansen (arbl.) og 3814 Frants Nørby Madsen i Pl. Randers, 3912 Jens Marius Jensen (Allingaabro). Silkeborg, 3984 N. M. Esbensen (Silkeborg Avis) og 1783 D. B. Andersson (Soc.-Dem.). Viborg, 3473 A. V. T. J. Thisted (J. Frederiksen).

Fratraadte.

København: 1783 David B. Andersson til Silkeborg i Pl.

Hjørring, 6913 Arthur Søndergaard til Aalborg i Pl. Horsens, 3984 N. M. Esbensen til Silkeborg i Pl. Middelfart, 6316 J. A. E. Bjerre til Faaborg i Pl. Nykøbing F., 2569 Niels Jensen paa Rejse og 4057 Ejnar Helge Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Odense, 3928 Marius Jensen til Svendborg i Pl. Randers, 3761 Andr. Andreasen til Aarhus (syg). Ringkøbing, 3450 Arthur Haun til Aarhus (arbl.). Silkeborg, 6160 Arthur Jensen til Horsens i Pl. og 6130 Thorv. Kassow paa Rejse. Skive, 3913 Jens Hansen Lindgreen til Aarhus (arbl.). Slagelse, 3814 Frantz Nørby Madsen til Næstved i Pl. Viborg, 6051 J. M. Petersen Rostgaard til Randers i Pl.

Udmeldte.

København: 1140 Sætter Peter Jensen. 4641 Emmy Larsen (Begge fratr. Faget).

Udslettet med Restance.

København: 4047 Trykker Axel Louis Frithjof Mikkelsen (Geisler).

Typografernes Sangforening.

Fredag intet Møde. (1 g)

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Al Ind- og Udbetaling foregaar **i Dag Fredag Kl. 7—9** i Stedet for i Morgen Lørdag. KASSEREREN.

Ordinær Generalforsamling afholdes Tirsdag den 29. Februar Kl. 8 Aften i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

(14a) STYRELSEN.

ANNONCER

Dygtig Trykker

(gift, militærfri) for Avis, Illustration og Akcidens ønsker Plads snarest, helst paa Sjælland. Billet mrkt. »62« modt. Ekspeditionskontoret.

Ung Akcidens-Sætter

søger snarest Plads i Provinsen. Billet mrkt. »66« modtager Ekspeditionskontoret.

„Typograph"-Sætter søger varig Plads. Flere Aars Erfaring, gode Anbefalinger. Billet mrkt. »67« modtager Ekspeditionskontoret.

Rask, flink Forbundter

(eventuelt Svend) med Kendskab til Sætning og Trykning antages straks.

(64) **Fjerritslev Bogtrykkeri.**

En yngre Sætter

(for Tiden i fast Plads), med Kendskab til **Typograph-Maskine**, søger Plads hvor der er Lejlighed til videre Uddannelse i Maskinsætning. Eventuel Halvdags-Maskin- og Haandsætter. Billet mrkt. »63« modt. Ekspeditionskontoret.

Fordringsløs Faktor søger Plads snarest, helst ikke hos nogen Syndikalist. Ordentlig Løn fordres, ligesom Dyrtidstillæg modtages. Middagskaffe er ingen Betingelse. Det vil være ønskeligt, om Principalen ikke er lunefuld, men derimod lidt hensynsfuld. Bill. mrkt. »Solidaritet og Kammeratskab« modt. Forbundskont. (59)

En Trykker-Forbundter

søger Plads. Vedkommende har været 3 Aar i Lære. Billet mrkt. »58« modtager Ekspeditionskontoret.

En ældre Forbundter

ønsker paa Grund af særegne Forhold at faa en Plads i København eller Provinsen, hvor Vedkommende i Løbet af et Aar kan faa Lejlighed til yderligere Udvikling saavel i Værksom Akcidenssætning. Billet mrkt. »61« modtager Ekspeditionskontoret.

Exsercisfri svensk **digelpresstryckare,** 22 år, önskar plats i Danmark, Bra betyg finnes. Billjet mrkt. »G. J. »65« bedes insändas till Expeditionskont.

Maskinmester,

fuldt fortrolig med Dobbeltpresse med Paalægge- og Falseapparat, søges snarest.

Hejmdals Trykkeri.

(54) Aabenraa, Slesvig.

En Sætter-Trykker kan faa Plads i Jylland fra 1. April. Billet mrkt. »55« med Lønfordring og øvrige Oplysninger bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Til Salg.

Skæremaskine, som ny (Eickhoff) 300 Kr. **9 Stkr. Haand-Diegelpresser** (alle Størrelser). Event. Afbetaling.

(39) **Adelgade 16.**

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9 København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (15)

Carl Erichsen.

Telefon 2526. Sct. Pederstræde 10

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Tysk Undervisning.

C. L. Skjoldbo, aut. Translatør,

Vølundsgade 29,[1].) (16)

Hotel „Union" Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade (*bedste Spisested i København*) anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 8 KØBENHAVN DEN 25. FEBRUAR 1916 XLIII AARGANG

»Typograf-Tidende«.

Fra 1. April d. A. forhøjes Annonceprisen til 25 Øre pr. Petitlinje. For Pladssøgende er Prisen dog uforandret 15 Øre pr. Petitlinje.

København, den 17. Febr. 1916. FORRETNINGSUDVALGET.

Den faglige Situation.

De sidste 2 Uger har som bekendt været rig paa Begivenheder indenfor den faglige Verden; en Del Fag, der har været i Forhandling om nye Overenskomster, er ikke blevne tilfredse ved de Tilbud, der har foreligget fra de respektive Arbejdsgivere, og har maattet afgive baade første og andet Strejkevarsel. Disse medførte som bekendt Arbejdsgiverforeningens Lock-out-Varsel, der — om den bliver realiseret — kommer til at ramme Organisationer, som ikke ellers har haft nogen Konflikt for Tiden.

Forligsmanden har været i Virksomhed og nu faaet løst de fleste Uoverensstemmelser.

Der er af Ledelserne for Hovedorganisationerne fremskaffet et Forslag til Løsning af de endnu verserende Strejker hos Skræderne og Støberiarbejdsmændene og samtidig er Lockout'en udsat til Lørdag.

Da dette skrives, foreligger der Meddelelse om, at Skræderne for sit Vedkommende har forkastet Forslaget.

Det maa dog haabes, at man er i Stand til at finde en Løsning for disse og at Støberiarbejderne ligeledes vil blive tilfredsstillede, saaledes at Lock-out'en undgaas.

For alle de Fag, der ikke ved egen Hjælp har kunnet tilendebringe Forhandlingerne tilfredsstillende, gælder det, at de enten ved Hovedorganisationens eller Forligsmandens Assistance har opnaaet væsenlige Forbedringer.

Men forøvrigt er der endnu meget Stof til Konflikter i den nærmest kommende Tid, thi en Del Brancher indenfor Arbejdsmandsforbundet har alt fra 1. Februar arbejdet efter en Overenskomst, der kun havde Gyldighed til denne Dag; det er Cementfabrikernes Arbejdere, Teglværksarbejderne og Trælagerarbejderne.

Om disse Fags Overenskomster har der været ført langvarige Forhandlinger, der alle er bristede, og nu skal Hovedorganisationerne, eventuelt Forligsmanden, søge at finde en Løsning paa disse.

Havnearbejderne ved Københavns Havn har forhandlet i lang Tid om en ny Overenskomst, men har endnu ikke naaet noget Resultat.

Børstenbinderarbejdernes og Chokoladearbejdernes Forhandlinger er endt uden Resultat.

Skibsmalerne har afsagt første Strejkevarsel, men Forligsmanden har henstillet, at dette tages tilbage.

Malernes og Snedkernes Overenskomster udløber til 1. April, om Mulighederne for nye Overenskomster i disse to Fag, kan der i Øjeblikket intet siges.

Som man ser, vil der ikke være Mangel paa Arbejde for de faglige Organisationer i den kommende Tid.

Tyskeren Karl Knie død.

Vore tyske Kolleger har lidt et meget stort Tab, idet et af deres Forbunds bedste Mænd, den 62-aarige KARL KNIE, i Slutningen af Januar er afgaaet ved Døden.

Karl Knie hører til dem, der har været med at bygge den tyske Organisation op til det betydelige, den nu spænder om.

Han begyndte sit organisatoriske Arbejde i 70'erne som Kredsformand for de vürtembergske Typografer og gik herfra over til at blive Leder for Typograferne i Stuttgart.

Ved alle Lejligheder, hvor man skulde have Forhandling om Arbejdsforholdene og om nye Tarifer, blev Karl Knie benyttet i udstrakt Grad, thi han havde en forbløffende Evne til at opnaa store Indrømmelser fra Arbejdsgiverne.

Karl Knie er den enkelte Person, der har den største Andel i den tyske Maskinsættertarif, og paa den Maade har han da ogsaa i stor Udstrækning præget andre Landes Maskinsætteres Arbejdsforhold, idet den tyske Tarif i høj Grad er lagt til Grund ved Forhandlingerne om disse.

Trods dette var det ikke altid at han fandt den rette Forstaaelse blandt Kollegerne, men bagefter har man erkendt, at den Vej han gik, altid førte til gode Resultater.

Da det internationale Sekretariat flyttedes til Stuttgart, blev Knie en af dets Ledere og har herfra deltaget i adskillige internationale Konferencer om de typografiske Organisationers Forhold.

Herfra var han kendt i alle evropæiske Lande, og ogsaa vort Forbunds Repræsentanter mindes ham som den kyndige og djærve Organisationsmand han var.

Vore tyske Kolleger har i Karl Knie mistet en fremragende Tillidsmand.

Vi bevidner dem vor Deltagelse. SPECTATOR.

En Berigtigelse.

Hr. Redaktør! I Anledning af Hr. W. Nielsens m. fl.s Advarsel mod mig i »Typ.-Tid.« Nr. 7, bedes De optage følgende:

Da Sætter-Trykkerpladsen hos mig blev ledig, havde Hr. N. været i Arbejde flere Maaneder paa »Skive Folkebl.«. Han søgte saa Pladsen hos mig, fik den og den Løn, han forlangte, og havde ogsaa været hos mig den Dag i Dag, om han ikke havde taget tilbage i sin gamle Plads paa »Folkebladet«, fordi den var lettere.

»Det er dumt af Dem at tage fra en Plads, hvor De kan uddanne Dem, til en Plads som Trykker Assistent; Begyndervanskelighederne, har jeg jo saa ofte sagt til Dem, faar vi nok overstaaet«, var det eneste jeg bemærkede til Hr. Nielsens *Opsigelse*, og der havde da heller ikke været vekslet et ondt Ord mellem os.

Og nu advarer han!

— — —

Paa Hr. Nielsens Anbefaling antog jeg i hans Sted Hr. Typograf Aage Sørensen, der pr. Telefon søgte Pladsen. Men min Frygt for, at han var for ung, viste sig begrundet, og da han kunde faa Arbejde hos Hr. Bogtr. Laur. Pedersen her, enedes vi om, at han fik sin Rejse godtgjort og forlod Pladsen hos mig.

— — —

Saa antog jeg Hr. Typograf J. H. Lindgren som Sætter, men hans Præstationer som saadan kan jeg vidnefast erklære for uantagelige.

— — —

Den fjerde Typograf var antaget paa *midlertidigt* Arbejde, og de to sidstnævnte fik ikke, som anført, Arbejde her, saa de kan ikke her i Byen »udføre det dem paalagte Arbejde til alles Tilfredshed.«

Skive, den 21. Februar 1916. BØJLE HANSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

afholdt ord. kvartaarlig Generalforsamling Søndag den 13. Februar 1916. Dirigent: HOLMEN. Sekretær: ANTON CHRISTENSEN. Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Næstformand. 4. Forslag til Kontingentomlægning i Følge den ny Sygekassevedtægt. 5. Ansøgning om Bidrag til de unge Socialdemokrater. 6. Beretning fra Kontrahentmøderne. 7. Eventuelt.

ad 1. Form., BERNH. SCHMIDT: Ved Valget af den nye Formand blev jeg mødt med stærk Modstand ud fra den Betragtning, at jeg var Branchemand og antoges for fortrinsvis at ville varetage min egen Branches, Bogsætternes, Interesser. Jeg indrømmer, at min Sympati er størst for dem, hvis Indtægt er mindst; men jeg kan ikke anerkende Berettigelsen i Troen paa, at jeg i min nuv. Stilling skulde tage ensidige Branchehensyn. Hvis Medl. stadig vil give mig deres Tillid, skal jeg varetage deres Interesser saa godt, det er muligt. (Medl. rejste sig.) Vi har for Tiden ca. 100 Arbejdsløse: 34 Sættere, 14 Trykkere, 44 Kvinder og 6 mandl. Trykkeriarbejdere. Ved Voldgiftsretten har vi tabt Sagen om, hvorvidt vi skulde have ekstra Betaling for Tal i Opstillinger, til Trods for, at vi i første Omgang saa godt som havde vundet den. Til Nytaar udløb, i Følge Generalforsamlingsbeslutning, Lokalkassens Understøttelse til dem, der havde opbrugt deres Understøttelse af Arbejdsløshedskassen. Det betød dog ikke saa meget, idet samtidig Udbetalingen i Følge Loven om Dyrtidshjælp begyndte. Denne Understøttelse kom dog for de Arbejdsløses Vedkommende ikke dem tilgode, som boede paa Frederiksberg, og for at bøde paa denne Uret havde Styrelsen givet disse Understøttelse af Lokalkassen efter at have undersøgt hvert enkelt Tilfælde. Af Dyrtidsmærker til Kolleger med mindre end 1750 Kr.s aarlig Indtægt var der paa 5 Dage udleveret 2400. Ligeledes var der udleveret Kort til 100 til Koks. Vor Sygekasse er i Følge den ny Sygekasselov og Inspektoratets Forlangende undergaaet en Forandring, og senere paa Dagsordenen er denne Sag opført som et Punkt for sig. I flere Bladtrykkerier prøvede man paa at fratage Beregningssætterne Kliché-Annoncer ved at lade disse udføre i Bogsætterier. Hos O. C. Olsen havde man truffet den Ordning, at naar Annoncer til Bladene sættes i Bogsætteriet, skulde dette Arbejde betales efter Bladsættertarifen. Styrelsen har behandlet en Sag om en Maskinsætter, der har taget Betaling for at lære en Haandsætter Maskinsætning. Vedk. Maskinsætter havde lovet ikke at indlade sig paa et saadant Forhold oftere. »København« havde nægtet at betale en bestemt Annonce efter Reglerne for dobbelt Ramme. Her havde Københavns Bogtrykkerforening givet os Ret. Hos et Firma, hvor Lønnen var ret lille, havde man tidligere opnaaet et mindre Dyrtidstillæg, der udbetaltes hver Maaned. Personalet ønskede imidlertid en yderligere Forhøjelse, og efter en hel Del Genvordigheder var man naaet saa vidt, at Personalet havde faaet Dyrtidshjælpen ændret til et Løntillæg af 2 Kr. om Ugen, dog saaledes, at den Krones Lønforhøjelse, der skulde komme til Nytaar, bortfaldt. Til Tarifnævnet gaar forskellige Sager, bl. a. om, hvorvidt Folk, der vikarierer for andre med højere Lønninger, skal have denne højere Løn, og om Berettigelsen i øjeblikkelig Afskedigelse af en Kvinde, der, efter at være anvist Plads, meldte sig syg, men mødte 2 Dage senere til Arbejde og skaffede Lægeattest, da dette forlangtes. Ligeledes skal prøves en Sag fra Schultz om, hvorvidt Personalet har Ret til Betaling for ½ Times Spisetid, naar de først begynder Overarbejdet 2 Timer efter Arbejdstidens Ophør. Paa D. F. D. S.s Skibe har vore Medl. faaet Lønnen hævet til henholdsvis 100 og 83.33 Kr. pr. Maaned. Desuden faar de jo for Tiden Krigstillæg. — LAUR. JENSEN supplerede Form.s Meddelelser ang. det offentliges Dyrtidstillæg. — Ang. Sagen fra Schultz om Betalingen for ½ Times Spisetid under de foreliggende Omstændigheder og om Maaden, hvorpaa denne Bestemmelse i sin Tid var kommet ind i Tarifen, udspandt der sig en lille Diskussion mellem BERENDT, Frk. CRONE, TOFT, Fru GRAM PETERSEN og FORM. — BERENDT havde til sidste Delegeretmøde stillet Forslag om: 1. En Medicinalkasse, 2. Oprettelse af en privat Reservefond, 3. Arbejdsløshedsunderstøttelsens Forhøjelse. Delegeretmødet havde henvist disse Spørgsmaal til Forbundsstyrelsen; men denne tog sig ikke særligt varmt af dem. Før han foretog sig videre i disse Sager, vilde han gærne have en Følelse af, hvorvidt Medl. ønskede disse Sager fremmede til Trods for den Kontingentforhøjelse, de vilde medføre. — LAUR. JENSEN omtalte den Kommission, der var nedsat i 1905 ang. Oprettelse af en Medicinalkasse og som havde fraraadet at foretage dette Skridt. I Sverig havde man en personlig Reservefond. Man køber der hver Uge et 50-Øres Mærke, som indsættes paa hver enkelt Medlems Bog. Smedenes og vort Forbund har den højeste Arbejdsløshedsunderstøttelse, Loven tillader. Skal vi have højere Understøttelse, maa vi oprette en Hjælpekasse. Vil Berendt have noget ud af sine Forslag, maa han indsende dem til Styrelsen, og ligeledes maa de behandles paa det næste Delegeretmøde. — VIGGO CHRISTENSEN talte i Tilslutning til Laur. Jensen. Ang. Medicinalkassen fremhævede han dog den Forskel, der var paa den Gang og nu, idet Kasserne nu ikke maa betale mere end højst ¾ af, hvad Medicinen koster. — Efter Bemærkninger af BERENDT og LAUR. JENSEN, der erklærede ikke at være uvillig til at støtte Berendts Forslag, meddelte SONNENBORG, at han var absolut Modstander af den private Reservefond, thi vi er nu naaet saa langt, at vi kan forhandle os til en Tarif, og kommer vi endelig i Kamp, er vort Reservefond stort nok. — VIGGO CHRISTENSEN meddelte, at Spørgsmaalet om den private Reservefond skal frem paa næste Delegeretmøde, idet det er paalagt Forbundsstyrelsen at undersøge Sagen og eventuelt stille Forslag. Han redegjorde endvidere for, hvorledes de svenske Kolleger var kommet ind paa denne Bane og hvorledes de havde ordnet dette Forhold. — WARTENBERG: Spørgsmaalet om Medicinalkassen interesserer mig ikke; det gør derimod den private Reservefond. Forøvrigt kan Berendt selv løse det Spørgsmaal; jeg har allerede løst det for mit Vedkommende ved at melde mig ind i en Brugsforening. Det er en udmærket Reservefond at have bare ved at gaa ind ad den rigtige Dør, naar man skal gøre sine Indkøb, og man bliver oven i Købet fri for direkte at betale dertil. — Beretningen godkendtes.

ad 2. KASSEREREN oplæste det i »Typ.-Tid.« Nr. 6 offentliggjorte Regnskab. Ang. det formaalstjenlige i at indføre Kvitteringer for Kontingentbetalingen paa Trykkerierne enten i Form af Mærker eller Stempler førtes en ret indgaaende Diskussion mellem JOHS. LARSEN, LAUR. JENSEN, ANTON JENSEN, Frk. CRONE, CHR. CLAUSEN, ANTON CHRISTENSEN, VIGGO CHRISTENSEN og SPETZLER. — Regnskabet godkendtes.

ad 3. Ved Bernh. Schmidts Valg til Formand var Næstformandspladsen bleven ledig. CARL HANSEN foreslog ANTON CHRISTENSEN, der valgtes og takkede for Valget.

ad 4. FORM. forklarede den foreliggende Situation og oplæste følgende Forslag:

»I Anledning af den nye Sygekassevedtægt anbefaler Styrelsen følgende til Generalforsamlingens Vedtagelse:

Da Kontingentet til den statsanerkendte Sygekasse i Følge Sygekasseinspektoratets Krav for heltbetalende Medlemmer forlanges forhøjet med 5 Øre — fra 35 til 40 Øre — pr. Uge, og

da Lokalkassen, hvis Kontingent nu er 20 Øre, efter Styrelsens Skøn kan taale en Svækkelse af 5 Øre, saaledes, at der fremtidig hertil kun skal betales 15 Øre pr. Uge,

indstiller Styrelsen, at Kontingentforandringen foregaar paa den Maade, at den overflødige 5 Øre fra Lokalkassen overføres Sygekassen.

— — —

Det samlede Kontingent for heltbetalende bliver derved uforandret. Heltbetalende Medl., der kun er i den faglige Afdeling, faar en Kontingentnedsættelse af 5 Øre — fra 85 til 80 Øre. For halvtbetalende bliver Kontingentet uforandret 40 Øre om Ugen.

Under Sygdom og Arbejdsløshed bliver Kontingentet for heltbetalende 65 Øre, hidtil 60 Øre.

Kontingentomlægningen (respektive Nedsættelse eller Forhøjelse) træder i Kraft fra 9. Uge — fra og med Fredag den 26. Febr. d. A.«

Efter at SPETZLER, CHR. CLAUSEN og LAUR. JENSEN havde beklaget, at Syge og Arbejdsløse fik en Kontingentforhøjelse af 5 Øre, vedtoges Forslaget enstemmigt.

ad 5. Det vedtoges uden Diskussion at bevilge Socialdemokratisk Ungdomsforbund 25 Kr.

ad 6. WARTENBERG aflagde Beretning fra de 2 sidste Kontrahentmøder. I en paafølgende Diskussion deltog BERENDT, JOHS. ERVIG, SCHNOOR, ANTON JENSEN og Frk. MOURITZEN. — Beretningen toges til Efterretning.

ad 7. Ingen begærede Ordet o Generalforsamlingen hævedes.

Gutenberg-Koret

afholdt sin halvaarlige Generalforsamling Fredag den 28. Januar. — Til Dirigent valgtes CHR. NIELSEN.

FORMANDEN aflagde Beretning og omtalte særlig Forhandlingerne med Forbundet om Karnevalskontrakten.

KASSEREREN oplæste Regnskabets forskellige Poster, hvoraf fremgik, at Status i Aar var god. Det passive Medlemsantal var nu naaet til 93.

Ved Valg af Formand genvalgtes JENS LARSEN med Akklamation. Til Revisor valgtes JØNCH.

Et Forslag fra Styrelsen om Oprettelsen af et Jubilæumsfond i Anledning af Korets 25 Aars Jubilæum om 2 Aar vedtoges det at give et maanedlig Kontingent. En af Korets Velyndere skænket Gave paa 30 Kr. henlagdes til dette Fond.

Under Eventuelt drøftedes bl. a. Dirigentens Honorar. SCHM.

Næstved Lokalafdeling

afholdt forleden ordinær Generalforsamling, hvor Formanden EMANUEL PETERSEN dirigerede og indledede med at give nogle Oplysninger om den ny Arbejdsanvisningslovs Virkninger.

Derefter oplæste SEKRETÆREN Protokollen fra sidste Generalforsamling samt fra Bestyrelsens Møder, hvilke godkendtes.

FORMANDEN oplæste Regnskabet, der udviste en Indtægt paa 939 Kr. og en Udgift paa 924 Kr. 20 Øre. Lokalkassens Regnskab udviste i Indtægt 118 Kr. 55 Øre og i Udgift 130 Kr. 48 Øre. I Banken indestaar 77 Kr. 17 Øre. Begge Regnskaber godkendtes, efter at

FORMANDEN havde opfordret til Sparsommelighed, da Lokalkassen hvert Kvartal viste Formuetilbagegang.

Som Festudvalg valgtes JOH. CHRISTIANSEN, Fru SAUERMILCK, MØLVIG og S. W. RASMUSSEN.

Efter nogen Forhandling om forskellige Forslag, vedtoges det at yde de ved Sikringsstyrken indkaldte gifte Kolleger 20 Kr. ved hver Vinterindkaldelse til Brændselshjælp.

Derefter hævede FORMANDEN den meget stærkt besøgte Generalforsamling med en Tak til de fremmødte. C. J. P.

Nakskov Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 15. Januar 1916 i »Den folkelige Forsamlingsbygning«.

Formanden, LUDV. KRAGH, bød Velkommen og gav derpaa en Oversigt over det svundne Aar.

Derefter omtalte Formanden et Forhold vedrørende et Medlems Kontingentrestance. Vedkommende havde udtalt overfor Formanden, at han nok selv skulde bestemme, naar han vilde indbetale sit Kontingent, hvilket Formanden ikke havde kunnet give ham Medhold i. Generalforsamlingen var af samme Mening. Da et Forhold, som nævnte, ikke er almindelig indenfor Nakskov Lokalafdeling, vedtog Generalforsamlingen enstemmigt at sende vedkommende Medlem en skarp Skrivelse med Paabud om at betale det resterende Kontingent inden Udløbet af en bestemt fastsat Frist; sker dette ikke, vil Udslettelse af Foreningen finde Sted.

Ved Valg af Tillidsmænd genvalgtes Formanden, LUDV. KRAGH, enstemmigt; det samme var Tilfældet med de øvrige Bestyrelsesmedlemmer, P. ALB. HANSEN, LÜKOW, LANGHORN og CHR. PETERSEN. Til Revisorer genvalgtes C. POULSEN DUE og nyvalgtes M. JENSEN. Som Repræsentant til Fællesorganisationen genvalgtes CHR. PETERSEN. Til Fanebærer valgtes E. RASMUSSEN. Som Kontrahenter til »Loll.-Falsters Social-Demokrat« valgtes FORMANDEN og Maskinsætter PETERSEN. Repræsentant til Fællesbageriet blev M. JENSEN.

Som et af Punkterne paa Dagsordenen omtalte FORMANDEN, hvorledes Dyrtidsforanstaltningerne tænktes ført ud i Livet her i Nakskov.

Under Eventuelt vedtoges det at afholde den sædvanlige aarlige Fest med Fællesspisning og paafølgende Bal.

— — —

At der paa Generalforsamlingen viste sig at være Flertal for vor sædvanlige Fest, og at det senere er lykkedes Festudvalget at faa tegnet det *sædvanlige* og dermed *tilstrækkelige* Antal Deltagere til denne, er sikkert en stor Skuffelse for enkelte af Afdelingens Medlemmer, som hvert Aar *uden ringeste Grund* søger at spænde Ben for denne Nakskovtypografernes *eneste* aarlige Fest. C. P.

Odense Lokalafdeling

afholdt ord. Generalforsamling den 30. Januar. Den meget faatallige Forsamling valgte BACHHAUSEN til Dirigent.

Beretningen, der omhandlede en Sag ang. Lærlingeforhold og et Spørgsmaal om Hjemmearbejde, godkendtes enst.

Regnskaber. Afdelingens Regnskab for Oktober Kvartal 1915 balancerede med 2213 Kr. 10 Øre. Indtægt: Ord. Kontingent 2209 Kr. 20 Øre, andre Indtægter 3 Kr. 90 Øre. Udgift: Rejseunderst. 123 Kr. 60 Øre, Underst. paa Stedet 295 Kr., Sygeunderst. 271 Kr., Administrationstilskud til Afdelingen 41 Kr. 50 Øre, indsendt til Hovedkassen 1482 Kr. — Ekstrakassens Regnskab balancerede med 699 Kr. 67 Øre. Kvartalets Overskud er 95 Kr. 65 Øre, og i Sparekassen indestaar ved Kvartalets Slutning 420 Kr. 93 Øre. — Juleindsamlingen havde indbragt 658 Kr. 40 Øre. — Samtlige Regnskaber godkendtes efter at BLOCH og LØFQUIST var valgt til at underskrive.

Generalforsamlingen sluttet. —LBL.—

Fredericia Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 30. Januar. Til Dirigent valgtes SØREN HANSEN.

Formanden, MAGNUS SØRENSEN, bød Velkommen og oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med 301 Kr. Privatkassens Regnskab balancerede med 62 Kr. 8 Øre. Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

FORMANDEN havde modtaget Meddelelse om Dyrtidsforslaget, og angaaende Lærlingespørgsmaalet havde han tilskrevet Forretningsføreren, som havde lovet at komme og ordne Sagen.

Derefter foretoges Valg. Til Formand valgtes MAGNUS SØRENSEN med Akklamation. Næstformand: SØREN HANSEN. Sekretær: INGV. ARENT. Revisorer: BERNH. JOHANSEN og RICH. JØRGENSEN. Repræsentanter til »De samv. Fagforb.«: FORMANDEN og RICH. JØRGENSEN. Suppleant: H. HONORÉ. Repræsentanter til »Soc.-Dem.«: FORMANDEN og SØREN HANSEN. Suppleant: JOHS. HONORÉ.

Efter en Del Diskussion vedtoges det at give et Bidrag paa 5 Kr. til Børnebespisningen i Fredericia, som er et privat Foretagende, idet Byraadet har nægtet at fremme Sagen. — H. HONORÉ foreslog, at vi til næste Generalforsamling burde tænke paa en Kontingentforhøjelse. — Det vedtoges at arrangere en »lille Udflugt« 1. Søndag i Marts, saafremt den vandt Tilslutning.

Forinden Dirigenten sluttede den til Tider livlige Generalforsamling, bragte Formanden Medlemmerne en hjærtelig Tak for Deltagelsen ved hans Faders Begravelse. ISA.

Nær og Fjærn.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte har udsendt Beretning og Regnskab for Aaret 1915. Formuen andrager nu over 48,000 Kr. og sidste Aars Overskud udgør over 3000 Kr. Den ordinære aarlige Generalforsamling afholdes førstk. Søndag Formiddag Kl. 11 i Rømersgade 22 [1].

Vort Karneval forløb paa sædvanlig Maade og forventelig giver det det sædvanlige gode Overskud.

Karnevalsbilletterne bedes betalte og Regnskaberne opgjorte i Løbet af den kommende Uge!

25-Aars Jubilæum. HARALD NIELSEN har den 1. Marts arbejdet 25 Aar i Firmaet Jørgensen & Co.s Bogtrykkeri. Vor Kollega, der har lært i Sorø og derefter arbejdet paa et Par andre Trykkerier her i Byen, har i den lange Tid vundet sig mange Venner, der vil bidrage til at gøre Dagen festlig for ham.

Klubben »Royal« (»Nationaltid.«) afholdt i Søndags aarlig Generalforsamling. Efter at Formanden, Folketingsmand N. P. NIELSEN, havde aflagt en udførlig Beretning om Arbejdsforholdene og forskellige Regnskabssager var behandlet, samledes det næsten fuldtallige Personale ved Kaffebordene til en lille Festivitet til Ære for Hr. N. P. Nielsen. Forskellige Talere bragte den afholdte Kollega en varm og dybtfølt Tak for mange Aars godt Samarbejde og for den Interesse, han altid havde vist sine Arbejdsfæller ved at varetage de ofte ret mange og forskellige Foreteelser, der kan forekomme paa et saa stort Arbejdssted. Endelig overraktes der ham en med Inskription, Syrener og Calaer pyntet Vase, der for ham kan være et varigt Minde om de mange Aar han har været knyttet til »Nationaltid.«s Personale. S.

Nogle uafhentede Gevinster fra Sangforeningens Bortlodning henligger endnu i Lokalet i Pr. Wilh. Palæ og kan afhentes ved de ugentlige Møder Fredag Kl. 9. Gevinster, der ikke afhentes inden 1. April, vil blive bortsolgt ved Avktion.

Navneforandring. Medlem Nr. 1221 Chr. P. Rasmussen har faaet Tilladelse til at føre Familjenavnet Borgvold.

Avstralien. I Statstrykkeriet i Perth, Vestavstralien, er Arbejdstiden for alle der beskæftigede Arbejdere nedsat til 44 Timer ugl. Arbejdstiden er lagt paa Ugens første fem Dage, saaledes at baade Lørdag og Søndag er Fridage.

Kasseeftersyn.

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. Laur. Jensen, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Viggo Christensen. — Hr. Laur. Jensens Beholdning var Kr. 75,900.85, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr. 28,762.00
Sparekassen	- 45,878.61
Kassebilag	- 746.66
Kontant Beholdning	- 513.58
	Ialt Kr. 75,900.85

og hos Hr. Viggo Christensen var Beholdningen Kr. 794,369.26, som fordeltes paa følgende Maade:

Sparekassen:		
Arbejdsløshedsk.	Kr. 209,427.37	
do. Krisefondet	- 1,685.73	
De øvrige Kasser	- 428,175.52	
		Kr. 639,288.62
Obligationer		- 39,000.00
Prioriteter		- 114,500.00
Depositum (D. F. D. S.) og Aktier		- 1,000.00
Kassebilag		- 522.50
Kontant Beholdning		- 58.14
		Ialt Kr. 794,369.26

Samtidig foretoges Kasseeftersyn i »Typografernes Stiftelser«, hvori fandtes en Beholdning af Kr. 19,078.14, der fordeler sig saaledes:

Obligationer	Kr. 18,600.00
Sparekassen	- 359.82
Kassebilag	- 80.00
Kontant Beholdning	- 38.32
	Ialt Kr. 19,078.14

Alt var i Overensstemmelse med Bøgerne; Sparekassebøgerne og Obligationerne eftersete. — Revisionen har ligeledes besørget Rentetilskrivningen og konstateret Beholdningernes Tilstedeværelse.

København, den 22. Febr. 1916.

ANTON ANDERSEN. CARL J. CHRISTOFFERSEN.
ALB. MICHELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

Enhver — nær og fjærn — som viste mig Opmærksomhed paa min 65-aarige Fødselsdag, bringer jeg herved min hjærteligste Tak.

ALEXANDER HALLENGREEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. GratisBogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Medlemmer.

København: Edith Mayne, udl. 7/10 08 hos Langkjær (arb. s. St.), tidl. Medl. Paal. Hedvig Petersen, udl. 29/8 08 hos Langkjær (Løvgreen), tidl. Medl. Sætterlærl. Holger Bitlev Prehn (Jørgensen & Co.). 1371 Oluf Gottfred Vilh. Jensens Hustru Kirstine Haralddine.

Roskilde: Sætter Berenth Christian Sørensen, udl. 10/2 16 i Roskilde Dagblad. Horsens, Paal. Inger Frandsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6832 Anders P. Bastberg fra Aalborg (Militær). 4476 Carl Aage Hansen fra Randers (Militær). 625 Carl S. Bahnson-Lassen fra Rejse (arbl.). 6127 Magnus Nielsen fra Kolding (arbl.). 1469 P. Chr. Petersen fra Nakskov (arbl.).

Aalborg, 6913 Arthur Søndergaard (Aalborg Amtstidende). Aarhus, 3450 Arthur Haun (arbl.) og 4428 Berthor Carlsen (arbl.). Brønderslev, 6420 Chr. M. Westergaard (Vends. Folkeblad). Faaborg, 6316 J. A. E. Bjerre (Faaborg Avis). Helsingør, 4490 Richard Nielsen (Nordsjælland). Hillerød, 3966 H. C. Berg (syg). Horsens, 3634 Th. Wegener (Schur), 2599 Chr. Schmidt (Social-Demokraten), 6599 Ch. Johansen (arbl.) og 3940 W. A. C. Jensen (arbl.). Maribo, 3970 Richard Nissen (Martin Andersen). Næstved, 6105 Vilh. Brundlund i Pl. og 2592 N. P. Gudum (Thorkildsen, Haslev). Odense, 4488 Carl P. A. Hansen (Hagen & Sørensen) og 4479 Aage V. Carlsen (arbl.). Svendborg, 3928 Marius Jensen (Meyer).

Fratraadte.

København: 3889 Laur. Hjelmbjerg til Haslev i Pl. 6663 Henry Mathias Lund til Rønne i Pl.

Aalborg, 6832 A. Bastberg til Kbhvn. (Militær). Aarhus, 4479 Aage V. Carlsen til Odense (arbl.) og 3406 Chr. Kejlstrup til Thisted i Pl. Assens, 3788 Johs. Korsgaard-Hansen til Bogense (arbl.). Holbæk, 3851 Johs. Rosenbæk til Fredericia (arbl.). Kolding, 6127 Magnus Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Maribo, 3796 A. Burhøi Olesen til Slagelse (Militær). Næstved, 4488 Carl Peter Axel Hansen til Odense i Pl. Odense, 4428 Berthor Carlsen til Aarhus (arbl.). Randers, 4476 Carl Aage Hansen til Kbhvn. (Militær). Thisted, 3943 Alfred N. Christensen til Nykøbing M. i Pl. Vejle, 625 C. Bahnson-Lassen til Kbhvn. (arbl.) og 3970 Rich. Nissen til Maribo i Pl.

Udslettet.

København: 1252 Oscar Richard Østrup (forsvundet).

Død.

København: 1051 Hans Mar. Jensens Hustru Frederikke Florentine.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 9 Sangøvelse. (1 h)

ANNONCER

Ung Akcidens-Sætter

søger snarest Plads i Provinsen. Billet mrkt. »66« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Trykker

(gift, militærfri) for Avis, Illustration og Akcidens ønsker Plads snarest, helst paa Sjælland. Billet mrkt. »62« modt. Ekspeditionskontoret.

En dygtig Avissætter,

helst **Maskinsætter** (Linotype), søges straks. Løn efter den tyske Tarif.

Modersmaalet.

(68) Haderslev.

Maskinmester,

fuldt fortrolig med Dobbeltpresse med Paalægge- og Falseapparat, søges snarest.

Hejmdals Trykkeri.

(54) Aabenraa, Slesvig.

Ung Sætter,

vant til saavel Avis- som Akcidens, søger Plads til April i København eller Provinsen. Billet mrkt. »69« modtager Ekspeditionskontoret.

Yngre Akcidens-Sætter

kan faa fast Plads i stadigt Arbejde i København. Billet mrkt. »70« modtager Ekspeditionskontoret.

Til Salg.

Skæremaskine, som ny (Eickhoff) 300 Kr. **9 Stkr. Haand-Diegelpresser** (alle Størrelser). Event. Afbetaling.

(39) **Adelgade 16.**

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181.

(17)

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12a)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

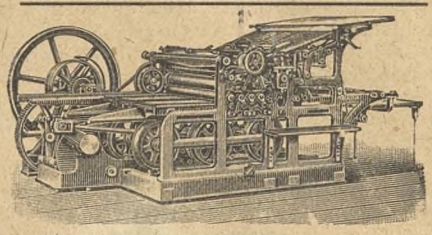

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

Dansk Arbejde.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,
Thingvalla Alle 28, S.

(57)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 9 KØBENHAVN DEN 3. MARTS 1916 XLIII AARGANG

»Ingen praktisk Betydning«.

KØGE-AFDELINGEN finder Anledning til at udtale sin Beklagelse af, at et Referat af en Generalforsamling, der afholdtes her i Byen den 10. ds., endnu ikke har fundet Optagelse i »Typ.-Tid.«, saa meget mere som Bladet har indeholdt et længere Referat fra en anden Afdelings Generalforsamling, som afholdtes ca. en Uge senere.

Hvad er Grunden til denne Handlemaade fra Redaktørens Side?

Er det maaske fordi vi paa Mødet her i Køge beskæftigede os med den foreliggende Situation indenfor Arbejderbevægelsen, at Referatet er bleven skudt ud? Redaktøren skrev jo forleden i et Svar til Johs. Ervig, at saadanne Drøftelser fra de »menige« Medlemmers Side »ikke kunde faa nogen praktisk Betydning«. Han har da ved at tilbageholde Referatet villet understrege Sandheden af sine Ord!

Dog tror vi ikke, at Redaktørens Mening om disse Møders Betydning deles af det store Flertal indenfor Arbejderne, og vi véd, at hans Bemærkning er faldet adskillige Kolleger for Brystet.

Der er dog vist ingen Tvivl om, at hvis Arbejderne — ligesom Statsfunktionærerne — Landet over samledes til Massemøder og *krævede* Forbedringer i deres Kaar og protesterede imod Udsultningen, at dette vilde have stor Betydning og øve sin Virkning paa de Forhandlinger, der for Tiden føres om deres Livsforhold mellem Arbejdsgiverne og Arbejdernes Repræsentanter.

I Stedet for er der saa dødsens stille indenfor Arbejdernes Rækker. Men maaske er ogsaa *det* af Hensyn til den evropæiske Situation!

Den 27. Februar 1916. KØGE LOKALAFDELING.

Det ovenfor efterlyste Referat findes omstaaende og Læserne vil ved at gennemlæse det, selv kunne danne sig en Mening om, hvorvidt der for Redaktionen skulde være nogen tænkelig Grund til at sinke dets Fremkomst.

Det vil ikke i Fremtiden være til Skade for Køgeafdelingen — alias Fr. Nielsen — at være lidt mer taalmodig og ikke straks lave Blæst, naar det ikke gaar helt efter hans Hoved; inden Køgeafdelingen holdt Møde — for et saadan maa jo være holdt — for at tage Stilling til ovennævnte elskværdige Indlæg, burde dens Formand have overvejet — eventuelt forespurgt — om hvilke Grunde der kunde være for Forsinkelsen; han burde saa meget mere have gjort det, som han jo ikke har sendt Referatet direkte til Redaktionen og ikke har nogen Viden om, naar det er kommet os i Hænde.

Køge-Afdelingen — alias Fr. Nielsen — har ikke i nogen Retning nogen som helst Særstilling i »Typ.-Tid.«, men vil i Fremtiden som hidtil blive behandlet ganske paa samme Maade som alle øvrige Afdelinger og Medlemmer. RED.

Forbundsstyrelsesmøde 6. December 1915.

FORMANDEN bød Velkommen og meddelte, at O. Rasmussen var indkaldt til Forbundsstyrelsen efter at Carl Nielsen var valgt til Redaktør.

Til at lede Mødet valgtes FORMANDEN, og til Sekretær: KARL SØRENSEN, Kolding.

For Mødet var følgende Dagsorden fastsat: 1. Beretning. 2. Ændringer i Lovene for den statsanerkendte Sygekasse i København. 3. Arbejdet i Posetrykkerierne. 4. Eventuelle Sager.

ad 1. FORRETNINGSFØREREN aflagde Beretning for Tiden fra sidste Forbundsstyrelsesmøde. Den forløbne Periode havde været en haard Tid for Bogtrykfaget, der havde haft en Nedgang i Arbejde paa gennemsnitlig 10 %, medens næsten alle andre Fag efterhaanden havde faaet en til Krigen knyttet Højkonjunktur. Kendsgerningerne beviste nu, at vi handlede rigtigt ved at slutte en 2-aarig Overenskomst for Provinserne i Januar 1915. Taleren refererede derefter en Del indre organisatoriske Forhold. Med Hensyn til Bestræbelserne for at skaffe Dyrtidshjælp var Forretningsføreren af den Opfattelse, at man her fortsat skulde lade det private Initiativ være raadende, og anførte ganske bestemte Grunde imod at søge Spørgsmaalet løst ad organisatorisk Vej.

Om et Par af de berørte Sager udspandt der sig derefter en indgaaende Diskussion, hvori deltog TH. JØRGENSEN, Horsens, FORMANDEN, MORTENSEN, Aarhus, BERENDT, VECHT, OTTO JENSEN, CARL NIELSEN og BERNH. SCHMIDT, København, samt WELBLUND, Odense, KRAGH, Nakskov, CHRISTIANSEN, Næstved, og FORRETNINGSFØREREN, hvorefter Beretningen toges til Efterretning.

ad 2. JUL. SCHRØDER forelagde et af Forretningsudvalget paa Grundlag af den fra Statens Sygekasseinspektorat tilsendte Mønsterved-tægt udarbejdet Forslag til ny Love. SCHRØDER, LAUR. JENSEN og VIGGO CHRISTENSEN motiverede Forslaget nærmere. Man havde søgt at holde sig saa nær til det bestaaende som overhovedet muligt, og kun foretaget de Ændringer, som var nødvendige for at beholde Anerkendelsen. Det vigtigste Spørgsmaal var naturligvis Indtægtsgrænserne. Saavidt man i Øjeblikket kunde se, var der foreløbig ingen Fare her, men derfor kunde der godt nu og da blive Tale om, at et og andet Medlem blev erklæret for at være bemidlet i Forhold til Sygekassen. Det var derfor rigtigt straks at indrette sig herpaa, hvorfor man havde foreslaaet at overføre eventuelt bemidlede med 3 Portioner til Hjælpekassen, og forelagde Ændringer i saa Henseende til Hjælpekassens Love. Da det næppe var sandsynligt, at de foreliggende Ændringer helt vilde blive tiltraadt af Sygekasseinspektoratet, var det nødvendigt at der blev givet Forretningsudvalget Fuldmagt til at forhandle med Inspektoratet og til i sidste Instans endeligt at vedtage de ny Love.

P. BERENDT omtalte Spørgsmaalet om Medicinalkasse. Han syntes ikke, at man i de ny Love havde et klart Overblik over Medlemmernes Rettigheder og Pligter. Selve Ændringerne kan vi sikkert trygt overlade til Forretningsudvalget.

SCHRØDER: De Ændringer, som foreligger, er man kun gaaet med til for at bevare Anerkendelsen. Vi har ingen Bemyndigelse til at oprette Medicinalkasse eller foretage Ændringer i Kvindernes Sygehjælp. Hvis vi i København ønsker en Medicinalkasse, kan vi sikkert faa det gennemført paa Delegeretmødet.

VECHT fandt de ny Bestemmelser en Del skrappere end de gamle. Iøvrigt bliver det mest brændende Spørgsmaal vel nok Indtægtsgrænserne, men han haabede, at Spørgsmaalet her maatte blive løst tilfredsstillende.

Efter Diskussionens Slutning vedtoges følgende Beslutning enstemmig:

»Idet Forbundsstyrelsen vedtager det forelagte Forslag til Vedtægter for den statsanerkendte Sygekasse i København og Ændringsforslagene til Hjælpekassen i København, bemyndiger den Forretningsudvalget til at føre de endelige Forhandlinger med Sygekasseinspektøren, og endeligt at vedtage Lovene med de yderligere Ændringer, som bliver nødvendige for Anerkendelsens Bibeholdelse.«

De til Hjælpekassen i København vedtagne Ændringer er saalydende:

§ 94 affattes saaledes: Kontingentet er 15 Øre ugl. for de Medlemmer, der tillige er nydende Medlemmer af den statsanerkendte Sygekasse. De, der som bemidlede ikke kan være nydende Medlemmer af den statsanerkendte Kasse, kan overføres til Hjælpekassen og mod et Kontingent af 45 Øre ugl. sikre sig 3 Portioner af denne.

Ny § 95. I Sygdomstilfælde ydes en Understøttelse af 1 Kr. pr. Dag til de Medlemmer, der tillige er nydende Medlemmer af den statsanerkendte Kasse samt til de bemidlede Medlemmers Hustruer. De bemidlede Medlemmer erholder 3 Kr. daglig, men maa selv sørge for Lægehjælp til sig, Hustru og Børn. Naar bemidlede Medlemmer eller disses Hustruer eller Børn indlægges paa et af Kommunens Hospitaler eller Rigshospitalet, kavtionerer Kassereren paa Kassens Vegne overfor Hospitalet og betaler dette. Beløbet fradrages i Pengehjælpen. Hvor denne ikke er tilstrækkelig til Dækning (Hustruer) eller hvor der slet ikke betales Dagpenge (Børn) maa Medlemmet refundere Beløbet efter Aftale med Styrelsen. Saadan Gæld betragtes som Restance, naar den ikke betales efter Aftale.

De bemidlede Medlemmer skal bidrage til den statsanerkendte Kasse med det i dennes Love fastsatte Aarsbidrag for hvilende Medlemsret.

Tilføjelse til § 97: De bemidlede Medlemmer maa holde privat Læge, hvis Attester anerkendes af Kassen paa samme Maade som for de ubemidlede Medlemmers Vedkommende.

Bemidlede Medlemmer, som paany bliver at anse for ubemidlede, skal atter overgaa som nydende Medlem i den statsanerkendte Kasse, hvorefter Medlemsret og Pligt i Hjælpekassen bliver den normale.

ad 3. Herunder indledede FORRETNINGSFØREREN en Diskussion om Arbejdet i Posetrykkerierne og om Mulighederne for atter at føre Arbejdet tilbage til Bogtrykkerierne. Efter en længere Diskussion vedtoges det at overlade til Forretningsudvalget at foretage den fornødne Undersøgelse til Spørgsmaalets Belysning.

ad 4. Fra Vilh. Wartenberg forelaa en Henstilling om at anbringe Penge i Andelsbanken. Sagen henvistes til Forretningsudvalget.

Fra Bogbinderforbundet forelaa en Skrivelse, der ligeledes henvistes til Forretningsudvalget.

»Typograf-Tidende«.

Fra 1. April d. A. forhøjes Annonceprisen til 25 Øre pr. Petitlinje. For Pladssøgende er Prisen dog uforandret 15 Øre pr. Petitlinje.

København, den 17. Febr. 1916. FORRETNINGSUDVALGET.

Hr. Bøjle Hansen, Skive.

I Anledning af Deres »Berigtigelse« i sidste Numer af »Typ.-Tid.« skal jeg tillade mig at gøre Dem opmærksom paa, at De svæver i en meget stor Vildfarelse hvis De tror, at det er muligt for en Typograf at uddanne sig i det, De kalder Deres Bogtrykkeri.

Angaaende Deres Bemærkning om »onde Ord« vil jeg tillade mig at sige: »Tænk Dem om Hr. Hansen«. Og De vil sikkert erindre, hvilke »Scener« De opførte, naar vi trykte »Dansk Ungdom«, for ikke at tale om de Ord, der faldt fra Deres Side den Dag, De fik at vide, at jeg atter skulde op paa »Folkebladet«.

— — —

Angaaende Deres Forhold overfor Deres tidligere Typografer véd De jo meget godt, at dette Forhold altid har været meget daarligt!!

En Bogtrykker, der bruger den Trafik at afskedige sine Folk for at blive fri for at betale dem for et Par Helligdage, kan man jo ikke regne for en »fin« Arbejdsgiver. Og dette har De jo før præsteret at gøre!!

Til Slut skal jeg kun bemærke, at alle de 4 nævnte Typografer har arbejdet eller arbejder for Tiden her i Byen. Og det staar jo Dem, Hr. Hansen, frit for at skaffe Dem Oplysninger om disse Folks Kvalifikationer som Typografer. Men saa vil jeg opfordre Dem til at offentliggøre disse Oplysninger her i »Typ.-Tid.«. Saa kan Landets Typografer jo se, hvad Deres »Berigtigelser« er værd.

Skive, den 27. Februar 1916. W. NIELSEN.

I Tilslutning til ovenstaaende skal jeg anføre følgende:

I December Maaned søgte jeg Pladsen hos Hr. Bogtr. B. Hansen i Skive og fik den. Jeg stod den Gang i Plads og havde sikkert staaet der endnu, da vedkommende Bogtrykker var veltilfreds med mig.

Naa, da jeg kunde faa 30 Kr. om Ugen, og da Hr. B. Hansen udtrykkelig i Telefonen udtalte til mig: »at han kunde faa en Mand her i Byen, men hellere vilde have mig«, saa tog jeg selvfølgelig imod Pladsen.

Jeg havde imidlertid ikke arbejdet mere end 14 Dage hos Hr. B. Hansen, før han udtalte sin Utilfredshed med mig. Vi enedes saa om, at jeg skulde have min Rejse godtgjort til Silkeborg og saa forlade Pladsen hos ham; og Hr. B. Hansen havde *ikke* nogen Anelse om, at jeg fik Plads hos Hr. Bogtrykker Lauritz Pedersen, da jeg forlod ham; thi hvis Hr. B. Hansen havde vidst det, havde han sikkert ikke udbetalt mig Rejsepenge til Silkeborg.

Hr. B. Hansens »*Frygt for at jeg var for ung*«, og som han skriver »*viste sig at være begrundet*«, kan heller ikke være *sandfærdig*, da jeg endnu arbejder hos Hr. Bogtrykker Lauritz Pedersen, hvor der ikke er falden nogen Udtalelse om Utilfredshed med mig.

Skive, den 27. Februar 1916. AAGE SØRENSEN.

Hr. Redaktør!

I Anledning af Hr. Bøjle Hansens Berigtigelse i »Typ.-Tid.« Nr. 8 bedes De optage følgende:

Jeg kan oplyse Hr. Bøjle Hansen om, at jeg, naar der er tilstrækkeligt Arbejde, kan træde i Plads hos Hr. Bogtrykker K. Lyhne i Skanderborg og paa »Skive Folkeblad«, trods det, at mine Præstationer er uantagelige hos Bøjle Hansen. JENS H. LINDGREEN.

Dyrtidstillæg.

Garantselskabet »Skive Folkeblad« har *uden Opfordring* tilstaaet hele sit Personale 1 Maaneds ekstra Gage, der udbetales med Halvdelen straks og Resten til 1. Avgust.

Det er anden Gang Garantselskabet har traadt hjælpende til under Dyrtiden.

Personalet i Akties. C. MAYLANDS Bogtrykkeri modtog i Fredags andet Dyrtidstillæg: en Uges Løn ekstra.

Nær og Fjærn.

Alle Billetregnskaber fra Karnevalet maa i denne Uge opgøres, og Restancerne indbetalt senest i Morgen (Lørdag) Aften Kl. 6½ paa Forbundskontoret.

Københavns Afdeling. Fra og med 9. Uge er Kontingentet for de Medlemmer, der *kun* er i faglig Afdeling, *nedsat* med 5 Øre til 80 Øre. For Medlemmer, der *ikke* er i faglig Afdeling, *forhøjes* Kontingentet til den *statsanerkendte* Sygekasse med 5 Øre, nemlig fra 35 til 40 Øre om Ugen. For heltbetalende Medlemmer af alle Afdelinger er Kontingentet uforandret 1.45 om Ugen. For Kvinder og Lærlinge er Kontingentet ligeledes uforandret 20 Øre om Ugen. De vedtagne Ændringer træder i Kraft i Dag Fredag den 3. Marts. STYRELSEN.

De nye Love for Sygekassen i København er udsendt til Medlemmerne i denne Uge. Vi har gentagne Gange i Artikler beskæftiget os med de Ændringer, den ny Sygekasselov har nødvendiggjort for vor Sygekasse, og Medlemmerne vil nu ved Gennemsyn kunde gøre sig bekendt med disse.

For Hjælpekassens Vedkommende er der ogsaa sket nogle nødvendige Ændringer, der alle findes i Referatet fra Forbundsstyrelsens Møde, der fremkommer i dette Numer.

Dødsfald. Vor Kollega, FRODE ANDREAS SCHANDORPH NYEGAARD, er den 24. Februar afgaaet ved Døden paa Garnisonssygehuset i København efter 3 Dages Sygdom, Lungebetændelse. Nyegaard, der for Tiden laa ved Sikringsstyrken paa Middelgrunden, blev 35½ Aar gl. Udlærtes 1. Oktober 1900 i »Stubbekøbing Avis«s Bogtrykkeri, og hvor han arbejdede til Juni 1902. Siden har N. arbejdet i følgende Byer: Stege, Sorø, Køge, Maribo og Nakskov. Ved Indkaldelsen stod N. i Arbejde paa »Nykøbing Dagblad«, fra hvilken Plads han rejste rask og med saa godt Humør, som én, der i disse Tider maa tage fra Hustru og Barn, kan have, naar man indkaldes til Militærtjeneste. N. var en rolig og god Kollega, der sikkert har skaffet sig mange Venner, der alle nu ved hans bratte Død, sammen med hans Hustru og lille Søn, vil bevare hans Minde.

»Typografia« i Aalborg afholdt Lørdag den 26. Februar Kostumefest i Enighedslund, og det blev den mest vellykkede, der endnu har været. »Velfærdsudvalget« havde næsten overgaaet sig selv med Arrangements. Sange og Revyviser af Rob. Nielsen og Nellemann gjorde fortjent Lykke ved Kaffebordet, hvor de smukt pyntede Festdeltagere afholdt en »filharmonisk« Koncert for Tudehorn, der var Gevinster i Tombolaen. — De Kolleger, der ikke var med, gik tabt af en virkelig morsom Nat, hvor *alle* morede sig fortræffeligt.

En gammel Typograf død. ANDREAS EMIL FALCK er i en Alder af 91 Aar afgaaet ved Døden.

I den høje Alder, han naaede, var han blevet en hel ukendt Mand indenfor Faget, og kun lidt har vi formaaet at skaffe os oplyst angaaende hans Forhold. Det kan dog konstateres, at han i 1844 udlærtes fra Qvist's Bogtrykkeri og straks indmeldte sig i Hjælpekasserne; med

en mindre Afbrydelse i 1847 har han til Begravelseskassen fra den Tid og til Dato betalt Kontingent, og har saaledes ydet dette i over 70 Aar, hvilket vist maa være at betragte som Rekord.

I 50'erne har han vistnok udgivet og redigeret et Blad ved Navn »Kopenhagen Zeitung«, der kun havde en kort Levetid, idet det blev forbudt. I samme Tidsrum har han været Bogtrykker. Den længste Tid har han dog været beskæftiget som Typograf, men hos hvilke Firmaer han har været beskæftiget, kan vi ikke give Oplysning, udover at han har arbejdet hos Ferslew og været Faktor der.

Den Afdøde begraves paa Søndag Kl. 2 fra Østre Kapel paa Vestre Kirkegaard, og Gutenberg-Banneret vil blive sænket over hans Grav.

H.

TYPOGRAFERNES KARNEVAL

o o o o SANGFORENINGEN o o o o

SPORTSKLUBBEN o CYKLEKLUBBEN

LØRDAG DEN 18. MARTS 1916

PR. WILHELMS PALÆ, SCT. ANNÆ PLADS 13

PROGRAM:

Den store Sal Kl. 8—5:

KARNEVALSFEST

Musiken under Ledelse af Hr. Musikdirektør AXEL CHRISTENSEN.

Sæsonens nyeste og flotteste Danse.

Dans til Kl. 5. **Ingen Pavser.**

Ballet ledes af 4 Balinspektører.

Kl. 10½: **Populære Operetteduetter.** Skuespillerinde Frk. JUTTA LUND & Skuespiller Hr. JOH. HERSKIND.

Kl. 11½: Skuespiller Hr. CHR. MØLBACH: **Humoristiske Viser** af eget Repertoire.

Forskellige grundkomiske Masker optræder i Løbet af Aftenen.

Den lille Sal Kl. 10—5:

DEN GLADE CABARET

med gratis Adgang for Tilskuere og Deltagere.

Musiken under Ledelse af Hr. Musikdirektør FR. SCHMIDT.

PROGRAM:

1. Skuespillerinde Fru ASTRID PETERSEN: **Operettesange, Viser & Kupletter.**
2. Cabarettegneren Hr. ALFR. JUUL JENSEN (kaldes den ny Storm-Petersen): **Humoristiske Øjeblikstegninger og Karikaturer.**
3. **»Fra Skomager til Gullaschfabrikant«**, udføres af Humoristen HAGBARTH BENTZEN og Frk. FANNY CLAUSEN.
4. Skuespillerinde Frk. JUTTA LUND: **Populær Vise- og Sang-Afdeling.**
5. Skuespiller Hr. JOH. HERSKIND: **Viser og Sange.**
6. **»Sidses Mening om København«**, Bondeviser i Kostume ved Skuespillerinde Fru ASTRID PETERSEN.
7. Bugtaleren Hr. JOHN STEINBECH med sit **morsomme, levende Panoptikon af syngende og talende Dukker.**
8. Skuespiller CHR. MØLBACH: **Karnevalsviser.**

Ved Klaveret Fru ALMA AABERG.

DANS fra Kl. 12.

DET RØDE LYS

(Gobelinsalen).

Eget Orkester. **Stort Bal fra Kl. 12.** **Flot dekoreret.**

BILLETPRISER: Deltager 1.50, Tilskuer 75 Øre. Billetter faas hos Foreningernes Medlemmer og paa Forbundskontoret samt hos Hr. ANTON JENSEN.

BALBAAND à 75 Øre løses i Salen mod Forevisning af Kupon.

Intet Billetsalg ved Indgangen, som aabnes Kl. 7½.

Generalforsamlinger og Møder.

Køge Lokalafdeling

afholdt Torsdag den 10. Februar ekstraordinær Generalforsamling i Anledning af, at Forretningsfører Viggo Christensen var kommen til Byen og ønskede at hilse paa Afdelingens Medlemmer.

Formanden, FREDERIK NIELSEN, aabnede Generalforsamlingen og bød Forretningsføreren Velkommen.

VIGGO CHRISTENSEN fik derefter Ordet og omtalte udførligt Forholdene indenfor vort Fag, som de havde formet sig i de sidste Aar. Der havde i Krigens første Aar været en Nedgang i Arbejdet paa 10 pCt. Tarifrevisionen i 1915 havde vi efter Talerens Mening været særdele heldig med, hvad han udførligt begrundede. Han troede ikke, at vi — hvis vi var komne ud i Strejke — havde opnaaet bedre Resultat. Han kom derefter ind paa Spørgsmaalet om Dyrtiden, og omtalte nærmere de Veje, som Ledelsen var gaaet for at skaffe saa mange som muligt en haardt tiltrængt Dyrtidshjælp. Bl. a. havde man i Fagbladet offenliggjort Navnene paa de Firmaer, som havde givet et saadant, for paa den Maade at opfordre andre Firmaer til at gøre ligesaa. Taleren sluttede med at udtale Ønsket om, at vi snart maatte komme ind under normale Forhold igen.

Efter Forretningsførerens Redegørelse fulgte der en lille Diskussion.

FR. NIELSEN mente nok, at Bogtrykkerne kunde strække sig lidt længere med Hensyn til Dyrtidshjælpen, end de gjorde. Var det daarlige Tider for Principalerne, saa var det dog endnu værre for Typograferne, og adskillige Blade havde jo lagt paa Abonnementsprisen. Overenskomsten i 1915 var han stadig imod, thi det var kun et meget magert Resultat, der var opnaaet. Alle de Fag, der havde sluttet Overenskomster nu i 1916, havde faaet mere. Han spurgte Viggo Christensen, om Afdelingerne med Hensyn til Andragender om Dyrtidshjælp kunde vente Støtte fra Ledelsens Side.

VIGGO CHRISTENSEN mente stadig, at vi havde handlet rigtigt ved at vedtage Overenskomsten i 1915. Medens de fleste andre Fag havde en Krigskonjunktur, led Bogtrykfaget stærkt under Krisen. Hvad Dyrtidshjælpen angik udtalte han, at der som Regel var gaaet frem paa den Maade, at først gik Personalerne i Breschen for at faa en saadan, og hjalp det ikke, da Afdelingen. Hvis der forelaa egnede Tilfælde, kunde Styrelsen ogsaa prøve en Henvendelse. Men man kunde jo ikke tvinge Principalerne.

STECHER spurgte om, hvorledes Ledelsen stillede sig til Tarifrevisionen i 1917, og om ikke Forholdene kunde ordnes saaledes, at Københavns og Provinsens Tarifer udløb samtidig, for paa den Maade at faa en Landstarif. Der var ingen Mening i, at Lønnen var mindre i Provinsen end i København, da det var dyrere at leve i Provinsbyerne.

VIGGO CHRISTENSEN kunde med Hensyn til den kommende Tarifrevision ikke sige noget bestemt i Øjeblikket, men Styrelsen vilde altid sørge for at varetage Medlemmernes Interesser paa bedste Maade. Nogen Fordel ved en samtidig Tarifrevision for hele Landet kunde han ikke se.

Fr. NIELSEN ønskede at høre Forretningsførerens Mening om Lockout-Situationen og spurgte, om han vilde gøre sin Indflydelse gældende til Fordel for Sympatistrejke, hvis Arbejdsgiverne gjorde Alvor af at kaste de 70—80,000 Arbejdere paa Gaden. Vilde han være med til at standse Vand, Gas og Elektricitet for at gøre Pinen kort?

VIGGO CHRISTENSEN kunde tænke sig, at man i enkelte Fag kunde gaa til Sympatistrejke, men var imod en Udvidelse af Konflikten i større Stil. At standse Vand-, Gas- og Elektricitetsværker vilde han ikke — selv om det stod i vor Magt, hvad det ikke gør — gaa med til, da han ikke ønskede at begaa Selvmord, thi Arbejderne kunde jo lige saa lidt undvære Vand som deres Modstandere, og vi er dog de mange, der ikke kan flygte.

FR. NIELSEN troede ikke, det lod sig gøre at gentage Affæren fra 1899, hvor Halvdelen af Arbejderne var i Kamp, medens de andre maatte betale langvarige Strejkebidrag. En saadan Udskrivning vilde Arbejderne næppe kunde taale under de nuværende Forhold. Derfor foretrak han Sympatistrejken bragt i Anvendelse i videst muligt Omfang for at fremtvinge en hurtig Afgørelse.

VIGGO CHRISTENSEN mente, at et saadant Eksperiment var farligt, da man ingen Garanti havde for, at Arbejderne sejrede, og henviste i denne Henseende til Storkampen i Sverig.

Efter Diskussionen var der nogle Timers selskabeligt Samvær. Saa godt som alle Afdelingens Medlemmer havde givet Møde.

»Typografia« i Aalborg

afholdt Generalforsamling Fredag den 18. Februar. — Der var almindelig Tilfredshed med Virksomheden. Næsten alle havde Ordet — just ikke »efter Tur«. Fastelavnsfesten 1915 havde kostet ca. 60 Kr., Haveturen til Løkken 76 Kr. Medlemstallet er nu 48, men burde være større. Kassebeholdningen er 120 Kr.

I Oktober holder Foreningen 10-Aars Fest med Fællesspisning og Bal. Man kan selvfølgelig ikke vente med at indmelde sig til den Tid, men maa melde sig straks for at være med til den store Fest.

I Sommer skal Skovturen foregaa til Lands.

ROB. NIELSEN genvalgtes med Akklamation til Formand; til Bestyrelsen genvalgtes ligeledes M. ANDERSEN, M. SØRENSEN og EMIL OLSEN. Til Revisorer genvalgtes ESKILDSEN og valgtes SØRENSEN (Ekspres). De takkede alle — den ene mindre rørt end den anden.

Efter en indgaaende Drøftelse af, hvad Bestyrelsens »mindre Halvdel« var for noget, forkastedes et Forslag om Dyrtidstillæg af 50 % til Formanden — med alle Stemmer mod Formandens.

Til Slut diskuteredes »Vrikkedans«; man var enig om at »lukke Døren op for det nye« — efter at det var oplyst, at to af Bestyrelsens mest graahaarede Medlemmer gik til Tango-Undervisning. — Og saa var der stærk Stemning for til Efteraaret at faa dannet et Typograf-Hold i Tango og anden moderne Dans. — »Letsindigheden« breder sig!

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. GratisBogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

2. Februar: Korsør i Stedet for Oktober Kvartals Overskud 76.65; København i Stedet for en Del af Oktober Kvartals Overskud 5500.00; Nykøbing F. 50.00. 24. Februar: Hillerød 150.00. 29. Februar: Nykøbing F. 400.00.

København, den 29. Februar 1916.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Aleksander Chr. Nielsen, udl. 1876 hos Henriksen (Spuhr & Siebuhr), tidl. Medl. af Ny typ. Foren. Trykker Svend Aage Chr. Larsen, udl. 18/2 16 hos Rasmussen & Rugh (arb. s. St.). Paal. Olga Vilhelmine Josefine Jensen, udl. 1907 hos L. A. Nielsen (arb. s. St.), tidl. Medl. Hjælpearb. Olavia Marie Nielsen (Nationalbanken). Hjælpearb. Arthur Arentzen (O. C. Olsen). Hjælpearb. Emil Larsen (O. C. Olsen). Sætterlærl. Louis Gudmundsen (Aug. Christensen). 1413 Poul Ferrys Hustru Olga Elvine.

Kallundborg, Hjælpearb. Frands Thygesen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 855 Ewald E. Hansen fra Udl. (Militær). 4034 Svend Lohmann fra Storehedinge (arbl.).

Fredericia, 4407 L. H. Axen (syg), 6743 Lars Hveisel (syg) og 3851 Johs. Chr. Rosenbæk (arbl.). Kolding, 3988 Th. A. Lorensen (syg). Næstved, 6180 Holger Andersen i Pl. Randers, 6119 Edv. O. Lund (Ekspresstrykkeriet). Slagelse, 3788 Johs. Kaarsgaard Hansen (Militær), 3926 Axel T. Jensen (Militær), 3796 Arnold Bushøj Olesen (Militær) og 3748 Verner Nordholt (Militær). Thisted, 3406 Chr. Keilstrup i Pl.

Fratraadte.

København: 6056 L. Jensen til Rønne i Pl. 2547 Hannibal Cederfeldt Petersen til Oliemøllernes Fagforening.

Bogense, 3788 Hansen til Slagelse (Militær). Fredericia, 3819 O. E. Jensen paa Rejse. Køge, 3748 Verner Nordholt til Slagelse (Militær) og 4034 Svend Lohmann til Kbhvn. Nakskov, 1469 Chr. Petersen til Kbhvn. (arbl.) og 6180 Holger Andersen til Næstved i Pl. Næstved, 3926 Aksel Jensen til Slagelse (Militær) og 6105 Vilh. Brundlund til Kbhvn. (arbl.). Randers, 3840 Aage Larsen til Løgstør i Pl. Thisted, 3940 Will. Adler Jensen til Horsens (arbl.).

Udmeldt.

Kolding, 3526 A. Lumbye.

Døde.

København, 1023 Andr. Emil Falck (Medlem af Begravelseskassen).

Nykøbing F., 6173 Frode Andreas Schandorph Nyegaard.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Paa Generalforsamlingen Søndag den 27. Februar 1916 blev følgende efter Tur afgaaede Medl. genopstillet og valgt ved stedfunden Prøvevalg: Til Styrelsen: CARL CHRISTOFFERSEN, ANTON JENSEN og P. NORDLUNDE, Kasserer; til Revisor: E. HAMMER og Revisorsuppleant C. E. BYNCK.

Da der saaledes ikke er foreslaaet flere end der skal vælges, vedtog Generalf. at undlade at foretage skriftlig Afstemning, og for saa vidt der ikke fra nogen Side gøres Indsigelse herimod, betragte de foreslaaede som valgt.

(74) STYRELSEN.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 3. Marts Kl. 8½ i Kaféen, Kultorvet Nr. 14. STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 9 Sangøvelse. (11)

ANNONCER

Yngre Typograf,

der har Lyst til at passe et mindre, men velindrettet Akcidens-Trykkeri, og event. deltage i Arbejdet paa et Venstreblads Kontor, kan faa Plads i Løbet af kort Tid. Billet mrkt. »73« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Sætter,

vant til saavel Avis- som Akcidens, søger Plads til April i København eller Provinsen. Billet mrkt. »69« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker, rutineret i Farve- og Illustrationstryk, saavel som Fagets øvrige Arbejde, tillige mange Aars Kendskab til de forskellige Selvpaalæggere, søger Plads. Billet mrkt. »72« modt. Ekspeditionskont.

En Trykkerlærling, der har staaet 3 Aar i Lære, ønsker Plads som Forbundter snarest. Billet mrkt. »71« modt. Ekspeditionskont.

Til Salg.

7 Stkr. Haand-Diegelpresser (alle Størrelser). Event. Afbetaling.

(39) **Adelgade 16.**

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Hotel „Union" Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade (*bedste Spisested i København*) anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

F. L. BIE A/S Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (15)

Carl Erichsen.

Telefon 2526. Sct. Pederstræde 10

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,

(79) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 10 KØBENHAVN DEN 10. MARTS 1916 XLIII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til Revisorerne i Lokalafdelingerne.

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 8. Marts 1916. FORRETNINGSUDVALGET.

»Typograf-Tidende«.

Fra 1. April d. A. forhøjes Annonceprisen til 25 Øre pr. Petitlinje. For Pladssøgende er Prisen dog uforandret 15 Øre pr. Petitlinje.

København, den 17. Febr. 1916. FORRETNINGSUDVALGET.

Et »Vildskud«.

§ 2: Formaalet er at søge opnaaet de bedst mulige økonomiske Vilkaar for de under Forbundet hørende Medlemmer.

§ 44: *Alle* kollektive Tarif- og Lønspørgsmaal skal forelægges og føres af Forbundsstyrelsen *med tilkaldte Brancherepræsentanter* . . .

KRAVET om, at der skulde tilkaldes Brancherepræsentanter, blev vist rejst af Maskinsætterne, da man fra disses Side (og med Rette) gjorde gældende, at Haandsætterne manglede Kendskab til de ret nye Forhold, og Kravet blev imødekommet. Desuden er der i Hovedbestyrelsen adskillige Maskinsættere, nogle vist med flere Aars Erfaring; at det er Københavnere, er kun en Fordel for os, naar Talen er om Tarifforhandlinger. Desuden har vi jo Mortensen, Aarhus, som ogsaa er Maskinsætter, og som, tror jeg, alle Provinsens Maskinsættere ser hen til som en dygtig Repræsentant. Hertil kommer saa, at ved *alle Tarifforhandlinger* skal der tilkaldes bl. a. Maskinsættere.

Hvad kan vi da forlange mere? Er vore specielle Krav ikke lige saa godt varetagne som andre Branchers? Maaske endda bedre.

I Aalborg er der dog nogle Kolleger, som ikke synes, det er nok. De har til Provinsens Maskinsættere udsendt en Anmodning om at danne *Separatklubber*. Det hedder heri: »At faa en Sammenslutning af Provinsens Maskinsættere i Stand, er efter vor Formening *den eneste Maade, paa hvilken vi kan sikre os*, at vore Interesser bliver varetagne *paa tilbørlig Maade* og vore Forhold forbedrede ved kommende Tarifrevisioner.«

Dette er jo en tydelig Insinuation mod de Mænd, som *lovlig* vælges til at varetage Interesserne for de under Forbundet staaende Medlemmer. Er Mortensen ikke paalidelig og dygtig nok, og hvad siger han til denne Sag?

Vi er først og fremmest alle **Typografer** — uanset hvad Branche vi tilhører — og vi skal ikke *kun* tage ensidige Hensyn, uden at vi derfor glemmer vore snævre Interesser.

I samme Aalborg-Skrivelse bebudes et *Landsrepræsentantmøde for Maskinsættere*. Et saadant Møde vil jo ikke have nogen Avtoritet udadtil, fordi det savner organisatorisk Fundament. Hvis Hensigten kun er at faa Hovedindflydelse paa, hvem de tilkaldte bliver, og det er meget naturligt, saa kan dette naas uden saa stort et Apparat, som vi selvfølgelig selv skal betale. Nytten af Delegeretmøder er desuden meget tvivlsom.

Naar vi, *som er de højst lønnede af Fagets Udøvere*, og har den korteste Arbejdstid, udstøder Nødraab, hvad skal da alle de andre, skammelig lavt lønnede Kolleger sige. De er Tusind mod os to Hundrede. Kunde *de* ikke snarere føle deres Interesser varetagne paa mindre tilbørlig Maade? Det vilde være mindre uberettiget, men lige saa organisatorisk ukorrekt og forkasteligt, om der saa ogsaa blev Landsrepræsentantmøde for Trykkere og for Sætter-Trykkere, hvilke sidste faar alt for lidt for at være »alle Steder paa én Gang«

Men saa er vi ude i noget, *som vil skade Helheden og splitte*, og det vil jeg ikke være med til.

Mine Kolleger i Aalborg *vil* selvfølgelig ikke splitte; men det, de foreslaar, vil sandelig heller ikke virke samlende paa *Provinsens* **Typografer**, og vil maaske vække Misundelse, der let (og undskyldeligt) opstaar, hvor der er et kronisk tomt Spisekammer, fordi der er Lønninger, som ligger 10 Kr. under vore.

Vi kan ikke være bekendt at forlange særlig Interesse for os, udover hvad Loven tilsiger *alle* Brancher, og jeg vil ikke være med til at foretage noget, der med nogen Grund kan opfattes som Splittelse.

De Aalborg-Kolleger, der har undfanget Idéen, er maaske paa Minimalløn og udnyttes fuldtud, og *saa* kan de nok se sort paa det. Jeg vil ogsaa gerne ved næste Tarifforhandling have Løntillæg; men vil ikke føle mine Interesser varetagne paa »utilbørlig Maade«, om der *først* tages Hensyn til mine usselt lønnede Kolleger, og jeg da maaske skulde være henvist til selv at søge min Løn hævet ved at vise, at jeg fortjente det.

For vor egen Skyld vil jeg fraraade at foretage noget, der er i Strid med Aanden i al Organisation, og jeg vil, trods alt, vedblivende tænke og handle som TYPOGRAF.

Generalforsamlinger og Møder.

Varde Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 29. Januar 1916.

Formanden, J. POULSEN, bød Velkommen og aflagde en kort Beretning om Virksomheden i det forløbne Aar. — Derefter fremlagde Formanden Hovedkassens og Ekstrakassens Regnskaber, der balancerede med henholdsvis 132 Kr. og 61 Kr. 50 Øre; begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Til Bestyrelsen genvalgtes J. POULSEN til Formand, og i Stedet for N. Olesen, der frabad sig Genvalg som Næstformand, valgtes V. HOVEDSKOU; til Sekretær genvalgtes J. CHRISTENSEN; som Revisorer genvalgtes P. KJÆR og Red. BECH. Som Repræsentant til Fællesorganisationen genvalgtes J. CHRISTENSEN, og som Repræsentanter til »Varde-Socialdemokrat«s Repræsentantskab genvalgtes J. CHRISTENSEN og nyvalgtes P. KJÆR. J. C.

Lyngby Lokalafdeling

afholdt Mandag den 31. Januar ordinær Generalforsamling. — Formanden, JULIUS CHRISTENSEN, oplæste det reviderede Regnskab, der enstemmigt godkendtes.

Deretter foretoges de forskellige Valg: Til Formand genvalgtes enstemmig J. CHRISTENSEN, til Næstformand valgtes N. P. CHRISTIANSEN, til Revisorer: ALF. ANDERSEN og SVEND THOMSEN og til Sekretær: W. ANDERSEN.

Efter Indstilling af FORMANDEN vedtoges det at indmelde Afdelingen i »De samvirkende Fag- og Arbejderforeninger for Lyngby og Omegn«.

Efter et Par Timers selskabelig Samvær sluttede Generalforsamlingen. W. A.

Den typografiske Forening i Aalborg

afholdt den 18. Februar ordinær Generalforsamling, paa hvilken Regnskaberne for 1915 fremlagdes. — Sygekassen har haft en Indtægt af 3141 Kr. 31 Øre; deraf har 519 Kr. 23 Øre været Statstilskud og 134 Kr. Kommunetilskud. Udgifterne andrager tilsammen 2804 Kr. 48 Øre, og til 1916 er overført 336 Kr. 83 Øre. Formuen med Fradrag af Gæld var 31. December 1915 3216 Kr. 1 Øre, og Fremgangen har i det forløbne Aar været 483 Kr. 55 Øre. Medlemsantallet var ved Aarets Slutning 78 Mænd og 51 Kvinder. Begravelseskassens Regnskab for 1915 balancerer med 2094 Kr. 85 Øre, og Aaret sluttede her med en Formue paa 1276 Kr. 86 Øre, hvoraf 755 Kr. udestod i Laan. I Bonus fra Genforsikringen af Begravelseskassen havde Kassen modtaget 76 Kr. 20 Øre.

Efter at Regnskaberne var godkendte, gik man over til Punkt 2. Virksomheden. Herunder omtalte FORMANDEN kortelig den ny Sygekasselov med dens Goder og Mangler, den ny Overenskomst med Lægerne, og sluttede med den sørgelige Meddelelse, at Andespillet for første Gang havde givet Underskud, hvorimod Juleavisen som sædvanlig havde været et godt Aktiv. — Efter at FORMANDEN havde givet nogle Oplysninger om Indtægtsgrænserne, Dyrtidsloven og de ny Betingelser for Optagelse med eller uden Forbehold, vedtoges et Forslag fra Bestyrelsen om at yde ham et Gratiale paa 25 Kr. for det forløbne Aar.

Efter at en af flere af Byens Sygekasser truffen Aftale med nogle Tandlæger angaaende Moderation for Tandbehandling var diskuteret, gik man over til de forskellige Valg. De tre afgaaende Bestyrelsesmedlemmer — B. NIELSEN, H. P. PEDERSEN og S. P. PETERSEN — genvalgtes; Suppleanter blev AAGE BALLERMANN (genvalgt) og M. WADUM. Som Revisor genvalgtes EMIL ESKILDSEN; Suppleanter blev MARIUS ANDERSEN (genvalgt) og H. C. ANDERSEN. B. NIELSEN genvalgtes som Formand.

Efter at der var givet Bestyrelsen Bemyndigelse til at arrangere Andespil og udgive en Juleavis i Lighed med tidligere, hvis den ansaa Forholdene for gunstige hertil, sluttede Generalforsamlingen med en Meddelelse under Eventuelt om, at der for Formanden i hans Egenskab af Kasserer var tegnet en Kavtionsforsikring paa 500 Kr. i det nystiftede Sygekassernes Kavtionsforsikringsselskab. C. F. C.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte

afholdt Søndag den 27. Februar 1916 sin aarlige Generalforsamling. Til Dirigent og Sekretær valgtes JUL. SØRENSEN og E. HAMMER.

Formanden, ANT. LARSEN, aflagde Aarsberetningen, fremhævede Kassens udmærkede financielle Stilling, omtalte den lille Højtidelighed, der fandt Sted ved Foraarstid paa Vestre Kirkegaard, hvor en Mindesten paa afdøde H. P. Lassens Gravsted blev afsløret; hele Styrelsen havde været til Stede. Kassens 25-Aars-Jubilæum var gaaet af i al Stilhed. Beretningen godkendtes enst.

Kassereren, P. NORDLUNDE, fremlagde det reviderede Regnskab, der udviste et Overskud paa 3102 Kr. 3 Øre. I Understøttelse var udbetalt 2350 Kr.; bad Medlemmerne undskylde et Par Trykfejl; paa Udgiftssiden staar: Beholdning 31/12 1914, og paa Aktivasiden: Tilgodehavende Renter 2. Halvaar 1914, skal begge Steder være *1915*. Vilde indtrængende bede Inkassatorerne paa Trykkerierne virke for en endnu større Tilgang til Kassen, navnlig søge at faa de unge til at indmelde sig. — Efter at Revisorerne, BYNCK, der komplimenterede Kassereren for hans klare Regnskabsform, og CHRISTENSEN havde anbefalet Regnskabet, godkendtes det enst.

ANTON JENSEN henstillede til Styrelsen, at Policerne, efter opnaaet Anciennitet, blev ført a jour; dette lovede Formanden.

Til Styrelsesmedlemmer opstilledes CARL CHRISTOFFERSEN, ANTON JENSEN og P. NORDLUNDE; til Revisor: E. HAMMER; Revisorsuppleant: C. BYNCK.

Da der ikke var opstillet flere end der skulde vælges, foreslog FORMANDEN, i Lighed med tidligere Aar, at sætte en Bekendtgørelse i »Typ.-Tid.« med den opstillede Liste, og, hvis der ingen Indsigelse kom, betragte de opstillede som valgte; vedtoges.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

afholdt Generalforsamling Tirsdag den 29. Februar. Dirigent: J. C. PETERSEN. Sekretær: GEORG ANDERSEN.

FORMANDEN aflagde Beretning. Kassen havde haft en Tilgang af 84 Medlemmer, en Afgang af 19, reel Tilgang 63. Kassebeholdningen var stegen, til Trods for udvidet Ydelse til syge Medlemmer og de store Indkaldelser til Sikringsstyrken, der havde bevirket et Kontingenttab af ca. 300 Kr. Foreningens Formue var nu ca. 8000 Kr. Beretningen godkendtes enst.

Kassereren, A. ANDREASEN, aflagde derefter det reviderede Regnskab, der balancerede med 12,646 Kr. 96 Øre. Indtægtsstigningen var ca. 350 Kr., deraf 80 Kr. forøget Rente, og Udgiftsstigningen 700 Kr. Aarsoverskudet var ca. 1750 Kr., og Julefestens Overskud 362 Kr, 79 Øre. Overskudet af samtlige Julefester 1760 Kr. Regnskabet godkendtes enst.

Valg af Styrelse og Revisorer fik følgende Udfald. Formand: A. CHRISTOFFERSEN (Genvalg). Styrere: ALB. HANSEN (Genvalg) og JUUL SØRENSEN. Revisorer: M. JENSEN (Genvalg) og GEORG ANDERSEN samt O. H. NIELSEN (Suppl.).

Generalforsamlingen hævet.

---

afholder **Medlemsmøde** i *Rømersgade 22* (2. Sal til Gaden) Tirsdag d. 21. Marts med følgende Dagsorden: 1. Ad hvilke Veje kan man søge at hæve de (i Forhold til Dyrtiden) alt for lave Lønninger? 2. Opstilling af Medlemmer til det forestaaende Valg til Lokalstyrelsen. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Forretningsudvalgsmøder.

Fredag den 3. December 1915.

1. Gennem Kundgørelsen i »Typ.-Tid.« var Forbundsstyrelsen blevet bemyndiget til at ændre Lovene for den statsanerkendte Sygekasse i København. Fra det nedsatte Udvalg forelaa en Indstilling, som drøftedes. Den gaar nu til Forbundsstyrelsen.

2. Ved Forretningsførerens Forhandlinger var der gennemført Lønforhøjelse for 17 Paalæggersker i Vejle.

3. Forretningsføreren havde besøgt Nakskov, Maribo, Stubbekøbing og Korsør Afdelinger og gav i den Anledning forskellige Meddelelser.

4. Til det forestaaende Forbundsstyrelsesmøde indkaldes Suppleanten i Anledning af, at Carl Nielsen er valgt til Redaktør af »Typ.-Tid.«.

5. Foranlediget af et Spørgsmaal om Omflytningsbidrags Udbetaling besluttedes, at der regnes fra den Dag, Pladsen tiltrædes.

Torsdag den 16. December.

1. Det at Forbundsstyrelsen vedtagne Forslag til Love for den københavnske Sygekasse var af Sygekasseinspektoratet tilbagesendt med forskellige Ændringer, af hvilke de væsentligste var Kravet om 3 Forsikringsklasser med henh. 40 Øre, 2 Kr. og 3 Kr. daglig, Dagpenge samt Kravet om højere Kontingent. — I Henhold til den af Forbundsstyrelsen givne Fuldmagt vedtoges det at foreslaa Sygekasseinspektoratet forskellige Ændringer, og til at føre disse Forhandlinger valgtes Jul. Schrøder, Laur. Jensen og Viggo Christensen.

2. Esbjerg Lokalafdeling ønskede Forretningsførerens Nærværelse til en Forhandling. Tiltraadtes.

3. Et Spørgsmaal om Hjemmearbejde drøftedes paany, og Beslutning toges.

4. Lokalformanden i Aalborg meddeler, at det Bech'ske Bogtrykkeri har underskrevet Tarifen, og den gamle Blokade er dermed hævet. I Forbindelse med denne Sag toges forskellige Beslutninger.

5. En Skrivelse fra Bogbinderforbundet var til fornyet Behandling. For saavidt Bogbinderforbundet fremdeles ønsker et Fællesmøde, kan det lejlighedsvis finde Sted.

6. En fra Forbundsstyrelsen henvist Skrivelse ang. Anbringelse af Penge i Andelsbanken henvises til nærmere Undersøgelse.

Mandag den 20. December 1915.

Til Juleuddelingen var pr. i Dag indgaaet eller meddelt som indsamlet, men endnu ikke indsendt: Fra København ca. 5500 Kr. og fra Provinserne ca. 4100 Kr. I Beholdning fra forrige Aar 623 Kr. 77 Øre. Beløbet til Uddeling andrager saaledes ca. 10,223 Kr. 77 Øre. Fra København er indkommet 360 Ansøgninger og fra Provinserne 270. Portionernes Størrelse fastsættes til et Gennemsnitsbeløb af 16½ Kr. Det overdrages som sædvanlig Kontoret at foretage Fordelingen.

Mandag den 3. Januar 1916.

Fra Københavns Afdeling forelaa Meddelelse om, at Jul. Schrøder var fratraadt som Formand, og at Bernh. E Schmidt var valgt i hans Sted. — Til Efterretning.

Nær og Fjærn.

Inkassatorerne bedes afkræve Medlemmerne Beløbene for endnu ikke betalte Karnevalsbilletter, samt endvidere afvikle Regnskaberne for samme *senest* Lørdag Aften paa Forbundskontoret.

Billetter til Karnevalet den 18. Marts. Uafsatte Billetter bedes afleveret de forskellige Steder, hvorfra de er modtagne, senest Onsdag den 15. Marts, i modsat Fald betragtes de som solgte. — Mulige tilovers blevne Billetter sælges Torsdag og Fredag hos A. ANDREASEN, Vølundsgade 3 4 og paa Forbundskontoret mod Forevisning af Medlemskort.

Fjerritslev Bogtrykkeri. Paa Foranledning meddeles, at alt er i Orden dèr. I et halvt Aars Tid har der arbejdet en Typograf paa Trykkeriet. — Fjerritslev er Filial under Aalborg, fra hvilken der er direkte Togforbindelse. Der er i det hele taget ikke noget i Vejen for at tage Plads i den jyske Stationsby.

Regnskab for Oktober Kvartal 1915.

	Indtægt														Udgift																
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Tilbagebetalte Laan		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunder-støttelse		Underst. paa Stedet		Reservefonds-underst.		Sygeunder-støttelse		Begravelses-hjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt		Kassebeholdn. v. Kvartalets Slutn.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	4	78	1235	60	»	»	»	»	44	»	100	»	1384	38	90	50	568	»	»	»	234	»	100	»	25	75	350	»	1368	25	16	13
Aarhus	»	»	2328	80	»	»	»	»	7	»	800	»	3135	80	96	65	1462	75	»	»	782	40	»	»	48	25	745	75	3135	80	»	»
Assens	15	»	113	»	»	»	»	»	»	»	100	»	228	»	10	50	32	»	»	»	162	»	»	»	2	»	6	50	213	»	15	»
Bogense	6	55	42	»	»	»	»	»	»	»	»	»	48	55	1	25	18	»	»	»	»	»	»	»	»	75	20	»	40	»	8	55
Brønderslev	15	»	99	»	»	»	»	»	»	»	»	»	114	»	4	25	»	»	»	»	»	»	»	»	1	50	93	25	99	»	15	»
Esbjerg	16	25	300	20	»	»	»	»	»	»	408	20	724	65	36	»	192	»	»	»	352	»	»	»	6	25	123	40	709	65	15	»
Faaborg	15	»	78	»	»	»	»	»	»	»	150	»	243	»	10	»	124	»	»	»	»	»	»	»	2	»	92	»	228	»	15	»
Fredericia	15	»	286	»	»	»	»	»	»	»	»	«	301	»	39	25	148	»	»	»	10	«	»	»	15	75	72	»	285	»	16	»
Frederikshavn	12	25	52	»	»	»	»	»	»	»	50	»	114	25	44	»	48	»	»	»	»	»	»	»	»	»	10	»	102	»	12	25
Grenaa	15	»	117	»	»	»	»	»	»	»	»	»	132	»	3	75	62	»	»	»	»	»	»	»	2	75	48	50	117	»	15	»
Helsingør	15	»	225	»	»	»	»	»	»	»	150	»	390	»	24	50	66	»	»	»	»	»	«	»	4	»	280	50	375	»	15	»
Herning	14	80	222	»	»	»	»	»	»	»	276	»	512	80	15	50	»	»	»	»	16	»	300	»	4	25	165	»	500	75	12	05
Hillerød	15	15	298	»	»	»	»	»	»	»	362	»	675	15	47	50	268	»	»	»	251	»	»	»	8	75	84	90	660	15	15	»
Hjørring	15	»	401	»	»	»	»	»	»	»	»	»	416	»	16	50	164	»	»	»	104	»	»	»	6	75	109	75	401	»	15	»
Hobro	15	»	125	»	»	»	»	»	»	»	119	»	259	»	14	75	52	»	»	»	12	»	»	»	2	25	163	»	244	»	15	»
Holbæk	15	»	495	60	»	»	»	»	»	»	«	»	510	60	16	75	212	»	»	»	»	»	»	»	10	»	256	85	495	60	15	»
Holstebro	15	»	277	»	»	»	»	»	»	»	»	»	292	»	17	»	58	»	»	»	10	50	»	»	5	75	185	75	277	»	15	»
Horsens	15	»	675	80	»	»	»	»	»	»	600	»	1290	80	65	50	375	50	»	»	209	»	100	»	12	75	513	05	1275	80	15	»
Kallundborg	15	»	272	70	»	»	»	»	»	»	371	95	659	65	96	25	270	»	»	»	198	»	»	»	20	»	60	40	644	65	15	»
Kolding	15	»	803	90	»	»	»	»	»	»	»	»	818	90	7	25	224	»	»	»	38	»	»	»	14	50	520	15	803	90	15	»
Korsør	15	»	115	»	»	»	»	»	»	»	115	15	245	15	47	50	106	»	»	»	»	»	»	»	»	»	76	65	230	15	15	»
Køge	15	»	242	»	»	»	»	»	»	»	»	»	257	»	3	50	»	»	»	»	16	»	»	»	4	25	218	25	242	»	15	»
Lyngby	18	»	90	»	»	»	»	»	»	»	181	75	289	75	34	75	120	»	»	»	44	»	»	»	1	75	74	25	274	75	15	»
Løgstør	15	65	42	»	»	»	»	»	»	»	»	»	57	65	3	75	10	»	»	»	»	»	»	»	1	»	28	»	42	75	14	90
Maribo	15	»	113	»	»	»	»	»	»	»	»	»	128	»	11	25	»	»	»	»	»	»	»	»	2	»	99	75	113	»	15	»
Marstal	13	75	100	»	»	»	»	»	»	»	»	»	113	75	1	25	»	»	»	»	»	»	»	»	2	25	100	»	103	50	10	25
Middelfart	14	85	118	»	»	»	»	»	»	»	194	»	326	85	34	50	188	»	»	»	»	»	»	»	13	50	76	»	312	»	14	85
Nakskov	15	»	377	»	»	»	»	»	»	»	»	»	392	»	17	75	28	»	»	»	168	»	»	»	6	50	156	75	377	»	15	»
Nyborg	9	35	170	»	»	»	»	»	»	»	50	»	229	35	18	05	100	»	»	»	99	»	»	»	10	»	»	»	227	05	2	30
Nykøbing F.	15	»	462	»	»	»	»	»	»	»	»	»	477	»	11	95	150	»	»	»	31	95	»	»	9	25	258	85	462	»	15	»
Nykøbing M.	15	»	183	»	»	»	»	»	»	»	»	»	198	»	5	80	52	»	»	»	14	»	»	»	3	50	107	70	183	»	15	»
Næstved	15	»	760	20	»	»	»	»	14	»	150	»	939	20	35	75	215	75	»	»	176	»	100	»	13	»	383	70	924	20	15	»
Odder	15	»	106	60	»	»	»	»	»	»	»	»	121	60	4	10	»	«	»	»	8	»	»	»	2	»	92	50	106	60	15	»
Odense	»	»	2209	20	»	»	»	»	3	90	»	»	2213	10	123	60	295	»	»	»	271	»	»	»	41	50	1482	»	2213	10	»	»
Randers	14	74	798	»	»	»	»	»	»	»	»	»	812	74	70	50	128	»	»	»	134	»	»	»	14	75	450	»	797	25	15	49
Ribe	15	»	92	55	»	»	»	»	»	»	50	»	157	55	»	»	»	»	»	»	136	»	»	»	2	25	4	30	142	55	15	»
Ringkøbing	15	»	387	»	»	»	»	»	»	»	500	»	902	»	14	45	42	»	»	»	»	»	500	»	6	50	324	05	887	»	15	»
Ringsted	15	»	308	50	»	»	»	»	»	»	»	»	323	50	23	»	»	»	»	»	12	»	»	»	6	25	267	25	308	50	15	»
Roskilde	15	»	379	60	»	»	»	»	»	»	»	»	394	60	13	50	88	»	»	»	13	50	»	»	25	26	239	34	379	60	15	»
Rudkøbing	15	»	201	»	»	»	»	»	»	»	17	»	233	»	19	45	24	»	»	»	74	»	»	»	3	25	97	30	218	»	15	»
Rønne	13	84	454	40	»	»	»	»	»	»	»	»	468	24	»	»	70	»	»	»	194	»	»	»	8	50	181	»	453	50	14	74
Silkeborg	15	»	419	40	»	»	»	»	»	»	250	»	684	40	10	50	238	»	»	»	84	«	»	»	8	»	328	90	669	40	15	»
Skanderborg	4	25	133	»	»	»	»	»	»	»	90	»	227	25	16	50	26	»	»	»	18	»	»	»	2	25	150	»	212	75	14	50
Skive	15	»	236	»	»	»	»	»	»	»	50	»	301	»	21	55	142	»	»	»	14	»	»	»	4	50	103	95	286	»	15	»
Slagelse	15	»	536	60	»	»	»	»	14	»	»	»	565	60	94	»	302	»	»	»	63	»	»	»	»	»	91	60	550	60	15	»
Stege	15	»	77	60	»	»	»	»	»	»	»	»	92	60	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	77	»	77	»	15	60
Stubbekøbing	14	50	53	»	»	»	»	»	»	»	30	»	97	50	16	»	»	»	»	»	44	»	»	»	1	»	22	»	83	»	14	50
Svendborg	12	59	470	20	»	»	»	»	»	»	100	»	582	79	58	»	216	»	»	»	90	»	»	»	8	50	200	»	572	50	10	29
Thisted	11	05	251	»	»	»	»	»	»	»	30	»	292	05	12	50	106	»	»	»	»	»	»	»	9	75	150	»	278	25	13	80
Varde	15	»	117	»	»	»	»	»	»	»	»	»	132	»	1	75	»	»	»	»	15	»	»	»	7	50	92	75	117	»	15	»
Vejle	14	60	583	40	»	»	»	»	»	»	»	»	598	»	16	75	216	»	»	»	26	»	»	»	11	50	318	»	588	25	9	75
Viborg	15	»	268	»	»	»	»	»	»	»	44	»	327	»	25	50	112	»	»	»	»	»	»	»	5	25	169	25	312	»	15	»
	706	95	19301	85	»	»	»	»	82	90	5339	05	25430	75	1425	10	7319	»	»	»	4124	35	1100	»	429	51	10321	84	24719	80	710	95
København	»	»	36431	09	3	10	»	»	118	50	»	»	36552	69	1210	»	10368	75	»	»	17153	67	1460	»	697	16	5663	11	36552	69	»	»
	706	95	55732	94	3	10	»	»	201	40	5339	05	61983	44	2635	10	17687	75	»	»	21278	02	2560	»	1126	67	15984	95	61272	49	710	95

Dødsfald. Efter længere Tids Sygeleje afgik vor Kollega JOHAN WILHELM WINKELMANN den 2. Marts ved Døden i en Alder af 67 Aar. W. arbejdede i sin Tid i »Dagbladet«, da dettes Personale var bekendt som Foregangsmændene blandt Københavns Typografer, og Winkelmann vedblev hele Livet igennem at være den gode Kollega og det brave Menneske, der kun efterlader sig Venner, og som ogsaa omfattede vor Organisation med største Interesse og Kærlighed. W. var i en lang Aarrække Faktor i »National-Tidende«, og samtidig i lang Tid en udmærket Inkassator for det store Personale der.

Begravelsen fandt Sted Onsdag Eftermiddag paa Vestre Kirkegaard, hvor det gamle Gutenberg-Banner sænkedes over hans Grav.

Nykøbing F.s aarlige Vinterfest afholdtes Lørdag den 26. Februar paa Jernbanehotellet. Til Festen var mødt saa godt som alle af Afdelingens Medlemmer samt indbudte Principaler og Fremmede, der alle morede sig godt. Festudvalget havde ogsaa haft Held med sig ved Arrangementet til Aftenunderholdningen, hvor lokale Kræfter optraadte. Ved Kaffebordet samt ved Punschebollen, hvor nogle Sange forefandtes, herskede den livligste Stemning. Alt i alt en vellykket Fest.

Brev henligger til Ove Hansen fra Overretssagf. Kempels Eftf.

Navneforandring. 1951 Trykker Julius Petersen har faaet Tilladelse til at føre Familjenavnet AMON.

For Trykkeribedriften i Polen er givet følgende Bestemmelser: Hver den, som ejer eller driver et Bogtrykkeri, har at anmelde dette til Politichefen. Den samme Pligt har ogsaa de, i hvis Hus et Bogtrykkeri drives. Personer, som mangler den nødvendige Paalidelighed, kan af Politichefen nægtes Adgang til at drive Bogtrykkeri. Til Oprettelse af ny Bogtrykkerier er Politichefens Tilladelse nødvendig. Overtrædelse af foranstaaende Bestemmelser straffes med Fængsel indtil tre Maaneder eller en Pengebøde paa indtil 10,000 Mark. Konfiskation af Maskiner og Materiel kan ogsaa anvendes.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Tirsdag den 11. Januar 1916.

Formanden bød velkommen og haabede paa godt og frugtbringende Samarbejde.

Aaret indledede med et Antal Arbejdsløse paa 126; disse fordeltes med 61 Sættere, 15 Trykkere, 47 Kvinder samt 3 Hjælpere. — Protokollen oplæstes og godkendtes. — I et herværende Blad havde 2 Sættere, der begge var lønnede med 35 Kr., overtaget Vikarpladser for henholdsvis en Syg og en Bortrejst, som havde Lønninger paa 37 og 39 Kr. Da Firmaet nægtede at betale denne Løn, vedtoges det at paatale Forholdet. — Samme Firma havde opsagt en Hjælpearbejder og derefter nægtet ham Retten til Natarbejde for den opsagte Uge. Sagen bragtes i Orden. — I et Trykkeri havde man forlagt Arbejdstiden for et i Forvejen forlagt Hold og derefter nægtet at betale for Forlægning efter Maksimalbeløbet. Sagen bragtes i Overensstemmelse med Tarifen. — Et Stentrykfirma havde udlært og opsagt en kvindelig Elev; hun klagede imidlertid over ikke at have lært tilstrækkeligt. Sagen undersøges. — En Kollega spørger, om et Firma har Ret til at lade en Lærling passe en Hurtigpresse samt to Klappresser. Herved er intet at gøre. — En Maskinsætter har modtaget Plads i Hillerød, medens han stadig har fast Bopæl i København. Han spørger, om han er at betragte som Medlem af Københavns- eller af Provins-Afdelingen. Han er at betragte som Medlem af den københavnske Sygekasse; faglig er han Medlem af Provins-Afdelingen. — Barberernes Fagforening klagede over, at et af vore Medlemmer, ved at underskrive en Erklæring for en Barbermester, havde forhindret nævnte Fagforening i at faa Dom over Mesteren. Sagen henvises til Sagføreren, der har med Spørgsmaalets retslige Løsning at gøre. — Socialdemokratisk Ungdomsforbund anmoder om økonomisk Støtte. Henvises til Generalforsamlingen.

— En forhenværende Bogtrykker, nu Faktor i Provinsen, er skyldig til Forbundet et Beløb af 27 Kr. Beløbet kræves. — Den i Festudvalget, ved Jul. Schrøders Afgang som Formand, ledigblevne Plads besattes med Th. Holmen. — Der forelaa Meddelelse om, at Victor Diderichsen var afgaaet ved Døden.

For den mig viste Opmærksomhed i Anledning af mit Jubilæum bringes min hjærteligste Tak. HARALD NIELSEN.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalformanden i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. *LAUR. JENSEN.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. GratisBogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

2. Marts: Lyngby 50.00; Korsør 30.00.

København, den 8. Marts 1916.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Gerda Christiansen, udl. ²/₃ 08 hos Schultz (arb. s. St.), tidl. Medl. Hjælpearb. Carl Johan Larsen (Forlagstr.). Trykkerlærl. Peter Jensen Boesgaard (Chr. Petersen).

Viborg, Sætter Niels Johan Christian Jacobsen, udl. ¹/₃ 16 i Viborg Stiftsbogtr.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3841 Axel Chr. Andersen fra Randers (S. L. Møller). 3965 Andr. Holger Hansen fra Rejse (arbl.). 1292 Carl P. E. Larsen fra Udl. (arbl.).

Aalborg, 6420 Chr. Mar. Westergaard (Aalborg Stiftstidende). Aarhus, 3467 Carl Ørnvold (De foren. Bogtr.) og 3558 Andr. Mar. Jensen (arbl.). Løgstør, 3840 Aage Larsen (Knudsen). Middelfart, 3994 Aage Andersen (arbl.). Nykøbing F., 3846 Magnus Hansen (arbl.). Slagelse, 3824 Henning Schnoor (Militær).

Fratraadte.

København: 1886 Rudolf Andersson til Udl. i Pl. 625 Bahnson-Lassen paa Rejse (arbl.). 6713 Alfred Hansen paa Rejse (arbl.). 1292 Carl P. E. Larsen til Holbæk i Pl. 3048 Hans Th. Rasmussen til Telefonarb. Fagf.

Aarhus, 3913 J. H. Lindgreen til Fjerritslev i Pl. Brønderslev, 6420 Chr. M. Westergaard til Aalborg i Pl. Frederikshavn, 3965 Andr. Holg. Hansen paa Rejse. Hillerød, 3969 A. J. P. Lind til Kbhvn. i Pl. Nakskov, 6429 D. G. Homburg til Holstebro i Pl. Randers, 3841 Axel Andersen til Kbhvn. i Pl. og 3558 A. M. Jensen til Aarhus (arbl.). Rønne, 3824 Henning Schnoor til Slagelse (Militær). Svendborg, 6702 Carl S. Chr. Jacobsen paa Rejse.

Udmeldt.

København: 4584 Elna Støvhase (fratraadt Faget).

Død.

København: 355 Johan Vilh. Winkelmann.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 9 Sangøvelse. (1 j)

ANNONCER

En Monoline-Sætter

kan paa Grund af Indkaldelse faa Plads i 2½ Maaned fra 1. April ved »Middelfart Venstreblad«, hvortil man bedes henvende sig *snarest*. Telefon Midf. 3 og 203. (77)

Flink, yngre

Akcidenssætter,

villig til lejlighedsvis at deltage i Avissætning, kan faa Plads. Billet mrkt. »79« modtager Ekspeditionskontoret.

„Linotype"-Maskinsætter

søger Plads, eventuelt som Annonce- eller Akcidenssætter den halve Dag. Billet mrkt. »76« modtager Ekspeditionskontoret snarest.

Som **Akcidenssætter** søges Plads. Prøver og gode Anbefalinger kan fremlægges. Ikke ukendt med Linotypemaskinen. Billet mrkt. »78« modtager Ekspeditionskontoret.

Avissætter.

Som saadan kan en flink, ung Typograf paa Grund af Rekrutindkaldelse faa Plads ved »Bogense Avis«. (75)

Yngre Typograf,

der har Lyst til at passe et mindre, men velindrettet Akcidens-Trykkeri, og event. deltage i Arbejdet paa et Venstreblads Kontor, kan faa Plads i Løbet af kort Tid. Billet mrkt. »73« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Til Salg.

7 Stkr. Haand-Diegelpresser (alle Størrelser). Event. Afbetaling.

(39) **Adelgade 16.**

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale**, **Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12a)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181 (17)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,

(57) Thingvalla Alle 28, S.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN

HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 11 KØBENHAVN DEN 17. MARTS 1916 XLIII AARGANG

»Typograf-Tidende«.

Fra 1. April d. A. forhøjes Annonceprisen til 25 Øre pr. Petitlinje. For Pladssøgende er Prisen dog uforandret 15 Øre pr. Petitlinje.

København, den 17. Febr. 1916. FORRETNINGSUDVALGET.

Et »Vildskud«?

I »Typ.-Tid.« Nr. 10 har en Kollega været ude med en Artikel, betitlet »Et Vildskud«, hvori han paa en ganske vist lemfældig Maade drager til Felts mod et fra os udgaaet Forslag om at starte en Sammenslutning af Provinsens Maskinsættere.

Efter højtideligt som Motto at have aftrykt §§ 2 og 44 i Forbundslovene og efter nogle indledende Bemærkninger, citerer vor ærede Kollega et Par Linjer af vort sidst udsendte Cirkulære, hvori vi skriver, at en Sammenslutning af Provinsens Maskinsættere for os staar som den eneste rette Maade, hvorpaa vi kan sikre os, at vore Interesser ved kommende Tarifrevisioner bliver varetagne paa tilbørlig Maade.

Om dette, saaledes som vor ærede Kollega gør, bør opfattes som en »tydelig Insinuation« mod vore »lovlig« valgte Mænd, vil vi overlade til ham selv; men vi vilde have foretrukket, om han, foruden at aftrykke ovennævnte, havde medtaget følgende Linjer af det Cirkulære, vi udsendte i Efteraaret:

»Ved Tarifrevisionen i 1909 tog Hovedledelsen et Par Repræsentanter for Maskinsætterne med paa Raad angaaende Maskinsættertarifen. Det saa imidlertid nærmest ud til, at det var for at berolige Maskinsætterne, for ved de afsluttende Forhandlinger blev der intet Hensyn taget til vore Krav.

Fra Maskinsætternes Side opponerede man og udsendte Opraab til Kollegerne om at stemme mod Tarifen, men Opfordringen nyttede intet — Tarifen vedtoges af Haandsætterne.«

Dette vilde jo have forklaret vor Mening, saa vor ærede Kollega ikke havde behøvet at nære Bekymring i saa Henseende, og med Sideblik til Mortensen i Aarhus spørge: »Er han ikke paalidelig og dygtig nok, og hvad siger han til denne Sag?« — Vi kan berolige den ærede Kollega med, at ogsaa vi ser hen til Mortensen som en paalidelig og dygtig Repræsentant. Men da han formentlig ikke har glemt den Behandling, han og de andre tilkaldte Maskinsættere fik under Tarif-Forhandlingerne i 1909, kommer vor ærede Kollega vistnok til at tilgive ham, selv om han i dette Spørgsmaal stiller sig paa vor Side. Skulde Indsenderen iøvrigt ønske at kende Mortensens Standpunkt, vil han let kunne finde dette ved at læse Mortensens Artikler i »Typ.-Tid.« forud for Maskinsættertarifens Vedtagelse.

Vor ærede Kollegas Udenomssnak om vore høje Lønninger, de lavtlønnede Haandsætteres Misundelse o. lign., giver vi ikke meget for, thi den nøgne Sandhed er jo dog i Øjeblikket den, at ogsaa Maskinsætternes Løn er for lav, og at den ikke er forhøjet siden den første Sættemaskine for mange Aar siden indførtes her i Landet.

At vi tilmed har Udsigt til at blive negligeret ved en kommende Tarifrevision, maa vor Kollega vel indrømme, naar han ser tilbage paa, hvad der passerede i 1909, og ligeledes i Fjor ved den midlertidige Tarif-Forlængelse. Thi Lovenes Paabud om, at der skal tilkaldes Brancherepræsentanter, er jo fuldstændig illusorisk, idet disse Repræsentanter ikke faar den fjærneste Indflydelse paa de vigtigste Afgørelser (*vide* 1909). Tillige mener vi, at det er urigtigt, at Forbundsstyrelsen skal have Ret til at *udnævne* (»tilkalde«) Brancherepræsentanterne, i Stedet for, at disse burde vælges af Kollegerne i den paagældende Branche.

Hensigten med vor Tanke er desuden ikke alene at faa Hovedindflydelsen paa, hvem de tilkaldte Repræsentanter bliver. Der findes i Provinsbyerne — takket være den indviklede Maskinsættertarif, som fastsætter baade en Linje- og en Tusindpræstation — saa uensartede Arbejdsforhold, at disse i høj Grad trænger til at reguleres. Alene at faa disse og lignende Forhold regulerede, turde være Berettigelse nok for vor paatænkte Sammenslutning.

At male Fanden paa Væggen og tale om Splittelse, er der i denne Forbindelse ingen Anledning til. Og at Oprettelsen af en Sammenslutning for Maskinsætterne i Provinserne er »i Strid med Aanden i al Organisation«, som vor ærede Kollega skriver, kan vi ikke indrømme, thi i saa Fald havde Aanden i vor Organisation været væk for længe siden.

Aalborg, den 12. Marts 1916.

For »Aalborg Maskinsætterklub«:
L. P. RASMUSSEN.

Bog- og Akcidenssætterne.

Er Bog og Akcidenssætterne i København saavel organisatorisk som økonomisk set stedmoderligt behandlet?

Dette Spørgsmaal trænger sig sikkert stadigt i Forgrunden ved Samtaler Mand og Mand imellem under de nuværende fortvivlede, økonomiske Forhold.

At denne Branche saa godt som ingen Repræsentation har haft i Lokalstyrelsen, lader sig let bevise ved at gennemgaa Navnene paa de Mænd, der har været Medlemmer af denne. Til Tider har Bogsætterne haft en Repræsentant, til andre Tider slet ingen. Saaledes har Forholdene været *indtil nu*. Man vil maaske indvende, at det heller ingen Betydning har, hvilken Branche af Faget, der er Medlemmer af Styrelsen, blot det er dygtige Mænd. Men her rejser saa ganske naturligt det Spørgsmaal sig: Staar Bog- og Akcidenssætternes Lønninger fagligt set i rimeligt Forhold til de to andre Branchers (Blad- og Maskinsætternes)?

Jeg er tilbøjelig til at tro, at en stor Del af disse to Branchers Udøvere vil være ærlige nok til at besvare dette Spørgsmaal med et: Nej! At Maskin- og Bladsætternes Lønninger paa ingen Maade er for *høje*, er sikkert alle Bogsættere enige om. Nej, det er disses Lønninger, der er *altfor lave*.

Hvad er nu Aarsagerne til dette Misforhold? Er det fordi denne Branche, rent samfundsmæssigt set, ikke er i Stand til at bære større Lønninger, eller er det den hensynsløse Konkurrence paa dette Omraade, der bærer Hovedparten af Skylden? Der hersker vist ikke Spor af Tvivl hos Fagets Udøvere, hvor Skylden ligger.

Naar »Klods-Hans« for nogle Aar siden havde en Illustration, hvor man ser en Gadehandler, der fra sin Vogn reklamerer med Bøger i Tilgift til et Pund Pærer, og en Hund staa og »lette« Ben paa nogle Bøger, der var faldne af Vognen, saa er det sikkert betegnende for, hvor meget et i tidligere Tider højt anskrevet Fag ved hensynsløs Konkurrence kan ødelægges. Men er der nogen Anledning for Bogsætterne til ved lave Lønninger at række Haand til denne Smudskonkurrence?

Naar jeg om Repræsentationsforholdet i Styrelsen har skrevet, at Bogsætterne saa godt som *indtil nu* næsten ingen Repræsentation har haft, saa skal det forstaas saaledes, at dette Forhold gjaldt indtil »Bog- og Akcidenssætterklubben« blev stiftet. Dermed forandredes hele Stillingen. Ved første Styrelsesvalg efter dens Stiftelse sattes *fire* Repræsentanter for denne Branche ind i Lokalstyrelsen og to i Hovedbestyrelsen. Nu er Forholdet imidlertid atter ved at forrykkes.

Var det derfor mon ikke paa Tide, at Bog- og Akcidenssætterne lod al den ørkesløse Diskussion paa urette Steder fare, og i Stedet for omsatte denne i Handling.

Paa hvad Maade gavner nu Bog- og Akcidenssætterne bedst deres Sag? Ved at indmelde sig i Bog- og Akcidenssætter-Klubben. Kontingentet (1 Kr. om Aaret, *25 Øre Kvartalet*) kan næppe afskrække nogen. At Klubben kan varetage sin Branches Interesser er jo bevist ved Resultatet af det Valg, der fandt Sted lige efter dens Stiftelse.

Indmeldelser modtages af Inkassatorerne paa Trykkerierne samt af Klubbens Inkassator, Hr. ANTON JENSEN. P. B.

Bogtrykkerne Frederik og Ferdinand Henrichsens Mindelegat.

Af dette Legat er en Portion à 100 Kr. halvaarlig ledig.

Legatet er bestemt for *værdige, trængende i København eller paa Frederiksberg bosiddende Typografer, deres Enker eller Børn*, og Legatet udbetales efter 5. Juli d. A. hos medundertegnede Overretssagf. AXEL BANG.

Blanketter til Ansøgning erholdes ved Henvendelse til Legatbestyrelsen og tilbageleveres *inden 3 Uger fra Dato*, behørigt udfyldte og bekræftede.

København, den 15. Marts 1916.

AXEL BANG,	C. GRÆBE,	LAUR. MADSEN,
Overretssagfører,	Bogtrykker,	Kancelliraad,
Nygade 4, 2. S. K.	Studiestræde 19. K.	Hollændervej 26. V.

Forretningsudvalgsmøder.

Fredag den 14. Januar 1916.

1. Forskellige Nytaars-Lykønskninger var fremsendt.
2. En Skrivelse fra De samv. Fagforbund toges til Efterretning.
3. Ved Samraad havde Forretningsudvalget 21. December bevilget 50 Kr. til strejkende Skovarbejdere i Odsherred. Ved senere Skrivelse var det meddelt, at Strejken var vundet.
4. Forretningsføreren refererede Forholdene i et Bogtrykkeri i Esbjerg og Sagernes Udvikling efter et af Forretningsudvalget ved Samraad 10. Januar taget Beslutning.
5. I Skrivelse af 8. Januar meddeler Horsens Lokalafdeling om en Afskedigelse, angaaende hvilken Forretningsudvalget havde truffet Beslutning ved Samraad den 11. Januar. Der forelaa nu Meddelelse om Sagens endelige Løsning.
6. Beslutning toges i en tidligere behandlet Hjemmearbejdssag.
7. Aarhus Lokalafdeling indstiller et Medlem til Optagelse. — Tiltrædes.
8. Aalborg Lokalafdeling meddeler, at Træskomager og Bogtrykker Jørgen Madsen, Nørre Sundby, ikke vil underskrive Tarifen. Blokeres.
9. Fra Randers Lokalafdeling forelaa Oplysninger om et Bogtrykkeri i en Landsby. Det undersøges paa hvilket Borgerskab Forretningen drives.
10. Samme Afdeling indsender Aftryk af en kasseret Svendeprøve, og henstiller et Forslag til Overvejelse angaaende en fælles Ordning af Svendeprøverne for hele Landet. — Spørgsmaalet bør tages op paa Delegeretmødet.
11. Foranlediget af Klage fra en Bogtrykker søges ny Oplysninger.
12. Slagelse Lokalafdeling anmoder om Forretningsudvalgets Assistance i forskellige Sager. — Svarskrivelse afsendes.
13. Frederikshavn Lokalafd. bevilgedes efter fornyet indtrængende Anmodning et ekstraordinært Administrationstilskud paa 30 Kr. aarlig.
14. Rudkøbing Lokalafdeling bevilgedes et ekstraordinært Tilskud paa 20 Kr. aarlig.
15. Fra Overretssagfører Oscar Johansen forelaa en Regning, der anvistes til Udbetaling.
16 og 17 udgik af Dagsordenen.
18. Fra Soc. Ungdomsforbund forelaa Anmodning om økonomisk Støtte. — Henlagdes.
19. Den 14. Januar meddeler Sygekasseinspektoratet, at de ny Love for Sygekassen i København nu kan rentrykkes med de foretagne yderligere Ændringer. Der gøres endnu et Forsøg paa at faa et Par Ændringer foretaget, men iøvrigt vedtoges Lovene.
20. Nogle Tarifspørgsmaal fra Københavns Afdeling forelagdes og afgjordes.

afholder **Medlemsmøde** i *Rømersgade 22* (2. Sal til Gaden) Tirsdag d. 21. Marts Kl. 8 med følg. Dagsorden: 1. Ad hvilke Veje kan man søge at hæve de (i Forhold til Dyrtiden) alt for lave Lønninger? 2. Opstilling af Medlemmer til det forestaaende Valg til Lokalstyrelsen. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Krigens Virkninger.

Arbejdsløsheden i November 1915 i Berlin. Tallene var noget mindre end i den foregaaende Maaned, nemlig: 49 Sættere og 12 Trykkere (i Oktober 58 Sættere og 15 Trykkere).

— — —

Partipressen i Belgien. Af Belgiens Partiblade udkommer nu kun »Vooruit« i Gent. Dette opretholder Forbindelsen mellem Partifællerne over hele Belgien saa godt det under de vanskelige Forhold er muligt. »Vooruit« havde før Krigen 20,000 Abonnenter i Gent og Omegn. Men da Krigen udbrød maatte de øvrige Blade indstille deres Virksomhed, og som Følge heraf steg »Vooruit«s Oplag til det dobbelte, fordelt over hele Landet. Bladet skrives paa flamsk Sprog, medens Hovedbladet i Bryssel var skrevet paa Fransk.

— — —

Tyrkisk Sprogkursus ved Fagskolen i Leipzig!!! Følgende »opsigtsvækkende« Meddelelse findes i et Numer af »Korrespondent«: »Paa Grund af den store Interesse, der — særlig i vort Fag — næres for det tyrkiske Sprog, har Fagskolen besluttet at oprette et Kursus heri. For Principaler er et saadant allerede i Gang, og et for Svende vil snart følge efter. Man vil særlig beskæftige sig med Emner, der har Betydning og Interesse for vort Fag«.

Man maa forbavses!

Nær og Fjærn.

Trykkernes Begravelseskasse. Kontingent for Januar Kvartal og mulige Restancer bedes i den kommende Uge betalt til Hr. Anton Jensen. STYRELSEN.

Billetrestanter. Næste Numer af »Typ.-Tid.« vil indeholde en Fortegnelse over Navnene paa saadanne Medlemmer, som endnu staar til Restance med Betaling af Billetter fra saavel sidste som foregaaende Aars Karneval.

Til Karnevalet i Morgen er alt udsolgt!

Typografernes Syge-Hjælpekasse. Kassereren træffes i Dag, Fredag, Kl. 7—9 i Stedet for i Morgen Lørdag.

Bog- & Akcidenssætter-Klubben afholder selskabelig Sammenkomst Lørdag den 25. Marts Kl. 8 i »Harmonien«s Selskabslokaler, Nørrevold 23. Som det fremgaar af det udsendte Program bydes der paa Foredrag med Lysbilleder af Hr. Joutnalist V. Nicolaisen, Solosang af Hr. Ad. Samuelsen, Sang af Gutenberg-Koret, Musik, en komisk Bagatel og endelig Bal til Kl. 3. Adgangen er gratis for Medlemmer med Damer; Medlemskort forevises. Ny Medlemmer optages ved Henvendelse til Kassereren, N. P. Andersen, Øhlenschlægersg. 33[4].

25-Aars Jubilæum kunde Onsdag den 15. Marts fejres af Typograf EILER HERLUFSEN, idet han nævnte Dag for 25 Aar siden udlærtes i »Helsingør Avis«. Jubilaren, der nu arbejder paa »Helsingør Dagblad«, hører til de stille indenfor Organisationen, men er meget afholdt af Kollegerne i Helsingør, i hvis selskabelige Sammenkomster han altid er en munter og kammeratlig Deltager. I Anledning af Jubilæet har Afdelingens Medlemmer til i Morgen Lørdag Aften indbudt Herlufsen til at deltage i en Fællesspisning i Hotel »Skibet« som Afdelingens Gæst. —n.

Nakskov Lokalafdeling afholdt Lørdag den 4. Marts sin aarlige selskabelige Sammenkomst med Fællesspisning og Bal i »Den folkelige Forsamlingsbygning«. Under Festens hele Forløb herskede en ovenud begejstret Stemning, hvilket for en stor Del skyldtes Festudvalgets store og glimrende Arrangement.

Af Arrangementet skal blot lige nævnes, at Festdeltagerne var ved at drukne i Tryksager, af hvilket bl. a. en »Mad-Avis« gjorde stor og fortjent Lykke, at Deltagerne fik Lejlighed til at iagttage en Zeppeliner, som nedkastede Bomber, ladede med meget farlige »Brandere«, der alle naaede at antænde det rette »Festblus« hos Festdeltagerne og bragte Stemningen til at kulminere.

Desværre kunde vi ikke, som vor Naboafdeling i Nykøbing F., glæde os over, at næsten alle vore Medlemmer havde givet Møde til Festen. Af Afdelingens ca. 30 Medlemmer mødte — 14.

Vi haaber dog, at Forholdet skal blive bedre til næste Aar, saaledes at *alle* Afdelingens Medlemmer møder op — at *ingen*, som staar som Medlem af Dansk Typograf-Forbund, føler sig for *fine* eller for *gode* til at samles med deres øvrige Kolleger. Den økonomiske Side af Sagen har næppe været Grunden til, at over Halvdelen af Afdelingens Medlemmer — hvoriblandt mange unge og ugifte — blev borte fra vor Fest.

Maa jeg minde om et Par Ord, som vor forhenværende mangeaarige og prøvede Forretningsfører, Hr. HVIDTFELDT, en Gang ved given Lejlighed udtalte: At der i ældre Tider indenfor Provinstypografernes Organisationsliv fandt langt mere Selskabelighed Sted end Tilfældet er nu tildags, og at dette *styrkede* Typograferne i deres Sammenhold.

Hr. Hvidtfeldt har sikkert Ret i denne hans Opfattelse.

Maatte Nakskov-Typograferne i Fremtiden faa den rette Forstaaelse heraf. C. P.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Torsdag den 27. Januar 1916.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Formanden meddelte, at der var afholdt Personalemøder med Rosenbergs og Hohlenbergs Personaler. — I et Stentrykkeri var nogle Kvinder sagt op med den Motivering, at der skulde gøres Plads ved Maskinerne til Eleverne; som Følge af disse Opsigelser var Elevernes Antal i Forhold til de udlærte imidlertid blevet for stort. Efter Paatale var Forholdet rettet. — I et Bogtrykkeri havde man ved Overarbejde benyttet den Fremgangsmaade, at lade Arbejderne holde 2 Timers Spisetid før Overarbejdet begyndte. Der spørges nu om Arbejderne skal have den halve af disse to Timer erstattet. Styrelsen deler den Opfattelse, at den halve Time bør forlanges erstattet. — En Kvinde, der var beskæftiget i et mindre Bogtrykkeri, blev anvendt til at rette Revisioner samt til at foretage Tilretninger i Maskinen. Der var klaget til Bogtrykkerforeningen, som havde lovet at faa Forholdet rettet. — 8 à 10 Maskinsættere, der er beskæftigede i et herværende Blad, var af Driftslederen anmodet om at arbejde Spisetiden igennem, dette gjorde Maskinsætterne, og Arbejdet, der ellers vilde have strakt sig til Kl. 2½ Nat, blev paa denne Maade færdig Kl. 2. Driftslederen nægtede herefter at erstatte Maskinsætterne denne halve Time, som udført Arbejde *efter* Kl. 2 Nat. Efter at en Konference mellem Driftslederen og Forbundet havde fundet Sted, var Pengene udbetalt. — Et Firma, der beskæftigede 4 Trykkere og 2 Trykkerlærlinge, havde antaget en Lærling til. Forholdet var paatalt, først overfor Firmaet, derefter overfor Bogtrykkerforeningen, der havde lovet at faa Forholdet rettet. — Arbejdslokalerne hos et mindre Firma, var i den Grad grisede, at Ophold i dem var uudholdeligt. Der klages til Arbejds- og Fabrikstilsynet. — Der forelaa Klage over en Faktor, som, efter at en Kvinde havde arbejdet over i 4 Timer, men uden at faa den halve Times Hvil, havde forlangt, at hun skulde slette den paa hendes Regnskab noterede Godtgørelse for omtalte halve Time. Det paalagdes Formanden at tale med vedkommende Faktor. — Personalerne i »D. f. D. S.«s Trykkerier havde anmodet Forbundet om at indlede Forhandling med Selskabet om Forhøjelser af Lønningerne. Forhandlingerne var indledede. — Meddelelse om, at Udbetaling af Understøttelsen, i Henhold til Lov om kommunale Foranstaltninger i Anledning af Dyrtiden, vil være at foretage af Fagorganisationernes Bestyrelser, forelaa. — Et Medlem, der ved talrige Gange at udeblive fra Arbejdet, af denne Grund havde mistet dette, og af Forbundet var frataget Retten til at faa anvist Arbejde, anmodede om at faa denne sidste Bestemmelse annuleret. Henvistes til Anvisningskontoret. — Den i forrige Møde omtalte Sag angaaende en Elev i et Stentrykkeri, der angav ikke at have lært tilstrækkeligt, var af Formanden blevet undersøgt, og Resultatet var blevet en Konstatering af, at de af hende meddelte Oplysninger ikke var rigtige, hvad hun senere havde indrømmet. Sagen afvistes. — Sangforeningen havde, i Anledning af 70-Aars-Festen, indbudt Formanden for Afdelingen til Deltagelse i Festen. — Den ledigblevne Andel i Cortnums Legat anbefaledes det at overlade til Fru Eline Jensen og Fru Juliane Nielsen. — En Ansøgning om Delagtiggørelse i Juleuddelingen afvistes. — Nogle Ansøgninger om hvilende Ret bevilgedes.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund.

Oktober Kvartal 1915.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Okt. 1915	706.95	Rejseunderstøttelse ...	2,635.10
Ordin. Kontingent ...	55,732.94	Underst. p. St.	17,687.75
Ekstra do. ...	3.10	Sygeunderstøttelse ...	21,278.02
Andre Indtægter	201.40	Begravelseshjælp	2,560.00
Tilsk. fra Hovedkassen	5,339.05	Andre Udgifter	1,126.67
		Inds. til Hovedkassen .	15,984.95
		Beholdn. 31. Dec. 1915	710.95
	61,983.44		61,983.44

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Okt. 1915	768,020.74	Tilskud til Afdelingerne	5,339.05
Inds. fra Afdelingerne	15,984.95	Overfartsbilletter	121.50
Renter	15,474.10	Legatunderstøttelser ..	385.00
Kommunetilsk. til B. A.	14.059.17	Administrationsbidr. til De samv. Fagforb...	734.90
Abonnem. og Ann. i Typ.-Tid.	505.78	do. til Det internat. Sekretariat	206.05
Refund. Telegrammer	1.00	Strejkebidr. til Forsikringsfunktionærer ...	496.28
Afdr. paa Prioritetslaan	3,250.00	do. til Skovarbejdere..	50.00
		Voldgiftsretten	75.00
		Tarifforhandlinger	13.65
		Tilskud til Ejendommen i Randers.....	35.00
		Typograf-Tidende	1,578.27
		Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	315.37
		Kontorartikler	50.90
		Lønninger og Honorarer	1,980.45
		Rejseudgifter og Diæter	674.50
		Porto.....	107.18
		Telegram og Telefon .	152.54
		Tryksager	131.00
		Sagfører.....	289.80
		Bladhold	17.21
		Forskelligt.....	40.20
		Nedskrevne Obligat...	3,250.00
		Beholdn. 31. Dec. 1915	801,251.89
	817,295.74		817,295.74

København, den 4. Marts 1916. VIGGO CHRISTENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. GratisBogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

14. Marts: Korsør 75.00.

København, den 14. Marts 1916.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Westy Hansens Hustru Wilhelmine Constantine.

Aarhus, Paalæggerske Marie Bjørnholdt (Reklametrykkeriet) og Paalæggerske Dagmar Hartmann (Reklametrykkeriet).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6053 Johannes Bertelsen fra Rejse (J. Jørgensen). 3076 Sv. Emil Christensen fra Udl. (arbl.). 280 Marie Fendrick fra Esbjerg (Ihrich). 652 Sigv. Kristensen fra Udl. (arbl.). 3969 Axel Jacob Peter Lind fra Hillerød (Martin). 1089 F. Cornelius Petersen fra Udl. (arbl.). 1240 Johs. Petersen fra Udl. (arbl.). 3874 Niels Andr. Petersen fra Udl. (arbl.). 3105 Vilh. Peüliche fra Næstved (S. L. Møller). 6258 Frede Schou fra Rudkøbing (arbl.). 3973 Axel Sørensen fra Horsens (arbl.). Aalborg, 3488 Harry Lindeneg (Aalborg Amtstidende) og 3913 J. H. Lindgreen (Fjerritslev Bogtrykkeri). Esbjerg, 6262 Chr. Bisgaard (Centraltrykkeriet). Hillerød, 6386 Jens Hansen (Amtsavisen). Hjørring, 3467 Karl Ørnvold (Vendsyssel Tidende). Holbæk, 1292 Karl P. Larsen (Venstrebladet). Næstved, 3889 Lauritz Hjelmbjerg i Pl. Odense, 6234 M. G. C. Rasmussen (Fyns Tidende) og 6565 Esben Hansen (Odense Avis). Silkeborg, 6105 Vilh. Brundlund (arbl.).

Fratraadte.

Esbjerg, 280 Marie Fendrich til København i Pl. og 4917 Marie Christensen til København (arbl.). Hjørring, 3412 Hans Husted til Slagelse i Pl. Horsens, 3973 A. E. Sørensen til København (arbl.). Kolding, 3988 Th. A. Lorentzen til Silkeborg (syg). Rudkøbing, 3846 Eduard J. N. Hansen til Nykøbing F. (arbl.). Vejle, 6262 Chr. Bisgaard til Esbjerg i Pl.

Udmeldt.

København: 2412 Augusta Mikkelsen (fratraadt Faget).

Udslettet med Restance.

Esbjerg, 3400 A. Nissen Raun.

Død.

København: 209 Anna Hansine Cathrine Petersen (Medl. af Begravelseskassen).

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Al Ind- og Udbetaling foregaar **i Dag Fredag** Kl. 7—9 i Stedet for i Morgen Lørdag. (14b) KASSEREREN.

Typografernes Sangforening.

Fredag intet Møde. — Af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning bedes Kontingent for Januar Kvartal indbetalt snarest. (1k)

ANNONCER

Trykkerforbundter

antages straks paa et Trykkeri i København. Billet mrkt. »90« modt. Ekspeditionskont.

En Trykker

kan faa Plads under Indkaldelse fra 1. April. (87) **Morsø Folkeblad.**

Faktor!

Som saadan søges Plads snarest. Tillige kendt med Journalistik. Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »93« modt. Ekspeditionskontoret.

Trykker.

En yngre, dygtig, selvstændig arbejdende Akcidens-Trykker søges til 1. April til en større Provinsby. Billet mrkt. »83« tilsendes Ekspeditionskontoret.

En flink Typograf

(Sætter-Trykker), som under Bogtrykkerens Indkaldelse til Sikringsstyrken vil og kan forestaa Arbejdet i et mindre Akcidens- og Avis-Trykkeri, kan faa Plads ved Indlæggelse af Billet mrkt. »81« paa Ekspeditionskontoret.

Faktorplads søges af en dygtig Typograf, der i flere Aar har indehaft lignende Stilling, og i en Aarrække drevet eget Akcidenstrykkeri. Pladsen ønskes helst i en Provins. Gode Anbefalinger haves. I Mangel deraf ønskes Plads som Akcidens- eller Annoncesætter. Billet mrkt. »89« modt. Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter

(37 Aar, Afholdsmand, militærfri), kendt med alle Systemer, dygtig Montør og Reparatør, søger Plads snarest. Billet mrkt. »91« modtager Ekspeditionskontoret.

Faktor eller Ombryder,

kendt med alt i et Trykkeri forefaldende Arbejde, dygtig Akcidens-Sætter-Trykker, Specialist i Tegning og Tonpladeskæring, søger Plads snarest i København eller Provinsen. Prima Anbefalinger for ovennævnte. Billet mrkt. »92« sendes til Ekspeditionskontoret.

En yngre Sætter-Trykker

til Avis og Akcidens kan faa Plads fra 18. ds. i *E. Kjeldsens Bogtrykkeri*, Odder. (80)

Sætter-Trykker.

En dygtig Typograf, der selvstændigt kan paatage sig Sætning og Trykning af Akcidenser, kan straks eller senere faa Plads i et større Provins-Bogtrykkeri. Billet med Lønfordring og Anbefalinger mrkt. »82« modt. Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.

En absolut dygtig Mand kan faa fast Arbejde som Sætter-Trykker i et Provinstrykkeri. Vedk. maa tidl. have arbejdet med Annonce- og Akcidenssætning samt Ombrydning og Trykning.

Ansøgning med Lønforlangende sendes til *A/S Reklames Annoncebureau*, Kristiania, mrkt. »*Selvstændig*«. (84)

Akcidens-Sætter-Trykker

søger Plads i Løbet af April eller Maj Maaned. Vedkommende staar i fast Plads, men ønsker Forandring. Ugift. Militærfri. Billet mrkt. »88« modt. Ekspeditionskontoret.

SØGER DE

en ung, dygtig, militærfri Sætter, kendt med Avisforhold, og som er villig til Hjælp i Redaktionen, da indlæg Billet med alle Oplysninger mrkt. »85« til Ekspeditionsk. 14 Dages Frist udbedes.

En Monoline-Sætter

kan paa Grund af Indkaldelse faa Plads i 2½ Maaned fra 1. April ved »Middelfart Venstreblad«, hvortil man bedes henvende sig *snarest*. Telefon Midf. 3 og 203. (77)

Flink, yngre

Akcidenssætter,

villig til lejlighedsvis at deltage i Avissætning, kan faa Plads. Billet mrkt. »79« modtager Ekspeditionskontoret.

En Monolinemaskine

kan faas til Købs billigt. (86) **Vestlollands Avis, Nakskov.**

Til Salg.

7 Stkr. Haand-Diegelpresser (alle Størrelser). Event. Afbetaling. (39) **Adelgade 16.**

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

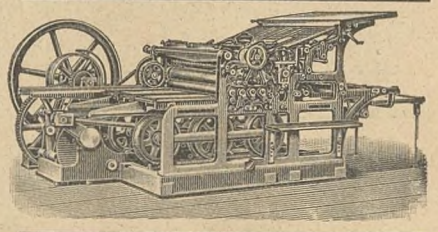

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

— Dansk Arbejde. —

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (15)

Carl Erichsen.

Telefon 2526. Sct. Pederstræde 10

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Hotel „Union“ Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade (*bedste Spisested i København*) anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (6)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Thingvalla Allé 28, S. (38)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 12 KØBENHAVN DEN 24. MARTS 1916 XLIII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

Sætternes Underafdeling

(Den typografiske Forening)

(Sættere, Stereotypører og mdl. Trykkeriarb.)

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 2. April Kl. 11 Formiddag

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Forslag om Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen. 4. Opstilling til Valg af 5 Styrelsesmedlemmer. 5. Opstilling til Valg eller Valg af 4 Kontrahenter. 6. Valg af Generalforsamlingsrepræsentanter: a) til Bryggeriet »Stjernen«, b) til Livsforsikringsselskabet. 7. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. 8. Valg af Stemmeoptællere. 9. Eventuelt. STYRELSEN.

Trykkernes Underafdeling

(Den typ. Trykkerforening)

afholder

ordinær Generalforsamling

Mandag den 3. April Kl. 7½ Aften

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Andragender. 4. Bevilling til Fagskolen. 5. Beretning fra Kontrahentforsamlingen og Bryggeriet »Stjernen«. 6. Et Spørgsmaal om Holdskiftning. 7. Opstilling til Valg af en Kontrahent og en Repræsentant til Bryggeriet »Stjernen«. 8. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. 9. Eventuelt.

STYRELSEN.

Kvindernes Underafdeling

(De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening)

afholder

ordinær Generalforsamling

Mandag den 3. April Kl. 8 Aften

i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Vore Lærlingeforhold.

GENTAGNE Gange har vort Forbunds Delegeretmøder beskæftiget sig med Lærlingeforholdene indenfor Faget. Fra alle Sider har man peget paa forskellige uheldige Forhold, hvorunder den kommende Stab af mange Typografer opdrages, og paavist hvor mangelfuld, og navnlig, hvor ensidig Undervisningen rent teknisk mangfoldige Steder er.

Fra adskillig Side har man villet anse det for en Nødvendighed, at vi i vore Tarifer, baade i København og i Provinsen, fik Bestemmelser, der dels sikrede Lærlingen en forsvarlig Uddannelse, og dels tog Sigte paa Regulering af hans Arbejdstid og Lønning.

Det er da ogsaa nødvendigt at foretage Skridt, der endda i *høj Grad forandrer de nuværende Lærlingeforhold selv paa de Steder, man anser for de bedste til Undervisning;* thi selv om denne i og for sig ikke lader noget tilbage at ønske paa saadanne anerkendte Steder, saa har man de sidste Menneskealdre ikke foretaget den mindste Forbedring af selv ældre Lærlinges Lønninger, men »lønner« stadig med fra 3—8 Kr. ugenlig.

Af Hensyn til, at vort Fag ogsaa i Fremtiden bør have sin Tilgang blandt Folkeskolens bedste Elever, er det paa Tide, at man indenfor Bogtrykverdenen beskæftiger sig med Forhøjelse af Lærlingens Løn; thi ellers glider disse Elever bort til andre Erhverv, der hurtigere giver en Indtægt, der dog i nogen Grad kan dække for de nødvendigste Udgifter til et ungt Menneskes Underhold. Men man bør ogsaa fra Bogtrykkernes Side i langt højere Grad end nu — og det gælder ogsaa de gode Læresteder — drage Omsorg for, at Lærlingen faar Tid til, delvis indenfor sin daglige Arbejdstid, at fortsætte med sin Undervisning i de Skolefag, der kan have Betydning for hans videre Udvikling, og ligeledes rent teknisk lade ham modtage Vejledning og Indtryk fra Fagskolen indenfor vort Fag.

Det er ikke nogen hel Undtagelse, at Bogtrykkere beklager sig over Boniteten af en Del af den Arbejdskraft, de midlertidig maa beskæftige; men om saadanne Klager er rigtige, falder dog baade først og sidst hele Ansvaret paa Bogtrykkerne selv, naar de ikke drager Omsorg for, først at faa det rigtige Menneskemateriale, og dernæst at oplære den unge Mand saaledes, at han ogsaa kan gøre Fyldest andre Steder, end der, hvor han har lært.

I et vort nærbeslægtet Fag er Arbejdsgiverne af den Anskuelse, at Faget har for faa Udøvere, og paalægger som Følge heraf sine Medlemmer helt at udnytte Lærlingeskalaen; det er meget interessant, men det vilde ogsaa være af Interesse at vide, om man, for at sikre sig Tilgang af ung Arbejdskraft, yder saadanne Lønninger til sine Lærlinge, at Forældre kan forsvare at anbringe deres Børn i det paagældende Fag.

Alt i alt er det da ikke uden Begrundelse, naar vi indenfor vore Organisationer beskæftiger os med Lærlingespørgsmaalet, thi paa mer end én Maade er Organisationen interesseret i en Reformering, saaledes at man paa dette Omraade kan komme paa Højde med hvad vor Tid kræver.

Paa Odensemødet Sommeren 1914 blev det da ogsaa paalagt Forbundsledelsen gennem de samvirkende Fagforbund og den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe snarest muligt ad Lovgivningens Vej at faa den nugældende Lærlingelov revideret, saaledes at der fastsættes en Mindsteløn for Lærlinge, at Arbejdstidens Maksimum nedsættes og at der gennem en saadan Revision sikres en forsvarlig Uddannelse, samt at der endvidere føres en betryggende Kontrol hermed.

For at give de saaledes fremsatte Krav en større Vægt, paalagde Mødet i Odense Forbundsledelsen at bidrage til en Organisering af Lærlinge, eventuelt indenfor Forbundets Rammer, og navnlig paalagde man Medlemmerne rundt i de forskellige Afdelinger, at faa Lærlingene til at interessere sig for deres Kaar.

Det vil uden Tvivl ikke vare længe, før der paa Rigsdagens Bord ligger Forslag til Ændringer i den nugældende Lærlingelov, og for at understrege saadanne Ændringers Nød-

vendighed, har Socialdemokratisk Ungdomsforbund besluttet sig til et omfattende Agitationsarbejde for at skabe en Organisering af Lærlinge fra alle Fag og i alle Byer Landet over.

I første Halvdel af April Maaned vil denne Agitation foregaa, og vi kan ikke stærkt nok understrege, at det, der her skal opnaas som et foreløbigt første Led for Arbejdet for en Revision af Lærlingeloven, maa støttes kraftigt og virksomt af de voksne Arbejdere.

Betydningen af denne Bevægelse vil da nok vise sig og blive stærkt ansporende for, hvad der senere skal følge efter.

Afgang og Jubilæum.

P. A. Welblund.

ODENSE-AFDELINGEN staar foran et Formandsskifte, idet WELBLUND, naar dette læses, er valgt til Bestyrer af det kommunale Arbejdsanvisningskontor i Odense; som Følge deraf maa han forlade Faget og Posten som Lokalformand samme Sted.

Det er med blandede Følelser de Odense-Kolleger skilles fra Welblund, thi alle derovre sætter meget stor Pris paa ham

netop som Formand for Afdelingen, og ville have været tilfredse, om han kunne have fortsat sin Virksomhed som saadan; paa den anden Side er alle hans Kolleger glade ved, at han gaar ind til en Stilling, han selv mener vil være tilfredsstillende for ham og de Evner, han i saa rigeligt Maal er i Besiddelse af.

I 10 Aar har han bestridt sin nuværende Stilling og udfyldt Pladsen saaledes, at han kun har skabt sig Venner i de forskellige Kredse, hans Stilling førte ham ind i; ikke alene vore Medlemmer, men ogsaa Bogtrykkere og offenlige Myndigheder, han kom i Berøring med, saa i W. en helstøbt Personlighed, der ud fra ærlig Overbevisning og Retfærdighedsfølelse lod sig sine Standpunkter diktere.

I 8 Aar har Welblund haft Sæde i Forbundsstyrelsen, og har herfra udrettet et betydeligt Arbejde for Landets Typografer; han har været med i Forhandlingerne om de to sidste Provinstarifer, og har ved sine gode repræsentative Evner bidraget til de nogenlunde ordentlige Resultater, der er naaet.

Desuden har Socialdemokratiet i Odense i fuldt Maal ogsaa lagt Beslag paa hans Tid, idet han som Partiets Repræsentant har haft Sæde baade i Lignings- og Skolekommission.

Naar han nu forlader Faget, er det forøvrigt 25 Aar siden han blev Svend og indtraadte i Organisationen, idet han udlærtes 28. Marts 1891 og tilmeldtes Foreningen 1. April.

Naar han da nu forlader os, er det med Vemod vi skilles fra ham — ogsaa fordi han rent menneskeligt er af en brav og hjærtevindende Karakter; vi ønsker ham Held og Lykke til at løse de Opgaver, han i sin ny Stilling bliver stillet overfor — vi tvivler ikke om, at han evner det. —N.

Dyrtidstillæg.

Personalerne i *Det forenede Dampskibs-Selskabs* Amerikabaade meddeler, at de, for anden Gang, den 1. April faar udbetalt Dyrtidstillæg. Samtidig har Direktionen meddelt, at saadant fremtidigt og saa længe Krigen varer vil blive udbetalt én Gang hvert halve Aar.

En Helt eller —

DET hænder af og til at Bogtrykkere, og vel ogsaa andre Arbejdsgivere, beklager sig over, at Arbejdere kan være hensynsløse i deres Optræden og udvise en Mangel paa Dannelse, som man meget maa forbavses over.

Søger Arbejdernes Tillidsmænd, hvor Lejlighed gives, at trække alle Overdrivelser fra og forklare Berettigelsen af det, der bliver til Rest, ser man med Rædsel paa den Formastelige, og d'Hrr. er vist ikke langt fra at beklage, at de en kort Tid nødsages til at være i Stue med en saadan Person.

Vil man fra Arbejdernes Side yderligere fremføre Klage over, at ogsaa Arbejdsgivere til Tider kan udvise Mangel paa god Tone, ja saa sker der nemt Eksplosion.

Vi skal her berette om et Tilfælde, hvor en af Bogtrykkernes Tillidsmænd i endog en høj Grad har udvist Mangel paa god Opdragelse og aabenbaret en Kynisme, der dog ikke har virket særlig overraskende paa dem, der mener at kende ham.

Manden er Direktør V. C. BERG.

I forrige Uge skete der en Elevator-Ulykke i Bianco Lunos Bogtrykkeri, der ejes af Hr. CARL ALLER, men bestyres af Hr. BERG. Husets mangeaarige Akcidens-Sætter, Faktor og Bogholder NICOLAI NIELSEN styrtede gennem Elevator-Skakten fra 1. Sals Højde og ned i Kælderrummet; han blev selvsagt meget ilde tilredt, og der venter ham i bedste Fald et langt Hospitalsophold.

Aarsagen til Ulykken maa aabenbart søges i en Fejl ved Elevator-Mekanismen, thi om den havde fungeret rigtigt, *vilde Ulykken ikke kunnet ske.*

Alle blev naturligvis i høj Grad paavirket af den triste Ulykke, saa meget mere som Elevatoren stadig bruges — og maa bruges — af Personalet, naar de skal fra den ene Etage til den anden.

Tillidsmændene henvendte sig da til HR. BERG med en høflig Forespørgsel om, hvad der kunde gøres for at hindre Gentagelser og for at Arbejderne med Tryghed kunde benytte Elevatoren.

HR. BERG svarede:

»Jeg er s'gu ikke Opfinder, og det er d'Hrr. jo heller ikke; ethvert Kvaj kan forlange, at Elevatoren skal gøres i Stand saa den Slags Ulykker ikke sker; stik De op og pas Arbejdet, og lad være med ved Deres Vrøvl at sinke baade min og andres Tid.«

Ikke med et Ord eller nogen som helst Antydning lod Tillidsmændene sig forstaa med, at man beskyldte Huset for Forsømmelse med Hensyn til Vedligeholdelse og Eftersyn af Elevatoren, men rettede kun en i de høfligste Former holdt Forespørgsel om, hvad Firmaet agtede at foretage sig i Anledning af det skete.

Man skal da lede længe efter Sidestykket til et saa hovent og brutalt Svar, som det Hr. Berg synes, han i Følge *sin* Opdragelse og Karakter er lille nok til at kunne give sine Arbejdere.

Det er ikke fra Hr. Bergs Side nogen tilfældig Overilelse, han har gjort sig skyldig i, thi da Afdelingens Formand, BERNH. SCHMIDT, Dagen efter hos Hr. Berg selv ønskede oplyst, om ovennævnte Svar virkelig var afgivet, erklærede Hr. Berg, at Svaret var rigtig citeret, naar undtages Ordet »Kvaj«.

Det er muligt, at han syntes Forespørgslen var overflødig, da han ogsaa uden den vilde have ladet foretage Anmeldelse af det skete og Undersøgelse for at finde Aarsagen; men havde han ikke i Tankesæt og Væremaade fjærnet sig saa langt fra sine tidligere Standsfæller og Kammerater, som han har, saa vilde han have forstaaet den Ængstelse og Uro, der havde affødt Henvendelsen, og saa havde han svaret høfligt, at ogsaa han beklagede Ulykken og skulde gøre, hvad der var menneskeligt muligt, for at hindre Gentagelser.

Men i Stedet valgte han at vise, hvor stor og mægtig, han er bleven,

for rigtigt at understrege, at der er Forskel paa en Arbejder og én, der ikke er det mere.

Vi kan yderligere meddele, at efter at Fabrikstilsynet havde taget Syn paa Elevatoren, maatte der foretages Reparationer af denne, og at Organisationen vil faa tilstillet Tilsynets Akter i Sagen, naar alt er helt oplyst. ARNE.

Nær og Fjærn.

Paa given Anledning meddeles, at Overflytning fra andre *københavnske* Sygekasser til Dansk Typograf-Forbunds Sygekasse *ikke* kan finde Sted. Der kræves i alle Tilfælde ny Lægeattest og lovmæssig Karenstid. Undtagelse sker kun for Børn, der hidtil har været forsikret sammen med Moderen i en anden Sygekasse, men som nu i Henhold til Sygekasseloven skal følge Faderen.

Billet-Restanter fra Karnevalerne. *1912:* H. C. Hansen (B. Nielsen) 2 Kr. 50 Øre. *1913:* Skyum Sørensen (Berl. Tid.) 4 Kr. 50 Øre. *1914:* Carl Andersen (Schultz) 8 Kr. 50 Øre.

Saafremt Restanterne for senere Karnevaler ikke har indbetalt skyldige Beløb senest Lørdag den 25. ds., vil disses Navne blive offenliggjorte i næste Numer af »Typ.-Tid.«.

Jubilæum. Søndag d. 26. Marts kan vor Kollega, Typograf CARL WILLIAM NIELSEN, fejre et sjældent Jubilæum, idet han nævnte Dag har arbejdet 50 Aar ved Faget. Nielsen kom i Lære 26. Marts 1866 hos afdøde Bogtrykker Friberg, hvor han efter endt Læretid arbejdede i nogen Tid; i 19 Aar arbejdede han hos Eltong, og i 20 Aar virkede han som Leder af I. Chr. Nielsens Enkes Bogtrykkeri, Vendersgade. I de senere Aar har han haft Beskæftigelse i Egm. H. Petersens kgl. Hof Bogtrykkeri.

Nielsen, der Dagen før Jubilæet kan fejre sin 64-aarige-Fødselsdag, er til denne Dags Aften af sine Kolleger indbudt til et Fællesmaaltid i Tømrerkroen, hvor han sikkert vil blive Genstand for al den Hæder og Ære, som tilkommer den gamle, brave Jubilar.

Typografernes lille Karneval afholdtes som bekendt i Lørdags og forløb paa sædvanlig Maade med stærkt Besøg af Kollegerne og deres Familjer.

Maa vi i denne Forbindelse henstille, at man ved fremtidige Gentagelser af dette Karneval ikke sælger saa mange Billetter som til det i Lørdags, thi det er ganske udelukket, at der kan danses af Deltagerne, saa tætpakket er der overalt i Salene og forøvrigt ogsaa i de øvrige Lokaler og paa Gangene. Det er en noget tvivlsom Fornøjelse at sidde fast i Myldret, selv om ogsaa der er mange søde unge Damer at beundre. HARLEKIN.

Gutenberg-Korets aarlige Koncert finder Sted Skærtorsdag i Kafé »Bispegaarden«s Selskabslokaler, Studiestræde.

Koret synger ved Bog- og Akcidenssætter-Klubbens selskabelige Sammenkomst Lørdag den 25. ds.

Tabte Sager. Ved Karnevalet i Lørdags er der fundet følgende: Et Herreuhr med Kæde, et Armbaand, en rund Guldbrosche samt et Bundt Nøgler (4 Stk.). Disse Sager kan afhentes hos A. Andreasen, Vølundsgade 3 4.

Fra Sveits. Ved en Urafstemning var det besluttet, at ingen samtidig kunde staa som Medlemmer af Faktorforbundet og Typografforbundet. Fra Nytaar skulde Omordningen træde i Kraft, men det viste sig nu, at Hovedparten af Faktorerne lod den sunde Fornuft raade og sluttede sig til Typografforbundet.

Fra Japan. Der findes i Øjeblikket 495 grafiske Forretninger i Japan. 357 arbejder med Motorkraft. De beskæftiger 16,243 Mænd og 2968 Kvinder. Den daglige Arbejdstid er gennemsnitlig 9 Timer.

FORENING · FOR · BOGHAANDVÆRK ·

Møde *den 26. Marts Kl. 1* i **Kunstindustrimusæets Bibliotek.** *Udstilling:* Krigsliteratur og Arbejder fra Fagskolen for Boghaandværk. — *Kl. 2: Generalforsamling.*

»Typograf-Tidende«.

Fra 1. April d. A. forhøjes Annonceprisen til 25 Øre pr. Petitlinje. For Pladssøgende er Prisen dog uforandret 15 Øre pr. Petitlinje.

København, den 17. Febr. 1916. FORRETNINGSUDVALGET.

Sætterafdelingen i København.

Regnskab for Aaret 1915.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1915		Kr. 37230.62
Renter af Aktier	Kr. 98.48	
do. - Obligationer	- 245.00	
do. - Sparekassen	- 983.06	
Køb af Obligationer	- 20000.00	
Kursavance ved Køb af disse	- 3133.87	
Overført fra Lokalkassen	- 961.44	
		- 25421.85
	Balance....	Kr. 62652.47

Udgift.

Fast Understøttelse	Kr. 60.00	
Formandshonorar	- 200.00	
Lokale	- 13.50	
Tryksager	- 114.50	
Bannerne	- 56.92	
Fagskolen	- 100.00	
Fællesorganisation og Læsestue	- 300.55	
Folkeuniversitetsforeningen	- 25.00	
Teknisk Skole	- 40.00	
Købt Obligationer (4 pCt.)	- 20000.00	
Budløn	- 18.00	
Andre Udgifter	- 32.97	
		Kr. 20961.44
Beholdning den 31. December 1915		- 41691.03
	Balance....	Kr. 62652.47

Status pr. 31. Decbr. 1915.

Aktiver.

Beholdning den 31. Decbr. 1915:		
Obligationer à 3½ pCt.	Kr. 6000.00	
do. - 4 -	- 20000.00	
Sparekasse-Indskud	- 13941.75	
Aktier i »Stjernen«	- 1000.00	
Aktier i Arbejd.s Livsforsikringsselskab	- 462.00	
Kontant	- 287.28	
		Kr. 41691.03
Renter af Aktier i Arbejdernes Livsforsikringsselskab	Kr. 18.48	
Renter af 6000 Kr. 3½ pCt. Obl.	- 105.00	
do. - 20000 - 4 -	- 400.00	
16 Andele i Social-Demokraten	- 192.00	
Biblioteket	- 800.00	
		- 1515.48
		Kr. 43206.51

Passiver.

Formue den 31. Decbr. 1915	Kr. 43206.51
	Kr. 43206.51

København, den 20. Januar 1916. LAUR. JENSEN.

Regnskabet gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; det udviser et Overskud for Aaret af Kr. 4460.41 ÷ Obligationernes Kursdifference.

København, den 22. Februar 1916.

ANTON ANDERSEN. CARL CHRISTOFFERSEN.
ALB. MICHELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C 1.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½.** Telefon **4331.**

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227.* Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. GratisBogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Axel Chr. Christensen, udl. ¼ 13 hos Cohen (Trier), tidl. Medlem. Sætter Einar Knud Georg Gravesen, udl. 17/8 16 hos Valentin & Lund (arb. s. St.). Trykker Knud Jørgensen, udl. 1/3 16 hos Mayland (arb. s. St.). Sætterlærling Ove Bernhard Dibbern (J. Jørgensen & Co.). Sætterlærling Gunnar Svend Aage Magnussen (Appel). Hjælpearb. Aage Conrad Alfred Jacobsen (Bording).

Odense, Sætter Maria Wiinblad, udl. 1/10 02 i Bornh. Soc.-Dem., tidl. Medlem.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Svensk Nr. 15794 Ernst Josef Westlund fra Udl. (arbl.). 4917 Marie Chri-

stensen fra Esbjerg (arbl.). 6713 Alfred Fr. M. Hansen fra Rejse (Berl.-Tid.). 1292 Carl P. E. Larsen fra Holbæk (S. L. Møller). 3768 Oluf Johs. Olsen fra Rejse (Militær). 2599 Chr. Schmidt fra Rejse (Gust. Jensen).

Aalborg, 4466 Ejner Petersen (P. Hansen). Aarhus, 101 Aug. Høyer (De foren. Bogtr.) og 3831 Th. Alfr. Eriksen (Militær). Herning, 6517 Peder Pedersen (Herning Avis) og 3940 Will. Adler Carlo Jensen (Herning Avis). Maribo, 1726 Chr. Thomsen (Martin Andersen). Nakskov, 6178 Fr. Ryhmeke (Centraltrykkeriet). Odense, 3074 Otto Christiansen (Fyns Soc.-Dem.). Ribe, 3980 Aage Christiansen (Ribe Stiftstidende). Slagelse, 3412 Hans Husted (Centraltrykkeriet) og 3792 N. Oluf Hansen (arbl.).

Fratraadte.

Aarhus, 3467 Karl Ørnvold paa Rejse, 4466 Ejner Petersen til Aalborg i Pl., 3792 N. Oluf Hansen til Slagelse (arbl.) og 3419 Holger Lorentzen til Silkeborg i Pl. Bogense, 3421 Hj. S. W. Svensson til Odense (Militær). Esbjerg, 3862 Chr. Vilh. Lange til Aarhus (Militær). Herning, 3640 H. L. Johs. Christensen til Aalborg (Militær). Hjørring, 3816 Jacob Pedersen til Odense (Militær). Holbæk, 1292 Karl P. Larsen til Kbhvn. (arbl.). Horsens, 2599 N. Chr. Schmidt paa Rejse, 3777 Vilh. A. Pedersen til Aarhus (Militær), 3855 A. M. F. Bønnelycke til Aarhus (Militær) og 3940 W. A. C. Jensen til Herning i Pl. Kolding, 3980 Aage Christiansen til Ribe i Pl. Odense, 3935 Karl Viggo Jensen til Aalborg (Militær) og 6466 Hjalmar Hansen til Middelfart i Pl. Randers, 1726 C. F. Thomsen til Maribo i Pl. Ribe, 3768 Oluf J. Olsen til Kbhvn. (Militær) og 3849 Carl Christensen til Aarhus (Militær). Skive, 3477 Aage Sørensen til Ringkøbing i Pl. og 3932 Peter Hansen til Aalborg (Militær). Slagelse, 6272 Henry Fr. Schilling til Thisted i Pl., 3757 O. Sørensen Wissmann til Odense (Militær), 3815 Olaf Chr. Olsen til Odense (Militær) og 3792 N. Oluf Hansen til Holbæk i Pl.

Typografernes Sangforening.
Fredag Kl. 9 Sangøvelse. (11)

ANNONCER

Trykker!

En yngre dygtig Akcidens-Trykker tilbydes absolut fast Plads 1. April. Billet med Lønfordring og Anbefaling bedes sendt til **Centraltrykkeriet, Esbjerg.** (101)

En Sætter-Trykker

til Aftrækning i et større Trykkeri søges. Billet mrkt. »100« modt. Ekspeditionskont.

Faktor!

Som saadan søges Plads snarest. Tillige kendt med Journalistik. Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »93« modt. Ekspeditionskontoret.

2 Avissættere

kan faa Plads 1. April ved
(97) **Vestlollands Avis**, Nakskov.

En yngre Typograf

søger snarest Plads som Annonce-, Avis- eller Akcidenssætter. Billet mrkt. »98« sendes til Ekspeditionskontoret.

En dygtig Typograf,

der har Kendskab til Kalkulation, Bogføring osv. kan faa Plads som *Bestyrer* af vort Akcidenstrykkeri. — Trykkeriet kan eventuelt faas i Forpagtning.
Skanderborg Amts Avis
(94) Skanderborg.

Linotype-Sætter

(37 Aar, Afholdsmand, militærfri), kendt med alle Systemer, dygtig Montør og Reparatør, søger Plads snarest. Billet mrkt. »91« modtager Ekspeditionskontoret.

Faktor eller Ombryder,

kendt med alt i et Trykkeri forefaldende Arbejde, dygtig Akcidens-Sætter-Trykker, Specialist i Tegning og Tonpladeskæring, søger Plads snarest i København eller Provinsen. Prima Anbefalinger for ovennævnte. Billet mrkt. »92« sendes til Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.

En absolut dygtig Mand kan faa fast Arbejde som Sætter-Trykker i et Provinstrykkeri. Vedk. maa tidl. have arbejdet med Annonce- og Akcidenssætning samt Ombrydning og Trykning.

Ansøgning med Lønforlangende sendes til *A/S Reklames Annoncebureau*, Kristiania, mrkt. »*Selvstændig*«. (84)

Akcidens-Sætter-Trykker

søger Plads i Løbet af April eller Maj Maaned. Vedkommende staar i fast Plads, men ønsker Forandring. Ugift. Militærfri. Billet mrkt. »88« modt. Ekspeditionskontoret.

Akcidens-trykkeri Et mindre saadant er straks til Afstaaelse til kontant Køber. Tildels nyt Materiale, god Beliggenhed, godt, billigt Lokale, gode Kunder. Nærmere ved Billet mrkt. 6826 til *Chr. Nielsens Ann.-Bur., Købmagergade 63, K.* (96)

Linotype-Sætter,

4-aarig Praksis, stabil Maskinkender, fineste Referencer, søger Plads snarest. Vedk. staar i fast Plads, men ønsker Forandring. Billet mrkt. »95« modt. Ekspeditionskontoret.

Til Salg.

5 Stkr. Haand-Diegelpresser (alle Størrelser). Event. Afbetaling.
(39) **Adelgade 16.**

F. L. BIE A/S **Ny Østergade 9, København**

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12a)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse.

For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (42)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181 (17)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN,
(79) Thingvalla Alle 28, S.

Allers illustrerede

Konversations-Leksikon og Fremmedordbog

2. forøgede Udgave

(ca. 7500 dobbeltspaltede Sider med Kort, Planer og over 4000 Afbildninger i Teksten)

komplet i 7 stærkt og smukt indbundne Pragtbind med **Læderryg** og **Læderhjørner** for en samlet Pris af ialt 39 Kr. mod efter eget Valg at betale **1 à 2 Kr. mdl.**

Alle 7 Bind leveres straks ved 1. Afdrag.

Dette enestaaende billige Tilbud anbefales det at benytte nu, da der kun er et lille Restoplag. Tilsendelsen af Værket og Opkrævningen (**ogsaa i Provinserne**) er **portofri** og sker ved Postopkrævning. — Man bedes af Hensyn til denne straks anmelde Flytning.

Bestillinger modtages af **Anton Jensen, Thingvalla Allé 28, København S.**
(99)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 13 — KØBENHAVN DEN 31. MARTS 1916 — XLIII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til samtlige Afdelinger er i denne Uge udsendt **Skema til Lønstatistik**.

Det er nu tre Aar siden den sidste Statistik blev optaget. Materialet skal bearbejdes paa samme Maade som det fremgaar af Beretningen for 1908—10 og 1911—13.

Da Oplysningerne vil blive benyttet i Lønforhandlinger, er det af yderste Vigtighed, at de er fuldt korrekte, ligesom det er ganske nødvendigt, at **alle Medlemmer** bidrager deres til, at Statistiken bliver saa oplysende som muligt.

Skemaet bedes indsendt til Forretningsudvalget, Gl. Kongevej 1 C, senest den 18. April.

København, den 29. Marts 1916. FORRETNINGSUDVALGET.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

I denne Uge er der til alle Afdelinger sendt Skema til *Medlemsfortegnelse pr. 31. Marts d. A.* Paa Grundlag af dette Skema beregnes Kommunetilskuddene, hvorfor det er af stor Vigtighed, at Skemaerne udfyldes nøjagtigt.

Skemaet maa i udfyldt Stand være indsendt til Hovedkontoret senest den 5. April.

København, den 29. Marts 1916. HOVEDBESTYRELSEN.

Dansk Typograf-Forbunds København Afdeling

Sætternes Underafdeling

(Den typografiske Forening)

(Sættere, Stereotypører og mdl. Trykkeriarb.)

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 2. April Kl. 11 Formiddag

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Forslag om Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen. 4. Et af »B. & A.-K.« indsendt Forslag. 5. Opstilling til Valg af 5 Styrelsesmedlemmer. 6. Opstilling til Valg eller Valg af 4 Kontrahenter. 7. Valg af Generalforsamlingsrepræsentanter: a) til Bryggeriet »Stjernen«, b) til Livsforsikringsselskabet. 8. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. 9. Valg af Stemmeoptællere. 10. Eventuelt. STYRELSEN.

Trykkernes Underafdeling

(Den typ. Trykkerforening)

afholder

ordinær Generalforsamling

Mandag den 3. April Kl. 7½ Aften

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Andragender. 4. Bevilling til Fagskolen. 5. Et af »B. & A.-K.« indsendt Forslag. 6. Beretning fra Kontrahentforsamlingen og Bryggeriet »Stjernen«. 7. Et Spørgsmaal om Holdskiftning. 8. Opstilling til Valg af en Kontrahent og en Repræsentant til Bryggeriet »Stjernen«. 9. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. 10. Eventuelt. STYRELSEN.

Kvindernes Underafdeling

(De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening)

afholder

ordinær Generalforsamling

Mandag den 3. April Kl. 8 Aften

i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. 4. Et af »B. & A.-K.« indsendt Forslag. 5. Eventuelt. STYRELSEN.

»Vildskud«.

I de senere Nr. af »Typ.-Tid.« har der under denne Overskrift været ført en Diskussion om Betimeligheden af at oprette en Brancheklub for Maskinsætterne i Provinserne, og ved at følge denne Diskussion bringes man uvilkaarligt ind paa at underkaste hele Systemet »Brancheklubber« en nøjere Prøvelse, idet der jo her i København i nogen Tid har eksisteret flere af disse.

Hvad er da det for Omstændigheder, der kan berettige en saadan Udvækst paa Organisationens Træ, der kan bevirke, at et saadant »Vildskud« for en Tid faar Lov at vokse og virke sideordnet med Moderstammen? Lad os tage i nærmere Øjesyn de her i København eksisterende Brancheklubber for Sættere, og man vil da heraf let kunne udlede Resultatet.

For at tage den ældste først, saa blev Maskinsætterklubben dannet paa en Tid, hvor Maskintekniken tog stærk Fart, men hvor man, paa Grund af manglende Fællesregler, stod ret raadvild med Hensyn til at fremskaffe den samme Ydelse for den samme Løn, thi ligesaa mange Sætterier med Maskiner, ligesaa mange forskellige Arbejdsmaader havde man. Principalerne pressede paa for at faa Akkordsætning indført, hvilket Organisationen ikke fandt formaalstjenligt, og nærmere og nærmere rykkede det Tidspunkt, hvor man maatte faa en Maskinsættertarif. Herunder opstod Ønsket blandt Maskinsætterne om at slutte sig sammen i en Klub for ved Hjælp af deres valgte Repræsentanter, der jo daglig arbejdede ved Maskinerne, under Forhandlingerne at kunne øve Indflydelse paa, hvorledes deres fremtidige Arbejdsforhold skulde være. Dette lykkedes dem, vi har nu en Maskinsættertarif i København, dens Godhed ufortalt, og hermed mener jeg i Grunden, at Maskinsætterklubbens Opgave er endt.

For den anden Klubs Vedkommende, Bladsætterklubben, stiller Forholdet sig paa en noget lignende Maade. Sætterne i Bladene har jo i mange Aar haft en Særstilling, pointeret bl. a. i den Tarifbestemmelse, at der ikke maa være Lærlinge i Dagbladene. Dermed siges jo, at en Lærling ikke kan lære Faget i Bladene, idet det er et ensidigt, specialiseret Arbejde, der udføres der. Fra de oprindelige meget vage Forhold med Hensyn til fælles Regler for Arbejdets Betaling, var man naaet til at faa en Antydning af en Bladsættertarif, en Tarif, som dog i Følge sin ordknappe Beskaffenhed lod vidt Rum aabent for Fortolkninger, og det viste sig da ogsaa i en vis Periode, da navnlig en af vore tidligere Tillidsmænd kom til at fortolke Tarifen paa Principalernes Side, at vi var ilde faren med den Tarif, idet Voldgiftsretten ved Opmandens Hjælp pillede snart dette, snart hint Støttepunkt

bort under Fødderne paa os. Og som Følge heraf dannedes Bladsætterklubben. Vi *maatte* søge en snævrere Sammenslutning, hvor vi kunde komme sammen med vort Arbejde og udveksle Anskuelser om dets Værd, at ikke Personalet i ét Blad regnede en Annonce paa denne Maade, i et andet Blad paa en hel anden Maade. Og desuden stod vi overfor en Tarifrevision og indsaa lige saa vel som Principalerne det nødvendige i at faa en nøjere udformet Bladsættertarif at rette os efter. Men da vort Arbejde og vore Arbejdsforhold efterhaanden var gledet saa langt bort fra det, der for en Bogsætter var Reglen, at han paa visse Omraader slet ikke kan forstaa det, maatte vi nødvendigvis slutte os sammen for derigennem at faa Indflydelse paa den Tarif, der blev skabt. Ogsaa dette gik sin naturlige Gang. Vi fik en ny og ret omstændelig Bladsættertarif bragt til Verden under Medvirkning af vore Branche-Repræsentanter, og ved Bladsætterklubbens Hjælp har vi nu faaet denne Tarif ført ud i Livet, saaledes at Medlemmerne rundt omkring arbejder jævnt hen under samme Vilkaar. Og hermed har ogsaa Bladsætterklubben løst den stillede Opgave og kunde egentlig godt indstille sin Virksomhed som Klub.

Medens altsaa disse to Brancheklubber, Maskinsætter- og Bladsætter-Klubben, er stiftet paa en Tid, hvor der var Brydning og Gæring indenfor deres begrænsede Omraade, og stiftet med det rent defensive Formaal at hjælpe med til, at de Forhandlinger, der skulde føres om Løn og Arbejdsvilkaar for den paagældende Branche, kunde faa et for Branchens Udøvere gunstigt Resultat, saa kan dette ikke siges for Bog- og Akcidenssætterklubbens Vedkommende. Denne Klubs Opstaaen var ikke en Følge af specielle Arbejdsforholds Tilstedeværelse, den blev ikke oprettet for at skaffe Talsmænd paa et specielt Omraade, som Andre vanskeligt kunde sætte sig ind i. Nej, dens Fremtræden var lige fra Begyndelsen af en mod de andre Klubber *offensiv* Karakter. Hvad der har baaret den frem, er den ganske naturlige Følelse, der opstaar hos den, der har for smaa Indtægter, Følelsen af, at man bliver forurettet og at der maa gøres noget for at forandre den bestaaende Ordning. Og saa valgte man at isolere sig, stille sig kontra de to andre Klubber og i Følelsen af sin numeriske Overlegenhed slaa i Bordet og sige: nu vil *vi* bestemme, hvor Skabet skal staa. Og til den Ende dannede man Bog- og Akcidenssætter-Klubben.

Herom i en følgende Artikel.

København, den 23. Marts 1916. C. SCHNOOR.

Dansk Typograf-Forbunds Kvindeafdeling.

Regnskab for Aaret 1915.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1915		Kr. 799.24
Renter af Sparekasse	Kr. 31.89	
Overført fra Lokalkassen	- 464.61	
		- 496.50
		Kr. 1295.74

Udgift.

Formandshonorar	- 200.00	
Lokaleleje	- 9.50	
Banneret	- 38.00	
Stemmeoptælling	- 4.00	
Rejse til Haag	- 150.00	
En Adresse	- 15.00	
Fællesorganisationen	- 25.05	
Repræsentation	- 5.00	
Porto	- 10.31	
Tryksager	- 7.75	
		Kr. 464.61
Beholdning den 31. December 1915		- 831.13
		Kr. 1295.74

København, den 20. Januar 1916. LAUR. JENSEN.

Regnskabet gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Det udviser et Overskud af Kr. 31.89.

København, den 22. Februar 1916.

ANTON ANDERSEN. CARL CHRISTOFFERSEN.
ALB. MICHELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

Kundgørelse.

Pressens Stereotypi-Anstalt & Clichéfabrik (Dir. Macholm), Sct. Pederstræde 34, er blokeret for Tilgang af Medlemmer fra Dansk Typograf-Forbund.

Maskinsætter ERNST HANSEN, tidligere Næstved, har i længere Tid haft Beskæftigelse ovennævnte Sted; han er gjort bekendt med Blokaden, men nægter desuagtet at forlade Arbejdspladsen.

Dyrtidstillæg.

A/S Sorø Amtstidende i Slagelse har for anden Gang udbetalt Dyrtidshjælp til sit Personale med 50 Kr. til de Gifte og 25 Kr. til de Ugifte.

Trykkerafdelingen i Kjøbenhavn.

Regnskab for Aaret 1915.

Hovedkassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning 1. Jan. 1915	6528.98	Pengehjælp	299.08
Renter af Sparekassen	213.75	Maanedl. Underst.	125.00
Renter af »Stjernen« 1914—15	40.00	Formandshonorar	200.00
Overført fra Lokalkassen	700.00	Lokaleleje	18.70
	953.75	Banneret	34.24
		Tryksager	31.50
		Fagskolen	50.00
		Fællesorganis. og Læsestue	83.80
		Folkeuniversitetsforeningen	6.00
		Andre Udgifter	28.36
			876.68
		Beholdn. 31. Dec. 1915	6606.05
Ialt	7482.73	alt	7482.73

Ekstrakassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning 1. Jan. 1915	1645.30	Pengehjælp	45.00
Renter af Sparekassen	58.30	Beholdn. 31. Dec. 1915	1658.60
Ialt	1703.60	Ialt	1703.60

Begravelseskassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning 1. Jan. 1915	3931.41	Begravelseshjælp til F. J. Andreasen, G. Tronier og Viggo Andersen	300.00
Kontingent	247.20	Beholdn. 31. Dec. 1915	4063.05
Restancer	45.20		
Renter af Sparekassen	139.24		
	431.64		
Ialt	4363.05	Ialt	4363.05

Status den 31. December 1915.

Hovedkassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	6106.05		
En Aktie i Bryggeriet »Stjernen«	500.00		
	6606.05	Formue 31. Dec. 1915	6606.05

Ekstrakassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	1658.60	Formue 31. Dec. 1915	1658.60

Begravelseskassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	4063.05		
Udest. Restancer	106.80		
	4169.85	Formue 31. Dec. 1915	4169.85

København, den 20. Januar 1916. LAUR. JENSEN.

Regnskaberne gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Hovedkassen udviser et Overskud af Kr. 77.07, Ekstrakassen et Overskud af Kr. 13.30 og Begravelseskassen et Overskud af Kr. 131.64.

København, den 22. Februar 1916.

ANTON ANDERSEN. CARL CHRISTOFFERSEN.
ALB. MICHELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

50-Aars Jubilæum.

LØRDAG d. 1. April kan vor gamle Kollega, HANS HANSEN, Næstved, fejre sit 50-Aars Jubilæum som Typograf, idet han 1. April 1866 udlærtes i Røhrs Bogtrykkeri i Sorø. Tiderne var ikke saa gunstige den Gang, og 14 Dage efter Læretidens Udløb maatte Hans Hansen dele Kaar med saa mange før ham, idet han fik »Arbejde« paa Landevejen og holdt her trolig ud, til han havde »arbejdet« sig det lille Danmark 3 Gange rundt. Med den ringe Understøttelse, der den Gang blev budt, var det en af Goderne, at Politiet ikke tog det saa nøje, naar man »fægtede« sig frem. Efter at have aftjent sin Værnepligt, arbejdede Hans Hansen flere Steder i København, bl. a. hos Thiele, Nielsen & Lydiche og i flere Samlinger i Rigsdagens Sætteri i Kristiansborgs Slotskælder; det var i de Aar, hvor Tingene drev »Visnepolitik«, og de ugifte, der ikke var »favoriserede«, kunde stolt gaa hjem Lørdag Aften med en Ugeløn af 2 Kr., medens de gifte fik Lov at skrive »Surkaal« op. Da »Visnepolitiken« stadig blev ført og vor Ven (som stadig er ugift) ikke af den Grund vilde gifte sig, tog han i 1880 Billet til Sverig, som han gennemrejste, og naaede ligeledes til Norge, helt op til Kristiania, hvor Arbejdet »laa og ventede« paa ham. Hjemlængslen drev ham dog atter tilbage til Danmark, og nu var der ikke Mangel paa Arbejde. Efter at have arbejdet flere Steder i Jylland var Hans Hansen med i Strejken paa »Jyllandsposten« i Aarhus, og det er meget interessant at høre ham fortælle herom.

Endelig »kastede han Anker« i Næstved, hvor han har tilbragt de sidste 40 Aar med faa Afbrydelser.

Vor gamle Kollega gaar nu i sit 70. Aar, idet han er født den 28. Februar 1847. Han har nu kun sin Alderdomsunderstøttelse at leve af, da han i lange Tider ikke har kunnet staa ved Kassen, grundet paa en til Tider ret ondartet Gigt i saavel Arme som Ben. Hans Hansen kan dog som Regel gaa sig en lille Tur, og da er det en Fornøjelse at slaa Følge med ham for at høre ham opfriske gamle Minder fra den Gang, Jubilaren var ung. Hans Hansens Adresse er: Brandtsgade 12 1 th., og der er sikkert en Del, der vil mindes ham paa denne Dag, ligesom Kolleger i Næstved-Afdelingen vil fejre Dagen med Jubilaren som Gæst ved en lille Sammenkomst paa »Jernbanehotellet«.

Ogsaa vor bedste Lykønskning. CHR.

Nær og Fjærn.

Medlemslisterne, som man sikkert paa mange Trykkerier har ventet paa med Længsel, vil, efter svære Fødselsveer — paa flere Trykkerier har man været indtil 5—6 Uger om at udfylde dem — blive udsendt i den kommende Uge.

Billet-Restanter fra Karnevalerne. *1912:* H. C. Hansen (B. Nielsen) 2 Kr. 50 Øre. *1914:* Carl Andersen (Schultz) 8 Kr. 50 Øre.

Liste over Billet-Restanter, der har givet Løfte om indenfor en bestemt Frist at betale Restancen, men som ikke overholder denne, vil fremkomme i et senere Numer.

Dyrtidsmærkerne for April Maaned udleveres i den kommende Uge (Fredag og Lørdag dog undtagen) hver Aften fra 5—6¼.

Allers illustrerede Konversationsleksikon. Opmærksomheden henledes paa omstaaende Annonce.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C 1.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Ny Medlemmer.

København: Galvanoplastiker Waldemar Sofus Ch. Folmer, udl. 31/1 05 hos Simmelkjær (arb. s. St.). Paal. Lilly Eleonora Elisabeth Andersen, udl. 18/3 16 i Industritr. (arb. s. St.). Paal. Ella Louise Ghristiane Larsen, udl. 20/3 16 hos Hamburger & Lange (arb. s. St.). Wald. S. Ch. Folmers Hustru Anna Marie Christiane. 564 Klingenberg-Jensens Hustru Johanne Mari Christine. 568 Poul S. Larsens Hustru Ida. 830 Carl M. Nielsens Hustru Poula Sylvia Johanne. 2719 Nortofts Hustru Henriette. 235 Scharnowskys Hustru Edith Emilie.

Marstal, Sætter Niels Peder Pedersen, udl. 1/4 16 i Ærø Folkeblad.

Tiltraadte.

København: 1465 Th. Fr. Brockmann fra Udl. (arbl.). 3800 Carl Laur. A. Thygesen fra Nakskov (S. L. Møller). 6275 Henrik Ubbesen fra Aalborg (Militær).

Aalborg, 3640 Harald Christensen, 3935 Karl Viggo Jensen, 3835 Martin Mar. Christensen, 3915 P. Søgaard Rasmussen, 3932 V. Pedersen Bank, 3857 Sophus Wilh. Neess og 3894 Mads Chr. Ubbesen (alle Militær). Aarhus, 3831 Th. Alfr. Eriksen, 3855 A. M. F. Bønnelycke, 3777 Vilh. Anton Pedersen, 3426 Jens Chr. Jensen, 3849 Carl Christensen, 3860 Marius Henriksen (alle Militær) og 3912 Jens Mar. Jensen (arbl.). Hjørring, 3819 Ove Edm. Jensen (Vends. Tidende). Holbæk, 3792 N. Olaf Hansen (Venstrebladet) og 3471 Ejner Nielsen (Eksprestrykkeriet). Odense, 3421 Hj. S. W. Svensson, 3818 Peder Jacob Pedersen, 3757 Oluf Sørensen Wismann, 3815 Olaf Chr. Olsen (alle Militær) og 6466 Hjalmar Hansen (arbl.). Ringkøbing, 3477 Aage Sørensen (Ringkøb. Amts Avis), 6854 Lorentz F. Jensen (Ringkøb. Amts Avis) og 6896 L. J. Nielsen (Ringkøb. Amts Avis). Silkeborg, 3419 H. P. Lorentzen (Soc.-Dem.). Skive, 3959 Orla W. Petersen (L. Pedersen), 3450 Arthur Haun (B. Hansen) og 3477 Aage Sørensen (L. Pedersen). Slagelse, 3938 Albert Vilh. Mogensen (Militær). Thisted, 6272 Henry F. Schilling i Pl.

Fratraadte.

København: 210 Carl Aug. Lundin til Udl. 2895 N. Chr. V. Jensen til Roskilde i Pl. 2599 N. Chr. Schmidt paa Rejse. 2740 Vald. A. Thomsen til Dansk Arbejdsmands-Forb. 490 Axel S. V. Wandrup til Udl.

Aalborg, 6854 Lorents F. Jensen til Ringkøbing i Pl. og 6275 Henrik Ubbesen til København (Militær). Faaborg, 3807 Aage Emil Nielsen til Odense (Militær). Fredericia, 3851 Johs. Chr. Rosenbæk til Bogense i Pl. Hjørring, 6336 Chr. Gravgaard Jensen til Amerika. Holbæk, 6896 Laur. Nielsen til Ringkøbing i Pl. Nakskov, 3800 C. Thygesen til København i Pl. Nykøbing F., 3413 Rich. P. Marquardtsen til Nakskov i Pl. Nykøbing M., 3857 Soph. Wilh. Neess til Aalborg (Militær). Ringkøbing, 3915 P. Søgaard Rasmussen til Aalborg (Militær), 3823 Viggo Pedersen Bank til Aalborg (Militær), 1248 S. A. J. Berg til Herning i Pl. og 3477 Aage Sørensen til Skive i Pl. Roskilde, 3471 Ejner Nielsen til Holbæk i Pl. og 6081 Vilh. Petersen til Odense (Militær). Skive, 3959 Orla W. Petersen til Odder i Pl. Thisted, 3835 Martin Mar. Christensen til Aalborg (Militær) og 3894 Mads Christian Ubbesen til Aalborg (Militær). Viborg, 3959 Orla William Petersen til Skive i Pl.

Udmeldte.

København: 6267 Sætter Erik C. J. Jeppesen. 4545 Paal. Thora Jørgensen. (Begge fratraadt Faget).

Død.

København: 1014 Enke Thalia Petrine Christensen (Medl. af Begravelseskassen).

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Medlemsmøde afholdes Fredag d. 7. April i Kaféen, Kultorvet 14, Kl. 8½. Indbetaling finder Sted samtidig.

Styrelsen bedes møde Kl. 8.

FORMANDEN.

T. S. **Ordinær Generalforsamling** afholdes Fredag den 7. April i Kafé Christiansborg, Frederiksholms Kanal 8. (2) STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 9 Sangøvelse. (1 m)

Typografernes Cykleklub.

Generalforsamling *Søndag d. 16. April.* Forslag indsendes 8 Dage før til Formanden.

Klubben henleder herved Opmærksomheden paa, at der — som Følge af Mangel paa Raamateriale — i den nærmeste Fremtid er Udsigt til en yderligere Prisforhøjelse for Cykler. Eventuelle Købere opfordres derfor til *snarest* at henvende sig til Styrelsen. (3)

ANNONCER

Trykkerforbundter

kan faa en god Plads i et københavnsk Bogtrykkeri. Billet mrkt. »111« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkerlære søges til en stor, velbegavet Dreng. HANSEN, Holger Danskes Vej 35, St. tv. Tlf. 9778. (105)

Trykker.

En yngre militærfri Trykker, vant til Farve- og Illustrationstryk, søger Plads. Billet mrkt. »108« modt. Ekspeditionskontoret.

En ung Typograf

ønsker Plads i København eller i en Provins paa Sjælland. Vedkommende staar i Plads, men ønsker Forandring. Billet mrkt. »110« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig militærfri

Maskinsætter

(Linotype), som er kendt med Maskinens Konstruktion, kan straks faa Arbejde. Ugeløn 40 Mk. Udlæg til Pas og Rejse godtgøres. (106) **Modersmaalet, Haderslev.**

Trykker.

En dygtig Trykker, fuldt fortrolig med Michle-Maskine og med Rotary samt Auto, søger Plads snarest som Illustrationstrykker eller i Mangel heraf som Akcidenstrykker. Billet mrkt. »102« modt. Ekspeditionskont.

Sætter-Trykker!

En dygtig Sætter-Trykker søger Plads snarest i København eller i en By i Nærheden deraf. Staar i fast Plads, men ønsker Forandring. ugift, militærfri. Billet mrkt. »104« modtager Ekspeditionskontoret.

Som 1ste Maskinsætter

(Linotype)

kan en **meget** dygtig Maskinsætter med indgaaende Kendskab til Maskinerne og Evne til at **forebygge** Standsninger samt til at foretage Smaa-Reparationer faa en varig og godt lønnet Plads paa et stort jysk Dagblads Sætteri, hvor der kun er **Dagarbejde**. En dygtig og samvittighedsfuld Mand vil kunne faa en særdeles god Stilling. Billet med Anbefalinger og fyldige Oplysninger bl. a. om Præstationsevne mrkt. »**M. S. 1465**« til **Wolffs Box**, København K. (109)

Linotype-Sætter,

4-aarig Praksis, stabil Maskinkender, fineste Referencer, søger Plads snarest. Vedk. staar i fast Plads, men ønsker Forandring. Billet mrkt. »95« modt. Ekspeditionskontoret.

Til Salg.

5 Stkr. Haand-Diegelpresser (alle Størrelser). Event. Afbetaling.
(39) **Adelgade 16.**

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse.

For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort**. Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (42)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Central 6125. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (15)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Hotel „Union" Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade (*bedste Spisested i København*) anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Carl Erichsen.

Telefon 2526. Sct. Pederstræde 10.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Landbrugslotteriet

bortspiller halvaarlig **25,000 Gevinster** til

Værdi 1 Million 132,670 Kr.

Trækkes den 12. og 13. April.

1/1 **Lod Kr. 1,20.** 1/2 **Lod 70 Øre.**

(107)

Allers illustrerede

Konversations-Leksikon og Fremmedordbog

2. forøgede Udgave

(ca. 7500 dobbeltspaltede Sider med Kort, Planer og over 4000 Afbildninger i Teksten)

komplet i 7 stærkt og smukt indbundne Pragtbind med **Læderryg** og **Læderhjørner** for en samlet Pris af ialt 39 Kr. mod efter eget Valg at betale **1 à 2 Kr. mdl.**

Alle 7 Bind leveres straks ved 1. Afdrag.

Dette enestaaende billige Tilbud anbefales det at benytte nu, da der kun er et lille Restoplag. Tilsendelsen af Værket og Opkrævningen **(ogsaa i Provinserne)** er **portofri** og sker ved Postopkrævning. — Man bedes af Hensyn til denne straks anmelde Flytning.

Bestillinger modtages af **Anton Jensen, Thingvalla Allé 28, København S.**

(99)

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB

Lørdag den 15. April 1916 Kl. 8

Gymnastik-Opvisning

i Prins Wilhelms Palæ

Herrehold ❋ Damehold

under Ledelse af Hr. Gymnastiklærer AXEL STORM

STORT BAL TIL KL. 4

Musiken under Direktion af Hr. Stabstrompeter HJALMAR KOEFOED

Billetter à 50 Øre over hele Salen faas hos Klubbens Medlemmer og Kassereren A. Andreasen, Vølundsgade 34 samt hos Inkassator Anton Jensen.

(2a)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 14 KØBENHAVN DEN 7. APRIL 1916 XLIII AARGANG

Kundgørelse.

Pressens Stereotypi-Anstalt & Clichéfabrik (Dir. Macholm), Sct. Pederstræde 34, er blokeret for Tilgang af Medlemmer fra Dansk Typograf-Forbund.

Maskinsætter ERNST HANSEN, tidligere Næstved, har i længere Tid haft Beskæftigelse ovennævnte Sted; han er gjort bekendt med Blokaden, men nægter desuagtet at forlade Arbejdspladsen.

»Vildskud«.

II.

Og med Dannelsen af en Bog- og Akcidenssætter-Klub vender man Systemet Brancheklubber om i sin Karikatur. Thi en »Brancheklub« for Bog- og Akcidenssættere synes mig det bedste Bevis for, at den Kollega, der har kaldt Brancheklubberne »Vildskud«, egentlig har Ret i sin Betragtning. Den eneste Berettigelse til indenfor Forbundets Ramme at danne Specialklubber maa da være den, at Medlemmerne godtgør at have Særinteresser, Special-Interesser udenfor Fagets Hovedstamme, det oprindelige, bærende Element. Og hvad er da dette for et Element, hvad er vi allesammen, før vi ved Skæbnens Førelse havner, nogle faa af os, i den ene eller anden Specialitet? Vi er Bog- og Akcidenssættere. Grundstammen, Kærnen, det langt overvældende Flertal af Sætterne i København er Bog- og Akcidenssætterne, vi andre faa er Udvæksterne derfra, der har skudt disse »Vildskud«, om man vil, og den Dag, vi ikke beskæftiges i et Blad eller ved en Maskine længere, da er vi igen Bogsættere, altsaa er Tale om en Brancheklub for Bogsættere hen i det Blaa, det er det ypperste »Vildskud«, der kan præsteres.

Og det er heller ikke dette, der ligger til Grund for Bogsætterklubbens Oprettelse. Det er, som før bemærket, Utilfredsheden med de økonomisk ringere Kaar, der ganske naturligt har søgt at skaffe sig et Udløb. Og da Klubben ikke hidtil har haft noget specielt Omraade at kaste sig over, følger det næsten af sig selv, at dens Tendens og Optræden bliver offensiv overfor de alt bestaaende Klubber.

Er der nu organisatorisk set nogen Grund til en saadan Offensiv? Jeg mener nej. Har Forholdet ikke altid været saaledes, at alle vigtige Spørgsmaal, Organisationen vedrørende, har været underkastet Afstemning blandt alle Medlemmer? Og har det ikke i Kraft heraf altid været Bogsætternes langt overvældende Flertal, som har sat sit Præg paa alle Beslutninger, Styrelsesvalg o. lign.? Jo, unægtelig! Og mon den fortsatte Tilværelse af Brancheklubber ikke nu, da deres Opgave (som paavist) er løst, snarest virker skadeligt. Jeg tror det. Naar f. Eks. Hr. P. B. i »Typ.-Tid.« Nr. 11 udkaster den Paastand, at Bogsætterne er organisatorisk set stedmoderlig behandlet, saa er dette et af de Postulater, der ikke kan staa for en nærmere Prøvelse og som virker irriterende paa den Læser, der tænker nærmere over Forholdet, medens det omvendt bibringer den ukritiske Læser en falsk Opfattelse af Situationen.

Og hvad der bør gøres for at ophjælpe Bog- og Akcidenssætternes altfor lave Lønninger, det gøres ikke alene ved at indmelde sig i Bogsætterklubben (Kontingent 1 Kr. aarlig), men det gøres ved at vi alle som en faar Øjnene op for det meningsløse i dette Forhold og derfor i Fællesskab lægger Raad op og *tager fat* paa Opgavens Løsning, naar vi er klar over Midlerne dertil. Men dér kan ganske vist i Øjeblikket en kraftig Agitation blandt Bogsætterne selv lægge det bedste Grundlag for det Arbejde, der skal gøres, og saa skal man ikke begynde med at udsprede Mistillid til de Kolleger, der i Øjeblikket beskæftiges i den ene eller den anden Branche.

Jeg kan derfor udtale som min Anskuelse, at Dansk Typograf-Forbunds og alle Medlemmernes Interesser vil være bedst tjent med, at Brancheklubberne ophæves og at der ikke gives Tilladelse til at oprette nye, saa meget mere som der staar i vore Love, at alle Tarifforhandlinger føres og afsluttes af Ledelsen i Forbindelse med tilkaldte Branche-Repræsentanter, en Sikkerhedsventil, som egentlig overflødiggør Brancheklubbernes fortsatte Eksistens, naar man forbinder den med den Tilføjelse, at disse tilkaldte Branche-Repræsentanter skal *vælges* af vedk. Branches Udøvere.

Jeg vil give Hr. P. B. Ret i, at det er ikke de faa med de bedre Lønninger, der har for meget, men det er det store Flertal, der har altfor lidt, og lad os saa paa Generalforsamlinger og Fællesmøder og ved en energisk Aktion af vor Styrelse med Haandslag af Medlemmerne arbejde paa at højne de Kollegers Kaar, som nu lider ilde. Thi de Familjer lider ilde, som i disse Tider skal leve for gængs Bogsætterløn.

København, den 23. Marts 1916. C. SCHNOOR.

Jens Christian Jensen

er Lørdag den 1. April afgaaet ved Døden. Begravelsen finder Sted Lørdag den 8. April Kl. 2 fra Nordre Kapel, Bispebjerg Kirkegaard.

— — —

Det er underlige Følelser, der besjæler Mennesket, naar man pludselig faar Meddelelsen om, at et af de Mennesker, man sætter Pris paa, er afgaaet ved Døden, og i Særdeleshed er dette Tilfældet, naar der er Tale om en ung Mand, i Forbindelse med hvem Begrebet personlig Sygdom hidtil har været ukendt.

Christian Jensen, der er født i Kolding, har lært Typografien i afdøde Landbrugsminister Anders Nielsens Bladtrykkeri i Randers; efter udstaaet Læretid kom han her til København, og hans første Arbejdsplads her var Rigsdags-Trykkeriet. Efter at have aftjent sin Værnepligt arbejdede han i et Par Aar hos Hof-Bogtrykker Bagge i Gothersgade; da »Gyldendal« startede Forlagstrykkeriet, fik han Plads i dette og her arbejdede han til sin Død.

Kræn — som vi kaldte ham — var en absolut god Kollega, en prægtig Kammerat, et inderlig godt Menneske og en ganske ypperlig Sætter, hjælpsom og grundig.

Hvor Kræn var til Stede, var der Liv og Lystighed, hans Evne til at sætte Diskussionen i Gang var sikkert uden Sidestykke, og karakteristisk for disse hans Diskussioner var det, at ingen, trods hans Evne til at fordreje Ting og Ord, nogensinde har fattet Nag til ham.

For hans Familje — Hustru og 7 ukonfirmerede Børn — er hans Død et tungt Slag. Hans, i Forhold til den store Familje, alt for knappe Løn, i Forbindelse med den urimelige Dyrtid, har naturligvis ikke bragt Velstand i Hjemmet, og kun hans gode Humør kan have sat ham i Stand til med Sindsro at bære Byrderne. Alle, som kendte ham, vil sikkert beklage hans alt for tidlige Død. BERNH.

50-Aars Jubilæum.

DEN 8. April er det 50 Aar siden vor gamle Kollega, Hr. CARL OLSEN, blev udlært hos Schjelderup. Efter Datidens Skik gik han »paa Valsen« og arbejdede i flere Aar i det kendte Drugulinske Officin i Altenburg. Da han kom hjem, begyndte han hos Græbe, hvor han ligeledes arbejdede i mange Aar, for tilsidst at havne hos Aamodt, hvor han nu har virket i de sidste 26 Aar, som forhaabentlig efterfølges af mange endnu. Carl Olsen er en værdig Repræsentant for en desværre nu snart uddød Generation af de gode gamle Svende med det gemytlige Sindelag og et aldrig svigtende Humør, og er trods sine snart 70 Aar stadig lige ungdomsfrisk og livskraftig. Indenfor vor Forening, som han har været Medlem af fra dens første Dag, har Carl Olsen beklædt Tillidshverv som Bibliotekar og Styrelsesmedlem, og hos Aamodt har han nu i en Aarrække varetaget sin Inkassatorvirksomhed saa ypperligt, at Personalet har valgt ham dertil for Livstid. — Til Lykke gamle Svend og Tak for godt Kammeratskab; gid det vare endnu mange Aar. S. R.

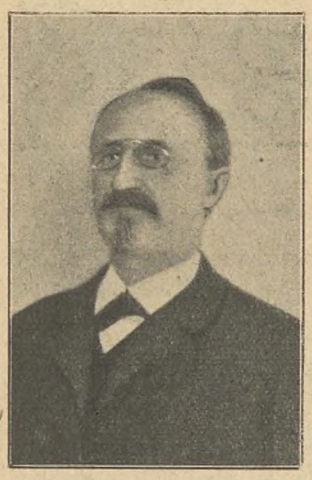

Dyrtidstillæg.

Vendsyssel Folkeblad, Brønderslev, har tilstaaet sine gifte Typografer et midlertidigt Løntillæg af 2 Kr. ugentlig i Anledning af den herskende Dyrtid.

Personalet i *Provinsbladenes Andelsselskab for Stereotypering* har modtaget hver 40 Kr. i Dyrtidstillæg.

Firmaet HAMBURGER & LANGE gav sidste Fredag hele sit Personale Dyrtidstillæg, der for de giftes Vedkommende beløb sig til 35 Kr., for de ugifte 25 Kr. og for de kvindelige Arbejdere 10 Kr.

Odense Lokalafdeling

tog i Søndags Afsked med Lokalformanden P. WELBLUND, der fra 1. April overtager Stillingen som Bestyrer for det kommunale Arbejdsanvisningskontor i Odense. — Over 100 Medlemmer var kommen til Stede.

Paa Festudvalgets Vegne bød JOHS. NIELSEN den afgaaende Formand som Hædersgæst og det øvrige Selskab Velkommen, hvorefter en Sang for Welblund blev afsunget.

ERNST JØRGENSEN takkede paa Lokalafdelingens Vegne Formanden for 12 Aars trofast Arbejde i Odense Lokalafdelings Tjeneste. Med Ønsket om alt Held i den fremtidige Virksomhed sluttede Taleren under stærkt Bifald fra Forsamlingen.

Herefter talte Forretningsfører PETERSEN for Welblund som den loyale Forhandler, naar Arbejdere og Arbejdsgiver mødtes, og takkede for 20 Aars Samarbejde i »Fyns Social-Demokrat«s Tjeneste.

P. OLSEN bad Formanden overbringe Odense Typografers Hilsen til Fru Welblund, der gæstfrit havde aabnet sine Døre for de mange Typografer, som i Aarenes Løb havde søgt Welblund — for at hente Raad og Bistand.

WELBLUND takkede Foreningen for Paaskønnelsen og udtalte, at en væsenlig Del af Takken for hans Virken maatte vendes mod Forretningsfører Hvidtfeldt, hvis Vejledning oftest var afgørende i Beslutningerne. W. havde i sin Virksomhed mødt saa megen Tillid og Støtte, at han med Glæde saa tilbage paa de forløbne Aar.

L. D. RASMUSSEN ønskede Welblund til Lykke med hans ny Stilling. — Endnu flere Medlemmer tolkede de Tanker, der ved Afskeden besjælede Odense Lokalafdelings Medlemmer.

Den lille Fest forløb paa en smuk Maade. Foreningen og den afgaaende Formand vil bevare Mindet om en god Arbejdsdags Afslutning. — Ogsaa i Anledning af Welblunds Jubilæum var han Genstand for megen Opmærksomhed og Hyldest. B.

Ulykken hos Luno.

FAKTOR NICOLAI NIELSEN, der, som omtalt, styrtede gennem Elevator-Skakten hos Luno, afgik i Lørdags ved Døden efter at han havde faaet det ene Ben amputeret.

Alle de mange, der gennem Aarene har været beskæftiget hos Luno, vil mindes den Afdøde som et sjælden elskværdig og omgængeligt Menneske. Under Strejken 1908 lod han sig — vel sagtens under stærkt Pres — bevæge til den utilgivelige Fejl, at hjælpe til med Arbejdet paa »Statstidende«, hvorved det lykkedes at faa dette Blad ud i enkelte Numre. Naturligt skabtes der en stærk Bitterhed mod ham ved denne Lejlighed.

Den af Fabrikstilsynet foretagne Undersøgelse om Aarsagen til Ulykken konstaterede en Fejl ved Mekanismen; det aarlige Tilsyn havde tundet Sted, og paa det Tidspunkt var der intet i Vejen med Elevatoren. Nu vil — saa vidt vi erfarer — Fabrikstilsynet henstille til Direktør Berg, at han maanedligt lader foretage teknisk Tilsyn med Elevatoren. Tillige vil der, ligeledes paa Initiativ af Fabrikstilsynet, blive udarbejdet Ændring til Loven om Elevatorers Benyttelse, idet man vil søge gennemført Paabud om, at saadant maanedligt Tilsyn skal finde Sted.

Styrelsesvalget.

Undertegnede Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund tillader sig herved at anmode Bog- og Akcidenssætterne om at stemme paa følgende 3 Kolleger:

PETER BERENDT (Schultz)
J. C. CHRISTIANSEN (Centraltrykkeriet)
N. P. ANDERSEN (Nielsen & Lydiche)

til Styrelsesvalget i Den typ. Forening.

København, den 4. April 1916.

Med koll. Hilsen

Viggo Hansen. (Luno.) — I. P. Carl Jensen, Friis-Thomsen, Spetzler. (Bagge.)
E. Jeppesen, Georg Andersen. (Schultz.) — H. Simonsen. (Forlagstrykkeriet.)
Ludvig Arnholtz, Chr. Nielsen. (Centraltrykkeriet.) — Robert Møller. (Carl Aller.) — Theodor Jensen. (Bording.)
O. Ludwigs. (Chr. Christensen.) — N. M. Nielsen. (A/S. P. Andr. Andersen.)
M. E. Grauleff. (J. Jørgensen & Co.) — Olaf H. Hansen. (Nielsen & Lydiche.)

Allers illustrerede Konversations-Leksikon og Fremmedordbog.

2. forøgede Udgave.

FØRSTE Udgave af dette Værk blev modtaget med en overordenlig Velvilje saavel af Pressen som af Publikum, ikke mindst i Arbejderkredse, hvor Anskaffelsen af den Art omfangsrige Værker hidtil ikke havde vist sig mulig. I de senere Aar er videnskabelige Opdagelser og praktiske Opfindelser fulgt Slag i Slag, og saa hurtig paa hinanden, at faa har kunnet følge med, og faa eller ingen har helt kunnet overse dem. Den stigende Kultur og den stærkere Erkendelse af Oplysningens Velgærninger gør et Værk som dette uundværligt for ethvert Hjem. For de unge, der skal frem i Verden, for enhver, der ønsker Svar paa den Uendelighed af Spørgsmaal, Livet saa at sige hver Dag stiller, er Allers Leksikon en Haandbog, hvori man i en klar, knap, men dog fyldig Form kan faa Oplysning paa alle den menneskelige Videns Omraader.

Værket foreligger nu færdigtrykt med Supplement til 1. Januar 1916. Derved at Værket leveres i komplet Stand, solidt og smukt indbunden i 7 *Bind*, vil alle de Ulemper undgaas, der som Regel følger af at modtage en Bog i Hæfter.

Dertil kommer det overordentlige billige Tilbud, der tilbyder at levere hele Leksikonet med Fremmedordbog straks, mod efter eget Valg at betale 1 å 2 Kroner maanedlig.

Bestillinger kan indsendes — ogsaa fra Provinserne — til ANTON JENSEN, Thingvalla Allé 28.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 2. April 1916 i Rømersgade 22, Festsalen. Dirigent: VILH. WARTENBERG. Sekretær: CARL ANGELIUS ANDERSEN.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Forslag om Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen. 4. Et af »B. & A.-K.« indsendt Forslag. 5. Opstilling til Valg af 5 Styrelsesmedlemmer. 6. Opstilling til Valg elle

Valg af 4 Kontrahenter. 7. Valg af Generalforsamlingsrepræsentanter: a) til Bryggeriet »Stjernen«, b) til Livsforsikringsselskabet. 8. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. 9. Valg af Stemmeoptællere. 10. Eventuelt.

Punkt 1. FORMANDEN aflagde Beretning og dvælede bl. a. ved den kommunale Dyrtidshjælp. Der var udbetalt for 1200 Kr. Mærker til 130 Medlemmer. Det var nok muligt, at endnu flere burde have Hjælpen, men at de holdt sig tilbage af en overdreven Finfølelse. Det burde de imidlertid ikke, thi de havde Ret til Hjælpen. Der var forrige Aar udtrukket for 2000 Kr. Obligationer; men der var i Aar indkøbt for 20,000 Kr. i Østifternes Kreditforening. Man havde faaet dem meget billigt, nemlig til en Kurs af 84. Omtalte den nye Medlemsliste. Det var nemlig konstateret, at en hel Del Medlemmer ikke var opført paa samme. Opfordrede til at medvirke til, at den fremtidig blev saa fuldstændig som muligt. Følgende Tal vil være af Interesse. Der var i København 2200 Medlemmer. Heraf 1346 Sættere, ca. 400 Trykkere og 431 Kvinder. Heraf atter 821 Haandsættere, 222 Maskinsættere, 8 Stereotypører, 8 Skriftstøbere, 55 Galvanoplastikere, 1 Nodestikker, 63 Faktorer og 23 Principaler. Endvidere (for Trykkerne) 374 Trykkere, 20 Faktorer, 1 Kobbertrykker og 6 Principaler. Dernæst indskærpede han Medlemmerne Tillidsmandsvalgene, som skulde finde Sted nu i April Maaned. — SPETZLER omtalte forskellige Forhold Tillidsmændene vedrørende. — BERENDT omtalte Tillidsmandsmøderne, som han mente var for sjældne. — N. P. ANDERSEN ankede over, at Personalerne ikke altid fulgte Tillidsmændene. Det var ikke saa underligt, at der altid var Kvaler, naar der skulde vælges Tillidsmænd. — KASSEREREN oplyste, at vi foruden de Medlemmer, Formanden havde nævnt, ogsaa havde 700 Hustruer. Hvad Dyrtidshjælpen angik, var den i Virkeligheden meget større. Der var jo ogsaa udbetalt Ekstraunderstøttelse baade til Syge og Arbejdsløse, og naar disse Beløb regnedes med, kom vi op paa ca. 7000 Kr. — SPETZLER foreslog, at man skulde lønne Tillidsmændene. — HARALD JENSEN kunde ikke gaa med hertil. — FORMANDEN udtalte, at der kun kunde blive Tale om at lønne Beregningssættere, der var Tillidsmænd. Udtalte desuden, at Personalerne burde være lidt mere hensynsfulde overfor Tillidsmændene. Lovede at søge et Tillidsmandsmøde afholdt i en nær Fremtid. — Efter endnu nogle Udtalelser fra flere Medlemmer godkendtes Beretningen enstemmigt.

Punkt 2. KASSEREREM oplæste Sætterafdelingens Regnskab (se »Typ.-Tid.« Nr. 12). — WARTENBERG henstillede til Styrelsen, at vi anbragte vore Penge i Andelsbanken. — BERENDT fraraadede dette. — WARTENBERG: Jeg har endnu ikke haft Berendt under Behandling med Hensyn til denne Sag. Men naar jeg faar talt med ham derom, saa vil han sikkert erkende, at vi bør støtte Andelsbanken. Vi bør støtte den, fordi den ikke fremmer kapitalistiske Interesser saaledes som de andre Banker. Ved at sætte vore Penge i Andelsbanken, gavner vi os selv. — Efter at endnu KASSEREREN, BERENDT m. fl. havde haft Ordet, godkendtes Regnskabet enstemmigt.

Punkt 3. FORMANDEN anbefalede at bevilge de 100 Kroner. — SPETZLER forespurgte, om Principalerne ydede et lignende Beløb. Besvaredes bekræftende. Bevillingen vedtoges.

Punkt 4. BERENDT motiverede et af Bogsætterklubben stillet Forslag, som gik ud paa at søge en Forhandling med Principalerne om et Dyrtidstillæg. Han stillede følgende Resolution:

»Sætterafdelingens Generalforsamling den 2. April forlanger, at der indledes Forhandling med Principalerne om et Dyrtidstillæg paa 10 pCt.«.

Efter nogen Diskussion, i hvilken en Mængde Talere havde Ordet, bl. a. FORMANDEN, N. P. ANDERSEN, HARALD JENSEN, CARL NIELSEN, J. O. PETERSEN, SONNENBORG, SPETZLER, vedtoges Resolutionen enstemmigt.

Der vil altsaa nu blive søgt Forhandlinger med Principalerne.

Punkt 5. Til Styrelsesmedlemmer foresloges følgende: HARALD JENSEN, WESTY HANSEN, HOLMEN og ANTON CHRISTENSEN. OLAF HANSEN ønskede ikke at blive genopstillet. Nyopstillet blev P. BERENDT, J. C. CHRISTIANSEN (Centraltrykkeriet) og N. P. ANDERSEN.

Punkt 6. Det vedtoges at foretage Valg af Kontrahenter paa Generalforsamlingen. Følgende valgtes: WARTENBERG, BERNH. SCHMIDT, VIGGO CHRISTENSEN og N. P. ANDERSEN. Suppleanter blev: JOHS. ERVIG og JUL. SCHRØDER.

Punkt 7. a). De afgaaende Repræsentanter til Bryggeriet »Stjernen« — GUNDORPH-SØRENSEN og WARTENBERG — genvalgtes.

Punkt 7. b). De tidligere Repræsentanter i Arbejdernes Livsforsikringsselskab ANTON JENSEN, BERSCHKE, ACTON MØLLER, MARTIN JENSEN. JUL. RASMUSSEN, N. P. ANDERSEN og WARTENBERG, genvalgtes.

Punkt 8. WARTENBERG aflagde en ganske kort Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. Aaret havde ikke været saa godt. Raastofferne var steget stærkt i Pris og Omsætningen var ikke forøget. Udsigterne for det kommende Aar var alt andet end lyse. Beretningen toges, uden Diskussion, til Efterretning.

Punkt 9. De afgaaende Stemmeoptællere: SØREN CHRISTENSEN, NICOLAI MØLLER, GUNDORPH SØRENSEN, SØBY, ULRIK HANSEN, JENS PANGEL, O. VENDELBOE-RASMUSSEN, DAMS, AXEL PETERSEN og OLE RASMUSSEN genvalgtes.

Punkt 10. Ingen ønskede Ordet. Generalforsamlingen sluttet.

Esbjerg Lokalafdeling

afholdt Torsdag den 23. Marts ekstraordinær Generalforsamling i Anledning af, at et tidligere Medlem, fhv. Bogtrykker Wedege Petersen, havde anmodet om Optagelse i »Dansk Typograf-Forbund«. Da W.-P. er over Aldersgrænsen, er det jo Afdelingen, der skal indstille ham til Optagelse.

Til Dirigent valgtes HENRIKSEN, og han gav straks Ordet til Formanden, EICKHARDT, der i en kort Tale anbefalede Afdelingen at indstille W.-P. til Optagelse.

Derefter førtes nogen Diskussion, baade for og imod Indstillingen, men tilsidst vedtoges med 8 Stemmer mod 6 følgende af NENDEL stillet Resolution:

»Generalforsamlingen udtaler, at den ikke kan anbefale Wedege Petersens Optagelse i »Dansk Typograf-Forbund« efter de mange Aars ubehagelige Samarbejde med ham som Bogtrykker, i hvilken Tid hans højeste Opgave har været at komme i Konflikt med Typograferne, samt kræver, at han straks maa forlade sin nuværende Arbejdsplads, »Vestjylland Socialdemokrat«.«

Da der ikke var flere Sager paa Dagsordenen, hævede Dirigenten Generalforsamlingen, der var besøgt af 14 Medlemmer. M. A.

Nær og Fjærn.

Billet-Restanter fra Karnevalerne. *1912:* H. C. Hansen (B Nielsen) 2 Kr. 50 Øre.

Liste over Billet-Restanter, der har givet Løfte om indenfor en bestemt Frist at betale Restancen, men som ikke overholder denne, vil fremkomme i et senere Numer.

25-Aars Jubilæum kan den 8. April fejres af CHR. ANDERSEN som Trykker paa »Demokraten« i Aarhus. Jubilaren, der i sin Tid har lært hos Alfred Bjørnbak og arbejdet en kort Tid hos Mammen i Aarhus, er en god Arbejdskammerat, der gennem Aarene har forstaaet at gøre sig afholdt af dem, han er kommen i Berøring med. Da han jo endnu forholdsvis staar i sin »Ungdoms fejreste Vaar«, vil han sikkert kunde opnaa at fejre et Par Jubilæer til paa samme Arbejdssted. Vi knytter vore bedste Ønsker til de mange Opmærksomheder, der sikkert vil blive vist Jubilaren i Dagens Anledning. S.

35-Aars Jubilæum. Lørdag den 1. April var det 35 Aar siden, Typograf O. M. OLSEN, »Aalborg Amtstidende«, blev udlært i Skanderborg hos Bogtrykker Oluf H. Jørgensen (Amtsavisen); efter et kortere Ophold i Silkeborg, kom Olsen i 1883 til Aarhus, hvor han arbejdede paa »Aarh. Stiftstidende« en Del Aar, fra hvilken Tid han sikkert vil være en Del af de ældre Aarhus-Kolleger bekendt. I 1889 kom han til Aalborg til det da nyoprettede »Aalborg Amtstidende«, og her har O. arbejdet siden og vil sikkert vedblive at virke i en lang Aarrække, idet de mange Aar ved Sætterkassen ikke synes at have taget hverken paa Olsens Humør eller Arbejdsevne.

I Anledning af Jubilæet overraktes der Olsen 6 elegante Sølvspiseskeer fra Arbejdskammerater og Kontorpersonalet, og fra Bladets Ejerinde modtog Jubilaren som Paaskønnelse en Pengegave, ligesom der i Dagens Løb indløb forskellige Gratulationer og Blomster.

Efter Fyraften samledes man til et lille festligt Samvær, ved hvilket der udtaltes en Mængde gode Ønsker for Jubilaren.

Gutenberg-Koret afholder, som tidligere meddelt, Skærtorsdag sin aarlige Koncert i »Studenterhuset«s Koncertsal, Studiestræde 1. Foruden Koret, der synger en Række a capella-Sange af anerkendte norske, svenske og danske Komponister, assisterer Kgl. Operasangerinde Frk. Astrid Elsted, Hr. Kgl. Skuespiller Alb. Luther, samt den fra Tivolis Koncertsal bekendte Violinist Hr. Chr. Madsen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

28. Marts: Løgstør 17.00. 4. April: Frederikshavn i Stedet for Januar Kvartals Overskud 30.00. 5. April: Nyborg 25.00.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

4. April: Frederikshavn pr. Bl. 30.00.
København, den 5. April 1916.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Poul Engelbert Christensen, udl. ¼ 16 hos O. C. Olsen (arb. s. St.). Sætter Charles Mario Axel Camilo Larsen Johnsen, udl. ⅓ 16 hos Eriksen (arb. s. St.). Sætter Laur. Armindt Lundquist, udl. 7/11 15 hos Qvist & Co.) (Laursen), fagl. Afd. Sætter Frithjof Møller, udl. ¼ 16 i Forlagstr. (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafd. Sætter Alfred Kristian Nielsen, udl. ¼ 16 hos O. C. Olsen (arb. s. St.). Trykker Alfred Ove Nielsen, udl. ¼ 16 i Nationaltr. (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafd. Paal. Victoria Anna S. F. J. Nielsen, udl. ⅛ 15 hos Ehbrecht (Jeppesen & Dyva). Hjælpearb. Chr. Bruun Rasmussen

(Hoffensberg). 1895 Einar Jørgensens Hustru Edith Nielsine Elisabeth. 2867 Georg Kottes Hustru Hertha Johanne Emma Marie. 1925 Sofus Rasmussens Hustru Kirsten Camilla. Sætterlærling Henrik Gust. Rasmussen (A. Nielsen).

Fredericia, Sætter Ejner Ludvig Fledelius, udl. 1/4 16 i Rs. Ottesens Bogtrykkeri. Hillerød, Ejnar Sofus Petersen, udl. 1/4 16 i Nordsjællands Venstreblad. Randers, Sætter Charles Peder Jensen, udl. 1/4 16 hos Th. Ethelberg.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3889 Laur. Hjelmbjerg fra Næstved (arbl.). 6336 Chr. Graugaard Jensen fra Hjørring (arbl.). 6569 Ch. Johansen fra Rejse (arbl.). 3659 Th. Nielsen fra Silkeborg (Militær). 6078 Gunnar Petersen fra Roskilde (Militær). 705 Eiler Petersen fra Hillerød (Cohen). 3682 Vilh. Tommerup fra Stege (Militær). Margrethe E. V. Larsen fra Bogbinderforb. (Nationalbanken).

Aalborg, 6738 Ferd. Joh. Fich (Det Bech'ske Bogtr.). Fredericia, 6753 Hans Peter Markussen (Fredericia Social-Dem.) og 6466 Hjalmar Th. Hansen (Centraltrykkeriet). Grenaa, 3968 Hilbert Lauritzen (Grenaa Folketidende). Horsens, 6734 O. G. S. Christensen (Militær). Kolding, 6119 Edv. O. Lund (Militær). Middelfart, 6466 Hj. Th. Hansen (Middelfart Avis), 3410 Theodor Elniff (Middelfart Venstreblad) og 3497 Emil Jørgensen (arbl.). Nakskov, 3413 Rich. Marquardtsen (Vestlollands Avis). Nykøbing F., 1221 Chr. P. Borgvold (Centraltrykkeriet). Odder, 3959 Orla W. Petersen (E. Kjeldsen). Odense, 3807 Aage Emil Nielsen (Militær), 3965 Andreas K. Hansen (arbl.), 3750 Vilhelm Nielsen (Militær), 6323 Niels Chr. Pedersen (Militær) og 6151 Martin Madsen (Militær). Randers, 6875 Hans Chr. Petersen (Ethelberg) og 6187 Søren Hansen (Social-Demokr.). Rudkøbing, 3889 Lauritz Hjelmbjerg (Centraltrykkeriet). Silkeborg, 3988 Th. A. Lorensen (syg), 3737 Sigvald Michaelsen (Soc.-Dem.) og 3735 Sigvard Andersen (Venstrebladet). Slagelse, 2599 Chr. Schmidt (Centraltrykkeriet) og 3792 N. Oluf Hansen (arbl.). Svendborg, 6702 Carl S. Chr. Jacobsen (Behrends).

Fratraadte.

København: 1351 Adolf Jens Grejø til Ringsted i Pl. 3889 Laur. Hjelmbjerg til Rudkøbing i Pl. 6336 Chr. Graugaard-Jensen til Amerika. 1280 Einar Axel Petersen til Grenaa i Pl.

Aalborg, 6557 Harry Isachsen. Esbjerg, 4423 Ejnar Sørensen til København i Pl. Faaborg, 6315 Hans Nielsen til Næstved (Militær). Fredericia, 6189 Søren Hansen til Randers i Pl. og 4407 L. H. Axen paa Rejse. Helsingør, 6151 Martin Madsen til Odense (Militær) og 3429 Peter Emil Petersen til Hillerød i Pl. Hillerød, 6386 Jens Hansen til Lyngby (Militær) og 705 S. E. Chr. Petersen til København i Pl. Holbæk, 3471 Ejner Nielsen til Roskilde (arbl.) og 3792 Olaf Hansen til Slagelse i Pl. Horsens, 6753 H. P. Marcussen til Fredericia i Pl., 6738 F. J. Fich til Aalborg i Pl. og 6569 Charles Johansen til København (arbl.). Middelfart, 3994 Aage Andersen paa Rejse, 6466 Hj. Th. Hansen til Odense (arbl.) og 6323 N. C. Pedersen til Odense (Militær). Nakskov, 1221 Chr. P. Borgvold til Nykøbing F. i Pl. og 3497 E. Jørgensen til Middelfart (arbl.). Næstved, 3889 Lauritz Hjelmbjerg til København (arbl.). Odder, 3831 Th. Alfr. Eriksen til Aarhus (Militær). Odense, 6466 Hjalmar Hansen til Fredericia i Pl., 3965 Andreas H. Hansen paa Rejse og 6937 Andreas Petersen til Bogense i Pl. Randers, 3426 J. Chr. Larsen Jensen til Aarhus (Militær), 3659 Thorv. Nielsen til Silkeborg (arbl.), 3912 Jens Marius Hansen til Aarhus, 3737 Sigv. Michaelsen til Silkeborg i Pl., 3750 Vilhelm Nielsen til Odense (Militær) og 6119 Edv. O. Lund til Kolding (Militær). Ringkøbing, 6212 L. Chr. Petersen til Saksk›bing i Pl. Silkeborg, 3419 H. P. Lorentzen til Aarhus (arbl.) og 3722 W. Hammerby til Randers i Pl. Skive, 3450 Arthur Haun til Aarhus (arbl.). Svendborg, 3891 Hans A. J. Frederiksen til Nyborg (arbl.).

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 9 Sangøvelse. — Restancer maa indbetales senest Fredag Aften.

Ordinær Generalforsamling afholdes Lørdag den 29. April. Forslag indsendes til Styrelsen inden 8 Dage. — Efter Generalforsamlingen bortsælges ved Auktion de uafhentede Gevinster fra Bortlodningen (Numrene 185, 317, 793, 947, 1023, 1072, 1727).

Derefter Fællesspisning med Præmieuddeling m. m. Liste fremlagt i Lokalet. (1 n)

ANNONCER

Linotype-Sætter.

En dygtig Linotype-Sætter søges til Ideal til delvis Natarbejde. Der forlanges god Præstation og betales god Løn, vel gennemsnitlig 45 Kr. om Ugen. Billet mrkt. »113« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Faktor.

En virkelig dygtig Fagmand, der vil arbejde med Ombrydning og lede et Trykkeri, søges snarest. Begyndelsesløn 2800 Kr. Der reflekteres kun paa Mænd med Anbefalinger fra lignende Stillinger. Billet mrkt. »112« indsendes til Ekspeditionskontoret.

Dansk-Am. Maskinsætter,

(Linotype-Sætter), lige hjemkommen fra Amerika — **gift og militærfri** — søger Plads; har fuldtud Kendskab til Maskinen. Billet mrkt. »114« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkeri til Salg.

Et mindre i god Drift værende Akcidenstrykkeri i en stor Stationsby — med fast, solid Kundekreds, bl. a. et aarligt fast Arbejde af ca. 2500 Kr. — er billigt til Salg, naar Handel kan ske snarest. Billet mrkt. »115« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker!

En dygtig Sætter-Trykker søger Plads snarest i København eller i en By i Nærheden deraf. Staar i fast Plads, men ønsker Forandring. ugift, militærfri. Billet mrkt. »104« modtager Ekspeditionskontoret.

Til Salg.

5 Stkr. Haand-Diegelpresser (alle Størrelser). Event. Afbetaling.

(39) **Adelgade 16.**

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse.

For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (42)

Som 1ste Maskinsætter

(Linotype)

kan en **meget** dygtig Maskinsætter med indgaaende Kendskab til Maskinerne og Evne til at **forebygge** Standsninger samt til at foretage Smaa-Reparationer faa en varig og godt lønnet Plads paa et stort jysk Dagblads Sætteri, hvor der kun er **Dagarbejde.** En dygtig og samvittighedsfuld Mand vil kunne faa en særdeles god Stilling. Billet med Anbefalinger og fyldige Oplysninger bl. a. om Præstationsevne mrkt. »**M. S. 1465**« til **Wolffs Box**, København K. (109)

Husk

„Gutenberg-Koret"s

KONCERT

Skærtorsdag Kl. 7 1/2

i Studenterhuset (Studiestræde 1).

Billetter à 50 Øre faas hos Hr. Inkassator Ant. Jensen samt Korets Medl.

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12 a)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3 1/2, 6—7 Efterm. og 10 1/2—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,

(79) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 15 KØBENHAVN DEN 14. APRIL 1916 XLIII AARGANG

Et sødt Barn.

SIDSTE Numer af »Typ.-Tid.« indeholdt Meddelelsen om Blokaden af »Pressens Stereotypi-Anstalt«, Skt. Pederstræde, og at der nævnte Sted arbejdede en ung Mand, Ernst Hansen, som Maskinsætter.

— — —

Denne unge Mand, som synes at leve i en lykkelig Uvidenhed om hvad Arbejdernes faglige Organisation er, har sit Hjemsted i Næstved; han har i ca. 4½ Aar været Lærling hos Bogtrykker Christensen samme Sted, og da denne ved Nytaarstid solgte en Sættemaskine til »Pressens Stereotypi-Anstalt«, der ogsaa paa dette Tidsrum var blokeret, fulgte Ernst Hansen med Maskinen hertil.

Nogen Tid efter hans Ankomst, henvendte han sig til Organisationen for at beklage sig over, at han ikke fik sin Ugeløn udbetalt, men kun saa stor en Del deraf, som var nødvendig for ikke at sulte; først ved denne Lejlighed blev vi opmærksom paa hans Ankomst til København.

Det meddeltes ham, at Arbejdspladsen var blokeret, og at denne Blokade netop var en Følge af, at Arbejderne ikke fik Pengene udbetalt. Det henstilledes til ham, ved Henvendelse til Principalen, at søge at faa saa mange af sine tilgodehavende Penge udbetalt som muligt, og derefter pr. omgaaende afrejse til Næstved; denne Henstilling lovede han at rette sig efter; han gjorde imidlertid opmærksom paa, at Principalen under en Samtale havde udtalt Ønsket om, at han vilde undlade at henvende sig til Organisationen, thi Principalen havde et gammelt Mellemværende med denne, som endnu ikke var ordnet, og Følgen af en saadan Henvendelse vilde da blive et Forbud mod at arbejde dernede.

Den unge Mand havde altsaa i Virkeligheden ikke en Gang den Undskyldning, at han ikke vidste noget om Forholdet!

Nogle Dage efter denne Samtale undersøgtes det, om den unge Mand var afrejst, eller om han muligvis skulde være paa den blokerede Arbejdsplads endnu, thi man havde Følelsen af, at hans Henvendelse til Organisationen kun var et Udtryk for Ærgrelsen over, at han ikke fik sin Ugeløn udbetalt, og ganske rigtigt, han spillede nok saa lystigt paa sin Maskine, og lod i det hele veltilfreds med at have fundet et Virkefelt, hvor han kunde gøre sine Evner gældende.

Efter dette sendtes der ham en Skrivelse med Anmodning om en Samtale, men herpaa svarede det søde Barn, som ikke kan anerkendes som Svend, da han ikke har aflagt Svendeprøve, og hvis Kvalifikationer vi overhovedet ikke kender: »Naar jeg ikke kan blive Medlem her i København, kan jeg jo ikke vente at faa Arbejde hvor som helst, og som Følge deraf maa jeg tage Plads, hvor det tilbydes mig.«

— — —

Det var ønskeligt, om Familje eller Venner af den unge Mand, thi saadanne maa vel findes i Næstved, vilde gøre ham forstaaelig, hvad han udsætter sig for ved fortsat at arbejde her, hvor Udsigten til at kunne blive er meget ringe, og hvor han i hvert Fald vil blive forlangt fjærnet, hvis andre eller flere Arbejdere, naar Forholdene er ordnede, skal antages.

B. E. S.

50-Aars Jubilæum.

FRU MATHILDE DIDERICHSEN fylder den 16. April 65 Aar og samme Dag er det 50 Aar siden hun begyndte sin Virksomhed som Arbejderske i københavnske Trykkerier. Den største Del af denne lange Tid har hun været beskæftiget hos Aller, Græbe, Luno og Schultz, men er for Tiden arbejdsløs. Kun ganske faa Kvinder bliver saa gamle Arbejdersker i vort Fag. — Mathilde Diderichsen blev Pioneren blandt de kvindelige Trykkeriarbejdere; hun var blandt de første, der arbejdede for Organisationens Oprettelse og blev dens Leder i de første og vanskeligste Aar. Oprindelig som Afdeling under Kvindeligt Arbejderforbund arbejdede den tungt og uden stor Tilslutning fra dem, den var bestemt at skulle gavne. Mathilde Diderichsen indsaa, at uden Tilslutning til de øvrige i Bogtrykkerierne beskæftigede Arbejdere vilde den unge, livsfattige Fagforening sygne hen, og hun virkede da for at faa den optaget som Afdeling i vort Forbund. Paa Delegeretmødet i 1899 forelaa der da herom et Andragende, der ikke mødtes med udelukkende Velvilje, idet en Del af de københavnske Repræsentanter ønskede de kvindelige Trykkeriarbejdere indmeldt enkeltvis i de alt bestaaende Afdelinger. Victor Petersen fik dog med stor Majoritet vedtaget en Resolution, der dels sikrede Optagelsen og dels bevarede Kvindernes Organisation som selvstændig Afdeling, sideordnet de øvrige Afdelinger.

Fra nu af voksede Medlemstallet i de kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening, og det skyldes ikke mindst Mathilde Diderichsens energiske og ihærdige — lidt drastiske — Agitation.

I 4—5 Aar beklædte hun Stillingen som Formandinde og hun havde den Glæde, at Arbejdet ikke var omsonst, thi under hendes Virksomhed lykkedes det at gennemføre den første Tarif for Medlemmerne, der forud arbejdede for en Løn af 7—9 Kroner om Ugen.

Nu er som bekendt Kvindernes Lønninger 16 Kroner ugenlig.

Kvinderne i de københavnske Trykkerier skylder da Mathilde Diderichsen megen Tak for hendes Virksomhed paa en Tid, hvor ikke mange af de, der den Gang var ved Faget, havde Forstaaelse af Organisationens Betydning, og kun ganske faa Mod til at træde frem og gøre det grove Arbejde, der under saadanne Forhold er nødvendig.

Nu er Jubilaren ikke ung mere, hun fylder som sagt paa Søndag 65 Aar, men hun er endnu livsglad og frejdig og interesserer sig for alt, hvad der vedrører den Organisation, hun har kærest af alt.

Vi ønsker hende til Lykke med Fødselsdagen og med hvad hun naaede at udrette i et langt og slidfuldt Liv.

Fru Diderichsen bor Korsgade 25 C. [1].

—s—

Typografernes Cykleklub.

DENNE vort Fags Turistklub gaar i Aar ind i sin 22. Sæson og kan da se tilbage paa en ikke saa ganske ringe Virksomhed i Retning af at skaffe gode Cykler paa billige Vilkaar, og tillige ved at arrangere Udflugter for sine Medlemmer, ikke alene de mindre, saakaldte Fro-

kostture, men ogsaa de større, egentlige Turist-Udflugter. Det er nu 10 Aar siden, at Klubben for første Gang gav sig af med at arrangere længere Ture for sine Medlemmer med Tilskud af Klubbens Kasse, og det er da navnlig de 2-Dages Udflugter, som har gjort særlig Lykke. Den første Udflugt af denne Art var Pinseturen til Møen i 1906; senere har Klubben i Pinsen, og ogsaa naar Grundlovsdagen faldt sammen med en Søndag, foretaget mange vellykkede 2-Dages Udflugter, saaledes i 1909 en Pinsetur til Kullen og i 1912 til Södraåsen i Skaane, og ellers til nogle af de smukkeste Egne paa Sjælland. Paa Klubbens Generalforsamling førstkommende Søndag er der 2 Forslag om Tur til den kommende Pinse.

Da næste Numer af Typ.-Tid. skal trykkes paa Tirsdag, bedes alt Stof, som ønskes i dette Numer, indsendt til Redaktionen senest **Søndag**. *Foreningsmeddelelser til Ekspeditionen senest* **Mandag**.

Dyrtidstillæg.

Redaktør CHR. G. TORTZEN, »Kallundborg Avis«, har udbetalt en Uges ekstra Løn til de gifte Folk blandt sit Personale. L. H.

I Tilslutning til det tidligere Dyrtidstillæg, som Indehaverinden af Th. Nielsens Bogtrykkeri i Regnegade, Fru DOROTHEA NIELSEN, har tildelt sit Personale, kan meddeles, at Fruen paa Grund af den stadigt stigende Dyrtid har besluttet, at den Forhøjelse af Ugelønnen, som først skulde indtræde fra Nytaar, for hendes Personale indtræder straks (fra 1. April).

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Trykkerafdeling afholdt Mandag den 3. April sin aarlige ordinære Generalforsamling med følgende Dagsorden:

1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Andragender. 4. Bevilling til Fagskolen. 5. Et af »B. & A.-K.« indsendt Forslag. 6. Beretning fra Kontrahentforsamlingen og Bryggeriet »Stjernen«. 7. Et Spørgsmaal om Holdskiftning. 8. Opstilling til Valg af en Kontrahent og en Repræsentant til Bryggeriet »Stjernen«. 9. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer 10. Eventuelt.

Dirigent: OTTO JENSEN. Sekretær: CARL J. CHRISTOFFERSEN.

1. LAUR. JENSEN aflagde Beretning for det forløbne Aar og dvælede ved Forhold hos enkelte Firmaer, der i Aarets Løb havde været Genstand for særlig Forhandling. Omtalte de Goder, de forskellige Dyrtidslove havde skaffet Arbejderne. — Efter et Par Forespørgsler, der besvaredes af LAUR. JENSEN, godkendtes Beretningen enstemmigt.

2. Regnskabet fremlagdes og godkendtes.

3. Andragende om maanedlig Understøttelse til A. C. Christensens Enke og Aug. Hansens Enke bevilgedes.

4. LAUR. JENSEN anbefalede den sædvanlige Bevilling af 50 Kr., da der stadig var nogle unge Mennesker, der havde Gavn af Undervisningen. — Efter Anbefaling af CHR. SØRENSEN og OTTO JENSEN vedtoges Bevillingen enstemmigt.

5. LAUR. JENSEN fremlagde det af »B. & A.-K.« indsendte Forslag, der gik ud paa ved Forhandling med Bogtrykkerforeningen at skaffe Typograferne et Dyrtidstillæg. — Efter forskellige Udtalelser om for Tiden at erholde et Tillæg til de bestaaende Lønninger, vedtoges det enstemmigt.

6. JOHS. LARSEN aflagde Beretning fra Kontrahentmøderne i det forløbne Aar. Efter at der var rettet en Tak til ham for den udmærkede Beretning, aflagde CHR. SØRENSEN Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. Aaret havde ikke været saa gunstigt paa Grund af store Driftsomkostninger. — Beretningerne toges til Efterretning.

7. LAUR. JENSEN fremlagde »Et Spørgsmaal om Holdskiftning«, og efter at en af Sagens Parter havde forklaret Sagen, vedtoges følgende enstemmigt:

»Generalforsamlingen udtaler som sin Opfattelse, at der altid, hvor der arbejdes paa flere Hold i samme Branche og Firma, skal skiftes paa Holdene, saaledes som det udtales i Tarifens § 1, 4. Stykke, og som ogsaa har været Forudsætningen for den paagældende Tarifbestemmelses Tilblivelse. Lokalstyrelsen anmodes om snarest muligt at bringe den paagældende Sag i Overensstemmelse med Tarifen«.

8. Til Kontrahent genopstilledes JOHS. LARSEN. Til Repræsentant til Bryggeriet »Stjernen« genopstilledes CHR. SØRENSEN.

9. OTTO JENSEN takkede for den Tillid, der var vist ham i den Tid, han havde siddet i Styrelsen, og ønskede at fratræde nu. Til Styrelsesmedlemmer genopstilledes CARL HANSEN (Kristelig Dagblad), og endvidere opstilledes JOHANNES LARSEN (Forlagstrykkeriet), CARL JOH. CHRISTENSEN (P. Hansen), FR. JENSEN (Schultz) og P. HOLM (Truelsen).

10. LAUR. JENSEN meddelte, at til Oktober havde Trykkerforeningen bestaaet i 40 Aar, og han vilde i den Anledning forespørge, om Medlemmerne ønskede en Festlighed arrangeret ved denne Lejlighed. Dette vedtoges og det overlodes Styrelsen at ordne det fornødne. Efter et Par Forespørgsler, der besvaredes af LAUR. JENSEN, og efter at han havde bragt Otto Jensen en Tak for hans Arbejde indenfor Styrelsen, hævedes Generalforsamlingen. C. J. C.

Styrelsesvalget.

Paa Trykkernes Generalforsamling den 3. ds. opstilledes til Styrelsen JOHS. LARSEN (Forlagstrykkeriet). Undertegnede Kolleger i Forlagstrykkeriet tillader sig at anmode Kollegerne om at stemme paa ham, da det er en Mand med Interesse for og godt Indblik i Foreningssager.

Med kollegial Hilsen

Carl Jensen. Chr. Holm Nielsen. H. Hansen. Karl Olsen.
Ch. Andersen. M. Hansen. Knud Andersen. A. Philipsen.
F. A. Nielsen. Fr. Svendsen. C. Berg.

Krigens Virkninger.

Pressefriheden har under Krigen taget ikke saa lidt Skade i saa godt som alle de krigsførende Lande; i *Italien* er det socialdemokratiske Blad »Avanti« forbudt paa Krigsomraadet. Det italienske Journalistforbund har protesteret, men uden Resultat. I *Frankrig* er følgende Blade forbudt paa bestemt Tid: »Rappel«, »Radical«, »Guerre Sociale«, »L'Homme Enchainé« og »L'Oeuvre«; ogsaa der har Journalisternes Organisation protesteret resultatløst.

— — —

Fra Rigstrykkeriet i Berlin. Krigen har her givet sig Udslag ved overvældende Arbejde. Alle de nye Laanekassesedler, de mægtige Oplag af rentebærende Krigslaansbeviser og de mange Statstryksager af forskellig Art bliver udført her.

Trykkeriet beskæftiger i Øjeblikket omkring *3000* Personer. Ifølge den sidste Opgørelse har Trykkeriet sidste Aar af Pengepapirer leveret følgende: 254 Millioner Stkr. Banknoter, Pengesedler og andre Værdipapirer. 5400 Millioner Stkr. Postanvisninger og mange flere imponerende Oplag, som det her vilde føre for vidt at nævne. Indtægten beløber sig til 14 Mill. Mark; Udgiften til 10 Mill. Mark. Der bruges for 3½ Mill. Mark Papir om Aaret.

Nær og Fjærn.

Husk at de udsendte Stemmesedler skal indsendes: *Sætternes* Fredag den 14., *Trykkernes* Lørdag den 15. og *Kvindernes* Mandag den 17. April.

D'Hrr. Inkassatorer erindres om, at de udsendte *Skemaer til Lønstatistiken* for Københavns Vedkommende bør indsendes med denne Uges Udgang.

Valg af Tillidsmænd, som i Følge Lovene skal finde Sted i denne Maaned, bringes herved i Medlemmernes Erindring. — Da det er af Betydning, ikke alene at Valg finder Sted paa *alle* Arbejdspladser, men ogsaa at Meddelelsen om *hvem*, der er valgt, kommer til Bestyrelsens Kundskab, bedes saadan Meddelelse tilsendt Formanden saasnart Valg har fundet Sted.

Medlemsfortegnelsen. Efter Udsendelsen af Medlemsfortegnelsen modtager Kontoret ofte Reklamationer om, eller Bebrejdelser over, at denne eller hin ikke er opført som Medlem. I Almindelighed er Ansvaret herfor at lægge paa Vedkommende selv, men Undtagelser herfra eksisterer; til disse sidste noteres Forglemmelsen af: Medl. Nr. 1448 Berg, A. E. V., Cand. phil., der er beskæftiget udenfor Faget, samt de i »D. F. D. S.«s Amerikabaade beskæftigede Typografer: Medl. Nr. 2567 Albeck, Poul, Sætter, 3181 Bjerregaard, Kaj, Sætter, 1168 Christensen, Henry, Sætter, 1415 Thomsen, Louis, Sætter, og 1962 Olsen, Axel, Trykker, som vi ikke har kunnet faa skematiseret, da de jo kun undtagelsesvis samtidig er her i København.

Stemmeoptællerne bedes møde førstkommende Lørdag Aften (den 15. ds.) Kl. 7 paa Forbundskontoret.

Billet-Restanter fra Karnevalerne. *1912:* H. C. Hansen (B Nielsen) 2 Kr. 50 Øre; endvidere følgende, der har givet Løfte om at betale, men ikke overholdt dette: *1916:* Ch. Andersen (Forlagstrykkeriet) 10 Kr. 75 Øre.

Liste over andre Billet-Restanter, der har givet Løfte om indenfor en bestemt Frist at betale Restancen, men som ikke overholder denne, vil fremkomme i senere Numre.

Navneforandring. Maskinsætter H. C. M. Hansen, Fyns Stiftsbogtrykkeri, Odense, har i H. t. Lov af 22. April 1904 erholdt Tilladelse til at føre Efternavnet SØNDERAA.

Bog- og Akcidenssætterklubben afholdt Lørdag den 21. Marts en godt besøgt selskabelig Sammenkomst. Blandt de Tilstedeværende herskede sikkert kun en Mening: at man ikke havde noget imod at deltage i en lignende Sammenkomst til næste Aar. Herom vidnede ogsaa det stærke Bifald, hvormed saavel Gutenberg-Koret som Hr. Nicolajsens udmærkede Foredrag og glimrende Lysbilleder modtoges. Det samme gjaldt Hr. Olsens Foredrag af nogle Revysange samt Hr. Samuelsens Solosange.

Dronninglund Herreds Bogtrykkeri. Vor Kollega ALFRED CHRISTENSEN, som har lært paa »Aalborg Stiftstidende«, og har staaet der i 35 Aar samt tillige i flere Aar ledet Bladets Akcidenssætteri, forlod Aalborg 1. April for at paabegynde egen Virksomhed, Dronninglund Herreds Bogtrykkeri i Stationsbyen Dronninglund. Hr. Christensen har i nogle Aar været Udgiver og Redaktør af »Øst-Vendsyssel Avis«, der blev trykt i Stiftsbogtrykkeriet, men som nu danner Grundlaget for det ny Trykkeri.

Dronninglund er Landets største Sogn, og vor elskværdige, solide og dygtige Kollega vil sikkert formaa at skabe sig en god Forretning. De bedste Ønsker ledsager Bogtrykker Alfr. Christensen, og Lokalstyrelsen takker ham herved for hans ikke altid lette Hverv som Inkassator paa Byens største Trykkeri.

Dronninglund er Filial under Aalborg. G.

Moderne paa sine gamle Dage. »Aalborg Stiftstidende«, der i Aar holder »Jubelaar«, idet Bladet gaar i sit 150. Aar, er dog ikke mere Jubel»olding« end at det kan følge med Tiden. En Rotationspresse er nemlig blevet opstillet, og Bladet vil i den nærmeste Tid udgaa i moderne Format. — Det bør noteres, at ogsaa med Hensyn til Arbejdernes Lønforhold har Bladets energiske Ejer, Redaktør Schiöttz-Christensen, et mere moderne Syn end Bladets tidligere Ledere.

Forøvrigt tænker et Par andre af Aalborg-Bladene paa at indføre Bogformatet.

»Nordjyllands Soc.-Dem.« har for et Aars Tid siden gjort Forarbejder hertil, og Planen har været forelagt et Par Gange for Kontrolkomitéen i København; men her gaar det »langsomt med *lange*, bløde Tag«.

Og nu er »den gamle« altsaa kommet først! G.

Ved en Fejl fra en paa et herv. Trykkeri værende Inkassator blev forleden Typograf Axel Skyum uberettiget offentliggjort som skyldig for 2 Karnevalsbilletter (4½ Kr.) fra 1912.

Typografernes Sportsklub

afholder

Gymnastik-Opvisning

Herrer og **Damer** under Ledelse af Hr. Gymnastiklærer

AXEL STORM

i Morgen Lørdag Kl. 8 i Prins Wilhelms Palæ

Stort BAL til Kl. 4

Musiken under Direktion af Hr. Stabstrompeter HJ. KOEFOED

Billetter 50 Øre over hele Salen. — Baltegn 75 Øre (2·b)

Forretningsudvalgsmøder.

Torsdag den 3. Februar 1916.

1. Forskellige Skrivelser toges til Efterretning.

2. Sygekasseinspektoratet havde erklæret sig ganske utilbøjelig til at indgaa paa de ønskede Ændringer, og da de næppe vilde faa synderlig praktisk Betydning, vil man ikke forsøge at gaa til Ministeriet med dem. Lovene vedtoges herefter endeligt i den Skikkelse, hvori de fra Inspektoratet forelaa i Mødet den 14. Januar.

3. Nogle Forhold vedrørende Blokaden hos Bastue Jacobsen drøftedes, og nogle Beslutninger toges.

4. Vejle Lokalafdeling, der har 27 kvindelige Hjælpearbejdere, bevilgedes et Administrationstilskud paa 25 Kr. aarligt.

5 og 6. Nogle Sager var til fornyet Behandling, og Beslutning toges.

7. Lokalformanden i Ringsted fremsender Meddelelse om Efterbetaling af et Rejsebeløb. — Til Efterretning.

8. Fællesrepræsentationen for »De unges Idræt« anmodede om økonomisk Støtte. — Henlagdes.

9. Det internationale Sekretariat fremsender Meddelelse om Stillingen og anmoder om et Medlemsbidrag paa 8 Pf. pr. Medlem for Aaret 1915. — Afsendes.

10. Den argentinske Forening fremsender Love.

11. Et Erstatningsspørgsmaal fra Krohns Bogtrykkeri, rejst gennem K. B., kan ikke tiltrædes, forinden man faar Adgang til at faa Forklaring af den paagældende Trykker.

Torsdag den 17. Februar 1916.

1. Forretningsføreren havde besøgt Lyngby, Helsingør og Køge Afdelinger samt Fakse, og gav i den Anledning forskellige Meddelelser. — Til Efterretning.

2. Forretningsføreren delegeres til Forhandlinger i Esbjerg i Anledning af »Vestj. Soc.-Dem.« Trykkeris Overgang til Partitrykkeri.

3. De rentrykte Love for Sygekassen i København forelaa. Et Eksemplar underskreves og sendes til Sygekasseinspektoratet. — Skema til Begæring af Statstilskud forelaa og underskreves.

4. Forretningsføreren refererede Korrespondancen med nogle Afdelinger om Tilbageholdelse af Overskudet for Oktober-Kvartal. — Til Efterretning.

5. Det vedtoges fra 1. April at forhøje Prisen for alle Annoncer, Pladssøgende undtagen, til 25 Øre pr. Petitlinje.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Onsdag den 9. Februar 1916.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Et Firma havde forhøjet Personalets Lønninger med 2 Kr. pr. Uge, men til denne Forhøjelse truffet den Aftale med Personalet, at den ene af disse var at betragte som Forudbetaling af det Løntillæg, som skulde falde ved Nytaar 1917. Til Efterretning. — En Maskinsætter havde indladt sig paa at levere Arbejde uden for den ordinære Arbejdstid til almindelig Timebetaling. Efterbetaling maatte kræves. — Folkeuniversitetsforeningen meddelte, at Foredragsrækken for Foraarssemestret begyndte Mandag den 14. Februar. Meddelelse tilsendes »Typ.-Tid.«. — Et Firma havde antaget en kvindelig Elev, som havde været 8 Maaneder ved Faget for en Begynderløn af 7 Kr. pr. Uge. Kunde ikke forbydes. — Den ændrede Sygekassevedtægt bevirker, at Kontingentet maa forhøjes med 5 Øre. Det vedtoges at anbefale Generalforsamlingen, ved Ophævelse af Ekstra-Kontingentet til Fagkassen at lade dette overgaa til Sygekassekontingentet og ikke at ændre det *samlede* Kontingentbeløb. — Det vedtoges at afholde ordinær Generalforsamling Søndag den 13. Februar med følgende Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Næstformand. 4. Forslag til Kontingentomlægning i Følge den ny Sygekassevedtægt. 5. Ansøgning om Bidrag til de unge Socialdemokrater. 6. Beretning fra Kontrahentmøderne. 7. Eventuelt. — En Ansøgning om hvilende Ret bevilgedes.

For den megen Opmærksomhed, der vistes mig af Odense Lokalafdelings Medlemmer, og for de mange Hilsener fra Kolleger rundt i Landet, der sendtes mig i Anledning af mit Jubilæum, takker jeg paa det hjærteligste. P. WELBLUND, Odense.

For al udvist Opmærksomhed i Anledning af mit 50-Aars Svendejubilæum min hjærteligste Tak.

Med kollegial Hilsen og Tak. CARL OLSEN.

Modtag min hjærteligste Tak for Opmærksomheden ved mit Jubilæum. H. HANSEN,
Brandtsgade, Næstved.

Hjærtelig Tak for al udvist Deltagelse ved Typograf JENS CHR. JENSENS Død og Begravelse. DE EFTERLADTE.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 1227*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

10. April: Hillerød i Stedet for Januar Kvartals Overskud 17.25; Hillerød 82.75; Silkeborg i Stedet for en Del af Januar Kvartals Overskud 60.00.

København, den 11. April 1916.
Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

6. April: Ribe 89.80. 10. April: Hillerød pr. Bl. 17.25; Silkeborg pr. Bl. 60.00, kont. 174.20, ialt 234.20; Vejle 216.00. 11. April: Rudkøbing 134.65; Aalborg 315.00.

København, den 11. April 1916.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: 4040 Alfred Christensens Hustru Agnes Johanne Frederikke.

Næstved, Carl Gilling, udl. 15/4 16 i Næstved Avis.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3505 Einar Andersen fra Aarhus (Cohen). 174 Chr. Baltzersen fra Udl. (Centraltr.). 4423 Ejner Sørensen fra Esbjerg (Missionstr.).

Aalborg, 6557 Harry Isachsen (Dronninglund Herreds Bogtr.). Aarhus, 3419 Holger Lorentsen (arbl.) og 3450 Arthur Haun (arbl.).

Grenaa, 1280 Einer Aksel Petersen (Djursland). Hillerød, 3429 Peter E. Petersen (Amtsavisen). Hjørring, 3419 H. F. Lorentzen (Vends. Tidende). Holbæk, 3764 Niels L. Sørensen (Militær). Maribo, 3469 Peter Aage Andersen (Martin Andersen). Nakskov, 6130 Th. Kassow (Centraltrykkeriet). Nyborg, 3891 H. A. Johs. Frederiksen (arbl.) og 3904 Jørgen Alfr. Sørensen (C. Schønemann). Nykøbing F., 6212 Lauritz Chr. Pedersen (Laur. Jensen, Sakskøbing). Nykøbing M., 3781 P. Helander Petersen (Folkebladet). Odense, 3891 Hans A. Frederiksen (K. E. Petersen) og 6081 Vilh. Petersen (Militær). Randers, 3722 William Hammerby (Ethelberg) og 3970 Richard Nissen (Randers Bogtr.). Slagelse 3767 Johannes Jacobsen (Militær), 6443 N. P. Andersen (Centraltrykkeriet) og 3850 Axel Chr. Jensen (Militær). Varde, 3932 M. Schmidt (J. Petersen). Viborg, 6301 Jens Thomsen (Militær), 3643 Niels Marius Thomsen (Stiftstidende) og 369 G. A. Lohmann (Aug. Davidsen).

Fratraadte.

Aalborg, 3418 Oluf M. Petersen til Hjørring. Aarhus, 4486 H. Fr. Madsen til Esbjerg i Pl., 3781 P. Helander Petersen til Nykøbing M. i Pl., 3419 Holger Lorentzen til Hjørring i Pl., 3505 Ejner Andersen paa Rejse og 3643 N. M. Thomsen til Viborg i Pl. Esbjerg, 6973 Anton Strand til Ribe i Pl. Helsingør, 3469 Aage Andersen til Maribo i Pl. Hillerød, 6398 R. Christophersen til Holbæk i Pl. Hjørring, 3419 H. P. Lorentzen til Aarhus (arbl.). Kolding, 2586 Harald Fuglsang til Holstebro i Pl. Maribo, 3970 Richard Nissen til Randers i Pl. Middelfart, 3410 Th. Elnif paa Rejse. Nyborg, 6583 J. Vald. Johansen til Odense i Pl., 3850 Axel Chr. Jensen til Slagelse (Militær), 3764 N. Lomholt Sørensen til Holbæk (Militær) og 3891 H. Alb. Johs. Frederiksen til Odense i Pl. Nykøbing M., Charles Jensen til Viborg (Militær). Odense, 4442 Otto Riisgaard Mortensen til Aarhus i Pl. Skive, 6301 Jens Thomsen til Viborg (Militær). Slagelse, 2599 Chr. Schmidt paa Rejse. Viborg, 3735 Sigvard Andersen til Silkeborg i Pl.

Udmeldt.

København: 2345 Paal. Antoinette Antoni (fratraadt Faget).

Døde.

København: 77 Sætter Jens Chr. Jensen. 1284 Faktor Nikolaj H. Nielsen (Begravelseskassen). 1022 Enke Anna Christiane Johanne Drachmann (Sygekassen).

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Al Ind- og Udbetaling foregaar **i Dag Fredag Kl. 7—9**, i Stedet for i Morgen Lørdag. — **Alle Restancer** bedes indbetalt.
(14c) KASSEREREN.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 9 Sangøvelse. 1. Paaskedag Fodtur til Gentofte. Mødested Tuborg Kl. 9.
(10)

Typografernes Cykleklub.

Søndag den 16. April Generalforsamling i Nørre Central Café, Nørrebros Runddel Kl. 11 pr. — Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet.
(3a) STYRELSEN.

ANNONCER

Sætter-Trykker,

flink og ædruelig, kan straks faa fast Plads.
Ølandenes Dagblad.
(120) Rudkøbing.

En 40-aarig Typograf

søger Plads straks eller senere som **Ombryder eller teknisk Leder** i et mindre Provinstrykkeri (Avis eller Akcidens). Glimrende anbefalet fra tidligere mangeaarige Pladser. Afskrift af Anbefalinger sendes paa Forlangende. Billet mrkt. »119« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre
Sætter-Trykker

til Avis og Akcidens kan faa Plads straks i
E. Kjeldsens Bogtrykkeri.
(123) Odder.

En yngre **Typograf**, Avis eller Akcidens, antages straks eller senere.
(121) **Helsingør Avis**, Helsingør.

Hurtigsætter til Avis.

Ung rutineret **Avis-Sætter**, Nordmand, men fuldt fortrolig med den danske Ortografi, flink og paalidelig, paapasselig med Arbejdstiden, søger Plads i København fra medio Maj. — Minimum som Begyndergage.

Billet mrkt. »**Hurtigsætter til Avis**« modtager Ekspeditionskontoret. (118)

Trykkeri til Salg,

grundet paa Sygdom og derfor Handelsophævelse. Tidssvarende Typer, 2 smaa Trykmaskiner, tildels nye, 1 Hæftemaskine, 1 Skæremaskine m. m., kan købes billig og overtages straks. **C. P. Juul,**
(117) Horsens.

En god brugt
Korrekturpresse,

passende til et Avistrykkeri, ønskes til Købs.
Ringkøbing Amts Avis,
(116) Ringkøbing.

Trykkeri til Salg.

Ét mindre i god Drift værende Akcidenstrykkeri i en stor Stationsby — med fast, solid Kundekreds, bl. a. et aarligt fast Arbejde af ca. 2500 Kr. — er billigt til Salg, naar Handel kan ske snarest. Billet mrkt. »115« modtager Ekspeditionskontoret.

En Hurtigpresse, Augsburger, 4 Formvalser, indv. Rammev. $65^1/_2 \times 102^1/_2$, til Salg. Kan ses i Brug hos Ejeren. Billet mrkt. »122« modt. Ekspeditionskontoret.

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse.

For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (42)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

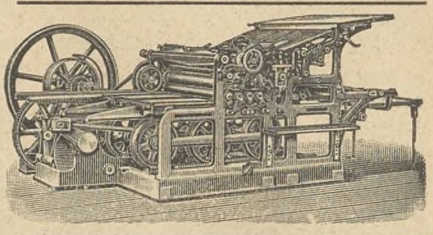

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.
— Dansk Arbejde. —

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (15)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—$3^1/_2$, 6—7 Efterm. og $10^1/_2$—12 Søndag. Telefon 8181.
(17)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN,
(57) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 16 KØBENHAVN DEN 19. APRIL 1916 XLIII AARGANG

Brancheklubberne.

Nu, efter at Spørgsmaalet om Brancheklubberne er rejst og meget naturligt synes at paakræve nogen Interesse, turde Undertegnede bede om Plads for følgende, der kan gøres saa meget kortere, som det væsentlig fremkommer i Tilslutning til Hr. Schnoors efter min Opfattelse vægtige Indlæg.

Til Sagens specielle Side, som er de ærede Aalborgkollegers Ønske om og Arbejde for Dannelsen af en Maskinsætterforening, forekommer det mig, at Argumenterne for en saadan Forenings eller Klubs Oprettelse i mindre Grad kan gøres gældende, end Forholdene egentlig synes at berettige dem til. Det Samarbejde, der mulig kunde være ønskeligt mellem Landets Maskinsættere, kan med den Udvikling, der allerede er foregaaet, næppe være af anden Art eller til andre Formaal end hvad der giver sig Udtryk gennem vor Organisation og de Mænd, der er valgt til at varetage vore Interesser. Et Bevis herpaa turde formentlig den københavnske Maskinsætterklub være. Det er en Kendsgerning, at dens Eksistens og Virke nu væsentlig kun knytter sig til — en aarlig Fællesspisning. Har Maskinsætterne noget paa Hjærte? Det synes ikke saa. Ja, de har en Tarif, om hvilken Anskuelserne — som det sig hør og bør om alle Tarifer — er blandede. Men Tarifen er jo dog, om ikke det ønskelige Udtryk, saa Resultatet af Brancherepræsentanternes Arbejde. Og i denne Henseende staar jo bestandig Vejen aaben i Henhold til vore Love, ligesom et Samarbejde mellem Maskinsætterne udmærket godt kan foregaa i selve Afdelingen — den som rummer *alle* Interesserne.

Saa er der Sagens principielle Side, og det er for en Organisationsmand den allervæsentligste: En Organisation maa og skal være en Enhed. Ligesaa længe den er dette, hvilket atter vil sige: Lige saa længe den kan tjene dette Formaal og de samlede Interesser, kan disse Fænomener, som Klubdannelserne er, passende betegnes som Misvækster. Den egentlige Forklaring paa disse Misvæksters Fremkomst skal her lades ude af Betragtning. Her stilles blot Spørgsmaalet: Kan Organisationen befordre de fælles Interesser? Hvad Maskinsætterne angaar forekommer det mig, at deres Vilkaar i højere Grad staar som Resultat af Organisation (og Teknik) end af noget andet. Og det forekommer mig tillige, at denne Branche mindre har Grund til at pleje og opelske Særinteresser al den Stund Organisationen har befordret Branchens Interesser, som den har. Det er derfor organisatorisk set mere end en Misforstaaelse, der giver sig til Kende ved en fortsat Klubdannelse indenfor *denne* Branche.

Men nu Bogsætterklubben i København. Det er efterhaanden bleven velhørt Tale, at det Misforhold, der formenes at være til Stede mellem Maskinsætternes og Bogsætternes Aflønning, burde rettes i de sidstes Favør. Aa ja. Om man nu bare formaaede dette gennem Bogsætternes Klub, saa kunde man vel nok erkende dennes Eksistens som berettiget. Men foreløbig har man med Bogsætternes tunge Lod i Vægtskaalen vedtaget den sidste Tarif og derigennem manifesteret Organisationen som en Enhed. Hvad vil man saa mer? Man famler i Blinde hvis man tror, at Klubdannelse formaar at løse Opgaverne bedre, end hvad den mønstergyldige Organisation er i Stand til. Og det har ogsaa vist sig, at Bogsætterklubben til Dato *intet* har udrettet, der kan siges i nogensomhelt Retning at have skaffet Haandarbejderne bedre Vilkaar. Man har saa lagt sig efter Tillidsposterne. Parolen lyder: stem kun paa Bogsætterne ved Valg etc. Og det viser sig jo ogsaa, at det gavner dem, der bliver valgt (naar de ophører med at være Bogsættere) — men Bogsætterbranchen — — ikke en Døjt. Tvertimod har Bogsætterne ved denne Taktik: kun at vælge Bogsættere, til ingen Nytte netop kun vraget Typografernes bedste Mænd. Endelig er Bogsætterklubben i Spørgsmaalet om en Maskinsætterskole traadt ud over sine egne Rammer — hvad jeg nu foreløbig ikke skal gaa nærmere ind paa.

Nej — disse Klubber, ligegyldig hvilken Branche, hører absolut ikke hjemme i nogen Organisation. Hvis de kom til at spille en Rolle, bliver den nærmest at skabe Uro, Mistillid, ja ligefrem at skade hinanden. Men de har heldigvis ingen Rolle. Forholdenes Magt er her det bestemmende. Baade Bogsættere og Maskinsættere vil i Fremtiden se deres Interesser nøje sammenknyttede — den ene Branche vil ikke kunne undvære den andens Bistand, hvor det gælder baade den enkelte og de samlede Branchers Velfærd. Et Brud paa dette Omraade lader sig ikke opføre og vilde ogsaa være saa langt fra, hvad selv moderne Organisationskritikere vilde gaa med til.

Har disse Klubber altsaa ingen Eksistensberettigelse — først organisatorisk, men dernæst fordi de ingen Nytte er til — saa ser jeg nu ingen Grund til at forbyde dem. Lad dem dø i Fred! LINOTYPE.

Dyrtidstillæg.

Aktieselskabet »Herning Avis« har bevilget 4 gifte Typografer 200 Kr. til Deling. 1 ugift, som for Tiden ligger inde i Sikringsstyrken, faar sin Løn forhøjet med 1 Kr. ugentlig. De øvrige ugifte faar intet; men ingen af dem har været beskæftiget paa Trykkeriet i over 2 Maaneder.

»Herning Folkeblad« har udbetalt sine gifte Typografer 25 Kr. som Dyrtidstillæg for Januar Kvartal.

Udgiveren af »Østsjællands Folkeblad« i Køge, Hr. Redaktør SØREN SVARRE, har udbetalt sit gifte Personale en Dyrtidshjælp af 50 Kroner til hver med Løfte om en lignende Udbetaling den 1. September.

Desuden har Hr. Svarre hver Jul i de sidste fire Aar givet alle sine gifte Arbejdere 50 Kr. hver — i Forstaaelse af, at Dyrtiden tog sin Begyndelse længe før Krigen. —N.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Kvindeafdeling afholdt ordinær Generalforsamling Mandag d. 3. April 1916 i Rømersgade 22, 2. Sal. Dirigent: Frk. MOURITZEN. Sekretær: A. GRAM-PETERSEN. — Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Et af »B. & A.-K.« indsendt Forslag. 4. Opstilling til Valg af to Styrelsesmedlemmer. 5. Eventuelt.

Punkt 1. Frk. CRONE aflagde Beretning; forklarede i hvor høj Grad Dyrtidshjælpen var tilflydt Forbundets Medlemmer og opfordrede Kvinder, der havde Børn, at søge Hjælpen, da denne tilkom saavel Gifte som Ugifte. — Beretningen godkendtes.

Punkt 2. Regnskabet oplæstes af Frk. CRONE og godkendtes.

Punkt 3. Et af »B. & A.-K.« indsendt Forslag. Frk. CRONE motiverede Forslaget. — Det vedtoges at henstille til Forretningsudvalget at tage Forslaget under Overvejelse.

Punkt. 4. Opstilling til Valg. Man enedes om at opstille de afgaaende Styrelsesmedlemmer samt Frk. AUGUSTA HOLMBECH. — Til at optælle Stemmesedler valgtes Frk. MOURITZEN, Fru EMMY HANSEN, Frk. CRONE og Fru FRANTZEN.

Punkt 5. Da ingen ønskede Ordet, sluttede Generalforsamlingen.

Assens Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling Lørdag den 8. April paa Marcussens Hotel.

Formanden, A. S. KJERGAARD, aabnede Mødet med at byde Medlemmerne Velkommen, hvorefter det reviderede Hoved- og Lokalkassens Regnskab fremlagdes med en Balancesum af henholdsvis 127 Kr. og 17 Kr. 3 Øre; begge Regnskaber godkendtes.

Under Eventuelt var der flere lokale Ting under Behandling, hvorefter Mødet hævedes.

3 Medlemmer var fraværende. A. H. M.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 8. April Generalforsamling i »Enighedslund«, som var godt besøgt.

Den største Post var — som sædvanlig i Januar Kvartal — Sygeunderstøttelsen med ca. 600 Kr. Lokalkassens Formue var gaaet ned fra 455 til 433 Kr., hvilket svarer til 4 Kr. pr. Medlem. Da Krisen udbrød, forhøjedes Kontingentet fra 10 til 20 Øre. Nu kom der Krav om Nedsættelse af Kontingentet til 10 Øre, da der »ingen Mening var i at have saa mange Penge i Kassen.« De sociale Hjælpelove har selvfølgelig aflastet Lokalkassen; men i den Tid, Ekstrakontingentet har virket, har det indbragt 690 Kr., mens der i samme Tidsrum er udbetalt i Understøttelse 758 Kr., og ingen véd, om ikke den tungeste Ende er tilbage. — Formanden, JOH. GERDT, gav forøvrigt en svag Antydning af, at de ydende selv skulde faa Fornøjelse af Pengene senere hen.

Arbejderpartiet i Aalborg paatænker at rejse en Forsamlingsbygning, og anmodede om en Gave hertil. Der skulde skaffes 60,000 Kr. kontant. Efter en lang Diskussion vedtoges det at yde 100 Kr., ligesom Medlemmerne opfordredes til personligt at yde Bidrag.

Uden Gentagelse af alle de gamle Argumenter for og imod Majdemonstrationen vedtoges det i Aar at deltage med Fanen, men at stille hvert Personale frit med Hensyn til at søge Forhandling med de resp. Arbejdsgivere.

Derefter kom man til »Eventuelt«, som trak *meget* længe ud!

— — —

Tirsdag den 11. April stævnede Aalborg Typografer atter til Møde — grundet paa forskellige Omstændigheder, dog i ringe Tal. Det var Forretningsfører Viggo Christensen, der ønskede at hilse paa Afdelingen.

Efter at have omtalt Krisen, udtalte FORRETNINGSFØREREN, at der var handlet ukorrekt fra Maskinsætternes Side ved ikke at meddele Hovedledelsen noget om, at de agtede at lave Landssammenslutning, samt at der var faktiske Urigtigheder i et Cirkulære, udsendt af Maskinsætterne i Aalborg, hvad han godtgjorde efter Beretningen.

Maskinsætterne rykkede nu frem til Angreb og Forsvar, idet de hævdede at have Lov til at lave Sammenslutning, og at deres Repræsentanter ved forrige Tarifforhandling var »sendt hjem« før de afsluttende Forhandlinger. Særlig angrebes § 39. Præstationerne kunde ogsaa bedre kontrolleres gennem en Landssammenslutning.

FORRETNINGSFØREREN fremhævede det organisatorisk urigtige i at danne saadanne Landssammenslutninger. Maskinsætterne havde selv valgt de Repræsentanter, som var med til at lave den første Maskinsættertarif. Forsvarede § 39, bl. a. med, at Maskinsætterne i Aalborg jo kunde naa Præstationen paa 7 Timer. Der var taget det Hensyn til Maskinsætterne, som med Billighed kunde forlanges, og desuden laa deres Lønninger 25 % over Haandsætternes.

Maskinsætterne, der ikke lod til at være overbevist om at have gjort noget ukorrekt, krydsede endnu et Par Gange Klinge med Forretningsføreren.

Haandsætterne holdt sig helt passive.

Efter at der var udtalt Ønske om at faa Mødepenge-Paragrafen ændret, sluttede Mødet, idet FORMANDEN udtalte, at det ikke var nogen Skade til, om Forretningsføreren en Gang om Aaret saa ud til de større Afdelinger.

Som »Eventuelt« drak man et Glas med Viggo Christensen.

Og Kl. 12 gik enhver pænt til sit. G.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Kvartals-Generalforsamling Fredag den 13. April.

Vor Forretningsfører, Hr. VIGGO CHRISTENSEN, havde paa Gennemrejse fra Aalborg gjort en Dags Ophold her i Byen og overværede Generalforsamlingen, i hvilken Anledning FORMANDEN udtalte et specielt Velkommen til Christensen.

Til Dirigent valgtes N. MORTENSEN og til Sekretær P. CHRISTIANSEN.

Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

FORMANDEN afgav forsk. Meddelelser, og herunder at der fra Arbejdsanvisningsdirektør Jensen-Sønderup var indgaaet en Skrivelse om, at der her i Byen var oprettet et statsanerkendt Arbejdsanvisningskontor.

En Forespørgsel fra P. THORSEN om, hvorledes det gik med Afdelingens Andragender til Principalerne om at yde Dyrtidstillæg, maatte FORMANDEN beklageligvis besvare med, at Størsteparten end ikke havde værdiget Afdelingen noget som helst Svar, endda paa Trods af, at Afdelingens Henvendelse paa ingen Maade manglede noget i Høflighed. Kun to Firmaer havde besvaret Skrivelsen. Afholdsdagbladet »Reform«s Bestyrelse svarede, at Bladet paa nærv. Tidspunkt ikke evnede at yde Tillæg til Lønningerne, men intet havde imod, at der senere blev andraget. Fra »Demokraten« forelaa med flere Beklagelser et Afslag paa Andragendet, der foruden i den lokale Kontrolkomité ogsaa havde været til Behandling hos Kontrolkomitéen i København. Trods alt dette var man endnu ikke bleven overbevist om, at en Anmodning om Dyrtidshjælp var malplaceret, og Formanden anmodede derfor Kollegerne personalevis at gøre fornyede Henvendelser. Kunde man dømme efter Listerne over vore Arbejdsløse, var der nu og havde siden sidste Halvdel af 1915 været gode Forhold for vore Bogtrykkere.

Beretning fra Fællesorganisationen og herunder Arbejdernes Aftapningsanstalt blev aflagt af MARTHIN PEDERSEN.

Beretning fra »Demokraten«s Repræsentantskab blev aflagt af N. MORTENSEN. Bladets Overskud var ca. 30,000 Kr.; heraf medgik til Dækning af Aflæggerbladenes Underskud 12—13,000 Kr., medens Resten indsendtes til »Social-Demokraten«. Af Overskudet var 10 pCt. overgaaet til Arbejdernes Forsamlingsbygning.

I Forbindelse med Aflæggelsen af denne Beretning kom Mortensen ind paa en Omtale af Esbjerg Afdelings Resolution i Anledning af, at fhv. Bogtrykker Wedege-Petersen ønskede Optagelse i Dansk Typograf-Forbund. Dette Spørgsmaal mente han berørte Aarhus i særlig Grad, da det rygtevis forlød, at W.-P. skulde have Ansættelse i »Demokraten«s Sætteri. Spurgte Formanden, om Rygtet talte sandt. Vilde i saa Fald betegne denne Antagelse som mindre heldig, da den mulig vilde medføre en gift Kollegas Afskedigelse. Var af den Formening, at Aarhus Afdeling burde udtale sin Tilslutning til Esbjerg-Resolutionen. — FORMANDEN oplyste, at han intet kendte til Sagen udover at »Demokraten«s Chef, Landstingsmand Harald Jensen, havde forespurgt Tillidsmændene, om der var noget at indvende imod, at Wedege-Petersen traadte i Arbejde paa »Demokraten«. Hertil var svaret, at der intet var at indvende, naar Manden opfyldte Fordringen om at være Medlem af vort Forbund. Formanden ønskede iøvrigt Esbjerg-Resolutionen nærmere belyst før han vilde være med til at tælde Dom i Sagen. — P. THORSEN oplæste Brudstykker af et Brev fra Esbjerg og udtalte, at man efter slige Oplysninger ikke kunde være begejstret for at faa W.-P. til Aarhus, og at han nødig saa ham som Medlem af vort Forbund. Thorsen stillede en Resolution saalydende:

> »I Anledning af Spørgsmaalet om fhv. Bogtrykker Wedege-Petersens Optagelse i Dansk Typograf-Forbund, som blev fremdraget paa Aarhus Lokalafdelings Generalforsamling den 13. April 1916, udtaler Generalforsamlingen sin Tilslutning til Esbjerg-Resolutionen om samme Emne og gaar derefter over til næste Sag paa Dagsordenen«.

AUG. HØYER var for Aar tilbage kommet meget til Esbjerg, men havde aldrig hørt noget godt Ord om W.-P., tværtimod. Kunde ikke forstaa en saadan Mand absolut skulde puttes ind som Arbejder i et socialdemokratisk Blad. — VIGGO CHRISTENSEN oplyste, at de til Thorsen sendte Meddelelser i væsentlig Grad var rigtige. W.-P. havde været en vanskelig Mand og en Bogtrykker, som Foreningen havde haft en Del Ulejlighed med; men man skal have lokal Kendskab for at forstaa Afstemningen i Esbjerg. Mente, det var et stort Ansvar de 8 Mand paalagde sig ved at afskære W.-P. fra at søge Erhverv ved det Fag, han havde lært. Herved straffede man ham haardere end en Strejkebryder. Forsamlingen her bør være ærlig og sige, at det ikke særlig gælder om at hindre W.-P.s Optagelse i Forbundet, men at man ikke vil have, at W.-P. gaar ind som Arbejder i et socialdemokratisk Blad. Det var sandsynligt, at Esbjerg Afdeling ved dens ordinære Generalforsamling atter tog denne Sag op til Drøftelse. — MORTENSEN, ERLANDSEN og HAMMER havde Ordet for kortere Bemærkninger. — MARTHIN PEDERSEN udtalte, at hverken Wedege-Petersen, den lokale Styrelse eller »Demokraten« havde foranlediget Spørgsmaalet bragt for her i Aften, og han vilde under Hensyn til Forretningsførerens Udtalelser stille følgende Resolution:

> »Diskussionen om Spørgsmaalet Wedege-Petersens Optagelse i Dansk Typograf-Forbund tages — under Hensyn til den af Forretningsfører Viggo Christensen fremsatte Oplysning: at Sagen muligvis paany skal behandles i Esbjerg Afdeling — til Efterretning«.

Efter at forskellige af de hidtil i Debatten deltagende havde haft Ordet og at Forstaaelsen af Lovenes §§ 10h og 12 af Forretningsføreren var klarlagt for Medlemmerne, sattes Thorsens Resolution til skriftlig Afstemning. »Ja« stemte 37 og »Nej« 11, medens 7 Stemmesedler var blanke, og hermed bortfaldt Marthin Pedersens Resolution.

KASSEREREN oplæste det reviderede Regnskab for Januar Kvartal. Posterne fordelte sig saaledes: Indtægt: Ordin. Kontingent Kr. 2171.20, andre Indtægter 4.00, Tilsk. fra Hovedkassen 500.00, Balance 2675.20. Udgift: Rejseunderstøttelse Kr. 269.90, Underst. paa Stedet 1033.50, Sygeunderst. 863.20, Administrationstilskud 48.25, indsendt til Hovedkassen 460.35, Balance 2675.20.

Lokalkassens Regnskab udviste en Balancesum paa 609 Kr. 50 Øre.

Kassebeholdningen ved Kvartalets Slutning var 225 Kr. 90 Øre; men Gælden til Hjælpekassen 672 Kr.

Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Da Klokken nu var naaet Midnat, vedtoges det at udsætte Behandlingen af Dagsordenens øvrige Punkter til en ny Generalforsamling Tirsdag den 18. April.

Medlemmerne tilbragte herefter en Times Tid i gemytlig Samvær ved en Bolle Punsch.

FORRETNINGSFØREREN takkede for Gæstfriheden og gav under stor Opmærksomhed i meget sammentrængt Form en Oversigt over Situationen siden Krisen i Avgust 1914. Det havde været hans Hensigt at uddybe Emnet noget mere, men der var jo denne Gang ikke blevet Tid dertil.

Under Leveraab for Forretningsføreren og Dansk Typograf-Forbund sluttede Sammenkomsten.

Krigens Virkninger.

Fra England. I 1913 udgaves der i England 2456 Aviser. I 1914 var dette Tal steget til 2504; men i 1915 sank det til 2413. — Medlemsantallet i vort engelske Broderforbund var ved Slutningen af 1914 ca. 92,000. — Arbejdsløsheden har siden Krigens Begyndelse været stor. For at bøde herpaa har en Del Lærlinge meldt sig frivilligt.

— — —

Fra Østrig. Der er her udgaaet et »patriotisk« Opraab til samtlige Trykkeriejere om at indskrænke Skriftbeholdningerne saa meget som muligt. Ja, det er en Pligt at gøre det. — Blyet skal bruges til Kugler.

— — —

Det tredje tyske Krigslaan har nødvendiggjort Udfærdigelse af af en vældig Mængde Laanebeviser. Vi vedføjer nogle Tal, som giver Forestilling om, hvad Rigstrykkeriet i Berlin har at bestille: 28,000 Stkr. à 20,000 Mk., 121,154 Stkr. à 10,000 Mk., 336,012 Stkr. à 5000 Mk., 788,126 Stkr. à 2000 Mk., 2,587,119 Stkr. à 1000 Mk., 1,760,335 Stkr. à 500 Mk., 1,683,252 Stkr. à 200 Mk. og 1,979,485 Stkr. à 100 Mk. Det giver omkring 9½ *Million Eksemplarer.*

— — —

Udstillingsgenstande og Krig. Som det vil erindres, var Leipzig-Udstillingen ikke sluttet, da Krigen i 1914 udbrød. De »fjendtlige« Udstillingsgenstande blev saa beslaglagt. I Lyon befandt sig paa samme Tidspunkt for 450,000 Mk. østrigske Udstillingsgenstande. Disse blev tilbageholdt af den franske Regering som Erstatning.

Afstemningsresultat.

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler til Valg af 5 Styrelsesmedlemmer til Dansk Typograf-Forbund (Københavns Afdeling), repræsenterende *Sætternes Underafdeling*, forelaa følgende Resultat:

Der var ialt afgivet 636 Stemmesedler, deraf 1 blank.

Til Styrelsesmedlemmer valgtes:

1. ANTON CHRISTENSEN med 468 Stemmer
2. HARALD JENSEN » 447 »
3. P. BERENDT » 445 »
4. J. C. CHRISTIANSEN » 436 »
5. TH. HOLMEN » 414 »

Derefter havde N. P. Andersen 413 St. og Westy Hansen 334 St.

København, den 15. April 1916.

AXEL PETERSEN. SØREN CHRISTENSEN. OLE RASMUSSEN.
A. SØBY. JENS PANGEL. TH. DAHMS.
WENDELBOE RASMUSSEN.

Nær og Fjærn.

De samvirkende Fagforbund afholder 3. Paaskedag Repræsentantskabsmøde. »Dansk Typograf-Forbund« er her repræsenteret ved Victor Petersen, Welblund, Th. Jørgensen, Bernh. Schmidt og Carl Nielsen. Viggo Christensen og Laur. Jensen møder henholdsvis som Medlemmer af Forretningsudvalget og Revisionskomitéen for De samv. Fagforbund.

Ved de følgende Dages Generalforsamling er vort Forbund repræsenteret ved hele Forbundsstyrelsen; som ny Mand er her indtraadt Vilh. Jacobsen, der ogsaa møder.

Allers Konversationsleksikon. Opmærksomheden henledes paa, at der endnu er komplette Eksemplarer til Salg paa moderate Betalingsvilkaar.

Se omstaaende Annonce.

Mathilde Diderichsen modtog i Anledning af sit Jubilæum en Pengegave og smukke Blomster fra sin Fagforening, ligesom hun ogsaa paa anden Maade var Genstand for megen Opmærksomhed.

Gutenberg-Koret afholder sin aarlige Koncert Skærtorsdag i »Bispegaarden«.

Alle, der ynder god Mandssang, bør sikre sig Billet; der er endvidere fortrinlig Assistance af en af Operaens yngste og fineste Kræfter paa Spindesiden, Frk. ELSTED, af den unge og morsomme Skuespiller ALBERT LUTHER, ogsaa fra det kgl. Teater, samt Violin-Solisten Hr. CHR. MADSEN.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Tirsdag den 29. Februar 1916.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Forholdene i et herværende Firma fandtes ikke at være i Overensstemmelse med Arbejds- og Fabriksregulativet; der var forhandlet med Firmaet, som havde lovet at faa Forholdene rettet. — I et Bogtrykkeri arbejdede ved Overgangen til Tarifen af 1914 en Kvinde for mindre Løn end den af Tarifen hjemlede. Forholdet var den Gang blevet paatalt, men det for lidt udbetalte Beløb ikke udbetalt, hvad der først nu — ved en Tilfældighed — bliver opklaret. Aarsagen til Opklaringen er en tildels sideordnet Sag. En af samme Firma senere antaget Elev er for nogen Tid siden kommen til Skade. Ulykkesforsikringen har anset hende for værende ¼ Invalid, og Bogtrykkeren lønner hende da, tiltrods for at hun udfører Arbejdet som Hurtigpresse-Paalæggerske, med en Løn, der staar i Forhold til hendes Invaliditet. Det vedtoges at indsende en Klage til Københavns Bogtrykkerforening over begge Forhold. — Et Firma beskæftigede til 2 udlærte Paalæggersker 3 Elever. Efter at Paatale var sket, havde Firmaet opsagt den overtallige Elev. — »Boserup Minde« havde sendt Regnskab og Beretning for 1915. Der bevilgedes 25 Kr. — Et Medlem, der havde haft en Del Udgifter til Læge og Klinik, anmodede om at faa en Del af Beløbet refunderet. Da Henvisning til anden Læge ikke var sket paa Foranledning af Sygekasselægen, og da Behandlingen af den Syge formentlig kunde have været foretaget paa et af Kommunens Hospitaler, kan Refusion ikke finde Sted. — I Pressens Stereotypianstalt, Skt. Pederstræde 34, arbejder en Maskinsætter Ernst Hansen. Han har, tiltrods for at han af Forbundet er gjort opmærksom paa, at nævnte Anstalt er blokeret, nægtet at forlade Arbejdspladsen. Der er udvekslet Skrivelse med Næstved Afdeling — hvorfra den unge Mand er kommen samtidig med den Maskine, ved hvilken han arbejder — men man kan ikke faa oplyst, om den unge Mand har været klar over, at Anstalten har været blokeret. Det meddeles Offentligheden, at »Pressens Stereotypianstalt« er blokeret. — Fællesrepræsentationen for »De Unges Idræt« anmodede om økonomisk Støtte. Der bevilgedes 10 Kr. — Klubberne, som er medinteresserede i Karnevalsoverskudene, ønskede en Ændring i den hidtil gældende Overenskomst, der nu er udløben. Det vedtoges at indkalde til Fællesrepræsentantmøde for at drøfte Sagen. — Specifikationen over Indsamlingen til en Mindesten til Gustav Bang samt Regnskab for Valgfondsindsamlingen forelaa. — Det vedtoges i Anledning af Landskontrahentmødet at bevilge Diæter til Forbundets Kontrahenter. — En i et herværende Firma antaget overtallig kvindelig Elev var, efter at der var protesteret mod Antagelsen, blevet fjærnet. — Et Medlem, som var slettet for Restance, ønskede denne Udslettelse annuleret. Han maa indmelde sig paany. — En Indstilling til Tillidsmandsunderstøttelse sanktioneredes. — En Forespørgsel, om hvorledes 2. Stk. af Tarifens § 19 i Forbindelse med den af Tarifnævnet d. 14. Januar 1915 afsagte Kendelse var at forstaa, besvaredes. — Det af et Medlem i »Typ.-Tid.«s Nr. 7 rejste Spørgsmaal: »Drøftelse af den faglige Situation«, maatte Styrelsen, da ingen af de under Forhandling værende Spørgsmaal for os saa faretruende ud, anse for unødvendig. — Nogle Anmodninger om hvilende Ret bevilgedes.

For al den megen Opmærksomhed, der vistes mig i Anledning af mit Jubilæum, takkes paa det hjærteligste. MATH. DIDERICHSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformand.

Korsør: O. E. Rasmussen, Zachariassens Bogtrykkeri.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

13. April: Korsør i Stedet for Januar Kvartals Overskud 15.10. 14. April: Korsør 35.00. 15. April: Aarhus i Stedet for Januar Kvartals Overskud 460.35: Aarhus 139.65.

København, den 17. April 1916.

Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

12. April: Assens 98.00. 13. April: Svendborg 290.00; Korsør pr. Bl. 15.10. 15. April:

Aarhus pr. Bl. 460.35; Ringkøbing 337.25; Roskilde 144.90. 17. April: Holbæk 218.95; Stege 91.00; Grenaa 96.25.

København, den 17. April 1916.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Carl Th. Eriksen, udl. 15/4 16 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Sætter Alfred Chr. Louis Magnussen, udl. 8/4 16 hos Bording (arb. s. St.). Sætter Svend Jørgen Nielsen, udl. 1/4 16 hos Ch. Petersen (arb. s. St.). Trykker Aage Carlsen, udl. 1/4 16 hos Bruun & Petersen (arb. s. St.). Trykker Niels Peter Vald. Nielsen, udl. 7/4 16 hos H. H. Thiele (arb. s. St.). Paal. Minie Bertelsen, udl. 12/4 16 hos I. A. Hansen (arb. s. St.). Paal. Carla Lundberg, udl. 10/4 16 hos Langkjær (arb. s. St.). Hjælpearb. Esther Børgesen (Bording). Trykkerlærling Helge Laurentius Kristian Nygaard (Ekspresstrykkeriet).

Hillerød, Emil Victor Koch, udl. 15/4 16 hos Emil Jacobsen. Ringkøbing, Sætter Claus Kai Aage Langhoff, udl. 1/4 16 i Ringkøbing Amts Avis. Randers, Sætter Aug. Thor Straten, udl. 1/5 06 i Viborg (tidligere Medlem). Rønne, Sætter Carl Chr. Andersen, udl. 31/8 16 hos P. Møller. Svendborg, Sætter Thorkild C. K. Andersen, udl. 15/4 16 hos Høgfeldt.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6025 Gust. A. Andersen fra Marstal. 813 Victor Mønster fra Rejse (Fyrtaarnet). 4912 Nannv J. Petersen fra Slagelse (arbl.). 2639 Sofus Vald. Sørensen fra Næstved (Søborg).

Aalborg, 3302 N. Chr. Andersen (Aalborg Stiftstidende). Næstved, 2703 Johannes Hermansen i Pl. og 6315 Hans Nielsen (Militær). Ringsted, 3311 N. P. Petersen (Folketid.).

Fratraadte.

København: 6025 Gustav A. Andersen til Udl. i Pl. 3448 Harald Hansen til Vejle i Pl. 2703 Johs. Hermansen til Næstved i Pl.

Aalborg 3935 Karl Viggo Jensen til Odense (arbl.) og 4466 Einer Pedersen til Aarhus (arbl.). Brønderslev, 3302 Niels Chr. Andersen til Aalborg i Pl. Fredericia, 6743 Lars Hveisel (paa Rejse). Næstved 3814 Frants Nørby Madsen til Slagelse (arbl.) og 2639 Sophus V. Sørensen til København i Pl. Ringsted, 3435 P. Jensen til Korsør (arbl.). Skanderborg, 2549 Karl Lyhne til Nakskov i Pl. og 6013 Peter Jensen til København (Militær). Svendborg, 6702 Carl Jacobsen (paa Rejse).

Udmeldt.

Svendborg, Sophie Westermann (fratraadt Faget).

Typografernes Sangforening.

1. Paaskedag Fodtur til Gentofte. Mødested Tuborg Kl. 9. Frokost medbringes. — Kolleger velkomne. (1 p)

ANNONCER

Som Førstemand

i godt, middelstort Provinstrykkeri søges absolut dygtig **Akcidens-Sætter**, ædruelig og solid, helst med Kendskab til Diegeltrykning. Billet mrkt. »124« tilsendes Ekspeditionskontoret.

NB. En *troende* Mand med virkelig Dygtighed antages *særlig* gerne.

Sætter-Trykker,

flink og ædruelig, kan straks faa fast Plads.

Ølandenes Dagblad.

(120) Rudkøbing.

Trykkeri til Salg,

grundet paa Sygdom og derfor Handelsophævelse. Tidssvarende Typer, 2 smaa Trykmaskiner, tildels nye, 1 Hæftemaskine, 1 Skæremaskine m. m., kan købes billig og overtages straks.

C. P. Juul,

(117) Horsens.

En Hurtigpresse, Augsburger, 4 Formvalser, indv. Rammev. 65½ × 102½, til Salg. Kan ses i Brug hos Ejeren. Billet mrkt. »122« modt. Ekspeditionskontoret.

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse.

For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (42)

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale**, **Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12 a)

Carl Erichsen.

Telefon 2526. Set. Pederstræde 10.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181 (17)

Allers illustrerede

Konversations-Leksikon og Fremmedordbog.

Pris 39 Kroner.

Stærkt og solidt indbundet med Læderryg og Læderhjørner.

Hele Leksikonet leveres straks mod efter eget Ønske at betale 1 à 2 Kroner maanedlig. Bestillinger modtages fremdeles af

ANTON JENSEN

Thingvalla Allé 28. Kbhvn. S.

Husk

„Gutenberg-Koret"s

KONCERT

Skærtorsdag Kl. 7½

i Studenterhuset (Studiestræde 1).

Billetter à 50 Øre faas hos Hr. Inkassator Ant. Jensen samt Korets Medl. (4c)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,

(79) Thingvalla Alle 28, S.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 17 KØBENHAVN DEN 28. APRIL 1916 XLIII AARGANG

De samvirkende Fagforbunds Aarsberetning for 1915.

LIGE forud for sit ordinære Repræsentantskabsmøde og Generalforsamling har »De samvirkende Fagforbund« udsendt sin meget omfattende og interessante Aarsberetning for det sidste Kalenderaar, og har endda faaet en Oversigt med over Begivenhederne i 1. Kvartal 1916 med delvis Redegørelse for, hvad der er naaet for de Fag, hvis Overenskomster er fornyede.

Beretningen er et Værk paa tilsammen 170 Sider; den giver Besked om alle de Rørelser, hver enkelt Forbund har haft i det forløbne Aar, og beskæftiger sig ogsaa med — forsaavidt Meddelelse er givet herom — hvad de udenfor »De samv. Fagforbund« staaende Organisationer har opnaaet ved Overenskomstforhandlinger.

Aaret 1915 indledede med Forhandlinger om Forholdene i en Række Fag, bl. a. Bogbinderfaget, og henimod April saa det ud til, at man ikke kunde undgaa Arbejdsstandsninger og dermed følgende Lock-out.

Ved Hovedorganisationernes Mellemkomst lykkedes det dog at faa Uoverensstemmelserne fjærnet, og der blev end ikke Brug for de kendte Lock-out-Varsler — overhovedet slet ikke i 1915; dette skal anføres, thi Aaret bliver paa den Maade et Mærkeaar, hvor Arbejdsgiverforeningen ikke har faaet Brug for sin nu mere kendte end egenlig frygtede Trusel. Grunden hertil har ikke været den, at der ikke har foreligget nogen Anledning, thi der har i det forløbne Aar været givet flere Strejkevarsler, og har været etableret Strejke for henimod 1000 Mand; selv om dette kun er forholdsvis faa, saa har Arbejdsgiverne tidligere ved mindre Anledninger benyttet sig af Lejligheden til at støde i Krigstrompeten.

Af de under »De samv. Fagforbund« staaende har 32 Forbund været i Lønbevægelse; af 120,157 Medlemmer har 37,487 haft deres Forhold under Forhandling. Af disse var 18,676 Arbejdsmænd, men Forhandlingerne i dette Fag blev ikke tilendebragt inden Aarets Udgang. Lønbevægelsen for de øvrige bragte Fordel for 18,631 Medlemmer, heraf 17,706 uden Konflikt og 925 ved Hjælp af Strejke.

Ved ovennævnte Lønbevægelser har 10,808 mandlige og 510 kvindelige Medlemmer faaet Timelønningerne forhøjet. 779 mandlige og 14 kvindelige Medlemmer har faaet Daglønsforhøjelse, og 3263 mandlige og 660 kvindelige Medlemmer har opnaaet Forhøjelse paa Ugeløn.

Endvidere er der opnaaet Akkordforhøjelser for 4041 Mænd og 40 Kvinder.

1074 Mænd og 46 Kvinder har opnaaet kortere Arbejdstid. Forkortelsen strækker sig fra 3 til 28 Timer ugenlig.

Til Løsning af Konfliktspørgsmaal har Repræsentanter for Forretningsudvalget deltaget i 202 Møder med Arbejdsgiverne eller Forligsinstitutionen.

Forretningsudvalget har i Aaret afholdt 42 Møder med 721 Punkter paa Dagsordenen.

Aaret har givet Sammenslutningen en Tilvækst af 10,768 nye Medlemmer, og var ved Aarets Slutning 131,889.

Beretningen oplyser endvidere, at der har været indbragt 27 Sager for den faste Voldgiftsret, hvoraf de 13 var Arbejdsmandsspørgsmaal. Retten afsagte Kendelse i 13 Sager, i 10 opnaaedes Forlig og 4 afvistes. Arbejdsgiverne vandt 8 og Arbejderne 5 Sager. I Sagsomkostninger betalte Arbejderorganisationerne 1355 Kroner og Arbejdsgiverne 545 Kroner.

Af Statistisk Bureau er udarbejdet en Arbejdsløshed-Statistik, hvoraf fremgaar, at af 134,300 Arbejdere har der ved Slutningen af hver Maaned gennemsnitlig været 10,400 Arbejdere uden Beskæftigelse, hvilket giver 7,7 pCt. af det hele Antal Arbejdere. Det samlede Tab af Arbejdsdage er opgjort til 2,714,000, hvilket svarer til ca. 20 Dage pr. Arbejder. 1914 var Arbejdsløshedsprocenten 9,9 pCt.

Af de Fag, der har haft højest Antal Arbejdsløse, skal anføres: Bygningsindustrien 15,2 pCt., Arbejdsmandsfagene 10,9 pCt. og de grafiske Fag med 6,5 pCt.

Vi skal senere vende tilbage til andre interessante Uddrag af Beretningen.

»Vildskud«.

MAA jeg paa Bog- og Akcidenssætter-Klubbens Vegne sige Hr. SCHNOOR Tak for hans Omtale af denne. — Dette skal ikke opfattes ironisk. Man kan nemlig ikke med Rimelighed forlange mere Retfærdighed af en Kollega, der tilhører en anden Branche.

Jeg skal tillade mig et lille Citat. Efter at have anerkendt det uretfærdige i de *smaa Lønninger*, hvorunder største Parten af Bog- og Akcidens-Sætterne arbejder, skriver Hr. Schnoor: ». . . Men dér kan ganske vist i Øjeblikket en kraftig Agitation blandt Bogsætterne selv lægge det bedste Grundlag for det Arbejde, der skal gøres« . . .

Naar Hr. Schnoor saa blot vil anerkende vor Opfattelse: »At den bedste og *varigste* Agitation gøres ved at slutte sig sammen i en Klub«, saa er vi fuldstændig enige.

Om det berettigede eller uberettigede i »Bog- og Akcidenssætter-Klubben«s Oprettelse kan der (som om alt andet mellem Himmel og Jord) siges for og imod. »B. & A.-K.« blev imidlertid først oprettet *efter* at *alle Brancher* indenfor Faget havde dannet Klubber. At Bog- og Akcidens-Sætterne er en selvstændig Branche, er der sikkert ingen, der vil bestride. Herom vidner ogsaa (desværre) den for denne Branche særlige Lønklasse. Ligeledes dens særlige Afsnit i Tarifen med sine mange (til Tider ret uheldige) Voldgiftsdomme. At overlade til de Kolleger, der er overgaaede til de saakaldte »Vildskud«, at varetage Bog- og Akcidens-Sætternes Interesser, vil jeg anse for meget uheldigt. Det er en gammel Kendsgerning, at den, som har Skoen paa, kender bedst, hvor den trykker.

Ophævelsen af *alle Branche-Klubber* kunde vel nok være værd at ofre nogle Tanker. Dog tror jeg *foreløbig* vi skal lade det blive ved Overvejelsen heraf.

Paa sidste Delegeretmøde blev (paa Foranledning fra min Side) Ordet »*eventuel*« Tilkaldelse af Branche-Repræsentanter strøget. Det vil altsaa sige, at ved kommende Tarif-Forhandlinger *skal* Brancherne være repræsenterede.

Ved Tarif-Forhandlingerne i København sidste Gang deltog ogsaa *alle Branchers* Repræsentanter i Forhandlingerne, sideordnet med Forbunds-Styrelsen. Derfor er det sikkert bedst at gøre et Forsøg med at lade Klubberne selv vælge disse.

Jeg maa i denne Forbindelse gøre Hr. LINOTYPE opmærksom paa, at Bogsætter-Klubben *ikke var stiftet, da man sidst valgte Repræsentanter til Tarif-Forhandlingerne.* Det er derfor noget misvisende at tale om, at Klubben ikke har vist sin gavnlige Indflydelse paa sidste Tarif.

Naar der skrives om den Mistillid, som Bogsætter-Klubben udviser overfor de andre Brancher, var det sikkert bedst at bilægge dette med Beviser. Bog- og Akcidenssætter-Klubbens Formaal har fra dens Stiftelse, og forhaabentlig ogsaa i Fremtiden, kun været at forlange *Retfærdighed* for denne Branche, saavel *økonomisk* som *organisatorisk*, hvad der hidtil ikke er bleven den til Del.

Hvis de to andre Brancher og Organisationen som Helhed vil være med til at skabe saa ensartede Lønforhold (naturligvis med skønsomt Hensyntagen til de andre Brancher) som muligt, saa vil sikkert al Tale om Mistillid til hinanden dermed være udryddet.

Kapløbet efter at blive Blad- eller Maskin-Sætter vil sikkert ogsaa blive betydeligt mindre. P. BERENDT.

25-Aars Jubilæum.

MANDAG den 1. Maj 1916 er det 25 Aar siden Faktor P. LAURITZEN, »Holbæk Amts Avis«, fik udlært i Aarhus. Han kom i Lære hos A. K. Jensen & Schibye, men 3 Aar senere overtog Mammen Virksomheden, og P. Lauritzen var den første, der udlærtes fra Mammens Bogtrykkeri. De følgende Aar arbejdede han forskellige Steder i Aarhus, bl. a. paa »Aarhus Stiftstid.«, indtil han den 22. Februar 1896 tiltraadte Pladsen paa »Holbæk Amts Avis«, hvor han siden uafbrudt har arbejdet — fra Februar 1910 som Faktor.

P. Lauritzen har den sidste halve Snes Aar været Revisor i Afdelingen, men iøvrigt aldrig deltaget særligt i Foreningslivet. Ved Foreningens festlige Sammenkomster er han en stadig og velset Deltager, og ved sit gemytlige Sindelag og aldrig svigtende Humør er han selvskreven til at danne Midtpunktet i et glad Selskab.

Vi føjer vor Lykønskning til de mange, der sikkert vil indløbe paa Jubilæumsdagen. J. & A.

Afstemningsresultater.

Trykkerafdelingen i København.

Den i Dag foretagne Stemmeoptælling gav følgende Resultat:
Dar var afgivet 167 Stemmer.

Til Styrere valgtes CARL HANSEN med 117 St. og JOHS. LARSEN med 87 St. Derefter havde P. Holm 53 St., Fr. Jensen 44 St. og Carl Johan Christensen 28 St.

Til Kontrahent valgtes JOHS. LARSEN med 148 St. og til Repræsentant for »Stjernen« CHR. SØRENSEN med 149 St.

København, den 18. April 1916.

ALB. MICHELSEN. S. ANDERSEN.

Kvindeafdelingen i København.

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler til Valg af 2 Medlemmer til Styrelsen genvalgtes AMALIE GRAM-PETERSEN med 106 St. og AMALIE PETERSEN med 93 St. Derefter havde Augusta Holmbeck 44 St.

Der var ialt indkommet 109 Stemmesedler, hvoraf 2 blanke.

København, den 17. April 1916.

HENRIETTE CRONE. HENRIETTE FRANDSEN.
HILDORA MOURITZEN. EMMY HANSEN.

Dyrtidstillæg.

Grundet paa den vedvarende Dyrtid har Firmaet EGMONT H. PETERSENS kgl. Hof-Bogtrykkeri ved Direktør I. C. Petersen besluttet at lade den tarifmæssige Forhøjelse, der skulde finde Sted til Januar 1917, træde i Kraft allerede den 5. Maj. Forhøjelsen indbefatter alle Sættere, Trykkere, Stereotypører, Galvanoplastikere, kvindelige og mandlige Trykkeriarbejdere samt Bogbindere. Samtidig hermed har Direktøren bestemt at lade indrette et Marketenderi for Personalets Bekvemmelighed, saaledes at der kan faas Kaffe, The, Øl og andre Fornødenheder, som ved Tilskud fra Firmaet kan sælges Personalet for en meget lav Pris. F. T.

Dødsfald.

ODENSE LOKALAFDELING har den 19. April mistet et af sine ældste Medlemmer, idet H. CHR. PETERSEN er afgaaet ved Døden, 70 Aar gammel. I over 40 Aar arbejdede Petersen i Fyens Stiftsbogtrykkeri, tildels som Nodesætter, og kunde lige til sidste Nytaar passe sin Gerning der. Petersen havde Evner og megen Interesse for Sang og Musik, og »Svendborg-Petersen«s Taktstok har mangen Gang været i Bevægelse ved Typografernes Sammenkomster, da han var Dirigent for Lokalafdelingens nu længe hvilende Sangkor. Petersen var til sin Død en livlig og interesseret Mand med en egen Mening om Tingene. Hans Navn er i mange Kollegers Minde knyttet baade til virksomme og festlige Dage, og der faar det en blivende Plads. — Ved Begravelsen førtes Lokalafdelingens Banner i Spidsen for et stort Følge. B.

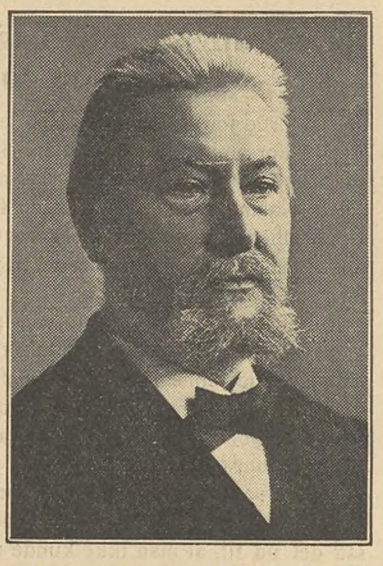

1. Maj!

Paa Mandag afholdes den sædvanlige Demonstration til Fordel for Kravet om 8-Timers Dagen.

I København har man i Aar opgivet Processionen gennem Byen og indskrænker sig til Møde i Fælledparken. De fleste Steder i Provinserne indretter man sig paa lignende Maade, men i enkelte Byer fejres dog Dagen tillige med Procession.

Vi opfordrer vore Medlemmer til i saa stor Udstrækning, som Forholdene tillader det, at deltage overalt.

Nær og Fjærn.

Jubilæum. Den 1. Maj kan Trykkerfaktoren Hr. R. RASMUSSEN fejre 25-Aars Dagen for sin Ansættelse hos Nielsen & Lydiche. Hr. Rasmussen, der kom hertil fra Wien, har i den forløbne Tid varetaget sit Hverv med sjælden Dygtighed og Interesse, og det gode Renomé, som Nielsen & Lydiches Trykkeri har forstaaet at skabe sig, har Jubilaren sikkert sin Andel i. En saadan Stilling som Ledende i en stor Virksomhed er ikke altid lige behagelig, og det vil jo ikke være muligt at gøre alle tilpas, men Hr. Rasmussen har altid søgt at gøre Ret og Skel, og de mange Trykkere, der i Tidens Løb er udgaaet fra Nielsen & Lydiche, vil, selv om der, hvad jo aldrig kan undgaas, har været Anstødspunkter, sende Jubilaren en venlig Tanke og Tak for mange gode faglige Vink.

For Jubilaren, der har været Medlem af Organisationen i alle Aarene, vil Dagen være en dobbelt Festdag, idet Hr. Rasmussen og Frue samme Dag kan fejre deres Sølvbryllup.

En hjærtelig Lykønskning bringes dem herved. TRYKKER.

— Fredag den 28. April kan Trykkeriarbejder EDVARD JENSEN fejre 25-Aarsdagen for sin Ansættelse ved »Ugens Nyheder«. Jensen kom som 40-aarig Arbejder til at arbejde i Trykkeriet og har gennem de 25 Aar erhvervet sig mange Venner baade blandt de Overordnede og særlig blandt sine Arbejdsfæller.

Jensen, der trods sine 65 Aar endnu er rask og arbejdsdygtig, blev for et halvt Aarstid siden sammen med sin Hustru hædret paa 25-Aarsdagen for sin Indtræden i N. I. O. G. T. Hustruen døde kort efter, og Jensen bor nu hos en Søn i Julius Blomsgade 9².

Sølvbryllup kan den 4. Maj fejres af Typograf N. MØRUP og Hustru i Stubbekøbing. Hr. Mørup, der blev udlært 1885 i Johansens Bogtrykkeri i Hobro, kom til Stubbekøbing samme Aar, hvor han — med en 8 Ugers Afbrydelse, da han arbejdede i Randers — har arbejdet uafbrudt siden. Mørup vil sikkert mindes af mange gamle Svende, ikke alene blandt Typografer, men ogsaa andre Fag, idet han i mange Aar var Kasserer for Haandværkssvendenes Rejseforening. Han er stærkt interesseret i alle sociale Spørgsmaal, ligesom han har været Medlem af Ligningskommissionen i en Aarrække.

Rettelse. Ved en beklagelig Fejltagelse meddelte vi i forrige Nr. at bl. a. Th. Jørgensen repræsenterede Dansk Typograf-Forbund ved De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde. Foruden Welblund fra Odense mødte denne Gang som tidligere Niels Mortensen fra Aarhus.

Generalforsamlinger og Møder.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Kvartals-Generalforsamling Lørdag den 8. April. FORMANDEN forelagde Afdelingens Regnskaber, der godkendtes.

Det næste Punkt paa Dagsordenen var: »Dyrtidstillæg«. Det vedtoges enstemmigt at rette en fælles Henvendelse til samtlige Bladudgivere og Bogtrykkere i Byen med Anmodning til disse om at yde deres respektive Personaler Dyrtidstillæg.

Derefter drøftedes forskellige mindre Spørgsmaal, hvorefter Generalforsamlingen hævedes. C. Ø.

Korsør Lokalafdeling

afholdt sin kvartaarlige Generalforsamling Tirsdag den 11. Apr. 1916.

Formanden, Faktor FEIERSKOV, fremlagde Regnskabet, der balancerede med 278 Kr. 65 Øre; det godkendtes enstemmigt.

Derefter foretoges Valg af Bestyrelse. Til Formand valgtes O. E. RASMUSSEN, da Feierskov ikke ønskede Genvalg. CHR. RASMUSSEN takkede Faktor Feierskov for de Aar, han havde ledet Afdelingen. Til Næstformand valgtes FEIERSKOV. Red. AUG. GREVSEN og ALFRED JENSEN blev Revisorer. VALD. SØRENSEN genvalgtes til Sekretær.

Den lokale Kasse blev fremlagt og udviste en Balance paa 53 Kr. 67 Øre.

Efter at forskellige mindre Spørgsmaal vedrørende Lokalkassen var drøftede, hævedes Generalforsamlingen, der var besøgt af alle 7 Medlemmer. V. S.

Ringkøbing Lokalafdeling

afholdt Fredag den 14. April Generalforsamling paa »Landmandshotellet«. 11 Medlemmer havde givet Møde.

FORMANDEN aabnede med at byde Velkommen, specielt til et nyt Medlem her i Afdelingen, L. Jensen. Form. oplyste, at Afdelingen nu var optaget i Fællesorganisationen i Ringkøbing. Der forelaa en Velkomstskrivelse fra dennes Formand.

Regnskaberne udviste følgende: Hovedkassen balancerede med 371 Kr. Indbetalt Kontingent 356 Kr. Udbetalt til Rejsende 12 Kr. 25 Øre. Indsendt til Hovedkassen 337 Kr. 25 Øre. Ekstrakassen balancerede med 242 Kr. 20 Øre. 6 Rejsende 14 Kr. Kassebeholdning 58 Kr. 83 Øre. Ekstrakassen har indestaaende i Ringk. Landmandsbank 159 Kr. 2 Øre. — Begge Regnskaber godkendtes.

Karnevalsudvalgets Formand aflagde Beretning og Regnskab. Karnevalet havde været meget pænt og vellykket. Overskudet var blevet 159 Kr. 2 Øre, som tilfaldt Ekstrakassen.

Da Næstformanden var frarejst Byen valgtes CHR. E. PETERSEN i Stedet.

Det vedtoges at nedsætte Kontingentet til Ekstrakassen med 5 Øre ugentlig. Sidste Kvartal havde den været forhøjet med samme Beløb.

Det vedtoges at søge Hovedkassen om et Tilskud til Anskaffelse af et Skab til Opbevaring af Foreningens Ejendele.

Under Eventuelt drøftedes et Par Ting, som havde været fremme paa Fællesorganisationens Generalforsamling, hvorefter Mødet hævedes. JOH. A. P.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Mandag den 20. Marts 1916.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — En Bogtrykker, der var Medlem af Sygekassen, var frataget Sygeunderstøttelsen fordi han udførte Arbejde i en Sygeperiode. Han havde klaget herover til Sygekasse-Inspektoratet, men dette havde billiget Styrelsens Handling. — Et Skiftespørgsmaal i et herværende Bladtrykkeri henvistes til Trykker-Branchens Generalforsamling. — Et kvindeligt Medlem, som uden Varsel og uden gyldig Grund havde forladt sin Plads, blev frataget Understøttelsen. — Forholdene i et herværende Trykkeri, hvor f. Eks. en Lærling passede en Rotationsmaskine, og andre Forhold heller ikke kunde siges at være tarifmæssige, vedtoges det at paatale. — Et Medlem, som havde sin Beskæftigelse i ét Trykkeri, udførte i sin Fritid Arbejde i et andet. Det meddeltes ham, at saadant Ekstraarbejde var ulovligt. — Der var forhandlet med Ledelsen af en større Bladvirksomhed om Ændring i nogle derværende Forhold. Efter Udveksling af et Par Skrivelser var Sagerne gledet tilbage til videre Forhandling mellem Firma og Personale. — Paa tidligere til Krigsministeriet indsendte Skrivelser var der endnu ikke indløbet Svar. Da der nu igen forelaa et Spørgsmaal, vedtoges det samtidig med Afsendelse af Skrivelse om dette at efterlyse de tidligere. — Det vedtoges at offentliggøre Blokaden af Pressens Stereotypi-Anstalt, samt Navnet paa den samme Steds arbejdende Maskinsætter Ernst Hansen, tidligere Næstved. — Spørgsmaalet: »Har en Stereotypør, som er beskæftiget ved Dagarbejde, i Følge Tarifen Krav paa Betaling efter dennes § 111, der omhandler Betaling for 7. Nats Arbejde«, blev besvaret med nej. — Efter udvekslede Skrivelser var der med K. B. opnaaet Enighed om, at Annoncer, om hvilke der var sat en Ramme, der blev brudt af Firmanavnet (Eks. »Crome & Goldschmidt«), var at betale efter Tarifens §§ 66 og 67; endvidere om at § 43, i Forbindelse med store Kliché-Annoncer, var at forstaa saaledes, at Firmaet ikke var berettiget til at give de fastlønnede udelukkende eller overvejende »Svinesteg«, men skal lade dette udføre vekselvis af fastlønnede og af Beregningssætterne. — Formanden meddelte, at der paa et Fællesmøde med K. B. var behandlet Spørgsmaalet om Forstaaelsen af § 6, 2. Stk., og at Resultatet var blevet, at Ordet »Lønklasse« skulde sættes i Forbindelse med f. Eks. en Haandsætters Overgang til Maskinsætter, og den for dette specielle Arbejde tariferede Minimalløn. Samme Møde vedtog at en af Direktør Georg A. Bach tilbageholdt Betaling for Overarbejde skulde erlægges; men Spørgsmaalet (jvf. Tarifens § 2) om Godtgørelse af ½ Times Spisetid overgik til Mægling. — Et Personale havde i to forskellige Tilfælde krævet Ekstrabetaling for Arbejde efter Tarifens § 20 (3. Stk.). Da denne Betaling var nægtet dem af Firmaet, vedtoges det at forelægge Spørgsmaalet paa et Fællesmøde med K. B. — Der nedlagdes Forbud imod at en mindre Bogtrykker, der er Medlem af Forbundet, udførte Arbejde som Maskinsætter i en herværende større Virksomhed.

En hjærtelig Tak til alle, der viste mig Opmærksomhed i Anledning af mit 25-Aars Jubilæum.

Aarhus, den 18. April 1916. CHR. ANDERSEN, »Demokraten«.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

17. April: Nyborg intet at indsende. 18. April: Fredericia intet at indsende; Odder 91.20; Randers 475.00; Stubbekøbing 50.00; Thisted 175.00; Kolding 359.05; Holstebro 254.00; Hjørring 321.00; Rønne 156.00; Skive 148.85. 22. April: Faaborg 76.25; Odense 900.35; Ringsted 269.00; Nakskov 176.35. 25. April: Horsens pr. Bl. 200.00, kont. 208.35, ialt 408.35; Kallundborg 104.60; Køge pr. Bl. 50.00, kont. 67.00, ialt 117.00; Næstved 152.95.

København, den 25. April 1916.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring sendt til følgende Afdelinger:

18. April: Fredericia 66.40. 25. April: Horsens i Stedet for en Del af Januar Kvartals Overskud 200.00; Køge i Stedet for en Del af Januar Kvartals Overskud 50.00; Odense 500.00.

København, den 25. April 1916.
Forretningsudvalget.

Ny Lokalformand.

Odense: Typograf P. Bondesen, Odinsgade 11. Foreningsanliggender maa henvises til hans Privatbolig, da hverken personlig eller telefonisk Henvendelse paa Arbejdsstedet kan modtages.

Flyttet Lokalformand.

Ribe: Lokalformanden er flyttet til Slotsgade 286.

Lægerne.

Dr. Eilschou-Holm. Konsultation: Hverdage 12½—1½ samt Fredag Efterm. 6—7.

Dr. Erik Larsen. Konsultation: Hverdage 11—12 og Fredag 6—7.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Frode Blomberg, udl. 15/4 16 i Kr. Dagblad (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. Sætter Harald Devold, udl. i Bergen 1882 (tidl. Medl. af Norsk Forb.). Trykker Kaj Alb. Jensen, udl. 17/4 16 hos Valentin & Lund (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. Hjælpearb. Andreas Markussen (Fyrtaarnet). Paal. Oda Ani Mary Knudsen, udl. 17/4 16 hos Langkjær (arb. s. St.). Paal. Hansine Svendsen, udl. 23/11 99 i Nationaltr., tidl. Medl. (Nationaltr.). Paal. Olga Marie Christine Svendsen, udl. 17/4 16 hos Søborg (arb. s. St.). Sætterlærl. Vilhelm Fritz Sø-

rensen (P. Hansen). Sætter Joseph Werba, udl. 1906 i Rusland (arb. hos I. Cohen).

Aarhus, Sætter Heinrich Brandes, udl. 14/4 16 i Demokratens Bogtr., Sætter Sven Aage Hygum, udl. 15/4 16 hos Busch & Petersen, og Trykker Viggo Jensen, udl. 1/5 08 hos Th. Thrue (tidl. Medl.). Grenaa, Sætter Monrad Christensen, udl. 1/5 16 hos A/S Djursland. Helsingør, Sætter Ernst Svend Falcke, udl. 18/4 16 i »Nordsjælland«. Nykøbing F., Sætter Holger Andreas O. Brodthagen, udl. 1/5 16 i A/S Centraltr., og Sætter Nimand Hansen, udl. 1/5 16 i Loll.-Falst. Stiftstidende. Kolding, Sætter Hans Chr. Niels Jensen, udl. 15/4 16 i Kolding Folkeblad. Randers, Sætter Peter Johs. Larsen, udl. 19/4 16 i Randers Dagblad. Ringsted, Sætter-Trykker Svend Richardt Rasmussen, udl. 18/4 16 i Venstres Folkeblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2772 Jul. Carlsen fra Bryggeriarb. Forb. (Forenede Dampskibsselskab). 3942 Charles E. L. Eriksen fra Rønne (Militær). 2673 Carl Henrik Hansen fra Rejse (Cohen). 3951 Carl L. Krebs fra Udl. (arbl.). 6813 Otto Georg Petersen fra Næstved (Jacobsen & Co.).

Aarhus, 4442 Otto Mortensen (Stiftstid.) og 4466 Einer Petersen (arbl.). Hjørring, 3418 Oluf M. Pedersen (Vends. Tidende). Holbæk, 6398 Riddervold Christophersen (Venstrebladet). Nakskov, 2549 Carl Lyhne (Bogtrykker). Odense, 3309 V. F. J. Kronvang (arbl.) og 3935 Karl Viggo Jensen (arbl.). Randers, 3410 Th. Elniff (arbl.). Ribe, 6973 Anton Strand (Ribe Bogtrykkeri). Slagelse, 3814 Fr. Nørby Madsen (arbl.) og 6743 Lars Hveisel (syg). Vejle, 3448 Harald Hansen (Socialdemokraten). Viborg, 3419 Holger P. Lorentzen (Stiftstidende).

Fratraadte.

København: 1469 P. Chr. Petersen til Nakskov (arbl.).

Aalborg (Fjerritslev), 3913 J. Hansen Lindgreen til Aarhus (arbl.). Aarhus, 3419, Holger Lorentsen til Viborg i Pl. Esbjerg, 6262 Chr. Bisgaard til Vejle (arbl.). Grenaa, 6126 Carl J. B. Møller Petersen til Hjørring (arbl.). Nakskov, 6130 Th. Kassow paa Rejse. Næstved, 6813 Otto Georg Petersen til Kbhvn. i Pl. Odder, 3959 Orla W. Petersen til Viborg. Odense, 4488 Carl P. A. Hansen til Næstved (arbl.). Randers, 3970 Richard Nissen til Vejle (arbl.) og 3410 Th. Elniff til Odder i Pl. Slagelse, 4912 Nanny J. Petersen til København (arbl.). Vejle, 1199 P. H. Petersen til Kbhvn. (arbl.). Viborg, 369 Georg A. Lohmann til Holstebro.

Udmeldte.

København: 2202 Paal. Dagmar Christiansen. 2160 Paal. Johanne Jensen. 2490 Paal. Julie Kjærsgaard. (Alle fratr. Faget).

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8½: Generalforsamling i Pr. Wilhelms Palæ. — Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg af Kasserer og Næstformand. 4. Karnevals-Overenskomsten. 5. Eventuelt. — Efter Generalforsamlingen Auktion samt Fællesspisning med Præmieuddeling m. m. (1r)

Typografernes Cykleklub.

Søndag: Lyngby. Skt. Hans Torv Kl. 8½. Medlemmer og Kolleger, der ønsker nye Cykler, kan faa dem gennem Klubben paa rimelige Vilkaar ved snarest at henvende sig til Kassereren, J. UHRBRAND, Ægirsgade 18 d L. (3b)

Gutenberg-Koret.

Fredag Kl. 9: Sangøvelse og Billetregnskab. (4d)

ANNONCER

Avissætter.

En ung Avissætter søger fast Plads snarest, militærfri. Billet mrkt. »131« modtager Ekspeditionskontoret.

To unge Sættere,

kendt med saavel Avis- som Akcidensarb., søger Plads snarest, helst i Sydjylland. Vedkommende staar i fast Plads, men ønsker at skifte. Billet mrkt. »126« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Akcidenssætter

kan faa Plads i **Ekspres-Trykkeriet,** Horsens. (127)

Trykker.

En dygtig ung Trykker med Kendskab til Toturpresse og Rotary-Paalægger kan straks faa Plads under gode Arbejdsforhold. Den rette Mand kan regne med vellønnet og varig Plads. Billet med nærmere Oplysninger mrkt. »130« til Ekspeditionskontoret.

Som Førstemand

i godt, middelstort Provinstrykkeri søges absolut dygtig **Akcidens-Sætter,** ædruelig og solid, helst med Kendskab til Diegeltrykning. Billet mrkt. »124« tilsendes Ekspeditionskontoret.

NB. En *troende* Mand med virkelig Dygtighed antages *særlig* gerne.

Et mindre Trykkeri med en god Kundekreds er til Salg straks paa Grund af Sygdom. Billet mrkt. »128« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkeri til Salg,

grundet paa Sygdom og derfor Handelsophævelse. Tidssvarende Typer, 2 smaa Trykmaskiner, tildels nye, 1 Hæftemaskine, 1 Skæremaskine m. m., kan købes billig og overtages straks. **C. P. Juul,** Horsens. (117)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

F. L. BIE A/S

Ny Østergade 9, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (15)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse.

For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (42)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Thingvalla Allé 28, S. (57)

Til et godt i Gang værende

Bogtrykkeri

søges en

Kompagnon,

som disponerer over nogen Kapital. Nærmere ved Billet mrkt. »B. 29« Frederiksberggade 61. (129)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 18 KØBENHAVN DEN 5. MAJ 1916 XLIII AARGANG

»Vildskud«.

I.

Lad den dø i Fred! Saaledes ender en Artikel om Brancheklubber i »Typ.-Tid.« Nr. 16. Dette er vist den almindelige Tanke og det, der bevirker, at Haandsætterne holder sig rolige. Man er, kort sagt, ikke bange for os!

Min første Artikel har jo givet Anledning til en interessant Belysning af hele Branche*uvæsenet*, som har sin Oprindelse i København og som ved senere Lejlighed kan tages op til særlig Behandling. Der er dog vist mange — særlig blandt dem, der »kun« er Sættere, og ved hvis Stemmer Mortensen, Aarhus, sidder i Hovedbestyrelsen — som havde ventet at høre fra denne Organisationsmand, om han kunde gaa med til denne »Stat i Staten«. Jeg antager, han ikke gider beskæftige sig med noget, som han mener er dødfødt.

L. P. Rasmussen, Aalborg, svarer derimod i Nr. 11 paa min Artikel og kalder mine Udtalelser om Lønninger o. s. v. for »Udenomssnak«. Det er billigt sluppet. Det vilde ogsaa have været meget vanskeligt at modbevise mig.

Et Krav om *særlig* Hensyntagen kan nemlig ikke have noget bedre Grundlag end *lavere Lønninger* end andre indenfor samme Fag; men saa er det jo ikke os, der kan stille særlige Krav. Desuden kan vi, ved at bruge Tarifen fornuftigt, faa ikke saa lidt ud af den. I alt Fald kan vi takke *Organisationen* for, at vore Lønninger ligger betydeligt over vore Kollegers.

Det er et simpelt Krav, at vi selv faar Lov at vælge vore Brancherepræsentanter. Kræver vi mere og foretager os Separatbevægelser, kan vi let komme til at skade mere end gavne.

De reformlystne Kolleger i Aalborg maa være meget lidt erfarne i Organisationslivet, hvis de tror, at et Landsmøde af Maskinsættere vil skaffe os nogen Fordel. Der kan vedtages en Fællesudtalelse og vælges Repræsentanter. Ikke mere — af alvorlig Art i alt Fald. Disse Repræsentanter kan imidlertid meget lettere og billigere vælges paa anden Maade, og hvad der er det vigtigste: uden at vække Misstemning og uden at stride mod den organisatoriske *Enhed!*

Vi kan ikke undvære hinanden! Det har vist sig altid. Hvorfor saa foretage separatistiske Bevægelser, der vil bringe os Skuffelser.

Lad os (som M.-S. i København) indskrænke os til en lokal Frokost, hvis vi da endelig vil være noget særligt. Allerhelst saa jeg, at ogsaa paa dette Omraade Sættere, Trykkere og Maskinsættere græssede paa samme Mark. TYPOGRAF.

II.

Hr. P. Berendt begynder sin Artikel i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« med et Citat. Jeg kunde fristes til at gøre det samme. Han skriver nemlig:

»At overlade til de Kolleger, der er overgaaede til de saakaldte »Vildskud«, at varetage Bog- og Akcidens-Sætternes Interesser, vil jeg anse for meget uheldigt. Det er en gammel Kendsgerning, at den, som har Skoen paa, kender bedst, hvor den trykker«.

Det samme kunde jeg med en lille Omflytning af Ordene sige paa »Vildskudene«s Vegne. Og derfor kan man ikke uden Protest se Forholdene udvikle sig derhen, at en enkelt Fraktion af Afdelingens Medlemmer, selv om det er den største Del, i Mangel af bedre Beskæftigelse tager sig for f. Eks. at udrense Bestyrelsen for de andre Branchers Repræsentanter. Hr. P. B. forlanger for Bog- og Akcidenssætterne Retfærdighed, baade organisatorisk og økonomisk, men denne Retfærdighedstrang skulde gerne ogsaa komme os andre tilgode, saaledes at vi ikke en Dag staar ganske uden Talsmænd paa det Sted, hvor vore Sager faar den vigtigste Behandling. Bladsætterne har f. Eks. i dette Øjeblik 1 Repræsentant i Bestyrelsen, hvad *jeg* finder ganske retfærdigt i Forhold til vort Antal; men det er ogsaa uomgængelig nødvendigt, at vi *har* denne ene Repræsentant, og naar man nu véd, at det kun er ved et Tilfælde, han blev valgt, idet han kun havde 1 Stemme mere end den næste Bogsætter, og at han maaske næste Gang helt spændes ud, saa er Situationen uholdbar, saa er Retfærdigheden gaaet fløjten.

Hvorvidt Bogsætterne er en særlig »Branche« indenfor Faget, skal jeg ikke yderligere udtale mig om; der er sikkert ikke mange, der vil forfægte dette.

Hr. P. B. forstaar ikke den Tale om Mistillid, som Bogsætterklubben menes at nære overfor de andre Klubber. Saa har han maaske glemt de bevingede Ord, hvormed Klubbens første Formand introducerede den ved Generalforsamlingen paa Enghavevej, og som jeg en Gang før har fremdraget her i Bladet. Et Eksempel fra de sidste Dage kunde ogsaa være paa sin Plads: Naar der skal være Styrelsesvalg, afholder B.- & A.-K. gerne en Før-Generalforsamling og vedtager, hvilke Mænd der skal stemmes paa. Blandt de denne Gang afgaaende var bl. a. Anton Christensen, en Bogsætter, som altid hidtil har været Bogsætterne en god Repræsentant, og saa god en Organisationsmand, at han blev opstillet som det ene af to Formandsemner. Ham kunde man nu pludselig ikke bruge mere, fordi han — i den allersidste Tid er blevet Maskinmedhjælper. Men maaske skal han lære at sætte paa Maskine, saa nøje véd jeg det ikke. Har da denne Mand, der har været Bogsætter al sin Tid, pludselig mistet alt Kendskab til Bogsætternes Sager, fordi han rører ved en Maskine? Selvfølgelig ikke, og det er da ogsaa kun et Udslag af den Mistillid, der næres til Brancherne, at han ikke kunde bruges paa Bogsætternes Liste.

Til Slut skriver Hr. P. Berendt:

»Hvis de to andre Brancher og Organisationen som Helhed vil være med til at skabe saa ensartede Lønforhold (naturligvis med skønsomt Hensyntagen til de andre Brancher) som muligt, saa vil sikkert al Tale om Mistillid til hinanden dermed være udryddet«.

Der findes sikkert ikke den Blad- eller Maskinsætter, som ikke vil være med til at søge Bogsætternes Løn-Niveau forhøjet. Men man maa ikke, fordi f. Eks. en Bladsætter *tjener* mere end mangen Bogsætter, uden videre sige, at dette er uretfærdigt, eller at deres Lønforhold er altfor uensartede. Ser man paa Tarifens Bestemmelser om Minimalløn, vil man se, at Bogsætternes er fra 27—29 Kr., men Bladsætternes 30 Kr. Saa her er Forskellen (der forøvrigt ikke burde være

der) ikke saa stor. Nej, det, der betinger Forskellen mellem disse to Sætteres *Indtægter* er for det første, at de fleste Bladsættere arbejder paa *Akkord*, dernæst, at deres Arbejde er et ofte forceret, enerverende *Natarbejde* i Forbindelse med *Søndags-Natarbejde*. Og en af de Foranstaltninger, som efter min Mening snarest vilde føre til en Højnelse af Bogsætternes Løn, er netop dette at søge bort fra det forkastelige System med en lille Fastløn og en ubegrænset Præstation og gaa over til Akkord. Der *er* ingen Mening i hver Uge at forære Principalen et større eller mindre Kvantum Overskudssats, naar Forholdet er det, at vi i saa høj Grad trænger til at tjene Pengene selv.

Jeg anser det for en Fejl, at vi, da dette Spørgsmaal sidst var fremme, traf den Bestemmelse at bibeholde Fastlønsprincipet. Der vil kunne opnaas større Indtægter for en hel Del af vore Medlemmer, og naar vi har en udførlig Tarif med Pris for ethvert Arbejde, er det ganske meningsløst ikke at lægge Tarifens Maal paa hvert Arbejde, vi afleverer.

Eller maaske B.- & A.-Klubben har bedre Forslag at komme med. Dens Medlemmer kan være ganske sikre paa at finde Blad- og Maskinsætterne parat til at tage et Tag med ved disse Forslags Gennemførelse. C. SCHNOOR.

Hr. Anton Christensen er nu Bladsætter, og disse har da 2 Repræsentanter i Styrelsen; dette Forhold forandrer dog intet i Hr. Schnoors Betragtninger, thi Hr. Christensen forandrede ikke Arbejdsplads før længe efter Bogsætternes Generalforsamling og ligeledes efter Generalforsamlingen i Afdelingen. RED.

En Halvtredsaarsdag!

DEN 21. Maj fejrer »Verband der Deutschen Buchdrucker« sin halvtredsaarige Stiftelsesdag. Der er stillet Forslag om, at man paa denne Dag — rundt om i Afdelingerne — indvier og ophænger Mindetavler over de Medlemmer som vedkommende Afdeling har mistet i Krigen. Hvis Forslaget vinder Bifald, vil Dagen derved forme sig som en gribende Højtidelighed.

Forslagsstilleren skriver i »Korrespondent« en længere Artikel om, hvorledes Idéen vil kunne udføres.

Vi skal ikke aftrykke hele Artiklen, men nøjes med et kort Resumé:

»Jeg tænker mig Idéen ført ud i Livet paa den Maade, at hver Afdeling paa sin Mindetavle opfører Navnene paa sine faldne, samt deres Fødsels- og Dødsdag. Tavlen bør da ophænges paa en værdig Plads i Foreningslokalet, men *ikke til Forherligelse af Krigen*. Nej, *manende til Enighed og Broderskab* skal den tale sit alvorsfulde Sprog om, hvor store Ofre vort Fag led under *den vanvittige Verdenskrig*. Og hvert Aar paa den Dag, da den signede Fred atter kimes ind Verden over, og Menneskeheden ser, at den har ædlere Ting at udrette, paa den Dag vil vi gennem Tiderne mindes de hensovne.

Og naar vi paa denne Maade hvert Aar fejrer Menneskehedens store Fredsfest, *saa understreger vi derved vor Fredsvilje for alle Tider*. Thi kun ved Fredens Arbejde kan vi naa det, som altid har været vort gamle Forbunds lysende Maal: Retfærdighedens og Menneskeværdighedens Samfund.«

Artiklen taler et noget andet Sprog end de officielle Rigsdagstaler, vi læser i Dagbladene. Den er en Røst fra det Tyskland, hvor der sultes og lides, et gribende Suk efter Slutning paa »den vanvittige Verdenskrig«. SPECTATOR.

Generalforsamlinger og Møder.

Randers Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag d. 14. April paa »Jylland«.

Efter at FORMANDEN havde aabnet Generalforsamlingen med en lille Beretning, aflagdes Regnskabet, der balancerede med 899 Kr. 49 Øre. Som Repræsentanter ved »Socialdemokraten« genvalgtes A. C. ARNØ. og nyvalgtes ALFR. ANDERSEN. — Derefter drøftedes Fagskolespørgsmaalet ret udførligt og forskellige Forslag toges til Efterretning til næste Generalforsamling.

Lokalkassens Regnskab balancerede med 332 Kr. 41 Øre. Lovene for Kassen var til Behandling og undergik en Del Smaaændringer. Disse skal dog vedtages ved en 2. Behandling for at faa Gyldighed. Til Sygebespisningen bevilgedes 25 Kr.

Man maa beklage den ringe Tilslutning til Afdelingens Generalforsamlinger; efter Afdelingens Størrelse burde man vente Interesse hos flere end 15—20 Medlemmer. Og det maa ogsaa forudsættes, at jo større Tilslutningen er, des mere interessant bliver Diskussionen om de foreliggende Spørgsmaal. A.—Ø.

Holbæk Lokalafdeling

holdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 15. April.

Formanden, ALFRED HANSEN, oplæste Forhandlingsprotokollen, der godkendtes, og fremlagde Lokalafdelingens og Ekstrakassens Regnskaber for Januar Kvartal. Regnskaberne, der balancerede med henholdsvis 477 Kr. 20 Øre og 111 Kr. 16 Øre og sluttede med en Kassebeholdning paa henholdsvis 15 Kr. og 55 Kr. 36 Øre, godkendtes.

Angaaende Foreningens Deltagelse i Majdemonstrationen forelaa fra Bestyrelsen to Indstillinger, fremkaldt af den Meningsforskel, der i de sidste Aar har gjort sig gældende her i Byen angaaende Processionen gennem Gaderne. FORMANDEN indstillede, at man, da Fællesfagforeningen havde vedtaget at foranstalte den sædvanlige Procession, bøjede sig herfor og lod Foreningens Banner komme med i Processionen. Et Flertal paa 3 af Bestyrelsens 5 Medlemmer indstillede derimod, at Banneret ikke skulde med. Generalforsamlingen fulgte Flertallet, idet det med 4 St. mod 4 vedtoges at lade Banneret blive hjemme.

Derimod vedtoges det med 7 St., ingen imod, at ansøge Forretningerne om at faa fri hele Dagen den 1. Maj.

Til Repræsentant i Arbejdernes Fællesbageri genvalgtes JOHS. M. ANDERSEN, og til Revisorsuppleant valgtes SOFUS PETERSEN.

Dermed sluttede denne Generalforsamling, der ligesom adskillige andre Generalforsamlinger var et Vidnesbyrd om, hvor liden Interesse Medlemmerne nærer for Lokalafdelingens Sager!

Kun 8 Medlemmer havde givet Møde! *.

Rønne Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling i Hotel »Nutiden« Lørdag den 15. April.

Formanden, ANDR. H. JENSEN, bød Velkommen og oplæste nogle Skrivelser fra Forretningsføreren som Svar paa Forespørgsler fra Lokalafdelingen. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. Regnskabet, der udviste en Ballance paa 467 Kr. 74 Øre, godkendtes ligeledes.

Efter Tur afgik 2 Bestyrelsesmedlemmer. ARNOLD MEYER genvalgtes, medens PARKSØ valgtes i Stedet for Aksel Mogensen. Til at repræsentere Lokalafdelingen paa Fællesorganisationens Delegeretmøde foresloges Meyer og Hylander. Ved skriftlig Afstemning valgtes HYLANDER, medens MEYER blev Suppleant.

Fra »Social-Demokraten« forelaa en Skrivelse, af hvilken fremgik, at Foreningens Repræsentant til Bladets Kontrahentmøde *skal* være Medlem af en socialdemokratisk Organisation og Abonnent paa et socialdemokratisk Partiblad. Toges til Efterretning.

Under Eventuelt omtalte CHR. HANSEN Forholdene med Hensyn til Ulykkesforsikringen paa Trykkerierne, og udtalte Ønskeligheden af, at der ved Fastsættelsen af Skadeserstatninger i hvert enkelt Tilfælde var en Fagmand med, da den nuværende Ordning ikke var tilfredsstillende. — HYLANDER lovede at fremdrage Sagen paa Fællesorganisanens Delegeretmøde.

Hermed var Dagsordenen udtømt, og Generalforsamlingen hævedes. CH.

Typografernes Cykleklub

afholdt Generalforsamling Søndag den 16. April. Dirigent: JUUL SØRENSEN.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — FORMANDEN aflagde Beretning for Halvaaret. — KASSEREREN fremlagde Regnskabet, der balancerede med Kr. 304.79 og udviste en Kassebeholdning af Kr. 179.34. — Programmet for Sommerens Ture, der forelagdes af FORMANDEN, fremkaldte nogen Diskussion, navnlig Pinseturen, da der ialt fremkom 3 Forslag til en saadan, men ved Afstemning fik en Tur til Skærelid i Sverig flest St. og saaledes vedtaget. Af Hensyn til Logi bestemtes det tillige, at der skulde ske Forudtegning til denne Tur. Foruden Pinseturen viste Programmet endnu 4 Ture, hvortil Klubben yder Tilskud. En Afstemning om Forandring af Køretiden gav til Resultat, at denne for Fremtiden skal være Kl. 8½ og at Tiden skal overholdes.

De afgaaende Styrelsesmedlemmer genv. enstemmigt. H. F.

Aarhus Lokalafdeling

fortsatte Tirsdag d. 18. April den d. 13. April afbrudte Generalforsamling. — Til Dirigent valgtes H. P. ALB. JENSEN, til Sekretær: P. CHRISTIANSEN.

FORMANDEN bød Velkommen. — Første Sag var Majdemonstrationen, som Formanden paa Styrelsens Vegne anbefalede Medlemmerne at deltage i, under de sædvanlige Former. — AUG. HØYER ønskede at vide, hvorvidt man kunde kalde de sædvanlige Former »en Demonstration«. — Efter at FORMANDEN havde svaret A. H., vedtoges det med alle Stemmer mod 1 at deltage i Demonstrationen.

Et Andragende til Hjælpekassen vedtoges enstemmigt.

Under Hensyn til Lokalkassens hidtilværende Status og for en Del paa Grund af Dyrtiden, foreslog FORMANDEN paa Styrelsens Vegne, at Afdelingen i Aar skulde undlade Afholdelsen af en saakaldt større

Sommerudflugt, og i Stedet derfor søge arrangeret en Familjeudflugt til et af Omegnens nærmeste Traktørsteder. — Tanken tiltraadtes, og det overlodes Styrelsen at træffe det nærmere Arrangement, naar Tid og Lejlighed fandtes passende.

Som Bannerbærer genvalgtes HUGO KNUDSEN, og som Suppleant nyvalgtes HOLGER HANSEN.

Som Repræsentanter i »Demokraten«s Kontrahentforsamling ønskede N. Mortensen og Marius Hansen ikke Genvalg. Nyvalgt blev MARTHIN PEDERSEN og A. ERLANDSEN.

Til Arbejdernes Produktionsforening genvalgtes CHR. LEHMANN, og nyvalgtes AAGE PETERSEN.

Til Arb. Detail-Forbrugsforening genvalgtes P. CHRISTIANSEN.

— — —

Herefter holdt *Hjælpekassen* Generalforsamling. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

Kassereren, H. P. BERGMANN, oplæste det reviderede Regnskab, som udviste en Balancesum paa 6671 Kr. 64 Øre. — Godkendtes enstemmigt.

Fra Lokalkassen forelaa Andragende om, at Gælden til Hjælpekassen, 672 Kr., afdrages paa den Maade, at Kontingentet, 3 Øre ugentlig pr. Medlem, fra og med 1. April 1916 afskrives som Afdrag paa Laanet, ligesom man ønskede Laanet rentefrit. — Efter at FORMANDEN havde redegjort for Situationen, vedtoges Andragendet enst.

Under »Eventuelt« rettede ERLANDSEN et Par Forespørgsler, som FORMANDEN besvarede.

Odense Lokalafdeling

holdt Langfredag Formiddag ordinær Generalforsamling. Dirigent: ERNST JØRGENSEN. Formanden, WELBLUND, aflagde Beretning om det forløbne Kvartal. Et gammelt, trofast Medlem har Foreningen mistet i H. Chr. Petersen, der nylig afgik ved Døden. En selvstændig Karakter og paalidelig god Kammerat vil vi bevare med Agtelse i vort Minde. Forsamlingen sluttede sig til dette Eftermæle. Et Medlem var sat i Karantæne, da han ved Pligtforsømmelse var blevet arbejdsløs. Fagskolen, der paa Teknisk Skole ved Statstilskud skulde have et eget lille Trykkeri, havde maattet udsætte Anskaffelsen af Materiel, da saadant for Tiden vanskeligt kunde erhverves. Beretningen godkendtes.

Regnskabet oplæstes af Kassereren, C. O. MADSEN. Det balancerede med 1942 Kr. 60 Øre. Indsendt til Hovedkassen 900 Kr. 35 Øre. Privatkassens Balance var 772 Kr. Indsamlet til Samaritanen 100 Kr. — Samtlige Regnskaber blev enstemmigt godkendte.

Generalforsamlingen tog herefter Stilling til et Medlem, Trykker Aage L. C., der begrundet paa Uregelmæssigheder var indstillet til Udslettelse af Forbundet. Vedkommende var til Stede paa Mødet og lovede en korrekt Opførsel i Fremtiden, hvorfor Forsamlingen frafaldt hans Udslettelse mod at han mister sin Understøttelse og opfylder sine Pligter i sin næste Plads.

I Spørgsmaalet om en Maskinsætterklub var betimelig, syntes der efter en kort Forhandling kun at være én Mening, nemlig, at en saadan Brancheklub var uheldig og ganske overflødig.

Fra Aktieselskaberne »Folkets Hus« og »Arbejdernes Aktiebageri« aflagdes Beretning om Aarets Virksomhed, og Repræsentanterne genvalgtes. — Flere lokale Smaating toges til Efterretning.

Ved Formandens Overgang til anden Livsstilling blev Posten ledig. Flere Medlemmer blev foreslaaet som Efterfølger, men bad sig fritaget. Der blev skitseret en ny Ordning, hvorefter Foreningen til Efteraaret kunde faa et fast Kontor, nogenlunde centralt i Byen. Man tænkte sig dette i Forbindelse med Kassererens Privatbolig. Da disse Forberedelser vilde blive foretaget i Sommerens Løb, erklærede P. BONDESEN sig paa Opfordring rede til at overtage Formandsstillingen i det kommende Halvaar for da at fratræde ved den ny Ordning til Efteraaret. Han valgtes enstemmigt.

Den afgaaende Formand omtalte derpaa 1. Maj-Demonstrationen. — Den aarlige Udflugt Kristi Himmelfartsdag gentages i Aar den 1. Juni. Bestyrelsen foretager Arrangementet.

Ved Afslutningen af den store Dagsorden tog DIRIGENTEN Ordet for at hilse af med Welblund. Sidstnævnte fik et kraftigt Leve af Forsamlingen, for hvilket kvitteredes. B.

Esbjerg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 28. April ordinær Generalforsamling paa Hotel »Phøniks«. — FORMANDEN (Eickhardt) bød Velkommen, specielt til de nye Medlemmer, som var tiltraadt Afdelingen. — HENRIKSEN dirigerede.

FORMANDEN og THORUP aflagde Beretning fra Repræsentantskabsmødet for »Vestj. Soc.-Dem.«, Fællesorganisationen og Fællesbageriet.

FORMANDEN oplæste Regnskabet for »Dansk Typ.-Forbund« og Privatkassen, der balancerede med henholdsvis 406 Kr. 60 Øre og 49 Kr. 99 Øre. Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Derefter gik man over til at behandle Dagsordenens mest brændende Punkt, nemlig en Henstilling fra Forretningsføreren om endnu en Gang at behandle Wedege Petersens Anmodning om Optagelse. Der førtes til Tider en ret heftig Diskussion, hvori en stor Del af Medlemmerne tog Del. Imidlertid var der bleven indleveret to Resolutioner, den ene for og den anden imod at indstille W. P. til Optagelse. Ved Afstemningen vedtoges Resolutionen om at optage W. P. i »Dansk Typ.-Forbund« med 10 St. mod 7. En Stemme var blank. Dermed bortfaldt den anden Resolution.

Under Eventuelt behandledes et Par Smaasager, som toges til Efterretning, hvorefter Dirigenten kunde slutte det ret bevægede Møde, der var besøgt af alle Afdelingens Medlemmer paa nær to. A—N.

Nær og Fjærn.

Jubilæum. I Gaar, den 4. Maj, fandt i Carl Allers Etablissement en lille Højtidelighed Sted, idet en af Firmaets Typografer, Hr. Akcidenssætter AXEL LANDGREN, fejrede sit 25-Aars Jubilæum. Om Formiddagen samledes Personalet i Sætteriet, hvor Jubilarens Plads var smukt dekoreret med Flag og Blomster; efter at en Kantate var afsunget, modtog Hr. Landgren en Gave fra kvindelige og mandlige Medarbejdere, ligesom der ogsaa fra Firmaets Side blev vist Jubilaren forskellig Opmærksomhed. Hr. Landgren, der hører til »de stille i Landet«, har lige fra sin tidligste Ungdom arbejdet her i København og har i Aarenes Løb uddannet sig til en dygtig Akcidenssætter, ligesom han i en lang Aarrække har været en paalidelig Inkassator for Personalet i Carl Allers Etablissement. A.

— Den 1. Maj var det 25 Aar siden nuværende Faktor i »Morsø Folkeblad« MATHIAS NIELSEN udlærtes i Kjelsts Bogtrykkeri i Varde og blev Medlem af vort Forbund.

Math. Nielsen tumlede sig, som de fleste, i sin Ungdom en Del om, »okkuperede« Danmark paa Kryds og Tværs, gav et lille Hop til Norge (1892), men faldt dog atter ned til det lille Danmark, hvor han kom til at deltage i en Lønkonflikt i »Vestjyllands Dagblad« (1893), arbejdede flere Steder, saasom i Nykøbing F., Helsingør, Slagelse og Kolding, kastede saa Anker i Nykøbing M. (1894), og her blev han liggende støt.

Den stedlige Afdeling drog Nytte af Nielsens Erfaring og Kundskab og valgte ham til Formand, en Stilling, han beklædte i en halv Snes Aar, og siden har han været Afdelingen en grundig og pligtopfyldende Revisor, der i de yderste Enkeltheder er paa sin Post.

Fra hine Tiders (90'ernes) »idylliske« Trykkeriforhold til nu ligger indenfor vort Fag en Udviklingsperiode, for hvilken vi yngre Medlemmer maa være de ældre taknemlige. Naar vi i Arbejdets daglige Dont standser ved den Mærkepæl, som en 25-Aarsdag er for en Kollega som Math. Nielsen, siger vi ham Tak for trofast Arbejde for sine Standsfæller.

Den lille lokale Forening viste Jubilaren en fortjent Opmærksomhed paa Mindedagen ved at overrække ham en Buket af Foraarets Blomster i en Sølvvase med Inskription. ×

»Gutenberg-Koret«s Herretur finder Sted *St. Bededag* og *ikke* som de tidligere Aar *Kristi Himmelfartsdag*. — Nærmere i næste Numer af »Typ.-Tid.«.

Dødsfald. En indenfor Kollegernes Kreds meget kendt og afholdt Mand, Kemigraf W. SIEMS, er i Søndags afgaaet ved Døden efter 14 Dages Sygeleje i en Alder af 57 Aar. Afdøde var en jovial og gemytlig Kammerat, altid parat til en lille Spas, hvorved han ofte kunde være meget underholdende og morsom. Hr. Siems, der i mange Aar var Medlem af »Den typografiske Forening«, efterlader sig 6 voksne Børn, hvoraf i hvert Fald 3 Sønner tilhører vort Fag. Begravelsen finder Sted Lørdag Efterm. Kl. 2 fra Vestre Kirkegaards østre Kapel.

Brev henligger til Typograf Alb. Hansen fra Thora Lindblad og til V. B. Samsøe.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

26. April: Helsingør pr. Bl. 50.00, kont. 265.75, ialt 315.75; Hobro 197.50. 28. April: Herning 162.00. 29. April: Skanderborg pr. Bl. 50.00, kont. 60.00, ialt 110.00; Brønderslev 54.75. 1. Maj: Løgstør intet at indsende; Nykøbing F. 180.75; Nykøbing M. 77.95; Slagelse 234.20. 2. Maj: Middelfart pr. Bl. 68.95; Varde 137.75; Viborg 226.75.

København, den 2. Maj 1916.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

26. April: Helsingør i Stedet for en Del af Januar Kvartals Overskud 50.00. 29. April: Skanderborg i Stedet for en Del af Januar Kvartals Overskud 50.00. 2. Maj: Middelfart i Stedet for Januar Kvartals Overskud 68.95.

København, den 2. Maj 1916.

Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. Duurloo. Konsultation: Hverdage 12—1½ samt Fredag Aften 6—7, og 2. Helligdage 9—10 Form.

Dr. Brehm. Konsultation: Hverdage 6—7 samt Fredag Aften 6—7, og 2. Helligdage samt Grundlovsdag 8—8½.

Dr. Hall. Konsultation: Hverdage 12—2 samt Fredag Aften 6—7, og 2. Helligdage 8—9.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Kaj Aage Hansen, udl. 28/4 16 hos Martin (arb. s. St.). Paal. Juliane Jensen, udl. 20/4 16 hos Qvist & Co. (arb. s. St.). 1423 Aug. Thomas' Hustru Elna Laurine Marie.

Aarhus, Trykker Alfr. Kirkegaard Jensen, udl. 15/4 16 hos Buch & Petersen. Middelfart, Sætter Jens Sofus Nielsen, udl. 1/5 16 hos Ejlersgaard. Odense, Sætter Svend Aage Bolbjerg Jensen, udl. 22/4 16 i Fyns Venstreblad. Slagelse, Sætter Oluf Chr. Nielsen, udl. 1/5 16 i Sorø Amtstidende, Slagelse. Ribe, Sætter Anders Varming, udl. 21/4 16 i Ribe Stiftstidende. Ringsted, Sætter Asger Chr. Gerhard Nielsen, udl. 26/4 16 i Venstres Folkeblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6107 Bernt Favrholt fra Kolding (arbl.). 3792 Niels O. Hansen fra Slagelse (arbl.). 3900 Robert Møller fra Viborg (Militær).

Aarhus, 3914 Svend Risgaard Mortensen (arbl.) og 3913 J. H. Lindgreen (arbl.). Esbjerg, 3959 Orla Will. Petersen (Centraltrykkeriet). Helsingør, 3435 Peter Jensen (Helsingør Avis). Hillerød, 6398 Riddervold Christophersen (arbl.). Hjørring, 6126 Bernhardus Petersen (arbl.). Holbæk, 1199 P. H. Pedersen (S. M. Olsen) og 3863 Stoltze Mikkelsen (arbl.). Nakskov, 6168 Laura Ryhmche (arbl.) og 1469 Chr. Petersen (arbl.). Næstved, 4488 Carl Peter Aksel Hansen (arbl.) og 3494 Oscar Sigv. Christensen i Pl. Odense, 3497 Emil Jørgensen (Fyns Stiftstidende). Ringkøbing, 3450 Arthur Haun (Lemvig Bogtrykkeri). Vejle, 6262 Chr. Bisgaard (arbl.) og 3970 Rich. Nissen (arbl.).

Fratraadte.

København: 3076 Svend E. Christensen til Næstved i Pl. 3125 Leo H. Gaardsøe til Roskilde i Pl. 4066 Van de Velde Rüyter til Udl. i Pl. 3151 A. E. T. Olsen til Gartnerforbundet. 6107 Bernt Favrholt til Amerika.

Aarhus, 3450 Arthur Haun til Lemvig i Pl. og 3913 J. H. Lindgreen til Skive i Pl. Esbjerg, 1281a Jens Chr. Jørgensen paa Rejse. Holbæk, 1199 P. H. Pedersen paa Rejse og 6398 Riddervold Christophersen til Hillerød (arbl.). Kolding, 6107 Bernt Favrholt til København. Maribo, 3925 A. Th. Madsen til Nakskov i Pl. Middelfart, 3497 Emil Jørgensen til Odense i Pl. Nyborg, 3904 Jørg. Alfr. Sørensen til Næstved i Pl. Nykøbing F., 3846 Magnus Hansen til Rødby i Pl. og 6166 Niels B. Madsen til Nakskov i Pl. Odense, 3309 V. F. J. Kronvang til Middelfart i Pl., 3935 Karl Viggo Jensen til Middelfart i Pl. og 3668 Joh. Wolther til Middelfart i Pl. Silkeborg, 6115 Vilh. Brundlund til Nysted i Pl. Slagelse, 3792 N. Oluf Hansen til København (arbl.). Viborg, 3959 Orla William Petersen til Esbjerg i Pl. og 3900 Robert Møller til København (Militær).

Udslettet med Restance.

Hjørring, 1101 Axel M. Hansen.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 5. Maj Kl. 8½ i Kaféen, Kultorvet 14. STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Prøve til Massm. Søndagssk. i Aften Fredag Kl. 9 i Pr. Wilh. Palæ. (1s)

Typografernes Cykleklub.

Søndag: Ballerup. Nørrebros Runddel Kl. 8½. (3c)

ANNONCER

Avissætter.

En ung Avissætter søger fast Plads snarest, militærfri. Billet mrkt. »131« modtager Ekspeditionskontoret.

En flink Maskinsætter

(til »Typograph«)

som tillige kan paatage sig mindre forefaldende Reparationer, kan fra 14. Juni faa nogle Maaneders (eventuelt fast) Arbejde paa »Svendborg Amts Dagblad«. Oplysninger om, hvor og hvorlænge Vedk. har betjent Maskinen, bedes sendt til FEDDER HANSEN, »Svendb. Amts Dagbl.«, Svendborg. (134)

En Monoline-Sætter

kan faa Plads.

Ringkøbing Amts Avis,
(132) Ringkøbing.

Trykkerfaktor søges

af Bianco Lunos Bogtrykkeri. Søgende maa være en dygtig Trykker, i Besiddelse af Ordenssans og have almindelige, gode Skolekundskaber. Skriftlig Henvendelse, bilagt med Anbefalinger og alle Oplysninger, udbedes. (135)

Trykker.

En ikke for ung, absolut 1. Klasses Trykker søges af et herværende Bogtrykkeri. Fortrinlige Referencer kræves. Billet mrkt. »136« modtager Ekspeditionskontoret.

Et godt Trykkeri

(eneste Akcidenstrykkeri i en middelstor Provinsby) er til Afstaaelse. Nødvendig Kapital 5000 Kr. Der er fast Arbejde (Blade) for ca. 3000 Kr. aarlig, foruden alm. forekommende Akcidenser. Gode Maskiner og Skrifter. Billet mrkt. »Akcidenstrykkeri« modtager Ekspeditionskontoret. (133)

Trykkeri til Salg,

grundet paa Sygdom og derfor Handelsophævelse. Tidssvarende Typer, 2 smaa Trykmaskiner, tildels nye, 1 Hæftemaskine, 1 Skæremaskine m. m., kan købes billig og overtages straks. **C. P. Juul,**
(117) Horsens.

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12a)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse.

For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (42)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181 (17)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN,
(38) Thingvalla Alle 28, S.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 19 KØBENHAVN DEN 12. MAJ 1916 XLIII AARGANG

»Vildskud«.

KUN et Par Bemærkninger til Hr. Schnoor. — De gaar lidt uden om Sagens Kærne. Om Akkordens skadelige eller gavnlige Virkninger kan der føres en lang Diskussion. »Typ.-Tid.« er imidlertid, efter min Opfattelse, for lille til at føre et saa stort Spørgsmaal frem. Jeg vil derimod foreslaa, at der arbejdes hen til et Fællesmøde mellem de tre Sætter-Klubber med følgende Dagsorden:

1. Akkord eller fast Løn.
2. Sætter-Klubbernes Eksistensberettigelse.
3. Er en Sætter pligtig at tage Plads til Mindstelønnen.
4. Materialemangelen.

Det første Punkt har ganske vist været diskuteret to Gange før i »B. & A.-K.«. Naar dette sættes i Forbindelse med de øvrige Punkter, tror jeg dog, det vil være i Stand til at samle det sædvanlige lille Antal af stærkt interesserede Medlemmer.

Med Hensyn til Hr. Anton Christensens Opstilling kun dette: Christensen *var begyndt at lære Maskinsætning*, som værende Medlem af Styrelsen var han sikker paa at blive genopstillet uden »B. & A.-K.«s Hjælp. Det vilde da være uklog Taktik af »B. & A.-K.« at optage Hr. C. paa dennes Liste, og det saa meget mere, som Bog- og Akcidens-Sætterne paa dette Tidspunkt *ikke havde et eneste Mandat i Styrelsen*.

Naar De som Bevis for »B. & A.-K.«s Mistillid overfor de andre Klubber skriver om nogle bevingede Ord, hvormed Klubbens *første* Formand introducerede den paa Enghavevej, maa det bero paa en Misforstaaelse. Det maa være den *anden*, Hr. Bernh. Schmidt, De sigter til. Jeg var nemlig Formand for Klubben det *første* Aar af dens Bestaaen.

Ligesaa sikkert som Deres Anskuelser ikke falder sammen med *alle* Blad- og Maskinsætteres, gælder denne Regel naturligvis for enhver anden.

Et Fællesmøde, som af mig ovenfor foreslaaet, var maaske bedst i Stand til at fjærne forskellige Misforstaaelser.

P. BERENDT.

Dyrtidstillæg.

»Dagbladet Nordjylland«, Redaktør H. KOEFOED, Aalborg, har givet sit Personale et Dyrtidstillæg paa 1 Kr. om Ugen, ligesom Personalet har faaet Tilsagn om 1 Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Som man andet Steds vil se, vedtog Viborg Lokalafdeling paa sin sidste Generalforsamling at rette en Henstilling til de Principaler, der ikke allerede *har* ydet Dyrtidstillæg, om at yde et saadant. — Allerede i Fredags meddelte Hr. Red. OVESEN, »Viborg Stiftstidende«, at han fra Dato og foreløbig indtil 1. Januar ydede et Dyrtidstillæg af 10 % til Lønnen (der i Forvejen ligger noget over Minimalen). Fra de øvrige, der blev rettet Henvendelse til, er der endnu intet hørt.

Hr. Papirgrosserer CHARLES HINDBORG, Vejle, har i Anledning af Dyrtiden tilstaaet sine Typografer et Tillæg paa 25 Kr. hver 3. Maaned. Første Udbetaling fandt Sted den 1. April.

70 Aar.

EN af den københavnske Sætterafdelings Veteraner, FERDINAND VILHELM LUND, fylder Lørdag den 13. Maj 70 Aar. Selv om det ikke mere er nogen hel Sjældenhed, at vort Fags Udøvere naar det saakaldte »Støvets Aar« — vor Organisations Kamp mod Snavs og Urenlighed paa Arbejdspladsen i Forbindelse med en kortere Arbejdstid, har baaret Frugt — saa er der dog kun ganske faa, der som gamle Lund endnu er i fuld Arbejdsvigeur paa 70 Aars Fødselsdagen; han har tilmed i fuldt Maal delt Arbejdernes sædvanlige Kaar i den haarde Kamp for at faa en lille Løn til at strække til alt, hvad der er det daglige Behov, i en Familje med mange Børn.

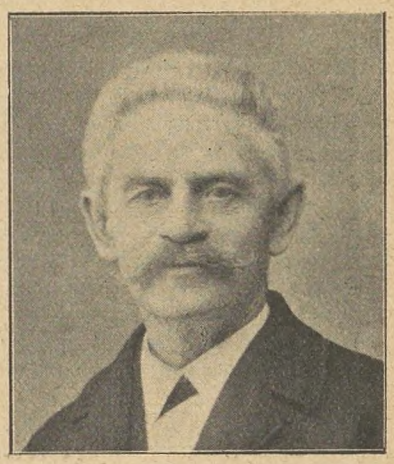

Lund har da paa sin Fødselsdag Lov til at se tilbage paa et Liv, ingen under samme Kaar vilde kunne faa mere ud af, og derfor er der indenfor hans Familjes Kreds — to Sønner er Typografer — kun Stolthedsfølelse overfor ham, der gav Næring og Trivsel til dem alle gennem Aarene.

Vor Fagforening i København stiftedes som bekendt 1869 og allerede i 1870 traadte Lund ind i Rækkerne for sammen med sine Fagfæller at slaa et Slag for bedre Livsvilkaar. Som god og tro Kammerat mod sin Stand blev Lund i sin Organisation selv paa Tider, hvor Haabløsheden var stor og Frafaldet endnu større. Nu, efter at have været Medlem i 46 Aar, vil han, naar han tænker tilbage paa, hvorledes Forholdene i Faget var den Gang han var ung, nok kunne se Udbyttet af de Ofre, han bragte paa dette Alter. Skylder da hans nærmeste Omgivelser ham megen Tak paa hans Hædersdag, saa skylder ogsaa hans Organisation ham Tak for mange Aars Trofasthed og Hjælpsomhed blandt Kollegerne.

Som den retlinede Mand han har været i alle Forhold, saaledes har han ogsaa været som Arbejder, hvilket bedst bevises derved, at han kun har været beskæftiget faa Steder: hos J. L. Sivertsen i 31 Aar, hos Qvist i ca. 10 Aar og nu hos Jørgensen i Rosengaarden i 4—5 Aar. Blandt alle, han gennem de mange Aar er kommet i Berøring med, har han været afholdt som kun faa, og mange vil paa hans Fødselsdag sende ham venlige Tanker.

Vi føjer vor Lykønskning til de mange.

Lunds Adresse er: Korsgade 34[4].

—S.

Forbundsstyrelsen

afholdt Møde den 26. April paa Kontoret, Gl. Kongevej, med følgende Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. De fra Delegeretmødet henviste Sager. 3. Optagelse af en Blokadebryder. 4. Eventuelt.

ad 1. FORMANDEN bød Forbundsstyrelsen Velkommen og gav forskellige Oplysninger om Virksomheden siden Mødet i December Maaned. Vedtægterne for den københavnske Sygekasse var nu sanktioneret, og man havde maattet give Afkald paa nogle Ændringer, der dog ikke var af stor praktisk Betydning. Arbejdsforholdene indenfor Faget var

stadig usikre, selv om man hidtil herhjemme var sluppet nogenlunde godt i Sammenligning med Udlandet.

FORRETNINGSFØREREN supplerede Formandens Beretning. De øjeblikkelige gode Arbejdsforhold skyldtes den normale Foraarstravlhed, thi man maatte stadig huske paa, at der var en stor Del Kolleger indkaldte til Sikringsstyrken. Taleren mente, at man allerede nu maatte begynde at tænke paa den kommende Tarifrevision, thi der var meget Stof at gennemarbejde. Samtlige Spørgsmaal vilde imidlertid blive taget op til samlet Drøftelse paa et Forbundsstyrelsesmøde til Sommer. Taleren gennemgik og belyste derefter forskellige Spørgsmaal.

Beretningen toges til Efterretning.

ad 2. De Sager, der var henviste fra Delegeretmødet, er følgende: a) Lærlingene og Svendeprøver, b) Organisering af Lærlingene, c) Forslag til Regler for Svendeprøvers Aflæggelse, d) Forbundsstyrelsen undersøger Betingelserne for Oprettelsen af en Maskinsætterskole, og e) Delegeretmødet paalægger Forbundsstyrelsen at fremkomme med Forslag til Oprettelse af et privat Reservefond i Lighed med det svenske.

FORRETNINGSFØREREN gennemgik Forslagene og deres Motiver. Han henstillede, at der blev givet Forretningsudvalget Bemyndigelse til at undersøge Spørgsmaalene og fremskaffe Oplysninger om Sagerne, som saa senere kunde forelægges Forbundsstyrelsen, inden Beslutning toges.

Der udspandt sig en Diskussion om Lærlingeforholdene og det private Reservefond. Vedrørende det sidste Spørgsmaal lovede P. Berendt at fremsætte et i Paragrafer udformet Forslag.

Det vedtoges derefter at overlade samtlige Sager til Forretningsudvalgets Undersøgelse.

ad 3. En ung Mand, Ernst Hansen fra Næstved, havde — uden endnu at være helt udlært — taget Arbejde som Maskinsætter i Pressens Stereotypi-Korrespondance i København, der er blokeret paa Grund af tilgodehavende Arbejdsløn. Han havde forladt Virksomheden og anmoder om Optagelse i Forbundet.

Det vedtoges at optage ham med 1 Aars Karantæne og paa det Vilkaar, at han aflægger og bestaar Svendeprøve for offentlig Kommission.

ad 4. WELBLUND, Odense, meddelte, at han paa Grund af Overgang til anden Livsstilling nedlagde sit Mandat, og takkede for det Samarbejde, han havde haft med Forbundsstyrelsens Medlemmer.

FORMANDEN takkede i hjærtelige Ord P. Welblund for hans solide og grundige Arbejde i Organisationens Tjeneste og udtalte Ønsket om Held og Lykke for ham i hans ny Virksomhed. (Tilslutning.)

Det vedtoges at tage Afsked med Welblund ved en lille Sammenkomst i de $2^1/_2$ Timer, der var tilbage, til han skulde rejse med Toget.

Mødet hævet.

Den evige Søvn.

Det gør ondt at vaagne,
Jordens Kaar er klamme,
og de gamle Vunder
vaagner med det samme.
V. RØRDAM.

DET regner. Ustandselig pisker Regndraaberne mod min Rude og løber i Strømme ned over. Bestandig hører jeg den samme monotone Lyd af plaskende og dryppende Vand, der samler sig i Tagrenden for tilsidst at styrte i Kloaken.

Regn kan være godt — kun ikke paa en Paaskedag i Slutningen af April, hvor man havde ventet en høj Himmel og Sol med Friluftsliv i Skoven.

Mismodig lukker man sig inde i sin Hule og lader Regnen regne. Men Tanken kan ikke spærres inde. Den søger ud, og det er, som den just paa saadan en Regnvejrsdag fæstner sig klarere ved alt det usle, alt det onde, alt det, der ligesom en Mare hviler paa Menneskene, og især paa dem, der lever dybest nede.

— — — Medens Millioner af unge, kraftige Mænd maa lide Døden — man ynder at kalde den Heltedøden — paa Evropas Slagmarker, hvor de stedes til Hvile for at sove den evige Søvn, henslider den fattige Befolkning rundt om i Landene Livet i Nød og Elendighed under Borgfredens Tegn.

Under Lyden af Borgfredens falske Toner dysses vi alle i Søvn. Uden Mukken, uden Klage har vi pænt at finde os i Skæbnen og tømme Lidelsens Bæger til det en Dag behager de Herrer Mordere at standse Myrderierne og Sultens Kvaler.

Man kunde maaske forstaa det, hvis det kun var i de krigsførende Lande, at denne Tilstand raadede. Men dertil indskrænker den sig jo ikke. Ogsaa her i det lille Danmark har vi hørt denne underlige Fred blive proklameret og praktiseret i Aarevis — til Fordel for Arbejdernes Modstandere.

Under Henvisning til Krigen bliver Arbejderne spist af med rene Bagateller af Lønforbedringer — et udmærket Bevis herpaa har vi i Typografernes sidste Provinstarif — skønt enhver dog vist vil indrømme, at vi netop under den nuværende Situation trænger til en klækkelig Forhøjelse. Og hvorfor faar vi ikke denne? Der er jo Højkonjunkturer i saa godt som alle Fag. Aviserne fortæller stadig, at Landet aldrig har været bedre økonomisk stillet end nu. Hvorfor skal *vi* da sulte?

Jo, det er for Borgfredens Skyld!

Af Hensyn til det store evropæiske Slagsmaal skal vi resignere. Tys, tys! Der er Krig i Evropa. Hører I det ikke — hører I ikke, hvor Kanonerne tordner derude? Hvem véd, hvornaar Uvejret bryder ind over os. Derfor maa I tie og bie og lide og lære at forstaa, at I maa bære Jeres Del af Byrden — Fredens Byrde!

Og imens ruller Guldet ind over Landet og Levnedsmidlerne mod Grænsen. Men begge Dele gaar Arbejdernes Næse forbi.

Men hvorledes kan det vel være andet, naar Arbejderne i den Grad, som Tilfældet er, har mistet Mælet? De tier og tager imod det hele, som var det den naturligste Ting af Verden, at naar Krigen raser mellem Stormagterne, *saa skal de to Tredjedele af Danmarks Befolkning sulte, medens den ene Tredjedel skovler Millioner ind.*

Denne Tavshed fra de udplyndredes Side, denne stille Given sig hen i Skæbnen, har da ogsaa været til ubodelig Skade for os, som har maattet betale Fredens Betingelser.

Jeg er derfor af den Formening, at meget vilde have været anderledes, hvis Arbejdernes Førere ikke havde været forlovet med det siddende kapitalistiske Ministerium, men i Stedet for at opretholde denne unaturlige Forbindelse, havde rejst en kraftig Agitation eller Protest gennem Arbejdernes stærke Presse og Organisationer imod Udplyndringerne. Da vilde de Vilkaar, hvorunder den største Del af Arbejderne nu sukker, sikkert ikke været saa utaalelige.

Men vi har jo faaet en Dyrtidslov, hvisker en Stemme mig i Øret. Ja, vel! Og jeg mindes en Tale, som en Højremand forleden holdt inde i Landstinget. Han sagde blandt andet, at det var ganske uforsvarligt af Staten ikke at komme Statsfunktionærerne — ogsaa dem med over 3000 Kroner i aarlig Indtægt — til Hjælp, *thi nu havde Arbejderne jo faaet en klækkelig Hjælp.*

Den gode Højremand sigtede vel her til Dyrtidsloven. Lad os da se lidt paa denne Lov. Sammenligner man den med Hjælpen til Statsfunktionærerne, opdager man hurtig, at Kong Salomon og Jørgen Hattemager lever endnu, og at der fremdeles er en himmelvid Forskel paa disse to Personer.

Medens Statens Funktionærer blot behøver at indsende en skriftlig Begæring til et eller andet Departement for at erholde en bestemt Sum — jeg misunder dem ingenlunde dette Gode —, er de Arbejdere, som ønsker at komme ind under Dyrtidslovens velsignelsesrige Bestemmelser, henviste til den fri Fattigkasse, som den oprindelig kaldtes. Ganske vist har denne Institution nu faaet et nyt og finere Navn. Nu hedder den Hjælpekassen. Men Vejen derhen er den samme. Det er Fattigpers Vej, og den, der betræder den, undgaar ikke Fattigstemplet.

For Københavns Vedkommende, hvor Kommunalbestyrelsen, saa vidt jeg véd, er stillet lidt mere frit med Hensyn til Maaden for Udbetalingen, træder dette maaske ikke saa stærkt frem, men ude i Provinserne er det de allerfleste Steder ordnet paa den Maade, at der skal skønnes over hver enkelt, som melder

sig til Hjælpekassen, om han nu ogsaa er *fattig nok* til at komme i Betragtning.

Og naar Forholdet er saadan, kan vi vel nok gaa ud fra, at der er mange, der vil betakke sig for at møde frem til en saadan »Taksation«, men foretrækker at lide i det skjulte.

Hvad er det saa, denne Dyrtidslov byder Arbejderne som Ækvivalent for den uhørte Udplyndring, der daglig finder Sted?

Selv om vi forudsætter, at Lovens Maksimumsbestemmelse (8½ Krone pr. Indbygger) blev bragt i Anvendelse — hvad der næppe vil blive Tilfældet —, vilde vi kun naa en Sum af omkring ved 25 Millioner Kroner, udbetalt i Løbet af ca. to Aar.

Forudsætter man derhos, at der her i Landet findes 200,000 Smaafamiljer, som hver betaler en ugenlig Krigsskat paa 8 Kr. gennem de forhøjede Priser paa Livsfornødenheder (Mad, Klæder, Ildebrændsel osv.), kommer vi op paa 1½ Million pr. Uge, hvilket igen vil sige en samlet Sum af 150 Millioner Kroner i de to Aar Dyrtidsloven gælder. Overfor denne Sum er de 25 Millioner, som man kaster ud af Stats- og Kommunekasse, ikke særlig imponerende. Og dog vover man at paastaa, at Arbejderne nu er blevne hjulpne.

Nej, det vi trænger til, er *højere Løn eller billigere Mad*, ikke en karrig Stats- eller Kommuneunderstøttelse. En saadan Understøttelse kan aldrig blive andet og er ikke andet end et Sovepulver, man drysser ud over os, og desværre er der mange paa hvem dette Pulver øver den tilsigtede Virkning: *De sover videre.*

Og spørger man uvilkaarlig: Er ogsaa *det* den evige Søvn? Eller kommer der en Dag i sildig, regnfuld Høst, hvor de vaagner og stirrer ind i Vinteren — vaagner og opdager, at de har maattet dele Skæbne med Kejseren i Eventyret om de nye Klæder?

De vil da, men for sent, erkende, at de fleste af de Forbedringer i Livsvilkaarene, som det har kostet en Menneskealders Kamp at erhverve, med et Slag er dem berøvede, fordi de lod sig bjergtage af Borgfredens lumske Trold.

Køge, Paaskedag 1916. FREDERIK NIELSEN.

Vi skal ikke indlade os i Diskussion med Hr. Fr. Nielsens Stemningsartikel. Tiderne, vi lever i, er tilstrækkelig triste til at forklare og forsvare de sorte Farver, navnlig naar man betænker, at Artiklen er født paa en Paaskedag i øsende Regn. Men Fr. Nielsens Betragtninger er typiske for Stue-Ræssonnøren!

Vi skal indskrænke os til at korrigere nogle faktiske Urigtigheder.

For det første er det urigtigt, at Arbejderne ved Lønforhandlingerne i Foraaret er spist af med Bagateller. Der er Fag med Krigskonjunkturer, der har høstet endog gode Resultater. Provinstypograferne fik en mager Løsning, men kan Fr. Nielsen pege paa blot én Forretning i vort Fag, der har haft »Gullasch«-Fortjeneste? Vi har jo gentagne Gange paavist dette overfor Fr. Nielsen.

Dernæst er det urigtigt, at Dyrtidsloven gælder i 2 Aar. Den gælder kun i 10 Maaneder, nemlig fra 1. Januar til 1. November d. A. Pengene kan Kommuner opkræve i Løbet af 2 Aar. Dermed forrykkes Hr. Nielsens Regnestykke betydeligt.

Til Slut vil vi give Hr. Fr. Nielsen en lille Opgave til Overvejelse, naar Filosofien igen overvælder ham: Hvorledes vilde det gaa, dersom Landet ikke fik Kul og andre Raastoffer? Mon ikke det er en bydende Nødvendighed for vor Eksistens, at Danmark, der producerer Levnedsmidler, udveksler disse med de Raamaterialer, som vi skal bruge.

At den kapitalistiske Spekulation bør afskaffes, er en Sag for sig, men derom er vi jo enige. RED.

Bladsætterklubben

afholder **halvaarlig Generalforsamling** førstkommende *Søndag den 14. Maj Kl. 11* i **»Danas Have«, Nørrebrogade 21**, med følgende Dagsorden:

1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Formand, Kasserer, 2 Bestyrelsesmedlemmer og 2 Revisorer. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Viborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 29. April paa Afholdshotellet.

FORMANDEN bød Velkommen og rettede en særlig Velkomst til vor ny optagne Kollega, Johan Jacobsen, der første Gang overværede Generalforsamlingen. Forelagde derpaa Regnskabet, der balancerede med 377 Kr. Det godkendtes enstemmigt.

Et Medlem foreslog, at der rettedes en Henvendelse til de Principaler, der ikke endnu havde ydet Dyrtidstillæg, om at yde et saadant. En Skrivelse formuleredes og vedtoges enstemmigt.

Generalforsamlingen sluttet.

— — —

Ekstrakassen holdt derefter Generalforsamling. Formanden var fraflyttet Byen, og Regnskabet derfor ikke afsluttet. Det fremlægges paa næste Generalforsamling. Til Formand valgtes Maskinsætter WILH. JENSEN. S.

Nær og Fjærn.

Billet-Restanterne maa nu efter de overstaaede Helligdage lade høre fra sig, da Offentliggørelse ellers igen finder Sted.

Lønstatistiken, som skal udregnes efter og paa Basis af de Svar, der indløber paa de udsendte Lister, vil i høj Grad blive forsinket derved, at Besvarelserne ikke indløber saa hurtigt som ønskeligt.

Valget af Tillidsmænd bedes venligst meddelt Afdelingsstyrelsen. Der er til Dato kun indløbet Meddelelse om Valg fra 4 Arbejdssteder.

Udstilling af Elevarbejder fra »Det tekniske Selskabs Skole« finder Sted fra Fredag den 19. til Søndag den 21. Maj, begge Dage inklusive, i Selskabets Ejendom, Ahlefeldtsgade 2. Der er aabent Bededag (Fredag) og Søndag fra Kl. 10—4, Lørdag fra Kl. 12—2.

Besøg paa Raadhuset. Efter Aftale med Hr. Raadhusforvalter Nyrop Larsen vil Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund med Familje *Torsdag den 1. Juni (Kr. Himmelfartsdag) Kl. 10 Form.* have Adgang til at bese Raadhuset og dettes mange interessante, historiske Samlinger. Man samles i Muslingeskallen Kl. 9¾.

Annoncøren til Bekendtgørelsen, mrkt. »Akcidenstrykkeri«, bedes snarest opgive Adressen til *Ekspeditionen*, Gl. Kongevej 1 C, for at Billetterne kan blive fremsendt.

Hermed udtaler jeg min hjærteligste Tak til Nielsen & Lydiches Personale og Alle for den udviste Opmærksomhed ved mit Jubilæum.
R. RASMUSSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

3. Maj: Esbjerg i Stedet for en Del af Januar Kvartals Overskud 25.00.

København, den 9. Maj 1916.
Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

3. Maj: Esbjerg pr. Bl. 25.00, kont. 269.25, ialt 294.25. 5. Maj: Marstal 70.00. 6. Maj: Bogense 30.00. 8. Maj: Maribo 49.25.

Idag mangler Lyngby.

København, den 9. Maj 1916.
Forretningsudvalget.

Ny Lokalformænd.

Bogense: Typ. Andr. Petersen, Østergade.
Marstal: Typ. H. Hansen, Lærkegade 4.

Lægerne.

Dr. d'Auchamp. Konsultation: Hverdage 12—1 samt Fredag Aften 6—7, og alle 2. Helligdage, Langfredag og Grundlovsdagen 8—9.

Dr. Brehm. Konsultation: Hverdage 10—11 samt Fredag Aften 6—7, og 2. Helligdage samt Grundlovsdag 8—8½.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Rasmus Viggo Faurhøj, udl. ⅕ 16 i Citytr. arb. s. St.). Sætter Georg Jensen, udl. ²⁹⁄₄ 16 hos Langkjær (arb. s. St.). Sætter Viggo Olaf Møller, udl. ⁶⁄₅ 16 hos P. Andr. Andersen (arb. s. St.), Medl. af Lærlingeafdel. Sætter Poul Chr. Nielsen, udl. ⁸⁄₄ 16 i Centraltr. (arb. s. St.), kun Medl. af

fagl. Afdel. Sætter Peter Jens Aage Poulsen, udl. 29/4 16 hos Knudtzon (arb. s. St.), Medl. af Lærlingeafdel. Trykker Johannes Borgen, udl. 30/4 16 hos Weiss (arb. s. St.), Medl. af Lærlingeafdel. Trykker Georg Kyed Nielsen, udl. 1/5 16 i Fyrtaarnet (arb. s. St.), kun Medl. af fagl. Afdel. Skriftstøber Bernhard Emil Hansen, udl. 19/4 16 hos Ferslew (arb. s. St.). Paal. Anna Carla Marie Christensen, udl. 1/5 16 hos Rasmussen & Rugh (arb. s. St.). Paal. Olga Christine Frederiksen, udl. 1/10 08 hos Milo (Jeppesen & Dyva), tidl. Medl. Paal. Thyra M. E. C. Mortensen, udl. 18/4 16 hos Andreasen & Lachmann (arb. s. St.). Paal. Albine Hansine Nielsen, udl. 1/8 1900 hos Milo (Lars Andersen), tidl. Medl. Paal. Christella Louise Anna Kjærgaard, udl. 1/5 16 hos Løvgreen (arb. s. St.). 2582 Joh. Nielsens Hustru Betty Christiane Adolfine.

Aalborg, Sætter Peter Holger Alex. Krogsgaard Jespersen, udl. 1/5 16 i »Nordjylland«, og Sætter Anthon Michael Pedersen, udl. 1/5 16 hos Jul. Nielsen. Esbjerg, Sætter C. A. Wedege Petersen, udl. 1/4 1884 i Ribe Amtstidende (tidl. Medl.), og Jens Mathiasen, udl. 1/5 16 hos K. Rosendahl. Herning, Sætter Hans Axelsen, udl. 1/5 16 i Herning Folkeblad, og Sætter Sofus Sørensen, udl. 1/5 16 i Ekspresstrykkeriet. Holbæk, Sætter Jens Kristoffer Nielsen, udl. 1/5 16 i Holbæk Amts Dagblad. Kolding, Sætter Ejnar Thorvald Hansen, udl. 1/5 16 hos Sjodt & Weiss. Køge, Sætter Hans Emil Andersen Maimann, udl. 1/5 16 i Østj. Avis. Løgstør, Sætter Søren Chr. Jensen, udl. 1/5 16 hos Jørgensen. Nyborg, Sætter Knud Edwin Arn. Hansen, udl. 1/5 16 hos Schønemann. Odense, Trykker Joh. Larsen, udl. 1/5 16 i Fyns Stiftstidende. Randers, Sætter Jørgen Arved Olsen, udl. 1/5 16 hos N. K. Nielsen. Ringsted, Sætter Ejler Edvard Nielsen, udl. 1/4 16 i Ringsted Folketidende. Roskilde, Sætter Jens Larsen, udl. 1/5 16 i Roskilde Tidende. Rønne, Sætter Carl Alfr. Hågensen, udl. 15/4 16 hos Aug. Kieffer. Stubbekøbing, Sætter Aage Immanuel Reith Petersen, udl. 1/5 16 i Stubbekøbing Avis. Vejle, Sætter Christian von Qualen, udl. 1/5 16 hos Chr. Høyer. Næstved, Sætter Ernst Dusinius Hansen, udl. 1/2 16 hos N. O. Christensen (1 Aars Karantæne). Randers, Trykker Chr. Brix, udl. 1/5 16 i Randers Dagblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6623 Charles P. Baes fra Vejle (Hertz). 1351 Adolf J. Grejø fra Ringsted (arbl.). 6702 Carl S. Chr. Jacobsen fra Rejse (Militær). Hjælpearb. Ludv. Chr. Wagner fra Dansk Arbejdsmandsforb. (Berl. Tid.).

Aarhus, 6559 Peter Otto Mikkelsen (arbl.) og 561 Laur. Andr. Nielsen (arbl.). Korsør, 2595 Jens Hansen (syg). Maribo, 3846 E. M. J. Hansen (Rødby Avis). Middelfart, 3935 Karl V. Jensen (Middelfart Avis) og 3309 V. F. J. Kronvang (Middelfart Avis). Nakskov, 3925 A. Th. Madsen (Joh. Pedersen) og 6166 Niels Madsen (Centraltrykkeriet). Nykøbing F., 6105 Vilh. Brundlund (Sidenius' Bogtr., Nysted). Odder, 3410 Theodor Elniff (E. Kjeldsen). Odense, 3668 Johs. Wolther (Steen Andersen). Skive, 3913 Jens Hansen Lindgreen (Skive Folkeblad). Viborg, 6126 Carl J. B. Møller Petersen (A. Davidsen).

Fratraadte.

Aarhus, 3914 Svend Riisgaard Mortensen paa Rejse og 4888 Marie Petersen til Odder i Pl. Kolding, 6157 Th. E. Fønss til Horsens i Pl. Nykøbing F., 3745 Carius Steen Rasmussen til Aarhus i Pl. Ringsted, 1351 A. Grejø til København (arbl.) og 3334 A. Nielsen til Haslev (Thorkildsens Bogtr.). Slagelse, 6743 Lars Hveisel paa Rejse. Svendborg, 2509 Svend Alfr. Pedersen til København i Pl. Vejle, 6623 Chr. Baes til København i Pl. Viborg, 6126 Carl. J. R. Møller Petersen til Hjørring i Pl.

Udmeldte.

Odder, 4889 Karen Hansen (fratr. Faget). Odense, 4855 Sofie Henriksen. Vejle, 4930 Carla Sørensen (fratr. Faget).

Gutenberg-Koret.

St. Bededag: Herretur, hvortil passive Medlemmer indbydes. Mødested: Nørrebros Jærnbanestation Kl. 9¹⁰. — Turen gaar til Skodsborg. Frokost i Skodsborg Skovløberhus. Besøg i Børnehjemmet »Nærumgaard«, over Raadvad til »Springforbi«s Skovløberhus. Turen slutter i Klampenborg (Bellevue). (4e)

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8½. Pilealléen 16. Styrelsen bedes møde Kl. 8. (1t)

Typografernes Cykleklub.

Søndag: Skt. Hans Torv Kl. 8½. (3d)

ANNONCER

Avissætter.

En ung Avissætter søger fast Plads snarest, militærfri. Billet mrkt. »131« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter,

hurtig og paalidelig, fuldt fortrolig med Maskinen, 27 Aar, militærfri, ønsker Pladsforandring. Billet mrkt. »142« modtager Ekspeditionskontoret.

En Trykkerforbundter kan faa en god, vellønnet Plads i et københavnsk Bogtr. Bill. mrkt. »144« modt. Ekspeditionsk.

»Typograph«-Maskinsætter,

som i adskillige Aar har arbejdet i Akcidenstrykkeri, ønsker Plads paa et Blad eller lign. Bill. mrkt. »140« inds. til Ekspeditionskont.

Linotypesætter

7-aarig Praksis, god Maskinkender, kendt med »Dobbeltdækker« og »Ideal«, søger Plads i København. Der reflekteres kun paa fast Plads. Tiltrædelse efter Overenskomst. Billet mrkt. »137« modt. Ekspeditionskont.

En flink Trykker

eller **Sætter-Trykker** kan faa Plads fra sidst i Juni til først i September. Henv. til Faktor RASMUSSEN, **Svendborg Amtstidende.** (138)

En yngre Typograf,

Avis eller Akcidens, søger Plads fra Midten af Juni. Billet mrkt. »145« bedes sendt til Ekspeditionskontoret.

Trykker-Sætter

(eventuelt Trykker)

søges fra først i Juni til Horsens Social-Demokrat for ca. 2 Maaneder. Der er dog Sandsynlighed for Plads af længere Varighed, men bestemt Løfte kan ikke afgives for Tiden. Bl. a. Dobbeltpresse med Falsemaskiner og Dux-Paalæggere. Uden absolut Dygtighed nytter det ikke at søge eller modtage Pladsen. God Løn. Henvendelse med fornødne Oplysninger til Forretningsfører W. JACOBSEN. (139)

Dygtig Maskinsætter

(**Linotype**) kan straks faa varig Plads.
Roskilde Tidendes Bogtrykkeri. (141)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (15)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Bogtrykkere! »Linotype«!

Nordmand med mange Aars Praksis som »Typograph«- og »Linotype«-Sætter — uddannet i Berlin — søger Plads nu eller senere. — Præstation og Kendskab til Maskinens Teknik til Fuldkommenhed.

Er nu i fast Plads, men ønsker gerne at ombytte med København.

Billet mrkt. »143« til Ekspeditionskontoret.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 20 KØBENHAVN DEN 19. MAJ 1916 XLIII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Tirsdag den 30. Maj Kl. 8 (Aften) præcis

i Festsalen, Forsamlingsbygningen, Enghavevej.

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Næstformand. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Eventuelt.

STYRELSEN.

»Vildskud«.

HR. P. BERENDT foreslaar i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« at arbejde hen til et Fællesmøde mellem de 3 Branche-klubber med en af ham samtidig foreslaaet Dagsorden. Men som gammel Organisationsmand maa han dog vide, at ét Møde med slig Dagsorden i ret høj Grad overstiger Klubbernes Kompetence. Et Møde af denne Art, vilde efter min Mening kun kunne have Punkt 2 (Sætterklubbens Eksistensberettigelse) paa Dagsordenen, og en Diskussion herom kunde sikkert ogsaa føre til at hæve nogle af de Misforstaaelser, som har indsneget sig Kollegerne imellem; navnlig vilde Klubbernes Repræsentanter faa Lejlighed til overfor hinanden at paapege de Maal, der har været sat, og de Midler, der har været anvendt, og maaske man kunde tilrettelægge Situationen Klubberne indbyrdes paa en Maade, der kunde virke tilfredsstillende til alle Sider.

Men derudover maa et saadant Mødes Dagsorden ikke strække sig. Klubberne, og vel navnlig Bogsætterklubben, omfatter jo ikke alle Specialiteternes Udøvere, og naar Spørgsmaal, som de 3 andre nævnte, sættes paa Dagsordenen, er man inde paa Omraader, der hører *Afdelingens Generalforsamling* til, og kun kan finde sin Afgørelse dér. Skal en Dagsorden omfatte Punkter som: Fast Løn eller Akkord — Er en Sætter pligtig at tage Arbejde til Mindstelønnen — Materialemangelen — saa maa *Afdelingens Styrelse* indkalde og lede et saadant Møde, og ikke vi relativt faa, der har indordnet os under denne eller hin Klub. Spørgsmaalene om fast Løn eller Akkord og om Antagelse paa Minimallønnen har jo iøvrigt før været diskuteret indenfor Afdelingen, og er altsaa velkendte Gengangere, men finder Bogsætterklubben det formaalstjenligt at tage dem frem igen, saa bør de frem, men ikke paa private Møder, kun paa Afdelingens ordinære eller ekstraordinære Generalforsamling. (Maaske helst det sidste, thi kan og skal der gøres noget i den Retning, skal det gøres snart.) Derimod opstiller Hr. P. B. et Punkt 4: Materialemangelen. Lad os dog ikke spilde Tiden med at diskutere dette; mangler man Materiale og har Forsinkelse deraf, anviser Tarifen os jo at tage Godtgørelse derfor i Betaling for Tidsspilde, og bliver den Bestemmelse gennemført, vil Materialemangelen sikkert nok indskrænkes betydeligt.

Naar man vil lade forundret over den Tale om Mistillid, som Bogsætterklubben siges at nære til de andre Klubber, bør man ikke selv være med til at udsaa mere af samme Slags; naar Hr. P. B. i Slutningen af sit Gensvar mener, at mine Anskuelser (altsaa om Blad- og Maskinsætternes Redebonhed til om muligt at hjælpe de daarligst stillede Bogsættere til bedre Kaar) ikke falder sammen med alle øvrige Blad- og Maskinsætteres, saa øger han jo netop uden nogen paaviselig Grund dette Mistillidsforhold, som han tværtimod i sin Egenskab af Bogsætterklubbens Formand burde søge at bekæmpe, vel vidende, at den første Betingelse for et frugtbringende Samarbejde er ikke uden Grund at tale ondt om hinanden.

C. SCHNOOR.

Fra Virksomheden i De samvirkende Fagforbund.

ALLE, der har fulgt de senere Tiders Bevægelser indenfor Arbejder- og Arbejdsgiver-Organisationerne, vil være kendt med Aarsagen til, at saa mange Overenskomster skulde fornyes netop i Aar. Det var efter en af Arbejdsgiverne lagt Plan, der havde til Formaal, saa vidt gørligt, at skabe ensartede Overenskomster for de flest mulige Fag. Oprindelig var man i Arbejdsgiverforeningen belavet paa at gennemføre dette eventuelt ved Kamp, men de helt forandrede Forhold i vor Industriverden, som Krigen skabte, tvang Arbejdsgiverne bort fra den lagte Taktik.

Vi erindrer om de mellem Hovedorganisationerne udvekslede Skrivelser, hvormed dette Foraars Forhandlingskampagne indledes, og hvori Arbejdsgiverne oprindelig tilbød Dyrtidstillæg til de lavest lønnede Arbejdere, men at man forøvrigt maatte kræve, at alle bestaaende Overenskomster forlængedes for et Tidsrum af et eller to Aar.

De samvirkende Fagforbunds Svar herpaa var som bekendt helt afvisende, og man forlangte Forhandling om nye Overenskomster i alle de Fag, hvor de gamle Overenskomster udløb.

Paa Initiativ af De samvirkende Fagforbund blev alle de Overenskomster, der kunde opsiges i Foraaret 1916, da ogsaa opsagte fra de forskellige Fagforbunds Side og Forhandlinger optagne.

Om Gangen i disse Forhandlinger skal vi ikke berette, det er kendt fra Dagspressen, men man kan nu begynde at dannne sig et Begreb om, hvad disse endeløse Forhandlinger har givet af Valuta i Arbejdernes Lommer, uden at der dog endnu kan være udarbejdet nogen Statistik herover.

Ved Forhandlingerne har Arbejderorganisationerne konsekvent gennemført *Forhøjelser af Overenskomsternes Lønsatser* og kun som Supplement modtaget Dyrtidstillæg.

Dette Standpunkt er heldigt gennemført imod Arbejdsgivernes Taktik og Ønsker. Nævnte Forhøjelser ligger fast, medens der vel til sin Tid kan blive nogen Strid om Afløsningen af Dyrtidstillægene.

Aarsberetningen giver en Oversigt over opnaaede Fordele for de Fag, som til 1. April havde deres Overenskomst i Orden, og det viser sig, at foruden Dyrtidstillæget er der ydet Lønforhøjelser, der varierer fra 1—2 Kroner til 3—4—5 Kroner ugentlig; gennemgaaende falder de største Forhøjelser paa Arbejdsmandsbrancherne.

For de 80,000 Arbejdere, der til midt i April var sluttet Overenskomst for, kan man — oplyste Formanden for D. s. F. paa Generalforsamlingen — regne med en Mer-Indtægt af 12 Millioner Kroner aarlig.

Paa Generalforsamlingen i De samv. Fagforbund, hvor ellers Kritiken over Virksomheden er meget stærk, var der i Aar almindelig Tilfredshed over de opnaaede Resultater; fra intet af de Fag, der har været i Forhandlinger, lød nogen som helst Misfornøjelse, og man var fra alle Sider enige om, at Forretningsudvalget havde løst de Opgaver, der var stillet til dette, paa heldig Maade. En Repræsentant for Arbejdsmændenes Forbund gav vistnok Udtryk for, hvad de fleste af Generalforsamlingens Deltagere mente, idet han udtalte, at ingen havde ved de afsluttede Forhandlinger faaet nok, thi der kan ikke med de nuværende Aagerpriser ydes nok, men man havde i hvert Fald i hans Fag faaet mere, end hvad nogen nok saa sangvinsk havde turdet vente.

De samvirkende Fagforbund har som Organisation vundet betydeligt i Styrke i dette Foraar, og de mange, der tror paa Samvirksomhedens uheldige Indflydelse paa Lønoverenskomster i Almindelighed, vil ikke af, hvad der hidtil foreligger, kunne høste noget til Fordel for deres Standpunkter.

Den Tilfredshed, der i Øjeblikket hersker indenfor de Organisationer i De samv. Fagforbund, som har faaet fornyet Overenskomster nu, vil aabenbart øve sin gode Indflydelse paa dem, der staar udenfor Sammenslutningen.

Arbejderne vilde vinde betydeligt i Styrke baade udad- og indadtil, om det maatte lykkes at fuldbyrde en alle Fag omsluttende Organisation.

Dyrtidstillæg.

Det samlede Personale i »Kristeligt Dagblad«s Trykkeri fik sidste Fredag udbetalt i Dyrtidstillæg en Uges Løn ekstra. Det er anden Gang Firmaet har udbetalt Dyrtidstillæg siden Krigens Udbrud.

»Randers Dagblad« (Brødr. Rye), der for de 3 Maaneder fra 1. Februar til 1. Maj har ydet sit Personale et ugentligt Dyrtidstillæg, der for Gifte udgjorde 2 Kr. og for Ugifte samt Trykkeriarbejdere og Lærlinge 1 Kr., har for de følgende 3 Maaneder fornyet dette Tillæg.

Generalforsamlinger og Møder.

Ringsted Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Tirsdag den 18. April hos Konditor Iversen. Formanden aflagde Beretning og oplæste Regnskaberne, der godkendtes. — Det vedtoges at deltage i Majdemonstrationen. — Lærlingeforholdene paa »Folketidende« drøftedes. Formanden oplæste de forskellige Skrivelser ang. denne Sag og de tilstedeværende Medlemmer var alle af den Opfattelse, at der fra Faktor Christensens Side var begaaet et Løftebrud ved at antage en femte Lærling fra 1. Maj.

Herning Lokalafdeling

afholdt Tirsdag den 18. April 1916 kvartaarlig Generalforsamling paa Haandværkerforeningen. — Formanden aabnede Generalforsamlingen med at byde Medlemmerne Velkommen, særlig den nyudlærte, H. Axelsen. — Til Dirigent valgtes L. Rasmussen — Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. — Form. fremlagde Regnskabet. Hovedkassens Regnskab balancerede med 215 Kr. 5 Øre, Lokalkassens med 40 Kr. 15 Øre. Regnskaberne godkendtes. — Under Eventuelt udspandt der sig en Del Diskussion, hvorefter Dirigenten sluttede Generalforsamlingen med en Tak for god Ro og Orden. — 15 af Afdelingens 18 Medlemmer var mødt. L. D. C.

Næstved Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 22. April ordinær Generalforsamling. Kun en halv Snes Medlemmer havde givet Møde.

Formanden fremlagde Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med 706 Kr. 20 Øre; Lokalkassens med 173 Kr. 1 Øre. I Lokalkassen havde der i Kvartalet været et Underskud af 12 Kr. 46 Øre. Begge Regnskaber godkendtes.

Da der i den sidste Tid havde været stærkt Svind i Lokalkassens Midler, foreslog Styrelsen at forhøje Kontingentet med 5 Øre, saaledes at dette fremtidig bliver 20 Øre pr. Uge. Forslaget vedtoges.

Formanden fremkom derefter med en Redegørelse for de Forhandlinger, som Skærtorsdag var ført mellem Redaktør Tybjerg, »Venstrebladet«, og Personalet, bistaaet af Forretningsfører Viggo Christensen. Anledningen til disse Forhandlinger er, at »Venstrebladet« udgaar som Morgenblad, og derved delvis fremstilles om Natten. Der var nu efter Formandens Mening opnaaet et for Personalet tilfredsstillende Resultat. Da der i den sidste Tid havde været en Del Overarbejde, ogsaa for Lærlingenes Vedkommende, lovede Hr. Tybjerg, at dette Forhold vilde blive ændret ved Antagelsen af mere Arbejdskraft; det var kun sket midlertidigt, indtil en endelig Ordning var truffen ang. Løn- og Arbejdsvilkaar. — Formandens Redegørelse toges uden Diskussion til Efterretning.

Til Slut førtes en længere Diskussion angaaende Ernst Hansen, der havde taget Arbejde som Maskinsætter hos Firmaet Macholm, København, men nu var kommen til en bedre Erkendelse. Han ønskede sig optaget i Forbundet, da han havde faaet Arbejde paa sit Lærested. Der blev af den unge Mands Broder fremført adskilligt til Ernst Hansens Forsvar, hvilket man imidlertid ikke var i Stand til at konstatere Rigtigheden af før efter nærmere Undersøgelse. Det vedtoges at afæske Forretningsudvalgets Erklæring angaaende hans Optagelse.

—AH.—

Horsens Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 22. April ordinær Generalforsamling hos Christensen, Graven. — Dirigent: A. E. Christensen.

Punkt. 1. Forhandlingsprotokollen godkendtes.

Punkt. 2. Regnskabet. Indtægten var følgende: Kassebeholdning fra forrige Kvartal Kr. 15.00, ordinært Kontingent 677.60, Tilskud fra Hovedkassen 200.00. Udgiften var: Rejseunderstøttelse Kr. 39.25, Understøttelse paa Stedet 342.00, Sygeunderstøttelse 72.00, Administrationstilskud 16.00, indsendt til Hovedkassen 408.35, Kassebeholdning 15.00. Balancesum: Kr. 892.60.

Ekstrakassens Regnskab balancerede med Kr. 147.22 og sluttede med en Kassebeholdning af Kr. 73.57.

Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Punkt. 3. Et Personalespørgsmaal paa »Social-Demokraten«. Formanden, Th. Jørgensen, indledede og klarlagde Spørgsmaalet, og efter Udtalelser af Chr. Rasmussen, Juliussen og A. E. Christensen toges Spørgsmaalet til Efterretning.

Punkt 4. Eventuelt. Formanden indledede Spørgsmaalet: Udlaaning af Clichéer med Sats i. Efter Bemærkninger af Nielsen-Wang og A. E. Christensen hævede Dirigenten Mødet med en Tak til de mødte.

C—N.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt efter skriftlig Anmodning fra 27 Medlemmer ekstra Generalforsamling Fredag d. 12. Maj med eneste Sag paa Dagsordenen: »Wedege-Petersen-Affæren«.

Formanden, Marthin Pedersen, aabnede Mødet og udtalte, at det var glædeligt om Afdelingens Møder altid kunde blive saa talrigt besøgt (der var ca. 80 Medlemmer til Stede); det var hans Haab — hvad der end bragte Medlemmerne sammen —, at det, der arbejdedes for, dikteredes af at være til Gavn for saavel Medlemmerne som Organisationen.

Til Dirigent valgtes N. Mortensen; til Sekretær: P. Christiansen.

P. Thorsen fremlagde paa de 27 Medlemmers Vegne den Sag, der ønskedes behandlet. — Det var i Traad med det, som debatteredes paa Generalforsamlingen den 13. April, at man her ønskede vedtaget en Protest mod W.-P.s Optagelse i Dansk Typograf-Forbund, da Manden nu var opslaaet i »Typ.-Tid.« under Rubrikken »Ny Medlemmer«, og man vilde benytte alle til Raadighed staaende Midler for at naa dette Maal. Naar man her stillede en Protestresolution, burde man ogsaa umiddelbart derefter lade denne ledsage af et Forlangende fra 100 Medlemmer om en Landsafstemning, saafremt det Tilfælde skulde indtræde, at Protesten ikke straks blev taget til Følge. I denne Forbindelse oplæste Thorsen Resolutionen, som har følgende Ordlyd:

Til Aarhus Lokalafdelings Medlemmer!

Som d'Hrr. Kolleger vil have set af »Typ.-Tid.« søger fhv. Bogtrykker i Esbjerg, Wedege-Petersen, Optagelse i Dansk Typograf-forbund.

Bortset fra, at Ansøgeren er langt over den i Loven hjemlede Aldersgrænse, vil hans Optagelse betyde Anbringelse paa en af de bedste Pladser i Partiets Provinspresse, og bortset fra, at hans Anbringelse her sandsynligvis vil betyde Arbejdsløshed for en hæderlig, gift Kollega; da er Wedege-Petersens Fortid og Virksomhed som Bogtrykker af en saadan Natur, at enhver organiseret Kollega bør bede sig fritaget for hans Indrullering i vore Rækker.

I Henhold til ovenstaaende nedlægger Aarhus Lokalafdeling (jfr. Lovens § 12) *Protest* mod Wedege-Petersens Optagelse i Forbundet.

Aug. Høyer udtalte, at naar det kun var Meningen at W.-P. indgik i Forbundet som Medlem i al Almindelighed og blev stillet nederst paa Listen over Arbejdsløse, var Sagen maaske mere ligetil; men her var der ikke Tale om noget saadant; her gik Bestræbelserne netop ud paa, at denne Mand skulde pousseres frem i en af de bedste Pladser indenfor Partiets Presse, endda paa Trods af, at han som Principal havde staaet overfor sit Personale paa en Maade, som man skulde være misfornøjet med. — Efter Referatet fra Esbjerg Afdeling var deres fornyede Behandling dér af denne Sag sket efter Henstilling fra Forretningsføreren, og Høyer var meget misfornøjet med en saadan Henstil-

lings Fremkomst, særlig da Forretningsføreren var bekendt med den Stemning, der herskede her i Aarhus. Opfordrede til at stemme for Resolutionen og være med blandt de 100, som skulde støtte Forlangendet om en Landsafstemning.

N. MORTENSEN vilde ikke have været imod W.-P., naar hans Stilling som Principal ikke havde været af den Natur, som her paa vore Møder var oplyst. Naar Manden kun skal ind i Forbundet for straks at faa en god, fast Plads, var der Anledning til Protest.

FORMANDEN syntes mindre godt om, at man slog løs paa en Mand, der var udelukket fra at forsvare sig. Der forelaa her fra Styrelsen ikke nogen Udtalelse som et Flertal eller et Mindretal, fordi Sagen fra Begyndelsen var rejst paa uparlamentarisk Maade. Der havde ingen Anledning været til at gøre dette, da Formanden var sig bevidst altid at have givet saavel Medlemmer som Styrelsesmedlemmer Adgang til at faa en Sag frem til Drøftelse paa rette Tid og rette Sted.

N. MORTENSEN hævdede, ikke at kunne se noget uparlamentarisk i det skete. Han havde i Forbindelse med en Sag, der vedrørte dette Spørgsmaal, til Forretningsføreren rettet et Par Forespørgsler, og dertil mente han Ret for sig som for enhver anden.

CHR. KRÜGER udtalte sig i Tilslutning til Formanden, og mente ogsaa, at der her var sket en Overrumpling. Syntes ikke om, at man forlangte W.-P.s Hoved paa et Fad. Dertil maatte der langt vægtigere Argumenter end her var fremført.

Efter endnu en Del Bemærkninger af THORSEN, AUG. HØYER, JAC. JACOBSEN, FORMANDEN og MORTENSEN, oplæste DIRIGENTEN paany Protestresolutionen, der derefter sattes under Afstemning og ved Haandoprækning fik langt den største Del af Forsamlingens Stemmer, medens en Del undlod at stemme og 3 stemte imod.

Til Slut fremsattes en Resolution, saalydende:

Under Hensyn til Generalforsamlingens Vedtagelse af Protesten mod Wedege-Petersens Optagelse i Dansk Typograf-Forbund, og under Hensyn til, at Sagen mulig kommer til Landsafstemning, anser Generalforsamlingen det for en Selvfølge, at de deraf flydende Udgifter til eventuelle Tryksager osv. udredes af Lokalkassen.

Resolutionen vedtoges uden Diskussion og med stort Stemmetal.

Til at udarbejde og udsende Redegørelser til Afdelingerne valgtes P. THORSEN, AUG. HØYER og JAC. JACOBSEN, og hermed sluttede Generalforsamlingen.

En kort Bemærkning.

Hvad enten Dyrtidsloven gælder i 10 Maaneder eller i to Aar, er Resultatet det samme. Kommunerne maa jo kun yde de 25 Millioner Kroner i Understøttelse. Mit Regnestykke er derfor korrekt. Hr. Carl Nielsen vil vel ikke benægte, at naar Dyrtidsloven udløber, har Krigs-Udplyndringen af Folket varet *over* to Aar? FR. NIELSEN.

Vi benægter aldrig Fakta! RED.

Forretningsudvalgsmøder.

Tirsdag den 21. Marts 1916.

1. Et Sagførerfirma i Varde fremsender Forespørgsel til Brug i en Retssag. — Svar afsendes.

2. Fra Sygekasseinspektoratet var under 28. Febr. modtaget en Skrivelse med Klage fra et Medlem over at være nægtet Sygeunderstøttelse. Vedkommende havde arbejdet samtidig med, at han var sygemeldt. Efter Samraad var der 3. Marts afsendt Svarskrivelse. — Under 10. Marts meddeler Inspektoratet, at det har tilkendegivet det klagende Medlem, at det ikke agter at foretage sig videre i Sagen.

3. Til Underskrift forelaa Regnskab for 1915 for 1) den statsanerkendte Sygekasse i København, 2) over Begravelseskassen i København og 3) over Begravelseskassen i Provinserne. Til Sygekasseinspektoratet sendes endvidere til den 5-aarige Undersøgelse i Henhold til Paakrav en Medlemsfortegnelse for Begravelseskassen i København og i Provinserne. Foranlediget ved den sidste offentlige Beregning ledsages Medlemsfortegnelsen af en Skrivelse med forskellige Oplysninger. — Til Efterretning.

4. Et Par af de Sager om Ret til at være nydende Medlem af Sygekassen, som blev rejst i 1910, var havnet i Indenrigsministeriet, hvorfra Sagerne ikke var blevet opgjort. Nu anmoder Sygekasseinspektoratet om, at Sagerne paany maa blive prøvet efter Sygekasselovens § 9. — Efterkommes.

5. Ved et Forhandlingsmøde i Esbjerg den 18. Februar var der sluttet Overenskomst om Arbejdsforholdene i »Vestjyll. Social-Demokrat« ved dets Overgang til Partitrykkeri. Overenskomsten var tiltraadt af Kontrolkomiteen og tiltraadtes af Forretningsudvalget.

6. Det vedtoges at optage en almindelig Lønstatistik i Ugen fra 1.—7. April.

7. Forretningsføreren gav forskellige Meddelelser om organisatoriske Forhold, og Beslutning toges.

8. Helsingør Lokalafdeling anmoder paany om et ekstraordinært Tilskud. Der henvises til, at Afdelingen er Grænseby, hvad der forvolder Afdelingen et meget betydeligt Medarbejde. — 20 Kr. bevilges.

9. Spørgsmaalet om Blokering af en Virksomhed paa Bornholm udsættes.

10. Fra Sociald. Ungdomsf. forelaa et Cirkulære angaaende en Lærlingeagitation i Tiden fra 2.—25. April. — Tiltrædes

Mandag den 10. April 1916.

1. Det vedtoges til Forbundsstyrelsen at indkalde 1. Suppleanten, Wilh. Jacobsen, i Stedet for Bernh. E. Schmidt, der var valgt til Formand for Københavns Afdeling.

2. De samvirkende Fagforbund fremsender Regnskab og Indkaldelse til Generalforsamling.

3. Til sammen med de to Provinsrepræsentanter at møde ved De samvirkende Fagforbunds Repræsentantmøde Tirsdag den 25. April valgtes: Formanden, Bernh. Schmidt og Carl Nielsen.

4. Fra Dansk Provins-Bogtrykkerforening var indløbet Svar paa Forbundets Klage over Hjemmearbejdet for et af dets Medlemmer. Foreningen erklærer sig enig med paagældende Medlem, men er villig til ved given Lejlighed at forhandle Spørgsmaalet i et Fællesmøde. — Forretningsføreren konfererer med Formanden ved et Besøg i Aalborg.

5. Forsaavidt Bogtrykker Gornitzka i Allinge fortsat nægter at underskrive Tarifen, blokeres Forretningen.

6. Fra Rønne Afdeling forelaa endnu et Spørgsmaal vedrørende en anden Forretning, men Sagens Afgørelse udskydes til Forretningsføreren har besøgt Bornholm.

7. Ringsted Afdeling indberetter et formentlig ukorrekt Forhold. — Der var søgt yderligere Oplysninger.

8. Det vedtoges eventuelt at søge Forhandling med K. B. om Formen for Tarifnævnets fortsatte Eksistens.

9. Paa de københavnske Underafdelingers Generalforsamlinger var vedtaget en Beslutning, der forlanger, at der indledes Forhandlinger med Principalorganisationen om et Dyrtidstillæg paa 10 %. — Henvendelse om Fællesmøde foretoges.

10. Fra Københavns Afdeling forelaa paany Spørgsmaalet om Forstaaelsen af Noter m. v. som Blandinger. — Gaar til Fællesmøde med K. B.

11. Formanden for Københavns Afdeling gav Oplysninger om nogle Forslag til Beslutning, der var indsendt til Generalforsamling. — Til Efterretning.

12. Et tidligere Medlem, der var slettet i Norge for Gæld m. m., anmoder om Optagelse. — Vilkaarene fastsattes.

13. Cirkulære fra Henry Georges-Kontoret ang. Huslejespørgsmaalet. — Svares, at man er enig i Betragtningerne, men maa henholde sig til den socialdemokratiske Gruppes Behandling og Beslutning i denne Sag.

14. Et Cirkulære fra Smedeforbundet henleder Opmærksomheden paa Ejendommen i Larslejstræde. — Til Efterretning.

15. Næstved Afdeling ønsker Forretningsførerens Nærværelse til en Forhandling. — Efterkommes.

Nær og Fjærn.

De københavnske Afdelingers Andragende om Dyrtidstillæg vil blive behandlet paa Bogtrykkerforeningens nær forestaaende Generalforsamling.

Efterlysning. Medlem Nr. 1443 Johannes Alfred Nielsen, født 7. April 1891 i Odense, bedes opgive sin Adresse til Kassereren i Odense, Typ. C. O. Madsen, Sdr. Boulevard 242, inden 14 Dage.

Enkekassen indkalder Policer lydende paa 200 Kr. Se omstaaende Annonce.

Sommerferie. Udgiveren af »Thisted Amts Avis« (Redaktør S. H. Møller, Lyngby) har efter Ansøgning tilstaaet Personalet 8 Dages Ferie, der har taget sin Begyndelse.

— Egmont H. Petersens kgl. Hof-Bogtrykkeri (Direktør I. C. Petersen) har i Lighed med tidligere Aar uden Opfordring tilstaaet hele sit Personale en Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Lønnen. — Ferien begynder første Uge i Juni.

— A/S »Sorø Amtstidende« har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale 14 Dages Ferie. AVJ.

Udstilling af Elevarbejder fra »Det tekniske Selskabs Skole« finder Sted fra Fredag den 19. til Søndag den 21. Maj, begge Dage inklusive, i Selskabets Ejendom, Ahlefeldtsgade 2. Der er aabent Bededag (Fredag) og Søndag fra Kl. 10—4, Lørdag fra Kl. 12—2.

Fra Sætter til Politibetjent. CARL INGV. JENSEN, Aalborg, der har forsvaret Fødelandet i 2 Aar og endnu udfører dette ansvarsfulde Hverv, har opnaaet at faa Plads som Politibetjent i Aalborg. Vor Kollegas Fader er Overbetjent samme Sted.

— Sætter RUDOLF OLSEN, der ligesom Ingv. Jensen har lært paa »Aalborg Stiftstidende«, har ligeledes forladt Faget, idet han er blevet Forvalter i Firmaet Stuhrs store mekaniske Forretning, Aalborg.

— Der er i de Aalborg-Kolleger Stof til — noget stort! G.

Alle, som vi ikke personlig kan naa at komme i Forbindelse med, og som viste os Deltagelse og vor kære Fader den sidste Ære ved hans Begravelse Lørdag den 6. Maj, bedes herigennem modtage vor mest dybtfølte Tak. FAMILIEN SIEMS.

Hjertelig Tak for al Opmærksomhed paa min 70-aarige Fødselsdag F. V. LUND.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

13. Maj: Lyngby 85.25; København pr. Bl. 5500.00, kont. 1458.92, ialt 6958.92.
Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.
København, den 16. Maj 1916.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:
11. Maj: Silkeborg 75.00. 16. Maj: København i Stedet for en Del af Januar Kvartals Overskud 5500.00.
København, den 16. Maj 1916.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Evin Hans Chr. Rasmussen, udl. 1/5 16 i Eksprestr. (arb. s. St.). Sætter Martin Peter Magnus Søndergaard, udl. 1/5 16 hos Trier (arb. s. St.). Sætter Frands Ragner Zimmerdahl, udl. 1/5 16 i Forlagstr. (arb. s. St.). Trykker Harry Fr. Sørensen, udl. 6/5 16 hos P. Andr. Andersen (arb. s. St.). Paal. Marie Otilia Christensen, udl. 1/5 16 hos Kruckow (arb. s. St.). Paal. Elfrida Juhl (Nationalbanken). Paal. Olga Petrea Jensine Jensen, udl. 1/5 16 hos Kruckow (arb. s. St.). Paal. Thora Bolette Willadsen Jørgensen, udl. 4/1 11 hos Rasmussen & Rugh (Nordisk Bogtr.), tidl. Medl.

Horsens, Sætter Carl Aage Svalberg Rasmussen, udl. 1/5 16 i Horsens Folkebl. Silkeborg, Sætter Harry Georg Jørgensen, udl. 1/5 16 hos Vilh. Pald.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Tysk Nr. 6482 Abe Gordon fra Udl. (arbl.). 3448 Harald Hansen fra Vejle (arbl.). 3931 Siegfred Jørgen Høgfeldt fra Svendborg (arbl.). 3042 Poul Kryger fra Træarbejder-Forb. (arbl.). 369 Georg A. Lohmann fra Holstebro (arbl.). 3967 Carl Peter Nielsen fra Udl. (arbl.). 2509 Svend Alfred Petersen fra Svendborg (Hoffensberg). Doris Henriette Nielsen fra Bogbinder-Forbundet (Kruckow).

Esbjerg, 6973 Anton Strand (arbl.). Frederiсia, 3637 Chr. Worm (Rs. Ottesen). Helsingør, 6417 Gerhardt Sørensen (Helsingør Avis). Horsens, 6157 Th. Fønss (I. A. Kloster). Nykøbing F., 1463 Anders P. Andersen (arbl.). Næstved, 3904 Jørgen Alfr. Sørensen i Pl., 3076 Svend Emil Christensen i Pl. og 3334 Asgar Chr. Gerh. Nielsen i Pl. Ribe, 6841 Elias Borch (Ribe Bogtrykkeri). Ringkøbing, 3965 A. H. Hansen (Strandbygaard, Skjern). Roskilde, 3125 Leo Henry Gaardsøe (Roskilde Avis) og 6258 Frede Schou (Roskilde Avis). Viborg, 3312 E. L. Fledelius (Aug. Davidsen).

Fratraadte.

København: 3967 Carl Peter Nielsen til Næstved i Pl. 6258 Frede Schou til Roskilde i Pl. 1099 Axel M. Strøm til Næstved i Pl. 1187 Oskar Peter Honoré til Stubbekøbing i Pl.

Esbjerg, 6841 Elias Borch til Ribe i Pl. Frederiсia, 3312 Ejner Fledelius til Viborg i Pl. Horsens, 3494 O. S. Christensen paa Rejse og 6766 N. Chr. Rasmussen til Silkeborg i Pl. Næstved, 3494 Oscar Sigvald Christensen til København (arbl.). Ribe, 6973 Anton Strand til Esbjerg (arbl.). Svendborg, 3931 Siegfred Høgfeldt til København (arbl.).

Udmeldt.

Ringkøbing, 1746 Louis Rasmussen.

Død.

København: 1599 Chr. Fr. Christensens Hustru Julie Jensine.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Medlemmer, hvis Police lyder paa 200 Kr., bedes snarest, ledsaget af nøjagtig Adresse, indsende deres Policer til Kassereren, P. NORDLUNDE, Elmegade 20[2], for at der paa Policen kan blive anført det Tidspunkt, hvor Retten til 250 og 300 Kr. efter henholdsvis 10 og 20 Aars Medlemstid indtræder. Returneringen af Policerne vil ske hurtigst muligt.
(148) STYRELSEN.

I Juni, Juli og Avgust er Kontortiden om Søndagen Kl. 9—10 Formidd. Onsdag som sædvanlig Kl. 12—1½. Indmeldelse af nye Medlemmer modtages. Restancer bedes indbetalt. P. NORDLUNDE, Kasserer,
(147) Elmegade 20[2].

T. C. C. Fredag: Glyptoteket Kl. 9½
Søndag: Skt. Hans Torv Kl. 9½. (3 e)

ANNONCER

Bogtrykkeri til Salg.

Grundet paa anden Bestemmelse er et Akcidensbogtrykkeri i en sjællandsk Provinsby til Salg paa gunstige Vilkaar. Der findes en ny Hurtigpresse, 1 Digeltryk, 1 Skæremaskine, 1 Perforermaskine og 1 Heftemaskine, foruden et righoldigt Udvalg i Skrift. En god Kundekreds haves. Billet mrkt. »150« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter.

En ung Sætter, godt kendt med Akcidenser og Ombrydning, ønsker Plads straks i København eller Provinsen. Bill. mrkt. »146« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker søges.

Sætter-Trykker, der paa egen Haand kan forestaa Arbejdet under min Indkaldelse, kan fra 19. Juni til midt i September faa Arbejde her. **C. Albertsen,**
(152) *Otterup Bogtrykkeri, Otterup St.*

Kompagnon søges!

Til et større grafisk Foretagende med stor Kundekreds søges en Fagmand som Kompagnon og teknisk Leder. Kapital maa indskydes. Bill. mrkt. »151« modtager Ekspeditionskontoret.

For 1400 Kr. sælges et mindre Akcidenstrykkeri med mange anvendelige og tildels nye Skrifter etc., beliggende i godt Kvarter, billig Leje. Billet mrkt. »6901« modtager **L. Chr. Nielsens Ann.-Bur., Købmagergade 63 K.** (149)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12 a)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181
(17)

Bogtrykkere! »Linotype«!

Nordmand med mange Aars Praksis som »Typograph«- og »Linotype«-Sætter — uddannet i Berlin — søger Plads nu eller senere. — Præstation og Kendskab til Maskinens Teknik til Fuldkommenhed.

Er nu i fast Plads, men ønsker gerne at ombytte med København.

Billet mrkt. »143« til Ekspeditionskontoret.

Allers illustrerede
Konversations-Leksikon og Fremmedordbog
2. forøgede Udgave

(ca. 7500 dobbeltspaltede Sider med Kort, Planer og over 4000 Afbildninger i Teksten)

komplet i 7 stærkt og smukt indbundne Pragtbind med **Læderryg** og **Læderhjørner** for en samlet Pris af ialt 39 Kr. mod efter eget Valg at betale **1 à 2 Kr. mdl.**

Alle 7 Bind leveres straks ved 1. Afdrag.

Dette enestaaende billige Tilbud anbefales det at benytte nu, da der kun er et lille Restoplag. Tilsendelsen af Værket og Opkrævningen **(ogsaa i Provinserne)** er **portofri** og sker ved Postopkrævning. — Man bedes af Hensyn til denne straks anmelde Flytning.

Bestillinger modtages af **Anton Jensen, Thingvalla Allé 28, København S.**
(153)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinie (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 21 KØBENHAVN DEN 26. MAJ 1916 XLIII AARGANG

Vort tyske Broderforbunds 50-aarige Jubilæum.

Ved L. J.

I det tyske Forbunds Aarsberetning for 1915 skriver Forbundets Formand, E. DÖBLIN, bl. a. følgende: Naar denne Beretning kommer vore Medlemmer i Hænde, staar vi foran den Dag, da der er forløbet 50 Aar siden Forbundet dannedes.

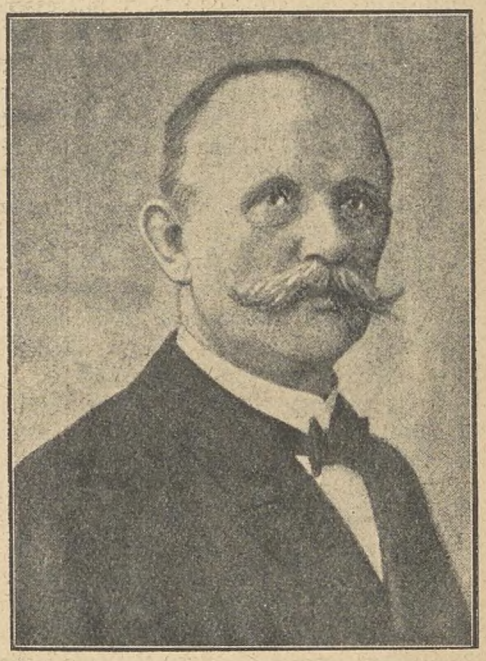

E. DÖBLIN, Formand for det tyske Forbund i 28 Aar.

En Mindedag, der vilde fremkalde Glæde og Begejstring i vore Rækker, om ikke den blodige Krigsfurie stillede sig hæmmende i Vejen herfor, og gjorde det umuligt at fejre denne Dag paa en værdig Maade. Vi indskrænker os derfor til en kort Skitsering af de hovedsageligste Udviklingstrin i vor Organisations Historie. Det første Bind af en fortrinlig bearbejdet »Forbundets Historie« vil senere fremkomme, og det kan indtrængende anbefales Medlemmerne at anskaffe sig denne, da den ogsaa indeholder et værdifuldt historisk Materiale over Udviklingen af den ældste Organisation.

I Dagene fra den 20.—22. Maj 1866 forsamlede sig i Leipzig Delegerede for Tysklands Typografer for at lægge Grundstenen til den stolte Bygning, indenfor hvilken Gutenbergs Sønner skulde finde Beskyttelse og Værn.

Tilstede var paa denne Kongres 34 Delegerede, repræsenterende 85 Byer. Det blev besluttet at danne et tysk Typografforbund, og angaaende dettes Organisation og Opgaver blev der truffet foreløbige Bestemmelser, i Henhold til hvilke der skulde dannes Foreninger paa de Steder, hvor saadanne ikke allerede fandtes, og tilvejebringes Midler for disse. En Kommission paa 9 Medlemmer blev valgt, for bl. a. at virke for Gensidighed mellem de forskellige Kasser. Skriftstøberne blev det stillet frit, om de vilde slutte sig til Forbundet, ligesom den valgte Kommission bl. a. fik til Opgave at virke for Understøttelse af Produktionsforetagender. De af Kommissionen udarbejdede Bestemmelser skulde træde i Kraft den 1. Juli 1866.

Leipziger-Kongressen havde haft en Forgænger i den den 11. Juni 1848 i Mainz stedfundne National-Typografforsamling, der allerede den Gang diskuterede Spørgsmaalet om Dannelse af en Centralforening for Tysklands Typografer; et Bevis for, at Organisationstanken først af alle Fag havde slaaet Rod hos Typograferne. Desværre hindrede den snart fremtrædende Reaktion den med saa stor Begejstring imødesete Organisation i at træde ud i Livet. Flammende Opraab til Typografer og Principaler afgav Beviser for hvilke store Forventninger man nærede til den planlagte Organisation. Særligt bemærkelsesværdig blandt Opraabene er et saadant fra Svendenes Kommission til Bogtrykkerne med Opfordring til at slutte sig sammen for at skabe ensartede Priser paa Bogtrykarbejdet for at bekæmpe Smudskonkurrencen. Der blev altsaa allerede i 1848 anvist Veje, der endnu maa anerkendes som gavnlige for Fagets Vel. I Modsætning til den Begejstring, der beherskede Kollegerne i Juni 1848, forløb Forsamlingen i Maj 1866 rolig og forretningsmæssigt, hvilket ogsaa fremgaar af det første Opraab til Kollegerne om at slutte sig sammen for at varetage deres fælles Interesser, skabe gode Forhold og forbedre deres økonomiske Stilling.

Paa den anden Kongres i 1868 blev der taget Stilling til Produktionsselskaberne, Ophævelse af Pressefrihedens Indskrænkning, Bekæmpelse af Søndagsarbejdet og eventuelt Dannelse af en Invalidekasse, altsaa vidtgaaende Spørgsmaal for den unge Organisation, der alt medens Medlemstallet voksede, mere og mere rettede sine Bestræbelser mod Forbedring af de organisatoriske og faglige Forhold.

Men heller ikke Fordringerne om Regulering af Lønforholdene blev oversete. Naturligvis medførte disse Fordringers Gennemførelse Kampe rundt omkring i Landet. Kampe af større Omfang udkæmpedes i Leipzig, Stuttgart og Berlin. Principalerne besluttede saa at lave Lockout mod alle hos Bogtrykkerforeningens Medlemmer beskæftigede organiserede Typografer over *hele Landet*, i Fald der blot blev Strejke i *en By*. Den saaledes tilkastede Hanske optoges af Organisationen. Lockouten blev med Kraft slaaet ned, og Sejrens Pris blev den første Normaltarif for Tysklands Typografer. Siden Maj 1873 bestaar den almindelige tyske Typograftarif, hvis Gennemførelse og Forbedring Forbundet betragter som sin Hovedopgave. Gennem svære Kampe lykkedes det at gøre Tarifen til de tyske Typografers fælles Eje, og med Stolthed og Tilfredshed kan Forbundet paa sin Jubilæumsdag se tilbage paa den organisatoriske Udvikling. Ved Siden af dette Arbejde gik Arbejdet for Oprettelsen af Understøttelseskasserne, som lidt efter lidt blev kaldt til Live.

I Aaret 1875 blev Rejsekassen dannet; 1876 traadte Invalidekassen i Virksomhed; 1880 dannedes Arbejdsløshedskassen og i 1881 Central-Sygekassen; i de forløbne 50 Aar har disse Kasser udbetalt en Understøttelse af 48,486,501 Mk. (48 Millioner 486 Tusinde og 501 Mk.). Disse Tal taler for sig selv. Hertil kommer Millioner, der er udredet af Lokalkasserne.

Efterhaanden som Arbejderorganisationerne traadte ud i Livet, blev Arbejdsgivernes og Statsmagtens Opmærksomhed henledet paa disses Virksomhed, og i 1878 kom den saakaldte Socialistlov, der bl. a. gav den sachsiske Regering Anledning til at træffe saadanne Forholdsregler, at Forbundets Medlemmer i Sachsen maatte udtræde af dette. Da Forbundets Præsidium den Gang befandt sig i Leipzig, medens Forretningsudvalget havde Sæde i Stuttgart, blev Forbundet omdannet til en Understøttelsesforening, og i 1879 blev Hovedsædet forlagt fra Leipzig til Stuttgart. I 1881 kunde først Leipzig og senere hele Sachsen igen slutte sig til Understøttelsesforeningen, derimod blev det i samme Aar forbudt i Bayern at tilhøre denne, hvorfor det blev nødvendigt at danne en Understøttelsesforening for Bayern alene; en Særstilling, som dog atter blev ophævet i 1889.

Understøttelseskassernes ret høje Ydelser gav Statsmagten Anledning til at undersøge deres Solvens, og at fordre dem inddraget under den preussiske Forsikringslov. Efter lange Forhandlinger, resulterede disse i, at Organisationerne erklæredes for ikke at være Forsikringsselskaber, og at de derfor faldt udenfor den omtalte Lovs Rækkevidde.

I Aaret 1891 iværksattes en ihærdig Agitation for Forkortelse af Arbejdstiden, en Fordring, som Principalerne rejste den stærkeste Modstand imod, hvorfor Tarifforhandlingerne ikke førte til noget Resultat, og i November 1891 brød den store Kamp for Indførelse af 9 Timers-Dagen ud over hele Tyskland. Over 10,000 Medlemmer kæmpede i 11 Byer, medens over 5000 fik 9 Timers-Dagen bevilget. Paa Grund af uovervindelige Vanskeligheder maatte Kampen i Januar 1892 afbrydes, men den havde dog ikke været ført forgæves. Frugten af de bragte Ofre høstede Typograferne i Aaret 1896 derved, at de fik en forbedret Tarif med forkortet Arbejdstid indført, og denne havde særlig Betydning derved, at Principalerne nu ogsaa anerkendte *deres* Forpligtelse til Gennemførelse af de trufne Overenskomster, til hvilket Formaal det siden heldigt virkende Tarifamt traadte ud i Livet.

Ogsaa indenfor Typografernes egne Rækker havde den gennemførte Taktik sine Modstandere, særlig mod de langvarige Overenskomster. I 1896 rejste den daværende Redaktør af Forbundets Fagblad endogsaa en Modstand mod Tarifforslaget, som havde til Følge, at nogle Hundrede Medlemmer meldte sig ud af Organisationen. Kendsgerningerne lærte dog disse Kolleger, at det foretagne Skridt var urigtigt, og efter 4 Aars ufrugtbar Opposition erkendtes den begaaede Fejl, og de meldte sig paany ind i Forbundet.

Forbundets 50-aarige Virksomhed slutter i det andet Krigsaar. Langt over 3000 brave Medlemmer har ofret deres Liv og 42,000 Medlemmer staar under Vaaben og maa under store Lidelser opfylde deres Militærpligt. Dog er det en Tilfredsstillelse, at Forbundet heller ikke i denne svære Tid har maattet give tabt. Over 6 Millioner Mark blev i et Aar givet ud til Understøttelser uden at Organisationen svækkedes i sin finansielle Stilling.

Den saaledes udviste praktiske og offervillige Virksomhed fra Organisationernes Side har givet Myndighederne og den offentlige Mening et andet Syn paa disse end før Krigen. Den Gang stod et stort Antal af Arbejdernes Organisationer i Fare for at blive erklæret for politiske og nogle var allerede bleven erklæret som saadanne, hvilket virkede lammende for deres Virksomhed. Først Fagforbundenes Virksomhed under Krigen besejrede Modstanden mod disse, og Regeringen foranledigede en Ændring af Foreningsloven gaaende ud paa, at Fagforeningerne ogsaa maatte beskæftige sig med politiske Opgaver, for saa vidt disse havde til Formaal at fremme den faglige Bevægelse. Herved blev en stor Fare for den faglige Bevægelse besejret og dens almennyttige Virksomhed anerkendt fra Statsmagtens Side.

Naar man nu trods den offerrige og svære Tid med en vis Tilfredshed kan se tilbage paa Aarene, der er gaaet, og med nyt Haab se Fremtiden i Møde, saa sker dette i taknemlig Anerkendelse af alle Kollegers Medvirkning, der paa offervillig Maade har stillet sig i Fællesskabets Tjeneste. Tak til Pionererne og Grundlæggerne af vor Organisation, de, der trodsende alle Vanskeligheder, lagde Fundamentet til Organisationens stolte Bygning; Tak til alle de trofaste Medarbejdere, der paa Forbundets udstrakte Omraade udførte det store Inkassations- og Regnskabsarbejde, saavel som de agitatorisk arbejdende Kolleger, der bragte Solidaritetstanken og Fællesskabsfølelsen ud over Landet.

Men en særlig Tak ogsaa til de Kolleger, der gjorde Forbundets Organ til en virkningsfuld Medkæmper til Fremme af Forbundets Udvikling og Styrkelse. Stadig er det tyske Forbunds Organ det eneste Fagblad, der udgaar mere end en Gang om Ugen, og dets Omfang vidner ogsaa om dets rige Indhold. Maatte det ogsaa fremtidig bevares som en tro Medhjælper ved Løsningen af Forbundets stadig større og vanskeligere Opgaver.

I Takken for trofast Medarbejde for Fagets Vel maa vi ogsaa indeslutte Tarifamtet og særlig dettes Forretningsfører (Schliebs). Dette Tarifamt var stillet den besværlige Opgave som den første af denne Art oprettede Institution i Tyskland at føre Arbejdere og Arbejdsgivere sammen til fælles Virksomhed i det faglige Liv, hvor de særlige Interesser saa hyppigt kolliderer. Gennem forstandig Mægling er det lykkedes denne Mæglingsinstitution at fjærne mange Vanskeligheder og at forene Arbejdere og Arbejdsgivere til enig Samvirken i Fagets Interesse. Dette Fredsarbejde har som Banebryder af nye Veje i den sociale Udvikling maattet overvinde megen Mistillid, men vi tør nu slaa fast, at ogsaa denne indenfor vort Fag trufne Foranstaltning har været et Forbillede for andre, ligesom den har varetaget Fagets Interesser til begge Sider. Særlig under den ved Krigen opstaaede vanskelige Situation var Tarifamtet den utrættelige Forsvarer for Opretholdelsen af tarifmæssige Tilstande paa Trods af alle af Krigstidens opstaaede næsten uovervindelige Vanskeligheder. At udtale denne Anerkendelse betragter vi som en Ærespligt.

Kunde vi i vort korte Tilbageblik over Forbundets 50-aarige Virksomhed frembære vor Tak til dem, der har haft med Organisations- og Tarifarbejde at gøre, saa er det os en smertelig Pligt med dyb Sorg at mindes de brave Kolleger, der har maattet lade deres Liv i Kampen for Tysklands Selvstændighed. Dem skal vi bevare et varigt Minde i vore Hjærter.

Store og svære Opgaver vil Forbundet faa i det andet Halvhundredaar af sin Tilværelse; Følgerne af Krigen vil forringe Arbejdernes Stilling, ligesom den tekniske Udviklings Virkninger vil blive følelige og lægge Beslag paa alle Kræfter for at forhindre, at denne Udviklings Følger skal tynge altfor haardt paa vore Fagfællers Skuldre. Til dette Formaal er det paatrængende nødvendigt, at Forbundet ser alle sine Medlemmer enige i Bestræbelserne for at Opgaverne kan løses trods alle Vanskeligheder i Erkendelse af Nødvendigheden af en stærk Organisation i nøje Overensstemmelse med den gamle Bogtrykkeraand. Leve det tyske Typografforbund!!!

(Forts.)

Generalforsamlinger og Møder.

Esbjerg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 20. Maj ekstraordinær Generalforsamling.

Formanden, EICKHARDT, aabnede Mødet og bød Velkommen. Anledningen til den ekstraordinære Generalforsamling var, at der fra Afdelingen i Aarhus var kommen Indsigelse mod Wedege Petersens Optagelse i »Dansk Typ.-Forbund«, og Afdelingen skulde nu tage Stilling hertil. — Til Dirigent valgtes THORUP.

Forinden man gik over til at behandle Indsigelsen fra Aarhus, foreslog EICKHARDT følgende Resolution:

»Esbjerg Lokalafdeling tilkendegiver overfor Aarhus-Afdelingens Resolution, at den hverken har Lod eller Del i Anbringelsen af Wedege Petersen i en af de bedste Pladser ved den socialdemokratiske Presse. Afdelingen har ved sin Indstilling kun villet aabne W. P. Adgang til Erhverv i det Fag, i hvilket han er oplært. Vi vil selvfølgelig sammen med Aarhus-Afdelingen protestere imod, at en anden Kollega fjærnes fra sin Plads af Hensyn til W. P.

Lokalafdelingen fastholder vedblivende sit Krav om Wedege Petersens Fjærnelse fra »Vestjyllands Socialdemokrat«.«

Efter en kort Diskussion vedtoges Resolutionen omtrent enst.

Derefter gik man over til at behandle Indsigelsen.

EICKHARDT oplæste Indsigelsen fra Aarhus, som fandtes i »Typ.-Tid.« for 19. Maj fra Generalforsamlingen der. Anbefalede Medlemmerne at fastholde Afdelingens Stilling ang. Wedege Petersens Indstilling. — NENDEL hævdede, at Esbjerg og Aarhus Afdeling i denne Sag var bleven sat op mod hinanden. Anbefalede Medlemmerne vedblivende at stemme imod W. P.s Optagelse.

Efter at endnu et Par Talere havde haft Ordet, gik man til Afstemning. For Wedege Petersens Optagelse stemte 13, imod 7.

Efter at et Par andre Sager var behandlet, hævede Dirigenten Mødet med en Tak for god Ro og Orden.

21 Medlemmer var mødt. M. A.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Tirsdag den 30. Maj Kl. 8 (Aften) præcis

i Festsalen, Forsamlingsbygningen, Enghavevej.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Næstformand. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Eventuelt. STYRELSEN.

Da næste Numer af Typ.-Tid. skal trykkes paa Onsdag, bedes alt Stof, som ønskes i dette Numer, indsendt til Redaktionen senest **Søndag**. *Foreningsmeddelelser til Ekspeditionen senest* **Mandag**.

For al den venlige Opmærksomhed, der i Anledning af vort Sølvbryllup blev vist min Hustru og mig, bringer jeg herved vor hjærteligste Tak. CHR. NIELSEN, Trykkeriarbejder (Berl. Tid.).

En hjærtelig Tak til alle, som viste mig Deltagelse ved min Hustrus Død og Begravelse. CHR. F. CHRISTENSEN.

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for Januar Kvartal 1916.

Indtægt:

Beholdning den 1. Januar 1916:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	41691.03	
Trykkernes do.	-	6606.05	
do. Ekstrakasse	-	1658.60	
do. Begravelseskasse	-	4063.05	
Kvindernes Privatkasse	-	831.13	
Lokalkassen	-	16085.14	
Det særlige Fond	-	1358.18	
			Kr. 72293.18
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden	Kr.	15731.35	
Tilskud fra Hovedkassen	-	2000.00	
			- 17731.35
Sygekassen: Kontingent	Kr.	9693.92	
Dyrtidshjælp	-	946.46	
a Conto Læger og Hospital	-	4000.00	
Tilskud fra Hovedkassen	-	3500.00	
			- 18140.38
Hjælpekassen: Kontingent	Kr.	3042.35	
Tilskud fra Hovedkassen	-	691.80	
			- 3734.15
Begravelseskassen			- 2612.10
Lokalkassen i København:			
Kontingent af heltbetalende Medl.	Kr.	3200.25	
do. - halvtbetalende —	-	513.18	
Tilskud fra Sygekassen	-	450.00	
do. - Begravelseskassen	-	200.00	
do. - Forbundet	-	1091.50	
Renter af Sparekassen	-	206.79	
Refunderet Dyrtids- og fortsat Hjælp	-	3121.95	
			- 8783.67
Sætternes Privatkasse			- 916.78
Trykkernes do.			- 148.99
do. Ekstrakasse			- 0.00
do. Begravelseskasse			- 139.20
Kvindernes Privatkasse			- 66.49
Det særlige Fond			- 3549.82
Balance			Kr. 128116.11

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:			
Rejseunderst. à 1.75 (8 Medl. i 32 Dg.)	Kr.	56.00	
do. à 1.25 (48 » i 1545 »)	-	681.25	
Underst. p. St. à 2.00 (207 Mdl. i 3403 Dg.)	-	6806.00	
do. à 1.25 (34 Kv. i 1691 »)	-	2113.75	
do. à 1.25 (4 Mdl. i 55 »)	-	68.75	
do. à 1.00 (23 Kv. i 647 »)	-	647.00	
do. à 1.00 (6 Mdl. i 70 »)	-	70.00	
Omflytningsbidrag (16 Medl.)	-	154.00	
Rejsebeløb	-	52.25	
Tilskud til Lokalkassen	-	1091.50	
Indsendt til Hovedkassen	-	5990.85	
			Kr. 17731.35
Sygekassen:			
Pengehjælp (i Hjem 195 Md. og 72 Kv. Kr. 7611.75, paa Hosp. 21 Md. og 16 Kv.: Kr. 1317.15)	Kr.	8928.90	
Betalt Hospital	-	784.30	
Lægehonorar og Ekstra-Læge	-	2543.94	
Speciallæge	-	1725.10	
Vagthold etc.	-	45.00	
Barselhjælp (10 Børn)	-	150.00	
Medicin til Arbejdsløse	-	11.30	
Administration	-	450.00	
Dyrtidshjælp	-	2394.81	
Andre Udgifter	-	69.26	
Indsendt til Hovedkassen	-	1037.77	
			- 18140.38
Hjælpekassen			- 3734.15
Begravelseskassen (4 Mænd og 5 Kvinder)	Kr.	1710.00	
Medlemmers Børn (4)	-	80.00	
Administration	-	200.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	622.10	
			- 2612.10
Lokalkassen i København:			
Lønninger	Kr.	1430.00	
Porto	-	35.92	
Tryksager	-	104.25	
Kontingentopkrævning og Budløn	-	469.70	
Lokale- og Husleje	-	218.50	
Brændsel, Belysning og Rengøring	-	127.18	
Telefon og Telegram	-	154.94	
Overført til Privatkasserne	-	328.89	
Privatunderstøttelse	-	203.00	
Dyrtids- og fortsat Hjælp	-	3423.15	
Kontorsager	-	68.20	
Andre Udgifter	-	92.40	
			- 6656.13
Sætternes Privatkasse			- 129.90
Trykkernes do			- 148.99
do. Ekstrakasse			- 0.00
do. Begravelseskasse			- 0.00
Kvindernes Privatkasse			- 50.00
Det særlige Fond			- 1130.67
Beholdning den 31. Marts 1916:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	42477.91	
Trykkernes do.	-	6606.05	
do. Ekstrakasse	-	1658.60	
do. Begravelseskasse	-	4202.25	
Kvindernes Privatkasse	-	847.62	
Lokalkassen	-	18212.68	
Det særlige Fond	-	3777.33	
			- 77782.44
Balance			Kr. 128116.11

København, den 20. April 1916. LAUR. JENSEN.

Nær og Fjærn.

Bladsætterklubben. Paa Generalforsamlingen Søndag d. 14. Maj genvalgtes: Til Formand: TH. HOLMEN (Soc.-Dem.); til Kasserer: E. H. RASMUSSEN (Pol.); til Styrelsesmedlemmer: ULRIK HANSEN (Nat.) og C. SCHNOOR (Kbhvn.). Til Revisorer genv. VALD. NIELSEN (Soc.-Dem.) og JUL. SØRENSEN (Pol.).

Husk Besøget paa Raadhuset, som finder Sted Torsdag den 1. Juni (Kr. Himmelfartsdag) Kl. 10 Form. — Der er Adgang for Medlemmer af Forbundet med Familje, og man samles i Muslingeskallen Kl. 9¾.

Dødsfald. I Tirsdag døde et af Kvindeafdelingens gamle Medlemmer, MARGRETHE SØRENSEN, i en Alder af 53 Aar. Den Afdøde arbejdede i en Aarrække og indtil sin Død i Knudtzons Bogtrykkeri og var imellem de første Medlemmer af Organisationen. — Hun begraves paa Søndag Kl. 10¼ fra østre Kapel paa Vestre Kirkegaard.

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Jørgen Chr. Odense, udl. 1907 i Randers Dagbl. (O. C. Olsen), tidl. Medl. Sætter Walther Leopold Wilsky, udl. 6/5 16 hos Qvist & Co. (arb. s. St.). Paal. Anna Willy Poula Hansen, udl. 3/4 12 hos P. A. Nielsen (Krohn), tidl. Medlem. Paal. Aleksandra Dorthea Nielsen, udl. 15/4 16 hos I. P. Jensen (arb. s. St.). Hjælpearb. Andreas Chr. Hansen (Simmelkjær).

Aarhus, Trykker Theodor Funch-Thomsen, udl. 1/5 16 i Aarhus Stiftsbogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3317 Carl Chr. Andersen fra Rønne (arbl.). 3821 Niels J. K. Nielsen fra Udl. (arbl.). 625 Carl Bahnson-Lassen fra Rejse (arbl.). 1250 Axel Løvenborg Møller fra Udl. (arbl.).

Marstal, 3731 Henrik Albertsen (arbl.). Middelfart, 3994 Aage Andersen (Middelfart Avis). Næstved, 1099 Aksel Strøm (Soc.-Dem.) og 3967 Carl Peter Nielsen i Pl. Odense, 4488 Carl P. A. Hansen (Fyns Stiftstid.) og 3437 Aage Gustav (arbl.). Ringkøbing, 6212 Lauritz Chr. Pedersen (arbl.). Silkeborg, 6766 N. C. Rasmussen (Soc.-Dem.). Slagelse, 3495 Gudmund R. Krog til Skelskør i Pl. Vejle, 3651 Aage Andersen (Vejle Soc.-Dem.).

Fratraadte.

København: 3448 Harald Hansen til Roskilde i Pl. 1187 Oskar Honoré til Stubbekøbing i Pl. 1674 Knud Chr. Møller til Aarhus i Pl. 1250 Axel Løvenborg Møller til Udl. 6127 Magnus Nielsen til Næstved i Pl. 3821 Niels J. K. Nielsen til Nyborg i Pl.

Grenaa, 3825 Edvard Jensen til Skanderborg (arbl.). Hillerød, 3429 Peter E. Petersen til Helsingør (arbl.). Holbæk, 6971 Carl Larsen til Hjørring i Pl. Middelfart, 3437 A. G. Hansen til Odense (arbl.). Nykøbing F., 6212 Lauritz Chr. Pedersen paa Rejse. Næstved, 4488 Aksel Hansen til Odense i Pl. og 1099 Aksel Strøm til København i Pl. Odense, 3437 Aage Gustav til Middelfart i Pl. Ringkøbing, 6950 Holger Chr. Brix til Skanderborg i Pl.

Udmeldte.

Odense, 1989 Carl Villiam Fischer (fratraadt Faget). Vejle, 4940 Paal. Alvilda Knudsen (fratraadt Faget).

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 2. Juni Kl. 8½ i Kaféen, Kultorvet 14.

Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet.

Styrelsen bedes møde Kl. 8.

E. NIELSSON,
Formand.

Gutenberg-Koret.

Fredag Kl. 9: Sangøvelse. (4f)

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8½: Pilealléen 16. (1u)

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Medlemmer, hvis Police lyder paa 200 Kr., bedes snarest, ledsaget af nøjagtig Adresse, indsende deres Policer til Kassereren, P. NORDLUNDE, Elmegade 20[2], for at der paa Policen kan blive anført det Tidspunkt, hvor Retten til 250 og 300 Kr. efter henholdsvis 10 og 20 Aars Medlemstid indtræder. Returneringen af Policerne vil ske hurtigst muligt.

(148) STYRELSEN.

I Juni, Juli og Avgust er Kontortiden om Søndagen Kl. 9—10 Formidd. Onsdag som sædvanlig Kl. 12—1½. Indmeldelse af nye Medlemmer modtages. Restancer bedes indbetalt. P. NORDLUNDE, Kasserer,

(147) Elmegade 20[2].

T. C. C. Søndag: Vedbæk Kl. 9½. Kr Himmelfartsdag: Gentofte Kl. 9½. Søndag den 4. Juni: Fiskebæk—Hørsholm. St. Hans Torv Kl. 7½ pr. — Tegning til Pinseturen slutter bestemt 1. Juni. STYRELSEN.

(3f)

ANNONCER

Forbundter,

der har staaet ca. 3½ Aar i Lære paa Avistrykkeri, ønsker Plads paa et Trykkeri, hvor han kan vente videre Uddannelse i Akcidens. Billet mrkt. »154« sendes til Ekspeditionskontoret.

Trykkerforbundter,

der har været godt 2 Aar i Lære, søger Plads straks. Billet mrkt. »155« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker søges.

Sætter-Trykker, der paa egen Haand kan forestaa Arbejdet under min Indkaldelse, kan fra 19. Juni til midt i September faa Arbejde her. **C. Albertsen,**

(152) *Otterup Bogtrykkeri, Otterup St.*

Bogtrykkeri til Salg.

Grundet paa anden Bestemmelse er et Akcidensbogtrykkeri i en sjællandsk Provinsby til Salg paa gunstige Vilkaar. Der findes en ny Hurtigpresse, 1 Digeltryk, 1 Skæremaskine, 1 Perforermaskine og 1 Heftemaskine, foruden et righoldigt Udvalg i Skrift. En god Kundekreds haves. Billet mrkt. »150« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181.

(17

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

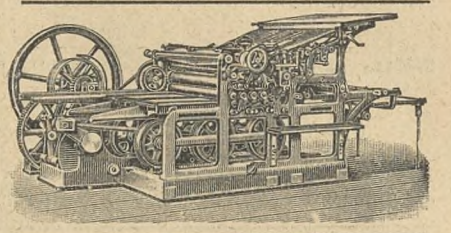

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

— Dansk Arbejde. —

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (15)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,
(57) Thingvalla Allé 28, S.

Bogtrykkere! »Linotype«!

Nordmand med mange Aars Praksis som »Typograph«- og »Linotype«-Sætter — uddannet i Berlin — søger Plads nu eller senere. — Præstation og Kendskab til Maskinens Teknik til Fuldkommenhed.

Er nu i fast Plads, men ønsker gerne at ombytte med København.

Billet mrkt. »143« til Ekspeditionskontoret.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 22 KØBENHAVN DEN 2. JUNI 1916 XLIII AARGANG

Aarsberetning fra det internationale Bogtrykkersekretariat for 1914.

Vi har modtaget Aarsberetning fra det internationale Sekretariat for Aarene 1914 og 1915. Paa Grund af Verdenskrigen fik vi ikke i Fjor nogen Beretning; derfor fremsendes den nu sammen med Beretningen for 1915.

Vi skal her gøre Rede for Forholdene i 1914; i en følgende Artikel vil vi belyse Forholdene i 1915.

— — —

Krigen har naturligvis haft stor Indflydelse paa Sekretariatets Arbejde. Samtidig med dens Udbrud i 1914 ophørte al Udbetaling af Rejseunderstøttelse i Østrig, tysk Svejts, Italien, romansk Svejts, Luxemburg og Holland. Denne Efterretning blev ved Postkort meddelt til Fagforbundene i hele Evropa, saa hurtigt det lod sig gøre. Det var det første Sekretariatet mærkede til Krigen. Det næste var, at Forbindelsen mellem de krigsførende Lande afbrødes; dog opgav Sekretariatet derfor ikke Ævret. Ved Korrespondancer over nevtrale Stater og ved personlige Meddelelser lykkedes det stadig Sekretariatet at holde Forbindelserne nogenlunde vedlige. Alt gik godt indtil op mod Jul. Den 18. December 1914 om Aftenen skete der nemlig det, at Sekretær P. STAUTNER, der er fransk Statsborger, blev fængslet under sit Arbejde paa Bureauet, og faa Dage senere overført til Fangelejren ved Holzminde i Braunschweig. P. Stautner er dog, som tidligere meddelt, senere frigivet, og har atter overtaget Ledelsen af Bureauet.

Lønbevægelser og Strejker.

Sverig. Beretningen omtaler udførligt den i April 1914 stedfundne Lønbevægelse i vort Naboland. Vi skal imidlertid ikke komme nærmere ind herpaa, da vi den Gang omtalte Bevægelsen udførligt.

Rusland. Fra det russiske Forbund har Bureauet modtaget Beretning om og Regnskab for Lønbevægelsen paa P. O. Jablonski's Bogtrykkeri i Petrograd. Arbejderne her maatte skride til Strejke for at forbedre deres Kaar. Der udtales samtidig en Tak til alle de udenlandske Forbund, der støttede Arbejderne.

Italien. I Italien har man naaet store Resultater ved de i 1914 stedfundne Lønbevægelser. Saaledes er nu 9-Timers Arbejdstid indført overalt. Hvad Lønnen angaar, da lykkedes det at faa den hævet med fra 15 til 25 %.

Delegeretmøder.

Af Delegeretmøder afholdtes 4 i 1914, nemlig: Svejtsisk Typografforbund, Belgisk Typografforbund, Romansk Typografforbund og endelig Dansk Typografforbund. Med Undtagelse af vort, der faldt lige i Begyndelsen af Krigen, er de øvrige afholdt før Krigens Udbrud.

Paa alle disse Landsmøder har man beskæftiget sig med de sædvanlige Spørgsmaal om indre organisatoriske Forhold, men af Interesse er det, at foruden vort har to Forbund haft Lærlingeforholdene paa Dagsordenen.

Der eksisterer i Svejts 2 Forbund, nemlig: Romansk Typografforbund og Svejtsisk (tysk) Typografforbund. Paa Romansk Typografforbunds Delegeretmøde forelaa et Forslag, der tilsigtede, at disse to Forbund skulde samles under ét. Det blev imidlertid forkastet. For os herhjemme er det ganske mærkeligt, at man ikke i Svejts har saa megen Samfølelse, at de grafiske Arbejdere kan staa samlede i ét Forbund, thi det er jo givet, at det vilde være af stor Betydning, baade pekuniært og praktisk.

— — —

Forøvrigt har Krigen stillet Organisationerne i alle Lande — ogsaa de nevtrale — overfor ganske ekstraordinære Opgaver. Det blev næsten overalt nødvendigt, for at hindre en kolossal Arbejdsløshed, midlertidig at gaa bort fra visse Bestemmelser i Tarifen. Arbejdstiden blev indskrænket, og forskellige Understøttelseskasser ydede Hjælp, hvor det ikke tidligere havde været Tilfældet. I det store og hele har vore Organisationer i alle Lande i de faa Krigsmaaneder i 1914 været spændt haardt for og bragt store Ofre. SP.

Fra »De samvirkende Fagforbund«s Beretning.

Af Beretningen for 1915 fremgaar det, at Formuen i samtlige Fagforbund siden sidste Opgørelse er vokset med over 2 Millioner Kroner, fra 4 Mill. til 6,277,820 Kr.; dette er dog kun den i Øjeblikket disponible Kapital, thi i udestaaende Laan, Aktier o. a. har de forskellige Organisationer endvidere omtrent 2 Mill. Kr.

Arbejdsløshedskasserne har en samlet Formue af 3,749,429 Kr. Af Kassernes Indtægter var 1,800,000 Kr. Medlemmernes Bidrag, medens 1,400,000 Kr. blev tilskudt af Stat og Kommuner. Endnu er ca. 20,000 organiserede Arbejdere uden Arbejdsløshedsforsikring. 60 Organisationer har i 1915 udbetalt 2,275,025 Kr. i Understøttelse til Arbejdsløse.

Faglige Syge- og Begravelseskasser ejer en Formue paa 263,405 Kr. Dette Tal giver dog ikke nogen Oplysning om Sygekassernes Status i det hele, thi de store blandede Kasser og alle, der ikke falder ind under Fagforeningernes Omraade, er udenfor denne Opgørelse.

Til Strejker og Lock-out'er i Danmark er der udbetalt ialt 75,446 Kr. 13 Øre. Deraf har de til De samvirkende Fagforbund hørende Organisationer udbetalt 74,383 Kr. 29 Øre. Tre udenforstaaende Organisationer har udbetalt 1062 Kr. 84 Øre.

Af ovenstaaende Beløb har 22 Organisationer under De samvirkende Fagforbund med tilsammen 92,926 Medlemmer til Strejker og Lock-out'er i eget Fag udbetalt 58,730 Kr. 23 Øre.

De tre udenforstaaende Organisationer har tilsammen 10,769 Medlemmer.

Til Strejker og Lock-out'er i andre Fag i Danmark har Organisationerne udbetalt 16,553 Kr. 6 Øre.

Af dette Beløb har Organisationer under De samvirkende Fagforbund udbetalt 15,653 Kr. 6 Øre, hovedsagelig gennem Centralorganisationen.

Som Følge af ovennævnte Konflikter har der i Aaret været paalignet Organisationerne ét Bidrag af 15 Øre for heltbetalende og 7½ Øre for halvtbetalende Medlemmer.

»Nordisk Boktryckarekonst«,

det af de fleste Fagmænd kendte Tidsskrift, der nu i 17 Aar er udkommet hos Brødrene LAGERSTRÖM i Stockholm, har paabegyndt en Artikel-Serie af vor kendte Landsmand L. CHR. NIELSEN fra Svendborg om »Haandværkerliv gennem flere hundrede Aar«.

Vor Kollega skildrer i denne Række Artikler særlig Boghaandværkernes, men ogsaa de øvrige Haandværkeres Liv og Forhold fra de ældste Tider til nu. Forskellige Forfattere har behandlet samme Emne, men kun enten indenfor visse Fag eller for kortere Tidsperioder; det vil derfor være af stor Interesse, om det vil lykkes Nielsen at faa en udførligere og populær Fremstilling om dette meget omfattende Tema.

Hans første Artikel i April-Hæftet lover forøvrigt godt, idet han begynder med en Skildring af Haandværkerlivet i det gamle Rom; de senere Tiders Foreteelser vil ikke kunne forstaas, om man ikke netop har Kendskab hertil, da meget i Haandværkets Historie har sit Udspring der. I den følgende Artikel vil han fortælle om Haandværkerlivet i det gamle Gallien og fra Frankrig i den ældre Middelalder, og derefter følger en Fremstilling af Udviklingen op til vore Dage.

Endvidere vil der fremkomme et meget udførligt Afsnit om det gamle *Postulatvæsen*, ligesom der loves en Skildring af Bogtrykkernes sociale Stilling gennem de forskellige Tider. Derefter vil følge Artikler om Lærlingenes og Svendenes Stilling og deres Forhold overfor Mestrene, deres Lønforhold, Arbejdstid og lign.

Forøvrigt er Forfatteren endnu ikke færdig med Forstudierne til sit Værk, idet han søger Statsunderstøttelse til Studierejse i Sverig og mulig Norge; særlig i Stockholm mener han paa Biblioteker og Museer at kunne høste stort Udbytte.

Artiklerne vil for en Del blive ledsaget af Illustrationer og skrives helt igennem paa dansk.

»Nordisk Boktryckarekonst« er som sædvanlig et alsidigt fagteknisk Tidsskrift man med stort Udbytte kan læse, og henter sine Medarbejdere overalt fra Skandinavien; i April-Hæftet findes saaledes en fin stemningsrig Artikel om »Modersmaalet« af JENS BJØRNSTAD, Odense.

Tidsskriftet kan bestilles hos Boghandlere, og sendes ogsaa direkte fra Ekspeditionen i Stockholm. Prisen er 60 Øre Hæftet og indeholder 32 Sider i Kvartformat. TYP.

Krigens Virkninger.

Fra Frankrig. Papirmangelen bliver her mere og mere følelig. Bladene »Journal«, »Matin«, »Petit Journal« og »Petit Parisien« har derfor besluttet i Fremtiden kun at udgive 4- og 6-sidige Numre.

— — —

Storbritannien. Den 3. Februar trængte Politiet ind i det socialdemokratiske Blad »Worker«s Trykkeri og beslaglagde dette. »Worker« var en Fortsættelse af Bladet »Forward«, som allerede for Maaneder siden havde lidt samme Skæbne. — De store engelske Blade er ligesom de franske nødsagede til at indskrænke dem. »Daily News« har seks Sider, »Times« og »Daily Telegraph« har 14, »Daily Chronicle« og »Morning Post« har 10 og »Daily Mail« har 8 Sider.

Wedege Petersen.

Esbjerg—Aarhus.

»Esbjerg Lokalafdeling tilkendegiver overfor Aarhus-Afdelingens Resolution, at den hverken har Lod eller Del i Anbringelsen af Wedege Petersen i en af de bedste Pladser ved den socialdemokratiske Presse — — — — *Lokalafdelingen fastholder vedblivende sit Krav om Wedege Petersens Fjærnelse fra »Vestjyllands Socialdemokrat«.*«

SAA slap det endelig ud af Sidebenene paa Esbjerg Lokalafdeling, *hvorfor* man der stemmer for W. P.s Optagelse i Forbundet; det er ikke af Kærlighed til ham, men af saa egoistiske Grunde som at slippe af med ham paa »Vestj. Socialdem.«. Man anser ham for tarvelig til *selv* at arbejde sammen med, men god nok til Kollegerne i en anden By — en dejlig Kollegialitets-Moral! Hvorfor vil man ikke beholde ham dernede, naar han event. kom ind i Rækkerne — ja derom faar vi maaske Svar fra d'Hrr. i Esbjerg, naar nu W. P. kommer ud til Landsafstemning. Aarhus-Kollegerne vil nemlig ikke uden Protest finde sig i at faa en Mand til Aarhus, der ikke er god nok til Kollegerne i Esbjerg.

D'Hrr. i Esbjerg »vedtager« saa kønt, at de hverken har Lod eller Del i W. P.s Anbringelse paa en af de bedste Pladser i den soc. Presse osv. — — — *Jo, det er netop det, de har.* D'Hrr. dernede véd saa udmærket godt, *at hans Optagelse i Forbundet er ensbetydende med Anbringelse paa »Demokraten« i Aarhus*, og at d'Hrr. véd det, *vil vi her i Aarhus paatage os at bevise* ved Lejlighed.

Men én Ting er sikkert, værre Æselspark end det, Hr. Eickhardt gennem sin Resolution leverer W. P., er næppe tidligere set, og efter den »Anbefaling« faar han næppe Flertal, naar den Landsafstemning skal foregaa, som 111 Aarhus-Kollegerne rettidig har krævet i Følge Lovene.

Aarhus, 27. Maj 1916. P. THORSEN.

Angaaende denne Sag henvises til nedenstaaende Referat fra Forretningsudvalgets Møde. RED.

Dyrtidstillæg.

F. V. BACKHAUSENS Bogtrykkeri, Viborg, har tilstaaet sit gifte Personale et Dyrtidstillæg af 50 Kr. til hver, med Løfte om et lignende for næste Halvaar.

Forretningsudvalgsmøder.

Onsdag den 24. Maj 1916.

1. Det reviderede Regnskab for 1915 forelaa til Underskrivning.

Beholdningen pr. 1. Januar 1916 var		Kr. 801,251.89
Udgiften overstiger Indtægten i den forløbne Del af Aaret med		- 2,970.77
		Kr. 798,281.12
Juleuddelingens Beholdning		- 772.00
Frivillig Indsamlings Beholdning		- 146.80
Herefter Beholdning pr. 24. Marts 1916		Kr. 799,199.92
hvilket Beløb fandtes til Stede saaledes:		
I Sparekasserne:		
Arbejdsløshedskassen	Kr. 214,229.81	
do. Fond til forts. Hj.	- 3,388.80	
De øvrige Kasser	- 426,193.41	
		Kr. 643,812.02
Obligationer		- 39,000.00
Prioritetsobligationer		- 114,500.00
Depositum (D. F. D.) og Aktier		- 1,000.00
Kassebilag		- 500.00
Kontant		- 387.90
		Ialt Kr. 799,199.92

Udenfor Beholdningerne forefandtes: 1) Haandfaaet Pant fra Typografernes Stiftelse i Obligationer 5000 Kr., 2) Gældsbevis fra Jørgen Petersen, Randers, og 3) Gældsbevis fra Finsk Typograf-Forbund til de skandinaviske Typograf-Organisationer.

2. Et Cirkulære fra Bryggeriet »Stjernen« toges til Efterretning.

3. I Aarhus Lokalafdeling var der paa en velbesøgt Generalforsamling med alle afgivne Stemmer mod 3 vedtaget at nedlægge Indsigelse mod Wedege Petersens Optagelse.

Paa en ekstraordinær Generalforsamling den 20. ds. havde Esbjerg Lokalafdeling behandlet den fremkomne Indsigelse. Med 13 St. mod 7 vedtog Afdelingen at henholde sig til den paa forrige Generalforsamling vedtagne Indstilling.

Fra Aarhus Lokalafdeling var endvidere fra 111 Medlemmer protesteret mod Optagelsen og fremsendt Begæring om, at Spørgsmaalet om Wedege Petersens Optagelse blev afgjort ved Landsafstemning, for saa vidt Forretningsudvalget ikke tog Protesten mod hans Optagelse til Følge.

Med Hensyn til dette Krav maa Forretningsudvalget straks bemærke, at Lovenes § 12 ganske utvetydigt og uden noget som helst Forbehold giver Forretningsudvalget Beføjelse til at afgøre Spørgsmaalet, ligesom Forbundsstyrelsen har Beføjelsen, hvor det drejer sig om Skruebrækkeres Optagelse.

Da Forretningsudvalgets Kompetence i det foreliggende Tilfælde er ganske klart afgjort efter Lovene, kan § 35 om almindelig Afstemning fornuftigvis ikke bringes i Anvendelse, hvorfor man ikke kan imødekomme det af de 111 Medlemmer fremsatte Krav om almindelig Afstemning.

Spørgsmaalet om Indsigelsen har Forretningsudvalget indgaaende drøftet, men de fremsatte Argumenter er ikke af en saadan Vægt, at Forretningsudvalget finder det foreneligt med Forbundets virkelige Interesser at afskære den optagelsessøgende fra Medlemsskab, saa meget mere som Organisationen igennem Aarene har fundet det formaalstjenligt at optage endog meget grove Skruebrækkere ud fra den

Betragtning, at man ikke vilde have brugbar Arbejdskraft til Tjeneste udenfor Organisationen.

Forretningsudvalget har derfor i Henhold til Beføjelsen efter § 12, 2. Stk. afgjort Sagen derhen, at Indsigelsen mod Wedege Petersens Optagelse ikke kan tages til Følge.

For imidlertid at imødekomme det reelle og praktiske Grundlag for Indsigelsen, har Forretningsudvalget samtidig vedtaget en Henstilling til Kontrolkomitéen for »Social-Demokraten« om,

at Wedege Petersen ikke anbringes ved Trykkerierne i Aarhus og Esbjerg, og

at eventuel Antagelse paa et andet socialdemokratisk Blad kun sker efter Forhandling med Forretningsudvalget og den paagældende Lokalafdeling.

4. Til Køb af en Ejendom og Udvidelse af den tekniske Afdeling skal »Social-Dem.« disponere over et større Beløb, der tænkes skaffet til Veje gennem en hos Arbejderbevægelsens Organisationer tegnet Partialobligation, der forrentes med 5 pCt. og amortiseres paa 15 Aar. Der gives Pant i begge Bladets Bygninger. — Forretningsudvalget indstiller til Forbundsstyrelsen, at det ønskede Beløb, 15,000 Kr., paa de anførte Vilkaar udlaanes af Provinsernes Begravelseskasse.

5. I en tidligere behandlet Sag fra Viborg stilles Forslag til mindelig Løsning.

6. Aarhus Afdeling indstiller en 22-aarig ung Mand til Optagelse. Han har kun staaet 3 Aar i Lære, men rejser til Udlandet for i en Aarrække at uddanne sig videre. Under Hensyn til de særlige Forhold tiltrædes Indstillingen.

7. I Haslev arbejder 4 Medlemmer; der ønskes Lokalafdeling oprettet. — Fra 1. Juli.

8. En Forespørgsel fra en Lokalformand behandles, naar ny Oplysning foreligger.

9. Det norske Forbund indbyder Forbundet til at lade sig repræsentere ved Landsmødet i Kristiania den 21.—24. Juni d. A. — Indbydelsen modtages.

10. P. Berendt fremsender Forslag til Love for et privat Reservefond.

11. Fra Lokalformanden i Odense fremsendes en Skrivelse, der afføder en Forespørgsel til Bladudgiverorganisationen.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Sangforening

afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling Lørdag den 29. April i Pr. Wilhelms Palæ. JUL. ANDERSEN dirigerede og VALD. RASMUSSEN var Sekretær.

FORMANDEN aflagde Beretning om det forløbne Halvaar, der havde været af stor Betydning for Foreningen; omtalte den vellykkede 70-Aars Fest og den Fremgang, der havde fundet Sted, samt takkede alle, der havde støttet Bortlodningen, som i høj Grad havde bidraget til det gode Resultat. Beretningen godkendtes.

KASSEREREN fremlagde derpaa Regnskabet, der viste, at Foreningens Status i Øjeblikket var særdeles god, og udtalte, at han nu med Fortrøstning kunde overlade sin Post til en ny Kasserer. Regnskabet godkendtes.

Efter forskellige Forslag valgtes derefter N. JUUL JENSEN til Kasserer, og SOPH. ANDERSEN genvalgtes som Næstformand.

Efter at Formanden havde givet en Oversigt over Situationen i Karnevalssagen, gaves der Bestyrelsen Bemyndigelse til at afslutte ny Kontrakt.

Efter Generalforsamlingen afholdtes en meget vellykket Fællesspisning, ved hvilken den afgaaede Kasserer, L. OLESEN, fik overrakt et Sølvbæger som Tak for 10 Aars Virksomhed; 2 af Sangerne modtog Flidspokaler, og før man samledes ved Punschen, afsløredes et meget smukt, stort Gruppebillede af de 50 Sangere ved Aarsfesten, som fremtidig skal smykke Sanglokalet.

Nær og Fjærn.

Københavns Afdelings Sommerudflugt finder i Aar Sted Søndag den 25. Juni, og Turen, for hvilken Program vil findes i »Typ.-Tid.s« næste Nr., bliver i Aar: Slangerupbanen til Farum, derfra Spadseretur til Fiskebæk, hvor Frokosten fortæres i Hotellets Have, herfra sejles der med Dampbaadene til Frederiksdal, hvor man i Frederiksdal Kro kan nyde en Kop Kaffe eller andet. Turen fortsættes med Dampbaadene over Lyngby Sø til Lyngby, og Udflugten slutter i Hotel Lyngbys store og smukke Have ved en Bolle Punch, i Salen vil man faa Adgang til at øve sig i Storke-Dans og andre moderne Danse. — *Se det senere endelige Program.*

Angaaende »Typografernes Sportsklub«s Sommersæson henvises til omstaaende Annonce. — Svømningen begynder Søndag den 4. Juni.

Hr. Thorvald Petersen, tidligere mangeaarig Arbejder hos Thiele, har for nogen Tid siden nedsat sig som Bogtrykker. Som Prøve paa, hvad han som saadan er i Stand til at præstere, har han tilstillet os et lille Hæfte, »Hr. Petersens Historier«, der er udført i Renæssancestil og fremtræder som noget overordenlig nydeligt og smagfuldt, han som Fagmand har stor Ære af.

Sommerferie. Centraltrykkeriets Personale har — i Lighed med tidligere Aar — af Hr. Fabrikejer C. Ferslew faaet tilstaaet 1 Uges Ferie med fuld Løn.

Forretningsfører E. Westphall, »Aalborg Stiftstidende«, der har lært og arbejdet sammesteds som Typograf, har opsagt sin Plads og skal være Forretningsfører paa »Aarhus Amtstidende«.

Sofus Utke død. I en Alder af 50 Aar døde SOFUS UTKE Onsdag den 24. ds. efter flere Maaneders Sygeleje, efterladende sig Hustru og flere Børn. Det var en Lidelse i Spiserøret, der gjorde en Ende paa hans Liv.

Utke udlærtes i Stege 1. Juni 1886 og indmeldtes straks i Organisationen, af hvilken han siden uafbrudt har været Medlem. Han har arbejdet i en Række Provinsbyer og havde ved sin Død med en enkelt Afbrydelse haft Arbejde i Nyborg de sidste 5½ Aar.

Utke var en intelligent og interesseret Kollega, for hvem Livet syntes lovende. Nogle Skuffelser i de unge Aar var imidlertid stærkere, end han syntes at kunne bære dem, og han førtes ud i Livets Brænding, der tog et haardt Tag i ham. Utke var alligevel den stærkeste. Efter et længere Hospitalsophold vendte han restitueret tilbage til Kassen og tog fat med fornyet Energi, og den gamle Interesse for Organisationen svigtede ikke. Ved Delegeretmødet i 1908 mødte han saaledes som Repræsentant for Næstved Afdeling, og i Nyborg var han Medlem af Afdelingens Bestyrelse.

Sofus Utke var et godt Menneske og en brav Kollega, der kun efterlader sig gode Minder hos dem, der kendte ham.

Han er begravet i Næstved.

Typografernes Cykleklub. Paa Klubbens Generalforsamling oplystes det, at Klubben har solgt ca. 200 Hamlet- og B. S. A.-Cykler og 10 fra Holger Bruun; de mange af forskellige Mærker der solgtes i Klubbens første Aar, har man intet Tal paa.

Billetter til Tivoli à 40 Øre og til Zoologisk Have à 35 Øre faas hos Anton Jensen og paa Forbundskontoret hos Laur. Jensen.

Kasseeftersyn.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Ved et Dags Dato af undertegnede Revisorer foretaget uanmeldt Kasseftersyn hos Kassereren forefandtes:

I Obligationer	Kr. 41,000.00
I Sparekassebeholdning	- 7,251.16
Kontant	- 11.64

hvilket er i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 21. Maj 1916.

N. CHR. CHRISTENSEN. E. HAMMER.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Tirsdag den 28. Marts 1916.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Paa en Forespørgsel om en Forretning, med Trusel om Afskedigelse, kunde tilsige til Arbejde 2 Timer før Arbejdstidens Begyndelse, var svaret, at Spørgsmaalet maatte stilles i Analogi med Tarifens § 1, 3. Stk., hvor rimeligt Varsel indrømmes. Til denne Opfattelse sluttede Styrelsen sig. — Hr. Raadhusforvalter Nyrop Larsen indbød i en Skrivelse Afdelingens Medlemmer med Familje til at bese Raadhuset og dettes Samlinger. Tilbudet modtages, og det overlades Branche-Formændene at fastsætte Dagen for Besøget. — Bog- & Akcidenssætter-Klubben ønskede optaget paa Dagsordenen ved Branche-Generalforsamlingen Søndag den 2. April Spørgsmaalet om Dyrtidshjælp. — Der tilstodes efter Anmodning et Par Medlemmer hvilende Ret.

Fredag den 14. April 1916.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — En Meddelelse om Majdemonstrationen toges til Efterretning. — Et Firma havde udnævnt en nylig udlært Lærling til Faktor; da han imidlertid misforstod denne Stilling, havde Personalet protesteret herimod, og paa Basis heraf havde Formanden haft en Samtale med Chefen, som benægtede at have foretaget Udnævnelsen af omtalte unge Mand. Til Efterretning. — Et Firma havde gennem Bogtrykkerforeningen gjort Krav paa Skadeserstatning for et makuleret Oplag. Trykkeren havde erkendt, at Fejlen var hans, men samtidig forklaret, at Følgerne af den skete Skade var minimale. Under Henvisning hertil var svaret, at Skadeserstatningen maatte være afhængig af, om denne foraarsagede Udgifter for Forretningen. — I et Sætteri var to Sættere syge, to andre var sagt op. I de Syges Sted havde Firmaet antaget Stedfortrædere, og af denne Situation fremkommer Spørgsmaalet: »Skal Vikarerne rejse først?« Der svaredes: »De to opsagte bør rejse til Opsigelsestidens Udløb, Vikarerne naar de Syge vende tilbage«. — En tarifstridig Antagelse af en Lærling var ordnet saaledes, at den antagne Lærling i 4 Maaneder af Firmaet skulde beskæftiges som Bydreng. — Formanden meddelte, at der efter afholdt Personalemøde var bragt Orden i Skiftning til Søndagsturene i et herværende Dagblad. — En Anmeldelse om tarifstridige Betalingsforhold paa et større Bogtrykkeri havde vist sig at være ugrundet. — Direktoratet for Arbejds- og Fabrikstilsynet havde sendt Genpart af en

Skrivelse, det paa Anledning havde sendt et herværende Firma. — Odd-Fellow-Palæet meddelte, at Lejen for Salene (hvis Brændselspriserne stadig blev ved at være store) var forhøjet med henholdsvis 50 og 20 Kr. — Der bevilgedes 10 Kr. til en Mindesten til R. P. Daugstrup. — En Fagforening, som anmodede om Støtte, henvistes til frivillig Indsamling. — Et Par Anmodninger om Optagelse tilstodes. — Et tidligere Medlem, der var slettet af Forbundet for Blokadebrydervirksomhed, men som ønskede Genoptagelse, meddeltes Afslag. — En tidligere Bogtrykker her fra Byen var under et Ophold i Tyskland, men uden vort Vidende, blevet Medlem af »Tysk Typ.-Forb.«. Ved sin Ankomst hertil medbringer han den tyske Rejsebog, og kræver med denne Overgang Optagelse i »Dansk Typ.-Forbund«. Sagen henvistes til Forretningsudvalget. — Nogle Anmodninger om hvilende Ret bevilgedes.

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

17. Maj: Køge 50.00. 18. Maj: Marstal 40.00. 26. Maj: Nyborg. 500.00.

København, den 29. Maj 1916.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter William Vald. Rahn, udl. 26/5 16 i Gr. Institut (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Paal. Oline Vilhelmine Rasmussen, udl. 4/10 14 i Odense (P. Hansen). Hjælpearb. Henny Carl Johan Petersen (Missionstrykkeriet). 959 Karl Elian Diderichsens Hustru Gustava.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3954 Knud Aubech fra Holbæk (Militær). 1099 Axel M. Strøm fra Næstved (Chr. Sørensen).

Nyborg, 3821 N. J. K. Nielsen (C. Schønemann). Nykøbing F., 6166 Niels B. Madsen (syg). Silkeborg, 3455 Hugo Jørgensen (Soc.-Dem.). Skanderborg, 6950 H. C. Brix (Amtsavisen). Stubbekøbing, 1187 O. P. L. Honoré. Svendborg, 3870 Hans Nielsen (arbl.).

Fratraadte.

København: 3817 Johs. E. Andersen Bukmose til Vejle (arbl.). 3655 Ejner Andersen Hald til Nykøbing M. (arbl.). 3870 Hans Nielsen til Svendborg (arbl.). 3033 Kaj C. C. Rasmussen til Dansk Arbejdsmands-Forb.

Holbæk: 3954 Knud Aubech til København (Militær), 3869 N. C. Kjærgaard Madsen til København (Militær) og 3933 H. O. Christiansen til København (Militær). Middelfart, 3935 Karl V. Jensen til Odense (syg). Nakskov, 6166 Niels Madsen til Nykøbing F (syg) og 3925 A. Th. Madsen til Roskilde (Militær). Nykøbing F., 3952 Carl Johan Hansen til København i Pl. Ringsted (Sorø), 3495 G. Krogh til Skelskør i Pl. Stubbekøbing, 3731 H. Albertsen til Marstal (arbl.). Viborg, 3643 Niels Marius Thomsen til Aarhus (arbl.) og 3419 Holger Peder Lorentzen til Aarhus (arbl.).

Død.

København: 2222 Paal. Margrethe Sørensen.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 2. Juni Kl. 8½ i Kaféen, Kultorvet 14.

Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet.

Styrelsen bedes møde Kl. 8.

E. NIELSSON,
Formand.

T. S. **Gymnastik** hver Onsdag Aften: Damerne Kl. 8—9; Herrerne Kl. 9—10. — **Svømmeundervisning.** Damerne hver Fredag Aften Kl. 7—8 paa »Helgoland«, Amager. Herrerne hver Søndag Form. Kl. 9—10 paa »Helgoland«, Strandvejen.

STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Aktive og passive Medlemmer med Familje, som kunde ønske at tilbringe nogle Timer sammen i Lyngby Grundlovsdagen (sjæll. Centralers Sangfest), bedes møde Kl. 4 i »Lottenborg«s Have. — Aftensmad medbringes. (1 r)

ANNONCER

Trykker,

der er kendt med 2-Tur-Maskiner og Rotary-Apparat, kan straks faa en vellønnet Plads i København. Billet mrkt. »158« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Maskinsætter

(**Typograph**) samt **dygtig Annoncesætter** faar Plads i **Morgenavisen, Bergen, Norge.** Attester med Lønforlangende samt Alder sendes Faktor WIBORG. (B. A. E.). (156)

En dygtig **Maskinsætter** (Typograph) kan faa stadigt Arbejde i et Avistrykkeri i Provinsen. Bill. mrkt. »157« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig **Avishaandsætter** søges straks. En, der er kendt med Akcidensarbejde foretrækkes.
(159) **»Modersmaalet«, Haderslev.**

En flink Akcidenssætter

kan faa Arbejde i
A. Rasmussens Bogtrykkeri,
(160) Ringkøbing.

Trykker for Værk og Illustrationer søges *straks* til Miloske Bogtrykkeri i Odense. Anbefalinger og mulige Prøver bedes sendt. (162)

Teknisk Leder.

Sætter, der har indtaget ledende Stillinger i nogle af Udlandets første Trykkerier, søger en overordnet Stilling eller i Mangel deraf en underordnet Plads. Er kendt med alle de nyeste tekniske Hjælpemidler. Øvet Korrektør (ogsaa i Engelsk). Har merkantil Uddannelse. For Tiden Faktor ved større Akcidenstrykkeri. Billet mrkt. »161« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København**
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12 a)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN,
(38) Thingvalla Alle 28, S.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei
Etablirt 1833
FILIALE IN MÜNCHEN
HAMBURG.
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 23 KØBENHAVN DEN 9. JUNI 1916 XLIII AARGANG

Vort tyske Broderforbunds 50-aarige Jubilæum.

Ved L. J.

(Sluttet.)

DET forløbne Forretningsaar forløb under Fortsættelsen af den blodige Krig. Medlemmernes Rækker blev mere og mere udtyndede ved de fortsatte Indkaldelser til Hæren og Tallet paa de Kolleger, der faldt, fornyedes yderligere.

Beredte de mange Tusinde Arbejdsløse i det første Krigsaar os Sorg, saa bragte det andet os Vanskeligheder ved Mangelen paa Arbejdskraft; særlig manglede der Special-Arbejdere (Maskinsættere, Trykkere og Stereotypører). Ganske anderledes formede sig altsaa Forholdene under Krigens Forløb end mange Teoretikere havde udmalet sig dette. I denne svære Tid, hvor vort Forbund og Tarifinstitutionerne stod overfor helt nye Opgaver, har disse Faktorer paa en glimrende Maade bestaaet deres Prøve.

I Begyndelsen af Krigen saa Tarifamtet sig tvungen til at arbejde for at holde saa mange som muligt af Kollegerne paa de enkelte Arbejdssteder i Arbejde, om ogsaa ved indskrænket Arbejdstid. I Løbet af det andet Krigsaar ændredes Forholdene derhen, at Tarifamtet maatte rette sine Bestræbelser paa at fordele den ringe disponible Arbejdskraft til de Steder, hvor der var haardest Brug for denne. Gennem de fortsatte Indkaldelser til Hæren voksede denne Nødstilstand, saa at der i mange Tilfælde ved Tarifamtets Hjælp gjordes Forsøg paa at faa fritaget militærtjenlige Specialkræfter for Indkaldelse, hvilke Forsøg i mange Tilfælde lykkedes.

For at overvinde disse Vanskeligheder rettede Tarifamtet Henvendelse til Principalerne om, at de vilde lade Haandsættere uddanne til Maskinsættere. For Trykkernes Vedkommende gik Bestræbelserne ud paa, at faa de Kolleger, der var gaaet over til andre Fag, til at vende tilbage til Trykkerierne. For at modvirke Mangelen paa Stereotypører blev det anbefalet at lade Skriftstøberne gaa over til denne Virksomhed. Medens saaledes Tarifamtet gjorde hvad det formaaede for at bringe Faget udover Følgerne af Mangelen paa Arbejdskraft, fandt disse Bestræbelser hos en Del af Principalerne kun ringe Forstaaelse. Den bekendte Reismann-Grove i Essen troede gennem Krigen at have faaet fuldstændig frie Hænder, saa at han ikke længere overfor det af ham beskæftigede Personale var bundet til de gældende Tarifbestemmelser. Han antog et Antal Kvinder til Uddannelse som Maskinsættere, og søgte ogsaa at faa andre Firmaer til at slaa ind paa den samme Vej. Dette gav Svendenes Kredsformand Anledning til at andrage Tarifamtet om, at det vedkommende Firma maatte blive udelukket fra Tariffællesskabet (Blokade). Tarifamtet afgjorde i sit Møde Sagen derhen, at det paalagdes Firmaet atter at fjærne Kvinderne fra Sættemaskinerne og fremtidig kun at antage Haandsættere paa tarifmæssige Betingelser. I modsat Fald maatte Firmaets Udelukkelse af Tariffællesskabet blive Følgen. Dermed havde Tarifamtet paany knæsat den Opfattelse, at saalænge der var Haandsættere at faa til Oplæring ved Maskinerne, skulde Oplæring af Kvinder ikke være tilladt.

Med Bestræbelserne for at skaffe Faget den fornødne Arbejdskraft, forenedes Arbejdet for Anbringelse af de saarede Kolleger, der vendte tilbage fra Fronten. Ogsaa i dette Spørgsmaal fandt Forbundet den velvilligste Imødekommenhed fra Tarifamtets Side, hvilket ogsaa ansaa det for en Æressag at skaffe de krigsbeskadigede Kolleger Erhverv ved Faget, naar de vendte hjem igen. I Opfyldelse af denne selvfølgelige Pligt har Forbundet heller ikke staaet tilbage for andre Fags Organisationer.

Som det fremgaar af nærværende korte Fremstilling har Forbundets og Tarifinstitutionernes Arbejde i Hovedsagen gaaet ud paa at træffe Forholdsregler for at bøde paa de uhedige Tilstande, der var en Følge af Krigen.

Paa en Konference den 24. Januar i Aar, bestaaende af Formændene for de forskellige Afdelinger, fandt der en Forhandling Sted angaaende de trufne Foranstaltninger, som fuldt ud billigedes, ligesom der konstateredes fuldstændig Enighed mellem Lokalstyrelserne og Forbundsstyrelsen.

Som Følge af Krigens Indvirkninger paa Forbundet, besluttede den samme Konference ikke at afholde den til i Aar fastsatte ordinære Kongres. En Beslutning, der faldt saa meget sværere, som Forbundet netop i Aar kunde se tilbage paa sin 50-aarige Bestaaen.

Som ved samtlige internationale Forbindelser, er det ogsaa hos os konstateret, at de internationale Baand ikke har været saa faste, som man skulde tro efter saa mange Aars internationalt Samarbejde. Ogsaa i saa Henseende tør det dog forventes, at den tyske Arbejderklasse trods den stærke Krigsforvirring maa have bevaret sin internationale Aand.

Maatte den næste Aarsberetning give Anledning til ikke alene at berette om Krigens Virkninger, *men ogsaa til at tænke paa nyttigt Fredsarbejde.*

Vor Skovtur den 25. Juni.

TRODS Dyrtiden har Styrelsen dog alligevel ment det rigtigt at lade afholde den aarlige Skovtur, dog med Paalæg til Udvalget om at gøre den saa billig for Medlemmerne, som det paa nogen Maade var muligt. Anerkendende dette Paalæg og Kravets Berettigelse, undersøgtes de forskellige Chancer for et saadant Arrangement, og efter nogen Søgen fæstnedes Udvalgets Opmærksomhed ved de smukke Partier, der omkranser Furesøen. — Ængstelsen for, at Stederne her skulde være for godt kendt, afholdt os ikke, thi den stadig vekslende Natur, der altid er under Paavirkning af Furesøens Naboskab, forhindrer Ensformighed, og man bliver næsten overstraalende glad, naar man finder Steder man genkender, netop fordi de *ikke* har undergaaet nogen Forandring.

Altsaa, vi skal i Skoven den 25. Juni.

Toget gaar — opgiv helst et Kvarter for tidligt til Kone, thi Du bliver i alle Tilfælde gjort ansvarlig for det, hvis I kommer tidlig nok til at se Toget køre — fra Slangerup-Banens Station paa Nørrebro, og vi ankommer til Farum efter ca. 3 Kvarter Kørsel. Ad en dejlig lille Sti, hvis Bredde tvinger Selskabet til at gaa den bekendte Gaasegang, spadserer man til Fiskebæk, og her befinder man sig — en lille Time efter at man er kørt fra Nørrebro — paa et smukt og sollyst Sted vis a vis Furesøen og med Farum Sø i Baggrunden. Vi »bænker« os hvor vi vil, under Tag eller i det grønne, nyder Selskabet med Familjen og Kolleger, eller drømmer os ved Søens Bred bort fra Dyrtidens »Maksimal«-Priser, der har bevirket, at man kun forbinder

Oksekød med vore Oldefædres Leben i Valhalla, frem til en Tid, hvor Skovturen forbindes med Lammesteg og Jordbær med Fløde.

Denne ny Tid sejler vi, efter at have nydt saa stor en Del af det medbragte Smørrebrød, som det tillades os at nyde ved Frokosten, imøde, og vi naar den i Frederiksdal, hvor Værten mod Aflevering af et lille Stykke Papir, paa hvilket der staar — 35 Øre — serverer Kaffe og Brød eller en Bajer, uden at han finder paa eller vover at kræve Penge for de leverede Varer.

Har man Trang dertil, vandrer man ad Prinsessestien til Lyngby, eller man gør atter Brug af Baadene, og sejler nu med disse over Lyngby Sø til Lyngby.

Hotel Lyngbys store og smukke Have, der ved en Laage direkte staar i Forbindelse med Sorgenfri Skov, staar Resten af Dagen til Selskabets Disposition. Medens Ungdommen svinger sig i Hotellets Sal, arrangeres der i den bageste Del af Haven et gratis Punsche-Sold af den gode gamle Slags med Taler og Sange.

Denne Skovtur, hvor Deltagerne Dagen igennem kommer til at opholde sig paa og kan nyde Synet af nogle af Sjællands smukkeste Naturskønheder, vil Medlemmerne kunne deltage i ved at købe Billetter à Kr. 1.75. — I denne Pris er indbefattet Billetpriserne for Jærnbane fra Slangerup-Banen til Farum, for Baadfarten saavel fra Fiskebæk til Frederiksdal som herfra til Lyngby, og endelig Turen fra Lyngby til København. BES.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund.

Januar Kvartal 1916.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Jan. 1916	710.95	Rejseunderstøttelse ...	1,902.55
Ordin. Kontingent ...	49,131.07	Underst. p. St.	14,575.00
Ekstra do. ...	2.00	Sygeunderstøttelse ...	25,088.30
Andre Indtægter	5077.46	Begravelseshjælp	2,290.00
Inds. til Hovedkassen .	8,241.10	Andre Udgifter	2,303.51
		Inds. til Hovedkassen .	16,277.67
		Beholdn. 31. Marts 1916	725.55
	63,162.58		63,162.58

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Jan. 1916	801,251.89	Tilskud til Afdelingerne	8,241.10
Inds. fra Afdelingerne	16,277.67	Overfartsbilletter	62.25
Kommunetilsk. til B.A.	3.079.61	Typograf-Tidende	1,722.00
Abonnem. og Ann. i Typ.-Tid.	236.72	Legatunderstøttelse ...	15.40
Refunderet Porto og Telegrammer	5.10	Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	310.08
Renter	15.40	Kontorartikler	42.44
		Lønninger og Honorarer	1,531.00
		Rejseudgifter og Diæter	81.20
		Porto	58.58
		Telegram og Telefon .	130.77
		Tryksager	128.60
		Bogbinder	44.15
		Forskelligt	26.19
		Beholdn. 31. Marts 1916	808,472.63
	820,866.39		820,866.39

København, den 23. Maj 1916. VIGGO CHRISTENSEN.

Wedege Petersen-Affæren.

MED Interesse har sikkert Typograferne Landet over fulgt denne »Affære« — og ikke uden Grund; thi den rummer i sig Stof til Eftertanke. Jeg har desværre ikke »Fornøjelsen« at kende W. P., men antager, at han er en af de, der har forladt sine Kollegers Veje for at tjene egne Interesser, og saa iøvrigt paataget sig en Ballons Skikkelse og holdt sig svævende — maaske højt oppe —, indtil Nedstigningen var bleven en paatrængende Nødvendighed. Under Opstigningen, som vel har varet i flere Aar, er »Sandsækkene« kastet flittigt ud og har ramt de, der holdt sig til Jorden. Og rimeligvis er en af disse »Sandsække« bl. a. styrtet ned over Aarhus-Kollegerne, som da ganske naturligt har fremsendt en Indsigelse.

Tilfældet er desværre ikke enestaaende. »Balloner« og »Sandsække« har vi nok af!

Rundt om i Landet styrter Indholdet af disse »velsignede« Sække ned over Hovederne paa de »udvalgte« — og der raves og skrabes for at finde Guldkorn — men nej. En skønne Dag staar selve Udkasteren og skraber i sit eget Sand. — Nemesis!

111 Kolleger i Aarhus har fremsendt en Indsigelse — og lad os tage de 7 fra Esbjerg (som stemte imod W. P.s Optagelse) med, saa har vi Tallet 118. Disse 118 Kolleger kan ikke stemme for W. P.s Optagelse. Hvorfor? Fordi de selvfølgelig mener at have Grund dertil. — — »Sandsækkene«!

Men hvor heldigt — jeg mener for W. P. —, at vort Forretningsudvalgs Kompetence gaar saa vidt, at det kan forhindre almindelig Afstemning om Spørgsmaalet.

For ellers havde der nok været i en »god« Mening til W. P. — Resultatet af første Omgang var sikkert blevet meget negativt.

En lille Lektion var vist ikke af Vejen — ogsaa for andre.

Nykøbing F., den 4. Juni 1916. VALD. NIELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Tirsdag den 30. Maj i Forsamlingsbygningen paa Enghavevej. Dirigent: TH. HOLMEN, Sekretær: N. P. ANDERSEN. Dagsorden: 1) Beretning, 2) Regnskabet, 3) Valg af Næstformand, 4) Beretning fra Kontrahentmøderne, 5) Eventuelt.

ad 1) FORMANDEN: Arbejdsløsheden er desværre betydelig, idet 79 Medlemmer gaar ledige, nemlig 50 Sættere, 16 Trykkere, 1 kvindelig og 2 mandlige Hjælpearbejdere, 1 Stereotypør samt 9 Kastenbeinersættersker. Der var forhandlet med K. B. om forskellige Smaasager vedrørende Tarifens Forstaaelse og Afgørelse truffen. En Bogtrykker havde nægtet at betale en Maskinsætters Overarbejde Juleaften efter Kl. 6 som Helligdagsarbejde; saavel denne Sag som en paa et andet Arbejdssted opstaaet Uoverensstemmelse ang. Betaling for Maskinsætterarbejde var ordnet i vor Favør. En Haandsætter havde vikarieret for en syg Maskinsætter, men da hans Løn var højere end vedk. Branches, kunde intet videre kræves. Et enkelt Arbejdssted havde man maattet blokere, da Lønnen ikke betaltes. En ung Provinsianer, der betjente en Sættemaskine dersteds og som ikke var Forbundsmedlem, besluttede sig nu endelig til at rejse hjem, søgte Medlemsskab og optages med et Aars Karantæne. En Faktor havde truffet Aftale med et Medlem om et særligt Arbejde og Lønforhold, men da dette var tarifstridigt, maatte Aftalen annulleres. Ved Forhandling med et Par Principaler var det lykkedes at hæve Lønnen henholdsvis 1 og 2 Kroner, men paa det ene Arbejdssted var Personalet desuagtet af andre Grunde utilfreds. Omtalte en Strid mellem 2 Rotationstrykkere, der betjener samme Maskine. Nattrykkeren vil ikke skifte med Dagtrykkeren. Havde forgæves forsøgt at ordne Sagen mindeligt og mente, at der nu burde bruges kraftigere Midler. Som bekendt har det i en Aarrække været Personalet i Krigsministeriets Trykkeri forbudt at staa i Organisationen. Dette Forbud er det nu lykkedes os at faa hævet, og der vil selvfølgelig blive arbejdet paa at erhverve Personalet som Medlemmer. Paa et Arbejdssted havde man nægtet at anerkende Tarifbestemmelsen om, at »Blandingen tælles for én, hver Gang den veksler med Grundskriften eller en anden Blanding«, og paa et andet Arbejdssted nægtede man ikke blot at anerkende nævnte Bestemmelse, men tillige at betale Godtgørelse for 3 Skriftarter. Om disse Forhold er der optaget Forhandling med K. B., men denne er endnu ikke afsluttet. Bebudede at man i Henhold til den ny Sygekasselov fremtidig blev nødt til at indføre Kontrol med de Syge og underbyggede sine Udtalelser med et Eksempel. K. B.s Forretningsudvalg har taget forstaaende paa Andragendet om Dyrtidshjælp og lovet at indstille dette til velvillig Behandling paa en nær forestaaende Generalforsamling. — Beretningen godkendtes enstemmig.

ad 2) Regnskabet, der balancerede med 128,116 Kr. 11 Øre, godkendtes enstemmig.

ad 3) Paa Styrelsens Anbefaling genvalgtes ANTON CHRISTENSEN som Næstformand.

ad 5) FORMANDEN meddelte, at Skovturen var berammet til Søndag den 25. Juni. Man tager med Slangerupbanen til Farum, derfra Spadseretur til Fiskebæk. Videre med Motorbaadene til Frederiksdal og senere ligeledes til Lyngby, hvor der afsluttes. Udførligt Program i »Typ.-Tid.«.

P. BERENDT omtalte den projekterede Fagforeningsbygning og fandt det lidet demokratisk, at Fagforbundene uden videre kunde paaligne Medlemmerne Bidrag til denne. Faar hver enkelt Forbund saadan Garanti for det indskudte Beløb, at det tilsikres Medejendoms- og Medbestemmelsesret, selv om det udmelder sig af »De Samvirkende«? — FORMANDEN: Det stillede Spørgsmaal er vanskeligt at besvare i Øjeblikket, da der intet er mig bekendt herom; men jeg kunde tænke mig, at der ikke udstedes Dokumenter for et Ekstrakontingent. — LAUR. JENSEN havde tidligere været en Modstander af Tanken om en saadan Bygning, men Udviklingen havde ændret hans Syn paa Sagen. — Frk. CRONE: Foreløbig er der jo ikke sket andet, end at Fagforbundene har faaet Bemyndigelse til at opkræve indtil 2 Kr. pr. Medlem. — Maskinsætter MØLLER: For mig ser det ud som om man ad den Vej vil søge at binde Fagforbundene til »De Samvirkende«.

ad 4) Paa Foranledning af ERVIG og HELLBERG afgav FORMANDEN Beretning fra sidste Kontrahentmøde.

Generalforsamlingen hævet.

Regnskab for Januar Kvartal 1916.

	Indtægt														Udgift															
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Tilbagebetalte Laan		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunder-støttelse		Underst. paa Stedet		Reservefonds-underst.		Sygeunder-støttelse		Begravelses-hjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt		Kassebeholdn. v. Kvartalets Slutn.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	16	13	1139	20	»	»	»	»	»	»	50	»	1205	33	63	75	188	»	»	»	594	»	»	»	27	75	315	»	1188	50	16	83
Aarhus	»	»	2171	20	»	»	»	»	4	»	500	»	2675	20	269	90	1033	50	»	»	863	20	»	»	48	25	460	35	2675	20	»	»
Assens	15	»	112	»	»	»	»	»	»	»	»	»	127	»	»	»	12	»	»	»	»	»	»	»	2	»	98	»	112	»	15	»
Bogense	8	55	40	»	»	»	»	»	»	»	»	»	48	55	»	»	8	»	»	»	»	»	»	»	»	75	30	»	38	75	9	80
Brønderslev	15	»	101	»	»	»	»	»	»	»	«	»	116	»	6	75	8	»	»	»	30	»	»	»	1	50	54	75	101	»	15	»
Esbjerg	15	»	268	20	»	»	»	»	»	»	123	40	406	60	7	»	20	»	»	»	64	»	»	»	6	25	294	25	391	50	15	10
Faaborg	15	»	91	»	»	»	»	»	»	»	»	»	106	»	1	75	»	»	»	»	11	»	»	»	2	»	76	25	91	»	15	»
Fredericia	16	»	216	»	»	»	»	»	»	»	66	40	298	40	18	65	86	»	»	»	163	«	»	»	15	75	»	»	283	40	15	»
Frederikshavn	12	25	48	»	»	»	»	»	»	»	10	»	70	25	14	»	»	»	»	»	»	»	»	»	15	»	30	»	59	»	11	25
Grenaa	15	»	103	»	»	»	»	»	»	»	»	»	118	»	»	»	4	»	»	»	»	»	»	»	2	75	96	25	103	»	15	»
Helsingør	15	»	236	»	»	»	»	»	»	»	180	»	431	»	26	25	42	»	»	»	23	»	«	»	9	»	315	75	416	»	15	»
Herning	12	05	203	»	»	»	»	»	»	»	»	»	215	05	20	»	»	»	»	»	14	»	»	»	4	25	162	»	200	25	14	80
Hillerød	15	»	276	»	»	»	»	»	»	»	150	»	441	»	»	»	234	»	»	»	166	»	»	»	8	75	17	25	426	»	15	»
Hjørring	15	»	430	»	»	»	»	»	»	»	»	»	445	»	12	25	54	»	»	»	36	»	»	»	6	75	321	»	430	»	15	»
Hobro	15	»	115	»	»	»	»	»	»	»	100	»	230	»	15	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	50	197	50	215	»	15	»
Holbæk	15	»	462	20	»	»	»	»	»	»	«	»	477	20	7	25	56	»	»	»	150	»	»	»	30	»	218	95	462	20	15	»
Holstebro	15	»	267	»	»	»	»	»	14	»	»	»	296	»	21	25	»	»	»	»	»	»	»	»	5	75	254	»	281	»	15	»
Horsens	15	»	677	60	»	»	»	»	»	»	200	»	892	60	39	25	342	»	»	»	72	»	»	»	16	»	408	35	877	60	15	»
Kallundborg	15	»	260	45	»	»	»	»	»	»	160	40	435	85	22	25	178	»	»	»	116	»	»	»	»	»	104	60	420	85	15	»
Kolding	15	»	699	55	»	»	»	»	»	»	»	»	714	55	29	»	238	»	»	»	59	»	»	»	14	50	359	05	699	55	15	»
Korsør	15	»	82	»	»	»	»	»	»	»	181	65	278	65	6	45	204	«	»	»	»	»	»	»	38	»	15	10	263	55	15	10
Køge	15	»	227	»	»	»	»	»	»	»	»	»	242	»	7	75	98	»	»	»	»	»	»	»	4	25	117	»	227	»	15	»
Lyngby	15	»	90	»	»	»	»	»	»	»	124	25	229	25	»	»	108	»	»	»	19	»	»	»	2	»	85	25	214	25	15	»
Løgstør	14	90	48	»	»	»	»	»	»	»	17	»	79	90	5	25	60	»	»	»	»	»	»	»	1	»	»	»	66	25	13	65
Maribo	15	»	93	»	»	»	»	»	»	»	»	»	108	»	1	75	»	»	»	»	40	»	»	»	2	»	49	25	93	»	15	»
Marstal	10	25	71	»	»	»	»	»	»	»	»	»	81	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	50	70	»	71	50	9	75
Middelfart	14	85	114	»	»	»	»	»	»	»	76	»	204	85	44	90	52	»	»	»	10	50	»	»	13	50	68	95	189	85	15	»
Nakskov	15	»	380	»	»	»	»	»	»	»	»	»	395	»	7	15	80	»	»	»	110	»	»	»	6	50	176	35	380	»	15	»
Nyborg	2	30	160	»	»	»	»	»	»	»	25	»	187	30	6	»	»	»	»	»	158	»	»	»	10	»	»	»	174	»	13	30
Nykøbing F.	15	»	393	»	»	»	»	»	»	»	450	»	858	»	10	»	174	»	»	»	69	»	400	»	9	25	180	75	843	»	15	»
Nykøbing M.	15	»	172	»	»	»	»	»	»	»	»	»	187	»	8	55	82	»	»	»	»	»	»	»	3	50	77	95	172	»	15	»
Næstved	15	»	678	20	»	»	»	»	13	»	»	»	706	20	27	25	36	»	»	»	460	»	»	»	15	»	152	95	691	20	15	»
Odder	15	»	103	20	»	»	»	»	»	»	»	»	118	20	»	»	»	«	»	»	10	»	»	»	2	»	91	20	103	20	15	»
Odense	»	»	1942	60	»	»	»	»	»	»	»	»	1942	60	141	75	370	»	»	»	489	»	»	»	41	50	900	35	1942	60	»	»
Randers	15	49	834	»	»	»	»	»	»	»	50	»	899	49	16	»	208	»	»	»	170	»	»	»	15	50	475	»	884	50	14	99
Ribe	15	»	97	55	»	»	»	»	»	»	»	»	112	55	3	50	»	»	»	»	2	»	»	»	2	25	89	80	97	55	15	»
Ringkøbing	15	»	356	»	»	»	»	»	»	»	»	»	371	»	12	25	»	»	»	»	»	»	»	»	6	50	337	25	356	»	15	»
Ringsted	15	»	300	75	»	»	»	»	18	»	»	»	333	75	7	75	22	»	»	»	14	»	»	»	6	»	269	»	318	75	15	»
Roskilde	15	»	357	40	»	»	»	»	»	»	»	»	372	40	72	50	126	»	»	»	14	»	»	»	»	»	144	90	357	40	15	»
Rudkøbing	15	»	188	»	»	»	»	»	»	»	»	»	203	»	7	60	»	»	»	»	37	»	»	»	8	75	134	65	188	»	15	»
Rønne	14	74	452	80	»	»	»	»	»	»	»	»	467	54	»	»	64	»	»	»	224	«	»	»	8	50	156	»	452	50	15	04
Silkeborg	15	»	356	20	»	»	»	»	»	»	»	»	371	20	13	»	30	»	»	»	71	»	»	»	8	»	234	20	356	20	15	»
Skanderborg	14	50	125	»	»	»	»	»	»	»	50	»	189	50	20	25	44	»	»	»	»	»	»	»	2	25	110	»	176	50	13	»
Skive	15	»	244	»	»	»	»	»	»	»	»	»	259	»	15	15	16	»	»	»	59	50	»	»	4	50	148	85	244	»	15	»
Slagelse	15	»	526	20	»	»	»	»	13	»	»	»	554	20	31	»	190	»	»	»	61	»	»	»	23	»	234	20	539	20	15	»
Stege	15	60	70	80	»	»	»	»	»	»	77	»	163	40	»	»	»	»	»	»	57	»	»	»	»	»	91	»	148	»	15	40
Stubbekøbing	14	50	52	»	»	»	»	»	»	»	»	»	66	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»	50	»	51	»	15	50
Svendborg	10	29	422	40	»	»	»	»	»	»	»	»	432	69	29	45	»	»	»	»	»	»	100	»	9	»	290	»	428	45	4	24
Thisted	13	80	241	»	»	»	»	»	»	»	50	»	304	80	15	25	20	»	»	»	76	»	»	»	»	»	175	»	286	25	18	55
Varde	15	»	146	»	»	»	»	»	»	»	»	»	161	»	5	25	»	»	»	»	»	»	»	»	3	»	137	75	146	»	15	»
Vejle	9	75	620	»	»	»	»	»	»	»	»	»	629	75	23	»	130	»	»	»	226	75	»	»	19	75	216	»	615	50	14	25
Viborg	15	»	262	»	»	»	»	»	»	»	100	»	377	»	»	»	98	»	»	»	32	»	»	»	5	25	226	75	362	»	15	»
	710	95	18122	50	»	»	»	»	62	»	2741	10	21636	55	1113	05	4715	50	»	»	4770	95	500	»	492	75	9318	75	20911	»	725	55
København	»	»	31008	57	2	»	»	»	5015	46	5500	»	41526	03	789	50	9859	50	»	»	20317	35	1790	»	1810	76	6958	92	41526	03	»	»
	710	95	49131	07	2	»	»	»	5077	46	8241	10	63162	58	1902	55	14575	»	»	»	25088	30	2290	»	2303	51	16277	67	62437	03	725	55

Dyrtidstillæg.

Nykøbing M.: Andelsselskabet »Morsø Folkeblad« har tilstaaet sit Personale følgende Dyrtidstillæg: De gifte 50 Kr. straks og 50 Kr. til 1. December; de ugifte samt Lærlingene 20 Kr. straks og 20 Kr. til 1. December. Det er tredje Gang Firmaet yder sit Personale et saadant Dyrtidstillæg. Ligeledes har det — i Lighed med tidligere Aar — tilstaaet den Del af sit Personale, der har arbejdet i Forretningen 1 Aar, 1 Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

Forretningsudvalgsmøder.

Torsdag den 11. Maj 1916.

1. Regnskab over Huset i Randers for Januar Kvartal var indsendt. Kassebeholdningen var ved Kvartalets Begyndelse 4 Kr. 24 Øre, i Husleje var indgaaet 100 Kr. Udgift: Skorstensfejer 1 Kr. 80 Øre, Kommuneskat m. v. 14 Kr. 58 Øre. Herefter var Kassebeholdningen den 31/3 87 Kr. 86 Øre. Lejemaalet med den nuværende Lejer var fornyet 1½ Aar til April Flyttedag 1918, ligesom der var givet ham Forkøbsret til Huset. — Til Efterretning.

2. Skema til Ansættelse af Ejendomsskyld vedrørende Ejendommen i Randers var af Arnø fremsendt til Udfyldelse. — Til Efterretning.

3. I Fortsættelse af en Korrespondance meddeler Kontrolkomitéen for »Social-Demokraten«, at den har imødekommet nogle fremsatte Ønsker angaaende Lønforhold ved to Provinsblade.

4. Fra Odense Lokalafdeling forelaa Spørgsmaalet om Blandingsparagrafens Forstaaelse paany. — Besvaredes.

5. I en Dispensationssag forelaa ny Oplysninger. — Vedkommende Firma tilskrives.

6. Fra et Medlem forelaa Klage over at være bortvist uden Opsigelse fra en Bogtrykker i Viborg. — Bogtrykkerens Erklæring indhentes.

7. En tidligere blokeret Bogtrykker meldte sig i April Maaned med tysk Medlemsbog. Han kan ikke optages som gensidigt Medlem, da Gensidighedskontraktens Bestemmelser ikke er overholdt. — Der skrives til det tyske Forbund.

8. Ved Forretningsførerens Tilstedeværelse var der i Næstved den 20. April truffet Aftale med »Sydsjællands Venstreblad« om Arbejdsforholdet ved Natarbejde. — Overenskomsten godkendtes.

9. Forretningsføreren meddelte Resultatet af en Forhandling i Assens. — Til Efterretning.

10. Fra Aalborg Lokalafdeling forelaa Indstilling ang. en Dispensation fra Lærlingeskalaen. — Tiltraadtes.

11. En foreløbig Henvendelse om Laan refereredes.

Nær og Fjærn.

Jubilæum kan d. 10. ds. fejres af vor udmærkede Kollega SYLLING, der paa denne Dag har arbejdet hos O. C. Olsen i 25 Aar. Jubilaren er kendt og skattet som den brave, pligtopfyldende Kollega han er, og han har tillige i en lang Aarrække været en paalidelig Inkassator.

Vi bringer Hr. Sylling vor hjærteligste Lykønskning med Tak for godt Arbejde i vor Organisations Tjeneste.

Besøget paa Raadhuset. Invitationen til at bese Raadhuset blev modtaget af ca. 300 Medlemmer. Raadhusets forskellige Lokaliteter — Magistratsværelser, Borgerrepræsentationens Mødesal, Gruppelokaler, Festsal, Køkken, Fadebur, Snapsting o. m. a. blev beset. Særlig Køkken og Fadebur var Genstand for stærk Tilstrømning af Kvinderne, der beundrede de mange smukke Ting. Gangenes og Værelsernes smukke historiske Billeder og Kort blev interesseret studeret, og Loftetagens Samlinger fremkaldte mange Sammenlignings-

eller Genkendelses-Udbrud. Fra Taarnet beundredes den smukke Udsigt, der desværre hæmmedes ved en Kende diset Luft.

Før de Besøgende forlod Raadhushallen beredtes dem en lille Overraskelse, idet »Gutenberg-Koret«, fra en af Altanerne, sang nogle af deres smukke stemningsfulde Sange, navnlig de dæmpede Partier lød højtidsfuldt og klangfuldt harmonisk, hvorfor Sangerne da ogsaa høstede fortjent Bifald.

Kl. ca. 12½ forlod de Besøgende Raadhuset med tilsyneladende glade og tilfredse Miner. BES.

Dødsfald. I en Alder af 40 Aar er vor Kollega AXEL ANDERSEN den 3. Juni afgaaet ved Døden efter i henved ½ Aar at have ligget syg af Leversyge. A. har i mange Aar arbejdet hos O. C. Olsen i »Folkets Avis«. Han var en god Kollega, der efterlader sig mange Venner. Bisættelsen foregaar fra Krematoriet i Morgen Lørdag Kl. 2.

Sommerferie. Bogtrykker G. NIELSEN, Nykøbing M., har tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Firmaet C. TH. THOMSEN, Nyhavn 11, har i Aar forlænget Ferien for de faste Sættere og Trykkere til 1 Uge med fuld Udbetaling af Lønnen. Kvinder og Lærlinge faar 4 Dage, ligeledes med Løn. Ferien tager sin Begyndelse i Løbet af Juni.

Trykker 1874 N. P. Brandt, der for Tiden arbejder i Næstved, anmodes snarest at afvikle sin aargamle Gæld til Politikens Sygekasse og Kollegerne samme Sted. STYR. F. POL. SYGEK.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Lægerne.

Dr. Eilschou-Holm er bortrejst fra 4. Juni til 3. Juli. Vikar: Dr. Frørup, Ndr. Frihavnsgade 6¹. Tlf. 4786. Sædvanlig Træffetid.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Knud Vald. Andersen, udl. 20/5 16 hos Langkjær (arb. s. St.). Sætter Paul Martin Kjeldsen, udl. 20/5 16 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.). Paal. Olga Anna Johanne Jensen, udl. 31/5 16 hos Krohn (arb. s. St.). Sætterlærling Richard Arn. Sørensen (P. Hansen). 705 Eiler Petersens Hustru Harriet Ellen Sofie.

Holstebro, Sætter-Trykker Elias Poulsen, udl. 17/4 16 hos Christensen, Struer. Odder, Sætter Jens Louring, udl. ½ 12 hos E. Kjeldsen, Odder (tidl. Medlem). Vejle, Paal. Sofie Margrethe Rosendahl, indtr. 30/5 16.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3401 Laur. Vilh. Andersen fra Roskilde (Truelsen). 3933 Harald V. Christiansen fra Holbæk (Militær). 3952 Carl Joh. Hansen fra Nykøbing F. (Nordisk Bogtr.). 4434 Jens Peter Viggo Jensen fra Aarhus (Stender). 1322 Th. C. E. Jeppesen fra Udl. (arbl.). 3998 Niels Gust. Petersen fra Randers (Mohn). 6258 Frede Schou fra Roskilde (Berl. Tid.).

Aalborg, 6325 Peder Th. Munch (arbl.). Aarhus, 3419 Holger Lorentzen (arbl.), 3643 N. M. Thomsen (arbl.), 3914 Svend Riisgaard Mortensen (Amtstidende), 1674 Knud Chr. Møller (Amtstidende) og 3908 S. Sørensen (Jørgen Wind). Esbjerg, 6841 Elias Borch (arbl.). Hjørring, 6971 Carl Larsen (Journalist, Nordjysk Dagblad) og 3655 Ejner A. Hald (Nordjysk Dagblad). Holbæk, 3747 Alfred Faxedahl (Militær). Holstebro, 3339 Jens Kristoffer Nielsen (Holstebro Dagblad), Kolding, 3415 J. Chr. Andrup (arbl.) og 6427a Rasmus Føns (arbl.). Nykøbing F., 6212 Lauritz Chr. Pedersen (Sidenius Bogtr., Nysted). Næstved, 6127 Magnus Nielsen i Pl. Roskilde, 3925 Aksel Thorv. Madsen (Militær), 3814 Frank Nørby Madsen (Militær), 3866 Aksel J. P. Jørgensen (Militær), 4478 Armand H. A. Jensen (Militær). 3731 Henrik Albertsen (Militær), 3925 Aksel Th. Madsen (Militær), 3814 Franz Nørby Madsen (Militær) og 3866 Aksel J. P. Jørgensen (Militær). Silkeborg, 6097 K. V. Sejrer (syg) og 3646 H. C. A. Jacobsen (Avisen). Sorø, 3495 G. Rasmussen-Krogh. Svendborg, 2785 Louis Th. K. Rasmussen (Behrends). Vejle, 4394 M. Kirkegaard (Udbye).

Fratraadte.

København: 6053 Johannes Bertelsen til Udl. 2695 Axel Christensen til Udl. 625 Carl S. Bahnson-Lassen paa Rejse. 3653 Edvin T. P. H. Larsen til Odense i Pl.

Aarhus, 3419 Holger Lorentsen til Hadsten. Fredericia, 6095 K. V. Sejrer til Silkeborg (syg). Holbæk, 3339 Christoffer Nielsen til Holstebro i Pl. Holstebro, 3646 H. Chr. Alb. Jacobsen til Silkeborg i Pl. og 3908 Søren Sørensen til Aarhus i Pl. Marstal, 3731 Henrik Albertsen til Roskilde (Milit.) og 2785 L. Rasmussen til Svendborg i Pl. Nykøbing F., 6105 Vilh. Brundlund til Silkeborg i Pl. Nykøbing M., 3655 Ejner A. Hald til Hjørring. Næstved, 6818 Fr. Carl Wollander paa Rejse. Randers, 4394 M. Kirkegaard til Vejle i Pl., 3998 Gustav Petersen til København (arbl.) og 4478 A. Bræmer Jensen til Roskilde (Militær). Ribe, 6841 Elias Borch til Esbjerg (arbl.). Ringkøbing, 6212 Lauritz Chr. Pedersen til Nysted i Pl. og 3927 E. B. Jacobsen til Roskilde (Milit.). Roskilde, 6258 Frede Schou til København i Pl. Slagelse, 3495 Gudmund R. Krog til Sorø i Pl. og 3814 Frantz N. Madsen til Roskilde (Militær).

Død.

København: 689 Axel M. Andersen.

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub

afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 18. Juni Kl. 11 i Pilealléen 16. Frokost medbringes. Klubben sørger for Snaps og Øl.

Alle bedes møde præcis.

T. C. C. Pinsemorgen: Landskrona-Damperen, Havnegade Kl. 6¾. **Husk Lygten.** (3 g)

ANNONCER
Teknisk Leder.

Sætter, der har indtaget ledende Stillinger i nogle af Udlandets første Trykkerier, søger en overordnet Stilling eller i Mangel deraf en underordnet Plads. Er kendt med alle de nyeste tekniske Hjælpemidler. Øvet Korrektør (ogsaa i Engelsk). Har merkantil Uddannelse. For Tiden Faktor ved større Akcidenstrykkeri. Billet mrkt. »161« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig **Maskinsætter** (Typograph) kan faa stadigt Arbejde i et Avistrykkeri i Provinsen. Bill. mrkt. »157« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidenstrykkeri til Salg.

Et Akcidenstrykkeri i Provinsen, som giver ca. 4000 Kr. i aarlig Indtægt, er til Afstaaelse. Gode Maskiner og Skriftmateriale. Bill. mrkt. »163« modt. Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri ønskes til Købs.
(164) H. P. P. HANSEN, Slagelse.

F. L. BIE A/S
Gothersgade 28, København
— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (15)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN,
(57) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDER's INTERESSER

NUMER 24 KØBENHAVN DEN 16. JUNI 1916 XLIII AARGANG

Sveriges Typografers Organisation.

Nogle historiske Undersøgelser i Anledning af Svenska Typograf-Förbundets 30-Aars-Jubilæum 8.—10. Juli 1916.

Af L. CHR. NIELSEN.

I.

Faglige Organisationer i ældre Tid.

LIGESOM JOHAN SNELL var den første Bogtrykker i Danmark, saaledes var han ogsaa Sveriges første Bogtrykker[1], idet han i Aaret 1483 begyndte at trykke i Stockholm. Før denne Tid kunde der altsaa ikke være Tale om Organisation mellem Fagets Udøvere. Og der gik sikkert et længere Stykke Tid førend der overhovedet fandtes nogen Organisation for Bogtrykkere eller Typografer, særlig her i Norden. Da den endelig kom fra Tyskland, var det sikkert Mestrene, der fik deres Organisation, til Varetagelse af *deres* Interesse. Dog har Svendene muligvis saa godt som straks haft Adgang til at blive Medlemmer i Understøttelseskassen dog vistnok uden anden Indflydelse end den de gennem en eller et Par Repræsentanter (Bisiddere) kunde erhverve. Og disse Repræsentanter havde næppe Stemmeret, men var til Stede paa Møderne nærmest som en Slags Kontrol, en Slags Garanti for, at Svendenes Interesser ikke skubbedes til Side ved Understøttelsens Fastsættelse. Hvad her er sagt i al Korthed gælder dog kun om den Organisation Mestrene havde som *offentlig Institution*, og som i sin hele Virkemaade stod Datidernes Laugsorganisationer i andre Fag meget nær. Men ved siden heraf er der ingen Tvivl om, at Svendene havde deres *hemmelige Organisationer*, med eller uden skrevne Love, men dog saa stærk, at man, naar man mente det var nødvendigt i egen Interesse, turde vove sig til at byde Bogtrykkerne haardt imod haardt. Dette er der flere Exempler paa, særlig fra Tyskland og Danmark — men dette ligger egentlig udenfor Rammen af disse Artikler[2] Saa meget kan dog siges, at denne hemmelige Organisation ogsaa virkede internationalt. Og det Middel som bandt Datidens Arbejdere sammen var i Virkeligheden det samme som binder Nutidens Arbejdere i deres Bestræbelser, nemlig Forstaaelsen af fælles Optræden hvor det gjaldt fælles Interesse. Den Gang — under Laustiden — kaldte man det *Zunft*, nu kalder man det *Solidaritet*.

Allerede saa tidligt som i Aaret 1679 nævnes en Organisation i Stockholm, nemlig »*Lofliga Gesellskapet*«. Det er i Titlen til et Digt, fremsagt ved et *Postulat*[3] — altsaa ved et Svendegilde efter Nutidens Forhold. Hele Titlen lyder saaledes: »Heders Skrift / Til / Dhe Ehseborne och Konst-ehrfarne / *David Kämpe* / Och / *Niclas Broman* / Tåde efter sine wäl anbrachte *studier* / I den / *Edle Boktryckiare-konsten* / Aff Lofliga Gesellskapet medh sedvanlige / *Ceremonier* intagne blefwe; som skedde / i Kongl. Relidentz Staden Stockholm / den 5 Januarij 1679. / I ett Sammtal framstäldt / Emellan M. Eskil och En resande.« Det er efter min Mening dog ikke aldeles afgjort, at der med Udtrykket »Lofliga Gesellskapet« hentydes til en Organisation, — der kan ogsaa hentydes til, at Postulatet foregik paa lovlig Maade, saaledes som det vedtægtsmæssige Brug var særlig i Tyskland og Danmark. Og hvis disse Skikke og Brug ikke nøje fulgtes og overholdtes hjalp det ikke den nye Svend det allerringeste, om han var aldrig saa dygtig en Typograf, — han vilde ganske simpelt ikke blive anerkendt som saadan i noget Land. Dette var Svendene stærke nok til at forhindre gennem deres Zunft.

Af selve Digtet, hvis Titel her er gengivet, skal kun citeres en enkelt Linje. (Digtet former sig som en Samtale mellem den i Titlen nævnte M. Eskil og den Rejsende: »Guszmenting hwad jag hör! Ha de sig nu förena?« Dette Udtryk (»har de sig nu forenet?« kunde jo i nogen Grad tyde paa en Organisation, — men det kan dog ligesaa godt tydes til hans Forbavselse over, at Svendene i Stockholm nu er saa mange og saa stærke, at de kan gennemtvinge en Postulation efter alle de Krav, som Tiden opstillede.

Muligvis har dog »Loflige Gesellskapet« dannet det første Grundlag for »*Välloflíga Boktryckeri societeten*«, den efterfulgtes af den nuværende »*Boktryckeri-societeten*«, som blev oprettet gennem *Adolph Friedricks* »naadige« Forordning og Reglementer for Bogtrykkerierne i Sverige den 12. August 1752. Denne Societet oprettedes »for at forhindre, at adskillig Misbrug og Uorden som ved Bogtrykkerierne her i Riget (Sverige) skal have indsmuglet sig, hvilke har bragt dem udi en betrængt Tilstand, samt hindret Literaturens og Boghandelens Opkomst«. Societetens Formaal var hovedsagelig, at »holde Haanden over Bogtrykkerierne, saa at alt maatte derved ordentlig gaa til, og Kunsten her i Riget tiltage og forbedres«.

Denne Societet sorterede direkte under den svenske Stats Kancelli-Kollegium (»Cancellie-Collegii«), og dens Formand toges herfra. Alle Bogtrykkere fra Provinsen kunde ved Ophold i Stockholm indfinde sig paa Møderne, og havde forøvrigt Lov til at lade sig repræsentere gennem Fuldmagt. Alle Bogtrykkerne i Riget *skulle* tilhøre Societeten.

Societeten var egentlig fra Begyndelsen af indskrænket til at være et underordnet Hjælpemaskineri for Kancelli-Kollegiet. I det praktiske Liv bestod dens Virksomhed i: at udsende Cirkulærer, at give Advarsler og idømme Mulkter, at afgive Betænkninger om Ansøgninger til Anlæggelse af nye Bogtrykkerier (disse gik i Almindelighed ud paa, at nye Bogtrykkerier ikke burde tillades, da de ville skade de allerede værende i deres Næring), at føre Bog over indskrevne og udskrevne Lærlinge, samt at udstede Udlærlinge-, Typograf- og Faktorbreve.

Typograferne kunde *ikke* blive Medlemmer af Societeten, som vel egentlig var oprettet for at modarbejde visse lavsmæssige Skikke, der havde faaet Indpas i Faget og det daglige Liv blandt dettes Udøvere. Paa den Tid udvikledes nemlig ikke alene i Sverige, men ogsaa i Danmark, Tyskland, Holland osv. en kraftig Agitation eller vel rettere Forølgelsespolitik mod Lavene, og især alle Gesellforeninger og deres Skikke. Lavsforeninger opløstes alle Vegne. Men Tiden var endnu ikke kommen — d. v. s. Industrialismen var ikke langt nok udviklet til, at Regeringerne kunde opretholde sine Forbud. At dette var Tilfældet, fremgaar bl. a. af, at det i nævnte Forordning fra 1752 (Artikel VI: Angående Boktryckerie Gesäller) bestemtes, at: »Saa bør ogsaa alle Geseller og Drenge, som udi Bogtrykkerierne forsvarligen lærdt, uden Gensigelse og Modstand arbejde tilsammen med de Geseller og Drenge, som efter de ved en Del Bogtrykkerier hidtil iagttagne saakaldte udenlandske Gewohnheiter, Cornutskaber og Postulater lærdt: skulle alle udi Arbejde og Omgange være lige gode. Den som i nogen Maade sig herimod sætte vil, eller bebrejder den anden hans Læremaade, bøde, om det er en Bogtrykker, Tyve Daler, og er det en Gesell, Ti Daler Sølvmønt.«

Som man ser var det ikke egentligt meget, at Societeten kom til at udrette. Uselvstændig var den i hele sin Skabelse fra Begyndelsen af, og dette blev endnu værre gennem den Myndighed, som de for Faget fremmede Formænd tog sig. Det gik saa langt, at Ytringsretten var i Fare.

[1] De som ønsker nærmere Oplysninger om Johan Sneels hele Virksomhed henvises bl. a. til Værket: L. CHR. NIELSEN: Fra Johan Snell til vore Dage. Odense 1908.

[2] I en Artikelserie: L. CHR. NIELSEN: »Haandværkerliv gennem flere Hundrede Aar«, der er paabegyndt i April-Hæftet 1916 i »Nordisk Boktryckarkonst« (Stockholm) vil dette Forhold nærmere blive behandlet.

[3] Se Note 2.

Nogen nævneværdig Betydning for Faget fik Bogtrykkeri-Societeten ikke under Forordningen af 1752 — og endnu mindre siden denne var ophævet. Naar jeg i det hele taget har taget den med her, er det for at man ogsaa her kan faa et Indblik i de svenske Bogtrykkeres Organisationer, som Typograferne der har og har haft en Del at gøre med.

1802 fik Societeten en bedre og mere fuldstændig Bestyrelse, men forøvrigt var Forordningen af 1752 gældende til 1848, skønt der flere Gange havde været Tale om Forandringer af den. 1810 udkom dog en ny Trykkefrihedsforordning i Sverig, som ophævede Societetens officielle Karakter og ophævede det obligatoriske Medlemsskab. Den 9. Februar 1848 antoges den endnu gældende Lov for Societeten, i hvis Begyndelse det hedder: »Bogtrykkeri-Societeten er en frivillig Forening mellem i Sverige bosatte Bogtrykkeri- og Skriftstøberi-Ejere, til fælles Fordel for saa vel Arbejdere som Principaler, samt til at fremme Bogtrykkerikunstens Udvikling«. De nye Love hjalp dog ikke — Foreningen førte fremdeles et temmeligt intetsigende Liv. *Nu* findes knapt noget Menneske, som interesserer sig for hvad den gør eller ikke gør — den staar som Repræsentant for en Tid, der aldrig vil komme tilbage, og den største Interesse ved den knytter sig til dens høje Alder og de Oplysninger, man gennem dens Love etc. faar om Forholdene i ældre Tid.

Det er derfor intet Under, at Sveriges Bogtrykkere har — særlig med det mægtige og fuldt moderne Typografforbund for Øje — søgt at organisere sig paa en med Udviklingen mere overensstemmende Maade. Dette skete den 29. Juli 1893 i Göteborg, da en større Kreds af Bogtrykkere stiftede *Almänna Svenska Boktryckareföreningen*, som har til Formaal i Nutids-Forstand at varetage Principalernes Interesser. Det var Mænd med en liberal Mening og Fremtidsblik, der fra Begyndelsen ledede denne Forening, som nu sikkert tæller de fleste af Sveriges Bogtrykkere som Medlemmer. Med *denne* Forening er det at Svenska Typografförbundet underhandler om Tarifer m. m. — og i Almindelighed med et ganske godt Resultat.

Kort førend Almindelig Svensk Bogtrykkerforening stiftedes, holdt nogle faa Principaler i Jönköping — det var den 22. Juni 1893 — et Møde for at danne en Principalforening. En saadan blev nok ogsaa dannet, men den sov saa stille som muligt ind igen. Og godt var det! Thi det var Meningen, at denne Forening skulde have til Livsopgave at knuse(!) Typografernes Forbund — men af den Vest blev der ingen Frakke. De, som stod i Spidsen for denne »Forening«, som vist aldrig blev nogen Forening, var de mest ultra-reaktionære Bogtrykkere, som fandtes i Sverige, t. Eks. en ULRIK FREDRIKSON i Stockholm, der inden sin Død lykkedes at sætte en hel lille Formue over Styr i sin blinde Kamp imod Typografernes Organisation, som skulle knuses. Resultatet blev det modsatte. En anden Medstifter var den ligesaa ilde berygtede MORÉN fra Göteborg, i hvis Trykkeri der i Begyndelsen af 1890'erne var Strejke og ved hvilken Lejlighed hans Skruebrækkere (til Dels importerede fra Kristianiastrejken) forsynedes med Revolvere (én af disse skød med sin Revolver efter en strejkende; Mærket, hvor Kuglen gik i Væggen, fandtes længe; da ingen vilde arbejde sammen med ham, druknede han sig). En af dette Mødes Beslutninger er karakteristisk: Naar Strejke udbrød, skulde Principalerne i andre Byer sende sine Lærlinge for at arbejde i de Strejkendes Sted. Intelligensen var dog for stor iblandt Sveriges 300—400 Bogtrykkere — man vilde ikke have noget med disse to Herrers »Forening« at gøre. (Forts.)

Generalforsamlinger og Møder.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ord. Generalforsamling Fredag den 9. Juni 1916 med følgende Dagsorden: 1. Forhandlingsbogen. 2. Meddelelser. 3. Wedege Petersen-Sagen. 4. Formandens Løn. 5., 6. og 7. Valg af henholdsvis Formand, 3 Styrelsesmedlemmer og 1 Revisor. 8. En Pengebevilling. 9. Eventuelt. — Til Dirigent valgtes N. MORTENSEN og til Sekretær MAR. MØLLER.

Forinden man begyndte paa Generalforsamlingen ønskede ERLANDSEN Referatet fra det tidligere paa Aftenen afholdte Styrelsesmøde oplæst, men blev imødegaaet af FORM. og HØYER, der mente, at det kunde faa vidtrækkende Følger for Fremtiden og stillede for store Krav til Sekretæren.

— — — Efter at Forhandlingsbogen var oplæst, gav et Referat ang. et Fællesmøde mellem det paa forrige Generalforsamling nedsatte 3-Mands Udvalg og Styrelsen Anledning til en længere Diskussion, i hvilken JACOB JACOBSEN i stærke Udtryk bebrejdede Form. dennes Stilling i W. P.-Sagen og Optræden paa hint Møde og stillede en Misbilligelse til Formanden af følgende Ordlyd:

»Generalforsamlingen udtaler en stærk Misbilligelse af Formandens, Marthin Petersens, Optræden i Sagen vedrørende Wedege Petersens Optagelse i Foreningen, idet Formanden, i Stedet for at være i Kontakt med Flertallet af Lokalafdelingens Medlemmer, har optraadt paa en Maade, der tydeligt lader skinne igennem, at Udenforstaaende og Ikke-Medlemmers Interesser har været Nr. 1 for ham«.

FORM. fandt det ganske vist malplaceret under Punkt 1 at drøfte denne Sag, men da Dirigenten ikke modsatte sig det, vilde han dog gøre Jacobsen opmærksom paa, at han ikke i nogen Retning anerkender den Maade, hvorpaa W. P.-Sagen er ført frem og hævder, at de parlamentariske Regler var blevne tilsidesatte, og at Bestyrelsen stod bag ham i denne Opfattelse. Oplæser en fra Forretningsudvalget modtaget Skrivelse, der nærmere motiverer dettes Aarsag til sin foretagne (En Stemme: Ulovlige) Afslutning af denne Sag, men ønskede ikke yderligere foreløbig at foretage nogen Tilføjelse. Form. finder, at den stillede Misbilligelse udtrykte mere, end hvad der var tilbørligt, og bebrejdede, at »man« allerede ved en tidligere afholdt Generalforsamling havde siddet med en Misbilligelse i Baglommen; vover at paastaa, at han ikke i nogen Sag har optraadt udæskende, men har altid ladet Sagen gaa frem for Personen, hvilket man næppe i saa høj Grad kunde tillægge Udv. — HØYER gør opmærksom paa, at Form. ignorerer de 111 Underskrivere, naar han handler paa Trods af Udv., og at han ikke er paa parlamentarisk Grund; finder den stillede Misbilligelse godt motiveret. — P. THORSEN bebrejder ligeledes Form. dennes Optræden paa Fællesmødet og anfører, at Form. bedre havde varetaget Foreningens Interesser, om han havde repræsenteret de 111 Underskriveres Ønske, og finder Misbilligelsen paa sin Plads. Vilde iøvrigt, da det var tvivlsomt, om der kunde opnaas mere foreløbigt, stille følgende Resolution i Anledning af Forretningsudvalgets Handlemaade:

»I Anledning af Forretningsudvalgets Afgørelse af Wedege Petersen-Sagen af 24. Maj 1916, udtaler Aarhus Lokalafdeling paa sin Generalforsamling den 9. Juni 1916:

1. *at* Afdelingen maa nedlægge en bestemt Indsigelse mod Forretningsudvalgets Fortolkning af Lovenes §§ 12 og 35, idet Medlemmerne efter denne Fortolkning i slige Sager er fuldstændig *prisgivet Forretningsudvalgets tilfældige Afgørelse,*
2. *at* Afdelingen i højeste Grad *misbilliger*, at Forretningsudvalget, som siddende i København og ifølge Sagens hele Natur ikke kan dømme sagkyndigt i slige Tilfælde, benytter sig af en saadan Lovfortolkning til at *ignorere 111 Medlemmers Krav om Landsafstemning,*
3. *at* man ved næste Delegeretmøde vil bringe alle Midler i Anvendelse for at faa disse §§ ændrede i den rigtige Retning.

Da der imidlertid i Øjeblikket ikke synes at være nogen højere Appelinstans, beslutter Generalforsamlingen:

»saasnart der foreligger absolut betryggende Garanti for, at Forretningsudvalgets Henstilling til Social-Demokratens Kontrolkomite om, at Wedege Petersen ikke anbringes paa noget under Partiet hørende Trykkeri, er blevet taget til Følge og uvægerlig vil blive gjort effektiv« —

at betragte Wedege Petersen-Sagen foreløbig som afgjort for Aarhus Lokalafdelings Vedkommende.«

P. CHRISTIANSEN udtalte sin Anerkendelse af saavel Formandens som Forretningsudvalgets Optræden i denne Sag, men ønskede, at de forsk. Angreb blev mindre personlige. — FORM. antyder, at det ikke er W. P. Sagen, der er det egentlige Grundlag for Misbilligelsen og bebrejder Jacobsen og Thorsen, at de kun møder frem, naar der er Delegeretmøde eller Halløjmøde under Opsejling. — ERLANDSEN protesterede mod den Maade, hvorpaa Form. havde taget paa W. P. Sagen og paastod, at han (Form.) *selv* ved at nægte det nedsatte Udvalg at faa Besked og fortie *sin* Stilling havde opelsket den Uvilje, han mødte hos Medlemmerne. — FORM. hævdede, at han — som Følge af den uparlamentariske Maade, hvorpaa Mortensen havde fremdraget Sagen — ikke havde haft Lejlighed til at gøre sin Indflydelse gældende, men MORTENSEN tilbageviste skarpt Forms. Udtalelse om, at han havde optraadt uparlamentarisk og antydede, at Form. havde andre Interesser end Lokalforeningens, idet han stadig har holdt Sagen tilbage — faaet den udsat. Efterat HØYER nu til Slut havde udtalt som sit Haab, at man ved den af P. Thorsen stillede Resolution i højere Grad bevirkede, at Tyngdepunktet ved større Afgørelser lagdes i Hovedbestyrelsen i Stedet for som nu — Forretningsudvalget, gik man over til en Afstemning over det af Jacobsen stillede Mistillidsvotum, der gav det Resultat, at 30 stemte imod, 28 for og 6 blankt. — P. Thorsens Resolution vedtoges med alle Stemmer (ca. 60) mod 5. *Forhandlingsbogen godkendtes.*

Iøvrigt, og da Tiden nu var temmelig vidt fremskreden, lod man Punkt 2 udgaa af Dagsordenen; Punkt 3 fik iøvrigt ogsaa en kort Behandling; man havde udtalt sig denne Sag ang. under Punkt 1 — kun FORM benyttede Lejligheden til atter at klargøre sin Stilling, som kun var dikteret af Kærlighed til Organisationen. — Under Punkt 4 bestemtes det, at Formandens Løn skulde være som hidtil (100 Kr.), og Punkt 5 behandledes derhen, at den afg. Formand genvalgtes med 37 Stemmer; ERLANDSEN fik 23 Stemmer og 2 stemte blankt. — De 3 afg. Styrelsesmedlemmer ALB. JENSEN, AAGE FACK og N. MORTENSEN genvalgtes med Akklamation, og til Revisor nyvalgtes ROST-

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS REGNSKAB FOR 1915

Lokalafdelingerne.

	Indtægt														Udgift																
	Kassebeholdn. 1. Januar 1915		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Tilbagebetalte Laan		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunder-støttelse		Underst. paa Stedet		Reservefonds-underst.		Sygeunder-støttelse		Begravelses-hjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt		Kassebeholdning 31. Decbr. 1915	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	11	18	4548	20	»	»	»	»	44	»	1000	»	5603	38	439	25	3390	»	»	»	1030	»	100	»	103	»	525	»	5587	25	16	13
Aarhus	»	»	8658	60	»	»	»	»	11	»	3400	»	12069	60	638	15	6025	25	»	»	2533	60	200	»	190	»	2482	60	12069	60	»	»
Assens	15	»	412	»	»	»	»	»	»	»	150	»	577	»	58	25	46	»	»	»	170	»	»	»	8	»	279	75	562	»	15	»
Bogense	15	»	158	»	»	»	»	»	»	»	41	25	214	25	13	70	114	»	»	»	»	»	»	»	3	»	75	»	205	70	8	55
Brønderslev	15	»	332	»	»	»	»	»	»	»	»	»	347	»	24	»	»	»	»	»	12	»	»	»	5	75	290	25	332	»	15	»
Esbjerg	16	»	996	40	»	»	»	»	»	»	1488	85	2501	25	73	75	1107	»	»	»	810	»	200	»	25	»	270	50	2486	25	15	»
Faaborg	15	»	338	»	»	»	»	»	»	»	274	75	627	75	115	75	262	»	»	»	30	»	»	»	8	»	197	»	612	75	15	»
Fredericia	15	»	956	»	»	»	»	»	»	»	154	10	1125	10	95	55	324	»	»	»	439	»	»	»	62	»	188	55	1109	10	16	»
Frederikshavn	13	50	207	»	»	»	»	»	»	»	595	»	815	50	255	25	446	»	»	»	41	»	»	»	11	»	50	»	803	25	12	25
Grenaa	14	50	494	»	»	»	»	»	»	»	128	»	636	50	16	50	164	»	»	»	224	»	»	»	8	25	208	75	621	50	15	»
Helsingør	15	»	865	»	»	»	»	»	4	»	1249	»	2133	»	72	25	1002	»	»	»	105	»	»	»	16	»	922	75	2118	»	15	»
Herning	14	80	868	»	»	»	»	»	»	»	276	»	1158	80	39	75	32	»	»	»	42	»	300	»	17	»	716	»	1146	75	12	05
Hillerød	15	»	1354	40	»	»	»	»	»	»	790	25	2159	65	80	50	1078	»	»	»	482	»	»	»	35	»	469	15	2144	65	15	»
Hjørring	15	»	1420	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1435	»	165	25	424	»	»	»	278	»	»	»	26	75	526	»	1420	»	15	»
Hobro	15	»	470	»	»	»	»	»	»	»	594	»	1079	»	88	75	492	»	»	»	12	»	»	»	9	»	462	25	1064	»	15	»
Holbæk	15	»	1794	20	»	»	»	»	»	»	100	»	1909	20	109	65	718	»	»	»	474	»	»	»	38	»	554	55	1894	20	15	»
Holstebro	15	»	1031	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1046	»	44	»	128	»	»	»	121	»	100	»	23	»	615	»	1031	»	15	»
Horsens	15	»	2483	»	»	»	»	»	»	»	2150	»	4648	»	282	75	1776	»	»	»	649	»	100	»	54	25	1771	»	4633	»	15	»
Kallundborg	15	»	1030	85	»	»	»	»	»	»	772	40	1818	25	178	50	376	»	»	»	844	»	»	»	30	»	374	75	1803	25	15	»
Kolding	15	»	2879	55	»	»	»	»	»	»	999	20	3893	75	172	50	2038	»	»	»	321	»	400	»	58	»	889	25	3878	75	15	»
Korsør	15	»	419	»	»	»	»	»	»	»	150	15	584	15	133	70	156	»	»	»	24	»	»	»	6	»	249	45	569	15	15	»
Køge	15	»	905	»	»	»	»	»	»	»	220	»	1140	»	39	50	512	»	»	»	96	»	»	»	17	»	460	50	1125	»	15	»
Lyngby	15	»	347	»	»	»	»	»	»	»	321	50	683	50	104	75	302	»	»	»	51	»	»	»	7	50	203	25	668	50	15	»
Løgstør	14	65	190	»	»	»	»	»	»	»	155	»	359	65	3	75	164	»	»	»	»	»	»	»	4	»	173	»	344	75	14	90
Maribo	15	»	438	»	»	»	»	»	»	»	72	25	525	25	19	»	116	»	»	»	30	»	»	»	8	»	337	25	510	25	15	»
Marstal	»	»	375	»	»	»	»	»	»	»	240	»	615	»	18	75	298	»	»	»	24	»	100	»	9	»	155	»	604	75	10	25
Middelfart	14	50	440	»	»	»	»	»	»	»	1071	30	1525	80	324	90	764	»	»	»	»	»	»	»	52	75	369	30	1510	95	14	85
Nakskov	15	»	1329	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1344	»	36	85	230	»	»	»	260	»	»	»	25	25	776	90	1329	»	15	»
Nyborg	15	»	658	»	»	»	»	»	14	»	205	»	892	»	86	30	626	»	»	»	110	»	»	»	40	»	27	40	889	70	2	30
Nykøbing F.	15	»	1739	»	»	»	»	»	»	»	50	»	1804	»	135	95	660	»	»	»	72	95	»	»	36	25	883	85	1789	»	15	»
Nykøbing M.	15	»	740	»	»	»	»	»	»	»	»	»	755	»	33	85	136	»	»	»	148	»	»	»	14	»	408	15	740	»	15	»
Næstved	15	»	2719	40	»	»	»	»	56	»	150	»	2940	40	76	45	743	75	»	»	406	»	100	»	52	»	1547	20	2925	40	15	»
Odder	15	»	416	20	»	»	»	»	»	»	50	»	481	20	98	85	»	»	»	»	95	»	»	»	8	25	264	10	466	20	15	»
Odense	»	»	7640	60	»	»	»	»	9	»	400	»	8049	60	641	35	2514	»	»	»	1382	»	»	»	161	50	3350	75	8049	60	»	»
Randers	4	99	2899	»	»	»	»	»	»	»	240	»	3143	99	165	50	1582	»	»	»	702	»	»	»	59	»	620	»	3128	50	15	49
Ribe	15	»	340	20	»	»	»	»	»	»	168	40	523	60	9	75	166	»	»	»	222	»	»	»	7	50	103	35	508	60	15	»
Ringkøbing	15	»	1320	50	»	»	»	»	»	»	550	»	1885	50	53	20	504	»	»	»	82	»	500	»	26	»	705	30	1870	50	15	»
Ringsted	15	»	1118	75	»	»	»	»	»	»	24	»	1157	75	73	50	450	»	»	»	98	»	»	»	25	»	496	25	1142	75	15	»
Roskilde	15	»	1312	20	»	»	»	»	7	»	100	»	1434	20	84	50	424	»	»	»	232	»	»	»	25	26	653	44	1419	20	15	»
Rudkøbing	15	»	717	»	»	»	»	»	»	»	323	»	1055	»	30	35	490	»	»	»	126	»	»	»	14	»	379	65	1040	»	15	»
Rønne	14	64	1716	60	»	»	»	»	»	»	»	»	1731	24	75	»	324	»	»	»	571	»	»	»	34	»	712	50	1716	50	14	74
Silkeborg	15	»	1537	20	»	»	»	»	»	»	650	»	2202	20	68	75	776	»	»	»	422	»	»	»	31	50	888	95	2187	20	15	»
Skanderborg	9	75	451	»	»	»	»	»	»	»	490	»	950	75	83	50	300	»	»	»	54	50	100	»	8	25	390	»	936	25	14	50
Skive	15	»	889	»	»	»	»	»	»	»	50	»	954	»	67	25	168	»	»	»	78	»	»	»	18	»	607	75	939	»	15	»
Slagelse	15	»	2179	20	»	»	»	»	26	»	»	»	2220	20	181	50	532	»	»	»	150	»	»	»	46	50	1295	20	2205	20	15	»
Stege	15	40	276	20	»	»	»	»	»	»	»	»	291	60	»	»	»	»	»	»	30	»	»	»	»	»	246	»	276	»	15	60
Stubbekøbing	14	25	209	»	»	»	»	»	»	»	30	»	253	25	26	75	»	»	»	»	44	»	»	»	4	»	164	»	238	75	14	50
Svendborg	9	74	1659	40	»	»	»	»	»	»	350	»	2019	14	302	10	604	75	»	»	268	»	200	»	34	»	600	»	2008	85	10	29
Thisted	16	95	960	20	»	»	»	»	»	»	185	»	1162	15	43	25	398	»	»	»	202	60	»	»	19	50	485	»	1148	35	13	80
Varde	15	»	469	»	»	»	»	»	»	»	423	25	907	25	156	25	266	»	»	»	15	»	»	»	16	25	438	75	892	25	15	»
Vejle	15	10	2049	40	»	»	»	»	»	»	930	»	2994	50	208	25	1154	»	»	»	816	50	200	»	46	»	560	»	2984	75	9	75
Viborg	14	50	892	»	»	»	»	»	»	»	94	»	1000	50	128	25	326	»	»	»	138	20	»	»	19	50	373	55	985	50	15	»
	709	45	70648	25	»	»	»	»	171	»	21855	65	93384	35	6475	65	35628	75	»	»	15568	35	2600	»	1606	76	30793	89	92673	40	710	95
København	»	»	123684	82	7	20	»	»	12734	75	23502	01	159928	78	5654	40	68325	»	»	»	60212	60	5027	75	4941	57	15767	46	159928	78	»	»
	709	45	194333	07	7	20	»	»	12905	75	45357	66	253313	13	12130	05	103953	75	»	»	75780	95	7627	75	6548	33	46561	35	252602	18	710	95

Arbejdsløshedskassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1915		Kr. 218883.85
Renter		- 8975.01
Kontingent af heltbetalende	Kr. 59831.85	
do. - halvtbetalende	- 6345.30	
		- 66177.15
Kontingent af Lærlinge		- 1110.00
Indskud		- 105.50
Statstilskud	Kr. 37192.09	
Kommunetilskud	- 16865.49	
		- 54057.58
Balance		Kr. 349309.09

Udgift.

Overført til Fond til fortsat Hjælp 5 % af Kontingentet		Kr. 2504.79
Refunderet Kr. til Reservefonden for 9743 Militæruger		- 2922.90
Rejseunderstøttelse: 1282 Dage à 1.75 til danske Rejsende	Kr. 2243.50	
7285 — à 1.25 til — —	- 9106.25	
264 — à 1.25 til udenl. —	- 330.00	
Overfartspenge i 119 Tilfælde	- 113.70	
Overfartsbilletter i 160 do.	- 857.75	
Rejsebeløb i 62 do.	- 336.60	
		- 12987.80
Understøttelse paa Stedet: 45261 Dage à 2.00	Kr. 90522.00	
108 - à 1.50	- 162.00	
4371 - à 1.25	- 5463.75	
5823 - à 1.00	- 5823.00	
130 Omflytningsbidrag	- 1983.00	
		- 103953.75
Administrationstilskud til Afdelingerne	Kr. 2811.21	
Lønninger og Honorarer	- 4450.72	
Tryksager	- 374.25	
Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	- 592.14	
Kontorartikler	- 78.97	
Porto	- 205.06	
Telegram og Telefon	- 283.07	
Sagførersalær	- 113.96	
Forskelligt	- 87.23	
		- 8996.61
Ialt Udgift		Kr. 131365.85
Beholdning den 31. Decbr. 1915		- 217943.24
Balance		Kr. 349309.09

Reservefonden.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1915		Kr. 267386.38
Renter		- 11251.56
Kontingent: 151991 Ugebidrag à 65 Øre	Kr. 98794.15	
27495 — à 32½ Øre	- 8936.12	
3112 — à 22½ -	- 700.20	
		- 108430.47
Arbejdsløshedskassen refunderet Kt. for 9743 Militæruger		- 2922.90
Ekstrakontingent		- 7.20
Indskud		- 105.50
Abonnement paa og Annoncer i Typ.-Tid		- 904.41
Indgaaet Gældsbevis (Obligationer i Pant)		- 4000.00
Balance		Kr. 395008.42

Udgift.

Kontingent til Arbejdsløshedskassen		Kr. 66177.15
Bidrag til Strejker i andre Fag i Danmark	Kr 496.28	
do. - strejkende Skovarbejdere	- 50.00	
do. - udenlandske Arbejdere	- 800.00	
		- 1346.28
Voldgiftsretten i København		- 531.10
Sagførersalær		- 175.84
Tarifforhandlinger		- 368.67
Typograf-Tidendes Trykning	Kr. 5243.51	-
Distribution	- 739.48	
Redaktionshonorar	- 300.00	
Ekspeditionshonorar	- 250.00	
		- 6532.99
Administrationsbidrag til De samvirkende Fagforbund	Kr. 1469.80	
— - Det internationale Sekretariat	- 206.05	
Kontingent til forskellige Institutioner	- 35.20	
		- 1711.05
Tilskud til Ejendommen i Randers		- 285.00
Administrationstilskud til Afdelingerne	Kr. 937.05	
Lønninger og Honorarer	- 2336.73	
Husleje	- 400.00	
Brændsel	- 72.42	
Belysning	- 39.05	
Rengøring	- 80.65	
Kontorartikler	- 78.98	
Rejseudgifter og Diæter	- 2295.26	
Tryksager	- 1150.80	
Porto	- 180.24	
Telegram og Telefon	- 281.07	
Inventar og Inventarfornyelse	- 12.25	
Reparationer	- 29.55	
Bladhold	- 34.45	
Bogbinder	- 110.40	
Forskelligt	- 49.26	
		- 8088.16
Ialt Udgift		Kr. 85216.24
Laan til Typografernes Stiftelse		- 4000.00
Beholdning den 31. December 1915		- 305792.18
Balance		Kr. 395008.42

Fond til fortsat Hjælp under ekstraordinær Arbejdsløshed 1915.

Indtægt.

Renter	Kr. 15.87
Overført fra Arbejdsløshedskassen for April, Juli og Oktober Kvartaler	- 2504.79
Balance	Kr. 2520.66

Udgift.

Beholdning den 31. December 1915	Kr. 2520.66
Balance	Kr. 2520.66

Syge- og Begravelseskassen samt Grundfonden i Provinserne.

Sygekassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1915: I Afdelingerne	Kr. 709.45	
I Hovedkassen	- 23489.13	
		Kr. 24198.58
Renter		- 960.18
68981 Ugebidrag à 25 Øre	Kr. 17245.25	
3112 — à 12½ Øre	- 389.00	
		- 17634.25
Andre Indtægter i Afdelingerne		- 171.00
Balance		Kr. 42964.01

Udgift.

Understøttelse à 2 Kr. pr. Dag	Kr. 14438.00	
— à 1 -	- 532.00	
104 Stkr. Lægeattester	- 127.00	
Understøttelse til Rejsende	- 471.35	
		Kr. 15568.35
Beholdning den 31. December 1915: I Afdelingerne	Kr. 710.95	
I Hovedkassen	- 26684.71	
		- 27395.66
Balance		Kr. 42964.01

Begravelseskassen.

Beholdning den 1. Januar 1915		Kr. 85859.33
Renter		- 3820.18
68981 Ugebidrag à 10 Øre	Kr. 6898.10	
3112 do. à 5 Øre	- 155.60	
		- 7053.70
Balance		Kr. 96733.21

Begravelseshjælp: 1 à 500, 2 à 300, 2 à 200, 2 à 100 Kr.	Kr. 1700 00	
Do. ved Hustruers Død: 9 à 100 Kr.	- 900.00	
		Kr. 2600.00
Beholdning den 31. December 1915		- 94133.21
Balance		Kr. 96733.21

Grundfonden.

Beholdning den 1. Januar 1915	Kr. 4997.90
Renter	- 208.65
Balance	Kr. 5206.55

Bidrag til Fagskolen	Kr. 100.00
Beholdning den 31. December 1915	- 5106.55
Balance	Kr. 5206.55

Legatformuen i København.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1915:		
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	Kr. 8000.00	
Berlings — , — —	- 6000.00	
Cortnums — , — —	- 6000.00	
Eibeschütz' — , — —	- 1000.00	
Schlesingers — , Kontant	- 15.40	
		Kr. 21015.40
Renter i Aaret:		
Rolfs Legat	Kr. 280.00	
Berlings —	- 210.00	
Cortnum	210.00	
Eibeschütz' —	- 35.00	
		735.00
Balance		Kr. 21750.40

Udgift.

Udbetalt Legatunderstøttelse:		
Rolfs Legat, til Hjælpekassen for Aaret 1915	Kr. 105.00	
— — - Legatarer —	- 175.00	
Berlings — - — —	- 210.00	
Cortnums — - — —	- 210.00	
Eibeschütz' — - — —	- 35.00	
Schlesingers — - — —	- 15.40	
		Kr. 750.40
Beholdning den 31. Decbr. 1915:		
Rolfs Legat	Kr. 8000.00	
Berlings —	6000.00	
Cortnums —	- 6000.00	
Eibeschütz' —	- 1000.00	
		Kr. 21000.00
Balance		Kr. 21750.40

Statsanerkendt Sygekasse i København.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1915	....	..	23250	95
Renter	....	..	1007	74
Kontingent	....	..	36726	70
Statstilskud	....	..	12418	75
Refunderet Lægehjælp	....	..	15	»
Balance	..	..	73419	14

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp i Hjemmet til 452 Mænd i 9069 Dage à 2.00	18138	»		
— — - 3 Kvinder i 76 — à 2.00	152	»		
— — - 30 Mænd i 354 — à 0.75	265	50		
— — - 189 Kvinder i 5661 — à 0.75	4245	75		
			22801	25
— p. Hospital til 73 Mænd i 2303 Dage à 1.40	3224	20		
— — - 28 Kvinder i 1363 — à 0.75	1022	25		
— — - 1 Mand i 14 — à 0.75	10	50		
— — - 2 Kvinder i 162 — à 0.15	24	30		
— — - 1 Mand i 39 — à 0.50	19	50		
			4300	75
Betalt Hospital for 105 Mænd i 2229 Dage à 0.60	1337	40		
— — - 63 Kvinder i 1801 — à 0.60	1080	60		
— — - 2 Kvinder i 162 — à 1.20	194	40		
— — - 62 Børn i 2168 — à 0.30	650	40		
— — - 2 Mænd i 34 — à 1.00	34	»		
— — - 3 Mænd i 73 — à 1.50	109	50		
— — - 1 Kvinde i 104 — à 0.65	67	60		
			3473	90
Lægehonorar og ekstra Læge	10046	49		
— Speciallæge	3234	16		
			13280	65
Vagthold etc.	369	17		
Barselhjælp	825	»		
Medicin til Arbejdsløse	25	88		
			1220	05
A conto for Hospital	800	»		
A conto for Lægehonorar	3200	»		
			4000	»
Andre Udgifter:			49076	60
Budløn	50	»		
Porto	45	86		
Tryksager	22	25		
Kontingent til De samvirkende Sygekasser	81	96		
Administration	1800	»		
			2000	07
Ialt Udgift	....	..	51076	67
Beholdning den 31. December 1915	....	..	22342	47
Balance Kr.	....	..	73419	14

Hjælpekassen i København.

Indtægt.	
Beholdning den 1. Januar 1915	Kr. 2583.70
Renter	- 109.12
Kontingent	- 12654.80
Bidrag af Rolfs Legat	- 105.00
Balance	Kr. 15452.62

Udgift.	
Pengehjælp à 1 Kr. pr. Dag	Kr. 11151.00
Beholdning den 31. Decbr. 1915	- 4301.62
Balance	Kr. 15452.62

Begravelseskassen i København.

Indtægt.	
Beholdning den 1. Januar 1915	Kr. 92900.05
Renter	- 3631.80
Kontingent	- 10723.15
Indgaaet Prioritetsobligation	- 15000.00
Balance	Kr. 122255.00

Udgift.		
Begravelseshjælp til Medlemmer	Kr. 4887.75	
— - Medlemmers Børn	- 140.00	
		Kr. 5027.75
Administration		- 800.00
Prioritetslaan til Fællesorganisationen i Horsens		- 15000.00
Beholdning den 31. December 1915		- 101427.25
Balance		Kr. 122255.00

Hovedoversigt.

Indtægt.		Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1915: I Afdelingerne	Kr. 709.45		
I Hovedkassen	- 740366.69		
		741076	14
Renter i Aaret		30715	11
Kontingent		194333	07
Ekstrakontingent		7	20
Indskud		211	»
Statstilskud til den københavnske Sygekasse	Kr. 12418.75		
— - Arbejdsløshedskassen	- 37192.09		
		49610	84
Kommunetilskud		16865	49
Abonnement paa og Annoncer i Typ.-Tid.		904	41
Andre Indtægter i Afdelingerne		276	»
Indgaaet Prioritetsobligation og Gældsbevis		19000	»
Balance Kr.		1052999	26

Udgift.		Kr.	Ø.
Understøttelse paa Stedet, inkl. Omflytningsbidrag	Kr. 103953.75		
Rejseunderstøttelse	- 12987.80		
		116941	55
Bidrag til Strejker i andre Fag i Danmark	Kr. 546.28		
do. - udenl. Arbejdere	- 800.00		
		1346	28
Sygeunderstøttelse: Provinserne	Kr. 15568.35		
— København	- 49061.60		
— Hjælpekassen	- 11151.00		
		75780	95
Begravelseshjælp: Provinserne	Kr. 2600.00		
— København	- 5027.75		
		7627	75
Legatunderstøttelser		750	40
Voldgiftsretten i København		531	10
Sagførersalær		289	80
Typograf-Tidendes Udgivelse		6532	99
Forskellige Kontingenter		1793	01
Bidrag til Fagskolen		100	»
Tarifforhandlinger		368	67
Tilskud til Ejendommen i Randers		285	»
Administrationstilskud til Afdelingerne	Kr. 6398.26		
Lønninger og Honorarer	- 6787.45		
Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	- 1184.26		
Kontorartikler	- 157.95		
Rejseudgifter og Diæter	- 2295.26		
Tryksager	- 1547.30		
Porto	- 431.16		
Telegram og Telefon	- 564.14		
Inventar og Inventarfornyelse	- 12.25		
Bladhold	- 34.45		
Bogbinder	- 110.40		
Forskelligt	- 136.49		
Reparationer	- 29.55		
		19688	92
Ialt Udgift		232036	42
Udlaant		19000	»
Beholdning den 31. Decbr. 1915: I Afdelingerne	Kr. 710.95		
I Hovedkassen	- 801251.89		
		801962	84
Balance Kr.		1052999	26

Regnskab for Ejendommen i Randers 1. April til 31. December 1915.

Indtægt.

Indgaaet Husleje	Kr.	300.00
Tilskud fra Hovedkassen	-	285.00
Balance	Kr.	585.00

Udgift.

Husmandskreditforeningen	Kr.	165.00		
Hypotekforeningen	-	78.50		
Skatter	-	50.90		
Brandforsikring	-	1.00		
Vandafgift	-	1.00	Kr.	296.40
Murerarbejde	Kr.	139.29		
Malerarbejde	-	75.25		
Blikkenslager	-	5.35		
Tapet	-	15.60		
Loftsværelse istandsat	-	10.00		
Elektricitets-Installation	-	14.75	-	260.24
Rengøring	Kr.	17.17		
Fernis	-	6.55	-	23.72
Porto			-	0.40
Beholdning 31. December 1915			-	4.24
Balance			Kr.	585.00

Status for Ejendommen i Randers pr. 31. December 1915.

Aktiver.

Vurderet til Ejendomsskyld	Kr.	8000.00
Beholdning i Randers 31. December	-	4.24
Balance	Kr.	8004.24

Passiver.

Restgæld til 1. Prioritet (Husmandskreditforeningen)	Kr.	2993.79
do. - 2. do. (Jysk Hypotekforening)	-	1067.65
Laan hos Forbundet	-	285.00
Formue pr. 31. December 1915	-	3657.80
Balance	Kr.	8004.24

Samlet Status den 31. December 1915.

Aktiver.

Beholdning: Reservefonden: I Sparekassen	Kr.	296792.18		
Prioriteter	-	5000.00		
Gældsbevis fra Typ. Stiftelser	-	4000.00	Kr.	305792.18
Arbejdsløshedskassen: I Sparekassen			-	217943.24
Fond til forts. Hj. u. ekstraord. Arbejdsl.: I Sparekassen			-	2520.66
Sygekassen i Provinserne: I Afdelingerne	Kr.	710.95		
- Hovedkassen	-	26684.71	-	27395.66
Begravelsesk. i Prov.: I Sparekassen	Kr.	15133.21		
Prioriteter	-	79000.00	-	94133.21
Grundfonden i Provinserne: I Sparekassen			-	5106.55
Sygeks. i Københ.: I Sparekassen	Kr.	21842.47		
Aktier i Vejlefjords Sanat.	-	500.00	-	22342.47
Hjælpekassen i København: I Sparekassen			-	4301.62
Begravelsesk. i København: I Sparekassen	Kr.	56927.25		
Kreditforenings-Obligationer	-	18000.00		
Prioriteter	-	26500.00	-	101427.25
Legatformuen: Kreditforenings-Obligationer			-	21000.00
			Kr.	801962.84
Udestaaende Rejselaan	Kr.	361.00		
Annoncer i Typ.-Tid.	-	134.60		
Statstilskud for 1915 til Sygekassen i København	-	12544.54		
do. - April, Juli og Oktbr. Kv. til Arbejdsløshedsk.	-	25047.75		
do. - do. til Fond til fortsat Hjælp under ekstraord. Arbejdsløshed	-	1252.39		
Rest paa Laanet af Reservefonden til Finland	-	10557.98		
Renter af do. for Aarene 1914—15	-	844.64		
Inventar og Kontorartikler, brandforsikret for	-	4000.00		
Renter af Schlesingers Legat	-	15.40		
Laan til Ejendommen i Randers	-	285.00		
Ejendommen i Randers: Aktiva overstiger Passiva med	-	3657.80	-	58701.10
Balance			Kr.	860663.94

Passiver.

Statsanerkendte Sygekasse i København:		
Restgæld til Læger og Hospitaler for Oktober Kvartal 1915	Kr.	999.74
Formue den 31. Decbr. 1915	-	859664.20
Balance	Kr.	860663.94

København, den 11. Marts 1916. VIGGO CHRISTENSEN.

Beholdningerne efterset og fandtes at være til Stede.

København, den 24. Maj 1916. VICT. PETERSEN. CARL NIELSEN. B. E. SCHMIDT. LAUR. JENSEN. P. HANSEN. H. CRONE.

Revisions-Bemærkninger.

Ovenstaaende Regnskaber er gennemgaaede og befundne i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

Lokalafdelingernes Indtægter og Udgifter i foranstaaende Regnskabsoversigt er sammen med Indtægter og Udgifter i Hovedkassen fordelte paa Special-Regnskaberne, der saa udførligt som muligt udviser hver enkelt Kasses Forhold i Aaret 1915, saa at enhver temmelig nøje kan følge disse. Den derpaa følgende Hovedoversigt er en Sammendragning af samtlige Special-Regnskaber, hvorved der gives et samlet Overblik over hele Forbundets financielle Virksomhed i Aaret. Endelig udviser Statusopgørelsen Forbundets Formueforhold ved Aarets Udgang.

Arbejdsløshedskassen har haft et Underskud af Kr. 940.61, men her maa det erindres, at der til *Fond til fortsat Hjælp* af Aarets Kontingent er henlagt Kr. 2504.79; i Rejseunderstøttelse er udbetalt Kr. 12,987.80, hvilket er Kr. 1,218.95 mere end i Fjor; til Understøttelse paa Stedet er udredet Kr. 103,953.75 mod Kr. 110,711.75 i 1914, altsaa en Mindreudgift af Kr. 6,758.00. Stats- og Kommunetilskud udgør tilsammen Kr. 54,057.58 eller Kr. 2,160.62 mindre end forrige Aar.

Reservefonden har haft en Indtægt af Kr. 127,622.04 og en Udgift af Kr. 89,216.24 (deraf et Laan paa 4000 Kr.), hvilket giver en Formuefremgang af Kr. 38,405.80. Kontingentet til Arbeidsløshedskassen betales gennem Reservefonden.

Syge- og Begravelseskassen samt Grundfonden i Provinserne. Sygekassens Formuefremgang i 1915 har været Kr. 3,197.08 mod Kr. 3,545.37 i 1914. Begravelseskassens Formuefremgang er Kr. 8,273.88, og Grundfondens Formuefremgang er Kr. 108.65.

Legatformuen i København har givet i Renter Kr. 735.00, medens der er uddelt Kr. 750.40. Renterne af Doris Schlesingers Legat, 15 Kr. 40 Øre, er nemlig først indgaaet efter Regnskabets Afslutning.

Den statsanerkendte Sygekasse i København udviser et lille Underskud paa Kr. 908.48 mod et Overskud af Kr. 765.93 i 1914. Hidtil har Udgifterne til Læger og Hospital paa Aarsregnskabet omfattet Oktober Kvartal det foregaaende Aar samt de 3 første Kvartaler af Aaret. Af Hensyn til den ny Beregning af Statstilskudet er der paa Regnskabet optaget et à Conto Beløb paa 4000 Kr. til Læger og Hospitaler for Oktober Kvartal 1915. Herved har Aaret Udgift paa disse 2 Poster til 5 Kvartaler. Hvis Regnskabet var afsluttet paa sædvanlig Maade, vilde det have udvist et Overskud paa Kr. 3,091,52.

Hjælpekassen i København har haft en Formuefremgang af Kr. 1,817.92; i 1914 var der et Underskud af Kr. 146,94.

Begravelseskassen i København har haft en Formuefremgang af Kr. 8,527.20 mod Kr. 6,531.41 i 1914; i Begravelseshjælp er udbetalt Kr. 5,027.75 mod Kr. 5,712.65 i 1914.

Hovedresultatet af Forbundets Virksomhed afspejles bedst ved Sammenligning af Status ved Aarets Begyndelse og Slutning. Den 31. December var Understøttelseskassernes samlede Formue Kr. 859,664.20, den tilsvarende Sum ved Aarets Begyndelse var Kr. 793,018.60, hvilket giver en Formuefremgang af Kr. 66,645.60 (deraf Ejendommen i Randers Kr. 3,657.80, se dette Regnskab).

København, den 23. Maj 1916. ANTON ANDERSEN. CARL J. CHRISTOFFERSEN. ALB. MICHELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

F. E. BORDING. KØBENHAVN

GAARD. — Som Godtgørelse for Revisionens Udgifter tildeltes der Revisorerne 6 Kr. pr. Kvartal. Generalforsamlingen var besøgt af ca. 70 Kolleger.

Hjørring Lokalafdeling

afholdt den 19. Maj ekstra Generalforsamling efter Opfordring fra et af Brugsforeningen, Brændselsforeningen og De sam. Fagforbund nedsat Brændselsudvalg. Udvalget, der var mødt, redegjorde for Sagen. Der var søgt Tilbud paa Kul, Kokes og Brænde, men ingen vilde for Tiden give Tilbud paa Grund af de stærkt svingende Priser. Tørv kunde derimod faas til Priser fra 4½ til 7½ Kr. pr. 1000, hvorfor Udvalget har købt 1,200,000, men mente at faa Brug for mange flere. Da imidlertid de færreste har Plads til hele deres Forbrug, maa der et Lager til, og da Tørvene skal betales ved Modtagelsen, mangler der hertil Kapital, hvorfor Udvalget søgte et Laan hos Afdelingen.

Foreningen vedtog at slutte sig til Tanken og i den Anledning yde et Laan paa 150 Kr., som rejses i en Bank og afvikles i Løbet af et Aar. Til Afvikling af Laanet vedtoges derefter en Kontingentforhøjelse à 10 Øre pr. Uge.

Den 9. Juli afholdes i Hjørring det vendsysselske Arbejderstævne, hvorfor nedsattes et Udvalg, bestaaende af ERIK HOLM, V. JACOBSEN og ARGUR PETERSEN, til at arbejde for et Fagmøde og indbyde Kolleger fra Aalborg, Frederikshavn og Brønderslev.

Under Eventuelt behandledes forskellige mindre betydningsfulde Sager. A. S.

Ditlev Nielsen,

der har lært Sætterprofessionen og udlært 1865 i Korsør, fylder den 18. Juni 70 Aar.

Fødselsdagsbarnet, der, trods sin høje Alder, er rask og rørig, og stadig udfylder sin Plads ved Sætterkassen, kan se tilbage paa et langt, arbejdssomt Liv. — Af hans mangfoldige Arbejdspladser kan nævnes følgende: Bianco Luno, Krigsministeriet, Nielsen & Lydiche, Hvidberg, Bladet »København« samt »Politiken«, ved hvilket han i 5 Aar var Faktor; 5-Aars-Dagen for sin Ansættelse her forlod han denne Plads. Han rejste derefter til Odense, hvor han hos Milo i ca. 3 Aar var beskæftiget som Ombryder. Under sin Beskæftigelse her valgtes han af Kollegerne til Lokalformand for Odense Afdeling og var i denne Stilling med i det forberedende Arbejde for Dannelsen af Dansk Typograf-Forbund. Et kort Stykke Tid har Ditlev Nielsen været Bogtrykker i Odense, og i denne Periode startede han Bladet »Odense Ugerevy«, som nu ejes af og trykkes hos Carl Güth.

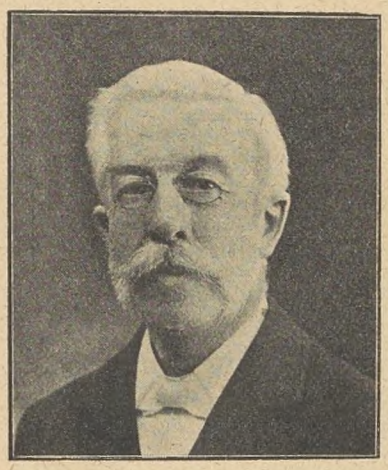

Efter sit fleraarige Ophold i Odense rejste Ditlev Nielsen til Aarhus, hvor han tidligere havde haft Arbejde; bl. a. var han beskæftiget her under Strejken i 1876, og denne Periode omtaler han livligt, interessant og med en sjælden god Forstaaelse.

Siden 1901 har han haft Ophold her i København, først som Bestyrer af Emil Petersens Enkes Bogtrykkeri, senere som Sætter i Dagbladet »København«, hvor han som omtalt tidligere havde været, og hvor han var beskæftiget paa sin 60-aarige Fødselsdag. I de sidste 8 Aar har han arbejdet hos Joh. Hansens Enke, Istedgade 27.

Vor gamle Kollega, der i 18 Aar har været Godtemplar, har de sidste 9 Aar været Redaktør af Ordenens Blad »Lysglimtet«.

— — —

Til de mange, der i Anledning af Ditlev Nielsens 70-Aars Fødselsdag vil sende ham et »Hjerteligt til Lykke«, hører ogsaa Dansk Typ.-Forbunds Københavns Afdeling, idet vi for ham udtaler Ønsket om en lys og lykkelig Livsaften. B. E. S.

Dyrtidstillæg.

Aktieselsk. »Politiken« har for anden Gang ydet Dyrtidstillæg til den Del af Personalet, hvis Aars-Indtægt er under 3000 Kr. — med Løfte om et lignende til December d. A.

Nykøbing Mors: Redaktør C. M. KAMPMANN (»Morsø Avis«) har tilstaaet et Dyrtidstillæg til sit Personale paa 50 Kr. til en gift og 20 Kr. til hver af de 2 ugifte Typografer, samt 20 Kr. til hver af de 3 Lærlinge.

Program for Skovturen

Søndag d. 25. Juni 1916.

Afgang fra Slangerup-Banens Station, Nørrebro, Kl. 8.

Ankommen til Farum Kl. 8 45 spadserer Deltagerne ad Stien udenfor Stationen, langs med Marken, til denne forener sig med Banelinjen, *da* langs denne til Fiskebæk Hotel, som ligger tæt op hertil eller man svinger over Banelinjen, og gaar da den noget længere Vej ad Landevejen til Fiskebæk Hotel — hvor den medbragte Frokost fortæres.

Afsejling fra Fiskebæk til Frederiksdal

finder Sted fra Baadebroen, tæt ved Hotellet. Der gaar Baade hver Time, og Sejlturen til Frederiksdal varer ca. 30 Minutter. — Det tilraades at sejle med Baadene Kl. 12 og 1.

I Frederiksdals Kro

nydes en Forfriskning; der er truffet Aftale med Værten om Servering af Øl eller Kaffe med Brød, og Betaling herfor ydes ham ved Kupon-Billetter, der sammen med Rejse-Billetterne udleveres Deltagerne.

Afsejling fra Frederiksdal til Lyngby

foregaar fra Baadebroen ved Frederiksdal; der gaar Baade hver halve Time, og Turen varer ca. 20 Minutter. — Det tilraades her at tage med Baadene Kl. 2 35 og 3 05.

Deltagerne samles

ved Ankomsten til Lyngby i »Hotel Lyngby«, som ligger 5 Minutters Gang fra Baadebroen, og i hvis store og smukke Have Samværet fortsættes.

Fra Kl. 5—7 Musik i Haven.
- - 7—11 Dans i Hotellets Sal.

Kl. 8 Punsche-Sold i Haven, der i Dagens Anledning er illumineret med kulørte Lamper. — Taler og Sange vil her veksle til Afmarsch til Jærnbane-Stationen finder Sted.

Tilbagerejsen til København

finder Sted med Toget, der afgaar fra Lyngby Station Kl. 11 20.

Sangforeningen deltager i Skovturen, og Deltagerne tilsikres derved den festlige Stemning, uden hvilken Turen ikke bør finde Sted.

— — —

Kun Foreningens Medlemmer med Husstand kan deltage i Turen. Billetter sælges **kun** *paa Forbundskontoret mod Forevisning af Medlemskort.*

Billetprisen er 1 Kr. 75 Øre pr. Deltager.

Nær og Fjærn.

Billet-Salget til Skovturen den 25. ds. begynder i Aften. Der sælges kun Billetter paa Forbundskontoret, og Deltagere kan ikke købe Billetter Søndag Morgen ved Stationen. — Billet-Prisen er 1 Kr. 75 Øre.

Sommerferie. Firmaet H. H. Thiele (Søren Wedege) har i Lighed med tidligere Aar givet Personalet 1 Uges Ferie med fuld Løn.

— »Fyns Tidende«s Bogtrykkeri (ved Th. Vennervald) giver i Aar — som tidligere — sit Personale 2 Ugers Ferie med fuld Løn.

— A/S »Herning Avis« har atter i Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med 25 Kr.s Udbetaling.

— Bogtrykker Poul Søndergaard, Odense, har — i Lighed med de to foregaaende Aar — tilstaaet det Personale, der har arbejdet i Forretningen 1 Aar, 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Løn. De øvrige faar 3 Dage. Ferien er begyndt.

Død. Mangeaarig Faktor i »Nationaltidende«, JULIUS NIELSEN, er afgaaet ved Døden og begraves Søndag Kl. 1½ fra Fasankirkegaarden. Paa Arbejdsstedet var han en imødekommende og hensynsfuld Arbejdsleder, som alle satte Pris paa. Han blev 77 Aar.

Odense Typografer holdt Kristi Himmelfartsdag Udflugt til »Slukefter«, en idyllisk Kro i Nærheden af Byen. Over 60 Kolleger deltog og gav lydeligt Udtryk for Glæden over Naturen og Frokostbordet med Sange og usaglige Taler. En Bortlodning, der gav Gevinst til alle uden ekstra Vederlag, stivede Deltagerne af et Stykke ind i Dyrtiden.

Typografernes Stiftelser har ogsaa mærket Virkningerne af Krigens Forhøjelse af Kulpriserne; i Boyesgade er som bekendt Centralvarmeanlæg, og hertil medgaar normalt 3600 Hl. Koks Vinteren over. Normal-Udgiften hertil er omkring 4000 Kr., men sidste Vinter blev Udgiften 9700 Kr.

Det tyske Ugeblad i Amerika, »Der Republikaner«, er afgaaet ved Døden, 105 Aar gammel.

Det ældste evropæiske Blad er »Haarlemsche Courant«. Den 10. Januar fejrede det 260-aarigt Jubilæum.

Kvindearbejdet i Typograffaget. Ogsaa i Frankrig vinder Kvindearbejdet Udbredelse i alle Fag med hastige Skridt. Det franske Typografforbunds Medlemsblad oplyser saaledes, at f. Eks. i et Hus i Tours beskæftiges der 45 kvindelige Sættere ved Siden af 25 mandlige. To Monotypemaskiner betjenes ligeledes af Kvinder. Arbejdslønnen for en Titimers Arbejdsdag udgør 5,50 Fr. for Mænd og 3,50 Fr. for Kvinder. Enkelte Forbundsafdelinger yder betydelige Tilskud til Arbejdsløse og til de indkaldtes Familier. Pengene fremskaffes ved frivillig Indsamling, ved Ekstrakontingenter og delvis ogsaa ved Tilskud fra Arbejdsgiverne. Den Sædvane at søge en Kone eller ung Pige som vil være til skriftlig Selskab for saadanne Soldater i Felten, som ingen Paarørende har, bliver ogsaa plejet blandt Typograferne. Opgaven for den unge Kvinde er, af og til at sende den hun saaledes tager sig af et Brev, en Bog eller en anden Opmærksomhed, og saaledes opmuntre ham til Opfyldelse af sin Pligt.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

31. Maj: Marstal 35.00. 3. Juni: Esbjerg 35.00. 6. Juni: Middelfart 50.00. 10. Juni: Korsør 35.00.

København, den 13. Juni 1916.

Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. Trier er bortrejst fra 16/6—2/7. Vikar: Dr. Kattrup Larsen, St. Kongensgade 83. Træffetid: Hverdage 12½—1½ samt Fredag 6—7.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Ingeborg Anna Amalie Jensen, udl. 9/6 16 i Athena (arb. s. St.). Paal. Augusta Petersen (Nationalbanken). 3658 Carlus Fr. Nielsens Hustru Clara Laura Hansine.

Frederikshavn, Sætter Thomas Birger Højberg, udl. 1/4 16 hos Bogtrykker Bindslev, Skagen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3448 Harald Hansen fra Roskilde (arbl.). 1322 Thomas Jeppesen fra Slagelse (arbl.). 2733 Vald. Schweim fra Udl. (arbl.).

Aarhus, 2569 Niels Jensen (Demokraten) og 3406 Chr. Kejlstrup (arbl.). Næstved, 3859 Chr. August Noach (Militær) og 4488 Carl Peter Aksel Hansen (arbl.). Odense, 3653 Edvin Larsen (Milo). Ringkøbing, 3473 A. V. Thisted (Rasmussens Bogtr.) og 6105 Vilh. Brundlund (Amtsavisen), Roskilde, 3927 E. B. G. Jacobsen (Militær). Silkeborg, 6105 Vilh. Brundlund (arbl.).

Fratraadte.

København: 6053 Johs. Bertelsen til Ringsted i Pl. 750 Herbert P. M. Bjørnstrup til Nykøbing F. i Pl. 3873 Alf. Chr. Bove til Nykøbing M. i Pl. 1898 Vilh. Frederiksen til Horsens i Pl. 787 Herm. W. M. B. Grevlund paa Rejse. 6564 H. C. Hansen til Esbjerg (arbl.). 1322 Th. C. E. Jeppesen til Slagelse i Pl.

Aarhus, 3948 Karl G. Madsen til Svendborg i Pl. og 3590 Wilh. Neess til Skive i Pl. Kallundborg, 3866 Aksel J. P. Jørgensen til Roskilde (Militær). Kolding, 1214 H. Petersen til Nyborg (arbl.). Odense, 4488 Carl P. A. Hansen til Næstved (arbl.). Ringkøbing, 3450 Arthur Haun til Aarhus (arbl.). Roskilde, 3448 Harald Hansen til København (arbl.). Silkeborg, 6105 Vilh. Brundlund til Ringkøbing i Pl. Skive, 6154 Victor Jensen paa Rejse. Viborg, 3473 A. V. Thisted til Ringkøbing i Pl.

Død.

København: 1071 Fhv. Faktor Jul. Th. Nielsen.

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub

afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 18. Juni Kl. 11 i Pilealléen 16. Frokost medbringes. Klubben sørger for Snaps og Øl.

Alle bedes møde præcis.

Gutenberg-Koret.

Fredag d. 16. Kl. 8½ pr. Sammenkomst i Pilealléen **18**. (4g)

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8½ Pilealléen 16. Alle Sangerne bedes møde, da Meddelelser event. foreligger. (1x)

ANNONCER

Akcidenssætter.

En yngre, dygtig Akcidenssætter, der staar i Arbejde, søger Plads paa Lolland-Falster. Billet mrkt. »165« modt. Ekspeditionskont.

En paalidelig og dygtig

Sætter-Trykker

til Avis (en, der er kendt med En-Turmaskine, foretrækkes). Løn 30 Kr. Fast Plads. Vedkommende maa kunne paatage sig at pakke Posten. Billet mrkt. »166« tilsendes Ekspeditionskontoret senest Onsdag Aften.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale**, **Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12a)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
Thingvalla Allé 28, S.

(79)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN

HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 25 KØBENHAVN DEN 23. JUNI 1916 XLIII AARGANG

Aarsberetning fra Det internationale Bogtrykkersekretariat for 1915.

I Krigsaaret 1915 har det, ligesom i det foregaaende Aar, været overmaade vanskeligt at opretholde Forbindelserne med Forbundene over hele Evropa.

Indenfor de forskellige Forbund har Stillingen mange Gange været til at fortvivle over; thi det var jo særlig vort Fag, der fik Krigens Forbandelser at føle. Organisationerne havde — hver i sit Land — nok at gøre med at lette Byrderne for Medlemmerne, og det er et Kæmpearbejde Lederne rundt omkring har udført, et Arbejde, som har haft Brug for alle gode Kræfter indenfor Organisationerne. Intet Under derfor, at det internationale Samkvem led en hel Del herunder.

1915 var et strengt Aar for vore Kammerater overalt i Verden, men dog særlig i de krigsførende Lande. Eftersom Dagene gik, saa de Venner og Frænder og Arbejdskammerater segne, ramte af det Bly, som tidligere, under Freden, havde været deres Arbejdsmateriale, det, hvormed de forsørgede Hustru og Børn. 1915 var et Sorgens Aar, et Rædselens Aar, hvor alt saa saa frygtelig haabløst ud. — — —

Under Indtryk af sligt var det sikkert, at Forbundet i romansk Svejts ved Skrivelse af 6. Februar 1915 androg de til Bureauet knyttede Organisationer om, at man, saa længe Krigen varede, flyttede Bureauet til et nevtralt Land. Forslaget blev ved en Afstemning mellem Organisationerne afvist, og det romanske Forbund ledsagede Meddelelsen til Medlemmerne med følgende Ord: »Da vort Forslag ikke har faaet Flertal, bøjer vi os og lader Sagen hvile«. I Løbet af den siden da svundne Tid har Bureauet fra mange Sider modtaget Forsikringer, der tillader at drage den Slutning, at man overalt ønsker, at Det internationale Bogtrykkersekretariat skal opretholdes. Selvfølgelig vil Bureauets Arbejde under Krigen blive noget begrænset, men naar Rædslerne er forbi, vil der blive et stort Arbejde at udføre.

Vi tror, at Arbejderklassen Verden over i disse Tider mere og mere faar Øjnene op for, hvilket Gode en intim international Samvirken er. Lad os derfor haabe, at Sekretariatet maa have Kraft til at modstaa alle Storme og lad os ikke rive ned, hvad der tidligere under store Anstrengelser er bygget op.

For at give et Billede af, hvilken Indflydelse Krigen har paa Organisationerne, giver Beretningen en Del Oplysninger i saa Henseende for Forbundene i Svejts og Tyskland. Vi vil først dvæle lidt ved Forholdene i

Svejts.

Da Krigen brød ud, indkaldtes 921 svejtsiske Kolleger til Nevtralitetsværnet og 444 af andre Nationaliteter, ialt 1365 Medlemmer. Nu skulde man jo tro, at alle tilbageblevne Medlemmer kunde komme i Plads, men dette var ingenlunde Tilfældet. Arbejdsløsheden blandt disse er foruroligende stor, nemlig ca. 400. Tallet har endog til Tider været oppe ved 600.

Nogle Tal over Beskæftigelsen i de forskellige Brancher vil være af Interesse.

For Haandsættere: 1. Avgust 1914 var der 1736 Arbejdere beskæftiget i 228 Virksomheder. 22. Maj 1915 var dette Tal gaaet ned til 1267, altsaa med 27 pCt. 123 Forretninger arbejdede med fuld Arbejdstid, 105 med indskrænket Arbejdstid.

For Maskinsættere: Der foreligger i denne Branche Oplysninger for 117 Forretninger. 1. Avgust 1914 var der i disse beskæftiget 251 Maskinsættere, og 22. Maj 1915 var Tallet 214. Nedgangen er her 15 pCt. 70 Forretninger arbejdede med fuld Arbejdstid, de øvrige med indskrænket Arbejdstid.

For Trykkere: Der foreligger her Statistik fra 204 Forretninger. 1. Avgust var der beskæftiget 521 Trykkere, men 22. Maj 1915 var Tallet gaaet ned til 396, altsaa med 20 pCt.

Endvidere indeholder Beretningen de midlertidige Bestemmelser, som er indsat i Tarifen. Disse Bestemmelser har imidlertid for lang Tid siden været offenliggjort i »Typ.-Tid.«, og vi skal derfor ikke komme nærmere ind paa dem her.

Tyskland.

Den 12. September 1914 optog det tyske Forbund den første saakaldte Krigsstatistik. Der er siden med visse Mellemrum udsendt saadanne, indeholdende Beretning om Arbejdsforholdene i Faget Tyskland over. Vi skal nu bringe nogle Tal fra den første — altsaa 12. Septbr. — og til Sammenligning nogle fra en af de sidste, nemlig fra 31. December 1914.

Beretningen fra 12. September 1914 omfatter 67,186 Medlemmer. Af disse var 20,907 fuldt beskæftigede (31,1 pCt.), arbejdsløse var 18,517 Medlemmer (27,5 pCt.), paa indskrænket Arbejdstid beskæftigedes 11,677 (17,8 pCt.), syge var 1607 (2,4 pCt.) og indkaldte til Hæren var 14,502 (21,6 pCt.). I de to Uger fra 30. Avgust til 12. September udbetaltes der ialt 329,393.40 Mk. i Understøttelse.

Beretningen fra 31. December 1915 omfatter 72,751 Medlemmer. Af disse var 29,235 fuldt beskæftigede (40,2 pCt.), arbejdsløse **174** (0,2 pCt.), paa indskrænket Arbejdstid **92** (0,1 pCt.), syge var 661 (0,9 pCt.) og indkaldte til Hæren **41,611** eller **57,2 pCt.**

Tarifamtets Virksomhed har naturligvis ogsaa været præget af Krigen. Utallige er de Bekendtgørelser, som det har udsendt, og de Møder, der har været afholdt, og de mest forskellige Sager har været til Behandling.

Der udsendtes en Mængde Cirkulærer, dels alene og dels sammen med Principalerne. Tillige er den nuværende Tarif, der normalt skulde udløbe med December 1916, forlænget til 1. Januar 1918.

Krigens Indflydelse paa det tyske Forbunds Kasse.

	Indtægt	Udgift	Arbejdsløshedsunderst.	Formue
	Mk.	Mk.	Mk.	Mk.
2. Kvartal 1914	1,150,476	875,944	256,574	11,327,330
3. — —	873,848	1,862,817	1,272,616	10,338,361
4. — —	918,220	1,339,398	985,913	9,917,184
1. — 1915	909,999	627,645	302,033	10,199,538
2. — —	820,197	384,462	68,984	10,635,273
3. — —	618,928	437,651	41,751	10,816,550
4. — —	573,725	284,770	10,477	11,105,504

Som det vil ses heraf, har Forbundet endnu forstaaet at klare sig nogenlunde i pekuniær Henseende. Indtægten er gaaet ned til omkring det halve. Udgiftskontoen er ogsaa sunket stærkt, for ikke at tale om Arbejdsløshedsunderstøttelsen, der jo kun beløber sig til en Brøkdel af, hvad der medgik før Krigen. Følgen bliver, at Formuen er saa godt som urørt.

At Tallene i de to midterste Kolonner er sunket, vilde under normale Forhold noteres som glædeligt; men naar man véd, at det er en Følge af Massemyrderierne, saa kommer man til at se anderledes derpaa.

— — —

Foranstaaende Tal og Oplysninger fortæller, hvilken Forvirring Krigen — paa det faglige Omraade — medførte i de to Lande: Svejts og Tyskland. Og selvfølgelig har det samme vel gjort sig gældende ogsaa for de andre Lande.

Vore Broder-Organisationer kan se tilbage paa det svundne Aar i Fortrøstning om, at de har udrettet et stort Arbejde for Medlemmerne, et Arbejde, som har lindret Nød og Sorg i mange, mange Hjem. SP.

Wedege Petersen-Sagen.

EFTER at Wedege Petersen-Sagen, nu efter sidste Generalforsamling her i Aarhus Lokalafdeling den 9. ds., i hvert Fald *indtil videre* for vort Vedkommende er afsluttet, finder undertegnede Udvalg det betimeligt overfor »Dansk Typograf-Forbund«s Medlemmer at fremkomme med en Redegørelse hele denne Sag vedrørende, hvad Medlemmer hele Landet over har Krav paa; men som Medlemmer fra forskellige Byer ogsaa har opfordret os til.

I »Typ.-Tid.« for den 7. April d. A. læstes i et Referat fra en i Esbjerg Lokalafdeling den 23. Marts afholdt ekstraordinær Generalforsamling, at fhv. Bogtrykker Wedege Petersen havde anmodet om Optagelse i vort Forbund, men at Afdelingen ikke kunde anbefale ham »efter de mange Aars ubehagelige Samarbejde med ham som Bogtrykker, i hvilken Tid hans højeste Opgave har været at komme i Konflikt med Typograferne«, — og Resolutionen krævede endvidere, at W. P. straks skulde forlade sin nuværende Arbejdsplads, »Vestjyllands Socialdemokrat«.

Kort efter at ovenstaaende var fremkommet, blev det bekendt, at det var Meningen W. P. skulde ansættes paa »Demokraten« her i Aarhus som Sætter, og det forlød endvidere, at et af vore Medlemmer, der var gift og Familjeforsørger, og som i længere Tid havde arbejdet som »Reservesætter« paa Bladet, i den Anledning skulde skubbes ud.

Dette vakte, som naturligt var, en Storm af Indignation, saa meget mere, som W. P. før han blev Bogtrykker i Esbjerg, var godt kendt her i Afdelingen fra en ihukommelsesværdig Virksomhed under en større Konflikt mellem Afdelingen og et herværende Blad.

Fra Esbjerg havde man endvidere modtaget Oplysninger om, hvor ubehagelig en Principal W. P. havde været overfor Typograferne, ligesom det jo var en kendt Sag, at han kort efter sin Ankomst til Esbjerg for ca. 15—16 Aar siden havde *udmeldt* sig af »Dansk Typograf-Forbund«, trods det, at han var det socialdemokratiske Blads Bogtrykker.

Da Hr. Wedege Petersen den Gang saaledes ingen Brug havde for vort Forbund, skulde det synes ganske naturligt, at vi nu lige saa lidt havde Brug for ham, saa meget mere, som han er langt ud over den i Lovene normerede Aldersgrænse.

Paa en Generalforsamling her i Afdelingen den 13. April, hvor Forretningsfører Viggo Christensen var til Stede, drog vor Kollega, N. Mortensen, som Medlem af »Demokraten«s Repræsentanskab, Sagen frem, og spurgte sluttelig Forretningsføreren om man dog i det mindste ikke skulde have *nogle* gode Egenskaber, for overhovedet at kunne blive Medlem af »Dansk Typ.-Forb.«. P. Thorsen fremlagde Oplysninger fra Esbjerg om W. P.s hele Fremfærd som Bogtrykker-Principal, og Forretningsføreren indrømmede, *at disse Oplysninger var rigtige.* — Efter Diskussionen blev en af P. Thorsen stillet Resolution, der gik ud paa at udtale Tilslutning til Esbjerg-Resolutionen, vedtaget med overvældende Majoritet.

Man skulde nu synes, at den Modstand, der var rejst mod W. P.s Optagelse, saavel fra Esbjerg- som fra Aarhus Afdelingen, vilde have medført, at Sagen dermed var bleven afsluttet. Nej, Forretningsføreren vilde det anderledes. Han henstillede tvertimod til Esbjerg-Afdelingen om endnu en Gang at behandle W. P.s Anmodning om Optagelse. Denne Henstilling resulterede da som bekendt i, at Esbjerg-Kollegerne nu gik *mod deres gamle Standpunkt,* og vedtog at *anbefale* W. P. til Optagelse. Deres Motiv til, om for enhver Pris at faa ham bort fra Esbjerg, kender vi; men vi finder, at de dog i højere Grad burde have optraadt som Mandfolk og staaet fast paa det en Gang vedtagne Standpunkt.

Da man fremdeles her i Aarhus ønskede at protestere mod W. P.s Optagelse, og ikke ønskede at forlade det af os den 13. April indtagne Standpunkt, forlangte 27 Medlemmer indkaldt en ny, ekstraordinær Generalforsamling, paa hvilken der vedtoges at indsende en lovformelig Protest mod W. P.s Optagelse, og samtidig at faa de nødvendige 100 Underskrifter paa et Forlangende til Forretningsudvalget, saafremt dette ikke skulde tage Protesten til Følge, om en Landsafstemning i Sagen.

Dette Forlangende fik hurtigt 111 Underskrifter, og havde sikkert faaet flere, om der havde været mere Tid at løbe paa, for det paa denne Generalforsamling i den Anledning nedsatte Udvalg.

Man skulde jo nu have troet, at Sagen var kommen ud til Landsafstemning. Men man gjorde Regning uden Vært, eller rettere uden — Forretningsudvalget. Dette fortolkede nemlig Lovene saaledes, at § 35 om Landsafstemning ikke kunde komme til Anvendelse i dette Tilfælde, og afviste Aarhus Lokalafdelings Forlangende. De fleste af »Dansk Typ.-Forb.«s Medlemmer maa vist i høj Grad være bleven forbavsede over denne Afgørelse; thi man skulde tro, at hvor Forretningsudvalget staar kontra en stor Del af Forbundets Medlemmer, og som i dette Tilfælde mod Flertallet af Afdelingen her, *der* skulde § 35 virke som Ventil, saa Forbundets samtlige Medlemmer kunde træffe den endelige Afgørelse.

Naar Forretningsudvalget som Grund for sin Stilling i denne Sag hævder, at Organisationen gennem Aarene har fundet det formaalstjenligt at optage endog »meget grove Skruebrækkere«, saa synes vi at erindre, at disse altid har været til almindelig Afstemning. Men for Resten ser vi af »Typ.-Tid.« for den 9. Juni — samme Numer, hvori Forretningsudvalgets Afgørelse i nærværende Sag refereres —, at en saadan Betragtning ikke altid gør sig gældende, idet Bestyrelsen for Københavns Afdeling, i Følge Referat fra dennes Møde, har nægtet en Skruebrækker Optagelse. — Er dette ogsaa af Organisationshensyn? — Iøvrigt er vi tilbøjelig til at tro, at Betimeligheden af Skruebrækkeres Optagelse i »Dansk Typ.-Forb.« overvurderes. Det har vist flere Gange vist sig, at optagne Skruebrækkere, saa snart der har været Konflikt, atter ligesom Soen er vendt tilbage til deres egen Søle!

Det vilde derfor sikkert have været klogt, om Forretningsudvalget havde imødekommet de 111 Underskriveres Ønske og sendt Spørgsmaalet til Landsafstemning; thi er der ikke opnaaet synderlig andet, saa har man da i alt Fald faaet Øjnene op for, at selv om *alle* »Dansk Typ.-Forb.«s Medlemmer havde forlangt nærværende Sag frem til almindelig Afstemning, saa havde disse ikke saa meget at skulle have sagt, som de 4 Medlemmer, der sidder paa vort Forbundskontor — i Forbindelse med Formanden for Forbundet — og danner Forretningsudvalget.

Men det turde maaske — efter den sidst indhentede Erfaring — være, at vi har lagt lovlig megen Myndighed i disse Hænder, og der er næppe nu heller nogen Tvivl om, at et saadant Forhold vil blive forandret paa førstkommende Delegeretmøde; thi her gælder det gamle Ord: »I Dag mig, i Morgen Dig.« eller: I Dag Aarhus-Afdelingens *Flertal,* i Morgen en hvilken som helst anden Afdeling. For da disse Paragrafer blev formede, har vel næppe nogen tænkt sig, at de vilde blive brugt eller — misbrugt paa en saadan Maade, som her er vist os af Forretningsudvalget.

Paa en afsluttende Generalforsamling her i Afdelingen, den 9. Juni, har man — da der altsaa ingen højere Appelinstans findes, og man derfor næppe kan komme videre uden ved Indkaldelse af et ekstraordinært Delegeretmøde (jfr. Lovenes § 39) — vedtaget at standse Sagen, saafremt Forretningsudvalget fremskaffer *Garanti* for, at *dets Henstilling* til »Soc.-Demokr.«s Kontrolkomité om Betingelserne for Wedege Petersens Anbringelse i den socialdemokratiske Presse *bliver taget til Følge* (jfr. Referatet fra Forretningsudv.s Møde den 24. Maj i »Typ.-Tid.« for 2. Juni, Nr. 22). Faar vi denne Garanti, saa véd vi i alt Fald, at han begynder fra neden af, ligesom ethvert nyt Medlem, og favoriseres ikke ved at blive anbragt i en af Provinsens bedre Pladser eller — maaske paa »Soc.-Dem.« i København.

Forretningsudvalget har givet det Udseende af — som ovenfor vist — at det udelukkende har handlet i Forbundets Interesse, og det kan jo være, at det selv tror derpaa. Men det har da vistnok i lige saa

høj Grad handlet i den socialdemokratiske Presses Interesse. Thi saa vidt os bekendt var der, eller er der, en Overenskomst mellem nævnte Presse og W. P. om, at hvis han gik i Stykker, skulde han anbringes som Typograf i et Partitrykkeri. Men førend han kunde komme dér, maatte han jo nødvendigvs være Medlem af »Dansk Typ.-Forbund«. Forbundet har altsaa i dette Tilfælde skullet agere som Handelsvare for Partiinteresser. Mærkeligt er det, at den socialdemokr. Presse, naar den overhovedet gaar ind paa saadanne Overenskomster, ikke samtidig betinger sig, at deres Bogtrykkere til Gengæld ikke maa udtræde af Forbundet, naar de staar i dette.

Denne Sag synes os flov for den socialdemokratiske Presse; men heldigvis forstod vort Forretningsudvalg at rage Kastanjerne af Ilden for den.

— — —

Forinden vi slutter denne Redegørelse, kan vi ikke undlade med et Par Bemærkninger at omtale Sagens Forløb her i Byen. Blandt det store Flertal af Kollegerne her har der været stor Enighed om denne Sag. Man er mødt op til Generalforsamlingerne i saa stort Antal, som kun sjældent er Tilfældet. Blot den sidste Generalforsamling blev af forskellige Grunde kun svagere besøgt. Meget faa har været imod denne Sags Rejsning, og man kan kun beklage, at blandt disse har været Afdelingens Formand, Marthin Petersen, der, som arbejdende paa »Demokraten«, maaske har haft andre Interesser at arbejde for end Afdelingens. Fra første Færd af har han forsøgt at ødelægge og forplumre Sagen under Paaskud af, at den ikke først var behandlet i den lokale Styrelse. Og hele hans Stilling har da ogsaa i saa høj Grad vakt Medlemmernes Indignation, at han i selve Sagen har faaet den ene Dukkert efter den anden. En Resolution, som stilledes ved sidste Generalforsamling, og som udtalte Misbilligelse til Formanden, blev ganske vist forkastet med 30 St. mod 28 (6 var blanke), men først efter at Marth. Petersen i timevis havde staaet og rost sig selv og sin Virksomhed i høje Toner, havde tigget og tryglet Generalforsamlingen om at forkaste den, da han ellers var nødt til at nedlægge sit Mandat. Adskillige stemte vel derfor af Medlidenhed med ham mod Resolutionen, men egentlig burde denne have været betragtet som vedtaget, idet de 6 blanke Stemmesedler *jo ikke var afgivet for at hjælpe* **ham**, og da det var en Person, det drejede sig om, er man vistnok berettiget til at ræsonnere som saa, at den, der ikke er *med*, er *imod*. Naar dertil kommer, at 10—12 af Marth. Petersens Arbejdskammerater, som for de flestes Vedkommende ved de tidligere Generalforsamlinger havde *holdt sig borte, denne Aften var mødt*, for at stive ham af, forstaar man bedre Værdien af Resolutionens Forkastelse; saa meget mere, som M. P. bebrejdede nogle af sine Modstandere, at de ikke altid mødte, men i Omtalen af sig selv fremhævede, at han aldrig forsømte nogen Generalforsamling. Denne Udtalelse synes ret malplaceret, da han, saalænge han er Afdelingens Formand, nødvendigvis maa være til Stede paa Generalforsamlingerne, og forøvrigt bl. a. jo ogsaa derfor oppebærer sit aarlige, ret gode, Honorar af 100 Kr. — Men hvad kan man ikke finde paa, naar man befinder sig »udi en slig casus mixtus!«

Hvilken ærekær Mand vilde være bleven siddende efter dette Afstemningsresultat?

— — —

Det forekommer os nu, at Medlemmerne bør have en saadan Redegørelse, da der maaske ellers vilde blive ræsonneret, at der den sidste Aften havde været »Slinger i Valsen«, hvad der ingenlunde var.

Resolutionen overfor Forretningsudvalget ang. W. P. blev vedtaget med alle tilstedeværende Stemmer (ca. 60) mod 5 St.

Aarhus, i Juni 1916.

I Udvalget for de 111 Underskrivere:

JACOB JACOBSEN. AUG. HØYER. P. THORSEN.

Foranstaaende »Redegørelse« fra et paa Aarhus-Generalforsamlingen nedsat Udvalg har vi ikke villet nægte Optagelse, skønt den saakaldte Redegørelse langt fra er saglig og objektiv. I sin Sagsfremstilling bygger den paa megen fri Fantasi, ligesom den paa forskellige Punkter fører tilsløret Tale. Med Hensyn til Lokalformanden i Aarhus fører den et Sprog og en Tendens, der er skarpt i Strid med det faktiske Forhold, at Afdelingen genvalgte Marthin Petersen til Formand. Alle disse Forhold taler ikke til Ære for »Redegørelsen«s Forfattere og deres ædle Hensigter i Wedege Petersen-Affæren.

Vi har altsaa givet Aarhus-Udvalget Plads for den lange »Redegørelse«, og dermed maa den offentlige Diskussion om Sagen være sluttet i »Typograf-Tidende«. Der bliver jo saa Lejlighed til paany at drøfte Sagen paa Delegeretmødet næste Aar.

Den fantasifulde Redegørelse frister ikke til mange Bemærkninger; dertil er den *for* højt over Maalet. Wedege Petersen-Affæren er ingen Videnskab, der behøver at give Anledning til dybsindige Tanker om Rævestreger, Vold m. v. I sin Korthed er Sagen saaledes: W. P. har trykt det socialdemokratiske Blad i Esbjerg; han begyndte som en formuende Mand og endte i Marts d. A. som en fuldkommen fattig Mand. Han har haft vanskelige lokale Forhold at arbejde under og ikke selv været voksen Forretningsmand. Som Bogtrykker har han været vanskelig, men han har naturligvis altid maattet betale efter Tarifen, og altid efter dens Topnotering.

Efter at han som Bogtrykker havde arbejdet sig ihjel, vilde den socialdemokratiske Presse ikke smide ham paa Gaden, men *tilbød* ham (selvfølgelig er den formodede Overenskomst fri Fantasi) Plads paa et af Partiets Blade. Saadan og ikke anderledes er Sagen.

I Aarhus og Esbjerg har Forbundet nu forhindret Bladet i at holde sit Løfte, og kun i et andet Partiblad bliver det efter den i Forretningsudvalgets Beslutning omtalte Forhandling.

— Om Forretningsudvalgets Kompetence til at afgøre Spørgsmaalet om Aarhus-Afdelingens Indsigelse, bør der efter Lovene ikke kunne herske nogen Tvivl.

Forretningsudvalget har ikke ment det forsvarligt at afskære Wedege Petersen fra at tjene sit Brød ved det Fag, han har lært, og vi vilde gærne holde den Fane højt: at ingen skulde kunne arbejde som Typografer uden at være Medlemmer af deres Organisation, selv om vi vel véd, at en enkelt af Underskriverne har præsteret den Kunst i gentagne lange Perioder. RED.

SKOVTUREN

paa Søndag den 25. ds.

Toget afgaar fra Slangerup-Banens Station paa Nørrebro Kl. 8 Morgen.

Billetprisen er 1 Kr. 75 Øre.

Billetsalget slutter Lørdag Aften Kl. 6.

Nær og Fjærn.

Bog- og Akcidenssætter-Klubben afholder Medlemsmøde førstkommende Tirsdag. Se omstaaende Annonce.

Biblioteket. Alle udestaaende Bøger skal være afleverede Mandag den 26. Juni 7½—8½.

Til Skovturen paa Søndag udleveres der samtidig med Jernbane-Billetten en Betalings-Kupon til Afbenyttelse i Frederiksdal Kro, samt en *Deltager-Billet, som maa bæres synlig.*

Norske Typografers Landsforbund afholder i disse Dage Delegeretmøde. Efter Indbydelse er Dansk Typograf-Forbund repræsenteret ved VIGGO CHRISTENSEN.

Til Trykkerne. Kontingent for April Kvartal til Trykkernes Begravelseskasse samt mulige Restancer bedes inden denne Maaneds Udgang betalt til Hr. Anton Jensen. STYRELSEN.

Sommerferie. Fr. Bagges Kgl. Hofbogtrykkeri har i Lighed med de foregaaende Aar tilstaaet den Del af Personalet, der har arbejdet i Forretningen i 10 Aar, 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen.

— Firmaet »Kristeligt Dagblad« har, efter Opfordring, i Lighed med foregaaende Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Ferien er begyndt.

— Krohns Bogtrykkeri, Knippelsbrogade 6, har tilstaaet hele sit Personale — ca. 40 Mennesker — 3 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen. — I Betragtning af, at Trykkeriet kun er 1 Aar gammelt, maa det siges at være et ganske pænt Resultat.

— »Fyrtaarnets« Personale har faaet tilstaaet 1 Uges Ferie for dem, der har været ½ Aar, og 3 Dages Ferie for dem, der er ansat i Forretningen efter 1. Januar.

— A/S J. H. Schultz giver i Lighed med tidligere Aar sit Personale en Uges Ferie med fuld Ugeløn.

— Aktieselskabet »Aarhus Amtstidende« har i Aar, som sædvanlig, uden Opfordring tilstaaet sit Personale 1½ Uges Ferie med fuld Løn.

— Bogtrykker Fr. Lumbye, Kolding, har tilstaaet den Del af sit Personale, der har været 1 Aar paa Arbejdsstedet, 1 Uges Ferie med fuld Løn.

— »Frederiksborg Amts Avis« og »Nordsjællands Venstreblad« har i Lighed med tidligere Aar givet 1 Uges Ferie.

— »Horsens Social-Demokrat«s Personale har, som tidligere, faaet bevilget 1½ Uges Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— »Horsens Avis«s Personale har, som tidligere, faaet 1 Uges Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— »Horsens Folkeblad«s Personale har, som tidligere, faaet 1 Uges Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn, ligesom Personalet har faaet udbetalt med Mellemrum 2 Ugers ekstra Ugeløn i Anledning af Dyrtiden. For kort Tid siden — da Bladet fejrede 50-Aars Jubilæum — fik Personalet hver udbetalt en Maaneds ekstra Løn.

Alle 3 Steder omfatter Ferien saavel Lærlinge, Hjælpearbejdere som Typografer.

Medlemsmøde afholdes *Tirsdag d. 27. Juni Kl. 8* i Rømersgade 22 (2. Sal til Gaden) med følgende Dagsorden: Gennemgang af og Diskussion om: 1. Bogsætter-Afsnittet i Tarifen med de angaaende samme faldne Voldgiftsdomme. 2. Er en Sætter pligtig til at arbejde for Mindstelønnen. 3. Eventuelt.

Afdelingsformanden, Hr. BERNH. SCHMIDT, har lovet at komme til Stede. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

15. Juni: Horsens 100.00. 20. Juni: Esbjerg 50.00.

København, den 21. Juni 1916.

Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. J. Kuhn er bortrejst fra 19. Juni til 8. Juli, i hvilken Tid hans Praksis passes af Dr. Paulli, Margrethevej 6. Tr. 12—1, Søn- og Helligdage 8½—9. Telf. Hellerup 48.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Asta Ragna Aase Nygaard, udl. ¹/₆ 16 hos Henrik Erbo (arb. s. St.). Paal. Ingeborg Ludovika Petersen, udl. ¹⁰/₆ 16 hos Chr. Jørgensen (arb. s. St.). Paal. Kirstine Bjerregaard-Thomsen, udl. ¹²/₆ 16 hos C. Th. Thomsen (arb. s. St.). Hjælpearb. Henry Axel Johs. Løfgreen (Ihrich).

Aalborg, Sætter Oskar Frede Christoffer Hansen, udl. ¹/₅ 16 i Aalborg Amtstidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2894 Jørgen H. Andersen fra Svendborg (Militær). 2827 Victor H. C. Christensen fra Udl. (arbl.). 3460 Regnar B. F. Frederiksen fra Viborg (I. A. Hansen). 3125 Leo H. Gaarsøe fra Roskilde (arbl.). 6386 Jens Hansen fra Lyngby (arbl.). 3767 Johannes Jacobsen fra Slagelse (Militær). 1855 Hugo Knudsen fra Aarhus (Krohn). 6293 Marius Andr. Larsen fra Skive (Militær). 3824 Henning Schnoor fra Slagelse (Militær). 6300 Anders Chr. Schou fra Skive (Militær).

Aalborg, 787 Herman Grevlund (arbl.). Aarhus, 3637 Chr. Worm (Andelstrykkeriet) og 3450 Arthur Havn (Jyllandsposten). Esbjerg, 3412 Hans Husted (arbl.), 6564 C. Hansen (arbl.), 6187 Søren Hansen (Vestjyll. Soc.-Dem.), 1248 Søren Anton Berg (arbl.) og 4407 L. H. Axen (Harder Mikkelsen). Horsens, 1898 V. E. Frederiksen (Social-Dem.). Løgstør, 6151 Martin Madsen (arbl.). Nyborg, 1214 Harald Emanuel Petersen (arbl.). Nykøbing F., 750 Herbert Bjørnstrup (Loll. Falst. Folketidende). Randers, 3419 H. P. Lorentsen (Hadsten i Pl.). Ringkøbing, 3780 Victor Rabe (Strandbygaard, Skjern), 6743 Lars Hvejsel (syg), 6212 L. Chr. Pedersen (Amtsavisen) og 6154 Victor Jensen (Dagbladet). Roskilde, 6078 Gunnar Petersen (arbl.). Skanderborg, 3750 Vilh. Nielsen (arbl.). Skive, 1281a Jens Chr. Jørgensen (Skive Folkeblad), 6854 Lorenz F. Jensen (Skive Folkeblad) og 3590 Vilhelm Neess (Skive Folkeblad). Slagelse, 1322 Th. Jeppesen (Slagelse-Posten) og 2045 (norsk) Sigurd Johnsen (Centraltrykkeriet). Svendborg, 3948 Carl Gustav Madsen (Dagbladet). Vejle, 3850 A. Chr. Jensen (arbl.).

Fratraadte.

København: 443 Fritz Fr. Johansen paa Rejse (arbl.). 3682 Vilh. Tommerup til Stege i Pl. 4734 Olga Elisabeth Christensen til Kv. Arb.-Forb. 4917 Marie Christensen til Tobaksarb.-Forb.

Aalborg, 6420 Chr. Mar. Westergaard til Udl. i Pl. Aarhus, 3406 Chr. Kejlstrup til Odense i Pl. Herning, 1248 Søren Anton Berg til Esbjerg (arbl.). Holbæk, 3747 Alfred Faxedahl til Lyngby (arbl.) Horsens, 3746 G. A. Rœst til Odder i Pl. Kallundborg, 3865 Louise Steffensen til København (arbl.). Kolding, 6427a R. Fønss til Holstebro i Pl. Nyborg, 1214 Harald Emanuel Petersen til Odense i Pl. Nykøbing F., 6212 Lauritz Chr. Pedersen til Ringkøbing (arbl.). Randers, 6187 Søren Hansen til Esbjerg i Pl. Ringkøbing, 6854 L. F. Jensen til Skive i Pl. Roskilde, 3125 Leo Gaarsøe til København (arbl.). Skive, 6300 Anders Chr. Schou til København (Militær) og 6293 M. A. Larsen til København (Militær). Slagelse, 1322 Th. Jeppesen til København (arbl.), 3412 Hans Husted paa Rejse, 3767 Johannes Jacobsen til København (Militær), 3850 Axel Chr. Jensen til Vejle (arbl.), 3824 Henning Schnoor til København (Militær), 3926 Aksel T. Jensen til Næstved (Militær) og 3788 Johs. Kaarsgaard Hansen til Næstved (Militær). Svendborg, 2894 Jørg. H. Andersen til København (Militær). Viborg, 3460 R. B. F. Frederiksen til København i Pl.

Udmeldte.

Aalborg, 6852 Carl Ingv. Jensen (fratraadt Faget). Kallundborg, 3308 Frands Thygesen (fratraadt Faget).

Udslettet med Restance.

København: 2805 Oskar Valdemar Eckberg.

Døde.

København: 1251 Carl Ferd. Kronstrøm. 1264 Bogtrykker Laur. Chr. Lund. (Begge Medl. af Begravelseskassen.)

Nyborg, 6592 Sophus Utke.

Typografernes Sangforening.

De medvirkende Sangere bedes møde Søndag i god Tid ved Slangerupbanen. — Husk Afgang Kl. 8. (1 y)

T. C. C. Søndag: Søllerød. Sct. Hans Torv Kl. 8½. (3 h)

ANNONCER
Akcidens- og Avissætter.

Som saadan søges en fast Plads, eventuelt som Leder af et mindre Trykkeri. Vedkommende er militærfri. Billet mrkt. »167« med Opgivelse af Løn bedes sendt til Ekspeditionskontoret.

Plads søges!

En dygtig Akcidenssætter søger Plads som Akcidens- eller Avissætter i København eller Provinsen. (Anbefalinger haves.) Billet mrkt. »168« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidenssætter.

En yngre, dygtig Akcidenssætter, der staar i Arbejde, søger Plads paa Lolland-Falster. Billet mrkt. »165« modt. Ekspeditionskont.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (15)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Thingvalla Allé 28, S. (38)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 26 KØBENHAVN DEN 30. JUNI 1916 XLIII AARGANG

Norske Kollegers Kongres.

VORT norske Broderforbund (Norsk Centralforening for Bogtrykkere) afholdt Landsmøde i Kristiania i Dagene fra 21.—25. Juni. Delegeretmødet var planlagt til fire Dages Varighed, men desuagtet maatte Kongressen forlænges med 1 Dag.

Landsmødet faldt denne Gang midt i en Tarifperiode, saaledes at Arbejdet overvejende kunde helliges Organisationens almindelige Principer og Anliggender.

Fra 42 Afdelinger var mødt 68 Repræsentanter, hvortil kommer Hovedstyrets 7 Medlemmer. Kun følgende 5 Afdelinger havde mere end en Repræsentant: Bergen 5, Drammen 2, Kristiania 17, Stavanger 3 og Trondhjem 4. Af Kongressens Deltagere var 4 Kvinder, alle Sættere, hvoraf 1 var Medlem af Hovedstyret og 4 valgte Repræsentanter.

Landsmødet tæller altsaa kun halvt saa mange Deltagere som de danske Delegeretmøder, og dog stod der paa Dagsordenen Forslag om yderligere Indskrænkning af Repræsentationsretten.

Fra den norske Landsorganisation var mødt Formanden OLE O. LIAN, fra Bogbinderforbundet Forretningsfører HANS AAS, fra Svenska Typograf-Förbundet EDUARD WIBERG, og fra Dansk Typograf-Forbund VIGGO CHRISTENSEN. Fra den internationale Sekretær, P. STAUTNER, forelaa en Skrivelse med Sekretariatets Hilsen.

Landsmødet valgte Kristiania-Afdelingens Formand ALF HANSEN og ALB. N. ARNEVIG, Bergen, til Dirigenter, og ALV SCHEFLO, Trondhjem, og JOHAN HALVORSEN, Drammen, som Sekretærer.

Efter at Gæsterne havde ønsket Landsmødet Held og Lykke med Arbejdet, godkendtes den foreslaaede Dagsorden og Forretningsorden.

Landsmødets Arbejdsmaade

er en anden end de danske Delegeretmøders. Herhjemme tager vi først en Generaldebat om Sagerne, og hvis det derefter skønnes nødvendigt, lader vi Sagerne underkaste en Udvalgsbehandling. Her var Dagsordenens Punkter af Hovedstyret delt i 8 Grupper, og der forelaa Forslag om, at Kongressen ligeledes delte sig i 8 Komitéer (Sektioner), der straks tog hver sin Gruppe af Sager til Behandling for at gøre Indstilling til Landsmødet.

Hovedstyrets Forslag til Kongressens Deling i 8 Sektioner vedtoges med nogle faa Ændringer, hvorefter man paabegyndte Behandlingen af Beretningen indtil Middag, da Mødet afbrødes, for at Forsamlingen om Eftermiddagen kunde arbejde i Sektioner.

Beretningen.

Den mundtlige Beretning var passende kort, men til Gengæld blev den trykte Beretning for 1913, 1914 og 1915 gennemgaaet Punkt for Punkt.

Den sidste Tarif udløb 1. Januar 1913, men først 19. April samme Aar var en ny Tarif vedtaget og traadt i Kraft. Beretningen giver en udførlig Redegørelse over de mange vanskelige Faser og Situationer i Tarifforhandlingerne, der jo først tilendebragtes ved Regeringens Mægling, og navnlig ved deres Tilsagn om ved Lov at ville indføre 8-Timers Arbejdsdagen i Bogtrykkerier. Senere i Beretningen meddeles, at Regeringen har holdt sit Løfte, idet der i Avgust 1915 er gennemført en Lov om Arbejderbeskyttelse, der bl. a. bestemmer, at Arbejdstiden i Bog- og Avistrykkerier er 48 Timer ugentlig fra Tarifens Udløb i 1919. Indtil denne Tid er Arbejdstiden som vedtaget i Tarifen $8^1/_2$ Time daglig.

Det norske Forbund talte den 1. Januar 1916 2943 Medlemmer, hvoraf 840 var Kvinder. Af Hovedtallet var 1835 heltbetalende og 1108 halvtbetalende.

En i Februar 1915 optaget Statistik over Medlems- og Organisationsforholdene giver følgende Tal for de forskellige Grupper og Forholdet mellem organiserede og uorganiserede.

Branche	Medlemmer	Ikke Medl.
Faktorer	148	91
Avissættere	404	50
Bog- og Akcidenssættere	703	9
Maskinsættere	141	19
Avissættersker	184	54
Bog- og Akcidenssættersker	74	12
Trykkere	237	14
Rotationstrykkere	30	7
Trykkersker	50	10
Stereotypører	39	6
Stereotypiassistenter	25	7
Paalæggersker	471	92
Øvrige kvl. Hjælpearbejdere	43	58
Sætterlærlinge	182	263
Trykkerlærlinge	36	70
Øvrige mdl. Hjælpearbejdere	30	37
	2797	799

Opgørelsen omfatter 81 Dage med 347 Bogtrykkerier. Naar Tallet paa organiserede Arbejdere er lavere end Med-

lemsantallet pr. 1. Januar, skyldes det, at den foranstaaende Opgørelse kun omfatter arbejdende Kolleger, saaledes at syge, arbejdsløse og Medlemmer udenfor Faget ikke er medregnet.

Af de 799 uorganiserede Arbejdere skønner man, at en Trediedel er organisationsmulige.

Hvis en Sammenligning med danske Forhold skal drages, maa Lærlingene i begge Forhold fradrages.

Paa det Omraade, Statistiken omfatter, fandtes 110 Sættemaskiner, 38 Rotationspresser, 527 Hurtigpresser og 634 Digeltrykspresser. (Forts.)

Jubilæum.

DEN 30. Juni har vor Kollega ALFRED WINKELMANN arbejdet i »Politiken« i 25 Aar. I en Del af disse Aar har han haft et stort Arbejde som Personalets Tillidsmand og taget mangen en haard Dyst for at skabe Tilfredshed i Personalet, hvad der som Regel er lykkedes ham ved Hjælp af et vist diplomatisk Talent. — Hans Jubilæumsdag vil derfor blive fejret paa festlig Vis. — Foruden de Opmærksomheder, som vises ham fra »Politiken«s Udgiveres Side og fra hans Arbejdskolleger, vil disse sidste samles med ham til en Festfrokost Søndag den 2. Juli.

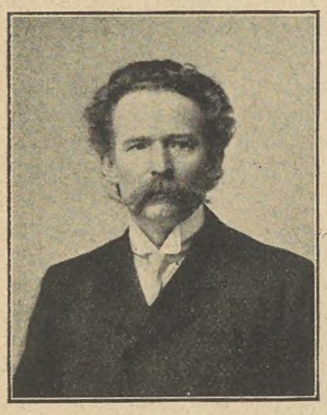

I Den typ. Forening var A. W. i 90'ernes Begyndelse Medlem af Styrelsen og har altid været en flittig Deltager i Foreningslivet. — Sammen med afdøde J. P. Petersen og flere er han Medstifter af de aarlige Aftenunderholdninger til Fordel for de Arbejdsløse.

Winkelmann er da ogsaa en kendt og afholdt Mand blandt alle Kolleger, og han vil sikkert paa sin Jubilæumsdag modtage mange Beviser herpaa.

Ogsaa vi ønsker vor gamle Kammerat til Lykke.

Skovturen!

ÆREDE Kolleger, der ellers Søndag Morgen nok holder af at ligge længe og strække sig, maatte i Søndags have Benene tidligt ud. Madammen havde da alt længe været i Gang med Rollingerne, der ogsaa skulde med i Skoven, og Madkurven skulde gøres i god Stand, thi den varme Middag var af gode Grunde denne Gang strøget af Programmet.

I et Antal af ca. 300 mødtes da alle Kl. 7½ paa det yderste Nørrebro for at lade sig befordre videre ud — til en lang Dags behagelig Anstrængelse i den kendte nordsjællandske Natur.

Glade Ansigter og godt Humør var der nok af, kun Solen — der i denne Sommer har været lige saa kostbar som alt andet Paalæg — havde ikke fundet det Ulejligheden værd at tage med, og den trænger Sort-Kunstnerne dog i særlig Grad til at have med i Skoven.

Men det gik endda. Sangforeningen satte Stemningen adskillige Grader op, slemme Brandere og morsomme Vitser vekslede med Selskabets glade Latter, og da man bænkedes i Fiskebæk Hotel, for at tømme den tunge Madsæk, var der blevet god — glubende — Appetit overalt.

Turen til Frederiksdal blev af de fleste foretaget over Furesøen, men af de Unge var der mange, der med Kæresten under Armen foretrak den henrivende Spadseretur langs Søen.

Og saa kom Regnen — naturligvis, den kan man snart ikke undvære.

Men Humøret var lige fint, og for dette skylder Deltagerne ogsaa en Tak til et Par unge Damer, der ved vekslende muntre og vemodige Viser underholdt alle, og mange Gange henrev til stærkt Bifald; det var Frkn. KIRSTINE SØRENSEN og KETTY NIELSEN, der ogsaa ved tidligere Lejlighed har vist, at de evner at underholde med baade Smag og Lune.

I Lyngby naaede man programmæssigt Dansesalen, og ved Punschebordet holdtes Dagens eneste Tale af Afdelingens Formand, BERNH. SCHMIDT.

Han mindede om, at Aaret, der var gaaet, ligesom Vejret i Dag, havde tegnet sig graat i graat: Arbejdsløshed og navnlig Dyrtid havde sat sine Spor hos Medlemmerne som paa Organisationen. Men Organisationen — vi alle omfatter med Kærlighed — er stærk, og vil bidrage til, at det atter bliver Solskin i Kollegernes Hjem; han sluttede med at udbringe et Leve herfor.

Festsange af LAUR. JENSEN og JENS PANGEL blev sungne med Forstaaelse og høstede fortjent Bifald.

Saa dansedes der videre i Salen, medens Sangforeningen gav en Del Numre for de af Deltagerne, der blev i Haven.

Her svigtede Programmet for første og eneste Gang; Regnen var holdt op — men de kulørte Lamper — Røg — og Musiken — Glastrompet.

De før nævnte to unge Damer tog da atter fat og koglede noget af den Stemning frem, en Midsommeraften kan være saa rig paa.

Kl. 11 stævnede alle til Toget — lidt trætte, men rigere paa Indtryk af det gode Samvær.

Det sidste vi hørte paa Perronen i København var en sød, frisk Damestemme, der nynnede et Par Linjer af Pangels Sang:

Jeg vil altid gerne være
med, naar Du til Møder gaar —
vi vil ogsaa med, Du kære,
paa dens Skovtur næste Aar.

TROLD.

Fra Aarhus.

Til

Red. af »Typograf-Tidende«.

Nedenstaaende Udtalelse, der den 14. ds. er sat i Cirkulation blandt Aarhus Afdelings Medlemmer, bedes optaget i Bladet:

Foranlediget af den sidste Tids Begivenheder her i Afdelingen, ønsker vi underskrevne, der var forhindrede i at være til Stede ved Generalforsamlingen den 9. ds., herigennem at udtrykke vor Anerkendelse af og Tilfredshed med den energiske, uegennyttige og retsindige Maade, hvorpaa den genvalgte Formand, Marthin Pedersen, i de forløbne 4 Aar har varetaget sit Hverv, og vi er forvissede om, at han fremdeles med usvækket Interesse vil lede Afdelingen i et sundt og godt Spor til Standens Gavn.

Udtalelsen har til Dato faaet 40 Underskrifter udenfor de 37, som stemte paa Marthin Pedersen paa Generalforsamlingen den 9. ds., og vil senere blive tilstillet Lokalformanden.

Aarhus, den 23. Juni 1916. J. CHR. HANSEN.

Karnevalet.

I forrige Uge noteredes der i Dagbladene en Meddelelse om, at Formanden for Københavns Afdeling ved Kriminalretten var idømt en Bøde til Københavns Kommunes Kasse paa 60 Kr., samt at Sagens Omkostninger var at betale af ham.

Naar denne Sag er gledet til dette Kammer, uden at Medlemmerne har hørt noget videre derom, skyldes det Politidirektørens Trang til at undersøge Principet i Lovligheden af Afholdelse af Foreningsfestligheder Lørdag Nat, der som bekendt er Helligdagsnat fra Kl. 12, i Forbindelse med Salg af Adgangs-Billetterne til saadanne Festligheder.

At denne Opfattelse er korrekt, underbygges af den Kendsgerning, at da Sagen var for i den offentlige Politiret, og vi her nægtede at vedtage en Bøde paa 20 Kr., var Dommeren mest tilbøjelig til at slutte Sagen; men Sagen maa først forelægges for Politidirektøren, da den er indbragt af ham. Da Politidirektøren imidlertid kræver Dom i Sagen, glider denne over til Kriminalretten, som derpaa afsiger ovenomtalte Dom.

Under Sagens Behandling har vi kunnet dokumentere, at offentlig Bekendtgørelse af Karnevalets Afholdelse fra Foreningens Side kun har fundet Sted i »Typ.-Tid.«

Det, vi dømmes for, er da dette, at en hel Del Ikke-Medlemmer ad indirekte Vej er kommet i Besiddelse af Billetter, som igen ved offentlig Falbydelse er videresolgt; men naar den almindelige Lovgivning gør

Individet ansvarlig for sine Handlinger fra og med det fyldte 18 Aar, forekommer det os urimeligt at blive dømt for en Forseelse, der bevisligt er begaaet af andre, og dette Syn har sikkert ogsaa været Aarsagen til, at 3—4 Mennesker, der er taget paa fersk Gerning i Forsøget paa at forhandle Billetter, i den offentlige Politiret blev idømt Bøder for denne Forseelse.

Det er nu henstillet til Politidirektøren, at han paa det Offentliges Vegne appellerer Sagen, men herpaa har han foreløbigt svaret benægtende.

Dansk Provins-Bogtrykkerforening.

UNDER Forudsætning af, at der i Aar som tidligere af vedkommende Ministerium stilles et Beløb til Raadighed for Foreningen til Understøttelse for unge Typografer og ældre Lærlinges Videreuddannelse ved Fagskolen i København, opfordres herved unge Sættere og Sætterlærlinge i det sidste Læreaar til snarest at indsende Begæring om at komme i Betragtning ved Beløbets Uddeling. Begæringen maa være ledsaget af

1) Anbefaling fra Principalen, hvis Ansøgeren er udlært, eller Attest fra Læremesteren om, hvorlænge Vedkommende har været i Lære, i Fald Ansøgeren endnu er Lærling.
2) Oplysning om, hvorlænge Vedkommende har været beskæftiget ved Akcidensarbejde.
3) Det bedes oplyst, om Ansøgeren selv eller ved Paarørendes Hjælp evner at betale for sit Ophold under Kursustiden, der sædvanligt varer 2 Maaneder.

Selve Kursuset koster 20 Kr., hvilket Beløb fradrages den tilstaaede Understøttelse.

Ansøgning om Understøttelse maa snarest indsendes til undertegnede Formand for Dansk Provins-Bogtrykkerforening.

Da Skolen i Reglen har Plads til flere Elever, end Understøttelse i Almindelighed kan tildeles, opfordres de, der selv evner at udrede Udgifterne ved Opholdet, til ogsaa at søge Optagelse i Kursuset.

Nærmere Underretning om Tiden for Kursusets Begyndelse vil blive meddelt de ansøgende. Det tilføjes, at Kursuset kan ventes begyndt omkring 1. Avgust.

Aalborg, i Juni 1916. P. HANSEN,
Maren Turisgade Nr. 5.

Nær og Fjærn.

25-Aars Foreningsjubilæum fejres den 1. Juli d. A. af vor Kollega CARL OLSEN, »Loll.-Falst.s Stiftstidende«, Nykøbing F.

Sommerferie. Akties. Chr. Birch har, i Lighed med de foregaaende Aar, tilstillet sit Personale 3 Dages Ferie med fuld Udbetaling.

— Firmaet J. A. Hansens Bogtrykkeri, Sværtegade 3, har i Aar uden Opfordring forlænget Personalets Ferie til 1 Uge med Udbetaling af fuld Ugeløn til den Del af Personalet, der har været beskæftiget i Forretningen mindst 1 Aar. Ferien har taget sin Begyndelse.

Samtidig med Ferien udbetaler Firmaet *3. Dyrtidstillæg*, hvilket for de Giftes Vedkommende andrager 50 Kr. pr. Mand.

— »Loll.-Falst.s Stiftstidende« har i Lighed med foregaaende Aar tilstaaet deres Personale 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Hobro Ekspres-Trykkeri har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn samt givet en Lønforhøjelse paa 2 Kr. ugentlig.

— »Hobro Avis« har, som foregaaende Aar, givet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— Redaktør Kampmann (»Morsø Avis«) har, ligesom de foregaaende Aar, tilstaaet *hele* sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

Typografer og Bajerskøl. I 2. Hefte af det nye Værk »Andelsbevægelsen i Danmark« finder vi følgende interessante Oplysninger om det første Andelsforetagende i Danmark: »Som den første af den Slags Forretninger maa nævnes den, som Arbejderne i det Berlingske Bogtrykkeri oprettede 1851, og som havde til Opgave at foretage Indkøb af billigt Øl. Der gives imidlertid ikke nærmere Besked om, hvorledes det senere gik »Foreningen«, hvis Oprettelse antagelig skyldes de brave Typografers Smag for Bajerskøl, hvilken Produktion nogle Aar tidligere var paabegyndt i København«. Som man ser, var Typograferne altsaa ogsaa paa dette Omraade Foregangsmænd.

Om en enarmet Typograf og hans Arbejdsmetode skriver »Korrespondent« følgende: En Kollega der alt i 35 Aar har været beskæftiget ved Typografien har fortalt os, at han ved en Lærlings Uagtsomhed kom til at miste sin højre Arm, der blev stærkt kvæstet i en Skæremaskine. Efter 3½ Aars Sygehusophold fik han igen Arbejde og blev sat til Oprømning og Aflægning; men snart begyndte han paa egen Haand at eksperimentere med Vinkelhagen. Han stillede den paa Kanten af e-Faget, og for at faa et fastere Støtte for Vinkelhagen lagde han en 2-Cicero Steg paa Fagets ydre Rand, og satte nu med venstre Haand. At hæve ud var det vanskeligste, det foregik paa følgende Maade: Han omfattede Vinkelhagen med Haanden og hævede Satsen forsigtig ud paa den Maade, at de tre sidste Fingre holdt Satsen med Sættelinjen, Tommelfingeren den øverste Del (første Linje) og Pegefingeren den højre Side, hvorved intet Bogstav faldt ud. Ved bredere Linjer fugtede han Satsen og brugte to Sættelinjer. Ved Aflægningen kunde han fra Begyndelsen ikke faa i sit Hovede, at han i Følge Haandens Stilling maatte lægge Ordene af fra den modsatte Side; men saa vendte han Satsen om, saa at Signaturen kom nedad, og fandt derved Ordenes passende Stilling. I hurtig Aflægning stod han ingenlunde tilbage for nogen.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Tirsdag den 16. Maj 1916.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Formanden bød de nyvalgte Styrelsesmedlemmer Velkommen og udtalte Haabet om godt kammeratligt Samarbejde. — Det paalagdes Formanden at sende de afgaaede Styrelsesmedlemmer en Tak for udført Arbejde i Organisationens Tjeneste. — Ved K. B.s Mellemkomst var det lykkedes i 3 forskellige Sager at faa anerkendt Betalingspligt for Bogtrykkerne. — En Forespørgsel om Beregningssætteres Ret til Erstatning for Helligdage blev besvaret benægtende. — Ernst Hansens Blokadebryder-Virksomhed i Pressens Stereotypianstalt var nu afsluttet. Hansen havde forladt nævnte Arbejdsplads og begærede nu Optagelse i Forbundet. Det vedtoges at indstille ham til Optagelse paa Betingelse. — Forsvarsministeriet havde nu efter gentagne Henvendelser svaret, at Forbudet mod, at Typografer, der var beskæftiget i Krigsministeriets Trykkeri, var Medlemmer af deres faglige Organisationer, for længere Tid siden var hævet, samt at Kvindernes Løn var hævet fra 60 til 66 Kr. pr. Maaned. — Et tidligere Medlem, som var slettet for Restance, forespurgte om han kunde blive Medlem. Ja, naar Restance samt nyt Indskud var betalt. — Da der stadig omkring Helligdage foreligger Tilfælde, hvor Principalen tilbageholder Betalingen for Helligdagene, drøftede Styrelsen hvorledes saadanne Forhold skulde behandles. — Der forelaa Meddelelse fra »Det tekniske Selskabs Skole« om, at Udstillingen af Elevarbejder fandt Sted fra 19.—21. Maj. — En Anmodning om Landophold i en Sygeperiode blev bevilget. — En tilsvarende Anmodning, men uden at der her forelaa nogen Sygemelding, nægtedes. — Til Arrangering af Foreningens aarlige Skovtur valgtes Frk. Crone, Laur. Jensen samt Formanden. — Det vedtoges at indvarsle til Kvartals-Generalforsamling Tirsdag den 30. Maj. — To Anmodninger om hvilende Ret bevilgedes. — En do. kunde ikke bevilges.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

22. Juni: Marstal 50.00.

København, den 27. Juni 1916.
Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. Fischer-Nielsen er bortrejst fra 1.—15. Juli. Vikar: Dr. Harsløff, Kirkevej 3. Træffetid: Form. fra 9—10 samt Fredag fra 6—7 Efterm.

Dr. Dyhre er bortrejst i 3 Uger fra 4. Juli. Vikar: Dr. Leerbeck, Amagerbrogade 102. Sædvanlig Træffetid.

Dr. Erik Larsen er bortrejst fra 1.—31. Juli. Vikarer: Dr. Lange, Knippelsbrog. 1[3], Træffetid 1—2 samt Fredag 6—7, og Dr. Bøcker, Torvegade 19[1], Træffetid: 1—2 samt Onsdag 6—7.

Ny Medlemmer.

København: Stereotypør Carl Marius Johs. Nielsen, udl. 4/4 96 hos Ferslew (O. C. Olsen), tidl. Medlem. Paal. Dagny Edith Henriksen, udl. 12/6 16 hos Truelsen (arb. s. St.). Paal. Asta Nielsen Steffensen, udl. 19/6 hos Gudmundsen (arb. s. St.). Paal. Oda Julie Christine Thomsen, udl. 31/5 08 hos B. Nielsen (Jensen & Rønager), tidl. Medlem. Hjælpearb. Frantz Carl Chr. Svendsen (Rosenberg).

Horsens, Alfred Rasmussen, udl. 23/5 16 i Horsens Avis.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 787 Herm. Grevlund fra Rejse (arbl.). 3983 Aage Bernt Møller fra Viborg (arbl.). 3865 Louise Steffensen fra Kallundborg. Hv. Ret.

Aalborg, 6817 L. G. Wagner (arbl.). Aarhus, 3590 Wilh. Neess (arbl.), 3781 Helander Petersen (Reklametrykkeriet) og 1745 Viggo Frederiksen (Jysk Centraltr.). Næstved, 4254 Otto Hansen i Pl., 2866 J. C. Hylander i Pl., 3926 Aksel T. Jensen (Militær) og 3788 Johs.

Korsgaard Hansen (Militær). Odder, 3746 Gustav Adolf Roest (E. Kjeldsen). Odense, 3825 Edvard Jensen (Odense Avis), 3406 Chr. Keilstrup (Odense Avis) og 1214 Harald E. Petersen (Thillerup). Stege, 3682 V. Tommerup (L. M. Tommerup). Stubbekøbing, 6078 G. Petersen.

Fratraadte.

København: 3317 Carl Chr. Andersen til Aars i Pl. 1406 Frithjof Bruun til Udl. 1656 Jean Vilh. Hansen til Udl. 3090 Ch. Jul. Vald. Hansen til Dansk Arbejdsmands-Forb. 6702 C. S. C. Jacobsen til Svendborg (arbl.). 3659 Th. Nielsen til Udl.

Aalborg, 787 Herman Grevlund til Kbhvn. (arbl.). Aarhus, 1855 Hugo Knudsen til Kbhvn. i Pl. og 4304 Th. Funch Thomsen til Amerika. Horsens, 6734 O. G. S. Christensen til Holstebro i Pl. Nykøbing F., 1463 Anders P. Andersen paa Rejse. Næstved, 2599 Christian Schmidt paa Rejse og 6315 Hans Nielsen til Roskilde (arbl.). Odder, 6552 Jens Louring paa Rejse. Odense, 3750 Vilh. Nielsen til Skanderborg (arbl.), 6151 Martin Madsen til Løgstør (arbl.) og 6323 Niels Chr. Pedersen til Middelfart i Pl. Ringkøbing, 3780 Victor Rabe paa Rejse. Stubbekøbing, 1187 O. P. L. Honorè. Viborg, 6301 Jens Thomsen til Skive i Pl. og 3983 Aage Bernt Møller til København (arbl.).

Udslettet.

Odense, 1443 Johannes Alfr. Nielsen. (Forsvundet.)

Annuleret Udslettelse.

København: 2805 Oskar Vald. Eckbergs Udslettelse er annuleret, da Restancen er betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist.

Udslettet med Restance.

København: 4071 Trykker Svend Aage Fielsøe Christensen (Eriksen). 1500 Bogtr. Anton Nielsen (Gammelholms Bogtrykkeri).

Død.

København: 348 Enke Kirstine Poulsen (Medlem af Syge- og Begravelseskassen).

Gutenberg-Koret.

Fredag den 30. Juli: Sammenkomst i Pilealléen 18 Kl. 8½. Forsk. Meddelelser. (4h)

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8½: Pilealléen 16. — Meddelelser foreligger. Mød alle. (1z)

T. C. C. Frederikssund—Jægerspris. Lørdag Aften Nørrebros Runddel Kl. 6¼ pr. og Søndag Morgen ved Slangerupbanens Station Kl. 6¾ pr. Husk Lygten. I Tilfælde af Regn ingen Tur.

Lørdag den 8. Juli: Bakketur. (3i)

ANNONCER

Akcidens- og Avissætter.

Som saadan søges en fast Plads, eventuelt som Leder af et mindre Trykkeri. Vedkommende er militærfri. Billet mrkt. »167« med Opgivelse af Løn bedes sendt til Ekspeditionskontoret.

En yngre Akcidenssætter

kan faa Plads i København i stadigt Arbejde. Billet mrkt. »176« til Ekspeditionskont.

Ung Trykker, for Tiden i Arbejde, vant til Værk og Illustration, søger Plads snarest i København. Billet mrkt. »175« til Ekspeditionskontoret.

Plads søges!

En dygtig Akcidenssætter søger Plads som Akcidens- eller Avissætter i København eller Provinsen. (Anbefalinger haves.) Billet mrkt. »168« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig og paalidelig

Sætter-Trykker,

uddannet i Akcidenstrykkerier, søges fra medio Avgust. Fast Stilling. God Løn.

Centraltrykkeriet,
(174) Aalborg.

En dygtig **Annonce-Sætter,** der kan deltage i Ombrydning, søges. Oplysning fra tidl. Arbejdssted sendes Faktor DUUS, Aalborg Venstreblad, *skriftligt*. (173)

En dygtig

Sætter-Trykker

kan faa fast Plads i Midtfyens Dagblads Trykkeri i Ringe. Tiltrædelse Lørdag den 22. Juli Kl. 7 Morgen. Begyndelsesløn 30 Kr. ugentlig. (172)

Akcidens-Bogtrykkeri.

Et i god Drift værende Akcidens-Bogtrykkeri (helst paa Sjælland) ønskes snarest til Købs. Billet mrkt. »169« modtager Ekspeditionskontoret.

En god Monoline

staar til Salg i **Middelfart Venstreblads Trykkeri**. (71)

En Reklameforretning

med **Maskiner** og **Typer** er til Salg — 700 Kr — for en energisk Mand, med 500 Kr. kontant; 200 Kr. kan blive staaende i Forretningen. Billet mrkt. »170« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12a)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

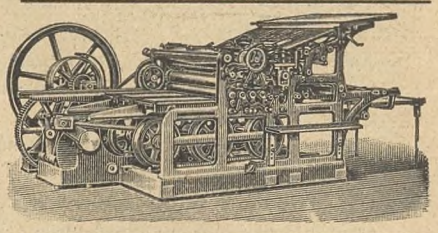

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

Dansk Arbejde.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Forenings-kontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,
(57) Thingvalla Alle 28, S.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 27 KØBENHAVN DEN 7. JULI 1916 XLIII AARGANG

K. B. og Dyrtidshjælpen.

KØBENHAVNS BOGTRYKKERFORENINGS ekstraordinære Generalforsamling afholdtes Onsdag den 28. Juni, og paa denne behandledes bl. a. den af Dansk Typograf-Forbund skete Henvendelse om Dyrtidshjælp.

Efter en Debat om Spørgsmaalet vedtoges følgende Udtalelse:

»Generalforsamlingen udtaler, at Spørgsmaalet om eventuelle Dyrtidstillæg som hidtil bør være en privat Sag for de enkelte Bogtrykkere. Man er enige om, at eventuelle Dyrtidstillæg bør gives udtrykkelig som saadanne, ikke som ugentlige Løntillæg, og kun til saadanne Arbejdere, som maa antages at *trænge* til Hjælp, ikke som en *almindelig* Lønforhøjelse.«

I Følge Statistik, optagen af Bogtrykkerforeningen, har 32 Værk- og Akcidenstrykkerier givet Dyrtidstillæg. 12 Firmaer havde forhøjet Lønnen, 11 Firmaer havde givet et Beløb en Gang for alle, og 9 Firmaer havde benyttet begge Former.

Kvalitet og Kvantitet.

EN Gang i November Maaned indeholdt »Typ.-Tid.« en Del indsendte Artikler om faglig Kvalitet og Kvantitet og om Formaalstjenligheden af, at unge Typografer rejste ud og lærte i Udlandets Bogtrykkerier, hvad de eventuelt manglede i kvalitativ Henseende.

En M. G. har i »Haandværkerbladet« ud af denne Serie taget et enkelt Stykke, hvori VIGGO NIELSEN, Aarhus, hævder, at ingen Typograf bør yde mer i Arbejde end han faar Løn for; M. G. giver i den Anledning ordenlig ondt af sig, og gør det paa en saa fortrinlig Maade, at vort Arbejdsgiverorgan (Bogtrykkerbladet), der ellers sjældent har Plads til andet end Uddrag af Bogtrykkerforeningens Love og saa Annoncer, har skyndt sig med at optage den i sin Helhed.

Vi synes, at M. G. er ikke saa lidt ensidig i sin Omtale af, hvad »Typ.-Tid.« har indeholdt i denne Artikelrække, thi det Hr. Viggo Nielsen væsentlig vilde raade sine unge Kolleger til, var først og fremmest at rejse til Steder, hvor der var mere Brug for deres Arbejdskraft, end herhjemme, og paa den Maade lette os Byrden med Hjælp til Arbejdsløse, thi M. G. maa ikke svæve i den Vildfarelse, at vore Bogtrykkere yder nogen Støtte paa dette Omraade, selv om de er de eneste, der drager Fordel deraf. Viggo Nielsen vilde yderligere, at de Unge, ved at se dem om andre Steder, skulde komme tilbage kvalitativt godt ballastede, saaledes at de paa Arbejspladserne kunde yde det bedste, vort Fag kan kræve; næst efter, at det kan være en personlig Tilfredsstillelse for den unge Mand selv, skulde man tro, at det var Bogtrykkerne, der i Konkurrencen vilde drage den økonomiske Nytte af, hvad den unge Mand saaledes havde tilegnet sig. Vi har i Tidens Løb ofte hørt Bogtrykkere beklage sig over, at vort Fags Udøvere ikke stod paa Højde med andre Landes Typografer; vi har hidtil været og er endnu af en anden Opfattelse, selv om vi mener, at Udlandet — navnlig det sydlige — i hele sin Udvikling staar langt over os, og som Følge deraf ogsaa kan yde frugtbringende Paavirkning paa dem, der søger derned. Men hvad enten vor eller Bogtrykkernes Opfattelse er den rigtige, burde man fra Bogtrykkernes Side yde Paaskønnelse til Bestræbelser, der gaar i ovennævnte Retning, og ikke uden Kommentar optage G. M.s Artikel.

Den er nemlig i en ikke ringe Grad overdreven, thi det Viggo Nielsen vil, og Organisationen ogsaa har arbejdet for, er, at komme saadanne Bogtrykkere til Livs, der for minimale Lønninger vil have det samme Arbejde udført, som Bogtrykkere faar, der yder betydeligt mere end Minimal-Lønninger.

Bogtrykkere af den sidste Kategori, der er dem, som G. M. nævner, der ogsaa yder Sommerferie osv., vil fra deres egen Virksomhed vide, at Typograferne ogsaa kvantitativt giver fuld Valuta for, hvad de faar i Løn.

G. M. skriver:

En fast Arbejder, der er i Arbejde hos en human Arbejdsgiver, faar sin Løn, hvad enten han holder Helligdag, er syg eller faar en Dag eller Time fri i en eller anden Anledning. Kommer han til Uheld med et eller andet, der kunde tages Erstatning for, ser Arbejdsgiveren imellem Fingrene med et saadant Uheld. Ja, der er jo ogsaa Perioder paa enhver Arbejdsplads, hvor en Arbejder ikke, maaske endog i flere Dage, er i Stand til at tjene blot en Brøkdel af sin Dagløn, som han alligevel oppebærer fuldt ud. Der er endvidere mange Principaler, der i vore Dage giver Sommerferie med fuld Løn osv. osv.

Med fuld Anerkendelse af det rigtige i det her anførte, skal vi bemærke, *at der er mange Arbejdspladser, hvor Forholdene ikke er*, som af G. M. skildret, men hvor man tværtimod i højeste Grad søger at slippe billigst muligt og ikke holder Arbejdskraften en Time længere, end Tarifen foreskriver.

Vi kender endvidere adskillige Tilfælde, hvor smaatskaarne Bogtrykkere har krævet Erstatning for Ubetydeligheder — Aarsagen har ofte været Mangler paa det paagældende Arbejdssted — og ligeledes Arbejdsgivere, der ved Fortolkninger af Tarifens Ord, har villet unddrage sig Pligten til Helligdagsbetaling.

Hører G. M. til denne Slags Arbejdsgivere, kan han ikke forvente, at Typograferne yder kvantitativt det samme, som paa Arbejdspladser, hvor de af ham skildrede Forhold er til Stede, og hvor Lønningerne ligger i et anstændigt Niveau.

Dyrtidstillæg.

En fra Silkeborg Lokalafdeling til samtlige Principaler i Byen rettet Henvendelse om Dyrtidshjælp har resulteret i, at omtrent samtlige Forretninger, der beskæftiger Typografer, har ydet disse Dyrtidshjælp (»Silkeborg Avis« endog for 3. Gang). — Dette gode Eksempel kunde dog ikke følges af — »Silkeborg Social-Demokrat«. —n.

»Loll.-Falst.s Venstreblade«, »Loll.-Falst.s Stiftstidende«, »Loll.-Falst.s Folketidende« og A/S Centraltrykkeriet har efter Andragende fra Lokalstyrelsen tilstaaet deres Personaler følgende Dyrtidshjælp: Gifte 30 Kr., ugifte 20 Kr. og Paalæggersker og Lærlinge hver 10 Kr. Dette er andet Dyrtidshjælp, disse Firmaer har ydet, idet de gifte til Jul fik 25 Kr. hver.

Sveriges Typografers Organisation.

Nogle historiske Undersøgelser i Anledning af Svenska Typograf-Förbundets 30-Aars-Jubilæum 8.—10. Juli 1916.

Af L. CHR. NIELSEN.

II.

Boktryckerikonstförvandternas Sjuk-, Begrafningshjälps- och Understödskassa.

TYPOGRAFERNE (= Konstförvandterna) synes dog aldeles ikke at have været videre fornøjede med Oprettelsen af »Boktryckeri-Societeten«. De havde sandsynligvis en Forudfølelse af, at den ikke vilde komme til at værne om *deres* Interesser. Og dog strakte Typografernes Interessesfære sig i Almindelighed næppe langt ud over at arbejde, sove, spise og drikke. Men alligevel mente de nok, at der kunde være faldet et lille Ben af til dem. Men man savnede Interesse til at gøre noget selv.

Vi se da ogsaa, at det var Principalerne, som gik i Spidsen med Dannelsen af den ny Organisation, der skulde være til Gavn for Svendene. Allerede den 6. April 1754 blev de 3 ansete Stockholmsbogtrykkere PETER MOMME, LARS SALVIUS og L. GREFLING enige her om. Disse Stiftere bestemte, at Indskrivningsafgiften til Kassen (*Bogtrykkerikonstforvandternes Syge-, Begravelseskjælps- og Understøttelseskasse*) bestemtes for Mænd til 8 Daler[1], og Halvaarskontingentet til 7 Daler 10 Øre eller 9 Øre om Ugen. Sygehjælpen bestemtes til 6 Daler om Ugen: Begravelseshjælpen til 150 Daler for Mænd, 100 Daler for Hustruer og 72 Daler for Enker; Hjælpen til Enker bestemtes til 72 Daler aarligt.

Efter at Typograferne havde valgt Bogtrykker PETER GÖRANSSON NYSTRÖM til Formand og Typograferne CARL JOHAN RÖPKE og CARL STOLPE til Kasserere, bestemtes det, at Kassen skulde opbevares hos Formanden — en Bestemmelse, der sikkert var hentet fra Laugene, hvor Oldermanden (Formanden) opbevarede Kassen.

Den 22. September 1754 indbetaltes det første Kontingent af 37 Typografer og 9 Hustruer med ialt 600 Daler 18 Øre Kobbermønt. Bogtrykkerne MOMME og SALVIUS forærede hver 100 Daler til Kassen, ligesom den førstnævnte skænkede et Kasseskab til en Værdi af 48 Daler. Den 22. Januar 1755 forærede ogsaa Bogtr. GREFLING 100 Daler, og den 14. April 1772 skænkede Bogtrykkeri-Societetens Medlemmer 587 Daler til Kassens Understøttelse. Siden har flere andre doteret Midler til Kassen.

Den 25. September 1774 besluttedes det, at Indskrivningsafgiften skulde forhøjes til 9 Daler for Mænd, og Halvaarskontingentet til 9 Daler for Mænd; det sidste dog blot for nye Medlemmer. Samtidigt antages det første udførlige Reglement for Kassen, dateret den 20. Juni 1774 og undertegnet af Bestyrelsen og 59 Medlemmer fra Stockholms daværende 7 Bogtrykkerier. En af de interessanteste Forholdsregler, der i Kassens lange Eksistens er foretaget, er Beslutningen, som indørtes i Lovene i Aaret 1774, at *ingen kunde anses for at være udlært eller blive antaget paa Prøve som Svend førend han havde indbetalt Indtrædelsesafgiften til Kassen.* Man søgte gennem denne Beslutning at gøre det obligatorisk at tilhøre Kassen — en Beslutning, der svarer til vore Dages Forhold i saa mange forskellige Arbejderforeninger (Fagforeninger, Sygekasser o. lign.).

Den 1. Januar 1777 besluttedes, at Regnskaberne skulde føres i Rigsmønt, hvilket naturligvis havde en Del Forandringer til Følge. Ved denne Tid udbetaltes ogsaa *Understøttelse til gamle Typografer.* Et Medlem fik saaledes 17 Øre om Ugen, til han for 16 Rdlr. 67 Øre købte en Plads paa Danviks Hospital (en Institution i Stockholm, der virker nærmest som »Almindeligheden« i København).

Efter en hel Række af Lovændringer med stadige Forhøjelser af Kontingentet og de forskellige Slags Understøttelser, tillades det 1852 ogsaa Skriftstøbere at tilhøre Foreningen.

Den 16. April 1854 fejrede Foreningen sit 100-aarige Jubilæum med en Fest. Ved denne Lejlighed stiftedes — og har siden sorteret under Kassen — »*Boktryckeri-konstförvandternas Enkepensionskassa till förökande af blifvande enkors understöd*«. Som et Minde af 100-Aarsdagen sammenskød 114 Medlemmer 211 Kr. 75 Øre, hvortil Kongl. Bogtrykker CARL NORSTEDT lagde en Gave af 50 Kr. samt en Forbindelse paa 1000 Kr., hvoraf Renten med 50 Kr. aarlig skulde udbetales til Fonden. Til Grundfonden skænkedes siden flere Gaver, bl. a. 2000 Kr. af Frøkenerne NORSTEDT og 50 Kr. af Bogtrykkeri-Societeten. 1868 var denne Fonds Kassebeholdning 3641 Kr.

Konstförvandtskapets Kasses Beholdning var i hele Kroner:

Aar 1754	47 Kr.
» 1761	235 »
» 1772	298 »
» 1777	468 »
» 1791	632 »
» 1803	1,089 »
» 1812	1,512 »
» 1820	2,252 »
» 1830	3,600 »
» 1840	4,132 »
» 1850	5,775 »
» 1860	5,991 »
» 1870	5,008 »
» 1883	48,378 »
» 1890	75,995 »
» 1900	111,408 »

Ganske interessant er en Udtalelse af Forfatteren, Faktor J. G. NORDIN i 1869: »Det fremgaar tydeligt, at ikke nogen paa sikker Grund opgjort Beregning er foretagen ved Reglementets Vedtagelse, og ikke heller har taget til Støtte ved Forandringer deraf; det synes at have været beroende af Kassens Stilling i Øjeblikket om Udgifterne eller Indkomsterne skulle forhøjes.« Han synes at vente sig en hel Del af den for nogle Aar siden ophørte Hjælpekasse i København — han svævede nemlig i den sørgelige Vildfarelse, at denne Kasses Beregninger var rigtige.

Det har gaaet med Konstförvandtskapets Kasse, som med saa meget andet her i Livet, der bliver gammelt — Stagnation i Udviklingen har indfundet sig.

Den for Medlemmerne særdeles fordelagtige Maade, som Sygehjælpen og dens Udbetalende var ordnet paa — der var ingen Grænse for Sygehjælpen, denne udbetaltes til den Syge blev rask, og der skulde ikke Lægeattest for Sygdom, men kun et Bevis fra vedkommende Trykkeris Inkassator — bevirkede, at Kassen ofte havde svært ved at klare sine Forpligtelser. I Aaret 1870 foretoges en grundig Undersøgelse af Kassens Forhold, og denne viste, at hvis Kassen ikke havde haft Renter og Gaver til sin Raadighed, vilde den have gaaet med et Tab af over 7000 Kr. i Aarene 1835—69. I disse Aar var der nemlig paa den mandlige Afdelings Konto indsat 25,447 Rigsdaler, men der var udtaget 29,843 Rigsdaler, og paa den kvindelige Afdelings Konto var der indsat 4443 Rigsdaler, men der var udtaget 7160 Rigsdaler. Dette var jo ikke saa heldigt.

I 1869 skete der en betydelig Indskrænkning i Sygehjælpens Længde; fra da af fik man kun hel Sygehjælp i 26 Uger og halv Sygehjælp i de følgende 26 Uger.

I 1880 sammensloges Kassen med »*Gutenbergska Stiftelsen*« til én Kasse under Navnet »*Konstförvandtskapets Kassa*«; Gutenbergska Stiftelsen havde dog sin særlige Bogføring. Sammenslutningen varede dog ikke længere end til 1899, da, som Følge af Sygekasseloven, Kassen maatte inregistreres. »*Konstförvandtskapets sjuk- och begrafningskassa*«, som det nye Navn blev, deltes i 3 Grupper: Gruppe I, med en aarlig Afgift af 12 Kr., 10 Kr. om Ugen i Sygehjælp; Gruppe II: respektive 8 og 8 Kr.; Gruppe III: respektive 6 og 4 Kr. Sygehjælpen udbetaltes i alle Grupper i 10 Uger med hel og i 42 Uger med halv Hjælp i Løbet af 5 Aar.

I Anledning af et nyt stort Værk: »*Svenska Typografernas historia*« (Værket bliver paa ca. 600 Sider, og er bestemt at udkomme til Svenska Typografförbundets 10. Kongres den 9.—12. Avgust i Aar), som det svenske Typografforbund har overdraget sin Forretningsfører EDUARD WIBERG og Redaktøren af »Svensk Typograf-Tidning«, NILS WESSEL, at udarbejde, har sidstnævnte foretaget en Mængde Undersøgelser, og Wessel har været saa venlig at tilstille mig Resultatet af nogle af disse, med Ret til at benytte dem i denne Serie Artikler, hvorfor jeg her bringer begge Forfatterne af nævnte Værk min bedste Tak. Af disse Undersøgelser fremgaar det, at Dødelighedsstatistiken for Aarene 1869—1915 viser, at af 347 i Løbet af denne Tid indenfor Kassen ind-

[1] 1 Daler Kobbermønt = ca. 22 Øre i Nutidens Penge.

trufne Dødsfald, skete 140 (eller 40 *pCt.*) af Tuberkulose. Ca. 25 pCt. døde af Alderdomssvækkelse.

Kassen er en døende Institution. I Løbet af 17 Aar (1899—1915) er Medlemsantallet formindsket fra 358 til 263. Dødeligheden er større end Nyindmeldelsernes Antal, og dette Forhold er saa meget værre, som Medlemmernes Hovedkontingent bestaar af Fagets allerældste Medlemmer.

Ved Udgangen af Aaret 1915 — det 161. af dens Tilværelse — havde Kassen en Formue af 29,679 Kr. 30 Øre.

I den sidste Tid er der ført Underhandlinger imellem Konstförvandtskapets Kassa og Svenska Typograf-Förbundets Sygekasse om førstnævntes Opgaaen i sidstnævnte. Disse Underhandlinger er nu strandede[1], og Konstförvandtskapets Kassa besluttede paa sit Møde den 25. Maj i Aar at fortsætte sin Virksomhed som hidtil. (Forts.)

Alfred Dahlquist

har den 10. Juli i 40 Aar arbejdet hos Firmaet H. H. Thiele i den gamle Gaard i Walkendorfsgade. Han har i dette lange Tidsrum været beskæftiget med Trykningen af Frimærker, Obligationer og andre Værdipapirer, og han har gjort det paa en saadan Maade, at hans Arbejde har været fuldt ud tilfredsstillende for Firmaet.

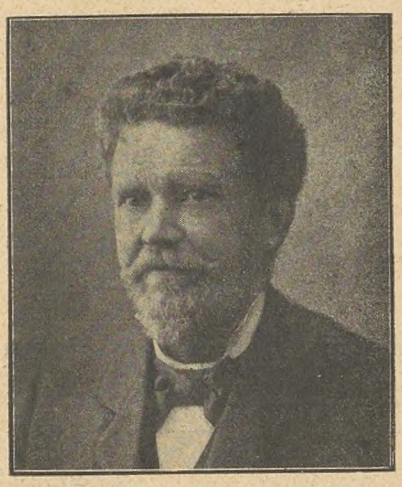

Dahlquist var en af Indbyderne til Mødet i Boldhusgade den 19. Oktober 1876, der havde samlet ca. 50 Trykkere eller de fleste af, hvad der den Gang var i København indenfor denne Branche, og den Aften blev Trykkerforeningen dannet som en ren Understøttelsesforening; thi paa den Tid var Trykkerne saa konservative, at man ikke turde røre ved Lønspørgsmaalet og langt mindre ved de socialistiske Samfundsspørgsmaal. Som en Paaskønnelse heraf meldte ogsaa en hel Del af Principalerne sig ind i Foreningen, og de forlod den først i Begyndelsen af 90-erne, da Foreningens Farve blev mere rød. Dahlquist var sammen med Victor Petersen Medindbyder til den første skandinaviske Typografkongres, der i 1891 afholdtes paa Wodroffslund, og Trykkerforeningen var den første Forening, der vedtog Kongresforslagene. Trykkerforeningen bliver den 19. Oktober 40 Aar, og Dahlquist var i de første 16 Aar dens stærkt interesserede Formand, der lagde Grundstenen til den Bygning, hans Efterfølger, bistaaet af mange gode Medhjælpere, byggede videre paa, saa at Trykkerforeningen snart naaede at blive en Fagforening, der blev lige saa radikal, som den forhen havde været konservativ. Vi Trykkere, og for Resten Sætterne med, skylder D. megen Tak for hans uegennyttige grundlæggende Arbejde, og det var sikkert en taktisk Fejl, naar R. P. Jensen i 1876 ikke tog Trykkerne med i Betragtning, men ræsonnerede, at »naar der ikke var noget at sætte, var der heller ikke noget at trykke.«

Ogsaa indenfor Thieles Trykkeris Ramme har Dahlquist været beæret med Tillidshverv, idet han i over 30 Aar har været Bestyrelsesmedlem og Hjælpekasserer i Trykkeriets Pensions- og Sygekasse. Vi sender vor gamle trofaste Ven og Kollega Tak for mange Aars godt Samarbejde og ønsker, at han endnu i mange Aar maa have Kræfter til at passe sin daglige Gerning paa samme pligtopfyldende Maade som hidtil. L.

Krigens Virkninger.

Krigsstatistik fra Tyskland. Vort tyske Broderforbund har i »Korrespondent« offenliggjort den 9. Krigsstatistik. Denne er saa interessant, at vi vil gøre nogle Uddrag. Det er baade imponerende og grufulde Tal, man deraf kan fremdrage.

Omstaaende Oversigt viser, hvorledes det tyske Forbunds Medlemmer fordeler sig paa de forskellige Grupper den 31. Decbr. 1915 og 31. Marts 1916.

Grupper	31. Decbr. 1915	31. Marts 1916
Indkaldt til Hæren	41,611	42,731
Heraf gifte	23,147	23,884
Ubrugelige til Krigstjeneste	2,195	3,072
Faldne	3,281	3,581
Medlemmer, som ikke er indkaldt	31,140	30,658
Fuldtbeskæftigede	29,235	28,970
Beskæftigede i andre Fag	978	777
Arbejdsløse	174	68
Indskrænket Arbejdstid	92	46
Sygemeldte	661	797

Fra 2. Avgust 1915 til 31. Marts 1916 har det tyske Forbund udbetalt følgende Understøttelser: Arbejdsløshedsunderstøttelse 3,307,361.81 Mk., Familjeunderstøttelse 1,182,933.26 Mk., andre Understøttelser 5,733,270.68 Mk.

Disse Tal fortæller tydeligere end mange Ord, hvilken Styrke der kan være i Arbejdernes Organisation; men Statistiken fortæller os tillige den frygtelige Sandhed, at 3600 tyske Kolleger er faldne, og dertil kommer Invalidernes Antal, som vel nærmest er dobbelt saa stort.

70 Aar.

Vor gamle Kollega, S. Hansen, »Demokraten«, Aarhus, kan den 11. ds. fejre sin 70-aarige Fødselsdag. H., der i sine yngre Dage har arbejdet i mange af vore Provinsbyer, har de sidste 22 Aar været beskæftiget i »Demokraten«s Sætteri, hvor han stadig staar ved Sætterkassen. Han hører til vor Organisations Pionerer, og omfatter stadig alt, hvad der vedrører denne med stor Interesse, og er af alle, han kommer i Berøring med, meget afholdt. — Den 9. Oktober f. A. fejrede S. H. 50-Aars Jubilæum, og blev den Gang omtalt i »Typ.-Tid.« med enkelte biografiske Data.

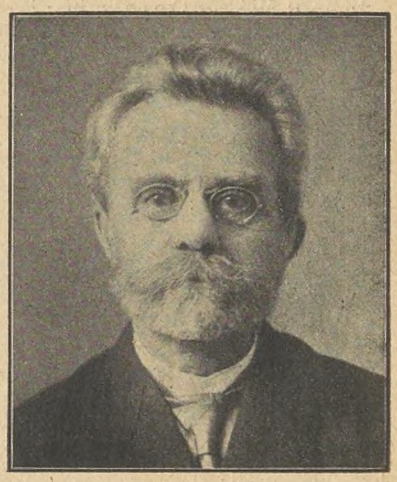

Vi ønsker vor gamle Kollega til Lykke.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. Firmaet J. Jørgensen & Co. (Indehaver: Hr. Cand. polyt. Ivar Jantzen) giver, ligesom tidligere Aar, de af Personalet, der har været 1 Aar i Forretningen, 1 Uges Ferie med Udbetaling af Ugeløn.

— Atter i Aar er der tilstaaet Personalet i Fr. Appels Bogtrykkeri 8 Dages Ferie med fuld Løn.

— Personalet i Heitz's Bogtrykkeri har, som sædvanlig, erholdt 1 Uges Ferie. — Ligeledes er der blevet ydet dem 1 Kr. om Ugen i Dyrtidstillæg.

— Chr. Backhausens Bogtrykkeri (Indehaver Vilh. Backhausen) har uden Opfordring tilstaaet den Del af Personalet, der har været beskæftiget i Forretningen 1 Aar, en Uges Ferie med Udbetaling af fuld Løn.

— Kristensen & Mikkelsens Bogtrykkeri, Krystalpassagen, har, uden Opfordring fra Personalets Side, og uden Hensyn til, hvor lang Tid den enkelte har haft Beskæftigelse i Firmaet, givet Personalet en Uges Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— »Kjerteminde Avis«, Red. Frk. Maria Behrens, har tilstaaet Personalet 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

— A/S »Ringsted Folketidende« ved Hr. Faktor Christensen, har atter i Aar, uden Opfordring, tilstaaet 8 Dages Ferie til hele Personalet med fuld Udbetaling af Løn. Ferien er begyndt.

— A/S »Vejle Amts Folkeblad« og »Vejle Socialdemokrat« giver i Lighed med tidligere Aar deres Personaler 1½ Uges Ferie med fuld Ugeløn.

— Samtlige typografiske Forretninger i Silkeborg giver deres Personale en Uges Ferie med Udbetaling af Lønnen.

[1] Se »Sv. Typograf-Tidning« Nr. 12 (15. Juni) 1916.

— »Loll.-Falst. Folketidende«, »Loll.-Falst. Venstreblade« og A/S Centraltrykkeriet har tilstaaet deres faste Personaler en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn. — Hermed har samtlige Trykkerier faaet tilstaaet Sommerferie.

Død. I Mandags døde Paalæggerske MARY NIELSEN i en Alder af kun 32 Aar efter et langt Sygeleje. Det var den Basedowske Syge, af hvilken hun i flere Aar havde lidt, der gjorde en Ende paa hendes Liv. Den Afdøde, der sidst arbejdede hos Jørgensen & Co., var velkendt fra vore Generalforsamlinger og et dygtigt, pligtopfyldende Menneske. Hun begraves Lørdag den 8. ds. Kl. 1 fra Vor Frelsers Kirke paa Vor Frelsers Kirkegaard, hvor Kvindernes Fane selvfølgelig vil blive sænket over hendes Grav.

For al udvist Opmærksomhed i Anledning af mit Jubilæum, den 30. Juni, bringes min hjærteligste Tak. ALFRED WINKELMANN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

3. Juli: Frederikshavn pr. Bl. 20.00, kont. 50.00, ialt 70.00.

København, den 4. Juli 1916.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

28. Juni: Middelfart 50.00. 3. Juli: Frederikshavn i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 20.00. 4. Juli: Silkeborg 150.00.

København, den 4. Juli 1916.
Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. d'Auchamp er bortrejst i 3 Uger fra d. 6. Juli. Vikar: Fru Dr. Møller, Gl. Kongevej 178 A. Træffetid: Hverdage 1—2 samt Fredag Aften 6—7.

Dr. Eschricht er bortrejst fra 6. Juli til 1. Avgust. Vikar: Dr. Christens, Nørrebrogade 184. Telf. Taga 696. Træffetid: Hverdage 12—1 samt Fredag Aften 6—7.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Svend Aage Nielsen, udl. 9/6 16 hos P. A. Nielsen (arb. s. St.). Sætter Holger Emil Stein, udl. 1/7 16 i Kr. Dagblad (arb. s. St.). Trykker Knud Jacob Ingemann Kolbe, udl. 1/7 16 hos Chr. Birch (arb. s. St.). Trykkerlærl. Hugo Egon Wilh. Lundberg (Bording). 895 Rosqvist' Hustru Otla Sigfrida. Trykker Hans Lundbye Jensen, udl. 1/7 16 hos Søeborgs Eftf. (**arbl.**).

Holbæk, Paalæggerske Dorthea Janholm.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1418 Fr. Andersen fra Udl. (arbl.). 6564 Chr. Hansen fra Esbjerg (arbl.). 3109 Th. Wagn-Nielsen fra Næstved (Milit.).

Aalborg, 3418 Oluf M. Pedersen (arbl.). Holbæk, 3747 Alfred Faxedahl (Ekspres-trykkeriet). Kolding, 4492 Sv. Høgsbro Behrends (arbl.). Køge, 3443 Svend Frantsen (Folkebladet). Løgstør, 3317 Carl Chr. Andersen (Aars). Marstal, 638 N. Chr. Nielsen (Ærø Folkeblad). Middelfart, 6323 N. C. Petersen (Venstrebladet). Nyborg, 1214 Har. Em. Petersen (arbl.). Nykøbing M., 4465 Charles P. Jensen (Folkebladet). Silkeborg, 6552 Jens Louring (arbl.). Skive, 6301 Jens Thomsen (Skive Folkeblad). Slagelse, 3804 Anders Anthonsen (Sorø Amts Dagblad).

Fratraadte.

København: 1749 Gotfred Nielsen til Udl. 638 N. Chr. Nielsen til Marstal i Pl. 315 P. Th. Trab til Udl.

Hjørring, 3418 Oluf Pedersen til Aalborg (arbl.) og 6817 L. G. Wagner til Aalborg (arbl.). Horsens, 6763 Chr. Rasmussen til Fredericia i Pl. Kolding, 6121 E. O. Lund til Fredericia i Pl. og 4492 Sv. Høgsbro Behrens paa Rejse. Marstal, 6389 Charles Caspersen til Svendborg i Pl. Nykøbing M., 3781 Helander Petersen til Aarhus i Pl. Odense, 1214 H. Em. Petersen til Nyborg (arbl.), 3996 Otto M. Rasmussen til Kbhvn. (Militær) og 3402 Har. Chr. Hansen til Slagelse (Militær). Silkeborg, 3352 Georg Jørgensen paa Rejse og 3455 Hugo Jørgensen paa Rejse. Skive, 3590 Wilh. Neess til Aarhus (arbl.).

Udmeldt.

København: 3189 Emil Larsen (fratraadt Faget).

Død.

København: 2403 Paal. Mary Dorthea Nielsen.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag d. 7. Juli Kl. 8½ i Kaféen, Kultorvet 14.

STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8½ Pilealléen 16. (1 æ)

T. C. C. Lørdag Aften Kl. 7 ved Trianglen og Søndag Kl. 8½ ved Sct. Hans Torv. (3 j)

ANNONCER

Flink, yngre Akcidenssætter,

villig til lejlighedsvis at deltage i Avissætning, kan faa Plads. Billet mrkt. »177« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbundter.

I et Akcidenstrykkeri i Provinsen søges en Forbundter snarest. Billet mrkt. »178« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig og paalidelig

Sætter-Trykker,

uddannet i Akcidenstrykkerier, søges fra medio Avgust. Fast Stilling. God Løn.

Centraltrykkeriet,
(174) Aalborg.

En god Monoline

staar til Salg i **Middelfart Venstreblads Trykkeri.** (71)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (15)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

HAANDBOG FOR TYPOGRAFER

UDGIVER: VIGGO JACOBSEN . HJØRRING

Indhold:

Tarifer, Regler, Raad og Vink osv., foruden en særdeles interessant og velskreven Organisationsoversigt af C. N. — Indbunden i solidt, sort Shirtingsbind. — 160 Sider. — Med hver Haandbog følger et praktisk Linjemaal. — *Pris: Kr. 1,25.*

Faas i København hos Inkassatorerne og i Provinsen hos samtl. Lokalformænd samt iøvrigt hos Udgiveren, Typograf Viggo Jacobsen, Hjørring, portofrit ved Indsendelse af Kr. 1,25 pr. Post.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
(79) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 28 KØBENHAVN DEN 14. JULI 1916 XLIII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Fra 1. Juli er der oprettet en Lokalafdeling i *Haslev*.

København, den 8. Juli 1916. FORRETNINGSUDVALGET.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. ***LAUR. JENSEN.***

Norske Kollegers Kongres.

AF Beretningen fremgaar det endvidere, at Sættemaskinernes Antal i de sidste 4 Aar er fordoblet. I 1906 fandtes i Norge 31 Sættemaskiner, 1908 40, 1911 55 og 1915 110.

Forholdet mellem de udlærte Arbejdere og Lærlingene fremgaar af følgende lille Tabel:

	Antal udlærte Arbejdere	Antal Lærlinge	Antal udlærte for hver Lærling
1902	1116	353	3,1
1906	1218	288	4,2
1908	1395	351	4
1911	1548	422	3,6
1915	1853	551	3,4

Lærlingenes Antal er saaledes vokset stærkere end Antallet af udlærte Arbejdere, der er beskæftiget ved Faget.

Det norske Forbund har følgende Kasser forenet indenfor Forbundets Ramme: Syge- og Begravelseskassen, Rejse- og Arbejdsledighedskassen, Invalidekassen, Forsikringskassen, Reservekassen og Administrationskassen. Hertil kommer yderligere »Det specielle Fond«, hvortil der i sidste Regnskabsaar er overført 10,000 Kr. til Tuberkulosefondet. Samtlige Kasser føres i Regnskab under ét, og for 1915 har *Indtægterne* været: Ordinært Kontingent Kr. 152,052.90, Indskud og andre Indtægter 607.17, Statstilskud til Arbejdsløshedskassen 10,428.87, Statstilskud til Sygekassen 7218.23, Strejkebidrag fra Landsorganisationen 516.50, Renter 8939.40. Tilsammen 179,763 Kr. 6 Øre.

Udgifterne for Aaret fordeler sig saaledes: Administrationskassen Kr. 23,598.28, Syge- og Begravelseskassen 71,904.11, Rejse- og Arbejdsløshedskassen 35,972.35, Reservekassen 20,106.21, Forsikringskassen 11,628.25, Invalidek. 5850.00, Det specielle Fond 10,320.00. Tilsammen 179,379 Kr. 20 Øre. Aarets Overskud er saaledes kun 383 Kr. 86 Øre, hvortil dog maa lægges de 10,000 Kr., som er overført til Det specielle Fond. Krisen har saaledes stærkt sat sit Præg paa det norske Forbunds økonomiske Husholdning.

Forbundets samlede Formue opføres ved Udgangen af Aaret 1915 saaledes:

Centralforeningen (alle Organisationens Kasser)	Kr. 263.034.96
Tuberkulosefondet.....	- 31,399.60
Afdelingernes Lokalformue.....	- 115,000.00
Tilsammen...	Kr. 409,443.50

Beregnet efter et samlet Medlemsantal af 2953 bliver den samlede Formue i Forbundet og dets Afdelinger 172 Kr. 52 Øre pr. Medlem.

Arbejdsløsheden har efter norske Forhold været særlig stor i 1915. Gennemsnitsprocenten har været 2,5, og man skal i Norge helt tilbage til 1906 for at finde en saa stor Ledighed. Den største Ledighed var i September med 3,4 pCt., og den laveste i Juni med 1,4 pCt. Arbejdsløsheden er endda i nogen Grad aflastet ved Medlemmers Indkaldelse til Nevtralitetstjeneste. Paa denne Konto har Forbundet registreret 14,600 tabte Arbejdsdage i 1915, altsaa knapt et halvt Hundrede Mand Aaret igennem. Sammenlignet med danske Forhold er alle disse Tal overordentlig lave. Man behøver i saa Henseende blot erindre, at det første Krigsaar havde en Nedgang i Arbejde, der var gennemsnitlig 10 pCt. over den Arbejdsløshed, Faget normalt plejer at have.

Beretningens Oplysninger om Sommerferie er meddelt paa Grundlag af Opgivelse fra 43 Afdelinger, hvoraf Oplysningerne fra Kristiania ikke er fyldestgørende. Antallet af Arbejdere, som Ferien omfatter, er steget fra 2427 til 2710. Feriens Varighed strækker sig fra 3 Dage til 3 Uger.

Repræsentationsretten til Delegeretmødet.

Bergens Afdeling foreslaar, at Repræsentationsretten indskrænkes, navnlig ved, at Afdelinger, der tæller mindre end 15 Medlemmer, fratages selvstændig Repræsentationsret og henvises til at vælge i Forbindelse med nærmeste Afdeling. Afdelinger, der tæller 5 Medlemmer, har nu Ret til 1 Repræsentant. Hovedstyret udtaler sig imod Forslaget, og Kongressen slutter sig dertil. Forrige Landsmøde talte 64 Delegerede, og den værende 68.

(Forts.)

Almindelig Afstemning.

UDEN at komme ind paa Wedege Petersen-Affæren — det har den strænge Censur jo forbudt —, maa det maaske være tilladt at sige et Par Ord om vore Loves Forstaaelse i Anledning af den Afgørelse, Forretningsudvalget har truffet over for Aarhus-Afdelingens Krav om Landsafstemning.

Det Spørgsmaal, der maa klares, er dette: Hvornaar kan Medlemmerne forlange almindelig Afstemning, og hvornaar kan de det ikke?

Den almindelige Landsafstemning har vistnok alle Dage været anset for vort Forbunds *Højesteret*, hvortil der kunde appelleres, naar man var utilfreds med Forretningsudvalgets, Forbundsstyrelsens, ja endog Delegeretmødets Afgørelser. I denne Tro har Medlemmerne hidtil levet. Men nu kommer Forretningsudvalget og fortæller os, at saadan er det slet ikke mere.

Nej, Højesteret — det er Forretningsudvalget.

En saadan Lovfortolkning, som det ærede Udvalg her har præsteret, gør selv en Professor Matzen (Provisorismens Fader) til Skamme, og hvis han levede endnu, vilde han sikkert indrømme, at han havde fundet sin Overmand.

Hvad vil nemlig Følgen af denne Fortolkning blive?

Ja, ved et løseligt Gennemsyn af vore Forbundslove har jeg fundet henved tyve Paragrafer, hvor der henvises til For-

retningsudvalgets Afgørelse. Det vil altsaa sige, at alle Spørgsmaal, der kommer ind under disse Paragrafer, ikke kan underkastes almindelig Afstemning!

Naturligvis er dette pinende galt.

Hvis det havde været Lovens Mening at give Forretningsudvalget en saadan Myndighed, vilde § 35 selvfølgelig have indeholdt en Bestemmelse om, at undtagne fra den alm. Afstemning var alle de i de andre Paragrafer indeholdte Tilfælde, hvor der henvises til Forretningsudvalgets Afgørelse. Men § 35 siger jo rent og klart — uden noget som helst Forbehold —, at alm. Afstemning foretages, naar bl. a. 100 Medlemmer forlanger det.

Overfor Forretningsudvalgets nye Praksis bør det derfor slaas fast, at den Opfattelse, som hidtil har været den raadende, og som ogsaa fremtidig bør være det, er den, at *ethvert* Spørgsmaal, hvorom der opstaar Strid indenfor vort Forbunds forskellige Magtfaktorer, *kan bringes ud til Landsafstemning, naar de i § 35 nævnte Betingelser er til Stede.*

Thi hvornaar kan vi ellers forlange almindelig Afstemning?

Køge, den 25. Juni 1916. FR. NIELSEN.

§ 35's Bestemmelse om Landsafstemning kan ikke bringes i Anvendelse overfor Spørgsmaal, der i Henhold til forskellige Paragrafer faar sin Afgørelse enten af Forretningsudvalg, Forbundstyrelse eller Delegeretmøde.

Bestemmelsen om Landsafstemning maa betragtes som en Ventil overfor Spørgsmaal, om hvis Afgørelser Lovene intet bestemt foreskriver. RED.

Den ny Provins-Tarif.

NU løber Provins-Tarifen forhaabentlig for sidste Aargang, og Forarbejder og Forhandlinger angaaende en ny maa vel nok begynde i en nær Fremtid. — Jeg skal ikke komme nærmere ind paa den nuværende, men kun henstille, at der ved de eventuelle Tarifforhandlinger maa komme Folk til — hver i sin Branche — som har Forstaaelse af de Ting, som hører ind under deres Specialitet. Og lad saa Tarifen blive affattet paa en saadan Maade, at man ikke er i Tvivl om, hvorledes hver enkelt Paragraf skal forstaas, — og det var vel heller ikke af Vejen, om Hovedorganisationerne indbyrdes var enige om en fælles Forstaaelse af de mere vigtige Bestemmelser! Den nuværende Tarif er jo en herlig Tumleplads for Fortolkningskunstnere, og dem findes der jo adskillige af rundt omkring.

Saafremt denne Henstilling maatte tages til Følge, vilde det sikket glæde mange foruden

Deres ærbødige

×.

Haandbog for Typografer.

PAA de større Sprogomraader, som Tysk og Engelsk, er det meget almindeligt, at der udgives Almanakker og særlige Fag-Lommebøger, der udelukkende tager Sigte paa det særlige Fags Forhold. Kolleger, der f. Eks. har været i Tyskland, vil sikkert i rigt Maal have stiftet Bekendtskab med dem. Paa Grund af det store Omraade, kan disse Lommebøger sælges til en meget billig Pris.

Herhjemme har sikkert mange haft Lyst til at gaa i Lag med den samme Opgave, men Kalkulationerne over Udgifterne, og Mulighederne for Salget hos et saa stærkt begrænset Publikum, har sikker afskrækket fra Foretagendet.

Nu er der imidlertid en Kollega, der har vovet Forsøget, idet Viggo Jacobsen, Hjørring, i disse Dage har udsendt en Lommebog for Typografer. Bogen er paa knapt 150 Sider, hvoraf kun de to er Annoncer. Resten af Bogen handler udelukkende om Forhold, der har specielt Interesse for Typografer.

Den indledes med en Artikel om Typografernes Organisationshistorie, bringer saavel Provins- som Københavner-Tarifen og de kvindelige Stentryk-Paalæggerskers Overenskomst, Oplysninger om Krav til Svendeprøver, Statslaan til Anskaffelse af Maskiner m. v. Endvidere bringer Bogen Regler for Udskydning fra 4- til 32-sidede Ark, Regler for Korrektur og Brydning af Ord, Papirstørrelse og Farveblanding m. v., ligesom Bogen indeholder Adressefortegnelse vedrørende Forbundet og dets Afdelinger samt Principalorganisationerne.

Bogen er et Førsteforsøg, der, hvis det slaar an, vil kunne udvides yderligere. Bogen er god og brugbar, da der her samlet findes en Række Oplysninger om Forhold, som Typograferne daglig har Brug for.

Bogen koster 1 Kr. 25 Øre pr. Eksemplar, og faas hos Udgiveren samt hos Inkassatorerne paa de københavnske Bogtrykkerier og hos Lokalformændene i Provinserne (se iøvrigt omstaaende Annonce).

TYP.

Typograferne i Haslev

afholdt den 6. Juli en stiftende Generalforsamling paa »Hotel Axelhus«. — Forretningsfører Viggo Christensen, København var kommet til Stede.

Typograferne har hidtil staaet under den lokale Forening i Næstved, men da det lovbefalede Antal Medlemmer nu er naaet, var der Stemning for at faa oprettet en Lokalforening i Haslev.

VIGGO CHRISTENSEN gennemgik de forskellige Sager vedrørende Foreningen, hvorefter der foretoges Valg.

Til Formand valgtes Typograf JAKOBSEN, Haslev Bogtrykkeri, Sekretær blev TH. ANDERSEN, Torkildsens Bogtrykkeri, og til Revisorer: NIELSEN og TH. ANDERSEN.

VIGGO CHRISTENSEN ønskede den nye Forening Held og Levedygtighed i Fremtiden, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

Dansk Provins-Bogtrykkerforening.

UNDER Forudsætning af, at der i Aar som tidligere af vedkommende Ministerium stilles et Beløb til Raadighed for Foreningen til Understøttelse for unge Typografer og ældre Lærlinges Videreuddannelse ved Fagskolen i København, opfordres herved unge Sættere og Sætterlærlinge i det sidste Læreaar til snarest at indsende Begæring om at komme i Betragtning ved Beløbets Uddeling. Begæringen maa være ledsaget af

1) Anbefaling fra Principalen, hvis Ansøgeren er udlært, eller Attest fra Læremesteren om, hvorlænge Vedkommende har været i Lære, i Fald Ansøgeren endnu er Lærling.
2) Oplysning om, hvorlænge Vedkommende har været beskæftiget ved Akcidensarbejde.
3) Det bedes oplyst, om Ansøgeren selv eller ved Paarørendes Hjælp evner at betale for sit Ophold under Kursustiden, der sædvanligt varer 2 Maaneder.

Selve Kursuset koster 20 Kr., hvilket Beløb fradrages den tilstaaede Understøttelse.

Ansøgning om Understøttelse maa snarest indsendes til undertegnede Formand for Dansk Provins-Bogtrykkerforening.

Da Skolen i Reglen har Plads til flere Elever, end Understøttelse i Almindelighed kan tildeles, opfordres de, der selv evner at udrede Udgifterne ved Opholdet, til ogsaa at søge Optagelse i Kursuset.

Nærmere Underretning om Tiden for Kursusets Begyndelse vil blive meddelt de ansøgende. Det tilføjes, at Kursuset kan ventes begyndt omkring 1. Avgust.

Aalborg, i Juni 1916. P. HANSEN,
Maren Turisgade Nr. 5.

Generalforsamlinger og Møder.

Herning Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 8. Juli ordinær Generalforsamling paa »Haandværkerforeningen«.

Den fung. Formand, LUDV. RASMUSSEN, aabnede Generalforsamlingen med at byde de mødte Medlemmer Velkommen. — Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. — Hovedkassens Regnskab balancerede med 249 Kr. 80 Øre, og Lokalkassens Regnskab med 34 Kr. 40 Øre. — Et Forslag fra ANDR. LARSEN, om at foretage en Skovtur, vedtoges med 6 St., ingen imod. Derefter nedsattes et Udvalg paa 3 Medlemmer, valgt blev: P. Westergaard, W. Jensen og H. Axelsen. — Under sidste Punkt paa Dagsordenen, »Eventuelt«, vedtoges det, at lade Kassen betale »Husleje«, hvorefter den fung. Formand hævede Generalforsamlingen med en Tak til de mødte Medlemmer for god Ro og Orden.

8 af Afdelingens 17 Medlemmer havde givet Møde. L. D. C.

Fortegnelse over Dansk Typograf-Forbunds Lokalformænd.

Aalborg: Typ. Johan Gerdt, Rosenlundsgade 4
Aarhus: Fmd. Typ. Marthin Pedersen, Strandvejen 30a². Kasserer: Faktor H. P. Bergmann, Tietgensplads 10³.
Assens: Typ. A. S. Kjergaard, Kindhestegade 6.
Bogense: Typ. Andr. Petersen, Østergade.
Brønderslev: Typ. N. C. Sørensen, Dybensgade 8.
Esbjerg: Typ. L. Eickhardt, Frodesgade 11³.
Faaborg: Typ. Carl Nyborg, Østerbrogade 15.
Fredericia: Bogtr. Magnus Sørensen, Jyllandsgade 4.
Frederikshavn: Typ. Oscar Christensen, Søndergade 52².
Grenaa: Typ. E. M. Nielsen, Lillegade 34.
Helsingør: Typ. Adolf Petersen, St. Annagade 27, St.
Herning: Typ. Emil Morgenstern, Fynsgade.
Hillerød: Typ. P. R. Juhl, Teglgaardslund.
Hjørring: Typ. L. Ch. Christensen, St. Hans Stræde 3.
Hobro: Typ. Niord Olsen, Nyvej.
Holbæk: Typ. Alfred Hansen, Smedelundsgade 8¹.
Holstebro: Typ. J. K. Jeppesen, Vesterallé.
Horsens: Typ. Th. Jørgensen, Gersdorfsgade 1.
Kallundborg: Typ. L. Hansen, Lundevej.
Kolding: Typ. J. A. Mathiassen. Nordvang.
Korsør: Typ. O. E. Rasmussen, Thiesens Allé 8¹.
København: Fmd.: Bernh. Schmidt. Kasserer: Laur. Jensen, Gl. Kongevej 1 C¹, B. Telefon 4331. For Kvindernes Underafd.: Henriette Crone, Gl. Kongevej 1 C¹, B.
Køge: Typ. Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8.
Lyngby: Typ. Jul. Christensen, Hovedgade 81.
Løgstør: Typ. M. Pallesen, Fjordgade.
Maribo: Typ. Lindhardtsen, Museumsvej.
Marstal: Typ. H. Hansen, Lærkegade 4
Middelfart: Typ. H. Gemynthe, Smedegade 29¹.
Nakskov: Faktor Ludv. Kragh, Rødbyvej 117.
Nyborg: Faktor H. J. Rasmussen, Wörishöffersgade 6.
Nykøbing F.: Typ. H. J. J. Hansen, Vesterskovvej 25.
Nykøbing M.: Typ. Henry Ebbesen, Filtenborgsgade 19.
Næstved: Typ. Em. Petersen, Lindevej 7.
Odder: Typ. A. Grønning, Villa »Carona«.
Odense: Fmd. Typ. P. Bondesen, Odinsgade 11. Kasserer: Typ. C. O. Madsen, Sdr. Boulevard 242².
Randers: Fmd. Typ. A. C. Arnøe, Hobrovej 25². Kasserer: Typ. R. Malmstrøm, Hobrovej 74.
Ribe: Typ. H. Reher, Slotsg. 286.
Ringkøbing: Typ. P. S. Jensen, Rindom pr.
Ringsted: Typ. Joh. Alb. Siesing, Dagmarsgade 17.
Roskilde: Typ. H. Aasvang, Munkebro 9.
Rudkøbing: Faktor A. Gunnarsen.
Rønne: Fmd. Typ. Andr. H. Jensen, Socialdemokr. Kasserer: Typ. J. A. Seier, Almegade 43.
Silkeborg: Typ. Rasmus Bindslev, Socialdemokraten.
Skanderborg: Typ. C. Hansen, Bakken 17.
Skive: Typ. Frede Holm, Havnevejen.
Slagelse: Typ. A. V. Jensen, Fruegade 46.
Stege: Faktor M. Sørensen, Raadhusgade 12.
Stubbekøbing: Typ. H. J. Petersen, Grønnegade.
Svendborg: Fmd. Faktor C. E. Christiansen, Porthusv. Kasserer: Typ. Søren Jensen, Willemoesvej 11.
Thisted: Typ. H. H. Hansen, Møllevejen.
Varde: Typ. J. Poulsen.
Vejle: Bogtrykker J. P. Sørensen, Nørregade 28.
Viborg: Typ. Johs. Rasmussen, Dumpen 15.

Dansk Typograf-Forbund.

Formand: V. Petersen, Nybrogade 12, K.

Hovedkasserer, Forretningsfører for Provinserne: Viggo Christensen, Gl. Kongevej 1 C¹, B. Tlf. 4331. Telegram-Adresse: Typforbundet.

Anvisningskontoret.

For København og Provinserne: Laur. Jensen, Gl. Kongevej 1 C¹, B. Telefon 4331. Før Kl. 9 Fmd. og efter Kl. 6 Efterm.: Lyngby 247. Telegram-Adresse: Typforbundet.

Typograf-Tidende.

Redaktion: Carl Nielsen, Ingolfs Allé 35. S.

Ekspedition: Viggo Christensen, Gl. Kongevej 1 C¹, B. Telegram-Adresse: Typforbundet. Telefon 4331.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. I Lighed med tidligere Aar har Personalet i H. Meyers Bogtrykkeri faaet en Uges Ferie med fuld Løn. — Ferien er begyndt.

— J. D. Qvist & Komp.s Personale har — i Lighed med tidligere Aar — af Hr. Cand. phil. E. Levison faaet tilstaaet 1 Uges Ferie med fuld Løn.

— Provinsbladenes Andelsselskab for Stereotypering har atter i Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen. Ferien er begyndt.

— Redaktør Vogelius, »Frederikshavns Avis«, giver i Aar, som i tidligere Aar, hele Personalet 8 Dages Ferie med fuld Løn.

— »Herning Folkeblad« har som sædvanlig tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Ugeløn. Ferien er begyndt.

Nykøbing F. Lokalafdeling havde Søndag den 2. Juli en vellykket Skovtur til Tromnæs. Ved Starten, der foregik pr. Vogn fra Torvet, var Vejret ganske vist ikke mest lovende, og enkelte smaa Regnbyger maatte man døje, men efter at Skoven var naaet, og Kaffen var indtaget, blev Vejret godt, hvilket jo straks satte Humøret op hos Deltagerne, et Humør, der yderligere steg efter at Aftensmaaltidet var indtaget. Kl. 8 kørtes hjem, efter at have tilbragt en fornøjelig Dag ved Skov og Østersøens Vover.

Brev henligger til Typograf Carl Ørnvold fra Typograf Niels P. Pedersen, Ringsted.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Fredag den 9. Juni 1916.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Et Cirkulære fra Bryggeriet »Stjernen« noteredes til Efterretning. — Et Firma havde antaget en Trykkerlærling, men samtidig afskediget Trykkeren. Efter at Paatale var sket, var Forholdet gledet i Orden. — En Trykker, som efter egen Paastand var afskediget fra et Firma uden Opsigelse, havde indsendt sin Klage til Foreningen. Undersøgelsen viste, at det øvrige Personale havde været vidende om Afskedigelsen, og Begrundelse for denne var leveret af Firmaet, hvorfor Klagen ikke kunde tages til Følge. — Det meddeltes, at der fra Foreningen var klaget over Sundhedsforholdene i et herværende Bogtrykkeri. — En Forespørgsel om Ret til Betaling for 2. Paaskedag var besvaret. Tiltraadtes. — Der var afsendt Skrivelse til en Bogtrykker, som havde nægtet en Kvinde Betaling for Bededag. Bifaldtes. — En Anmodning om Optagelse i Forbundet tiltraadtes. — Trykker V. P. Schelhase, der i 3 Aar har arbejdet som Blokadebryder i Købmandsstandens Oplysningsbureau, anmodede om Optagelse i Forbundet. Henvistes til Forretningsudvalget. — En Kollega var under en Tillidsmandsperiode afskediget. En Del af Personalet indstillede ham til Tillidsmandsunderstøttelse. Det vedtoges at indkalde Personalet til Møde. — En Laanesag refereredes. — Der var tilsendt Typograferne i Krigsministeriets Trykkeri Meddelelse om Forsvarsministeriets Skrivelse angaaende Ophævelse af Forbudet mod Retten til at være Medlem af den faglige Organisation samt Opfordring til Indmeldelse. Bifaldtes. — En Hjælpearbejder anmodede om Tilladelse til at levere Prøve paa sin Dygtighed som Stereotypør. Kunde ikke tillades. — En Forespørgsel fra et Maskinsætterpersonale var besvaret. Besvarelsen tiltraadtes. — En Anmodning om Udregning af hvor mange Lærlinge et Firma i Følge Tarifen maatte have, var foretaget og Oplysning herom tilsendt Personalet. — Et Firma havde antaget en Lærling for meget. Klage herover var tilsendt K. B. — En Strid mellem et Firma og dettes Personale om et Par Arbejderes Ret til Betaling for Helligdage var indanket for K. B. — Endvidere var til K. B. indleveret Protest imod en tarifstridig Afskedigelse. — En Ansøgning om Laan kunde ikke bevilges. — Udvalgets Forslag til Skovturen den 25. ds. godkendtes. — Et Par Anmodninger om hvilende Ret bevilgedes. — Paa Anledning udtales, at en Helligdag maa kræves betalt, saafremt Arbejderen, hvis omtalte Helligdag havde været ordinær Arbejdsdag, havde kunnet passe denne.

For al den venlige Opmærksomhed, der fra saa mange Sider blev vist mig den 10. Juli, takker jeg herved hjærteligst.

ALFRED DAHLQUIST.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

5. Juli: Holstebro 226.75. 6. Juli: Ribe 97.55. 10. Juli: Løgstør 24.00; Silkeborg 60.15; Stege 59.00. 11. Juli: Nyborg 71.00; Herning 135.00.

København, den 11. Juli 1916.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

4. Juli: Silkeborg 150.00.

København, den 11. Juli 1916.

Forretningsudvalget.

Ny Lokalformand.

Haslev: Typograf Jacobsen, Haslev Bogtrykkeri.

Lægerne.

Dr. J. Paulin er bortrejst til 30. Juli: Vikar: Dr. Winsløw, der træffes i Dr. Paulins Bopæl.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Christian Vilh. Larsen, udl. 1/7 16 i Ekspestrykkeriet (arb. s. St.). Sætter Jens Christian Clarius Petersen, udl. 1/7 16 hos Joh. Lassen (**arbl.**). Paal. Margrethe Nielsen, udl. 1901 hos H. Meyer (Hoff), tidl. Medl. Paal. Dagmar Laura Magnussen, udl. 1905 hos Schou & Co. (Jensen & Rønager), tidl. Medl. Paal. Agnes Nancy

Frederikke Berg, udl. 25/6 16 hos Axel E. Aamodt (arb. s. St.). Hjælpearb. Robert Hans Johan Elster (H. H. Thiele). 270 J. H. Nielsens Hustru Johanne Sofie. 848 G. V. Jacobsens Hustru Olga Anna.

Skive, Sætter Frank Leo Wiborg, udl. 1/7 16 i Skive Folkeblad.

Tiltraadte.

København: 3764 Niels Lomholt Sørensen fra Holbæk (arbl.). 3455 John Hugo Jørgensen fra Aalborg (arbl.). 1958 Jens Rud. Calberg fra Udl. (arbl.). 3653 Edv. Larsen fra Odense (Militær). 3996 Otto Martin Rasmussen fra Odense (Militær). 3366 Oswald A. Olsen fra Aarhus (arbl.). 3655 E. Andersen Hald fra Hjørring (Militær).

Aalborg, 6151 Martin Madsen (Hestbech), 3352 Harry G. Jørgensen (P. Hansen) og 3750 Vilhelm Nielsen (arbl.). Aarhus, 443 Fritz Johansen (Demokraten). Horsens, 6722 Emil Pedersen (Social-Demokraten). Odense, 3309 V. F. J. Kronvang (syg). Randers, 3789 Lars Jacobsen (Hadsten i Pl.), 3874 Niels Andr. Petersen (Langaa, arbl.) og 4497 Kai Birch (Ekspresstrykkeriet). Skive, 3637 Chr. Christensen Worm (Skive Folkeblad). Svendborg, 6389 J. C. Caspersen (Meyer).

Fratraadte.

København: 3455 John Hugo Jørgensen til Nakskov i Pl. 3764 Niels Lomholt Sørensen til Bergen i Pl. 6438 Johannes Trab til Udl. (arbl.). 3874 Niels Andr. Petersen til Randers (arbl.).

Aarhus, 3637 Chr. Worm til Skive i Pl. og 3306 Oswald A. Olsen til Kbhvn. (arbl.). Esbjerg, 6564 C. Hansen til Kbhvn. (arbl.), 1285 Ad. Christiansen til Fredericia og 1248 S. Berg til Varde i Pl. Holbæk, 3764 Niels L. Sørensen til Kbhvn. (arbl.). Næstved, 3334 Asger C. G. Nielsen, 6796 Chr. J. N. Jacobsen, 3766 Henry Fr. S. Nielsen (ny Afdel. i Haslev), 3109 Th. Vagn Nielsen til Kbhvn. (Militær), 3967 Carl Peter Nielsen til Kbhvn. (arbl.) og 4497 Kaj Birch til Randers i Pl. Odense, 3653 Edv. J. Larsen til Kbhvn. (Militær) og 3309 V. F. J. Kronvang til Middelfart i Pl. Ringkøbing, 6743 Lars Hveisel paa Rejse. Silkeborg, 6722 Emil Petersen til Horsens i Pl.

Udmeldte.

Aarhus, 4919 Anna Jensen (fratr. Faget). Næstved, 6544 Marius Thomsen (fratr. Faget).

Udslettet med Restance.

Aalborg, Bogtrykker O. C. Olsen, Nørresundby.

Annuleret Udslettelse.

København: 4071 Svend Aage Fielsøe Christensen.

Gutenberg-Koret.

Sammenkomst Fredag den 14. ds. Kl. 8½ pr. i Pilealléen 18. Korets aarlige Udflugt finder Sted Søndag den 30. Juli til Rungsted og Hørsholm. — Nærmere i næste Numer af »Typ.-Tid.«. (41)

Typografernes Sangforening.

I Aften Fredag Kl. 8: Saml. københ. Sangforeninger Møde ved Klampenborg gl. Koncertsal. Aktive og passive Medlemmer fri Adgang med Dame. Adgangstegn udleveres ved Indgangen. Dans fra Kl. 9—11. (Ikke hvid Hue.)

Torsdag den 20. Juli: Haandværkerdag i Tivoli. Hvid Hue giver Adgang for Sangere. Typograferne samles ved »Grøften« Kl. 8½. (10)

T. C. C. Søndag: Rudersdal. Sct. Hans Torv Kl. 8½. (3k)

ANNONCER

Trykker

til Avis og Akcidens, fuldt ud fortrolig med Eickhoffs Dobbeltpresse, kan faa Plads paa Bornholm. Henv. til Anvisningskontoret.

Akcidens-Trykker

(24 Aar), kendt med Værk og Illustration, søger Plads, helst i København. Billet mrkt. »**180**« til Ekspeditionskontoret.

Dygtig Maskinsætter

(»**Typograph**«) kan straks faa Plads i **De forenede Bogtrykkerier,** Aarhus. (184)

En gift Sætter-Trykker, 36 Aar, kendt med de forskellige Slags Maskiner og med alt forefaldende Arbejde, ønsker Plads i en større By snarest. Billet mrkt. »182« til Ekspeditionskontoret.

Forbundter.

I et Akcidenstrykkeri i Provinsen søges en Forbundter snarest. Billet mrkt. »178« modtager Ekspeditionskontoret.

En virkelig dygtig

Sætter-Trykker

(Avis og Akcidens) samt en **hurtig** og **paalidelig Typograf** kan faa fast Plads. Billet mrkt. »181« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri.

God Forretning i en driftig Provinsby er til Salgs snarest. Solide, faste Kunder og fast Arbejde. En habil Fagmand med Kapital kan paaregne en Aarsindtægt af mindst 5000 Kr. Alle nærmere Oplysninger ved Billet mrkt. »*B. T. 2969*« til **Wolffs Box**, Østergade 57 K. (183)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12a)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

HAANDBOG FOR TYPOGRAFER

UDGIVER: VIGGO JACOBSEN . HJØRRING

Indhold:

Tarifer, Regler, Raad og Vink osv., foruden en særdeles interessant og velskreven Organisationsoversigt af C. N. — Indbunden i solidt, sort Shirtingsbind. — 160 Sider. — Med hver Haandbog følger et praktisk Linjemaal. — *Pris: Kr. 1,25.*

Faas i København hos Inkassatorerne og i Provinsen hos samtl. Lokalformænd samt iøvrigt hos Udgiveren, Typograf Viggo Jacobsen, Hjørring, portofrit ved Indsendelse af Kr. 1,25 pr. Post.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Stats anstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,
Thingvalla Allé 28, S.
(57)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 29 KØBENHAVN DEN 21. JULI 1916 XLIII AARGANG

Teknologisk Institut.

SOM det sikkert er vore Medlemmer bekendt, rejser Teknologisk Institut en Bygning i København, hvori skal være Rum for den store, belærende og uddannende Virksomhed nævnte Institution udfolder.

Tusindvis af Haandværkere har til nu alt modtaget Undervisning i hver sit Fags nyeste Fremskridt, saaledes at de ved denne Hjælp er i Stand til at kunne frembringe det bedste, der kan ydes. Men først naar den nye Bygning staar færdig, forsynet med Teknikens allernyeste Opfindelser paa Industriens Omraade, er Institutet i Stand til helt og rationelt at uddanne Haandværkere og Industriarbejdere paa helt ud moderne Maade.

Arbejdere, der for længst er kommet ud over Læretiden og som den Gang ikke havde Adgang til at lære hvad Nutidens Ungdom kan, fordi man simpelt hen den Gang ikke havde eller kendte de Maskiner, som nu foraarsager en hel ny Fremstillingsmaade indenfor Haandværk og Industri, vil i Teknologisk Institut kunne faa Kursus, der giver ham Adgang til helt at faa Indblik i alt nyt paa Teknikens Omraade.

For at Huset i alle Maader kan komme til at svare til sin Hensigt, skal der imidlertid bruges meget store Kapitaler, større end man i Øjeblikket raader over, og i den Anledning har man iværksat en storstilet Agitation, der har til Formaal at skaffe Midler tilveje. I København og rundt i Provinserne er der afholdt Haandværkerdage, hvor man paa forskellig Maade har forstaaet at skaffe sig Indtægt; blandt andet har man ladet udføre et Emblem, der ved et Tandhjul symboliserer det moderne Haandværk, og som det forventes, at Haandværkets Udøvere vil sætte en Ære i at pryde sig med.

Selv om Bogtrykfagets Udøvere ikke i nævneværdig Grad for Tiden vil kunne drage Fordel af Teknologisk Institut, vor Fagskole er jo noget for sig, saa vil vi dog paa det varmeste anbefale vore Medlemmer at støtte alle Bestræbelser, der har til Formaal at skaffe Midler til en saa nødvendig og nyttebringende Institution som Teknologisk Institut er.

Sveriges Typografers Organisation.

Nogle historiske Undersøgelser i Anledning af Svenska Typograf-Förbundets 30-Aars-Jubilæum 8.—10. Juli 1916.

Af L. CHR. NIELSEN.

III.

Den typografiske Forening i Stockholm.

I Marts Maaned 1846 udsendte 4 Medlemmer af den »hæderlige Typografstand« i Stockholm en Indbydelse til at danne et »*Typografisk Selskab*«. Man foreslog, at ethvert Medlem skulle erlægge en Kontingent af 6 Rdlr., samt fra og med Oktober 24 Sk. om Maaneden til Lokaleleje og andre løbende Udgifter. Det var Indbydernes Mening, at Lokalet skulde være et Sted, hvor Medlemmerne i ledige Stunder kunde mødes, for »gennem Udveksling af Tanker og Meninger at opnaa et omgængeligt Forhold, saavel med Hensyn til Medlemmerne indbyrdes som ogsaa med andre, de kom i Berøring med, samt gennem Lekture og indre Dannelse gøre sig værdige til den i Oplysningens Tjeneste staaende Kunst, Medlemmerne udøvede.« Disse 4 Typografer og Faktorer var: C. F. LINDAHL, H. W. LINDSTRÖM, J. P. THORSSELL og J. O. G. BONNIVIER. Resultatet af Indbydelsen var, at 33 af Fagets Udøvere tegnede sig som blivende Medlemmer.

Den 24. Maj holdt man det første Møde, til hvilket saavel Indbydere som tegnede havde indfundet sig. Man besluttede at danne Selskabet under Navnet »*Typografiska Föreningen*«. Et af Indbyderne udarbejdet Forslag til Love blev antaget, ligesom disse valgtes til Interimsbestyrelse. Nu kom der en Tid med Agitation for Tilslutning, og Bestyrelsen gjorde hvad den kunde; bl. a. anmodede den Forlæggerne om Gaver til Foreningens blivende Bibliotek, til hvilket Kgl. Bogtrykker NORSTEDT med det samme skænkede et Bogskab. Det første Møde i Foreningens nylejede Lokale holdtes den 10. Oktober 1846, og indledes med en højtidelig Tale af Formanden.

De først trykte Love er daterede den 5. September 1847. Heri angives Foreningens Stiftelsesdag til 3. Oktober 1846. (50-Aarsdagen fejredes 7. og 8. November 1896.) I Loven bestemtes det, at Ret til Indtrædelse havde enhver Bogtrykkeri-Faktor, udlært Typograf og Skriftstøber.

Den 2. Marts 1851 besluttedes det at give Foreningens Medlemmer Sygehjælp (1 Rdlr. i Ugen). Den 2. Maj 1852 fordobledes denne Sum, og Tiden for Hjælpens Erholdelse bestemtes til 32 Uger i Løbet af et Aar. Siden er Sygekassen undergaaet flere Forandringer, saavel med Hensyn til Hjælpens Størrelse som Udbetalingstiden. Fra 1853 udbetaltes ogsaa Begravelseshjælp (til en Begyndelse 10 Rdlr. Rigsmønt). I Syge- og Begravelseshjælp udbetaltes ialt 19,089 Kr. 50 Øre. 1894 overgik Kassen til Svenska Typografförbundets Sygekasse.

I 1863 besluttedes det at anskaffe et Banner, hvortil Tegningen leveredes af Dekorationsmaleren ved det kgl. Teater, FRITZ AHLGRENSSON. Det er broderet og tager sig godt ud. Dets Pris var 521 Kr. 50 Øre.

Foreningen ejer et stort og godt literært Bibliotek og et ikke ubetydeligt Musik-Bibliotek. Kataloget fra 1894 (med Supplement 1897) fylder 100 Sider kompres Petit, og omfatter flere Tusinde Bind. En stor Del af disse er skænkede fra Forlagsboghandlere og andre Interesserede. 1895 var Værdien 10,149 Kr. 30 Øre.

Foreningens Sangforening har al Tid haft en god Klang og staaet som en af de bedste i Stockholm. Ogsaa udenfor Stockholm er den kendt (mest under Navnet »*Bellmanskören*«) fra sine Koncerter, t. Eks. i Københavns Tivoli.

Foreningen har som Valgsprog antaget: *Enighed*, *Nytte* og *Fornøjelse* (= »trefnad«).

I Begyndelsen af 1869 foreslog SVEN LINGE, at Foreningen skulde oprette en *Rejsekasse*, efter Mønster fra de tyske Foreninger. Paa et Møde den 17. Oktober dannedes en Komité.

Foreningen har sit eget Hus.

Foreningens Medlemsantal og Formue er steget jævnt op igennem de mange Aar, ligesom Foreningen har flere Donationer fra Medlemmer og andre interesserede.

Af Foreningens øvrige Virksomhed maa her i Korthed nævnes: 1883 begyndte Typograf AXEL HOLMGREN i Stockholm at udgive »*Nordisk Typograf-Tidning*«, som Foreningen overtog i Maj s. A., og fortsatte — med store Ofre — at udgive, til Sv. Typografförbundet 1888 overtog Bladet. 1888 besluttede Foreningen til vedkommende Myndigheder at afgive Forslag om, at Skatten i Stockholm skulde fordeles paa flere Terminer. Forslaget er gennemført. 1899 besluttede Foreningen at opfordre de 2 frisindede Rigsdagsmænd, A. HEDIN og J. MANKELL (begge døde), til i Rigsdagens 2. Kammer (vort Folketing) at indgive Forslag om almindelig Stemmerets Indførelse i Sverig, osv. osv.

Hvad den socialistiske Arbejderbevægelse angaar, da har Foreningen

faktisk sluttet sig til denne. Allerede Aar 1886 antog Foreningen et paa et Arbejdermøde i Örebro opstillet Program for Sverigs Arbejdersamfund (der dog nærmest var en Slags radikal Venstre-Arbejderbevægelse), og som bl. a. fordrede almindelig Stemmeret, fuldstændig Religionsfrihed, gratis Skoleundervisning etc. Det var ogsaa *denne* Forening, som tog Initiativet til »Svenska Typografförbundet«s Dannelse.

Fra Stockholm er siden 1890 udgaaet en kraftig Agitation for Typografernes Indmeldelse i det socialdemokratiske Parti. Det er den *Typografiske Agitationsklub*, som staar i Spidsen herfor. I denne Anledning udgiver Klubben et Flyveblad, der uddeles gratis, og hvis Titel er »*Framåt*«.«

Lidt om de første Provinsorganisationer.

Tiden fra omkring 1880 og en halv Snes Aar frem repræsenterer, kan man — uden at overdrive! — sige, et stærkt *Fremskridt* blandt de svenske Typografer. Det var ligesom om en frisk Vaarvind blæste hen over Landet, og fik alt det gamle uinteresserede til at vige og give Plads først for en Mængde mindre lokale Organisationer, saa for en Fælles-Organisation for Rejseunderstøttelse, og til sidst maa ogsaa denne noget svage Organisation, som dog ved sin Stiftelse repræsenterede et stort Fremskridt, vige og gaa op i det paa solidt Grundlag dannede Svenska Typografförbundet.

Der er Masser af udprægede Personligheder, som hertil maa afgive sine Kræfter, men her er ikke Plads til at nævne Rækken af alle disse Mænd. Jeg vil nøjes med at nævne ét Navn: SVEN LINGE. Lige fra Tredserne staar han i de svenske Typografers Organisationshistorie som den Mand — naturligvis ikke fejlfri, hvilket senere vil ses —, der *altid* var klar til med Kraft at slaa et Slag for, hvad han ansaa for Ret og Sandhed — han blev graanet i denne Kamp, men selv paa sine gamle Dage kunde Løven ryste sin Manke, saa at det gav Respekt. Nu har han forlængst trukket sig tilbage fra alt Arbejde, men hans Navn er uløseligt knyttet til Organisationens Historie. Hans store, uegennyttige Arbejde vil erindres — og Fejlene vil glemmes. Han er født 1. Februar 1841.

Hvad der gav Impulsen til den stærke Bevægelse i 1880'erne var dels Festlighederne — 1. Juli 1883 — for Bogtrykkerkunstens 400-Aars-Jubilæum for Indførelsen i Sverig, dels den alt kraftigere fremtrængende Arbejderbevægelse i Almindelighed.

Typograferne benyttede sig af Lejligheden til ved 400-Aarsfesten at sammenkalde til *det første svenske Typografmøde*, der holdtes i Stockholm, og aabnedes den 5. Juli 1883. Til Mødet, som varede i 3 Dage, havde ogsaa Principaler Ret til at indfinde sig. Det var *Norrköpings Typografklub*, som foreslog Stockholms Typografiske Forening ved denne Lejlighed at indbyde til et *nordisk Typografmøde*. Sidstnævnte Forening forandrede dog Indbydelsen hen til et *svensk Møde*. Dette var nok ogsaa i Øjeblikket det mest praktiske — thi den Gang laa Sverig langt bag efter i organisatorisk Henseende. Ved Mødet maatte blot saadanne Spørgsmaal behandles, som berørte Faget og dets Udøvere. Her ved Mødet diskuteredes da ogsaa en Mængde Spørgsmaal vedrørende næsten alt muligt indenfor Faget. Mødets vigtigste Resultat var dog Nedsættelsen af en Komité for Udarbejdelsen af Love til en *almindelig svensk Rejsehjælpskasse*. Forslaget foreligger færdigt fra Komitéen den 31. Oktober 1883, og Ændringsforslag indkaldes til senest den 8. December s. A. Allerede den 15. og 22. December 1883 behandles Forslag og Ændringer i Stockholms Typografiske Forening. Den 19. Januar 1884 vælger Stockholms Typografer Centralstyrelse, og hermed er saa *Svensk Rejsehjælpskasse for Typografer og Skriftstøbere* startet. Samtidig med, at denne Forening blev Forbindelsesledet mellem de allerede eksisterende Foreninger, gav den Impulsen til Oprettelsen af nye rundt omkring i Landet.

— — —

Den 21. Avgust 1882 dannedes *Norrköpings Typografklub*, som i flere Aar var den mest livskraftige Forening i Provinserne.

Allerede førend denne Tid skal der have eksisteret nogle enkelte Foreninger spredte rundt omkring i Landet, t. Eks. i *Karlskrona* siden 1874. Men nu gaar det rask med Dannelsen af nye.

I Maj 1883 dannedes Forening i *Vexiö*. Samme Aar dannedes Foreninger i *Uddevalla*, *Upsala*, *Lund*, *Jönköping* og *Malmö*. Og man fortsætter i de følgende Aar saaledes, at der i Sverigs Provinser nu findes mindst 85 Foreninger, tilhørende Svenska Typografförbundet, hvilke næsten alle viser en stor Interesse, ikke alene lokalt, men for hele Forbundets Vel og Vé.

Den første svenske Typografforening, som sluttede sig til det lokale Samarbejde med de øvrige Fagforeninger, var *Malmø Tppografiske Forening* (1889), som ogsaa var den første, der sluttede sig direkte til Socialdemokratiet. Fra denne Forening — med god Understøttelse fra de øvrige skaanske Foreninger samt Agitationsklubben i Stockholm og nogle Foreninger hist og her — er der gennem Aarenes Løb udviklet en intensiv Agitation over hele Sverig — en Agitation, som har været dyr for Malmøtypograferne, men som har baaret gode Frugter. Der blev f. Eks. i 1890'erne knapt gennemført nogen god Sag blandt Sverigs Typografer, hvor ikke Malmøs Typografer enten som Forslagsstillere eller ogsaa i det mindste kastede sig ind i Agitationen for den, ligesom de ogsaa har været med til at forhindre flere mindre gode Forslag.

Hvor kraftig Agitationen har været til Tider, fremgaar maaske bedst af Flyvebladene, som udgives ved ekstra Lejligheder — nu mest fra Stockholm, i 1890'erne hovedsagelig fra Malmø. Jeg erindrer her i Korthed om »*Tenakeln*« og »*Typografen*« fra Malmø og »*Framåt*« fra Stockholm, foruden adskillige Brochurer. Nærmere herom senere.

Det er, som man ser, aldeles ikke noget Under, at alle disse Foreninger, sammensluttede i ét Forbund, kunde gøre dette stærkt. Og hertil kommer, at de alle har en større eller mindre lokal Kasse at ty til for sine egne Behov, meget større end vi kender det i Lokal-Afdelinger af Dansk Typograf-Forbund; f. Eks. balancerer Malmø typografiske Forenings Aarsregnskab med en Sum paa flere Tusinde Kroner.

(Forts.)

Sommerferie og Dyrtidshjælp.

»Randers Amts Avis« og »Randers Dagblad« giver henholdsvis 6 og 4 Arbejdsdages Ferie; begge Steder ydes en Dyrtidshjælp af 2 Kr. pr. Uge. Ekspresstrykkeriet (N. K. Nielsen) har ydet det gifte Personale 25 Kr. hver i Huslejehjælp. Sommerferien dette Sted er overenskomstmæssigt fastsat til 6 Arbejdsdage.

A/S »Roskilde Tidende« har for anden Gang i Aar bevilget et Dyrtidstillæg til Personalet; denne Gang for Juli Kvartal med 30 Kr. til de gifte og 10 Kr. til de ugifte Typografer samt 20 Kr. til Trykkeriarbejdsmanden. — Ligeledes er dei tilstaaet Personalet en Uges Ferie med fuld Løn.

»Helsingør Dagblad« har, i Lighed med tidligere Aar, givet hele sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Ugeløn. — Endvidere udbetaler Firmaet 25 Kr. i Gratiale i Anledning af Dyrtiden og Ferien til hver af sine Typografer. Det er anden Gang, at Firmaet udbetaler sit Personale et saadant Dyrtidsgratiale, idet hver Mand til Jul ligeledes fik 25 Kr.

En Halvtredsaarsdag.

DEN 1. Juni 1866 stiftedes »*Algemeene Nederlandsche Typografenbond*«. Vort hollandske Broderforbund kunde altsaa for 2 Maaneder siden fejre sin 50-aarige Stiftelsesdag.

Allerede i Aaret 1861 var Forløberen til det hollandske Forbund grundet, nemlig en Arbejdsløshedsunderstøttelseskasse. Man indsaa imidlertid snart, at skulle der udrettes noget for Medlemmerne, maatte man ogsaa have Haand i Hanke med i de mange andre Forhold, der griber ind paa det faglige Omraade. Lederne arbejdede ihærdigt, men der skulde dog hengaa fire lange Aar før de stod ved det Maal, de havde sat sig. 2. Paaskedag 1866 afholdtes i Amsterdam en Kongres, hvor 60 Delegerede, repræsenterende 1430 Medlemmer, var mødt frem. Her stiftedes saa det hollandske Typografforbund, og den foreløbige Bestyrelse valgtes. Til Formand kaaredes Petrus Merthwein.

Foreningens Arbejde indledede med en Kamp for en Ugeløn paa 9 Gylden for 60 Timers Arbejde. — — —

Den 4. og 5. Juni i Aar holdtes et Delegeretmøde i Amsterdam. Dette stod selvfølgelig i Jubilæets Tegn. Formanden, W. C. van Haalen, aabnede Mødet med et Tilbageblik over den svundne Tid. De første Aar var meget slette for Forbundet. I 1868 var der kun 360 Medlemmer tilbage. 1869 bragte en Del langsommelige Tarifforhandlinger, som ikke førte til noget. Først efter en Strejke lykkedes det at opnaa en Lønforhøjelse fra 9 til 10 Gylden. 1875 udsendte man et Fagblad, men efter faa Numre maatte det ophøre. Aaret efter gentoges Forsøget, og denne Gang lykkedes det. Til Slut dvælede Taleren ved den store

Strejke i 1912, som førtes til en smuk Sejr for Arbejderne. Kampen, der varede i 4 Uger, bragte store Fordele.

Forbundet tæller nu over 7600 Medlemmer, og er i rivende Udvikling. Man ruster for fuld Kraft til den kommende Tarifrevision — den gamle Tarif udløber med dette Aar.

Vort Broderforbund staar altsaa ved Udgangen af det første halve Aarhundrede saa stærkt og livskraftigt som ingensinde før. Og af vort ganske Hjærte ønsker vi, at de kommende Kampe maa blive til Gavn for vore hollandske Kolleger, og at det maa lykkes dem at komme endnu nogle Skridt nærmere mod vort Maal: Frihedens, Lighedens og Broderkabets Samfund. SP.

Generalforsamlinger og Møder.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 8. Juli ordinær Generalforsamling paa Kafé »National«. — Formanden, RASM. BINDSLEV, bød Velkommen og forelagde Regnskaberne, der begge godkendtes. — Man drøftede dernæst et fra Bestyrelsen stillet Forslag om en Sommerudflugt; Stemningen var meget flov og resulterede i, at det overlodes Bestyrelsen at arrangere en billig Udflugt; til en eventuel saadan yder Lokalkassen et Tilskud af indtil 20 Kr. — Under Eventuelt anbefalede FORMANDEN Haandbog for Typografer, og da ingen flere ønskede Ordet, hævedes Generalforsamlingen. ROB.—N.

Assens Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling Lørdag den 8. Juli paa Marcussens Hotel. — Formanden, A. S. KJERGAARD, aabnede Mødet med at byde Velkommen, hvorefter det reviderede Hovedkasse- og Lokalkassens Regnskab fremlagdes med en Balancesum af henholdsvis 120 Kr. og 19 Kr. 45 Øre, som godkendtes.

Under »Eventuelt« bevilgedes 10 Kr. af Lokalkassen til en Køretur; hermed sluttede Mødet. A. H. M.

Randers Lokalafdeling

afholdt Fredag den 14. Juli ordinær Generalforsamling paa »Jylland«.

Efter at FORMANDEN havde givet et Par Meddelelser, oplæste KASSEREREN Regnskabet for April Kvartal, der balancerede med 878 Kr. 99 Øre. Kassebeholdningen ved Kvartalets Slutning er 11 Kr. 99 Øre. Dette godkendtes.

Som Kasserer genvalgtes R. MALMSTRØM enstemmigt. Medlemmer af Bestyrelsen blev: V. FRANDSEN (Nyvalg) og KR. KNUDSEN (Genvalg). Til Revisor genvalgtes RICH. THUESEN enstemmigt.

— Derefter holdt Lokalkassen Generalforsamling. Regnskabet, der balancerede med 427 Kr. 19 Øre, godkendtes. Kassebeholdning 262 Kr 7 Øre. — Lokalkassens Love var derefter til 2. Behandling, og vedtoges efter en kort Debat. — Der forelaa et Par Andragender om Tilskud, af hvilket det ene bevilgedes med 10 Kr. — En lignende Sum bevilgedes i Anledning af Haandværkerdagen den 20. Juli til Indkøb af Gevinster til Tombolaen.

Der fremkom under »Eventuelt« Ønske om paa en ekstraordinær Generalforsamling i Løbet af Sommeren at drøfte Ønskerne til den kommende Tarif. Tillige udspandt der sig en temmelig skarp Diskussion om Overarbejdsspørgsmaalet. A.—Ø.

Rønne Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag d. 15. Juli i Hotel »Nutiden«, hvor Formanden, ANDR. JENSEN, bød Velkommen.

Kassereren, JOH. SEJER, oplæste Regnskaberne, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med 478 Kr. 84 Ø., medens Lokalkassen udviste en Balance paa 66 Kr. 73 Ø. Regnskaberne godkendtes.

Ved Valg af et Bestyrelsesmedlem i Stedet for Hylander, der var bortrejst, valgtes den hidtilværende Suppleant, AKSEL MOGENSEN, medens HANS NIELSEN i hans Sted indtraadte som Suppleant. Som Kontrahent ved »Born. Soc.-Dem.« valgtes ALB. HANSEN.

Forslaget om at bevilge et mindre Beløb af Lokalkassen til Hjælp til en Sommerudflugt fremkaldte nogen Diskussion, men vedtoges dog enstemmigt. — Der forelaa fra JACOB NÆSTVED — der i sin Tid har været Strejkebryder, men som i Følge en Generalforsamlingsbeslutning nu i nogen Tid forsøgsvis har faaet Lov at arbejde ved Faget — Anmodning om Optagelse i Foreningen. Det besluttedes efter en kortere Diskussion, hvorunder ingen talte imod hans Optagelse, enstemmigt at indstille ham til Genoptagelse.

Under Eventuelt meddelte Formanden, at det var lykkedes ham under en Forhandling med Bogtrykker Gornitzka i Allinge at faa dennes Underskrift paa Tarifen.

— — Ved den umiddelbart efter følgende Generalforsamling i »Typografernes selsk. Forening« blev det besluttet at afholde en Sommerudflugt Søndag d. 30. Juli til Almindingen og Gudhjem med Middag paa Jantzens Hotel, og det vedtoges (paa Forslag af BLOMBERG), at invitere Viggo Christensen med paa denne Tur under hans forventede Besøg her til den Tid. M.

Næstved Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 16. Juli; kun en halv Snes Medlemmer var mødt.

Næstformanden, CHR. E. JOHANSEN, fremlagde Regnskabet for Hovedkassen, der udviste en Indtægt af 757 Kr. 60 Øre og en Udgift 545 Kr. 75 Øre; til Hovedkassen indsendes 211 Kr. 85 Øre. Lokalkassens Regnskab balancerede med 162 Kr. 80 Øre; Overskuddet var 37 Kr. 8 Øre. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Da ingen ønskede Ordet under »Eventuelt«, sluttede Næstformanden Generalforsamlingen. J—N.

Nær og Fjærn.

Lønforhøjelse. Bogtrykker J. KNUDSEN, Knabrostræde 12, har fra 1ste Juli givet Personalet 1 Kr. Lønforhøjelse, saaledes at Tarifperioden er bleven forskudt et halvt Aar.

Sommerferie. Bogtr. Kr. E. Petersen, Odense, har tilstaaet sit Personale, hvoraf ingen har været beskæftiget i Forretningen 1 Aar, ½ Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— »Vendsyssel Folkeblad«, Brønderslev, giver i Lighed med foregaaende Aar hele sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn. — Ferien er begyndt.

— »Holbæk-Posten«, »Holbæk Amts Dagblad«, »Holbæk Amts Avis«, »Holbæk Amts Venstreblad« og S. M. Olsens Trykkeri har som sædvanlig tilstaaet deres Personaler en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen. »Venstrebladet« giver endog sine Typografer 35 Kr. i Ferieugen.

— Aktieselskabet »Møens Dagblad« har i Aar, ligesom tidligere, tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Løn. Ferien er begyndt.

— Redaktør Føns, Stubbekøbing, har tilstaaet hele sit Personale 4 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— »Svendborg Amts Dagblad«, »Svendborg Amtstidende« og »Svendborg Avis« har i Aar, ligesom tidligere Aar, tilstaaet Personalerne 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Knudsens Bogtrykkeri, Knabrostræde 12, har tilstaaet sit Personale en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Personalet i L. Ihrichs Bogtrykkeri har, med Undtagelse af den Del, der er antaget efter Nytaar, erholdt henholdsvis 4—5 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

— Personalet i P. M. Kellers Bogtrykkeri (Th. Prior) har, som foregaaende Aar, faaet 3 Dages Ferie med fuld Løn.

— Personalet i »Frederiksborg Amtstidende«s Bogtrykkeri *i København* er tilstaaet en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Kasseeftersyn.

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. Laur. Jensen, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Viggo Christensen. — Hr. Laur. Jensens Beholdning var Kr. 94,486.88, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr. 28,762.00
Sparekassen	- 64,713.41
Kassebilag	- 176.39
Kontant Beholdning	- 835.08
Ialt	Kr. 94,486.88

og hos Hr. Viggo Christensen var Beholdningen Kr. 827,609.32, som fordeltes paa følgende Maade:

Sparekassen:		
Arbejdsløshedsk.	Kr. 214,229.81	
Fond til forts. Hjælp	- 3,388.80	
De øvrige Kasser	- 301,905.34	
		Kr. 519,523.95
Obligationer		- 178,832.00
Prioriteter		- 127,250.00
Depositum (D. F. D. S.) og Aktier		- 1,000.00
Kassebilag		- 260.00
Kontant Beholdning		- 743.37
		Ialt Kr. 827,609.32

Samtidig foretoges Kasseeftersyn i »Typografernes Stiftelser«, hvori fandtes en Beholdning af Kr. 20,258.53, der fordeler sig saaledes:

Obligationer	Kr. 18,600.00
Sparekassen	- 1,123.07
Kassebilag	- 187.70
Kontant Beholdning	- 347.76
Ialt	Kr. 20,258.53

Alt var i Overensstemmelse med Bøgerne; Sparekassebøgerne og Obligationerne eftersete.

København, den 18. Juli 1916.

ANTON ANDERSEN. CARL J. CHRISTOFFERSEN.
ALB. MICHELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

For al Venlighed og Opmærksomhed mod mig i Anledning af min 70-Aars-Fødselsdag hermed min bedste Tak. — En særlig Tak til mine Arbejdskammerater for hvad de gjorde for mig paa denne Dag.

Aarhus, den 15. Juli 1916. SØREN HANSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5—6½. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

13. Juli: Assens 79.00. 15. Juli: Bogense 35.00. 17. Juli: Holbæk 57.45; Kallundborg pr. Bl. 100.00, kont. 102.35, ialt 202.35; Nakskov 34.30; Nykøbing F. 239.40; Næstved 211.85; Randers 585.00; Roskilde 69.50; Svendborg 160.00; Vejle 251.00; Rønne 389.00, 18. Juli: Hjørring 243.75; Kolding 149.11; Nykøbing M. pr. Bl. 27.95; Rudkøbing 165.25; Thisted 190.00.

København, den 18. Juli 1916.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

17. Juli: Kallundborg i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 100 Kr. 18. Juli: Nykøbing M. i Stedet for April Kvartals Overskud 27.95.

København, den 18. Juli 1916.

Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. Brehm er bortrejst fra 18/7 til 15/8, i hvilken Tid hans Praksis passes af Dr. Dujardin, Falkonérallé 57. Træffetid: 10—11 samt Torsdag Aften fra 6—7.

Dr. Harsløf er bortrejst 17. Juli—1. Sept. Vikar: Dr. Fischer-Nielsen, Brønshøj Apotek. Træffetid: 12—1 samt Onsdag Aften 6—7.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Harald Bjarnholt, udl. 1/7 16 i Forlagstr. (arb. s. St.). Paal. Carla Astrid Petersen, udl. 10/7 16 hos Martius Truelsen (arb. s. St.). Hjælpearb. Emil Ferd. Brandt (Egm. H. Petersen). Paal. Ingeborg Olivia Mortensen, udl. 14/7 16 i »Elektra« (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3651 Aage Andersen fra Vejle (S. L. Møller). 3966 Hans Chr. Berg fra Hillerød (arbl.). 3494 O. Sigv. Christensen fra Slagelse (arbl.). 185 Oluf A. Chr. Christensen fra Udl. (arbl.). 2813 Ernst Kyhn fra Skanderborg (S. L. Møller). 1855 H. Knudsens Hustru Alvilda fra Aarhus.

Esbjerg, 3076 Sv. E. Christensen (Vestj. Soc.-Dem.) og 6564 C. Hansen i Pl. (Nordby, Fanø). Fredericia, 6119 Edv. O. Lund (Rs. Ottesen) og 6763 Chr. Rasmussen (Soc.-Dem.). Hjørring, 6702 C. S. C. Jacobsen (Nordjyll. Dagbl.). Kolding, 3980 Aage Christiansen (Højskolebladet). Nakskov, 3455 Hugo Jørgensen (Centraltrykkeriet). Ringkøbing, 3453 J. N. Vissing (Amtsavisen). Varde, 1248 Søren Anton Berg (Folkebladet).

Fratraadte.

Køhenhavn: 6385 G. J. B. Hallberg til Nykøbing F. (arbl.). 6564 Chr. Hansen til Fanø i Pl. 1089 Cornelius Petersen til Udl. (arbl.). 3973 Axel Ejner Sørensen til Horsens.

Aalborg, 3823 V. Petersen-Bank, 3932 Peter Hansen, 3915 P. Søegaard Rasmussen (alle til Viborg, Militær). Aarhus, 3479 J. Fenger til Kbhvn. (arbl.). Esbjerg, 4407 L. H. Axen paa Rejse. Hjørring, 3655 Einar Hald til Kbhvn. (Militær). Randers, 3453 Nic. Vissing til Ringkøbing i Pl. 3874 N. A. Petersen til Holstebro i Pl. Silkeborg, 6097 K. V. Sejrer til Fredericia i Pl. Skanderborg, 3756 Vilh. Nielsen paa Rejse. 3813 Emil Kyhn til Kbhvn. i Pl.

Udmeldte.

Hjørring, 6339 Thorvald Mortensen (anden Livsstilling). Kallundborg, 6248 A. E. Jørgensen (anden Livsstilling).

Udelukket.

København: 601 Wald. E. Sørensen (Thorsøe-Olsen), af alle Kasser undtagen den statsanerkendte Sygekasse.

Død.

København: 4912 Paal. Nanny Petersen.

Gutenberg-Koret.

Søndag den 30. Juli: Udflugt til Rungsted og Hørsholm. Afgang fra Østerbros Station Kl. 9[10] (gjg. Tog). Frokost i Rungsted (medbragt). Middag i Hørsholm Hotel Kl. 5 á Kr. 2.75 pr. Kuvert. Passive Medlemmer kan anmelde Deltagelse samme Dag. (4j)

T. C. C. Søndag: Roskilde. Krydset ved Allégade Kl. 7½. Husk Lygten. (3 l)

ANNONCER

En Typograf,

som kan Maskinsætning paa Linotype, og som er villig til nogle Timer daglig at tage Del i Haandsætning og Ombrydning, kan faa en virkelig god og vellønnet Plads. Billet mrkt. »187« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Akcidenssætter,

der er kendt med alt forefaldende Arbejde, søger Plads snarest. Billet mrkt. »188« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidens-Sætter-Trykker.

Ung flittig Mand, der baade er en flink Sætter og en dygtig Trykker, kan i nær Fremtid faa en vellønnet Plads i et jysk Dagblads Akcidensafdeling. Billet mrkt. »*A. C. 2973*« med Opgivelse af Lønfordring og Afskrift af Anbefalinger bedes tilsendt **Wolffs Box**, København K. (185)

Trykker,

kendt med 2-Tur-Maskine og Rotary, vant til Illustrationsarbejde, søges til en fast Plads i København. Billet mrkt. »190« med udførlige Oplysninger tilsendes Ekspeditionskont.

Plads søges.

Ung Akcidenssætter, villig til Arbejde ved Avis, hurtig og flittig, søger Plads straks. Billet mrkt. »189« med Oplysninger om Løn, Arbejdstid o. l. tilsendes Ekspeditionskontoret.

Nogle Aargange

Dyvas Mønstre-Bogtryk

kan faas á 2 Kr. pr. Aargang + Porto.

Harald Jensens Bogtrykkeri,
(186) Admiralgade 24.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (15

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

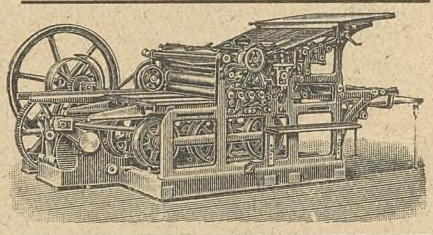

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

— Dansk Arbejde. —

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181 (17)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Thingvalla Allé 28, S. (38)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 30 KØBENHAVN DEN 28. JULI 1916 XLIII AARGANG

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. *LAUR. JENSEN.*

Situationen.

EFTER at Bogtrykkerforeningen paa sin Generalforsamling havde taget Stilling til — eller rettere afvist — Spørgsmaalet om Dyrtidshjælp, og Meddelelsen herom igennem Bogtrykkerbladet var tilgaaet de forskellige Arbejdspladser, bredte Misfornøjelsen sig med rivende Hast.

Selv om Forventningerne ikke var synderlig store, saa havde man dog haabet, at den humane Del af Bogtrykkerne havde gjort netop dette deres humane Syn gældende, og hævdet som god Moral Pligten for Bogtrykkeren til, enten ved et føleligt Dyrtids-Tillæg eller, hvad der muligvis var eller er lettere gennemførligt, en Lønforhøjelse, der, uden at forrykke den minimale tarifmæssige Grænse, skabte Betingelsen for Bogtrykkeren til — hvis hans Forpligtelser ellers ikke tillod ham dette — at lægge et Plus til Prisen paa sine Produkter.

Man gjorde imidlertid ikke dette; man lod den hensynsløse Aand regere, den, der ligefuldt lader haant om, hvad eller hvorledes Arbejderen skal kunne slaa sig igennem med den minimale Fortjeneste, som mange Arbejdskøbere betragter som *god* Løn, som altid er parat til at krybe bag Ryggen af de bedre betalende, og som konsekvent gennemfører netop dette, for saa meget lettere at kunne gennemføre deres Smudskonkurrence-Foretagender.

Er det at forundres over, at Arbejderne, paa en Tid da Fødemidlerne er stegne med fra 30—50 %, og efter at have rettet en beskeden, ja næsten bønlig Henvendelse til d'Hrr. Principaler, og efter at have modtaget en Afvisning, begynder at vise en vis Lyst til at være medbestemmende om hvor *lidt* de, under Forhold som de nuværende, vil finde sig i at skulle leve af?

Der forlangtes, da Meddelelsen var bleven bekendt overalt, indkaldt til et Møde, paa hvilket man, under Henvisning til det faktiske Afslag, krævede, at Tillidsmændene paa de forskellige Arbejdspladser *skulde* henvende sig til Principalen og forlange et Løntillæg.

Henvendelsen sker og straks møder man igen den officielle Beklagelse fra flere af d'Hrr. Bogtrykkere: »Ja, Forholdene er jo slemme; men under de nuværende Omstændigheder — vi havde ventet, at Bogtrykker-Foreningen havde forhøjet Prisen paa Arbejdet — var dette blevet gjort, eller var noget saadant blevet foreslaaet, havde vi stemt derfor, og d'Hrr. Typografer havde da selvsagt faaet, hvad De ønskede!«

— — —

Til Oplysning for Medlemmerne gør vi herved opmærksom paa, at Bogtrykkerforeningen i Mandags anmodede om en Konference, og at der paa Tirsdag afholdes et Fællesmøde mellem de to Organisationers Forretningsudvalg.

Lærlingesagen!

VED tidligere Lejligheder har vi gentagne Gange beskæftiget os med Spørgsmaalet om Lærlingeforholdene i vort Fag og slaaet til Lyd for mere moderne Bestemmelser end de, vor nuværende Lærlingelov indeholder; ligeledes har vi krævet andre Lønsatser end de, der nu i mer end et Par Menneskealdre har været de gældende.

Socialdemokratisk Ungdomsforbund har som bekendt ogsaa sat dette meget vigtige Spørgsmaal paa sit Program og vil ved en Agitation, vi her i »Typ.-Tid.« har ydet vor Tilslutning, søge at organisere Lærlingene. Rundt om — ikke mindst ude i Provinserne — rejser der sig en stærkere og stærkere Stemning for at faa en mere betryggende og alsidig Uddannelse for Lærlingene, ligesom man ogsaa derude kræver højere Lærlingelønninger end de nuværende.

Paa Generalforsamlingen i »De samvirkende Fagforbund«, som afholdtes i dette Foraar, forelaa der fra Fællesorganisationen i Aarhus med vor Kollega MARTHIN PETERSEN som Ordfører, Forslag om, at man herfra skulde tage Initiativet til Ændringer i Lærlingeloven. I den Anledning oplystes det, at mange forskellige Institutioner og Mænd allerede havde paabegyndt Forarbejderne til en saadan Revision; men samtidig beskæftigede man sig stærkt med andre Forhold, der staar i nøje Forbindelse med Lærlinges Uddannelse og Anbringelse. Saaledes undersøges Muligheden for at dirigere Strømmen af de Nykonfirmerede netop til de Fag, der trænger mest til Rekruttering og derved undgaa noget af den Overflod af Arbejdskraft, der kan være andre Steder. Man er ved de paagældende Forhandlinger ganske klar over, at Lærlingenes Løn skal være i et betydeligt højere Niveau end den, der er Regel f. Eks. i vort Fag.

Der er ingen Tvivl om, at det paabegyndte Arbejde vil føre til et Resultat, der i nogen Grad vil revolutionere Lærlingenes Arbejdsvilkaar.

Naar man er kendt med det der foregaar og som ovenfor er skitseret, virker det ligesom et Pust fra en gammel, forlængst svunden Tid, at læse et Par Artikler i »Dansk Bogtrykker-Tidende«, der redigeres af Hr. Kancelliraad LAUR. MADSEN. Hr. Laur. Madsen polemiserer mod det nye, han rent instinktmæssig aner maa komme, og søger, ved at optrykke sin egen gamle Lærlingekontrakt, at puste nyt Liv i de Bestemmelser, som Nutidens Lærlinge er underkastede. Men ingen Ting er jo saa godt, at ikke Tiden — og alt hvad nye Tider skaber — gør det til gammelt og ubrugeligt, og selv Hr. Laur. Madsens gamle Kontrakt er forlængst blevet til et interessant Kuriosum, man kun smiler af, naar man læser den.

Hr. Laur. Madsen kan ikke forstaa, »hvorfor et ungt Menneske skal have sin Læretid saaledes betalt, at han kan leve af Lønnen, medens unge Mennesker, der gaar andre

Veje, enten slet ikke faar noget Vederlag eller maa *betale* for at faa den fornødne Uddannelse?« Og Hr. Laur. Madsen fortsætter med et Suk: »Det er dog naturligt, at vedkommende Læremester faar *noget* Udbytte for sit Arbejde og Ansvar med at uddanne Lærlingen til et brugbart Medlem af det Fag, han har valgt som sit fremtidige Livserhverv.«

Det er atter et ikke saa lidt forældet Standpunkt Hr. L. M. her søger at holde Liv i, og er da heller ikke ganske sikker paa, om det nu ogsaa er rigtig for vor Tid, thi andet Steds i samme Artikel indrømmer han — ganske vist kun af rent humane Hensyn — at »Lærlingelønnen maaske nok kunde være noget højere«.

Vi er forøvrigt tilbøjelig til at tro, at selv Bogtrykkerne i Almindelighed er ganske klar over, at Lærlingelønnen skal hæves betydeligt; naar det ikke allerede er gjort, saa ligger det vel nærmest i, at den enkelte ikke vil bryde med gammel Tradition, men venter det løst under ét og efter Initiativ andet Steds fra.

Men Hr. Laur. Madsen glemmer — for han véd det jo godt — at alle, der gaar Haandværksvejen, udgaar fra Hjem, hvor der ikke uden store Ofre kan skaffes det, der er nødvendig for unge Menneskers Ophold. Han er heller ikke ukendt med, at naar det første Læreaar er tilbagelagt, saa bliver Lærlingen i Stand til at præstere saa meget og saa godt Arbejde, at hans Virksomhed dog i nogen Grad bliver en Indtægt for Læremesteren; at byde et ungt Menneske, der har staaet 3—4—5 Aar i Lære, en »Løn« af 5—6—7 Kr. ugenlig, er saa uanstændig, at ingen — endsige Hr. Kancelliraad Laur. Madsen — burde forsvare det.

At Lærlingens Arbejde ogsaa skal være Betaling for det Ansvar, hans Læremester har overfor Forpligtelsen til at lære ham noget ordenligt, er vist noget, vi ikke behøver at tage saa alvorligt, thi uden Forklejnelse for de utvivlsomt mange gode Læresteder — det er forøvrigt Svende og Faktorer, der besørger Arbejdet — saa tror vi os berettiget til at paastaa, at mange af vore Bogtrykkere baade i København og Provinserne er saa ganske ligegyldige overfor, hvad deres Lærlinge lærer, kun tænkende paa det ene fornødne, at faa pint saa meget produktivt ud af ham som muligt.

At der er unge Mennesker, der intet faar som Vederlag i deres Uddannelsestid — ja endogsaa maa betale Penge til — er ganske rigtigt, men saa gaar de ogsaa ind i Erhverv, hvor der er Muligheder for at tjene betydeligt mere end Fagarbejderne med kun en minimal Udsigt til Arbejdsløshed og betydelig god Udsigt til en Alderdom fri for Næringssorger.

Hr. Laur. Madsen er misfornøjet med, at de unge Socialdemokrater agiterer blandt Lærlingene og giver dem Skyld for, at visse Fag har for ringe Tilgang. De unge Mennesker paavirkes til ikke at søge i Haandværkerlære, »hvor der dog kan gives dem Lejlighed til at opnaa selvstændig Stilling«.

Kære Hr. Laur. Madsen. Vi lever ikke mere i Tiden omkring 1860, men i 1916, hvor der gives Lejlighed for alle Haandværkere — ogsaa i vort Fag — til at prøve Arbejdsløsheds-Svøben i saa høj Grad, at de tvinges over i Arbejdsmandsfagene. Vi skal ikke her skildre, hvor frygtelig en Tilværelse saadanne Haandværkere maa føre, forinden dette sker, men ganske naturligt staar det da for mange Forældre som noget tvivlsomt, om det er forsvarligt at anbringe en Søn i en femaarig Lære ved et Haandværk, der ikke kan brødføde ham.

Men forøvrigt er de unge Socialdemokraters Arbejde en Agitation for at skabe en Lærlingelov, der betinger en bedre og fyldigere Undervisning ved det Fag, han er søgt ind i. Hr. Laur. Madsen optrykker selv de unge Socialdemokraters Program for dette Arbejde, og han kan ikke heri finde Antydning af, at de søger at hindre Tilgang til Haandværksfagene.

Der er derimod et Punkt i de Unges Arbejdsprogram, som vi antager Hr. Laur. Madsen har set sig vred paa: Lærlingenes Foreningsret anerkendes. Men vi kan oplyse Hr. Laur. Madsen om, at dette allerede er opfyldt, forsaavidt som Lærlingekontrakter ikke maa indeholde noget om, at Lærlingen ikke maa staa i faglige eller politiske Foreninger.

Indenrigsministeriel Skrivelse Nr. 107 af 8. Juni 1916 indeholder følgende:

»I det med Amtets paategnede Erklæring af 16. f. M. modtagne Andragende har Magistraten i Silkeborg forespurgt, hvorvidt der i Henhold til Lov om Lærlingeforholdet af 30. Marts 1889 § 1 kan meddeles Øvrighedspaategning paa den hoslagt tilbagefølgende mellem N. N. af A. og C. C. samme Steds som Værge for O. O. den 28. Januar d. A. oprettede Lærlingekontrakt, uanset at der i Kontrakten er optaget følgende Bestemmelse:

»Saa længe Læreforholdet varer, maa Lærlingen ikke være Medlem af nogen politisk eller Fagforening.«

I denne Anledning skulde man til Efterretning og videre Bekendtgørelse tjenstlig melde, at Ministeriet maa holde for, at en Bestemmelse som den omhandlede maa anses for Lærlingeforholdet uvedkommende, hvorfor den bør udgaa af Kontrakten, forinden denne eventuelt forsynes med Øvrighedens Paategning.«

Som det er gaaet med denne Del af de unge Socialdemokraters Program for en bedre Lærlingelov, vil det ogsaa nok gaa med de øvrige Punkter, da i Særdeleshed hvis alle faglærte Arbejdere hjælper lidt til.

Selv om vi maa undvære Hr. Laur. Madsens Bistand.

Dyrtidstillæg.

Kgl. Hof-Bogtrykker FR. BAGGE har, efter Anmodning fra Personalet, ydet alle i Firmaet fast ansatte Sættere, Trykkere og Paalæggersker et Dyrtidstillæg af 25 Kr. til hver. Udbetaling fandt Sted Fredag den 21. Juli.

Generalforsamlinger og Møder.

Kallundborg Lokalafdeling

afholdt Fredag den 14. Juli Generalforsamling. Regnskabet blev underskrevet. Forsamlingen, 5—6 Mand, skiltes.

Holbæk Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 15. Juli. — 15 Medlemmer havde givet Møde.

Formanden, ALFRED HANSEN, oplæste Forhandlingsprotokollen og fremlagde Regnskaberne for April Kvartal. Lokalafdelingens Regnskab balancerede med 453 Kr. 20 Øre, og udviste, at der til Hovedkassen var indsendt 57 Kr. 45 Øre. Ekstrakassens Regnskab balancerede med 109 Kr. 31 Øre, og sluttede med en Kassebeholdning paa 53 Kr. 75 Øre. Saavel Forhandlingsprotokollen som Regnskaberne godkendtes.

Det er tidligere meddelt, at Lokalafdelingen den 1. Oktober har bestaaet i 35 Aar, og at denne Begivenhed vil blive fejret ved Afholdelsen af »en større Festlighed«. Det vedtoges nu at afholde Festligheden Lørdag den 30. September, idet man gik ud fra, at den med gammel Erfaring for Øje nok vilde trække ud til 1. Oktober. Hvis Afdelingens første Formand (Chr. Andersen) endnu lever — hvad maaske en eller anden tidligere Holbæk-Typograf er i Stand til at give Lokalafdelingen Oplysning om — vil han blive indbudt til Festen, og desuden vedtoges det at indbyde en Repræsentant for Forbundet og en Repræsentant for »De samvirkende Fagforeninger i Holbæk«. Ligeledes vedtoges det at udsende et Jubilæumsskrift, der allerede er udarbejdet af Lokalafdelingens nuværende Formand.

Sluttelig gav FORMANDEN nogle Oplysninger om den paatænkte Sammenslutning af to herværende Blade, en Sammenslutning, der nu synes at være lige paa Trapperne, og som naturligvis vil medføre en betydelig Forandring i Arbejdsforholdene for de holbækske Typografer. Efter at Sagen var diskuteret, toges Beslutning.

Kolding Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 15. Juli ord. Generalforsamling paa Cyklehotellet. 17 Mand var til Stede. Det er sjældent, der møder saa mange af Afdelingens 60 Medlemmer. Maaske skyldtes det store Besøg, at Bestyrelsen paa Dagsordenen havde bebudet lidt »ekstra« i Anledning af, at Generalforsamlingen var sat i Forbindelse med en Udflugt til det saakaldte »Strandhuse«. Denne Ekstravagance røg imidlertid i Lyset sammen med Udflugten, der var opgivet paa Grund af ustadigt Vejr.

VALD. PETERSEN valgtes til Dirigent, og begyndte sin Udnævnelse med Forsøg paa at lade de forventningsfulde forblive i Haabet, idet han foreslog, at man senere tog paa Udflugt, naar Bestyrelsen fandt Vind og Vejr passende dertil, og saa iøvrigt bibeholdt »Programmet«. Dette slog man sig til Taals med.

Formanden, J. A. MATHIASSEN, oplæste Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 671.36, indsendt til Hovedkassen 149.11, Kassebeholdning 15.00. Ekstrakassens Regnskab balan-

cerede med Kr. 246.94, Kassebeholdning 210.55. — Som Hjælp til Forbedring af Forholdene paa Svendehjemmet bevilgedes 10 Kr. — CHR. JACOBSEN foreslog, at Ekstrakassen ogsaa skulde yde de rejsende Kolleger yderligere Hjælp i Form af Nattelogi og Morgenkaffe. Dette Forslag fandt ikke Velvilje, da man formente, at Kassen gjorde sin Skyldighed ved at tildele Ikke-understøttelsesberettigede samme Beløb, som erholdes af Hovedkassen; desuden havde man paa nogle herværende Trykkerier for Skik at »bøsse« til flere af dem »uden Fædreland«. — FORMANDEN gav endnu nogle Meddelelser.

Mødet sluttede med Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer. Man gjorde Pinen kort og forbarmede sig over de afgaaaede ved at genvælge dem. De genvalgte er: CHR. JACOBSEN, M. JOHNSEN og LE FEVRE; sidstnævnte takkede paa Trekløverets Vegne.

Saa klappede Dirigenten af. M. J.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 22. April 1916. — Formanden, JOH. GERDT, udtalte, at Arbejdsforholdene var gode for Tiden, hvilket bl. a. viste sig i, at Understøttelsesbeløbet var det laveste i lange Tider. Nogen Indflydelse vilde det vel faa, at Amtstidende stod parat til at installere 3 »Jernkolleger« og Stiftstidende vilde til September følge efter med 2. Der var imidlertid for Tiden en rivende Udvikling i Bladindustrien, saa man forhaabentlig hurtig kom over den Krise.

En Dispensationssag omtaltes. Bogtrykkerne har for øvrigt vanskeligt ved at faa Lærlinge; de unge Mennesker gaar i »Arbejdsmandslære« og faar herved meget mere i Løn end der bydes Lærlinge.

Tidligere Lokalformand, Bogtrykker O. C. Olsens Udslettelse havde vakt nogen Forundring, men var fuldt forsvarlig. Da Formanden i Februar for et Aar siden overtog Pladsen, manglede der i Kassebeholdningen et Beløb, der svarede til Chr. Olsens Kontingent for Oktober Kvartal (!) Aaret forud. Siden da har Formanden hvert Kvartal maattet »slaas« med Bogtrykkeren for at faa Kontingent, da den tidligere Lokalformand vilde betale, naar det passede ham selv. Ved en Lejlighed, hvor Formanden paa en høflig Maade pr. Telefon rykkede Bogtrykkeren for 4. eller 5. Gang, blev han næsvist afbrudt med et »Maa jeg være fri for Dit Sludder!« (Afringning). Nu var Formanden blevet ked af at tigge Hr. Olsen for Kontingent.

Beretning og Regnskab godkendtes enst. og uden Diskussion.

H. C. ANDERSEN og MARIUS ANDERSEN genvalgtes til Bestyrelsen.

Firmaet Adolph Holst havde fradraget sine 4 Typografer hver 2 Kr. som Bøde, fordi de udeblev fra Arbejdet 1. Maj om Eftermiddagen. De havde hidtil deltaget i Majdemonstrationen og mente, at Firmaet var indforstaaet med, at de vilde tage fri. De øvrige Arbejdere, selv de uorganiserede Damer paa Fabriken, vilde deltage i Demonstrationen. De 4 Typografer kunde derfor ikke være bekendt at blive staaende som de eneste af alle Arbejderne; det vilde desuden ogsaa være faldet tilbage paa Typograferne som Helhed, derfor foreslog Bestyrelsen, at Lokalkassen betalte de 8 Kr., hvad ingen havde noget imod. Lokalformanden havde forsøgt at faa Firmaet til at udbetale de 8 Kr., men dette nægtede man, idet der samtidig udtaltes, at der »for Tiden var Helligdage nok«. Desuden havde Firmaet sendt Sagen til Bogtrykkerforeningen, hvis Formand, Hr. Bogtrykker P. Hansen, i et Brev til Lokalformanden forundrede sig over, at vi vilde støtte vore Medlemmers Krav, som let »kan give Anledning til Forstyrrelse af et ellers godt Forhold paa en Arbejdsplads«. Firmaet Holst er det eneste Bogtrykkeri i Aalborg, der ikke giver Sommerferie!!! Hr. Bogtrykker P. Hansen (som selv giver sit veltjente Personale Sommerferie), var vel uvidende om dette Forhold, som vi ikke mener »ellers er godt«. Men det store Firma »reddede« de 8 Kr.

Da Lokalkassen for Tiden har 565 Kr. paa Kistebunden, foreslog Bestyrelsen, at der til Efteraaret afholdes et gratis Bal med fælles »Kaffebord«. Det er en halv Snes Aar siden, at Lokalforeningen har lavet Fest — man kan saaledes ikke beskylde os for at »drikke alle Pengene op«.

»Typografia« holder 10 Aars Fest til Efteraaret; denne vil imidlertid ikke kollidere med Lokalfesten.

Lokalkassekontingentet, der i et Par Aar har været 20 Øre og som (naar undtages 1916) ikke kunde have været mindre, vedtoges det at fastsætte endeligt paa Generalforsamlingen i Januar 1917.

Angaaende stadigt Overarbejde af 2 Kolleger paa et herværende Trykkeri førtes en livlig Diskussion, under hvilken saadant selvfølgelig fordømtes. Da de paagældende sikkert nødig vil samme Vej som den tidligere Lokalformand, »gaar de nok i sig selv«. Men Generalforsamlingen vedtog enstemmigt, at Bestyrelsen skal søge at faa det paagældende regelmæssige Overarbejde stoppet.

Formanden opfordrede til at støtte Valgfonden.

Dermed var den fredelige Generalforsamling sluttet. G.

Skive Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 22. Juli. — Formanden FREDE HOLM bød Velkommen, specielt det nyudlærte Medlem, Leo Wiborg, og oplæste Hovedkassens og Lokalkassens Regnskaber, der begge godkendtes enstemmigt. Hovedkassens Regnskab ballancerede med 237.00 og Lokalkassens med 104.16, og der var en Kassebeholdning paa 50.36.

Under Eventuelt drøftedes nogle lokale Sager. Der var mødt 9 af Afdelingens 20 Medlemmer. —m.

Ringkøbing Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 22. Juli Generalforsamling. Hovedkassens Regnskab balancerede med 346 Kr. Indsendt til Hovedkassen 176 Kr. 50 Ø. Understøttelse paa Stedet 86 Kr. Sygeunderstøttelse 50 Kr. Ekstrakassen havde en Kassebeholdning fra f. Kv. paa 58 Kr. 83 Øre og sluttede med en Kassebeholdning paa 35 Kr. 78 Øre. Begge Regnskaber godkendtes.

Det vedtoges at forhøre i Nabobyerne, hvorvidt der var Tilslutning til en Sammenkomst, som paatænktes afholdt paa et centralt Sted, f. Eks. i Skjern, hvor der kunde forhandles om forskellige Spørgsmaal, bl. a. den forestaaende Tarifrevision. A. P.

Nær og Fjærn.

Dyrtidshjælp og Kammeratskab! Kgl. Hof-Bogtrykker Fr. Bagges Personale modtog, som andet Steds meddelt, sidste Uge 25 Kr. hver i Dyrtidshjælp. Personalet (med Undtagelse af Trykkerne og Kvinderne) afgav straks 1 Kr. hver samt 51 Kr. af Klubkassen, saaledes at 3 Sættere, der lige havde været arbejdsløse og kun været i Forretningen i kort Tid, hver modtog 24 Kr. i Dyrtidshjælp.

Odense-Typograferne holder den 6. Avgust om Aftenen Fest i Næsbyhoved Skov ved Odense i Anledning af Afdelingens 35-Aars Fødselsdag. Man samles Kl. 7½ Aften om et fælles Kaffebord, hvortil Medlemmer med Familje for en lav Betaling er indbudt. Arbejdsløse og militære Medlemmer er Afdelingens Gæster, ligesom Kolleger med Damer fra andre fynske Byer venligst indbydes til gratis Deltagelse. Efter Kaffen bliver der Bal i Salen.

Guldbryllup. Et gammelt Ægtepar i Typografernes Stiftelser, Typograf C. G. PETERSEN og HUSTRU, fejrer i Morgen Lørdag Guldbryllup.

Guldbruden er 80 Aar og vor gamle Kollega er 78 Aar gammel; han er endnu nogenlunde rask og har indtil for et Par Aar siden daglig passet sit Arbejde ved Kassen. I 30 Aar var han beskæftiget hos O. C. Olsen og de sidste 15 Aar hos Rom.

Vi gratulerer!

Haandbog for Typografer. D'Hrr. Inkassatorer og Lokalformænd, der endnu ikke har indsendt Bestillinger paa Haandbogen, anmodes om saa snart som muligt at gøre dette, da der maaske kan blive Tale om, at et nyt Oplag skal trykkes. — Se forøvrigt omstaaende Annonce.

Typografernes Syge-Hjælpekasse. Grundet paa Kassererens Bortrejse fra 29. Juli—4. Avgust incl. bedes Sygemeldinger sendt til Formanden C. J. Christoffersen, Norgesgade 4⁴, S. — (Se iøvrigt omstaaende Annonce).

Sommerferie. »Maribo Amtstidende« har givet sit Personale en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Bogtrykker C. K. Thillerup, Vestergade 59, Odense, har tilstaaet sit Personale, hvoraf ingen har været i Forretningen mere end ca. ½ Aar, 3 Dages Ferie med fuld Løn.

— »Vejle Amts Avis« giver — i Lighed med tidligere Aar — 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Papirgrosserer Charles Hindborg, Vejle, har — som tidligere Aar — tilstaaet sit Personale, saavel i Posefabrikken som i Trykkeriet, en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Løn. Typograferne — 4 Mand — faar som sædvanlig hver 1½ Uge. Ferien er begyndt.

— Ogsaa Behrends Personale i Svendborg har i Aar faaet Sommerferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— Centraltrykkeriet, »Social-Demokraten« og »Sorø Amts Dagbl.« i Slagelse giver som tidligere deres Personaler en Uges Ferie.

— Sommerferie i en Uge med Udbetaling af fuld Ugeløn gives i Aalborg af alle Dagbladene og af alle Akcidenstrykkerier af nogen Betydning (P. Hansen, Firmaet Jul. Nielsen, Eksprestrykkeriet [for første Gang] m. fl.). — Det eneste Bogtrykkeri i Aalborg, der ikke har Raad til at give Sommerferie, er Firmaet Ad. Holst — det er selvfølgelig ikke Velvilje, det skorter paa!

— Personalet i Arlings Bogtrykkeri har uden Opfordring faaet tilstaaet 3 Dages Sommerferie uden Afkortning i Lønnen.

— Bogtrykker Charles F. Petersen har, ligesom i tidligere Aar, givet hele sit Personale en Uges Ferie med fuld Løn. Ligeledes har han ydet et Tilskud af 50 Kr. til Personalets aarlige Skovtur.

— Personalet i P. A. Nielsens Bogtrykkeri har i Lighed med tidligere Aar erholdt en Uges Sommerferie med fuld Ugeløn.

— G. Nielsen & Co., P. Hvidtfeldtstræde, har uden Opfordring tilstaaet sit Personale en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

Arbejdsløshedsforsikring efter det danske System er fra 1. Maj indført i Holland. De tyske Fagforbunds Næstformand, Rigsdagsmand Bauer, der var til Stede under De samv. Fagforbunds Generalforsamling, udtalte sin Beundring for, hvad de danske Fagforeninger paa dette Omraade havde naaet, og vilde arbejde for noget lignende i Tyskland.

I London og Omegn udkommer 460 Blade. Heraf er 42 Dagblade (5 paa jødisk Sprog). Det ældste Londonerblad er »Morning Post«, der er grundlagt i 1772, derefter »Times« i 1788, »Observer« i 1791 og »Morning Advertiser« i 1794. De ældste engelske Provinsblade er »Leeds Mercury«, grundlagt 1718, og »Yorkshire Post«, grundlagt 1754.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformand.

Varde: N. Olesen, Byggeforeningsvej.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

19. Juli: Korsør 23.39. 20. Juli: Grenaa 34.25. 22. Juli: Viborg 186.25. 25. Juli: Aalborg 730.00; Aarhus pr. Bl. 500,00, kont. 661.75, ialt 1161.75; Faaborg 63.50; Hillerød pr. Bl. 161.00; Hobro 111.00; Køge 112.75; Odder 112.95; Ringkøbing 176.50; Skive 199.00.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

25. Juli: Aarhus i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 500.00. Hillerød 300.00 (deraf 161 Kr. i Stedet for April Kvartals Overskud). Grenaa 40.00.

København, den 26. Juli 1916.

Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. Lendrop er bortrejst i 3 Uger fra 1. Avgust. Vikar: Dr. Arenholt, St. Kongensg. 23. Konsultation 12—1.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Augusta Rosa Viola Dreier, udl. 17/7 16 hos Truelsen (arb. s. St.). Paal. Gudrun Emilie Christensen, udl. 9/7 16 hos Har. Jensen (**arbl.**). Paal. Anna Marie Jensen, udl. hos Kruchow (Egm. H. Petersen), tidl. Medl. Paal. Gerda Eleonora Jensen, udl. 9/11 09 hos Egm. H. Petersen (arb. s. Sted).

Rudkøbing, Sætter L. C. Frederik V. Nielsen, udl. 1/9 hos Damkier. Vejle, Paal. Thyra Margrethe Laursen (Udby).

Tiltraadte.

København: 3763 Søren Laur. Sørensen fra Rejse (arbl.).

Frederikshavn, 3352 Harry J. Jørgensen (Skagens Bogtr.). Grenaa, 3479 Johannes Fenger (Folketid.). Holbæk, 3966 M. Berg (Venstrebl.). Horsens, 3973 A. E. Sørensen (arbl.). Maribo, 3067 A. G. D. Jensen (Lollands-Posten). Slagelse, 3402 Harald Chr. Hansen (Militær) og 3763 Søren Lauritz Sørensen (Centraltrykkeriet).

Fratraadte.

København: 4071 S. A. Fielsøe-Christensen til Ringe i Pl. 3067 Aage G. D. Jensen til Maribo i Pl. 1358 Th. Aug. Kruse til Udl. 3983 Aage Bernt Møller til Skjern i Pl. 3998 N. Gust. Petersen til Stubbekøbing i Pl. 3763 Søren Laur. Sørensen til Slagelse i Pl. 4451 Harry Vald. Schmidt til Odense i Pl.

Aalborg, 3352 Harry Georg Jørgensen til Skagen i Pl. Aarhus, 443 Fritz Johansen paa Rejse og 3419 Holger P. Lorentzen (arbl.). Middelfart, 6323 N. C. Pedersen til Ribe i Pl. Randers, 3419 H. P. Lorentzen til Aarhus i Pl.

Udmeldte.

Aarhus, 4881 Signh. Andreasson (anden Livsstilling). Ringkøbing, 1318 H. Fr. Hestbech (Lemvig).

Udslettet med Restance.

Aarhus, 3912 Jens Mar. Jensen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Ind- og Udbetaling sker i **Dag Fredag** Kl. 7—9 i Stedet for i Morgen Lørdag. — Bortrejst fra 29. Juli til 4. Avgust.

(4d) KASSEREREN.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 4. Avgust 1916 Kl. 8½ i Kaféen Kultorvet 14. Da Dagsordenen har stor Betydning, er det ethvert Medlems Pligt at give Møde. STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Næste Møde: Lørdag den **5. Avgust** Kl. 8½ Sammenkomst med Damer i Pile-alléen 16. (1 A)

Gutenberg-Koret.

Søndag den 30. Juli: Udflugt til Rungsted og Hørsholm fra Østerbros Station Kl. 9 (gennemgaaende Tog). (4k)

T. C. C. Søndag: Kongelunden. Mødested ved Glyptoteket Kl. 8½. (3m)

ANNONCER

Trykker.

En flink, ikke for ung Trykker eller Sætter-Trykker kan faa Plads i et Akcidenstrykkeri straks eller senere. En Mand, som er kendt med Dobbelt-Presse, foretrækkes. Bill. mrkt. »194« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidens Sætter-Trykker

(kvindelig), ca. 10 Aar ved Faget, kendt med Hurtigpresse og Digeltryk, kunne ønske fast Plads i København til 1. September paa et mindre Bogtrykkeri. Billet mrkt. »195« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidens-Sætter-Trykker.

Ung flittig Mand, der baade er en flink Sætter og en dygtig Trykker, kan i nær Fremtid faa en vellønnet Plads i et jysk Dagblads Akcidensafdeling. Billet mrkt. »*A. C. 2973*« med Opgivelse af Lønfordring og Afskrift af Anbefalinger bedes tilsendt **Wolffs Box**, København K. (185)

Trykkerplads ledig

i en nær Fremtid for en dygtig, ædruelig, gift, yngre Trykker. Større Provins. Billet mrkt. »192« modtager Ekspeditionskontoret.

Dyvas Mønstre-Bogtryk.

Af dette Fagskrift forefindes og sælges:

Aargangene 1911 og 1913 komplet.

Aarg. 1910 & 1912 med henholdsvis 6 og 7 Hefter, tilsammen regnet som én Aargang. Nedsat Pris: Pr. Aargang 2 Kr. + Porto.

Harald Jensens Bogtrykkeri,

(191) Admiralgade 24, København K.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale**, **Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12a)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

HAANDBOG FOR TYPOGRAFER

UDGIVER: VIGGO JACOBSEN, HJØRRING

En praktisk Lommebog enhver Typograf bør anskaffe sig.

— *Pris: Kr. 1,25.* —

Faas i København hos Inkassatorerne og i Provinsen hos samtl. Lokalformænd samt iøvrigt hos Udgiveren, Typograf Viggo Jacobsen, Hjørring, portofrit ved Indsendelse af Kr. 1.25 pr. Post. (193)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 31 KØBENHAVN DEN 5. AVGUST 1916 XLIII AARGANG

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. *LAUR. JENSEN.*

Situationen.

I forrige Numer af »Typ.-Tid.« meddelte vi, at der til i Tirsdags var indkaldt til Møde mellem vort og Bogtrykkerforeningens Forretningsudvalg med Spørgsmaalet om Dyrtidshjælp eller Lønforhøjelse til vore Medlemmer.

Paa Mødet blev der fra vor Side stærkt fremhævet Nødvendigheden af at foretage Lønforhøjelser, og man modtog Indtrykket af, at der fra Bogtrykkernes Side ogsaa var Vilje til at yde en saadan, ihvorvel man herfra fremhævede, at den abnorme Tid, vi lever i, ogsaa for Bogtrykkerne havde skabt særlig store Udgifter paa næsten alle Omraader.

Mødet resulterede i, at man nedsatte et Udvalg, der skulde udarbejde et Forslag til en Ordning. Forslaget skulde forelægges de samlede Forretningsudvalg.

Udvalget kom til at bestaa af: BERNH. SCHMIDT og VIGGO CHRISTENSEN samt Bogtrykkerne VALD. CARLSEN og M. TRUELSEN.

I et Møde i Torsdags udarbejdede nævnte Udvalg et Forslag, som paa et Møde Fredag Formiddag godkendtes af Forretningsudvalgene.

Forslaget har følgende Ordlyd:

Overenskomst angaaende Dyrtidstillæg.

Lønninger indtil 28 Kr. inkl. 1 Kr. mere (mdl. Trykkeriarbejdere 2 Kr.).

Lønninger fra 29—36 Kr. 2 Kr. mere.

Lønninger fra 37—40 Kr. 1 Kr.

Samtlige disse Lønninger forhøjes ikke til Nytaar.

Akkord Sættere i Bog- og Akcidenssætterier faar et Dyrtidstillæg af Kr. 1.50 i Tiden fra nu og til Nytaar. Dyrtidstillæget bortfalder samtidig med, at den ny Tarif træder i Kraft.

De Firmaer, som i Aaret 1916 har givet Tillæg, har kun at regulere Lønningerne i Forhold til foranstaaende.

Denne Overenskomst falder bort, hvis Prisniveauet af 1. Avgust 1914 paany indtræder før Tarifens Udløb.

Forslaget skal forelægges paa en antagelig til Tirsdag indkaldt Generalforsamling i Københavns Bogtrykkerforening. Forsaavidt det vedtages her, vil det træde i Kraft førstkommende Fredag.

— — —

Som man ser, betyder Forslaget i Praksis, at Tarifforhøjelsen til 1. Januar 1917 træder i Kraft straks, og at Kolleger med Lønninger fra 29—36 Kr. yderligere faar en Krones Lønforhøjelse som Dyrtidstillæg.

Sveriges Typografers Organisation.

Nogle historiske Undersøgelser i Anledning af Svenska Typograf-Förbundets 30-Aars-Jubilæum 8.—10. Juli 1916.

Af L. CHR. NIELSEN.

IV.

Gutenbergske Stiftelsen.

I den af Faktoren og Forfatteren J. G. NORDIN i Stockholm udgivne »Nordisk Boktryckeri-Tidning« hedder det bl. a. (1869): »Naar Arbejderen med Energi og Omtanke passer det Fag, han har valgt til sit Levebrød, optager sædvanligt dette, i Forening med økonomiske Omsorger, hele hans Tid, saa at Forslag og Beregninger, som gaar ud over hvad Øjeblikket kræver, ikke altid bliver en Virkelighed. En vis Begivenhed eller en ydre Paatrykning kan alligevel give mere Liv i hans indeboende bedre Følelser, og derigennem fremkalde Handlinger, som han ellers ikke havde kommet til at tænke paa«. Heri har Forfatteren sikkert Ret — vist er det, at da det omkring 1840 i Sverig blev bekendt, at man i Tyskland — Sverig har i særdeles mange Aar i mangt og meget rettet sig efter Tyskland — paa en storartet Maade tænkte at fejre 400-Aarsdagen for Bogtrykkerikunstens Opfindelse, saa blev man ogsaa dér begejstret for det sublime i denne Idé. Og man tænkte at følge Eksemplet paa en værdig Maade, hvilket ikke var til nogen Skade.

Hjemme hos en af Fagets Udøvere samledes Søndagen den 23. Februar 1840 en hel Del interesserede »Gutenberg-Sønner« for at diskutere hvorledes man bedst skulde fejre denne kulturhistoriske Mindedag. Efter et indledende Foredrag om Bogtrykkerkunsten som en Banebryder for Oplysningen, foresloges det, at enhver, som interesserede sig for Festens Afholdelse, skulle tegne sig for et Beløb af 6 Rigsdaler 32 Skilling Banko. Man havde dog endnu ikke tænkt sig hvorledes disse Penge skulde anvendes — man beregnede i et Forslag 700 à 800 Rigsd. Banko.

Det var i Anledning heraf, at Faktoren FR. EKSTRÖM (SAM. RUMSTEDTS Trykkeri) paa egne og Kammeraters Vegne foreslog, at man ikke burde fejre Dagen alene med en Fest, som blot kunde leve i Mindet hos Deltagerne, mere eller mindre godt, eftersom de havde moret sig. Foruden Festen foreslog han et Minde af større Betydning, nemlig Oprettelsen af en Stiftelse, som i kommende Tider ikke alene kunde være et Minde af Aaret 1840, men ogsaa til Nytte for Fagets, gennem Sygelighed eller af Alderdomssvagelighed, trængende Udøvere. Dette Forslag blev henlagt og ved en ny Sammenkomst 1. Marts s. A. viste det sig, at Interessen for Festen var stor. Man besluttede at henvende sig til Bogtrykkeri-Societeten og anmode den om at anordne Festen, hvilket ogsaa skete den 5. Juli 1840.

Nu havde man frie Hænder for Realisation af EKSTRÖMS Forslag om en Stiftelse for gamle og sygelige Typografer og Skriftstøbere. Grundfonden hertil blev først lagt af Kunstforvandtskabet i Stockholm, som indsamlede 1000 Rigsdaler, hertil skænkede Bogtrykkeri-Societeten 2000 Kr. Siden blev Fonden forøget med en Donation af Kong CARL XIV JOHAN paa 1500 Rigsd., af Kronprinsen med en paa 750 Rigsdaler, samt Indkomsten — 1388 Rigsd. 30 Skilling — af 2. Oplag af Skriftet »Om straff och straffanstalter« af daværende Kronprins JOSEPH FRANS OSCAR (siden Konge under Navnet OSCAR I). Af andre Gaver kan nævnes: af Bogtrykkeri-Societeten yderligere 300 Rigsd. og Bogtrykker CARL NORSTEDT testamenterede 3000 Rigsd. Ved Stiftelsens Start var Grundfonden 6638 Rigsdaler 80 Skilling. 1869 var Grundfonden, som »aldrig maatte røres«, ialt 15,000 Kr.

Til at forvalte Kassen førend denne fik sine Love, valgtes en Interimsbestyrelse paa 9 Medlemmer, hvis Formand blev C. NORSTEDT. Disse fremlagde et Forslag til Reglement, som bestemtes at skulle gælde fra den 4. Oktober 1841. Interimsbestyrelsen ledede Kassen til Maj 1842, da Bestyrelse valgtes. Loven var sikkert ment baade ærligt og godt — men paa Grund af Manglen paa Beregninger var den umulig at holde i Længden. Dette formindsker dog ikke de Mænds Fortjeneste, som tog Initiativet til og ledede Stiftelsen — »*Gutenbergska Stiftelsen*« — gennem alle Skær.

Kassen begyndte med 149 Medlemmer. Som nævnt maatte Grundfonden aldrig røres. Alle fremtidige Gaver og Donationer skulde lægges til denne og alle Udgifter skulde besfrides af Renterne af Grundfonden og det aarlige Bidrag af Medlemmerne; Indskrivningsafgiften var 3 Rigsd. og Ugekontingentet 3 Øre.

Af Lovenes Bestemmelser maa forøvrigt her meddeles om Kassens Formaal: Dette var: *at* Sygehjælp skulde udbetales med 1 Rdlr. 24 Sk. om Ugen; *at* gift Medlem, som gennem Ildebrand havde mistet sin Ejendom, kunde faa en tilfældig Understøttelse af Kassen; *at* for afdøde Typografer, som savnede Midler, udbetale en Begravelseshjælp af højst 20 Kr. til Begravelsen; *at* til gifte Medlemmer, som blev sindssyge, skulle, hvis Konen havde mindreaarige Børn, udbetales 1 Rdlr. 24 Sk. om Ugen, dog ikke i længere Tid end et halvt Aar; *at* Understøttelse bevilgedes til de til Stockholm ankomne Rejsende, der savnede Midler, hvilken Understøttelse var højst 4 Døgns Husrum samt Mad, hvis den Rejsende ikke fik Arbejde, ved Afrejsen 10 Rdlr., hvis han var Medlem, og 6 Rdlr. hvis han ikke var dette; *at* til Medlemmer, som i Stockholm havde haft Arbejde, men som uden egen Skyld var bleven arbejdsløs (og ikke kunde faa Arbejde paa noget andet Bogtrykkeri) og derfor nødsagedes at rejse i Ind- eller Udlandet, udbetale en Understøttelse af 8 Rdlr.; *at* rejsende Typografer, som savnede Midler og blev syge i Stockholm — selv om de ikke var Medlemmer — skulle, paa Stiftelsens Bekostning, indlægges paa Sygehus; *at* Medlemmer, som gennem langvarig og inkurabel Sygdom eller Ulykkestilfælde ikke kunde udrette sit Arbejde, udbetales, saalænge denne Tilstand varede, en aarlig Understøttelse af 50—100 Rdlr. efter Omstændighederne; samt *at* til Medlemmer, som havde opnaaet en Alder af 55 Aar og i denne Tid været beskæftiget ved Faget i 30 Aar, udbetales en Livstidspension af 50 Rdlr. aarlig.

Som man ser: et smukkere, et mere kollegialt eller solidarisk Formaal — under Ulykker, naar Hjælp behøves! — kunde man vanskeligt have sat sig. Ved dette Tidspunkt, da denne Kasse stiftedes, havde man imidlertid ingen nævneværdige Mønstre at søge Vejledning efter — hverken fra Tyskland eller Danmark. Og selv de af Staterne garanterede Livsforsikringsselskaber kunde den Gang ingen væsentlige Oplysninger yde, dels fordi Beregningerne i disse ikke altid var rigtige og dels fordi knapt 1 af 10,000 af Typograferne paa den Tid var livsforsikrede. Det er derfor intet Under, at man snart maatte gøre Indskrænkninger.

Den 31. Marts 1848 ophørte Rejsehjælpen. Det var dog ikke lidt man havde udbetalt. Fra 1840 til 1848 udbetaltes: til 145 Rejsende i Rejsehjælp ialt 867 Rdlr., til 133 Rejsende for Mad 264 Rdlr. 50 Sk. og 300 Rdlr. for Logi, eller ialt 1431 Rdlr. 50 Sk. Man valgte først at gøre Indskrænkninger paa denne Post, da man mente, at Udgifterne ikke stod i Forhold til Nytten. Og som bekendt er der den Dag i Dag Meningsforskel om Nytten af Rejsehjælp i Stedet for Arbejdsløshedshjælp.

Nu steg dog Kassens Kapitalbeholdning saaledes, at den kunde forhøje Sygehjælpen til 2 Rdlr. i Ugen fra 29. Maj 1853, da samtidigt nye Love vedtoges. Desuden forhøjedes Hjælpen til de, som led af kronisk Sygdom eller paa Grund af Skade paa Kroppen eller formindskede Kræfter ikke kunde nødtørftigt forsørge sig, fra gennemsnitlig 75 Rdlr. (50—100 Rdlr.) til 100 Rdlr. Pensionen efter fyldte 55 Aar forblev ved det gamle. Desuden bestemtes, at Enker eller uforsørgede Børn efter afdøde Persionærer *eller Understøttelsesmodtagere* havde Ret til et Aars Pension eller Understøttelse efter Mandens (Faderens) Død. Samtidigt vedtog man — for Resten meget fornuftigt! — at Lovene hvert 10. Aar skulde revideres. Den 31. Avgust 1864 vedtog man nye Love. 1869 var Sygehjælpen 3 Rdlr. om Ugen, dog ikke under længere Tid end et Aar (tidligere var det næsten ubegrændset). Dog havde den Syge Ret til, hvis det var nødvendigt, at anmelde sig til saakaldet »Understøttelse«, hvilket regnedes ham tilgode fra næstfølgende Maaneds Begyndelse efter Sygehjælpens Ophør. Pensionen forhøjedes siden for de, som havde tilhørt Kassen i 30 Aar, til 60 Rdlr. De, som fik Understøttelse eller Pension, var befriede fra Kontingent.

»Gutenbergska Stiftelsen«s Reglement er i Aarenes Løb undergaaet adskillige Forandringer. I Følge Bestemmelserne i 1905, der endnu gælde, er Kontingentet 13 Kr. pr. Aar, af hvilke 8 Kr. tilfalder Pensionskassen og 5 Kr. Enkehjælpekassen. Pension til mandlige Medlemmer, som har været 30 Aar ved Faget og er fyldt 55 Aar er 100 Kr. Enkehjælp udbetales med 60 Kr. om Aaret og Begravelseshjælp ti Enker med 30 Kr. De, som nyder Pension, er befriede for at betale Kontingent.

Ved Udgangen af 1915 havde Gutenbergska Stiftelsen 202 Medlemmer, af hvilke 75 var pensionerede og saaledes kontingentfrie. Medlemsantallet er siden 1899 sunket med 50 pCt. Kassebeholdningen er — i Forhold til Medlemsantallet — meget stor, nemlig 116,316 Kr. 81 Øre. Den med Stiftelsen sammenhængende Enkehjælpekasse havde en Beholdning af 21,083 Kr. 15 Øre og et Medlemsantal af 25, hvoraf 14 Hustruer og 11 Enker.

»Gutenbergska Stiftelsen« er ganske vist en døende Institution, — men den har i Løbet af sin Existenstid virket i den gode Understøttelses Tjeneste, og de Mænd, der stiftede den, fortjener Tak.

(Forts.)

Aftenskoleundervisning.

I Følge Beslutning af det socialdemokratiske Partis Kongres samt af De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling er der nedsat et Udvalg, som har til Opgave:

1) at undersøge Mulighederne for Oprettelse af en Dagskole samt Tilvejebringelse af Midler hertil, og
2) foreløbig at starte en Aftenskole i Forbindelse med Foredragsrækker.

Udvalget har efter indgaaende Overvejelser besluttet (da der til den første Opgaves Løsning vil hengaa længere Tid), at der i det kommende Vinterhalvaar startes en Aftenskole med 2 Gange 2 Timers ugentlig Undervisning i Maanederne Oktober til Marts, samt i Tilslutning hertil forskellige Foredragsrækker én Gang ugentlig.

Det er Hensigten, at *Skoleundervisningen* skal finde Sted i en af Kommunens Skoler, som man haaber at erholde ved Velvilje fra Skoledirektionens Side; Undervisningen bliver *Tirsdag* og *Fredag* Aften *Kl. 8—10.*

Foredragsrækkerne vil blive afholdt i Raadhuskælderens Forsamlingssal *Onsdag Aften Kl. 8.*

Fagene vil blive: Dansk, Socialøkonomi (derunder Kooperation), Materialistisk Historieopfattelse og Socialismens Historie, Statistik, Samfundskundskab (Administration af Stat og Kommune), Fagforeningsbevægelsens Historie og Teori, Arbejderlovgivning, Tysk.

Foredragsrækkerne vil foruden særlige Omraader af de Emner, der behandles ved Skoleundervisningen, bl. a. omfatte: Afsnit af Danmarks politiske Historie, større Staters politiske og økonomiske Forhold, literaturhistoriske, naturhistoriske Emner o. lign.

Som Lærere og Foredragsholdere har Udvalget faaet Tilsagn om Medvirkning fra en Række Partifæller, i det væsentligste de samme, som tidligere har undervist paa Skolen: Folketingsmand K. M. KLAUSEN, Mag. art. Fru NINA BANG, Sproglærer GERSON TRIER, Docent JAC. KR. LINDBERG, Kontorchef IMMANUEL BANG, Cand. mag. SVEN TRIER og Cand. polit. C. V. BRAMSNÆS.

For hver Elev betaler Organisationen **40 Kr.**; desuden betaler hver Elev *personlig* **5 Kr.** den første Undervisningstime. Eleverne har foruden til Skolen Adgang til Foredragene; endvidere gives der Organisationens andre Medlemmer uden ekstra Vederlag Adgang til Foredragsrækkerne.

Udvalget maa meget indtrængende anbefale Organisationerne *kun* at sende Elever, der:

1) forpligter sig til at deltage i *alle* Undervisningstimerne,
2) ikke har Foreningsarbejde,
3) ikke har Udsigt til Soldaterindkaldelse i Vinterhalvaaret.

For at Eleverne kan faa et tilfredsstillende Udbytte af Undervisningen, henstilles det endvidere, at Eleverne vælges blandt de dygtigste og evnerigeste af Organisationernes yngre Medlemmer.

Styrelsen for Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling har vedtaget, at indstille 2 — to — Elever. Indmeldelse af Elever finder Sted inden Udgangen af Avgust Maaned, og Medlemmer, som kunne ønske at deltage i Undervisningen, bedes indsende Ansøgning herom.

KØBENHAVNS AFDELINGS STYRELSE.

Dyrtidstillæg.

»Assens Amts Avis« (ved Redaktør H. L. Jensen) har efter Anmodning fra Personalet ydet to af sine gifte Typografer et Dyrtidstillæg af 50 Kr. til hver.

Generalforsamlinger og Møder.

Odense Lokalafdeling

holdt 24. Juli Kvartalsgeneralforsamling i »Folkets Hus«. — En interessant og omfattende Dagsorden havde kaldt et svimlende Antal Medlemmer (ca. 19) til Møde, hvis livlige Deltagelse i Forhandlingen gav Dirigenten, WELBLUND, en vanskelig Opgave.

Formanden, P. BONDESEN, aflagde Beretning og oplæste Statistiken, der var indsamlet blandt Lokalafdelingens Medlemmer. Endvidere blev Planen om Oprettelse af et fast Kontor for Afdelingen løseligt skitseret. Da det vilde blive nødvendigt at forhøje Lokalkontingentet for at afholde de stigende Omkostninger ved denne ny, men meget praktiske Ordning, blev Sagen paa dette fremskredne Tidspunkt udsat til en senere Behandling.

I Anledning af Afdelingens 35 Aars Fødselsdag besluttedes at afholde en Festlighed, der finder Sted Søndag den 6. Avgust i Restavrationen i Næsbyhoved Skov.

Kassereren, C. O. MADSEN, oplæste Kvartalsregnskaberne for Lokalafdelingen og Ekstrakassen samt Regnskabet over Vaarturen. Godkendtes enstemmigt.

FORMANDEN, Bestyrelsesmedlem A. JUUL, Suppleanten JUL. NIELSEN og Revisor L. LARSEN genvalgtes.

Nogle lokale Smaating behandledes, hvorpaa Dirigenten segnefærdig opløste Generalforsamlingen. B.

Varde Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Mandag den 24. Juli. — Forud for Generalforsamlingen afholdtes en meget vellykket og talrig besøgt Fællesspisning til Ære for Afdelingens gamle Formand, J. POULSEN, der nu er fraflyttet Byen for at overtage et Bogtrykkeri i Bramminge, og som har været Lokalformand for Afdelingen i 18 Aar — en Stilling, som han har røgtet til alle Medlemmers Tilfredshed gennem de mange Aar. Ved Bordet herskede der en ypperlig Stemning, og der udtaltes mange gode Ord og Ønsker om J. Poulsen i hans nye Virksomhed; han bliver fremdeles staaende som Medlem af Foreningen under Esbjerg-Afdelingen.

Derefter afholdtes Generalforsamling, hvor FORMANDEN fremlagde Hoved- og Ekstrakassens Regnskaber, der balancerede med henholdsvis 155 Kr. og 98 Kr. 17 Øre; begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Saa skred man til Valg af ny Formand. Valgt blev N. OLESEN. — Under »Eventuelt« drøftede man nogle Spørgsmaal, bl. a. Dyrtidshjælpen m. m.

Formanden, J. POULSEN, sluttede saa Generalforsamlingen med at udtale en Tak til Medlemmerne for den Tid, han havde været Formand for Foreningen. J. C.

Nær og Fjærn.

Koks gennem Arbejdernes Fællesorganisation kan købes af Medlemmer, der bor i Københavns eller Frederiksbergs Kommuner ved Henvendelse til Laur. Jensen.

Prisen pr. Hektoliter Koks for Juli og Avgust Maaneds Vedkommende er frit i Hus: 3 Kr. i følgende Dele af København: Christianshavn, Sundby (indtil Øresundsvej og Englandsvej), Østerbro, Hellerup (til Jernbanebommen til Hellerupvej), Byen, Nørrebro, Utterslev, Brønshøj (til Kroen), Frederiksberg (til Fasanvejen), Vesterbro, Valby (til Køgelandevej og Langgade til den første Jernbaneoverskæring); 3 Kr. 10 Øre pr. Hektoliter følgende Steder: Udenfor Brønshøj Kro. Resten af Frederiksberg, af Valby og af Sundby; 3 Kr. 25 Øre pr. Hektoliter: Vanløse, Vigerslev samt hvad der hører til Københavns Kommune af det øvrige Hellerup, Søborg, Taarnby og Kastrup.

Koksene betales ved Bestillingen. STYRELSEN.

Den aarlige Skovtur for de Arbejdsløse afholdes Onsdag den 9. Avgust. — Tegning til Deltagelse finder Sted Fredag den 4. og slutter Tirsdag den 8.

Personalet hos Bogtr. Ch. Petersen har om Lørdagen kun 7 Timers Arbejdsdag og en Lørdag om Maaneden i de 4 Sommermaaneder fri Kl. 12.

Dyrtidshjælp og Kammeratskab. Da Notitsen i sidste Nr. angaaende Dyrtidshjælpen hos Kgl. Hof-Bogtrykker Bagge let kunde give Anledning til Misforstaaelse, skal vi hermed oplyse, at Trykkerne ogsaa ydede deres Bidrag til de 3 Sættere, ved de gennem Klubkassen, som er fælles for Sættere og Trykkere, bevilgede omtalte 51 Kr.

OLUF HANSEN.

Assens Lokalafdeling afholdt Søndag den 30. Juli en Udflugt til et af Assens og Omegns mest yndede Udflugts- og Badested »Aa«, hvor samtlige Medlemmer med Familje havde givet deres Tilslutning.

Efter at være placeret i en stor Charabank og paa Cykle, startede man fra Assens Kl. 1 i nogenlunde godt Vejr med megen Blæst. Da man efter en god Times Kørsel naaede Aa, drak man Kaffe i den skyggefulde Have hos »Else«. Formanden bød her Velkommen og ønskede, at det maatte blive en fornøjelig Dag.

I Dagens Anledning var der store Overraskelser i Form af en Festavis, »Sprøjten«, privilegeret Organ for (Vand-) Vid og Humør, samt samt tre Sange af Ravnø, som alle gjorde megen Lykke; særlig Avisen blev en Succes. — De Assens-Kolleger er et godt Minde rigere.

A. M.

Sommerferie. Bogtrykker August Christensen, Walkendorffsgade, har uden Anmodning tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Firmaet Mohr & Co. har i Aar — i Lighed med foregaaende Aar — tilstaaet Personalet Ferie i 3 Dage med fuld Udbetaling af Lønnen.

— Aktieselsk. »Det Hoffenbergske Etabl.« har tilstaaet den Del af Personalet i Sætteriet, som har arbejdet 1 Aar i Forretningen — dog med enkelte Undtagelser — 3 Dages Ferie.

Nordjyllands Bogtrykkeri, Aalborg (Indehaver Carl Schølin) har i Lighed med tidligere Aar uden Opfordring tilstaaet sit Personale en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

— »Nationaltrykkeriet« (R. Nielsen, Aarhus) har givet sit Personale 4 Dages Ferie uden Afkortning i Løn.

— A/S »Assens Amts Dagblad« (ved Redaktør Gustav Vejle) har i Lighed med tidligere Aar givet sit Personale en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn. — Ferien er begyndt.

— »Nordre Birks Tidende« i Lyngby (Red. C. Roed) giver i Aar en Uges Ferie med Udbetaling af halv Løn.

— Aktieselsk. »Varde Folkeblad« har i Lighed med tidligere Aar uden Opfordring givet sit Personale en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Løn. Ferien er begyndt.

Dyrtidshjælp og Sommerferie.

Bogtrykker P. HANSEN, Gasværksvej 9, har tilstaaet sit Personale en Lønforhøjelse af 2 Kr. ugentligt. — Ligeledes gives i Aar — som tidligere — 1 Uges Ferie med fuld Løn. — Ferien er begyndt.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Fredag den 7. Juli 1916.

Paa et Fællesmøde med de i Karnevalsoverskudene interesserede Klubber var man, under Forbehold af en Generalforsamlings Sanktion, enedes om en Ændring af den hidtil gældende Delingsmaade. Denne tiltraadtes. — Som Erkendtlighed for Sangernes Deltagelse i de aarlige Skovture bevilgedes et Tilskud paa 25 Kr. Deltagelse finder vekselvis Sted fra Sangforeningens og Gutenberg-Korets Side, og Udbetalingen finder Sted til den deltagende Forening. — Til Arbejdernes Fællesorganisation vedtoges det, som forskudsvis Betaling for Medlemmer, der ønsker at aftage Koks gennem denne Organisation, at indbetale 4000 Kr. — En Uoverensstemmelse paa en Arbejdsplads overlades det til Formanden at ordne. — En Anmodning om Optagelse besvaredes. — Klager over hygiejniske og sanitære Mangler i et Par herværende Bogtrykkerier var indsendt til Fabriksdirektoratet. — En Bogtrykker havde igennem K. B. protesteret mod en indleveret Pladsopsigelse. Efter at Formanden havde forhandlet med K. B., var Spørgsmaalet bragt i Orden. — En Anmodning om Optagelse blev bevilget. — Et Par afholdte Personalemøder refereredes. — En Sætter, som i en Arbejdsløshedsperiode samtidig har hævet Understøttelse og udført Arbejde hos en herværende Bogtrykker, indstilles af Afdelingsstyrelsen til Udslettelse. — En Forespørgsel om et Arbejdsforhold besvaredes. — En Anmodning om Eftergivelse af en Restance kunde ikke tiltrædes. Derimod indstilledes Vedkommende, som er fyldt 70 Aar, til Fritagelse for Betaling af Kontingent. — De samvirkende Fagforbund havde tilsendt Afdelingen et Eksemplar af Aarsberetningen. — Til Deltagelse i et Fællesmøde med Bogbindernes Fagforening valgtes Frk. Crone, Johs. Larsen og Formanden. — En Anmodning om Laan kunde ikke bevilges. — Nogle Anmodninger om hvilende Ret bevilgedes. — Det vedtoges at indkalde Tillidsmændene til Møde Tirsdag den 18. Juli. — Protokollen oplæstes og godkendtes.

For den store Opmærksomhed og Venlighed, der vistes os paa vor Guldbryllupsdag, bringer vi herved vor hjærteligste Tak.

C. G. PETERSEN OG HUSTRU.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

26. Juli: Odense 1206.50. 27. Juli: Helsingør pr. Bl. 145.00, kont. 0.85, ialt 145.85. 29. Juli: Brønderslev 64.50. 30. Juli: Skanderborg pr. Bl. 30.00; Slagelse 388.55. 1. Avgust: Esbjerg pr. Bl. 49.00, kont. 96.70, ialt 145.70: Horsens pr. Bl. 200.00, kont. 138.05, ialt 338.05; Middelfart pr. Bl. 107.45; Varde 68.75.

Rettelse: I sidste Nr. var Køge fejlagtig opført med Kr. 112.75, skal være 121.75.

København, den 1. Avgust 1916.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

27. Juli: Helsingør i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 145.00. 30. Juli: Skanderborg i Stedet for April Kvartals Overskud 30.00. 1. Avgust: Esbjerg i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 49.00; Horsens i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 200.00; Middelfart i Stedet for April Kvartals Overskud 107.45.

København, den 1. Avgust 1916.
Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. Bentzon er bortrejst i 3 Uger fra 27. Juli, i hvilken Tid hans Praksis passes af Dr. Veng, Vesterbrogade 28, der træffes ved sædvanlig Tid.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Fanny Martine Pouline Carlsen, udl. hos Otto's Eftf. (Justesen). Paal. Helga Augusta Jensen, udl. 27/7 16 hos Emil Kristensen (arb. s. St.). Paal. Emmy Adolfine Amanda Marie Rasmussen, udl. 21/7 16 hos Søeborg Eftf. (arb. s. St.).

Aarhus: Sætter Chr. Andersen, udl. ½ 14 i Th. Thrues Bogtrykkeri (tidl. Medlem), og Sætter Laur. Christensen, udl. 12/7 16 hos Carl Holm.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6451 Johs. Christensen fra Odense (»Activ«), 4491 Aage Hansen fra Odense (Har. Jensen). 443 Fritz Johansen fra Rejse (arbl.). 403 Alfred J. Mortensen fra Holbæk (arbl.). 3349 Chr. v. Qualen fra Vejle (Fagskolen). 6595 Hans Rasmussen fra Rejse (arbl.). 3329 A. Thor Straten fra Randers (Cohen).

Aalborg, 1199 Peter Heinrich Petersen (P. Hansen). Frederikshavn, 3853 Aug. Frederiksen (Frederikshavns Avis). Esbjerg, 6379 Jeppe Poulsen (Bramminge) som Bogtrykker og 1248 S. Berg (arbl.). Horsens, 3746 G. A. Roest (arbl.). Odense, 4451 Harry V. Schmidt (Milo) og 4071 Svend A. Christensen (Midtfyns Dagblad, Ringe). Ribe, 6323 Niels Chr. Petersen (Ribe Stiftstidende). Ringkøbing, 3983 Aage B. Møller (Strandbygaard, Skjern). Skanderborg, 3912 Jens Mar. Jensen (Skanderborg Amts Avis) og 3409 Anker Nielsen (Skanderborg Amts Avis). Skive, 6293 M. A. Larsen (Skive Folkeblad) og 6300 A. Chr. Schou (Skive Folkeblad). Stubbekøbing, 3998 N. G. Petersen. Viborg, 3915 P. Søgaard Rasmussen (Militær), 3932 Peter Hansen (Militær) og 3823 Viggo Petersen Bank (Militær)

Fratraadte.

København: 3966 Hans Chr. Berg til Holbæk i Pl. 1990 Fr. Viggo Jensen til Chaufførernes Fagforening. 1021 Andr. Thomsen til Bryggeriarb.s Fagforening.

Aarhus, 3912 Jens Mar. Jensen til Skanderborg i Pl. Holbæk, 6900 N. P. Poulsen til Næstved i Pl. og 403 Alfred Mortensen til Kbhvn. (arbl.). Horsens, 1898 V. E. Frederiksen til Kbhvn. (arbl.). Odder, 3746 G. A. Roed til Horsens (arbl.). Odense, 4491 Aage Hansen til Kbhvn. i Pl. og 6451 Johannes Christensen til Kbhvn. i Pl. Randers, 3329 A. Thor Straten til Kbhvn. i Pl. Ribe, 3980 Aage Christiansen til Kolding i Pl. Skive, 1281 a Jens Chr. Jørgensen paa Rejse. Slagelse, 3853 August Frederiksen til Frederikshavn i Pl. Stubbekøbing, 6078 Gunnar Petersen til Roskilde (arbl.). Varde, 1248 S. A. Berg til Esbjerg (arbl.) og 6379 Jeppe Poulsen til Bramminge (Bogtrykker). Viborg, 3901 Niels Chr. Nielsen til Hjørring i Pl.

Udmeldte.

København: 4515 Paal. Rasmine Tverskou (fratraadt Faget).

Annuleret Udslettelse.

Aarhus, 3912 Jens Mar. Jensen (Restancen betalt indenfor den fastsatte Frist).

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 4. Avgust 1916 Kl. 8½ i Kaféen Kultorvet 14. Da Dagsordenen har stor Betydning, er det ethvert Medlems Pligt at give Møde. STYRELSEN.

Gutenberg-Koret.

Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 11. Avgust Kl. **8** i Pilealléen *18*.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Kasserer og Næstformand samt én Revisor. 4. Eventuelle Forslag. 5. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, maa indsendes til Formanden senest Onsdag den 9. Avgust. (41)

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8½ Sammenkomst med Damer Pilealléen 16. (1 B)

T. C. C. Søndag: Brøndby Strand. Ved Glyptoteket Kl. 8½. (3 n)

ANNONCER

En flink Akcidenssætter,
helst militærfri, kan faa Plads i **A. Rasmussens Bogtrykkeri**, Ringkøbing. (197)

Maskinsætter,
(**Linotype**), dygtig og paalidelig, søger Plads ca. 1. Septbr. Billet mrkt. »196« modtager Ekspeditionskontoret.

En flink og dygtig Avissætter
kan faa fast Plads i *Midtfyns Dagblads Trykkeri i Ringe*. Begyndelsesløn 24 Kr. ugentlig. Tiltrædelse Lørdag den 12. Avgust, Kl. 7 Morgen. (198)

En dygtig Monolinesætter
søges straks eller senere.
(201) **Vestlollands Avis, Nakskov.**

Linotype-Maskinsætter.
En yngre, rask Linotype-Maskinsætter kan straks faa Plads ved *Christiansands Tidende*, Norge. Samme Sted bliver paa Grund af Anskaffelse af Rotation Plads ledig fra Efteraaret for en yngre

dygtig Stereotypør
med indgaaende Kendskab til Støbning til moderne Rotation med Farve- og Billedværk.
Skriftlig Henvendelse til Forretningsfører THINN, Christianssand. (199)

Akcidens Sætter-Trykker
(kvindelig), ca. 10 Aar ved Faget, kendt med Hurtigpresse og Digeltryk, kunne ønske fast Plads i København til 1. September paa et mindre Bogtrykkeri. Billet mrkt. »195« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Maskinsætter
(»**Typograph**«) kan straks faa Plads i
De forenede Bogtrykkerier,
(200) Aarhus.

En Monoline-Maskine
kan købes billigt.
(202) **Vestlollands Avis, Nakskov.**

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (15)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 32 KØBENHAVN DEN 11. AVGUST 1916 XLIII AARGANG

Dyrtidstillæget.

SPØRGSMAALET om Tillæg til Lønningerne i Anledning af den herskende Dyrtid, fik sin Afgørelse Tirsdag Aften paa Bogtrykkernes Generalforsamling, hvor det efter et Par Timers Diskussion vedtoges.

Forholdets Ordning har ikke været saa ganske let, thi vi staar jo midt i en Tarifperiode, hvor man ellers ikke kender til almindelig Lønforhøjelse. Det syntes yderligere vanskeligt at faa en Løsning paa et Tidspunkt, hvor de private Henvendelser til Arbejdsgiverne gav negative Resultater.

Man skal da se paa det opnaaede ud fra den Kendsgerning, at Organisationen ikke stod med den Baggrund for en Forhandling, der er til Stede, naar en Tarif er udløben eller sagt op.

Om Forslagets Bestemmelser kan det da siges, at det ikke til nogen Side har vakt fuld Tilfredshed; ingen af Organisationernes Forretningsudvalg — der har Ansvaret for Forslagets Bestemmelser — har heller troet det muligt.

Naar vi alligevel vil anbefale vore Medlemmer at slaa sig til Ro med det opnaaede, er det ud fra den Betragtning, at *det for Organisationen for nuværende Tid ikke er muligt at skaffe mere.*

En Lønforhøjelse, der kun dækker for en lille Del af de forøgede Udgifter, er jo kun ringe og kan kun i mindre Grad tilfredsstille; navnlig kan den vel ikke tilfredsstille de Kolleger, der i Henhold til Forslaget slet ingen Lønforhøjelse faar.

Vi maa dog her erindre om, at de for mere end et Aar siden gjorte Bestræbelser for at faa Dyrtidstillæg, mange Steder, som Forholdene er, har haft gode Resultater; ligeledes har der ogsaa været en god og jævn Fremgang i Lønningerne. Men det rakte ikke til, thi det var kun de mest velvillige Principaler, der ydede Dyrtidstillæg eller Lønforhøjelse. Naar det derfor er lykkedes at faa foretaget en mere almindelig Lønrevision, der paa en Gang i nogen Grad hæver Løn-Niveauet, kan det kun være organisatorisk tilfredsstillende, selv om Tillæget ikke paa langt nær yder Erstatning for Dyrtiden.

Naar alt tages med i Betragtning til Bedømmelse af det opnaaede, saa vil Medlemmerne resignerende tage mod det tilbudte.

Vi kan inden for vor Kreds ikke være blinde for, at Arbejdsgiverne i vort Fag under denne toaarige Periode har staaet ikke saa lidt daarligere end i andre Fag. Oprindelig en rivende Tilbagegang i Arbejdet, lidt efter lidt stigende igen, uden at man dog er i Stand til at naa det oprindelige Niveau. Om man for nyere Arbejder har opnaaet forhøjede Priser, er vi ikke i Stand til at udtale os om, men vi ved, at Bogtrykkere for gamle kontraktmæssige Arbejder ikke har faaet nogen Forhøjelse — end ikke for de forøgede Papirudgifter.

Naar vi samtidig erindrer de utallige Prisforhøjelser paa alle andre Ting, der anvendes af et Bogtrykfirma, maa det erkendes, at Stillingen ikke er saa lystig. Hvorfor man fra Bogtrykkerforeningen ikke har foretaget en almindelig Prisforhøjelse af Bogtrykvarer, staar os ikke ganske klart, men Konkurrencehensyn er vist desværre det overvejende. Vi er almindeligvis ikke meget stemt for ikke altid nødvendige Varefordyrelser, men i en Tid som denne, og i et Fag, der som vort i alle Maader kun mærker de forøgede Udgifter, vilde en almindelig Varefordyrelse ikke alene være forsvarlig, men i høj Grad paakrævet — mest af Hensyn til Arbejderne i Faget, burde dette være gjort.

Under disse Forhold var det ikke nogen helt let Opgave at gennemføre et Forslag om Lønforhøjelse for vore Medlemmer. Det fra vor Side oprindelig ønskede, en ensartet Stigning paa alle Lønninger, var det overhovedet ikke muligt at faa en Forhandling om. Naar vort Forretningsudvalg da mener at kunne anbefale det opnaaede Resultat, er det fordi den 2 Kr.s Forhøjelse falder paa langt de fleste af vore Medlemmer i København. Fra Bogtrykkernes Side stødte det paa stor Modstand at yde mere end 1 Krone til Kvinderne, idet man gik ud fra — hvad der ikke er helt rigtigt — at de ikke var Familieforsørgere. Kronen er endda kun effektiv til Nytaar.

Bogtrykkerne vilde kun forhandle paa det Grundlag, at de daarligst lønnede kunde komme ind under Forslaget. Af den Grund blev Grænsen for hvem der skal have Lønforhøjelse, sat ved de 40 Kr.

Oprindelig vilde man fra Bogtrykkernes Side ligeledes have slaaet fast, at alle Bladarbejdere skulde være udenfor Overenskomstens Bestemmelser; det lykkedes at forhindre dette. Bladarbejdere, hvis Lønninger er indenfor de i Overenskomsten nævnte, omfattes da ogsaa af denne.

— — —

At dette Forslags Lønforhøjelser er i høj Grad utilfredsstillende, vil blive erkendt fra alle Sider. Det giver kun lidt til dem der faar noget og omfatter for faa af Fagets Udøvere. Bogtrykkernes Forretningsudvalgs Medlemmer har erkendt det, men har alligevel ikke paa nogen Maade været at formaa at gaa med til noget mere vidtrækkende, idet det for dem gjaldt om at faa Forslaget saaledes, at der var Haab om at faa dette gennemført hos deres Medlemmer.

Nu er Forslaget vedtaget hos Bogtrykkerne og vore Medlemmer har da i Henhold til dets Bestemmelser Krav paa de forhøjede Lønninger nu førstkommende Udbetalingsdag, Fredag den 11. August.

En æret Indsender skriver andet Steds, at Typograferne ikke skal tage imod dette, men søge ved eventuel Brud paa Tarifen, at tiltvinge sig noget mere. Vi kan ikke følge vor Kollega i dette, men anbefaler Medlemmerne at tage imod det Tilbudte og saa forøvrigt erindre sig, at den enkelte Arbejder og Arbejdsgiver staar frit for at enes om eventuel højere Løn. Lønstigningerne vil ikke standse, selv om den trufne Ordning naturligvis i nogen Grad nevtraliserer de almindelige Lønforhandlinger.

»Dyrtidshjælp«.

SOM bekendt af sidste Nr. af »Typ.-Tid.« har vort Forretningsudvalg godkendt et Forslag om Dyrtidshjælp, som et Underudvalg havde udarbejdet. Det er forbavsende, at vort Forretningsudvalg har kunnet godkende et saadant Forslag, thi et saa ringe Tilbud, som dette er, kan det ikke være

Meningen at tilbyde den typografiske Stand. Man vil af Forslaget se, at de mandlige Arbejdere med over 36 Kr. ugentl., samt de kvindelige Trykkeriarbejdere, faar 1 Kr. ugentl. i de 20 Uger, der er til Rest af Aaret 1916. Dette er hele deres Dyrtidshjælp. Nu vil sikkert Dyrtiden vare hele næste Tarifperiode af 4 Aar ud, og da de i Forvejen har haft Dyrtid i 2 Aar, bliver det ialt 6 Aar de maa lide under Dyrtiden, inden de ved de da kommende Tarifforhandlinger kan gøre sig Haab om, at faa forbedret deres Kaar. I de 6 Aar, der da er gaaet, har de altsaa opnaaet at faa 20 Kr. i Dyrtidshjælp, eller knapt 1 Øre om Dagen. Nu de andre, »mere heldige«, der faar 2 Kr. straks, som reduceres til 1 Kr. til Nytaar, opnaar Dyrtidshjælp af ca. 6 % straks, som reduceres til 3 % til Nytaar.

Naar man véd, at Udgifterne er steget 30—50 %, og Forventningerne til Dyrtidshjælpen var sat til 10—15 % over det hele, maa man undre sig over, at vort Forretningsudvalg har kunnet godkende dette, i Stedet for at have sagt: »Et saadant Forslag tør vi ikke byde Medlemmerne.« Jeg siger til Eder: Modtag ikke denne Naadegave; har I kunnet ride Dyrtiden af hidtil, saa kan I det ogsaa nu, uden at modtage denne Skærv; men hvis I harmes over vedblivende at lide Mangler, og over vedblivende at skulde fylde Lommen paa Varefordyrerne, samt ved at se, at Snævertsyn og Smaatskaarenhed er raadende i Bogtrykkerkredse, saa nøjes ikke med at knytte Hænderne i Lommen, men forlang at faa Eders forhøjede Udgifter dækkede, selv om Vejen dertil skal gaa over Stumperne af Tarifen, en Handling, som under almindelige Forhold er fordømmelig, men som nu, da Krigen har skabt en ekstraordinær Situation, der afføder ekstraordinære Midler, fuldt ud kan forsvares.

Det er derfor mit Haab, at hele den typografiske Stand paa det kraftigste vil protestere mod at lade sig afspidse med det haanlige Tilbud, der foreligger, og ikke vil sky noget Middel for at faa opfyldt deres berettigede Krav.

»TRYKKER«.

Norske Kollegers Kongres.

(Sidste Artikel).

Sygekassen.

I Norge eksisterer der obligatorisk Sygeforsikring gennem Statsanstalter. Nogle Fagsygekasser har faaet Lov til at bestaa og erholder til Gengæld nogen Statsstøtte, og blandt disse er de norske Kollegers Sygekasse, der imidlertid er meget daarligt funderet, og Nødvendigheden af en Kontingentforhøjelse forelaa.

Paa Kongressen fandt der først en principiel Debat Sted om Sygekassens Overgang til Rigsforsikringen, men Vanskeligheden her er, at den offentlige Forsikring kun omfatter Indtægter til 1800 Kr.

Sluttelig vedtoges Hovedstyrets Forslag til Kontingentsatser: 1. Kl. 65 Øre, 2. Kl. 35 Øre og 3. Kl. 25 Øre ugl.

Endvidere vedtoges enstemmigt følgende Forslag:

»Landsmødet paalægger Hovedstyret at træde i Underhandling med Rigsforsikringsanstalten om Sygekassens Afvikling og Medlemmernes Overgang til de offentlige Kasser samt forøvrigt at udrede Spørgsmaalet om Sygekassens Stilling til de Medlemmer, som ikke kommer ind under den offentlige Sygeforsikring. Disse Spørgsmaal forelægges næste Landsmøde til Afgørelse.«

Arbejdsløshedskassen.

Under Krigssituationen er Arbejdsløshedsunderstøttelsen forhøjet fra 1 Kr. 50 Øre pr. Dag til 2 Kr. Efter Hovedstyrets Forslag vedtoges det enstemmigt at lovfæste denne Forhøjelse.

Fra de halvtbetalende Medlemmer forelaa Forslag om, at deres Understøttelse hævedes fra 7 Kr. ugl. til 9 Kr. ugl. uden Kontingentforhøjelse. Da den paagældende Medlemsgruppe, for hvilken der føres særligt Regnskab, ikke kunde bære en saadan Forøgelse i Udgifterne uden større Indtægter, var Forslaget tiltraadt af Hovedstyret paa det Vilkaar, at Kontingentet forhøjedes fra 10 til 15 Øre ugl. Det nedsatte Udvalg havde principalt indstillet, at Forslaget vedtoges uden Kontingentforhøjelse, men Kongressen vedtog med 34 St. mod 26 Hovedstyrets Forslag.

Vedrørende gifte kvindelige Medlemmers Understøttelsesret forelaa et Par Forslag, der ogsaa kan have hjemlig Interesse. Fra Trondhjem foresloges følgende: »Gift kvindeligt Medlem kan ikke gøre Krav paa Arbejdsløshedsunderstøttelse, hvis hun har Forsørger, som selv har Arbejde.« Motiveringen var, at adskillige gifte Paalæggersker og Sættersker ved tilfældigt Arbejde i Faget gennem flere Aar skabte sig Understøttelsesret og derefter opbrugte deres Understøttelse, medens de gik hjemme og passede deres Hus ligesom andre Husmødre.

Hovedstyret erklærede sig enigt i Forslaget, naar det udtrykkeligt tog Sigte paa gifte Kvinder, som rent midlertidigt havde Arbejde i Faget, hvorfor det foreslog følgende Redaktion: »Gift kvindeligt Medlem, som midlertidig har Arbejde i Faget, kan ikke osv.« Dette Forslag vedtoges.

— For at hindre systematiske Turistrejser i Norge havde Forbundet i Overensstemmelse med en skandinavisk Konference i Gøteborg i Januar 1914 vedtaget at ophæve Overfartspengene paa nogle Strækninger i Norge. Nu forelaa der imidlertid Forslag om, at der i Tiden fra 14. Oktober til 14. April udbetaltes Overfartspenge med Jernbane paa Strækningen Trondhjem—Hamar og Stavanger—Kristianssand. Hovedsstyret og det nedsatte Udvalg fraraadede Forslaget, der dog vedtoges.

— Vedrørende Invalide- og Forsikringskassen, Begravelseskassen m. v. forelaa en Del Ændringsforslag, som ikke kan siges at have Interesse ud over Hjemlandet, hvorfor jeg ikke skal komme nærmere ind paa dem.

— I Sverig har man i Anledning af Jubilæumsfesten vedtaget at udgive et Portrætalbum (hver Afdeling er fotograferet for sig, saavidt muligt paa et Gruppebillede). Denne Ide havde smittet, og der forelaa Forslag om Udgivelse af et saadant i Hefter, bilagt med Budgetter om Indtægt og Udgift. Udvalget indstillede, at der gjordes et Forsøg med 3 Hefter, omfattende Afdelingsstyrelserne, for siden, om Tilslutningen viste sig, at lade Albummet omfatte samtlige Medlemmer af Forbundet. Forslaget forkastedes imidlertid med 28 St. mod 20.

Tarif- og Taktikspørgsmaal.

Det ligger i Sagens Natur, at Debatten om dette Punkt, saavel som dens Resultat, ikke kan meddeles Offentligheden. Kun saa meget kan siges, at to Forhold gjorde Debatten noget teoretisk og problematisk: at Tarifen først udløber i 1919 og at Norge for Tiden har en Lov om tvungen Voldgift i Arbejdsstridigheder.

Fuldmagt til at opsige Tarifen, fremsætte Forslag til ny Tarif og vælge Tarifkommission vedtog Kongressen at give til Hovedstyret i Forbindelse med 13 Medlemmer, der til sin Tid vælges af de største Afdelinger. Det bør i denne Forbindelse erindres, at det norske Hovedstyre kun bestaar af ialt 7 Medlemmer. Det her nævnte Udvalg bliver i Tal end ikke saa stort som vor Organisations Forbundsstyrelse.

Lønninger.

I 1913 forhøjedes Lønnen for Forbundets Funktionærer fra 2000 Kr. til 2800 Kr. Det nedsatte Udvalg foreslog at astsætte Lønnen til 3000 Kr. og at der desforuden tilstodes et Dyrtidstillæg paa 10 % at regne fra 1. Januar 1915. Dette Forslag bortfaldt imidlertid, idet Kongressen vedtog et Ændringsforslag, hvorved Lønningerne fastsattes til 3500 Kr., at regne fra 1. Januar d. A.

Diæterne ved Funktionærernes Rejser fastsattes til 12 Kr. daglig.

Hovedstyret.

Til Medlemmer af Hovedstyret indstilledes de afgaaende Medlemmer med Undtagelse af Nils A. Nilsen, der frabad sig Genvalg. I hans Sted indstilledes Ing. Rastad. Valget foregaar ved almindelig Afstemning, men Resultatet er paa Forhaand givet, da der kun er foretaget enkelt Indstilling.

Under Spiritusforbudet.

Medens Kongressen holdtes, var det under Storkonflikten udstedte Forbud mod Salg af Spiritus (med Undtagelse af Øl og Vin) endnu i Kraft.

Det virkede derfor forbløffende, at der ved den smukke og stemningsfulde Fest, som Forbundet holdt paa Frognersæteren for de Delegerede, ikke var mindste Mangel paa hverken Snaps, Cognak eller Whisky.

Men det mest forunderlige var dog, at — ingen var forundrede.

Beskedenhed eller —

DER er to Slags Mennesker: Udbyttere og Udbyttede. Da de Udbyttede gennem Aarhundreder var blevne oplærte i Kristendommen, og havde forstaaet, at efter denne Tilværelse begyndte en ny, hvor man ikke skelnede mellem Udbyttere og Udbyttede, gik det op for dem, at Skillelinjen kunde fjernes ogsaa her paa Jorden, saafremt Livsgoderne blev ligelig fordelte. De begyndte saa at tilkæmpe sig disse — langsomt gik det, men fremad, og Forskellen mellem dem og den anden Slags Mennesker udjævnedes kendeligt. — De Udbyttede løftede Hovederne. De var naaet saa vidt, at de om Søndagen gik klædt omtrent som den anden Slags, og sad ved Siden af disse i Kirkerne — ja, de kunde næsten selv bestemme, hvem de vilde lade sig udbytte af!

Udbytterne saa ikke paa denne Udvikling med blide Øjne — det er saa rart, at være noget for sig selv! De sluttede sig sammen og stred imod, og det lykkedes dem at standse Fremgangen — vel maatte de stadig aflevere et Par Øre hist og et Par Øre her; men saa satte de bare Prisen til Vejrs paa de attraaede Livsgoder, og den skæve »Balance« opretholdtes. Da de saa, at de kunde standse Udviklingen, forsøgte de ogsaa at tage det tabte tilbage (Generallockouter). Det gik ikke. Men saa fandt de et Middel: de arrangerede den store Krig. Og da kom der Gang i Støvlerne. De Udbyttede kendte ikke deres Fjender igen; de slog hverandre ihjel, og Udbytterne tilegnede sig de Goder, hvortil de Døde ikke trængte. Livsfornødenhederne satte de op i Pris (50 %), og bragte derved gamle Dages »gyldne Tid« tilveje. De stjal paa denne Maade ikke blot, hvad de Udbyttede *havde* erhvervet sig — de stjal tillige Halvdelen af, hvad disse i Fremtiden *kunde* erhverve, thi Pengenes Værdi var nu halveret. — Saaledes gik det til, at Krigen begyndte, og naar den store Forskel mellem de to Slags Mennesker igen er etableret, vil den høre op!

— — —

Ogsaa hos os er den store Plyndring sat i System. Om føje Tid vil den københavnske Ungdom præsentere sig som de samme barfodede og pjaltede Unger, der fyldte Kommuneskolerne for Aartier siden.

Og derfor er jeg saa stolt over, at jeg kom til at tilhøre den Stand, jeg gør!

Vi Typografer — eller vore Fædre — gik jo forrest, da de Udbyttede rejste sig. Vi erobrede den ene Skanse efter den anden, og naaede højt — højt op i Løn; saa højt, at vi næsten ingen Forskel kunde se paa os selv og — den anden Slags Mennesker. Betegnelsen »Udbytter« gik rent af Brug — den var for plebejisk — selv »Mester« blev for simpelt, og vi sagde »Principaler« (ligesom Kontordrenge). Og vi blev saa kloge efterhaanden, at kun de færreste læste »Arbejdernes Fordummelsesorgan«; vi holdt os til de »bedre« Blade (Danmarks bedste!), som læstes af den anden Slags. Vi lærte at se en Sag fra flere Sider.

Nys var der Tale om Dyrtidshjælp (for trods vor høje Kulturstade, og trods vore kolossale Indtægter, saa mærkede vi jo dog, at der ligesom gik Møl i Pengepungen). Rundtom paa Værkstederne diskuterede man Sagen — vendte og drejede den, og saa paa den fra flere Sider. Selvfølgelig skulde vi have Erstatning — bare lidt — for noget af det, vi saadan — mistede. Mistede? — ja, hvor blev det af — hvem tog det? — Jo, det var jo alle disse Gullashgrosserere og dem, der satte deres Penge til paa Børsen. Det var den ene Side, og paa den anden Side — »Principalerne« havde jo ogsaa store Udgifter! De skulde have Brændsel — baade til Forretningen og til privat Brug — og Papiret var saa dyrt — og Farven! Mange af dem sad vist haardt i det — ak ja!

Det viste sig nu virkelig — og det er derfor jeg er saa glad og stolt — at »Principalerne« heller ikke i os saa »den anden Slags« Mennesker. Vi behøver ikke mere at slaas om Livsgoderne. — Af egen fri Vilje gav de os *1 Kr.* — hundrede Ører! Gør Jer det klart, Kolleger: det er ikke *een*, men **tre** pCt.!! — cirka.

Ja — de, der er over de 40, fik jo ingenting; men de har da ogsaa en fin Løn. Personlig har jeg saamænd ofte været i Forlegenhed for at faa anvendt al min!

Til Slut et Forslag, medens jeg befinder mig i min begejstrede Tilstand: Da vi nu alle er blevet »samme Slags« Mennesker — burde vi saa ikke opløse denne her — — Fagforening.

Saa fik vi da en Krone til — allesammen! F. T. N.

35-Aars-Jubilæet

i Odense Afdeling den 6. Avgust formede sig som en lille munter Afskedsfest i Skoven. Ved Kaffebordet bød Formanden Selskabet Velkommen og rettede en Tak til Forretningsfører VIGGO CHRISTENSEN, der i Dagens Anledning gæstede Afdelingen.

En Sang for Jubilaren blev sungen, hvorpaa FORRETNINGSFØRERENS talte for den jubilerende Forening. Talen, der berørte Foreningens Oprindelse og Udvikling, og videre indeholdt mange interessante Oplysninger om den øjeblikkelige Stilling indenfor vort Fag, fandt en meget opmærksom Tilhørerskare. Med Kraft klang efter Festtalens Slutning Leveraab for Foreningens Stiftere, og for dem, der i Begyndelsen førte Afdelingen frem gennem Vanskelighederne.

FORMANDEN forsøgte at sige noget morsomt for Damerne, medens WELBLUND, henvendt til samme elskværdige Publikum, sagde noget alvorligt — det nemlig, at Foreningens vigtige Opgave paa det økonomiske Omraade i allerhøjeste Grad var i Typogafernes Hustruers og tilkommende Hustruers Interesse. Derfor turde man vente, at Damerne vilde øve deres Indflydelse paa Afdelingens Medlemmer, saa de i stigende Tal tog Del i Foreningens Møder og Arbejde.

Et stemmebegavet Medlem, HJALMAR LARSEN, sang sig ind i Hjerterne gennem flere Solosange.

Efter Kaffebordet drog Selskabet i bedste Stemning ud i Skoven og besøgte Friluftsteatrets Plads i den idylliske Slotsgrav, der tidligere omgav Kong Hanses Slot »Næsbyhoved«. En pragtfuld Solnedgang var bestilt hos Meteorologisk Institut, og mens Guldet glødede mellem Træstammerne, slog Forretningsføreren med kyndig Haand Takt for en improviseret Sangerskare for blandet Kor. Naturens og Livets Pris steg i klangfulde Toner op over Bøgenes Kroner. Et let og originalt Fakkeltog samt Heksedans om Baalet sluttede Friluftsforestillingen. Hjemkommen til Restaurationen tog man fat paa Dansen, og frydefuldt var det at skue, saaledes som denne Del af Festen kunde skabe en enigt Virke.

Festen var arrangeret let og enkel. I sit Forløb var den i alle Maader tilfredsstillende. Kun var det et Savn, at mange Medlemmer, der gennem deres Alder selv bar et Stykke af Afdelingens Historie, ikke var til Stede. Ganske overvejende var det de *unge* Medlemmer med Damer, der gæstede Skoven, men da det er at haabe, at disse unge ogsaa i det alvorlige Foreningsarbejde vil tage deres Del, har den 35-aarige Forening gode Betingelser for en glædelig Fart ind i Fremtiden.

B.

Generalforsamlinger og Møder.

Svendborg Lokalafdeling

afholdt den 15. Juli ordinær Generalforsamling. — Formanden, C. E. CHRISTIANSEN, bød Velkommen, og til Dirigent valgtes M. P. NIELSEN.

Kassereren, S. JENSEN, oplæste Regnskabet, der balancerede med 409 Kr. 84 Øre og viste en Kassebeholdning af 12 Kr. 59 Øre. Privatkassens Regnskab balancerede med 191 Kr. 81 Øre, Kassebeholdningen var 139 Kr. 36 Øre. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Derefter foretoges Valg. Kassereren, S. JENSEN, og Sekretæren, N. P. JENSEN, genvalgtes. Til Revisorer genvalgtes K. KNUDSEN, og nyvalgtes JOHS. NIELSEN. Til Repræsentanter i Byggeselskabet og

Arbejdernes Fællesbageri genvalgtes henholdsvis C. V. JENSEN og SØREN JENSEN.

Det vedtoges paa Bestyrelsens Forslag at foretage en Udflugt i Avgust Maaned til Braten med Fællesspisning af medbragte Madkurve, og slutte Turen i Vindeby Kro med fælles Kaffebord og en lille Svingom. Lokalkassen yder et Tilskud hertil.

Under »Eventuelt« behandledes endnu et Par Spørgsmaal og Generalforsamlingen hævedes. N. P. J.

Nær og Fjærn.

Brev henligger til Alb. Th. Jensen fra A. Hansen Møller, Assens.

Sommerferie. Bogtrykker J. Strandbygaard, Skjern, har tilstillet sit Personale en Uges Ferie med fuld Ugeløn.

— Odder Bogtrykkeri (E. Kjeldsen) har i Aar — i Lighed med tidligere Aar — bevilget 3 Dages Ferie med fuld Ugeløn. Ferien er begyndt.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

2. Avgust: Lyngby 30.75; Stubbekøbing 62.00. 7. Avgust: Maribo 78.50; Københ. pr. Bl. 5500.00, kont. 15510.55. ialt 21010.55. 9. Avgust: Ringsted 316.75.

Idag mangler Fredericia og Marstal.

København, den 9. Avgust 1916.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

København i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 5500.00; Brønderslev 100.00.

København, den 9. Avgust 1916.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Trykker Aage Jørgen Jensen, udl. 4/8 16 hos Chr. Christensen (arb. s. St.). Trykker Emil Andr. Nielsen, udl. 15/4 10 hos Hohlenberg (Amerikabaad), tidl. Medl. Trykker 1681 Laur. Chr. Fr. Hansens Hustru Mary Eleonora Kirstine. Paal. Anna Marie Jensen, udl. 1890 hos Hoffensberg (Philipsen & Co.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3162 Vald. Andersen fra Kolding (Fagskole). 3133 Vigo Grovermann fra Udl. (arbl.). 6385 G. Y. B. Hallberg fra Rejse (arbl.). 3316 Victor Emil Koch fra Hillerød (arbl.).

Hjørring, 3901 Niels Chr. Nielsen (Nordjysk Dagblad). Middelfart, 6322 Carl M. Pedersen (Avisen). Næstved, 801 Axel la Cour (Militær) og 6900 Niels P. Poulsen i Pl. Viborg, 3473 A. V. T. Jensen Thisted (J. Frederiksen).

Fratraadte.

København: 3931 L. Høgfeldt til Svendborg (arbl.). 6293 Marius Andr. Larsen til Skive i Pl. 6300 Anders Chr. Schou til Skive i Pl.

Esbjerg, 1248 S. Berg til Ribe i Pl. Hillerød, 3316 Victor Emil Koch til Kbhvn. (arbl.). Hjørring, 3819 Edmund Jensen paa Rejse. Holbæk, 6882 Holger F. Røder til Kbhvn. (arbl.). Kolding, 3162 Valdemar Andersen til Kbhvn. (paa Skole). Middelfart, 3994 Aage Andersen og 3309 Vald. F. J. Kronvang til Odense (arbl.). Næstved, 3904 Jørgen Alfr. Sørensen til Odense i Pl. Ringkøbing, 3473 A. V. Thisted til Viborg i Pl. og 3486 E. J. Munch til Kbhvn. paa Skole. Silkeborg, 6709 Wilh. Date til Næstved i Pl. Svendborg, 3318 Th. C. K. Andersen til Sorø i Pl. Vejle, 3349 Chr. v. Qualen til Kbhvn. (paa Skole).

Udmeldte.

København: 2200 Hjælpearb. Anna Larsen. 4776 Augusta Marie Poss. (Begge fratraadt Faget).

Svendborg, 6031 Fedder Hansen. Rønne, 6350 Thora Isberg (fratraadt Faget).

Gutenberg-Koret.

Generalforsamling Fredag den 11. Aug. Kl. **8** i Pilealléen 18. Efter Generalforsamlingen selskabelig Sammenkomst. (4m)

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8½ Pilealléen 16. — Mandag Kl. 8½ Centralprøve i »Harmonien«, Nørrevold 23. — Søndag den 27. Avgust: Gentofte-Tur. (1 C)

T. C. C. Søndag: Glostrup. Ved Allégade-Krydset Kl. 8½. (30)

ANNONCER

Akcidens-Trykker,

kendt med Værk- og Illustrationsarbejde, søger Plads i København eller Provinsen. Bill. mrkt. »203« modtager Ekspeditionskont.

Sætter,

gift, militærfri, ca. 12 Aar i nuv. Plads, søger en god fast Plads snarest. Billet mrkt. »206« med Opgivelse af Løn o. lign. modt. Ekspeditionskontoret.

En Trykker søger Plads til September i et Avis- eller Akcidenstrykkeri, kendt med alt forefaldende Arbejde samt Værk- og Illustrationstryk. Bill. mrkt. »205« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre dygtig

Sætter-Trykker

kan paa Grund af Indkaldelse faa fast Plads sidst i denne Maaned. Bill. mrkt. »204« med Opl. og Lønfordr. modt. Ekspeditionskont.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12a)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
Thingvalla Allé 28, S.

(79)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN

HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 33 KØBENHAVN DEN 18. AVGUST 1916 XLIII AARGANG

Kvindeafdelingen

afholder paa 39 Medlemmers Opfordring

ekstraordinær Generalforsamling

Torsdag den 24. Avgust Kl. 8½

i Rømersgade 22, den lille Sal over Gaarden.

Dagsorden: 1. Dyrtiden. 2. Hvad kan der gøres for at hæve Kvindernes Lønninger?

Se iøvrigt Referatet fra Mødet Onsdag den 9. Avgust.

STYRELSEN.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 27. Avgust Kl 11 Formiddag

i Festsalen, Rømersgade 22.

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Optagelse af en Blokadebryder. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Eventuelt. STYRELSEN.

»Dyrtidshjælpen«.

REDAKTIONENS Artikel i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« er egnet til at vække den største Forbavselse. En Fremstilling saa fuld af Urigtighed og forstilt Uvidenhed skulde man ikke have ventet fra Ledelsens Side.

Gud og Hvermand véd, at Bogtrykkerne gentagne Gange har forhøjet deres Priser — ganske nylig med 20 pCt., motiveret ved høje Papirpriser, og nu, grundet paa det »ædle« Dyrtidstilbud, med yderligere 10 pCt. Og disse 10 pCt. vel at mærke ikke paa Udgiften til Arbejdsløn, paa hvilken der ydes 3 pCt., men paa den *samlede* Produktionspris. Er det svært at regne ud, at Bogtrykkerne paa et 100 Kr.s Arbejde stikker 9 Kr. i egen Lomme, naar de giver Arbejderne *én?* Med dette in mente bliver »Stillingen« vist ganske lystig for d'Hrr. Bogtrykkere, og Redaktionens Medynk med Arbejdskøberne saa meget forunderligere.

Nej — vi plyndres! Og det paa en Maade, der er saa utrolig fræk og aabenlys — vi tages ved Næsen, og det baade af Bogtrykkerne og af vor egen Ledelse; thi den Ledelse, der inspirerer en Artikel som den omtalte, har ikke varetaget *vore* Interesser.

Redaktionen »véd, at Bogtrykkerne for gamle kontraktmæssige Arbejder ikke har faaet nogen Forhøjelse — end ikke for de forøgede Papirudgifter« — hvor interessant — og de »velvillige Principaler« har endda givet Dyrtidshjælp i udstrakt Grad! Redaktionen kan vel ikke »være blind for«, at denne »frivillige« Dyrtidshjælp var Smuler, som kastedes for Køterne, at de ikke skulde fare i Benene paa den »Velvillige«, der sad og fordøjede sine 30—40 pCt.?

I en af vore større Virksomheder var denne »Velvillighed« fremskaffet, saaledes at hver af de sultne Halse stoppedes med en Kr. ugentlig. Ved den nu opnaaede »organisatorisk tilfredsstillende« Ordning ombyttes denne Krone med den af Ledelsen fremskaffede, og for de højere Lønninger blev Resultatet 1 Krones *Forringelse.* I den omtalte Forretning viste »Velvilligheden« sig derved, at man søgte at faa de sidst ydede 4 Kr. tilbagebetalt!

Paa Baggrund af slig Optræden vil det huskes, at vore Fade i to Aar ikke har set Kød, at et raaddent Æg er en Luksusgenstand, at vi forarmes Dag for Dag mens Guldstrømmen overskyller Landet, og at dette Land bugner af naturlige Levemidler, medens Arbejderne afspises med allehaande kunstige og uappetitlige Surrogater.

Er det mærkeligt, at vi kvier os ved at tage denne falsk opstillede Lønforhøjelse for gode Varer (2 Kr., som kun er 1 — eller ingen), at vi betænker Fr. Nielsens forkætrede og bevingede Ord: »ogsaa Freden kan købes for dyrt«, og at vi griber til Krig som sidste Middel — Krig mod vor eneste virkelige Fjende: den skamløse, forslugne og indbyrdes solidariske Overklasse! TRAUGOTT.

Det er dog mere end »Traugott« kan bevise, naar han elskværdigt siger, at i Redaktionens Artikel i forrige Numer var der forstilt Uvidenhed fra Ledelsens Side. *Artiklen er netop skreven ud fra Ledelsens særdeles nøjagtige Kendskab til* **alle** *Forhold indenfor Faget i Øjeblikket.*

Under Hensyn til dette Kendskab vilde det ikke være forsvarligt *at* **skrive** *andet og mere,* end hvad nævnte Artikel indeholdt.

Vi forstaar saa udmærket godt, at der blandt vore Medlemmer hersker stor Utilfredshed med de Leveforhold, der vegeteres under og som »Traugott« giver gode rammende Udtryk for, men det berettiger ikke til den Antagelse, at vi blot behøver at pege paa Nødstilstanden for at faa den afhjulpet. I det Spørgsmaal er Bogtrykkernes Organisation medbestemmende, og for dens Ledelse er det om at gøre, at det bliver saaledes, at alle deres Medlemmer kan følge med. Paa den anden Side er der selvsagt Firmaer, der har nogenlunde let ved at yde — maaske mere, end hvad Forslaget indeholder.

Forud for Organisationens Indgriben i Lønspørgsmaalet var der fra flere Personalers Side gjort — nogle Steder mislykkede — Forsøg paa at skaffe Dyrtidstillæg; *de Steder, hvor det lykkedes, er Resultatet under, hvad Organisationen opnaaede.*

I vor Artikel fandtes der ikke — som »Traugott« siger — nogen Urigtighed, hverken bevidst eller ubevidst. »Traugott« gør sig derimod skyldig i en stor Urigtighed, naar han paastaar, at »Gud og Hvermand« véd, at Bogtrykkerne gentagne Gange har forhøjet Priserne — ganske nylig med 20 pCt., motiveret ved høje Papirpriser. *Dette er ikke sandt.* Først nu er vore Arbejdsgivere ude med en Prisforhøjelse paa 10 pCt. Om »Traugott«s Regnestykke med Hensyn til, hvor meget der af denne Forhøjelse bliver Overskud, er rigtigt, er mer end tvivlsomt, i al Fald er Regnestykket med den ene Krone til Arbejderen og de 9 Kr. til Bogtrykkeren ravgalt. Her er vi forøvrigt ved den store Fejl, Bogtrykkerne begaar mod Fagets Arbejdere. Vi pegede paa det sidst og gentager det i Dag, *at det vilde have været i høj Grad paakrævet, om man havde sørget for en større Prisstigning og udelukkende —*

eller væsenligst — ladet denne Prisstigning kommet Fagets Udøvere til Gode.

Men det er — som vi ogsaa pegede paa i forrige Numer — Frygten for, at ikke alle Bogtrykkere skal rette sig efter en saadan Vedtagelse indenfor deres Organisation, der holder dem tilbage. Vi maa vel før eller senere faa lært dem, at Hensynet til Arbejderne spiller en nok saa stor Rolle, som Hensynet til en lille Bogtrykker, der kun lever ved at underbyde Fagets almindelige Priser.

— — —

Vi er inde i en vanskelig Tid — mere end nogensinde, og vort Fag endog særdeles daarligt stillet. Om vort Forbunds Ledelse ikke saa dette, var det en daarlig Ledelse og vilde gøre vore Medlemmer en daarlig Tjeneste, om den ikke handlede ud fra sit Kendskab til Situationen.

Og saa henviser vi til Slutningen af vor forrige Artikel og understreger, *at den* **enkelte** *Arbejder og Arbejdsgiver staar frit for at enes om eventuel højere Løn.*

Kvindeafdelingen.

En Kreds af Kvinder havde indkaldt til Møde i Rømersgade Onsdag den 9. Avgust. Anledningen var en almindelig Misfornøjelse med Dyrtidsoverenskomsten.

Efter at Fru Amalie Petersen var valgt til Dirigent og Frk. Hedemann til Sekretær, blev Ordet givet til Frk. Augusta Holmbech, der som Ordfører for Indbyderne udtalte: Naar vi har indkaldt til dette Møde, saa er det den dybeste Nød der ligger til Grund. Ved den Overenskomst, der er truffet mellem Bogtrykkerforeningen og Dansk Typograf-Forbund, er Kvinderne i en uhyggelig Grad blevet forbigaaet, tiltrods for, at vi som den daarligst lønnede Branche indenfor Faget var dem, der mest havde trængt til, at der var blevet rakt os en hjælpende Haand, thi det er umuligt for den, der er henvist til at skulle bo alene og ernære sig selv, at leve for den Løn, der i Øjeblikket bydes os, endsige da for dem, hvoraf der jo ikke er saa ganske faa, der er Familieforsørgere. Hensigten med dette Møde er derfor at drøfte om ikke Kvinderne er i Stand til at foretage sig noget for at fremtvinge det, som man ikke har villet indrømme os af Frivillighedens Vej. Og vi har bedt Frk. Crone om at komme til Stede for at raade og retlede os, og Hensigten er derfor ikke, at man vil gaa udenom Organisationen, men hvis denne ikke kan hjælpe os, fordi den er bundet af Aftaler, saa tvinges vi til at handle paa egen Haand. Vi Kvinder forstaar os ikke saa meget paa alle de mange Aftaler og »tagen Hensyn til«, men det vi forstaar, det er den nøgne Kendsgerning, at vi halvsulter, og at ingen har taget Hensyn til os.

Frk. Christiansen bebrejdede Frk. Crone, at hun havde kunnet skrive under paa en Overenskomst, der bød Kvinderne saa lidt, som den gør, ja, som i Virkeligheden betyder en Reduktion for en Del Kvinder. Paa hendes Arbejdssted f. Eks. havde man hidindtil ydet 1 Kr. ugentlig, og man vilde sikkert have vedblevet hermed ogsaa efter Nytaar, hvis man ikke havde faaet denne saakaldte Dyrtidsoverenskomst.

Fru Esther Hansen: Jeg er gift og kan vel derfor nok klare mig, men vi er et Mindretal, der er stillet saaledes, og vi har den dobbelte Pligt til at staa solidariske med de af vore Kammerater, som bevislig lider Nød.

Efter at endnu en Række Talere havde haft Ordet og alle udtalt sig i samme Retning som de anførte, udtalte Frk. Crone: Jeg kan godt forstaa, at Kvinderne er misfornøjede med den Overenskomst, der er truffet her, den byder i bedste Tilfælde kun en Hjælp paa 20 Kr., og i mange Tilfælde bliver det en Reduktion, men man har ikke Lov til at bebrejde Ledelsen noget af den Grund, thi alle de Argumenter, der kan føres i Marken, har været anvendt, men Bogtrykkerne vil ikke anerkende de angivne Grunde, og man har ikke Lov til at glemme, at vi befinder os midt i en Tarifperiode, og er derfor bundet af en underskrevet Overenskomst. Anbefalede Kvinderne at søge deres Lønninger hævet paa Arbejdspladserne, thi Kvinderne behøver ligesaa lidt som de faglærte Arbejdere at arbejde for Minimallønnen.

Frk. Holmbech: Lad os foreløbig lade indkalde til en ekstraordinær Generalforsamling, hvor vi kan drøfte, hvad der bør gøres.

39 Medlemmer underskrev derpaa en Opfordring til Indkaldelse af ekstraordinær Generalforsamling. H.

Sveriges Typografers Organisation.

Nogle historiske Undersøgelser i Anledning af Svenska Typograf-Förbundets 30-Aars-Jubilæum 8.—10. Juli 1916.

Af L. Chr. Nielsen.

V.

Svenska Typografförbundet.

I de foregaaende Artikler har vi set, hvorledes Organisationen blandt Sveriges Typografer gennem Tidens Løb har vokset sig frem til at omfatte forskellige Grene af Understøttelsesvæsenet, alt eftersom Tiden herfor vor moden, men dog som Regel banebrydende for de svenske Arbejdere i al Almindelighed. Men endnu havde man dog ikke vovet sig udenfor *Humanismens* Veje. I det følgende skal jeg give en kort — af Pladshensyn meget summarisk — Oversigt over den organisatoriske Udviklingssidste og mest livskraftige Skud, nemlig *Svenska Typografförbundet*, der skabtes som en *Kamporganisation* for Typografernes Interesser.[1]

I en Skrivelse af Juni 1885 fra Göteborgs typografiske Forening til Stockholms typografiske Forening udtaltes Ønsket om en nærmere Sammenslutning imellem de forskellige typografiske Foreninger i Sverige. Grunden hertil var muligvis en Artikel, der da havde været indført i »Nordisk Typograf-Tidning« (Stockholm). Den typografiske Forening i Stockholm havde ved dette Tidspunkt valgt en Komité, der havde til Opgave at revidere Foreningens Love. Denne Komité udarbejdede nu — ganske vist uden egentligt Mandat hertil — Love for et blivende Svensk Typografforbund. Det var for væsentlige Deles Vedkommende det schweiziske Typografforbunds Love, der lagdes til Grund for det svenske Forbund. Komitéen var færdig med sit Forslag den 1. Maj 1886. I Juni godkendte Stockholms typografiske Forening Forslaget, der ligeledes godkendtes af det andet svenske Typografmøde den 10. Juni 1886. Paa Mødet foreslog Sven Linge, at der skulde vælges en Komité til at føre det nye Forbunds Love ud i Livet. Hertil valgtes: Sven Linge, J. E. Graf, A. T. Mann, C. E. V. Broberg, Gottfr. Landberg, J. W. Hellström og G. Lindberg (disse fungerede som Interimsstyrelse). De første Indmeldelser i Forbundet modtoges i Oktober, og Forbundet erklæredes konstitueret fra 1. Januar 1887. I Juni 1887 valgtes den første ordinære Forbundsstyrelse. Forbundet optager enhver typografisk Arbejder, der er fyldt 16 Aar og mindst 1 Aar har tilhørt Faget.

Ved Forbundets Stiftelse overtog dette den af Stockholms typografiske Forening fra 1883 udgivne »*Nordisk Typograf-Tidning*«, der fra Overtagelsen fik Navnet »*Svensk Typograf-Tidning*« (forud Maanedsblad; siden Forbundets Overtagelse 14-Dagesblad, der indtil 1912 udkom i stort 4-sidet Format, siden 1912 i samme Format, men 8-sidet). Malmö typografiske Forening foreslaar til Forbundsmødet i Aar, at Formatet forandres til 4to, da dette er bedre at haandtere, og Sideantallet kan da forøges.

Redaktørerne har været: 1888—1889: G. W. Wilhelmsson; 1890—1891: Sven Linge: 1892—1901: L. Aug. Mårtensson, og fra 1902: Nils Wessel. Egentligt har »Sv. Typ.-Tidn.« hele Tiden været et godt redigeret Blad. Men det maa dog nævnes her, at Bladet under Sven Linge og L. Aug. Mårtensson (særlig under førstnævnte) var meget partisk redigeret imod den socialistiske Opposition. Bedst har Bladet dog været under sin første og sin nuværende Redaktør, d'Hrr. G. W. Wilhelmsson og Nils Wessel. Wilhelmsson forlod Bladet, da han oprettede eget Bogtrykkeri (nu Aktieselskab og et af Stockholms større Bogtrykkerier, som er forenet med et meget frisindet Bogforlag, der har Wilhelmsson til Direktør). Som en i ethvert Fald bidragende Omstændighed til at »Sv. Typ.-Tidn.« er saa godt redigeret, som det er, kan nævnes, at Forbundet hvert Aar stiller 200 Kr. til Disposition for Redaktøren til at honorere Medarbejdere med. (Redaktøren foreslaar de Medarbejdere, der skal have Honorar, og Forbundsstyrelsen bevilger.) Honorar gives for gode Artikler om Organisationsspørgsmaal, faglig-tekniske eller -historiske Artikler etc.[2].

Forbundsmøde holdes ordinært hvert 3. Aar. Naar Afstemning forlanges paa Forbundsmødet, stemmer hver enkelt Repræsentant for det Antal Medlemmer han repræsenterer, idet en Afdelings Medlemsantal

[1] Af Pladshensyn henviser jeg bl. a. til en tidligere Artikel-Serie: L. Chr. Nielsen: Sveriges Typografers Organisationer. »Typograf-Tidende« Nr. 19, 21, 23 og 29. København 1900.

[2] En lignende praktisk Bestemmelse findes ogsaa i det finske Typografforbund ved dettes Organ »Kirjatyö« (»Bogarbejde«).

saavidt muligt fordeles lige paa hver Repræsentant, hvor der er flere. Forbundsstyrelsens Medlemmer har *kun* deres egen Stemme at afgive. Minoriteten har Ret til paa egen Bekostning at lade sig repræsentere, og det Antal Stemmer, denne raader over, trækkes fra de delegeredes Stemmeantal. Hvert Medlem har Ret at repræsentere sig selv paa Forbundsmødet, men paa egen Bekostning, og afgiver da sin egen Stemme, der ligeledes trækkes fra de delegeredes Stemmeantal.

Den 12. Februar 1888 grundlagdes *Reservefonden*, og den 30. Juni 1892 grundlagdes *Invalidefonden*, af hvilken ydes Hjælp til trængende Medlemmer. Forbundet har ogsaa oprettet en *Tuberkulosefond*, for at understøtte tuberkuløse Medlemmer.

Den 1. Oktober 1890 stiftedes *Syge- og Begravelseskassen*. I Henhold til Loven af 4. Juli 1910 blev den omdannet. Ethvert Forbundsmedlem over 16 og under 40 Aar kan blive Medlem. Der er 3 Klasser i Kassen. I 1. Klasse ydes 2 Kr. pr. Dag i Sygeunderstøttelse (Kontingent 35 Øre om Ugen); i 2. Klasse ydes 3 Kr. pr. Dag (55 Øre i Kontingent) og i 3. Klasse 4 Kr. pr. Dag (75 Øre i Kontingent). Begravelseshjælpen ydes med henholdsvis 100, 150 og 200 Kr. i Klasserne 1, 2 og 3.

1892 oprettedes *Repræsentationsfonden* (obligatorisk). For Tiden udbetales der ialt de delegerede 8 Kr. pr. Dag ved Forbundsmøder, saa længe de paa Grund af dette er fraværende fra Arbejdet. Dette Beløb foreslaar Forbundsstyrelsen nu forhøjet til 10 Kr. om Dagen for de delegerede, der er bosatte i Byen, hvor Forbundsmødet holdes, og til 12 Kr. for de øvrige delegerede (ogsaa for Rejsedagene).

Samme Aar besluttedes det, at Rejsekassen og Arbejdsløshedskassen, som da oprettedes, skulde være obligatorisk. 1893 indførtes Dagpenge (i Stedet for Kilometerbetalingen).

Om Tarifens Gennemførelse og Storstrejken 1909 henvises til en følgende Artikel.

Det er formodentlig almindelig bekendt, at man indenfor det svenske Typografforbund har en Institution, der hedder »*Medlemmernes egen Garantifond*«. Ethvert Medlem er pligtig at betale til denne Fond: heltbetalende Medlem 50 Øre om Ugen og halvtbetalende Medlem 25 Øre. Der betales saalænge til hver enkelts Konto opgaar til 200 Kr Til Forbundsmødet, der i Aar holdes fra 9.—12. Avgust i Stockholm, har Forbundsstyrelsen foreslaaet at forhøje denne Sum til *300 Kr.* — et Forslag, der dog allerede har affødt en enkelt Protest. Under Arbejdsløshed, Sygdom og Militærtjeneste betales ikke. Nydes der af Fonden, skal det nydte atter indbetales, naar vedkommende atter kommer i Arbejde. Renten af Midlerne tilfalder Forbundets Reservefond. Forøvrigt gælder der selvfølgeligt bestemte Regler for Fonden. Ved Udgangen af 1915 havde denne Fond indbetalt ialt 366,912 Kr. 50 Øre.

Ved Aarsskiftet 1915 blev Kassebeholdningen opgjort til 424,876 Kr. 85 Øre. Hertil maa dog lægges de 366,912 Kr. 50 Øre fra Medlemmernes egne Garantifond. Den virkelige Kassebeholdning i Svensk Typografforbund er da 791,789 Kr. 35 Øre. Heri dog ikke medregnet Lokalkassernes Beholdninger.

Medlemsantallet var i 1886 272; steg stadig jævnt til det i 1909 naaede 5973, og er nu 5000.

En Udvidelse i en Retning, der efter min Mening er den rette, synes at forestaa i den nærmeste Fremtid, eller i ethvert Fald at komme under Debat, skønt Sagen, saavidt jeg véd, ikke kommer for paa dette Aars Forbundsmøde. Det svenske Litografiska Förbundet har nemlig paa sin 5. Kongres, der i Pintsen blev holdt i Stockholm, besluttet at give sin Forbundsstyrelse Fuldmagt til at indlede Forhandlinger med Svenska Typografförbundet og eventuelt Bogbinderforbundet om Dannelsen af et *grafisk Industriarbejderforbund*,[1] eller hvis vedkommende Organisationer ikke finder dette nyttigt eller gennemførligt, da at søge at opnaa en Overenskomst om at antage en fælles Forretningsfører, Udgivelsen af et fælles Fagorgan, Leje af fælles Ekspedition, samt forøvrigt angaaende Sager, der kan være fælles. Denne Tanke er ikke ny, idet jeg under Diskussionen i 1890 om Oprettelsen af et skandinavisk Typografforbund fremsatte den i en Brochure,[2] ligesom den delvis er gennemført i Finland, idet den finske Bogbinderorganisation fra Nytaar 1914 sluttede sig til det finske Typografforbund (for hvis Dannelse forøvrigt Svenska Typografförbundet tjente som Mønster). (Forts.)

[1] Se »Sv. Typ.-Tidn.« Nr. 13, 1. Juni 1916.

[2] Se L. CHR. NIELSEN: Finnas f. n. några utsikter för ett skandinaviskt typografförbund? Malmö 1890, Pagina 17—19.

Generalforsamlinger og Møder.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Kvartalsgeneralforsamling den 21. Juli. Til Dirigent valgtes N. MORTENSEN, til Sekretær P. CHRISTIANSEN.

Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes efterat CHR. LEHMANN havde kritiseret det til »Typ.-Tid« sidst indsendte Referat, hvor Forhandlingspunkterne var sammenblandet paa en Maade, som gav et noget fejlagtigt Billede af de foreliggende Situationer.

Beretning fra Fællesbestyrelsens Møder aflagdes af MARTHIN PEDERSEN, fra Arb.s Brugsforening af P. CHRISTIANSEN og fra Arb.s Produktionsforening af CHR. LEHMANN.

Kassereren, H. P. BERGMANN, oplæste Regnskabet for April Kvartal. Indtægten var: Kontingent Kr. 2233.80, andre Indtægter 4.00, Tilskud fra Hovedkassen 600.00, Balancesum 2837.80. Udgiften var: Rejseunderst. Kr. 154.10, Underst. paa Stedet 720.50, Sygeunderst. 749.20, Administrationstilskud 52.25, Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 1161.75. Balancesum 2837.80.

Lokalkassens Regnskab: Kassebeh. fra forrige Kvartal Kr. 225.90, Kontingent 525.25, Administrationstilskud (fra D. T.-F. og Hjælpekassen) 78.15. Til forsk. Udg. var medgaaet Kr. 365.96. Kassebeholdning 31. Juli 463.34. Balancesum Kr. 829.30. Gæld til Hjælpekassen Kr. 672.00. — Bibliotekets Regnskab balancerede med Kr. 24.15.

Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Under Eventuelt takkede FORMANDEN for den Sympatiudtalelse, som var tilsendt ham (refereret i »Typ.-Tid« for 30. Juli); men vilde gærne benytte Lejligheden til at redressere denne til samtlige Medlemmer af Styrelsen. — ERLANDSEN saa ikke paa denne Sag med ganske de samme Øjne som Formanden, og vilde gærne konstatere, at de 44 tillagt 36 ikke var et Flertal af Afdelingen. — AUG. HØYER var glad ved, at Styrelsen saa pænt modtog den af Formanden givne Tak.

— — —

Derefter afholdtes Generalforsamling i *Hjælpekassen*.

BERGMANN oplæste Regnskabet: Indtægt: Kassebeholdn. 11. April Kr. 6639.49, Kontingent 63.81, indvundne Renter 147.80. Udgift: Tilsk. til Lokalkassens Administration Kr. 25.90, indestaaende i Sparekassen 6825.20. Balancesum 6851.10. — Tilgode hos Lokalkassen Kr. 672.00.

JAC. JACOBSEN henstillede, at der blev ydet Enkerne en noget forhøjet Understøttelse (en Slags Dyrtidshjælp). — DIRIGENTEN lovede, at Henstillingen skulde blive taget til Følge.

Ringsted Lokalafdeling

holdt ordinær Generalforsamling den 24. Juli i »Pavillonen«.

FORMANDEN aflagde Beretning og omtalte nærmere et Lærlingespørgsmaal fra et herværende Trykkeri, der var bleven henvist til Hovedorganisationernes Afgørelse. Regnskaberne oplæstes. Saavel Beretning som Regnskaberne godkendtes.

Til Næstformand genvalgtes CHR. HANSEN, til Bestyrelsesmedlem valgtes N. P. PEDERSEN; Suppleanter blev C. TØNNESEN og C. MADSEN.

Kontingentet til Privatkassen nedsattes med 5 Øre pr. Uge fra Kvartalets Begyndelse.

Spørgsmaal og Svar.

Jeg er Trykkeriarbejder og har 30 Kr. ugentlig. — Skal jeg have 32 Kr. efter den nye Ordning, eller kan jeg kun tilkomme 31 Kr.? Det bemærkes, at jeg ikke tidligere har faaet Dyrtidstillæg.

De skal have 32 Kroner. RED.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. Bogtrykker Emil Kristensen, Nørregade 30, har tilstaaet sit Personale Valget mellem 4 Dages Ferie eller ekstra Betaling for de 4 Dage.

— Hr. Bogtrykker Laursen, Nørregade 36, har tilstaaet sit Personale, som har været ansat i Forretningen 1 Aar, 1 Uges Ferie med Løn.

— Missionstrykkeriet har i Lighed med tidligere Aar givet sit Personale 1 Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Firmaet A. Rosenbergs Bogtrykkeri har tilstillet hele Personalet Ferie med fuld Ugeløn. Ferien omfatter ogsaa saadanne, som kun har været faa Maaneder ansat i Forretningen.

— Hadsten Bogtrykkeri har i Aar — i Lighed med forrige Aar — tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

LAUR. JENSEN.

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

11. Avgust: Fredericia 194.90.
Marstal mangler fremdeles.
København, den 16. Avgust 1916.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

11. Avgust: Horsens 300.00.
København, den 16. Avgust 1916.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Chr. Aug. Hansen, udl. 1/8 16 hos Kihl (arb. s. St.). Sætterlærl. Ernst Harry Aksel Christensen (Skov & Madsen). Paal. Gudrun Bryde, udl. 1902 hos H. Erbs (Cohen), tidl. Medl. Hjælpearb. Johs. Bergenholz (Aller). 1838 Karl Rousell (Syge- og Hjælpekassen).

Svendborg, Trykker Sofus Gornitska, udl. 1/10 04 hos Høgfeldt, Svendborg (tidl. Medl.). Vejle, Alfred Pape, udl. 15/8 16 hos Udbye.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3076 Svend Emil Christensen fra Rejse (arbl.). 6564 H. C. Hansen fra Esbjerg (arbl.). 3067 Aage Jensen fra Maribo (arbl.). 4489 Niels Peter Jensen fra Rejse (arbl.). 3486 Edv. Johs. Munck fra Ringkøbing (Fagskole). 3750 Vilh. Nielsen fra Rejse (arbl.). 1214 Harald Petersen fra Nyborg (arbl.). 6882 Holger Frederiksen Røder fra Holbæk (arbl.).

Aalborg, 4466 Einer Pedersen (P. Hansen) og 1763 Knud Jørgensen (Aalborg Stiftstidende). Kolding, 3488 Harry Lindeneg (Centraltrykkeriet, Vejen). Odense, 3317 Carl Chr. Andersen (arbl.). Randers, 3453 Nicolaj Vissing (arbl.), 3998 Niels Gustav Petersen (arbl.), 3874 Niels A. Petersen (arbl.) og 6119 Edv. O. Lund (Ekspresstrykkeriet). Ribe, 1248 S. N. Berg (Ribe Bogtrykkeri). Ringkøbing, 3913 Jens Hansen Lindgren (Rasmussens Bogtr.) og 3344 Jørgen A. Olsen (Rasmussens Bogtr.). Silkeborg, 3352 H. G. Jørgensen (Pald). Svendborg, 3931 Sigfrid J. Høgfeldt (arbl.).

Fratraadte.

København: 3494 O. Sigv. Christensen til Horsens (arbl.). 1281 Jens Jørgensen paa Rejse. 1763 Knud Jørgensen til Aalborg i Pl. 3996 Otto Martin Rasmussen til Odense (arbl.). 2733 Vald. Schweim til Udl. 3214 Walter Leopold Wilsky til Rønne i Pl.

Aalborg, 6908 Lars Peter Rasmussen til København (arbl.), 3750 Vilhelm Nielsen til København (arbl.), 3488 Harry Lindeneg til Vejen i Pl. og 1199 Peter H. Petersen paa Rejse. Aarhus, 6322 C. M. Petersen til Middelfart i Pl., 4466 Ejner Petersen til Aalborg i Pl. og 6739 Jørgen Fischer paa Rejse. Esbjerg, 3076 Sv. E. Christensen til København (arbl.) og 6564 C. Hansen til København (arbl.). Holbæk, 3747 Alfred Faxedahl til København (arbl.). Nakskov, 3439 B. B. Sørensen paa Rejse og 3455 Hugo Jørgensen paa Rejse. Nyborg, 1214 Har. Emm. Petersen til København (arbl.). Randers, 3344 Jørgen Olsen til Ringkøbing i Pl. Ringkøbing, 3453 J. N. Vissing til Randers (arbl.). Skanderborg, 4484 N. P. Jensen paa Rejse.

Død.

København: 2399 Paal. Rigmor Rasmussen.

T. S. **Ordinær Generalforsamling** afholdes Mandag den 28. Avgust Kl. 8½ i Café »Christiansborg«, Frederiksholms Kanal 8. STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Tirsdag Kl. 8½ Central- og **Tivoliprøve** i »Harmonien«, Nørrevold 23. — Søndag d. 27. Avgust Gentofte-Turen. (1 D)

T. C. C. Søndag: Hareskoven. Nørrebros Runddel Kl. 8½. (3 p)

ANNONCER

Linotype-Sætter

fra Provinsen ønsker Plads i København. Billet mrkt. »207« indl. paa Ekspeditionskontoret.

Akcidens-Trykker

søges straks. Løn 30—35 Kr. Billet mrkt. »208« tilstilles Ekspeditionskontoret.

En Sætter-Trykker

kan faa Plads fra sidst i Avgust til midt i November som Leder af et mindre Trykkeri i Provinsen. Løn 35 Kr. ugentl. Billet mrkt. »209« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

Trykker-Forbundter antages i herv. Akcidens-Bogtrykkeri. Billet mrkt. »212« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotype.

En dygtig Maskinsætter kan — grundet paa Indkaldelse — først i September faa Plads. — God Løn.
Nordsjællands Venstreblad,
(211) Hillerød.

Ung, rask Akcidenssætter,

som for Tiden staar i fast Arbejde i Provinsen, søger Arbejde i København. Billet mrkt. »210« modtager Ekspeditionskontoret.

Nodetyper i god Stand (ca. 75 kg) sælges billigt. Billet mrkt. »213« tilsendes Ekspeditionskontoret.

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København**
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (15

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

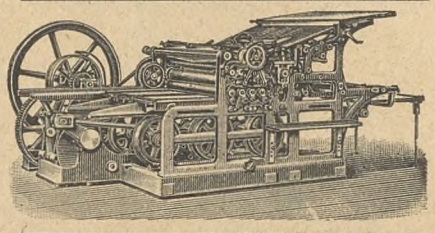

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.
Dansk Arbejde.

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.
Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**
Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN,
(79) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 34 KØBENHAVN DEN 25. AVGUST 1916 XLIII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 27. Avgust Kl 11 Formiddag

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Optagelse af en Blokadebryder. 4. Ansøgning fra Syge-Hjælpekassen om Tilskud til Juletræsfesten. 5. Overenskomsten om Fordelingen af Karnevalsoverskudet. 6. Beretning fra Kontrahentmøderne. 7. Eventuelt.

STYRELSEN.

Principet i Overenskomsten.

Ved et, som Følge af Uoverensstemmelse i Opfattelsen eller Forstaaelsen af den mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund afsluttede Overenskomst ang. Dyrtidstillæg, afholdt Møde, ved hvilket K. B. var repræsenteret ved Bogtrykker Vald. Carlsen, Forbundet ved B. E. Schmidt, afgjordes følgende Sager:

To af et Firma antagne Arbejdere — en Sætter og en Trykker — havde truffet Aftale med Firmaet om Lønningsforholdet. Overfor Sætteren var det fra Firmaets Side betonet, at Lønnen var større end Firmaet i Almindelighed ydede denne, men dette skyldtes, at det øvrige Personale for nogen Tid siden under Henvisning til Dyrtiden havde erholdt et Tillæg, og at dette derfor ogsaa nu blev inkluderet i hans (Sætterens) Løn. For Trykkerens Vedkommende var der derimod *ikke* fra Firmaets Side gjort opmærksom paa noget saadant, hvorfor man ikke kunde gaa ud fra, at dette var Tilfældet. Under Henvisning hertil enedes man om at udtale: »Trykkeren bør have det ved Overenskomsten berammede Dyrtidstillæg, Sætteren derimod ikke«.

— — —

Et Firma havde for nogle Uger siden, for et Par Trykkeres Vedkommende, hævet Lønnen med 2 Kr. Forhøjelsen er givet under Hensyn til, at der arbejdes ved en større Maskine med Selvpaalægger, samt under Hensyn til, at Arbejdet i det hele ved denne maatte siges at være 2 Kr. mere værd, end Arbejde udført paa anden Maskine. Da det overenskomstmæssige Tillæg nu indtræffer, nægter Firmaet disse to Arbejdere Retten hertil.

Man enedes her om at udtale: »Den samme Forskel, som fandtes paa to Arbejderes Løn *før* den imellem Organisationerne trufne Overenskomst fandt Sted, bør — forsaavidt det ikke skyldes Grænserne i Forslaget[1] — ogsaa findes *efter* at denne er traadt i Kraft.

Der kan imidlertid findes Tilfælde, hvor denne Grundregel ikke holder Stik.

— — —

Principet i Overenskomsten er altsaa, at Lønstigninger, som er givet af andre Grunde end netop af Hensynet til Dyrtiden, ikke kan inkluderes i det i Overenskomsten indeholdte Tillæg.

B. E. S.

[1] Grænserne er: 28 = 29 Kr. — 29 = 31 Kr. — 36 = 38 Kr. — 37 = 38 Kr. — 40 = 41 Kr.

»Kvindernes Protest«.

Dyrtidstillæg! Hvor lyder det smukt, 20 Kr.s Hjælp i 2 Aar, hvor Livsfornødenhederne er steget Uge for Uge. Bare d'Hrr. Principaler kan holde det ud.

Hvilken uretfærdig Smaalighed bydes der ikke os Kvinder ved hver Lejlighed, ligesom vort Arbejde intet er værd. Hvornaar mon vi Kvinder, der staar i den typografiske Forening, kan komme saa langt frem, at vort Arbejde bliver lønnet til en efter Tiderne ordentlig Løn?

Jeg synes ikke, at d'Hrr. Principaler burde komme med den Slags tomme Fraser, at Kvinderne egentlig ikke er Forsørgere. Jo, desto værre er der mange Kvinder, som er alene med sine Børn og lever i en fortvivlet Kamp for Tilværelsen. Jeg kender mange indenfor vor Branche.

Vi Kvinder bør aldrig reflektere paa det Dyrtidstillæg af 1 Kr. fra 11. Avgust til Nytaar; tænk Kolleger, hvilken Naadegave! Og det gaar vor Ledelse ind paa. Den Skuffelse haaber jeg vi ved en kraftig Protest vil kunne forandre. Det nytter ikke, at Ledelsen siger vi er midt i en Tarifperiode og ved Underskrift bunden tll Tarifen. Nej, Kolleger, Nød bryder Love, og jeg er overbevist om, at det er en Nødvendighed, at vi faar saa meget Løn for vort Arbejde, at vi kan leve hæderligt.

Jeg arbejder for Tiden for en Principal, som ikke udviser den karrige Uretfærdighed at byde mig 1 Kr.; han gav 2 Kr., skønt min Løn i Forvejen var 17 Kr., saa jeg er nu paa en Løn af 19 Kr., men det samme burde enhver Principal byde sine kvindelige Arbejdere.

EN PAALÆGGERSKE.

Dansk Typograf-Forbunds Københ.s Afdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Torsdag den 17. Avgust Kl. 8 i Festsalen, Enghavevej 40.

Forud for denne var afholdt et Par hurtig sammenkaldte Møder af Repræsentanter fra forskellige Personaler. Resultatet af de her førte Forhandlinger blev en Indkaldelse af en ekstraordinær Generalforsamling i Henhold til Afdelingslovenes § 24.

Dagsorden: Overenskomst angaaende Dyrtidstillæg.

Dirigent: TH. HOLMEN. Sekretær: CARL ANGELIUS ANDERSEN.

DIRIGENTEN opfordrede nogle af de Kolleger, der havde krævet Generalforsamlingen indkaldt, til at tage Ordet. Ordet blev da givet til

LUIS NIELSEN: Havde sammen med en Del Kolleger udsendt et Cirkulære til de største Trykkerier, for derved at skaffe Underskrifter til Indkaldelse af en ekstra Generalforsamling. Erfarede senere, at en saadan Beslutning var taget. Havde man haft Kendskab hertil, vilde Cirkulæret naturligvis ikke været blevet udsendt. Angreb i et længere Foredrag meget kraftigt den afsluttede Overenskomst.

Maskinsætter MØLLER (Kr. Dagbl.) havde været med til Tillidsmandsmødet Mandag, men var ikke Indbyder til dette. Havde ventet at en af Indbyderne havde taget Ordet.

HANSEN (Nielsen & Lydiche): Han var ikke Tillidsmand, men da disse holdt sig tilbage vilde han forklare, hvorledes Situationen var paa dette Trykkeri. Personalet her var — som vel de fleste Steder — meget vanskeligt at faa samlet til Enighed om noget. Vilde foreslaa følgende Resolution:

»Idet Generalforsamlingen udtaler sin Beklagelse over, at Forretningsudvalget ikke — ved Forhandling med Bogtrykkerforeningen — har opnaaet et Resultat, der blot tilnærmelsesvis svarer til den stedfundne Prisstigning paa Livsfornødenheder, opfordrer Generalforsamlingen Forretningsudvalget til at sætte al sin Kraft ind paa, at vi foruden det nu opnaaede Tillæg, bibeholder den Forhøjelse, som i Følge Tarifen træder i Kraft den 1. Januar 1917.«

FENSBO (Politiken) opfordrede alle Personaler til at sige Pladserne op.

RASMUSSEN (Keller): Principalen var kommet hen til ham paa Trykkeriet, og havde i en Samtale om Forholdene bl. a. udtalt, at Bogtrykkernes Tilbud var meget smaaligt. Troede, at mange Principaler saa ligedan paa det. Mente, at man ad Forhandlingens Vej kunne opnaa endnu en Forhøjelse. Taleren fraraadede at sige Pladserne op.

MORTENSEN (Hertz) efterlyste Indbyderne til Tillidsmandsmødet Mandag.

RUNDBERG (Bagge) omtalte den Usikkerhed, der overalt herskede blandt Kollegerne. Mente, at den vedtagne Overenskomst var »Fisk«, og at dette smaalige Tilbud maatte fylde os med Harme. Ansaa ikke mere Tarifen for gyldig. Forudsætningerne for den er bristede. Grib dette gunstige Øjeblik!

P. LAURITZEN: Det er en hel Fornøjelse at se saa mange misfornøjede Ansigter i Aften. Bedre havde det dog været, om de alle havde været fornøjede. Gav en Oversigt over hele Sagens Udvikling. Styrelsen havde ikke haft det sikre Rygstød, som Medlemmernes Tillid var. Burde have skaffet sig den. Ligeledes burde alle Medlemmerne have »deponeret« deres Opsigelser hos Styrelsen; saa havde denne haft mere Styrke ved Forhandlingerne med Bogtrykkerne. Gav nogle Eksempler paa, hvorledes der kunde opstaa ganske latterlige Tilfælde ved Brugen af den sluttede Overenskomst. Udtalte til Slut, at man paa hans Arbejdsplads (»Nationaltidende«) var parate til Kamp, naar det skulde være. Efterlyste Tillidsmændene fra »Berlingske Tidende« og »Politiken«. Lad os faa lidt at vide om Situationen her. Det vilde være af stor Interesse.

DIDERIKSEN efterlyste ligeledes de Kolleger, der havde indbudt til Mødet Mandag Aften.

FORMANDEN: Styrelsen har endnu intet sagt. Man har bebrejdet os det, men Grunden er, at vi dog først maatte høre dem, der har ønsket denne Generalforsamling. De er ikke kommet frem, og vi maa altsaa give Afkald herpaa. Gav en Oversigt over hele Dyrtidssagens Udvikling. Styrelsen havde gjort det, som Medlemmerne havde paalagt den paa Generalforsamlingen den 2. April 1916. Resultatet kender vi. Vi fik intet. Vi kunde ikke finde os heri, naar vi saa bønligt havde anmodet derom. Der indkaldtes saa til et stort Tillidsmandsmøde for at drøfte, hvad der videre skulde foretages. Det vedtoges paa dette Møde, at Tillidsmændene paa hvert Trykkeri skulde indgive en Liste til Principalen, hvorpaa hver Mand havde angivet, hvormeget han ønskede i Lønforhøjelse, og saa skulde Styrelsen have Meddelelse om, hvilket Svar man fik. — Men det betonedes stærkt fra Styrelsens Side, at Spørgsmaalet var og maatte være et Kondoulte-Spørgsmaal, og af det enkelte Personale behandles som saadan. — Jeg skal fortælle Dem, hvorledes det spændte af. Fra 60 Personaler indkom 20 Svar. 8 af disse indeholdt Lønforhøjelse, 7 paa 1 Kr. og 1 paa 2 Kr., og 12 Steder var der svaret Nej. Paa 2 Arbejdspladser havde man saa grebet til et kraftigere Middel. Alle Mand maatte skrive under paa, at de vilde sige Pladsen op, om man fastholdt dette Standpunkt. Det var to store Personaler, og det var alligevel lykkedes at faa saa godt som alle med. Saa gik vi til »K. B.«. Vi meddelte her, at nu fandt vi os ikke mere i et kort og godt Nej. Nu vilde vi have at vide, hvad Meningen var. Saa fik vi Forhandling og forelagde et Forslag, lydende paa 3 Kr. i Lønforhøjelse. De vil se, det giver mere end 10 pCt. for flere Satsers Vedkommende. Men Bogtrykkerne var kolde, som de plejer at være. Vi forklarede dem, at det var Nøden, det nu gjaldt om at afværge, men lige meget hjalp det. *De vilde ikke gaa med til en Forhøjelse paa 3 Kr.* Og vi tog ikke med Fløjelshansker paa disse Herrer. Der førtes en Forhandling, som i Bitterhed overgik, hvad der tidligere er hørt i den Forsamling. Der blev nedsat et Udvalg, bestaaende af to fra hver Side. »K. B.« vilde give følgende: 1 Kr. til alle Satser under 28 Kr., 2 Kr. fra 29 til 33 Kr. og 1 Kr. fra 34 til 40 Kr. Vi forhandlede om dette Forslag, og det lykkedes jo ogsaa at faa ændret noget. Men et Sted var man ubønhørlige; det var for Kvindernes Vedkommende. Det er unge, ugifte Kvinder de fleste, sagde man; de kan sagtens klare sig. Saa sagde Frk. Crone de Herrer Sandheden; og det var paa en saa skarp og utilsløret Maade, at den vistnok ikke kunde siges skarpere, og ikke kunde svie haardere. Styrelsen har gjort alt, hvad der stod i dens Magt; det maa De tro. Vi har gjort alt, hvad Mennesker kan gøre, for at drive »K. B.« saa langt som muligt. Ja, nu har jeg — som indbudt — leveret mit Bidrag til Diskussionen. Hvad der hidtil er sagt i Aften, synes mig noget famlende. Lad mig derfor henstille til Deres Overvejelse, før De vedtager noget: Lad os tage det, vi nu har faaet, og lad os saa til Nytaar indlede nye Forhandlinger. (Hør! Hør! Uro! Larm!)

P. BERENDT takkede for den store Interesse man viste Sagen og holdt derefter et Foredrag, hvori han paaviste, hvorledes Kravet om højere Lønninger steg med de stigende Priser paa Livsfornødenhederne. Vi staar nu i en meget alvorlig Situation, og her kan det ikke nytte at gaa mod Styrelsen. Der kan alligevel gøres noget. Der vil fremkomme et Forslag, som vi alle maa kunne samles om.

S. HANSEN og CHR. AARVIG var meget utilfredse med det, der var opnaaet.

JEPPESEN: At Schultz' Personale havde taget Opsigelserne tilbage, hang for en stor Del sammen med, at der paa Tillidsmandsmødet i Mandags var en inderlig Tilfredshed med det opnaaede Resultat.

HELLBERG stillede Formanden følgende Spørgsmaal: Hvad Følge vil samlede Pladsopsigelser faa?

1. Vil Organisationen kunne idømmes Bøder og Erstatning?
2. Vil Kassen kunne beslaglægges?
3. Er Organisationen, for at bevare Statstilskudet til Arbejdsløshedskassen, forpligtet til at sende Folk i Arbejde?

FORMANDEN svarede:
ad 1: Ja!
ad 2: Kan ikke besvares.
ad 3: Ja!

DIRIGENTEN oplæste to Resolutioner:

»Generalforsamlingen vedtager, at samtlige Personaler i Morgen — Fredag den 18. Avgust — opsiger deres Pladser til følgende Fredag, idet man forlanger en Lønforhøjelse for de kvindelige Trykkeriarbejdere af 3 Kr. om Ugen og for alle øvrige Arbejdere indenfor Forbundet af 5 Kr., før Arbejdet genoptages.

J. Jeppesen. H. Løvenfeldt. K. Sørensen. R. Henriksen (Paal.). V. Kiefer. F. Bidstrup. Th. Fensbo. Axel Andersen. Sophus Christensen (Nielsen & Lydiche).«

»Medlemmer af Dansk Typ.-Forb., forsamlede til ekstraordinær Generalforsamling den 17. Avg., vedtager at bemyndige Bestyrelsen resp. Formanden at tilstille Bogtrykkerforeningen en Skrivelse, hvori gøres opmærksom paa, at Forsamlingen, bestaaende af over 1000 Medlemmer, godkender det af Bestyrelsen sammen med Bogtrykkerne vedtagne Forslag, men kræver yderligere et Dyrtidstillæg af 3 Kr. saalænge Dyrtiden varer, idet Forsamlingen ellers søger en ny Generalforsamlings Billigelse til at opsige deres Pladser, da de ikke under de nuværende Forhold mener at være bundne til den nuværende Tarif, da Forudsætningerne for den den Gang vedtagne Tarif ikke mere eksisterer.

A. Ebstrup. Ejnar E. Nielsen. Otto Rundberg.«

DIRIGENTEN: Den første af disse Resolutioner kan vi ikke vedtage. (Larm! Jo vi kan!) Nej! Vi kan ikke vedtage, at Folk, som ikke er til Stede her i Aften, skal sige deres Pladser op.

MATHILDE DIDERIKSEN: Vi kan ikke gaa med til det, der her er budt os. Det er skammeligt, at sligt kan vedtages. Lad os forlange 5 Kr. mere allesammen. Saa dør vi ikke af Næringssorger foreløbig.

NILSSON: De faldne Udtalelser om, at Arbejdsmændene hos Nielsen & Lydiche ikke havde fulgt det øvrige Personale, var en Uforskammethed. Angreb Formanden for hans Stilling til hele denne Sag. Anbefalede Resolution 3.

FENSBORG anbefalede Resolution 2.

DIRIGENTEN oplæste en ny Resolution:

»Forsamlingen udtaler: At den tilbudte Lønforhøjelse er i højeste Grad utilstrækkelig og ringe, og nægter derfor at modtage den. Da Tarifen er indgaaet under helt andre Forudsætninger, kan vi ikke anse os bundet ved denne, saafremt vi ikke faar et antageligt Lønpaalæg. Samtidig tilsiger Forsamlingen Styrelsen sin kraftigste Støtte under ny Forhandlinger med Bogtrykkerne.

P. Lauritzen. Vald. Hansen.«

LAURITZEN anbefalede Resolution 4.

HELLBERG foreslog en Ændring i Resolution 3.

Efter en kort Diskussion tiltraadtes Ændringen af Forslagsstillerne.

Frk. CRONE: (Larm!) Jeg staar her som Repræsentant for Kvinderne og saa modtager De mig paa den Maade. De, mine Herrer, skulde lade Kvinderne afgøre, om jeg længere er værdig til Tilliden. Man bebrejder Styrelsen det daarlige Resultat, men det er jo fejl Adresse. Medlemmerne bærer selv et stort Ansvar, de er mange Gange vanskelige at arbejde sammen med. Gang paa Gang ser vi Folk staa og gro fast i ganske lavtlønnede Pladser, og det er den største Hæmsko for os i vort Arbejde paa at hæve Lønnen. Men nu synes man pludselig at være kommet i Stemning, saa gælder det om ikke at foretage nogen overilet Handling. Vi kan selvfølgelig ikke i Aften vedtage at sige Pladserne op (Jo! Larm!) Nej vi kan ikke. Vi kan jo ikke tvinge dem, der ikke er her i Aften, til at sige op. (Hør! Hør!) Lad os derfor være fornuftige. Lad os ikke fare op som Løver og falde ned som Lam, for det bliver vel nok Resultatet. Lad os gøre et nyt Forsøg, saa har vi den anden Udvej hvis dette ikke lykkes. (Hør! Hør! Larm!)

JOHANSEN arbejdede som Arbejdsmand hos Nielsen & Lydiche. Vilde rense sig for de Beskyldninger, der var fremsat mod disse. Han havde ikke modtaget noget Dyrtidstillæg.

FENSBO anbefalede Resolution 2.

F. V. HANSEN anbefalede Resolution 1.

FORMANDEN replicerede til nogle Talere. Man bebrejder os, at vi ikke for længe siden har taget det foreliggende Spørgsmaal op. Det er dog Medlemmernes egen Skyld. (Larm!) Jo, Medlemmerne har ikke været vaagne. (Hør! Hør!) Naar en Mand har sagt sin Plads op — for at hæve Lønnen — saa staar der 10, der gerne tager Pladsen for mindre. Det er en stor Fejl. De er selv Skyld i denne Situation. De vedtog den nugældende Tarif, men havde De forkastet den, var den maaske blevet adskilligt bedre. (Raaben! Larm!) Ja, De kan godt raabe, mig duperer De ikke dermed. Jeg lod mig en Gang dupere deraf, men har mange Gange siden angret det. Til Slut lad mig da stille Dem følgende Forslag: Lad os forsøge endnu en Gang. Mislykkes det, saa skal De faa Generalforsamlingen, og der kan vi atter tales ved. Er De tilfreds med det?

DIRIGENTEN: Talernes Række er sluttet. Vi gaar saa til Afstemning over Formandens Forslag.

Formandens Forslag vedtoges med overvældende Majoritet.

Generalforsamlingen sluttet Kl. 12.

Karnevalet.

DEN 30. Juni d. A. indeholdt Typ.-Tid. en Meddelelse om, at Forbundets Københavns Afdeling ved Kriminalretten var bleven dømt, men at Sagen søgtes appelleret.

Spørgsmaalet har nu været forelagt Justitsministeren, som den 12. August har sendt os følgende Skrivelse:

I det med Københavns Politis Skrivelse af 31. f. M. — Fp. 636/1916 II hertil indsendte Andragende har Typograf Bernhard Emil Smidt her af Staden anholdt om, at en af Københavns Kriminal- og Politiret den 17. Juni d. A. afsagt Dom, ved hvilken Ansøgeren som Formand for Dansk Typograf-Forbund for Overtrædelse af § 83 i Politivedtægten for København er anset med en Bøde til Kommunens Kasse af 60 Kr., ved det Offentliges Foranstaltning maa blive indanket for Højesteret.

Foranlediget heraf skal man anmode Hr. Politidirektøren om paa det offentliges Vegne at foranstalte den nævnte Dom indanket for Højesteret.

Dyrtidshjælp og Sommerferie.

Redaktør FORTHOFT, »Grenaa Folketidende«, Grenaa, har givet sit Personale, 4 Typografer, 2 Lærlinge og 1 Paalæggerske, et Dyrtidsbeløb, som fordeltes saaledes: 2 gifte Typografer hver 100 Kr., 1 ugift Typograf, som har været der et halvt Aars Tid, 25 Kr., 1 Typograf, som er i Sommerferieplads, 10 Kr., de 2 Lærlinge hver 50 Kr. og Paalæggersken 25 Kr.

Samme Redaktør har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet Personalet 8 Dages Sommerferie med fuld Ugeløn.

»Roskilde Tidende«s Personale har for 2. Gang faaet udbetalt et Beløb i Dyrtidshjælp.

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for April Kvartal 1916.

Indtægt:

Beholdning den 1. April 1916:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	42477.91	
Trykkernes do.	-	6606.05	
do. Ekstrakasse	-	1658.60	
do. Begravelseskasse	-	4202.25	
Kvindernes Privatkasse	-	847.62	
Lokalkassen	-	18212.68	
Det særlige Fond	-	3777.33	
			Kr. 77782.44
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden			- 16568.13
Sygekassen: Kontingent	Kr.	10305.10	
Statstilskud for 1915	-	12774.00	
Refunderet Dyrtidshjælp for Syge	-	3711.77	
Tilskud fra Hovedkassen	-	5500.00	
			- 32290.87
Hjælpekassen: Kontingent	Kr.	3188.95	
Rolfs Legat	-	52.50	
Underskud i Kvartalet	-	657.55	
			- 3899.00
Begravelseskassen			- 2704.80
Lokalkassen i København:			
Kontingent af heltbetalende Medl.	Kr.	3149.95	
do. - halvtbetalende —	-	507.02	
Tilskud fra Sygekassen	-	450.00	
do. - Begravelseskassen	-	200.00	
Refunderet Understøttelse	-	65.00	
Medl. købt Koks	-	428.80	
Refunderet Dyrtids- og fortsat Hjælp	-	2823.85	
Renter af Arb. Boligforening	-	32.00	
			- 7656.62
Sætternes Privatkasse			- 229.08
Trykkernes do.			- 411.60
do. Ekstrakasse			- 29.30
do. Begravelseskasse			- 123.33
Kvindernes Privatkasse			- 119.10
Det særlige Fond			- 2060.10
Balance			Kr. 143874.37

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:			
Rejseunderst. à 1.75 (6 Medl. i 24 Dg.)	Kr.	42.00	
do. à 1.25 (49 » 1357 »)	-	446.25	
Underst. p.St. à 2.00 (216 Mdl. i 4377 Dg.)	-	8754.00	
do. à 1.25 (16 Kv. i 319 »)	-	398.75	
do. à 1.25 (1 Mdl. i 25 »)	-	31.25	
do. à 1.00 (18 Kv. i 320 »)	-	320.00	
do. à 1.00 (7 Mdl. i 131 »)	-	131.00	
Barselhjælp à 2.00 (3 Kv. i 72 »)	-	144.00	
Omflytningsbidrag (10 Medl.)	-	104.00	
Rejsebeløb	-	39.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	6157.88	
			Kr. 16568.13
Sygekassen:			
Pengehjælp (i Hjem 146 Md. og 41 Kv. Kr. 7733.75, paa Hosp. 20 Md. og 17 Kv.: Kr. 1743.75)	Kr.	9477.50	
Betalt Hospital	-	810.30	
Lægehonorar og Ekstra-Læge	-	3120.00	
Speciallæge	-	646.45	
Vagthold etc.	-	23.91	
Barselhjælp (11 Børn)	-	165.00	
Medicin til Arbejdsløse	-	4.70	
Administration	-	450.00	
Dyrtidshjælp	-	3286.10	
Andre Udgifter	-	101.49	
Indsendt til Hovedkassen	-	14205.42	
			- 32290.87
Hjælpekassen			- 3899.00
Begravelseskassen (6 Mænd og 2 Kvinder)	Kr.	1160.00	
Medlemmers Børn (2)	-	40.00	
Administration	-	200.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	1304.80	
			- 2704.80
Lokalkassen i København:			
Lønninger	Kr.	1430.00	
Porto	-	59.30	
Tryksager	-	15.00	
Kontingentopkrævning og Budløn	-	541.40	
Lokale- og Husleje	-	214.00	
Brændsel, Belysning og Rengøring	-	148.93	
Telefon og Telegram	-	142.90	
Overført til Privatkasserne	-	652.10	
Privatunderstøttelse	-	38.83	
Dyrtids- og fortsat Hjælp	-	5691.55	
Kontorsager	-	42.50	
Deponeret for Koks i Arb. Fællesorg.	-	3000.00	
Tilskud til Skovturen	-	354.25	
Kont. for Styr., Bud, Bibliot. og Ink. 1.—26. Uge	-	969.80	
Socialdem. Ungdomsforbund	-	25.00	
Boserups Minde	-	25.00	
Andre Udgifter	-	172.09	
			- 13522.65
Sætternes Privatkasse			- 229.08
Trykkernes do			- 308.92
do. Ekstrakasse			- 0.00
do. Begravelseskasse			- 0.00
Kvindernes Privatkasse			- 119.10
Det særlige Fond			- 1229.10
Beholdning den 30. Juni 1916:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	42477.91	
Trykkernes do.	-	6708.73	
do. Ekstrakasse	-	1687.90	
do. Begravelseskasse	-	4325.58	
Kvindernes Privatkasse	-	847.62	
Lokalkassen	-	12346.65	
Det særlige Fond	-	4608.33	
			- 73002.72
Balance			Kr. 143874.37

København, den 25. Juli 1916. LAUR. JENSEN.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. Firmaet »Bianco Luno« har i Lighed med tidligere Aar givet sit Personale 1 Uges Ferie. Ferien er sluttet.

— Personalet paa »Roskilde Tidende«s Trykkeri har i Lighed med tidligere Aar faaet 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— Personalet paa »Roskilde Avis« har i Aar faaet 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— Personalet paa »Roskilde Dagblad« har i Aar faaet 3 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

De australske Typografer har ved en foretagen Afstemning med 2133 St. mod 189 vedtaget at sammenslutte alle Foreningerne til et Centralforbund.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

21. Avgust: Marstal 30.00.
Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.
København, den 22. Avgust 1916.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

17. Avgust: Helsingør 100.00.
København, den 22. Avgust 1916.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Axel Harry Petersson, udl. 16/8 16 hos Henningsen (arb. s. St.). Trykker Thorvald Wilmann, udl. 15/8 16 hos Calberg (arb. s. St.). Sætterlærling Knud Jensen (Ch. Petersen). Paal. Edith Ragnhild Jacobsen, udl. 1/8 16 hos Furø (arb. s. St.). Paal. Gerda J. Hansen, udl. 16/8 16 hos Arling (arb. s. St.).

Kolding, Sætter Aksel Lemming, udl. 19/8 16 i Højskolebladet.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1886 Rudolf Andersson fra Udl. (arbl.).

Aalborg, 6908 L. P. Rasmussen (syg), 147 N. Chr. Mathiasen (Aalborg Venstreblad) og 1280 Einar Axel Petersen (Aalborg Amtstid.). Aarhus, 185 Oluf A. C. Christensen (De forenede Bogtrykkerier), 3912 Jens Mar. Jensen (arbl.) og 6739 Jørg. Fischer (arbl.). Hillerød, 3966 H. C. Berg (arbl.). Holbæk, 6385 C. Hallberg (arbl.). Kolding, 3809 Christian Jacobsen (arbl.) og 6157 Thorvald Ejnar Fønss (arbl.). Næstved, 6709 Joh. Vilh. Date i Pl. og 705 Søren Eiler Chr. Petersen i Pl. Odense, 3317 Carl Chr. Andersen (arbl.), 3996 Otto M. Rasmussen (arbl.), 3309 V. F. J. Kronvang (arbl.) og 3904 Jørg. Alf. Sørensen (Milo). Roskilde, 3439 Bjørn Børge Sørensen (arbl.). Svendborg, 3996 Otto Martin Rasmussen (Meyer). Sorø, 3318 Th. Andersen.

Fratraadte.

København: 3133 Vigo Grovermann til Næstved i Pl. 3865 Louise Steffensen til Kallundborg (arbl.). 2805 Vald. Eckberg til Næstved i Pl. 6385 G. J. B. Hallberg til Maribo (arbl.). 185 Oluf A. Chr. Christensen til Aarhus i Pl.

Aalborg, 6982 Aage M. Johansen til Hjørring i Pl. Aarhus, 4462 H. C. Jørgensen til Odense i Pl. Grenaa, 6600 Hansine Pallesen til Hillerød i Pl., 1280 Einer Aksel Petersen til Aalborg i Pl. og 6714 Chr. Michael Hansen til Silkeborg (syg). Helsingør, 3322 Ernst Falcke til Esbjerg i Pl. og 3435 Peter Jensen til Korsør (arbl.). Holbæk, 3966 H. C. Berg til Hillerød (arbl.) og 6385 C. Hallberg paa Rejse. Horsens, 6722 Emil Petersen til Silkeborg i Pl. og 6157 Th. E. Fønss til Kolding (arbl.). Næstved, 6789 Niels Chr. Hansen til Holbæk som Bogtrykker. Odense, 3318 Peder J. Pedersen til Næstved (Milit.), 147 N. Chr. Mathiasen til Aalborg i Pl., 3809 Christian Jacobsen til Kolding (arbl.), 3904 Jørg. Alfr. Sørensen til Holbæk (arbl.) og 3996 Otto M. Rasmussen til Svendborg i Pl. Ribe, 1248 S. N. Berg til Esbjerg (arbl.). Ringkøbing, 3344 Jørgen A. Olsen til Randers (arbl.). Roskilde, 6078 Gunnar Petersen til Helsingør (arbl.). Skive, 3913 J. H. Lindgreen til Ringkøbing i Pl. Ringsted, 1218 J. Tollefsen til Norge (Militær).

Udmeldte.

København: 2379 Marie Gundersen (fratraadt Faget).

Svendborg: 3469 Viggo Edmund Jørgensen (fratraadt Faget).

Gutenberg-Koret.

Fredag den 25. Avgust Kl. 8½ i Pile-alléen 18: Sidste selskabelige Sammenkomst. (4 n)

Typografernes Sangforening.

Søndag: Gentofte-Tur. Mødested: Gentofte Hotels Have Kl. 4. Spisning (medbragt) Kl. 6. Derefter Dans og Punsch. (1 E)

T. C. C. Søndag: Raadvad. Sct. Hans Torv Kl. 8½ (3 r)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Yngre Sætter-Trykker
søger Plads snarest. Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »214« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætterlærling,
med 3 Aars Læretid i en Provins, søger Plads for videre Uddannelse. Billet mrkt. »219« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Sætter-Trykker
fra Provinsen (Avis og Akcidens) søger Plads først i September. Billet med alle Oplysninger mrkt. »220« modt. Ekspeditionskontoret.

En dygtig Trykker
kan faa Plads i **Fr. Bagges kgl. Hof-Bogtrykkeri.** (217)

Milo'ske Bogtrykkeri i Odense
søger en flink **Linotypesætter** til »Ideal« straks. — Tilbud med Lønfordring udbedes snarest. (215)

En flink Annoncesætter,
ordensvant og ædruelig, kan straks faa fast Plads i
Gjøvik Blads Trykkeri.
Henvendelse med Lønforlangende snarest. (216)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12 a)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Lauge Petersens
Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.
Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*
Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper.
Leverandør til de største Bogtryk-, Litograf- og Reproduktionsanstalter.
Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (218)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN & *HAMBURG.*
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 35 KØBENHAVN DEN 1. SEPTEMBER 1916 XLIII AARGANG

Prisforhøjelse. — Dyrtidshjælp.

I de sidste Numre af »Typ.-Tid.« har nogle Indsendere kritisk behandlet det af Organisationernes Forretningsudvalg vedtagne Forslag om Dyrtidshjælp.

Ofte har Overenskomster været skarpt kritiseret paa Generalforsamlinger og i Fagbladet, og Typograferne har sjældent lagt Fingrene imellem, naar de ikke har ment de opnaaede Resultater gode nok. Ofte har vel ogsaa dette at stille sig frem til offentlig Beskuelse som Radikaler og Allerhelvedes-Karl haft sin Tiltrækning, og det indhøstede Bifald kildrer jo altid lidt.

Jeg tror dog, at man gør urigtigt i denne Gang at slaa Kritikerne i Hartkorn med sidstnævnte Kategori. Dels er Indsenderne jo anonyme og kan altsaa ikke ad den Vej vinde Berømmelse. Dels rummer deres Artikler en Undergrund af virkelig Harme over det fattige Resultat, og endelig viser det store Møde paa Enghavevej — med knapt en Dags Varsel alligevel det bedst besøgte Møde siden Lockouten i 1908 — og Uroen omkring i Byen, at Harmen denne Gang er virkelig og ikke kunstig oparbejdet.

Indsenderne i Bladet vender sig — efter gammel Vane — mod Organisationens Ledelse og spørger med uforstilt Forbavselse! *Hvor kunde I dog gaa med til et saadant Forslag!*

Som gammel Organisationsmand kan jeg imidlertid godt forstaa, at Ledelsen er gaaet med til Forslaget.

Man mødte til Forhandlingen med det lidet misundelsesværdige Hverv midt i en Tarifperiode at *skulle* hjembringe et Resultat uden at have en eneste virkelig *Trumf* at spille ud, hvis Modparten stillede sig uforstaaende overfor Arbejdernes faktiske Nødstilstand.

Ethvert Medlem med nogen Retfærdighedssans vil kunne forstaa vore Tillidsmænds uheldige Stilling under denne Forhandling. Alligevel borger vore to Repræsentanters Navne for, at de ikke har sparet Hjerne eller Energi for at frembringe et godt Resultat. Den ene er jo i særlig Grad Medlemmernes *egen* Mand — om nogen Tillidsmand da skulde være det. Den anden en anerkendt dygtig Forhandlingsmand — en af de dygtigste dansk Arbejderbevægelse har fostret.

Og dog blev Resultatet saa ringe!

Dette skyldes som sagt hverken Dygtighed, Evne eller Vilje hos vore Repræsentanter; men den Mangel paa *faglig Solidaritet*, som Bogtrykkerne ved deres afvisende Holdning har udvist.

Jeg erindrer den sidste Forhandlingsdag i Bogtrykkerforeningen i 1913. Tarifforslaget *var* underskrevet. Det tilfredsstillede os ikke ganske, navnlig ærgrede det os, at Bogtrykkerne ikke vilde give de sidste smaa Indrømmelser, som vilde gøre Forslaget helt godt, men paa den anden Side var enkelte Bogtrykkere øjensynlig kede af at have strakt sig for vidt.

Da udraabte Bogtrykker TRUELSEN med høj Røst: *Vort Fag leve!* Og alle — Mestre og Svende — istemte de efterfølgende Hurraer.

Et Øjeblik — desværre kun saa kort — hvilede den gamle patriarkalske Aand over Stuen. Vort kære Fag, det som brødføder os alle — Bogtrykkere, Typografer og Hjælpearbejdere — *ja, vel skulde det leve!*

Jeg kom til at tænke paa dette lille Optrin, da jeg saa Dyrtidsforslaget med dets ubetydelige Par Skilling, som jeg maaske selv havde følt mig forpligtet til at gaa med til, hvis jeg havde været Forhandler.

Var disse Ord: *Vort Fag leve!* kun en Frase. Tænker Bogtrykkerne kun paa deres *Forretnings*interesser og blæser Faget et Stykke, eller mente de med Faget kun — *sig selv.*

Ja, en af Delene maa det være; thi havde de den Forstaaelse, at Fremstilling af Bøger og Blade er *et Fag, som skal ernære os alle* — Arbejdsgivere og Arbejdere — da havde dette Forslag ikke set Dagens Lys.

Det er ikke Evne, *men Vilje*, det har manglet paa hos Principalerne i denne Sag.

Vort Fag er ikke Gullasch i Øjeblikket, det maa anerkendes af enhver, der kender Forholdene. Men alligevel kan det lade sig gøre at bringe saa meget ud af det, at alle ved Faget beskæftigede kan *ernære* sig derved.

Det mest forbavsende er derfor, at Principalerne pure har afvist Tanken om en *almindelig Prisforhøjelse paa Tryksager i Forbindelse med Dyrtidshjælp.*

Alt er forhøjet i Pris under Krigen. De allernødvendigste Livsfornødenheder desværre mest. Pengene ruller ind i vort Land i Millioner. Danmark, der for ca. to Aar siden var i en Gæld til Udlandet paa ca. 1 Milliard, er nu et gældfrit Land, og faar vi Lov til at være i Fred, er vi snart *velstaaende.*

Denne Guldstrøm er — det skal jeg være den første til at indrømme — fortrinsvis gaaet i ganske enkelte Menneskers Lommer, og der er vist næppe mange Bogtrykkere blandt disse enkelte. Men en Del deraf er ogsaa naaet til den øvrige Befolkning, og det er bevislig, at ogsaa en Mængde Arbejdere i forskellige Industrier tjener saa meget, at Dyrtiden kun har bragt ringe Forstyrrelse i deres Eksistens.

Uden tvingende Nødvendighed for Fremstillerne og Forhandlerne forhøjes Priserne paa en Mængde Varer i det uendelige. *Hvem vilde da med nogen som helst moralsk Ret kunne anke over, at Bogtrykfaget, som Krigen kun har bragt Byrder, ved en rimelig Prisforhøjelse skærmer de daarligst stillede Arbejdere — og for den Sags Skyld ogsaa Principaler — imod Sult!*

Med Hensyn til den moralske Berettigelse af en saadan Prisforhøjelse vil sikkert ikke en eneste Principal sige mig imod. Men den er praktisk uigennemførlig, vil man maaske svare.

Det er den ingenlunde. Bogtrykkerforeningen har et saa stærkt Tag i sine Medlemmer, at den baade er i Stand til at kontrollere, at Prisforhøjelsen overholdes, og at man ikke ved ufin Konkurrence »hugger« Arbejdet fra hinanden. Hvis man da ikke ligefrem gaar til den Foranstaltning at forbyde »*Underbud*« saa længe Krigen varer.

Saa er der Hensynet til de udenfor staaende. Hos de fleste af disse staar der Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund, og disse Medlemmer vil ganske sikkert være i Stand til at lægge saa afgørende et Lod i Vægtskaalen, at der ikke kan befrygtes nogen Fare fra den Kant. Hvad »Fyrtøjerne« angaar, saa har jeg K. B.s Forretningsførers Udtalelse fra en tidligere Lejlighed, at »de kun har ringe Betydning for Faget«; skulde man imidlertid være kommen til en anden Anskuelse, vil disse Outsidere næppe kunne staa sig overfor Arbejderes og Principalers samlede Offensiv.

Endelig er der Hensynet til, at Prisen paa en Del Arbejde er kontraktmæssig fastsat. Disse Kontrakter er dog ikke evigt løbende; men Forhøjelsen maa naturligvis indtræde efterhaanden som Aftalerne udløber. Og med en samlet faglig Overenskomst i Baghaanden har Bogtrykkeren de bedste Muligheder for Fastsættelsen af en højere Pris.

I det hele taget vil en fuldt ud ærlig og loyal Samvirken mellem Bogtrykkere og Typografer om Formaalet: højere Priser paa Tryksager og et *virkeligt* Dyrtidstillæg til Arbejbejderne, kunne medføre gode Resultater for begge Parter. Naar blot *Principalerne vil.* Samarbejdet i den Henseende behøver jo ikke at strække sig længere end Krigsforholdene varer. Jeg betragter det som en overflødig Bemærkning, at Prisforhøjelsen hovedsagentlig bør komme Fagets daarligst aflagte Udøvere til Gode. Det er selvfølgelig ikke Meningen, at Principalerne skal stikke Prisforhøjelsen i Lommen og give Arbejderne en »Dyrtidshjælp« som den sidst vedtagne.

Jeg er ude af Stand til at se, hvilke moralske eller praktiske Vanskeligheder, der skulde forhindre en Ordning som den ovenfor skitserede. De Indvendinger, der med Rette kan rejses, kan kun komme fra Arbejdernes Side. Man vil kunne indvende, at den Maade at yde Løntillæg paa, er forkastelig; thi hvis Varerne stadig forhøjes i Pris i Forhold til Lønstigningen, sker der jo ingen Forbedringer.

Hertil er der blot at sige, at Varerne, som vi har Brug for, allerede er stegne i Pris — det er Lønnen, der er i Bagskud. Krigen har desuden vendt op og ned paa alle Forhold og gjort særlige Foranstaltninger nødvendige. Og *Forholdene indenfor vort Fag tvinger os til særlige Foranstaltninger.*

Hvad jeg har fremført i denne Artikel, som helt igennem kun staar for egen Regning og Ansvar, er maaske ikke noget nyt, og der er maaske i de mere intime Forhandlinger om Dyrtidsforslaget fremført noget lignende til Afhjælpning af Nøden blandt de *arbejdende* Udøvere af vort Fag. Min Hensigt er imidlertid offentligt — d. v. s. indenfor Fagets Rammer — at slaa fast, at d'Hrr. Bogtrykkeres Afvisning af Tanken om Prisforhøjelse-Dyrtidshjælp kun kan skyldes en snæversynet Tænkemaade, som jeg daarligt kan tiltænke ellers saa indsigtsfulde Mænd som GRÆBE, W. C. BERG og MART. TRUELSEN — eller har disse Mænd maaske mistet al Indflydelse blandt deres Kolleger.

Det er jo før hændt, at Repræsentanter for Arbejdere og Principaler — netop paa Initiativ af disse Mænd — har kunnet samles til Drøftelse af Spørgsmaal i hele Fagets Interesse, f. Eks. Fængselsarbejdet, og man har da altid fra begge Sider vist lige god Vilje til at fremme fælles Interesser. Det, der mangler denne Gang hos Principalerne, er blot Forstaaelsen af, at det er *tvingende nødvendigt* at hjælpe de Folk, som hver Dag *virker ved Faget* uden i tilstrækkelig Grad at kunne *ernære sig derved.*

Den Bevægelse, der har rejst sig blandt Københavns Typografer, er saa langt fra at være nogen »Stemning« af samme Karakter, som naar der tidligere har været »Bal i Haven«. Enhver, der blot *vil* tænke, maa grue ved Tanken om, at en Typograf med de nuværende Varepriser skal ernære en Familje med 30—34 Kr. om Ugen. Kun Dumrianer kan tro, at en Mand kan vedblive dermed og alligevel blive ved at være *paalidelig, flittig* og *dygtig.* Man behøver ikke at være Psykolog for at forstaa, hvad det vil ende med.

Nej, Bevægelsen er ikke denne Gang af øjeblikkelig Karakter, og naar den i første Øjeblik vender sig mod Ledelsen, bør Principalerne ikke lade sig dupere heraf; thi Bevægelsen vil snart vende sig mod de Principaler, der stiller sig imod en Ordning: *Prisforhøjelse-Dyrtidshjælp*, som *kan* gennemføres, og da vil det muligvis ogsaa være Principalen til Fortræd.

Man vil vænne sig til *kun* at gøre sin Pligt, og vokser Harmen, vil det maaske blive almindeligt at gøre *endnu mindre*, og det er vist hverken Arbejdere, Principaler eller *Faget* tjent med.

Det er derfor mit Haab, at Principalerne vil forstaa, hvad der tjener til *Fagets* Gavn.

Vort Fag leve! JUL. SCHRØDER.

Mens Aarene svandt.

Smaabetragtninger ved Odense Lokalafdelings 35-Aars-Jubilæum.

AF P. BONDESEN.

DA jeg tog Papiret frem og hældte Blæk i Pennen, var det med den Hensigt at fortælle vore andet Sted boende Kolleger, hvad Odense Lokalafdeling i de svundne Tider havde udrettet — om vor Indsats i Dagens Virke og Strid, men det blev ikke til nogen historisk Afhandling, kun til nogle spredte Betragtninger af et Medlem, der selv har set et Stykke af den svundne Aarenes Kæde.

Ved Afdelingens 25-Aars Fest skrev Kollega L. CHR. NIELSEN (nu Svendborg) en Artikelrække om Odense Afdelings Historie. Saa udtømmende og interessante var disse Artikler, at de kunde friste til en Genopfriskning, men vort lille Fagblad vil næppe kunne tillade dette.

De 10 Aar, der siden er forløbne, er gaaet jævnt roligt i Odense. Stof til Kamp i Debatter har aldrig manglet, men stormende Forhandlinger kendes ikke her paa Pladsen. Spørgsmaalet »De Samvirkende« har her som der været brændende, hvorfor i sin Tid Forretningsfører HVIDTFELDT paa den ene Side og WARTENBERG paa Udmeldernes Fløj som Afdelingens Gæster talte ved et Møde i Odense.

En uvant Situation kom man ud i, da de typografiske Arbejdere i 1908 blev lockoutede en 8 Dages Tid. Denne Afbrydelse i Dagliglivet blev taget i Enighed og med godt Humør.

Ved Verdenskrigens Udbrud var Odense Sædet for Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde. De store Begivenheder, der ude omkring tog saa truende et Omfang, satte ogsaa et Præg paa dette Landsmøde, der sent vil gaa Deltagerne af Minde.

Iøvrigt er, som nævnt, Afdelingens Sager stedse bleven behandlede saa vel overvejet og lidenskabsløst, som det bedst tiltaler de milde Øboere.

Vi har haft Medlemmer, der med spruttende Talegaver aabenbarede deres Synspunkter, og lagt Beslag paa Generalforsamlingernes Timer og Medlemmernes Trommehinder, men vi har ogsaa haft Møder med tungsindig Tavshed. Det sidste er da vist det værste.

Odense Lokalafdeling har altid været let at finde sig tilrette i. Det ny eller ganske unge Medlem har ikke været udsat for i Forsamlingerne at møde Latter eller Uopmærksomhed, naar han fandt Grund til at udtale sig.

Her begyndte L. D. RASMUSSEN sin Løbebane som Taler til Folket, smaat frygtet for sine røde Tendenser. Siden blev han Fyns Repræsentant i Forbundets Hovedbestyrelse, hvor hans Indsats blev paaskønnet af Venner fjærnt og nær. Nu er han virksomt Medlem af Odense Byraad og Folketingsmand for Odense 2. Kreds.

Her begyndte P. WELBLUND sin organisatoriske Virksomhed som Formand for Typografernes Sangkor, der forøvrigt et halvt Aar efter forspiste sig i en Bøf og døde med Sang paa Læben. W. overlevede Slaget, blev Kasserer for Lokalafdelingen, derefter Formand i en lang og frugtbar Aarrække, og fik ved sin Afgang forleden den Bebrejdelse, at han havde taget sig saa kraftigt af Foreningens Sager, at Medlemmerne nær var slumret ind i den Bevidsthed, at W. nok skulde lave det hele selv.

Noget særligt karakteristisk Fysiognomi har Odense Afdeling vist ikke. Gnister fænger ikke, om end der mellem Aar og Dag har været fyret godt op. Vi tør næppe paastaa, at store eller ny Idéer er udgaaet fra vor Lejr, men prøvede og gode Tanker fandt god Vækst her, og den solide Ro bør ikke forveksles med Sløvhed.

En Aarrække var ERNST JØRGENSEN en sympatetisk og dygtig Kasserer, efterfulgt paa denne Post af P. BONDESEN, N. CHR. CLAUSEN og C. O. MADSEN.

De Medlemmer, der søgte Kassen for at hente Understøttelse eller Hjælp, har haft det Indtryk, at Foreningens Styrelse satte Medlemmernes Tarv i første Række, og kammeratligt støttede dem i Lovenes videste Udstrækning. Dette er tit bleven udtalt, og saaledes skal det nok være det heldigste.

En anden Side af Afdelingens Virksomhed, nemlig den *selskabelige*, fortjener at nævnes her. Selskabelighed har ogsaa sin gode Opgave, idet den knytter Kolleger fra de mange Arbejdssteder sammen.

En Tur, som Odense-Kollegernes Kristi Himmelfartstur (nu kaldet »Vaarturen«), har ingen anden Afdeling Magen til. Den Tur, der begyndte med en beskeden Kapgang til Stige, hvor man spiste sine medbragte »Klemmer«, har kunnet fortsætte og forynge sig i et kvart Aarhundrede. Der er noget klassisk ved denne Vaartur, der nu resulterer i en mondæn Hotelfrokost.

Og den Tur har haft *Sange*, der fylder mange Kollegers Skuffer. Lyrisk svulmende, formfuldendte Sange af L. SCHOU, morsomme, idérige Døgnfluer af JØRG. P. NIELSEN, JOHS. RASMUSSEN og andre, der med et Smil mindes Produkterne og Bifaldet, og som bevarer Smilet, selv om ikke deres Navne læses her.

Nogle Gange har der i Vinterens Løb været forsøgt en improviseret Aftensammenkomst for Herrer, »Bierabend« blev den kaldt. Det var for Resten nogle nemme, morsomme Aftener med originalt dekorerede Lokaler, Øl fra Fad, Smaapølser og Peberrod, og dertil tvangfri Underholdning (husk: HANS JENSENS komiske Konference om »Neutralitet« i 1903). Maaske noget lignende kunde tages op igen?

Vi har ogsaa holdt større Vinterfester med Varietéforestillinger, udelukkende udført og skrevet af Kolleger. Hele toakts Farcer over Typografernes Liv og Levned: »Alt Klingenberg«, »Bluseliv« har været skrevet og opført med Liv og Lyst.

Flere Aarsager har bevirket, at Festerne er aftaget i Tal og Omfang, men med bedre Tider kommer vel Livslysten til fyldigere Udfoldelse.

Odense Typograferne er gennemgaaende et interesseret Folkefærd. Hver Mand har sin Kæphest, han rider i sin Fritid. Man har politiske, dramatiske, literære, sproglige, sportslige, agrariske og mange andre Interesser, der holder en »ung i Striden«.

Et Værk som »Johan Snell«, et omhyggeligt historisk Arbejde om Bogtrykkerierne i Odense, skrevet af L. CHR. NIELSEN, er et hæderligt Bevis for, hvad der kan udføres udenfor Døgnslidet.

Ja, der kunde endnu siges mangt og meget, før Pennen løber tør, men det gaar nok ikke i Længden. Thi slutter vi her med en Hilsen til Kolleger Landet over fra Byen ved Aaen.

Protest!!

UNDERSKREVNE Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund, forsamlede til Generalforsamling den 27. Avgust 1916, nedlægger hermed den kraftigst mulige Protest mod den Maade, hvorpaa Dirigenten, Th. Holmen, leder Forhandlingerne, idet det er vor Formening, *at ingen Generalforsamling kan afsluttes forinden der af Dirigenten er forespurgt, om flere Medlemmer ønsker Ordet.* Forhandlingerne blev afsluttede forinden der var indhentet Samtykke fra Generalforsamlingen, *som er Foreningens højeste Myndighed.*

Derfor: *Lad det være sidste Gang, at Th. Holmen leder Forhandlingerne.*

København, 27. Avgust 1916.

S. J. Nielsen. W. Møller. M. Jensen. B. Bergenholz. H. Louw. J. A. Jensen. Alb. Christensen. E. Jeppesen. Chr. F. V. Petersen. C. Schmidt. G. Andersen. Jul. Christensen.

Maa jeg først takke Redaktøren for Adgangen til at besvare ovenst. Protest med det samme.

Under Beretningen om Virksomheden var flere Talere inde paa en Omtale af Dyrtidsbevægelsen, men under Hensyn til, at man saa sent som 8 Dage forud havde holdt en stærkt besøgt Generalforsamling om dette Spørgsmaal og truffet Beslutning, og da der yderligere ikke forelaa noget nyt, gik man hurtig over til næste Sag paa Dagsordenen.

Under »Eventuelt« søgte enkelte Medlemmer atter at faa en Diskussion i Gang og stillede Resolution til Beslutning, hvilket altsammen var meget uparlamentarisk og hensynsløst overfor de mange Medlemmer, der alt havde forladt Generalforsamlingen i Tillid til, at man under »Eventuelt« ikke kan rejse store, vidtrækkende Spørgsmaal — Spørgsmaal, der endda har været behandlet under et tidligere Punkt paa Dagsordenen og *godkendt af Forsamlingen.*

Jeg mener mig derfor i fuld Overensstemmelse med al Sømmelighed, naar jeg paa et Tidspunkt, hvor ingen havde begæret Ordet, afsluttede Diskussionen og hævede Generalforsamlingen. Om jeg ved dette har forhindret enkelte Medlemmer i at beskæftige sig med andre Ting under »Eventuelt«, beklager jeg det, men Skylden er ikke min, og intet kan være forskærtset derved, da Forespørgsler el. lign. som Regel kan besvares ved persoulig Henvendelse til Formanden.

Min Fejl bestaar netop i, at jeg har været for overbærende overfor de 6—7 Talere under »Eventuelt«. — Ingen af disse burde have haft Ordet til en Sag, Generalforsamlingen en Gang havde taget Stilling til; man maa forlange, at Medlemmer, der ønsker at give deres Besyv med paa en Generalforsamling, møder i rette Tid, saa de er til Stede, naar de Spørgsmaal, der interesserer dem, bliver behandlet.

TH. HOLMEN.

»Dyrtidshjælpen«.

MAA jeg, i Anledning af Redaktionens Forsøg paa at ombringe mine uskyldige Dyrtidsbetragtninger i Nr. 33 af »Typ.-Tid.«, tillade mig nogle korrigerende Bemærkninger.

Det gør mig ondt, at jeg ikke i dette Tilfælde er i Stand til at anerkende Ledelsens »særdeles nøjagtige« Kendskab til Forholdene, selv om jeg indrømmer, at den *burde* besidde et saadant.

Naar Redaktionen hævder, at Bogtrykkerne først nu er ude med en Prisforhøjelse, maa jeg henlede dens Opmærksomhed paa »Bogtrykkerbladet« for 15. Decbr. 1915, hvori refereres en i flere Dagblade indrykket Annonce, hvori bebudes en Papir-Prisforhøjelse paa fra 10 til 18 pCt.

Denne Meddelelse, der er udsendt af »Fælleskommissionen af grafiske og dermed beslægtede Fag« og bl. a. undertegnet Kbhvn.s Bogtrykkerforening og Dansk Provinsbogtrykkerforening, gentages med yderligere Prisstigning den 12. Januar d. A. og atter den 12. Juli. Og at disse Meddelelser ikke blot har til Opgave at fylde »Bogtrykkerbladet«, men ogsaa har haft Bud til Brugerne af »*forarbejdet Papir*«, ser jeg mig naar som helst i Stand til at dokumentere.

Naar Redaktionen skriver om de Steder, hvor det var lykkedes at skaffe Dyrtidshjælp, at Resultatet var *under* hvad Organisationen opnaaede, saa gælder dette i hvert Fald ikke dem, for hvem Resultatet medførte en *Forringelse* i Indtægten.

Naar endelig Redaktionen henviser til den enkelte Arbejders Mulighed for Opnaaelsen af en højere Løn, da véd vi jo alle, at ogsaa her staar Mesterorganisationen bag. Man *faar* ingen Lønforhøjelse i Anledning af det forandrede Prisniveau, man faar den kun, naar man kan *tvinge* den igennem enten ved at møde med en anden Plads i Baghaanden eller ved at tilbyde en større Arbejdsydelse.

Forøvrigt var min Tilkendegivelse foranlediget ved Redaktionsartiklens forsonlige Tendens overfor Principalerne. Jeg ser stadig ikke bedre, end at den Krone, Danmarks bedst situerede Arbejdsgivere (over 10,000 Kr. i skattepligtig Gennemsnitsindtægt) tilkastede os, under de forhaandenværende Forhold var en udfordrende Haan, og jeg mener ikke vi er forpligtede til nogen som helst Hensyntagen overfor de »smaa« Bogtrykkere, saa vist som det grafiske Arbejde, Samfundet har nødig, nok skal finde Vej til vore Hænder.

Vi holder, til Gavn for Mestrene, en Hær af Arbejdsløse og maa bestemt protestere mod paa nogen som helst Vis ogsaa at undgælde for »arbejdsløse« Bogtrykkere.

At Ledelsen iøvrigt har anvendt sin bedste Evne og Vilje i denne Sag, tør jeg ikke bestride; men derfor er vore Arbejdskøberes »Godgørenhed« lige uforskammet og bør hverken forsvares af Ledelsen eller glemmes af Medlemmerne.

TRAUGOTT.

Til ovenstaaende skal vi ganske kort sige, at vi selvfølgelig kender de Kundgørelser om Papir-Prisforhøjelse »Traugott« henviser til. Men de beviser ikke, at alle kontraktmæssige Arbejder er blevet betalt med de forhøjede Priser, og vi kan ydermere dokumentere, at der er Bogtrykkere, der i deres Pristilbud paa Bogtrykarbejde ikke har taget Hensyn til *hele* den Forhøjelse, der er faldet paa Papiret.

Yderligere er der paa en Række andre Ting, til Brug i Bogtrykkerier, meget store Prisforhøjelser, og for disse har Bogtrykkerne ikke før nu søgt Dækning.

At pege paa disse Kendsgerninger er ikke at vise Forsonlighed overfor Bogtrykkerne, men til Oplysning for Medlemmerne om, hvad vort Forbunds Ledelse i sin Forhandling med Bogtrykkerne maatte bøje sig for.

Overfor »Traugott« fastholder vi ganske bestemt, at Overenskomstens Forhøjelser var mere, end hvad der var opnaaet ad privat Vej.

»Traugott«s Forringelse er kun et Postulat, der ikke har det ringeste med Virkeligheden at gøre; vel har et Par større Bogtrykkere villet beregne et nylig givet Tilskud ind i Overenskomstens Lønforhøjelser, men ved Afdelingsformandens Mellemkomst er dette blevet hindret, og Overenskomstens Fordele er gældende, uanset hvad der tidligere er ydet. Men selv om dette ikke var Tilfældet, saa vilde Overenskomstens Lønforhøjelse alligevel have større Værdi, end de paagældende Tilskud.

Vi er forøvrigt — selvfølgelig — ganske enig med »Traugott« i, at Typograferne ikke skal undgælde for, at Bogtrykkerne i en usund og mindre fin Konkurrence ødelægger hinanden saa meget, at adskillige af dem ikke evner at betale i Løn, hvad Tiden kræver. De kommende Tiders Bestræbelser maa i højeste Grad koncentreres om at ændre dette, thi Typograferne kan ikke eksistere paa de Lønninger, der nu betales i Bogtrykkerierne. Selv om vi efter Krigen atter vil naa rimelige Priser paa Livsfornødenhederne, saa vil de Priser, der eksisterede før Krigen, aabenbart ikke indtræde mere, og det var paa disse vore Lønninger er baseret. RED.

35-Aars Jubilæum.

FRK. CLARA HANSEN kan Tirsdag den 5. September fejre 35-Aars Jubilæum som Paalæggerske i H. H. Thieles Trykkeri. Frk. Hansen var kun 16 Aar, da hun som en livsglad Pige første Dag traadte ind i den gamle røde Gaard i Walkendorffsgade, hvor hun nu er blevet til den graanende Kvinde. Men sit gode Humør har hun bibeholdt ganske som for 35 Aar siden, ligesom hun endnu er i Besiddelse af sin fulde Arbejdsevne, saa godt som nogen ung Pige, og hun lægger endnu det fineste Arbejde paa med den største Akkuratesse. Iøvrigt var hun ligesom de øvrige Kvinder hos Thiele iblandt de første, som meldte sig til Organisationen, da denne blev stiftet. — Til de mange Lykønskninger, som Clara Hansen sikkert vil modtage paa sin Jubilæumsdag, særlig fra de ikke saa faa Kvinder, som hun selvsagt har arbejdet sammen med i de mange Aar, skal vi føje vore bedste Ønsker og haabe, at hun endnu i mange Aar maa være den samme.

H.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 27. Avgust 1916 i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Optagelse af en Blokadebryder. 4. Ansøgning fra Syge-Hjælpekassen om Tilskud til Julétræsfesten. 5. Overenskomsten om Fordelingen af Karnevalsoverskudet. 6. Beretning fra Kontrahentmøderne. 7. Eventuelt.

Dirigent: HOLMEN. Sekretær: CARL ANGELIUS ANDERSEN.

Punkt 1. FORMANDEN aflagde Beretning. Det mest betydningsfulde, der er sket i det forløbne Kvartal, er Overenskomsten om Dyrtidssagen. Det blev imidlertid indgaaende drøftet paa Generalforsamlingen den 17. ds., og jeg skal derfor ikke atter i Dag komme nærmere ind herpaa. Nævnede nogle Tal angaaende Arbejdsløsheden i Faget. Arbejdsløse var: 11 Kastenbeiner-Aflæggersker, 17 Kvinder, 2 Arbejdsmænd, 2 Stereotypører, 25 Trykkere og 119 Sættere. Dette giver ialt 176. I denne Forbindelse skal nævnes, at et ikke ringe Antal Medlemmer stadig er ved Sikringsstyrken. Omtalte en Del Klager over Sundhedsforholdene i forskellige Trykkerier. Var gaaet videre til Fabrikstilsynet. En forhenværende Bogtrykker var under en Rejse i Tyskland blevet optaget i det tyske Forbund. Krævede sig nu optaget i vort. Havde sendt Forbundet en Skrivelse, hvori han meddelte, at han anlagde Sag hvis han ikke blev optaget som han ønskede. Efter Modtagelsen af denne Skrivelse havde Styrelsen nægtet Vedkommende Optagelse. Henledte Medlemmernes Opmærksomhed paa Fællesorganisationens billige Koks. Man havde stillet 3000 Kr. til Raadighed til denne til Indkøb. Vore Medlemmer kunde saa aftage for den samme Sum. Omtalte de mange Annoncer i »Typ.-Tid.« om Pladser. Advarede mod at benytte denne Fremgangsmaade, den var mange Gange yderst uheldig, set fra et Organisations-Standpunkt. I Fremtiden vilde disse Tilfælde blive meget skarpt undersøgte og Karantæne blive anvendt. Omtalte til Slut nogle Klager fra Bogbindernes Fagforening om Beskæring af Papir. Bogbinder-Organisationerne forhandlede om en Overenskomst. — Nogle Forespørgsler fra MARTIN JENSEN blev besvaret af FORMANDEN. — J. O. PETERSEN spurgte om hvorledes det gik med Sagen om den halve Time til Spisning ved Overarbejde. — FORMANDEN: Sagen er ikke afgjort. Bogtrykkerne vil ikke anerkende mig som Medlem af Tarifnævnet, og det er dette som skal afgøre den. — M. JENSEN forespurgte, om Kvinderne over hele Byen havde sagt op. — Frk. CRONE: Vi har ikke paa vor Generalforsamling eller andet Sted indenfor Organisationen vedtaget noget herom. — M. JENSEN ankede over at Fællesorganisationens Koks kostede 3 Kr. Hkt. I Fjor kostede de kun 2 Kr. 10 Øre. — Efter afsluttende Bemærkninger af FORMANDEN godkendtes Beretningen.

Punkt. 2. KASSEREREN oplæste Regnskabet, som godkendtes uden Diskussion.

Punkt 3. Vedkommende Kollega var ikke mødt. Som Følge heraf udgik Punkt 3.

Punkt 4. FORMANDEN: Styrelsen kan ikke anbefale dette Andragende. Oplæste nogle af Regnskaberne for Syge-Hjælpekassen og de viste Overskud. Det var ingen nødlidende Forening. — M. JENSEN og CHRISTOFFERSEN anbefalede Andragendet. — HAR. JENSEN, SPETZLER og C. A. PETERSEN sluttede sig til Styrelsen. — Det vedtoges at nægte Andragendet.

Punkt 5. FORMANDEN forelagde en ny Overenskomst. Toges til Efterretning.

Punkt 6. WARTENBERG aflagde en udførlig Beretning, om hvilken der udspandt sig en længere Diskussion, i hvilken bl. a. deltog: ERVIG, M. JENSEN, LAUR. JENSEN, P. BERENDT, ANTON JENSEN (som supplerede Wartenbergs Beretning) og AAGAARD.

Punkt 7. FORMANDEN oplæste en Skrivelse fra Bryggeriet Stjernen, dateret Maj 1916. Forretningsudvalget for Bryggeriet meddelte heri, at man ikke uden store Betænkeligheder var gaaet med til den af de øvrige Bryggerier ønskede Forhøjelse af Ølpriserne, men peger forøvrigt paa Nødvendigheden heraf, idet f. Eks. Prisen paa Byg var steget med over 100 pCt. og paa Kul med over 400 pCt., endvidere Emballage, Kørselskonto og Dyrtidstillæg med 40 pCt. og Flaskepriserne med 33 pCt. Formanden opfordrede Medlemmerne til at gøre et Stykke Arbejde for Stjernens Øl. Saa kunde Stjernen for Øllets Vedkommende blive, hvad Fællesbageriet var for Brødets Vedkommende, en Prisregulator. — M. JENSEN forespurgte, om man ikke kunde erholde noget mere Rabat paa Fællesorganisationens Koks. Spurgte ligeledes om den kommunale Dyrtidshjælp vilde blive udbetalt i Vinter. — WARTENBERG kunde ikke sige det bestemt, men vilde anse det for givet. — M. JENSEN: Kunde man ikke med Hensyn til Brændselen opnaa en Ordning, saa man afbetalte Summen gennem Foreningen. Det er vanskeligt at skaffe en 40—45 Kr. paa en Gang. — LAUR. JENSEN: Jeg vil gerne være med til dette. Men det vil blive vanskeligt at gennemføre i Aar. Det er jo en Kendsgerning, at Penge, som Medlemmerne skylder til Foreningen, er det meget besværligt at faa fat i. Der var en anden Udvej man kunde benytte, nemlig at danne en Brændselsforening. Den kunde ganske vist ikke komme til at virke før til næste Vinter, men man burde sikkert tage Tanken op.

Efter endnu nogen Diskussion dels om Brændselsforeningen og dels om de nye Forhandlinger angaaende Dyrtidssagen, hævedes Generalforsamlingen.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Kvindeafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Torsdag d. 24. Avgust i Rømersgade 22. Dagsorden: 1. Dyrtiden. 2. Hvad kan der gøres for at hæve Kvindernes Lønninger.

Frk. AUGUSTA HOLMBECH bød Velkommen. — Dirigent: Frk. MOURITZEN. Sekretær: Fru ESTER HANSEN.

Frk. HOLMBECH: Anledningen til denne Generalforsamling er Dyrtiden, thi vi er ikke i Stand til med de Lønninger, der bydes os, at eksistere. Den store Forsamling her beviser, at saaledes som vi, der har indbudt til denne Generalforsamling, føler det, saaledes føles den overalt. Der er ikke en Nødvendighedsartikel som Prisen ikke er steget paa, og Priserne stiger stadigt. Det vi skal drøfte er derfor om der ikke kan gøres noget for, at vore Lønninger kan komme til at staa i et nogenlunde rimeligt Forhold til Prisniveauet, thi det kan dog ikke være Meningen, at man skal arbejde og alligevel sulte. Vi befinder os i en Situation, hvor vi er nødsagede til, om det skal være, at gribe til Midler, som vi under andre Forhold ikke vilde bruge. Thi under ekstraordinære Forhold maa man vel ogsaa have Lov at bruge ekstraordinære Midler, naar man fra Principalernes Side ikke vil indrømme, hvad der dog maa være soleklart for enhver — at vi lider Nød.

Det vedtoges at behandle begge Punkter paa Dagsordenen under ét.

Fru KAROLINE ANDERSEN: Mange Kvinder er Familjeforsørgere, og de er naturligvis værst stillede. Hvor lille den saakaldte Dyrtidshjælp end er, saa ser vi dog, at Bogtrykkerne ikke undser sig ved at afdrage den Krone, vi skal have efter Overenskomsten, med den Dyrtidshjælp, der er blevet os tilstaaet. Advarede imod at begaa Tarifbrud. — Fru DIDERIKSEN: Vi vil have en Dyrtidshjælp paa 3 Kr. ugl., under

den Løn kan vi ikke leve, og Styrelsen burde aldrig have indladt sig paa en Overenskomst, der gav os mindre. — Fru HARBOE: Det er Styrelsens Pligt at sørge for, at Medlemmerne faar en Løn saa de kan leve. Det er derfor, vi har den. — Frk. MOURITZEN: Hvorledes vil Foreningen stille sig til en Strejke eller samlet Pladsopsigelse? Vil man i Tilfælde af, at enkelte Personaler siger op, være nødsaget til at sende anden Arbejdskraft. — Fru ANDREA NIELSEN: Hos Nielsen og Lydiche mener vi, at en Løn paa 20 Kr. vil være, om ikke passende i Forhold til Dyrtiden, saa dog i det mindste saaledes, at vi med Sparsommelighed er i Stand til at faa det allermest nødvendige til Livets Ophold. — Fru GRAM-PETERSEN: Hvorfor skal Kvinderne altid arbejde for Minimallønnen? Vi maa have ændret dette Forhold. — Fru CHRISTIANSEN: Opsigelserne hos Schultz blev taget tilbage, fordi det blev forlangt af Foreningen. — Frk. CRONE: Det kan kun glæde mig, at faa Lov til for en Gangs Skyld at hilse paa saa godt som alle Fagets Udøvere paa en Gang. Hvis Kvinderne til daglig havde ligesaa megen Interesse for deres egne Kaar, da havde vi sikkert ikke behøvet at lade os tromme sammen af den ligefremme Nød. Der er her i Aften, saavel som paa den forleden afholdte Generalforsamling, faldet mange og haarde Ord imod Ledelsen for den Overenskomst, der er sluttet, og hvis det, for at vi kunde faa noget mere, bare kom an paa at overbevise Styrelsen, eller i Aften specielt mig, om at det foreliggende Resultat, i Særdeleshed for Kvinderne, er saa magert som vel tænkeligt, ja, da var Sagen lige til, da vilde vi hurtigt kunde slutte denne Generalforsamling, thi vi var paa Forhaand enige. Men Sagen er ikke saa lige til, thi det er Bogtrykkerne, der skal overbevises, og de har ikke villet lade sig overbevise. Jeg har selv følt mig stærkt oprevet over den Smaatskaarenhed og det Snæversyn, man paa den Side har vist imod Kvinderne. Jeg maa dog advare imod uovertænkte Handlinger, der kan faa mere vidtrækkende Følger, end vi i Øjeblikket er i Stand til at overse. Man har rettet det bestemte Spørgsmaal til mig, om man ikke med en Strejke eller en almindelig Pladsopsigelse maa have Lov til at fremtvinge det, som man ikke ad Forhandlingernes Vej har kunnet faa. Jeg kan kun hertil svare kort og godt Nej. Vi er bundet af en Overenskomst, der ligesom enhver anden Kontrakt maa overholdes. Man har dernæst spurgt mig om Anvisningskontoret var pligtig til at sende andre Folk i Stedet, hvis enkelte Personaler opsagde deres Pladser. Jeg skal hertil svare: Ja, forsaavidt vi har nogle ledige, og Lønaftalen træffes da frit imellem hver enkelt Paalæggerske og Principalen. Jeg fraraader at gaa denne Vej; vil man personalevis have hævet Lønningerne, har man Lov til at kræve det, og hvis der gives Afslag, at forlange Sagen indanket til Mægling, og ad denne Vej er man sikker paa, at være paa lovlig Grund. Jeg selv tror dog ikke paa, at man i Samling er i Stand til at kunde hæve Lønningerne i nogen nævneværdig Grad, endskønt ethvert Menneske, der ser uhildet paa Sagen, maa indrømme, at de ikke staar i noget som helst rimeligt Forhold til Prisen paa Livsfornødenhederne, og slet ikke i mindste Maade staar paa Højde med de Lønninger, der bydes Kvinderne i andre Fag. Det er dog ikke i og for sig vor Tarif, der er daarlig, men det er Kvinderne, der ikke har forstaaet at udnytte den. Det er en Minimaltarif, der kun bestemmer den laveste Pris, for hvilken man maa sælge sin Arbejdskraft, men det er den enkelte Arbejder, der selv bestemmer, hvor meget mere de anser deres Arbejdskraft for at være værd. Blandt Sættere og Trykkere er det kun Fagets daarligste Udøvere, der arbejder for Minimallønnen. Hvorfor skal Forholdet være anderledes for Kvinderne? For at gaa denne Vej, er det dog nødvendigt at tage et vist Hensyn til egne Evner, og til i hvor høj Grad, der af Bogtrykkerne lægges Beslag paa vor fulde Arbejdskraft. Det er et helt nyt System, jeg her anbefaler Kvinderne at slaa ind paa, idet det jo nu er saaledes, at saa godt som alle er lønnet med den samme Løn (Tarifens mindste), og for at gennemføre det, fordres der et vist Storsyn hos Kvinderne selv, man maa i egen Interesse komme bort fra smaalig Misundelse paa den Kammerat, der har 1 eller 2 Kr. mere om Ugen end man selv har, thi hver Gang hendes Løn stiger, saa stiger ogsaa Chancen for at det bliver din Tur næste Gang. Det kan lyde meget smukt, at vi alle skal have samme Løn for vort Arbejde, men ved en Fælleløn for alle, uanset Dygtighed og hvilke andre Forhold, der spiller ind, da vil det altid blive Hensynet til Fagets daarligst lønnede Arbejdere, der vil komme til at præge Fastlønnen, og trykke denne ned. Ved den af mig anviste Vej vil det derimod være Fagets dygtigste Arbejdere, der ved at hæve deres egne Lønninger vil trække ogsaa de andre i nogen Grad med sig. Anbefalede til Slut Kvinderne at tage de af hende anviste Veje under Overvejelse, og at man paa hvert Trykkeri valgte en Kvinde, der kunde staa i Rapport til Kontoret.

Efter at forskellige Talere havde repliceret til hverandre, anbefalede Frk. CRONE Forsamlingen at afvente, hvad en fornyet Forhandling med Bogtrykkerne vilde bringe.

Forsamlingen vedtog derefter følgende Resolution:

»Kvindelige Trykkeriarbejdere, samlede til Generalforsamling i Anledning af Dyrtiden, udtrykker deres Harme og Misfornøjelse over den Dyrtidshjælp, der er blevet os tilstaaet. Den Tarif, vi lever under, er afsluttet under ganske andre Forudsætninger end man havde tænkt. Den Løn, der er fastsat, staar ikke paa Højde med Priserne paa Levnedsmidlerne. Det paalægges derfor Ledelsen at sætte al Kraft ind paa, ved fornyede Forhandlinger med Bogtrykkerne, at faa højnet Lønnen.

Augusta Holmbech. Elvine Bergenholz.«

Generalforsamlingen hævedes.

Trykkerklubben i Aarhus

holdt halvaarlig Generalforsamling Søndag den 6. Avgust i Pavillonen i »Ørnereden«.

Efter at Forhandlingsbog og Regnskab var godkendt, genvalgtes LUDV. CHRISTENSEN som Formand. Ligeledes genvalgtes Suppleanten CHR. ANDERSEN og Revisoren CHR. PETERSEN.

Derefter fejredes Klubbens 2-aarige Fødselsdag ved en Frokost, hvor der herskede den sædvanlige gemytlige Stemning, og i de naturskønne Omgivelser tilbragte Medlemmerne nogle behagelige Timer, forinden de sejlede hjem igen til Aarhus.

Dyrtidstillæg.

Garantselskabet »Skive Folkeblad« har for 3. Krigsaar vedtaget at yde sit Personale et Dyrtidstillæg paa 25 Kr. for de gifte, 12.50 Kr. for de ugifte og 8 Kr. for Lærlingene pr. Maaned.

Første Udbetaling finder Sted 1. September.

Nær og Fjærn.

Forbundsstyrelsesmøde afholdes paa Mandag. I den Anledning er Kontoret lukket.

Dyrtidshjælp og Lønforhøjelse. »Skive Avis« (Red. C. VILHELMSEN) har atter i Aar uden Opfordring tilstaaet sit Personale en halv Uges ekstra Løn, 15 Kr., der udbetales som Dyrtidshjælp.

Lønnen er desuden flere Gange blevet tillagt 1 Kr., saa den mindste Løn, der udbetales, nu andrager 30 Kr.

Sommerferie. »Forlagstrykkeriet« (G. B. N. F.) har i Aar, som sædvanlig, givet sit fastlønnede Personale en Uges Ferie med fuld Løn.

— Firmaet A. W. Henningsen har i Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn. Ferien er afsluttet.

— Bogtr. Licius Nielsen, Aarhus, giver i Aar — i Lighed med tidligere Aar — 1 Uges Ferie samt 1 Times Afkortning af Arbejdstiden pr. Dag fra 8. Maj til 1. September. Alt med fuld Løn. C. A.

— »Langelands Folkeblad«, »Ølandenes Dagblad« samt Centraltrykkeriet, Rudkøbing, har i Lighed med tidligere Aar tildelt deres Personaler nogle Dages Ferie.

50-Aars Jubilæum. Et sjældent Jubilæum holdtes Søndag d. 27. Avgust af Redaktør D. SCHWEITZER, Vejle, idet han nævnte Dato har været knyttet til »Vejle Amts Avis« i 50 Aar. Jubilaren begyndte som Lærling hos daværende Ejer, Hr. Wilhelm Hertz, arbejdede derefter en Tid som Typograf, blev senere Redaktionssekretær, og da Hr. Povl Hertz overtog Bladet blev Hr. Schweitzer Medredaktør. I 1905 købte Hr. Schweitzer »Vejle Amts Avis« med tilhørende Officin.

Jubilaren, der er en human og flink Arbejdsgiver, samt en agtet og afholdt Mand i sin By, modtog i Dagens Anledning saavel fra Vejle og Omegn som hele Landet talrige Lykønskninger.

I Anledning af Jubilæet overraskedes Personalet Lørdag Aften med en ekstra Ugeløn, ligesom ogsaa Avisbudene modtog et Gratiale.

Aftenskoleundervisning. I »Typ.-Tid.« Nr. 31 indeholdtes en Meddelelse om, at Socialdemokratiet i Følge Beslutning i Maanederne Oktober—Marts vilde arrangere en Aftenskole til hvilken eventuelle Elever skulde forpligte sig til at deltage i *alle* Undervisningstimer, at Eleverne *ikke* maatte have Foreningsarbejde, samt endelig *ikke* have Udsigt til Soldaterindkaldelse i Vinterhalvaaret.

Styrelsen har vedtaget at indstille to Elever. Fristen for Anmeldelse udløber Tirsdag den 5. September.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Fredag den 28. Juli.

Resultatet af en af K. B. og Den typografiske Forening nedsat Mæglingskommission var blevet, at Mæglingsmændene erkendte en Trykker pligtig at yde Erstatning for et makuleret Oplag. Til Efterretning. — Fra Arbejdernes Fællesorganisation forelaa Meddelelser om Prisen for Koks leveret gennem denne Organisation. Det vedtoges at offentliggøre en Meddelelse om Kokssalget. — Et Par Medlemmer havde, uden forud at anmelde dette paa Anvisningskontoret, modtaget Tilbud om Plads; da dette er i Strid med Regulativet for Arbejdsanvisningen, indkaldes disse til en Samtale. — Sejlmagernes Fagforening ansøger om økonomisk Støtte. Spørgsmaalet undersøges. — Det samlede Overskud for Karnevalerne 1916 var 4941 Kr. 15 Øre. Til Efterretning. — Det vedtoges at afholde den aarlige Skovtur for de Arbejdsløse Onsdag den 9. Avgust. — Paa de, i Henhold til Tillidsmandsmødet Tirsdag den 18. Juli, til Bogtrykkerne gennem Tillidsmændene rettede Henvendelser, var der indløbet Svar fra en Del Personaler. Til Efterretning. — Formanden meddelte Resultatet af det i forrige Styrelsesmøde omtalte Fællesmøde med Bestyrelsen for Bogbindernes Fagforening. Godkendtes. — En Anmodning om Optagelse henvistes til Forretningsudvalget. — Forholdene hos en herværende Bogtrykker undersøges. — En Anmodning om hvilende Ret bevilgedes. — Protokollen oplæstes og godkendtes.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

23. Avgust: Esbjerg 50.00. 24. Avgust: Hillerød 150.00. 26. Avgust: Holbæk 100.00.

København, den 29. Avgust 1916.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Karen Andersen, udl. 22/10 07 hos Sivertsen (Reves), tidl. Medlem. Paal. Edith Birgitte Andersen, udl. 5/8 15 Philipsen & Co. (arb. s. St.), tidl. Medlem. Paal. Poula Henriette Knoblauch, udl. 1/8 07 hos Rasmussen & Olsen (Jensen & Rønager), tidl. Medlem. Paal. Mary Iska Nielsen, udl. 21/8 16 i Nordisk Bogtr. (arb. s. St.). Paal. Karla Petersen, udl. 1/8 16 hos Kruckow (arb. s. St.). Paal. Betty Andersen, Edith Kirstine Bowing, Valborg Christensen, Oda Hansen, Ebba Hertz, Eleonora Jensen, Gerda Kirstine Jensen, Olga Jensen, Thora Jensen, Yelva Jensen, Ellen Marie Thora Larsen, Karen Marie Olivia Mathilde Larsen, Ellen Ludwig, Emma Nielsen og Karen Borch (alle i Nationalbankens Seddeltrykkeri).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1898 Vilh. E. Frederiksen fra Horsens (arbl.). 1749 Gotfred Nielsen fra Udl. (arbl.). 2615 Jul. Nielsen fra Holbæk (arbl.). 3904 Jørgen Alfred Sørensen fra Odense (arbl.). 3668 Johannes Wolther fra Odense (arbl.). 2599 Chr. Schmidt paa Rejse (arbl.).

Esbjerg, 3322 Ernst Falcke (Centraltrykkeriet) og 1248 S. A. Berg (arbl.). Hillerød, 6600 Hansine Pallesen (arbl.). Holbæk, 6789 N. Chr. Hansen (Bogtrykker). Middelfart, 3994 A. Andersen (Avisen). Næstved, 3133 Vigo Grovermann (N. P. Christensen) og 6818 Fr. Wollander (syg). Odense, 174 Chr. Baltzersen (Milo), 3996 Otto M. Rasmussen (arbl.) og 4462 Hans Chr. Jørgensen (Milo). Roskilde, 6078 Gunnar Petersen (arbl.). Silkeborg, 6714 Michael Hansen (syg). Slagelse, 1281 a Jens Chr. Jørgensen (arbl.).

Fratraadte.

København: 174 Chr. Baltzersen til Odense i Pl. 3071 Chr. J. O. C. Carstensen til Udl. 3454 Chr. la Cour til Svendborg (arbl.). 3951 Ludvig Krebs til Aarhus (arbl.). 1292 Carl P. E. Larsen til Udl. 1033 Hugo G. A. Lüder til Odense i Pl. 27 Chr. Nielsen til Udl. 3947 Thyra Sabine Olsen til Kallundborg (arbl.). 6882 Holger Frederiksen Røder til Udl. 3904 Jørgen Alfred Sørensen til Udl. i Pl.

Aalborg, 6151 Martin Madsen til Hadsund i Pl., 6738 Ferdinand J. Fich til Horsens (arbl.) og 3921 Peter Balling til København (arbl.). Aarhus, 3912 Jens Mar. Jensen paa Rejse, 6739 Jørg. Fischer paa Rejse, 4447 Emil Thomsen til Esbjerg i Pl. og 6757 Lauge André Nielsen til Horsens (arbl.). Hillerød, 3966 H. C. Berg paa Rejse. Holbæk, 2615 Jul. Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Middelfart, 3330 J. S. Nielsen. Næstved, 6127 Magnus Nielsen til Kbhvn. og 3860 Peter Marius Vald. Johansen til Nykøbing F. (arbl.). Odense, 3668 Joh. Jul. Wolther til Kbhvn. (arbl.). Skanderborg, 3912 Jens Mar. Jensen til Aarhus (arbl.). Slagelse, 3402 Harald Chr. Hansen til Odense (arbl.). Svendborg, 3996 Otto Mart. Rasmussen til Odense (arbl.).

Udmeldt.

København: 2225 Paal. Ellen Nielsen (fratraadt Faget).

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 1. September Kl. 8½ i Kaféen, Kultorvet 14. STYRELSEN.

Kassererens Adresse er: A. MADSEN, Falkevej 11, 1. Sal.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Fra 1. Septbr.—31. Maj er Kontortiden om *Søndagen Kl. 12—1½*. Onsdag som sædvanlig Kl. 12—1½.

Indmeldelse af nye Medlemmer modtages.

P. NORDLUNDE, Kasserer,
Elmegade 20 2.

(225)

T. S. **Svømmesæsonen** slutter for Herreholdet Søndag den 3., og for Dameholdet Fredag den 8. Septbr.

(2 e) STYRELSEN.

Gutenberg-Koret.

Sangøvelse Fredag d. 1. Septbr. Kl. 8½ pr. Helgolandsgade 3. (40)

T. C. C. Søndag: Dragør. Ved Glyptoteket Kl. 9½. — NB. Der køres for Resten af Sæsonen Kl. 9½. STYRELSEN.

(3 s)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Avistrykker.

En saadan kan fra Septbr. faa en let, god og varig Plads paa Sjælland. Anbefaling for Paalidelighed og Ædruelighed fordres. Billet mrkt. »*Avistrykker 3462*« bedes snarest sendt til **Wolffs Box**, *København K.* (223)

Ung Avis- og Akcidenssætter fra Provinsen søger Plads snarest. Billet mrkt. »226« modt. Ekspeditionskont.

En dygtig, yngre

Trykker,

for Avis- og Akcidensarb., søges til C. J. RYE'S Bogtr. Skriftlig Henv. med Oplysn. om Kvalifikation og Løn til *Randers Dagblad.* (221)

Sætterlærling,

med 4 Aars Læretid i en Provins, søger Plads for videre Uddannelse i et Akcidenstrykkeri. Billet mrkt. »222« modtager Ekspeditionskontoret.

En flink

Trykker,

helst kendt med Paalæggerapparatet »Universal«, kan straks faa fast Plads i et større jydsk Bogtrykkeri. Billet med Lønfordring mrkt. »224« modtager Ekspeditionskont.

En flink Annoncesætter,

ordensvant og ædruelig, kan straks faa fast Plads i

Gjøvik Blads Trykkeri.

Henvendelse med Lønforlangende snarest. (216)

Dygtig Sætter-Trykker

fra Provinsen (Avis og Akcidens) søger Plads først i September. Billet med alle Oplysninger mrkt. »220« modt. Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (15)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Lauge Petersens

Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.

Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*

Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper.

Leverandør til de største Bogtryk-, Litografi- og Reproduktionsanstalter.

Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (218)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 36 KØBENHAVN DEN 8. SEPTEMBER 1916 XLIII AARGANG

Vejen.

EFTER at Forhandlingerne om Dyrtidshjælp nu er endt med et nærmest negativt Resultat, er Tiden maaske inde, hvor Københavns *Bog- og Akcidenssættere* kunde have Lyst til at drøfte de Muligheder, der findes til at forøge deres Indtægter. Inden jeg gaar nærmere ind paa dette Emne, vil det imidlertid være praktisk at gaa lidt tilbage i Tiden for at faa en Slags historisk Udredning af de Forhold, hvorunder vi arbejder i Øjeblikket.

I 1898 opnaaede Københavns Bog- og Akcidenssættere, der den Gang hovedsagelig arbejdede paa Akkord, en ret anselig Tarifforhøjelse paa Akkordsatserne, som lavt regnet betød en Merindtægt paa 6 à 8 Kr. pr. Uge.

Men Værdien af denne Forhøjelse blev fra to Sider og ud fra forskellige Synspunkter formindsket, idet Styrelsen for Den typ. Forening og Principalerne Haand i Haand arbejdede for at gaa over fra Akkord til Fastløn.

Motivet for vor Ledelse var, at Akkorden virkede som en Hedspore paa Typograferne, saa at de arbejdede over Evne[1], hvilket dels var skadeligt for dem selv og dels berøvede en Del arbejdsløse Udsigterne til at faa Arbejde. Naar nu Fastlønnen blev indført, var man paa det rene med, at denne gennemgaaende ikke blev højere, end at en Mand i Ro og Mag kunde tjene den, særlig naar han ikke glemte at regne Svinestegen med, med andre Ord en Kvantitetsnedsættelse. Herved opnaaedes, at ingen blev overanstrengt, og der blev Arbejde til flere. Dette var jo ganske kønt tænkt, men efter al Sandsynlighed betænkte man ikke, at naar denne Teori om mindre Præstation blev ført ud i Praksis, og der blev Brug for flere Sættere, saa i samme Øjeblik fik Principalerne i Følge Lærlingeparagrafen ogsaa som Regel Ret til at uddanne flere Lærlinge, og i Løbet af faa Aar blev der lige saa mange arbejdsløse som tidligere, og endda tjente de enkelte mindre, fordi de nu var flere til at dele det samme Kvantum Arbejde, som en mindre Arbejdsstyrke kunde udføre paa Akkord. En saadan Omdannelse af Arbejdsmetoden betød altsaa i det lange Løb baade Spild af Mennesker og Forringelse af Fortjenesten for Fagets Udøvere.

Men — jeg havde nær sagt heldigvis — var der jo en anden Deltager i dette Spil, som nok skulde vide at varetage sine Interesser og derigennem krydse vor Bestyrelses Ønsker. Det var naturligvis ikke af Hensyn til de overanstrengte eller arbejdsløse Typografer, at Bogtrykkerne var saa interesserede i Fastløn — nej, de indsaa, at her var en Lejlighed til at genvinde noget af de store Forhøjelser, de paa Grund af indre Splid havde indrømmet Typograferne, og de mente vel ogsaa, at dette Lønsystem vilde lette dem deres Arbejdsregnskab, derfor var de ivrige for at indføre Fastlønnen.

Paa den Maade skete det, at vort Fag fra at være hovedsagelig akkordlønnet gled over til at blive fastlønnet. De vigtigste Forhandlinger ved de sidste Tarifer har da ogsaa — fraset Arbejdstiden — drejet sig om Minimallønnen, medens en Uddyben af vor altfor groftskaarne Akkordtarif er bleven negligeret.

Naar man nu véd, at Arbejdsgiverforeningen og dens Underafdelinger paa næsten intet andet Punkt stiller sig saa stejlt som paa Minimallønnen, forstaar man bedre, hvorfor Typografernes Indtægter har haft ondt ved at følge de ordinære Prisstigninger paa Livsfornødenhederne allerede længe før Krigen, og at det efter denne er blevet aldeles uudholdeligt. Her er et næsten uoverstigeligt Gærde, som vi til Stadighed løber Stormløb imod uden at vinde noget synderligt. Thi vel er vor Fagforening en af Landets stærkeste, men Minimallønnen kan vi alligevel ikke magte. Derfor skulde vi gøre som saa mange andre Haandværksfag, der lægger Vægt paa Akkordsatserne og søger at faa saa mange som muligt af deres Medlemmer beskæftiget efter disse.

Disse Fag har sandsynligvis den Opfattelse, at Livsfornødenhederne er saa dyre, og at Pligten til at sørge for Hustru og Børn giver hver Arbejder — der ikke har Evne eller Held til at komme i Vejret — Ret til at udnytte sine Arbejdsevner saa meget han lyster indenfor den normerede Arbejdstid.

De har vel ogsaa indsét, at man ikke kan lønne en Haandværkssvend efter samme Princip som f. Eks. en kommunal Funktionær, thi medens Funktionæren er saa at sige uafsættelig og en Gang, naar han bliver gammel, har Krav paa Pension, saa maa Haandværkeren være parat til at forlade sit Arbejde med Dags Varsel, være parat til at gaa arbejdsløs og til, naar han bliver gammel, at se sine Indtægter forringede, fordi han mister sin Arbejdskraft. Derfor er det Vanvid gennem Fastløn at forhindre ham i at udnytte sin Dygtighed i sit Fag. Han maa lige fra den Dag, han er udlært, have Ret til at tjene saa meget han kan, og det sker bedst gennem Akkord.

Hvis ikke det var saadan i de Industrier herhjemme, som enten maa kæmpe med Udlandet om vort hjemlige Marked, eller som søger at erobre sig et Afsætningssted i den vide Verden, saa saa det galt ud med disses Konkurrencedygtighed. For jeg kan ikke tro, at andre Fags Udøvere lader haant om deres Tarifer og ligesom Typograferne leverer næsten ligesaa meget Arbejde, de kan, for en lav Fastløn, naar deres Akkordtarifer tilsiger dem en højere Betaling derfor.

Thi er det ikke saaledes, at der rundt omkring paa Fastlønssætterierne arbejdes ligesaa energisk som paa de enkelte Beregningssætterier, og at Forskellen kun ligger i Betalingen? Den menneskelige Energi og Bogtrykkerne og deres Tillidsmænd skal nok sørge for, at der ingen væsenlig Forskel bliver. Og man kan vist godt gaa ud fra, at Fastlønssystemet næppe har skaffet Arbejde til ret mange af de Arbejdsløse, og vist heller ikke i højere Grad end Akkorden skaaner for Overanstrengelse; thi ellers maa jo alle de mange Udtalelser om Overpræstation, som man stadig hører, jo være noget Nonsens.

Derimod er Bog- og Akcidenssætternes Fortjeneste i høj Grad bleven forringet gennem Fastlønnen, og her er jeg ved det, jeg egentlig vil tale om, nemlig, **at den Dag Københavns Bog- og Akcidenssættere bliver klare over, at de nu vil arbejde paa Akkord,** da behøver de ikke

[1] Foruden den nævnte Aarsag anføres ogsaa, at man gik med til Fastløn for at opnaa en Overenskomst i det da opdukkende Maskinsætterfag; men jeg tror ikke, det har ret meget paa sig, idet jeg mener, at de to typografiske Foreninger, som lige havde besejret Bogtrykkerne, næppe behøvede at gaa med til en Overenskomst af denne Art, hvis de ikke sympatiserede med den.

at gaa Tiggergang om Dyrtidshjælp, da vil Tusinder af Kroner, som nu enten Bogtrykkerne eller disses Kunder har beholdt, vandre over i Sætternes Lommer. Og den, der ikke vil tro det, ham vil jeg bede overtænke, af hvilken Grund Bogtrykkerne foretrækker Fastløn.

Enhver bør betænke, at Dyrtiden vil vare i Aarevis; selv efter Krigen vil — efter alle kyndiges Mening — Prisen paa Livsfornødenhederne behøve Aar for atter at falde ned til rimelige Satser, og endnu i fire lange Aar er vi bundne til vor Tarif og fuldstændig ude af Stand til at røre paa os med Hensyn til Minimallønnen. Derimod vil ingen kunne hindre os i, at faa **vort Arbejde betalt efter Tarifen** ved at kræve Fastlønnen erstattet med **Akkord ved alt Arbejde, som kan beregnes efter Tarifen.**

Og netop det, at vor Tarif endnu ligger hen som en daarlig passet Brakmark, hvor en Del Priser fastsættes efter det svævende Begreb »efter Overenskomst«, giver os udmærket Lejlighed til at udnytte den, blot vi har Vilje og Evne dertil.

En nærmere Udredning af Fremgangsmaaden, dels til at overvinde Bogtrykkernes Modstand mod Akkorden, dels til at indføre ensartet Beregning af alle faste og af alle større Arbejder i København, er det i Følge Sagens Natur ikke heldigt at drøfte her, men bør henvises til Møder eller i en Kommission.

Københavns Bog- og Akcidenssættere har et herligt Vaaben i Akkorden til at skaffe sig forøgede Indtægter. Gennem den gaar Vejen til at komme bort fra den Proletarlønning, som Minimallønnen nu byder os, gennem den kan der raades Bod paa de lange Tarifperioder med mikroskopiske Forhøjelser, som vore ledende Mænd har ment det forsvarligt at indgaa paa.

Lad os betræde den Vej hellere i Dag end i Morgen.

WILL. ANDERSEN.

Et smukt Resultat.

VED Maanedsopgørelsen den 31. Avgust d. A. i »Enkekassen« viste det sig, at Kassen nu havde naaet de 50,000, idet Beholdningen den nævnte Dag var Kr. *50,062.41*. Siden Kassens Stiftelse den 1. Oktober 1890 er der ialt udbetalt til Afdødes Efterladte Kr. 57,500, hvilket maa siges at være et smukt Resultat af et ugentlig 10 Øres Kontingent og enkelte Principalers honorable Bidrag. Kunde disse Tal bevirke, at Medlemmerne omkring paa Trykkerierne satte en Agitation i Gang blandt Kolleger under 35 Aar, der endnu staar udenfor, vilde det ikke mindst glæde Styrelsen. Indmeldelse før 25 Aars Alderen giver Ret til 300 Kr, og over denne Alder 200 Kr., dog opnaar disses Efterladte efter 10 Aars Medlemstid 250 Kr., og efter 20 Aars Medlemstid 300 Kr. Indmeldelsesblanketter faas hos Hr. Inkassator Anton Jensen og Kasserer P. Nordlunde, Elmegade 20², der træffes hver Søndag og Onsdag Kl. 12—1½.

Lidt fra 60 Aars Praksis.

HR. GOTTFRIED EICKHOFF, der gennem 60 Aar har været teknisk Chef for den store Fabrik af samme Navn, hvis Specialitet det har været at fabrikere Bogtrykmaskiner, har sendt os nedenstaaende Artikel, som vi med Glæde optager som en Anerkendelse af det Arbejde, Hr. E har udrettet for vort Fags Højnelse, og som en Tak for den Støtte, han gennem Aarene har ydet vore filantropiske Institutioner.

— — —

Efter min Tilbagetræden fra den af min Broder og mig, senest i Forening med mine to Sønner, under Firma J. G. A. Eickhoff« førte Maskinfabrik, føler jeg Trang til herved at bringe en hjærtelig Tak til saavel Principaler som Arbejdere i de grafiske Fag, med hvilke jeg i Løbet af ca. 60 Aar har staaet i godt Samarbejde. Jeg beder dette overført paa Forretningens nuværende Indehavere.

Naar jeg samtidig benytter Lejligheden til at meddele noget af en gammel Arbejders Liv og Erfaringer, er det med Haab om, at det maa optages med Velvilje og blive til Nytte for den yngre Generation.

At den rastløs fremadskridende grafiske Kunst med dens mange Udviklinger, saasom: Høj- og Dybtryk, Sten-, Plade-, Offset-, ja alt Rotationstryk, hver især fordrer et nøje Studium, er en ved Erfaring godkendt Sandhed. De ikke sjeldent flere Brancher omfattende Trykkerier nedlægge uforholdsmæssig store Kapitaler i Maskiner og øvrigt Materiel for derved at kunne optage al Konkurrence; men det vekslende Arbejdes Mængde og Omsætning, *den kun delvise Udnyttelse af Materiellet*, Vanskeligheden ved altid at have den *rette Betjening*, samt den store Forrentning og Amortisation, forringer i høj Grad det rimelige Udbytte, saa at det ret beregnet ofte vil vise o til Facit. Af den Grund vil en almindelig gennemført Bestræbelse henimod Specialisering og dermed følgende bedre Arbejdsfordeling, bedst mulig Udnyttelse af Maskiner som Materiel og vedtagne Fællesgrundpriser, i Forening med en nøjagtig Kalkulation, være at anbefale.

En i min lange Praksis ofte forekommen, mere eller mindre bevidst, *Gêne ved al Cylindertrykning* er den, at Cylinderdækkelen, alias Indsværtevalserne, ikke rulle i fuld Overensstemmelse med Formen, men slide paa denne — Doublering, et urimeligt Skriftslid, Skriften, der lægger sig, de opkommende Spieser, ja, Tilsmøring og Fyldning af Formen ere Følger heraf.

Doublering — ikke at forveksle med Afsmitning — var ikke ualmindelig ved ældre Maskiner med haanddelte og -justerede Tænder. Den kan dog endnu forekomme, særlig ved Trykning af Clichéer paa Træunderlag, men det vil i det fleste Tilfælde vise sig, at fejl Dækkeltykkelse, Tilretning, svagt Gulv eller Fundament, ja, at Maskinen ikke staar vandret, er Skyld heri. Den forannævnte *Afsmitning*, det udenfor Typen faldende løse Tryk, der særlig viser sig ved aabne Forme, er en Følge af, at Arket ikke holdes fast til Dækkelen under Trykket, eller at denne er løs.

Dækkelens Tykkelse med paalagt Ark, sammenpresset som ved Trykket, skal passe stramt i det med Maskinen følgende Dækkelmaal, eller svarende til det paa de fleste nyere Maskiner foran paa Cylinder eller Dæksel stemplede Maal ¾—1½ m/m. Forefindes intet saadant, eller vil man forvisse sig om Rigtigheden, maa man prøve sig frem som følger:

Man indlægger en — helst kompres — fortløbende Form; paaspænder den for rigtig antagne Dækkel, og desuden Trykarket, begge fæstede foran og bag. Under Forudsætning af, at dette giver det rette Tryk, lader man Maskinen løbe ca. 10 Gange rundt, og iagttager nu, om Trykarket bliver paa sin Plads: Trækker Trykarket sig fra Griberne, da er Dækkelen for tyk, og omvendt, da er Dækkelen for tynd. Differencerne rettes nu; Cylinderen omstilles til det rette Tryk, og naar Arket da bliver paa Plads, vil det ogsaa vise sig, at Aftrykket har samme Maal som Formen. *Er Cylinderen saaledes rigtig indstillet (ved fuld Form), bør den blive staaende*, og Dækkelen varieres da kun for at opnaa det rette Tryk ved de forskellige Forme. Det ved mange Maskiner under Cylinderpanderne anbragte Underlag med Indlæg tilpasses nu saaledes, at det passer stramt under Cylinderpanderne.

Naar Papiret brister og Trykket udsmøres i Rotationsmaskiner, er for det meste fejl Dækkeltykkelse og Papirbremsuing Skyld heri.

Formen bør være ens sluttet og banket, eventuelle Stokke eller Clichéer i Skrifthøjde, fasthvilende, højst en Papirtykkelse over Formen; en eventuel Restoplapning lægges paa Cylinderen.

I Overensstemmelse med det foranførte maa ogsaa Indsværtevalserne indstilles i lige dyb Berøring med Drivvalsen som mod Formen.

Hvor der viser sig Uro i Aftrykket, kunne ofte skrifthøje Trykskinner gøre Nytte.

Enhver Maskine har sine Indstillinger, ja Ejendommeligheder, der bør studeres af den, der skal udnytte samme; af den Grund anbefales det:

1) Ved Opstilling af en ny Maskine, at lade den Trykker, der skal passe denne, være med ved Opstillingen, helst fra først til sidst.
2) Ved Ansættelse af ny Trykker, at lade denne grundig undersøge Maskinen, før han overtager Trykningen, og dermed et vist Ansvar. Hvis Maskinen er slidt, bør han særlig undersøge om alle Kile- og Lejesteder er uden Klaplyd eller Stød; dette opdages bedst ved at lade rykke frem og tilbage i Svinghjulet, og ved selv at lægge Fingre paa de paagældende Samlingssteder; hvor det er fornødent, bør han adskille, sammenpasse og smøre Slidstederne.
3) Ved nye Maskiner anbefales en omhyggelig og rigelig Smøring, og straks efter de første Standsninger, bør man forvisse sig om,

at intet løber varmt; lige før Igangsætningen smøres i en betemt Orden, saa at ingen Slidsteder bliver glemt.

— — —

Foranstaaende Vink, fremgaaende af ca. 60 Aars Arbejde med og Konstruktion af Maskiner for de grafiske Fag, vil forhaabentlig kunne fri for mangen Ubehagelighed og Udgift.

Selv er jeg tidlig draget ind i Forretningslivet, idet jeg alt som Skoledreng fulgte med Fader til Reparationer i Byen, ja i 1856 fulgte med ham til Christiania for at opstille 2 Hurtigpresser i Tønsbergs og Werners Trykkerier. Ikke 15 Aar gammel anbragtes jeg paa min Faders Bud i daværende Bianco Lunos Trykkeri under den senere afdøde, sjældent dygtige og nidkære Trykker Steffensens Ledelse, hvor jeg fik Begreb om Hurtigpressens Behandling og Justering, Farveværk og Tryk, Punktur og Anlæg, Tilretning, Oplapning og Arkpaalægning.

Alt dette kom mig tilgode, da jeg kort efter udsendtes som Montør til Christiansstad hos Herm. Lang — ja for hele min Fremtids Virken.

Gud taknemlig slutter jeg nu med Ønsket om Lykke og Velsignelse for Haandværket, Kunsten og dens tro Disciple!

Ærbødigst
GOTTFR. EICKHOFF.

Medlemsmøde afholdes *Tirsdag den 19. September Kl. 8* i Rømersgade 22 (1. Sal til Gaden) med følgende Dagsorden: Gennemgang af og Diskussion om: 1. Bogsætter-Afsnittet med de angaaende samme faldne Voldgiftsdomme. (Forts.) 2. Er en Sætter pligtig til at arbejde for Mindste-Lønnen? 3. Eventuelt.

Lokalformanden, Hr. BERNH. SCHMIDT, har lovet at komme til Stede. STYRELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Hillerød Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling paa »Sjælland« den 23. Juli.

Formanden, JUHL, aabnede Generalforsamlingen, bød de mødte og særlig et nyt Medlem Velkommen. JENS NIELSEN valgtes til Dirigent.

FORMANDEN oplæste Regnskaberne, der godkendtes.

Punkt 2 paa Dagsordenen var Forhøjelse af Understøttelsen til de ikke-understøttelsesberettigede Rejsende. Det vedtoges paa Anbefaling af Formanden at forhøje Understøttelsen saaledes, at de Rejsende, der overnatter i Hillerød en Helligdag, faar 2 Dages Understøttelse.

Punkt 3. Afholdelse af en Skovtur. Der nedsattes et Udvalg til at arrangere denne.

Under Eventuelt foreslog FORMANDEN at afholde en Jubilæumsfest til Efteraaret, da Afdelingen har eksisteret i 35 Aar til den Tid; dette vedtoges enstemmigt. — Der vedtoges enstemmigt en Misbilligelse af Forretningsudvalgets Afgørelse i Wedege Petersen-Affæren. J. C.

Esbjerg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 29. Juli kvartaarlig Generalforsamling paa Hotel »Phøniks«. THORUP dirigerede.

Sekretæren, M. ANDERSEN, oplæste Forhandlingsprotokollen, og Formanden, EICKHARDT, aflagde Beretning, hvorunder han kom ind paa Wedege Petersen-Sagen. Han havde inden Generalforsamlingen forhørt sig skriftlig hos Forretningsføreren, og havde fra denne modtaget det Svar, at han haabede i Løbet af en 14 Dages Tid at faa Sagen ordnet. — HENRIKSEN var misfornøjet med, at Sagen ikke var bragt til Afslutning. Han bad Bestyrelsen have sin Opmærksomhed henvendt paa, at Sagen fik det Forløb, som var blevet vedtaget paa sidste Generalforsamling. — Forhandlingsprotokol og Beretning godkendtes samt tillige Regnskaberne for Dansk Typ.-Forbund og Privatkassen.

Derefter gik man over til Valg af Formand. LANGE, HENRIKSEN og EICKHARDT foresloges. EICKHARDT genvalgtes med 6 St. Lange og Henriksen fik henholdsvis 3 og 1 St. — Til Bestyrelsen valgtes A. NIELSEN og H. P. CHRISTENSEN med hver 6 St. M. Andersen nægtede at modtage Genvalg. — Som Repræsentanter til »Vestj. Soc.-Dem.« valgtes EICKHARDT og HENRIKSEN.

Efter at et Par Smaasager var drøftet, sluttede Dirigenten Mødet. M. A.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 29. Juli paa Jærnbanehotellet. Kun faa Medlemmer var mødt.

FORMANDEN bød Velkommen og valgtes til Dirigent, hvorefter han oplæste Regnskaberne. Forbundskassens Regnskab balancerede med 555 Kr. 80 Øre (388 Kr. 55 Øre var indsendt til Hovedkassen), Privatkassens med 191 Kr. 54 Øre.

Punkt 2 paa Dagsordenen var Drøftelse af Provinstarifen 1917. Herom førtes en længere Diskussion, hvori fremhævedes den nugældende Tarifs store Mangler, særlig med Hensyn til Tusindbetalingen. Sluttelig vedtoges det, at lade Bestyrelsen udsende en Skrivelse til alle Afdelinger paa Sjælland, om man ikke fandt det betimeligt i Løbet af Efteraaret at faa afholdt et Møde til Drøftelse af den kommende Tarif.

Under Eventuelt drøftedes et Par Spørgsmaal, bl. a. om man ikke paa en eller anden Maade kunde faa et Dyrtidstillæg til Personalerne paa de Trykkerier, hvor der ikke var ydet noget saadant. — Man overlod til de enkelte Personaler selv at søge.

Generalforsamlingen hævet. A. V. J.

Gutenberg-Koret

afholdt sin halvaarlige Generalforsamling den 11. Avgust. Til Dirigent valgtes KIRSCHNER.

FORMANDEN bød Velkommen og oplæste den nye Karnevals-Overenskomst, som efter nogen Diskussion godkendtes; omtalte Korets Udflugter og dets Assistance ved Haandværkerfesten.

KASSEREREN gennemgik Regnskabet, som ligeledes godkendtes.

Til Næstformand og Kasserer genvalgtes henholdsvis MICH. SCHMIDT og NIC. MØLLER. Til Revisor valgtes ALB. ANDERSEN i Stedet for Otto Sørensen.

Under Eventuelt oplyste Formanden, at da vi i Aar ikke kunde faa »Bispegaarden«, der var under Ombygning, til vor Paaske-Koncert, havde han sat sig i Forbindelse med Værten i det ny indrettede »Sortedams Palæ«, og havde det paa Haanden til 1. Paaskedag. Trods det dyre Lokale vedtoges det dog at leje det, da »Bispegaarden« alligevel havde vist sig at være for lille. Da forsk. Forespørgsler var besvarede af Formanden, hævedes Generalforsamlingen. SCHM.

Nær og Fjærn.

Trykkernes Begravelseskasse. Kontingentet til denne bedes i den kommende Uge betalt til Hr. Anton Jensen. STYRELSEN.

Biblioteket aabnes Mandag den 11. September Kl. 7½—8½.

Brev henligger til Karl Fr. Hansen fra Kristiania.

Dødsfald. Vor Kollega Trykker GEORG CHRISTIAN NIELSEN hos Aller er den 30. Avgust afgaaet ved Døden efter et Par Aars Sygdom. Dødsaarsagen var Leversyge. Nielsen havde de sidste 17 Aar arbejdet hos Aller, og var kendt som en god Kollega og trofast Familjefader, der kun efterlader sig Venner. Begravelsen fandt Sted i Søndags fra Kapellet paa Fasankirkegaarden.

I Ungarn har man paa Grund af Papirmangel indskrænket Bladenes Formater med 45 pCt. Det er endda kun midlertidigt, idet man har stillet yderligere Indskrænkning i Udsigt.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Lokalformændene.

Lokalformanden i Holbæk træffes fremtidig 12¾—1¼ Middag og 6½—7½ Aften.

Ny Lokalformand.

Randers: Typograf Kr. Knudsen, Villa »Kaliste«, Kristrup.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

30. Avgust: Lyngby 50.00.

København, den 5. Septbr. 1916.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Robert Karl Melby, udl. 1/9 16 hos Chr. Randbøll (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Trykker Kaj Johs. Nielsen, udl. 12/8 16 hos Qvist & Co. (arb. s. St.). Paal. Angelica Agnes Hansen, udl. i Nørrebros Centraltr. (Rasmussen & Rugh). Paal. Gerda Astrid Hansen, udl. 28/8 16 hos Jensen & Rønager (arb. s. St.). Paal. Christine Juliane Jensen, udl. 1/9 16 hos Appel (arb. s. St.). Paal. Sara Kristensen, udl. 1908 hos Winther (Hoffensberg), tidl. Medl. Paal. Erna Tove Thojesta Spliid, udl. 1/9 16 hos Justesen (arb. s. St.). 3742 Gaaei's Hustru Anna Marie Kirstine. 4093 Emil A. Nielsens Hustru Iris Viola.

Frederikshavn, Sætter Hjalmar Jacobsen udl. 1/8 15 i Sæby Folkeblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 4358 Karl K. Jacob Andersen fra Nakskov (Militær). 1406 Frithjof Bruun fra Udl. (arbl.). 3133 Vigo Grovermann fra Næstved (arbl.). 1763 Knud Jørgensen fra Aalborg (arbl.). 519 Arnold Meyer fra Rønne (»København«). 3752 Johan E. H. Nielsen fra Viborg (arbl.). 6127 Magnus Nielsen fra Næstved (arbl.). 490 Axel Wandrup fra Udl.

(arbl.). Norsk Nr. 2433 Gerh. G. Westerberg fra Rejse (Cohen).

Aalborg, 3961 Chr. Andersen (Militær), 3638 William Andersen (arbl.) og 3840 Aage Larsen (Nordjyllands Social-Demokrat). Aarhus, 3479 Johs. Fenger (Militær) og 4466 Einer Pedersen (arbl.). Esbjerg, 4447 Emil Chr. Thomsen (Centraltrykkeriet). Hillerød, 3854 Chr. Vald. Nielsen (arbl.) og 3966 H. C. Berg (Nordsj. Venstrebl.). Hjørring, 6982 Aage Johansen (Ekspresstrykkeriet), 3697 Niels Henriksen (Nordjysk Dagbl.) og 3344 Jørg. A. Olsen (Nordjysk Dagbl.). Holbæk, 3921 Peter Balling (arbl.) og 3339 Kristoffer Nielsen (syg). Horsens, 3494 O. Sigv. Christensen (arbl.) og 6757 L. A. Nielsen (arbl.). Kallundborg, 3865 Louise Steffensen (arbl.) og 3947 Thyra Sabine Olsen (arbl.). Kolding, 4467 Karlo E. Mortensen (Højskolebladet). Nakskov, 4489 N. P. Jensen (Centraltrykkeriet). Nyborg, 6583 J. V. Johansen (arbl.). Nykøbing F., 3860 Vald. Johansen (arbl.). Næstved, 4030 Aage Nielsen i Pl., 2805 O. V. Eckberg i Pl. og 3818 Jacob Peder Pedersen (Militær). Odense, 3402 Harald Chr. Hansen (arbl.), 1033 Hugo G. A. Lüder (Fyns Soc.-Dem.), 3453 Jens N. Vissing (Militær) og 3668 Joh. Jul. Wolther (arbl.). Randers, 6151 Martin Madsen (Hadsund Bogtrykkeri). Ringkøbing, 4484 Jens A. Rasmussen (Rasmussens Bogtr.). Silkeborg, 6722 Emil Petersen (Soc.-Dem.). Skive, 6294 Christian Mortensen (Skive Folkeblad) og 3663 Niels Peter Jensen (Bøjle Hansen). Svendborg, 3454 Chr. la Cour (arbl.).

Fratraadte.

København: 2894 Jørgen H. Andersen til Udl. 3638 Wm. O. C. Andersen til Aalborg (arbl.). 2553 Jørgen Einar Jensen til Dansk Arbejdsmands-Forb. 4489 Niels Peter Jensen til Nakskov i Pl. 1719 Svend Larsen til Randers i Pl. 3854 Chr. Vald. Nielsen til Hillerød (arbl.). 4030 Henry Aage Nielsen til Næstved i Pl. 3095 Kaj Ingolf Nielsen til Rønne i Pl. 4036 Axel Petersen til Udl. i Pl. 3668 Johs. J. A. Wolther til Odense (arbl.).

Aalborg, 1763 Knud Jørgensen til København (arbl.) og 4466 Einer Pedersen til Aarhus (arbl.). Aarhus, 6559 P. O. Mikkelsen til Viborg (Militær) og 3886 N. Balle Jensen til Nykøbing M. i Pl. Esbjerg, 1248 S. A. Berg til Struer i Pl., 4447 Emil Chr. Thomsen til Aarhus (arbl.) og 6187 Søren Hansen til Randers i Pl. Hjørring, 3985 Th. Pedersen paa Rejse og 3920 Peter Nielsen paa Rejse. Holbæk, 6618 Th. Thomsen til Ringsted i Pl., 3493 Johs. Mortensen til Kbhvn. (arbl.), 3921 Peter Balling til Aalborg i Pl. og 3784 Karl J. Vissing til Randers (arbl.). Kallundborg, 3865 Louise Steffensen til Kbhvn. (arbl.). Kolding, 3415 J. Chr. Andrup paa Rejse. Nakskov, 4358 Karl Andersen til Kbhvn. (Militær). Næstved, 1226 Egon Emil Rydahl til Rønne i Pl. og 3133 Vigo Vilh. Grovermann til Kbhvn. Odense, 6583 Jens Vald. Johansen til Nyborg (arbl.), 4436 Herm. Vilh. Kiene til Aarhus i Pl. og 4484 Jens Alfred Rasmussen til Ringkøbing i Pl. Randers, 3697 Niels Henriksen til Hjørring i Pl., 3344 Jørgen Olsen til Hjørring i Pl., 3453 Nicolaj Vissing til Odense (Militær) og 3874 N. A. Pedersen til Holstebro i Pl. Ringkøbing, 6154 Victor Jensen paa Rejse. Ringsted, 6053 Johs. Bertelsen paa Rejse. Rudkøbing, 3472 Gerhard Hansen til Odense (Militær). Silkeborg, 6766 N. C. Rasmussen til Horsens (arbl.). Slagelse, 3650 And. Vict. Rasmussen til Maribo (arbl.) og 1281a Jens Chr. Jørgensen paa Rejse. Viborg, 3752 Johan Erik Herold Nielsen til Kbhvn., 6294 Christian Mortensen til Skive i Pl. og 3663 Niels Peter Jensen til Skive i Pl.

Udmeldt.

Vejle, 4951 Thyra Laursen (fratr. Faget).

Død.

København: 1511 Trykker Georg Chr. Nielsen.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Fra 1. Septbr.—31. Maj er Kontortiden om *Søndagen Kl. 12—1½*. Onsdag som sædvanlig Kl. 12—1½.

Indmeldelse af nye Medlemmer modtages.

P. NORDLUNDE, Kasserer,
Elmegade 20 2.

(225)

Typografernes Sangforening.

Sangøvelserne begynder Fredag den 15. September. — Den ordinære halvaarlige Generalforsamling afholdes Fredag den 29. September. Forslag indsendes til Styrelsen inden 8 Dage. (1 F)

T. C. C. Søndag: Kørom. St. Hans Torv Kl. 9½. (3 A)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Ung Akcidenssætter.

Som saadan søges Plads eller eventuelt som Annonce- eller Avissætter. Billet mrkt. »228« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Paalæggerske kan faa Plads snarest. Billet mrkt. »5775« modtager **Nordisk Annoncebureau, Købmagergade 38.** (226)

Ung Typograf

med **Kendskab til Typograph-Maskinen** (A. og B.-Model) søger Plads paa en Avis, hvor der er Lejlighed til videre Uddannelse. Billet mrkt. »227« modt. Ekspeditionskont.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12a)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Lauge Petersens

Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.

Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*

Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper.

Leverandør til de største Bogtryk-, Litograf- og Reproduktionsanstalter.

Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (218)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
Thingvalla Allé 28, S.

(79)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 37 KØBENHAVN DEN 15. SEPTEMBER 1916 XLIII AARGANG

Vore Lønforhold.

GANSKE naturligt er Tanken om, hvorledes Typograferne skal bære sig ad med at hæve de bestaaende Lønninger, den alt beherskende i en Tid som denne, hvor alle Nødvendighedsartikler stadig stiger i Pris, *og hvor der endnu ikke er nogen, der kender Prisniveauets Højdepunkt.* Vore Medlemmers Utilfredshed med de her i København opnaaede Tillæg til Lønningerne er en ganske tydelig Udtalelse til vore Arbejdsgivere om, at man ikke i deres Lejr maa leve i Troen paa, at vi nu ikke taler mer om den Ting — *tværtimod.* Bogtrykkerne kan lige saa godt gøre sig det klart, at Arbejderne — alle Brancher uden Undtagelse — maa have en stadig Stigning i deres Løn, som staar i nogenlunde Forhold til den opadgaaende Varepris.

Vi har i tidligere Artikler ikke lagt Skjul paa, at vi meget godt kendte en Del af de Vanskeligheder, der for Tiden hersker indenfor Bogtrykfaget, men saa vist som Typograferne ikke skal undgælde for, at mange Bogtrykkere arbejder efter helt forkerte Forretningsprinciper, saa vist er det ogsaa nødvendigt, at Bogtrykkerne i Tide gør Skridt til at imødekomme de af Forholdene skabte rimelige og absolut nødvendige Krav.

Hvorledes Bogtrykkerne paa dette Omraade vil ordne sig, bliver naturligvis deres Sag at afgøre; men i deres Overvejelser herom kan det ikke være uden Betydning, at vi i vort Blad gentagne Gange har peget paa, at en almindelig Prisforhøjelse paa Bogtrykvarer er en Nødvendighed, ingen kan indvende noget imod.

JUL. SCHRØDERS Artikel i Nr. 35 peger paa det samme og slaar samtidig til Lyd for et Samarbejde mellem vor og Bogtrykkernes Organisation for at gøre Prisforhøjelsen effektiv. Vi gør Jul. Schrøders Tanke til vor. Ved en Forhandling var det vel muligt at skabe Grundlaget for et Samarbejde, der sikrede Bogtrykkerne imod, at nogle af deres Kolleger paa ufin Maade søgte at erhverve sig Arbejde ved at byde under i Pris. *Betingelsen maa selvsagt være den, at vore Medlemmer tilsikres en Løn, de kan leve af.*

Imod alle vore Betragtninger og de deraf flydende Krav kan Bogtrykkerne naturligvis indvende dette ene og — det indrømmer vi — stærke: der er mellem vor og Typografernes Organisation sluttet en Lønoverenskomst, der varer til 1920, før den Tid nytter det ikke at komme med noget samlet Lønkrav, vi imødekommer det ikke.

Vi vil da pege paa, at vi siden 1898 har afsluttet Overenskomster, der alle har haft meget lang Varighed. Tariffen af 1898 varede reelt til 1906, den næste til 1914, og den nuværende som bekendt til 1920; *til den Tid har Typograferne i 22 Aar kun* **tre** *Gange faaet revideret deres Lønoverenskomster:* rent fraset, at vi i det Tidspunkt har naaet en ideel Arbejdstid og at Lønningerne er steget stærkt, har den Udvikling, vort Fag i det samme Tidsrum har gennemgaaet, været absolut i Bogtrykkernes Favør. Naar man fra vor Side er gaaet ind paa de lange Tarifperioder, saa skyldes det overvejende Hensynet til den Betragtning, der fra Bogtrykkernes Side er gjort gældende, at man ikke under korte Tarifperioder kan give Tilbud paa større Arbejder, der løber en Del Tid, og i det hele arbejder under usikre Forhold.

Hvis Bogtrykkerne nu fastholder, at Bordet fanger, at en Overenskomsts Bestemmelser er gældende til den i Følge sin Ordlyd ophører at eksistere, saa vil vi hævde, at dette kun er rigtigt, naar vi lever i normal Tid, hvor der er ordinær Stigning eller Fald paa Varepriserne; den maa af moralske Grunde revideres grundigt, naar man i en Tid som denne saa fuldstændig er kommet bort fra dens Grundlag.

Dette er ogsaa indrømmet fra Bogtrykkernes Side, forsaavidt de ved de førte Forhandlinger har vist nogen Imødekommenhed, men er det stadig rigtigt, at de ved lange Tarifperioder bedre er i Stand til at lede deres Bedrifter forretningsmæssigt, saa maa de se bort fra det ellers almindelige om en Overenskomst Varighedsbestemmelse, thi ellers er det aabenbart sidste Gang, at de med vor Organisation kan slutte om en Tarif, der har en Varighed udover et Par Aar.

Det vil være tvingende nødvendigt, at vor Organisation saa vidt muligt sikrer sine Medlemmer ikke oftere at komme i en Situation, som den nuværende.

Bogtrykkerforeningen er ikke ukendt med de Stemninger, der rører sig blandt vore Medlemmer, og ved, at de snart atter maa beskæftige sig hermed. Vi henstiller saa energisk, som det er os muligt, at de tager alle Forhold i Betragtning og ogsaa tager de Synspunkter, vi har fremført, op til Drøftelse.

Forbundsstyrelsen

afholdt Møde i København den 4. og 5. September. Alle Medlemmer var mødt.

FORMANDEN aabnede Mødet og bød Medlemmerne velkommen, særlig det ny Medlem, P. Bondesen, Odense, hvorefter man straks gik i Lag med Dagsordenen.

1. **Beretning om Virksomheden.**

FORRETNINGSFØREREN aflagde Beretningen, hvorunder han meddelte, at Forretningsudvalget af Reservefondets Midler havde gjort nogle fordelagtige Køb af Kommuneobligationer. — Til Storstrejken i Norge var udbetalt 2 Bidrag à 25 Øre for heltbetalende og 12½ Øre for halvtbetalende Medlemmer. — Med et Firma, der var overgaaet til Natarbejde, var truffet Overenskomst i Overensstemmelse med de, der var gældende for tilsvarende Arbejde. — Wedege-Petersen-Sagen refereredes udførligt. — En af et Udvalg efter Sygekasselovens § 9 afsagt Kendelse om Bemidlethed var afgjort i Medlemmets Favør; vedkommende var Enkemand uden uforsørgede Børn, og havde en Indtægt af 2,400 Kr. aarlig. — De Forhandlinger, der var førte med de københavnske Bogtrykkere om en Dyrtidsforhøjelse og Resultatet deraf refereredes.

— Efter nogen Diskussion, hvori deltog MORTENSEN, Aarhus, BERENDT og CARL NIELSEN, København, samt FORRETNINGSFØREREN og FORMANDEN, toges Beretningen til Efterretning.

2. **Den forestaaende Tarifrevision i Provinserne.**

FORRETNINGSFØREREN gav i et længere Foredrag Oplysning om Situationen, og i den derpaa følgende Forhandling deltog saa godt som alle Forbundsstyrelsens Medlemmer. Det ligger i Sagens Natur, at Diskussionen om dette Punkt ikke kan refereres.

Forhandligerne resulterede i, at det enstemmigt paalagdes Forretningsudvalget at foretage en indtrængende Henvendelse til de to Principalorganisationer om, at der hurtigst ydes et fast Dyrtidstillæg.

Endvidere gaves der Forretningsudvalget forskellige Bemyndigelser m. H. t. at træffe Forberedelse til den forestaaende Tarifrevision, udskrive Valg af Brancherepræsentanter m. v.

3. **Skandinavisk Konference.**

FORMANDEN meddelte, at der i en Skrivelse fra det svenske Typografforbund forelaa Indbydelse til en skandinavisk Konference med det Formaal at søge de engelsktalende Nationer, særlig Amerika og England, knyttet til det internationale Samarbejde samt søge vedtaget faste Regler for et skandinavisk Samarbejde. Han nærede stærk Tvivl om, at Konferencens første Punkt vilde faa nogen Betydning, hvorimod Spørgsmaalet om det skandinaviske Samarbejde var vel egnet til nærmere Forhandling.

LAUR. JENSEN ansaa det for rigtigt, at man søgte at faa oprettet Gensidighed med Amerika og England. Arbejdsgiverne har forenet sig i Skandinavien, og det er derfor en Pligt for os at søge Samarbejde med Lande, hvor Arbejdsgiverne ikke har Forbindelse. Anbefalede Forslaget, der alt havde faaet Støtte fra Norge og Sverig.

FORRETNINGSFØREREN mente ogsaa, at man maatte tiltræde Forslaget, men Nytten skal vindes i Forhandlingen om skandinavisk Samarbejde. Under normale Forhold var det hidtil ikke lykkedes at faa Samarbejde i Stand med Amerika og England, og under de nuværende Forhold ansaa han det for ganske haabløst. Et bindende skandinavisk Samarbejde maatte ske med visse Begrænsninger og paa visse Vilkaar.

BERENDT beklagede, at man ikke ventede sig meget af et internationalt Samarbejde. Han troede, man kunde faa et godt Samarbejde med Amerika, hvor der boede saa mange Danskere; derimod ansaa han det for tvivlsomt at faa et Samarbejde med England. Samarbejdet skal ikke være paa for mange Vilkaar.

VECHT: Tanken tiltaler mig, navnlig for Skandinaviens Vedkommende, og vi bør tiltræde den. Dog mener ogsaa jeg, at vi maa have Garantier for Rækkevidden af vore Forpligtelser.

Det vedtoges at tiltræde Forslaget om en skandinavisk Konference, og det henstilles, at den holdes i Gøteborg. Som Repræsentanter valgtes Formanden og Laur. Jensen. Suppleant: Forretningsføreren.

4. **Valg af et Medlem til Repræsentantskabet for de samvirkende Fagforbund** i Stedet for P. Welblund.

BONDESEN, Odense, valgtes.

5. **Optagelse af en Strejkebryder.**

FORRETNINGSFØREREN meddelte, at Rønne Afdeling havde indstillet Jakob Næstved til Optagelse. Han er 55 Aar gammel og har aldrig været Medlem af Organisationen. Han var i 1898 Blokadebryder i Rønne og har ikke siden været beskæftiget ved Faget. Han har nu arbejdet nogen Tid som Sætter og tjener paa Beregning fra 14—20 Kr. ugentlig. Mandens Alder og Arbejdspræstation taler ikke til Gunst for Optagelsen.

BLOMBERG, Rønne, anbefalede hans Optagelse. Naar Afdelingen enstemmig har indstillet ham, er det nærmest af Medlidenhed. Maaske var det en Løsning at undlade Optagelsen, men roligt lade ham arbejde.

MORTENSEN, Aarhus, fraraadede Optagelsen.

Efter yderligere Bemærkninger af BLOMBERG, MORTENSEN, BERENDT, Frk. CRONE og FORRETNINGSFØREREN vedtog Forbundsstyrelsen, at den under de foreliggende Omstændigheder ikke kan tiltræde Afdelingens Indstilling om J. Næstveds Optagelse, men man vil ikke lægge ham Hindringer i Vejen for at arbejde ved Faget.

6. **Eventuelt.**

Paa given Foranledning drøftedes Spørgmaalet om de erhvervsumulige Kolleger, der lever paa Privatkasserne. Efter Diskussionen, hvori deltog FORRETNINGSFØREREN, CHRISTIANSEN, Næstved, BERENDT og LAUR. JENSEN, København, BONDESEN, Odense, TH. JØRGENSEN, Horsens, samt KRAGH, Nakskov, vedtoges enstemmigt følgende Beslutning: »Det paalægges Forretningsudvalget at undersøge Forholdene for de erhversumulige Kolleger og derefter forelægge Delegeretmødet Forslag til ny Bestemmelser«.

MORTENSEN, Aarhus, spurgte om Forstaaelsen af et Par Maskinsætterspørgsmaal. Endvidere besværede han sig over, at en ung Kollega var sendt fra København til Aarhus med en stor Restance.

Efter at de nævnte Spørgsmaal og endnu nogle andre var besvarede og diskuterede, sluttede denne Del af Debatten, hvorefter

TH. JØRGENSEN, Horsens, foreslog, at der blev ydet Funktionærerne et Dyrtidstillæg.

Efter nogen Diskussion vedtoges det for den treaarige Kongresperiode 1914—1917 at yde Forretningsføreren 200 Kr. samt 100 Kr. som Tilskud til Merudgift ved foretagne Rejser, Arbejdsanvisningen 300 Kr., hvoraf Laur. Jensen faar 200 Kr. og Frk. Crone 100 Kr., og 100 Kr. til Frk. Griem, ligesom Forbundsstyrelsen retter en Henstilling til Afdelingsstyrelsen i København om at yde lignende Dyrtidstillæg til Afdelingens Funktionærer.

Medlemsmøde afholdes *Tirsdag den 19. September Kl. 8* i Rømersgade 22 (1. Sal til Gaden) med følgende Dagsorden: Gennemgang af og Diskussion om: 1. Bogsætter-Afsnittet med de angaaende samme faldne Voldgiftsdomme. (Forts.) 2. Er en Sætter pligtig til at arbejde for Mindste-Lønnen? 3. Eventuelt.

Lokalformanden, Hr. BERNH. SCHMIDT, har lovet at komme til Stede. STYRELSEN.

Krigens Virkninger.

Krigsstatistik fra Tyskland. Vort tyske Broderforbund har offentliggjort den 10. Krigsstatistik.

Statistiken spænder over Tidsrummet fra 31. Marts 1916 til 30. Juni 1916.

Grupper	31. Marts 1916	30. Juni 1916
Indkaldte til Hæren	45,803	47,140
Heraf gifte	23,884	24,515
Ubrugelige til Krigstjeneste	3,072	4,355
Faldne	3,581	3,916
Medlemmer, som ikke er indkaldt	30,658	32,501
Fuldtbeskæftigede	28,970	30,528
Beskæftigede i andre Fag	777	769
Arbejdsløse	68	233
Indskrænket Arbejdstid	46	38
Sygemeldte	797	933

Fra 2. Avgust 1914 til 30. Juni 1916 har det tyske Forbund udbetalt følgende Understøttelser: Arbejdsløshedsunderstøttelse 3,327,353.36 Mk., Familieunderstøttelse 1,394,314.08 Mk., andre Understøttelser 16,099,005.37.

— — —

I Paris har Krigsforholdene foraarsaget, at man paa tre store Trykkerier har faaet tarifmæssige Tilstande at arbejde under; under Fredsforhold har det ikke været det franske Forbund muligt, trods mange Forsøg, at ordne dette. Nu er saa mange af Skruebrækkerne indkaldte til Krigstjeneste, at Firmaerne har været nødsaget til at forlange Arbejdskraft fra Forbundet og derved tvunget til en Forhandling, der førte til Blokadens Ophør.

Generalforsamlinger og Møder.

Horsens Lokalafdeling

afholdt Lørdag d. 29. Juli ordinær Generalforsamling hos Christensen, Graven. — Dirigent: A. E. CHRISTENSEN.

Punkt 1. Forhandlingsbogen oplæses og godkendes.

Punkt 2. Regnskabet. Indtægten var følgende: Kassebeholdning fra forrige Kvartal Kr. 15.00, ordinært Kontingent 627.55, Tilskud fra Hovedkassen 300.00. Udgift: Rejseunderstøttelse Kr. 37.25, Understøttelse paa Stedet 477.25, Sygeunderstøttelse 62.00, Administrationstilskud 13.00, indsendt til Hovedkassen 338.05, Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 15.00. Balancesum: Kr. 942.55. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Ekstrakassens Regnskab balancerer med 177 Kr. 77 Øre og slutter med en Kassebeholdning af 105 Kr. 87 Øre.

Punkt 3. Eventuelt. FORMANDEN gav forskellige Oplysninger af lokal Interesse, og kom ogsaa ind paa en Omtale af Lærlinges Uddannelse og Undervisningen i Typ. Fagklasse i Horsens tekniske Skole. Det vedtoges at udsætte Debatten om disse Spørgsmaal til næste Generalforsamling.

J. CHR. JULIUSSEN kom ind paa en Omtale af Provinstarifens forestaaende Revision, og efter Udtalelser af FORMANDEN m. fl. vedtog Generalforsamlingen,

»at den anser det for nødvendigst, at Hovedvægten ved de kommende Tarifforhandlinger bliver lagt paa en Forhøjelse af Lønnen, og at den anser et klækkeligt Tillæg for absolut nødvendigt.«

C—N.

Randers Lokalafdeling

afholdt Søndag den 3. Septbr. ekstraordinær Generalforsamling med Dagsorden: Valg af Formand samt en Repræsentant ved »Soc.-Dem.«.

Formanden, A. C. ARNØ, meddelte, at Grunden til Generalforsamlingens Afholdelse var den, at han i Løbet af et Par Dage skulde tiltræde Plads som Trykkerileder ved det socialdemokratiske Blad i Esbjerg, og som Følge heraf skulde der vælges ny Formand. — EDV. LARSEN foreslog Kr. Knudsen, og efter at ARNØ og flere andre Medlemmer havde anbefalet Knudsen, valgtes han med Akklamation.

Til Repræsentant ved »Soc.-Dem.« valgtes R. MALMSTRØM enst.

ARNØ bragte derpaa Lokalafdelingens Medlemmer samt Bestyrelsen en hjærtelig Tak for den Tillid og Imødekommenhed, der var vist ham i den Tid, han havde været Formand, samt udtalte de bedste Ønsker for sin Efterfølger. — Efter at KR. KNUDSEN kort havde takket for Valget til Formand, bragte han under Medlemmernes Tilslutning Arnø en Tak for den store Interesse og Arbejdslyst, der havde kendetegnet hans Virksomhed, samt ønskede ham Held og Lykke i den nye Stilling; hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

Dyrtidstillæg.

Aktieselsk. »Holbæk Amts Venstreblad« har for anden Gang tilstaaet sine gifte Typografer en Dyrtidshjælp paa 50 Kr. til hver.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Tirsdag den 1. Avgust 1916.

Formanden gav Oplysning om de Forhandlinger, der var ført med K. B. om Dyrtidshjælpen. Spørgsmaalet var henvist til et Underudvalg, der arbejdede videre med Spørgsmaalet. Til Efterretning. — Styrelsen vedtog at lade Cirkulæret om Oprettelsen af en Aftenskole aftrykke i »Typograf-Tidende«; samtidig vedtoges det — for Afdelingskassens Regning — at lade to Elever deltage i Undervisningen. — Et Laan bevilgedes. — En Anmodning om hvilende Ret bevilgedes. — Protokollen oplæstes og godkendtes.

Nær og Fjærn.

Jubilæum. Lørdag den 16. ds. kan Typograf JOHS. TUXEN fejre 25-Aarsdagen for sin Antagelse som Sætter hos Firmaet J. Jørgensen og Co. (Ivar Jantzen).

Typografernes Sangforening begynder sin Vintersæson i Aften Fredag Kl. 8½ i Prins Wilhelms Palæ, Sct. Annæ Plads 13, St. o. G., hvor nye Medlemmer kan indmeldes og sættes paa Stemme. Ved 70-Aars-Festen i Januar har Sangforeningen vist, at den stadig formaar at samle et godt Kor og præstere god Sang, og det kan derfor med Grund anbefales yngre og ældre Kolleger at slutte sig til Koret, og derved blive delagtige i en god og sund Adspredelse, der kan bevare Humør og Ungdom. For god Indøvelse borger Axel Guldbrandsens Navn, og de gamle Sangere hilser med Glæde nye Kammerater Velkommen. N.

Dødsfald. Et af vor Forenings trofaste Medlemmer, Akcidenssætter AXEL MAGNUS LANDGREN, er den 7. ds. afgaaet ved Døden i en Alder af 46 Aar. Afdøde, der var født i Malmø, men som i snart 30 Aar havde opholdt sig i Danmark, har lært Faget dels i Malmø, dels i et mindre Trykkeri her i Byen, og har siden 1891 arbejdet i Carl Allers Etablissement; her fejrede han i Maj Maaned sit 25-Aars Jubilæum. Man anede ikke den Gang, at kun 4 Maaneder efter skulde en Nyrelidelse i Forbindelse med en tiltagende Hjærtesvaghed lægge den Mand i Graven, som efter menneskelig Beregning endnu havde mange Aar tilbage at leve og virke i. Hr. Landgren, der var en dygtig Akcidenssætter — flere af hans Arbejder fulgte i sin Tid med »Typograf-Tidende« som Bilag — nærede en varm Interesse for sit Fag og fulgte med stor Opmærksomhed alt nyt i den inden- og udenlandske Fagliteratur. I 13 Aar var han en dygtig og paalidelig Inkassator for Personalet i Carl Allers Etablissement. Hans Kammerater mister i ham en god Kollega, og i hans Hjem vil hans Hustru og tre Børn dybt savne en kærlig og trofast Familiefader. H. A.

Papirmanglen i Tyskland begynder at gøre sig stærkt gældende. Som Eksempel kan nævnes, at en Del Blade — Tidsskrifter o. lign. — nu udkommer, trykt paa kulørt Papir, saasom grønt, gult osv.

Et Gutenberg-Mindesmærke i Eltville am Rhein. Tidligere har der raadet en stor Usikkerhed med Hensyn til, hvor Gutenberg var død. Nu synes det, som om man har løst Gaaden. I den lille By Eltville am Rhein har man i Kirken fundet en Grav, som man mener at kunne bevise er Gutenbergs. Som Følge heraf har man nu gjort Skridt til — paa 450-Aarsdagen for hans Død — at rejse ham et værdigt Mindesmærke.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund.

April Kvartal 1916.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. April. 1916	725.55	Rejseunderstøttelse ...	1,597.95
Ordin. Kontingent ...	50,979.48	Underst. p. St.	14,321.25
Tilbagebet. Rejselaan .	5.00	Sygeunderstøttelse ...	25,567.12
Andre Indtægter	16,685.27	Begravelseshjælp	2,200.00
Tilsk. fra Hovedkassen	8,354.05	Andre Udgifter	1,209.74
		Inds. til Hovedkassen .	31,129.69
		Beholdn. 30. Juni 1916	723.60
	76,749.35		76,749.35

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. April 1916	808,472.63	Tilskud til Afdelingerne	8,454.05
Inds. fra Afdelingerne	31,129.69	Overfartsbilletter	125.00
Renter	15,982.29	Typograf-Tidende	1,735.43
Kommunetilsk. til B.A.	1.048.57	Legatunderstøttelse ...	350.00
Abonnem. og Ann. i Typ.-Tid.	281.85	Bidr. til Storkonflikten i Norge	1,718.50
Afdrag paa Prioritetslaan	3,250.00	Strejkebidr. til De samv. Fagforb.	1,718.50
Købt Kommune-Obligationer	21,792.00	Administrationsbidr. til De samv. Fagforb...	755.20
Indg. Gældsbevis fra Social-Demokraten .	15,000.00	Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	411.97
		Kontorartikler	7.15
		Lønninger og Honorarer	1,902.60
		Rejseudgifter og Diæter	1,375.10
		Telegram og Telefon .	157.55
		Tryksager	832.00
		Porto	116.47
		Bladhold	2.07
		Bogbinder	14.00
		Forsk. Kontingenter ..	25.00
		Forskelligt	5.29
		Købt Kommuneobligationer (16,779.84 + Provision 16.78)....	16,796.62
		Gogtg. Renter for samme i 98 Dage	237.29
		Laan til Social-Demokr.	15,000.00
		Nedskr. Obilgationer ..	3,250.00
		Beholdn. 30. Juni 1916	841,967.24
	896,957.03		896,957.03

København, den 12. September 1916. VIGGO CHRISTENSEN.

Alle, som viste mig Opmærksomhed i Anledning af mit 35-Aars Jubilæum, bedes herigennem modtage min hjærteligste Tak.

CLARA HANSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

8. September: Korsør 35,00.

København, den 12. Septbr. 1916.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Trykker Carl Emil Arentzen, udl. 1/9 16 hos B. Nielsen (arb. s. St.). Trykker Jens Peter Bernh. Hansen, udl. 1/9 16 hos Bagge (arb. s. St.). Paal. Vilhelmine Bjerregaard-Thomsen, udl. 28/4 1909 i Eksprestr. (arb s. St.), tidl. Medl. Paal. Valborg Ida Dorthea Madsen, udl. 9/9 16 hos Langkjær (arb. s. St.). Paal. Ida Mouritzen, udl. 1905 hos Kruckow (Hoffensberg). Paal. Lydia Sofie Hansine Nielsen, udl. 4/9 16 hos Reves (Andreasen & Lachmann). Paal. Anna Cathrine Antonie Petersen, udl. 4/9 16 hos Strandberg (**arbl.**). Hjælpearb. Carl Skouboe-Nielsen (Forlagstr.). 784 Jens Christiansens Hustru Marie Ingrid Elvira. 1520 Charles Lynges Hustru Dagmar Emilie E. B.

Aarhus, Paal. Marie Søby, indtr. 9/9 16 i Aarhus.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3415 Jens Chr. Andrup fra Rejse (Gr. Institut). 6053 Johs. Bertelsen fra Rejse (arbl.). 750 Herbert Bjørnstrup fra Nykøbing F. (arbl.). 3670 Jens Chr. V. Hansen fra Rejse (arbl.). 3977 Carl Frost Larsen fra Rejse (arbl.). 1856 F. V. Charles Møller

fra Rejse (arbl.). 3920 Peter Nielsen fra Rejse (S. L. Møller). 3998 Niels Gust. Petersen fra Randers (arbl.). 3923 Svend Aage Pichard fra Holstebro (Hertz).

Aalborg, 3921 Peter Balling (Aalb. Venstreblad) og 6854 Lorentz F. Jensen (arbl.). Aarhus, 4436 Vilh. H. Kiene (Reklametrykkeriet), 3951 C. L. Krebs (arbl.), 3912 Jens Mar. Jensen (Reklametrykkeriet) og 3469 Aage Andersen (Reklametrykkeriet). Assens, 3916 Hans Ludvig Jensen (arbl.). Esbjerg, 3683 A. C. Arnø (Vestj. Soc.-Dem.). Hjørring, 3330 Jens Sophus Nielsen (Nordjysk Dagblad) og 3638 William Andersen (Nordj. Dagblad). Holbæk, 6618 Th. Thomsen (arbl.). Horsens, 6738 F. J. Fich (arbl.), 6763 Chr. Rasmussen (arbl.) og 6766 N. C. Rasmussen (arbl.). Kolding, 2882 J. Chr. Weiss (arbl.). Køge, 3747 Alfr. A. Faxedahl (arbl., Fakse). Maribo, 3858 Margrethe C. Petersen (Rødby Avis) og 3650 A. V. Rasmussen (arbl.). Nykøbing M., 3886 Niels Balle Jensen (Morsø Avis). Randers, 3784 Karl Johs. Vissing (arbl.), 1719 Sv. A. Chr. Larsen (Ekspres-trykkeriet) og 3755 Frantz Joseph Rittig (Randers Dagblad). Ribe, 6154 Viktor Jen-Jensen (Ribe Bogtrykkeri). Rønne, 3095 Kaj Ingolf Nielsen (Bh. Tidende) og 1226 Egon Rydahl (Bh. Tidende). Silkeborg, 3660 A. Lyngby Petersen (arbl.). Thisted, 3951 Carl Ludvig Krebs (i Pl.).

Fratraadte.

København: 1581 Sofus Andersen til Nakskov i Pl. 750 Herbert Bjørnstrup til Udl. i Pl. 1669 Oscar P. Chr. Christensen til Udl. i Pl. 2827 Victor H. C. Christensen til Udl. i Pl. 1898 Vilh. Frederiksen til Udl. 2673 Carl H. Hansen til Udl. 3881 Ludv. A. Hansen til Aarhus. 6595 Hans Rasmussen til Udl. 2882 Johan Fr. Chr. Weiss til Kolding (arbl.).

Aalborg, 3638 William O. C. Andersen til Hjørring i Pl. og 3977 Frost-Larsen til Kbhvn (arbl.). Aarhus, 3301 C. J. Kirkebeck (paa Rejse) og 3951 C. L. Krebs til Thisted i Pl. Fredericia, 4467 Karlo E. Mortensen til Kolding i Pl., 6763 Chr. Rasmussen til Horsens (arbl.), 3660 A. L. Petersen til Silkeborg (arbl.) og 3755 Fr. Joseph Rittig til Randers i Pl. Helsingør, 3469 Aage Andersen til Aarhus i Pl. Hjørring, 3901 Niels Chr. Nielsen til Viborg (syg). Maribo, 3469 P. A. Andersen til Helsingør (arbl.). Nykøbing F., 750 Herb. Bjørnstrup til Kbhvn. (arbl.). Nykøbing M., 3961 Chr. Andersen til Aalborg (Militær). Randers, 3998 Niels Gust. Petersen til Kbhvn. (arbl.) og 3683 A. C. Arnø til Esbjerg i Pl. Ringsted, 6618, Th. Thomsen til Holbæk (arbl.) og 6895 Jul. Nielsen til Slagelse (Militær). Roskilde, 6078 Gunnar Petersen til Helsingør (arbl.). Slagelse, 1856 F. V. Ch. Møller (paa Rejse) og norsk Nr. 2045 Sigurd Johnsen (paa Rejse). Svendborg, 3454 Chr. la Cour til Kbhvn. (arbl.). Thisted, 3680 Jens Chr. V. Hansen (paa Rejse).

Udmeldt.

København: 326 Sætter Louis Vergmann (fagl. Afdel.), anden Livsstilling.

Døde.

København: 19 Sætter Aksel Magnus Landgren. 960 Enke Christiane Laurine Claudi (Medl. af Sygekassen).

Gutenberg-Koret.

Sangøvelse Fredag den 15. ds. Kl. 8½ pr. i Helgolandsgade 3. (4p)

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ Sangøvelse i Prins Wilhelms Palæ. — **Ny Medlemmer sættes paa Stemme.** (1 G)

T. C. C. Søndag: Værløse. St. Hans Torv Kl. 9½. (3 u)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En ung Typograf

eller **Forbundter** med Anlæg og Lyst for Journalistik kan faa Plads straks eller senere. Vedkommende maa kunne betjene et mindre Akcidenstrykkeri og tillige være behjælpelig som Elev paa Redaktionskontoret. Billet mrkt. »236« modt. Ekspeditionskont.

Linotype-Maskinsætter.

En yngre, rask Linotype-Maskinsætter kan straks faa Plads ved *Christianssands Tidende*, Norge. Samme Sted bliver paa Grund af Anskaffelse af Rotation Plads ledig fra Efteraaret for en yngre

dygtig Stereotypør

med indgaaende Kendskab til Støbning til moderne Rotation med Farve- og Billedværk. Skriftlig Henvendelse til Forretningsfører THINN, Christianssand. (232)

Akcidens-Trykker

(24 Aar), godt kendt med Værk- og Illustrationsarbejde, søger Plads. Gode Anbefalinger. Billet mrkt. »235« modtager Ekspeditionskontoret snarest.

Dygtig Trykker

kan straks antages i fast Plads i

Lumbye's Bogtrykkeri,
(234) Kolding.

Ung Typograf,

for Tiden paa Fagskole, søger Plads til 1. Oktober. Billet mrkt. »229« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker.

En absolut dygtig, selvstændig Trykker, der er kendt med alt forefaldende Arbejde — ogsaa Illustrations og Farvetryk — og paa egen Haand kan forestaa Ledelsen af Trykkeriet, kan faa en god, vellønnet Plads i Jylland i Løbet af Efteraaret eller Vinteren. En ældre, gift Trykker vil blive foretrukket, da Pladsen er absolut fast. Billet mrkt. »*God Stilling 3601*« med Lønfordring og andre Oplysninger samt event. Arbejdsprøver modtager *Wolffs Box*, Østergade 57, K. (233)

Ung Sætter,

saavel Avis som Akcidens, søger Plads til 1. Oktober. Billet mrkt. »239« modtager Ekspeditionskontoret.

Typografforbundter

søger Plads til 1. Novbr. Billet mrkt. »230« modtager Ekspeditionskontoret.

En Liberty-Trædepresse,

i komplet Stand, solidt bygget, indvendig Rammevidde 35×26 Ctm., er billig til Salg. Billet mrkt. »231« modtager Ekspeditionskontoret.

Ugeblad til Salg.

I en Stationsby med 1100 Indbyggere, og hvor en af Landets største Fabriker findes, er et i god Gang værende Ugeblad billig til Salg, naar Handel kan ske straks. Bill. mrkt. »238« bedes indsendt til Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

Diegelpresse, Diegelstørrelse 30×41½ cm., meget fint Fabr., 3 Formvalser, indst. Skinner, Rammer, Sluttetøj osv. med tilhørende Skrank med Plads til Formbræder, billigt til Salg. Billet mrkt. »237« modt. Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (15)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Lauge Petersens
Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.

Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*
Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper.
Leverandør til de største Bogtryk-, Litograf- og Reproduktionsanstalter.
Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (218)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 38 KØBENHAVN DEN 22 SEPTEMBER 1916 XLIII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til Revisorerne i Lokalafdelingerne.

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 12. Septbr. 1916. FORRETNINGSUDVALGET.

Vort svenske Broderforbunds

10. Delegeretmøde afholdtes den 9.—12. Avgust i Stockholm. Fra Forbundets 75 Afdelinger havde 126 Repræsentanter givet Møde foruden Forbundsstyrelsen og Kontrolnævnet. Som Gæster var mødt OSKAR RUUD fra Norge, ERNST SÖDERBERG fra »De samv. Fagforbund« i Sverig og LAUR. JENSEN for vort Forbund.

Paa sædvanlig Maade blev den anselige Dagsordens rige Indhold fordelt mellem 8 Udvalg, der hver fik sine Spørgsmaal at debattere og gøre Indstilling om. Dette synes at være mere praktisk og mindre tidsspildende end vore Delegeretmøders langstrakte Debat om Beretningen.

Naar det lykkedes at komme igennem den betydelige Dagsorden paa de 4 Dage, skyldes det ikke mindst den fremragende Dygtighed, som Dirigenten, EMIL SÖDERSTRÖM, udviste, ligesom den foredragende Sekretær, GUSTAV PERSSONS udmærkede Forelæggelse og Motivering af Udvalgenes Indstillinger og Forbundsstyrelsens Forslag til Beslutning ang. de indsendte eller dens egne Forslag.

Af de Forslag, som blev vedtagne, skal anføres følgende;

Da der forventes en Lov om *tvungen Arbejdsløshedsforsikring* i Sverig, overdroges det Forbundsstyrelsen at foretage de nødvendige Foranstaltninger, om denne Lov skulde komme inden næste Forbundsmøde.

Fra Kalmar-Afdelingen var foreslaaet en *forhøjet Understøttelse* til gifte Medlemmer under Arbejdsløshed, saaledes at disse fik Kr. 2.50 om Dagen, medens de ugifte faar 2 Kr. Forbundsstyrelsen fraraadede Forslaget under Henvisning til, at lige Pligt maatte give lige Ret, men Delegeretmødet vedtog alligevel Forslaget ved Navneopraab med 3392 Stemmer mod 1528 Stemmer. (De Delegerede stemmer for det Antal Medl. hver af dem repræsenterer.)

Forlænget Arbejdsløshedsunderstøttelse vedtog Mødet at yde saadanne ældre Medlemmer, der har betalt over 1040 Ugers Kontingent. Disse Medlemmer faar fremtidig 130 Dages Understøttelse i Stedet for som hidtil 100 Dage.

Et af de vigtigste Spørgsmaal var selvfølgelig *Tarifspørgsmaalet*. Forbundsstyrelsen havde foreslaaet, at denne skulde have til Opgave dels, om den fandt det klogt, at opsige Tarifen i 1918 og dels, dersom Opsigelse besluttedes, at vælge 4 Medlemmer til at forhandle om en ny Tarif paa Basis af de fra Afdelingerne indkaldte Forslag, forinden Ændringsforslag til Tarifen indsendtes til Principalerne. Da Behandlingen af dette Spørgsmaal var afhængig af Tiden for næste Forbundsmødes Afholdelse, debatteredes alle de Forslag, som gik ud paa at afholde næste Forbundsmøde allerede om 2 Aar, i 1918 i Stedet for 1919, altsaa forinden Tarifen udløb og saaledes, at Forbundsmødet kom til at vælge de Folk, der sammen med Forbundsstyrelsen skulde forberede og forhandle om den ny Tarif. Efter en lang Debat vedtoges det med 3398 Stemmer mod 1036 at holde Forbundsmødet allerede om 2 Aar.

Det besluttedes, at samtlige Forbunds-Revisorer fremtidig skulde være til Stede paa Forbundsmøderne.

De valgte fuldtlønnede Forbundsfunktionærer skal have 3 Maaneders Opsigelse og, om de ikke genvælges, skal de alligevel fungere i 3 Maaneder for at sætte Efterfølgerne ind i Sagerne. Deres Lønninger fastsattes til 3600 Kr. for Forretningsfører og Kasserer, foruden et personligt Tillæg, der bringer Forretningsførerens Løn op paa 4000 Kr. og Kassererens paa 3850 Kr.

Den personlige Garantifond anser jeg for et særdeles interessant Spørgsmaal og vil jeg derfor give denne en udførligere Omtale. Efter Storstrejken i 1909 kom den Tanke frem, at Medlemmerne hver for sig burde eje en Kapital, som kunde anvendes i Konfliktstilfælde. Og man fik da Garantifonden, til hvilken hvert heltbetalende Medlem hver Uge skulde betale 50 Øre og halvtbetalende 25 Øre i saa lang Tid til der af baade helt- og halvtbetalende Medl. var samlet en Sum af 200 Kr. For Beløbene faar man udleveret Mærker og Forbundet forvalter Pengene under Reservefonden, *som faar Renterne*, da det viste sig ugørligt at indsætte Beløbene i Sparekassen paa hver enkelts Konto, idet man saa skulde have ligesaa mange Sparekassebøger som der var Medlemmer, altsaa henved 6000.

Iøvrigt har Garantifonden vist sig at være en god Foranstaltning, der har fundet god Tilslutning. Dette viser sig bl. a. af den Kendsgerning, at skønt de heltbetalende Medlemmer først i 1919 hver vil have indbetalt de 200 Kr., der er Maksimum, toges allerede nu Spørgsmaalet op om at forhøje dette Beløb, og det vedtoges da af Forbundsmødet, paa Forslag af Falu-Afdelingen, at Bidraget til Garantifonden skal være obligatorisk ogsaa efter at de 200 Kr. er naaet, dog med den Begrænsning, at naar en Tarif er gennemført, skal Medlemmerne kunne faa udbetalt det Beløb, som deres Konto overstiger 200 Kr., hvorefter de atter fortsætter med Indbetalingen. Renterne tilfalder vedblivende Reservefonden, idet de jo gennem denne kommer samtlige Medlemmer tilgode.

Lørdagen sluttedes Mødet med korte Taler af de 3 Gæster, nemlig SÖDERBERG, der længtes efter at byde vort Broderforbund velkommen i Landsorganisationen, RUUD, der talte for at man snarest burde tiltræde denne, medens Undertegnede i korte Træk skitserede hvorledes man burde søge at udvide *den internationale Forbindelse* med de Lande, som endnu ikke havde sluttet sig til det internationale Samarbejde, særligt England og Amerika, hvilke Lande formentlig var at formaa til et Samarbejde, naar dette indskrænkedes til at omfatte gensidig Hjælp i Tilfælde af Strejke eller Lock-out, men uden

Forpligtelse m. H. t. Rejseunderstøttelse. Mødet sluttede sig til den af mig efter Aftale med RUUD fremsatte Tanke og vi enedes senere med Hr. WIBERG om at fremlægge Forslag om en Konference foreløbig mellem Repræsentanter for de tre Lande for at drøfte, paa hvilken Maade man kunde være i Stand til at udvide det internationale Samarbejde mellem Typograferne i alle Lande.

I det hele taget var det svenske Typografforbunds 10. Møde meget interessant og lærerigt, og vi rejste hjem beriget med Indtryk og taknemlige for den mod os udviste Elskværdighed.

— — —

I Forbindelse med Landsmødet fejrede Forbundet sit 30-Aars Jubilæum ved en Fest, der afholdtes den 9. Avgust paa Odeon-Salen, der var besøgt af saa mange Medlemmer med Familje som Salen kunde rumme. Efter at Stockholms-Afdelingens Orkester havde udført nogle Musiknumre, holdt Forbundets Formand Hr. Fr. Larson en Festtale, hvori han i korte Træk gav en Skildring af Forbundets Virksomhed i de 30 Aar; han sluttede med at oplæse Navnene paa de Medlemmer, som uafbrudt havde været Medlemmer af Forbundet siden dets Stiftelse. Disse Veteraner var indbudt til en Fest, som om Aftenen holdtes i Anledning af Jubilæet. Endvidere blev en Prolog af Red. Niels Wessel fremsagt af hans Datter Frk. Jessie Wessel. De maatte begge frem for at modtage et bragende Bifald.

Endelig omfattede Programmet det Skuespil, som i det 16. og 17. Aarhundrede obligatorisk opførtes naar en Bogtrykkerlærling skulde optages i Svendestanden. Skuespillet, der er forfattet af en holstensk Præst, er en burlesk Afspejling af de Skikke, som herskede indenfor Faget i Sortekunstens første Aarhundreder. Skuespillerne var her Stockholmer-Kolleger, og de høstede meget Bifald for deres Spil.

LAUR. JENSEN.

Teknik.

Valg af Farve.

PASSENDE Farve i Forhold til Papiret, saavel med Hensyn til Kvalitet som Kulør, er en Sag, man ikke altid skænker den Opmærksomhed den fortjener. Et første Klasses Arbejde kan ikke udføres tilfredsstillende med tarvelig Farve. En god Regel for Fastsættelsen af en passende Farvepris er, at multiplisere Papirets Pris med 10, saaledes at der for Ekspl. til et Papir, der koster 45 Øre pr. Kilo, anvendes Farve, der koster 4 Kr. 50 Øre pr. Kilo.

Ved Trykning med sort Farve paa kulørt Papir finder man undertiden, at Farven ikke vil beholde sin dybe Tone: Trykt paa gult Papir faar den en violet Tone, paa rødt en grøn, paa grønt en smudsig rød osv. Man maa ikke skænde paa Farvefabrikanten herfor, thi en lille Ændring af Farven er alt, hvad der behøves. Det er tilraadeligt til Støtte for Hukommelsen, at notere de varierende Resultater og de Midler, som viser sig passende til deres Forbedring.

Stundom udtales Ønsket om, at en Tryksags Farve skal have et stærkt glinsende Udseende. Hertil findes flere Glansfarver i Markedet, men mange af dem er i en eller anden Henseende utilfredsstillende. Naar krideret Papir anvendes, har saadanne Farver den Egenskab, at de gennem deres Sugekraft under Trykningen løsriver Smaadele af Kridtlaget, foruden andre Ubehageligheder. I Stedet for at anvende stærke Glansfarver er det bedre først at trykke med almindelig Farve, og derefter at foretage en anden Trykning med Glansfernis. Det første Tryk bør imidlertid være aldeles tørt forinden det andet foretages, da der ellers kan opstaa Vanskeligheder. Ved Valget af kulørt Farve kan følgende Vink være til Nytte. Kolde grønne Farver kontrastere mod Karmosinrødt, Orange og Purpur, men harmonere med Blaat, Brunt og Graat. Varme grønne Farver kontrastere mod Karmosinrødt, Purpur, Marangorødt, men harmonere med Gult, Orange og Lyseblaat, Graat, Brunt og Skidengult; Orange kontrastere mod Purpur, Karmosinrødt og Graat, men harmonere med Gult, visse Nuancer af Grønt, Skidengult og varme Farver i Almindelighed. Paa hvidt kommer næsten alle Farver til deres Ret. Vælg aldrig en dyb kulørt Farve til Tontryk, over hvilken en anden Trykning skal ske. Selv om Overtrykket foretages med tykke, fede Typer, er der Fare for, at det kommer til at fremtræde utilfredsstillende. Massen af de tunge, kulørte Farver indvirker forvirrende paa Øjet og Effekten gaar tabt.

Med Hensyn til Trefarvetrykket er det en god Ting at have alle Plader fra et og samme Klichéfirma, og fra dette Firma at erholde den Farveformel, som er benyttet ved Prøvningen af Pladerne. Det bør ogsaa huskes som en nødvendig Regel, at samme Farve altid anvendes. Dette er af særdeles Vigtighed, naar to eller flere Satser af Trefarveplader trykkes samtidig. Paa denne Maade spares en værdifuld Tid ved Sammenstilling af de progressive Prøver.

(FRANK H. GRACE i »Br. Printer«).

Spørgsmaal og Svar.

1) Naar begynder Kursuset paa »Fagskolen for Boghaandværk«?
2) Findes der i Handelen noget trykt Program derfra?
3) Hvor henvender man sig og paa hvilken Tid af Dagen?
4) Er det Koutume, at Mesteren betaler Kursus for Lærlingene?

SÆTTERLÆRLING.

ad 1) 1. Oktober og til Nytaar.

ad 2) Nej!

ad 3) Indsend snarest Ansøgning, stilet til »Fagskolen for Boghaandværk«, Vesterboulevard 24.

ad 4) Det er ikke ualmindeligt. For en Lærling er Prisen forøvrigt 9 Kroner, og for en Svend 9 Kroner. RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Horsens Lokalafdeling

afholdt Torsdag den 7. Septbr. ekstraordinær Generalforsamling hos Christensen, Graven. — Dagsorden: 1. Tarifforhandlingen. 2. Teknisk Skole. 3. Eventuelt.

FORMANDEN bød Velkommen og anmodede om Forslag til en Dirigent. — Valgt blev A. E. CHRISTENSEN.

Formanden, TH. JØRGENSEN, som derefter fik Ordet, aflagde Beretning fra sidste Hovedbestyrelsesmøde, og navnlig Spørgsmaalet om de kommende Tarifforhandlinger og de Krav, som bør stilles, fulgtes af Medlemmerne med udelt Interesse. Da ingen af de tilstedeværende ønskede at indlade sig i Diskussion om Tarif-Spørgsmaalet, fandt Dirigenten Anledning til at bringe Formanden en Tak for den udførlige Beretning.

2. Teknisk Skole. FORMANDEN glædede sig over, at Læreren i Typ. Fagklasse, Nielsen-Wang, var kommen til Stede. Beklagede, at de unge Mennesker i Afdelingen efter hans Skøn gik tilbage i faglig Dygtighed. Fandt, at der burde gøres noget, og anmodede Nielsen-Wang om at give nogle Oplysninger om Arbejdet i Skolen. — NIELSEN-WANG kunde tildels slutte sig til Formandens Udtalelser. Mente dog ikke, at den mindre Dygtighed kunde lægges Trykkerierne og disses Ledelse til Last, men skyldtes manglende Forstaaelse og Interesse hos de paagældende Lærlinge, og fandt, at de lovbefalede 3 Maaneders Prøvetid ved Læretidens Begyndelse var for lidt. Gav derefter forskellige Oplysninger om Undervisningsplanen og meddelte, at der ogsaa findes en Klasse for videregaaende. Dansk — spec. beregnet for Typ.-Lærlinge — er knyttet til Skolen. Fremviste herefter forskellige Elevarbejder fra afvigte Skoleaar. — FORMANDEN mente, at man efter 3 Maaneders Prøvetid maa kunne skønne, om en Lærling egner sig for Faget eller ikke. Viser han sig mindre duelig, *maa* han afskediges. Fandt at Skolen maatte kunne bibringe Eleverne mere Kendskab i Typografi samt de rent elementære Fag. — NIELSEN-WANG mente stadig, at det efter 3 Maaneders Prøvetid ikke var let at afgøre, om en Lærling egner sig for Faget eller ej. Véd, at have arbejdet til det yderste med Lærlingene i teknisk Skole. — A. E. CHRISTENSEN mente, at Lærlingene ved Antagelsen skulle kunne medbringe Duelighedsattest fra Skolen. — JULIUSSEN: Der maa gøres noget. Det bliver jo længere jo værre. Den første Gang var der et Tilsyn med Skolen. Dette Udvalg har man ikke hørt noget til. Stillede Forslag om at vælge et 3-Mands-Udvalg til at føre Tilsyn med Fagklassen. Kunde tænke sig, at man søgte Forbindelse med Bogtrykkerforeningen for at faa bedre Uddannelse for Lærlingene. — NIELSEN-WANG kunne fuldtud slutte sig til Tanken om at vælge et 3-Mands-Udvalg. Dette maatte gerne overvære Undervisningen. Kunde spec. ønske at faa Juliussen valgt ind i dette Udvalg, hvad denne dog bestemt protesterede imod.

Efter endnu nogle Udtalelser af CARL P. PEDERSEN, PETER SØRENSEN m. fl. foretog man Valg af et 3-Mands-Udvalg. Følgende valgtes: Formanden TH. JØRGENSEN, A. E. CHRISTENSEN og CHR. NIELSEN.

Efter nogle Udtalelser under Eventuelt, sluttede Dirigenten den velbesøgte Generalforsamling med en Tak til de mødte. C. N.

Kallundborg Lokalafdeling

afholdt ekstraordinært Møde den 9. September, foranlediget ved en fra Slagelse Lokalafdeling modtaget Forespørgsel, om man vilde være med til Indvarsling af et Møde paa Sjælland for at drøfte den kommende Tarif.

Paa Mødet var der enstemmig Tilslutning til Tanken om et saadant Møde, og flere af de tilstedeværende kom i den Anledning ind paa de Krav, der burde stilles til den kommende Tarif. Den røde Traad, der gik gennem Udtalelserne, var, at man ved denne Tarifrevision bør sætte al Kraft ind paa at faa hævet Lønnen ret betydeligt, og saa tildels lade alle øvrige Krav, som kunde ønskes gennemførte, hvile til næste Gang.

Mødet vedtog følgende Udtalelse:

»Kallundborg Lokalafdeling, samlet til ekstraordinært Møde den 9. Septbr., giver sin enstemmige Tilslutning til den fra Slagelse Lokalafdeling udgaaende Tanke om at samles til et Møde paa Sjælland for at drøfte de Krav, der skal stilles til Tarifen 1917, og anmoder Lokalafdelingerne Sjælland over, om at arbejde for Tilslutning til et saadant Møde.« LAUR. H.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Tirsdag den 8. Avgust 1916.

Formanden aflagde Beretning fra Forhandlingerne med K. B. om Dyrtidsspørgsmaalet. Den indgaaede Overenskomst var at betragte som en Lønforhøjelse, hvilket karakteriseres derved, at eventuelt Overarbejde kræves betalt med Procent paa den forhøjede Løn; men ved Arbejde paa forlagt Hold falder det ved Overenskomsten opnaaede Tillæg først *efter* at Forlægningspengene er lagt til Grundlønnen. Til Efterretning. — Et tidligere for Overtrædelse af Forbundslovene slettet Medlem anmodede om Genoptagelse. Indstilles til Genoptagelse mod 1/2 Aars forlænget Karentæne. — En indsendt Klage over en Læge blev, efter at have været forelagt Lægen, taget til Efterretning. — I et herværende Firma havde Faktoren overfor en Del af Personalet optraadt ubehersket. Efter Paatale var Sagen bragt i Orden. Til Efterretning. — Det vedtoges at afholde den ordinære Kvartals-Generalforsamling Søndag den 27. Avgust. — Protokollen oplæst og godkendt.

Nær og Fjærn.

Brev henligger til Thorvald Bendixen fra H. Jacobsen.

Trykkerafdelingen i København (Den typ. Trykkerforening), der den 19. Oktober har bestaaet i 40 Aar, fejrer paa denne Dag sin Fødselsdag ved en selskabelig Sammenkomst for Medlemmer med Damer i »*Harmonien*«s Lokaler ved Nørrevold. Der bliver Sang af Gutenberg-Koret, Festtale, Solistoptræden af kendte Kræfter samt Bal. *Gratis Adgang for Afdelingens Medlemmer til Koncert og Bal.* Efter Koncerten Fællesspisning for de Medlemmer, der ønsker dette, og som tegner sig i Forvejen. Nærmere Meddelelse følger. Thi behage Trykkerne at forberede sig til at give Møde den 19. Oktober. STYRELSEN.

Haandbog for Typografer kan nu købes hos Lokalformændene og Inkassatorerne for 1 Krone pr. Eksempl. Forhandlerne har den oprindelig fastsatte Rabat. Se omstaaende Annonce.

Udenlandske Blade, som udkommer i Tyskland. Listen over disse er blevet forøget med to, nemlig et polsk: »Gazeta Navodowii«, og et tyrkisk under Navn: »Hilal«.

En Mindesten. Paa Stuttgarts Kirkegaard afsløredes forleden et Mindesmærke paa vor nys afdøde Medkæmper Karl Knies' Grav.

Hjærtelig Tak for al udvist Opmærksomhed ved mit 25-Aars-Jubilæum paa »Demokraten«, Aarhus. CHR. KRÜGER.

Regnskab for April Kvartal 1916.

	Indtægt														Udgift																Kassebeholdn. v. Kvartalets Slutn.	
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Tilbagebetalte Laan		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Underst. paa Stedet		Reservefondsunderst.		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt			
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	16	83	1207	80	»	»	»	»	»	»	»	»	1224	63	57	75	184	»	»	»	210	»	»	»	27	75	730	»	1209	50	15	13
Aarhus	»	»	2233	80	»	»	»	»	4	»	600	»	2837	80	154	10	720	50	»	»	749	20	»	»	52	25	1161	75	2837	80	»	»
Assens	15	»	105	»	»	»	»	»	»	»	»	»	120	»	»	»	»	»	»	»	24	»	»	»	2	»	79	»	105	»	15	»
Bogense	9	80	39	»	»	»	»	»	»	»	»	»	48	80	1	25	«	»	»	»	»	»	»	»	»	75	35	»	37	»	11	80
Brønderslev	15	»	80	»	»	»	»	»	»	»	»	»	95	»	13	75	»	»	»	»	»	»	»	»	1	75	64	50	80	»	15	»
Esbjerg	15	10	280	35	»	»	»	»	4	»	110	»	409	45	5	»	181	50	»	»	56	»	»	»	6	25	145	70	394	45	15	»
Faaborg	15	»	65	»	»	»	»	»	»	»	»	»	80	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	50	63	50	65	»	15	»
Fredericia	15	»	266	»	»	»	»	»	»	»	»	»	281	»	10	85	»	»	»	»	44	»	»	»	16	25	194	90	266	»	15	»
Frederikshavn	11	25	58	»	»	»	»	»	»	»	30	»	99	25	12	75	»	»	»	»	»	»	»	»	4	»	70	»	86	75	12	50
Grenaa	15	»	129	»	»	»	»	»	»	»	»	»	144	»	»	»	92	»	»	»	»	»	»	»	2	75	34	25	129	»	15	»
Helsingør	15	»	250	»	»	»	»	»	»	»	50	»	315	»	24	15	72	»	»	»	48	»	»	»	10	»	145	85	300	»	15	»
Herning	14	80	235	»	»	»	»	»	»	»	»	»	249	80	12	»	64	»	»	»	24	»	»	»	4	25	135	»	239	25	10	55
Hillerød	15	»	310	»	»	»	»	»	»	»	100	»	425	»	5	50	120	»	»	»	117	»	»	»	6	50	161	»	410	»	15	»
Hjørring	15	»	435	»	»	»	»	»	»	»	»	»	450	»	17	»	52	»	»	»	114	»	»	»	8	25	243	75	435	»	15	»
Hobro	15	»	118	«	»	»	»	»	»	»	»	»	133	»	3	75	»	»	»	»	»	»	»	»	2	50	111	»	117	25	15	75
Holbæk	15	»	438	20	»	»	»	»	»	»	»	»	453	20	29	50	40	»	»	»	300	»	»	»	11	25	57	45	438	20	15	»
Holstebro	15	»	293	»	»	»	»	»	»	»	»	»	308	»	10	50	50	»	»	»	»	»	»	»	5	75	226	75	293	»	15	»
Horsens	15	»	627	55	»	»	»	»	»	»	300	»	942	55	37	25	477	25	»	»	62	»	»	»	13	»	338	05	927	55	15	»
Kallundborg	15	»	268	35	»	»	»	»	»	»	»	»	283	35	26	»	»	»	»	»	30	»	»	»	10	»	202	35	268	35	15	»
Kolding	15	»	652	55	»	»	»	»	»	»	»	»	667	55	51	50	300	»	»	»	142	»	»	»	13	75	145	30	652	55	15	»
Korsør	15	10	77	»	»	»	»	»	»	»	85	10	177	20	32	85	36	»	»	»	69	96	»	»	»	»	23	39	162	20	15	»
Køge	15	»	232	»	»	»	»	»	»	»	100	»	347	»	9	25	182	»	»	»	14	»	»	»	5	»	121	75	332	»	15	»
Lyngby	15	»	74	»	»	»	»	»	»	»	»	»	89	»	1	25	40	«	»	»	»	»	»	»	2	»	30	75	74	»	15	»
Løgstør	13	65	58	»	»	»	»	»	»	»	»	»	71	65	»	»	32	»	»	»	»	»	»	»	1	»	24	»	57	»	14	65
Maribo	15	»	102	»	»	»	»	»	»	»	»	»	117	»	5	50	16	»	»	»	»	»	»	»	2	»	78	50	102	»	15	»
Marstal	9	75	45	»	»	»	»	»	»	»	125	»	179	75	»	»	140	»	»	»	»	»	»	»	1	50	30	»	171	50	8	25
Middelfart	15	»	121	»	»	»	»	»	»	»	168	95	304	95	43	25	«	»	»	»	126	50	»	»	12	75	107	45	289	95	15	»
Nakskov	15	»	375	»	»	»	»	»	»	»	»	»	390	»	16	70	184	»	»	»	132	»	»	»	8	»	34	30	375	»	15	»
Nyborg	13	30	167	»	»	»	»	»	»	»	500	»	680	30	9	40	40	»	»	»	35	»	500	»	10	»	71	»	665	40	14	90
Nykøbing F.	15	»	416	»	»	»	»	»	»	»	»	»	431	»	10	10	88	»	»	»	70	»	»	»	8	50	239	40	416	»	15	»
Nykøbing M.	15	»	164	»	»	»	»	»	»	»	»	»	179	»	6	55	24	»	»	»	102	»	»	»	3	50	27	95	164	»	15	»
Næstved	15	»	739	60	»	»	»	»	3	»	»	»	757	60	85	75	69	»	»	»	361	»	»	»	15	»	211	85	742	60	15	»
Odder	15	»	115	20	»	»	»	»	4	»	»	»	134	20	4	25	»	»	»	»	»	»	»	»	2	»	112	95	119	20	15	»
Odense	»	»	1934	»	»	»	»	»	4	»	500	»	2438	»	78	»	126	«	»	»	487	50	500	»	40	»	1206	50	2438	»	»	»
Randers	14	99	854	»	»	»	5	»	5	»	»	»	878	99	12	50	232	»	»	»	22	»	»	»	15	50	585	»	867	»	11	99
Ribe	15	»	103	55	»	»	»	»	»	»	»	»	118	55	3	75	»	»	»	»	»	»	»	»	2	25	97	55	103	55	15	»
Ringkøbing	15	»	331	»	»	»	»	»	»	»	»	»	346	»	12	»	86	»	»	»	50	»	»	»	6	50	176	50	331	»	15	»
Ringsted	15	»	339	75	»	»	»	»	»	»	»	»	354	75	17	»	»	»	»	»	»	»	»	»	6	»	316	75	339	75	15	»
Roskilde	15	»	344	»	»	»	»	»	»	»	»	»	359	»	64	50	176	»	»	»	»	»	»	»	34	»	69	50	344	»	15	»
Rudkøbing	15	»	194	»	»	»	»	»	»	»	»	»	209	»	8	»	»	»	»	»	12	»	»	»	8	75	165	25	194	»	15	«
Rønne	15	4	463	80	»	»	»	»	»	»	»	»	478	84	11	25	14	»	»	»	40	»	»	»	10	»	389	»	464	25	14	59
Silkeborg	15	»	366	40	»	»	»	»	»	»	135	»	516	40	8	25	86	»	»	»	339	»	»	»	8	»	60	15	501	40	15	»
Skanderborg	13	»	101	»	»	»	»	»	»	»	50	«	164	»	3	»	114	»	»	»	»	»	»	»	2	50	30	»	149	50	14	50
Skive	15	»	222	»	»	»	»	»	»	»	»	»	237	»	2	50	»	»	»	»	16	»	»	»	4	50	199	»	222	»	15	»
Slagelse	15	»	528	80	»	»	»	»	12	»	»	»	555	80	17	25	32	»	»	»	103	»	»	»	»	»	388	55	540	80	15	»
Stege	15	40	59	20	»	»	»	»	»	»	»	»	74	60	»	»	»	»	»	»	»	»	«	»	»	»	59	»	59	»	15	60
Stubbekøbing	15	50	66	»	»	»	»	»	»	»	»	«	81	50	4	«	»	»	»	»	»	»	»	»	1	25	62	»	67	25	14	25
Svendborg	4	24	405	60	»	»	»	»	»	»	»	»	409	84	69	25	112	»	»	»	47	»	»	»	9	»	160	»	397	25	12	59
Thisted	18	55	221	»	»	»	»	»	»	»	»	»	239	55	4	50	»	»	»	»	24	»	»	»	9	50	190	»	228	»	11	55
Varde	15	»	140	»	»	»	»	»	»	»	»	»	155	»	6	25	62	»	»	»	»	»	«	»	3	»	68	75	140	»	15	»
Vejle	14	25	617	»	»	»	»	»	»	»	»	»	631	25	16	50	174	»	»	»	155	»	»	»	19	75	251	»	616	25	15	»
Viborg	15	»	255	»	»	»	»	»	»	»	»	»	270	»	34	75	20	»	»	»	8	»	»	»	6	»	186	25	255	»	15	»
	725	55	18323	50	»	»	5	»	36	»	2854	5	21944	10	1070	70	4438	25	»	»	4134	16	1000	»	458	25	10119	14	21220	50	723	60
København	»	»	32655	98	»	»	»	»	16649	27	5500	«	54805	25	527	25	9883	»	»	»	21432	96	1200	»	751	49	21010	55	54805	25	»	»
	725	55	50979	48	»	»	5	»	16685	27	8354	5	76749	35	1597	95	14321	25	»	»	25567	12	2200	»	1209	74	31129	69	76025	75	723	60

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

13. September: Holbæk 200.00; Horsens 300.00.

København, den 19. Septbr. 1916.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Axel Josef Peter Jeppesen, udl. ¹/₄ 11 hos I. H. Schultz (Amerikabaad), tidl. Medl. Sætter Helge Mellbin, udl. ¹/₉ 16 hos Cato (arb. s. St.). 2630 Sætter Jens Chr. Ovesen (Syge- og Begravelseskassen). Sætter Vald. Emanuel Sørensen, udl. ²⁸/₉ 99 i Good Templartr. (arbl.), tidl. Med. Trykker Axel Christensen, udl. ¹/₁₀ 16 hos Hertz (Militær), overg. fra Lærlingeafdel. Paal. Hulda Hartung (Nationalbanken). Paal. Oda Holck (Nationalbanken). Paal. Rosa Kirstine Mikkelsen, udl. ¹⁵/₉ 16 hos B. Nielsen (arb. s. St.). Paal. Ellen Remona Olsen, udl. ¹¹/₉ 16 hos Valentin & Lund (arb. s. St.). Paal. Gerda Emma Hansine, udl. ¹¹/₉ 16 hos Georg A. Bach (arb. s. St.). Paal. Olga Cathrine Rasmussen, udl. ²³/₂ 06 i »Hafnia« (Hamburger & Lange), tidl. Medl. Hjælpearb. Niels Peter Nielsen (Egm. H. Petersen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3832 Herman Christiansen fra Odense (O. C. Olsen). 3454 Chr. la Cour fra Svendborg (arbl.). 4301 Johannes Larsen fra Odense (Ferslew). 3095 Kaj Ingolf Nielsen fra Rønne (Hertz). 6763 Chr. Rasmussen fra Rejse (arbl.). 6438 Johs. Trab fra Rejse (arbl.).

Aarhus, 3881 Ludv. Hansen (arbl.), 1463 Anders Andersen (arbl.), 3920 Peter Nielsen (De foren. Bogtr.) og 4438 Arnold Kondal (arbl.). Holbæk, 6900 Niels P. Poulsen i Pl. Kolding, 6757 Lauge André Nielsen (Kolding Avis). Middelfart, 6233 P. A. Petersen (Venstrebladet) og 3969 A. J. P. Lind (arbl.). Nakskov, 1469 Chr. Petersen (arbl.) og 1581 Sofus Andersen (Centraltrykkeriet). Næstved, 6618 Th. Thomsen i Pl. Randers, 6187 Søren Hansen (Soc.-Dem.). Skanderborg, 3902 Robert M. Borg (arbl.). Slagelse, 6895 Chr. J. Nielsen (Militær). Viborg, 6559 Peter Otto Mikkelsen (Militær), 3901 Niels Chr. Nielsen (syg) og 3460 R. B. F. Frederiksen (J. Frederiksen).

Fratraadte.

København: 6053 Johs. Bertelsen til Stubbekøbing i Pl. 3460 Regnar B. F. Frederiksen til Viborg i Pl. 3969 A. J. P. Lind til Middelfart (arbl.). 3920 Peter Nielsen til Aarhus i Pl.

Esbjerg, 3564 Chr. Jensen til København (arbl.). Holbæk, 6618 Th. Thomsen til Næstved i Pl. Horsens, 6763 Chr. Rasmussen paa Rejse og 6757 Lauge A. Nielsen til Kolding i Pl. Køge, 6233 Poul A. Petersen til Middelfart i Pl. og 3747 Alfr. Faxedal til Lyngby i Pl. Nakskov, 4489 N. P. Jensen til Kolding i Pl. Næstved, 6900 Niels P. Poulsen til Holbæk i Pl. Odense, 3916 Hans Ludv. Jensen til Assens (arbl.), 4301 Johannes Larsen til København i Pl., 3317 Carl Chr. Andersen til Marstal i Pl. og 3832 Herman Christiansen til København i Pl.

Udmeldte.

København: 415 Viggo Petersen (anden Livsstilling), fagl. Afdel.

Vejle, 4926 Kristine Larsen (fratraadt Faget).

T. S. Grundet paa Flytning til de nye Lokaler, bedes Medlemmerne afhente deres Tøj i Studenterforeningen senest Onsdag den 27. Septbr. — Klubben paatager sig intet Ansvar for Tøjet.
(2f) STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 9 Sangøvelse. — **Ny Medlemmer sættes paa Stemme.** (1 H)

T. C. C. Søndag: Ørholm. Styrelsesmøde. St. Hans Torv Kl. 9½. (3 v)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter.

En dygtig Sætter, godt kendt med Linotype, og som kan paatage sig Driften og Tilsynet med 2 Maskiner, kan faa en fast Plads i en større Provinsby. Billet mrkt. »241« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidenssætter

(for Tiden paa Fagskole) søger Plads til 1. Oktober. Billet mrkt. »240« modtager Ekspeditionskontoret.

Illustrationstrykker.

En for fineste Illustrations, 3- og 4-Farvetryk, absolut dygtig og paalidelig Trykker søger Stilling. Billet mrkt. »239« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker.

En absolut dygtig, selvstændig Trykker, der er kendt med alt forefaldende Arbejde — ogsaa Illustrations- og Farvetryk — og paa egen Haand kan forestaa Ledelsen af Trykkeriet, kan faa en god, vellønnet Plads i Jylland i Løbet af Efteraaret eller Vinteren. En ældre, gift Trykker vil blive foretrukket, da Pladsen er absolut fast. Billet mrkt. »*God Stilling 3601*« med Lønfordring og andre Oplysninger samt event. Arbejdsprøver modtager *Wolffs Box*, Østergade 57, K. (233)

Dygtig Trykker

kan straks antages i fast Plads i
Lumbye's Bogtrykkeri,
(234) Kolding.

Typografforbundter

søger Plads til 1. Novbr. Billet mrkt. »230« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale**, **Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12a)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager,
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Lauge Petersens
Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.
Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*
Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper.
Leverandør til de største Bogtryk-, Litograf- og Reproduktionsanstalter.
Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (218)

HAANDBOG FOR TYPOGRAFER
UDGIVER: VIGGO JACOBSEN, HJØRRING
Restoplaget sælges nu à 1 Kr. pr. Expl.
Bestilles fremdeles hos d'Hrr. Lokalformænd og Inkassatorer i København samt direkte fra Udgiveren. (242)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.
Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.
Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.
Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**
Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN,
(79) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 39 KØBENHAVN DEN 29. SEPTEMBER 1916 XLIII AARGANG

Holbæk Lokalafdeling.

1881 — 1. Oktober — 1916.

SAMMEN med en Række Lokalafdelinger under »Dansk Typograf-Forbund« har Holbæk Lokalafdeling den 1. Oktober bestaaet i 35 Aar, og Afdelingen har vedtaget at fejre denne Begivenhed paa festlig Vis.

Maaske er det noget mærkeligt, at holde 35-Aars-Jubilæum. Det havde i alt Fald været mere i Overensstemmelse med god gammel Sæd og Skik, om Afdelingen havde højtideligholdt sin 25-Aars-Dag, eller om den havde ventet med at feste til der var gaaet 50 Aar.

Men til Trods for, at dens Fødselsdag falder sammen med »Dansk typografisk Forening«s, var der paa 25-Aars-Dagen vistnok ingen, der anede noget om, i det mindste var der ingen, der tænkte paa, at der kunde eller skulde holdes Jubilæum. Og nu er der ingen, der har villet spekulere over, hvad der muligvis skulde ske paa den kommende 50-Aars-Dag.

Nok er det: da det for godt et Aars Tid siden ved et Tilfælde blev opklaret, at Holbæk Lokalafdeling havde begyndt sin Virksomhed den 1. Oktober 1881, og altsaa den 1. Oktober 1916 kunde holde 35-Aars-Jubilæum, fandt man det paa sin Plads at mindes og fejre Dagen, og at udsende et lille Jubilæumsskrift, der i korte Træk skulde fortælle Holbæk-Typografernes Organisationshistorie.

Saa interessant det maaske ellers kunde være, skal der ikke her dvæles nærmere ved denne Historie, der iøvrigt paa det nøjeste falder sammen med de danske Typografers almindelige Organisationshistorie.

I 1875 blev der i Holbæk dannet en »Stedforening« i Tilslutning til »Almindeligt dansk Typograf-Forbund«, hvis Stiftelse Aaret efter blev stadfæstet paa den første danske Bogtrykkerdag, og som samme Aar fik Dødsstødet ved den mislykkede Typografstrejke i København. Denne Strejke gav i det hele Anledning til, at der blev en Standsning i Typografernes Organisationsarbejde, og den blev ogsaa Anledningen til, at »Stedforeningen« i Holbæk sammen med andre »Stedforeninger« i Løbet af kort Tid sygnede fuldstændig hen, og at der derefter hengik en 4—5 Aar, inden der atter kunde tales om en Typograforganisation i Provinserne.

Imidlertid stiftedes i 1880 »Jyllands typografiske Forening«. Aaret efter sluttede Øernes Typografer paa Mødet i Ringsted sig til denne Forening, og »Dansk typografisk Forening« dannedes. Endskønt Holbæk-Typograferne paa dette Tidspunkt ingen Organisation havde, men indskrænkede sig til at mødes ved selskabelige Sammenkomster, og til privat at udbetale Understøttelse til de rejsende Typografer, der passerede Holbæk, sendte de dog sammen med Typograferne i Nykøbing S. en Repræsentant til Ringsted-Mødet, og det var som Led i »Dansk typografisk Forening«, at der den 1. Oktober 1881 i Holbæk som i 10 andre Byer paa Øerne blev dannet en typografisk Lokalafdeling.

Siden har de holbækske Typografer i god Samklang med deres Kolleger udover Landet deltaget i hele det typografiske Organisationsarbejde, som det i Aarenes Løb under skiftende Vilkaar har formet sig. Og at de ikke har hørt til de ringeste Deltagere i dette Arbejde, derom turde der vel ligge et Vidnesbyrd i den Kendsgerning, at baade den nuværende og den tidligere Forretningfører i Dansk Typograf-Forbund er udgaaet fra Holbæk-Typografernes Kreds.

Ellers skal de holbækske Typografer ikke gøre sig til af deres store og gode Gerninger i Organisationens Tjeneste. Men overfor de mange forskellige Spørgsmaal, der Tid efter anden har foreligget til Behandling indenfor Organisationen, har de stadig været stærkt interesseret. Ganske vist har det i Holbæk Lokalafdeling som andre Steder haft sine Vanskeligheder at faa Medlemmerne til at møde ved de mere almindelige Generalforsamlinger og Møder. Men naar der forelaa Spørgsmaal af virkelig vidtrækkende Betydning, er der aldrig forgæves kaldt paa dem, og med Liv og Lyst har de deltaget i Forhandlingerne om de foreliggende Spørgsmaal, og undertiden givet deres Mening tilkende, saa det hørtes udover hele Landet.

Dette gælder ikke mindst, naar Talen har været om de Krav, der skulde stilles ved de forskellige Revisioner af Provinstarifen. Man siger, at Holbæk-Typograferne her har Ord for at være særlig radikale. Det faar være hermed, som det vil. De har i alt Fald aldrig paa dette det vigtigste Omraade i Typografernes Organisation stukket deres Mening under Stolen, men stillet deres Krav ud fra den Overbevisning, at de derved bedst gavnede sig selv og deres Standsfæller. Og det tør vist ogsaa siges, at de under den daglige Haandhæven af Tarifens forskellige Bestemmelser har gjort, hvad de har kunnet, for at faa det bedst mulige Resultat.

Hvad Holbæk-Typograferne i Aarenes Løb har opnaaet til Forbedring af deres økonomiske og sociale Stilling, har de dog kun opnaaet, fordi de stod sammen med deres Kolleger i den fælles Organisation, og fordi de arbejdede i Fællesskab med de øvrige danske Arbejdere. Dette har de ogsaa altid haft den fulde Forstaaelse af, selv om der i de sidste Aar under Behandlingen af Spørgsmaalet »De samvirkende Fagforbund« har vist sig Tendenser, der kunde tydes i modsat Retning.

— Der er gaaet 35 Aar siden Holbæk Lokalafdeling begyndte sin Virksomhed. Lad være, at de holbækske Typografer i dette Tidsrum gennem deres Organisation ikke har opnaaet alt, hvad de har ønsket og krævet. Der er dog naaet saa betydningsfulde Resultater, at der er Grund til at fejre en Mindedag derfor, og fra denne Mindedag at hente Haab og Fortrøstning for Fremtiden. Og ud fra denne Betragtning vil Holbæk-Typograferne mødes paa Jubilæumsdagen.

ALFRED HANSEN.

Vintersæsonen begynder.

Gymnastik for Herrer og Damer.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB begynder den 1. Oktober sin 30. Vintersæson, og det samme gælder for denne som for de svundne, at nye Medlemmer ikke kommer af sig selv; der skal i Reglen et Par Ord til for at minde Typograferne om, at der findes et Sted, hvor de for 25 Øre ugentlig kan forbedre deres Sundhed 100 pCt.; thi at en fornuftigt ledet Gymnastik er gavnlig for Typograferne, derom er der ingen Tvivl.

Med Vintersæsonen 1915 skiftede »T. S.« Lærer, idet Hr. Ditløv Nielsen trak sig tilbage efter 18 Aars Arbejde for Klubben, og vi var lidt i Tvivl om det vilde lykkes den nye Lærer at løfte Arven efter D. N., der havde vundet sig mange Venner.

Vi fandt den nye Lærer, forh. Typograf og nuværende Gymnastiklærer Hr. AXEL STORM, der viste sig at være den rette Mand, og maaske mest fordi han selv har staaet ved Kassen og saaledes kender Typografernes legemlige Svagheder og véd, hvad Slags Gymnastik vi skal have, nemlig Motionsgymnastik, som alle kan deltage i, uanset om man er 20 eller 50 Aar. Hr. Storms Program for en Gymnastiktime i »T. S.« er lagt tilrette saaledes, at den mest veltrænede Gymnast kan faa den gamle Sved ud af Kroppen, og at nye Medlemmer, som aldrig har gjort Gymnastik, kan deltage uden at blive overanstrængt.

Der kan skrives meget om Gymnastikens gavnlige Indflydelse paa Menneskets Legeme, men jeg vil nøjes med at bede enhver Interesseret indenfor Faget, saavel Kvinde som Mand, at overvære en Gymnastiktime i »T. S.« enten Søndag den 1. eller Torsdag den 5. Oktober, og saaledes ved Selvsyn erfare, hvorledes det gaar for sig.

»T. S.« har i Aar erhvervet sine gamle udmærkede Lokaler i Skolen *Forchhammersvej 18*, og er af den Grund i Stand til at byde sine Medlemmer 2 à 3 Gange ugl. Gymnastik og varme og kolde Bade for et ugl. Kontingent af 25 Øre for Herrer (Lærlinge 15 Øre) og 20 Øre for Damer.

Øvelsestider: *Damer* hver Søndag Fm. Kl. 9½—10½ og Torsdag Aften Kl. 9—10; *Herrer* hver Søndag Fm. Kl. 10½—12 og Torsdag Aften Kl. 7½—8½ og desuden for Viderekomne hver Mandag Aften Kl. 7½—8½ for Herrer og Kl. 9—10 for Damer.

Indmeldelser modtages af Kassereren, A. ANDREASEN, Vølundsgade 3[4] samt i Øvelseslokalet. — Med Hensyn til Anskaffelse af Gymnastiktøj kan der træffes nærmere Aftale med Kassereren. —N.

To Jubilæer i Odense den 1. Oktober.

OM man smiler eller piber, saa gaar Aarene alligevel, og saa bliver man Jubilar, skønt man synes, at man først nylig har begyndt. Men har man plejet sin Person vel, og holdt sig frisk og munter, behøver en Jubilæumsdag kun at betragtes som et Lyspunkt, illumineret af Kollegers Hilsener og glade Ansigter.

HANS JENSEN, der for Aar tilbage har ombyttet Vinkelhagen med journalistisk Værktøj (Saks og Fyldepen), har altid været en afholdt Kammerat i Afdelingen; en Tid Lokalformand, men fratraadte denne Post, da han i 1906 overtog Stillingen som Lokalredaktør i Kerteminde (for »Fyns Social-Demokr.«). Foruden at have varetaget de alvorlige Foreningssager, har Hans Jensen med Varme og Haandelag virket for Selskabeligheden, der i en Tid florerede til megen Fornøjelse for Medlemmerne. — Hans Jensen lærte Faget i Assens i Kl. Berntsens Organ, og blev udlært 1. Oktober 1891; arbejdede en Overgang i København, dernæst i »Fyns Venstreblad«, og flyttede over til »Fyns Social-Demokrat«, da dette Blad blev startet. Som nævnt var han i nogle Aar forvist til Kerteminde, men er nu beskæftiget i Redaktionen i Odense, og giver glædelige Tegn paa, at han trives vel derved.

Kollegerne ønsker ham mange gode Aar paa Stolen og haaber, at hans gode Humør maa holde til sent i Høst.

— — —

Den 1. Oktober er en Mærkedag for Typograf PETER OLSEN, idet han den Dag for 25 Aar siden indtraadte som Svend i Fagets Rækker.

I Odense, hvor P. Olsen næsten hele denne Aarrække har arbejdet i Milo'ske Bogtrykkeri, er han kendt som et meget interesseret Foreningsmedlem, og en flittig og god Kollega. I snart en Snes Aar har Olsen været Revisor, og har taget denne betroede Opgave meget samvittighedsfuldt op. Grundigt og sikkert bliver den store Afdelings mange Regnskaber gennemgaaet og kontrolleret, naar Kassereren melder klar. Ved Delegeretmøder har Olsen ogsaa repræsenteret Afdelingen, og er saaledes ogsaa kendt udenfor Odense.

P. Olsen har lært i Skelskør, men som sagt ligger hans Hovedgerning paa den anden Side Bæltet, og der ligger forhaabenligt en lang og frugtbar Aarrække ventende paa Daad til Vel for Jubilarens Familje og Gavn for Kollegerne, der nok vil faa stadig Brug for hans Arbejdsevne og gode Vilje. B.

Dyrtidstillæg.

Akties. »Varde Folkeblad« har for 2. Gang tilstaaet sit Personale et Dyrtidstillæg, der fordeler sig saaledes: 4 Svende 50 Kr. hver, 1 Svend 25 Kr., 2 Lærlinge og 1 Paalæggerske 15 Kr. hver. — Endvidere har Selskabet bestemt, grundet paa, at der for Tiden er en Typograf syg, at der for Fremtiden i Tilfælde af Sygdom blandt Personalet gives et Tilskud til Vedkommendes Sygeunderstøttelse, saaledes, at den sædvanlige Løn oppebæres.

— Red. L. P. NIELSEN, »Ribe Amtstidende«, Varde, har for 1. Gang ydet sit Personale et Dyrtidstillæg. 4 Svende faar 50 Kr., 1 Svend 30 Kr. og 1 Paalæggerske 30 Kr.

Sveriges Typografers Organisation.

Nogle historiske Undersøgelser i Anledning af Svenska Typograf-Förbundets 30-Aars-Jubilæum 8.—10. Juli 1916.

Af L. CHR. NIELSEN.

VI.

Lønkonflikter.

HER at give en udførlig Skildring af alle de Lønkonflikter, som det svenske Typografforbund har haft, vilde tage altfor megen Plads og vilde vel heller næppe interessere. Der har været adskillige Tarifbevægelser, og de er alle endte med Fremgang i Typografernes Løn- og øvrige Arbejdsforhold. Da Forbundet i Begyndelsen af 1890'erne tog sin første Tørn for at regulere Arbejds- og Lønforhold var Forholdene over hele Sverige meget daarlige, og der er en himmelvid Forskel paa de Forhold, der eksisterede *før* den første Tarif og de, som *nu* findes. Det var ikke noget let Arbejde at gaa i Gang med, at søge ved en Landstarif at skabe ensartede Forhold over hele Sverige med dets kolossale Udstrækning og mangeartede Forhold. Det lykkedes da heller ikke i første Omgang — men samtidigt maa det indrømmes, at Forholdene blev betydeligt bedre end de havde været forud.

Aarsagen til at Resultatet ikke blev saa godt, som det havde været ønskeligt, ved den første Tarif, laa vel i nogen Grad hos Forbundets Ledelse — og først og fremmest hos den Mand, der nærmest havde med Sagen at gøre, nemlig L. A. MÅRTENSSON. Han var sikkert mange Gange for eftergivende mod Principalerne, hvor han ved en resolut Optræden i Stedet kunde have opnaaet bedre Resultater for Typograferne. Der blev da ogsaa rejst en skarp Kritik imod hans hele Tarifvirksomhed, ikke alene i Lokalafdelingerne, men ogsaa paa det kommende Forbundsmøde. Og i det socialdemokratiske Dagblad »Arbetet« i Malmø skrev en Typograf en Række kritiske Artikler om Sagen, der stillede L. A. MÅRTENSSON i et alt andet end heldigt Lys.[1] Den sidste Artikel slutter saaledes, direkte vendt til L. A. MÅRTENSSON: »Deres Rolle som Helt, som Strejkeleder, Hr. Mårtensson, har De gjort Fiasko af. Af den Situationen voksne Strejkeleder har De gjort en ynkelig Figur — og af Tarifbevægelsen en Pandekage. Hvad der er vundet paa enkelte Steder kan *ikke tilskrives Dem*, men nogle kraftige Viljer paa de forskellige Pladser i Provinsen«. Et Faktum er, at den By, hvor den bedste Tarif indførtes ved denne Tarifbevægelse, var Malmø, og *der* frabad man sig udtrykkelig Hr. Mårtenssons »Hjælp«.

Siden er der dog raadet Bod paa disse Misforhold. I al Almindelighed maa det nu siges, at Tarifforholdene er jævnt gode i Sverige, i de fleste Tilfælde sikkert betydeligt bedre end i Danmarks Provinser.

Men gjorde den første Bevægelse ikke anden Nytte, saa gjorde den dog den, at den gav Oppositionen et godt Vaaben i Hænde — og et Vaaben, som blev brugt, hvilket bl. a. fremgaar af de nævnte Artikler i »Arbetet«.

Hvad *Lærlingetarifen* angaar haaber jeg senere at faa Lejlighed til at meddele noget om denne. Jeg har allerede tidligere haft Anledning til at skrive et Par Smaaartikler om dens Indførelse.[2] Men i Løbet af en ikke altfor fjærn Fremtid haaber jeg at der maa kunne gøres Plads i »Typ. Tid.«s Spalter ogsaa for den saakaldte Lærlingekomités Udtalelser — en Komité, der var valgt af det svenske Typografforbund og af hvilken bl. a. ogsaa jeg var Medlem. Denne Komités Arbejde har faaet en sjælden stor Betydning, og der er sikkert *noget* at lære for danske Arbejdere i dens Udtalelser.

Den socialdemokratiske Opposition kontra Ledelsen.

Jeg har allerede nævnt, at man fra Malmø — og efterhaanden ogsaa fra Stockholm — rejste en energisk Agitation imod den liberale

[1] »Artiklerne findes i »Arbetet« (Malmø 1893) i Nr. 77, 78, 81, 86, 89, 106 og 126 og er alle undertegnede »*En landsortstypograf*« (= »En Provinstypograf«).

[2] Se Artiklerne: »Situationen er alvorlig i Sverig« (Pag. 65) og »Efterslet fra Tarifstriden i Malmø« (Pag. 87) her i Bladet (1901). — Om Taritbevægelsen i 1901 se: L. CHR. NIELSEN: Den nye Sætter- og Trykkertarif i Stockholm. »Typ.-Tid.« Side 62, 1901.

Ledelse af Forbundet. Denne gav sig bl. a. Udslag i Udgivelsen af forskellige Flyveblade som »Teknakeln« i Malmø, der regelmæssig udkom ved Malmø typografiske Forenings Aarsfest, og ved »Framåt!« i Stockholm (udgivet af den socialdemokratiske Agitationsklub). Der blev sat Kraft paa i Arbejdet for at udbrede de socialistiske Idéer. Og enhver Sag maatte tjene det gode Formaal. Naar Striden blev saa bitter, som den blev, saa laa Skylden herfor dog vistnok hovedsagelig hos Ledelsen indenfor Forbundet, maaske særlig hos Redaktøren af »Typograf.Tidende«, der ikke nægtede sig nogen Lejlighed til at rakke ned paa Oppositionen (ogsaa i personlige Vendinger), medens han samtidig konsekvent nægtede Oppositionen at forsvare sig og sine Meninger i Forbundets Organ. Det var særlig Hr. SVEN LINGE, der drev denne Trafik, men han faldt uhjælpelig paa sine Gerninger. Og ikke bedre gik det Hr. MÅRTENSSON, som efterfulgte ham.

Da Spørgsmaalet om det skandinaviske Typografforbund kom paa Dagsordenen og blev brændende i 1890 — altsaa medens Forbundet endnu var ganske ungt — tog de skaanske Typografer Sagen op. Og det var atter Malmøforeningen, der her gik i Spidsen. Man nægtede Oppositionen (Vennerne af det skandinaviske Typografforbund) Ordet i »Sv. Typ.-Tidning«. Dette gav Malmøforeningen Anledning til først at udgive en Brochure under Titlen: »*Sven Linge kontra Malmö Typografiska Förening.* Nogle Ord till Sveriges Typografer från Malmö typografiska Föreningsstyrelse« (Malmø 1890, 8 Sider, 8vo). Et Par Uger efter udkom en Brochure, jeg ligeledes havde skrevet: »*Finnes det för närvarande några utsikter för ett skandinaviskt Typografförbund?*« (Malmø 1890, 24 Sider, 8vo). Efterhaanden gled Sagen ind i et Spor, som man med et meget mildt Ord kan betegne som bitter. Nu blev det Flyvebladenes gyldne Tid. Redaktionen af »Typ.-Tid.« nægtede fremdeles Oppositionen Ret til at skrive i Forbundets Organ. Resolut begyndte man nu i Malmø at udgive »*Skandinaviska Typografen*«, der udkom saa ofte man ansaa det nødvendigt. Midlerne til denne den mest bitre, men tillige mest storstilede Strid, der nogensinde har været ført indenfor samtlige skandinaviske Typografforbund, blev skaffet til Veje ved Bidrag fra Foreningen, ved frivillige Indsamlinger, og særlig ved at Malmø Typografer fik truffet en Overenskomst med »Arbetet«, der gik ud paa, at Bladet maatte *sættes gratis* og i Fritiden paa Bladets Trykkeri. Og nu kunde man se en stor Del af Malmø-Typograferne om Aftenen eller om Søndagen staa og sætte deres eget Organ (imod Forbundsstyrelsen) *gratis*.

Det var en kraftig og godt underbygget Overbevisning, der var Drivfjederen i denne Bevægelse. Her er ikke Plads til at genopfriske alle Minderne fra disse Dage. Her skal kun nævnes i Korthed, at det lykkedes for den liberal-konservative Ledelse af det svenske Typografforbund at drive Sagen til sin Spids og faa Gensidigheden med Udlandet opsagt. Dette gav selvfølgelig Oppositionen Vind i Sejlene. Ikke alene af Overbevisning, men ogsaa af strategiske Grunde slog man denne Sag op. Lejligheden var gunstig og den blev benyttet. Saa kom Forbundets Delegeretmøde i Gøteborg 1895, hvor Sagen kom frem. Symbolistisk nok havde Malmø typ. Forening sendt som sine 3 Repræsentanter: en svensk (NILS WESSEL), en norsk (KARL HARTMANN) og en dansk (L. GHR. NIELSEN), noget, der ogsaa blev bemærket. Grunden var dog ikke Nationaliteten, men at de alle tre tilhørte »Typografen«s Redaktion. Det blev en Kamp saa lang og saa bitter paa Kongressen, saa næppe nogen anden Sag kan sammenlignes hermed. Først i Udvalget. Dernæst paa det samlede Møde, der begyndte Kl. 9 Aften. Efter at nogle Smaasager var afgjorte, paabegyndtes Diskussionen om Tilslutning til det skandinaviske Typografforbund (Forslag fra Afdelingerne i Malmø, Lund, Landskrona, Helsingborg og Linköping). Om Natten sluttede Diskussionen og man gik til Afstemning. Denne fik det for Oppositionen glædelige Resultat, at et Forslag, den havde sluttet sig til (om at der skulde nedsættes en Komité for at ordne det fornødne med Tilslutningen), vedtoges med 843 Stemmer imod 839 — altsaa med kun 4 Stemmers Majoritet. Da var Klokken 2,30 Nat.

Formelt og reelt gjaldt denne Strid det skandinaviske Typografforbund, men en ligesaa stor Realitet — og maaske den afgørende, naar det kom til Stykket — var, at Kampen stod for eller imod Forbundets konservative Ledelse. Og enhver vidste, da Resultatet af Afstemningen blev bekendtgjort, at *nu* havde Reaktionens Mænd udspillet deres vigtigste Rolle. Og faktisk er, at de efterhaanden gled ud af Sagaen og at Ledelsen overtoges af Socialdemokraterne.

Overlegne, haanende, afvisende havde de konservative Repræsentanter paa Forbundsmødet i Gøteborg været under Mødet lige til denne Sag var afgjort. Men efter den Dukkert — som Oppositionen selv ikke havde ventet — blev d'Hrr. til at forhandle med. Der var, som man kan forstaa, gjort et stort og godt Arbejde af Oppositionens Tilhængere i Afdelingerne Landet over. Glæden var stor, men den gav sig først og fremmest Udslag i, at man tog et nyt Tag for at faa sine Meningsfæller ind i Ledelsen. Og dette lykkedes eftersom Tiden gik.

(Forts.)

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

LAUR. JENSEN.

Nær og Fjærn.

Fællesmøde mellem Dansk Typograf-Forbund og Bladudgiverorganisationen samt Provinsbogtrykkerforeningen afholdes Torsdag den 5. Oktober i København i Anledning af Forbundets Henvendelse om et fast Dyrtidstillæg. — For Forbundet møder, foruden Forretningsudvalget, Provinsernes Repræsentanter i Forbundsstyrelsen.

Dødsfald. Et mangeaarigt Medlem, Stereotypør i »Social-Demokraten«, TH. PETERSEN, er efter nogen Tids Sygdom afgaaet ved Døden, 52 Aar gammel. Den Afdøde var en rask Arbejder, et godt Menneske med et altid udpræget godt Humør; mellem sine nærmeste Arbejdskammerater og indenfor Faget i det hele var han en velset og afholdt Mand, der kun efterlader sig Venner. Th. Petersen var en stor og kraftig Mand og blev i sin Tid stærkt brugt som Gutenberg-Bannerets Bærer ved Grundlovs- og Majfester. Vor Kollega begravedes i Søndags under stor Deltagelse.

Til Trykkerne. Indbydelse til og Program for 40-Aars Festen d. 19. Oktober vil om nogle Dage blive udsendt til Trykkerierne, hvorefter Billetter vil blive udleveret paa Forbundskontoret af Laur. Jensen mod Forevisning af Medlemskort. STYRELSEN.

Brev henligger til R. C. Andersen fra Viktoriegade 9, og til Th. Kassow fra Andelsbogtrykkeriet i Odense.

Den belgiske Bogtrykker, som trykkede Kardinal Merciers bekendte Hyrdebrev, i hvilket denne protesterede mod Tyskernes Voldshandlinger i Belgien, er af Tyskerne stillet for en Krigsret. Fire paa Trykkeriet beskæftigede Typografer er ogsaa sat under Tiltale.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1]

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

19. September: Helsingør 100.00. 26. September: Holbæk 200.00.

København, den 26. Septbr. 1916.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Carl Chr. Laur. Rasmussen, udl. 4/7 85 hos Bianco Luno (Chr. Sørensen), fagl. Afdel., tidl. Medl. Trykker Poul Alf. Emilius Hansen, udl. 1/9 16 Forlagtr. (arb. s. St.). Skriftstøber C. A. Lundin, udl. 15/6 96 i Lund (Simmelkjær), tidl. Medl., fagl. Afdel. Paal. Ketty Bagge, udl. 15/11 13 hos Jarmer (arb. s. St.), tidl. Medl. Paal. Gerda Emma Jensine Petersen, udl. 11/9 16 hos Cohen (arb. s. St.). Paal. Merry Georgia Søby, udl. 15/9 16 hos C. L. Nielsen (arb. s. St.). Hjælpearb. H. A. K. Viggo Jørgensen (Kruckow). 600 Andersens Hustru Maren Dagmar Elisabeth. 2875 Aage Olsens Hustru Ingeborg Caroline, 428 Thomas A. O. Sørensens Hustru Eva.

Nykøbing F., Sætter Karl Einer Ibsen-Petersen, udl. 1/10 16 i Loll. Falst. Venstreblade.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2827 Victor Christensen fra Rejse (arbl.). 1898 Vilh. E. Frederiksen fra Udl. (arbl.). 3564 Chr. Jensen fra Rejse (arbl.). Hjælpearb. Jens Chr. Jensen fra Dansk Arbejdsmands-Forb. (Kruckow). 3860 P. M. Vald. Johansen fra Nykøbing F. (arbl.). 638 N. Chr. Nielsen fra Marstal (Furø).

Aarhus, 3301 Carl J. Kirkebæk (arbl.) og 3488 Harry Lindeneg (arbl.). Hillerød, 2827 Victor Christensen (Amtsavisen). Kolding, 3988 Th. A. Lorenzen og 4489 N. P. Jensen (Fr. Lumbye). Køge, 1199 Peter H. Petersen (Eksprestrykkeriet, Storehedinge). Marstal, 3317 Carl Chr. Andersen (Ærø Folkeblad). Randers, 2595a Jens Hansen (syg). Stubbekøbing, 6053 Johs. Berthelsen.

Fratraadte.

København: 3162 Vald. Andersen til Vejen i Pl. 2827 Victor Christensen til Hillerød i Pl. 2540 Th. Vilh. E. Hansen til Dansk Arbejdsmands-Forb. 4052 Arthur C. A. Nielsen til Storehedinge i Pl. 1226 Egon Rydahls Hustru Eleonora Christine til Rønne.

Frederikshavn: 3354 Birger Højborg paa Rejse. Holbæk, 3863 Stoltze Mikkelsen til København (arbl.). Kolding, 3488 H. Lindeneg til Aarhus (arbl.). Maribo, 3846 E. M. J. Hansen til Nykøbing F. (arbl.). Marstal, 638 N. Chr. Nielsen til København (arbl.). Nykøbing F., 3860 Vald. Johansen til København (arbl.). Silkeborg, 6714 Michael Hansen til Grenaa i Pl., 3988 Th. A. Lorenzen til Kolding og 3646 H. C. A. Jacobsen paa Rejse.

Udmeldt.

Holbæk, 4906 Amanda Madsen (fratraadt Faget).

Døde.

København: 835 Stereotypør Th. E. Vilh. Petersen. 824 Fernando Jensens Hustru Emilie Olga. 731 Jens Pangels Hustru Carla.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Fredag den 6. Oktober Kl. 8½ præc. afholdes Medlemsmøde i Caféen, Kultorvet 14. Samtidig finder Indbetaling Sted.

STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½: Ordinær Generalforsamling i Prins Wilhelms Palæ. Dagsorden: 1. Beretning. 2. Karnevalskontrakten. 3. Valg af Formand og 2 Styrere. 4. Valg af Revisorer. 5. Eventuelt. — Efter Generalforsamlingen Sangøvelse. (11)

T. C. C. Søndag: Jægerkroen. V. Indg. til Søndermarken v. Vesterbrog. Kl. 10. (3x)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Typografforbundter.

Som saadan kan et ungt opvakt Menneske faa Plads straks i en Provinsby. Godt Lærested. Væsentlig Akcidens. Billet mrkt. »246« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter

med gode Anbefalinger søger Plads. Billet mrkt. »248« modtager Ekspeditionskont.

Ung Sætter,

saavel Avis som Akcidens, søger Plads straks. Billet mrkt. »250« modt. Ekspeditionskont.

En dygtig Typograf,

ikke under 25 Aar, og kendt med Arbejdet i et mindre Avis og Akcidenstrykkeri, kan faa fast Plads hos **Bogtrykker Bindslev,** Skagen. (249)

Dygtig Sætter,

fleraarig Leder af Akcidenstrykkeri, fortrolig med alt forefaldende Arbejde, øvet i Kalkulation og Korrekturlæsning samt Kendskab til Papir, ønsker Plads i København, eventuelt større Provins paa Sjælland. Prøver af udførte Arbejder til Disposition. Billet mrkt. »251« modtager Ekspeditionskontoret.

En til to dygtige

Akcidenssættere

kan faa varigt Arbejde hos **C. Schønemann,** Nyborg. 28 Kr. (247)

Bogtrykkeri

ønskes til Købs. Billet mrkt. »244« med Opgivelse af Betalingsvilkaar modtager Ekspeditionskontoret.

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (15)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

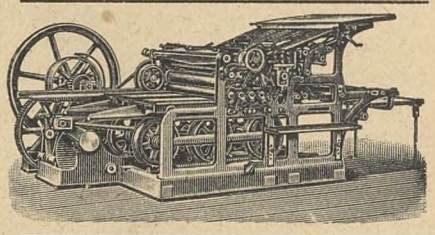

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

Dansk Arbejde.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Lauge Petersens

Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.

Forretning:	Telefon:	Vaskeri:
Valdemarsgade 42.	**V 1437.**	*Frederiksstadsgade 11—13.*

Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper. *Leverandør til de største Bogtryk-, Litografi- og Reproduktionsanstalter.*

Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (218)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Thingvalla Alle 28, S. (38)

En stilfærdig og velstillet Typograf, som har aftjent sin Værnepligt ved 1. Regiment, kunde ønske sig optaget som financiel Deltager eller Medhjælper i et stort københavnsk Trykkeri. Event. Tilbud bedes venligst tilsendt Ekspeditionskont. i Løbet af Efteraaret under mrkt. »247«.

Landbrugslotteriet

bortspiller halvaarlig **25,000 Gevinster** til

Værdi 1 Million 132,670 Kr.

Trækkes den 18. og 19. Oktober.

1/1 **Lod Kr. 1,20.** 1/2 **Lod 70 Øre.**

(245)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 40 KØBENHAVN DEN 7. OKTOBER 1916 XLIII AARGANG

Til Eftertanke.

JEG er en gammel Mand og burde maaske alene af den Grund ikke lade mig henrive til noget for mig saa fremmed som at skrive i »Typograf-Tidende«. Der har været større Anledninger end nu, men jeg har i mit lange Liv stille gaaet paa min Arbejdsplads og været tavs Vidne, naar Bølgerne gik højt, uden at jeg har ladet mig rive med eller ladet mig paavirke til andet, end hvad jeg som solidarisk Kollega var forpligtet til.

Men saa skete der noget forleden Aften, der fik mig til at se tilbage — tilbage over et langt Liv i Uvidenhed og Bedrag!

I et konservativt Blads Sætteri er vi saa fortrolige med at vente paa et Festreferat fra en eller anden fin Middag, fra en Festforestilling for de højeste i Samfundet eller fra et Møde, hvor nogle af Samfundets fineste Spidser har talt. Det er saa selvfølgeligt alt, at man knapt lægger Mærke dertil. Nu er det jo ogsaa almindeligt, at vi i en saa sen Nattetime maa vente paa Resultater fra en Forhandling hos Arbejdsgiverne om højere Lønninger til Arbejderne; det er gledet ind i vor Bevidsthed som en naturlig Følge af, at vi — jeg med — stod som Medlem af Fagforeningen.

Men saa forleden Aften maatte vi atter vente. Vi skulde vente paa Resultatet fra Socialisternes Kongres! Jeg læser sjældent »Socialen«, for naar man arbejder i et andet Blad, saa faar man jo sin aandelige Føde af dette Blads Spalter. Nu har jeg her i et langt Liv læst, hvor betydningsløse Socialisterne var i almindelig daglig Politik, netop fordi de var saa ubehersket i deres Optræden og kæmpede for en Idé, der var helt umulig. Og saa midt i en Samfundskrise, hvor Maskineriet er lige ved at gaa i Staa, hvor mange dygtige, store og indflydelsesrige Mænd lægger sig i Selen for at faa det i den rigtige Gænge igen, sker der det, at dette ikke vil lykkes, uden at Socialisterne er med, og man venter med Spænding paa, om de paa deres Kongres vil være med at redde det Samfund, de andre er ved at spille overstyr.

Jeg har ikke været uvidende om, at mit konservative Blads Paastande om Socialisterne var overdrevne, men jeg troede dem dog delvis og de gjorde mig uinteresseret og sløv for alt, hvad der vedrørte min egen Stands Parti. Men der faldt den Aften Skel fra mine Øjne; jeg saa, at alt hvad mit Blad gennem Aarene har skrevet om Socialisternes Betydningsløshed, var Løgn. Jeg saa, at jeg gennem et langt Liv havde ladet mig bedrage af Mænd, der bevidst eller ubevidst søgte at skjule den Kendsgerning, at Socialisterne Tid efter anden var bleven en Magt.

Jeg bebrejder dem intet derfor.

Naar jeg har troet dem, og ladet mig dysse i Søvn, er Skylden min egen. Jeg har siden 70'ernes Dage set saa meget, jeg burde have taget Lære af og forlængst valgt mit Parti. Jeg skammer mig nu. Thi de Resultater, der er naaet af Socialisterne og som vel bær hen mod fornuftigere og mere taalelige Samfundstilstande, er naaet uden min Støtte. Er mer end det! er naaet paa Trods af min overlegne smilende Sløvhed. Thi mente jeg, enten er det Galskab, det, de kæmper for, eller ogsaa er det Stræbere, der vil frem paa Arbejdernes Bekostning, og den Slags kommer ikke langt. At jeg selv var i min Fagforening, er en anden Ting, thi det har jeg gentagne Gange mærket, at jeg havde Fordel af.

Jeg tænkte længe den Nat, da jeg gik hjem. Jeg tænkte, at det vel ikke var nok for at redde Samfundet, at en Socialist blev Minister og at det vel heller ikke gav os billigere Levevilkaar; det skulde være en underlig Begavelse, der skulde kunne udrette saa meget mod saa mange; men jeg lovede mig selv at ville tilhøre et Parti, der foruden at være min Stands Parti, havde forstaaet at tiltvinge sig en Magtstilling trods al Løgn, Bagstræb og Modstand. Og jeg tænkte, at om jeg og alle mine Arbejdskammerater — vi er vist alle lige lunkne — havde været med fra en Begyndelse i Socialisternes Arbejde, saa havde vi maaske nu sluppet noget billigere over denne Dyrtid og dens Følger. Thi det har jeg dog set i mit konservative Blad — der nu ikke mere skal være min eneste daglige Læsning — at Socialisternes Repræsentanter i forskellige Institutioner har stillet Mindretalsforslag om yderligere Nedsættelse af Kød- og Fiskepriser. Havde jeg og alle mine været med straks, saa havde det maaske været Flertalsforslag.

Den Nat mødte jeg »Typ.-Tid.«s Redaktør, og da jeg fortalte ham om mine Tanker, tog han det Løfte af mig, at jeg skulde prøve paa at skrive lidt om det. Det er første Gang jeg skriver til et Blad og bliver vel ogsaa sidste Gang, men kunde nogle af de — navnlig unge — der, som jeg har gjort det i mange Aar, gaar tankeløst om, overlegne og opstyltede ser til Socialisternes Arbejde, ved disse fattige Linjer faa en Fornemmelse af, at der kan komme en Stund, hvor man angrer, at man har ladet sine bedste Aar glide ørkesløst hen.

EN FRA 70'ERNE.

Garantselskabet »Skive Folkeblad« opretter en Pensionskasse for sine Arbejdere.

GARANTSELSKABET »Skive Folkeblad« vedtog paa sin Generalforsamling Onsdag den 27. September et af Redaktør CARL HANSEN formuleret og af Bestyrelsen fremsat Forslag til Pensionering af sine Arbejdere.

Pensionskassen har til Formaal at sikre Bladets faste Personale en aarlig Understøttelse, naar det fratræder Pladsen enten paa Grund af Alder eller Invaliditet og Enker, hvis Mænd ved Døden havde fast Ansættelse i Bladets Tjeneste eller var fratraadt saadan Ansættelse paa Grund af Invaliditet eller Alder.

Til fast Personale henregnes Personer, som er fyldt 25 Aar og i 2 Aar har været i Foreningens Tjeneste med en Gage paa mindst 1000 Kr. p. a.

Det er dog ingen Tvangssag for Personalet at tiltræde Kassen, men enhver kan efter eget Ønske indtræde eller undlade at indtræde.

Den Del af et Medlems Løn, der overstiger 3000 Kr., medtages ikke ved Beregning af Bidrag eller Pension.

Et Medlems Kreditorer kan ikke søge Fyldestgørelse paa nogen Maade i Andelen eller Pensionsbeløbet. Alle Udbetalinger skal ske til Vedkommende personlig med egenhændig Kvittering.

Medlemmerne betaler til Kassen aarlig af en Aarsløn paa:

under 1000 Kr.: 3 pCt., og Foreningen tilskyder 7 pCt.,
1000—2000 Kr.: 4 pCt., og Foreningen tilskyder 6 pCt.,
2000—2500 Kr.: 5 pCt., og Foreningen tilskyder 5 pCt.,
over 2500 Kr.: 6 pCt., og Foreningen tilskyder 4 pCt.

Naar et mandligt Medlem af Pensionskassen bliver uarbejdsdygtig efter mindst 15 Tjenesteaar, ydes der ham en Aarspension i pCt. af den gennemsnitlig beregnede Aarsløn for de sidste 10 Aar, saaledes:

I 16. Tjenesteaar 20 pCt.
- 17. — 22 —
- 18. — 24 —

og saaledes stigende med 2 pCt. hvert Aar indtil:

I 31. Tjenesteaar 50 pCt.
- 32. — 51 —

og for hvert følgende Tjenesteaar 1 pCt. mere, saaledes at den efter det 40. Tjenesteaar opnaaede Pension paa 60 pCt. af den beregnede gennemsnitlige Løn er Maksimum.

En lignende Skala er opstillet for de kvindelige Medlemmer, dog saaledes at Maksimum 60 pCt. allerede naas ved det 31. Tjenesteaar.

Invalidepensionen kan ydes i Tilfælde af, at vedvarende Sygdom eller Svagelighed har forringet den Forsikredes Arbejdsevne med mindst 50 pCt.

Hvis nogen af Personalet kommer til Skade og modtager Invaliditetserstatning af et Forsikringsselskab, vedrører dette ikke Pensionskassen.

Naar et mandligt Medlem af Pensionskassen afskediges eller forlanger sin Afsked af Bladets Tjeneste efter sit fyldte 65. Aar, er det berettiget til den fastsatte Pension beregnet efter Tjenesteaarene, selv om det ikke er uarbejdsdygtig. For et kvindeligt Medlem gælder tilsvarende Regler allerede fra det 55. Aar.

Afdøde Medlemmers efterladte Enker har Ret til en aarlig Pension paa 50 pCt. af den Invalidepension eller Alderspension, som Manden oppebar ved sin Død eller havde haft Krav paa, hvis han var blevet uarbejdsygtig paa det Tidspunkt, da Dødsfaldet fandt Sted. Enkepensionen begynder den første Dag, paa hvilken Mandens Gage eller Pension ikke mere udbetales; den bortfalder den Dag, Enken indgaar nyt Ægteskab.

Enkepensionen udgør dog kun ovennævnte 50 pCt., hvis Aldersforskellen mellem Mand og Hustru ikke er over 5 Aar. For andre Aldersforskel er Satsen:

Aldersforskel.	Manden ældst.	Hustruen ældst.
5—10 Aar	40 pCt.	60 pCt.
10—15 —	30 —	80 —
15—25 —	25 —	100 —
25 Aar og derover	20 —	100 —

Pensionen udbetales maanedsvis bagud.

Fratræder et Medlem paa Grund af Sygdom Bladets Tjeneste *før* de opnaaede 15 Tjenesteaar, udbetales Vedkommende saavel egne som Bladets Bidrag med 5 pCt. Rente p. a. Ved frivillig eller ufrivillig Fratræden af Bladets Tjeneste af andre Aarsager erholder Medlemmet alle sine Indskud tilbage med 5 pCt. Rente p. a., medens Bladets Bidrag tilfalder Kassen. Ved ufrivillig Fratræden *efter* det 15. Tjenesteaar udbetales dog baade Medlemmets og Bladets Bidrag med Renter som nævnt, med mindre Fratrædelsen skyldes en strafbar Handling fra Vedkommendes Side, i hvilket Tilfælde der kun udbetales Medlemmets egen Indbetaling med Renter.

Beregning af Tjenesteaarene sker fra Ansættelsesdagen, og tidligst fra det Regnskabsaar, da han fylder 25 Aar.

»Skive Folkeblad« tilskyder ekstraordinært følgende Beløb:

a. Den Kvotadel af et Medlems Pension, som udtrykkes ved en Brøk, hvor Nævneren er Medlemmets samlede Antal Tjenesteaar, og hvor Tælleren er Antallet af Tjenesteaar **forinden** Pensionskassens Oprettelse.
b. Saa stort et Beløb, som udfordres, for at enhver Pensionist kan faa en vis Mindstepension, der ansættes saa højt, at den mindst svarer til almindelig kommunal Alderdomsunderstøttelse.

Til Imødegaaelse af disse Forpligtelser etableres en Dækningsfond, hvortil Bladet aarligt indbetaler 1000 Kr.

Saaledes ser Hovedtrækkene ud i den vedtagne Pensionskasse. Da »Skive Folkeblad« sikkert er det første Bladforetagende i Provinsen, der har gennemført Pensionering af sine Arbejdere, i hvert Fald i en saa *demokratisk* Form, turde dette Skridt have Krav paa den største Opmærksomhed, og vække til alvorlig Eftertanke og Efterfølgelse i videst mulig Udstrækning. EN AF PERSONALET.

Ovenstaaende ser jo meget godt og fordelagtigt ud for Arbejderne paa det paagældende Arbejdssted; mod de opstillede Pensionssatser kan der vistnok ikke indvendes noget væsenligt. Men hvad forstaar man ved ufrivillig Fratræden? Er det ufrivilligt, naar en Arbejder forlader en Plads, efter at han forgæves har søgt om Lønforhøjelse? Er det endvidere ufrivilligt, naar Arbejderne ved en Strejke forlader Arbejdspladsen?

Vi véd, at Lønforholdene paa »Skive Folkeblad« er gode, men hvis en lignende Pensionskasse oprettedes paa et mindre godt Arbejdssted, vilde det saa ikke medføre, at Arbejderne mistede Pensionsfordelene, om de rørte paa sig for at faa bedre Lønforhold. Vilde et saadant Arbejdssted med smaa Lønninger ikke profitere netop ved en saadan Pensionskasses Oprettelse. RED.

Henrik Sundstrøm

kan den 9. Oktober fejre 30-Aars-Dagen for sin Ansættelse som Faktor i Axel E. Aamodts Etabl. Jubilaren, der nu er en Mand paa 52 Aar, udlærte i sin Tid i Sivertsens Bogtrykkeri, senere arbejdede han hos Nielsen & Lydiche, Græbe og O. C. Olsen, og blev 1886 som ganske ung Mand knyttet til sin nuværende Stilling. — Sundstrøm er mellem alle, han færdes blandt, en afholdt Mand, der kun har Venner. Organisationen omfatter han med stor Interesse, og var i sine yngre Dage en stadig Gæst ved alle Møder. Kollegerne beærede ham den Gang med flere Tillidsposter, bl. a. var han Kasserer for Enkekassen og Bestyrer af Forenings-Biblioteket, som under hans Ledelse voksede stærkt.

Vi ønsker til Lykke. —D.

Sveriges Typografers Organisation.

Nogle historiske Undersøgelser i Anledning af Svenska Typograf-Förbundets 30-Aars-Jubilæum 8.—10. Juli 1916.

Af L. CHR. NIELSEN.

VII.

(Sidste Artikel.)

Storstrejken 1909.

SELVFØLGELIG kan hele Storstrejkens Forløb ikke gengives her, men nogle Ord vil jeg dog gerne sige om den. Tilfældet vilde, at jeg befandt mig i Malmø netop den 4. Avgust 1909 — den Dag, da Storstrejken udbrød. I en længere Korrespondance til den fynske socialdemokratiske Presse[1] havde jeg Lejlighed til at skildre mine Førstehaands-Indtryk, men at komme ind paa dette her vilde føre for langt. Jeg maa nøjes med at paapege, at da Strejken erklæredes, krævede de Strejkende, at ogsaa Typograferne, skønt disse *ikke* tilhørte Landsforbundet (Sverigs »Samvirkende«) skulde nedlægge Arbejdet. Dette blev f. Eks. udtalt i Folkets Park i Malmø fra Talerstolen ved et Jættemøde, der holdtes om Formiddagen den 4. Avgust. Typograferne var ogsaa villige nok. Dette vidste jeg forud, men jeg fik det yderligere bekræftet ved et Møde i Malmø typografiske Forening om Aftenen d. 3. Avgust, som jeg overværede. Typograferne indrømmede — ikke alene i Malmø, men over hele Sverig — at det af Solidaritets- og Klassesynspunkt var nødvendigt, at de deltog i Storstrejken. Men de øvrige Arbejdere blev ganske sikkert skuffede i Resultatet af Deltagelsen — den gjorde nemlig ikke nær den Effekt, som man havde ventet, idet nemlig d'Hrr. Bogtrykkere dels ved egen Arbejdskraft og dels ved nogle Forrædere lykkedes, om end meget daarligt, at komme over den værste Forlegenhed. Den 9. Avgust udsendte Styrelsen for det svenske Typografforbund Parole om at deltage i Storstrejken, og denne lystredes af samtlige Afdelinger med Undtagelse af 3 af de mindste, nemlig Umeå, Moa og Söderköping. Det var af *Sympati* at Typograferne gik med i Storstrejken. Selvfølgelig blev Principalerne rasende. Man anlagde Sag imod Forbundet og Byfogden i Stockholm beordredes til at lægge Beslag paa Typografforbundets Kasse. Han

[1] Se disse Aviser for 5. Avgust 1909.

kom imidlertid for sent, han opnaaede kun at faa fat i de historiske *2 Kroner 41 Øre i Kontanter.* Hvor Resten af Forbundets store Formud var? Ja, den Sag havde Forbundsstyrelsen i Sverig og Dansk Typograf-Forbunds Styrelse besørget udenfor alle svenske Myndigheders Rækkevidde.[1] Saa Retssagen. Principalerne i Stockholm forlangte en stor Skadeserstatning. Det blev en meget interessant Retssag, der endte med, at Typografforbundet blev frikendt ved saavel Undersom Over- og Højesteret, hvilket jeg forud har skildret udførligt[2], som jeg derfor maa henvise til. Men forøvrigt udkom i 1910 Forbundets Sagførers Indlæg i Sagen ved Underretten.[3] Det er et meget interessant lille Værk.

Man vil endnu erindre, hvorledes Storstrejken sluttede: man naaede ikke det efterstræbte Maal. Men saa meget opnaaede man dog sikkert ved denne de svenske Arbejderes Rejsning i 1909, at Arbejdsgiverne neppe gør den Historie om igen, thi der er meget som taler for, at skulde dette ske, da vil Sveriges Arbejdere næste Gang ikke være saa fredeligt sindede som i det for dem historiske Aar 1909.

Da Freden blev sluttet, skete det paa saadanne Vilkaar. at Svensk Typografforbund, som var gaaet med af Sympati, ogsaa maatte slutte af samme Grund. Det kunde derfor ikke opstille Betingelser, men maatte tage imod de Betingelser, som Principalerne gav — og de var selvløgelig ikke de bedste, selv om de kunde have været daarligere (endogsaa meget!). Hvad der ved Arbejdets Optagelse selvfølgelig ogsaa spillede en Rolle — i det mindste i nogen Grad — var, dels at der var en Del Skruebrækkere og dels de yderst daarlige Konjunkturer i Almindelighed og Bogtrykfagets i Særdeleshed. Principalerne krævede, at den indtil Strejken gældende Tarif skulde betragtes som bortfalden og at der indledede Forhandlinger om en ny Tarif, der langsomt skred fremad, men dog blev færdig i Juni 1910. Saa først var Freden i Bogtrykfaget egentlig etableret — men endnu havde man nævnte store Retssag svævende og her faldt Dommen ved Højesteret først i 1915.

Som man vil kunne forstaa kostede Storstrejken det svenske Typografforbund en stor Sum Penge. Der blev i Reservefondsunderstøttelse udbetalt i Aaret *1909* ialt Kr. *287,765.75* (direkte Understøttelse til de i Storstrejken deltagende Typografer). Men Virkningerne strakte længere. I yderligere 3 Aar maatte Forbundet i Understøttelse ofre ret store Summer til Ofrene fra Storstrejken, nemlig i *1910:* Kr. *68,513.89*, i *1911:* Kr. *7915.60* og endnu i Aaret *1912:* Kr. *3855.17*. Storstrejken kostede altsaa Sv. Typografforbund ialt i direkte Understøttelse den respektable Sum af *367,950 Kr. 26 Øre.* Fra Udlandet indkom der, som bekendt, store Midler til de i Storstrejken deltagende Arbejdere. Men Typograferne modtog ikke en Øre heraf — de klarede sig selv. Det var den eneste Organisation, der kunde det — og det var jo »vackert så«. Men naar danske Typografer gav indtil 25 pCt. af deres Ugeløn — som nogle faa gjorde — saa var det ganske sikkert fordi de troede, at deres Bidrag — og derved at de satte sig selv paa Smalkost — i nogen Grad skulde lette Trykket hos de svenske Kolleger — men herom fik de ingen Oplysning. Der var dog neppe indkommet mindre fordi det gik til Storstrejken i Almindelighed.

Sluttelig skal jeg give den interessante Oplysning, at den store Erstatnings-Proces, som Bogtrykkerne i Stockholm anlagde imod Forbundet — og som dette vandt (heldigvis!) — kostede Sv. Typografforbundet ca. 20,000 Kr.

— — —

Og her skal jeg slutte denne Serie Artikler, som jeg haaber har givet mine Kolleger et Indblik i de svenske Typografers Organisationsforhold og i deres Bestræbelser. Der kunde dog siges *meget* mere! Bl. a. vilde det selvfølgelig have havt Interesse, at give en kort Skildring af de Mænd, der stod i Ledelsen for Forbundet gennem de svundne 30 Aar, ligesom af »Spidserne« indenfor Oppositionen og muligvis af andre Kolleger fra Stockholm eller Provinsen. Thi saavel indenfor den liberal-konservative som indenfor den socialdemokratiske Lejr fandtes der — heldigvis! — mange Mænd, der har gjort et godt, uegennyttigt og efterfølgelsesværdigt Arbejde.

Man vil have forstaaet, at det er et betydningsfuldt Arbejde, der *er* udrettet. Og idet jeg her gennem »Typograf Tidende« sender de svenske Kolleger en Hilsen i Anledning af deres Forbunds 30-aarige Eksistens — en Hilsen, som jeg er overbevist om, at alle danske Typografer deltager i — sker det i Forhaabning om, at *alle Landes* Typografer og øvrige Arbejdere maa mødes i *de samme Krav*, maa vandre mod *de samme Maal* og at man, idet man hver især benytter sig af de *Midler* for Kravenes og Maalenes Opnaaelse, som bedst egner sig for hver især, maa vandre Vejen fremad *i Takt* — saa *skal* det gaa fremad for os alle!

[1] Se herom: »Dansk Typograf-Forbunds Beretning for 1908—10«, Pag. 41—43, København 1911, samt »Bogtryk«, Pag. 64—66, København 1913 (Artikelserien: »Danske Fagmænd IX: Forretningsfører P. Hvidtfeldt.« Af *X.*).

[2] Se L. CHR. NIELSEN: »Har Kollektiv-Aftaler retslig Virkning imod Fagforeningerne?« Side 148, »Typograf-Tidende«, København 1910. (Findes ogsaa optaget i den fynske socialdem. Presse 23. Avgust 1910.) Se endvidere min Artikel: »Svenska Typografförbundet frikendt«, Side 97, »Typograf-Ttd.« 1915, København.

[3] Paa G. W. WILHELMSSONS Forlag: WILHELM HELLBERG: Hava Kollektivaftalen rättslig verkan mot fackföreningarne? 78 Sider, 8vo. Stockholm 1910. — Pris 1 Krone.

Forhandlingerne om Dyrtidstillæg i Provinserne.

DET tidligere omtalte Fællesmøde mellem Bladudgiverorganisationen, Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund fandt Sted i Gaar i Grundtvigs Hus i København.

Mødet begyndte Kl. 4 Eftermiddag, og Forhandlingerne fortsattes uafbrudt til Kl. 12 Nat, ved hvilket Tidspunkt Forhandlingerne afbrødes uden Resultat.

Det videstgaaende Forslag Principalerne tilbød at henstille til deres Kolleger at yde, var et Dyrtidstillæg paa 10 Kr. Kvartalet for ugifte og 20 Kr. Kvartalet for gifte Kolleger til og med 32 Kr., subsidiært 25 Kr. Kvartalet for gifte Kolleger til og med 32 Kr. og 15 Kr. over 32 Kr., og intet til de ugifte.

Da dette Forslag i Forhold til de herskende ganske ekstraordinære Tilstande syntes Ledelsen *for* ringe, og enhver Mulighed for yderligere Forhøjelse blev afvist, sluttede Mødet resultatløst. Vor Organisation vil antagelig nu gøre Forsøg paa at faa Hovedorganisationerne til ved en mæglende Forhandling at bringe Principalerne til dog at yde et noget rimeligere Tilskud til Lindring af den ganske ekstraordinære Dyrtidsnød.

Nær og Fjærn.

Til Trykkerne. Indbydelser til Stiftelsesfesten er udsendt i Onsdags til Trykkerierne. Billetter udleveres daglig *gratis* hos Laur. Jensen mod Forevisning af Medlemskort. Rekvireres for et helt Trykkeri samtidig, maa Navnefortegnelse og Medlemskort medbringes. Hvert af Trykkerafdelingens Medlemmer kan faa 2 Billetter saalænge Forraad haves. — Billetter til Fællesspisningen udleveres samtidig for Kr. 3.00 pro persona, og disse betales kontant. Talrigt Tilslutning forventes.

STYRELSEN.

Holbæk Lokalafdeling sender alle, der sendte Hilsen eller paa anden Maade viste den Opmærksomhed paa Jubilæumsdagen, sin bedste Tak.

ALFRED HANSEN,
Lokalformand.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Tirsdag den 22. Avgust 1916.

Formanden meddelte, at der med »Dansk litografisk Principal-Forening« var truffet en Dyrtids-Overenskomst for de i Stentrykkerierne beskæftigede Kvinder. Overenskomsten er ganske lig den med K. B. indgaaede. Til Efterretning. — Efter udtalt Anmodning vedtoges det at tilsende Handels- og Kontor-Medhjælper-Foreningen et Eksemplar af vore Love. — Meddelelse om Regulering af Arbejds- og Lønnings-Forholdene paa en herværende Arbejdsplads forelaa. Til Efterretning. — Klage over en Læge sendtes videre til Underretning og Besvarelse. — En tidligere Bogtrykker, som i nogen Tid havde ligget i Underhandling med Forbundet om Optagelse, havde nu sendt et Truselsbrev. Det vedtoges at nægte ham Optagelse. — Typografernes Sygehjælpekasse anmodede om et Tilskud paa 200 Kr. til Juletræsfesten. Henvises til Generalforsamlingen; men kan ikke anbefales. — Nogle Anmodninger om hvilende Ret bevilgedes. — Protokollen oplæst og godkendt.

Hjærtelig Tak for al udvist Opmærksomhed ved mit Jubilæum.

Odense, den 2. Oktober 1916. PETER OLSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

2. Oktober: Frederikshavn pr. Bl. 20.00, kont. 100.00, ialt 120.00.

København, den 3. Oktober 1916.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

2. Oktober: Frederikshavn i Stedet for en Del af Juli Kvartals Overskud 20.00.

København, den 3. Oktober 1916.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Knud Frederiksen, udl. 26/8 12 hos J. Knudsen (Amerikabaad), tidl. Medl. Trykker Felix Konstantin Jensen, udl. 8/9 16 hos Ferslew & Co. (arb. s. St.). Trykker Aage Rosenstand-Larsen, udl. 22/9 16 hos P. A. Nielsen (S. B. Svendsen). Paal. Aleksandra Ljungstrøm, udl. 21/4 09 hos Egm. H. Petersen (Nielsen & Lydiche), tidl. Medl. Paal. Valborg Anna Marie Olsen, udl. 24/7 13 hos Strandberg (arb. s. St.). Paal. Asta Løve-Rasmussen, udl. 7/10 08 hos Nielsen & Lydiche (Jensen & Rønager), tidl. Medl. 2588 Carl Johan Rasmussens Hustru Laura Cecilie.

Horsens, Sætter-Trykker Otto Hans Peter Hansen, udl. 1/10 16 i Bachhausens Bogtr., og Sætter-Trykker Thorvald Kjær Jensen, udl. 1/10 16 i Andr. Hansens Bogtr. Nykøbing M., Sætter Nicolin Markussen, udl. 1/10 16 i Morsø Avis. Odder, Sætter Henry Bernhard Jensen, udl. 1/10 16 i Kjeldsens Bogtr. Svendborg, Sætter Jørgen Chr. Lehrmann Madsen, udl. 1/10 16 i Behrends Bogtr.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3071 Chr. Carstensen fra Udl. (arbl.). 3347 Carl Alfred Hågensen fra Rønne (Militær). 4488 Carl P. A. Hansen fra Næstved (arbl.). 6585 Alfred V. M. Knudsen fra Nyborg (arbl.). 2882 Chr. Weiss fra Kolding (arbl.). 2827 Victor H. C. Christensen fra Hillerød (arbl.).

Nakskov, 1537 Th. Markussen fra Norge (syg). Nykøbing F., 3846 Magnus Hansen (arbl.). Odense, 3729 Knud Chr. Sørensen (arbl.) og 3745 Sarius Steen Rasmussen (arbl). Randers, 3336 Anth. M. Pedersen i Pl. (Eksprestrykkeriet). Ringsted, 1218 Joh. Tollesen fra Udl. til Folketid. Svendborg. 3360 L. C. Fr. V. Nielsen i Pl. (Behrends). Viborg, 3886 Niels Balle Jensen (arbl.) og 2595 Jens Hansen (syg).

Fratraadte.

København: 1958 Jens Rud. Calberg til Aarhus (arbl.). 3653 Edvin Th. C. H. Larsen til Roskilde i Pl. 3080 Moses Lomanitz til Amerika. 1509 William Mammen til Aarhus i Pl. 3349 Chr. v. Qualen til Vejle.

Aalborg, 4457 Oskar J. Jørgensen til Randers i Pl. og 3336 Anth. M. Pedersen til Randers i Pl. Aarhus, 3419 Holger P. Lorentzen paa Rejse og 4438 Arnold Kondal paa Rejse. Hillerød, 2827 Victor Christensen til Kbhvn. (arbl.). Horsens, 3973 A. E. Sørensen til Esbjerg i Pl. og 6742 N. Chr. Rasmussen til Ringkøbing i Pl. Kolding, 2882 Chr. Weiss til København (arbl.). Nykøbing M., 3886 Niels Balle Jensen til Viborg (arbl.). Odense, 3729 Knud Chr. Sørensen til Næstved i Pl. Randers, 2595 Jens Hansen paa Rejse. Ribe, 6154 Viktor Jensen paa Rejse. Ringsted, 6337 O. Th. Jensen til Grenaa i Pl.

Udmeldte.

København: 2205 Paal. Edith Mayne (fratraadt Faget).

Horsens: 6742 Peter Pl. Hansen (andet Erhverv).

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Fredag den 6. Oktober Kl. 8½ præc. afholdes Medlemsmøde i Caféen, Kultorvet 14. Samtidig finder Indbetaling Sted.

STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½: Sangøvelse. (1 J)

T. C. C. Søndag: Nørrebros Runddel Kl. 10. Generalforsamling afholdes Søndag den 22. Oktober i Nørre Central Café. (3 y)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Faktor.

Paa Grund af Dødsfald er Plads ledig ved »Bornholms Tidende« for en dygtig Fagmand, der kan forestaa Bladets Sætteri og Trykkeri (Blad og Akcidens). Pladssøgende bedes snarest sende udførlige Oplysninger og Opgivelse af Lønkrav til

(254) **Bornh.s Tid.s Redaktion.**

Dyvas Mønstre-Bogtryk.

Af dette Fagskrift forefindes og sælges:
Aargang 1911 komplet,
Aargang 1910 og 1912 med henholdsvis 6 og 7 Hefter, tilsammen regnet som én Aargang.
Nedsat Pris: Pr. Aargang 2 Kr. + Porto.
Harald Jensens Bogtrykkeri,
(253) Admiralgade 24, København K.

Ung Sætter,

saavel Avis som Akcidens, søger Plads straks. Billet mrkt. »250« modt. Ekspeditionskont.

Dygtig Sætter,

fleraarig Leder af Akcidenstrykkeri, fortrolig med alt forefaldende Arbejde, øvet i Kalkulation og Korrekturlæsning samt Kendskab til Papir, ønsker Plads i København, eventuelt større Provins paa Sjælland. Prøver af udførte Arbejder til Disposition. Billet mrkt. »251« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Avissætter

kan faa Plads 13. Oktbr. i **Ringsted Folketidende.** (252)

En dygtig
Sætter-Trykker

kan faa fast Plads i **Odense litografiske Anstalt.** (255)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12 a)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Lauge Petersens

Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.

Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*

Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper.

Leverandør til de største Bogtryk-, Litograf- og Reproduktionsanstalter.

Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (218)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
(79) Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 41 KØBENHAVN DEN 13. OKTOBER 1916 XLIII AARGANG

40 Aar.

TRYKKERAFDELINGEN i København (Den typografiske Trykkerforening) fejrer paa Torsdag den 19. Oktober 40-Aarsdagen for sin Eksistens, idet den paa denne Dag for 40 Aar siden blev stiftet ved et Møde i Boldhusgade 1, hvortil to Trykkere hos Græbe, VIGGO ANDERSEN og FERD. PETERSEN, der nu begge er døde, havde taget Initiativet, og hvor ALFR. DAHLQUIST paa Indbydernes Vegne i Korthed motiverede Forslaget om Dannelsen af den paatænkte Forening. Med 51 Stemmer mod 12 vedtoges det at danne Foreningen og 50 af de Tilstedeværende tegnede sig straks som Medlemmer paa de fremlagte Lister. Den 8. November vedtog man Lovene for Foreningen, hvis *Hovedformaal* blev at understøtte gamle, trængende Trykkere, det samme Grundlag, som »Den typ. Forening« 7 Aar tidligere var bleven stiftet paa. Lønspørgsmaalet og andre organisatoriske Forhold var der derimod ingen, der tænkte paa, og man kan derfor forstaa, at en Del af Principalerne meldte sig ind i en saa uskadelig Forening. — Naar Trykkerforeningen blev dannet som en selvstændig og isoleret Forening uden Føling eller Samarbejde med »Den typ. Forening«, var Grunden i første Række den, at Sætterne kun arbejdede for Gennemførelsen af en Tarif for dem alene, og desuden savnede Trykkerne paa den Tid en Agitator indenfor deres egen Kreds, der kunde varetage deres Interesser.

MEDSTIFTERE OG MEDLEMMER GENNEM 40 AAR

VIGGO HANSEN. VILH. LARSEN. ALB. SØRENSEN.
CHR. NIELSEN. C. F. CHRISTENSEN. ALFR. DAHLQUIST. MAGNUS STRØM.

I Marts 1875 havde Den typ. Forenings Styrelse fremsat Forslag til en »Almindelig dansk Sætter-Tarif« med 30 Paragrafer, udarbejdet efter den tyske Normal-Tarif, men først den 27. November kunde Skrivelsen herom oversendes til »Foreningen af danske Bogtrykkere«, der den 18. Februar var traadt ud i Livet. Forslaget var i Forvejen vedtaget af Den typ. Forenings Repræsentantskab med alle Stemmer mod 1 (Dahlquist), der mente, at det af R. P. Jensen stiftede Forbund først burde være fuldstændigt organiseret. Til Trykkerne tog man intet Hensyn, thi man ræsonnerede som saa, at »naar der ikke var noget at sætte, var der heller ikke noget at trykke«, en Betragtning, som under Strejken i 1876 desværre ikke holdt Stik, idet der f. Eks. hos Thiele stod opsat 150 Forme, da Sætterne gik. Selvfølgelig burde der ikke have været iværksat en Strejke i København uden at man havde haft Trykkerne med, saa at Maskinerne havde kunnet stanses samtidig med at Sætterne nedlagde Arbejdet, og man burde derfor i denne Anledning have sørget for at faa Trykkerne med ved ogsaa at formulere og opstille Krav til Forbedring af deres Forhold, der paa den Tid var yderst slette, selv om den faste Ugeløn var bedre end Sætternes.

Det skal imidlertid til Forklaring af dette tilsyneladende Fejlgreb fra Sætternes Side indrømmes, at Datidens Trykkeres store Flertal, ja næsten alle Trykkerforeningens Medlemmer, bestod af en saa stiv konservativ Masse, at der skulde ikke saa lidt radikal Tilsætning til for blot at faa Tanken op hos dem ang. det gavnlige i en Tarif for deres Vedkommende.

Dette ses ogsaa bedst deraf, at Trykkerforeningen var 15 Aar gammel, da den tog Tarifspørgsmaalet op og traadte i Samarbejde med Sætterne paa dette Omraade, hvilket resulterede i Tarifen af 1892, hvor Trykkernes Særbestemmelser dog kun bestod af 2 Paragrafer, nemlig den, at der skulde betales 24 Kr. for at passe to Maskiner og saa Ansvarsparagrafen, der er gaaet igen i alle Tariferne siden den Gang. Før den Tid lønnedes Trykkerne efter Overenskomst og der var Tilfælde, hvor en Trykker arbejdede for 12 Kr. om Ugen; Overarbejde fik man ogsaa forhen betalt efter Overenskomst, og for Søndagsarbejdet, der af forskellige 1. Klasses Firmaer forlangtes udført af Trykkerne, fik disse kun ordinær Dagløn. Naar det gik højt, fik de som Helligdagsgodtgørelse — *en Mark* i gamle Penge. Paa disse »patriarkalske« Forhold raadede Tarifen Bod og Principalerne meldte sig ud af Trykkerforeningen.

Tarifen af 1892 gav os en Minimalløn af 18 Kr. og 50 pCt. og 100 pCt. for Overarbejde, medens Overarbejdet tidligere blev betalt med samme Beløb, uden Hensyn til om Vedk. havde en stor eller en lille Løn. Endvidere blev Arbejdstiden forkortet med $^1/_2$ Time, hvorved 70 Trykkere fik en halv Times kortere Arbejdstid; Resten havde i Forvejen en Arbejdstid af $9^1/_2$ Time daglig.

Den ny Tarif blev dog forkastet af Trykkerne paa deres Generalforsamling, idet Stemmerne stod lige, og den blev først gennemført derved, at Trykkerne maatte bøje sig for en Fællesafstemnings Resultat. Tarifen traadte i Kraft 1. Oktober 1892.

Naar man sammenligner Tarifen af 1892 med den nugældende Tarif, kan man selv danne sig en Mening om det organisatoriske Arbejde, der er udført i den forløbne Tid, og

det er unødvendigt her at komme ind paa en detailleret Beskrivelse heraf.

Fra og med Aaret 1890 skete der som sagt en Forandring til det bedre indenfor Trykkernes Kreds, idet en radikalere Luftning kom ind i Foreningen. Efter at der var iværksat et Samarbejde m. H. t. Sygekassen og Arbejdsanvisningen, gik Trykkerforeningen sammen med Den typ. Forening til Indkaldelsen af den første skandinaviske Kongres, der afholdtes paa Wodroffslund 15., 16. og 17. Avgust 1891, og hvis Beslutninger blev grundlæggende saavel for Samarbejdet her i Landet som med Skandinaviens Typografer. Der vedtoges Love for de skandinaviske Rejsekasser og Reservefonds. Trykkerforeningen var den første Organisation, der med stor Majoritet vedtog Kongresforslagene, og den rykkede derved med et Slag frem i de organiserede Arbejderes forreste Rækker. Naar Resultatet blev saa overraskende godt, skyldtes det bl. a. den Omstændighed, at den nuv. Formand benyttede Lejligheden til ved en Fest til Ære for Dahlquists 15 Aars Formandsvirksomhed at holde en glødende Tale for Kongresforslagene. Det havde en glædelig Indflydelse paa de mange gamle, konservative Kolleger, som, da den øjeblikkelige Forargelse havde sat sig, erklærede, at de vilde stemme for Kongresforslagene.

Den 30. Oktober 1892, da Kongresforslagene var gennemført, traadte A. DAHLQUIST tilbage efter 16 Aars Virksomhed og LAUR. JENSEN blev valgt. Det er vel nok en Sjældenhed at en Fagforening i 40 Aar kun har haft 2 Formænd.

Da den konservative Is først var bleven brudt, gik det Slag i Slag med at marschere fremad i Flok og Følge med de andre typografiske Arbejdere, ligesom Spørgsmaalet om Foreningens Stilling til De samv. Fagforeninger blev taget op.

Under Smede-Lockout'en i 1897 stillede LAUR. JENSEN Forslag om, at man skulde tiltræde »De samv. Fagforen.« samtidig med, at der ydedes Ekstrakontingent til de Udelukkede. Formandens Forslag tiltraadtes enst. saavel af Styrelsen som af Generalforsamlingen, men da der krævedes $^2/_3$ Majoritet af samtlige Medlemmer og da man ikke vilde risikere en Sprængning paa Spørgsmaalet som hos Sætterne i 1884, tog man resolut og delte Trykkerierne i 10 Grupper, hvorefter Styrelsen holdt Møde med hver af disse. Paa alle Møderne holdt LAUR. JENSEN først et lille Foredrag til Anbefaling for Forslaget, og efter en kort Diskussion underskrev de tilstedeværende Medlemmer Resolutionen; dette skete paa samtlige Møder, og ved Tilslutningen til De samvirkende Fagforeninger mistede Foreningen kun et Medlem, og det var endda en Faktor.

I Tarifbevægelsen 1898 og siden da har Trykkerne trofast arbejdet sammen med Fagets øvrige Arbejdere, og det maa siges, at dette Samarbejde har været til stor Nytte for alle Parter En lille Kurre paa Traaden var der dog i 1899, da Trykkerforeningen paa Grund af en betydelig Forhøjelse af Abonnementet paa »Typ.-Tid.«, paa en Generalforsamling vedtog at udgive sit eget Blad. Den 25. Marts blev Forslaget vedtaget og i Løbet af et Par Dage blev det første Numer skrevet og sat, og den 1. April udkom det til stor Forargelse for hele Menigheden, der ikke havde været forberedt herpaa. Bladet, der udkom hver 14. Dag, blev kun en Døgnflue, idet der kun kom 19 Numre af det. Det blev ophævet efter en Forhandling og afgik ved en blid og rolig Død. Det indeholdt dog i sin korte Levetid mange faglige Artikler og gjorde egenlig ingen Skade. Naturligvis var det ikke Trykkernes Mening at ville modarbejde Sætterne, men de vilde bare vise, at de, naar det kneb, godt kunde lave dem en Avis selv. Bladet staar nu i Arkivet, hvorfra det ved højtidelige Lejligheder hentes frem, naar der skal søges efter et af de mange »Guldkorn«, det indeholdt.

Den store Lockout i 1899 satte Trykkerne paa en økonomisk Prøve, hvor de til Evidens beviste deres Offervillighed og Kollegialitetsfølelse. Paa en den 30. Maj afholdt Generalforsamling, hvor over 100 Medl. havde givet Møde, vedtoges det *enstemmigt* at yde 10 % af Ugelønnen til de kæmpende. De 200 Trykkere ydede under Lockouten af deres ret beskedne Løn ca. 8000 Kr. til de kæmpende Arbejdere.

Siden Forbundets Dannelse indtager Foreningen nu en Plads Side om Side med Sætternes og Kvindernes Organisationer, og *dette bør naturligvis aldrig blive anderledes.* Alt eftersom Arbejdsgiverne har lært af Arbejderne Organisationens og Sammenholdets Kunst, bliver det nødvendigt for disse sidste at slutte sig sammen for i saa høj Grad som muligt at kunne modsætte sig Pengemagtens Overvægt, og fremme deres egne Interesser.

Af de 51 Medlemmer, der var med at stifte Trykkerforeningen for 40 Aar siden og som uden Afbrydelse har været Medlemmer siden, lever endnu kun 7, som er foreviget paa omstaaende Gruppebillede. Vi bringer dem en Tak for deres banebrydende Arbejde og glæder os i Fællesskab over den Kendsgerning, at Danmarks typografiske Arbejdere nu er samlet i én Organisation, *der aldrig mere bør splittes.*

Med disse Ord siger vi Tak for 40 Aars Arbejde og lover hinanden at fortsætte Arbejdet i Enighed til Fremme af vor Stands Interesser. L.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.

afholder

ekstra Generalforsamling

førstk. Søndag den 15. Oktbr. Kl. 11 Fmd.

i Forsamlingsbygningen, Enghavevej 40

(den store Sal).

Dagsorden: 1. Forslag til Løsning af Brændselsspørgsmaalet. 2. Forslag om Dyrtidshjælp til Anton Jensen og Formanden. 3. Eventuelt.

STYRELSEN.

Fester.

Holbæk Lokalafdeling

fejrede som tidligere meddelt Lørdag den 30. September sin 35-aarige Bestaaen ved en festlig Sammenkomst, der ikke havde vundet saa stærk Tilslutning, som man havde haft Grund til at vente. Med Gæster og Damer deltog ialt ca. 35 i Sammenkomsten.

Der begyndtes med en Fællesspisning. Efter at den værste Sult var stillet, bød Formanden, ALFRED HANSEN, Velkommen, og meddelte, at det desværre ikke, som det havde været Tanken, var lykkedes at faa en Repræsentant fra Afdelingens første Tid med til Festligheden. Derimod var Viggo Christensen mødt som Repræsentant for Forbundet, og Bager Alfred Petersen som Repræsentant for den stedlige Fællesorganisation.

Forretningsfører VIGGO CHRISTENSEN fik derpaa Ordet og bragte den jubilerende Afdeling en Lykønskning fra Dansk Typograf-Forbund, som den altid havde tilhørt, og som han haabede, den fremdeles maatte vedblive at tilhøre. Forretningsføreren gav sluttelig forskellige Meddelelser om den foreliggende Situation indenfor Faget.

Bager ALFRED PETERSEN overbragte en Hilsen fra de øvrige organiserede Arbejdere i Holbæk, og udtalte Haabet om, at det Samarbejde, der havde været mellem Typografernes Organisation og »De samvirkende Fagforeninger«, maatte fortsættes. Selv om der kunde være forskellige Meninger om Midlerne, var Maalet det samme.

Derpaa holdt Fiskeeksportør TØNNESEN en humoristisk Tale for Damerne, og ALFRED HANSEN motiverede et Leve for Holbæk Lokalafdeling.

Ind mellem Talerne blev der afsunget forskellige Sange: én for Afdelingen af det kendte Mærke »Johs. M.«, én for Damerne af »S—s.«, og en munter Vise (I »Sommertiden«), ligeledes af »Johs. M.«. Sangene blev modtaget med stærkt Bifald; den sidste maatte endog synges *da capo* adskillige Gange i Løbet af Aftenen og Natten.

Inden man rejste sig fra Bordet, blev der oplæst en Række Telegrammer og Lykønskninger, indløbet i Dagens Anledning.

Nu spillede Musikken op, og Dansen begyndte. Men allerede da Klokken første Gang viste 12 (Afdelingen havde været saa snedig at

GENNEM en lang Aarrække har Typograferne ved frivillige Bidrag ved Juletid ydet deres Arbejdsløse og Syge, Enker efter Typografer eller Kolleger, som paa Grund af Sygdom og Arbejdsløshed er kommen tilbage i økonomisk Henseende, en hjælpende Haand.

Den stadig store Arbejdsløshed, som Krigen har bragt vort Fag, og den hærgende Dyrtid gør Juleindsamlingen endnu mere nødvendig end nogen Sinde tidligere.

Vi opfordrer indtrængende Kollegerne til straks at paabegynde Juleindsamlingen og under Hensyn til den ekstraordinære Nød at gøre den større end sædvanlig, thi der er haardt Brug for den.

FORRETNINGSUDVALGET.

holde Jubilæumsfesten paa den Dag, da Uhrene som Følge af »Sommertiden«s Ophør skulde stilles en Time tilbage), blev Dansen afbrudt, for at man kunde samles ved Kaffebordene. Her herskede den fornøjeligste Stemning. Der blev talt og sunget, og et dramatisk begavet Medlem og hans Hustru gav nogle lokale Revyviser tilbedste, alt imens man ivrigt studerede »Samlings-Posten«s mere eller mindre vellykkede Satire over den seneste Tids Begivenheder indenfor Afdelingen, af hvilke naturligvis særlig Aarets store Begivenhed: Sammenslutningen af de to moderate Venstreblade her paa Pladsen, og de »Følger«, den havde for de holbækske Typoteter, maatte holde for.

Efter Kaffebordet gik Dansen lystigt endnu et Par Timers Tid, inden man sluttede af ved en Punschebolle, og alle gik hjem med Følelsen af, at man havde fejret Holbæk Lokalafdelings 35-Aars-Jubilæum paa en baade smuk og fornøjelig Maade. *

»Typografia«,

Aalborg Typografers selskabelige Forening, afholdt Lørdag den 30. September sin 10-Aars-Fest i Kildepavillonen. Der begyndtes med Fællesspisning, hvorunder Foreningens ihærdige Formand, Forretningsfører ROBERT NIELSEN, talte for Foreningen, JOH. GERDT for Damerne og MAR. ANDERSEN for Robert Nielsen, som ogsaa prises i en Sang med den afholdte Formands Portræt. Der var flere Sange, ogsaa selvfølgelig af vor »Hofpoet«, R. N.; selv »Ekvivok« havde besteget Pegasus, og den lange Vise tog Kegler.

Efter Kaffen tog man fat paa Dansen, og senere var der »Kaffebord«, men da Stemningen var kulmineret ved Bordet, kom man ikke saa »højt op« som ellers ved »Typografia«s Sammenkomster. En Festavis med smaa »Elskværdigheder« gjorde dog Lykke og vandt rivende Afsætning.

— »Typografia«s næste Sammenkomst bliver til Fastelavn — Bestyrelsen skal allerede være i Færd med at »spekulere«; thi intet overgaar Fastelavnsfesterne.

Folkeuniversitets-Foreningen

aabner den 20. Oktober sit Efteraarssemester med følgende 5 Foredragsrækker hver paa 6 Foredrag med efterfølgende Spørgetime. (Kl. 8—10 Aften).

1. »*Organisk Kemi*«, *III. Række**) af Prof. JUL. PETERSEN. Polyteknisk Læreanstalt, Sølvgade; d. 20. Oktober og følgende 5 Fredage.
2. »*Den moderne sociale Skønlitteratur i Danmark*« af Mag. art. GEORG CHRISTENSEN. Statens Ejendom, Ny Vestergade 11, o. G.; d. 23. Oktober og følgende 5 Mandage.
3. »*Dobbeltbevisthed og andre sygelige sjælelige Tilstande*, (*Spiritisme, Borddans, Tankelæsning o. s. v.*)« af Dr. phil. KORT K. KORTSEN. Universitetsannekset Studiestræde 6; d. 24. Oktober og følgende 5 Tirsdage.
4. »*Krigens Indvirkning paa den sociale Lovgivning*« af cand. polit. C. V. BRAMSNÆS. Statens Ejendom, Ny Vestergade 11, o. G.; d. 24. Oktober og følgende 5 Torsdage.
5. »*Fremmede Kulturer i Nationalmusæets etnografiske Samling og Antiksamling*« (*med Lysbilleder*) af Inspektør ved Nationalmusæet HANS KJÆR. Statens Ejendom, Ny Vestergade 11, o. G.; d. 1. November og følgende 5 Onsdage. Efter Forelæsninger — eventuelt — Besøg paa Musæet.

***) Kemiske Laboratorieøvelser.**

Saafremt et tilstrækkeligt Antal Deltagere tegner sig, vil Prof. JULIUS PETERSEN i Tilslutning til sine 3 Foredragsrækker om *organisk* Kemi afholde Laboratorieøvelser paa Polyteknisk Læreanstalts Laboratorium. Adgangskort 6 Kr. Listen for Indtegning sluttes *21. Oktober*. Kun et begrænset Antal kan deltage. Indtegning modtages kun paa F. U. F.s Kontor.

Saafremt Deltagelse ønskes indsendes Meddelelse med Angivelse af hvilken Foredragsrække, man ønsker at frekventere, til Forbundskontoret.

Dyrtidstillæg.

»Esbjerg Avis«, Ejerinde Fru PETERSEN, har tilstaaet 3 gifte Kolleger et Dyrtidstillæg paa 25 Kr. og to ugifte Kolleger 12 Kr. 50 Øre med Løfte om samme Udbetaling ved Juletid.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

LAUR. JENSEN.

Nær og Fjærn.

Dyrtidsforhandlinger for Provinserne. Forretningsudvalget har i en Skrivelse fremstillet Sagen om Dyrtidsforhandlingerne overfor De samvirkende Fagforbund og anmodet den nævnte Organisation om under Hovedorganisationernes Ledelse at foranledige et Fællesmøde mellem Bladudgiverorganisationen, Dansk Provinsbogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund.

De samvirkende Fagforbund har sendt Skrivelsen videre til Arbejdsgiverforeningen med Meddelelse om, at de for deres vedkommende er villige til at deltage i et Fællesmøde.

Til Trykkerne. Billetter til Stiftelsesfesten den 19. ds. bedes snarest afhentet hos Laur. Jensen. De kan godt afhentes samlet for hvert Trykkeri. Medlemmer, der ønsker at deltage i Fællesspisningen, som finder Sted umiddelbart efter Koncerten, bedes købe Billetter hos Laur. Jensen senest Mandag Middag Kl. 3.

Flere Indsendere maa have Talmodighed til næste Numer.

Aftenunderholdning. Til Fordel for en ældre Kollega afholder Typografernes Sangforening Fredag den 27. Oktober Aftenunderholdning og Bal i »Haandværkerforeningen«s Lokaler i Kronprinsensgade. Program og Billetter udsendes i Løbet af nogle Dage.

25-Aars-Jubilæum. Onsdag den 18. Oktober kan C. E. JACOBSEN Rudkøbing, fejre 25-Aars-Dagen for sin Indmeldelse i Dansk Typograf-Forbund.

Jacobsen udlærte 1891 paa »Ølandenes Dagblad«, og meldte sig straks til Optagelse i Forbundet. Det var under smaa og vanskelige Forhold, der arbejdedes den Gang, og J. har maattet deltage i mangen Tørn for Tarifen, som Principalen ikke altid respekterede. Efter en Del Aar at have arbejdet paa sit Lærested, flyttede han til »Langelands Avis«, hvor han har arbejdet siden, det sidste Aars Tid som Faktor.

Jacobsen har i en Aarrække været Lokalformand, og har interesseret sig i særlig Grad for Foreningens Arbejde. Gentagne Gange har han været Delegeret, og er for Øjeblikket Revisor. — J. har altid været Punktligheden og Pertentligheden selv, maaske været lidt for forsigtig, men en Kollega, som kun har vundet sig Venner igennem Aarenes Løb. Dette vil ogsaa vise sig for Jubilaren, idet Afdelingen for trofast Arbejde gennem de mange Aar hædrer ham ved en festlig Sammenkomst paa »Landmandshotellet« den 18. Oktober. M.—N.

— Den 1. Oktober er det 25 Aar siden, at Typograf EMIL PETERSEN blev ansat paa »Nordsjælland«s Trykkeri i Helsingør, og samme Dag var det 25 Aar siden, at det første Numer af Bladet udkom. Den lange Aarrække, Emil Petersen har været ved Bladet i, er en Borgen for hans faglige Dygtighed, og han har i denne lange Tid ikke forsømt sin Plads en eneste Dag. — I Anledning af dette dobbelte Jubilæum hyldede Bladet sit Trykkeripersonale — Jubilaren indbefattet — ved i en lang Selvforherligelses-Artikel at indflette følgende Ord: ». . . . vi takker ogsaa vore typografiske Medarbejdere, som hjalp os ved at fremstille Bladet.« — Og ellers mærkede Personalet — Jubilaren inklusive — intet til Jubilæet, dog med Undtagelse af, at de havde fri paa Jubilæumsdagen — det var nemlig en Søndag. —N.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformænd.

Ribe: Typograf J. H. Larsen, Sønderportgade. Træffes 12—12½ Middag og 6—7 Aften.

Struer: M. Holm, Vestergade 35.

Flyttet Lokalformand.

Næstved: Lokalformanden er flyttet til Ny Jærnbanevej.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

5. Oktober: Haslev 25.00. 10. Oktober: Ribe 82.30.

København, den 10. Oktober 1916.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

5. Oktober: Hillerød 300.00.

København, den 10. Oktober 1916.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Henry Hansen, udl. 1/10 16 hos Græbe (arb. s. St.). Sætter Edward Andreas Madsen, udl. 1/10 16 hos Søborg (arb. s. St.). Trykker Engelbrecht Christensen, udl. 30/9 16 hos Laur. Andersen (**arbl.**). Paal. Alma Nielsen, udl. 10/8 07 hos Keller (Chr. Jørgensen), tidl. Medl.

Aarhus, Paal. Else Hansen, indtr. 7/10 16 i Aarhus. Esbjerg, Sætter William Frandsen, udl. 30/9 16 i Vestjyll. Soc.-Dem. Holbæk, Sætter Holger Frederiksen, udl. 1/10 16 i Holbæk Amtstidende. Næstved, Trykker Otto Hansen, udl. 1/10 16 i Sydsjæll. Venstreblad, og Hjælpearb. Niels Peter Rasmussen, indtr. 14/9 16 i Næstved. Odense, Sætter Hans Edvardt Erhardt Petersen, udl. 1/10 16 i Odense Avis. Rønne, Sætter Charles Mortensen, udl. 1/10 16 i Bornh. Soc.-Dem. Thisted, Sætter Søren Møller, udl. 1/10 16 hos Alb. Andersen, Hurup.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6385 G. Y. B. Hallberg fra Maribo (arbl.). Paal. Emmy H. Jensen fra Bogbinderforb. (Blædel & Co.). 3886 Niels Balle Jensen fra Viborg (Jacobsen & Co.). 2524 Alfred Linck fra Udl. (arbl.). Hjælpearb. A. F. Løngaard fra Dansk Arbejdsmands-Forb. (Bagge). 4459 Fr. F. Sørensen fra Næstved (arbl.).

Aarhus, 1509 William Mammen (Reklametrykkeriet) og 3850 Axel C. Jensen (Chr. Møller). Esbjerg, 3973 Axel E. Sørensen (Rosendahl). Frederikshavn, 6552 Jens Louring (Skagens Bogtrykkeri). Holbæk, 6900 N. P. Poulsen (arbl.). Køge, 4062 Arthur Nielsen (Storehedinge i Pl.). Nyborg, 3556 Hans Marius Hansen (Nyborg Avis) og 2615 Chr. Julius Nielsen (C. Schønemann). Næstved, 3729 Knud Chr. Sørensen (i Pl.). Randers, 4457 Oscar Jørgen Jørgensen (Dagbladet) og 4469 Vilh. Andersen (Dagbladet). Ringkøbing, 6766 N. Chr. Rasmussen (Amtsavisen) og 3486 Edv. Munck (Lemvig Bogtrykkeri), Ringsted, 4438 Robert Kondal (Folketidende). Struer, 3646 H. C. A. Jacobsen (arbl.).

Fratraadte.

København: 3486 Edv. Munck til Lemvig i Pl. 2615 Jul. Nielsen til Nyborg i Pl.

Aarhus, 3745 C. Steen Rasmussen til Odense (arbl.). Fredericia, 6466 Hj. Th. Hansen til Odense (arbl.) og 6097 K. Vald. Sejrer til Kolding i Pl. Holbæk, 6900 N. P. Poulsen til Roskilde i Pl. Nyborg, 6585 Alfr. Knudsen til Kbhvn. (arbl.) og 3821 N. Jørgen K. Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Næstved, 4488 Carl Peter Hansen til Kbhvn. (arbl.) og 3729 Knud Chr. Sørensen til Kbhvn. (arbl.). Odense, 3656 H. M. Hansen til Nyborg i Pl. Silkeborg, 6552 Jens Louring til Skagen i Pl. og 3896 I. C. Petersen til Kbhvn. Slagelse, 3763 Søren L. Sørensen paa Rejse og 4469 N. P. Vilh. Andersen til Randers i Pl. Vejle, 3850 A. C. Jensen til Aarhus i Pl. Viborg, 3886 Niels Balle Jensen til Kbhvn. i Pl.

Udmeldte.

København: 3195 Galvanoplastiker Vald. Folmer. 4488 Trykker Carl Peter Aksel Hansen. 2303 Paal. Astrid Bernhardt. (Alle fratraadt Faget.)

Aarhus, 4914 Paal. Akalia Lassen (fratraadt Faget), Hjørring, 6971 Carl Larsen (fratraadt Faget). Vejle, 4939 Paal. K. Jeppesen (fratraadt Faget) og 4926 Paal. K. Larsen (fratraadt Faget).

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½: Sangøvelse. (1 K)

ANNONCER

Sætter-Trykker.

En flink og ædruelig Sætter-Trykker kan faa fast Plads i Norge. Billet med Lønforlangende mrkt. »*Selvstændig 641*« sendes til *A/S Reklames Annoncebureau*, Prinsensg. 21, snarest. (260)

To eller tre

dygtige Trykkere, som har Erfaring i Tre- og Firfarvetryk eller i første Klasses Illustrationstryk, kan faa godt lønnede Pladser i Magdeburg hos Firmaet Wohlfeld. Stillingerne er under Forudsætning af gode Kvalifikationer varige. — Billet mrkt. »261« bedes hurtigst indlagt paa Ekspeditionskontoret med Opgivelse af Lønvilkaar og Oplysning om tidligere Pladser.

Faktor.

Paa Grund af Dødsfald er Plads ledig ved »Bornholms Tidende« for en dygtig Fagmand, der kan forestaa Bladets Sætteri og Trykkeri (Blad og Akcidens). Pladssøgende bedes snarest sende udførlige Oplysninger og Opgivelse af Lønkrav til

(254) **Bornh.s Tid.s Redaktion.**

Dobbeltpresse til Salg.

Grundet paa en anden Maskines Anskaffelse er en Dobbeltpresse (Format indtil 8-spaltet Avis) til Salg. Nærmere ved skriftlig Henv. til Faktor Marius Duus, »Aalb. Venstreblad«. *NB. Maskinen kan daglig ses i Virksomhed.* (256)

Ung Sætter-Trykker

med Kendskab til Falseapparat kan faa Plads paa »**Lollands-Posten**«, Maribo. (259)

En dygtig

Monoline-Sætter

søges straks eller senere.

(257) **Vestlollands Avis**, Nakskov.

Forening for Boghaandværks

Medlemmer, som vort Bud ikke har kunnet træffe og som ønsker at bevare deres Medlemsret, anmodes om at afhente den sidst udgivne Bog og Aarsberetning samt indløse Kvittering paa Fagskolen for Boghaandværk, Vestre Boulevard 24, øverst. Skolen er aaben Tirsdag, Torsdag og Fredag Aften fra 7—10 eller Søndag fra 8—12. (258)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o ó TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (15)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

Lauge Petersens

Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.

Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*

Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper.

Leverandør til de største Bogtryk-, Litograf- og Reproduktionsanstalter.

Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (218)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 42 KØBENHAVN DEN 20. OKTOBER 1916 XLIII AARGANG

Sjællandske Typografer til Møde i Roskilde.

TYPOGRAFER for hele Sjælland (udenfor København) afholder Møde i Roskilde den 29. Oktober Kl. 12 for at drøfte den ny Tarif. Det syntes ved forrige Tarifperiodes Udløb, som om man kom for sent i Gang med at henlede Forbundsstyrelsens Opmærksomhed paa de Ønsker og Krav, man havde. Derfor har Roskilde Lokalafdeling nu — paa Initiativ fra Slagelse — taget Tanken op og opfordrer Typografer fra hele Sjælland til at komme talrigt til Stede ved dette Møde, der afholdes paa »Fjordvilla«, og hvor antagelig Viggo Christensen vil komme til Stede.

Regler for Kokssalg paa Ratebetaling.

ETHVERT Medlem af Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling kan komme i Betragtning ved Kokssalget paa Ratebetaling, naar

1. Vedkommende har været Medlem af Københavns Afdeling i mindst 1 Aar og har egen Husstand,
2. ikke har Restance til Foreningen og
3. ikke til Foreningen har Gæld, hvis forfaldne Afdrag ikke er betalt i rette Tid.

Koksene købes fra Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning A/S, og hvert Medlem kan faa 10 hl. Koks.

Ved Bestillingen betales 4 Kr. kontant og 2 Kr. pr. Uge, indtil det fulde Beløb er betalt; dog behøver man ikke at betale noget Afdrag Fredagene den 15. og 22. December d. A.

Foreningen lader trykke Kort med Rubrikker til Kvittering for betalte Afdrag, samt Lister, der ugentlig udfyldes af den valgte Inkassator og indleveres til Kassererkontoret.

Hvor flere Medlemmer fra samme Arbejdsplads ønsker Koks paa de nævnte Betingelser, maa Bestillingerne ske samlet under ét og de ugentlige Afdrag betales til et dertil paa Trykkerierne valgt Medlem, til at indbetale til Foreningen det fulde Beløb, for hvilket de paagældende Medlemmer har modtaget Koks eller Kul.

Hvis et af de paagældende Medlemmer forlader sit Arbejdssted, før hele Beløbet er betalt, kan der ved Henvendelse paa Foreningens Kontor træffes en Ordning for Restbeløbets Betaling.

Hvis nogen i Stedet for Koks ønsker at bestille Kul, betales saa stort et Beløb kontant, at Resten med et ugentlig Afdrag af 2 Kr. kan være betalt i 13 Afdrag.

Denne Ordning gælder kun for førstkommende Vinter, idet Levering af Koks (Brændsel) bør sortere under den kooperative Organisation og derfor fremtidig bør henvises til og løses af denne.

Medlemmer, der ønsker Brændsel paa ovenstaaende Betingelser, maa underskrive et stemplet Laanebevis lydende paa Beløbet.

Ovenstaaende Beløb er *kun* gældende, hvis Mdl. bor i Københavns Kommune.

Prisen paa *Kul* er saavel i København som paa Frederiksberg:

For Fortjeneste under	2000 Kr.	— 3 Kr.	75 Øre
» — »	3000 »	— 4 »	00 «
» —	herover	— 4 »	50 »

Underskrift af Gældsbevis sker paa Forbunds-Kontoret hos Kasserer Laur. Jensen.

Indsendelse af Bestilling maa ske inden Onsdag den 25. ds.

STYRELSEN.

Vejen til højere Løn.[1]

I »Typ.-Tid.« Nr. 36 skriver WILL. ANDERSEN en Artikel om, hvorledes vi i vort Fag skal bære os ad med at hæve vore Lønninger. Efter hans Opfattelse synes det at være forholdsvis let; blot Bog- og Akcidenssætterne bliver klare over, at de nu vil arbejde paa Akkord, saa naas der saa meget, at man ikke behøver at gaa Tiggergang om Dyrtidshjælp. Helt overbevist om, at der ikke behøves mere end en saadan Erkendelse fra Typografernes Side, er W. A. dog ikke, thi han er senere i sin Artikel paa det rene med, at Spørgsmaalet ogsaa interesserer Bogtrykkerne, og at disse sandsynligvis vil yde Modstand mod en Omlægning af Betalingsmaaden, ligesom han erkender det nødvendigt at foretage Overvejelser til Løsning af Spørgsmaalet om en ensartet Beregning af alle faste og af alle større Arbejder. Hans Slutningsord: »Lad os betræde den Vej hellere i Dag end i Morgen«, er derfor ikke vel overvejet, naar han dog maa erkende, at der ikke alene er Modstand at overvinde, men ogsaa praktiske Vanskeligheder, der bør drøftes paa Møder eller i en eventuel Kommission.

Og saa bliver det hverken i Morgen eller i Overmorgen.

I et kort Tilbageblik søger W. A. at paavise, at naar man fra Organisationens Side i sin Tid bestræbte sig for at faa Arbejdet fra Akkord lagt om til fast lønnet Beskæftigelse, var det med den Motivering, at man mente paa denne Maade at kunne begrænse Arbejdsløsheden og ogsaa forhindre, at Typograferne overanstrængte sig. Videre mener W. A., at Bogtrykkerne støttede disse Bestræbelser, men ud fra andre Synspunkter; Tarifen af 98 havde givet Beregningsarbejderne saa store Fordele, at det for Bogtrykkerne var magtpaaliggende at komme over til fast lønnet Arbejde for Typograferne.

Dette sidste er delvis rigtigt for en stor Del af vore Arbejdspladser; kun saadanne Arbejder, som kunde siges at være til en respektabel Ugeløn, søgte Bogtrykkeren at faa udført enten paa Timeløn eller fast Løn, medens han derimod ikke havde noget at indvende mod — og ogsaa gerne saa — at det stærke Jærnarbejde fortsat blev udført paa Beregning. En saadan Klassificering af Arbejdet mente den daværende Ledelse for vor Organisation burde hindres. Hvor det ikke lykkedes at faa det gode Arbejde tilbage til Beregning, krævede man, at ogsaa det svære Arbejde, der kun gav en ringe Fortjeneste, skulde udføres paa Fastløn.

Men der kom et helt nyt og meget afgørende Moment ind, som fuldstændig revolutionerede Arbejdsfordelingen: Maski-

[1] Har af Pladshensyn maattet vente nogen Tid.

nerne. Allerede omkring 1900 begyndte Maskinsatsens Mængde at vokse ogsaa i Bogsætterierne, først og fremmest gik det stærke, skære Jærnarbejde fra Haandsætterne, dernæst mer og mer af det fordelagtige Bogarbejde, der dog før kunde give en nogenlunde ordenlig Løn.

Hvis nu W. A. er tilstrækkelig opmærksom paa, hvorledes dette Forhold yderligere har udviklet sig gennem den Række af Aar, der er gaaet siden, vil han kunne forstaa, at hans Tanke om paany at indføre Akkord, ikke vil faa den Betydning, han tillægger den. Aabenbart vil han indrømme, at meget af det Haandsætterne har tilbage at beskæftige sig med paa de Steder, hvor Maskinen er indført — og det er jo kun faa Steder den ikke er det — ikke kan beregnes; tilbage bliver en Del tabellarisk, matematisk og videnskabeligt Arbejde, der af visse Aarsager endnu er forbeholdt Haandsætterne og som kan udføres paa Beregning, det meste dog maaske »efter Overenskomst«.

Jeg erkender, at om alt Arbejde af den Art blev givet tilbage til Akkord, saa vilde det betyde noget for de Typografer, der bliver at beskæftige hermed; tillige findes der vel forøvrigt nogle Steder Arbejde, der udføres efter overenskomstmæssig Betaling, hvilke Overenskomster under den herskende Dyrtid burde revideres og betydeligt forbedres.

Kan W. A.s Artikel bidrage noget i disse Retninger, har den selvsagt gjort sin Nytte, men det bliver dog kun for en meget lille Del af vore Medlemmer, det faar nogen Betydning.

Det overvejende Antal af Haandsætterne vil blive ganske uberørte heraf, alle Maskinsætterne, Trykkerne og Kvinderne vil fortsat være prisgivne de eksisterende Fastlønninger.

Hvor velmenende WILLIAM ANDERSENS Artikel end er, saa tror jeg dog ikke hans »herlige Vaaben« baner Vejen frem, uden for nogle ganske enkelte. ARNE.

Manden fra 70'erne.

TIL Eftertanke. Saadan stod der oven over Spidsartiklen i Nr. 40 af »Typ.-Tid.«. Og jeg indrømmer, at den i høj Grad opfordrer til Eftertanke. Man véd ikke, om man skal le eller græde, naar man har slugt denne Mundfuld, som sikkert vilde gøre sig bedre i et Børneblad end i et Fagblad, der læses af voksne Mennesker.

Ja vist har den vakt Eftertanke — hos mig endog i den Grad, at den har fulgt mig i mine Drømme sidste Nat.

Og hvor vidunderligt! Jeg var saa heldig — i Drømme altsaa — at møde Manden fra 70'erne. Men der var foregaaet en mærkelig Forandring med ham siden hin Nat, da han traf Redaktøren og lovede denne at skrive den til Eftertanke vækkende Artikel.

Nu har jeg — sagde han til mig — staaet som Medlem af min Fagforening lige fra min tidligste Ungdom. Jeg har ikke alene betalt mit Kontingent, men jeg har paa alle Maader levet med i Bevægelsen, deltaget i Møderne, brugt min Stemmeret ved enhver Lejlighed, der gaves mig. Jeg husker, hvorledes vi voksede i Kraft og Styrke, og hvorledes dette gav sig Udslag i forbedrede Livsvilkaar. Jeg mindes, med hvilken glødende Kærlighed og Tro jeg omfattede min Organisation. Aah, hvor jeg troede paa Fremtiden, og med Begejstring imødesaa jeg den Stund, da Lykkens Sol skulde sende sine Straaler ned over dem, der vandrede i Mørket, og hæve Fattigdommens Forbandelse.

Manden fra 70'erne tav et Øjeblik og sendte mig et underligt skuffet Blik. Saa fortsatte han:

Men jeg maatte vente længe forgæves. Der kom en Tid, hvor vi gik i Staa. Jeg spekulerede længe over, hvad Grunden til denne Stilstand kunde være, og under min Søgen efter Aarsagen kom jeg til at mindes Karl Marx. Hvad var det, han en Gang udtalte om Fagforeningernes Forhold til de politiske Partier? Var det ikke ham, der sagde disse Ord: »*Hvis Fagforeningerne slutter sig til et politisk Parti, dør de*«. Jo, saadan var det vist.

Og ser man nøjere efter i Fagforeningernes Udvikling, saa begynder disses Trængselstid paa et Tidspunkt, hvor de gav sig ind under Statsmagtens Forsorg gennem det politiske Socialdemokrati, der som en Gøgeunge bredte sig i deres Rede og sugede til sig den Næring, der var bestemt for dem. I samme Grad som Socialdemokratiet voksede, svandt Fagforeningernes Kraft og Betydning, og vi, som før havde faaet vore Livsvilkaar forbedrede gennem de faglige Organisationer, sakkede nu agter ud. I Stedet for at se Haabet om Fattigdommens Afskaffelse blive opfyldt, blev vi nu Vidne til, at denne ødelæggende Svamp bredte sig mere og mere iblandt os. Og vi staar nu i Øjeblikket saadan, at vi maa give det Venstreblad, som for nogen Tid siden skrev følgende om Arbejdernes Organisationer, Ret:

»De faglige Organisationer har ikke formaaet at sikre Arbejdernes økonomiske Velfærd, og man ser i disse Dage det besynderlige Fænomen, at de *uorganiserede* Landarbejdere og Tjenestefolk let og hurtig har opnaaet fuld Dækning for Dyrtidens økonomiske Tryk. Fagorganisationerne derimod har efter en Menneskealders Varetagelse af Arbejdernes Tarv naaet det kummerlige Resultat, at Arbejderne *i Dag* er ringere stillet end de var for 20—30 Aar siden. Det er et sørgeligt Resultat for en af vore allerbedste Fagorganisationer, at en *Typograf* ikke tjener mere end en dygtig ung Tjenestekarl paa Landet kan faa i Løn«.

Ja, saadan er Forholdet. Og hvad nytter det saa, at man fra Socialdemokratiets Side stadig taler om den Magt, Arbejderne har tilkæmpet sig, og som nu er naaet helt op paa Ministertaburetten, naar vi samtidig med, at denne Magt stiger, bliver fattigere og fattigere!

— Manden fra 70'erne standser sin Tale, og jeg indskyder en Bemærkning om, at hvad han her har sagt mig, er saa lidet i Overensstemmelse med den Artikel, som Redaktøren fik ham til at skrive.

Saa ser han paa mig endnu en Gang, og idet han langsomt fjærner sig hører jeg ham raabe til mig:

»*Den Artikel har jeg aldrig skrevet!*«

Ved disse Ord vaagnede jeg og saa, at det var lys Dag. Da jeg blev klar over, at det var Søndag, sprang jeg ud af Sengen og satte mig til at nedskrive Drømmen, forinden den blev glemt.

Thi jeg syntes, der var saa meget sandt i den, at den burde kendes ogsaa af andre.

Køge, den 8. Oktober 1916. FR. NIELSEN.

Da vi fik Kronen.

DA Typograferne i 1915 ved forestaaende Tarifrevision gik ind paa en Forlængelse af den bestaaende Tarif med en Forhøjelse af Minimallønningerne paa 1 Krone, havde sikkert kun de færreste tænkt sig, at Krigen og den dermed følgende Dyrtid skulde have udstrakt sig over et saa stort Tidsrum, som Tilfældet er blevet. Den foretagne Afstemning for eller imod en Forlængelse af den bestaaende Tarif vilde utvivlsomt da have tilvejebragt et andet Resultat. Dette være langt fra nævnt som en Forklejnelse af vor ærede Styrelse eller af de Typografer, der den Gang stemte for Forslaget. Tiderne den Gang syntes nærmest at mane til Fred overalt i Landet, ogsaa indenfor vor Stand.

Imidlertid er Krigen nu gaaet ind i sit 3. Aar og Dyrtiden stadig forværret. Hvad Kronen derfor i disse Tider har udrettet, er ogsaa saa forsvindende lidt, at man uvilkaarlig bliver lidt gram i Hu, naar man kommer til at tænke paa bemeldte Afstemning. Ens daarlige Humør stiger endda nogle Grader, naar man ser andre Organisationers Lønninger og opdager, at Typograferne jo sakker agterud og snart kommer paa de nederste Trin paa Lønstigen.

Dette er i Grunden en Skam, rent bortset fra, at Typograferne naturligvis slet ikke har Raad til at nøjes med saa smaa Lønninger. Ganske vist har der vist sig at være humane Principaler, som en, ja maaske flere Gange, har ydet sit Personale Dyrtidshjælp, men det er langt fra dem alle, og er jo altsaa Penge, som vi ikke kan gøre Krav paa.

Typografernes Organisation var en af de første, der rejstes herhjemme, og har hidtil (maa vi sige det?) indtaget en Slags Førerstilling blandt Organisationerne og altid holdt Standens Fane højt. Et Tilbageskridt i disse Tider, hvor al Ting — ikke mindst Priserne paa Livsfornødenheder — iler fremad med Kæmpeskridt, kan vi derfor slet ikke bære eller være bekendt.

Min Mening er da, at vi har en passende Revanche tilgode i 1917, naar Overenskomsten udløber, og henstiller til Kollegerne, at vi alle bidrager vort til, at »Dansk Typograf-Forbund« atter kan hævde sin Avtoritet som Organisation.

Grenaa, i Oktober 1916. H. CHRISTENSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 15. Oktbr. 1916. Dagsorden: 1. Forslag til Løsning af Brændselsspørgsmaalet. 2. Forslag om Dyrtidshjælp til Anton Jensen og Formanden. 3. Eventuelt. Dirigent: TH. HOLMEN. Sekretær: HENRIETTE CRONE.

1. FORMANDEN forelagde Forslaget (se omstaaende Kundgørelse). Efter at Forslaget var blevet udarbejdet, og Generalforsamlingen indkaldt, foreligger der Meddelelse om, at Frederiksberg Kommune uden Varsel og Københavns Kommune med kort Varsel har inddraget sit Tilskud. Foreningen har imidlertid for de Medlemmer, som bor i København sikret sig Koks til den sædvanlige Pris, medens der intet er at gøre ved Sagen for de Medlemmer, som bor paa Frederiksberg. Det er muligt, at man kan finde paa en eller anden Udvej ogsaa der, men da Meddelelsen først er fremkommet i de aller seneste Dage, har det ikke været muligt at fremkomme med noget Forslag i saa Henseende i Dag. Anbefalede paa Styrelsens Vegne at vedtage Forslaget i den Skikkelse som det forelaa. — MARTIN JENSEN rettede en Tak til Styrelsen for den resolute Maade, paa hvilken den havde taget denne Sag op. At de Medlemmer, som allerede staar i uindløst Gæld til Foreningen, ikke yderligere kan forøge denne Gæld, er kun naturligt.

Forslaget vedtoges enstemmigt.

2. ANTON CHRISTENSEN forelagde paa Styrelsens Vegne et Forslag om at yde en Dyrtidshjælp til Formanden og Anton Jensen. Forslaget fremkom som en direkte Følge af de Beslutninger, der blev taget paa sidste Forbundsstyrelsesmøde angaaende de under Forbundet hørende Funktionærer. Vi har i Afdelingsstyrelsen bevilget 100 Kr. til hver af de Kvinder, overfor hvilke vi der har Kompetence i Lønspørgsmaal. Tilbage er Formanden og Anton Jensen, som vi anbefaler, at Generalforsamlingen i Dag bevilger 200 Kr. hver. — LØFBERG anbefalede Forslaget. Lad os vise vore Principaler, at vi ikke er saa lidet forstaaende overfor vore Funktionærer, som d'Hrr. Bogtrykkere er overfor os. — FENSBO ankede over, at den store Generalforsamling den 17. Avgust var refereret tendentiøst. Til den foreliggende Sag skulde han sige, at det var et meget beskedent Forlangende, og at han hellere havde set, at Formanden havde været konsekvent og forlangt en Dyrtidshjælp paa 50 pCt., hvilket stod bedre i Forhold til Prisstigningen paa Livsfornødenhederne. Vilde dog, før han tog Standpunkt til Sagen, spørge Formanden, om han vilde sammenkalde til en Generalforsamling, hvor Medlemmerne kunne faa Lov at tage Standpunkt til, hvad der skal gøres for dem i Anledning af Dyrtiden. Og vil han saa standse den Forhalings- og Udsultningspolitik, som der nu drives. I saa Fald skal jeg anbefale Lønforhøjelsen, men i modsat Fald vil jeg anmode ham om at nedlægge sit Mandat. — WARTENBERG anbefalede Styrelsens Forslag, uden at der som af Fensbo foreslaaet knyttede sig nogen Betingelse hertil. Mente iøvrigt, at Dyrtiden ikke ophørte i vor Levetid, og gav en Redegørelse for dette sit Syn. — CARL NIELSEN: Der kom en Udtalelse fra Fensbo, som var tendentiøs, thi Organisationens Tillidsmænd driver ikke Forhalingspolitik sammen med Principalerne. Bernh. Schmidt havde været en god Talsmand for sine Kammerater, og er ligesaa lidt som den øvrige Ledelse Skyld i, at det gaar i Langdrag. Spørgsmaalet, der bliver tilbage er: Hvad skal vi gøre, hvis det til Slut glipper. Og her er det, at vore Medlemmer skal tage alt i Betragtning, hvad der kan tabes, og hvad der kan vindes. Anbefalede til Slut det foreliggende Forslag. — MARTIN JENSEN forelagde følgende Resolution, som han motiverede og anbefalede Generalforsamlingen at vedtage:

»Afdelingens Funktionærer faar Lønforhøjelse og Dyrtidstillæg i samme Forhold som Afdelingens øvrige Medlemmer faar ved Tarifforbedringer og deslige.«

J. S. NIELSEN anbefalede Martin Jensens Forslag. — P. BERENDT: Fensbos Bemærkninger var for stærke. Afdelingsstyrelsen har ikke nogen Indflydelse paa Dyrtidsforhandlingerne. Lad os vedtage Styrelsens Forslag. — FENSBO: Jeg er blevet misforstaaet, og vil ikke knytte nogen Betingelse til Forslaget. Havde blot ønsket, at indskærpe Formanden, at der maatte sættes Pres paa Dyrtidsspørgsmaalet, thi for hver Dag, der gaar, stiger Levnedsmidlerne. Anbefalede, at Forhandlingerne med Bogtrykkerne blev afbrudt. Vi opnaar dog intet uden ved et Magtbud. Lad os sætte haardt imod haardt; og Bernh. Schmidt bør nedlægge sit Mandat, hvis han ikke kan udrette noget for Typograferne. — LAUR. JENSEN kunde bevidne, at Bernh. Schmidt havde vist udmærkede Evner som Formand. Man skal ikke spille Hasard med sine egne Interesser. — VIGGO CHRISTENSEN: Jeg kender gennem 8 Aars Erfaring de Vanskeligheder, der er forbunden med Stillingen som Formand. Det er en Stilling, som giver Anledning til mange bitre Timer. De Udtalelser, der er faldne her i Dag, giver Ulyst til Arbejdet. Anbefalede Styrelsens Forslag. Vi har aldrig nogen lille »Tjans« ved Overarbejde. Vor Løn er absolut. Andre Fagforbund har ydet meget større Dyrtidstillæg til deres Funktionærer. Kunde bevidne Bernh. Schmidts Dygtighed paa den Plads, hvor han var sat. — A. VECHT anbefalede Styrelsens Forslag. — WARTENBERG replicerede til Fensbo. Det gavner ikke vor Sag, at Bernh. Schmidt gaar. — H. C. JØRGENSEN anbefalede Martin Jensens Forslag. — MARTIN JENSEN anbefalede at yde de 200 Kr. nu, og at vedtage hans eget Forslag for Fremtiden.

Styrelsens Forslag vedtoges med overvældende Majoritet.

3. Eventuelt. MØLLER ankede over, at han var blevet afskaaret fra at faa Ordet ved Generalforsamlingen den 27. Avgust, hvor Holmen var Dirigent. Oplæste en Artikel, som ikke var blevet optaget i »Typ.-Tid.«, og stillede Forslag om, at Artiklen skulde optages i det først udkommende Numer. — HOLMEN henviste til sit Svar i »Typ.-Tid.« angaaende denne Sag. — MARTIN JENSEN og P. BERENDT foreslog Møller at tage sit Forslag tilbage. — CARL NIELSEN redegjorde for sine Motiver til at nægte Artiklen Optagelse. — CARL SCHMIDT havde ved den omtalte Generalforsamling hørt 2 Medlemmer forlange Ordet, før Holmen sluttede Generalforsamlingen. — MICHAELSEN kunde ikke indse, at der havde været nogen Grund til at nægte Artiklen Optagelse.

Møllers Forslag forkastedes.

FENSBO stillede, efter paany at have udtalt sin Misbilligelse af Formandens og Styrelsens Taktik i Anledning af Dyrtidsspørgsmaalet, følgende Resolution:

»Generalforsamlingen henstiller, at der paa Søndag 8 Dage skal afholdes en Generalforsamling i Dansk Typ.-Forb.s Københavns Afdeling med Dagsorden: Dyrtidshjælp eller Lønforhøjelse.«

FORMANDEN gjorde Rede for, hvad der var foretaget i Sagen. Bogtrykkerne har forlangt Bevis for, at Livsfornødenhederne var steget i Pris siden Gennemførelsen af sidste Dyrtidsoverenskomst. Vedtagelsen af, at der skal afholdes en Generalforsamling til en bestemt Tid, kan komme paa tværs af Forhandlingerne. Det er en Selvfølge, at der, saasnart som der bliver noget at forelægge Medlemmerne, vil blive afholdt Generalforsamling. — P. BERENDT anbefalede at nedstemme Fensbos Forslag. — MARTIN JENSEN, VIGGO NIELSEN, FENSBO og H. LOUW fremkom derefter med Udtalelser om, hvad der burde gennemføres for at virke nogenlunde tilfredsstillende paa Medlemmerne. — ANTON CHRISTENSEN anbefalede at henlægge Spørgsmaalet til den ordinære Generalforsamling, der finder Sted i November. Iøvrigt vil der blive taget det fornødne Hensyn til Henstillingen.

Der foretoges ingen Afstemning.

Generalforsamlingen sluttedes.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 14. Oktbr. 1916 paa Kafé »National«. Formanden, RASM. BINDSLEV, bød Velkommen og ØRVAD dirigerede.

BIDNDSLEV forelagde Regnskaberne: Hovedkassens balancerede med Kr. 539.60, Lokalkassens med Kr. 115.41; begge Regnskaber godkendtes.

Punkt 2: Dyrtidshjælpen og den kommende Tarif. FORMANDEN klarlagde den nuværende miserable Situation og fremhævede Berettigelsen af, at vort Fag nu krævede en effektiv Forbedring af Lønvilkaarene; stillede paa Bestyrelsens Vegne følgende Resolution:

Lokalafdelingen udtaler:

Vi kan ikke indtrængende nok opfordre Ledelsen til under de nuværende og kommende Forhandlinger kraftigst muligt at arbejde for Gennemførelsen af følgende Krav, som vi anser for minimale:

at der ydes en Dyrtidshjælp af *mindst* 15 pCt. til Lønninger paa 33 Kr. og derunder og *mindst* 10 pCt. til Lønninger over 33 Kr.,
at denne Hjælp faar *tilbagevirkende Kraft fra 1. Juli 1916*,
at den kommende Tarif forhøjer alle bestaaende Lønninger efter samme Maalestok, og
at de lange Tarifperioder, saalænge de unormale Forhold vedvarer, *undgaas*.

Der udspandt sig nu en livlig og bevæget Diskussion, der tydelig tilkendegav Enighed om de i Resolutionen fremsatte Krav. Resolutionen vedtoges ganske enstemmigt.

Punkt 3: En Skrivelse ang. Støtte til eventuel Oprettelse af en Afdeling af »De unges Idræt« henlagdes, hvorefter Generalforsamlingen hævedes. ROB. —N.

Nær og Fjærn.

Overarbejde og Dyrtidshjælp. Paa given Anledning udtales, at Overarbejde skal betales med pCt. paa den ved Dyrtidshjælpen forhøjede Løn; Eks. Løn 34 Kr., Dyrtidshjælp 2 Kr. = 36 Kr., Overarbejde 4 Timer à 50 % af 36 Kr. = 1 Kr. 13 Øre pr. Time = ialt 4 Kr. 52 Øre.

»Pjevs« Soiré. Det er i Aften (Fredag d. 20. ds.) Soiréen finder Sted, denne Gang paa »Flora«, Haveselskabets Vej, Frederiksberg (Indgang fra Frederiksberg Allé og Kingosgade). Der opføres en fiks lille original Revue, som er sat flot op baade m. H. t. Kostumer, Dekorationer og Sange. — Alle Slags Drikkevarer faas nu paa Etablissementet, der ikke længere er Afholdshotel. Ganske ypperlig Assistance. — Efter Forestillingen et pænt lille Bal — til Kl. 3. X.

Et transportabelt Bibliotek. I Tyskland findes nu Feltbagerier og -kirker. Det sidste nye er et Feltbibliotek. Det er installeret i en stor lukket Vogn, og er særligt beregnet for de i Skyttegravene liggende Tropper. Hvor Vognen kommer frem, bliver den modtaget med Glæde. Den indeholder Bøger, Tidsskrifter og Aviser af forskellig Slags.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformand.

Ringsted: Typograf Chr. Hansen, Venstres Folkeblad.

Flyttet Lokalformand.

Roskilde: Lokalformanden er flyttet til »Kastaniely«, Køgevej.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

13. Oktober: Korsør intet at indsende. 16. Oktober: Løgstør 42.00; Nykøbing F. pr. Bl. 50.00, kont. 239.85, ialt 289.85; Randers 220.00; Roskilde 31.50; Silkeborg pr. Bl. 100.00, kont. 146.60, ialt 246.60; Stege 70.00; Varde 101.75; Vejle 328.00; Svendborg 200.00. 17. Oktober: Assens 74.00; Hjørring 330.50; Kallundborg pr. Bl. 67.30; Nyborg 24.00; Nykøbing M. intet at indsende; Rønne 384.00. 18. Oktober: Grenaa 48.25; Holstebro 250.35; Skive 175.00; Thisted 210.00; Nakskov 198.65.

København, den 18. Oktober 1916.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

16. Oktober: Nykøbing F. i Stedet for en Del af Juli Kvartals Overskud 50.00; Silkeborg i Stedet for en Del af Juli Kvartals Overskud 100.00. 17. Oktober: Kallundborg i Stedet for Juli Kvartals Overskud 67.30.

København, den 17. Oktober 1916.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Otto Laur. Johs. Lillie, udl. 13/10 16 hos Valentin & Lund (arb. s. St.). Sætter Carl Anders Nielsen, udl. 6/10 16 hos Prior (arb. s. St.). Sætter Oskar Richard Østrup, udl. 11/4 74 hos Oettinger (Nørrebros Centraltr.), tidl. Medl. Trykker Hans Vilh. Thorkild Hansen, udl. 14/10 16 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.), overgaaet fra Lærlingeafdel. Paal. Karla Anna Andersen, udl. 11/10 16 hos K. Eriksen (arb. s. St.). Paal. Carla Ingeborg Hansen, udl. 1/8 16 hos Reves (Carl Lund). Paal. Otine Hulstrøm, udl. 1905 hos Kruckow (Hoffensberg), tidl. Medl. Paal. Edith Elise Laurine Mortensen, udl. 6/10 16 hos Philipsen & Co. (arb. s. St.). Paal. Ingeborg Nielsen, udl. 1/10 16 hos Calberg (arb. s. St.). Paal. Jenny Ingeborg Nielsen, udl. 1/10 16 hos Fr. Jensen (arb. s. St.). Paal. Valborg Nielsen, udl. 9/10 16 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.). Paal. Ella Mary Bertha Petersen, udl. 14/10 16 hos Axel Hoff (Ch. Petersen).

Aarhus, Sætter Henry Arthur Emil Nielsen, udl. 1/11 16 i Aarhus Stiftsbogtrykkeri, Paal. Marie Nielsen, indtr. 14/10 16 i Aarhus, Trykker Christian Fr. Viggo Olsen, udl. 1/11 16 i Aarhus Stiftsbogtrykkeri, og Sætter Svend Petersen, udl. 17/10 16 i Jyllandsposten. Vejle, Paal. Ebba Emilie Petersen, indtr. 1/10 16 i Vejle. Thisted, Sætter Karl Styrbech Jensen, udl. 1/11 16 i Thisted Andelsbogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1581 Sofus Andersen fra Nakskov (Jensen & Rønager). 4302 Chr. Brix fra Rejse (arbl.). 3896 Jens Chr. Petersen fra Silkeborg (arbl.). 3763 Søren Laur. Sørensen fra Rejse (arbl.).

Aalborg, 2592 N. P. Gudum (udenfor Faget) og 6312 Carl Enggaard (Aalb. Amtstidende). Grenaa, 6337 Oluf Theodor Jensen (Djursland). Hjørring, 6854 Lorentz Fr. Jensen (Nordjysk Dagblad). Holbæk, 3836 Lauritz Tingleff (arbl.). Kolding, 6097 K. V. Sejrer (Højskolebladet). Ringsted, 3341 H. E. A. Maimann (Folketidende) og 6386 Jens Hansen (Folketidende). Silkeborg, 2827 Victor Christensen (Venstrebladet).

Fratraadte.

København: 4302 Chr. Brix til Amerika. 2827 Victor Christensen til Silkeborg i Pl. 6386 Jens Hansen til Ringsted i Pl. 4061 Carlo H. Jensen til Nakskov i Pl. 2599 N. Chr. Schmidt paa Rejse.

Aalborg, 6854 Lorentz Jensen til Hjørring i Pl., 3681 P. M. Weye til Lemvig i Pl. og 6908 L. P. Rasmussen til Hjørring i Pl. Hjørring, 6003 Johs. Laurits Hansen (paa Rejse) og 3697 Niels Henriksen til Randers (arbl.). Køge, 1199 P. H. Petersen til Kbhv. (arbl.) og 3341 H. E. A. Maimann til Ringsted i Pl. Nakskov, 1469 Chr. Petersen (paa Rejse) og 1581 S. Andersen til Kbhvn. i Pl. Nykøbing F., 2628 Carl Enggaard til Aalborg i Pl. Randers, 4302 Chr. Brix til Amerika. Ringsted, 3311 N. P. Pedersen til Hillerød (arbl.). Silkeborg, 3660 A. Lyngby Petersen til Skanderborg i Pl.

Udmeldte.

København: 102 Karl A. M. Kristensen (Bogtrykker).

Aalborg, 3757 Robert Jørgensen. Horsens, 4946 Inger Frandsen.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½: Sangøvelse. — Alle bedes møde. (1 L)

T. C. C. Søndag den 22. Oktober: Generalforsamling i Nørre Central Café Kl. 11.

Dagsorden: 1. Protokollen. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg. 5. Karnevalskontrakten. 6. Eventuelt. STYRELSEN. (3 z)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Et mindre Bogtrykkeri

ønskes til Købs. Tilbud paa smaa Partier brugt Skrift og Materiale modtages ogsaa. Billet mrkt. »500« modtager Sylvester Hvids Bureau, Nygade 7. (266)

En Ombryder

eller i Mangel deraf en yngre Akcidenssætter antages. **Hobro Avis.** (264)

En ung dygtig Sætter

kan faa Plads i en Provinsby paa Sjælland. Billet mrkt. »267« modtager Ekspeditionsk.

En flink Avissætter

kan faa Plads i
(262) **Vestlollands Avis, Nakskov.**

Ung Akcidenssætter.

Som saadan søges Plads eller eventuelt som Annonce- eller Avissætter. Billet mrkt. »263« modtager Ekspeditionskontoret.

Dobbeltpresse til Salg.

Grundet paa en anden Maskines Anskaffelse er en Dobbeltpresse (Format indtil 8-spaltet Avis) til Salg. Nærmere ved skriftlig Henv. til Faktor Marius Duus, »Aalb. Venstreblad«. *NB. Maskinen kan daglig ses i Virksomhed.* (256)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12 a)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Lauge Petersens

Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.

Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*

Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper. *Leverandør til de største Bogtryk-, Litografi- og Reproduktionsanstalter.*

Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (218)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

En god, fast Plads

søges til November eller senere af en dygtig og hurtig Sætter fra Provinsen. Pladsen ønskes helst i København eller i en af de større Byer paa Sjælland. Billet mrkt. »265« modt. Ekspeditionskontoret.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 43 KØBENHAVN DEN 27. OKTOBER 1916 XLIII AARGANG

Hvad vi bør forlange.

NAAR Provinstypograferne paa Sjælland nu samles til Møde i Roskilde, har man vel Lov til at opfatte dette som et Tegn paa, at de har indset, at det nu ikke gaar længere i «Borgfredens« Tegn, fordi denne Fred truer med at ødelægge dem i Bund og Grund og derved bekræfter Sandheden af det gamle Ord, at *Freden — ligesom Guldet — ogsaa kan købes for dyrt!*

Ja, der er saa vist god Grund for os til at komme sammen og snakke om, hvad vi agter at forlange og hvad vi anser for passende — baade i Dyrtidshjælp straks og ved den kommende Tarifrevision. Slagelse og Roskilde Lokalafdelinger bør derfor have Tak, fordi de har taget Initiativet til dette Møde.

Lad os da straks være enige om én Ting: Her nytter det ikke at komme med et Forlangende om en Krone eller to mere om Ugen. Vi maa ganske anderledes lukke Munden op, hvis vi skal vente at blive hørte. Vi kan i denne Henseende tage Lære af Statsfunktionærerne. De forlanger med god Grund en midlertidig Hjælp eller Lønforbedring paa 25 pCt. af deres Indtægt. Da Dyrtiden jo sluger henimod 50 pCt. af vor Fortjeneste, kan vi vel — uden at blive regnede for særlig graadige — *gøre Statsfunktionærernes Krav til vore og forlange en Forbedring, der svarer til de 25 pCt.*

Vi forlanger ikke, at Principalerne skal bære Byrderne ved en saadan Lønforbedring, fordi mange af dem ikke kan, men de har jo Midler i Hænde til at skaffe sig Dækning gennem en Prisforhøjelse. Alle andre Varer stiger — hvorfor saa ikke Bogtrykfagets Produkter?

Ved Mødet i Slagelse i Fjor gjorde Undertegnede opmærksom paa det meningsløse Forhold for Bladtrykkeriernes Vedkommende, at man næsten overalt havde de samme Abonnementspriser som for 30 Aar siden, skønt Bladene siden da var blevne fordoblede, hvad Størrelse og Indhold angik. Der blev paa Mødet gjort den Indvending imod en Forhøjelse af Abonnementsprisen, *at derom kunde Bladene ikke blive enige.*

Men maaske vi ved en enig og fast Optræden kunde gøre en Del til, at denne Enighed opnaaedes.

Man skulde dog synes, at det Krav er berettiget, at et Fag som Bogtrykfaget skal indrette sig saaledes, at det kan brødføde sine Arbejdere. Efter alt at dømme staar Principalerne nu overfor en Prisforhøjelse i Anledning af Papirprisernes Stigning. Lad os da lade dem forstaa, at de maa gaa til en saa rigelig Forhøjelse, at der kan blive Raad til at give Arbejderne en Løn, der svarer i nogen Grad til Dyrtidens Fordringer.

Thi derom kan vi sikkert blive enige, *at nu har vi sultet længe nok.* Naar vi undtager den ensomme Krone, vi fik i Fjor, er det jo de samme Lønvilkaar, vi arbejder under nu som i 1909. Det er vist ingen Overdrivelse at sige, at Provinstypograferne — og vel en stor Del af Københavnerne med — snart hører til de lavestlønnede Arbejdere i Landet. Og det til Trods for, at vi anses for at høre til et af de bedst organiserede Fag.

Ikke alene har vi været ansete for de bedst organiserede. Der hersker tillige en beklagelig Overtro blandt vore Medborgere i Retning af, at vi ogsaa hører til de *bedst lønnede*, hvad vor Minimalløn beviser vi ikke er.

Vi er naaet dertil, hvor Taalmodigheden er ved at briste. Det kan gaa at leve paa »halv Gage« en kort Tid, men det kan sandelig ikke lade sig gøre Aar efter Aar, thi Følgen vil ganske simpelt blive den, at vi en skønne Dag opdager, at vi er blevne nøgne!

Lad os da for en Gangs Skyld vise, at vi alle — baade Ledelse og Medlemmer — er enige om at forlange og gennemføre en Lønforbedring, som vi kan mærke, inden den sidste Trevl falder os af Kroppen.

— De Tanker, som er udtrykt i ovenstaaende, havde jeg tænkt at fremsætte paa Mødet paa Søndag, men da jeg er absolut forhindret i at komme til Stede, beder jeg Redaktøren optage dem i vort Fagblad — hvis han mener, de har nogen Betydning.

FR. NIELSEN.

Dyrtidstillæg.

»Bogense Avis«' Personale har erholdt et Dyrtidstillæg paa 100 Kroner til en Gift, 50 Kr. til to Ugifte og 25 Kr. til 3 Lærlinge.

Udgiveren af »Herning Folkeblad« har for 3. Gang udbetalt 25 Kr. i Dyrtidshjælp til de gifte Typografer, der er beskæftiget paa hans Trykkeri.

Forrige Uge fik hele Personalet paa Firmaet Holst's store Anstalt i Aalborg udbetalt Dyrtidshjælp. Vore 4 Medlemmer fik efter Løn og Anciennitet 62, 56, 56 og 14 Kr. (det sidste Beløb til en Ugift).

»Aalborg Stiftstidende« glædede ogsaa sit Personale med 30 Kr. til de Gifte og 20 Kr. til de Ugifte.

— Det er ikke første Gang, de nævnte Forretninger — ligesom de fleste andre af Aalborgs Bogtrykkere — har ydet et ligesaa velfortjent som haardt tiltrængt Tillæg til Lønnen.

Aktieselskabet »Horsens Folkeblad« har for 3. Gang udbetalt Dyrtidstillæg til sit Personale, denne Gang 50 Kr. til 8 gifte Typografer, 25 Kr. til en ugift do., 2 Hjælpearbejdere og 1 Lærling samt 10 Kr. til en Bydreng,

35-Aars-Jubilæum.

HILLERØD LOKALAFDELING har med Oktober Maaned eksisteret i 35 Aar. Fra dens første Leveaar er der ingen Optegnelser, da man først saa sent som i 1896 anskaffer sig en Forhandlingsprotokol; men forøvrigt har Afdelingen beskæftiget sig med den samme Slags Understøttelsesformaal, som de øvrige Afdelinger paa de Tider var optaget af. 1897 har Afdelingen Forhandlinger i Gang med Bogtrykkerne, og der stilles fra Typografernes Side Fordring om en Minimalløn af 20 Kr. og en Tusindbetaling af 33 Øre; det lykkedes ikke Kollegerne at gennemføre dette, men man maatte nøjes med henholdsvis 27 og 29 Øre, medens de faste Lønninger blev fastsat til 16 og 18 Kr., og enkelte naaede 19 Kr. I Haab om, at den kommende Landstarif vilde faa større Værdi, gik Afdelingens Medlemmer resignerende ind paa de noget smaa Fremskridt. Herudover er der ikke meget bemærkelsesværdigt fra Afdelingens Liv, udover at den i sin Tid blandt sine Medlemmer havde Folketingsmand C. BERG, og senere hen Sønnen, fhv. Indenrigsminister SIGURD BERG.

I Anledning af Fødselsdagen afholdt Afdelingen Søndag den 15. Oktober en Fest med Fællesspisning. Formanden, JUHL, bød Velkommen og mindedes de Mænd, der var med ved Foreningens Start, og hvoraf var til Stede Maskinmester N. HANSEN og Typograf LAURIDS HANSEN. Formanden udtalte, at de to Herrer betragtedes som Æresgæster og udbragte et Leve for Foreningen. Ved Bordet blev afsunget en Sang for Foreningen og omdelt en Festavis, »Sprutten«, med mange gode Hib til de forskellige Medlemmer. der havde gjort sig fortjent af »Samfundet«. Efter at der var talt for Damerne, tog Dansen sin Begyndelse til et fint lille Orkester. Ved Kaffebordet talte Bogtrykker A. ANDERSEN for de gamle Kolleger, og bad de unge altid agte og ære dem. En Revysang, skrevet af en Journalist ved »Nordsjællands Venstreblad«, vakte vild Jubel og maatte synges *da capo*.

Den velbesøgte og vellykkede Fest sluttede meget sent. J. C.

Ludvig Kragh, Nakskov,

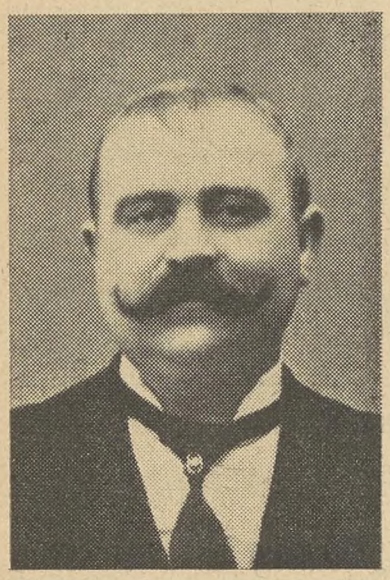

kan Onsdag den 1. November fejre sit 25-Aars Jubilæum som Svend, idet han denne Dato 1891 udlærtes i N. Th. Petersens Bogtrykkeri i Nakskov, hvor Kragh siden har arbejdet til 1906, da han ansattes paa »Social-Demokraten«. K. har taget meget Del saavel i den kommunale som den politiske Bevægelse; i ca. 10 Aar Næstformand i Fællesorganisationen, og siden 1906 Medlem af Byraadet. Tillige har K. i en lang Aarrække været Hovedbestyrelsesmedlem i D. T.-F., hvilken Stilling han endnu beklæder. Kragh har i saa go t som alle disse Aar tillige fungeret som Lokalformand, hvilken Stilling han har udfyldt med den største Akkuratesse. Kragh har de sidste 3 Aar været Faktor i »Soc.-Dem.« og har ved sin retskafne Karakter vundet sig Sympati. Der er derfor ikke Tvivl om, at Festdagen vil forme sig for ham som et Vidnesbyrd om godt Kammeratskab fra fjærn og nær. P. A. H.

Bladsætterklubben

afholder **halvaarlig Generalforsamling** *Søndag den 5. November* Kl. 11½ Form. i Hotel »*Union*«, Viktoriagade 2. STYRELSEN.

Til Kvinderne!

DISSE Ord til Kvinderne indenfor Bogtrykfaget for at erindre dem om, at »Typografernes Sportsklub« for 7 Aar siden oprettede et Gymnastikhold for Damer. Dette Hold vandt stor Tilslutning, dels fordi vi byder vore Medlemmer de bedste Lokaler med tilhørende varme og kolde Bade og dels fordi Adgangen til dette Hold ikke er begrænset for Fagets Udøvere alene, men enhver, der ønsker at deltage, kan tage sin Søster eller Veninde med.

De Aar, der er gaaet, har vist, at det var fornuftigt gjort af Styrelsen for T. S. at aabne Adgangen for alle; thi af hele Medlemsantallet er der *kun 6 Paalæggersker!* Det er altsaa Udenforstaaende, der har den bedste Forstaaelse af, hvad der bydes paa Gymnastikens Omraade; de kommer fra andre Foreninger, fordi de har hørt, hvilke gode Lokaler og hvilken udmærket Lærer T. S.s Damehold har, og saa endda til et lavere Kontingent end de er vant til. Dette turde være Anbefaling nok til at endnu flere af Fagets Kvinder burde melde sig ind.

Den Gymnastik, der dyrkes af T. S.s Damehold, under Ledelse af Hr. Gymnastiklærer AXEL STORM, er saa alsidig og godt tilrettelagt, at det er til Fornøjelse og Gavn for Deltagerne.

Vi indbyder enhver Kvinde til at overvære en Gymnastiktime enten Søndag den 29. Oktbr. Kl. 9½—10½ Form. eller Torsdag den 2. Novbr. Kl. 9—10 Aften, Forchhammersvej 18 (den røde Gymnastiksal). Indmeldelser modtages samme Sted. Kontingent 20 Øre ugl. Ved Anskaffelse af Gymnastikdragt paa lempelige Vilkaar kan der træffes nærmere Aftale med Kassereren. STYRELSEN FOR T. S.

Husk!

Typografernes Novemberfest

til Fordel for Juleuddelingen til de Arbejdsløse

afholdes

Lørdag den 18. November, Kl. 8 Aften præcis

i Odd-Fellow-Palæet, Bredgade 28.

Billetter til Aftenunderholdningen udsendes i næste Uge.

Generalforsamlinger og Møder.

Thisted Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 14. Oktober sin ordinære Kvartalsgeneralforsamling paa Hotel »Phønix«. — Mødet aabnedes af Formanden, N. HANSEN, der bød Velkommen, specielt til det nye Medlem, Krebs. 5 Medlemmer havde givet Møde.

Derefter fremlagde FORMANDEN Beretning om Virksomheden i det forløbne Kvartal, hvoraf bl. a. fremgik, at Typograferne paa Amtsavisen efter Anmodning havde faaet et ekstra Dyrtidstillæg paa 2 Kr. til de Gifte og 1 Kr. til de Ugifte pr. Uge, foreløbig gældende til 1. Januar 1917. — Hovedkassens Regnskab balancerede med 227 Kr. 55 Øre og en Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning paa 10 Kr. 30 Øre. Lokalkassens Regnskab balancerede med 55 Kr. 1 Øre og sluttede med en Kassebeholdning paa 33 Kr. 92 Øre. Begge Regnskaber godkendtes. — Det vedtoges enst. at yde 30 Kr. af Privatkassen til de Arbejdsløses Jul, samt søge private Bidrag.

Under Eventuelt faldt der fra de fleste af de tilstedeværende Medlemmer ret kraftige Udtalelser om de bestaaende skrøbelige økonomiske Forhold og de dertil svarende Lønninger, der ikke mægtede at holde Trit med Dyrtiden. Disse Udtalelser resulterede tilsidst i, at:

»Afdelingen enstemmig vedtog at søge at faa et af Hovedbestyrelsesmedlemmerne til Thisted en Gang med det første, eventuelt Viggo Christensen, for at klargøre de nye Tarifforhandlinger.«

FORMANDEN sluttede Generalforsamlingen med Tak til de mødte Medlemmer, der efterhaanden var steget til 9. W. P.

Ringkøbing Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 21. Oktbr. Generalforsamling paa »Landmandshotellet«. FORMANDEN bød Velkommen, specielt til en nyudlært, Aage Langhoff, og oplæste Regnskaberne, som viste følgende: Kontingent 318 Kr. Indsendt til Hovedkassen 191 Kr. 45 Øre. Balance 333 Kr. Ekstrakassen havde en Kassebeholdning af 35 Kr. 78 Øre. Balance 233 Kr. Ved Kvartalets Slutning en Kassebeholdning paa 3 Kr. 23 Øre. Begge Regnskaber godkendtes.

Det vedtoges at bevilge 30 Kr. af Ekstrakassen til Juleuddelingen og sende en Liste rundt paa Trykkerierne til Tegning af frivillige Bidrag.

Det vedtoges at lade afholde Karneval til Fordel for Ekstrakassen, og et Udvalg blev nedsat, bestaaende af: Hoffmann, Lundgren, Schmidt, Kokspang og Bune.

FORMANDEN afgav Beretning ang. Forespørgslerne til Nabobyerne om et samlet Møde for at drøfte den kommende Tarifrevision og forskellige andre Spørgsmaal. Der var indløbet Svar fra de forskellige Afdelinger og der var god Stemning for et saadant Møde. Det vedtoges at nedsætte et Udvalg til at fremme Sagen hurtigst mulig. Udvalget kom til at bestaa af Formanden, Chr. Petersen og Schultz.

Et Udvalg blev nedsat til at arrangere en Nytaarsfest eller lignende. Udvalget kom til at bestaa af Formanden, Faktor L. Nielsen og Schultz.

Generalforsamlingen var godt besøgt. JOH. A. P.

Odense Lokalafdeling

holdt denne Gang af Hensyn til Medlemmerne paa Morgenbladene sin ordinære Kvartalsgeneralforsamling paa en *Søndag* Formiddag, nemlig den 22. Oktober Kl. 9 i Folkets Hus. — Dirigent: P. WELBLUND.

Formanden, BONDESEN, aflagde Beretning om Kvartalets Virksomhed, udelukkende Sager af lokal Interesse. — Godkendtes.

Kassereren, C. O. MADSEN, oplæste Regnskaberne for Oktober Kvartal for Afdelingen og Ekstrakassen — ligeledes for den i August afholdte Jubilæumsfest. Alle Regnskaber godkendtes enstemmigt uden Omtale.

BONDESEN aflagde derefter Beretning fra Forbundsstyrelsens Møde den 4.—5. September, hvor bl. a. ogsaa Forbundets Henvendelse til Provinsprincipalerne om Dyrtidshjælp blev forberedt. Omtalte derefter det i Oktober holdte Fællesmøde om sidstnævnte Spørgsmaal, refererede Gangen i Forhandlingen og nævnte det sluttelige, negative Resultat.

Der udspandt sig en interessant og livlig Diskussion om dette Spørgsmaal, og man var enig om, at man ved den tilstundende Forhandling om en ny Provinstarif maatte lægge Hovedvægten paa en

klækkelig *Forhøjelse af Lønnen.* Forsamlingen syntes at have den Opfattelse, at Principalernes Holdning angaaende Dyrtidshjælpen kunde være en Prøve paa, hvad *de* vilde gaa med til ved Tarifrevisionen, hvorfor man drøfter de forskellige Udsigter og vilde forberede sig paa alle Muligheder. En Resolution saalydende vedtoges enstemmigt:

»Generalforsamlingen i Odense Lokalforening den 22. Oktbr. 1916 tilkendegiver herved sin Sympati med Forbundsstyrelsens Stilling paa det afholdte Forhandlingsmøde med Provinsprincipalerne angaaende en Dyrtidshjælp til Typograferne, idet man anser Principalernes Tilbud for altfor utilfredsstillende under de nuværende Forhold. — Generalforsamlingen opfordrer Forbundsstyrelsen til at sætte al Kraft ind paa de kommende Tarifforhandlinger og ved alle de til Raadighed staaende Midler fremskaffe en for Typograferne tilfredsstillende Overenskomst.«

— I Betragtning af den almindelige Varefordyring vedtog Generalforsamlingen, at der af Ekstrakassen udbetales Tilskud til Understøttelsen til de Arbejdsløse, der nu findes i Afdelingen og fremtidig *tiltræder Pladsen* i Odense. Ordningen, hvis pekuniære Følger for Kassen ikke kunde overses for længere Tidsløb, skal bekræftes eller ændres ved følgende Generalforsamling.

Et Tilskud paa 25 Kr. gaves til Arbejdernes Aftenskole.

Det paalagdes Styrelsen at overveje og eventuelt forberede et Møde i Odense for de fynske Lokalafdelinger med »Provinstarifen« paa Dagsordenen.

Man vedtog at afholde en Herreaften (saakaldt »Bierabend«) i November Maaned. Adgangen bliver gratis, Underholdningen improviseret, Stemningen tvangfri. B.

Nær og Fjærn.

Flere Indsendere maa have Taalmodighed til næste Gang.

Angaaende Dyrtidshjælpen til Provinstypograferne afholdes paa Tirsdag Møde i Arbejdsgiverforeningen.

Rejsende Kolleger gennem Aalborg udbetales *ikke* Understøttelse i Lokalformandens Hjem; *de skal henvende sig paa »Soc.-Dem.«s Sætteri Kl. 4.* — Der ydes ikke nogen som helst Understøttelse paa Byens Trykkerier. Al Understøttelse og alle Oplysninger faas af Lokalformanden sammesteds.

Køb af Koks. Vi er i Stand til at meddele, at Fristen for Indlevering af Bestillinger paa Koks er forlænget endnu en Uge; samtidig gøres Medlemmerne opmærksom paa, at hvor flere Kolleger paa samme Arbejdsplads ønsker Koks, skal saavel Inkassationsmateriale som Gældsbeviser til Underskrift afhentes paa Forbundskontoret af den valgte Inkassator og samlet leveres tilbage hertil igen. Underskrift af Gældsbevis behøver altsaa ikke at foregaa paa Forbundskontoret.

Trykkerforeningens Jubilæum formede sig ved Festen paa den fineste Maade, dels ved en fortrinlig Koncert og dels ved en Fællesspisning, hvor der blev afholdt en Del Taler, bl. a. af DAHLQUIST, der morsomt og interessant friskede Minder op fra 70'ernes og 80'ernes Dage. Der indløb en Mængde Telegrammer, bl. a. fra Trykkerorganisationen i Stockholm og Trykkerklubben i Aarhus.

Ved et paafølgende Bal dansede baade Unge og Gamle til Kl. 4 om Morgenen.

Husk i Aften Sangforeningens Underholdning i Haandværkerforeningens Lokale til Fordel for en Kollega. Der begyndes Kl. 8. — Foruden Koret under Axel Guldbrandsens Ledelse, medvirker Hr. Skuespiller ARNBAK (Seminaristen Svaabæk) og Visesangersken Frk. VIVI PETERSEN. — Bal til Kl. 3. — Billetter kan endnu faas paa Trykkerierne, paa Forbundskontoret og hos Hr. Anton Jensen.

Jubilæum. Bogtrykker J. FISCHMANN har den 1. November været Bestyrer af Missionstrykkeriet i 25 Aar. Trykkeriet er under hans Ledelse vokset en jævn Vækst fra en lille Begyndelse i en Baggaard i St. Kongensgade, og indtager nu en smuk Position indenfor københavnske Officiner i de nye lyse Lokaler i Bernstorffsgade 21. Hr. Fischmann hører til de Principaler, der i adskillige Tilfælde har været lydhøre for Tidens Krav. Han var saaledes blandt de første, der indførte systematisk ordnet Sommerferie med fuld Ugeløn, ligesom han ogsaa beredvilligt opfyldte Ønsket om Dyrtidstillæg paa et meget tidligt Stadium af Verdenskrigen. — Vi gratulerer!

Amerika—Danmark. Ikke ganske faa Typografer er i Tidens Løb udvandret fra Danmark til Amerika, og en Del af disse har da, efter længere Tids Ophold, under hvilket de har ernæret sig ved hvad som helst, taget fat paa Professionen igen; men en Rejse den modsatte Vej kan ogsaa paavises.

I Oktober 1876 ankom fra Chikago til Faaborg en 21-aarig ung Typograf, AXEL P. J. LANG, der havde lært Faget i Amerika; han fik Ansættelse i »Faaborg Dagblad«, men rejste snart efter til en Plads ved »Jyllands-Posten«. Efter aftjent Værnepligt rejste han her til København; her har han siden haft sit Ophold.

Lang, hvis Bopæl er: Nørrebrogade 161 2 o. G., og som altsaa i denne Maaned kan holde 40 Aars-Jubilæum for sin Ankomst her til Danmark, har her i København arbejdet forskellige Steder, bl. a. hos B. Nielsen, Holger Meyer, Rom, Rigsdagen; og han, der hele Tiden har været Medlem af sin Organisation, er alle Steder anset som en god og elskværdig Kollega. —T.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C 1.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser

Flyttet Lokalformand.

Kallundborg: Lokalformanden er flyttet til Lundevej 9 2.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

19. Oktober: Odder 103.20. 20. Oktober: Rudkøbing pr. Bl. 126.10. 21. Oktober: Brønderslev 69.25; Horsens pr. Bl. 200.00, kont. 46.40, ialt 246.40; Herning 215.00. 23. Oktober: Aarhus pr. Bl. 500.00, kont. 1080.85, ialt 1580.85; Faaborg 6350; Hillerød intet at indsende; Holbæk pr. Bl. 150.00, kont. 37.50, ialt 187.50; Køge 116.50; Odense pr. Bl. 200.00, kont. 826.30, ialt 1026.30; Ringkøbing 191.45; Skanderborg pr. Bl. 30.00; Viborg pr. Bl. 29.50. 24. Oktober: Kolding 451.05; Næstved 339.50. 25. Oktober: Helsingør pr. Bl. 150.00, kont. 30.10, ialt 180.10; Ringsted 227.25.

København, den 24. Oktober 1916.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

20. Oktober: Rudkøbing i Stedet for Juli Kvartals Overskud 126.10; 21. Oktober: Horsens i Stedet for en Del af Juli Kvartals Overskud 200.00. 23. Oktober: Aarhus i Stedet for en Del af Juli Kvartals Overskud 500.00; Holbæk i Stedet for en Del af Juli Kvartals Overskud 150.00; Odense i Stedet for en Del af Juli Kvartals Overskud 200.00; Skanderborg i Stedet for Juli Kvartals Overskud 30.00; Viborg i Stedet for Juli Kvartals Overskud 29.50; Skanderborg 50.00. 24. Oktober: Kallundborg 100.00.

København, den 24. Oktober 1916.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Erhardt Albert Greis, udl. 14/10 16 hos C. Th. Thomsen (arb. s. St.). Sætter Jens Laur. Jensen, udl. 30/9 16 i Missionstr. (arb. s. St.). Sætter Einar Hans Fr. Thinesen, udl. 20/10 16 hos N. T. Brockmann (arb. s. St.). Trykker Henry Orla Vilh. Andersen, udl. 16/10 16 hos Aage Hansen (arb. s. St.). Paal. Gerda Leonora Madsen, udl. 13/10 16 hos Bruun & Co. (arb. s. St.). Paal. Anna Marie Carla Hansen, udl. 10/4 16 hos Chr. Christensen (Missionstr.). Sætter 1960 Hammerlunds Hustru Carla Jenny Sofie Marie.

Randers: Sætter Chr. Hartvig Hallager Sørensen, udl. 1/11 16 hos Chr. Nielsen, og Trykkeriarb. Niels Just Nielsen, indm. 22/10 16. Roskilde, Sætter Knud Petersen, udl. 13/10 16 hos Felix Møller. Slagelse, Sætter Carl Nicolai Georg Olsen, udl. 15/10 16 i Sorø Amts Dagblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3936 H. Chr. Berg fra Hillerød (arbl.). 6739 Jørgen Petersen Fischer fra Rejse (arbl.). 2844 Victor Louis Christensen fra Udl. (arbl.). 3431 Holger Hansen fra Odense (»Activ«).

Hjørring, 6908 L. P. Rasmussen (Vends. Tid.) og 296 Anders Jørgen Carlsen (Nordjysk Dagblad). Nakskov, 4061 Carlo Jensen (Centraltrykkeriet). Randers, 3344 Jørgen Olsen (Randers Bogtrykkeri) og 3697 Niels Henriksen (arbl.). Ringkøbing, 3681 P. M. Weye (Lemvig Bogtrykkeri) og 6797 C. Pagh Jensen (Høyer). Skanderborg, 3660 A. P. Lyngby (Skanderborg Amts Avis). Viborg, 3966 Hans Christian Berg (Viborg Stiftstid.).

Fratraadte.

København: 3936 H. Chr. Berg til Viborg i Pl. 2577 Arthur Laur. M. Bøe til Udl. 6739 Jørgen Petersen Fischer til Udl. 3144 Sofus Nielsen til Dansk Arbejdsmands-Forb.

Aarhus, 2569 Niels Jensen paa Rejse og 6201 Einer Sørensen paa Rejse. Hjørring, 6908 L. P. Rasmussen paa Rejse og 3344 Jørgen Olsen til Randers i Pl. Næstved, 2866 Jens Carl Hylander til Kbhvn. (arbl.). Randers, 4497 Kai Birch til Kbhvn. (Militær).

Udmeldte.

Aalborg, 6868 Leander Nielsen (fratraadt Faget). Horsens, 4860 Ellen Jensen (fratraadt Faget).

Udslettet med Restance.

Næstved, 1874 Niels Peter Brandt.

Typografernes Sangforening.

I Aften Fredag Kl. 8: Haandværkerforeningen. D'Hrr. Sangere bedes møde i god Tid. Emblem bæres. (1 M)

Gutenberg-Koret.

Fredag d. 27. Oktbr. Kl. 8½: Sangøvelse.

Lørdag d. 4. Novbr. Kl. 9: Selskabelig Sammenkomst i Haandværkerforen., Kronprinsensgade, hvor Sangerne indbydes af »Haandværkerdagen«s Komité. (4 r)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Dygtig Akcidenssætter

kan faa Plads i **Emil Jacobsens Efterf.s Bogtrykkeri**, Hillerød. (277)

Typograf-Forbundter søges,

der har 2 à 3 Aar tilbage af Læretiden. Billet mrkt. »15285« modtager *Nordisk Annoncebureau, Købmagergade 38. Kbhvn.* (271)

En Linotype- og en Monoline-Sætter

kan straks faa Plads i et Avissætteri paa Øerne. Billet mrkt »270« modtager Ekspeditionskontoret.

„Typograph"-Sætter,

flere Aars Praksis, kunde ønske Uddannelse paa »Linotype». Bill. mrkt. »275« modtager Ekspeditionskontoret.

En flink Sætter,

som har Kendskab til »Typograph« eller er villig til at lære at sætte paa denne Maskine, kan faa Plads som halv Haand- og halv Maskinsætter. Billet mrkt. »279« sendes til Ekspeditionskontoret.

En Trykker

(til Avis m. Falseapparat og Akcidens) kan faa 5 à 6 Ugers Arbejde fra Midten af November. — En, der eventuelt kan deltage i Sætning foretrækkes. Henvendelse til FEDDER HANSEN, Svendborg Amts Dagblad. (280)

„Typograph"-Sætter,

som i Øjeblikket staar i fast Plads, kunde ønske at gøre Forandring. Billet mrkt. »276» modtager Ekspeditionskontoret.

Som 1ste Maskinsætter

i et jysk Dagbladssætteri i hvilket der i nær Fremtid installeres 3 tyske Linotype kan en erfaren Maskinsætter faa Plads. En virkelig dygtig, flittig og samvittighedsfuld Mand kan faa en fast og godt lønnet Plads (40 à 45 Kr. ugl. ved Dagarbejde).

Billet m. *udførlige* Oplysninger og vedlagt Anbefalinger mrk. *S. M. 22* til Wolffs Box, København K. (274)

Bogtrykker.

Energisk, flink og omgængelig Mand, 30—40 Aar, kan blive optaget som Compagnon i en god Provins-Virksomhed som Leder af et Bogtrykkeri med Sættemaskiner. Indskud ikke nødvendig for en virkelig brugbar Fagmand, men meget ønskelig af Hensyn til nogen Ligevægt i Ejendomsforholdet. Uden Attest for at kunne være Driftsleder nytter det absolut ikke at reflektere. Billet mrk. »*Fyen 27*« modtager Wolffs Box, Østergade 57, København K. (273)

En Monoline-Sætter

kan faa Plads i Lolland-Falsters Stiftstidendes Bogtrykkeri, Nykøbing F. (278)

Trykkerforbundter,

der har staaet 3 Aar i Lære, søger Plads. Billet mrkt. »269« modtager Ekspeditionskont.

Et Trykkeri samt Bogbinderi

i en By med ca. 4000 Indbyggere og udmærket Opland er til Salg straks eller i Løbet af nærmeste Fremtid.
(268) **Ekspresstrykkeriet i Odder.**

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

Lauge Petersens
Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.

Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*

Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper. *Leverandør til de største Bogtryk-, Litograf- og Reproduktionsanstalter.*

Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (218)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

F. L. BIE A/S
Gothersgade 28, København
— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

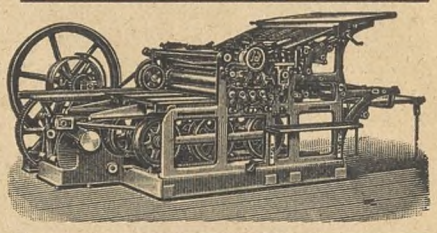

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.
— Dansk Arbejde. —

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (15)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Thingvalla Allé 28, S.
(38)

Allers illustrerede
Konversations-Leksikon og Fremmedordbog
2. forøgede Udgave

(ca. 7500 dobbeltspaltede Sider med Kort, Planer og over 4000 Afbildninger i Teksten)

komplet i 7 stærkt og smukt indbundne Pragtbind med **Læderryg** og **Læderhjørner** for en samlet Pris af ialt 39 Kr. mod efter eget Valg at betale **1 à 2 Kr. mdl.**

Alle 7 Bind leveres straks ved 1. Afdrag.

Der er endnu et lille Restoplag, der sælges paa disse usædvanlig billige Betingelser. Tilsendelsen af Værket og Opkrævningen **(ogsaa i Provinserne)** er **portofri** og sker ved Postopkrævning. — Man bedes af Hensyn til denne straks anmelde Flytning.

Bestillinger modtages af **Anton Jensen, Thingvalla Allé 28, København S.**
(272)

En god, fast Plads

søges til November eller senere af en dygtig og hurtig Sætter fra Provinsen. Pladsen ønskes helst i København eller i en af de større Byer paa Sjælland. Billet mrkt. »265« modt. Ekspeditionskontoret.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 44 KØBENHAVN DEN 3. NOVEMBER 1916 XLIII AARGANG

Typografstævne i Vestjylland.

PAA Søndag — den 5. November — samles Typograferne i de vest- og nordvestjyske Byer til Stævne i Holstebro for at drøfte noget af det, der særligt ligger dem paa Sinde. Her maa vel i første Række nævnes Lærlingespørgsmaalet og den kommende Tarif samt Dyrtidsspørgsmaalet.

Disse Spørgsmaal er altsaa bleven sat paa Dagsordenen ved det Møde, som Kollegerne fra Holstebro, Struer, Skive, Nykøbing M., Viborg, Herning, Varde, Esbjerg, Thisted og Ringkøbing Afdelinger samles til paa Hotel »Royal« i Holstebro Kl. 10½ førstkommende Søndag Formiddag. Desuden kommer Forretningsfører Viggo Christensen til Stede, ligesom de jyske Forbundsstyrelsesmedlemmer er indbudte.

Vi byder dem, saa mange som kommer, Velkommen til Møde og til det Arbejde, som vi haaber vil resultere i lysere Levevilkaar for de typografiske Arbejdere i den kommende Tid. De er saa sandelig haardt tiltrængte. TZ.

Dyrtidstillæget i Provinserne.

VED Mødet i Arbejdsgiverforeningen i Tirsdags lykkedes det at bringe vore to Principalorganisationer noget videre i Dyrtidsspørgsmaalet. Resultatet af Mødet foreligger ikke i Overenskomstform, men som et Tilsagn fra Principalerne.

Medens man i Forhandlingerne med os kun vilde strække sig til 10 Kr. til ugifte og 20 Kr. til gifte pr. Kvartal for Lønninger til 32 Kr., gik man ved Forhandlingerne i Arbejdsgiverforeningen med til uden nogen Løngrænse at udbetale alle ugifte 12½ Kr. og gifte 25 Kr. Kvartalet i de tre Kvartaler indtil Tarifrevisionen. Man tog dog det Forbehold, at saafremt nogle enkelte meget uheldigt stillede Bogtrykkere ikke vilde være i Stand til at betale Dyrtidstillæget, da maatte man tage Spørgsmaalet op til Behandling og muligt fritage ham eller nedsætte Beløbet. Det blev fra Arbejdsgiverforeningens Repræsentant hævdet, at Forbeholdet maaske slet ingen Betydning vilde faa og maaske højst komme til at dreje sig om 5 à 10 Typografer i det hele. Ellers skal der som sagt i alle Tilfælde betales 25 Kr. Kvartalet til de gifte og 12½ Kr. til ugifte.

Om Tilsagnets Ordlyd førtes der megen Forhandling, men man indrømmede os ikke megen Indflydelse derpaa, og som man vil se af nedenstaaende, suppleres Tilsagnet med en Udtalelse om Forstaaelsen.

Det har været forbundet med Vanskeligheder at komme igennem Dyrtidsforhandlingerne, og Tilsagnets Ordlyd er ikke helt forstaaeligt. Paa den anden Side nærer vi ingen Tvivl om, at Dyrtidstillæget af Principalorganisationerne vil blive ført loyalt ud i Livet i Overensstemmelse med Forudsætningerne og de førte Forhandlinger.

Dokumentet har følgende Ordlyd:

Ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 31. Oktober 1916 tilbød Bestyrelserne for Organisationen af Bladudgivere i Provinserne og Dansk Provins-Bogtrykkerforening at foreslaa deres Generalforsamlinger at henstille til Medlemmerne, at der ydes nedenstaaende Dyrtidstillæg, gældende fra 1. Oktober d. A. for Resten af den nuværende Tarifperiode, altsaa til 1. Juli 1917:

Til gifte Typografer indtil 25 Kr. pr. Kvartal.
- ugifte — — 12½ - - —

Det staar hvert Medlem frit for at fastsætte Tillæget indenfor disse Grænser, alt eftersom lokale Forhold, tidligere givne Dyrtidstillæg eller andre Aarsager maatte tale derfor.

Dyrtidstillæget udbetales kvartalsvis bagud til de Arbejdere, der ved Kvartalets Slutning er i Arbejde paa det paagældende Arbejdssted — eller som har forladt Arbejdet uden selv at have opsagt deres Plads — med forholdsvis Beløb efter den Tid, de har arbejdet der i Kvartalet.

Det er en Selvfølge, at Timeløn, Ugeløn og Betaling for Overarbejde forbliver uberørt af Dyrtidstillæget.

Ved Mødets Slutning udtalte Bogtrykker Langkjær paa Arbejdsgivernes Vegne følgende:

»Jeg gør opmærksom paa, at vi vil anbefale vore Medlemmer som Hovedregel at udbetale det her nævnte Dyrtidstillæg, men at dette ikke udelukker, at man i enkelte Tilfælde kan komme til at staa overfor lavere Tillæg, begrundet i Forholdene. Jeg gør tillige opmærksom paa, at hvor en Arbejdsgiver hidtil har ydet et højere Dyrtidstillæg, vil ingen af Foreningerne tage Initiativet til at forhindre ham i at fortsætte dermed«.

Om end det nu gennemførte Dyrtidstillæg er betydelig bedre end Principalernes første Tilbud, idet Dyrtidstillæget nu gælder alle, uanset deres Løn, og at Dyrtidsbeløbet blev forhøjet fra de tilbudte henh. 10 og 20 Kr. til 12½ og 25 Kr., er det naturligvis ikke i Overensstemmelse med de Ønsker om Dyrtidstillæg, som vi har haft.

Vi havde haabet, at vore Principaler i langt større Grad vilde have imødekommet vore berettigede Krav om større Dyrtidshjælp. Det har man ikke villet. Vi tager nu den tilbudte Haandsrækning som det for Øjeblikket eneste opnaaelige.

Stævnet i Roskilde.

SJÆLLANDSKE Typografer havde i et Antal af ca. 100 indfundet sig til Møde i Søndags paa »Fjordvilla« i Roskilde.

Formanden for den stedlige Afdeling, Hr. AUNSØE, bød velkommen og valgtes til Mødets Leder, ligesom et Par Roskilde-Kolleger, d'Hrr. BORRILD og VILLUMSEN, valgtes til Sekretærer.

Foruden af VIGGO CHRISTENSEN var Forbundsstyrelsen repræsenteret ved BLOMBERG, Rønne, CHRISTIANSEN, Næstved, og vort Blads Redaktør, CARL NIELSEN.

Forhandlingerne, der strakte sig fra Kl. 12½ til Kl. 5½, drejede sig næsten udelukkende om den kommende Tarif og om hvilke Krav man mente at burde stille til denne. Kollegerne i Slagelse havde oprindelig taget Initiativet til Mødet og efter at Forretningsføreren havde omtalt dels Dyrtidsforhandlingerne og dels de kommende Tarifforhandlinger, var det da ogsaa en Kollega fra denne By, Hr. CHRESTEN NIELSEN, der indledede Diskussionen med at pege paa det lidet, Fagets Udøvere havde opnaaet i Lønforbedring gennem de sidste Aar. Underbygget med god Motivering mente han, at man mindst maatte have en Lønforbedring paa 25 %. Fra Kollegerne i Køge udformedes dette i et Krav om en Lønforbedring af 8 Kr. ugentlig. Repræsentanter fra næsten alle Byerne havde Ordet og sluttede sig til de fremsatte Krav og gav Eksempler fra hver sin By paa, hvor umuligt det var at eksistere menneskeligt paa de nuværende Lønninger. Fra Ledelsens Side pegedes der paa de vanskelige Tider for store Dele af vort Fag og de Besværligheder, dette medførte i vor Aktion, men man var fra *alle* Sider fuldt fortrolig med, at selv meget store Krav til Bogtrykkerne maatte og skulde gennemføres.

Uden at Diskussionen egentlig ebbede ud maatte man dog slutte af Kl. 5½, idet de fleste Kolleger skulde med Togene ved 7½-Tiden og

først skulde have noget at spise. Ved Spisningen fortsattes Diskussionen i en tvangfri Form og paa selskabelig Maade.

Roskilde-Afdelingen og dens Formand, Hr. AUNSØE, havde megen Ære af Arrangementet og ved en kort Pause under Mødet var alle Deltagerne Afdelingens Gæster ved et flot Kaffebord. Der kvitteredes med en hjærtelig Tak og et Leve for Roskilde-Typograferne. Til Mødet indløb telegrafisk Hilsen fra Afdelingen i Odense og der afsendtes Genhilsen. Hele Sammenkomsten prægedes af en ypperlig Stemning, der lover godt for den nærmeste Fremtid.

Dyrtidstillæg.

»Provinsbladenes Andelsselskab for Stereotypering« har for anden Gang i Aar tilstaaet sit Personale 40 Kr. i Dyrtidshjælp.

Akties. »Sorø Amtstidende« har for tredje Gang ydet sine gifte Typografer 50 Kr., ugifte 25 Kr. og sine Lærlinge 15 Kr.

Utidig »Gavmildhed«.

I Aarhus er der af Organisationen og Afdelingsstyrelsen gjort et stort og energisk Arbejde for Typograflærlingenes Undervisning paa teknisk Skole.

Der er ført lange og indgaaende Forhandlinger med Skolens Bestyrelse og Forstander om at faa Undervisningen ordnet saa praktisk og betryggende som muligt, saa Eleverne faar det bedst mulige Udbytte af denne.

Det skal ogsaa siges, at de fleste Principaler — navnlig dem, der betyder noget — har stillet sig velvillig overfor Fagundervisningen og har ydet Tilskud og Præmier dertil.

At der er Principaler, der har en anden Opfattelse, som i Stedet for at støtte Sagen modarbejder den, er her et lille Eksempel paa.

I Tarifen er som bekendt indført en Bestemmelse om, at Principalen skal betale Undervisning og Materiel for Lærlingen, naar denne ønsker at frekventere Skolen.

I den Anledning henvendte en Lærling sig fornylig, da Indskrivning af Elever for Vinterhalvaaret var averteret, til sin Principal og anmodede om Penge til Kontingentet. — Ja, den brave Mand havde nu ingen Penge den Dag til dette Formaal, men nu skulde han tænke over det, *hvis Lærlingen virkelig ønskede at komme paa Skolen*, hvad Principalen forøvrigt ikke mente var nogen Nytte til.

— Naa, Lærlingen, der har taget første Præmie sidste Aar, fastholdt imidlertid nogle Dage senere sit Ønske, og saa maatte Mester meget fortørnet op med Pengene.

— Hvor meget det saa blev?

— 8 Kr. 50 Øre.

— Der er de saa, naar det endelig skal være; men — — der er jo en Lærling til, og henvendt til denne: *»men Du bryder Dig vel ikke om at gaa i Skole i Vinter?«*

Paa Lærlingens forlegne Svar, at det vidste han ikke, udbrød den gavmilde Principal: »Det skal Du ikke miste noget ved, *her har Du 10 Kroner*, fordi Du ikke bryder Dig om at gaa til Fagundervisning paa teknisk Skole«.

— Lærlingen stak selvfølgelig himmelglad de 10 Kr. i Lommen, men det er dog et stift Stykke, at en Principal paa den Maade forsøger at krydse Organisationens og velmenende Principalers Arbejde for at gøre saa dygtige Typografer ud af de unge Mennesker — ogsaa af hans Lærlinge — som muligt, især da han bør vide, at hans egne faglige Evner er saa minimale, at han ikke evner at indprente en Lærling selv Begyndelsesgrundene. Det bærer de Tryksager, han selv »komponerer«, et tydeligt Vidnesbyrd om.

Det er mere forstaaeligt, at de unge Mennesker kan være kede af Aftenundervisningen efter en lang og ofte trættende Arbejdsdag — heller ikke vi finder Aftenundervisning ideel — men da der for Tiden ikke kan opnaas andet, er der ingen anden Vej at gaa end den, nogle fornuftige Principaler følger, at give Eleverne noget tidligere Fyraften de Dage, de skal til Undervisning.

Men at nogen Principal kan være saa ufornuftig at modarbejde Fagundervisningen ved at præmiere de Lærlinge, der blæser Skolen et Stykke, skulde man forsværge, og vi haaber, at de Aarhus Bogtrykkere sætter en forsvarlig Bremse for den Slags Kunster; thi ellers bliver de Ofre og det Arbejde, der fra Organisationens, forstaaende Principalers og fra Lærlinges Side ydes, omsonst.

Man maa huske paa, at naar Lærlingen efter udstaaet Læretid har faaet en mangelfuld Uddannelse, er det Organisationen der for en Del kommer til at føde ham, hvis Vedkommende da ikke er i Besiddelse af en enestaaende Energi og tilfældig plumper ind paa et humant Arbejdssted, hvor han kan blive hængende til han faar samlet de Kundskaber og den Øvelse, man ikke har bibragt ham paa Lærestedet.

Et Særkende er det, at saadanne mindre gode Udklæknings-anstalter saa snart som muligt sender deres egne Udlærlinge paa Porten, og naar de endelig af og til skal have en Ekstramand, er der næsten ingen Grænser for, hvilken Dygtighed Vedkommende skal være i Besiddelse af — men helst til Minimalløn — deres egne tager de meget nødig, hvis der er en af dem ledig paa Torvet.

Dette passer i alt Fald fuldt ud paa omtalte Arbejdsplads, men lad os saa være fri for, at vedkommende »Mester« lægger Sten i Vejen for, at hans Lærlinge faar den Uddannelse, han ikke *selv* formaar at bibringe dem. J.

Husk! Husk!

Typografernes Novemberfest

til Fordel for Juleuddelingen til de Arbejdsløse

Lørdag den 18. November 1916 Kl. 8 Aften præcis

i Odd-Fellow-Palæet, Bredgade 28.

Ved Festen medvirker følgende Kunstnere:

Kgl. Kammersangerinde Frk. **Ellen Beck.**
Operasangerinde Fru **Zaima Neovi.**
Operasanger Hr. **Anders Brems.**
Violinist Hr. **Peter Møller.**
Skuespiller ved det kgl. Teater Hr. **Cajus Bruun.**
Endvidere medvirker **Typografernes Sangforening.**

ZAIMA NEOVI, ELLEN BECK og ANDERS BREMS vil synge nordiske Folkeviser under Akkompagnement af GERDA BREMS.

Efter Aftenunderholdningen Bal til Kl. 4.

Ingen Pauser.

Musik: 20 Mands Orkester ved Gardens Musikdirektør Hr. Vald. Nielsen.

Billetter til Aftenunderholdningen faas à 1 Kr., 75 Øre og 50 Øre hos Inkassatorerne paa Trykkerierne.

Billetter til Ballet à 75 Øre pro persona faas ved de forskellige Indgange til Balsalene.

Tekstprogrammer à 10 Øre faas ved Indgangen.

Agitér for Tilslutning!

FESTUDVALGET.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Sangforening

afholdt sin ordinære halvaarlige Generalforsamling Fredag d. 29. September i Pr. Wilhelms Palæ. Til Dirigent valgtes JUL. ANDERSEN; til Sekretær: R. T. JENSEN.

FORMANDEN aflagde Beretning for Sommerhalvaaret; det ugunstige Vejr havde influeret noget paa Tilslutningen til enkelte Sammenkomster; men iøvrigt var Foreningens Stilling i det hele gunstig. Beretningen godkendtes. — FORM. fremlagde derefter den ny Overenskomst ang. Karnevalene. Efter Anbefaling af ARN. LARSEN godkendtes Overenskomsten.

Til Formand genvalgtes N. NIELSEN. I Stedet for de afgaaende Styrelsesmedlemmer, Vald. Th. Hansen og Johs. Jensen, valgtes EM.

LARSEN og C. HAMRE. Til Revisorer valgtes J. V. CARSTENSEN og genvalgtes VALD. RASMUSSEN.

Under Eventuelt behandledes et Par mindre Sager, hvorefter Generalforsamlingen sluttede.

Herning Lokalafdeling

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Lørdag den 7. Oktober 1916 i »Haandværkerforeningen«.

Formanden, MORGENSTERN, aabnede Generalforsamlingen med at byde de mødte Medlemmer Velkommen. — Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. — Hovedkassens Regnskab balancerede med 231 Kr. 55 Øre, Lokalkassens med 43 Kr. 50 Øre. Regnskaberne godkendtes. — Det vedtoges at henvende sig til Principalerne for at søge en Dyrtidshjælp for 2. Halvaar 1916. — Til det eventuelle Møde i Skjern vedtoges det at sende 3 Repræsentanter; valgt blev FORMANDEN, L. D. CHRISTIANSEN og P. PAGH.

Under Eventuelt vedtoges det, at lade Kassen betale »Husleje«, hvorefter Formanden sluttede Generalforsamlingen. 14 af Afdelingens 18 Medlemmer havde givet Møde. L. D. C.

Nykøbing M. Lokalafdeling

afholdt Fredag d. 13. Oktober ordinær Generalforsamling med Dagsorden: Protokollen, Regnskabet, Eventuelt.

Regnskabet balancerede med 168 Kr. Paa Udgiftskontoen stod: Rejseunderstøttelse 12.80, Sygeunderstøttelse 174.00, og i Tilskud fra Hovedkassen er modtaget 27.95. Ekstrakassen balancerede med 46.75.

Under Eventuelt blev det vedtaget, at udfærdige en ligelydende Skrivelse og sende denne til de 3 herværende Trykkerier med Forespørgsel om, hvorvidt disse har noget imod, at Nykøbing M. Afdeling ved den kommende Tarifforhandling kom op i en højere Lønningsklasse. — Et Udvalg paa 3 Medlemmer, bestaaende af Formanden, Næstformanden og Sekretæren, fik det Hverv, at udfærdige en saadan Skrivelse. ALEX.

Randers Lokalafdeling

afholdt Fredag den 13. Oktober Generalforsamling. — Efter at FORMANDEN havde afgivet Beretning, oplæste KASSEREREN Regnskabet, der balancerede med 805 Kr. 99 Øre, og sluttede med en Kassebeholdning paa 6 Kr. 54 Øre. Regnskabet godkendtes.

FORMANDEN afgav derefter Beretning om Arbejdet for den paatænkte Fagklasse paa teknisk Skole, og meddelte, at Merkel havde lovet at paatage sig Arbejdet som Lærer. Herfor bragtes der Merkel en Tak, og Bestyrelsen skal nu arbejde videre paa, at søge Sagen realiseret.

I Stedet for Arnø, der var bortrejst, indvalgtes KISUM i Bestyrelsen.

Endelig anmodede KASSEREREN Medlemmerne om ikke ved Restancer at sinke Regnskabet.

Ekstrakassens Regnskab, der balancerede med 436 Kr. 37 Øre og sluttede med en Kassebeholdning paa 313 Kr. 52 Øre, godkendtes.

Det vedtoges at antage et Bud til Ombringning af »Typ.-Tid.«.

Sluttelig rejstes en Diskussion ang. Hjælpearbejderne, og Eduard Larsen og Alfred Andersen valgtes til at søge at faa disse ind i Organisationen. K.

Assens Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling Lørdag den 14. Oktober paa Marcussens Hotel. — Formanden, A. S. KJERGAARD, aabnede Mødet med at byde Velkommen, hvorefter det reviderede Hoved- og Lokalkasse-Regnskab fremlagdes med en Balancesum af henholdsvis 120 Kr. og 26 Kr. 40 Øre; begge Regnskaber godkendtes.

Punkt 2 var Juleuddelingen. Man enedes om, efter Formandens Forslag, at give 25 Øre pr. Medlem fra og med førstkommende Fredag indtil Jul.

Under Eventuelt forespurgte et Medlem, om han som arbejdsløs uden Vederlag maatte hjælpe sin Fader; efter nogen Diskussion enedes man om, at indsende Spørgsmaalet til Forretningsudvalgets Afgørelse. Efter nogle Efterretningssager fra Formanden, sluttede Mødet, hvor samtlige Medlemmer var til Stede. A. H. M.

Skive Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 14. Oktober i »Den ny Borger- og Haandværkerforening«.

Formanden, F. HOLM, bød Velkommen og oplæste Regnskaberne, der godkendtes. — Der førtes en længere Forhandling om, hvorvidt man skulde indbyde nogle af de nærmeste Afdelinger til et Fællesmøde i Skive til Drøftelse af Provinstarifen. Det vedtoges at forespørge Afdelingerne om deres Stilling til et saadant Møde. — Under Eventuelt drøftedes forskellige lokale Forhold.

Generalforsamlingen var besøgt af 15 Medlemmer. F.—M.

Rønne Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling 14. Oktober. — ANDR. H. JENSEN genvalgtes til Formand; til Kasserer valgtes MOGENSEN (i Stedet for Sejer, der ikke vilde modtage Genvalg). RASMUSSEN valgtes til Bestyrelsen. — BLOMBERG omtalte de Forhandlinger, der var ført med Principalerne angaaende Dyrtidsspørgsmaalet. — Et Par lokale Spørgsmaal diskuteredes, bl. a. hvorvidt det var stemmende med vore Interesser, at Lærlinge blev »sat paa Beregning.«

Efter Generalforsamlingen havde man som sædvanlig et Par Timers gemytligt Samvær!

Vejle Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling paa Hotel »Dania« Lørdag den 14. Oktbr.

Formanden, J. P. SØRENSEN, bød Velkommen og oplæste Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med 641 Kr. Privatkassens Regnskab med 113 Kr. 49 Øre. Begge Regnskaber godkendtes enstemmig.

Af Afdelingens 60 Medlemmer var mødt 7; et Tal, der ikke vidner om stor Interesse.

Trykkeriarbejdernes Brancheklub

afholder **ekstraordinær Generalforsamling** *Fredag d. 3. November Kl. 8½* i Kaféen, Kultorvet 14, med følgende Dagsorden:

Pkt. 1. Forslag fra Styrelsen om Forandring af Lovene, §§ 2, 3 og 5. Pkt. 2. Den aarlige Fest. Pkt. 3. Eventuelt.

Det er ethvert Medlems Pligt at give Møde. — Indbetaling finder Sted samtidig. STYRELSEN.

Nær og Fjærn.

En fra 70'erne og **Spectator** samt flere andre Indsendere maa have Taalmodighed til næste Numer.

Redaktør Holger Ibsen, Holbæk, havde forleden indbudt sit Kontor- og Trykkeripersonale til »en bedre Aften« i Anledning af, at »Holbæk Amts Avis« er overgaaet til et Aktieselskab. I samme Anledning har Redaktøren udbetalt 25 Kr. til hver af sine gifte Typografer og til sin Paalæggerske. *

Koksbestilling paa Ratebetaling til den nedsatte Pris er ophørt den 1. November, som var den af Fællesorganisationen fastsatte yderste Frist. De Medlemmer, der har bestilt Brændsel gennem Forbundets københavnske Afdeling, vil faa Meddelelse fra Fællesorganisationen om Tidspunktet for Leveringen.

Bladsætterklubben

afholder **halvaarlig Generalforsamling** *Søndag den 5. November* Kl. 11½ Form. i Hotel »*Union*«, Viktoriagade 2. STYRELSEN.

Kasseeftersyn.

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. Laur. Jensen, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Viggo Christensen. — Hr. Laur. Jensens Beholdning var Kr. 73,409.84, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr. 28,762.00
Sparekassen	- 44,213.65
Kassebilag	- 191.40
Kontant Beholdning	- 242.79
Ialt	Kr. 73,409.84

og hos Hr. Viggo Christensen var Beholdningen Kr. 890,558.35, som fordeltes paa følgende Maade:

Sparekassen:		
Arbejdsløshedsk.	Kr. 252,687.91	
Fond til forts. Hjælp	- 4,287.69	
De øvrige Kasser	- 327,389.36	
		Kr. 584,364.96
Obligationer		- 178,832.00
Prioriteter		- 126,250.00
Depositum (D. F. D. S.) og Aktier		- 1,000.00
Kassebilag		- 14.25
Kontant Beholdning		- 97.14
		Ialt Kr. 890,558.35

Samtidig foretoges Kasseeftersyn i »Typografernes Stiftelser«, hvori fandtes en Beholdning af Kr. 26,364.54, der fordeler sig saaledes:

Obligationer	Kr. 18,600.00
Sparekassen	- 6,964.22
Kassebilag	- 294.04
Kontant Beholdning	- 506.28
Ialt	Kr. 26,364.54

Alt var i Overensstemmelse med Bøgerne; Sparekassebøgerne og Obligationerne eftersete. — Revisionen har ligeledes besørget Rentetilskrivningen og konstateret Beholdningernes Tilstedeværelse.

København, den 27. September 1916.

ANTON ANDERSEN. CARL J. CHRISTOFFERSEN.
ALB. MICHELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

Til Juleuddelingen har jeg modtaget:

»G. K.« Kr. 10.00, S. L. Møllers Sætt. og Tr. (1. Bidr.) 12.00, Langkjærs Pers. 3.30, Soc.-Dem.s Pers. (1. Bidr.) 100.00, Knudtzons Pers. 14.85. — Ialt Kr. 140.15.

Bidrag modtages fremdeles.

København, den 1. Novbr. 1916. LAUR. JENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

26. Oktober: Bogense 35.00; Hobro 103.75; Slagelse 405.00. 30. Oktober: Aalborg pr. Bl. 65.00; Maribo 84.00. 31. Oktober: Esbjerg pr. Bl. 119.05; Middelfart pr. Bl. 78.00. 1. November: Stubbekøbing 52.00; Fredericia 178.50.

Idag mangler Lyngby og Marstal.

København, den 1. November 1916.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

25. Oktober: Helsingør i Stedet for en Del af Juli Kvartals Overskud 150.00. 30. Oktober: Aalborg i Stedet for Juli Kvartals Overskud 65.00. 31. Oktober: Esbjerg i Stedet for Juli Kvartals Overskud 119.05; Middelfart i Stedet for Juli Kvartals Overskud 78.00.

København, den 1. November 1916.

Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. Rosendahl har af Helbredshensyn opgivet sin Stilling ved Sygekassen; indtil videre vikarierer Dr. Klauman Erichson, Kastrupgaard, Kastrup.

Ny Medlemmer.

København: Stereotypør Oluf Axel Th. Chr. Hansen, udl. 23/10 16 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.), Syge-, Hjælpe- og Ligkassen. Paal. Ingeborg Elisabeth Hansen, udl. 23/10 16 hos Cato (arb. s. St.). Paal. Johanne Vilhelmine H. Nielsen, udl. i Frelsens Hærs Trykkeri (Kihl), tidl. Medl. Paal. Ella Kristine Sørensen, udl. 21/10 16 hos Alb. Petersen (arb. s. St.). Paal. Marie Elisabeth Andrea Wagenschnuur, udl. 28/10 16 hos Elton (**arbl.**). Sætterlærling Harald Peter Mathiasen (Missionstr.).

Odense, Trykker Holger Emil Eriksen, udl. 1/11 16 i Steen Andersens Bogtr., og Trykker Karl Ejner Hansen, udl. 19/10 16 i Fyns Tidende. Ringsted, Sætter Georg Christoffersen, udl. 10/10 16 i Sorø Bogtrykkeri. Næstved, Trykker Max Sigurd Christensen, udl. 31/10 16 i Næstved Avis. Slagelse, Sætter Sigfred Johannes Nielsen, udl. 1/11 16 i Sorø Amtstidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2866 J. C. Hylander fra Næstved (arbl.). 3435 Peter Jensen fra Korsør (Militær). 1278 Frederik Madsen fra Grenaa (arbl.). 6201 Carl Chr. E. Sørensen fra Rejse (Cohen).

Esbjerg, 1281 a J. Chr. Jørgensen (Esbjerg Avis). Randers, 3874 Niels Andr. Petersen (Hadsten i Pl.). Ringsted, 3429 Peter Petersen (Folketidende). Silkeborg, 3455 J. Hugo Jørgensen (arbl.). Slagelse, 2599 Chr. Schmidt (arbl.). Svendborg, 3318 Thorkild C. K. Andersen (Høgfeldt).

Fratraadte.

Grenaa, 1278 Frederik Madsen til København (arbl.). Helsingør, 3429 Peter Emil Petersen til Ringsted i Pl. og 6417 Gerhardt Sørensen til Nykøbing F. i Pl. Holbæk, 6900 N. P. Poulsen til Holstebro i Pl. Horsens, 3898 Chr. Christoffersen til Aarhus i Pl. Kallundborg, 3979 Peter Chr. Thygesen til København (Militær). Korsør, 3435 Peter Jensen til København (Militær). Odense, 3431 Holger Hansen til København i Pl. Randers, 3789 Lars Jacobsen til Aarhus (arbl.). Ringkøbing, 6797 C. Pagh Jensen paa Rejse. Skanderborg, 3902 Robert M. Borg paa Rejse og 3409 Anker Nielsen til Helsingør (syg). Slagelse, 2599 Chr. Schmidt paa Rejse.

Udmeldte.

København: 4532 Paal. Hilda Malmquist (fratraadt Faget).

Kallundborg, 6240 Fr. Johs. Hansen (fratraadt Faget). Vejle, 4941 Paal. Marie Rasmussen.

Død.

København: 949 forhv. Faktor Edv. Philip Thisted (Medl. af Ligkassen).

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½: Sangøvelse. Billetregnskab bedes opgjort. (1 N)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En Monoline-Sætter

kan faa Plads som Haand- og Maskinsætter paa Sjælland. Billet mrkt. »282« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

En ung Trykker

(Akcidens) kan straks faa Plads i **Aarhus' Stiftsbogtrykkeri.** (283)

„Typograph"-Sætter,

flere Aars Praksis, kunde ønske Uddannelse paa »Linotype«. Bill. mrkt. »275« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidenssætter.

En ædruelig og flink 30-aarig Akcidenssætter **søger Plads** i en af Provinserne paa Sjælland eller Fyn. Billet mrkt. »281« modtager Ekspeditionskontoret.

En Maskintrykker,

som kan paatage sig skematiske Arbejder, kan faa Plads i et større Akcidenstrykkeri paa Sjælland. Billet mrkt. »Trykker 284« til Ekspeditionskontoret.

„Typograph"-Sætter,

som i Øjeblikket staar i fast Plads, kunde ønske at gøre Forandring. Billet mrkt. »276« modtager Ekspeditionskontoret.

Adresse.

Kan nogen opgive Adresse paa Typograf FR. A. M. HANSEN.

(285) **Hjørring Bogtrykkeri.**

Linotypesætter, hurtig og akkurat, kendt med flere Modeller, militærfri, søger Plads straks. Billet mrkt. »286« modt. Ekspeditionskont.

En Trykker,

flink og paalidelig, som kan arbejde selvstændig, og som vil behandle Materiellet omhyggeligt, kan faa Plads i

J. Frederiksens Bogtrykkeri,

(287) Viborg.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12 a)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

FESTSKRIFT ved Socialdemokratisk Ungdomsforbunds 10-Aars Bestaaen.

Indhold: Ungdomsbevægelsens Historie gennem 44 Aar, samt flere Artikler. Talrige Illustrationer.

2. Oplag. **50 Øre**

— 56 Sider. —

— Faas i Socialdemokratisk Ungdomsforening. —

Lauge Petersens

Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.

Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*

Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper.

Leverandør til de største Bogtryk-, Litograf- og Reproduktionsanstalter.

Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (218)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 45 KØBENHAVN DEN 10. NOVEMBER 1916 XLIII AARGANG

Slaa et nyt Hul i Spænderemmen, Kollega!

JEG har den sidst ankomne »Typ.-Tid.« liggende foran mig paa Sættekassen! Med mere Spænding end ellers har jeg ventet dens Ankomst — der maa jo være Resultat fra Forhandlingerne om Dyrtidshjælpen.

Ja, ganske rigtigt! Jeg gennemlæser det opnaaede — det, man paa Mødet er enedes om. Jeg bliver saa underlig flov til Mode, gnider Øjnene og læser atter —; men det er virkelig rigtigt: Arbejdsgiverne er gaaet med til at *henstille* til deres Kolleger i Bogtrykfaget, at de yder deres gifte Arbejdere 25 Kr. (ugifte 12½ Kr.) Kvartalet, at regne fra den 1. Oktober 1916.

Dette blev altsaa det med saa stor Spænding imødesete Resultat!!!

Efter i 2½ Aar at have lidt under den stadig mere og mere om sig gribende Dyrtid, efter gradvis at være sakket mere og mere agter ud, efter at have gravet gamle Pjalter frem af Pulterkammeret og taget dem i Brug igen, er der endelig — et halvt Aar før Tarifens Udløb — Haab om at faa 25 — fem og tyve — Kroner; for man er da »heldigvis« gift.

Mine første Tanker er: Dette er en Haan mod os, som vore Repræsentanter eftertrykkeligt burde have afvist; har vi i ca. 2½ Aar kunnet ride Misèren af, klarer vi ogsaa nok denne »Fedtskilling« foruden, og saa kommer Revanchen til Juli 1917.

For det skal vel ikke være et Fingerpeg i Retning af, hvad vi kan vente af den ny Tarif? — I saa Fald haaber jeg, at Kollegerne Landet over vil vide at give til Kende, at d'Hrr. Arbejdsgivere til kommende Tarifforhandling skal ganske anderledes højt op med deres Bud, hvis der skal være Haab om at opnaa Enighed.

Imidlertid! Lad os — for ikke at bringe vore Repræsentanter i en pinlig Situation — tage mod »Fedtskillingen« denne Gang; men lad os saa samtidig *til førstkommende Generalforsamlinger i hver eneste Afdeling hele Landet over vedtage en kraftig Resolution om, at vi i den kommende Tarif ikke lader os spidse af med et saa lurvet Resultat.*

Saa maa det vel gaa op for saavel Arbejdsgiverne som for vore Repræsentanter, at det nu skal være Alvor med en *betydelig* Forbedring af de danske Provins-Typografers Kaar.

Altsaa, ærede Kollega! Resigner! Og slaa atter et Par Huller i Spænderemmen!

Men bered Jer til at tage en alvorlig Tørn i Sommeren 1917.

Silkeborg, 4. November 1916. ROB. LARSEN.

Leve eller — drømme.

HR. Redaktør! Det er ikke min specielle Fornøjelse at skrive — naar jeg desuagtet igen sender Dem et Par Linjer til »Typ.-Tid.«, saa er det naturligvis Fr. Nielsens »Drøm«, der kalder mig frem. Jeg tvivler om, at det er en af min Aargang og af mit Tankesæt, han har truffet — mig er det ikke, thi os fra den Gang, hvor Fagforeningerne begyndte deres Virksomhed, og som af egen Erfaring kendte Løn- og Arbejdsforhold i den Tid, vil bedst kunne bedømme Fremskridtene til nu.

Det er snarere en af de yngre og utaalmodige Kolleger, Fr. Nielsen i sin somnambule Tilstand har truffet — og paavirket. Det er Utaalmodighedens Evangelium Fr. Nielsen har drømt og som han vil vi andre skal slutte os til; *saa* er det med al Ungdom — den higer og længes efter det nye, den véd maa komme, og vil gerne springe de Forhindringer over, den møder. Vi Ældre véd, at det er uklogt, thi mangen Gang skal man saa et Stykke tilbage og rydde det til Side, man før saa let kom over, uden at tænke paa, at det senere ville kunne virke generende.

Nu har Fr. Nielsen mærket sig, at Fagbevægelsen ligesom er gaaet i Staa, ikke mere gør de Fremskridt, den i sine første Dage kunde gøre; han er slet ikke i Tvivl om Aarsagen hertil — Fagforeningernes Tilslutning til et politisk Parti. Fr. Nielsen har sagt det, og saa er det rigtigt — efter hans noget drømmende Opfattelse. Kan det nu ikke have helt andre Aarsager og ligesom staa i Forbindelse med en vis Samfundsmodstand. Før Fagforeningernes Eksistens var der ingen Sammenslutning hverken indenfor Arbejdernes eller Arbejdsgivernes Rækker, der havde en økonomisk Ophjælpning som Program. Arbejderne sluttede sig hurtigt til deres Organisationer og kunde, fordi de var først organiserede, gøre Fremstød, der gav dem Fordele, der igen fik fler og fler til at melde sig i Rækkerne. Tilsidst var de der alle. *Ikke alene derfor* blev de meget stærke, men ogsaa fordi Arbejdsgiverne *endnu ikke i disse Tider havde samlet sig.* Da dette imidlertid skete og deres Magt kom overfor vor, blev vor Handledygtighed begrænset.

Vi er en Magt i Kraft af vor store talmæssige Overlegenhed — de andre i Kraft af de store Kapitaler og i, at det endnu er Pengene og deres Indehavere, der regerer Verden.

Det vil være stærk Tvivl underkastet, om Fagforeningerne vil kunne skaffe Arbejderne hel økonomisk Ophjælpning og Frigørelse, hvis ikke Arbejderne ved at drive *Samfundspolitik* skaffer sig Indflydelse paa Værdiernes Fordeling. Thi hvis Arbejdsgiverne i al Fremtid stadig som nu har Adgang til at udbytte de fleste Samfundsborgere, bliver deres Magt større og vor mindre.

Derfor maa vi alle være politisk interesserede. Vi maa skaffe os Indflydelse paa Samfundsmaskineriet, paa Lovgivningen. Vi maa ad den Vej hindre de enkelte Tusinder i at flaa og udbytte de Hundrede Tusinder. Den seneste Tids Begivenheder har i rigt Maal vist os alle, at Samfundsdrift af snart sagt al Produktion er den eneste Redning for vort Land, om ikke det store Flertal af Befolkningen skal lide og kun et lille Mindretal leve højt.

Socialøkonomer, Rigsdagspolitikere af konservativ Støbning indser det, og peger derpaa.

Masser af Mennesker, der før har staaet fjærnt fra al Spekulation over Samfundsproblemer, har i disse frygtelige Dage faaet Interesse for Maksimalpris og Beskyttelseslovgivning mod Kapitalisterne. Mange, der har staaet Socialisterne fjærnt til nu, kræver, at Staten skal gribe ind og fratage Kapita-

listerne deres Udbytningsmidler, og føjer til, at om det er Socialisme, saa er de ogsaa for al Fremtid Socialister.

Sideordnet med den Bevægelse et politisk Arbejderparti kan skabe, er Fagforeningerne stærke, fordi disse paa anden Maade og fra anden Side stadig holder Kapitalisterne — det er Arbejdsgiverne som Stand — til Ilden og derigennem peger paa Samfundets Brist.

Hvor utilstrækkeligt det end er, saa vil Arbejderne dog herved kunde hævde det hidtil opnaaede og — det er der vist ingen, der tvivler om — ved hver ny Lønoverenskomst fravriste Kapitalen noget mer. Det bliver saa det politiske Partis Opgave at arbejde hen til, at Kapitalen ikke paa anden Maade tager det tilbage.

Saaledes ser nu jeg paa Forholdene, og Tiden vil give mig Ret. Kan Fr. Nielsen ikke følge med, saa vil det maaske være klogt af ham at sove og drømme noget mindre og prøve at leve Livet som det er.

Slaa saa sammen med andre Klassefæller et Slag til det Samfund, der aldrig før har vaklet som nu — og saa lidt Taalmodighed. Selv om det ikke vælter ved første Stormløb, lad da vær med at bebrejde Kammeraterne, at de endnu ikke har Kræfter nok, men styrk dem og Dem selv til næste Dyst.

EN FRA 70'ERNE.

Dyrtidstillæg.

Trods Hr. Redaktør Ejlersgaards Henstilling til Redaktøren af »Middelfart Venstreblad« om ikke at give Dyrtidshjælp, har »Middelfart Venstreblad« dog for anden Gang udbetalt sit Personale Dyrtidshjælp, 25 Kr. til hver af Typograferne, og 10 Kr. til hver af Lærlingene og en Paalægger.

»Drømmeren« fra Køge.

HR. FR. NIELSEN! Undskyld, at jeg herved lægger lidt Beslag paa Deres Tid. Grunden er Deres Artikel i »Typ.,Tid.« Nr. 42. Jeg haaber ikke, at mine Skriverier skal forstyrre Deres Nattesøvn, fremfor alt ikke, at De kommer til at »drømme« om dem. Husk paa, kære, hvorledes det gik Josef i det gamle Testamente. Han drømte ogsaa, og fortalte Drømmene til Alverden. Til Slut blev man dog ked af at høre paa ham, og han blev kastet i en Brønd Han blev dog fisket op igen og solgt som Slave til en af *Datidens* Kapitalister. Jo, man skal være forsigtig med at fortælle sine Drømme.

De »drømmer« forskellige Ting, der trænger til at gaas lidt efter. De mener saaledes, at Fagforeningerne vil dø, hvis de slutter sig til et politisk Parti.

Men Gud ske Lov, det er jo kun en Drøm, og, kedeligt nok for Dem, har De ikke været saa heldig at drømme Beviserne for Deres Paastand. Og jeg kan egentlig godt forstaa, at de mangler, thi de maa mangle, naar man tænker Sagen til Bunds.

Kære Fr. Nielsen, har De nogensinde stillet Dem selv følgende Spørgsmaal: Hvad er Fagforeningerne? Hvad er Socialdemokratiet? Det har De ikke, thi havde De det, saa havde De aldrig »drømt« denne Drøm.

Der var ikke nogle Folk, der en Dag fik Lyst til at danne et politisk Parti, der skulde hedde Socialdemokratiet, og der var ikke nogle andre, der en Dag gik hen og dannede Fagforeningerne. Nej, baade Fagforeningerne og Socialdemokratiet er dannet af Arbejderne, og de fagorganiserede Arbejdere er *Kærnen i Socialdemokratiet.* Fagforeningerne og de politiske Foreninger er Udtryk for ét og det samme: Arbejderklassens Kamp for økonomisk Frigørelse. De er to Vaaben, der fra hver sin Side er rettet mod den samme Fjende, og begge Vaaben føres af den organiserede Arbejderklasse. Fagforeningerne og de socialdemokratiske Foreninger er, dels i Følge den Maade, hvorpaa de er opstaaet, og dels som Følge af, at begge Bevægelser er rettet mod det samme Maal, organisk sammenhørende. — Derfor har Deres Ord om, at Fagforeningerne har givet sig ind under Socialdemokratiet, ingen Steder hjemme, og de vidner om et Ukendskab til de faktiske Forhold, som man ikke skulde vente hos en Mand, der atter og atter, med stor Selvtilfredshed, giver Rollen som »Overlærer« og Profet. — Det er ikke nok, at vi organiserer os fagligt, og derved fører Kampen mod Kapitalen, nej, vi maa ogsaa organisere os politisk, saa at vi, naar vi har erobret den politiske Magt, kan omdanne Samfundet som vi ønsker. Det opnaaede vi nemlig aldrig ved Fagforeningerne alene.

Saa citerer De et Stykke af et *Venstreblad* — naturligvis — om *uorganiserede* Landarbejdere og Tjenestefolk, der har opnaaet glimrende Forbedringer af deres Kaar. Og, sammen med Venstrebladet udbryder De — i Drømme(?): Kan I se, Fagforeningerne har udspillet deres Rolle! En meget mærkelig Udtalelse af en Organisationsmand som Dem — Jeg ser noget anderledes paa denne Sag. Og lad mig da fortælle Dem, at Landarbejderne i Løbet af det sidste Aar, ved de socialdemokratisk organiserede Arbejderes Hjælp, har faaet sammensvejset en stor og snart stærk Organisation. Saa længe denne Klasse stod politisk paa nevtral Grund, kom man ingen Vegne. Men saa tog de socialdemokratiske Land- og Byarbejdere fat, og det ene Tusinde Medlemmer efter det andet meldte sig, over Hundrede Afdelinger er blevet oprettet, og for hver Dag melder der sig flere og flere. Saa begyndte Lønbevægelserne, og det, der er vundet, maa tælles i Tusinder af Kroner. — — — —

Ja, det lyder som et helt Æventyr — o, nej, hellere som en Drøm. Det er blot ingen Drøm. Det er den rene, skære Virkelighed, sket i vore Dage, sket ved Socialdemokratiets Hjælp, ja, sket i samme Øjeblik som De, Hr. Nielsen, møder op og udbryder: Fagforeningerne og Socialdemokratiet bør intet have med hinanden at gøre.

Til Deres Udtalelser om de *uorganiserede* endnu blot dette: Det er jo ikke første Gang, at Folk, der ikke har fattet Nytten af en stærk Organisation, alligevel har høstet Fordele af deres mere vaagne Klassefællers Arbejde.

De begynder Deres Artikel med: ». . . denne Mundfuld, som sikkert vilde gøre sig bedre i et Børneblad«; jeg skal dertil kun sige: Prøv en Gang som Æventyrforfatter. Der har De vist en anderledes glimrende Fremtid for Dem end som Spaamand i den danske Arbejder- og Fagbevægelse.

Nej, lad os takke »En fra 70'erne«, fordi *han* skrev sine *Tanker* ned, thi der er mere *Sandhed* og *Alvor* i dem, end der er i *Deres Drøm.*

Til Slut blot dette:

Vi fik udrettet meget mere for den arbejdende Befolkning, hvis Folk af Deres Kategori stod sammen med os, saa vi kunde løfte i Flok, i Stedet for at de ved *enhver* Lejlighed, *ganske systematisk*, dels ved hyppige Besøg hos Modstanderbladene, dels ved deres Udtalelser paa offentlige Møder, eller som nu sidst i vort Fagblad søger at haane og tale nedsættende om vore Organisationers Arbejde, Beslutninger og Programmer.

Kære Fr. Nielsen! Jeg anbefalede Dem før at passe paa Deres Drømme. Jeg gør det endnu en Gang. De og Deres er allerede godt paa Vej til Slaveriet hos *Nutidens* Kapitalister. Deres

SPECTATOR.

Generalforsamlinger og Møder.

Svendborg Lokalafdeling

afholdt den 13. Oktbr. ordinær Generalforsamling i »Rolighed«. Form., E. CHRISTIANSEN, bød Velkommen, og til Dirigent valgtes CORFITZ MADSEN.

FORM.: Forinden vi gaar over til Dagsordenen, skal omtales en Udmeldelse af Foreningen, nemlig af nuværende Faktor Fedder Hansen. Dette Skridt virker nedslaaende, naar man erindrer, at Afdelingen her for nogle Aar siden, da Fedder Hansen paa Grund af en Øjensygdom maatte forlade Faget, ved Indsamling og paa anden Maade søgte at hjælpe ham til en Eksistens udenfor Faget. Socialdemokratisk Hovedstyrelse fandt endog den Gang Anledning til at henstille til Partiet her at støtte Fedder Hansen som Tak for hans uegennyttige Arbejde indenfor Partiet. Fedder Hansens nuværende Syn paa Foreningen og dens Arbejde harmonerer kun lidet med hans tidligere Anskuelser. — L. CHR. NIELSEN ønskede Formandens Udtalelser refereret i »Typ.-Tid.«.

Sekretæren, N. P. JENSEN, oplæste Forhandlingsprotokollen, som godkendtes.

Kassereren, S. JENSEN, fremlagde Regnskabet, som balancerede med 415 Kr. 79 Øre, Kassebeholdningen var 5 Kr. 59 Øre. Privatkassens Regnskab balancerede med 210 Kr. 97 Øre, Kassebeholdningen var 105 Kr. 63 Øre. Godkendtes enst.

Til Juleuddelingen vedtoges det at indsende 75 eller 100 Kr. efter Styrelsens Skøn med et Tilskud af indtil 50 Kr. fra Privatkassen.

Arbejdernes Juletræ faar som sædvanlig 10 Kr.

Under Eventuelt omtalte L. CHR. NIELSEN Fagundervisningen paa Teknisk Skole, hvor han skulde give Undervisning. — FORM. ønskede Nielsen Held og Lykke i hans Gerning.

Derefter sluttede Generalforsamlingen.

Hillerød Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling paa Gæstgivergaarden »Sjælland« Søndag den 22. Oktober. — Formanden, JUHL, aabnede Generalforsamlingen, bød de mødte Velkommen og udtalte sin Beklagelse af, at der kun var mødt saa faa Medlemmer til Generalforsamlingen, da det var en meget vigtig Dagsorden.

Maskinsætter VALD. PETERSEN valgtes til Dirigent, og gav Ordet til FORMANDEN, der oplæste de reviderede Regnskaber.

Punkt 2 var Valg. FORMANDEN og SEKRETÆREN genvalgtes. Da Næstformanden frabad sig Genvalg, valgtes Maskinsætter VALD. PETERSEN i Stedet.

Punkt 3 var Afholdelsen af Maskeraden; det vedtoges at afholde denne, og Bestyrelsen valgtes til at ordne det fornødne.

Punkt 4 var Deltagelse i Mødet i Roskilde. FORMANDEN udtalte, at han fandt det var nødvendigt, at Lokalafdelingen blev repræsenteret, og helst med 3 Mand. Det vedtoges, at Bestyrelsen skal repræsentere Afdelingen paa Mødet i Roskilde.

Generalforsamlingen var besøgt af 7 Medlemmer.

Nær og Fjærn.

Husk at købe Billetter til Novemberfesten. Det ypperlige Program og det gode Formaal bør skaffe os fuldt Hus.

Jubilæum. Den 2. November fejrede Hr. J. R. LYNG 25-Aarsdagen som Sætter hos Nielsen & Lydiche. Han udlærtes hos Kancelliraad Pagh, »Bogense Avis«, rejste som ung Svend en Del og arbejdede flere Steder, bl. a. i Rudkøbing, kom saa til København og begyndte 2. Novbr. 1891 hos Nielsen & Lydiche. Hr. Lyng er agtet og afholdt af Kollegerne og var paa Jubilæumsdagen Genstand for forskellig Opmærksomhed, ligesom han fik overrakt en Pengegave af Firmaets Indehaver. X.

Paa Missionstrykkeriets 25-Aars Jubilæumsdag den 1. November modtog Personalet om Morgenen Bestyreren, JUL. FISCHMANN, med Sang og Musik og overrakte ham et smukt Bas-Relief samt en kunstnerisk udført Adresse. — Fra den anden Side blev der imidlertid ikke vist Personalet nogen Opmærksomhed, skønt flere har været ansat i Forretningen omkring 20 Aar. X.

Lokalformanden i Roskilde er ved en beklagelig Huskefejl i sidste Numer blevet kaldt Aunsøe; hans Navn er AASVANG. Vi gør ham vor Undskyldning.

Dødsfald. EMIL PETERSEN, »Social-Demokraten«s Sætteri, er i Mandags Aftes afgaaet ved Døden paa Bispebjerg Hospital. Fredag Aften maatte han stærkt lidende forlade Arbejdet og næste Dags Formiddag konstateredes en hæftig Lungebetændelse, der hurtigt blev Døden. Den Afdøde blev ca. 50 Aar og lærte i sin Tid hos Kihl, hvor han virkede i mange Aar. Han var en dygtig og meget akkurat Arbejder og overfor sine Arbejdsfæller en god Kammerat, der kun havde Venner.

Begravelsen foregaar paa Søndag Kl. 2 fra Søndre Kapel paa Vestre Kirkegaard.

Brev henligger til Hugo Lüder fra Tyskland, til Maskinsætter L. P. Rasmussen fra Aalborg og til Th. Kassow fra Odense.

Navneforandring. Medlem Nr. 548 M. C. Hansen (Backhausen) har faaet Navneforandring til Hetoft.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Hertz Pers. (1. Bidrag) 7.00, S. L. Møllers Sættere og Tr. (2. B.) 18.00, Oscar Johansen 5.00, Schultz Sættere (1. og 2. B.) 40.00, Thieles Pers. (1. B.) 25.00, Langkjærs Pers. (2. B.) 3.30, Vilhelm Hansens Pers. (1. B.) 2.00, Berl. Tid.s Pers. (1. B.) 22.40. Tilsammen 122.70. Ialt med det tidligere indkomne 262 Kr. 85 Øre.

Bidrag modtages fremdeles.

København, den 8. Novbr. 1916. LAUR. JENSEN.

Tak til alle, der viste mig Opmærksomhed den 1. November.

LUDV. KRAGH,
Nakskov.

TYPOGRAFERNES

NOVEMBERFEST

TIL FORDEL FOR JULEUDDELINGEN
TIL DE ARBEJDSLØSE
LØRDAG DEN 18. NOVEMBER 1916
KL. 8 AFTEN PRÆCIS
I ODD-FELLOW-PALÆET, BREDGADE 28

PROGRAM:

C. TEIKE: Gamle Kammerater. Marsch.
FR. SUPPÉ: Ouverture til Opr. »Digter og Bonde«.
} **Orkester 20 Mand.** Dirigent: Gardens Musikdirektør, Hr. VALD. NIELSEN.

Fru Saima Neovi, Frk. Ellen Beck og Hr. Anders Brems:

a. Dalvisa.
b. Den ändlösa visan.
c. Värmlands Polska.
} *Svenske Folkeviser*, arrangeret for 3 Stemmer af ALFRED TOFT.

Frk. Ellen Beck:

Alt under himmelens fäste. — *Svensk Folkevise.*

a. A. F. RICCIUS: De muntra musikanterna.
b. POUL HELLMUTH: Lokes Høj.
c. ALBERT AUENER: Hildesheim.
d. LUDOLF NIELSEN: Gamle Maren Skimmel.
} **Typ. Sangforen.** Dirigent: Kgl. Kapelmusikus AXEL GULDBRANDSEN.

Kgl. Skuespiller Cajus Bruun.

Violinisten Hr. Peder Møller:

a. PUGNANI: Præludium og Allegro.
b. LALO: Adagio.
c. BAZZINI: la ronde des lutins.

Fru Saima Neovi og Frk. Ellen Beck:

a. Jeg lagde mig saa sildig.
b. Paal paa Haugen.
} *Norske Folkeviser*, arrangeret for 2 Damestemmer af PER WINGE.

Hr. Anders Brems:

Go Javten, go Javten. — *Dansk Folkevise.*

Fru Saima Neovi, Frk. Ellen Beck og Hr. Anders Brems:

a. Jeg gik mig ud en Sommerdag at høre.
b. Roselil og hendes Moder.
c. I Skoven skulde være Gilde.
} *Danske Folkeviser*, arrang for 3 Stem. af ALFR. TOFT.

Ved Flygelet: **Fru Gerda Brems.**

Flygel: *Hornung & Møller.*

Efter Aftenunderholdningen Bal til Kl. 4.

Ingen Pavser!

Musik: 20 Mands Orkester ved Gardens Musikdirektør Hr. Vald. Nielsen.

Billetter til Aftenunderholdningen faas à 1 Kr., 75 Øre og 50 Øre hos Inkassatorerne paa Trykkerierne.

Balbilletter à 75 Øre pro persona faas ved de forskellige Indgange til Balsalene.

Tekstprogrammer à 10 Øre faas ved Indgangen.

Agitér for Tilslutning!

FESTUDVALGET.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5—6½. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247.** Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

8. November: København pr. Bl. 590.33. Lyngby og Marstal mangler fremdeles.
København, den 8. November 1916.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

8. November: København i Stedet for Juli Kvartals Overskud 590.33.
København, den 8. November 1916.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Emil Fritz Bastrup, udl. 1/11 16 hos Tommerup i Stege (**arbl.**). Sætter Chr. Gudjønsson, udl. 1912 i Reykjavik (S. L. Møller), Medl. af Islandsk Typ.-Forening. Trykker Aksel Hansen, udl. 1/10 16 hos Hamburger & Lange (arb. s. St.). Paal. Margrethe Caroline Backmann, udl. 1/11 16 hos Weile & Sønner (arb. s. St.). 785 Anders Clemmensens Hustru Marie.

Frederikshavn: Ernst Vilh. Petersen, udl. 1/11 16 i Frederikshavn Avis. Holbæk, Sætter Ejner Christensen, udl. 1/11 16 i Holbæk Amts Venstreblad. Nakskov, Sætter Charles Leo Petersen, udl. 1/11 16 i Øbergs Bog-

trykkeri. Næstved, Jens Olsen, udl. 1/11 16 hos N. P. Christensen. Randers, Paal. Karen Anthonia Nielsen, indm. 31/10 16, Paal. Johanne Elisabeth Andersen, indm. 1/11 16, Paal. Harriet Christence Mogensen, indm. 1/11 16, Paal. Karen Christensen, indm. 2/11 16, Paal. Astrid Nielsen, indm. 2/11 16, og Paal. Petrea Marie Christiane Sørensen, indm. 2/11 16. Ringsted, Sætter Karl Frederik Sørensen, udl. 1/11 16 i Venstres Folkeblad. Silkeborg, Trykker Jens Chr. Schou, udl. 26/10 16 i Silkeborg Avis. Svendborg, Sætter Johannes Simonsen, udl. 1/11 16 i Svendborg Avis. Varde, Siegfred Hansen, udl. 1/11 16 i Ribe Amtstidende. Viborg, Sætter Einar Jensen, udl. 1/11 16 i Viborg Stifts Folkeblad, og Sætter Vilhelm Riemenschneider, udl. 1/11 16 hos Backhausen. Hobro, Peter Carl Ejnar Bull, udl. 1/11 16 i Hobro Avis. Kallundborg, Sætter Villiam Thorvald Bruun, udl. 1/11 16 i Kallundborg Avis.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 4305 Otto Hansen fra Næstved (arbl.). 6980 Emil Kjeldsen fra Odder (Egm. H. Petersen). 3968 Hilbert Lauritzen fra Grenaa (arbl.). 3419 Holger P. Lorentzen fra Aarhus (arbl.). 3409 Anker Nielsen fra Skanderborg (arbl.). 3621 Chr. Carl Henrik Ryberg fra Rejse (P. Hansen). 3733 Vald. Schweim fra Udl. (arbl.). 3729 Knud Chr. Sørensen fra Rejse (Berl. Tid.). 3979 Peter Chr. Thygesen fra Kallundborg (Militær).

Aalborg, 3850 Axel Chr. Jensen (O. C. Olsen, Nørresundby) og 6982 Aage M. Johansen (Holst's Trykkeri). Aarhus, 3637 Chr. Worm (arbl.), 3898 Chr. Christoffersen (Chr. Møller) og 3789 Lars Jacobsen (arbl.). Assens, 6148 Laura Ryhmeke (Amtsavisen). Faaborg, 6466 Hjalmar Th. Hansen (F. C. Alstrøm). Grenaa, 296 A. J. Carlsen (Djursland), 3902 R. M. Borg (Folketidende) og 6600 Hansine Pallesen (arbl.). Hillerød, 6908 Lars Peter Rasmussen (syg). Hjørring, 3455 John Hugo Jørgensen (Hjørring Bogtr.). Nykøbing F., 6417 Gerhardt Sørensen (Loll.-Falst. Venstreblade) og 2599 Chr. Schmidt (Loll.-Falst. Stiftstidende). Næstved, 4497 Kai Birch (Milirær), 3332 Oluf Chr. Nielsen i Pl. og 3651 Aage Andersen i Pl.

Fratraadte.

København: 3651 Aage Andersen til Næstved i Pl. 3025 Niels Otto Engberg til Stockholm (arbl.). 2866 Jens Carl Hylander til Rønne (arbl.). 3896 Jens Chr. Petersen til Viborg (arbl.).

Aarhus, 3359 Laur. Christensen til Holstebro i Pl., 6820 Vald. Leth paa Rejse og 3850 Axel Chr. Jensen til Nørresundby i Pl. Grenaa, 3968 H. Lauritzen til Kbhvn. (arbl.). Helsingør, 6078 Gunner Petersen til Lyngby i Pl. Hillerød, 6600 Hansine Pallesen til Grenaa (arbl.) og 3311 N. P. Pedersen paa Rejse. Hjørring, 296 Jørgen J. Carlsen paa Rejse og 6982 Marinus Johansen til Aalborg i Pl. Horsens, 3957 E. C. A. Hansen til Odense i Pl. Kolding, 4489 N. P. Jensen paa Rejse. Køge, 4052 Arthur Nielsen til Kbhvn. i Pl. Næstved, 6803 Lars Kamper il Rønne i Pl. Ringsted, 3495 Gudmund Krog til Skelskør i Pl. Slagelse, 3332 Oluf Chr. Nielsen til Næstved i Pl. og 3461 P. Aug. Johansen til Hillerød i Pl.

Død.

København: 294 Sætter Emil Daniel P. Petersen.

Gutenberg-Koret.

Sangøvelse Fredag Kl. **9—11**. (4s)

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½: Sangøvelse. — **Alle bedes møde.** (1 O)

T. C. C. Paa Generalforsamlingen den 22. Oktober vedtoges at afholde en Vinterfest den 3. December. Da Tegningen til denne slutter den 15. November, bedes eventuelle Deltagere snarest melde sig hos Styrelsen. (3 æ)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En ung Trykker

(Akcidens) kan straks faa Plads i **Aarhus' Stiftsbogtrykkeri.** (283

En Trykker,

flink og paalidelig, som kan arbejde selvstændig, og som vil behandle Materiellet omhyggeligt, kan faa Plads i

J. Frederiksens Bogtrykkeri,
(287) Viborg.

Linotypesætter.

En ung, energisk Linotype-Sætter, militærfri, der i flere Aar har arbejdet paa et stort Provinsbogtrykkeri, søger Plads straks. Bill. mrkt. »295« modt. Ekspeditionskontoret.

En flink Typograf,

kendt med alt forefaldende Arbejde i et mindre Bogtrykkeri, kan faa Plads straks i *Laur. Jensens Bogtrykkeri, Sakskøbing.* (294)

Faktorpladsen

ved »Bornholms Tidende« er besat. (290)

Illustrations-, Akcidens- og Flerfarvetrykker, som staar i fast Plads, ønsker Forandring. Vedkommende er hurtig, samt fuldtud fortrolig med »Universal« Selvpaalægger. Billet mrkt. »288« med Løn modtager Ekspeditionskontoret.

Vellønnet fast Plads

som **Sætter-Trykker** kan faas i
(291) **Odder Bogtrykkeri.**

Lokal-Redaktør.

En energisk og paalidelig *typografisk* uddannet Mand kan faa Ansættelse som Lokal-Redaktør ved et Venstreblad og Bestyrer af et mindre Trykkeri i Jylland. Billet mrkt. »297« modt. Ekspeditionskontoret snarest.

Linotype-Sætter,

4 Aars Erfaring, søger Plads straks. Eventuelle Tilbud bedes sendt til

Maskinsætter OTTO PETERSEN.
(293) *Højbrohus, Randers.*

Typografforbundter

ønsker Plads i København snarest. Billet mrkt. »Omgaaende 296« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkerfaktor.

Et større Akcidens- og Bogtrykkeri i København søger en absolut dygtig Trykkerfaktor i 30-Aars Alderen. Vedkommende maa foruden indgaaende Kendskab til Faget være i Besiddelse af Energi og Ordenssans. Billet mrkt. »289« modt. Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (15)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Lauge Petersens

Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.

Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*

Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper.

Leverandør til de største Bogtryk-, Litografi- og Reproduktionsanstalter.

Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (218)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Forenings kontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,
(57) Thingvalla Alle 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 46 KØBENHAVN DEN 17. NOVEMBER 1916 XLIII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

D'Hrr. Lokalformænd i Provinserne bedes give Bogtrykkerne, der ikke er Medlemmer af nogen Principalorganisation, Meddelelse om Dyrtidsforhandlingerne med Krav om Dyrtidstillæg i samme Omfang som for Principalorganisationernes Medlemmer.

For de socialdemokratiske Blade i Provinserne vil Dyrtidstillæget blive ydet saaledes: Til saavel gifte som ugifte Typografer udbetales den sidste Lønuge før Jul 26 Kr. Fra Nytaar udbetales Dyrtidstillæget med 2 Kr. ugl.

København, den 15. Novbr. 1916. FORRETNINGSUDVALGET.

Dansk Typograf-Forbunds København Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 26. November Kl. 11 Formiddag

i Rømersgade 22, Festsalen.

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Beretning fra Kontrahentmøderne. 4. Eventuelt indsendte Forslag.

STYRELSEN.

Dyrtidstillæg til Personalet i »Nationaltidende«.

GENTAGNE Gange har Personalet i »Nationaltidende« henvendt sig til Firmaet om Dyrtidshjælp. Hver Gang har man dog modtaget et kategorisk Afslag herpaa.

I Mandags Morges gentoges Ansøgningen og man ønskede at faa et ugentlig Tillæg paa 2 Kr. for alle Arbejdere og tillige 100 Kr. for hver, som Vederlag for den forløbne Dyrtid. Ansøgningen var ledsaget af en Meddelelse om, at om Personalet ikke mødte Imødekommenhed, vilde det forlade Arbejdet samme Dags Eftermiddag Kl. 4.

Det maa i høj Grad beklages, at saa mange Medlemmer af vort Forbund helt har set bort fra Tarifens Bestemmelser om Arbejdsnedlæggelse, saa meget mere, som man ad tarifmæssig Vej har Adgang til at kræve Forhandling om Lønforhold og kan faa hurtig Mægling, om Forhandling ikke fører til det ønskede Resultat.

Imidlertid lykkedes det i sidste Øjeblik at faa en Forhandling, hvor baade Forbundet og Bogtrykkerforeningen var repræsenteret.

Bogtrykkerforeningens Repræsentanter nægtede dog overhovedet at beskæftige sig med Sagens Realitet, saalænge der forelaa Trusel om Arbejdsstandsning, og først da denne var fjærnet, enedes man om den følgende Dag at foretage Mægling.

Til denne Mægling mødte Personalets Tillidsmænd og Firmaets Chef og for Bogtrykkerforeningen d'Hrr. GRÆBE og TRUELSEN samt for Forbundet BERNH. SCHMIDT og CARL NIELSEN.

Resultatet af Mæglingen blev, at alle Arbejdere skal have 2 Kroner i ugenlig Dyrtidstillæg, dog saaledes at de Arbejdere, der ved den almindelige Dyrtidsoverenskomst med Bogtrykkerforeningen modtog et Tillæg paa 2 Kroner, intet faar ved denne nye Overenskomst. De Arbejdere, der tidligere har modtaget Tillæg paa f. Eks. 1 Krone ugenlig, skal have denne hævet til 2 Kr. Undtagne herfra er 6—8 Kvinder i Trykkeriet, der i Sommer modtog et Tillæg paa 1 Krone; denne Krone forhøjes ikke, medmindre ny Overenskomst træffes med Bogtrykkerforeningen.

Personalets Ønske om et Tilskud paa 100 Kroner lykkedes det ikke at gennemføre, men derimod gav Firmaet bestemt Tilsagn om et Julegratiale til alle, der før og nu faar 2 Kr. i ugenlig Tilskud og 25 Kr. til de Arbejdere, der kun har faaet 1 Kr. i ugenlig Tilskud.

Der er i »Nationaltidende« beskæftiget ca. 90 Arbejdere.

Typograf-Stævnet i Holstebro.

SØNDAG den 5. November afholdtes et Møde paa Hotel »Royal« i Holstebro, hvori deltog ca. 70 Typografer fra Esbjerg, Varde, Ringkøbing, Skern, Struer, Skive, Thisted, Nykøbing M., Herning, Viborg og Holstebro.

Foruden Viggo Christensen var mødt Th. Jørgensen, Horsens, som Repræsentant for Hovedledelsen.

Formanden for Holstebro Afdeling, J. K. JEPPESEN bød Velkommen, hvorefter ARNØ, Esbjerg, og P. S. JENSEN, Ringkøbing, blev valgt til Dirigenter, og HOLM Skive, CHR. CHRISTENSEN og FUGLSANG, Holstebro, til Sekretærer.

Ringkøbing-Kollegerne, der havde taget Initiativet til Mødet, havde sørget for Indledere til de mest brændende Spørgsmaal. TH. PETERSEN, Varde, indledede om Lærlingespørgsmaalet, og M. LARSEN, Skive, indledede om Tarifen. Begge Sager affødte naturligvis en livlig Diskussion. Saa godt som alle Talerne var enige om, at det, der først og fremmest kom an paa ved den kommende Tarifrevision, var en anselig Lønforhøjelse.

VIGGO CHRISTENSEN klargjorde Forretningsudvalgets Syn paa Forholdet, og deltog iøvrigt i Diskussionen.

Stemningen bares oppe af et meget stærkt Ønske om en virkelig gennemgribende Lønforbedring ved den ny Tarif, og forskellige Talere krævede mindst 25 %'s Forhøjelse.

Da nogle af de Tilrejsende allerede skulde hjem igen Kl. 6, maatte man slutte Forhandlingen ved 5-Tiden, til hvilken Tid der var arrangeret en bedre Middag. Efter et Par Timers fornøjelig Samvær, maatte man bryde op for at følge de sidste Repræsentanter til Togene Kl. 9½ og 10.

Til Festen var skrevet 2 Sange, og der indløb en telegrafisk Hilsen fra Horsens Lokalafdeling.

Dyrtidstillæget i Middelfart.

Vi bragte i sidste Numer følgende Meddelelse:

»Trods Hr. Redaktør Eilersgaards Henstilling til Redaktøren af »Middelfart Venstreblad« om ikke at give Dyrtidshjælp, har »Middelfart Venstreblad« dog for anden Gang udbetalt sit Personale Dyrtidshjælp, 25 Kr. til hver af Typograferne, og 10 Kr. til hver af Lærlingene og en Paalægger.«

Denne Meddelelse har affødt et Par Erklæringer, som vi hermed gengiver:

Hr. Typograf GEMYNTHE,
Middelfart.

I et mig i Dag tilstillet Eksemplar af »Typograf-Tidende« for 10. ds. ser jeg en Meddelelse om, at jeg skal have henstillet til »Middel-

fart Venstreblad«s Redaktør ikke at give Bladets Typografer Dyrtidstillæg. Da jeg erfarer, at denne usandfærdige Meddelelse er udsendt af Dem i Deres Egenskab af Formand for den lokale typografiske Forening i Middelfart, maa jeg fordre, at De hurtigst mulig tilbagekalder den. Jeg har nemlig aldrig forhandlet med det paagældende Blads Redaktør om denne Sag, saa Meddelelsen i »Typograf-Tidende« om min Stilling dertil er grebet ganske ud af Luften.

Middelfart, den 10. November 1916. JUL. EILERSGAARD.

Paa Opfordring af Typograf Gemynthe skal jeg oplyse, at Red. EILERSGAARD en Dag for flere Maaneder siden ringede mig op og forespurgte, om »*Middelfart Venstreblad*« gav sine Typografer Dyrtidstillæg. Hr. Eilersgaard udtalte samtidig, at han havde faaet Henstilling fra sine Typografer, men havde svaret dem, at saalænge han ikke *selv* fik Dyrtidstillæg, kunde han heller ikke udbetale det til sine Folk. Jeg svarede, at *vi* allerede da havde givet vore Typografer et mindre Dyrtidstillæg, og jeg vilde forbeholde mig Frihed dertil ogsaa i Fremtiden. Jeg betragtede nemlig den Gang Telefonsamtalen, og betragter den endnu, som et Forsøg fra Hr. Eilersgaards Side paa at faa en fælles Overenskomst i Stand om *ikke* at udbetale Dyrtidstillæg.

Endnu ønsker jeg kun for mit *personlige* Vedkommende at tilføje en Beklagelse af, at denne Sag er kommen frem for Offentligheden, hvor den formentlig ikke hører hjemme. JOHS. NYGAARD,

Redaktør af »Middelfart Venstreblad«.

Vi betragter hermed denne Diskussion som afsluttet. RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Nakskov Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 13. Oktober i »Den folkelige Forsamlingsbygning«.

Næstformanden, P. A. HANSEN, bød Velkommen og meddelte, at han saa sig nødsaget til midlertidig at overtage Ledelsen af Generalforsamlingen, da Formanden, Ludv. Kragh, var forhindret i at være til Stede i Øjeblikket, da hans Nærværelse krævedes ved et andet Møde.

P. A. HANSEN forelagde derpaa Regnskabet, der balancerede med henholdsvis Kr. 385.00 og Kr. 152.94. Gav derpaa nogle Oplysninger angaaende Formandens nær forestaaende 25-Aars Jubilæum som Svend og Medlem af Dansk Typ.-Forbund.

Der udtaltes enstemmigt Ønske om at vise Formanden Afdelingens Ekendtlighed i Form af en lille Gave som Tak for hans mangeaarige Arbejde som Formand for Afdelingen.

Paa et senere Tidspunkt kom Formanden til Stede og gav nogle Meddelelser angaaende den førte Forhandling om Dyrtidsforslaget.

Derefter behandledes en Skrivelse fra Forretningsføreren, hvori denne udbad sig Afdelingens Erklæring i Anledning af, at en herværende Forretning androg Forbundet om Dispensation fra Maskinsættertarifens § 24. Skrivelsen gav Anledning til en Del Diskussion, der mundede ud i, at Afdelingen ikke kunde anbefale den ønskede Dispensation, men vedtog at anmode Forretningsføreren om at komme til Naskov, for ved en Forhandling med nævnte Forretning at søge denne Sag ordnet.

Omtrent samtlige af Afdelingens Medlemmer havde givet Møde.

— — —

Torsdag den 26. Oktober samledes Afdelingen igen; denne Gang til ekstraordinær Generalforsamling. Anledningen til denne var, at Forretningsføreren havde efterkommet Afdelingens Ønske og var kommet til Stede for at bringe Klarhed i det ved sidste Generalforsamling behandlede Dispensationsspørgsmaal for et herværende Bladtrykkeri.

Der førtes en længere Forhandling angaaende ovennævnte Spørgsmaal, som resulterede i, at saavel Afdelingen som Forretningsføreren holdt fast ved det en Gang vedtagne Standpunkt: ikke at indrømme den herværende Forretning Dispensation fra Maskinsættertarifens § 24.

Det overdroges Forretningsføreren sammen med en Repræsentant fra Personalet den følgende Dag at optage en Forhandling med nævnte Firma.

Forholdene paa et andet herværende Bladtrykkeri blev ogsaa debatteret. Det var dog kun Spørgsmaal af mindre Betydning, som her var Tale om. Det besluttedes dog, at Forretningsføreren ogsaa for denne Forretnings Vedkommende sammen med et Par Repræsentanter for Personalet den følgende Dag søgte en Forhandling.

Efter at Forhandlingen om ovennævnte Spørgsmaal var ført til Afslutning, forelagde Formanden for Fællesorganisationen, ALB. NIELSEN, et Forslag, gaaende ud paa Oprettelse af en Arbejder-Sparekasse. Taleren omtalte nærmere dennes Realisation og anbefalede sluttelig Afdelingen at tegne sig for en eller flere Andele i nævnte Sparekasse.

Der førtes en lille Diskussion, der resulterede i, at Afdelingen vedtog foreløbig at tegne 2 Andele à 25 Kr.

VIGGO CHRISTENSEN holdt derefter et lille Foredrag, som dels berørte de alt førte og endnu ikke afsluttede Forhandlinger om Dyrtidsforslaget, dels den kommende Tarifforhandling. Taleren slog her fast, at det, som vil komme til at danne Grundlaget for disse Forhandlinger, vil blive det Krav, som Provinstypograferne saa stærkt gjorde gældende paa sidste Kongres, nemlig en klækkelig Lønforhøjelse.

FORMANDEN bragte nu Forretningsføreren en Tak for Foredraget og for hans Nærværelse her i Aften, med Ønsket om, at denne hans Nærværelse maatte føre til et godt Resultat for Afdelingen.

FORRETNINGSFØREREN takkede derefter Afdelingen for udvist Elskværdighed, hvorpaa FORMANDEN sluttede Generalforsamlingen med en Tak til Medlemmerne, fordi disse var mødt saa talrigt op. C. P.

Rudkøbing Lokalafdeling,

»Dansk Typograf-Forbund, Rudkøbing Afdeling, samlet til ordinær Generalforsamling Onsdag den 18. Oktober, opfordrer Styrelsen til at arbejde af alle Kræfter for, at der ydes Dyrtidshjælp enten uge- eller kvartalsvis, da det faktisk er umulig for en stor Del af Fagets Udøvere at ernære sig til en Minimalløn, der allerede før Krigens Udbrud trængte haardt til en klækkelig Forhøjelse«

Generalforsamlingen var besøgt af 12 af Afdelingens 14 Medlemmer. Udtalelsen vedtoges enstemmig. M. F.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Kvartals-Generalforsamling Fredag den 20. Oktbr. Til Dirigent valgtes N. MORTENSEN, til Sekretær P. CHRISTIANSEN.

Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

Til Foredragsforeningen af 1910 bevilgedes af Lokalkassens Midler 10 Kr., Aftenskolen for Arbejdere 10 Kr., Arbejderhøjskolen i Esbjerg 10 Kr. og til en syg Kollega 10 Kr.

Kassereren, H. P. BERGMANN, oplæste de reviderede Regnskaber. Forbundskassens Regnskab balancerede med Kr. 3199.60. Indtægt: Ord. Kont. 2237.60, andre Indt. 462.00, Tilsk. fra Hovedk. 500.00. Udgift: Rejseunderst. 180.00, Underst. p. St. 720.50, Sygeunderst. 566.00, Begravelseshjælp 100.00, Administration 52.25, indsendt til Hovedkassen 1580.85.

Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 1083.97. Kassebeh. fra forrige Kv. 463.34, Kont. 531.00, Administrationstilskud 89.63. Af større Udg. nævnes: Afdrag paa Laan i Hjælpekassen 263.72, Underst. til Rejsende 115.00, forsk. Underst. 40.00, til Fællesorg. 114.60, Udflugten til Tranbjerg 68.68. Kassebeh. ved Kv. Slutn. 286.30.

Derefter oplæstes Hjælpekassens Forhandlingsbog, som godkendtes. Til 5 Enker bevilgedes efter Indstilling fra Styrelsen 270 Kr.

Det reviderede Regnskab oplæstes. Indtægt: Kassebeh. fra forrige Kv. Kr. 6825.20, Afdrag fra Lokalk. 263.72, Kont. fra 2 Enker 0.78. Aktiva: Tilgode hos Lokalkassen 408.28. Udgift: Administrationstilskud til Lokalkassen 37.38, Kassebeholdn. 7052.32. Balancesum 7089.70.

— Som særligt Punkt paa Dagsordenen var opført Tarifspørgsmaal, der indledes af Formanden, MARTHIN PEDERSEN, hvorefter N. MORTENSEN aflagde Beretning fra Hovedbestyrelsens sidst afholdte Møde og de mellem Bogtrykkere og Typografer førte Forhandlinger om Dyrtidshjælp.

I Diskussionen deltog AUG. HØYER, FORMANDEN, N. MORTENSEN, P. CHRISTIANSEN, H. HAMMER og S. A. JØRGENSEN.

At Fagets Udøvere trængte til en klækkelig Lønforhøjelse, var alle enige om, og saa man paa Bogtrykkernes Standpunkt i Forhandlingerne om Dyrtidstillæg, maatte vi være forberedt paa alle Eventualiteter. Her var ingen Vej udenom, og man var overbevist om, at Provinstypograferne vilde staa ubrydeligt sammen om ethvert berettiget og nødvendigt Krav for at kunne eksistere.

Ringsted Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 20. Oktober. — Formanden, A. SIESING, aflagde Beretning og Regnskab, som godkendtes.

Derefter gik man til Valg af Formand. Næstformanden, CHR. HANSEN, valgtes. C. MADSEN indtraadte i Bestyrelsen som Næstformand. Til Revisor valgtes POULSEN.

Roskilde-Afdelingens Indbydelse til Møde om Tarifen blev derefter drøftet. — Det vedtoges at sende tre Mand derned.

Til Forplejningsstationen bevilgedes 10 Kr.

Generalforsamlingen var mod Sædvane rigtigt godt besøgt; de yngre var mødt fuldtalligt, men det var ogsaa en Slags Jubilæumsfest, idet det blev oplyst, at det var Afdelingens 35. Leveaar. Jubilæet fejredes ved »en Omgang«. +

Horsens Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 20. Oktober paa »Palæet«. — Dirigent A. E. CHRISTENSEN.

Punkt 1. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes enstemmigt.

Punkt. 2. Regnskabet. Indtægten var følgende: Kassebeholdning fra forrige Kvartal Kr. 15.00, ordinært Kontingent 594.15, Tilskud fra Hovedkassen 800.00. Udgift: Rejseunderstøttelse Kr. 67.75, Understøttelse paa Stedet 844.00, Sygeunderstøttelse 223.00, Administrationstilskud 13.00, indsendt til Hovedkassen 246.40. Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 15,00. Balancesum Kr. 1409.15. — Det bemærkes, at Revisorerne har konfereret Regnskabet med Kvartals-Opgørelsen i »Typ.-Tid.«. — Ekstrakassens Regnskab balancerede med Kr. 207.22, og sluttede med en Kassebeholdning af Kr. 94.67. — Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Punkt. 3. FORMANDEN aflagde Beretning fra Forbundsstyrelsens Møde med Principalorganisationernes Bestyrelse den 4. Oktober.

Punkt 4. Dyrtiden og dens Krav. Formanden, Th. JØRGENSEN, meddeler, at Lokalafdelingens Styrelse en af de første Dage vil komme til Møde med den stedlige Bogtrykkerforenings Styrelse angaaende et event. Dyrtidstillæg, og haabede, at der maatte naas en tilfredsstillende Ordning.

Punkt 5. Forslag fra Bestyrelsen om Lokalafdelingens Indmeldelse i Arbejdernes Fællesorganisation. — Efter Udtalelser af FORMANDEN og A. E. CHRISTENSEN vedtoges Forslaget enstemmigt.

Punkt 6. Juleuddelingen. Det vedtoges at overlade Bestyrelsen at foretage det fornødne Indsamlingen vedrørende.

Dirigenten sluttede Generalforsamlingen med en Tak til de mødte.

CHR.—N.

Kolding Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 21. Oktober ordinær Generalforsamling paa Cyklehotellet, Halvdelingen af Afdelingens Medlemmer havde givet Møde; hver Plads var optaget, saa man var paa Nippet til at skulde tage de tilstødende Lokaler i Brug. Sligt er ikke hændet her i Mands Minde.

P. MØLLER JENSEN overtog Dirigenthværvet, og Formanden, J. A. MATHIASSEN, oplæste Regnskaberne. Til Hovedkassen indsendtes Kr. 451.05, Kassebeholdning 15.00. Ekstrakassen havde ved Kvartalets Slutning en Kassebeholdning paa Kr. 138.37. — Godkendtes.

Den mangeaarige Formand genvalgtes enstemmigt.

Derefter fremlagde Forbundsstyrelsesmedlem KARL SØRENSEN Beretning fra det af vort Forbund og Principalforeningerne afholdte Møde angaaende Dyrtidshjælp til Provinstypograferne.

Saa kom man til et aarligt tilbagevendende Punkt paa Dagsordenen: »Skal der laves Fastelavnsfest«. Herom førtes en lang og meget livlig Diskussion. Medlemmer af en nylig stiftet selskabelig Forening for yngre Typografer mente, at der indenfor Afdelingen blev virket for lidt i selskabelig Henseende. Derfor havde de dannet deres egen Forening. Fra anden Side udtaltes, at en saadan Forening ikke burde være seperat, men virke indenfor Afdelingens Rammer. Fest Stemningen kulminerede, da et ældre Medlem benyttede Lejligheden til at lange ud efter Afdelingens Formand, fordi han ikke fandt ham »festlig« nok. — Det vedtoges at lade afholde Fastelavnsfest; et Udvalg nedsattes, og kom til at bestaa af: Th. Fønss, Carlo Mortensen, Møller Jensen, P. Nørgaard og H. C. Petersen.

Efter at flere Medlemmer havde henledet Formandens Opmærksomhed paa et herværende Trykkeri, hvor der efter Forlydende gøres lovligt flittigt Brug af Lærlinge, sluttede Mødet. M. J.

Næstved Lokalafdeling

afholdt Søndag den 22. Oktober Generalforsamling paa »Jærnbanehotellet« i Næstved. — Formanden, EMANUEL PETERSEN, bød de mødte Medlemmer (8 i Tallet) Velkommen.

Derefter oplæste FORMANDEN Regnskaberne, der godkendtes. — Det vedtoges at forhøje Betalingen for Nattekort til Svendehjemmet fra 75 Øre til 1 Kr. for indeværende Kvartal. — Der opstod en livlig Diskussion angaaende den foretagne Henvendelse til Principalerne om Dyrtidstillæg. — Sluttelig vedtoges det at tage haardt paa de Medlemmer, der havde lange Kontingentrestancer.

Formanden sluttede derefter Generalforsamlingen. M. P.

Nær og Fjærn.

Kontoret er lukket Lørdag Aften paa Grund af Novemberfesten.

Tiloversblevne Billetter til Novemberfesten *maa afleveres senest* Fredag Aften den 17. ds. paa Forbundskontoret. Billetter, der ikke indleveres til denne Tid, betragtes som solgte.

Muligt tilbageleverede Billetter sælges samme Aften af Inkassator Anton Jensen.

Dødsfald. Efter kun faa Dages Sygeleje døde i Torsdags et af Kvindeafdelingens unge Medlemmer, den kun 21-aarige NAIMA JENSEN. Den unge livsglade Pige arbejdede til sin Død hos Laursen paa Nørregade. Hun begravedes i Søndags paa Bispebjerg Kirkegaard, hvor Kvindeafdelingens Banner trods den rygende Storm sænkedes over hendes Grav.

— Gamle KRUSE døde i Tirsdags. Efter i ca. 2 Maaneder at have opholdt sig paa Hospital, hvor han søgte og fik Helbredelse for en Lungebetændelse, blev han i Tirsdags udskrevet. Hans første Gang var til Kontoret, hvor han skulde ordne sin Sygehjælp, derefter begav han sig til sit Hjem i Stiftelsen, Viktoriagade; han naaede dog kun Gadedøren, hvor han faldt om og var død.

Ludvig Henrik Kruse blev 84 Aar gammel og var vel Københavns ældste arbejdende Typograf; igennem mange Aar, vist fra 70'erne, var han beskæftiget hos Græbe, hvor han var lige velset og afholdt af baade Principal og Kammerater. I de senere Aar levede Kruse et stille Liv, men saa sent som i 90'erne var han blandt alle Kolleger kendt som en god Selskabsmand, der satte stor Pris paa en glad Aften i Kammeraternes Kreds.

Kruse var Sønderjyde og udlærtes i Haderslev 1853.

Vor gamle afdøde Kollega begraves paa Søndag Kl. 1¼ fra Østre Kapel paa Vestre Kirkegaard.

— Den 9. Novbr. har Lokalafdelingen i Kallundborg mistet et af sine gamle Medlemmer, idet CARL GRAUSEN efter flere Aars tiltagende Svaghed er afgaaet ved Døden efter for et Par Maaneder siden at være ramt af et apoplektisk Tilfælde. »Gamle Grausen«, som han for det meste kaldtes, var en jovial og gemytlig Mand, og naar Afdelingen kaldte til festligt Samvær, manglede han sjældent, og alle holdt meget af ham. Naar han ved saadanne Lejligheder var i Typografernes Kreds, var han utrættelig i at fortælle Anekdoter fra »Kunsten«s første Dage. Grausen, der blev 68 Aar gl., vil sikkert ogsaa mindes andre Steder af ældre Kolleger, idet han bl. a. har arbejdet i København, Næstved, Kolding og Skelskør. Han blev udlært i »Kallundborg Avis« Trykkeri 1. April 1867. Søndag den 12. ds. blev Grausen begravet, ledsaget til Graven af Afdelingens Fane og et stort Følge. LAUR. H.

Brev henligger til Chr. Christensen fra Thommsen, Berlin.

Ligesaa hos os. Papirpriserne er nu i Tyskland naaet op til en mægtig Højde. Men det er jo ikke saa underligt, skriver »Korrespondent«, naar Fabrikkerne gennemgaaende giver ca. 30 % i Udbytte.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Fredag den 8. September 1916.

De samvirkende Sygekasser meddelte, at Sygekasserne fremtidig for Transport af Medlemmer til Hospitalerne paa Frederiksberg, Rigshospitalet samt københavnske Hospitaler skal erlægge en Betaling af 1 Kr. pr. Patient. Til Efterretning. — En Forespørgsel om Arbejde ved Specialmaskine blev besvaret. — Det vedtoges at indstille d'Hrr. Kolleger E. Andersen og Traugott Nielsen som Elever til den af det socialdemokratiske Parti oprettede Aftenskole. — En Forespørgsel fra det statistiske Departement blev besvaret. — En Meddelelse fra Norsk Centralforening toges til Efterretning. — Paa Forbundsstyrelsens Vegne meddelte Forretningsfører Viggo Christensen, at Forbundsstyrelsen har vedtaget Dyrtidstillæg for Forbunds- og Anvisningskontorets Funktionærer; i Skrivelsen henstilles til Afdelingen at vedtage lignende. — En Skrivelse fra Fabriksdirektoratet toges til Efterretning. — Formanden meddelte, at der i Anledning af nogle Plads-Opsigelser var afholdt Mæglingsmøde. — 3 Mæglingsmøder i Anledning af Uoverensstemmelse angaaende Forstaaelsen af Dyrtidsoverenskomsten godkendtes. — En Anmodning om Optagelse kunde ikke efterkommes. Vedkommende henvistes til Kvindeligt Arbejderforbund. — Nogle Andragender om Laan behandledes. — En Anmodning om hvilende Ret bevilgedes. — Som Repræsentant til »De unges Idræt« valgtes Johs. Larsen. — Protokollen oplæstes og godkendtes.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Anders Hansen 2.00, Fr. Bagges kgl. Hofbogtrykkeris Personale (1. Bidrag) 40.00. Tilsammen Kr. 42.00. Ialt med det tidl. indkomne 304 Kr. 85 Øre.

Bidrag modtages fremdeles.

København, den 15. Novbr. 1916. LAUR. JENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5—6½. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

13. November: Lyngby 66.75.

Marstal mangler fremdeles.

København, den 15. November 1916.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

13. November: Kallundborg 400.00.

København, den 15. November 1916.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Martin Vilh. Jensen, udl. 1/11 16 i Nordisk Bogtr. (arb. s. St.). Trykker Gunnar P. Petersen, udl. 27/10 16 i Citytr. (arb. s. St.). Trykker C. Jensen, udl. 23/10 02 i Frederiksberg Bogtr. (tidl. Medl.). Paal. Gudrun Ingeborg Alma Jensen, udl. 8/11 16 hos Jacobsen & Co. (arb. s. St.). Trykkerlærl. Ernst Karl Kr. Hansen (Furø).

Randers, Paal. Kirsten Sofie Rigmor Petersen Linde, indm. 6/11 16, Paal. Alma Marie Kathrine Andersen, indm. 6/11 16, Paal. Anna Dorthea Marie Møller, indm. 6/11 16, Paal. Marie Mathilde Sass Husum, indm. 6/11 16 og Hjælpearbejderske Krista Martha Olga

Sørensen, indm. 10/11 16. Roskilde, Sætter Oluf Knud Christoffersen, udl. 1/11 16 i Roskilde Tidende. Vejle, Paal. Jensine Fugl, indtr. 7/11 16 i Vejle. Paal. Anna Nielsen, indtr. 7/11 16 i Vejle og Paal. Anna Henriette Nielsen, indtr. 7/11 16 i Vejle.

Tiltraadte.

København: 3966 H. Chr. Berg fra Viborg (arbl.). 3090 Ch. J. V. Hansen fra Dansk Arbejdsmands-Forb. (Hoffensberg). 6820 Valdemar Leth fra Rejse (arbl.). 4052 Arthur C. A. Nielsen fra Køge (Centraltr.). 3791 Ejner Spietz fra Rønne (arbl.).

Aalborg, 6797 Carl Pagh Jensen (arbl.). Faaborg, 3406 Christian Keilstrup (F. C. Alstrøm). Helsingør, 3339 Jens Christoffer Nielsen (Helsingør Avis). Hjørring, 3901 N. Chr. Nielsen (Nordjysk Dagblad). Nakskov, 3896 Jens Chr. Petersen (Vestl. Avis), 3666 H. A. Andersen (arbl.) og 4358 Karl Andersen (Centraltrykkeriet). Odense, 3957 Carl Ejnar Hansen (Hagen & Sørensen), 3656 Hans M. Hansen (Andelsbogtrykkeriet) og 6466 Hjalmar Th. Hansen (Milo). Silkeborg, 3301 C. I. Kirkebech (Soc.-Dem.). Slagelse, 3495 Gudm. Rasmussen Krog (»Sydsjælland«, Skelskør).

Fratraadte.

København: 4358 Karl Kr. J. Andersen til Nakskov i Pl. 3966 H. Chr. Berg til Nexø i Pl. 3204 Harald Devold til Frederikshavn (andet Erhverv). 1322 Th. C. E. Jeppesen til Udl. 3752 Johan E. H. Nielsen til Randers i Pl. 3014 Niels Nielsen til Dsk. Arbejdsmands-Forbund. 3824 Henning Schnoor til Rønne (arbl.). 4459 Fr. F. Sørensen til Næstved i Pl.

Aalborg (Fjerritslev), 3641 Vagn Grove Vejlstrup til Aalborg (arbl.). Aarhus, 3590 Vilh. Neess til Nyborg i Pl., 3621 Chr. Ryberg til København i Pl. og 3301 Carl Kirkebech til Silkeborg i Pl. Faaborg, 6466 Hj. Hansen til Odense i Pl. Holbæk, 3339 Jens Kr. Nielsen til Helsingør i Pl. Odense, 3466 Carl Reinh. Jensen til Nyborg i Pl., 3406 Christian Keilstrup til Faaborg i Pl., 3745 Carius Steen Rasmussen til København (Militær) og 6466 Hjalmar Th. Hansen til Faaborg i Pl. Slagelse, 3383 Sigfred Johs. Nielsen til Næstved i Pl. og 3666 H. A. Andersen til Nakskov (arbl.). Viborg, 3896 Jens Chr. Petersen til Nakskov i Pl., 3966 Hans Christian Berg til Kbhvn. (arbl.) og 3901 Niels Chr. Nielsen til Hjørring i Pl.

Udmeldte.

København: 3306 Oswald A. Olsen (anden Livsstilling).

Vejle, 4927 Mary Clausen, 4928 Margrethe Nielsen og 4929 Kristine Jensen (alle fratraadt Faget).

Død.

København: 4650 Paal. Naima Oda Jensen.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½: Koncertprøve. — **Alle bedes møde.** (1 P)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Akcidenssætter.

En ædruelig og flink 30-aarig Akcidenssætter *søger Plads* i en af Provinserne. Billet mrkt. »298« modt. Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter,

10 Aars Praksis, godt anbefalet, søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »299« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætterforbundter,

søger Plads i København. Billet mrkt. »296« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Trykker,

der arbejder hurtigt og selvstændigt, kan faa Plads i **Julius Nielsens Bogtr., Aalborg.** Pladsen tiltrædes den 25. Novbr. (303)

En dygtig

Akcidenssætter

samt en dygtig **Bogbindersvend** kan straks faa Plads i

A. Grønnings Bogtrykkeri,
(301) Odder.

En Trykker,

flink og paalidelig, som kan arbejde selvstændig, og som vil behandle Materiellet omhyggeligt, kan faa Plads i

J. Frederiksens Bogtrykkeri,
(287) Viborg.

En flink Typograf,

kendt med alt forefaldende Arbejde i et mindre Bogtrykkeri, kan faa Plads straks i *Laur. Jensens Bogtrykkeri, Sakskøbing.* (294)

Som 1. Maskinsætter

paa et jysk Dagblads Sætteri, hvor der for Tiden opstilles 1 »Dobbeltdækker« og 2 »Ideal«, kan en fuldt ud kvalificeret Mand faa **fast** Plads straks (45—50 Kr. ugl. ved Dagarbejde). — Billet mrkt. »*S. M.* 94« til **Wolffs Box**, Østergade 57, K. (302)

En dygtig Typograf, der kan paatage sig Korrekturlæsning og Revision, og har Evnen til at lede Sætteriet, kan faa Plads i Th. Thrues Bogtrykkeri i Aarhus. (300)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12a)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

Lauge Petersens

Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.

Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*

Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper. *Leverandør til de største Bogtryk-, Litografi- og Reproduktionsanstalter.*

Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (218)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN,
(38) Thingvalla Allé 28, S.

Paa Grund af Indkaldelse søges straks imod god Løn og Rejsegodtgørelse

en flink Maskinsætter (Linotype) samt en do. Haandsætter,

der vil lade sig uddanne til Maskinsætter.

Hejmdals Trykkeri,
(304) Aabenraa, Nordslesvig.

Typografernes Stiftelse

afholder

helaarlig Generalforsamling

Søndag den 3. December Kl. 11

i Rømersgade 22.

Dagsordenen meddeles i Aarsberetningen.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 47 KØBENHAVN DEN 24. NOVEMBER 1916 XLIII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds København Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 26. November Kl. 11 Formiddag

i Rømersgade 22, Festsalen.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Forhandlingerne ang. Dyrtidshjælpen. 4. Opstilling af Medlemmer til Voldgiftsretten. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. 6. Eventuelt indsendte Forslag.

STYRELSEN.

Hvad bliver det til med Dyrtidstillæget i København?

DER er nu forløbet adskillige Uger, snart Maaneder, siden den ekstraordinære Generalforsamling, hvor Stillingen til Dyrtidstillæget blev drøftet.

Som bekendt blev denne Generalforsamling afholdt, fordi der blandt de københavnske Typografer havde gjort sig stærk Misfornøjelse gældende med det opnaaede Resultat: henholdsvis 2 og 1 Kr. til de Fastlønnede og 1½ Kr. til Akkordsætterne. Paa Generalforsamlingen saavel som paa det forud for denne afholdte Tillidsmandsmøde, rejstes der derfor Krav om, at der ved nye Forhandlinger skulde søges opnaaet en Forhøjelse af de ovennævnte Beløb.

Fra Formandens, Bernh. Schmidts Side blev der da ogsaa givet Løfte om Forsøg paa fornyede Forhandlinger og om, at Medlemmerne snarest skulde faa Besked om Resultatet af Forsøget.

Nu er der som sagt forløbet en rum Tid. Dyrtidstillæget gælder jo i den nuværende Form kun til Nytaar, *det halve af denne Tid* er nu forløbet uden noget Resultat af nogen Art. At der fra Ledelsens Side er udrettet, hvad muligt var, maa vel anses for givet, men det havde været ønskeligt, om der var blevet givet Medlemmerne Meddelelse derom.

Hvorledes imidlertid end de hidtidige Forhandlinger er resulteret, bør det nu gøres klart, at dersom der skal opnaas noget — *enten* for den resterende Tid til Nytaar, *eller i hvert Fald for Tiden fra Nytaar* — da skal det gennemføres *inden al Juletravlheden er overstaaet.*

Naar det synes, som om Klagerne er stilnede, ligger det vel for en Del i, at Travlheden adskillige Steder har bevirket en Forhøjelse af Lønnen ved *Overarbejdet*, men naar dette snart ophører, da vil alle Klagerne melde sig med forøget Styrke.

Men da er den bedste Tid, den travle Periode forbi, og der vil være langt ringere Chancer for at opnaa noget end der i Øjeblikket er.

Derfor bør der sættes Pres paa de Forhandlinger, som vel antagelig har været ført i længere Tid, *en Afslutning* paa disse *maa skaffes nu*, saaledes at Medlemmerne kan tage Stilling til Sagen, og saaledes at der i hvert Fald kan opnaas det, at det nuværende Dyrtidstillæg *gøres mere omfattende ved Siden af Tarifens Forhøjelse fra Nytaar.*

København, 20. Novbr. 1916. ERNST CHRISTIANSEN.

Dyrtidshjælpen i »Nationaltidende«.

Uden iøvrigt at ville indlade os i Diskussion med Red. af nærv. fortræffelige Blad, skal vi ikke undlade — af Hensyn til ærede Kolleger — at oplyse, at det er den almindelige Mening blandt »Nationaltidende«s Personale, at den »tarifmæssige Vej«, som den ærede Red. omtaler, erfaringsmæssig viser sig at give Resultater, som staar i omvendt Forhold til Styrelsens Deltagelse!

»NATIONALTIDENDE«S PERSONALE.

I vor Redegørelse i sidste Numer om Dyrtidshjælpen til »Nationaltidende«s Personale var der sket det meget beklagelige Uheld, at vi ikke fik nævnt, at alle de Arbejdere, der faar 2 Kr. i ugenlig Dyrtidstillæg, tillige skal have 50 Kroner i Julegratiale.

Til ovenstaaende, meget elskværdige Hilsen fra Personalet kvitterer vi med Tak, idet vi dog maa bemærke, at os bekendt har Personalet i »Royal« mere end en Gang haft god Brug af Organisationen. Den sidste Assistance var i alt Fald Tillidsmændene særdeles tilfreds med. RED.

Dyrtiden.

UNDER Organisationernes Forhandlinger om Dyrtiden fremsatte Forretningsudvalget for K. B. Kravet om, at der fra vor Side indleveredes skriftlig Begrundelse af, og Bevis for, at Priserne paa Fødemidlerne stadig var stigende; dette vilde da blive behandlet paa et Hovedstyrelsesmøde i nævnte Organisation, hvorefter Svar vilde blive tilsendt os.

Følgende Skrivelse er sendt:

Til Bestyrelsen for Københavns Bogtrykkerforening,
Købmagergade 22, K.

I Fortsættelse af Forhandlingerne om Dyrtidshjælp af Torsdag den 16. ds., tillader vi os at fremsende medfølgende Skema over Fødemidlernes Prisstigning.

Nogen detailleret Beskrivelse eller Motivering af vor Henvendelse skulde formentlig, efter de foregaaende Forhandlinger, være unødvendig, men vi tillader os dog at gøre opmærksom paa følgende:

Da Organisationen i Sommer foretog en Henvendelse til den æ/ Organisation om et Dyrtidstillæg, krævede vi et saadant til alle vore Medlemmer ud fra den Betragtning, at Dyrtiden ramte haardt i alle Arbejderhusholdninger. Bogtrykkerforeningen stillede imidlertid en Begrænsning op som Betingelse for Dyrtidstillægets Ydelse, og vi maatte paa dette Punkt resignere, ogsaa fordi vi erkendte, at de lavest lønnede naturligvis trængte haardest til en Forbedring.

Det Dyrtidstillæg, vi fik gennemført for vore Medlemmer, var meget beskedent, og som det sikkert vil være den æ/ Forening bekendt, har det langt fra skabt Tilfredshed blandt vore Medlemmer. Da Løsningen blev truffet, registrerede Statens stat. Dep. en Prisforhøjelse paa ca. 40 % paa et Husholdningsbudget paa 2000 Kr.

Siden da er Fødemidlerne steget ustandseligt, og ingen vil kunne sige, naar denne Stigning har fundet sit Kulminationspunkt, hvis dette var Tilfældet, maatte man allerede paa nærværende Tidspunkt kunne kræve den faste og absolute Løs-

ning af Spørgsmaalet, som — saa vidt det kan ses — bliver en Nødvendighed for Fagets fortsatte Trivsel.

Af denne Grund vil man heller ikke mere, med samme Ret som tidligere, kunne tale om normale Forholdsregler for at *lindre* Dyrtiden, thi det synes jo at være gaaet ind i den offentlige Bevidsthed som noget selvfølgeligt, at Fødemidlerne skal stige i det uendelige, og man maa derfor fagligt ønske en Ordning, der rammer samtlige Fagets Udøvere uden Hensyn til den Fortjeneste, den enkelte af disse har eller faar.

Til ekstra Underbyggelse af dette Ønske, og for ligesom at danne et Fundament for Berettigelsen heraf, møder Aarstiden frem med Kravet om Køb af Brændsel — at dette er en Ubetydelighed billigere nu end i Juli Maaned, spiller i denne Forbindelse ingen Rolle — fordi denne Artikel alene er steget med langt over 100 % regnet fra de normale Priser, og som Helhed har Arbejderne — mod Sædvane — ikke været lydhør overfor det hjemlige Krav om Køb af Brændsel i Sommermaanederne, fordi Fortjenesten ikke har kunnet strække ogsaa hertil, og selv overordentlig gode Økonomer er gaaet Vinteren imøde med en tom Brændselskælder. Til Overflødighed nævner vi her, at en overordentlig stor Del af Fagets Udøvere heller ikke har undgaaet Husleje-Fordyrernes Bestræbelser paa at presse den størst mulige Profit ud af den Kendsgerning, at København ikke normalt er i Stand til at huse samtlige sine Indvaanere.

Med alt dette som Baggrund maa vi henstille til den ærede Forening at yde Fagets Arbejdere al den Velvilje, man er i Stand til; at Standen forarmes, kan De hverken være tjent med og ejheller være interesseret i, og — desuden — man kan ikke være sikker paa, at Fagets Udøvere, der hidtil har levet paa taalelige Menneskekaar, vil finde sig i — afnormale, alt andet end faglige Aarsager — at stagnere eller gaa til Grunde.

Aarsagen til, at der, under vore tidligere Forhandlinger, fra vor Side intet er berørt om Størrelsen af det ønskede Dyrtidstillæg, er formentlig forklarligt ud fra den Kendsgerning, at den store Del af Fagets Udøvere har baaret den stadige Forhøjelse af Levnedsmidlerne, som i Juli Maaned var steget indtil 40 %, og først fra dette Tidspunkt opnaaede et maksimalt Dyrtidstillæg paa ca. 7 %, medens en anden meget stor Del slet intet Tillæg har erholdt. Med dette i Erindring skulde man mene det rimeligt, om samtlige Fagets Udøvere erholdt et saa stort Dyrtidstillæg til deres Løn, som beregnet i Procenter svarer til det, som Fødemidlerne gennemsnitlg siden Juli Maaned d. A. er steget i Pris, og i hvert Fald maa der kræves Dyrtidshjælp til *alle* Fagets Udøvere.

Med Højagtelse

BERNH. SCHMIDT.

Til Formanden for Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling.

VED den sidst afholdte Generalforsamling i »Dansk Typograf-Forbund« lovede Formanden, Hr. Bernh. Schmidt, at Beretning om Forhandlingerne med Bogtrykkerforeningen angaaende **Dyrtidshjælp**, skulde blive sat paa Dagsordenen ved den ordinære Generalforsamling i November som 2. eller 3. Punkt, saaledes at Medlemmerne kunde tage Stilling til Sagen. — Som bekendt blev dette nægtet af Dirigenten ved en tidligere Generalforsamling, fordi det ikke stod paa Dagsordenen. — Da den nu meddelte Dagsorden intet indeholder herom, maa undertegnede Medlemmer paa det bestemteste forlange følgende Punkt indsat: »**Beretning om Forhandling angaaende Dyrtidshjælp. — Eventuelt de skarpeste Forholdsregler for at opnaa en saadan.**«

— — —

Ovenstaaende, der er sendt os med Krav om Offentliggørelse i »Typograf-Tidende«, er underskrevet med Navne paa Kolleger, arbejdende hos følgende Firmaer:

A/S Det Hoffenbergske Etablissement. Kristeligt Dagblad. Nielsen & Lydiche. Fr. Bagge. A/S Schultz. Politiken.

Beklageligt.

»Det maa i høj Grad beklages, at saa mange Medlemmer af vort Forbund har set bort fra Tarifens Bestemmelser om Arbejdsnedlæggelse«, skriver »Typ.-Tid.« i sin Omtale af det af »Nationaltidende«s Personale opnaaede Dyrtidstillæg.

Det er i ligesaa høj Grad beklageligt, at Bladets Redegørelse ikke indeholder de samme Oplysninger, som den mellem Personalet og Firmaet opnaaede Overenskomst.

Det er i endnu højere Grad beklageligt, at Ledelsen ikke kender det gamle Ord: Nød bryder alle Love,

at den ved sin nedværdigende og hidtil resultatløse Tiggergang i Bogtrykkerforeningen hindrer de enkelte Medlemmers Opnaaelse af private Løntillæg, og

at den tilslører de faktiske Forhold ved et falskt Haab om Resultater i Stedet for at klarlægge Situationen, lægge Kortene paa Bordet og sige til Medlemmerne:

I kan **intet** *kræve;* I er bondefangede af Tarifens Bestemmelser til Anno 1920; vi *har* tigget og bedt for Jer, men uden Resultat.

— — —

Det er i højeste Grad beklageligt, at Udgifterne fordobles, medens Indtægterne staar stille. Men at beklage, at et Personale skaffer sig en — uhyre beskeden — Lønforbedring — det kan vist kun en »Styrelseshjerne« finde paa. De menige Medlemmer vil beklage Forbundets vage Optræden og være tilbøjelige til at tro, at Kollegerne i »Nationaltidende« havde opnaaet et bedre Resultat *uden Styrelsens Bistand.*

F. T. NIELSEN.

Vi vil ikke forudsætte, at F. T. NIELSEN bevidst vil fremsætte saa uhyrlige Urigtigheder, som han gør i ovenstaaende; men saa maa han være baade blind og døv, thi ingen vil, ved at læse den af ham citerede Artikel, kunde forstaa, at vi beklager at »Nationaltidende«s Personale har skaffet sig en beskeden Lønforbedring. Det har vor fulde Forstaaelse, og Organisationen har da ogsaa været medvirkende for at opnaa et gunstigt Resultat; det vi beklagede, var Fremgangsmaaden der var anvendt. F. T. Nielsen maa have været døv den Sommerdag, da Afdelingens Generalforsamling vedtog, at Henvendelse om Dyrtidstillæg skulde ske ad Organisationens Vej, thi ellers kan han ikke bebrejde Styrelsen noget med Hensyn til den valgte Taktik.

Mere ønsker vi ikke at sige her, men er til Tjeneste paa Generalforsamlingen paa Søndag.

Med Hensyn til, at vor Meddelelse ikke var i Overensstemmelse med den Overenskomst, der opnaaedes i »Nationaltidende«, henviser vi til andet Steds i Bladet. RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 25. Oktbr. paa Jærnbanehotellet. 26 Medlemmer var mødt. CHR. NIELSEN valgtes til Dirigent.

FORMANDEN oplæste Regnskaberne for Juli Kvartal. Forbundskassens Regnskab balancerede med 564 Kr. (indsendt til Hovedkassen 405 Kr.) og Privatkassens Regnskab balancerede med 249 Kr. 69 Øre (Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 161 Kr. 88 Øre). — Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Punkt 2 paa Dagsordenen var Fagmødet i Roskilde den 29. Oktbr. Der førtes en lang Diskussion om, hvilke Krav man burde stille til den kommende Tarif og særlig fremhæve ved Mødet i Roskilde. — Det vedtoges af Privatkassens Midler at bevilge indtil 80 Kr. til Rejsepenge for de af Afdelingens Medlemmer, der ønskede at deltage i Fagmødet. (Det viste sig senere, at der deltog 22.)

Under Eventuelt omtaltes forskellige Sager af lokal Interesse, hvorefter Generalforsamlingen hævedes. A. V. J.

Nær og Fjærn.

Novemberfesten i Lørdags forløb paa sædvanlig Maade under mægtig Tilslutning. Alt var udsolgt længe i Forvejen, hvilket vel havde sin Grund baade i det gode Formaal og det udsøgte Program, hvilket sidste vakte udelt Beundring hos alle. Trekløveret Fru SAIMA NEOVI, Frk. ELLEN BECH og Hr. ANDERS BREMS sang bedaarende saavel Solo som Duet og Trio. Violinisten Hr. PEDER MØLLER henrev Forsamlingen med sit mesterlige Spil. Til Ballet blev mellem 11 og 1200 Deltagere, saa Festen giver sikkert et godt Overskud til vore Arbejdsløse.

Fra Kolding. Typografernes selskabelige Forening »Grafia« i Kolding havde sidste Lørdag Aften Premiere med Fællesspisning og paafølgende Bal i Marielund, og det skal siges til de unge Kollegers Ros,

der er Foreningens fædrene Ophav, at Starten var fin-fin. Og i Dag ærgrer de galdesure sig over, at alle deres skeptiske Betragtninger over Hensigten med Festens Afholdelse er blevet gjort til Skamme.

Ved Bordet herskede en fortrinlig Stemning, og efter en Kop Kaffe i Annekset tog Ballet sin Begyndelse. Dansen foregik med Liv og Lyst til henad Kl. 2.

Alle var enige om at have tilbragt en fornøjelig Aften, og som den eneste »ældre« Deltager vil jeg gerne underskrive dette. —R—R.

»Pjev«s Soirée. Paa Grund af den store Tilstrømning af Publikum og den afgjorte Sukces ved sidste Soirée *spilles* Fredag den 1. Decbr. Kl. 8 paa Enghavevejens Teater (den store Sal) en fuldstændig ny Revue med elegante Kostumer og Dekorationer samt et flot Dame- og Herrepersonale. Efter Forestillingen Bal til Kl. 3. — Se iøvrigt omstaaende Annonce. X.

Brev henligger til 296 Anders Carlsen fra Norge.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Allers Pers. (1.—2. Bidrag) 15.30, Berl. Tid.s Pers. (2. B.) 23.15, Schultz' Sættere (3. B.) 20.00, Fyrtaarnet (1. B.) 3.50, Langkjær (3.—4. B.) 6.60, S. L. Møllers Sættere og Tr. (3. B.) 20.00, Soc.-Dem.s Pers. (2. B.) 100.00, Axelholms Pers. (1. B.) 8.65. Tils. 197.20. Ialt med det tidl. indk. 502 Kr. 5 Øre.

Bidrag modtages fremdeles.

København, den 22. Novbr. 1916. LAUR. JENSEN.

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for Juli Kvartal 1916.

Indtægt:

Beholdning den 1. Juli 1916:		
Sætternes Privatkasse	Kr. 42477.91	
Trykkernes do.	- 6708.73	
do. Ekstrakasse	- 1687.90	
do. Begravelseskasse	- 4325.58	
Kvindernes Privatkasse	- 847.62	
Lokalkassen	- 12346.65	
Det særlige Fond	- 4608.33	
		Kr. 73002.72
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden	Kr. 16005.62	
Tilskud fra Hovedkassen	- 2000.00	
Underskud i Kvartalet	- 1859.63	
		Kr. 19865.25
Sygekassen: Kontingent	Kr. 10143.75	
Refunderet Dyrtidshjælp	- 2625.48	
Tilskud fra Hovedkassen	- 3500.00	
		- 16269.23
Hjælpekassen		Kr. 3138.35
Begravelseskassen		- 2677.35
Lokalkassen i København:		
Kontingent af heltbetalende Medl.	Kr. 3444.00	
do. - halvtbetalende —	- 538.79	
Tilskud fra Sygekassen	- 450.00	
do. - Begravelseskassen	- 200.00	
do. - Forbundet	- 1099.50	
Dyrtids- og fortsat Hjælp	- 8138.60	
Solgt Koks	- 1766.00	
		- 15636.89
Sætternes Privatkasse		- 879.29
Trykkernes do.		- 162.28
do. Ekstrakasse		- 0.00
do. Begravelseskasse		- 58.00
Kvindernes Privatkasse		- 88.10
Det særlige Fond		- 251.14
Balance		Kr. 132028.60

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Rejseunderst. à 1.75 (21 Medl. i 91 Dg.)	Kr. 159.25	
do. à 1.25 (71 » i 723 »)	- 903.75	
Underst. p. St. à 2.00 (266 Mdl. i 8329 Dg.)	- 16658.00	
do. à 2.00 (1 Kv. i 24 »)	- 48.00	
do. à 1.25 (16 Kv. i 366 »)	- 457.50	
do. à 1.00 (22 Kv. i 287 »)	- 287.00	
do. à 1.00 (1 Mdl. i 58 »)	- 58.00	
Omflytningsbidrag (18 Medl.)	- 144.00	
Rejsebeløb (8 Medl.)	- 50.25	
Tilskud til Lokalkassen	- 1099.50	
		Kr. 19865.25
Sygekassen:		
Pengehjælp (i Hjem 122 Md. og 35 Kv. Kr. 6112.25, paa Hosp. 14 Md. og 11 Kv.: Kr. 1136.25)	Kr. 7248.50	
Betalt Hospital	- 956.10	
Lægehonorar og Ekstra-Læge	- 3221.22	
Speciallæge	- 751.94	
Vagthold etc.	- 45.37	
Barselhjælp (18 Børn)	- 270.00	
Medicin til Arbejdsløse	- 2.50	
Administration	- 450.00	
Dyrtidshjælp	- 2583.34	
Indsendt til Hovedkassen	- 740.26	
		- 16269.23
Hjælpekassen (Pengehjælp)	Kr. 2836.00	
Indsendt til Hovedkassen	- 302.35	
		- 3138.35
Begravelseskassen (3 Mænd og 1 Kvinde)	Kr. 1050.00	
Medlemmers Børn (1)	- 20.00	
Administration	- 200.00	
Indsendt til Hovedkassen	- 1407.35	
		- 2677.35
Lokalkassen i København:		
Lønninger	Kr. 1680.00	
Porto	- 64.12	
Tryksager	- 24.00	
Kontingentopkrævning og Budløn	- 485.35	
Lokale- og Husleje	- 235.00	
Brændsel, Belysning og Rengøring	- 157.23	
Telefon og Telegram	- 102.41	
Overført til Privatkasserne	- 316.58	
Dyrtids- og fortsat Hjælp	- 8568.20	
Tillidshjælp	- 52.00	
Privatunderstøttelse	- 29.85	
Andre Udgifter	- 110.44	
		- 11825.18
Sætternes Privatkasse		- 82.70
Trykkernes do		- 264.58
do. Ekstrakasse		- 0.00
do. Begravelseskasse		- 100.00
Kvindernes Privatkasse		- 71.60
Det særlige Fond		- 2198.88
Beholdning den 30. September 1916:		
Sætternes Privatkasse	Kr. 43274.50	
Trykkernes do.	- 6606.43	
do. Ekstrakasse	- 1687.90	
do. Begravelseskasse	- 4283.58	
Kvindernes Privatkasse	- 864.12	
Lokalkassen	- 16158.36	
Det særlige Fond	- 2660.59	
		- 75535.48
Balance		Kr. 132028.60

København, den 25. Juli 1916. LAUR. JENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Flyttet Lokalformand.

Nykøbing M.: Typograf Henry Ebbesen er flyttet til Havnegade 11[1], Bagbygn.

Lokalformændene.

Lokalformanden i Grenaa er indkaldt til Sikringsstyrken. Under hans Indkaldelse fungerer Typograf H. Christensen som Lokalformand.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

16. November: Marstal 21.75.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, den 22. November 1916.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

15. November: Middelfart 50.00.

København, den 22. November 1916.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter K. V. Hildebrandt (I. A. Hansen), tidl. Medl. Paal. Valborg Jansen, udl. hos Berg & Co. (C. Th. Thomsen), tidl. Medl. Paal. Ida Lilja, udl. 1/11 16 hos Kihl (arb. s. St.). Paal. Yrsa Petersen, udl. 18/11 10 hos C. Christensen (Chr. Christensen), tidl. Medl.

Køge, Sætter Carl Chr. Andersen, udl. 15/11 16 i Østsj. Folkeblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6225 Johs. Jensen fra Nakskov (O. C. Olsen). 6797 Pagh-Jensen fra Aalborg (arbl.). 1719 Svend Larsen fra Randers (arbl.). 3715 Otto Vilh. Petersen fra

Randers (arbl.). 3745 Carius Steen Rasmussen fra Odense (Militær).

Aalborg, 3641 Vagn Grove Vejlstrup (Ad. Holst), 6853 Ejnar M. Jensen (Fjerritslev Bogtrykkeri) og 6854 Lorentz F. Jensen (arbl.). Aarhus, 3359 Laur. Christensen (Andelstrykkeriet). Grenaa, 6600 Hansine Pallesen (Djurslands Venstreblad), 3356 Alfred Rasmussen (Djursland) og 561 L. A. Nielsen (Grenaa Folketidende). Hillerød, 3896 Jens Chr. Petersen (Nordsj. Venstreblad) og 3311 N. P. Pedersen (arbl.). Hjørring, 1453 J. S. Amorsen (Vends. Tid.). Horsens, 4489 N. P. Jensen (Horsens Avis). Kolding, 3934 Svend Davidsen (Avisen), 2569 Niels Jensen (Højskolebladet) og 6003 J. L. Hansen (Fr. Lumbye). Nakskov, Laur. Larsen (Vestl. Avis). Nyborg, 3590 Wilh. Neess (C. Schønemann) og 3466 Karl Reinholdt Jensen (Nyborg Avis). Nykøbing F., 3386 Charles Leo Petersen (Laur. Jensen, Sakskøbing) og 3413 Rich. P. Marquardtsen (Loll.-Falst. Stiftstid.). Næstved, 3387 Sigfred Johannes Nielsen i Pl. og 4459 Frederik Ferdinand Sørensen i Pl. Randers, 3752 Joh. E. H. Nielsen (Ethelberg), 6820 Vald. Leth (Randers Bogtrykkeri) og 1199 P. H. Petersen (Venstrebladet). Skive, 3697 Niels Henriksen (Bøjle Hansen), 296 A. J. Carlsen (Bøjle Hansen) og 3968 Hilbert Lauritzen (Skive Folkeblad). Stubbekøbing, 3666 H. A. Andersen. Svendborg, 4484 Jens Alfr. Rasmussen (Dagbladet) og 3317 Carl Chr. Andersen (Behrends). Viborg, 6301 Jens Thomsen (Militær).

Fratraadte.

København: 1453 Jens S. Amorsen til Hjørring i Pl. 3885 Hans Jørgensen Hintze til Viborg i Pl. 3968 Hilbert Lauritzen til Skive i Pl. 6820 Valdemar Leth til Randers i Pl.

Aalborg, 6797 C. Pagh Jensen paa Rejse og 6823 Marius Andersen til Hobro i Pl. Aarhus, 561 Laur. Nielsen til Grenaa i Pl. Assens, 6148 Laura Ryhmetze til Nakskov (arbl.). Esbjerg, 3322 Sv. E. Falcke til Helsingør (Militær). Grenaa, 6714 Chr. M. Hansen paa Rejse og 296 A. J. J. Carlsen paa Rejse. Hjørring, 6854 Lorentz F. Jensen paa Rejse. Horsens, 3356 A. Rasmussen til Grenaa i Pl. Kolding, 3934 Svend Davidsen til Aarhus i Pl. og 4492 Sv. Høgsbro Behrens til Berlin i Pl. Køge, 6219 Poul Frantzen til Norge i Pl. Middelfart, 3969 A. J. P. Lind til Ringe i Pl. Nakskov, 3386 Charles Petersen til Sakskøbing i Pl., 6225 Johs. Jensen til København i Pl., 3666 Hans Andersen til Stubbekøbing i Pl., 3899 Petersen til Hillerød i Pl. og 3413 R. Marquardtsen til Nykøbing F. i Pl. Nyborg, 3656 H. Mar. Hansen til Odense i Pl. Nykøbing F., 6164 Lauritz Larsen til Nakskov i Pl. Randers, 6151 Martin Madsen til Grenaa i Pl. og 1719 Sv. Aage Chr. Larsen til København (arbl.). Ringkøbing, 4484 Jens A. Rasmussen til Svendborg i Pl. Skive, 6301 Jens Thomsen til Viborg (Militær) og 3697 Niels Henriksen til Nykøbing F. i Pl.

Udmeldt.

København: 2055 Betty Andersen (fratraadt Faget).

Død.

Kallundborg, 6237 Carl Grausen.

Gutenberg-Koret.

Torskegilde afholdes Lørdag den 9. December Kl. 7 i Café »Milano«, Bülowsvej. Pris pr. Kuvert Kr. 2.50. Passive Medlemmer, der ønsker at deltage, maa anmelde dette senest Fredag den 8. Decbr. til Formanden, Sigbrits Allé 13 St., Sundby. (41)

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 9: Sangøvelse. (1 R)

T. C. C. Vinterfesten afholdes Søndag d. 3. December, Efterm. Kl. 6 præcis, i Nørre Central-Café. Der serveres: 1/4 And, Smør og Ost, Snaps og Øl samt Kaffe for 4.50 (hertil yder Klubben Tilskud); desuden Musik, Dans og Punsch. Tegningen er bindende. (30)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Flink ung Typograf

søger Plads straks. Har været 1 Aar i nuværende Plads, men ønsker Forandring. Billet mrkt »309« bedes sendt til Ekpeditionskontoret.

Trykkerforbundter,

der har staaet over 3 Aar i Lære, søger Plads. Kendt med alt forefaldende Arbejde samt Værk- og Illustrationstryk, og kendt med Selvpaalæggeren »Rotary«. Bill. mrkt. »305« modtager Ekspeditionskontoret.

Yngre Akcidenssætter,

flink til saavel Akcidens som Avis, kan straks faa Plads. Billet mrkt. »310« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Sætter-Trykker,

der ogsaa kan paatage sig Illustr.-Trykning, kan straks faa Plads hos

(307) **Lyhne, Nakskov.**

Faktor.

Alsidig uddannet Trykker-Faktor i København, med fine Anbefalinger og Referencer, søger en god, fast Stilling. Kendskab til Kalkulering og alle Papirsorter. Bill. mrkt. »308« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbundter

kan faa Plads fra 1. December i mit Bogtrykkeri med moderne Materiale og Maskiner og Adgang til at lære Trykning samt Indsigt i Bogbinderi. Uden god Interesse for Faget er Ansøgning overflødig. Løn efter Overenskomst. **Emil Jacobsens Eftfl.**

(311) Axelhus, Hillerød.

„Pjev"s Soirée! „Pjev"s Soirée!

Fredag den 1. December Kl. 8 spilles en ny, original Revue: »**Bouillon eller Nu er den lige herover!**« paa Enghavevejens Teater (den store Sal). Glimrende Kræfter, originale Sange, Balletdans og nye, moderne Danse. — Efter Forestillingen Bal til Kl. 3 à 50 Øre. Se det flotte Program.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

— **Telefon 8062.** —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (15)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

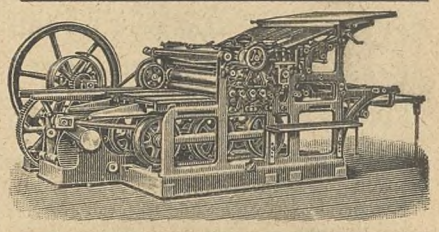

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

— **Dansk Arbejde.** —

Lauge Petersens

Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.

Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*

Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper.

Leverandør til de største Bogtryk-, Litografi- og Reproduktionsanstalter.

Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (218)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3 1/2, 6—7 Efterm. og 10 1/2—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Paa Grund af Indkaldelse søges straks imod god Løn og Rejsegodtgørelse

en flink Maskinsætter (Linotype) samt en do. Haandsætter,

der vil lade sig uddanne til Maskinsætter.

Hejmdals Trykkeri,

(304) Aabenraa, Nordslesvig.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 48 KØBENHAVN DEN 1. DECEMBER 1916 XLIII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds København Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

fortsætter den

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 3. December Kl. 11 Form.

i Forsamlingsbygningen, Enghavevej 40.

Dagsorden: 1. Forhandlingerne ang. Dyrtidshjælpen. 2. Opstilling af Medlemmer til Voldgiftsretten. 3. Beretning fra Kontrahentmøderne. 4. Eventuelt indsendte Forslag. STYRELSEN.

Situationen.

DEN til i Søndags indvarslede Generalforsamling i de københavnske Afdelinger var besøgt af en 4—500 Medlemmer.

Paa Mødet raadede en Stemning, der bundede dybt i de fortvivlede Forhold, hvorunder Typograferne med deres halverede Indtægter i lang Tid har eksisteret.

Her i København er Mødets Resultat velkendt. Generalforsamlingen vedtog saa godt som enstemmig en Resolution, hvori det paalagdes Medlemmerne i den nærmeste kommende Tid ikke at udføre mere Arbejde, end hvad de modtog Løn for og tillige nægte at udføre Overarbejde.

Gennem denne Beslutning ønskede man saa stærkt som muligt overfor Bogtrykkerne at tilkendegive, at Kravet om Dyrtidshjælpens Forhøjelse var saa alvorlig ment, at man ikke vilde vige tilbage for selv de yderste Midler, for at opnaa en rimelig Hjælp.

Mandag Formiddag udsendtes fra Afdelingen Cirkulære til Trykkerierne med Meddelelse om den paa Generalforsamlingen tagne Beslutning. Bogtrykkerne og Bogtrykkerforeningen blev herigennem alarmerede og herfra modtog vor Organisation følgende Skrivelse:

København, den 27. November 1916.

Dansk Typograf-Forbund.

her.

Herved meddeles, at det mellem det ærede Forbund og os aftalte Fællesmøde vedrørende Dyrtidshjælp i Morgen Tirsdag den 28. ds. Kl. 10½ Form. er aflyst som Følge af den af Dansk Typograf-Forbunds Generalforsamling vedtagne og af det ærede Forbunds Styrelse udsendte Beslutning om Obstruktion og Nægtelse af Overarbejde, hvilket er et eklatant Brud paa den mellem Organisationerne indgaaede Overenskomst. Der er fra vor Organisations Side sket Indberetning til Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening.

Med Højagtelse
Københavns Bogtrykkerforening
C. GRÆBE.

Samtidig fik Organisationen Underretning om, at Sagen var indberettet for Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening, og at man herfra indkaldte Parterne til Møde Tirsdag Formiddag.

Ved dette Møde var vort Forbund repræsenteret ved Forretningsudvalget og tillige af 2 Mand fra Afdelingsstyrelsen samt af WARTENBERG og HELLBERG, der af Generalforsamlingen var valgt til, sammen med Forretningsudvalget, at skulle forhandle med Bogtrykkerne om Dyrtidstillæget.

Her søgte man fra Arbejdsgiverforeningens Side at give det Udseende af, at det af Afdelingen udsendte Cirkulære i sin Virkning var i Strid baade med Tarifen og September-Forliget og meddelte, at Sagen vilde blive indanket for den faste Voldgiftsret, ligesom man maatte kræve Cirkulæret tilbagekaldt og Erklæring fra Forbundet om, at man erkendte det skete for Brud paa indgaaet Overenskomst.

Før dette var sket, vilde man ikke fra Bogtrykkernes Side deltage i en Realitetsforhandling.

Herimod hævdede vore Tillidsmænd, at Sagen overhovedet ikke endnu vedkom Hovedorganisationerne, idet Bogtrykkerne burde have henvendt sig til vort Forbunds Forretningsudvalg om Løsning af Konflikten. Tillige maatte man protestere mod Paastanden om, at Sagen kunde indankes for den faste Voldgiftsret, idet Bogtrykfagets egen Voldgiftsret var kompetent til at dømme om et eventuelt Tarifbrud.

Mødet her resulterede i følgende:

Ved et Fællesmøde i Dag i Arbejdsgiverforeningen mellem Repræsentanter for De samvirkende Fagforbund i Danmark, Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening, Kjøbenhavns Bogtrykkerforening og Dansk Typografforbund enedes man om følgende:

Arbejdernes Repræsentanter tilbagekalder straks Cirkulæret af 26. ds., saaledes at de deri indeholdte Beslutninger ved denne Overenskomsts Underskrift er bortfaldne.

De paa Grund af Cirkulærets Udsendelse afbrudte Forhandlinger om Dyrtidstillæg genoptages efter nærmere Aftale mellem Kjøbenhavns Bogtrykkerforening og Dansk Typografforbund.

Kjøbenhavns Bogtrykkerforening forbeholder sig eventuelt at indbringe Spørgsmaalet om, hvorvidt det nævnte Cirkulære er overenskomststridigt, og om Erstatning skal ydes for den ved Cirkulæret forvoldte Skade, for Fagets Voldgiftsret.

København, den 28. November 1916.

For De samvirkende Fagforbund i Danmark:
OTTO SMITH.

For Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening:
VICTOR HENRIKSEN.

For Københavns Bogtrykkerforening:
C. GRÆBE.

For Dansk Typograf-Forbund:
V. PETERSEN. VIGGO CHRISTENSEN. BERNH. SCHMIDT.

Samtidig fastsattes Møde til Onsdag Kl. 11 i Bogtrykkerforeningen for at man her kunde paabegynde Forhandling om Dyrtidstillæg.

Fra Afdelingens Side udsendtes der straks Telegram til alle Arbejdspladserne om, at Arbejdet vilde være at fortsætte paa ordinær Maade.

I Mødet Onsdag deltog de samme Mænd som den foregaaende Dag, dog var De samvirkende Fagforbund og Arbejdsgiverforeningen ikke repræsenteret her.

Paa Mødet fremkom Bogtrykkerforeningens Repræsentanter med et Forslag til Overenskomst om Dyrtidstillæg, som i sit Princip blev godkendt af vore Repræsentanter.

Til at forhandle om Forslaget nedsattes et Udvalg paa 8 Mand, der hurtigst muligt skal gennemarbejde dette og om muligt Fredag forelægge Arbejdet for det samlede Forhandlingsudvalg.

Paa forskellige Arbejdspladser undlod man desto værre at rette sig efter den Bestemmelse, der af Organisationens Ledelse blev truffet med Hensyn til Arbejdets rolige Gang saalænge Forhandlingerne stod paa; det er saa meget mere uforstaaeligt, som der af Afdelingens Formand, Bernh. Schmidt, overfor flere af Personalerne er gjort opmærksom paa, at Resultatet af Forhandlingerne vilde komme til at foreligge paa Generalforsamlingen Søndag.

Torsdag Morgen modtog Forbundet følgende:

København, den 30. November 1916.

Dansk Typograf-Forbund.

her.

Da der endnu finder Obstruktion og Nægtelse af Overarbejde Sted paa mange Trykkerier, vil det være meningsløst at afholde det til i Dag Kl. 2 angaaende Dyrtidshjælpen fastsatte Udvalgsmøde.

Det aflyses derfor.

Hvorvidt det til i Aften Kl. 8 berammede Møde kan finde Sted, beror paa, om der inden den Tid er indtraadt normale Tilstande paa samtlige Arbejdssteder.

I modsat Fald maa ogsaa dette Møde herved aflyses.

Med Højagtelse
Københavns Bogtrykkerforening
C. GRÆBE.

Hvorledes denne Sag videre udvikler sig, er det i Øjeblikket ikke muligt at udtale sig om, men det er vort Haab, at vore Medlemmer ikke gør det umuligt for Ledelsen at fremskaffe et Resultat ad Forhandlingens Vej.

Dyrtidstillæg.

»Berlingske Tidende«s Personale har ved Forhandlinger med Forretningens Ledelse faaet tilstaaet et Gratiale af 50 Kr. til hvert mandligt og 30 Kr. til hvert kvindeligt Medlem af Personalet indenfor de tekniske Afdelinger, at udbetale inden Jul, samt et lign. Beløb til hver den 1. April 1917.

»Roskilde Dagblad« (Redaktør J. A. HANSEN) har tilstaaet sit Personale Dyrtidstillæg saaledes: Gifte Typografer 50 Kr., ugifte 25 Kr. og Lærlinge 10 Kr. pr. Kvartal.

Typografernes Stiftelse.

Den til paa Søndag indvarslede Generalforsamling maa, paa Grund af Mødet i de faglige Afdelinger, aflyses.

I næste Nr. af »Typ. Tid.« vil Tid og Sted for Generalforsamlingens Afholdelse blive meddelt. STYRELSEN.

Mødet i Nykøbing F.

TYPOGRAFER fra Lolland-Falster var den 26. November samlet til Møde i Nykøbing F. for sammen med Forretningsf. VIGGO CHRISTENSEN at drøfte det kommende Tarifspørgsmaal. Hovedbestyrelsen var repræsenteret ved KRAGH, Nakskov.

Kl. 3½ samledes man paa Centralhotellet til selskabeligt Samvær ved et fælles Kaffebord, som varede til Kl. 4. Derefter tog Forhandlingen sin Begyndelse. Form. for Afdelingen, H. J. J. HANSEN, bød Velkommen. Til Ordstyrer valgtes JENSEN-GAARD og til Sekretær H. JØRGENSEN. Efter at Kollegerne var bleven præsenteret for hinanden, havde en Række Talere Ordet. Udtalelserne gik i Retning af, at vi denne Gang med Henblik paa, hvad vi havde naaet i de senere Aar, og med den herskende Dyrtid for Øje maatte lægge Hovedvægten paa en klækkelig Lønforbedring. Der fremkom bl. a. Eksempler paa, at det i de Byer, der stod i laveste Lønklasse, kunde være mindst ligesaa vanskeligt at eksistere som i de Byer, der stod i de højere, og man maatte bort fra den »traditionelle« 2-Krone og kræve en Løn, hvoraf det var muligt at leve menneskeligt. Saavel FORRETNINGSFØREREN som KRAGH, Nakskov, deltog i Diskussionen.

Da Klokken var ca. 7 og nogle Kolleger skulde med Toget, toges Afsked med disse, og efter endnu en halv Times Diskussion rettede Ordstyreren en Tak til Kollegerne og Forretningsføreren og haabede, at naar vi blot havde Tillid til vor Ledelse, vilde Spørgsmaalet nok finde sin Løsning.

Efter Mødet, der var godt repræsenteret fra de forskellige Byer i Stiftet, fortsattes Samværet endnu et Par Timer under mere frie Former.

H. J.

Juleuddelingen.

D'Hrr. Lokalformænd bedes *senest Fredag den 15. ds.* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdelinger værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kan berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes oplyse om Vedkommende er gift eller ugift, nyder Understøttelse osv.

De Rejsende, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes *senest den 15. ds.* til Forretningsudvalget, Gl. Kongevej 1 C[1], København B, opgive Opholdssted den 24. ds., ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingskasserer erholde deres eventuelle Part udleveret. Til Udlandet sendes intet.

Indkaldte (ikke Rekrutter) eller deres Familje, som maatte ønske at komme i Betragtning, maa inden de ovennævnte Frister fremsende Begæring med de ovenfor nævnte Oplysninger til Lokalformanden i den Afdeling, hvor de er tilmeldt.

Arbejdsløse og trængende Medlemmer i København eller Enker efter disse maa *indgive Andragende* inden Fredag den 15. ds. til Afdelingskontoret, Gl. Kongevej 1 C[1]. **Det er ikke tilstrækkeligt, at man staar opført i Arbejdsløshedsprotokollen.**

København, den 28. Novbr. 1916. FORRETNINGSUDVALGET.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 26. November 1916.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. — 2. Regnskabet. — 3. Forhandlingerne angaaende Dyrtidshjælpen. — 4. Opstilling af Medlemmer til Voldgiftsretten. — 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. — 6. Eventuelt indsendte Forslag. — Dirigent: P. BERENDT. Sekretær: H. LOUW.

1. FORMANDEN vilde ikke her omtale Dyrtidsspørgsmaalet, da det stod som et særligt Punkt paa Dagsordenen. — Omtalte en Henvendelse fra Norsk Typ.-Foren., som af Styrelsen var taget til Efterretning. Omtalte Sygekasseloven og dens Bestemmelse om Størrelse af Indtægt for nydende Medlemmer; en Kendelse i en saadan Sag fra Gentofte Kommune hvor der var Tvivl om en Faktor med en Indtægt af 2400 Kr. kunde være nydende Medlem, fastslog Retten hertil, hvis han arbejdede fagligt med. — Mangel paa Paalæggersker havde bevirket, at Lønnen for disse var i Stigning ligesom man var paa Vej til at organisere Posetrykkerskerne. — Omtalte en Mæglingssag hos Hoffensberg hvor Paalæggerskerne blev anvendt baade i Bog- og Stentrykkeri. Ligeledes var der mæglet i »Nat. Tid.« om Helligdagsbetaling og Ferie-spørgsmaalet. — Omtalte den ny Fabrikslovs uheldige Bestemmelser med Hensyn til Spisestuerne, der var indsendt Klage til Inspektoratet. Gjorde nogle Bemærkninger om Brændselsspørgsmaalet, — der var af Medlemmerne aftaget for ca. 8000 Kr. — Vi havde meget faa arbejdsløse, men skulde dog ikke herover glæde sig for tidligt, thi dette var vist snart forbi. — Beretningen godkendtes.

2. LAUR. JENSEN aflagde Regnskabet, som enstemmig godkendtes.

Om Forhandlingerne angaaende Dyrtidshjælpen førtes en meget lang og indgaaende Diskussion; herunder stilledes følgende Resolutioner, der vedtoges enstemmig:

»Generalforsamlingen vedtager *fra og med den 27de ds.* — indtil en haardt tiltrængt Lønforhøjelse er gennemført — at iværksætte *Obstruktion*, saaledes at der ikke maa præsteres mere Arbejde end nøjagtig svarende til Lønnen, og at *alt Overarbejde* **skal** *nægtes.* — Tillidsmændene paa hvert Arbejdssted *har Pligt* til at kontrollere Overholdelsen af denne Beslutning og hver Uge afgive Beretning til Styrelsen.«

»Generalforsamlingen Søndag den 26. Novbr. vedtager at forlange en ny Generalforsamling til Søndag den 3. Decbr. med *Resultatet* af Forhandlingerne og eventuel Beslutning om Pladsopsigelse.«

En tredie Resolution, hvori krævedes Afstemning om eventuel Arbejdsstandsning, kom ikke til Afstemning, da den af Forslagsstilleren toges tilbage.

Til at supplere Forretningsudvalget under Forhandlingerne valgtes WARTENBERG og HELLBERG.

Da Salen skulde rømmes Kl. 3¼, blev den sidste Del af Mødet forceret stærkt, ligesom de sidste 3 Punkter paa Dagsordenen ikke blev behandlet men henlagdes til Generalforsamlingen Søndag den 3. December.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 27. Oktbr. Af Lokalkassen var til 13 Rejsende uden Understøttelse udbetalt ca. 70 Kr., heri indbefattet Forplejning paa Svendehjemmet og Beklædningsgenstande. Naar Beløbet var saa stort, skyldes det bl. a., at Formanden vilde fri de Rejsende for den nedværdigende »slaa'en« Kollegerne og fri disse for Prelleri. Det var dog ikke lykkedes helt, og det blev, ogsaa af økonomiske Grunde, nødvendigt at holde sig til Reglen: 2 Dages Understøttelse à 1.25 + Nattelogi og Kaffe, og i enkelte Tilfælde vilde Formanden benytte sin Ret til at udbetale Understøttelse »in natura«. Kassebeholdningen var 633 Kr.

Der var tidligere vedtaget at afholde en gratis Fest for Medlemmerne med Damer. Nu foreslog Bestyrelsen at slaa denne sammen med Juletræsfesten. Men Flertallet var i Festhjørnet, man vilde have Balfaldera og det lidt snart, og saaledes bliver det.

Det vedtoges ogsaa at holde det sædvanlige Juletræ — med den Forandring, at Børnene kun faar en Pose Godter.

Da Læreren for vor Fagskole, Andersen-Løvstrøm, var kommet til Stede, udtalte FORMANDEN sin Anerkendelse for hans Arbejde, som alle Byens Lærlinge var overmaade tilfreds med. — ANDERSEN-LØVSTRØM holdt derefter et lille Foredrag, hvor han i store Rids omtalte Forholdene, da den første Fagskole blev oprettet, og paaviste Betydningen af, at Lærlingene lærte Fagteknik; det vilde komme hele Faget tilgode. Ligeledes fremsatte han den Tanke, at Typograferne burde samles et Par Gange i Vinterens Løb til Drøftelse af fagtekniske Forhold, hvortil han lovede sin Medvirkning. De Tilstedeværende paahørte A.-L.s Udtalelser med stor Interesse.

Derefter omtaltes Juleuddelingen, og der gjordes Forsøg paa Attentat mod Kassen; men lige i Forvejen havde man jo vedtaget 2 Fester — — —.

— Et Medlem forespurgte, om der ikke skulde »gøres noget« i Anledning af Tarifforh., f. Eks. Møde for Nordjylland, hvortil FORMANDEN udtalte: Mon nogen tror, at et saadant Møde vil gøre Tarifen 2 Øre bedre! Hertil knyttedes ingen Bemærkninger. FORMANDEN lovede dog, at Bestyrelsen skulde tage Sagen under Overvejelse.

Randers Lokalafdeling

afholdt 3. Novbr. ekstraordinær Generalforsamling. Med Henblik paa den paatænkte Fagundervisning vedtog man at indmelde sig i Teknisk Skole. — EDV. LARSEN aflagde Beretning fra Udvalget ang. Hjælpearbejderne og meddelte, at det var lykkedes at faa alle med paa en enkelt Undtagelse nær. FORMANDEN takkede Udvalget for dets Arbejde og indledede derefter en Diskussion ang. Tarifen, idet han pegede paa, at den lille Forhøjelse af 1 Kr., der opnaaedes ved Tarifens Forlængelse, var alt for lidt i Forhold til den Dyrtid, der havde meldt sig, og at andre Fag ogsaa ved senere Forhandlinger havde opnaaet ganske anderledes Forbedringer af deres Kaar. Naar vi nu ved de kommende Tarifforhandlinger maa søge at faa et klækkeligt Løntillæg, mente Taleren, at vi skyldte Hjælpearbejderne at faa ogsaa deres Forhold ordnede. Efter nogen Diskussion foreslog EDV. LARSEN en Resolution, der med enkelte Ændringer vedtoges enstemmigt og kom til at lyde saaledes:

»Randers Afdeling vedtager at udtale, at vi ikke indtrængende nok kan opfordre Ledelsen til ved de kommende Tarifforhandlinger at arbejde for:

1. at alle bestaaende Lønninger forhøjes med 35 pCt., da Livsfornødenhederne i Følge statistiske Oplysninger er steget med gennemsnitlig 57 pCt.,
2. at de lange Tarifperioder undgaas,
3. at Arbejdstiden nedsættes til 8 Timer,

ligesom vi opfordrer vore Kolleger Landet over til at organisere Hjælpearbejderne for derigennem at opnaa Forhandling om en Hjælpearbejdertarif med bedre Lønvilkaar«.

Derefter rejstes en Diskussion ang. Forholdene paa »Ekspres-Trykkeriet«. hvor den stedlige »Socialdemokrat« trykkes, og følgende Resolution vedtoges:

»Da det tyder paa, at »Ekspres-Trykkeriet«s Indehaver, N. K. Nielsen, ikke har den rette Forstaaelse af Tarifen, henstiller Generalforsamlingen til Bestyrelsen at drage Omsorg for, at Tarifen overholdes efter dens Bogstav, idet man samtidig henviser til den Overenskomst, der gælder for de socialdemokratiske Blade«.

Endelig ankede HOLTZEMANN over den store Mængde Stereotypi, der anvendes i »Socialdemokraten«, og det henstilledes til Repræsentanterne ved Bladet at have Opmærksomheden henvendt paa dette Forhold.

Kasseeftersyn.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Ved et Dags Dato af undertegnede Revisorer foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren forefandtes:

I Obligationer	45,000.00
I Sparekassen	5,437.47
Kontant	14.82

hvilket er i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 26. November 1916.

E. HAMMER. N. CHR. CHRISTENSEN.

Nær og Fjærn.

Billetregnskaberne fra Novemberfesten maa være afgjorte og Pengene afleverede *Fredag den 1. December.* — Da Overskudet skal afleveres til Juleuddelingen, og Regnskabet derfor hurtigst forlanges afsluttet, bedes Inkassatorerne sørge for, at Opgørelse sker inden nævnte Frist.

De kommunale Dyrtidsmærker udleveres til et Beløb for December Maaned af 5 Kr. pr. Barn. Beløbet udbetales i Dyrtidsmærker à 50 Øre pr. Stk., og Mærkerne kan kun anvendes til Indkøb af de vigtigste Levnedsmidler og Brændsel, eller til Betaling af Husleje.

Skemaer, der skal udfyldes af Ansøgerne, og derefter undertegnes af Rodemesteren for det Distrikt, i hvilket Ansøgeren bor, udleveres paa Forbundets Kontor. Efter Udfyldningen indleveres Skemaerne igen hertil, og herfra vil Udleveringen af Mærkerne derefter finde Sted.

Medlemmer, der bor i Frederiksberg Kommune, skal afhente Begæring og faar udleveret Værdimærker paa denne Kommunes Kontor.

»Pjevs« Soirée. Det er i Aften, Fredag, at »Pjevs« Soirée finder Sted paa Enghavevejens Teater (den store Sal).

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Thieles Pers. (2. B.) 25.00, Berl. Tid.s Pers. (3. B.) 22.15, Centraltr.s Pers. (1. B.) 20.00, Schultz' Sættere (4. B.) 20.00, do. Trykkeripers. (1.—2. B.) 16.80, Vilh. Hansens Pers. (2.—3. B.) 3.50, Allers Etablissement (3.—4. B.) 15.65, H. Meyers Pers. (1. B.) 10.50, Thieles Pers. (3. B.) 10.00, F. og A. 3.00, Langkjærs Pers. (5. B.) 3.30, P. Andr. Andersen 17.85, Berl. Tid. (4. B.) 21.90, Centraltr. (2. B.) 10.00, Schultz' Sættere (5. B.) 20.00, do. Trykkeripers. (3. B.) 8.40, Birchs Pers. 2.50, Klubben »Politiken« (1. B.) 100.00, Bærentzens Pers. 16.50, Knudtzons Pers. (2. B.) 19.80, Forbundskontoret 57,00. Tils. 423.85. Ialt med det tidl. indk. 925 Kr. 90 Øre.

Bidrag modtages fremdeles.

København, den 29. Novbr. 1916. LAUR. JENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Medlemmer.

København: Trykker Holger Rasmussen, udl. 1/11 16 hos Kihl (arb. s. St.). Paal. Poula Sylvia Johanne Nielsen (B. Nielsen), tidl. Medl. Hjælpearb. Fritz Gust. Johansen (Fyrtaarnet). 6006 Bredahls Hustru Mathilde Jensine Frederikke. 3197 Johnsens Hustru Ingeborg Amanda Margrethe. 771 Harald Larsens Hustru Anna Marie. Trykker Karl Rasmussen, udl. 1/10 16 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 4061 Carlo H. H. Jensen fra Nakskov (arbl.). 2576 Otto H. Petersen fra Rudkøbing (Truelsen).

Aarhus, 3934 Sv. Davidsen (De foren. Bogtrykkerier). Helsingør, 3322 Ernst Falcke

(Militær). Herning, 6714 Chr. Mikael Hansen (arbl.). Hobro, 6823 Marius Andersen (Hobro Avis). Holbæk, 6900 N. P. Poulsen (arbl.). Nykøbing F., 3697 Niels Henriksen (Loll.-Falst. Stiftstid.). Odder, 3789 Lars Jacobsen (E. Kjeldsen). Odense, 3969 A. J. P. Lind (Midtfyns Dagblad, Ringe), 6583 Jens Valdemar Johansen (Andelsbogtrykkeriet) og 3475 Svend Aug. Rasmussen (Midtfyns Dagblad, Ringe). Skanderborg, 6854 L. F. Jensen (Amtsavisen). Slagelse, 3307 Berenth Chr. Sørensen (Militær) og 3441 Herluf Christensen (Militær). Svendborg, 6908 Lars Peter Rasmussen (Behrends).

Fratraadte.

København, 3415 Jens Chr. Andrup til Holstebro i Pl. 6797 C. Pagh-Jensen til Køge i Pl. 1283 Chr. E. Jerløv til Nyborg i Pl. 1763 Knud Jørgensen til Nakskov i Pl. 2524 Alfred G. Linck til Odder i Pl. 638 Niels Chr. Nielsen til Næstved i Pl. 3230 N. P. Nielsen til Dansk Arbejdsmands-Forb. 4581 Ingeborg Nielsen til Bogbinderforb.

Aarhus, 4887 Clara Petersen til Odder i Pl., 3789 Lars Jacobsen til Odder i Pl. og 3587 Mar. Møller til Kbhvn. i Pl. Nykøbing F., 6417 Gerhardt H. A Sørensen til Helsingør i Pl. Roskilde, 3734 Lilli Grønbech til Kerteminde i Pl. Stege, 3441 Herluf Christensen til Slagelse (Militær). Svendborg, 3475 Svend Aug. Rasmussen til Ringe i Pl.

Udmeldte.

København: 4699 Paal. Agnes Holte. 2045 Paal. Emmy A. A. M. Rasmussen. 1480 Sætter Knud Andersen. (Alle overgaaet til anden Livsstilling.)

M.-K. afholder **ekstraordinær Generalforsamling** *Søndag den 10. Decbr.* Kl. 11 Form. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden, med følgende *Dagsorden:* 1. Forskellige Arbejdsforhold. 2. Stiftelsesfesten. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.
Fredag Kl. 8½: Sangøvelse. (1 S)

T. C. C. Søndag: Nørre Central-Café Kl. 6 præcis. (3 A)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Yngre Avissætter
antages i »**Ringsted Folketidende**«. (314)

En yngre, militærfri
Sætter-Trykker,
vant til al Slags Akcidensarbejde, kan paa Grund af Indkaldelse faa fast Plads i Odense først i December. Billet mrkt. »316« med Oplysn. om Alder, Gage, hvor sidst arbejdet etc., modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter
(»**Typograph**«) kan faa Plads paa **Svendborg Amtstidende**. For en flink og paalidelig Sætter er Pladsen fast. — Henv. til HANS P. RASMUSSEN. (317)

Flink ung Typograf
søger Plads straks. Har været 1 Aar i nuværende Plads, men ønsker Forandring. Billet mrkt »309« bedes sendt til Ekpeditionskontoret.

Dygtig Sætter-Trykker
kan **straks** faa Plads.
Ølandenes Dagblad.
(315) Rudkøbing.

Absolut dygtig Sætter,
i fast, ledende Stilling, ønsker Plads i København eller større Provins. Billet mrkt. »318« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Akcidenssætter,
fuldtud fortrolig med moderne Akcidenssætning, søger Plads. Billet mrkt. »313« modtager Ekspeditionskontoret.

En flink ung
Avissætter
kan *straks faa varig Plads paa Bogense Bogtrykkeri* (BRO & THEILL). (324)

2 dygtige Typografer
(Avissættere) kan **straks** faa Plads i *Kolding Avis' Sætteri.*
Henvendelse sker til P. NØRREGAARD samme Sted. (323)

Trykkeribestyrer eller Faktor.
Alsidig, dygtig Fagmand ønsker ledende, god Stilling. Udmærket Kendskab til Faget i sin Helhed samt Papir og Kalkulation. Billet mrkt »320« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkeri-Inventar.
Skæremaskine, Fluesmækker, Jærnbord samt **Hæftemaskine**, muligt ogsaa noget **Skrift** og **Skriftkasser**, ønskes til Købs. Billet mrkt. »321« modtager Ekspeditionskontoret.

Et udmærket, brugt Falseapparat kan, hvis Handel sker straks, købes for 250 Kr. kontant hos
Typograf H. P. BOYE,
(322) Rudkøbing.

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse.
For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (319)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale**, **Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12a)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Lauge Petersens
Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.
Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*
Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper.
Leverandør til de største Bogtryk-, Litografi- og Reproduktionsanstalter.
Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (218)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

„Pjevs" Soirée! „Pjevs" Soirée!
I Aften, **Fredag d. 1. Decbr.**, Kl. 8 spilles en ny, original Revue: »**Bouillon eller Nu er den lige herover!**« paa Enghavevejens Teater (den store Sal). Glimrende Kræfter, originale Sange, Balletdans og nye, moderne Danse. — Efter Forestillingen Bal til Kl. 3 à 50 Øre. Se det flotte Program.

Paa Grund af Indkaldelse søges straks imod god Løn og Rejsegodtgørelse
en flink Maskinsætter (Linotype) samt en do. Haandsætter,
der vil lade sig uddanne til Maskinsætter.
Hejmdals Trykkeri,
Aabenraa, Nordslesvig.
(304)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 49 KØBENHAVN DEN 9. DECEMBER 1916 XLIII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til Revisorerne i Lokalafdelingerne.

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 28. Novbr. 1916. FORRETNINGSUDVALGET.

Dansk Typograf-Forbunds København Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

fortsætter den

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 10. December Kl. 11 Form.

i »Grundtvigs Hus«, Studiestræde 38 (Hallen).

Dagsorden: 1. Forhandlingerne ang. Dyrtidshjælpen. 2. Opstilling af Medlemmer til Voldgiftsretten. 3. Beretning fra Kontrahentmøderne. 4. Eventuelt indsendte Forslag. STYRELSEN.

Situationen!

I sidste Uge redegjorde vi for Situationen her i København, saaledes som den havde udviklet sig til Torsdag Middag. Forhandlingsmødet, der den Dag var fastsat til Kl. 2, blev som meddelt aflyst, og det Møde, som var tænkt afholdt Kl. 8 Aften, blev ved følgende Skrivelse ligeledes aflyst:

København, den 1. December 1916.

Dansk Typograf-Forbund.

her.

Da Nægtelse af at udføre Overarbejde ogsaa i Gaar Aftes fandt Sted paa Trykkerierne, maatte af denne Grund det berammede Udvalgsmøde Kl. 8 samme Dags Aften falde bort.

Bogtrykkerforeningens Styrelse anser det for rigtigst at afvente, om de Beslutninger, som Forbundets Generalforsamling paa Søndag den 3. December maatte vedtage, vil forandre den nuværende Situation, saaledes at det nedsatte Udvalg eventuelt kan paabegynde sit Arbejde.

Med Højagtelse
Københavns Bogtrykkerforening
C. GRÆBE.

For den Uges Vedkommende var da al Forhandling umuliggjort, og det var udelukket, at Generalforsamlingen kunde komme til at beskæftige sig med det af Bogtrykkerne forelagde Forslag om Dyrtidshjælp.

Generalforsamlingen i Søndags.

Under disse Forhold mødte da Københavns Typografer til Generalforsamling paa Enghavevej i Søndags. Allerede Kl 11 var Salen fyldt, men desuagtet strømmede der stadig flere og flere Medlemmer til.

Da BERNH. SCHMIDT aabnede Mødet og bød Velkommen var der aabenbart en 1500 Medlemmer til Stede, og Forsamlingen voksede nok til stærkt op mod de 2000.

Efter at H. C. JØRGENSEN var valgt til Dirigent og LAUR. JENSEN til Sekretær, aflagde Formanden Beretning for, hvad der var sket siden sidste Søndag, og stillede paa Styrelsens Vegne følgende Resolution:

»Da den paa forrige Generalforsamling trufne Beslutning — efter de af Forhandlingsudvalget givne Oplysninger — viser sig at lægge Hindringer i Vejen for Realitetsforhandlinger med Københavns Bogtrykker-Forening om forøget Dyrtidshjælp til Afdelingens Medlemmer, vedtager Generalforsamlingen den 3. December at annulere denne.

Generalforsamlingen paalægger Forhandlingsudvalget snarest muligt at søge de afbrudte Forhandlinger om Dyrtidstillæg genoptagne og afsluttede, saaledes at Resultatet kan forelægges en ny Generalforsamling senest førstkommende Søndag.«

En meget lang Række af Kolleger havde Ordet, og under Diskussionen stilledes flere andre Resolutioner, hvoraf dog kun én kom frem til Afstemning sammen med Styrelsens. Denne var stillet af HELLBERG og lød saaledes:

»Generalforsamlingen vedtager at annullere Beslutningen om Nægtelse af Overarbejde. Ny Generalforsamling skal afholdes Torsdag *Nat* den 7. December.«

Kl. 3¾ var Talerne forbi, og man skred til Afstemning ved Haandsoprækning. Styrelsens Forslag vedtoges med saa stor Majoritet, at der ikke fra nogen Side kunde rejses Tvivl, selv om der for den anden Resolution var en meget betydelig Minoritet.

I omtrent 5 Timer holdt Forsamlingen ud; den samme Interesse, hvormed man paahørte Formandens Redegørelse, var til Stede under hele Mødet, og de fleste Bidrag til Belysning af Situationen modtoges med stærkt Bifald.

Forhandlingerne genoptages.

Mandag Formiddag konfererede Bernh. Schmidt med Bogtrykker Græbe, og her aftaltes, at man Tirsdag Kl. 2 skulde træde sammen og paabegynde Forhandlingerne dér, hvor man slap dem i forrige Uge.

Underudvalget, der bestaar af Bogtrykkerne GRÆBE, TRUELSEN, V. C. BERG og Direktør JESPERSEN samt af BERNH. SCHMIDT, VIGGO CHRISTENSEN, WARTENBERG og CARL NIELSEN, holdt da Møde som ovenfor meddelt, og fortsatte dette Onsdag og Torsdag.

Resultatet af disse Forhandlinger forelaa i følgende

Forslag til Overenskomst,

som forelagdes Parternes Forhandlingsudvalg hver for sig:

Overenskomst vedrørende Dyrtidshjælp til de typografiske Fag.

Under Forbehold af vore respektive Organisationers Godkendelse er der Dags Dato mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typografforbund afsluttet følgende Overenskomst om yderligere Dyrtidshjælp for de typografiske Fag, gældende fra 1. Januar 1917:

1. Hver Arbejdsgiver indbetaler til et Dyrtidsfond, der benævnes »Bogtrykfagets Dyrtidsfond«, et fast Beløb af 3 Kr. pr. Uge for hver hos ham i Ugens Løb beskæftiget Arbejder, der falder ind under den for Faget gældende Tarif (Lærlinge og Elever ved Paalægning undtagne. For medhjælpsvis Arbejde efter Tarifens § 4 betales i Dyrtidshjælp 50 Øre pr. Dag, som udbetales den paagældende Arbejder sammen med hans Løn). Første Indbetaling finder Sted Fredag den 5. Januar 1917.

Det her omhandlede Beløb udbetales hver Fredag til Arbejdernes Tillidsmand med en Check, udstedt til »Bogtrykfagets Dyrtidsfond« og paaskrevet »Til Bank eller Bankier«. Tillidsmanden videresender Checken og en Fortegnelse over de i Ugens Løb beskæftigede Arbejdere til Dyrtidsfondens Styrelse.

2. Det saaledes indkomne Beløb modtages, forvaltes og fordeles af en Styrelse, der bestaar af 2 Principaler og 2 Arbejdere; disse vælges af Organisationernes Styrelser.

3. Ved Beløbenes Fordeling til Arbejderne anvendes følgende Regler:

a. For hver Arbejder med Normalløn (d. v. s. ren Ugeløn for 6 Arbejdsdage og ren Ugeløn for 6 Arbejdsdage + Tillæg for forlagt Arbejdstid eller Natarbejde) indtil og med 36 Kr. 2 Portioner.

b. For hver Arbejder med Normalløn fra 37 Kr. til og med 40 Kr. 1 Portion.

c. For hver Arbejders Hustru (Enker og Enkemænds Husholdersker), som ikke har selvstændigt Erhverv (d. v. s. er Forretningsdrivende eller fast Lønarbejder i en Erhvervsgren) uanset Arbejdernes Løn. 1 Portion.

d. For gifte mandlige Arbejdere, Enkemænd, Enker og ugifte Paalæggersker for hvert Barn under 15 Aar, uanset Arbejderens Løn. 1/2 Portion.

For Beregningssættere regnes som Normalløn hans Gennemsnitsfortjeneste i de henholdsvis 4 og 5 Uger, en Udbetalingsperiode omfatter.

Eksempel: En gift Arbejder, hvis Løn er 36 Kr. ugl., og som har 4 Børn, faar altsaa: 1) For sig selv 2 Portioner, 2) for Hustruen 1 Portion, 3) for 4 Børn 4/2 Portioner. Ialt saaledes 5 Portioner.

4. Ved forekommende Tilfælde, der ikke er klart bestemte ved ovenstaaende Regler, afgør Fondets Styrelse Sagen.

Hvor ganske særlige Omstændigheder taler derfor, kan Fondets Styrelse, naar det iøvrigt skønnes stemmende med nærværende Overenskomsts Aand og naar Beslutning derom tages enstemmigt, afvige fra de givne Regler.

5. De Beslntninger, som Fondets Styrelse tager vedrørende Beløbenes Fordeling efter nærværende Overenskomst, er endelige og afgørende.

6. Opstaar der indenfor Fondets Styrelse Uoverensstemmelse om nærværende Overenskomsts Forstaaelse, afgøres den af Fondets Styrelse med Formanden for Bogtrykfagets Voldgiftsret som Opmand. Vægrer denne sig ved at paatage sig Hvervet, udnævnes en Opmand af Formanden for den faste Voldgiftsret.

7. Udbetalingen finder Sted tre Gange i hvert Kvartal, nemlig Fredagen i Kvartalets 5. og 9. Uge samt i det følgende Kvartals 1. Uge. De to første Gange for de forløbne 4 Uger og 3. Gang for de forløbne 5 Uger.

8. De to første Udbetalinger i et Kvartal foretages paa Grundlag af en af Fondets Styrelse efter det forhaandenværende Materiale udregnet omtrentlige Størrelse for Portionerne. Den tredje Udbetaling i Kvartalet reguleres efter det i Kvartalets Løb faktisk indbetalte Beløb, saaledes at Portionerne kan blive henholdsvis større eller mindre end forud beregnet og 3dje Udbetaling som Følge heraf henholdsvis større eller mindre end Kvartalets 2 forudgaaende Udbetalinger.

Fondets første Udbetaling finder Sted Fredag den 2. Februar 1917.

Det bemærkes, at Portionernes Størrelse efter de af Forhandlingsudvalget foretagne Beregninger kan ansættes til ca. 1 Kr. 30 Øre pr. Uge.

Dagen før hver Udbetaling sender Fondets Styrelse til hver Principal en Fortegnelse over alle hos ham beskæftigede Arbejdere, til hvilke Udbetaling skal finde Sted, med Angivelse af det hver enkelt tilkommende Beløb. Samtidig oversendes en Check paa det samlede Beløb.

9. Samtlige de fra Principalerne indbetalte Beløb skal fordeles til Arbejderne, og kun de indvundne Renter kan anvendes til Administrationen. Hvad denne eventuelt kræver mere, dækkes efter nærmere Aftale med de kontraherende Parter.

10. Dansk Typograf-Forbund forpligter sig til at gennemføre en tilsvarende yderligere Dyrtidshjælp hos de Bogtrykkere i København, som ikke er Medlemmer af Københavns Bogtrykkerforening, og hvor Forbundet har Medlemmer beskæftigede.

11. I det Tilfælde, at der i Strid med den bestaaende Tarif eller andre Overenskomster fra Typografernes eller deres Organisations Side iværksættes Arbejdsstandsning eller kollektiv Arbejdsvægring, der ikke straks efter Paaklage bringes til Ophør, er Københavns Bogtrykkerforening berettiget til uden nærmere Varsel at standse Indbetalingerne til Dyrtidsfondet fra sine Medlemmer.

12. Nærværende Dyrtids-Overenskomst kan opsiges fra begge Sider med 1 Maaneds Varsel til Ophør ved et Kvartals Udløb.

København, den 7. December 1916.

For Københavns Bogtrykkerforening:
VILH. C. BERG. C. JESPERSEN. M. TRUELSEN. C. GRÆBE.

For Dansk Typograf-Forbund:
VIGGO CHRISTENSEN. BERNH. SCHMIDT. VILH. WARTENBERG. CARL NIELSEN.

Efter en indgaaende Diskussion, hvorunder Forslagets Enkeltheder belystes fra alle Sider, sluttede det samlede Forhandlingsudvalg sig til Forslaget og indstiller det til Generalforsamlingens Godkendelse.

Forslaget forelægges Afdelings-Styrelserne.

Torsdag Aften Kl. 9 samledes Afdelings-Styrelserne, og her blev Forslaget ligeledes fremlagt og gennemdiskuteret, hvorefter man enstemmigt besluttede at anbefale Forslaget til Generalforsamlingens Vedtagelse.

Forslagets Virkninger.

Hvorledes Forslaget i Praksis vil virke, skal vi her illustrere med Eksempler, tagne fra de forskellige Løngrupper i Forslaget:

1. En gift Arbejder med 4 Børn, hvis Løn er 36 Kr. og derunder, vil for sig selv modtage 260 Øre, for Hustruen (for saa vidt hun ikke er selverhvervende) 130 Øre og for de 4 Børn 260 Øre, eller ialt 6 Kr. 50 Øre ugenlig, ved Udbetalingen hver 4. Uge 26 Kr. (Med 6 Børn og under samme Forhold henholdsvis 7 Kr. 80 Øre og 31 Kr. 20 Øre.)

2. En Arbejder i ovennævnte Løngruppe med Hustru og 2 Børn faar 5 Kr. 20 Øre ugenlig eller 20 Kr. 80 Øre hver 4. Uge.

3. En Arbejder som foranstaaende, men uden Børn, 3 Kr. 90 Øre ugenlig eller 15 Kr. 60 Øre hver 4. Uge.

4. En Arbejder med Løn fra 37 Kr. til og med 40 Kr. ugenlig og med 4 Børn, 5 Kr. 20 Øre ugenlig eller 20 Kr. 80 Øre hver 4. Uge.

5. Som foranstaaende med 2 Børn 3 Kr. 90 Øre ugenlig eller 15 Kr. 60 Øre hver 4. Uge.

6. Som foranstaaende, men uden Børn, 2 Kr. 60 Øre ugl. eller 10 Kr. 40 Øre hver 4. Uge.

7. En Arbejder med en Løn, der ligger over 40 Kr., faar intet Tillæg for sig selv, men for Hustruen og Børnene som i ovennævnte Eksempler; altsaa saaledes: med 4 Børn 3 Kr. 90 Øre ugl. eller 15 Kr. 60 Øre hver 4. Uge.

8. Som foranstaaende med 2 Børn 2 Kr. 60 Øre pr. Uge eller 10 Kr. 40 Øre hver 4. Uge.

9. Som foranstaaende, men uden Børn, vil der kun være tillagt Hustruen 130 Øre ugl. eller 5 Kr. 20 Øre hver 4. Uge.

10 Den *ugifte* Arbejder, hvis Løn er over 40 Kr. ugenlig, vil ikke modtage noget Tillæg til Lønnen.

For alle de under 1—9 anførte Eksempler gælder, at den 3. Udbetaling i Kvartalet omfatter 5 Uger og altsaa vil blive 1/4 større end 4 Ugers Udbetalingerne.

Forslaget omfatter alle de Brancher, hvis Løn er fastsat efter Tarifen, naar undtages de kvindelige *Elever*. Ugifte kvindelige Trykkeriarbejdersker vil alle faa 2 Portioner (260 Øre) ugentlig og de i Forslaget bestemte Tillæg for eventuelle Børn.

Gift kvindelig Trykkeriarbejderske, hvis Mand maa antages at være Forsørgeren, faar kun de to Portioner (2 Kr. 60 Øre) til sig selv, men intet for sine eventuelle Børn.

Selv om dette Forslag i alle sine forskellige Virkninger ikke dækker for de Prisstigninger, vi alle lever under, saa mener vi dog helt og udelt at kunne anbefale vore Medlemmer at tage imod det.

Princippet i Forslaget (Fordelingsmaaden) er paakrævet af den Kendsgerning, at den Typograf, hvis Løn ligger paa de laveste Trin, er haardest ramt af Dyrtiden, og at Trykket heraf atter føles stærkest, dér hvor de mange Børn er; den gradvise Nedgang i Dyrtidstillæget falder ganske sammen med dels Nedgang i Børneantallet og dels i højere Løn.

De Kolleger, der staar paa de højeste Lønninger, og som kun har Dyrtidstillæg i Kraft af, at de er gifte og har Børn, vil maaske stille sig noget kølig overfor Forslaget, og navnlig vil den ugifte Typograf med over 40 Kroner i Ugeløn føle sig forbigaaet, men de vil forhaabenlig ved nærmere Overvejelse kunde bifalde, at man har lagt Hovedvægten paa at hjælpe dér, hvor Trangen upaatvivlelig er størst.

Under Forhandlingerne har Bogtrykkerne stærkt hævdet, at de — i Modsætning til Arbejdsgiverne i andre Fag — ikke havde Evne til at honorere de Krav, vi stillede, og det er kun med Overvindelse af meget store Betænkeligheder, at man til Slut gik med til Forslaget om 3 Kr.s Tilskud pr. Arbejder.

Regner man, at der af vore ca. 2500 Medlemmer i København Aaret rundt blot er beskæftiget 2200, vil den samlede Merudgift for Bogtrykkerne i et Aar blive ca. 343,200 Kr., hvoraf ca. 240,000 Kr. vil falde paa Medlemmer af Københavns Bogtrykkerforening.

— — —

Det her foreliggende Forslag til Dyrtidshjælp afviger i sit Princip fra vore Tarifers Bestemmelser om ens Løn for ens Arbejde, og det er naturligvis ikke uden Betænkelighed, at man fra Organisationens Side er gaaet med hertil. Vi lever imidlertid under saa ganske ekstraordinære Forhold, at det vilde være uforsvarligt ikke at tage imod en Løsning, som den, der her foreligger. Den med Krigen skabte uhyggelige Dyrtid virker nu engang forskelligt overfor Fagets Arbejdere, og Trykket er ubestridt haardest overfor de Kolleger, der er Familieforsørgere. Forslaget tager Sigte paa ved en *for alle Bogtrykkere ensartet Forhøjelse* af Arbejdslønnen at udmaale denne forskelligt til Kollegerne efter den Trang, Omfanget af Forsørgerpligten i Almindelighed udviser. Fordelene herved under de herskende Forhold er indlysende, idet Byrden for Bogtrykkerne bliver ens, og ingen af dem har nogen som helst Interesse i særlig at søge den ugifte Arbejdskraft. Samtidigt bliver det muligt i større Grad at komme Kollegerne til Hjælp netop der, hvor Hjælpen er haardest tiltrængt.

Paa Generalforsamlingen paa Søndag vil Medlemmerne faa Lejlighed til at udtale sig om Forslaget, og vi nærer ikke Tvivl om, at de nøgternt og roligt vil bedømme det ud fra det Grundsyn, vi her har paapeget. Det er en usædvanlig Foranstaltning under ganske usædvanlige Forhold.

Hvad vi skal gøre!

Der har i den sidste Tid været afholdt en Del Møder rundt omkring for at drøfte den nye Tarif og de Krav, vi skal stille til den.

Saaledes afholdtes der Søndag den 5. November et Møde i Holstebro, hvor mange Typografer fra Viborg, Thisted, Herning, Struer, Holstebro, Lemvig, Ringkøbing, Varde, Esbjerg og Skjern havde givet Møde, og ved dette Møde indledede bl. a. Typograf M. Larsen, Skive, om den nye Tarif og fordrede, at vi skulde forlange 25 pCt. Forhøjelse, 8 Timers Arbejdsdag, Nedsættelse af Præstationen og en Lønskala.

Foredraget blev holdt med en Begejstring og modtoges ligeledes med Begejstring. Der var en Aand over det hele, ligesom det tydede noget om det, som Fr. Nielsen, Køge, skrev: »*at det nu ikke gaar længere i Borgfredens Tegn, fordi denne Fred truer med at ødelægge os i Bund og Grund*«.

Det er jo en Glæde, at saadanne Møder afholdes, og det er jo ogsaa godt at de Ledende faar Lov at overvære disse Møder, for da faar de et Indblik i, at nu gaar det ikke længere paa den gamle Maner, men at Typograferne er ved at vaagne til bedre Erkendelse om deres eget Værd. Men maatte denne Begejstring, som Medlemmerne faar ved at høre en rask Tale, blot holde sig, naar det først for Alvor gælder.

Jeg husker for ca. 7 Aar siden, da skulde vi ogsaa have en ny Tarif, at der var ved at oparbejde sig en Stemning mod denne, for at faa den forkastet (som den heller ikke var for god til), men saa tog Hovedbestyrelsen fat og rejste rundt for at agitere for at faa den vedtaget, og hvad skete, den blev selvfølgelig vedtaget.

Jeg ynder ikke den Musik, som mange med Fr. Nielsen, Køge, bruger, at vi skal ud af De samv. Fagforbund for at komme frem, tværtimod. Vi skal derimod se at gøre os saa stærke som muligt, og derfor er det godt at have en stærk Organisation i Ryggen; vi magter intet, eller saa godt som intet, naar vi skal staa ene. Der er jo et gammelt Ord, der siger: »Enighed gør stærk«, og det viser sig alle Tider, at det nok skal holde Stik. Lad os hellere se at gøre De samv. Fagforbund saa stærk som muligt, og jeg tror ogsaa, naar først Fr. Nielsen, Køge, kommer over »Drømmenes Skær«, selv vil sande, at det, det gælder om for Arbejderne, er, at de staar ubrødeligt sammen; naar de gør det, magter de selv at løfte den tungeste Sten.

Lad os som Robert Larsen, Silkeborg, skriver, ved de førstkommende Generalforsamlinger Landet over vedtage en kraftig Resolution om, at vi ikke vil lade os spidse af med et saa lurvet Resultat (Dyrtidshjælpen) og lad os saa vise, naar det gælder, at vi ikke vil nøjes med det lidet, som man nu i mange Aar har budt os. En Gang var vi en af de bedste Organisationer, men det er en Saga blot, men det kan sikkert naas endnu en Gang, naar vi tager et artigt Tag, og ikke svigter naar det gælder. Tiden er nu inde!

Derfor ærede Kolleger! Slaa ikke denne Gang af paa Fordringerne, men lad os vise, hvad det er vi vil.

Varde, i November 1916. P. A. PETERSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Holbæk Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 21. Oktbr. ordinær Generalforsamling. 11 Medlemmer var mødt.

Formanden, ALFRED HANSEN, oplæste Forhandlingsprotokollen, som godkendtes, og fremlagde Regnskaberne for Juli Kvartal. Lokalafdelingens Regnskab balancerede med 910 Kr. Paa Grund af stor Arbejdsløshed og Sygdom var der i Kvartalets Løb modtaget ikke mindre end 500 Kr. i Tilskud fra Hovedkassen. »Ekstrakassen«s Regnskab udviste en Balance paa 105 Kr. 13 Øre og sluttede med en Kassebeholdning paa 7 Kr. 36 Øre. Begge Regnskaber godkendtes.

»Arbejdernes Foredragsvirksomhed« bevilgedes et Tilskud paa 10 Kr. for indeværende Vinter.

C. A. SCHMIDT foreslog at forhøje »Ekstrakassen«s Kontingent til 20 Øre ugentlig. Fra anden Side foresloges det at forhøje Kontingentet til 15 Øre. Et Forslag fra FORMANDEN om at udsætte Spørgsmaalet til Januar-Generalforsamlingen vedtoges.

Fra et Medlem var stillet Forslag om at forandre Mødelokale. Det vedtoges imidlertid med 5 St. mod 5 fremdeles at holde Afdelingens Møder i »Folkets Hus«.

Man drøftede sluttelig de sjællandske Typografers Møde om de kommende Tarifforhandlinger og var enige om, at det paa dette Møde først og fremmest gjaldt om at fremholde Kravet om en betydelig Lønforhøjelse.

Regnskab for Juli Kvartal 1916.

	Indtægt														Udgift															
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Tilbagebetalte Laan		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Understøt. paa Stedet		Reservefondsunderst.		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt		Kassebeholdn. v. Kvartalets Slutn.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	15	13	1208	20	»	»	»	»	»	»	»	»	1223	33	75	»	672	»	»	»	370	»	»	»	27	75	65	»	1209	75	13	58
Aarhus	»	»	2237	60	»	»	»	»	462	»	500	»	3199	60	180	»	720	50	»	»	566	»	100	»	52	25	1580	85	3199	60	»	»
Assens	15	»	105	»	»	»	»	»	»	»	»	»	120	»	29	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	»	74	»	105	»	15	»
Bogense	11	80	39	»	»	»	»	»	»	»	»	»	50	80	9	90	»	»	»	»	»	»	»	»	»	75	35	»	45	65	5	15
Brønderslev	15	»	78	»	»	»	»	»	»	»	100	»	193	»	7	»	»	»	»	»	»	»	100	»	1	75	69	25	178	»	15	»
Esbjerg	15	»	311	55	»	»	»	»	»	»	149	»	475	55	5	25	100	»	»	»	230	»	»	»	6	25	119	05	460	55	15	»
Faaborg	15	»	65	»	»	»	»	»	»	»	»	»	80	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	50	63	50	65	»	15	»
Fredericia	15	»	255	»	»	»	»	»	»	»	»	»	270	»	24	25	36	»	»	»	»	»	»	»	16	25	178	50	255	»	15	»
Frederikshavn	12	50	64	»	»	»	»	»	50	»	20	»	146	50	12	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	120	»	132	25	14	25
Grenaa	15	»	123	»	»	»	»	»	»	»	40	»	178	»	6	»	94	»	»	»	12	»	»	»	2	75	48	25	163	»	15	»
Haslev	»	»	39	»	»	»	»	»	»	»	»	»	39	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	»	25	»	29	»	10	»
Helsingør	15	»	244	»	»	»	»	»	»	»	345	»	604	»	50	90	248	»	»	»	100	»	»	»	10	»	180	10	589	»	15	»
Herning	10	55	221	»	»	»	»	»	»	»	»	»	231	55	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	25	215	»	219	25	12	30
Hillerød	15	»	276	»	»	»	»	»	»	»	450	»	741	»	43	»	574	»	»	»	98	»	»	»	6	50	»	»	721	50	19	50
Hjørring	15	»	431	»	»	»	»	»	»	»	»	»	446	»	10	25	62	»	»	»	20	»	»	»	8	25	330	50	431	»	15	»
Hobro	15	75	117	»	»	»	»	»	»	»	»	»	132	75	11	50	»	»	»	»	»	»	»	»	2	50	103	75	117	75	15	»
Holbæk	15	»	395	»	»	»	»	»	»	»	500	»	910	»	48	25	422	»	»	»	226	»	»	»	11	25	187	50	895	»	15	»
Holstebro	15	»	290	»	»	»	»	»	»	»	»	»	305	»	15	90	18	»	»	»	»	»	»	»	5	75	250	35	290	»	15	»
Horsens	15	»	594	15	»	»	»	»	»	»	800	»	1409	15	67	75	844	»	»	»	223	»	»	»	13	»	246	40	1394	15	15	»
Kallundborg	15	»	248	05	»	»	»	»	»	»	100	»	363	05	16	75	»	»	»	»	254	»	»	»	10	»	67	30	348	05	15	»
Kolding	15	»	708	55	»	»	»	»	»	»	»	»	723	55	19	75	178	»	»	»	46	»	»	»	13	75	451	05	708	55	15	»
Korsør	15	»	77	»	»	»	»	»	»	»	35	»	127	»	12	15	38	»	»	»	57	»	»	»	»	»	»	»	107	15	19	85
Køge	15	»	223	»	»	»	»	»	»	»	»	»	238	»	9	50	92	»	»	»	»	»	»	»	5	»	116	50	223	»	15	»
Lyngby	15	»	67	»	»	»	»	»	»	»	50	»	132	»	6	75	42	»	»	»	»	»	»	»	2	»	66	75	117	50	14	50
Løgstør	14	65	52	»	»	»	»	»	»	»	»	»	66	65	3	50	6	»	»	»	»	»	»	»	1	»	42	»	52	50	14	15
Maribo	15	»	106	»	»	»	»	»	»	»	»	»	121	»	6	»	14	»	»	»	»	»	»	»	2	»	84	»	106	»	15	»
Marstal	8	25	39	»	»	»	»	»	»	»	»	»	47	25	»	»	14	»	»	»	»	»	»	»	1	50	21	75	37	25	10	»
Middelfart	15	»	117	»	»	»	»	»	»	»	107	45	239	45	21	35	56	»	»	»	56	50	»	»	12	75	78	»	224	60	14	85
Nakskov	15	»	370	»	»	»	»	»	»	»	»	»	385	»	9	35	126	»	»	»	28	»	»	»	8	»	198	65	370	»	15	»
Nyborg	14	90	169	»	»	»	»	»	»	»	»	»	183	90	12	75	102	»	»	»	21	»	»	»	10	»	24	»	169	75	14	15
Nykøbing F.	15	»	406	»	»	»	»	»	»	»	»	»	421	»	17	65	72	»	»	»	18	»	»	»	8	50	289	85	406	»	15	»
Nykøbing M.	15	»	168	»	»	»	»	»	»	»	27	95	210	95	12	80	»	»	»	»	174	»	»	»	3	50	»	»	190	30	20	65
Næstved	15	»	686	»	»	»	»	»	»	»	»	»	701	»	23	50	107	»	»	»	201	»	»	»	15	»	339	50	686	»	15	»
Odder	15	»	113	20	»	»	»	»	»	»	»	»	128	20	»	»	»	»	»	»	8	»	»	»	2	»	103	20	113	20	15	»
Odense	»	»	1904	40	»	»	»	»	6	»	»	»	1910	40	158	10	410	»	»	»	276	»	»	»	40	»	1026	30	1910	40	»	»
Randers	11	99	794	»	»	»	»	»	»	»	»	»	805	99	93	95	396	»	»	»	74	»	»	»	15	50	220	»	799	45	6	54
Ribe	15	»	95	55	»	»	»	»	»	»	»	»	110	55	10	75	»	»	»	»	»	»	»	»	2	50	82	30	95	55	15	»
Ringkøbing	15	»	318	»	»	»	»	»	»	»	»	»	333	»	8	50	»	»	»	»	111	55	»	»	6	50	191	45	318	»	15	»
Ringsted	15	»	316	75	»	»	»	»	»	»	»	»	331	75	19	50	8	»	»	»	56	»	»	»	6	»	227	25	316	75	15	»
Roskilde	15	»	337	»	»	»	»	»	»	»	100	»	452	»	23	50	272	»	»	»	110	»	»	»	»	»	31	50	437	»	15	»
Rudkøbing	15	»	194	»	»	»	»	»	»	»	»	»	209	»	9	15	50	»	»	»	»	»	»	»	8	75	126	10	194	»	15	»
Rønne	14	59	444	80	»	»	»	»	»	»	»	»	459	39	»	»	20	»	»	»	30	»	»	»	10	»	384	»	444	»	15	39
Silkeborg	15	»	374	60	»	»	»	»	»	»	150	»	539	60	»	»	128	»	»	»	142	»	»	»	8	»	246	60	524	60	15	»
Skanderborg	14	50	111	»	»	»	»	»	»	»	30	»	155	50	10	25	96	»	»	»	»	»	»	»	2	50	30	»	138	75	16	75
Skive	15	»	246	»	»	»	»	»	»	»	»	»	261	»	10	50	56	»	»	»	»	»	»	»	4	50	175	»	246	»	15	»
Slagelse	15	»	544	»	»	»	»	»	5	»	»	»	564	»	24	75	28	»	»	»	19	»	50	»	22	25	405	»	549	»	15	»
Stege	15	60	70	20	»	»	»	»	»	»	»	»	85	80	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	70	»	70	»	15	80
Stubbekøbing	14	25	60	»	»	»	»	»	»	»	»	»	74	25	7	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	25	52	»	60	25	14	»
Svendborg	12	59	389	20	»	»	»	»	14	»	»	»	415	79	52	20	44	»	»	»	105	»	»	»	9	»	200	»	410	20	5	59
Thisted	11	55	216	»	»	»	»	»	»	»	»	»	227	55	7	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	210	»	217	25	10	30
Varde	15	»	146	»	»	»	»	»	»	»	»	»	161	»	16	50	»	»	»	»	28	»	»	»	8	50	101	75	154	75	6	25
Vejle	15	»	626	»	»	»	»	»	»	»	»	»	641	»	13	25	98	»	»	»	167	35	»	»	19	75	328	»	626	35	14	65
Viborg	15	»	216	»	»	»	»	»	»	»	»	»	231	»	82	50	50	»	»	»	48	»	»	»	6	»	29	50	216	»	15	»
	723	60	18046	80	»	»	»	»	537	»	3504	40	22811	80	1315	65	6293	50	»	»	3875	40	250	»	442	75	9911	30	22088	60	723	20
København	»	»	31892	47	»	60	»	»	2697	48	5500	»	40090	55	1113	25	17652	50	»	»	17914	97	1070	»	1749	50	590	33	40090	55	»	»
	723	60	49939	27	»	60	»	»	3234	48	9004	40	62902	35	2428	90	23946	»	»	»	21790	37	1320	»	2192	25	10501	63	62179	15	723	20

Esbjerg Lokalafdeling

afholdt ordin. Generalforsamling d. 28. Oktober paa Hotel »Phønix«. Dagsorden: 1. Valg af Dirigent. 2. Forhandlingsprotokollen. 3. Beretning: a) Repræsentantskabet for »Vestjyllands Soc.-Dem.«, b) Arbejdernes Fællesbageri, c) Arbejdernes Fællesorganisation. 4. Forbunds- og Privatkasse-Regnskaberne. 5. »Skal vi deltage i det vestjydske Typografstævne i Holstebro«? 6. Dyrtiden. 7. Trykkeriforhold. 8. Forslag fra det paa forrige Møde nedsatte Udvalg. 9. Eventuelt.

Formanden, EICKHARDT, bød Velkommen, særlig til de ny tiltraadte, og J. P. HENRIKSEN valgtes til Dirigent. — THORUP valgtes til midlertidig Sekretær.

Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes.

EICKHARDT aflagde Beretning om Afdelingens Virksomhed samt fra Repræsentantskabet; omtalte den mindre korrekte Maade Valget til Kontrolkomitéen var foregaaet paa. Omtalte Arbejdet indenfor Arbejdernes Fællesorganisation, hvor man særlig beskæftigede sig med Boligspørgsmaalet samt Oprettelse af eget Mejeri, og gav her forskellige orienterende Oplysninger. — THORUP meddelte fra Fællesbageriet, at dette gik støt og sikkert med konstant Omsætning; Bageriet maatte desværre forhøje Brødpriserne, da »Maksimalen« blev forhøjet.

FORMANDEN oplæste Foreningens Regnskab, der balancerede med 475 Kr. 55 Øre. Privatkassen balancerede med 68 Kr. 35 Øre. Begge Regnskaber godkendtes.

Dagsordenens Punkt 5 gav Anledning til en timelang Diskussion, hvorunder det hævdedes fra forskellige Sider, at man paa Mødet burde arbejde for betydelig Dyrtidstillæg og Indskrænkning af Arbejdstiden. Diskussionen endte med Vedtagelse af følgende Resolution, stillet af Eickhardt:

»Esbjerg Lokalafdeling udtaler sig for et betydeligt Dyrtidstillæg, der lægges i Forhold til en Udregning af Livsfornødenhedernes Prisstigning, *at* den kommende Tarif afsluttes paa den korteste mulige Frist, helst kun paa 1 Aar, men under ingen Omstændigheder paa en Tarifperiode ud over 2 Aar, *at* Arbejdstiden for alle Typografer bliver 8 Timer.

FORMANDEN og ARNØ delegeredes til Holstebro, og der nedsattes et Udvalg, der skal arbejde for Tilslutning til Mødet.

Punkt 6 behandledes under det foregaaende.

Under Punkt 7 oplæste FORMANDEN forskellige Skrivelser fra Forretningsføreren, og dette gav Anledning til en fornyet Diskussion om »W. P.-Spørgsmaalet«, hvori flere Medlemmer hævdede, at dette Spørgsmaal nu skulde bringes ud af Verden, og Generalforsamlingens Vedtagelse kræves respekteret. — ARNØ fandt, at W. P. lige saa godt kunde arbejde i Esbjerg, som andet Steds, og THORUP gav ham Ret heri, men hævdede, at den overvejende Del af Afdelingens Medlemmer havde stemt for Optagelse mod at W. P. fjernedes, og dette burde respekteres, saa meget mere, som denne Vedtagelse var anerkendt af Forbundsforretningsføreren og Forretningsføreren for de socialdemokratiske Blade.

De to sidste Punkter paa Dagsordenen kom ikke til Behandling, da Generalforsamlingen havde varet i 4 Timer. — Der tages fat igen efter Holstebromødet. —RUP.

Maribo Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 28. Oktober ordinær Generalforsamling paa »Folkets Hus«. Efter at Regnskabet var fremlagt og godkendt, foretoges Valg af Formand. Den fungerende Formand, JENS LØNING, havde stillet sit Mandat til Raadighed og sat Valget paa Dagsordenen, og skønt Mandatnedlæggelsen var ganske ulovlig, vedtoges det dog at gaa til Formandsskifte, idet den nuværende Formand, siden han i Januar modtog Valget, intet har foretaget sig i Foreningens Interesse — ja, *end ikke overværet en eneste Generalforsamling.* — P. LINDHARDTSEN, der er Kasserer, overtog for Resten af Aaret tillige Hvervet som Formand.

Herefter drøftedes Spørgsmaalet om Betimeligheden af at søge arrangeret et Fagmøde for Lolland-Falster i Lighed med det i Roskilde afholdte, og man vedtog at forhøre, om der i Stiftets øvrige Byer var Tilslutning til en saadan Sammenkomst.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 2. December Generalforsamling. — Under Formandens Sygdom aabnede Næstformanden, M. FREDERIKSEN, Mødet og valgtes til Ordstyrer.

Dagsordenens første Punkt var Bestyrelsesvalg. Med Akklamation genvalgtes: J. P. SØRENSEN til Formand, M. FREDERIKSEN til Næstformand, og A. ANDERSEN og P. FANGEL til Revisorer. Til Sekretær valgtes JOHANNES SCHMIDT.

Derefter tog man fat paa det Spørgsmaal, der ved dette Møde havde størst Interesse — Stillingen til Dyrtidshjælpen.

Til Indledning fremsatte ST. BOESEN en Række Udtalelser, der sikkert og klart ramte Forholdet, som det er for Tiden. Vi arbejder under Tryk af Prisstigningen, og til Belysning heraf omtalte Taleren de Kaar, en Familje paa 5 Personer lever under. Det var i det hele en kraftig Appel til Kollegerne om at sætte alt ind paa økonomisk at hæve sig fra det Lavmaal, man staar paa. Vi er langt under flere andre Fag. Kunde ønske en Udtalelse af Generalforsamlingen.

En livlig og varm Diskussion sluttede sig i det væsentlige til Indlederen, og endte i følgende Udtalelse, som enstemmigt vedtoges:

»Vejle Afdeling ønsker at udtale, at Afdelingen ikke kan stemme for en Tarif, *der ikke byder en Forhøjelse, som nogenlunde svarer til den herskende Dyrtid*, samt at Klasseskellet mellem de forskellige Byer slettes, da det er lige saa dyrt at leve i den mindre By som i den større. Endvidere ønsker man en kortere Tarifperiode.«

Under Eventnelt mente ST. BOESEN. at i den stedlige Kommission for Svendeprøver burde i det mindste én Typograf indvælges som Skuemester. Man diskuterede Spørgsmaalet, og tog derefter Boesens Udtalelser til Efterretning.

Et Par Bemærkninger viste, at man selvfølgelig til Juleuddelingen vilde yde sit Bidrag. Men der fremkom dog Betænkeligheder med Hensyn til de permanent Arbejdsløse, der betragter sig som rejsende Pensionister, med de altid aabne Understøttelseskasser og Kollegernes Offervilje som Underhold. Med Tilslutning fra flere fremsatte TH. UDBYE Ønsket om, at det kommende Delegeretmøde under sine Overvejelser vilde beskæftige sig med det Spørgsmaal, og saa helst en Lovbestemmelse i den Retning.

Generalforsamlingen var stærkt besøgt og prægedes af den Maade, de kommende Begivenheder indenfor Foreningen har Krav paa.

JOHS. S.

Typografernes Stiftelse

afholder

ord. helaarlig Generalforsamling

Søndag den 17. December Kl. 10½ præcis

i Rømersgade 22, 1. Sal.

Angaaende Dagsordenen se Aarsberetningen.

Dyrtidstillæg.

Paa given Foranledning meddeles, at Aktieselsk. »Politiken« to Gange har udbetalt Dyrtidstillæg, henholdsvis 50 og 30 Kr., til de af Personalet, hvis Lønninger ikke oversteg 3000 Kr., samt givet Løfte om i Midten af denne Maaned at udbetale et Gratiale til Alle — ogsaa til Lønninger over 3000 Kr.

KLUBBEN »POLITIKEN«.

»Martins Forlag« har uden Opfordring tilstaaet sit Personale et maanedligt Dyrtidstillæg paa 16 Kr. Første Udbetaling fandt Sted 1. December.

Firmaet MOURITZEN, Aalborg, har ydet den hos ham arbejdende Sætter-Trykker 50 Kr. i Dyrtidshjælp. Tidligere er ydet 35 Kr.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

LAUR. JENSEN.

Nær og Fjærn.

Dyrtidsforslaget vil ikke nu blive udgivet i Særtryk. Medlemmer, der paa Søndag under Generalforsamlingen vil have det ved Haanden, maa tage dette Numer med.

Til Trykkerne. Kontingent for Oktober Kvartal til *Begravelseskassen* samt Restancer maa være betalt til Hr. Anton Jensen inden denne Maaneds Udgang.

STYRELSEN.

Juletræsfesten afholdes som sædvanlig Nytaarsaften i Prins Wilhelms Palæ, dog er Børnefesten i Aar begrænset til kun at omfatte Typografernes Syge-Hjælpekasses Medlemmers Børn. Efter Juletræet er der det sædvanlige gemytlige Nytaarsbal med Musik under Ledelse af Hr. Stabstrompeter HJALMAR KOEFOED. Det anbefales den dansende Ungdom at sikre sig Billet i Tide, idet der kun sælges et bestemt Antal. Billetter faas hos Inkassatorerne og hos Kassereren, A. Andreasen, Vølundsgade 3 4.

Maskinsætternes Opmærksomhed henledes paa, at Generalforsamlingen, der var indvarslet til paa Søndag, grundet paa Afdelingens Generalforsamling, udsættes til Søndag den 17.; den afholdes da umiddelbart efter Stiftelsens Generalforsamling.

I Odense holdt Kollegerne den 27. November en Herreaften (Bier-Abend), hvortil Adgangen var fri, og Underholdningen udelukkende førtes af Kolleger. Musikalske, deklamatoriske, sanglige og andre Kræfter tog lystigt fat til sent paa Natten. Ca. 100 Gæster søgte den gemytlige Ølstue, der var kunstnerisk og morsomt dekoreret af snilde Tegnere. Man paatænker efter Nytaar at arrangere en Fest for Kolleger *med Damer.*

Sølvbryllup kan Onsdag den 13. December fejres af Trykker P. E. PETERSEN og Hustru, Vejle.

Fagmøde afholdes i Aalborg — dog næppe før i Februar Maaned.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Langkjærs Pers. (6. B.) 3.30, S. L. Møllers Sættere og Trykkere (4. B.) 17.00, Hertz' Pers. (4.—5. B.) 9.50, Vilh. Nielsen 3.00, Backhausens Pers. 7.00, Axelholms Pers. (2.—3. B.) 8.90. Tils. 48.70. Ialt med det tidl. indk. 974 Kr. 60 Øre.

Bidrag modtages fremdeles.

København, den 6. Decbr. 1916. LAUR. JENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C 1.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformand.

Svendborg: Typ. C. V. Jensen, Trappebæksvej 2.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

29. November: Nakskov 300.00. 2. December: Ringsted 40.00. 5. December: Holbæk 100.00.

København, den 5. December 1916.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Vald. Marat Jul. Kany, udl. 1/1 93 hos Richarté (tidl. Medlem), fagl. Afdel. Paal. Carla Harriet Christensen, udl. 22/11 16 hos Kristensen & Mikkelsen (arb. s. St.). Trykkerlærl. Knud Eigil Sørensen (G. Nielsen & Co.). 912 Albert Hansens Hustru Edith Desdemona Fauna Carola. 754 Louis Johansens Hustru Martha Marie.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1958 Jens Rud. Calberg fra Rejse (Centraltr.). Hjælpearb. Knud Carsten Jacobsen fra Skibsværftsarb.s Fagf. (Aller). 3587 Jens Manu Møller fra Aarhus (Krohn). 6595 Hans Rasmussen fra Udl. (arbl.). 1400 Frantz Sauffaus fra Telefonarb.s Fagf. (arbl.).

Aalborg, 6743 Lars Hveisel (udenfor Faget) og 3951 C. L. Krebs (Fjerritslev). Helsingør, 6417 Gerhardt Sørensen (L. H. Andersen). Horsens, 3356 A. Rasmussen (arbl.). Kolding, 3999 Alfred Larsen (Højskolebl.). Nyborg, 1283 Chr. E. Jerløv (Statsfængslet). Odder, 2524 Alfred Linck (E. Kjeldsen). Odense, 3824 Henning Schnoor (Milo), 3734 Lilli Grønbech (Kerteminde Avis), 625 C. Bahnson-Lassen (Milo), 3819 Ove Edm. Jensen (Andels-Bogtrykkeriet) og 3343 Edvin A. Hansen (Odense Avis). Ringsted, 6895 Jul. Nielsen (Folketidende). Viborg, 3885

Hans Jørgensen Hintze (Viborg Stifts Folkeblad), 4460 Carl Andreas Brundlund (J. Frederiksen) og 2162 (tysk) Karl Emil Fischer (arbl.).

Fratraadte.

København: Einar Spietz til Ringsted i Plads.

Aalborg, 6854 Lorentz F. Jensen til Skanderborg i Pl. og 4460 C. A. Brundlund til Viborg i Pl. Hjørring, 6983 Herman Horn til Nykøbing M. i Pl. og 6702 Carl Jacobsen (paa Rejse). Holbæk, 3371 Holger Frederiksen til Ringsted i Pl. Kolding, 2569 Niels Jensen (paa Rejse). Nyborg, 3343 Edwin Hansen til Odense i Pl. Odense, 3667 Thorkild Christensen til Aarhus i Pl. Ribe, 6323 N. Chr. Petersen til Køge i Pl. Ringsted, 3429 Peder E. Pedersen til Kbhvn. i Pl. Svendborg, 6028 C. E. Christiansen til Maribo i Pl. Thisted, 3951 Carl Ludvig Krebs til Aalborg i Plads.

M.-K. afholder **ekstraordinær Generalforsamling** *Søndag den 17. Decbr.* Kl. 12 1/2 Form. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden, med følgende *Dagsorden:* 1. Forskellige Arbejdsforhold. 2. Stiftelsesfesten. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8 1/2: Sangøvelse. (1 T)

Gutenberg-Koret.

Torskegildet finder Sted Lørdag d. 9. ds. Kl. 7 i *Helgolandsgade 3* (ikke som tidligere bekendtgjort Bülowsvej, Kafé Milano). (4u)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Absolut dygtig Sætter,

i fast, ledende Stilling, ønsker Plads i København eller større Provins. Billet mrkt. »318« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre, militærfri

Sætter-Trykker,

vant til al Slags Akcidensarbejde, kan paa Grund af Indkaldelse faa fast Plads i Odense først i December. Billet mrkt. »316« med Oplysn. om Alder, Gage, hvor sidst arbejdet etc., modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Sætter-Trykker

kan **straks** faa Plads.

Ølandenes Dagblad.

(315) Rudkøbing.

Maskintrykker,

kendt med saavel Enkelt- som Dobbeltpresse samt En- og Toturmaskiner med Dux- og Autopaalægger samt Stereotypi, søger en fast Plads i København eller eventuelt Provinsen. Billet mrkt. »326« indl. paa Ekspeditionskontoret.

En Stangmaskine paa **Træbord**, 41 cm. Snitbredde, 2 gode Knive, sælges for 75 Kr. i **Præstø Bogtrykkeri.** (327)

Et Akcidenstrykkeri

med stor fast Kundekreds — 2 store Maanedsblade — er til Afstaaelse. Aarlig Omsætning ca. 10,000 Kr. Nødvendig Kapital 5000 Kr. Billet mrkt. »328« modt. Ekspeditionskont.

Trykkeri-Inventar.

Skæremaskine, Fluesmækker, Jærnbord samt **Hæftemaskine**, muligt ogsaa noget **Skrift** og **Skriftkasser**, ønskes til Købs. Billet mrkt. »321« modtager Ekspeditionskontoret.

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse.

For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (319)

Lauge Petersens

Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.

Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*

Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper. *Leverandør til de største Bogtryk-, Litograf- og Reproduktionsanstalter.*

Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (218)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København**

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (15)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3 1/2, 6—7 Efterm. og 10 1/2—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN, Thingvalla Allé 28, S.

(79)

En yngre velanbefalet

Rotations-Maskintrykker,

fuldt fortrolig med **16-sidet Maskiner** og **do. Stereotypi,** ønsker Plads midt i Januar i en større By i Danmark. København foretrækkes. Billet mrkt. »*Frankenthal 329*« modtager Ekspeditionskontoret.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 50 KØBENHAVN DEN 15. DECEMBER 1916 XLIII AARGANG

Akkord eller Fastløn.

I »Typ.-Tid.« Nr. 42 imødegaar ARNE min Artikel »Vejen«, og selv om han ikke mener, at en Overgang fra *Fastløn* til *Akkord* vil betyde ret meget for Københavns Typografer, er jeg ham dog taknemlig for hans Indlæg, da det giver mig Lejlighed til paany at beskæftige mig med disse to Lønsystemer.

For at blive færdig med det i denne Forbindelse mindre vigtige, vil jeg lige gøre Arne opmærksom paa, at min Artikel udelukkende tog Sigte paa Bog- og Akcidenssættere. Jeg har ikke med den tænkt hverken paa Trykkerne eller Kvinderne, men kun forfulgt snævrere Interesser. — Men forøvrigt maa jeg sige, at man let faar det Indtryk, at f. Eks. Trykkerne ikke udnytter de gode Konjunkturer, som har hersket og endnu hersker indenfor deres Branche.

I sin Artikel skriver Arne, at en af Grundene, hvorfor Typ.-Forbundets daværende Bestyrelse krævede Fastløn, var den, at Principalerne klassificerede Arbejdet og lod Jærnet sætte paa Beregning og det gode Arbejde paa Fastløn; hvilket man ikke kunde finde sig i. Efter min Opfattelse kunde Principalerne — som i Parentes bemærket dog adskillige Steder den Dag i Dag benytter denne Metode — godt gaa ind paa denne Fordring, uden at Sætterne vandt noget derved; thi enhver véd jo nok, hvorledes Fastlønssystemet praktiseres: Hver Uge maa Sætteren aflevere et specificeret Regnskab over sit Arbejde, uanset om det er Jærn eller Svinesteg, og viser det sig, at der er Underskud, varer det som Regel ikke ret længe inden Vedkommende faar Rejsepas. Men en saadan Fastløn er kun maskeret Beregning, hvor det sikre er, at Sætteren skal levere Arbejde for den Løn, han faar, uanset hvor drøjt det er, medens Principalen paa det gode stryger det meste af Svinestegen til sig. — Mon det ikke havde været bedre, om vi i sin Tid havde ofret noget paa at beholde Beregningen i Stedet for godvillig at opgive den?

Men, siger Arne videre, alt dette er kun underordnet; thi senere har Sættemaskinen bevirket, at hele vor Arbejdsmetode er bleven revolutioneret. Ja, det skal jeg indrømme, og jeg kan endvidere fortælle Arne, at heller ikke jeg er blind for Sættemaskinens Betydning. Men paa den anden Side tror jeg ogsaa, at han undervurderer det Arbejde, som udføres i Haanden; for efter de Kilder, som staar til min Raadighed, maa der endnu være ca. 550 fastlønnede Sættere i København, som Aaret rundt er beskæftiget hovedsagelig med Haandsats. Regner man, at den største Halvdel af disse Sættere er beskæftiget med beregneligt Arbejde, faar man, at en Overgang fra Fastløn til Akkord vil komme til at berøre ca. *300 Mand*, en efter min Mening ganske anselig Styrke.

I Perioden 1911—14 var en Akkordsætters Fortjeneste ca. Kr. 3.30 højere pr. Uge end en fastlønnets. Men i det Øjeblik, hvor alt det gode Arbejde, som *nu* vitterligt udføres paa Fastløn, blev Beregningsarbejde, vilde Akkordsætternes Gennemsnitsfortjeneste kunde gøre Regning paa at stige ganske antageligt. Det er jo umuligt at sige hvormeget, men jeg nærer ingen Betænkelighed ved skønsmæssig at anslaa Stigningen til ca. 50 Øre pr. Dag, saaledes at man kunde regne Akkordsætternes Merfortjeneste under disse Forhold til omkring 6 Kr. pr. Uge, hvilket igen vil sige, at Sætternes Indtægter vilde stige ca. 2000 Kr. pr. Uge, eller omtrent den Sum, som Tarifforhøjelsen til Nytaar andrager for hele den københavnske Afdeling.

Naar Arne endvidere skriver: Og saa bliver det hverken i Dag eller i Overmorgen — at Akkorden indføres, skal jeg blot bemærke, at hvis Typograferne skulde ønske et Systemskifte, kan de ganske vist ikke indføre det med Dags Varsel, men ved at beregne deres Arbejde og ikke levere mere Sats end de faar Betaling for — og lade Principalerne betale Helligdagene ekstra — var der en Chance for, at de kunde faa deres Ønske opfyldt længe inden vor nuværende Tarif udløber.

Men rent bortset fra det økonomiske, vil en Overgang til Akkord virke stimulerende og helbredende for vort Fag. Enhver opmærksom Iagttager vil have set, hvorledes vi gennem Industrialisering og Fastløn er blevet knægtet. Vi staar nu i Rang med Kontor-, Lager- og Butiksfolk, hvad vor Løn angaar.

Naar vore Førere har fravristet Principalerne gennem alenlange Forhandlinger den Sum, som er absolut nødvendig for, at en Familje kan føre en kummerlig Tilværelse, saa rører vi slet ikke mere paa os men overlader ganske rolig Resten til Bogtrykkeren, der saa godt som ene bestemmer vore Arbejdsvilkaar. Han bestemmer bl. a. vor Løn, og man skal tjene endnu længere og endnu bedre end Laban gjorde for at vinde sin Rachel, inden man kan naa den svimlende Sum af ca. 35 Kr. pr. Uge. Skal man af en eller anden Grund skifte Arbejdsplads, maa man begynde forfra igen i betænkelig Nærhed af Minimallønnen, og de uheldige, som ikke opnaar blivende Plads noget Sted, kommer af den Grund aldrig ud over Begyndelseslønnen.

Den Smudskonkurrence, der tales saa meget om, at der hersker blandt Bogtrykkerne, danner vi selv Fundamentet for, idet vi ikke forlanger og sørger for, at ensartet Arbejde betales med samme Pris, men tillader, at den mere smarte Principal gennem laveste Løn og største Krav om Præstation kan faa sit Arbejde billigere udført end andre.

Ved Overgang til Akkord vilde en Del af de her omtalte Forhold blive betydelig forandrede, og Akkordsætternes forøgede Indtægter vilde endda i det lange Løb indvirke gavnligt paa de faste Lønninger. W. ANDERSEN.

Lønforhøjelse og Lærlingeskala.

VED de kommende Tarifforhandlinger vil Lønspørgsmaalet gaa i Forgrunden — alle andre Ønsker fra Typografernes Side vil blive behandlet som underordnet — siges der.

Det Indtryk fik man ogsaa paa Roskildemødet.

Er det nu ogsaa rigtigt, saadan paa Forhaand at kaste ombord Ting, som man haardt har Brug for?

Selvfølgelig skal Lønnen »sættes op« — og det mindst med 25 % (hvilket er meget beskedent, og ikke noget at slaa af paa, naar man f. Eks. ser, hvad Statsfunktionærerne forlanger).

Men, der er en Ting til, som er lige saa nødvendig, og som ogsaa blev nævnt paa Roskildemødet — og det er Lærlingespørgsmaalet. Der blev imidlertid ingen Debat om det

Spørgsmaal, hvilket var uheldigt, da det kunde være interessant at faa oplyst, hvorledes man i de forskellige Byer arbejder med Lærlinge.

Her i Byen er det galt, men maaske endnu værre i andre Byer. Her er 9 Lærlinge til 20 arbejdende Typografer — og Lærlingeskalaen er ikke nær benyttet fuldt ud. Vil man gaa dertil, bliver Resultatet: 24 Udlærte (Principaler, Faktorer og Typografer) og — 15 Lærlinge.

Ved ovennævnte Eksempel vil man se, hvor nødvendigt det er, at faa Lærlingeskalaen under alvorlig Behandling hurtigst muligt. Og ved her i »Typ.-Tid.« at fremkomme med Eksempler andre Steder fra, vil Ledelsen sikkert blive klar over, at den Sag ikke kan forbigaas, og samtidig have et godt Materiale til Brug ved Forhandlingerne.

Vi *maa* kræve den urimelige Skala nedsat, samtidig med, at Lønnen hæves, da vi kan være overbevist om, at Principalerne nok skal vide at benytte den fuldt ud, naar vi nu kommer og forlanger *mindst* 25 % *Lønforhøjelse.*

Der er flere andre Spørgsmaal, som ogsaa trænger til at komme frem i Lyset. For Eksempel Arbejdstiden.

Flere Blade er gaaet over til Natarbejde (flere vil nok følge efter), og man kan der forlange en Typograf til Arbejde fra Kl. 9½ Aften til 6 Morgen med ½ Times Ophold. Det er Tortur — værre end 11 Timer paa Dagarbejde. Arbejdstiden burde paa de Steder indskrænkes betydeligt, og Lønnen hæves, saa de konkurrencelystne Bladudgivere betakkede sig for at udgive Morgenblade. Unødvendigt Natarbejde burde i det hele taget forbydes ved Lov. Det er mod Naturen, og Arbejderne gaar Glip af Idyllen ved Livet: Aftenen. Han skal være borte fra Hjemmet, fra Foredrag, Møder, Teater o. l.

Mange er det jo ikke, der er saa »heldige« at være paa Natarbejde, og de maa vel denne Gang ikke kræve store Reformer, skønt Reformer i *den* Retning maaske ikke vilde møde megen Modstand fra Bladudgiverne i Provinserne.

Hillerød, 19. November 1916. P. JUHL.

Generalforsamlingen i Grundtvigs Hus.

SAA talrigt besøgt som Generalforsamlingen forrige Søndag, var den i Søndags i Grundtvigs Hus afholdte ikke. Men den rummelige Hal var dog ved Middagstid fyldt til sidste Plads, og der var sikkert et lille Tusind københavnske Typografer og Hjælpearbejdere til Stede under den til Tider ret livlige Diskussion.

Generalforsamlingen aabnedes Kl. 11¼ og valgte JUL. SCHRØDER til Dirigent og JENS PANGEL til Sekretær, hvorefter Form., BERNH. E. SCHMIDT, forelagde og gennemgik den mellem Dansk Typograf-Forbund og Københavns Bogtrykkerforening afsluttede

Overenskomst vedrørende Dyrtidshjælp til de typografiske Fag,

som fandtes offenliggjort i sidste Numer af »Typ.-Tid.«, og som havde været forelagt Afdelingsstyrelserne og var bleven godkendt af disse. Naar Portionerne var sat til 1 Kr. 30 Øre, var dette Tal for saa vidt kun omtrentlig, som det ved *den sidste Udbetaling* i hvert Kvartal kunde give en 5-Øre mere eller mindre til hver Portion. For et enkelt Trykkeris Vedkommende (»Nationaltid.«), var der som bekendt fornylig opnaaet et ugenlig Dyrtidstilskud paa Lønnen; man vilde nu ved Mægling søge at faa Forskellen mellem dette og det nye Forslag til at glide. Formanden skildrede iøvrigt de Forhandlinger, der i Udvalg og Underudvalg var ført med Københavns Bogtrykkerforening og anbefalede sluttelig Medlemmerne at give Resultatet af disse Forhandlinger, det her foreliggende Forslag, deres Stemme, thi derved viste de en sund Forstaaelse af, at Hjælpen burde falde paa de Steder, hvor Dyrtiden trykkede stærkest.

I en paafølgende lang Diskussion, som yderligere belyste og kritiserede det foreliggende Forslag, deltog WARTENBERG, VIGGO CHRISTENSEN, JOHAN JENSEN (C. Th. Thomsen), MARTIN JENSEN, BERENDT, MICHAELSEN (»Politiken«), OTTO RUNDBERG, HELLBERG, NILSSON (Trykkeriarb.s Formand), CARL NIELSEN, ERVIG, LAUR. JENSEN, FENSBO og FENDRICH. Hvorefter Forslaget vedtoges med stor Majoritet.

Paa Henstilling fra VIGGO CHRISTENSEN udskød man de to sidste Punkter af Dagsordenen (3. Beretning fra Kontrahentmøderne og 4. Eventuelt indsendte Forslag) til næste ordinære Generalforsamling og behandlede endnu kun Dagsordenens Punkt 2: *Opstilling af Medlemmer til Voldgiftsretten.*

Man enedes efter nogen Diskussion om at lade en Liste med følgende Kolleger gaa til skriftlig Afstemning blandt Medlemmerne:

De afgaaende: TH. HOLMEN (»Soc.-Dem.«) og CARL NIELSEN (»Soc.-Dem.«), Suppleanterne fra sidste Aar: CARL CHRISTOFFERSEN (Fjeldsøe), VILH. JACOBSEN (»Soc.-Dem.«) og CARL SCHNOOR (»København«), samt som ny foreslaaede: HELLBERG (J. Jørgensen & Co.), HARALD JENSEN (Forlagstrykkeriet) og JUL. SCHRØDER (»Soc.-Dem.«).

Ny Tarif!

JA, hvor mange Gange har man ikke sat sit Haab til en ny Tarif for lige saa mange Gange med god Grund at kunne føle sig skuffet over, hvad der blev opnaaet.

Den Løn, de fleste Provinstypografer for Tiden oppebærer, kan kun betegnes som latterlig lille i Forhold til de Lønninger, adskillige andre Fag kan opvise. Selv overfor den ikke faglærte Arbejder er vore Lønvilkaar aldeles abnorme.

Imidlertid maa vi være glad ved den fra alle Sider indenfor vort Fag raadende Beslutning om, at denne Gang skal det være absolut Alvor med en virkelig kraftig Forbedring.

Da vi for 2 Aar siden gik med til kun 1 Krones Forhøjelse af de mindste Lønninger, var det fordi vi troede, at denne Krig kun ene og alene kunde og skulde bringe Ulykker over os Alle; men de Ulykker vi fik, blev kun Dyrtiden, der saa godt som kun rammer den fastlønnede Tjenestemand, medens den uanede Guldstrøm, der er tilflydt Landet, er kommen alle andre end os tilgode. Det var en glædelig Overraskelse for Storborgeren og en bitter Skuffelse for os. For hvor mange Principaler indenfor vort Fag har gjort noget alvorligt for at lindre den Nød, vi saa haardt maa føle? Ja, jeg tænker ikke her paa de smaa Principaler, for de er som Regel efter bedste Evne Foregangsmændene.

Naar vi imidlertid nu — i en Dyrtid Ingen kan se Ende paa — har gjort den fortvivlede Opdagelse, at de knapt 30 Kr., som vi før havde den største Paapasselighed nødig for at faa til at slaa til, nu bogstavelig smuldrer væk mellem Fingrene paa os. Eftersom vi nu skulde have ca. 45 Kr. for at kunne betale enhver sit, saa fremkommer disse Linjer for overfor rette Vedkommende at fastslaa, at et Forslag til en ny Tarif, som ikke byder os gennemsnitlig 50 pCt. i Løntillæg, ikke vil blive vedtaget. Et saadant Tillæg er ikke en Gang noget reelt Tillæg — ikke paa nogen Maade — thi næsten Alt er jo stegen ligesaa meget og mere. Nominelt er ca. 45 Kr. en ret god Løn, men reelt er det ikke mere end knapt 30 Kr. før Krigen.

Principalerne har den Udvej at kunne lægge paa deres Varer igen — hvad De ogsaa nok skal finde paa. Men vil Principalerne ikke paa nogen Maade opnaa en mindelig Ordning, lad os saa give dem den fornødne Tid til at tænke over Forholdene. Som vi har det nu, kan der ikke gaa noget i Stykker ved alle Mand at tage paa Landarbejde en Tid, om det skulde være nødvendigt, for at overbevise d'Hrr. Principaler om, at en Haan, som det sidste Dyrtidstillæg var, lader vi os ikke oftere byde. TYPOGRAF.

Maribo.

OVERFOR den i Referatet fra Maribo fremsatte personlige Mening om mig, at jeg intet har foretaget mig i Foreningens Interesse, vil jeg minde om Rødby-Affæren. Der blev *klaget* over, at en Typograf havde forladt Arbejdet, og da jeg netop skulde til København, bad jeg om at udsætte Sagen til jeg fik talt med *Forretningsføreren* (d. 29/4 1916), *der gav mig Medhold i min Opfattelse*, men da jeg meddelte dette hernede i Afdelingen, blev jeg modtaget med et: »Hvad Fanden rager det Dig? Hvorfor *blander* Du Dig ind i den Sag? Lad dem ordne det selv!« — — og vedtager paa en Generalforsamling, at — der intet maa foretages!

Jeg har i den Tid, jeg har været Formand, udført hvad jeg skulde — ganske vist har jeg i et enkelt Tilfælde undladt at give et Medlem en Reprimande, fordi han modtog Plads uden at henvende sig først til

Formanden —, men det husker Referenten maaske ikke; for jeg kan ikke tro, at det er et Tilfælde, han vil fremdrage mod mig.

At jeg ikke er mødt til Generalforsamlingerne er sandt nok. Jeg har nemlig paa Grund af Privatarbejde kun Mandag og Tirsdag fri. Jeg har hver Gang villet have Generalforsamlingen en af disse Dage, men det vilde Medlemmerne ikke, ligesaa, naar jeg hver Gang anmodede om Fritagelse for Hvervet som Formand; jeg har hver Gang meddelt, naar jeg ikke kom, og har der været nogen Meddelelse at afgive, har jeg afgivet dem skriftligt, saa Skriveriet er kun lavet for at gøre sig interessant — paa min Bekostning.

Den Slags Skriveri skaber ikke gode kollegiale Forhold, og jeg beklager, at der er dem, som er for dumme til at forstaa det.

Saadan er Forholdene hernede i »det idylliske Maribo.«

Maribo, den 11. December 1916. JENS LONNING.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund.

Juli Kvartal 1916.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Juli 1916	723.60	Rejseunderstøttelse . . .	2,428.90
Ordin. Kontingent . . .	49,939.27	Underst. p. St.	23,946.00
Ekstra do. . . .	0.60	Sygeunderstøttelse . .	21,790.37
Andre Indtægter	3,234.48	Begravelseshjælp	1,320.00
Tilsk. fra Hovedkassen	9,004.40	Andre Udgifter	2,192.25
		Inds. til Hovedkassen .	10,501.63
		Beholdn. 30. Sept. 1916	723.20
	62,902.35		62,902.35

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Juli 1916	841,967.24	Tilskud til Afdelingerne	9004.40
Inds. fra Afdelingerne	10,501.63	Overfartsbilletter	296.25
Renter	2,796.64	Typograf-Tidende	1,888.57
Kommunetilsk. til B.A.	479.43	Tarifforhandlinger	8.80
Statstilskud til do. . . .	34,275.15	Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	346.80
Abonnem. og Ann. i Typ.-Tid.	101.74	Kontorartikler	17.81
Refunderet Telegr. . .	2.50	Lønninger og Honorarer	1,985.00
Købt Kommune-Obligationer	118,040.00	Rejseudgifter og Diæter	1,232.60
		Porto	80.30
		Telegram og Telefon .	106.31
		Tryksager	357.50
		Bladhold	3.57
		Bogbinder	30.00
		Andre Udgifter	16.40
		Købt Kommune-Obligationer	92,071.20
		Godtg. Renter for samme	1,538.35
		Beholdn. 30. Sept. 1916	899,180.47
	1,008,164.33		1,008,164.33

København, den 23. December 1916. VIGGO CHRISTENSEN.

Vi vil ha' flere Husholdningspenge!

AALBORG LOKALAFDELING holdt forleden Fest i »Apollo«, hvor der bødes paa Koncert og Optræden af Fru Zwiki, Bal og Fællesbord — alt gratis for Medlemmerne, som morede sig fortræffeligt. Det er ogsaa første Gang, en saadan Fest er afholdt.

Ved Kaffebordet gjorde Formanden, Johan Gerdt, Forsøg paa at bilde Damerne (Konerne) ind, at Typograferne afholdt mange Generalforsamlinger(!) Saa skete noget, som ikke er sket før ved Typograffester — en Dame holdt en Tale.

Da Talerinden var Formandens Kone, vidste hun jo ret god Besked med de »mange Generalforsamlinger«. Hun udtalte bl. a.: »Gaa I bare til Generalforsamling saa meget I vil, naar bare I faar noget godt ud deraf. Det kan jo ikke nytte, at I kommer hjem Mortensaften og vil have Gaasesteg, naar der ikke er Penge til mere end en Spegesild! . . . Med Haabet om, at Typograferne maa faa saa god en Tarif, at vi Koner kan faa nogle flere Husholdningspenge, vilde Talerinden bede Damerne udbringe et Leve for Herrerne!«

Men Hurraerne udeblev. Aarsagen er selvfølgelig ikke, at Damerne havde brugt Stemmen saa meget før Festen, at de var bleven hæse. Det kunde maaske snarere opfattes som Protest mod utilstrækkelige Husholdningspenge. Men mange Stemmers: »Det er hørt«, sagde dog lige saa meget som et Hurra.

Konernes berettigede Raab paa flere Husholdningspenge gaar hermed ind i den Række af Tilkendegivelser, som siger, at næste Gang nøjes vi hverken med 1 eller 2 Kroner.

Thi Typografernes Koner Landet over er sikkert enige om Kravet: *Vi vil have flere Husholdningspenge!* J. G.

Nær og Fjærn.

Typografernes Syge-Hjælpekasses Juletræsfest afholdes Nytaarsaften i Prins Wilhelms Palæ. Ved Børnefesten musicerer et 12-Mands Orkester under Ledelse af Hr. Stabstrompeter HJALMAR KOEFOED. — Børne-Billetter sælges kun til Hjælpekassens Medlemmers egne Børn. Voksen-Billetter sælges til enhver Kollega, der ønsker at deltage i denne fornøjelige Fest Nytaarsnat, og det anbefales at sikre sig Billet i Tide. Absolut intet Billetsalg ved Indgangen. — Se iøvrigt omstaaende Annonce.

Af Gaver til Lotteriet har vi modtaget: A/S Bie: Forskellige Utensilier; X: Et Postkort-Album; L. Levison jun.: En Pakke Æskepost. — Gaver modtages fremdeles med Tak paa de i omstaaende Annonce nævnte Adresser.

Typografernes Stiftelse. Opmærksomheden henledes paa Generalforsamlingen, der afholdes Søndag Kl. 10½ i Rømersgade. Da Maskinsætterne skal benytte samme Lokale Kl. 12½, bedes Medlemmerne møde præcis.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Berl. Tid.s Pers. (5. B.) 26.15, Schultz' Trykkeripers. 7.15, do. Sættere (6. B.) 20.00, Vilh. Hansens Pers. (4.—5. B.) 4.50, Forlagstrykkeriets Sætterpers. (1. B.) 70.00, Fraenkels Pers. 11.00, Hoffensbergs Pers. 59.50, Hertz' Pers. (6. B.) 5.75, S. L. Møllers Sættere og Trykkere (5. B.) 20.00. Citytrykkeriets Pers. 30.00, Jarmer (Principal og Pers.) 6.00, Kihls Pers. 23.00, Bærentzens Pers. (2. B.) 25.50, Social-Demkr.s Pers. (3. B.) 100.00, Bianco Lunos Pers. 46.20, Knudtzons Pers. (3. B.) 9.90, F. E. Bording (Principal og Pers.) 115,50, H. Meyers Pers. (2. B.) 18.25, P. Andr. Andersen 9.30, Henningsen 13.50. L. A. Jørgensens Pers. 16.00, Thieles Pers. (4. B.) 15.00, Berl. Tid.s Pers. (6. B.) 21.65, Langkjærs Pers. (7. B.) 3.30, Schultz' Trykkeripers. 6.75, do. Sættere (7. B.) 20.00, Krohns Pers. 71.00, Allers Pers (5.—6. B.) 15.30, Ihrichs Pers. 50.50, »Th.« 2.00, Bagges kgl. Hof-Bogtrykkeris Pers. (2. B.) 40.00, C. Th. Thomsens Pers. 15.00. Tils. 897.70. Ialt med det tidl. indk. 1872 Kr. 30 Øre.

Bidrag modtages fremdeles.

København, den 13. Decbr. 1916. LAUR. JENSEN.

Til Juleuddelingen har jeg modtaget:

Aarhus: Aarhus Amtstidendes Pers. 47.00, W. 2.00, A/S Aarhus Amtstidende 10.00, Reklametrykkeriets Pers. 20.00, Busch & Petersen 10.00, Andelstrykkeriets Pers. 7.00, S. Jensen Sort 10.00, Demokratens Pers. 75.00, Landstingsmand Harald Jensen 10.00, Red. Simonsen 3.00, Licius Nielsen 10.00, Otto Anesen 3.00, Nationaltrykkeriets Pers. 5.00, Bogtr. Rasmus Nielsen 5.00, De forenede Bogtrykkeriers Pers. 31.00, De foren. Bogtrykkerier 10.00, Th. Thrues Pers. 14.50, Stiftsbogtrykkeriets Pers. 55.00, Red. Funch Thomsen 10.00, A. G. Weber 2.00, Hougaard Fey 2.00, Clemenstrykkeriets Pers. 3.50, Clemenstrykkeriet 5.00, Jyllandspostens Pers. 40.00, Jydsk Centraltrykkeris Pers. 12.00, Jydsk Centraltrykkeri 10.00, H. Windeløw 10.00, Dam Christensen 3.00, Mar. Geertsens Pers. 4.00, Mar. Geertsen 10.00, Zeuners Pers. 8.00, Poul Larsen (Holms Bogtr.) 2.00, Trøjborg Bogtrykkeris Pers. 10.00, Afholdsdagbladets Pers. 9.00, Chr. Christoffersen (Duplex) 2.00, Bogtr. Møller Christensen 2.00, Forlagsbogtrykkeriet 2.00, L. Jacobsen 1.00, Bogtr. Vald. Simonsen 2.00, Bogtr. Chr. Olsen 5.00, V. Dahlsen 2.00, Søren Sørensen (J. Winds Bogtrykkeri) 2.00, ialt 486.00. Assens: Afdelingens Medl. 18.75, Red. Vejle 2.00, ialt 20.75. Kolding: 52 Medlemmer 174.25, Bogtr. Konrad Jørgensen 10.00, Kolding Avis 8.00, Kolding Folkeblad 5.00, A. Lumbye 5.00, Bogholder L. Fuglsang 3.00, Faktor Christiansen 3.00, Red. Knud Hansen 2.00, Redaktionssekretær A. P. Thomsen 2.00, Venstrebladet 3.00, Johanne Sørensen 0.50, Inger Sørensen 0.50, Petra Petersen 0.50, Stella Lander 0.50, ialt 217.25. Korsør Lokalafdeling 17.00. Nykøbing M.: Morsø Folkeblad 10.00, Forretningsf. Povlsen 2.00, Red. Martin 2.00, Journalist Honoré 1.50, Red. Haurum 2.00, Red. Kampmann 2.00, 12 Medl. 25.50, ialt 45.00. Randers: Red. Elmenhoff 10.00, Faktor Chr. Petersen 3.00, Redaktionssekretær Thomasen 2.00, Journalist Kessler 2.00, Bogtr. Rye 7.00, Faktor Nielsen 3.00, Red. Trap 2.00, Red. Nøhr 2.00, Redaktionssekretær J. Christiansen 1.00, Journalist Hermansen 2.00, Forretningsfører P. Waaben 2.00, Randers Bogtrykkeri 4.00, Bogtr. N. K. Nielsen 5.00, 57 Medlemmer 118.00, ialt 163.00. Rudkøbing: Afdelingens Medl. 10.50, Langelands Folkeblad 5.00, Langelands Avis 5.00, Bogtrykker Rasmussen 1.00, ialt 21.50. Slagelse: Lokalkassen 100.00, indkommet ved Salg af Arbejdernes Almanak 1.87, ialt 101.87. Thisted: Lokalafdelingen 30.00, Ekstrabidrag fra 15 Typografer 15.50, Redaktør Ravnemose 3.00, Redaktør Aaberg 3.00, Redaktør Hansen Bøjle 2.00, Bogtrykker Rasmussen 2.00, Faktor Behr 1.00, Faktor Ludvigsen 1.00, ialt 57.50. — Tilsammen Kr. 1129.87.

Kobenhavn, den 13. December 1916. VIGGO CHRISTENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformand.

Slagelse, Typograf Chr. Nielsen, Sorøvej 15.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

6. December: Middelfart 50.00; Stubbekøbing 25.00.

København, den 12. December 1916.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Anna Mühlenfeldt, udl. 12/12 11 i Aarhus (G. Nielsen & Co.), tidl. Medl. Hjælpearb. Peter Oluf Vald. Hviid (Thiele). Hjælpearb. Sofus L. Olsen (Schouw & Co.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Hjælpearb. Poul Jacobsen fra Dansk Arbejdsmands-Forb. (Aller). 6930 Jens Bro Jensen paa Rejse (Kr. Dagblad). 1322 Th. Jeppesen fra Udl. (arbl.).

Aarhus, 3667 Thorkild Christensen (Th. Thrues Bogtr.) og 6854 Lorentz F. Jensen (Demokraten). Esbjerg, 6160 Th. Kassow (Esbjerg Avis). Hjørring, 3412 Hans Husted (Nordjysk Dagblad). Kolding, 6714 Chr. Michael Hansen (Avisen). Køge, 6323 Niels Chr. Pedersen i Pl. Maribo, 6028 Carl Emil Christiansen (Soc.-Dem.). Nakskov, 1763 Knud Jørgensen (Lyhne). Nykøbing M., 6983 Herman Albert Horn (Morsø Avis). Ringkøbing, 2569 Niels Jensen (Strandbygaard, Skjern). Ringsted, 3791 Ejner Spietz (Folketidende), 3371 Holger Frederiksen (Folketidende), 6908 Lars P. Rasmussen (Folketidende) og 3413 R. P. Marquardtsen (Folketidende). Silkeborg, 101 August Høyer (Soc.-Dem.).

Fratraadte.

København: 3673 Jens S. Carl Chr. Lund til Skanderborg i Pl. 3998 Niels Gustav Petersen til Nakskov i Pl. 6258 Frede Schou til Roskilde i Pl. 3763 Søren Laur. Sørensen til Stubbekøbing i Pl. 1490 Olfert Wassmann til Nakskov i Pl.

Aarhus, 101 August Høyer til Silkeborg i Pl. Esbjerg, 3412 Hans Husted til Hjørring i Pl. Køge, 6797 C. Pagh Jensen til Skanderborg i Pl. Slagelse, 6895 J. Chr. Nielsen til Ringsted (arbl.). Svendborg, 6908 Lars Peter Rasmussen til Ringsted i Pl.

Udmeldt.

Hjørring, 6335 Carl Jensen (Faktor).

M.-K. afholder **ekstraordinær Generalforsamling** *Søndag den 17. Decbr.* Kl. 12½ Form. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden, med følgende *Dagsorden:*

1. Forskellige Arbejdsforhold. 2. Stiftelsesfesten. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Administrationsfonden i Ny typ Forening.

Begæring om Deltagelse i Juleuddelingen indsendes senest Lørdag den 16. ds. til Styrelsen under Adresse: P. Hansen, Nansensgade 45[2].

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½: Sangøvelse. (1 U)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Avistrykker.

En virkelig maskinkyndig, helst gift Trykker med Interesse for sin Gerning og ellers omgængelig og paalidelig, kan faa en god, let og varig Plads til god Løn. Billet mrkt. »*U. 204*« til **Wolffs Box**, *Østergade 57, K.* (333)

Akcidenssætter,

helst yngre, kan straks faa Arbejde paa
(331) **Hobro Avis.**

Pladsen som Maskinsætter, henh. Haandsætter er optaget. Tak for Tilbudene.
Med Agtelse
for **Hejmdal**
(335) KOCK

Mindre Akcidenstrykkeri

ønskes til Købs. Tilbud mrkt. P. M. »332« sendes til Ekspeditionskontoret.

Skæremaskine til Salg.

En Stangmaskine med **Træbord**, 41 cm. Snitbredde, 2 gode Knive, sælges for 75 Kr. i **Præstø Bogtrykkeri.** (334)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse.

For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (319)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Gamle Dages Bogtrykkerforhold i Omrids.

Fremstillet af EMIL SELMAR.
Trykt paa imiteret Japan-Papir à 2.00 og paa Old-Stratford-Papir à 5.00.
Faas ved Henvendelse til
Thomsens Bogtrykkeri,
(330) Holstebro.

F. L. BIE A/S
Gothersgade 28, København
Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale**, **Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12a)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Lauge Petersens
Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.

Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*

Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper. *Leverandør til de største Bogtryk-, Litografi- og Reproduktionsanstalter.*

Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (218)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

NYTAARSAFTEN

afholder Typogr. Syge-Hjælpekasse sin **Julefest** i Prins Wilhelms Palæ. **Børne-Billetter** à 25 Øre faas hos Kassereren indtil den 22. ds. og **kun** til Hjælpekassens Medlemmers egne Børn. **Voksen-Billetter** à 35 Øre faas indtil den 29. ds. hos: C. J. CHRISTOFFERSEN, Norgesg. 4[4], ALB. E. HANSEN, Nansensg. 76[3], JUUL SØRENSEN, Rigensg. 5[3] og Kassereren A. ANDREASEN, Vølundsg. 3[4]. — **Intet Billetsalg ved Indgangen.** Hr. Stabstrompeter **Hjalmar Koefoed** dirigerer Musiken ved det **store Bal fra 10-4.** **Ingen Pavser.**

NYTAARSBAL

En yngre velanbefalet
Rotations-Maskintrykker,

fuldt fortrolig med **16-sidet Maskiner** og **do. Stereotypi,** ønsker Plads midt i Januar i en større By i Danmark. København foretrækkes. Billet mrkt. »*Frankenthal 329*« modtager Ekspeditionskontoret.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 51 KØBENHAVN DEN 22. DECEMBER 1916 XLIII AARGANG

Fællesmøde i Odense.

Søndag den 14. Januar 1917, Formiddag Kl. 10, aabnes i Folkets Hus i Odense et Møde for Typograferne af samtlige Lokalafdelinger fra Fyns Stift.

Dagsorden: *Den ny Tarif.*

Forretningsfører VIGGO CHRISTENSEN har lovet at komme til Stede.

I Betragtning af et saadant Mødes Vigtighed, maa et stort Besøg fra hele Fyn forventes.

LOKALSTYRELSEN I ODENSE.

Otto Smith.

UVENTET og uforstaaende fik vi Meddelelsen om, at De samvirkende Fagforbunds Sekretær, OTTO SMITH, var død. Han havde indenfor vor Organisation for kun 14 Dage siden givet saa kraftige Livstegn fra sig, at vi kun daarlig kunde forlige os med Tanken om, at han for stedse var gledet fra os.

Da vi midt i Dyrtids-Situationen maatte give Møde i Arbejdsgiverforeningen, mødte Otto Smith som Repræsentant for De samv. Fagforbund. Arbejdsgivernes Forsøg paa at faa Typografernes Handling stemplet som noget forfærdelig ulovligt, hjemfalden til den faste Voldgiftsrets sorte Gryde, tog Otto Smith straks stærkt og energisk Livet af, idet han paaviste, at det netop var Bogtrykkerne, der var paa Ulovlighedens Grund. Kun en Gang forud for dette, har Dansk Typograf-Forbund haft nogen Sag i Arbejdsgiverforeningen, det var Forhandlingerne om Provinstypografernes Dyrtidstillæg der sluttede dér, da Bogtrykkerne paa et Møde med Forbundet havde vist sig særdeles utilbøjelige til at indrømme et anstændigt Tillæg til Lønningerne. Arbejdsgivernes Repræsentant betegnede Mødets Formaal som noget enestaaende, og var meget betænkelig ved at beskæftige sig hermed, midt i en Tarifperiode. Ogsaa i dette Møde deltog Otto Smith og det lykkedes ham straks at fjærne ovennævnte Betænkeligheder, idet han karakteriserede Provinstypografernes Lønninger som værende saa skandaløse lave, at overhovedet ingen Arbejdsgiver kunde være bekendt, i disse Tider at byde sine Arbejdere noget lignende. Arbejdsgiverforeningen var derefter straks villig til at medvirke til et Resultat.

Paa vort Forbunds Delegeretmøde i Odense 1914 var De samv. Fagforbund repræsenteret ved Otto Smith; han paahørte med levende Interesse alle Forhandlingerne og fik Lejlighed til kort at deltage i Diskussionen om vort Forbunds Forbliven i Centralorganisationen.

Otto Smiths saa bratte Død er et stort Tab for Danmarks organiserede Arbejdere, thi han var en betydelig Mand indenfor den store Sammenslutning; hans rige Evner spændte over alle de Felter, der er indenfor Organisationens Omraade. Med samme Myndighed og Styrke, hvormed han deltog i Forhandlinger med Arbejdsgiverne, var han den helstøbte Personlighed overfor de store Forsamlinger i vore egne Organisationer. Med en egen Kraft og Varme kunde han slaa haardt for det, han mente der var til Organisationens Bedste — og kunde gøre det, uden at skabe Bitterhed eller Fjendskab hos sine Modstandere.

Det er derfor saa meget mere smerteligt, at han allerede nu er gaaet ud af Kampen, thi Fremtiden var hans; han havde evnet meget, baade indad og udad, om han havde faaet Lov at virke i al sin Frodighed.

En god Kammerat, et følsomt Menneske for alle, der led Uret og Nød.

Otto Smith havde tillige den lykkelige Evne at kunne skabe glade Mennesker om sig; altid selv i godt Humør fik han alle til at se en Sag ogsaa fra den lyse Side, og ved sine muntre Indfald og gode Vitser, kunde han faa selv den mest sure til at le himmelhøjt.

For alle, der kendte ham og holdt af ham — og det var mange — var derfor Budskabet om hans Død et sviende Slag, der i et Øjeblik lammede ens Evne til at tænke. Men alle vil vi bevare Mindet om ham som en retlinet Medkæmper og brav Kammerat.

Dyrtidstillæg.

»Skive Avis« (Red. C. VILHELMSEN) har for anden Gang uopfordret overrasket sit Personale med et Tillæg af: For Typografernes Vedkommende 1 Kr. ugenlig og for Faktorens 2 Kr., saa Lønningerne herefter er henholdsvis 31 Kr. og 35 Kr.

Vilh. Wartenberg og Hustru

fejrer 2. Juledag deres Sølvbryllup. Vor landskendte Kollega vil aabenbart i den Anledning blive Genstand for megen Hyldest fra Kollegers Side, og ogsaa fra andre Steder vil han modtage Bevis for, at man paaskønner det Arbejde, baade han og hans Hustru har lagt i Arbejderorganisationerne.

Stærkest og længst har han viet sine Kræfter paa Spørgsmaal, der vedrørte vor Organisation; kun faa er de større Ting, der de sidste 15—20 Aar har været fremme, uden at Wartenberg har søgt at give det noget af sit Præg.

Vi minder i denne Forbindelse om hans Kamp i sin Tid for højere Understøttelse til Arbejdsløse; selv om han ikke naaede alt det, han den Gang kæmpede for, permanent Hjælp, saa har han ved sit Arbejde i denne Sag dog i høj Grad Æren af de nuværende Satsers Højde.

I København, hvortil han kom i 1897, har han gjort sit væsenligste Arbejde indenfor vort Forbund, i de politiske Foreninger og i den kooperative Sammenslutning; men ogsaa ude i Provinserne har han i sine yngre Dage været blandt de forreste til at tage et Tag for Kammeraternes Sag. Han udlærtes 1887 i Kolding, har arbejdet og deltaget i Foreningsarbejdet i Aarhus, Aalborg, Skive, Odense og Nakskov.

Hans stærke impulsive Temperament og store Arbejdskraft har imidlertid i de senere Aar ført ham og hans Hustru over i Arbejdet for den kooperative Sammenslutning, blandt hvis bedste Repræsentanter han er.

De politisk interesserede Arbejdere i København har ved sidste Valg sat ham ind i Borgerrepræsentationen, hvor der er et stort Virkefelt for hans gode Evner.

Men først og sidst bliver han dog Typografernes Tillidsmand, og saa sent som i de sidste Begivenheder her i København, deltog han med utrættet Liv og Mod til Gavn for vor Stand.

Han har haft den Lykke i sin Hustru at have en god Kammerat, der ansporede ham til og gerne selv deltog i Foreningsarbejdet.

Saa gaar det nemlig betydeligt lettere.

Vi sender Parret vor Hilsen og Lykønskning og siger Wartenberg Tak for mange Aars Samarbejde.

Lærlingemisbrug.

DER er gennem Aarene — baade her i Bladet og andet Steds — skrevet adskillige Spalter om dette Spørgsmaal, og lige meget — eller rettere lige lidt — har det hjulpet. Men mon det ikke snart var paa Tide, at vi tog Skeen i den anden Haand. Den, der har blot en lille Smule Kendskab til Forholdene véd, at der rundt om findes en Mængde Trykkerier, der i allerhøjeste Grad er ukvalificerede til Uddannelse af Lærlinge, men ikke desto mindre melder der sig hvert Aar til Optagelse i vore Rækker en Masse unge Mennesker, der har »lært« i disse »Fabriker«, afskedigede efter en kort Tid at have arbejdet paa Stedet som »Svende«.

At der ikke mindst her ude i Provinsen findes adskillige af disse Virksomheder, der udklækker det ene Kuld Lærlinge efter det andet, uden i mindste Maade at være i Stand til at bibringe dem et blot nogenlunde Maal af Kundskaber, er en uomtvistelig Kendsgerning. Lærlingen bliver sat til at »stable« op til Avisen, og de sidste fjorten Dage før Udlæringen »faar han Lov« at sætte et Visitkort, en Regning o. lign., og derefter er han »Typograf«.

Hør blot et Eksempel:

I en sjællandsk Købstad findes et Trykkeri, der i disse Dage søger en Sætter-Lærling — der er i Forvejen 3. Personalet i Sætteriet bestaar af: 5 Maskinsættere, 3 Ombrydere og én — »Akcidens«-Sætter (en ganske ung Mand paa 20—21 Aar). Faktoren arbejder ikke i Sætteriet. Til dette Personale holdes altsaa 3 Lærlinge og søges en fjerde. Hvad »Undervisning« disse Lærlinge kan faa af denne ene, ganske unge Sætter er ikke vanskelig at tænke sig — den kan umuligt blive andet end lig Nul; men holdende sig paa Tarifens Grund erhverver Forretningen sig gennem alle disse Lærlinge en meget billig Arbejdskraft — paa vor Bekostning, den skal jo nemlig ikke bidrage til at føde vore Arbejdsløse. At Lærlingenes Svendeprøve er ganske elendig, og at en Lærling i Fjor fik sit »Svendestykke« kasseret af Skuekommissionen, er selvfølgelig kun hvad man kan tænke sig, og jeg anfører det kun for en Ordens Skyld.

Naar vi nu tænker paa, hvilken svimlende Sum vore Kasser hvert Aar maa udrede til disse Fagets Stakler, der paa Grund af mangelfuld Uddannelse intet Arbejde kan faa, og tillige paa, hvilken Trusel deres Tilstedeværelse stadig er for os, naar vi forsøger at hæve Lønnen — de anvendes jo immervæk visse Steder til at holde Lønnen nede, idet de gladelig tager Plads til Minimalløn — var det saa ikke Ulejligheden værd ved de nu forestaaende Tarifforhandlinger at slaa et Slag i Bordet for Principalerne. Vi bør forlange Lærlingeskalaen skærpet ganske betydeligt, f. Eks. paa den Maade, at kun *Akcidenssættere* lægges til Grund for Lærlingeantallet, og ikke Avisombrydere, Oprømmere, Maskinsættere o. fl., som jo dog i Følge deres Virksomhedsomraade ikke er i Stand til at bibringe Lærlingen nogen som helst af de Kundskaber, der er nødvendige for hans videre Vandring gennem Livet. I København maa Avistrykkerierne, som bekendt, ikke holde Lærlinge, men i Provinsen tælles samtlige Aviserne »Mænner« med, naar der skal antages Lærlinge.

Det er et Misforhold. Lad os fordre — og vel at mærke ikke være bange for at sætte noget ind paa at gennemføre vor Fordring — at det bliver herude som i København: *Antallet af Lærlinge skal staa i Forhold til Antallet af Akcidenssættere.*

Næstved, 26. Novbr. 1916. S—N.

Fra det idylliske Maribo.

Fænomenet Jens Lonning.

UDTALELSEN fra Maribo Lokalafdeling angaaende Formandsskiftet fremkom i Følge enstemmig Vedtagelse paa Generalforsamlingen, og naar Jens Lonning søger at tillægge den tilfældige Sekretær Æren for den ham overgaaede Reprimande, er dette absolut fejl Adresse. Han har nemlig kun sig selv og hele sin Optræden som Formand at takke derfor.

For at dokumentere sin Interesse for Foreningens Anliggender, fremdrager Jens Lonning »Rødby-Affæren«, som han er særlig stolt af, især »da Forretningsføreren gav ham Medhold i hans Opfattelse af Affæren«. — Men vi har den gode Tro til Forretningsføreren, at han, hvis han havde faaet Sagen rigtig fremstillet, sikkert vilde have sluttet sig til Generalforsamlingens Vedtagelse om, at der intet maatte foretages. Forholdet var nemlig det, *at Jens Lonning ved sin utidige Indblanding i Affæren og ved Forsøg paa at gaa Principalens Ærinde, let kunde have skabt en Kollega adskillige Ubehageligheder, og det var kun vor Vedtagelse om »intet at foretage«, der forhindrede dette.* — Det er den eneste Gang, han er optraadt som Formand, og hans Iver ved denne Lejlighed maa vistnok mere tilskrives Lyst til at brilliere overfor Rødby-Bogtrykkeren, end egenlig Interesse for Organisationsspørgsmaalet, som han jo løste paa en alt andet end flatterende Maade.

Naar Jens Lonning skriver, at Medlemmerne ikke vilde have Generalforsamling Mandag og Fredag, som var de eneste Aftener, han havde fri, er dette i høj Grad urigtig. Vi har gentagne Gang — særlig under ovenomtalte Rødby-Affære — opfordret ham til at indvarsle til Generalforsamling en af de Dage eller Søndag Formiddag, naar han selv kunde komme til Stede; men han har aldrig imødekommet vor Opfordring — hans Tid tillod det ikke. — *Gjaldt det derimod et Arbejde for den konservative Vælgerforening, hvis Sekretær han er, havde han Tid nok.*

Man vil derfor forstaa, at vi ønskede at komme af med ham som Formand, og naar vi tøvede saa længe, var det kun fordi vi gerne vilde sige ham vor Mening paa en Generalforsamling. Dette lykkedes imidlertid ikke; men nu har han i sit Enfold selv givet os Anledningen her. — Hans Bemærkning om den formentlige Pligtforsømmelse, et Medlem havde gjort sig skyldig i, ved ikke først at henvende sig til Formanden inden han tiltraadte sin Plads, kunde han have sparet sig, hvis han havde forhørt sig hos rette Vedkommende. Det omtalte Medlem henvendte sig nemlig personlig hos Formanden Søndag Eftermiddag, før han om Mandagen gik i Arbejde (ganske vist var det ikke til Jens Lonning, Henvendelsen skete; men heri var Medlemmet uskyldig, da den nye Formands Valg først blev bekendtgjort i »Typ.-Tid.« efter hans Tiltrædelse). Altsaa ikke en Gang denne lille Fjer kan han pryde sin »Uskyldighed« med.

Hvad hans Bemærkning om Kollegialiteten i Maribo angaar, da staar den sikkert lige saa højt her som andre Steder, og vi har Haab om, at selv ikke den lonningske Opsats har skadet denne.

Maribo, 16. December 1916.

M. A. JENSEN. P. LINDHARDTZEN. M. C. RASMUSSEN.
CHR. THOMSEN. V. RASMUSSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Slagelse Lokalafdeling.

Lørdag den 9. December Kl. 8½ afholdt Afdelingen paa Jærnbanehotellet en velbesøgt Generalforsamling, hvor en Del Sager angaaende forskellige Bidrag samt de aarlige Valg foretoges. Da den hidtilværende Formand, A. V. JENSEN, gerne saa sig erstattet af en anden, valgtes CHRISTEN NIELSEN; til Næstformand valgtes ALWART. Af den gamle Bestyrelse genvalgtes JOHS. PETERSEN og R. P. JENSEN, ligesom de to Kontrahenter (H. A. HANSEN og HARTMANN) genvalgtes.

Det vedtoges under »Eventuelt« hvert Aar til December-Generalforsamlingen at sætte Lokale-Spørgsmaalet paa Dagsordenen.

Efter at ALWART havde takket den afgaaende Formand (A. V. JENSEN), og den nye Formand (CHRISTEN NIELSEN) havde udtalt Haabet om, at det vilde lykkes ham at samle Medlemmerne, udspandt der sig en længere og interessant Diskussion om den nye Tarif, indledet af H. A. HANSEN, der i en velformet og kraftig Tale, jævnlig afbrudt af Bifald, lagde Medlemmerne paa Sinde, at man denne Gang ikke maatte lade sig afspise med den vanlige »Luftsteg«, men maatte have noget paa Bordet, der var til at føle paa. Der udtaltes Tilslutning til forskellige i den senere Tid i »Typ.-Tid.« fremkomne Generalforsamlings-Resolutioner, navnlig Esbjerg Resolutionen, og det fremgik klart af Stemningen, at man denne Gang ikke var til Sinds at dukke Hovedet og sulte i Tavshed. D. AFG. SEKR.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Fredag den 22. September 1916.

Klager over en Læge forelaa besvarede. Skrivelserne videresendes. — For at faa undersøgt om Sygekasserne har Medlemmer, der ikke kan siges at være ubemidlede, har Sygekasse-Inspektoratet udarbejdet et Skema, som ønskes tilstillet de Medlemmer, der menes at være bemidlede, eller hvis økonomiske Forhold man intet Kendskab har til. Til Efterretning. — En Kendelse, afsagt af et i Henhold til Sygekasselovens § 9 nedsat Udvalg, angaaende hvorvidt en Faktor vedblivende kunde være nydende Medlem af Typografernes Sygekasse, var faldet ud til dennes Fordel, idet et Flertal indenfor Udvalget ikke skønnede, at hans Fortjeneste — 2420 Kr. — oversteg den normale Størstefortjeneste for Arbejdere indenfor Faget. Til Efterretning. — Et Firma havde gentagne Gange nægtet at udbetale Dyrtidstillæget til en Del af Kvinderne. Efter fornyet Protest fra vor Side var Forholdet bragt Orden. Bifaldtes. — Et Par Ansøgninger om eventuel hvilende Ret diskuteredes. — Formanden refererede et Forhold, der af os var henvist til kvindeligt Arbejder-Forbund. Godkendtes. — Et Spørgsmaal, angaaende et Par Trykkeriarbejdere, som nødvendigvis skulde passere en tredje Instans, var overleveret til Victor Petersen. Godkendtes. — — Et Bogtrykkeri, der beskæftigede en Trykkerlærling, men ingen Trykker, havde efter Paatale lovet at rette dette Forhold. Til Efterretning. — Det vedtoges, ved et nedsat Udvalg, at undersøge Betingelserne for en eventuel Løsning af Brændselsspørgsmaalet. — Et Par Ansøgninger om Laan behandledes.

Valget til Voldgiftsretten.

Dette bør naturligvis ikke udelukkende foregaa efter Branchehensyn, men først og fremmest efter de Opstilledes Kvalifikationer. Dog mener jeg, at Bogsætterafsnittet i Tarifen er saa stort, at det nok kan berettige til en Repræsentant. Jeg skal derfor tillade mig at anbefale at stemme paa Hr. HELLBERG, der sikkert vil blive et baade interesseret og dygtigt Medlem af Voldgiftsretten.

Paa Bog- og Akcidenssætterklubbens Vegne:
P. BERENDT.

Nær og Fjærn.

Vilh. Wartenbergs Adresse er: Hillerødgade 129, Brønshøj.

Juletræsfesten. Inkassatorerne anmodes om at tilbagelevere tiloversblevne Voksen-Billetter senest Torsdag den 28. ds., da de ellers betragtes som solgte.

Af Gaver til Juletræet har vi endvidere modtaget: Paritz Gottschalck: Utensilier; Overpostmester Rasmussen: Et Par Stylter; De forenede Bryggerier: 10 Kr.; Carl Allers Etabl.: Indbundne Bøger; Uden Mærke: Et Kaffestel til 6 Personer. — Gaver modtages fremdeles med Tak.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Aalborg: Aalborg Amtstid. 20.00, Red. Frede Jordan 10.00, Red. J. Pedersen 3.00, Red. Holt 3.00, Journalist Ulkær 1.00, Faktor P. Christensen 3.00, Red. Schiøttz Christensen 5.00, Forretningsf. N. P. Jørgensen 3.00, Aalborg Venstreblad 10.00, Red. G. Fog-Petersen 4.00, Forretningsf. Christiansen 2.00, Journalist Hurup 2.00, Eyser 2.00, E. Glerup 1.00, Bogtr. P. Hansen 5.00, Faktor E. Schølin 2.00, Frk. M. Jensen 1.00, Bogtrykkerne Niels Hansen 3.00, Chr. Jensen 3.00, Frk. A. K. Nielsen, Central 3.00, Olufsen 3.00, Burmester 5.00, C. Schølin 5.00, Faktor Charles Jensen 1.00, Dronninglund 4.00, Medlemmerne 109.50, Lokalkassen 100.00, ialt 313.50. Bogense: 2 Medlemmer 5.00. Brønderslev Lokalafdeling 12.00. Esbjerg Lokalafdeling 78.00. Frederikshavn: Red. Vogelius 2.00, Red. Skjerning 1.00, Red. Sv. Christiansen 1.00, 6 Medlemmer 14.00, ialt 18.00. Haslev: 3 Medlemmer 6.00. Helsingør Lokalafdeling 43.00. Herning: Herning Folkeblads Pers. 14.50, Herning Avis' Pers. 18.00, Bogtr. Ant. Larsen 3.00, Red. Bendixen 5.00, Red. Therkildsen 2.00, Red. Stavnstrup 2.00, Red. Frandsen 1.00, ialt 45.50. Hillerød: Redaktører, Principaler og Kontorpersonaler 25.00, 20 Medlemmer 40.00, ialt 65.00. Hjørring: Red. Vølund 1.00, Journalist Larsen 2.01, Forretningsf. Mortensen 2.00, Faktor Jensen 3.00, Helmig 1.50, 19 Typografer 38.00, ialt 47.51. Hobro: 9 Medlemmer 18.00, Red. K. J. Kristensen 2.00, »dolfe« 1.00, × × × 2.00, ialt 23.00. Holbæk: Holbæk Amtstid. 15.00, Faktor L. P. Tjalve 2.00, Faktor S. Chr. Jensen 2.00, Holbæk Amts Venstreblad 10.00, Red. Jul. Bigum 3.00, Holbæk Amts Avis 10.00, Bogtr. S. M. Olsen 5.00, Faktor J. Lundahl 1.00, Lokalafdel. Medl. 42.00, ialt 90.00. Holstebro Lokalafdeling 52.00. Kallundborg: Avisen 10.00, Dagbladet 14.25, Folkebladet 8.00, Fr. Holte 2.00, Fr. Andersen 2.00, Preuss 1.25, P. Sørensen 1.00, ialt 38.50. Køge: Lokalafdelingen 35.00, Red. Søren Svarre 10.00, Red. Erik Svarre 2.00, Bogholder H. P. Christiansen 2.00, Redaktionssekret. Chr. Christensen 1.00, Journalist H. Bølling 1.00, Ella Grage 1.00, Faktor Frantsen 1.00, Red. Axelsen 5.00, ialt 58.00. Maribo Lokalafdeling 20.00. Middelfart Lokalafdeling 25.00. Nakskov: Redaktør Haugner 5.00, Bogtrykker Rasmussen 5.00, Boghandler Allerup 3.00, Bogtrykker Lyhne 2.00, Faktor Nielsen 2.00, 25 Medlemmer 48.00, ialt 65.00. Nyborg: Afdelingens Medl. 24.00. Nyborg Avis 3.00, C. Schønemann 3.00, A. Th. Frederiksen 2.00, N. C. Leise 2.00, Nyborg Soc.-Demokrat 3.00, ialt 37.00. Nykøbing F.: Lokalkassen 30.00, Lolland Falsters Folketidende 15.00, Lolland Falsters Folketidendes Personale 12.00, Bogtrykker H. V. Rasmussen 5.00, A/S Centraltrykkeriet 10.00, A/S Centraltrykkeriets Pers. 12.00, Lolland Falsters Stiftstidende 10.00, Loll. Falsters Stiftstidendes Pers. 20,00, Nykøbing Dagblad 10.00, Red. Monrad Hansen 2.00, Journalist Poul Sabroe 1.50, Journalist Pille 1.00, Nykøbing Dagblads Pers. 20.00, Nykøbing F. Soc. Dem. 5.00, Charles Petersen, Sakskøbing 2.00, ialt 155.50. Odense: A/S Fyns Tidendes Bogtr. 10.00, Bestyrer Th. Vennervald 4.00, Odense Avis' Bogtr. 10.00, A/S Hagen & Siversens Bogtr. 10.00, Værkfører Zimmermann 2.00, H. M. 4.00, Odense litografiske Anstalt 10.00, Fyns Stiftsbogtrykkeri 10.00, C. G. F. 4.00, Bogtrykker Thillerup 5.00, Fyns Venstreblad 10.00, Bogtrykker Søndergaard 10.00, Bogtrykker Kr. E. Petersen 4.00, Bogtrykker Marius Hansen 5.00, Andelsbogtrykkeriet 15.00, A. P. 5.00, Arbejderpartiets Trykkeri 10.00, Medlemmerne 399,30, ialt 527.30. Randers II: Bogtrykker A. L. Pedersen, Allingaabro 5.00. Ribe Lokalafdeling 18.50. Ringkøbing: Lokalkassen: 30.00, 24 Medlemmer 31.00, Ringkøbing Amts Dagblad 5.00, Red. Chr. Nielsen 2.00, Faktor J. N. Jepsen 2.00, Redaktionssekretær Digman 1.00, Journalist Hansen 0.50 Frk. J. Hansen 0.50, Frk. K. Brondlund 0.50, Frk. S. Ibsen 1.00, Frk. M. Pedersen 1.00, Fru K. Rasmussen 2.00, Bogtrykker L. Rasmussen 2.00, ialt 78.50. Ringsted: Venstres Folkeblad Ringsted og Sorø 10.00, Red. Timmermann 3.00, Red. Christiansen 2.00, Sorø Bogtrykkeri 3.00, Bogtrykker Krogh 2.00, Redaktionssekretær H. Chr. Pedersen 2.00, Journ. Jensen 1.00, Boghandler Flensborg 2.00, Ringsted Folketidende 10.00. Red. Christensen 3.00, Redaktionssekr. N. Jensen 1.00, Journ. Pedersen 1.00, Faktor Christensen 5.00, Red. Fr. Martin 3.00, Medl. 46.00, ialt 94.00. Silkeborg: Social-Demokratens Pers. 24.50, Journalist Tabor 5.00, Forretningsfører Th. Nielsen 2.00, Red. Jac. Christensen 15.00, Venstrebladets Pers. 14.00, Journalist Christensen 3.00, Red. Arnskov 4.00, Avisens Pers. 13.50, Red. Sørensen 6.00, Journalist Nisgaard 1.00, Silkeborg ny Bogtrykkeri (2 Mand) 4.00. Bogtrykker Johansen 5.00, Reklametrykkeriet (1 Mand) 3.00, Bogtrykker Pald 2.00, ialt 102.00. Skanderborg Lokalafdeling 25.00. Skive: Red. Carl Hansen 5.00, Fabrikant Mar. Jensen 10.00, Medlemmerne 54.00. Lokalkassen 25.00, ialt 94.00. Struer: 5 Medlemmer 10.00, Bogtrykker Christensen 2.00, Boghandler Knudsen 2.00, En Lærling 1.00, ialt 15.00. Stubbekøbing Lokalafdeling 4.00, Redaktør Føns 2.00, ialt 6.00. Svendborg: Red. Bondegaard 5.00, Red. Egebjerg 5.00, Red. Gregersen 5.00, Bogtrykker Behrends 5.00, Bogtrykker Meyer 5.00, Fru Westermann 5.00, Faktor Johansen 1.50, Faktor H. P. Rasmussen 2.00, Faktor Fedder Hansen 2.00, Medlemmerne 64.50, ialt 100.00. Varde Lokalafdeling 25.00. Vejle: Vejle Amts Folkeblad 15.00, Personalet 24.00, Red. Schweitzer 5.00, Faktor Wieder 3.00, Personalet 21.00, Vejle Social-Demokrat 5.00, Red. Jacobsen 5.00, Personalet 8.00, Papirhandler Hindborg 3.00, Personalet 8.00, Bogtrykker Udbye 5.00, Personalet 10.00, Bogtrykker Chr. Høyer 5.00, H. Høyer 2.00, J. P. Sørensen 2.00, ialt 121.00. Tilsammen 2405.81. Ialt med det tidligere indkomne 3535 Kr. 68 Øre.

København, den 20. December 1916. VIGGO CHRISTENSEN.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Valentin & Lunds Personale 11.00, Provinsbladenes Andelsselskab: Firmaet 10.00, do. Peronalet 9.00, Skou og Madsens Personale 9.00, Nielsen & Lydiches Sætterpersonale 93.00, Bogtrykker C. Græbe 10.00, Græbes Personale 51.25, J. Jørgensen & Co.s Personale 101.50, Bogtr. Jantzen 20.00, Faktor Brusen 10.00, Københavns Pers. 95.00, C. Andersen, »Ekspres« 10.00, Fyrtaarnets Pers. 17.50, Gr. Instituts Pers. 22.00, Roms Pers. 11.00, Hamb. & Lange (Prp. og Pers.) 30.75, Hertz Pers. (7. B.) 6.50, S. L. Møllers Sættere og Trykkere (6. B.) 13.00, Frbg. Bogtr.s Pers. 18.50, Missionstr.s Sættere og Trykkere 68.40, Weiss Pers. 30.50, Søborgs Pers. 9.50, Spuhr & Siebuhrs Pers. 14.00, Laursens Pers. 25.00, Hafnia (Prp. og Pers.) 18.50, Forlagstr.s Trykkeripers. 35.05, Rosenstand Larsen 2.00, Triers Pers. 47.10, Firmaet Rosenberg 5.00, Rosenbergs Pers. 14.75, Nord. Bogtr.s Pers. 17.00, Aage Benzen 5.00, Dywa & Jeppesens Pers. 18.50, Kr. Dagblads Pers. 73.25, Qvist & Co.s Pers. 16.00, Bogtr. Emil Kristensen 5.00, Emil Kristensens Pers. 14.50, Egm. H. Petersens Pers. 82.75, Nielsen & Lydiches Trykkeripers. 39.65, Chr. Jørgensens Pers. 5.50, Novemberfesten à Conto 1050.00, Bærentzens Pers. (3. B.) 10.50, Klubben »Politiken« (2. B.) 100.00, Berl. Tid.s Pers. (7. B.) 11.50, Centraltr.s Pers. (3. B.) 27.50, C. C. Petersens Pers. 22.05, Frederiksborg Amtstid. (Prp. og Pers.) 47.00, Ugens Nyheders Pers. 4.00, Schultz Trykkeripers. 10.30, do. Sættere (8. B.) 20.00, Martins Pers. 8.50, Frelsens Hærs Pers. 5.00, Hartvig Hansens Sættere og Paal. 9.00, Appels Pers. 6.50, I. Cohens Pers. 51.25, Nationaltr.s Pers. 15.00, C. Johansens Pers. 8.00, Ferslew & Co.s Pers. 27.00, Christtreus Pers. 27.00, P. Hansens Sættere 12.46, do. Trykkere 4.25, do. Paal. 3.20, Axelholms Pers. (4.—5. B.) 9.15, Berl. Tid.s Pers. (8. B.) 41.25, Soc.-Dem.s Pers. og Red.-Medl. af Dansk Typ. Forb. (4. B.) 89.50 (ialt bet. 389.50). Tils. 2715.86. Ialt med det tidl. indk. 4588 Kr. 16 Øre.

Bidrag modtages fremdeles.

København, den 19. Decbr. 1916. LAUR. JENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Medlemmer.

København. Sætter Louis Carl Nielsen, udl. 4/11 16 hos Jensen & Rønager (arb. s. St.). Sætter Frithjof Karl Vald. Nielsen, udl. 1/9 14 hos Schouw & Co. (arb. s. St.). Sætter Kai Oskar Rechendorff, udl. 1/9 16 hos Schouw & Co. (arb. s. St.). Trykker Axel Geweche (Schouw & Co.). Trykker Viktor Holger Immanuel Pedersen (Schouw & Co.). Trykker Jens Ditlev Petersen, udl. 23/11 10 hos Rosenberg, tidl. Medl. Stereotyp. Georg Joh. Jul. Andersen, udl. 25/11 16 hos Christtreu (arb. s. St.). Stereotyp. Georg Fritz Albert Carlsen (Schouw & Co.). Paal. Flora Catharina Nakskov, udl. 5/7 14 hos C. Th. Thomsen (Hoff.), tidl. Medl. Paal. Tonny Johanne Kirsten Carlsen, udl. 15/12 16 hos Ch. Petersen (arb. s. St.). Paal. Ellen Christine

Nielsen, udl. 27/4 08 hos Valentin & Lund (Jensen & Rønager), tidl. Medl. Paal. Justa Christine Nielsen (Bording, Paragon). Paal. Mary Johanne Jørgensen, udl. 27/2 05 i Frelsens Hær (arb. s. St.). Paal. Helga Amanda Isidora Abrahamsen, udl. 28/4 16 hos Andreasen & Lachmann (arb. s. St.). Paal. Johanne Christensen. Paal. Emmy Bengta Grundtmann. Paal. Ingeborg Madsen. Paal. Julie Madsen. Paal. Ingeborg Noach. Paal. Ellen Petersen. Paal. Thora Sivertsen. Hjælpearb. Harald Frederiksen (Forlagstr.). Trykkerlærl. Orla Peter Sørensen (Truelsen).

Næstved, Sætter Rasmus Valdemar Andersen, udl. 31/12 16 i Næstved Tidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1815 Carl Chr. Jørgensen fra Udl. (Egm. H. Petersen). 3429 Peter E. Petersen fra Ringsted (Valentin & Lund).

Marstal, 3762 H. P. Maare (Ærø Folkeblad). Nakskov, 3666 H. A. Andersen (arbl.) og 3998 N. G. Petersen (Centraltrykkeriet). Skanderborg, 6797 Carl Pagh Jensen (Skanderborg Amts Avis) og 3673 Carl Lund (Skanderborg Amts Avis). Stubbekøbing, 3763 S. L. Sørensen. Svendborg, 4388 Jens Otto Spilcher (Meyer).

Fratraadte.

København: 4571 Olivia Agnes Christensen til Bogbinderforb. 3670 Jens Hansen til Horsens i Pl. 1403 Robert Karl Melby til Udl. 2808 Chr. Nielsen til Bogbinderforb.

Aalborg, 3951 C. L. Krebs til København og 6743 Lars Hveisel paa Rejse. Odense, 4388 Jens Otto Spilcher til Svendborg i Pl. og 3421 Hjalmar Svensson til Bogense (Militær). Ringkøbing, 2569 Niels Jensen paa Rejse. Skanderborg, 6854 L. F. Jensen paa Rejse. Stubbekøbing, 3666 Ant. Andersen. Viborg, 3885 Hans Jørgensen Hintze til Rudkøbing i Pl. og 6620 Karl Emil Fischer til Skanderborg i Pl.

Typografernes Sangforening.
Fredag Kl. 8½: Sangøvelse. (V)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En flink Akcidenssætter
kan faa Plads i **A. Rasmussens Bogtrykkeri, Ringkøbing.** (337)

Linotype-Sætter,
dygtig og paalidelig, søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »340« modtager Ekspeditionskontoret.

Yngre Sætter-Trykker
til Avis og Akcidens kan straks faa Plads i **E. Kjeldsens Bogtrykkeri, Odder.** (339)

En dygtig Akcidenssætter
og en **Sætter-Trykker,** hurtig og paalidelig, kan straks faa Plads hos
(342) **Lyhne, Nakskov.**

Trykkerileder.
Som saadan er Plads ledig i Provinsen for en **dygtig** og **repræsentativ** Fagmand (Sætter). Bill. med Lønfordring mrkt. »341« bedes hurtigst tilstillet Ekspeditionskontoret.

En brugt, men god
Skæremaskine
paa **Jernfod**, 52 cm. Snitlængde, er billig til Salg.
A. Rasmussens Bogtrykkeri,
(338) Ringkøbing.

Mindre Akcidenstrykkeri
ønskes til Købs. Tilbud mrkt. P. M. »332« sendes til Ekspeditionskontoret.

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Lauge Petersens
Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.
Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*
Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper.
Leverandør til de største Bogtryk-, Litograf- og Reproduktionsanstalter.
Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (218

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (12)

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (15)

Gamle Dages Bogtrykkerforhold i Omrids.
Fremstillet af EMIL SELMAR.
Trykt paa imiteret Japan-Papir à 2.00 og paa Old-Stratford-Papir à 5.00.
Faas ved Henvendelse til
Thomsens Bogtrykkeri,
(330) Holstebro.

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse.
For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (319)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.
Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.
Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.
Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**
Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN,
(79) Thingvalla Allé 28, S.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN *HAMBURG.*
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 52 KØBENHAVN DEN 29. DECEMBER 1916 XLIII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

København.

Fra 1. Januar d. A. er Prisen pr. 1000 Bogstaver forhøjet med 2 Øre saavel i Værk- som Avissats, ligesom Minimallønnen for mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere forhøjes med 1 Kr. ugentlig.

Endvidere skal der ydes et Tillæg af 1 Kr. til alle faste Lønninger for faglærte Arbejdere med en Grundløn af til og med 40 Kr., for Maskinsættere med en Grundløn af til og med 43 Kr., for Rotationstrykkere og Stereotypører ved Natarbejde til og med en Løn af 50 Kr., med mindre de paagældende Kolleger ved Dyrtidstillæget i Oktober fik mindst 1 Krones Forhøjelse.

I Henhold til Overenskomsten om yderligere Dyrtidstillæg skal samtlige Principaler fra 1. Januar for hver i Ugens Løb beskæftiget Arbejder betale 3 Kr. ugentlig. Beløbet udbetales første Gang Fredag den 5. Januar til Tillidsmanden med en Check paa det samlede Beløb. Herom vil dog fremkomme senere Meddelelse til Tillidsmændene.

Provinserne.

I Henhold til den med Principalorganisationerne trufne Ordning skal Dyrtidstillæget for Oktober Kvartal saavel hos Medlemmer som Ikke-Medlemmer af Principalorganisationerne **udbetales Nytaarsaften med 25 Kr. til gifte og 12½ Kr. til ugifte Typografer.**

For saa vidt Beløbet noget Sted ikke maatte blive udbetalt, bedes det **omgaaende meddelt til Forretningsudvalget.**

Til efter Lovenes § 44 at bistaa ved Tarifforhandlingerne skal der efter Forbundsstyrelsens Beslutning ved almindelig Afstemning blandt Medlemmerne vælges:

1 Linotype-Sætter,
1 Typograph-Sætter,
1 Monoline-Sætter,
1 Trykker og
1 Stereotypør.

De Lokalafdelinger, der til disse Hverv ønsker at bringe Kolleger i Forslag, bedes til Forretningsudvalget indsende Forslagene **inden Januar Maaneds Udgang.**

Der vil derefter blive foretaget almindelig Afstemning.

København, den 27. Decbr. 1916. FORRETNINGSUDVALGET.

Aaret, der svandt.

TREDJE Gang ved et Aarsskifte er Livet stærkt præget af Krigsbegivenhederne og disses Følger. Denne Gang betydelig værre end de to foregaaende, og meget tyder paa, at vi ikke endnu har naaet Højdepunktet. De sidste Dages Tale om en kommende Fred bliver næppe realiseret, og selv om det skete i en nær Fremtid, saa bliver de spændte Tilstande, der nu eksisterer paa alle økonomiske Omraader, desværre ikke straks afløste af normale Forhold; der vil, efter at Krigen en Gang sluttes, gaa lange Tider inden Priserne paa alt det, der nu er blevet dyrt, igen kommer ned; om det nogen Sinde lykkes at komme helt ned til det gamle Niveau paa alle Ting, er meget mere end tvivlsomt.

Vort Forbunds Virksomhed i det nu afsluttede Aar har da ogsaa i høj Grad været præget af hele denne Misére. Dyrtidslovens Ikrafttræden i Begyndelsen af Aaret, gav et stort og omfattende Arbejde for at skaffe de af Medlemmerne, der kunde komme ind under Loven, den størst mulige Nytte heraf.

Hvormange af Forbundets Medlemmer Landet over, der har modtaget Hjælp paa denne Maade, har vi ingen Tal paa, men i København var der i Maanederne Februar—Marts—April 135 Medlemmer, der modtog ialt 3559 Kroner, og i indeværende December Maaned har 120 Medlemmer modtaget 1112 Kroner. Ovennævnte Understøttelse er kun udbetalt til arbejdende Medlemmer, medens Arbejdsløse til den normale Understøttelses 3 forskellige Satser fik henholdsvis 4 Kr. 20 Øre, 3 Kr. 50 Øre og 3 Kr. 50 Øre i Dyrtidshjælp. Den samme Understøttelse er udbetalt til syge Medlemmer, forsaavidt de har opholdt sig i Hjemmet, medens de Medlemmer, der havde Hospitalsophold, maatte nøjes med et noget mindre Tilskud.

Medens Hjælpen til de arbejdende Medlemmer kun er ydet i Maanederne Februar—Marts—April og nu i December, saa har de Syge og Arbejdsløse modtaget den forhøjede Understøttelse hele Aaret.

Den københavnske Afdeling har i Efteraaret draget Omsorg for, at de Medlemmer, der ønskede at sikre sig noget Brændsel, ved Laan i Afdelingen fik Udvej herfor.

Der er nu af Rigsdagen vedtaget en ny Dyrtidslov, hvis Virkning vi endnu ikke kan udtale os om, men medens den i 1916 virkende Lov kun gav Kommunerne Ret til at anvende et Beløb, der svarede til 8 Kr. 50 Øre pr. Indbygger, eventuelt 10 Kr., saa tillader den nye Lov Kommunerne at anvende indtil 15 Kroner pr. Indbygger.

— — —

Paa Lønspørgsmaalets Omraade har der i Aarets Løb ganske naturligt været meget Uro indenfor Organisationen.

Det vil erindres, at man fra Arbejdsgiverforeningens Side havde draget Omsorg for, at saa mange Overenskomster som muligt udløb i 1916. Hensigten kender vi nu; ved at kæde det hele sammen til Løsning paa en Gang, nærede man fra den Side Haab om at slippe billigere, end om de gamle Fremgangsmaader anvendtes. Det blev imidlertid en mislykket Manøvre, thi De samv. Fagforbund krydsede ved en klog Handling Planerne, og ved de paafølgende Forhandlinger, hvor hvert Fag for sig fik ordnet sine Forhold, blev der sluttet en Række gode Lønoverenskomster, og i mange Fag tillige gennemført Dyrtidstillæg. Vi skal ikke komme nærmere ind paa hele denne interessante Udvikling, men netop disse mange Begivenheder, der fulgte Slag i Slag i Aarets første Maaneder, gav Typograferne Landet over noget at tænke paa.

Der voksede ud heraf en Uro og Bevægelse, hvis Forløb staar alle Medlemmer i frisk Erindring.

I København rejstes Spørgsmaalet om Dyrtidshjælp paa en Generalforsamling i April Maaned, men først saa sent som i Avgust lykkedes det at gennemføre et Forslag, hvorved den tarifmæssige Forhøjelse, der ordinært skulde ske 1. Januar 1917, traadte i Kraft; yderligere fik alle de Medlemmer, hvis Lønninger var 36 Kr. og derunder, et ugentlig Tillæg af 1 Kr. Dette galdt dog som bekendt ikke de kvindelige Trykkeriarbejdere, thi de maatte nøjes med den Krone, der indeholdtes i selve Tarifforhøjelsen.

Naar det tog saa lang Tid, at faa dette meget beskedne Forslag gennemført, saa havde det aabenbart sin Grund i, at Flertallet af Bogtrykkerne levede i den Tro, at de overhovedet ikke behøvede organisationsmæssigt at beskæftige sig med Løntillæg. Tarifens Varighed og Gyldighed var for dem et Bolværk, Typografernes Krav og Ønsker maatte slaa sig i Stykker paa.

Den første Henvendelse fra vor Side blev da ogsaa afvist under Henvisning til, at flere af Bogtrykkerforeningens Medlemmer havde ydet Dyrtidshjælp til sine Arbejdere. Men man var fra Foreningens Side villig til at opfordre Medlemmerne til i saa stor Udstrækning som muligt at fortsætte hermed, uden at det dog maatte opfattes som nogen Tvangs-Sag.

Hurtigt maatte dog Bogtrykkerne forandre Taktik, thi straks efter at deres Beslutning var blevet publiceret ud til vore Medlemmer, rejstes Kravet om Dyrtidshjælp paa næsten alle Arbejdspladser, og de enkelte Bogtrykkere indsaa da det uholdbare i deres Foreningsbeslutning.

Ikke mange Dage efter maatte Bogtrykkerne bide i det sure Æble og indbyde vort Forbunds Repræsentanter til en Forhandling om en almindelig Løsning af Spørgsmaalet.

Overenskomsten blev ikke synderlig godt modtaget af Typograferne, og da Dyrtiden blev strængere for hver Uge der gik, var selv den Hjælp Overenskomsten ydede, meget utilstrækkelig.

Under Indtrykket heraf berørte Forretningsudvalget da allerede i Slutningen af September atter Spørgsmaalet overfor Bogtrykkerne, idet man søgte at paavise den ydede Hjælps Utilstrækkelighed, og stillede i Udsigt, at man fra Nytaar maatte kræve en mere omfattende Hjælp gennemført.

Disse sidste Begivenheder er saa nye, at vi ikke finder Anledning til at opholde os herved, kun skal vi bemærke, at den nu gennemførte Overenskomst i al Almindelighed tilfredsstiller vore Medlemmer, og der er vel ogsaa Grund til at erkende, at naar Bogtrykkerne ved Forhandlingerne er gaaet med hertil, og senere paa deres Generalforsamling har godkendt det, har de vist Forstaaelsen af, at de har en Pligt til at hæve Lønningerne i en Tid som denne og hjælpe de af deres Arbejdere, der sidder haardest i det.

Man vil sandsynligvis fra Bogtrykkernes Side mene, at Typograferne ved deres Obstruktionshandling begik et meget alvorligt Brud, i hvert Fald paa det gode Forhold, der almindeligt hersker indenfor vort Fag mellem Arbejdere og Arbejdsgivere; det er muligt, vi skal ikke nu diskutere det, men Bogtrykkerne skal, i hvad der skete, kun se Beviset for, at mange af vore Medlemmer var i den yderste Nød, og at de ved deres Handling kun ønskede at understrege Betimeligheden af, paa daværende Tidspunkt at faa en Ende paa Forhandlingerne.

Overenskomsten er endnu ikke ført ud i Livet, saa vi kan ikke udtale os om, hvorledes den vil virke i alle Enkeltheder, men det er vort Haab, at alle vore Medlemmer vil bidrage til at gøre det let for Administrationen at arbejde med den og virke med til, at den i Følge sin Ordlyd og den Aand, der i det hele er lagt i Overenskomsten, bliver praktiseret ud i Livet paa retfærdigste Maade.

Vi tror om Bogtrykkerne, at de ikke vil modsætte sig meget liberale Fortolkninger af Overenskomstens Nydelsesbestemmelser, og vi haaber paa god Medvirkning ogsaa fra deres Side til at bringe det mest mulige ud af Overenskomsten. Vore Tillidsmænd paa Arbejdspladserne vil faa en Del at bestille med Udfyldning af Lister og lignende, men i Bevidstheden om, at de arbejder med paa noget godt, tvivler vi ikke om, at de alle vil gøre deres Pligt. (Forts.)

Tillidsmandsmøde

afholdes førstkommende Tirsdag Aften, den 2. Januar Kl. 8 i

Grundtvigs Hus (Sidelokalet tv.)

Studiestræde.

Dagsorden: Organisering af Arbejdsstoffet i Anledning af Dyrtidshjælpen. STYRELSEN.

De usynliges Kor.

JEG tager dem under ét — de to Tvillingebrødre Spectator og ham fra 70'erne. De hører jo begge til »de usynliges Kor« og synger den samme Sang — den gamle kendte Vuggesang om Taalmodighed og Resignation. Og det skal siges om ham fra 70'erne, at han hurtig har nemmet Melodien, naar man betænker — og hvem tvivler vel derpaa —, at han indtil hin mindeværdige Nat, da Stauning blev Minister, endnu aldrig havde deltaget i Sangen!

Man sammenligner mig med Josef i det gamle Testamente. Mon egenlig Spectator kender Josefs Historie til Bunds. Jeg tror det ikke. Thi hvis han havde kendt den, vilde han sikkert ikke have begaaet den Letsindighed at drage en Sammenligning mellem denne og mig.

Lad os se lidt nærmere paa denne Josef. Det er rigtigt, at han drømte meget, at han fortalte om Drømmene, — ikke til Alverden — men til sine Brødre, og at disse, der følte sig generede af Drømmenes Indhold, kastede ham i en Grav for senere at sælge ham som Slave.

Naar Spectator advarer mig imod at komme til at lide samme Skæbne, vil jeg dog anbefale ham at sørge for, at der er Vand i den Grav, hvori jeg skal kastes, for at det ikke skal gaa ham og hans Hjælpere, som det gik Josefs Brødre.

Josefs Historie ender jo nemlig ikke dèr, hvor min usynlige Modpart finder det passende at slutte. Erindrer han ikke, at den gode Josef efter den Tid bl. a. tydede Kong Faraos Drøm — den om de syv magre Køer, der slugte de syv fede, men som desuagtet vedblev at være lige magre?

Husker Spectator ikke, hvorledes Josef ved sin Fremsynethed og ved sin Virksomhed i de gode Aar reddede ikke alene Ægypterne, men ogsaa sine Brødre fra at lide Hungersnødens Kvaler?

Ja, Josefs Historie er god at faa Forstand af, ogsaa for vore hjemlige Arbejderførere. Jeg tror, de er for sorgløse og tænker for lidt paa Fremtiden. De lever for meget efter Reglen: Hver Dag har nok i sin Plage. Men maaske jeg kan opfatte det som et godt Tegn, at man har begyndt at studere Biblen. Kun ser det ud til, at de læser den paa samme Maade som Fanden. Og det skal man ikke.

Vi skal være politisk interesserede, siger de to anonyme Skribenter. Det har jeg intet imod. *Noget* kan der vel naas ad den Vej — omend den er lang og trang. Men jeg er imod, at Fagforeningerne i den Grad som Tilfældet er, slaas sammen med et politisk Parti, saaledes at Fagforeningernes Aktionsevne hæmmes gennem Hensynet til Stemmefiskeriet inden for dette Parti. Og det er jo ikke rigtigt, naar det paastaas, at Fagforeninger og Socialdemokrati har været ét alle Dage. De første dannedes jo oprindelig paa et ganske upolitisk Grundlag, men man har jo forstaaet at lede deres Udvikling saaledes, at de nu hviler i Socialdemokratiets Favn. Jeg frygter, at dette Favntag bliver saa langt og ømt, at Vejret helt gaar fra denne.

Ham fra 70'erne taler om, at det nuværende Samfund vakler i sin Grundvold, men at vi maa være taalmodige, selv om det ikke falder ved første Stormløb. Hvad er det for et Stormløb, der sigtes til? Kalder man det et Stormløb, at Arbejdernes Repræsentanter gaar ind i det kapitalistiske Ministerium, og derved gør sig medansvarlig for dettes Gerninger? Det forekommer mig at være en underlig Maade at løbe Storm paa. Der er vistnok ingen Tvivl om, at der i Øjeblikket var store Chancer for at rive Taget ned over Hovedet paa det bestaaende Samfund herhjemme, hvis Socialdemokratiet kendte sin Mission. Men i Stedet for at arbejde her hen til, støtter man efter bedste Evne dette Samfund og roser dets Foranstaltninger, og siger: det er den Vej, vi skal ud — det er Socialisme.

Hvis det er Socialisme, at Priserne paa Livsfornødenhederne gennem Maksimalprisforanstaltninger fastsættes til mere end det dobbelte, medens Arbejdslønnen saa godt som forbliver uforandret — vi skal jo være glade, hvis Socialdemokratiet kan hindre, at Lønnen sættes ned —, da siger jeg: Gud fri os for Socialismen!

Vi er en Magt, siger ham fra 70'erne. Vi er meget stærke, gentager han. Ja vist er vi en Magt, men der er blot den kedelige Omstændighed forbunden med denne Magt, at vi er ude af Stand til at bruge den, takket være De samvirkende Fagforbund, der som en klam Haand hviler over os og hæmmer vore Bevægelser.

Hvis der er Sandhed i Talen om Arbejdernes Magt, saa vis det nu. Nu maa dog Tiden være inde til at bruge denne Magt, nu, da Arbejderne sulter og lider Nød mere end nogensinde før. Vis os Resultater. Vi kan ikke vedblive at leve af disse Talemaader om vor Styrke. Det er og bliver kun Fantasi-Drømme, som nu maa vige for den nøgne Virkelighed. Thi denne fortæller os noget ganske andet. Den fortæller os, hvorledes vi maa finde os i, at Landet renses for omtrent alt spiseligt. Uden at mukke maa vi se paa, at Skibsrhederne skiuer Fragterne op til det vanvittige, saa vi f. Eks. maa betale 3 Kr. i Fragt pr. Hektoliter Kokes, der sejles hjem fra England. Vi maa pænt staa som tavse Tilskuere, naar Fiskerne kommer i Havn med deres rige Fangst, som ikke har været større i Aarhundreder — se paa, at Fiskene sendes videre med Banen til Tyskland.

Jeg kunde nævne mange Eksempler endnu paa den »Magt«, som Minister Stauning er Repræsentant for i det kapitalistiske Ministerium, hvis Handlinger afvejes af Hensyn til det kommende Valg. Men jeg skal indskrænke mig hertil. Spectator siger jo, at jeg skader Arbejderne ved at pege paa disse Kendsgerninger. Deri kan jeg dog ikke give ham Ret. Nej, man skader Arbejderne langt mere ved til daglig Brug at pukke paa vor Magt, men naar saa Dagen kommer, hvor denne Magt skal bevises, saa stiller man sig — jeg tænker her paa Spectator og Konsorter — paa Arbejdsgivernes Side og græder over de daarlige Tider for Principalerne, skønt det vilde være en let Sag for disse at holde sig skadesløse gennem en Prisforhøjelse, og samtidig præker man Taalmodighedens Evangelium for Arbejderne. De skal altid vente til »næste Gang«.

Jeg vil slutte med at pege paa det Resultat, De samvirkende Fagforbunds Repræsentanter opnaaede ved Dyrtidsforhandlingerne angaaende Provinstypograferne. Det ligner paa en Prik alle de Resultater, denne Institutions Mænd plejer at opnaa. Det stilles pænt op paa Papiret. Men ved nærmere Eftersyn viser det sig at være »Viel Geschrei und wenig Wolle«. — Ord, Ord, men ingen Mad.

Vi vil derfor meget frabede os De Samvirkendes Indblanding, naar vi til Sommer skal forhandle om en ny Tarif. Hvis ikke Principalerne vil gaa med til en Lønforbedring, der i nogen Grad dækker Dyrtidsplyndringen, maa vi hellere undlade at indgaa paa nogen Overenskomst og saa vente til det Tidspunkt kommer, da vi finder det mest belejligt at optage Forhandlingerne paa ny.

Og det bliver ikke midt i Agurketiden.

Køge, 19. November 1916. FR. NIELSEN.

Nærværende Artikel har maattet vente længe forinden der blev Plads til den; vi beklager det meget, men presserende Organisations-Stof har Uge paa Uge lagt Beslag paa Bladets Spalter.

Vi skal ikke videre blande os i den Diskussion Fr. Nielsen fører, men vil dog ikke undlade at pege paa den Flugt, der er over Hr. Nielsens Tanker og Artikler. I Nr. 42 var han ude med en Paavisning af, at Landarbejdere og Tjenestetyende havde opnaaet langt bedre Leveforhold end f. Eks. Typograferne — og de havde netop naaet dette, fordi de ikke stod under de socialdemokratiske Fagforeninger. »Spectator« paaviste i Nr. 45, at dette saa langt fra var Tilfældet, at det netop var ved Hjælp dels fra de socialdemokratiske Fagforeninger og dels fra selve Socialdemokratiet, at Landarbejder-Organisationerne var begyndt at komme til Kræfter og kunde vise hen til Resultater af Organisationens Arbejde.

Hvad gør saa Fr. Nielsen? Saa snakker han ikke mere om *det*, men vælter sig ind i en hel Bunke andre Spørgsmaal med en Mængde Paastande, vi ikke kan skaffe Plads til at beskæftige os med. Og for at komme ind paa et Gebet, hvor han føler sig rigtig hjemme, saa faar han — selvfølgelig — ogsaa fat i »De samvirkende Fagforbund«. Hvad han her urigtigt og forvrænget paadutter denne Organisation, er ganske typisk for alle hans øvrige Fantasterier.

Vi skal ganske kort gøre opmærksom paa, at De samv. Fagforbund intet havde med Provinstypografernes Dyrtidsforhandlinger at gøre, før det Tidspunkt indtraf, da vor egen Organisation ikke kunde fremskaffe mere end 20 Kr. Kvartalet til Gifte og 10 Kr. til Ugifte — og kun til Arbejdere under 32 Kr. ugenlig. Ved Hjælp fra De samv. Fagforbund lykkedes det at faa de afbrudte Forhandlinger optagne, og selv om det, der yderligere opnaaedes her, ikke er noget meget betydeligt, saa er det bevisligt mere end Ord, det er endogsaa Mad. RED.

Dyrtidstillæg.

Hr. Redaktør EILERSGAARD, »Middelfart Avis«, har ydet sit Personale et Dyrtidstillæg saaledes: 3 gifte Typografer hver 25 Kr., 2 ugifte hver 12½ Kr. Desuden er Lærlingene blevet betænkt med en lille Pengehjælp, ligesom en syg Kollega har modtaget en kærkommen Julegave.

Typograf Anton Strand, Esbjerg,

kan den 1. Januar fejre 25-Aars Jubilæum, idet han 1891 udlærte hos daværende Dyrlæge, Bogtr. Welsch i Holstebro. Da Strejken i 1895 udbrød, maatte vor trofaste Kammerat forlade dette »Kunstens Tempel«, som fortsatte Driften med Strejkebrydere, og disse »samtidige« har Strand aldrig kunnet tilgive.

1895 kom han her til »Danmarks Chikago«, hvor han maatte tage fat paa Havnearbejde i den da opblomstrende By, og i Besiddelse af fysiske Kræfter vedblev han hermed til 1897, da han blev kaldt fra Havnen af daværende Bogtrykker Frøkjær. 2. Januar 1899 fik han Plads paa »Vestj. Soc.-Dem.«, hvor han arbejdede i mange Aar og er nu hos Rosendahl & Co. Indenfor Lokalafdelingen har han beklædt Posten som Revisor i en Aarrække til alles Tilfredshed.

Mange vil sikkert mindes Strands aldrig svigtende Humør, og ofte endnu lader han »Tæppet gaa op« for at fortælle mange af sine muntre Historier fra Esbjergs Glansperiode — alt imedens han staar støt ved Kassen.

Vi vil ønske vor Kammerat en lys og lykkelig Fremtid med Haabet om, at han endnu i mange Aar maa beskæftige sig med »Kunsten«.

Til Lykke! EMIL.

Nær og Fjærn.

Stemmetællerne bedes møde paa Forbundskontoret Lørdag den 30. December Kl. 6½ Aften.

Ved Valget af 3 Medlemmer til Voldgiftsretten i København har samtlige Medlemmer af Københavns Afdeling Stemmeret. Stemmesedlerne skal i udfyldt Stand være indsendt til Forbundskontoret senest Lørdag Aften den 30. ds.

Provinstarifen vil efter Forbundsstyrelsens enstemmige Beslutning blive opsagt til Ophør 1. Juli 1917.

Københavns Afdelings Medlemmer erindres herved om, at Restancer af Hensyn til Aarsopgørelsen maa betales paa Listen for 52. Uge. STYRELSEN.

Til Trykkerne. Kontingent og Restancer til Trykkernes Begravelseskasse bedes i den kommende Uge betalt til Hr. Anton Jensen.

STYRELSEN

Dødsfald. FREDERIK OLSEN, der i mange Aar har været Sætterfaktor hos F. E. Bording, afgik 2. Juledags Morgen uden forudgaaende Sygdom ved Døden i sit Hjem. Dødsaarsagen var et Hjærteslag. Begravelsen finder Sted Søndag Kl. 12½ paa Assistents Kirkegaard.

Til Juletræsfesten er alt udsolgt. Af Gaver til Juletræet har vi endvidere modtaget: Gyldendalske Bogh. N. F.: En Pakke Bøger; Carlsbergs Bryggerier: 20 Kr.; Personalet hos C. Ferslew & Co.: Kr. 10.50; Hertz Skotøjsfabrik (ved Fru Karen Hjorth): Et Par Damestøvler; Cigarfabrikant Laur. Jensen, Aaboulevard 12: 4 ¼-Kasser Cigarer.

Martin Madsen, Medlem Nr. 6151, bedes omgaaende sætte sig i Forbindelse med Lokalformanden i Aalborg, Johan Gerdt, Rosenlundsgade 4².

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Grenaa: Afdelingen 18.00, Red. Forsthoft 5.00, Red. Andersen 2.00, Red. Jørgensen 2.00, Lønskov 2.00, ialt 29.00. Fredericia: 58.00. Kalundborg (2. Bidrag): Dagbladet 1.60 og Chr. Madsen 1.00, ialt 2.60. Næstved: 195.50. Roskilde: Lokalafd. 60.00, Dagbladet, Avisen og Tidende hver 5.00, ialt 75.00. Lyngby: 10.00. Horsens: Soc.-Dem. 10.00, Folkebladet 10.00, Venstrebl. 5.00, Avisen 5.00, Bogtr. Backhausen 3.00, Bogtr. Schur 5.00, Bogtr. A. Hansen 2.00,

Bogtr. Lorentzen 2.00, Horsens Bogtr. 5.00, Red. L. Rasmussen 10.00, Forretningsf. Will. Jacobsen 5.00, Journalist H. Rasmussen 2,00, Lokal-Afd. 51.00, ialt 115.00. Aalborg (2. Bidrag): Red. Kofoed, Dagbladet »Nordjylland«, 5 Kr. Odder: 23.00. Viborg: Red. Ovesen 5.00, Faktor Gottschalck 1.00, 4 Medl. 6.00, Bogtr. J. Frederiksen 2.00, 5 Medl. 9.00, Red. R. H. Bertelsen 2.00, 6 Medl. 5.50, Bogtr. F. V. Backhausen 5.00, 3 Medl. 3.00, Bogtr. Chr. Wohlert 1.00, Bogtr. Fr. Møller 2.00, 1 Medl. 1.00, Bogh. & Bogtr. Niels Christensen 5.00, 1 Medl. 2.00, Privatkassen 15.00, ialt 64.50. Marstal: Red. Andersen, Ærøskøbing, 5.00. Tilsammen 582.60. Ialt med det tidligere indkomne: 4118 Kr. 28 Øre.

København, den 27. December 1916. VIGGO CHRISTENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Annuleret Medlemsbog.

Medlemsbog 638 for Niels Chr. Nielsen angives som bortkommet i Næstved. Den annulleres herved. Skulde den fremkomme, bedes den beslaglagt og indsendt til Hovedkontoret. Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Adele Johanne Barmann, udl. 18/12 16 hos Christtreu (arb. s. St.). Paal. Ingeborg Caroline Nielsen, udl. 15/12 16 hos Strandberg (arb. s. St.). Paal. Christine Willadsen, udl. 3/8 15 i »Elektra« (arb. s. St.). Hjælpearbejder Helge Pauli Hansen (Aller). Hjælpearbejder Vald. Jul. Fr. Petersen (S. L. Møller).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2827 Victor H. C. Christensen fra Silkeborg (arbl.). 1763 Knud Jørgensen fra Nakskov (arbl.).

Aarhus, 3419 Holger P. Lorentzen (arbl.), 6854 Lorentz F. Hansen (Demokraten) og 4438 Arnold Kondal (syg). Holbæk 3863 Stoltze Mikkelsen (arbl.). Horsens, 3670 J. C. V. Hansen (Social-Dem.). Nakskov, 1490 Olfert Wasmann (Nask. Tid.). Skanderborg, 3951 Carl Ludv. Krebs (Amtsavisen). Thisted 6154 Victor Jensen i Pl.

Fratraadte.

København: 3952 Carl Johan Hansen til Nykøbing F. (arbl.). 3431 Holger Hansen til Odense (arbl.). 3419 Holger P. Lorentzen til Aarhus (arbl.). 3229 Carl Skouboe-Nielsen til Litografisk Forb.

Aalborg, 3850 Axel Chr. Jensen til Vejle (arbl.). Aarhus, 6854 Lorentz F. Jensen til Aarhus (arbl.) og 3908 Søren Sørensen til Holstebro (arbl.). Hjørring, 3467 Carl Ørnvold paa Rejse. 3412 H. Husted paa Rejse. Nakskov, 1763 Knud Jørgensen til København (arbl.). Silkeborg, 101 Aug. Høyer paa Rejse og 2827 Victor Christensen til København (arbl.). Thisted, 3378 Karl Styrbeck Jensen til København (arbl.).

Død.

København: 119 Faktor Fr. C. C. Olsen.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Medlemmer, der staar til Restance med Kontingent for Aaret 1916, bedes venligst henvende sig til undertegnede Kasserer senest den 31. ds. for at betale denne, da det i modsat Fald har Udslettelse til Følge.

Kontortid: 12—1½ Middag.

P. NORDLUNDE, Kasserer,
(347) Elmegade 20[2].

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½ præcis: Sangøvelse. Nytaarsløjer. Alle bedes møde. (1 X)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Trykker.

En ung militærfri **dygtig Trykker** i København, kendt med »Rotary«, søger fast Plads. Billet mrkt. »*343*« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograf søges.

Dygtig Akcidens- og Avertissements Sætter, helst med Kendskab til Trykning, søges fra Nytaar. Sætter-Trykker vil blive foretrukken. — Mulig fast Plads.

Bogtrykker A. Nielsen,
(344) Høng.

En dygtig Maskintrykker

kan faa varigt Arbejde hos
(345) **C. Schønemann, Nyborg.**

En yngre Sætter-Trykker

kan faa Plads fra 6. Januar i **Dronninglund Herreds Bogtr.**, Dronninglund. (346)

En flink
Akcidenssætter

kan fra Nytaar faa Plads i et Bogtrykkeri i Sydvestjylland. Billet mrkt. »348« tilstilles Ekspeditionskontoret.

Lauge Petersens
Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.

Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*

Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper. *Leverandør til de største Bogtryk-, Litograf- og Reproduktionsanstalter.*

Anbefalinger foreligger fra forskellige Firma er. (218

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11. **Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.**

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

F. L. BIE A/S
Gothersgade 28, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale**, **Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12a)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

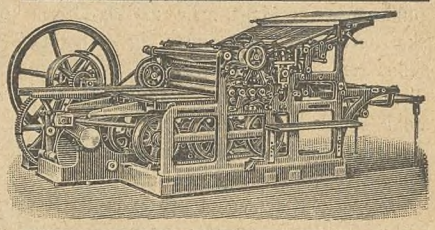

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.
Dansk Arbejde.

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (13)

Gamle Dages Bogtrykkerforhold i Omrids.

Fremstillet af EMIL SELMAR.

Trykt paa imiteret Japan-Papir à 2.00 og paa Old-Stratford-Papir à 5.00.

Faas ved Henvendelse til
Thomsens Bogtrykkeri,
(330) Holstebro.

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Forenings-kontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,
(57) Thingvalla Alle 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.